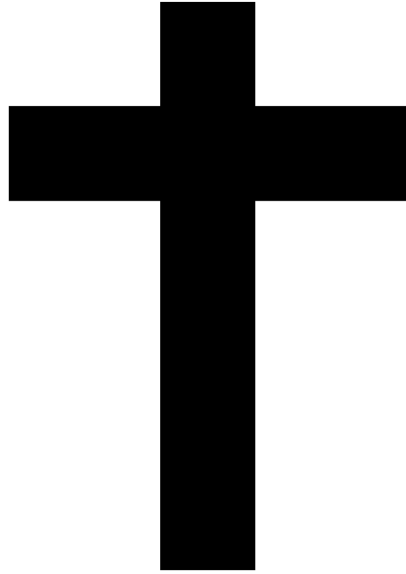

Godindi Hoafi

The New Testament in the Angor language of Papua New Guinea

Godindɨ Hoafi
The New Testament in the Angor language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angor long Niugini

Copyright © 2001 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Angor

Contributor: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023
c500d379-d0cf-5c22-9613-91d7bcc63af3

Contents

Godɨndɨ Hoafɨ	1
Matyu	3
Mak	92
Ruk	140
Son	225
Ratɨpuri	287
Rom	361
1 Korin	399
2 Korin	433
Garesia	457
Efesus	470
Firipai	481
Korosi	489
1 Tesaronaika	497
2 Tesaronaika	504
1 Timoti	508
2 Timoti	518
Taitus	525
Firemon	530
Hibru	532
Sems	563
1 Pita	573
2 Pita	583
1 Son	590
2 Son	598
3 Son	599
Sud	601
Weindahɨfembo	604
Read the New Testament	645

Godindï Hoafi

The New Testament in the Angor language of Papua New Guinea

Nupela Testamen long tokples Angor long Niugini [agg]

There are approximately 1,000 Angors living in the Amanab district of the Sandaun Province of Papua New Guinea

Translation by Wycliffe Bible Translators

Print publication © 2001 by The Bible Society of Papua New Guinea
Print version ISBN 9980 63 852 4

Web version
2014, Wycliffe Bible Translators, Inc.
www.Wycliffe.org

<http://pngscriptures.org>

www.ScriptureEarth.org

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons license (Attribution-Noncommercial-No Derivative Works).
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0>

Your are free to share – to copy, distribute and transmit the text under the following conditions:

- **Attribution.** You must attribute the work to *Wycliffe Bible Translators* (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- **Noncommercial.** You may not use this work for commercial purposes.
- **No Derivative Works.** You may not alter, transform, or build upon this work.
- **In addition,** you have permission to port the text to different file formats, as long as you don't change any of the text or punctuation of the Bible.

Notice – For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work.

Tok Orait

Dispela Buk Baibel i kam wantaim tok orait na lo bilong Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivative Works license. Em i tok olsem **yu ken givim kopi long narepela manmeri.** Yu ken wokim kopi na givim long husat i laikim. Tasol, yu mas tok klia dispela samting i kam long <http://tokplesbaibel.org>. Yu no ken kisim mani na salim dispela. **Yu mas givim nating.** Na tu, **yu no ken senisim Tok.**

Ol piksa i kam wantim ol Baibel na narapela buk i stap long dispela sait i gat tok orait long usim wantaim dispela samting tasol. Sapos yu laik

narapela tok orait, yu mas askim husat i papa bilong copyright long dispela ol piksa.

Sapos yu laik stretim samting i no orait long dispela tok orait, stretim tok, salim Buk Baibel, o tainim Tok bilong God long nupela tok ples, yu ken **askim mipela**.

Olgeta tok orait na lo long tok ples English i stap long

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/legalcode>.

Sapos yu gat askim long dispela, **plis askim mipela**.

God+i Hoafi

Buk+yafe Ndür+ [tab] Bod+fo Ndür+ [tab] Pes

Matyu

Aboedi Hoafi Matyu ai sürü papimarandi

Sisas Kraisindi amoa mamî nüngurumboemo tüküyafu manîngomo hoafi (Ruk 3:23-38)

¹ Sisas Kraisindi amoa mamî nüngurumboemo tüküyafu manîngomo hoafane nda. Sapo Sisas ai Defitindi amoa ambeahindi tüküme fiyua asu Defit ai Abrahamindi amoaombofi tüküme fiyua ranî hoafane nda.

² Abraham ai Aisakindi afindiyuane. Asu Aisak ai Sekopindi afindiyuane. Asu Sekop ai Suda ahandi apodoho mamî ranî babidimbo-memo ranahamundi afindiyuane.

³ Asu Suda ai Peres Sarayafandi afindiyuane. Ahafandi hondî ranai Tamarîyoane. Asu Peres ai Hesronindi afindiyuane. Asu Hesron ai Ramindi afindiyuane.

⁴ Asu Ram ai Aminadapindi afindiyuane. Asu Aminadap ai Nasonindi afindiyuane. Asu Nason ai Sarmonindi afindiyuane.

⁵ Asu Sarmon ai Boasindi afindiyuane. Ahandi hondî ranai Rahapîyoane. Asu Boas ai Obetindi afindiyuane. Ahandi hondî ranai Rutîyo. Asu Obet ai Sesindi afindiyuane.

⁶ Asu Sesi ai sapo Defit adükari bogorî nindoumbofi manüngu ranahandi afindiyuane. Asu Defit ai Soromonindi afindiyuane. Ahandi hondî ranaiyo horombo Uriandi nîmorehî-mayo.

⁷ Asu Soromon ai Rehoboamindi afindiyuane. Asu Rehoboam ai Abaisandi afindiyuane. Asu Abaisa ai Asandi afindiyuane.

⁸ Asu Asa ai Sehosafatindi afindiyuane. Asu Sehosafat ai Sehoramindi afindiyuane. Asu Sehoram ai Usiandi afindiyuane.

⁹ Asu Usia ai Sotamindi afindiyuane. Asu Sotam ai Ahasindi afindiyuane. Asu Ahas ai Hese kiandi afindiyuane.

¹⁰ Asu Hese kia ai Manasendi afindiyuane. Asu Manase ai Emonindi afindiyuane. Asu Emon ai Sosaiandi afindiyuane.

¹¹ Asu Sosaia ai Sekoniandi apodoho mamî ranahamundi afindiyuane. Sapo ranî-simboanî Babiron amî Israer nendi ranaheimbo Babiron hîfîna ahamundi moanî ratüpurîmbohünda sowandümondürî mahomo.

¹² Ai Babiron hîfîna sowandümondürî houmbo Sekonia ai Searîtierindi afindiyuane. Asu Searîtier ai Serubaberindi afindiyuane.

¹³ Asu Serubaber ai Abiutindi afindiyuane. Asu Abiut ai Eriakimindi afindiyuane. Asu Eriakim ai Asorindi afindiyuane.

¹⁴ Asu Asor ai Sadokindi afindiyuane. Asu Sadok ai Akimindi afindiyuane. Asu Akim ai Eriutindi afindiyuane.

¹⁵ Asu Eriut ai Ereasarindi afindiyuane. Asu Ereasar ai Matanindi afindiyuane. Asu Matan ai Sekopindi afindiyuane.

¹⁶ Asu Sekop ai Sosepindi afindiyuane. Asu Sosep ranai Mariandi nindowenihi-mayu. Maria ai Sisas ranahambo wakîmarîmîndo, sapo ahambo Krais* sei arîhündî ra.

¹⁷ Ranîmboane muñguambo nindou Abraham nünquambe peyo haya ho hombo Defit nünquambe tüküme fiyeyo ranai 14 amoa boagîrîyomo nîmorîyomo marundi ra tüküme fiyeyo. Asu Defit nünquambe peyo haya

* **1:16:** Ndürî Krais ranana nindou God ai nindou aboedambofembohünda adükari bogorîmbofembohünda kamafoariri.

ho hombo Babiron hifina sowandümondürü homondambe amboani, mare yahurai 14 amoa kareandeimbambe ramindümbi boagiriyomo nimiriyomo marundi ra tüküme feyo. Asu Babiron hifina sowandümondürü homondambe peyo haya ho hombo Kra isimbo Maria wakirimirindoambe amboani mare yahurai 14 amoa kareandeimbambe ramindümbi boagiriyomo nimiriyomo marundi ra tüküme feyo.

*Sisas Kra isimbo Maria wakirimirindo hoafi
(Ruk 2:1-7)*

¹⁸ Sisas Kra ai tüküme fiyu hoafi ra ndahuraiane. Ahandi hondi Maria ranahambo Sosepimbo segodimbo momo kürihi hininngimarihindi. Maria ranai Sosepidibo ninngokoateyoambeyo asu ahambo hoeirihindane ai furümbi maninngo moani Yifiafi Aboedindi nginindinambo.

¹⁹ Ahandi nindowenih Sosep ranai nindou mbumundi hamindiyu, nga ai Maria ranahambo nindou himboahü amoaninngambofembo-mayo ranimbo yiboarükumbo asu ai moani dibo ahambo randihe hininngindihya yahu haya hohoanimomayu.

²⁰ Sosep ai ranimbo dibo hohoanimoyu-ane asu Adükarindi sünambeahindi nendi ranai ahambosu yafogoadinambo tüküfi hoafiyundüh yahuya, “Sosep, Defitindi amoa, se Maria sifah nimorehimbofe semindimbo yhimbondamboyafi. Yifiafi Aboedindi hoafi sünguane Maria ai fi masemindo.

²¹ Nimorehi ranai nindowenih nimir nderimindimboe. Asu se ndürü Sisas ra kaboadiwori nimboe sapo ai animbo ahandi nindou ranaheimbo ahei moaruwai hohoanimo ranambeahindi aboedambondearümbui,” mehundo.

²² Munguambo rani-moatükun rahurai tüküme feyo ra, sapo Adükar ai ahandi hoafi hoafiyu randeimbindi yafambe süngure haya hoafimayu. Ai yare hoafiyuhü yahuya,

²³ “E, nimorehi mam ai nindowenih dibo hokoatendowohü ai fi ndemindi haya asu nindowenih nimir nderimindimboe.

Rananimbo asu ahambo ndürü ra kaboadihorüh Emanuer mbisahündomboyei,”

Aisaia 7:14

mehu ra. Rani hoafi ranahandi nimindi hoafi ana God ai siri babidimbo anünguane.

²⁴ Raniyu asu Sosep ai yangirifi haya Adükarindi sünambeahindi nendi hoafimayundo süngu rareandüh Mariambo ahandi nimorehimboe masemüdu.

²⁵ Sosep ranai moai nimorehi randidibo mamüh apafe rinandi, nga moani nimorehi ranaipoanimbo ninngo himboyo asu ai nindowenih nimir maserimindo. Raniyu asu Sosep ai nimir ranahambo ndürü Sisasani mehu.

2

Hüfihamindi süfuanipoedi ndüfosi nendi Sisas hoeifimbo tüküme fundi

¹ Herot ai Sudia hifambe bogorimbofi nünquambe rani-simboani Maria ai Sisas ranahambo Betrethemüh wakirimirindo. Hondi ai Sisas ranahambo serimindi hayamboyo-ane ranambe nindou bogor fifirundeimbi ranai hüfihamindi süfuanipoedi Serusarem ngoafambe tüküme fundi.

² Ai düduyafundüh yahomoya, “Nimir simbori masahorimindei sapo Suda-yafe bogorimayu ra nünqufiyua? Ro hoeirihundani ahandi mupui ranai hüfihamindi süfuan tüküfe mamaroamboanefi asu ro ahambo

hohoan+moyondowohü ngusüfo pefimbohünda masühifi,” mehomon-damboyu.

³ Raniyu asu Herot Adükarî Bogorîmayu ranai ranî hoafi ra himborîyu haya ngusüfoambe afîndî hohoanîmomarîra asu muŋguambo nindou Serusarem ngoafîhü mamarei amboanî ramareandürî.

⁴ Raniyu asu Herot ai Godîmbo sesi sîhou-rundeimbi bogorî nindou-memo ranîyomo asu ahînümbî hohoanîmo fîfîrundeimbi nindou-memo ranîyomo muŋguambo ahamumbo mamühî gugureapurî mbura düdufîpurühî yahuya, “Krais ranahambo ngoafî nahü mandahorîmîndeia?” yahu düdumefîpuramboemo.

⁵ Asu sîmborî ai ahambo yahomoya, “Betrehem ngoafîhü Sudia hîfambe. Sapo horombo God ai ahandî hoafi hoafi-yu-randeimbi nindou ahandî süŋgu hoafi ra ndahuraiyu yare sürü pare masîhendî. Ai Bukambe yare hoafi-yuhü yahuya,

⁶ “Betrehemîhündî, se Sudia hîfambe-anei anîboadei ra awi se Sudiambo hîfandundeimbi bogorî ngoafî ranahamundi daboadanîpoedî hamîndîyeipoanî, nga wanî. Sîhei ngoafî mbusümodîdî anîmbo nindou adükarî mamî ai tükündüfi haya wandî Israer nindou ranaheimbo hîbadarümbui,” *Maika 5:2* mehu.

⁷ Raniyu asu Herot ai sapo nindou hüfîhamîndî süfuanîpoedî ndüfosi nendî masîfomo ranahamumbo dîbo mborai yahupurî hürühepurî haya yahuya, “Nînî sîmboanî hondü hamîndîyo mupui ra tüküfe mamaro?” yahu haya düdu düdumefîpurî.

⁸ Raniyu ai nindou memo ranahamumbo Betrehemînambo koamarîhepurî ndanî süŋgundafundî yahuhaya hoafi-yupurühî yahuya, “Se ngîfomo moanî ndondu nîmorî ranahambo nahi ai ahambo masahorîmîndei ranahambo kokondurü. Nga asu hoeindurühî ana, asu se wambo ranühî mbîsîmo hoafîndîmondanî anîmbo asu ro-amboanî dügî ahambo hohoanîmondahandowohü ngusüfo pandîhinîmboane,” yahu koamarîhepurî.

⁹ Ndüfusi nendî-memo ranai ahandî hoafi ra himborîyomo houmbo ndamefundî. Ai nafîna hîfomondane, sapo mupui hüfîhamîndî süfuanî tüküfe mamaro ra asükaiyomo hoeimarundî. Mupui ranai ahamundi hanğîfoanî hîfo nîmorî nîmarümbî worî ranî nîmoamo mamaro.

¹⁰ Raniyomo mupui ra hoeirundanî mayowa ai afîndî hîhîfî-hîhîfî-memo.

¹¹ Ranîyomo asu ai worîmayo ranambe kefou hîfomo nîmorî ranahambo hoeimarüwuri ahandî hondî Maria radîbo. Ranîyomo asu ai ahandî fikîmî pütapîyomo yirî yimbu pusîru nîmarîmombo ahambo hohoanîmoyomondühî ngusüfo pamarüwuri. Ranîyomo ai ahamundi arambeahîndî napo ra bokaründümo houmbo masabudo. Ranî-moatükunî ra gorîyo, fîsîŋarümbî mbîmbîrayo asu sanda aboedîyo, ngînîndî napo ra masabudo.

¹² Nindou ranahamumbo God ai yafogoadî-namboya, “Se Herot nîmaru nafî ngomboemo,” mehupuramboemo. Asu süŋgunambo ai ranînafî hînîngîru hou ngorü nafî ahamundi hîfîna mahomo.

Isip hîfîna Sosep ai ahandî amborî babîdîmbo aboeda mafefoehindî

¹³ Nindou ranai ndaweyafundane ranî-sîmboanî Adükarîndî nendî ranai Sosepîmbo yafogoadînambo tükümeŋiyu. Asu ai hoafi-yundühî yahuya, “Botîndafo, nîmorî ranani asu ahandî hondane ra ndowapîndîfî hawa Isip hîfîna feboehi ŋgei ranühî nîmboeianî asu ro hombo hoafîndahanî anîmbo

ngoründühi ngei. Nĩmboe Herot ai nĩmorĩ ranahambo hĩfokoefimbo kokondũrĩ wakĩndirũmbui,” yahu hoafĩmenduamboyu.

¹⁴ Ranĩyu Sosep ai botĩfi nĩmorĩ ra serũmũndũ haya ahandĩ hondĩ ranĩdĩbo mare ranĩ nĩmbokoanĩ Isip hĩfĩnambo mahei.

¹⁵ Hĩfĩ ranũhanĩmbo ai nĩmboeianĩ Herot ai yĩfĩndũmbui. Adũkarĩ ai ahandĩ hoafĩyu-randeimbĩ ahandĩ yafambe sũngure haya hoafĩyuhũya, “Ro wandĩ Nĩmorĩ Isip hĩfambeahĩndĩ mborai masahando,” mehu. Hoafĩ ra moanĩ anĩhondũ hondũ tũkũndĩfemboe yaho hayamboyo ranĩ moatũkunĩ ranai yare yahurai tũkũmefeyo.

Herotĩndĩ hoafĩ sũngu nĩmorĩ hĩfokoakomarĩhũndĩ

¹⁶ Hũfĩhamĩndĩ sũfuanĩpoedĩ ndũfosi nendĩ masĩfomo ranai ahambo ngorũ-sũngumarũwuri ra Herot ai kĩrĩhai fĩfĩre hayamboyo asu ranĩmbo ahambo nĩnĩndĩ nĩgusũfoambe fondĩrĩmĩndĩ mahafo. Ranĩyu asu ai munũguambo nindowenihĩ nĩmorĩ yĩmbu hĩmbanĩkoateyeimbĩ Betre-hem nĩgoafĩhũndĩ asu nĩgoafĩ amurĩ ranĩ nĩgoafĩ-kĩmĩ adaburo ranam-beahĩndĩ hĩfokoakofoefembo hoafĩ masendĩ. Sapo nĩdou hũfĩhamĩndĩ sũfuanĩpoedĩ ranai hoafĩmemo ranĩ-sĩmboanĩ mupui tũkũmefeyo hoafĩ ra fĩfĩre hayamboyo asu ai yare hoafĩmepurĩ nĩmorĩ ra hĩfokoakofoefembo.

¹⁷ Ndanĩ-moatũkunĩ tũkũmefeyo ra sapo Godĩndĩ hoafĩ hoafĩyu randeimbĩ nĩdou Seremaiandĩ yafambe sũngure haya horombo hoafĩmareandĩ ra sĩmogodũhĩ tũkũfemboyo yare tũkũmefeyo.

¹⁸ Sapo ai yare hoafĩyuhũ yahuya,
“Ramahũndĩ ai yasĩmondĩ mamĩ hĩmborĩyei.

Aranĩ hoafĩ afĩndĩ pukũna asu aranĩ hoafĩ yambohai tũkũfeyowa hĩmboraye.

Reser ai ahandĩ amoao mamĩ Israerĩhũndĩ nĩmorĩ ranaheimbo aranĩnamborandũra

asu munũguambo nĩdou ranai nĩgĩrĩ ahambo dĩdĩboadondĩhindĩ ahandĩ nĩgusũfoambe farĩhefembo.

Nĩmboe sapo ahandĩ nĩmorĩ ranai nĩngokoatemayeiambo wambo,” mehu
ranĩ-sũngumbo. *Jeremaia 31:15*

Sosep ai ahandĩ amborĩ babĩdĩ asũkaiyei masũhũsi

¹⁹⁻²⁰ Sũngunambo Herot ai yĩfĩyuane asu Adũkarĩndĩ nendĩ ranai yafogadambe Sosepĩmbo Isip hĩfĩhũ tũkũfĩ hoafĩyundũhĩ yahuya, “Se amborĩ ndowapĩndĩfĩ hawa hĩhĩrĩndafo Israerĩnambo nĩgafĩ. Nĩdou sapo nĩmorĩ ranahambo hĩfokoefimbo hohoanĩmomemo ranai ana yĩfĩmemo,” mehundoadamboyu.

²¹ Ranĩyu asu Sosep ai botĩfi nĩmorĩ ra serũmũndũ haya hondambo kameihĩ asu ai hĩhĩrĩyahi Israer hĩfĩnambo mahũsi.

²² Asu Arkeraus ai ahandĩ afĩndĩ Herot ranahandĩ fondũhĩ Sudia-yafe adũkarĩ bogorĩmbofi manũngu ranĩ hoafĩ ra Sosep ai hĩmborĩyu haya ranũhĩ nĩngombo hombo ra yĩhĩmbomayu. Nĩga asu God ai yafogadambe Sosepĩmbo bĩdĩfĩrĩ hoafĩ masagadoamboyo asu ai Gariri hĩfĩnambo mahu.

²³ Ranĩyu asu ai hu nĩgoafĩ mamĩ ahandĩ ndũrĩ Nasaret ranũhĩ manũngu. Sapo mamĩ ranĩ-sũngumbo anĩmbo God ai ahandĩ hoafĩyomo rundimbĩ sũngu hoafĩyomondũhĩya, “Nĩdou ranahambo Nasaretĩhũndĩ nĩdou mbĩseimboyei,” mehomu yahurai anĩhondũ tũkũfembohũndamboyo yahurai tũkũmefeyo.

3

Son hìmonì hundürürarandeimbì nindou ranai Godìndì hoafì bokarìhefembo tüküme fiyu

(Mak 1:1-8; Ruk 3:1-9; Son 1:19-29)

¹ Rani-simboani Son hìmonì hundürüra-randeimbì mayu tüküme fiyu. Nindou ranai nìmì wohì furìkoatereandühì Sudia hìfambe ranühì manüngu. Ai piyu haya nindou ranì hìfìhü amarei ranaheimbo Godìndì hoafì ra bokarìhai marandì.

² Raniyu asu ai yare hoafìyuhü yahuya, “Awi, se sìhei moaruwai hohoanìmo ranahambo daboadanambondìhindì, nga God ngìndì hìfandarandì ra ndeara moanì akìmane,” mehu.

³ Sapo Son ranahamboyu God ahandì hoafì hoafìyu randeimbì nindou Aisaia ranahandì yafambe süngure hoafìyuhüya, “Nindou mamì ai nìmì wohì furìkoatereandühì muᅅᅅyuhü yare hoafìyuhüya, ‘Adükarìndì nafì se dìdìboadondìhindì.

Ai hombo-memo nafì ra ndondondìhi hìnìngìndìhindì,’ *Aisaia 40:4* mehu ra,” mehu.

⁴ Son ai hoearì ahandì güdemarandì ranana kamer nìnhondì nìnendìnambo nafìyoweimbìhündìyo. Asu ai nìnhondì hoearìhündì tìtapürìmbore güdehaya botìfohü asu wohì yitìhì nìmambeahìndì, efu hoe ranìyu sesü marandì.

⁵ Raniyei asu nindou ranai Serusarem ngoafìhündì, muᅅᅅambo Sudia hìfì ranìhündì asu muᅅᅅambo hìfì Sodan Hoe ranìkìmì adaburo ranühündambo ai Son sowana masühüsi.

⁶ Raniyei nindou ranai ahei moaruwai hohoanìmo süngumarìhi hei ranahambo weindahìmarìhinda asu ai aheimbo Sodan hìmo hundürürarü marandì.

⁷ Nga Son ai hoeireapurane Farisi asu Sadyusi afìndì ranai ahamboya, “Yìhoefombo ai hìmonì hundürümbìramunì,” yahomo houmbo ahambo sowana mahomonda hoeimareapurì. Raniyu asu ai ahamumbo hoafìyupurühì yahuya, “Awi seana amoasìrìndì nìmor-anemo! God ai sìhamumbo ngìndìnduhì moaruwaimbo ndeapurìmbui. Se nüngundafu mafebou?

⁸ Se moaruwai hohoanìmo ranahambo daboadanambo-rundeimbìhündì ana asu sìhamundì nìne ratüpürì rawarundì ra se moaruwai hohoanìmo hìnìngìfembo nafuimbendüramboane.

⁹ Se ngìrì randu borìndìmondühìya, Roana Suda anefì, Roana Abrahamìndì amoao mamìwambo aboedambo-ndahumboyefì, mbìsìmo. Awi ro sìhamumbo hoafehapurì God aiana moanì nìmoei kurayo ranamboanì ndemündì haya Abrahamìndì amoao mamìmbonde hìnìngìndeambui!

¹⁰ Nìmì sìrahambe pìrìfìrìhefembohünda ndeara tìme ranai ndoramìndì engoro. Muᅅᅅambo nìmì ra nahaniyo ai aboedì hìsìkoateayo ana, ranahambo tìme ranambo hitìhefe hefe haiambe pütifemboane.

¹¹ Roana se moaruwai hohoanìmo ra hìnìngìrìhimboanei ranìmbo nafuimbohünda hìmonì hundürarìharü. Nga nindou ngorü ai wandì wagabe tüküfemboayu ranai ana sìheimbo Yifiafì Aboedìnambo asu hai ranambo hundüründarümbui. Aiana moanì adükarì hondüyuwanì asu ro ranì hoarehanahì. Roana awi aboedì ndearìhamìndìyahìpoanì ahandì su ra semìndìndombo.

¹² Rananìmbo ai fok warambe ndemündì haya ranambo wit hìpìrì ra futìnde fìndamündì pindendambui. Asu ai wit safì aboedì ranìyangìrì ndemündì ahandì wit sìhefembo worì-mayo ranambe dìgembui. Nga asu

h+piri moaruwai moani yangrombo ranan+imbo ai ndemündi sapo hai dikirifekoate moani yare koadürümbo koadürümbo horoweimbi ranambe pütindifimbui,” mehu.

*Son ai Sisasimbo hundürümarüri
(Mak 1:9-11; Ruk 3:21-22)*

¹³ Mami rani-simboani Sisas ai Gariri hifi hin+ngire haya Sodan himona mahanu. Son sowana ngahani ai wambo ahandi war+na himoni hundürümbirandiri, mehu.

¹⁴ Nga asu Son ai ahambo ngorü hohoan+monambo yare hoafiyundowohü yahuya, “Sean+imbo wambo hundürüyondiri+imbo-mayafi asu simbori se wambo-sowana asinifi ro s+hambo hundürüyon+nimbo,” mehundoamboyu.

¹⁵ Asu Sisas ai simbori ahambo hoafiyundühi yahuya, “I ambe, nga hapondani ana moani ro hoafayahi süngu randowandi. Se randowandani moani rani süngu mbumundi hohoan+mo mungu s+hiri nafindihum+ndefomboane, nga ra aboedane,” mehundoamboyu. Asu Son ai himboriyu haya refembo-ane mehu.

¹⁶ Son ai Sisasimbo himoni hundürüri hayamboyu ane, Sisas ai mamihari himon+ndi tüküme fiyu. Raniyo asu sünambe sünü ahambo bureandühiyo asu God+ndi Yifafi ranai wupufu nahurai kosi ahandi+wami püh+mayoa hoeimareandi.

¹⁷ Raniyo asu yasimondi mami ranai sünambeah+ndi kosowohü yare hoafiyowohü yahoya, “Nindou ranana wandi nimorani, nga moani ro ngusüfo par+hineimbani. Ahamboane Ro wambo ngusüfoambe siaoweheandi,” meho.

4

*Sisasimbo refe hoeifembo moatükuni
(Mak 1:12-13; Ruk 4:1-13)*

¹ Raniyo asu rani-simboani Yifafi Aboedi ranai Sisasimbo Satan ai sisi+himombohünda n+mi wohi fur+koatereandühi serim+ndi maho.

² 40 si ra Sisas ai sesikoate nungu mbura asu ai wembombomayu.

³ Asu Satan, nindou sisi+nda-randeimbi ai ahambo-so tüküfi hoafiyundühi yahuya, “Se God+ndi Nimorayafi ana, n+moei kurayo ndanahambo hoafindafani sesimbofe tükümbifeyowamboane,” mehundoamboyu.

⁴ Asu simbori Sisas ai hoafiyuhü yahuya, “God+ndi Bukambe yahoya, ‘Sesi yangiri ana ai ngiri nindoundi yangiri n+ngombo ndendi. Nindou ai yangiri n+ngombo sahümundi ar+hündi ra mungu hoafi God+ndi yafam-beahündi süngu mbisahümundi,’ meho,” mehu.

⁵ Raniyu asu Satan ai Sisasimbo God+ndi adükari ngoafi Serusarem rani-nambo serümündü hu haya hafumbo n+moamo ham+ndi God+ndi Wori Adükari bogimondi rani+wami hin+ngimariri.

⁶ Raniyu asu ai Sisasimbo hoafiyundühi yahuya, “Asu se God+ndi Nimorayafi ana, n+moamo ndani+wamin+ndi hifini horip+indafo p+indafi. Sapo Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya,

‘God ai s+hambo ahandi sünambeah+ndi nendi ranahamumbo hoafinduani asu ai s+hambo ahamundi war+nambo mbund+ndi+n+nimboemo asu ngiri n+moei hoarehi kurayo ranai s+hambo fut+ndeani,’ meho,” *Buk*

Song 91:11-12

mehundoamboyu.

⁷ Asu Sisas ai ahambo yahuya, “Nga awi Baiborambe hoafi ranamboani ai yare hoafiyowohü yahoya, ‘Se Adükari sapo sihafî God ranahambo rando hoeindorimboyafi, nga yowani,’ meho,” mehundoamboyu.

⁸ Raniyu asükaiyu Satan ranai Sisasimbo serümündü hifi wafu nimoamo hamindi-mayo raniwami mahafu. Raniyu ai raniwami nüngumbo Sisasimbo munguambo nindou-yafe hifandarundi raniyo asu ahamundi munguambo aboedi adükari moatükuni engoro ranahambo nafuimefoendo.

⁹ Raniyu asu Satan ai hoafiyundühi yahuya, “Asu se yiri yimbu pusrowandühi wambo hohoanimoafindirühi ngusüfo pararowandiri ana, asu ro sihambo mungu moatükuni nafuimehanini ra ndahaninimboyahi,” mehundoamboyu.

¹⁰ Asu Sisas ai ahambo hoafiyundühi yahuya, “E! Satan, se andai ragu ngafi! Baiborambe hoafi ranai yare hoafiyowohü yahoya, ‘Adükari sapo sihafî Godimayu ranahambo yangiranimbo se hohoanimondafi ngusüfo pandoworühi asu ahandi ratüpurî yangiri ratüpurindafi,’ meho,” mehundo-amboyu.

¹¹ Asu Satan ai Sisasimbo yare hiningimarira ndamefiyua asu Godindi nendi ranai kosimo ahambo farihouwurühi hifandimariri.

*Sisas ai Gariri hifambe piyu haya Godindi hoafi wataporimbomarani
(Mak 1:14-15; Ruk 4:14-15)*

¹² Sonimbo sowaründümo karabusambe hiningimarüwuri hoafi Sisas ai himboriyu haya Gariri hifina mahu.

¹³ Asu ai Nasaret ngoafihü hiningire haya Kaperneam ngoafi sapo Gariri kurihoe ranikimi ngoafi ranina mahu. Kaperneam Seburun hifi, Naptari hifambe engoro ranühi manüngu.

¹⁴⁻¹⁵ Sapo God ai ahandi hoafi hoafiyu-randeimbi nindou Aisaiandi yasimondi süngu yare hoafiyuhüya,

“Seburun hifi, Naptari hifi, Gariri hoe nafi howani gogu ra,

Sodan hoe gogoanini ra nindou Sudayafe ndifoyei Gariri hifane.

¹⁶ Nindou didiyei ai nimbî nimarorambe animboei

ranai ana si adükari ra hoeirihimboanei.

Yifiyorambo hifi ranambe nimbî nimaroranî nindou animboei

ranaheimbo ana si ranai boakifoareandürimboane,” *Aisaia 9:1-2*

mehu, nga rani-simongorühümboyo rani-moatükuni ra yahurai tüküme feyo.

¹⁷ Raniyu asu rani-simboani piyu haya Sisas ai ahandi hoafi ra bokarihendühi yahuya, “Awi se sihei moaruwai hohoanimo ranahambo daboadanambondi hendi, nimboe sapo God nginindi hifandarandi engoro ranai ndeara akimi tüküfembo yangirane,” mehu.

Sisas ai ahandi sünguferambo nindou yimbuyimbu weangurühi mborai mehupuri

(Mak 1:16-20; Ruk 5:1-11)

¹⁸ Sisas ai Gariri kurihokimi huane kini wowariyafani rinandeimbi apodoho ranai manimbafanda hoeimareapiri. Ahafandi nduri ra Saimon, Pitamboyu-randeimbi asu ahandi akidi Andruyu. Apodoho ranai andurinambo kurihoe ranambe kini wowariyafandühi manimbafani.

¹⁹ Raniyu asu Sisas ai hoafiyupirühi yahuya, “Se mborai wandi süngu sinifandani animbo asu ro sihafanimbo nindou semindimbo se kini rawarinendi nou nafuindahapirimboyahi,” mehupiramboyafani.

²⁰ Asu ai moani hoafi ningoambe ahafandi anduri ra rarine sihene hena Sisasindi süngu ndamefineandi.

²¹ Asükaiyu ai sühüfi huhündamboyu ngorü apodoho ahafandi ndüri Sems, Son ai ahafandi afindi Sebedi babidi botambe nimarimombo ahamundi andüri ra diboadorundühi mamarimonda hoeimareapuri. Asu ai ahafanimbo mborai mehupiri.

²² Asu moani hoafi ningoambe ahafandi bot asu afindambo rarine hinngirine hena Sisasindi süngu ndamefineandi.

Sisas ai hoafi bokarhendühi asu angünimboyeimbi nindou aboedimarearü
(Ruk 6:17-19)

²³ Raniyu asu Sisas ai Gariri hifi munngu ranambe nungu wakimareandi. Raniyu asu ai refih Suda-yafe rotu wori nindou ranambe aheimbo yamundimareandüri. Asu ai refih God nginindi hifandarandi engoro Aboedi Hoafi ranahambo bokarimarihendüri. Mami rani simboani nindou ranahei fi ranai moani ranipoanimbo ranipoanimbo angüni fi moaruwaimboareandüri ranahambo aboedimarearü.

²⁴ Ai rani-moatükuni rawareandi ranahambo Siria hifi munngu ranambe nindou amarei ranai himborimayei. Asu raniyei munnguambo nindou ranai nindou didiyei ai moani mamikari angüni moaruwai asu asubusi afindi mamikararandüri ranaheimbo ahambo-so fufurühümündihündüri mafandihindi. Bidifiri nindou moaruwai nendi ahei flambe nimarumbi, wunünümboyeimbi asu yiri wari yifisafeimbi raniyei ai mafandihinda asu Sisas ai aheimbo aboedimarearü.

²⁵ Raniyo asu nindou afindi ranai Gariri hifihündi, Dekaporis ngoafihündi, Serusarem ngoafihündi, Sudia hifihündi asu Sogan hoe gogoaninipoedi ranai mami munngu ahambo süngumarithori hei.

5

Sisas hifi wafuambe Godindi hoafi bokamarihendi

¹ Sisas ai hoeireandürane nindou afindi ranai ahandi süngu tümareandamboyu asu ai hafu hifi wafu mami raniwami nimarane asu ahambo süngururü-rundeimbi ai ahambo sowanambo masifomo.

² Raniyu asu Sisas ai ahamumbo piyu haya yamundimareapuri.

Anihondü hondü hihifi hihifane
(Ruk 6:20-23)

³ Raniyu ai ahamumbo yare hoafiyupurühi yahuya,
“Nindou didiyei ai rarihi hoafiyehüya, Roana Godindi aboedi sürühoeimbi hohoanimo ra mbonimbori humindefi-mboanefi, asei ana, nindou ranai hihifi-hihifimbeyei-amboane,
nga God nginindi hifandarandi rani hoarehi aniboadei.

⁴ Nindou didiyei ai aran aranisei hei ranai ana hihifi hihifimbeyei-amboane,
nga nindou ranaheimbo ana God ai didiboado-ndearühi yirümondearümbui.

⁵ Nindou didiyei ai himboari yangiri hifandühündeimbi-mayei aiana hihifi-hihifimbeyei-amboane,
nga nindou ranai ana nini-moatükuni God ai aheimbo saimbo yahuhaya masihendi ra ndahümündimboyei.

⁶ Nindou didiyei ai Godindi mbumundi hohoanimo ranahambo semindimbo wembohühi nouehindi
asu hoe simindimbo amindaninjombo nouehindi ana, aiana hihifi-hihifimbeyei-amboane,

- nga God ai aheimbo mbumundi hohoanimo ra dagadürümbui.
- ⁷ Nindou didiyei ai nindou ngorümbo moani hipoamboarhündi ranai ana hihifi-hihifimbeyei-amboane, nga God ai hipoambondearümbui.
- ⁸ Nindou didiyei ai ahei ngusüfoambe moani aboedi sürühoeyoweimbi hohoanimo ra amarondürü ana, aiana hihifi-hihifimbeyei-amboane, nga aiana God amaru ranahambo hoeindihorimboyei.
- ⁹ Nindou didiyei ai moani nindouyei mbusümo raran moatükunimbo borifoferambo yangir nindouaye ana, aiana hihifi-hihifimbeyei-amboane, nga nindou ranai ana aheimboya aiana Godindi nimoranei, mbiseimboyei.
- ¹⁰ Nindou didiyei ai mbumundi hohoanimo yangiri süngurhindani, asu ranimbo nindou amuri ai aheimbo tñirifo sahündürühi moaruwai moaruwaimbo-arhindürü ana, nga God nginindi hifandarandi sünambe ra ahei-ane.
- ¹¹ Nindou bodimondi ai sïhamumboya, Aiana Sisasimbo süngururü rundeimb-anemo, mbiseihümübo, sïhamumbo moaruwai moaruwaimbo ndhipurühümübo, moani moaruwai wosïhoafori moatükuni watapori hoafindühüpurani ana, asu se ranimbo hihifi-hihifindimo.
- ¹² Asu se ngusüfoambe aboedi kündundühi afindi hihifi-hihifina ni ngomo sapo adükari moatükuni takini ra ai sünambe mbençoripuri. Sapo Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi se ni ngomondi daboadan maningomo rana hamumbo amboani nindou ai rarihi yahurai moaruwaimbo marhipuri.”

*Anihondümbofimbi nindou ana sor nami asu si nahurai ane
(Mak 9:50; Ruk 14:34-35)*

¹³ “Seana hifinindi nindou ranahei aparümbi nami nahurai-anemo. Nga asu nami ranai ahandi apar ra hiningreandühi wanayo ana, asu nami ra budesowan aparikoatendoani ngiri ahandi apar ra koadürü koadüründife hiningindifeyo, nga wani. Ranana rani moatükuni ranai ndeara moaruwaimayoa nindou ai ngiri ndahümündi ranambo ranimbondihindi, nga pifeyoani nindou ai pütapïyehanei.

¹⁴ Seana muñguambo hifinindi nindou ranahei si nahurai-anemo. Ngoafi adükari hifi wafuambe anango ranai ngiri dibo nango.

¹⁵ Nindou ngorü ai ngiri ram hai ra yimunde mbundambo wambürü hoarehi ragu nindeandi, nga wani. Nga ai moani nimoamo moanambühi animbo nindeandan asu si ranai nindou muñguambo ran worambe amarei ranaheimbo si boakïboadeandürimboe.

¹⁶ Moani mam rani-süngumbo animbo sïhamundi si ranamboani nindou ranahei hmboahü si boakïboadeandürani, asu ai nine aboedi moatükuni rawarundi ra hoeindihindühi rananimbo asu ai sïhamundi Ape sünambe amaru ranahambo aboedani mbisei-amboane.”

Ahinümbi hohoanimombo yamundife hoafi

¹⁷ “Ro masinhi nda sapo Godindi hoafi hoafiyomo rundeimbi yomondi hoafi mençoro asu Mosesindi ahinümbi hohoanimo ra raguanambofembo sinimboyahipoani, nga asu se randu hohoanimondimboemo, nga wani. Nga roana rani hoafimayo ranifihi simonçoriyimindimboyah masinhi.

¹⁸ Sïhamumbo ndanahambo ahinümbi anahi hoafiyahipuri, süngunambo sünu hifi ranai muñguyoambe ra ahinümbi hohoanimo ranahandi sürü pamefeyo ane, asu ranahandi sisamane rani-moatükuni

ra akidou amboani ngiri awarindihoyo, nga wani. Nga ahinümbi hohoanimo moatükuni ra rande moani yagodi ngo ngombo munnguambo moatükuni ranai tükündifemboe.

¹⁹ Ranimboane nindou düdi ai moani akidou amboani ahinümbi hoafimayo ranahambo himborikoateyuhü, asu ai nindou bodmondambo mare rani hohoanimo süngu yamundareandüri ana, nindou ranimayu ranahandi ndüri ra moani akidou hamindi God nginindi hifandarandi ranambe yagodomboe. Nga asu nindou düdi ai ahinümbi hohoanimo ranahambo himboriyu rani-süngureandühi, asu ai nindou bodmondambo mare rani hohoanimo süngu yamundareandüri ana, nindou ranimayu ahandi ndüri ra God nginindi hifandarandi ranambe adükari hamindi yagodomboe.

²⁰ Ro sishamumbo nda hoafehapuri, sishamundi mbumundi hohoanimo ranai ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo ranahamundi mbumundi hohoanimo ranahambo ngasündifekoateayo ana, se ngiri God nginindi hifandarandi rani-hoarehi nimandimo, nga wani.”

*Nindou nginindi hohoanimo ranahandi yamundife hoafi
(Ruk 12:57-59)*

²¹ “Se himboriyomombo-anemo horombo sishamundi amoao ai hoafi ra masowandümo. Yare hoafiyohü yahoya, Se yowani nindou hifokoefepoani. Nindou düdi ai ngorumbo hifokoarariri ana, ahambo nindou yibobore-randeimbi-mayu ranahandi himboahü semündü homboani, mehomu ra.

²² Nga asu hapo ro sishamumbo hoafehapuri nda, nindou düdi ai ahandi wandafi ranahambo nginindi himboahoeyu ana, sapo yibobore-randeimbi-mayu ranahandi himboahü semündü homboani. Asu nindou düdi ai ahandi wandafi ranahambo yare hoafiyundühiya, Seana fifirife koate-anafi, ehundo ana, nindou ranahambo kansir bogori ranahamundi himboahü semündü homboani. Asu nindou düdi ai ahandi wandafi ranahambo yare hoafiyundühiya, Seana hohoanimokoate-anafi, ehundo ana, nindou ranai hibadambo, hai ngoafambe homboani asu ranühi hai ahambo tikindirimboe.

²³⁻²⁴ Ranimboane asu se ninimoatükuni Godimbo saimbo fondi-mayo raniwami sihfembo safi hawamboayafihünda asu shafi wandafindandimayo hoafi shambo engoro ra hohoanimondafühi ana, asu se ninimoatükuni Godimbo saimbomayafi fondikimi rando digoeffi hawa ngafi. Sapo shafi wandafi-mayu randidbo aboedi aboedindafine mbundinambo animbo sünguna ngafi shafi sihfembo moatükuni-mayo ra Godimbo dabado.

²⁵ Asu nindou ngorü ai shambo papi-hoafiyoninimbo mbüsü haya yibobore-randeimbi nindou ahambo sowanimbo hombo shambo ndemündüninani ana, se nimai ngafi nafini aboedi aboedindafineandi. Nga asu hibadambo shambo ai papi-hoafi ranambe sindeaninimbui. Asu se ranambe efoandi ana, asu ai shambo yibobore-randeimbi ranahandi warambendeaninani asu ai ndemündünini prismanindi warihüdeaninani asu ai shambo karabusambe hinngindeaninimbui.

²⁶ Ro shambo anihondumbo-anahi hoafehanini. Asu se shafi papi hoafi ranahambo kaki sihfekoateayafi ana, asu se ngiri karabus ra hinngindo hawa aboedambondafandi, nga wani. Nga se moani rando karabus ranambe nimboamboayafi.”

Nimorehi ngorü semindi yamundife hoafi

27 “Se hĩmborĩyomombo-anemo horombo yaru hoafĩyomondũhĩ yahomoya, ‘Se yowanĩ nĩmorehĩ sĩsĩhĩmo asu nindowenihĩ bĩrabĩrĩpoanĩ,’ mehomo.

28 Nga asu hapo ro sĩhamumbo hoafehapurĩ nda, nindowo dũdi ai nĩmorehĩ hoeire haya ahambo hohoanĩareandĩ ana, nindowo ranai ahandĩ ngusũfoambe nĩmorehĩ sĩsĩhĩmoyumboani.

29 Ranĩmboane asu sĩhafĩ hĩmboarĩ mamĩ ranai randeanĩnanĩ se moaruwai hohoanĩmondafanĩ ana, hĩmboarĩ ra hũndandĩfĩ ragu pindowandĩ. Hĩmboarĩ mamĩ ranahambo yangĩrĩ ragu moenda pife ranane aboedayo, nga asu munĩguambo fi ra haiambe ho ana, aboedĩ hamĩndĩyopoanĩ.

30 Asu sĩhafĩ warĩ mamĩ ranai randeanĩnanĩ se moaruwai hohoanĩmondafanĩ ana, warĩ ra kandandĩfĩ pindowandĩ. Warĩ mamĩ ranahambo yangĩrĩ ragu moenda pife ranane aboedayo, nga asu munĩguambo fi ra haiambe ho ana, aboedĩ hamĩndĩyopoanĩ.”

Nĩmorehĩ semĩndĩhũnda hĩnĩngĩfe yamundife hoafĩ

(Matyu 19:9; Mak 10:11-12; Ruk 16:18)

31 “Asũkaiyo horombo hoafĩ ra yare hoafĩyowohũ yahoya, Nindowo dũdi ai ahandĩ nĩmorehĩ ranahambo moei yahuhĩ hĩnĩngĩfembo mbũsuhĩ ana, ai nĩmorehĩ ranahambo hĩnĩngĩfe hoafĩ pepafihĩ sũrũ papĩndandũhĩ anĩmboya, Ro nĩmorehĩ ndanahambo hĩnĩngĩfembo anahĩ, mbũsu, mehomo.

32 Nga asu ro hapo sĩhamumbo hoafehapurĩ nda, nĩmorehĩ ranai nindowo ngorũ-dĩbo hokoateyowanĩ, asu ahandĩ nindowenihĩ ai moei yahuhũ hĩnĩngĩreanda asu ai nindowenihĩ ngorũ aserĩmĩndo ana, nindowo ranai nĩmorehĩ semĩndĩ ahĩnĩ ra gogonĩmbo-foareandũhani.”

Se hoafĩyowohũya, Nĩmoamo nda, yahopoanĩ

33 “Asũkaiyomo se hĩmborĩyomombo-anemo, horombo sĩhamundĩ amoao ranahamumbo yare hoafĩyowohũ yahoya, Se tĩkando hawa hoafĩndafũhĩ nĩmoamo nda mbĩsamboyafĩ. Nga asu se nĩnĩ moatũkunĩmbo dabarĩfihĩ nĩmoamo nda yahombo mbĩsafombo ana, se moanĩ anĩhondũmbo mamanĩmbo randowadũhĩ amboanĩ Adũkarĩndĩ hĩmboahũ yahurai dabarĩndafoandĩ, meho.

34 Nga asu ro hapo sĩhamumbo hoafehapurĩ nda. Se nĩnĩmbo dabarĩfihĩ nĩmoamo nda yahopoanĩ, nga wanĩ. Se sũnambe ranahambo dũkefihĩ nĩnĩ-moatũkunĩmbo ngĩnemĩndũhĩ dabarĩfepoanĩ. Nga sapo sũnũ ranana Godĩndĩ munĩgu moatũkunĩ ra hĩfandĩyo nĩmarĩmbo fondane.

35 Asu se nĩnĩmbo dabarĩfihĩ hĩfĩ ndanahambo dũkefehũmbo dabarĩfepoanĩ. Nga hĩfĩ ranana sapo God ai nĩmoamo ahandĩ fondĩwamĩ nĩmarũmbo hĩfĩ ranĩ-fihani tĩjarĩ tũre amaru. Asu se Serusarem ngoafĩ ra ndũrĩ dũkefihĩ ranĩfihĩ dabarĩfepoanĩ. Nga Serusarem ranana Adũkarĩ Bogorĩndĩ ngoafane.

36 Asu nĩne-hoafĩ ranahambo ngĩnemĩndĩmbohũnda mbĩrofihĩ kife dabarĩfepoanĩ. Ngĩrĩ sĩhafĩhoarĩ mbĩrĩnanĩ mamamboanĩ ra randowadanĩ kifohĩndo asu nĩmbandĩndo ndandĩ, nga wanĩ.

37 Se yĩnĩ ehomo ana, yĩnĩ yangĩrĩ yĩnĩ mbĩsĩmo. Se wanĩ ehomo ana, wanĩ yangĩrĩ wanĩ mbĩsĩmo. Ranĩ-hoafĩ ra moanĩ ndearane. Nga nĩne-hoafĩ ranĩfihĩ tũre haya aho ranahambo se hoafemo ranana Satanĩndĩmayo hohoanĩmoane.”

Se nindowumbo sĩmborĩ moaruwaimbofepoanĩ

(Ruk 6:29-30)

38 “Se hĩmborĩyomombo-anemo hoafi ra yare hoafiyowohũ yahoya, Nindou ŋgorũ ai sĩhafi hĩmboari nĩkondeandani sĩmborĩ amboani ahandĩ nĩkondowandi. Asu ai sĩhafi yahafi kaboadeandani sĩmborĩ amboani ahandĩ kaboadowandi, meho.

39 Nŋa asu hapo ro sĩhamumbo hoafehapuri nda, nindou ai sĩhambo moaruwaimbo-ndeanĩnani asu se sĩmborĩ moaruwaimbo-ndĩworĩmboyafti, nŋa wani. Nindou ŋgorũ ai sĩhafi koeho ra pakarĩndĩhenĩnani asu ŋgorũgoanĩnani amboani ahambo hĩhĩrĩndowandi.

40 Nindou dũdi ai sĩhafi wari ambeimbi hoeari ra ai ndahamĩndi yahu haya sĩhambo papĩ hoafifembo randĩfiyuwani ana, asu sĩhafi ŋgĩsĩhari hoeari ŋgorũ ranambo kameihĩ dabado.

41 Nindou ai ahandĩ napo semĩndĩmbo, Se wandĩ napo ra ndowandĩfi hawa mamĩ kiromita nafi gebuai ra nŋafi, mbũsuanĩ ana, asu se ŋgorũ kiromita nafi gebuai ra tapandandĩfi hawa napo ra ndowandĩfi nŋafi.

42 Nindou ŋgorũ ai sĩhambo nĩnĩ moatũkunĩmboyu dũdũndũfinĩnani moani ahambo dabado. Asu nindou dũdi ai sĩhafi-mayo nĩnĩ-moatũkunĩmboyu semĩndi mburumbo saimbo mbũsũwanĩ nŋĩrĩ ahambo daboadĩ hĩhĩndĩworĩ.”

*Hũrũtũmbi nindoumbo ŋgunindĩmbofembo yamundife hoafi
(Ruk 6:27-28, 32-36)*

43 “Se hĩmborĩyomombo-anemo hoafi ra yare hoafiyowohũ yahoya, ‘Se sĩhafi ŋgunindambũri ranaheimbo hohoanĩmo pandowandũri asu sĩhafi hũrũtũmbi nendĩ-mayei ranaheimbo moaruwai moaruwaimbo ndoandũri,’ meho.

44 Nŋa asu hapo sĩhamumbo ro hoafehapuri nda. Nindou sĩhamundi hũrũtũmbayei ranaheimbo se hohoanĩmo pandundũri asu nindou sĩhamumbo moaruwaimbo-arĩhindĩ ranaheimbohũnda Godĩmbo didĩbafĩndafundi.

45 Rananĩmbo se sipo sĩhamundi Ape God sũnambe amaru ranahandi nĩmorĩ nĩŋgomboemo. Sipo ahandĩ hũfĩhamĩndi ra ai nindou moaruwai-anei asu aboedanei ranaheiwamĩ ai rareandanĩ boakĩfoareandũhane. Asu ai hoe ra rareandanĩ nindou moaruwaiayei ranaheiwamĩ peyo asu nindou mbumundayei ranaheiwamĩ amboani peyo randũhane.

46 Asu se nindou sĩhamumbo aboedĩ hohoanĩmoyei rĩhũndeimbĩmbo sĩmborĩ aheimbo aboedĩ hohoanĩmoemondũri ana, ranĩmbo asu God ai sĩhamumbo nĩnĩ-takĩnĩ madagapurĩyo? Nindouyeyi-mayo takis kaki sowandũmo-rundeimbĩ aiamboani yahurai yaru arundi.

47 Asu se sĩhamundi wandafi ranaheimbo yanŋĩrĩ hĩhĩfarũndũri ana, asu sĩhamundi hohoanĩmo ra nindou amurĩ ranaheimbo nũngundo nŋasũndĩmandowora? Nindou sipo Godĩmbo fĩfĩrĩfekoate-mayei ranai ranĩ hohoanĩmo se sũnguarundi ra aiamboani sũngurĩhindũhaneĩ.

48 Ranĩmboane asu se moani mbumundi hamĩndi hondũ nĩŋgomo sipo sĩhamundi Ape sũnambe moani mbumundi hamĩndi hondũ anũngu nou.”

6

Nindou ŋgorũmbo fehefembo hohoanĩmoane

¹ Sisas yahuya, “Se hĩbadũmbo! Se sĩhamundi aboedĩ ratũpuri ra nindou hĩmboahũ randundani asu nindou ai hoeindĩhimboyei, nŋa yowanĩ. Se ra sũngu yaru randundani ana, asu se nŋĩrĩ aboedĩ takĩnĩ moatũkunĩ sĩhamundi Ape sũnambe amarundi-mayo ra ndowandũmo, nŋa wani.

2 Ranimboane asu se nini-moatükuniyo nindou napokoateyeimbi ranaheimbo saimbo mbisafimbo ana, asu se nindou ngorumbo yinafoaimbohündambo, Se wambo horombondafo ngafani animbo nindou munguambo hoeimbi+rhindiramboane, mbisamboyafi. Se nindou yafuiyambo horombo aho nou refe weindahi weindahiyo hopoani sapo yimbu yafambeimbi nindou ai rawarundi nou. Nindou ranai Suda-yafe rotu worambe asu nafi bogori süngu yinafoai tüturu houmbo homo-arundi, nga se ai rarundi nou refepoani, nga yowani. Nindou ranai rawarundi ranana sapo nindou amuri ranai yihoeifimboya, Aiana moani nindou aboedi hamindanemo, mbiseiya yahomombo-anemo rawarundi. Ro sihamumbo anihondumbo-anahi hoafayahi nda, nindou ranai ana takini ahamundi ra ai ndeara sowandümombo-anemo.

3 Nga asu se nindou napokoateyeimbi ranahambo farihfimbo hohoanimondafühi ana, dibo animbo ahambo fandihawori asu sihafi fikiminindi-amboani nine-moatükuni se rawarowandi ranimbo ai fifirifekoatembeyeiamboane.

4 Ranimboane asu sihafi saimbo hohoanimo ra dibo yangromboane. Rananimbo asu sihafi Ape sapo nini-moatükuni dibo engoro ra hoeireandeimbimayu ranai simbori sihambo takini masihendi-mayo ra daganinimbui.”

*Godimbo didibafife yamundife hoafi
(Ruk 11:2-4)*

5 “Se Godimbo didibafindafundühi sapo yimbu yafambe hoafümbi nindou rawefundi nou randafumboemo. Rani nindou ana munguambo nindou ai yihoeifimbo hoeimbi+rhimuna yahomo houmbo-anemo. Suda-yafe rotu wori munguambo asu nafi tüküfihahi aho ra botiyafu weindahi ningomombo Godimbo didibafimbo hohoanimoymondühanemo. Ro sihamumbo anihondumbo-anahi hoafayahi, nindou ranai ana takini ahamundi ra ai ndeara hifi ndanühünda sowandümombo-anemo.

6 Nga asu se didibafifembo mbisafombo ana, se wori safambe keboao ngüfi yipuri pando hawambo animbo sihafi Ape moani dibo amaru ranahambo didibafindafoandi. Rananimbo asu sihafi Ape sapo nine-moatükuni dibo engoro ra hoeireandeimbimayu ranai simbori sihambo takini daganinimbui.

7 Se didibafindafundani Godimbo fifirife-koateyeimbi nindou rawarihindi nou randafundumboemo, nga yowani. Nindou ranai Godimboya, Ai yihoeifi hoafi himborindümbui, sei hehi moani afindi hoandari hoafi hoafiyehi didibafehindi. Nga se yahurai Godimbo moani fifirife-koate hoafi afindi didibafindafu-mboemo, nga yowani.

8 Asu se rani-nindou yahuraindihondühi ahamundi-mayo hohoanimo rani-süngundumboemo, nga yowani. Sihamundi Ape ai nine-moatükuni semindimbo hohoanimoayomo ranahambo se ahambo düdufekoateyomondambe fifireamboane.

9 Se didibafifembo mbisimombo ana, ndandu houmbo animbo didibafindafundi,
‘Yihoeifi Ape sünambe amarifi,

sihafi ndüri ranahambo moani ahinümbi hamindimbeyowamboane.

10 Sihafi ngininindi hifandarandi ra ndühi mbokoso-amboane.

Se hohoanimoayafi süngu yangiri hifi ndanühi süngufemboane
sapo sünambe-amboani sünguarundi nou.

11 Yihoeifimbo sesi ndani simboani sesimbo simogodühi ndawamuni.

- 12 Se yihoeŋimbo n̄ine-moatükun̄i moaruwai ramar̄ihund̄i ran̄imbo amboawiyei mb̄isaf̄imun̄i
 ŋapo ro n̄indou ai moaruwai yihoeŋimbo rar̄ihimuna aheimbo amboawiyei sef̄i ar̄ihund̄i nou.
- 13 Se yihoeŋimbo refe hoeŋimun̄i moatükun̄i ranambe ndowand̄if̄imun̄i ŋgamboyafi,
 ŋga se yihoeŋimbo moaruwai nend̄i ahand̄i warambeah̄ind̄i aboed̄üh̄i ndowand̄if̄i h̄in̄iŋḡindowamun̄i, mb̄is̄imo.
- 14 N̄indou ai s̄ihamumbo moaruwaimbo-r̄ihipurani asu se ranaheimbo amboawi ehomond̄ür̄i ana, asu s̄ihamund̄i Ape s̄ünambe amaru ranai-amboani s̄ihamund̄i moaruwai hohoan̄imo ranahambo amboawi mb̄üsumbui.
- 15 Ŋga asu se n̄indou ŋgorumbo ranahambo amboawi yahokoateyomo ana, asu s̄ihamund̄i Ape s̄ünambe amaru ranai amboani ŋḡir̄i se n̄ine-moatükun̄i moaruwai rarumboemo ranahambo amboawi mb̄üsu, ŋga wani.”

Sesi weh̄isao yamund̄ife hoafane

16 “Asu se n̄in̄imbo sesi weh̄ind̄imond̄üh̄i ana, se ŋgusumboari s̄ihamund̄i ra amomonḡo-amomonḡond̄imond̄üh̄i wembombofi nd̄imboemo yimbu yafambeimbi n̄indou rawefund̄i nou, ŋga yowan̄i. N̄indou ranai wembombofiayomo houmbo ai n̄indou h̄imboah̄ü hoahoanḡomond̄ühanemo n̄indou ai ahamumboya ai ana sesi weh̄iyomond̄ühanemo, mb̄iseiya yahomo houmbo. Ro s̄ihamumbo an̄ihond̄umbo-anahi hoafehapuri, n̄indou ahamumbo aboedanemo ase i ana, ai ran̄ih̄unda ahamund̄i tak̄in̄i sowand̄ümombo-anemo.

17 Ŋga asu se sesi ra weh̄ind̄af̄üh̄i ana, s̄ihafi ŋgusumboari ra popoainda asu mb̄iro s̄ibada mbundambo an̄imbo ŋgafi.

18 Ranan̄imbo n̄indou amuri ai ŋḡir̄i s̄ihambo fifir̄ind̄ihin̄in̄i se sesi wehayafi ranahambo. Ŋga s̄ihafi Ape ŋapo d̄ibo an̄üŋgu ai yanḡir̄i an̄imbo fifir̄indean̄in̄imbui. Ranan̄imbo asu s̄ihafi Ape ŋapo n̄ine-moatükun̄i d̄ibo engoro ra hoeireandeimbi-mayu ranai s̄ihambo tak̄in̄i mas̄hend̄i-mayo ra dagan̄in̄imbui.”

*Napo af̄ind̄i s̄ünambe mbenjori
 (Ruk 12:33-34)*

19 “Se h̄ifi ndan̄üh̄i n̄iŋgomombo moani ŋḡin̄ind̄i napo ra s̄ihamumbo p̄üpindu gafomboemo. H̄ifi ndan̄üh̄i ana n̄ine-moatükun̄i engoro ra k̄idaboari ai tapar̄üh̄i, sami ai sesi, asu h̄ümbüh̄ün̄i nend̄i ai wor̄i bir̄ihehi sah̄ümündi raraor̄ihünd̄uh̄anei.

20 Ŋga asu se s̄ihamund̄i ŋḡin̄ind̄i napo ra se s̄ünambe an̄imbo p̄üpindu gafomo. Ran̄üh̄i ana ŋḡir̄i k̄idaboari ai tapand̄üh̄i, sami ai ded̄i asu h̄ümbüh̄ün̄i nend̄i ai wor̄i bir̄ind̄ihehi ndah̄ümündi raro nd̄üh̄ündi, ŋga wani.

21 Ŋga s̄ihafi aboedi napo ra p̄üpira hafo yanḡorowoh̄ü ran̄üh̄i an̄imbo s̄ihafi ŋgusüfo amboani k̄ündar̄imboe.”

*Fi ranahand̄i si
 (Ruk 11:34-36)*

22 “H̄imboari ranana s̄ihafi fi muŋguambo ranahand̄i ram hai nouane. S̄ihafi h̄imboari ranai s̄ürar̄ihoayo ana, asu hohoan̄imo s̄ihafi fiambe muŋguambo ranai si nahuraind̄imboe.

²³ Nga sɪhafi hɪmboari ranai moaruwaiayo ana, asu hohoanimo sɪhafi fiambe munɟuambo ranai nɪmbi nɪmandɪmboe. Asu si sɪhafi fiambe amaro ranai nɪmbi nouayo ana, nɪmbi ra moaruwai hamɪndɪndɪmboe!”

*Nindou ɲgorü ai ɲgɪrɪ yimbu bogorɪ nindouyafandɪ ratüpurɪndu
(Ruk 16:13)*

²⁴ “Nindou ɲgorü ai ɲgɪrɪ yimbu bogorɪ nindouyafandɪ ratüpurɪyu randeimbi nūngu. Nga nindou ranai ana bogorɪ ɲgorü ranahambo moaruwaimbondirühi asu ɲgorü bogorɪ ranahambo dɪboardondirümbui. Ai ɲgoründɪ hoafi yangɪrɪ süngundeandühi asu ɲgoründɪ hoafi daboadanambo-ndeambui. Se ɲgɪrɪ God asu kakɪ mamɪ ɲgusüfoambe hohoanimo pandowapɪrɪ.”

*Ngusüfo puküyowohü afɪndɪ hohoanimoyo hoango hoafi
(Ruk 12:22-31)*

²⁵ “Ranɪmboanahɪ ro sɪhamumbo hoafehapurɪ nda, se sɪhamundɪ yangɪrɪ nɪɲgombo ranahambo afɪndɪ hohoanimo-ndɪmboemo. Se yaru hoafiyomondühiya, Sɪhɪrɪ nɪnɪ-moatükunɪ madagüdɪfɪ? asu Sɪhɪrɪ nɪnɪ-moatükunɪ mandɪmɪndefɪ? mbɪsɪmboemo. Asu sɪhamundɪ fi ranahambo ɲgɪrɪ afɪndɪ hohoanimo-ndɪmondühiya, Sɪhɪrɪ nɪnɪ moatükunɪ magüdühu? mbɪsɪmboemo, ɲga wantɪ. Yangɪrɪ nɪɲgombo ra ai sesi moatükunɪ yangɪrɪyopoanɪ. Asu fi ra ai yihuru moatükunɪ yangɪrɪyopoanɪ.

²⁶ Asu awi se ndu nɪmoamo ahahabodei ranaheimbo hoeirundürɪ. Ndu ranai ana moai nɪnɪ-moatükunɪ hoarɪ hɪfɪ karɪhi, sesɪ yimunɟurɪhümündi hei sesɪ worɪ ranambe gugurɪhi sɪhehi raraorɪhündi. Nga sɪhamundɪ Ape sünambe amaru ranai-ani aheimbo sesɪ sagadürühi hɪfandandürɪ arandɪ. Se ndu ranaheimbo ɲgasündündürɪ houmbo ndearɪ hamɪndanemo.

²⁷ Nga asu nindou sehündɪ ranai-amboanɪ ɲgɪrɪ moanɪ ahandɪ hohoanimo ranambo yangɪrɪ ahandɪ yangɪrɪ nɪɲgo ra sühɪnde ɲgu!

²⁸ Asu nɪmboe se hoearɪ napo ranɪmbo afɪndɪ hohoanimoemoa? Awi se amɪndafurɪ ahurɪ tüküfe nɪnouayo ranahambo hoeiru. Ai ana moai tɪɲɪrɪfoyeihɪ momo yibüdühi rɪhündi, ɲga wantɪ.

²⁹ Nga asu awi ro sɪhamumbo hoafehapurɪ horombo nindou adükari bogorɪ Soromon amboanɪ ai yihuru napo moanɪ sɪmbafɪ hamɪndɪmayusɪ, ɲga asu ai moai hoearɪ ra ahurɪ moanɪ aboedɪ hɪmboyo haya tütükɪyo nɪnouayo yahurai yihururamündu.

³⁰ Wohɪ amɪndafurambe amaro haponda ra asu sümbo siambe hɪfɪtɪrɪyimɪndɪ haiambe pütifemboane. Moaruwai yahurai wohɪ ranamboanɪ God ai ahambo aboedɪ yihurure hɪnɪɲgareandɪ ana, asu ai sɪhamumbo amboanɪ yihurundeapurümbui. Se yihuru ranahambo afɪndɪ hohoanimoyomo, ɲga sɪhamundɪ anɪhondümbofe hohoanimo ana akɪdou ane!

³¹ Nga asu se refe afɪndɪ hohoanimo-yomondühiya, Nahanɪhünda sesi yɪhoefɪ ranai tükümandife? Yɪhoefɪ sɪmɪndɪmbo moatükunɪ amboanɪ? Asu yɪhoefɪ hoearɪ napo amboanɪ? Ranɪ-moatükunɪ ranahambo yahurai afɪndɪ hohoanimoyo hoangopoanɪ.

³² Yahurai ranɪ hohoanimo ranana nindou Godɪmbo fɪfɪrɪfekoateyeimbɪ-mayei rananei ai yahurai rarɪhi hohoanimoyei hei arɪhündi. Sɪhamundɪ Ape sünambe amaru ranai ranɪ-moatükunɪ se semɪndɪmbo hohoanimoayomo ra ai fɪfɪre türüfoare-amboani.

³³ Asu se sapo God ahandɪ hɪfandarandane asu ahandɪ mbumundɪ hohoanimomayo ranane ranɪ-boatei-anɪmbo se hohoanɪmondɪmo hoangomo.

Rananimbo asu raniwami amuri bidifiri moatükuni ranamboani ai ranimoatükuni kapeih ndaiyapurumbui.

³⁴ Ranimboane asu se nini-moatükuni sümbo tüküfemboayo ranahambo afindi hohoanimondimboemo. Nini-moatükuni sümbo tüküfemboayo sümbo se ranahambo hohoanimondimo. Mamani si ranai moani ahandi tiriifo rani-simboani ndearane,” mehu.

7

Nindou ngorümbo ahandi ningo ranimbo yibobofepoani (Ruk 6:37-38, 41-42)

¹ Sisas yahuya, “Se nindou ngorümbo yibobo-ndundürimboemo. Hibadümbo, nga sihamumbo asukai hihindife yibobo-ndeapurimboe.

² Sapo se nindou ngorüendi hohoanimo yiboboarundi rani simogodühi animbo God ai-amboani sihamundi hohoanimo yibobo-ndeapurumbui. Sapo se nindou ngorümbo yibumarundi mamani rani simogodihü God ai sihamumbo yimbundeapurimbui.

³ Nimboe asu se sihafi wandafi ranahandi himboarambe düdübudi akidou apaiaro ra hoeiarowori, nga asu nimoko afindi sihafi himboarambe amaro ranahambo awi se moai fifirowandiyo?

⁴ Asu se nünguro hawamboyafi sihafi wandafi ranahambo raro hoafiyafühiya, Wandafi, sihafi himboarambe düdübudi ra hündihehea samboanahi, asafi, nga asu sihafi himboarambe nimoko ra nüngumando-a?

⁵ Awi seana yimbu yafambeimbi nindou-anafi! Se boatei sihafi himboarambe nimoko ra hündandifi raguanambondo hawambo animbo asu sihafi wandafi-mayu ranahandi himboarambeahindi düdübudi akidou ra hündihoefindo.

⁶ Se Godindi moatükuni ra yafori moaruwaimbo digoemboemo, nga asu ai hihirindahindühi sihamumbo kündarimboyei. Asu sihamundi nimoatükuni aboedi-mayo ra moateiyei wagabe pindumboemo, nga asu ai tinarinambo anümi boagindühi digegimboyei.”

Nindou ai Godimbo didibafehindi ana, dagadürimbui (Ruk 11:9-13)

⁷ “Se düduyafu arundi ana, dagapurumbui. Se kokoru arundi ana, hoeindumboemo. Se pirako pirako arundi ana, yipuri sihamumbo sübüdühepurimboe. Asu düdi ai pirako pirako arandi ana, ahambo yipuri sübüdühoemboe.

⁸ Nga nindou düdi ai düdufi arandi ana, ndemündümbui. Asu düdi ai kokora arandi ana, hoeindeambui. Asu düdi ai pirako pirakora arandi ana, ahambo yipuri sübüdühoendombue.

⁹ Nindou sihamumbo mbüsümo ahandi nimori ai mbanimbo sao yahumbo düduwefindo ra ahambo moani nimoei mengoro ra madagadoyo?

¹⁰ Asu ahandi nimori ranai kinimbo düdufindoani ra ahambo amoasiri madagadoyo?

¹¹ Se nindou moaruwai-anemos, nga se sihamundi nimori ranaheimbo aboedi moatükuni yangiri sabuduri arundi. Yahurai animbo sihamundi Ape sunambe amaru ranai nindou düdi ahambo düduefiyu ana, ranahambo aboedi moatükuni dagadombui.

¹² Munguambo moatükuni hohoanimo ra nindou amuri ai sihamumbo yahurai rambirihimuni ayahomo yahurai hamindi animbo se moani aheimbo randunduri. Rani-moatükuni hohoanimo ranana Mosesindi

ah+nümbi hohoan+mo asu God+ndi hoafi hoafiyomo-rundeimbi-yomondi yamundife hoafimayo ranahandi nim+ndane.”

Nafitambe akidou nafi ho

(Ruk 13:24)

¹³ “Nafitambe akidou rani nafan+mo se kebou ngomo. Sapo nafitambe adükari ahandi nafi fuiriyandeimbi ranana moaruwaimbo ngoaf+namboane aho. Nga nindou afindi ai nafi rani-sungu hei rihündühanei.

¹⁴ Nga yipuri nafitambe hihiforeandeimbi ranai akidouyo haya asu ahandi nafi t+ñumbane. Nga nafi ra yangiri koadürümbo n+ngombo nafane aho, nga ranane asu nindou yimbu mam+ yangirane ai nafi ranahambo hoer+hindühi rani-sungu ahei.”

Nimi nimindi asu ahandi hisi ranane

(Ruk 6:43-44; 13:25-27)

¹⁵ “God+ndi hoafi t+kai hoafiyomo-rundeimbi nindou ranahamumbo awi se h+badümbo. Moanambühi sipsip h+amboari hoafendi h+amboemo nahurai sihamumbo sowana asifomo, nga asu wagabe ragu ana nimambeah+ndi yaforanemo.

¹⁶ Se ahamundi ratüpur+ ranambo ahamundi hohoan+mo fifir+ndumboemo. Nga ang+nan+ t+hoari t+hoarümbi wofi nim+ndi rani+filhi h+simandiyo? Asu hoandasüfo sosoweimbi wer+foai nim+ndi rani+filhi h+simandiyo? Ra wani.

¹⁷ Nga sapo n+ne-nim+ aboedayo ranai aboedi nim+ h+si yangiri h+si+ndimboe. Asu moaruwai nim+moyo ranai moaruwai nim+ h+si rani yangiri h+si+ndimboe.

¹⁸ Nga asu moaruwai nim+ rani+filhi ngiri aboedi nim+ h+si ra h+si+ndo. Asu aboedi nim+ rani+filhi ngiri moaruwai nim+ h+si ranai h+si+ndo, nga wani.

¹⁹ Muñguambo nim+ ranai nim+ndi rani+filhi moaruwai h+si+yowan+ ana, ahambo hifitir+yim+ndi haiambe mandifeyowohane.

²⁰ Rani+amboane asu se God+ndi hoafi t+kai hoafiyomo-rundeimbi ranahamumbo ahamundi ratüpur+ hohoan+mo ranambo fifir+ndüpur+.

²¹ Se yaru hohoan+mo-ndimondühiya, Muñguambo nindou ai wambo hoafiyehi, Adükari Adükarayei ranai God sünambe hifandarandi ranambe gagüsimboyei, mb+simboemo, nga wani. Nga nindou d+diyei ai moani wandi Ape sünambe amaru ranahandi hohoan+mo sungur+hi ar+hündi ranai yangiri an+mo God ng+n+ndi hifandarandi ranambe keboehimboyei.

²² Nga asu y+bobofembo si ranai tüküfeyoambe an+mo nindou afindi ai dükand+hindiri hoafindeih+ an+moaya, ‘Adükari, Adükari, sihafi ndür+namboyefi God+ndi hoafi ra hefi watapor+imbo-r+hündühi bokari+hehu mar+hündi. Sihafi ndür+namboyefi moaruwai nendi nindouyei fiambeah+ndi raguanambo-r+hündühi hepün+feimbi moatükuni rarihu mar+hündi,’ mb+seimboyei.

²³ Ranan+mo asu ro hoaf+ndahühi an+moaya, ‘Ro moai siheimbo fifir+hearü. Moaruwai hohoan+mo ratüpur+yei rühündeimbi nindou-anei. Wambo sowana ndühi sin+poani, nga andai ragu ngei!’ mb+samboyah+.”

Wor+imbor+ni r+nandeimbi nindou yimbu

(Ruk 6:47-49)

²⁴ “Asu, nindou düdi ai wandimayo hoafiyaheimbi hoafi ranahambo h+imbor+yu mburambo asu ai rani-sunguareandi ana, nindou ranai sapo

fifireandeimbi nindou ai ahandi wori kambohoani nginindi raniwami worimboarandi nahurai-ani.

²⁵ Asu hoe afindi ranai hoeyowohü, hohoambu afindi ranai tükufeyowohü weri ranai wori ranahambo fandihendühanesi, nga asu wori ra kambohoani fondarimbo-wambo moai birefoai hifini peyo.

²⁶ Asu nindou düdi ai wandi-mayo hoafiyaheimbü hoafi ranahambo himboriyu haya asu ai rani-süngufekoateayu ana, nindou hohoanimoate-ani. Sapo nindou wori moani kambohoani kaihuri yangiri raniwami worimboarandi nahurai-ani.

²⁷ Hoe afindi ranai hoeyo, hohoambu afindi ranai hohoambuyo, asu weri afindi ranai wori ranahambo fandihenda asu wori ranai birefoai peyowohane rani-moatükunü ranambo. Wori ra birefoendi ranana moani moaruwai hamindi hondane!" mehu.

²⁸ Sisas ai hoafi ranahambo hoafiyo kiki-maramünda, nindou afindi ranai ahandi yamundife hoafi himboriyei-ani mayowa mahepünehindi.

²⁹ Nga Sisas ai moai ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi nindou yahurai tüküfi yamundeandüri, nga ai moani rani-poanimbo nginindinamboyu aheimbo yamundi-mareandüri.

8

Sisas ai nindou mimaniho angünümbi aboedimariri (Mak 1:40-44; Ruk 5:12-14)

¹ Sisas ai yamundife hoafi ra hoafiyo haya hifi wafu-mayo rani-waminindi hifina mahanua, awai nindou ranai ahandi süngu tümareandi.

² Raniyu asu nindou mimanihoeimbi-mayu ranai Sisasimboso tüküfi Adükarani yahu hohoanimoyuhü yiri yimbu pusireapiri ahandi fikimi piyu nimarühi hoafiyundowohü yahuya, "Adükari, se refembo hohoanimondafühi ana, wambo aboedindowandiri," mehundo-amboyu.

³ Asu Sisas ai warifi hu nindou-mayu ahambo sündirühi hoafiyuhü yahuya, "Yini, ro randiheamboyahisi. Nga se haponda aboedi tüküyafo," mehuamboyu. Asu moani mamihari rani-simboani nindou ranai mimanihoeimbi-mayuhündi aboedimefiyu.

⁴ Raniyu asu Sisas ai ahambo hoafiyundühi yahuya, "E, Se ndühi himboriyafi! Ndanimoatükunü ndanahambo se nindou amurambo hoafindamboyafi. Nga se moani ngafi Godimbo sihai-randeimbi nindou-mayu ranahambo animbo sihafü fi ra nafuindafi. Asu Godimbo sihefembo moatükunü Moses refemboane mehu ra randowandi ai hoafi-mayu süngu. Ranimboane sihafü fi hoeari angünü ra muḅgumayo mbisei-amboane," mehundo.

Sisas ai Romihündi amiyomondi bogorindi ratüpuriyurandeimbi aboedimariri (Ruk 7:1-10)

⁵ Raniyu asu Sisas ai Kaperneam ngoafambe tüküfiyuwane Romihündi ami-yomondi bogori ai ahambo ranühi hoeiriri hayambo Sisas ai mbifarihendiri yahu haya düdu düdumarüri.

⁶ Ai yare hoafiyundühi yahuya, "Nindou Adükari, wandi ratüpuriyurandeimbi nindou ranai angünimbo worambe mbeḅguri. Ai ahandi tihari yifiyo haya asübusi afindi semündü haya mbeḅguri," mehundo-amboyu.

⁷ Asu Sisas ai hoafiyundühi yahuya, "Awi ro nga ahambo aboedindihinimboyahi," mehundo-amboyu.

⁸ Asu simbori ai hoafiyundühi yahuya, “Nindou adükari, ngiri se randafoandi. Ro ndeari hamindiyahi animbo se wandi worambe keboao mangüfi. Nga se moani hoafi yangiri animbo hoafindafani amboani asu wandi ratüpuriyu-randeimbi ranai aboedimbiyu-wamboane.

⁹ Ro-amboani wambo hifandiyindirimbo nindou ami bogori adükari nünguwanani anahi asu ami bidifiri ai wandi hoarehanemo aningomo. Rananahi asu ro nindou ndanahambo, Se hafi, asahando ra ai huhani, asu nindou ngörü ranahambo, Se sühüfi, asahi ra ai süfuhani. Asu nindou wandi ratüpuriyu-randeimbi ranahambo, Se rani-moatükunü raro, asahi ra ai moani rareandühani,” mehundo-amboyu.

¹⁰ Asu Sisas ai rani hoafi ranahambo himboryu haya, hepünüfihü nindou afindi ahandi süngu tümareandi ranaheimbo hoafiyundurühi yahuya, “Ro siheimbo hoafehandüri, horombo ro moai nindou mami Israer ngoafihündi ndahurai anihondumbo-reandeimbi nüngua hoeirihini.

¹¹ Awi ro nda siheimbo hoafehandüri, nindou afindi bidifiri ai hüfihamindi süfuanipoedi asu hüfihamindi hanüwanipoedi ranai fandhi sesesi fondi maningo ranikimi Abraham, Aisak asu Sekop babidi God nginindi hifandarandi ranambe nimandeimboyei.

¹² Nga asu sapo hifandarandi ranambeahindi nendi-mayei ranaheimbo animbo nimbi nimarüwanü ndemündündürü pindeiranü ranühi ai hasiheindeihü ahei yahafi hitihümboyei,” mehundurü.

¹³ Raniyu asu Sisas ai ami-yomondi bogori ranahambo hoafiyundühi yahuya, “Se ngoafinambo ngafi, nga asu se nine-hohoanimo raro anihondumbo-arowandi rani-süngu animbo sihambo randeaninimboe,” mehundoamboyu. Asu moani hoafi ningoambe ami-yomondi bogorindi ratüpuriyu-randeimbi nindou ranai aboedimefiyu.

*Sisas ai Pitandi yamongoamindi aboedimareandi
(Mak 1:29-31; Ruk 4:38-39)*

¹⁴ Refi mbura Sisas ai Pitandi worambe kefuai hüfuhünda Pitandi yamongoamindi ranai fi hüfiyohü anjünimbo fondühi menjorowa hoeimareandi.

¹⁵ Raniyu asu Sisas ai ahambo watinjarühü masündeanda anjünü ranai nimorehimbo hiningire haya makosifoendi. Raniyo asu ai botife Sisasimbo sesi kanimareri.

*Pitandi yamongoamindi aboedimareandi
(Mak 1:32-34; Ruk 4:40-41)*

¹⁶ Raniyo asu rani nimbambe nindou bidifiri moaruwai nendi ahei fiambe nimarindüreimbi ranaheimbo Sisas sowana fufurühümüdi-hündürü mahüsi. Raniyu Sisas ai nindou ranahei fiambeahindi moaruwai nendi ranaheimbo hoafinambo yangiri raguanambo-mareandüra asu nindou rani anjünümü-mayei ranai munjuambo aboedimehindi.

¹⁷ Sisas ai rani-moatükunü ramareandi ra, sapo Godindi hoafi hoafiyu randeimbi Aisaia ai yare hoafiyuhü yahuya, “Ai ahandihoari anjünü moaruwai sihefi ra ndemündühi asu sihefi rani-moatükunü ra raguanambo-mareandi,” *Aisaia 53:4* mehu rani simogodühi tüküfemboyo ramareandi.

*Nindou yimbu ai Sisasindi süngu hombo masafani
(Ruk 9:57-60)*

¹⁸ Sisas ai hoeireandane nindou afindi ranai ahandi fikimi rerembo menjoroamboyu, asu ai ahambo süngururü-rundeimbi-memo

ranahamumbo kurihoe Gariri ra ngorü himborani barihomo ni ngomo yahumbo hoafimayupuri.

¹⁹ Ranıyu asu ahinümbi hohoanimo yamunde-randeimbi-mayu ranai Sisasimbo-so tüküfi hoafiyundühi yahuya, “Yamundo-randeimbi, se nahanıyo ahafi ra roana shafi süngu hombo yangiranahi,” mehundo-amboyu.

²⁰ Asu ai simbori hoafiyundühi yahuya, “Koko ai ahei nimari rambo ambe mbanıngondüri, asu ndu ai-amboani ahei apo rambo ngeri mbanıngondüri. Nga Nindou Hondü ro nimari apo rambo fondi-koate anahi,” mehuamboyu.

²¹ Ranıyu asu Sisasimbo süngurüri-randeimbi ngorü ahambo hoafiyundühi yahuya, “Adükari, awi ro hıhırındahe, nga wandi apembo boatei hıfi kandıhini heheambo anımbu,” mehundo-amboyu.

²² Asu Sisas ai simbori hoafiyundühi yahuya, “Wambo mborai se süngundandıri didıfi, nga nindou yıfiyeimbi aheihari yıfi nimoko hıfi kambıreand-amboane,” mehundo.

*Sisas hoewerimbo hoafimayua afurımareandı
(Mak 4:36-41; Ruk 8:22-25)*

²³ Ranıyu asu Sisas ai botambe farıfi haya mahua ahambo süngururü rundeimbi ai ahandi süngu mamı mahomo.

²⁴ Asu ranıyomo ai botambe nafı hıfomondane nımai hoeweri ngınındı ranai tüküfıhi kurihoe ranahambo yabadımarandı. Ranıyo asu bot ai nımarımondeimbi ranai ndeara hımonı hanımbu yangırımayo. Nga asu Sisas ai dıbo botı-mayo ranambe yapombofi haya apu.

²⁵ Ranıyomo ahambo süngururü-rundeimbi ranai ahambo hıfomo yangırıwuri hoafiyomondühi yahomoya, “Adükari, yıhoefımbu farıhawamunı. Shıri ana ndeara yıfombu yangıranefı,” mehondamboyu.

²⁶ Asu simbori ai hoafiyupurühi yahuya, “Se ra nımbu moanı yahurai yıhımbuemo rana? Awi se akıdou hamındı anıhondımborurundeımbanemo,” yahupuri haya, botıfi hoewerıyo asu hoe ranai fıfımiyowohü hanı hafo marandı ranahambo rühi safı kıkındandıfi mehua asu hoafi ni nguambe muıguambo moatükunı ranai afure pımayo.

²⁷ Muıguambo botambe mamarımo ranai hepünafundühi yaru hoafiyomondühi yahomoya, “Nindou ndahurai nda nıni nındouyu yahuraia? Asu hoewerı hoe hanı hafo marandı ranai moanı ahandı hoafi himborıyondo haya afurımareandı,” mehomo.

Sisas ai nindou yımbuyafandı fıambeahındı moaruwai nendı hemafoareandı

(Mak 5:1-20; Ruk 8:26-37)

²⁸ Ranıyu Sisas ai kurihoe ra gogoasürünı Gadara hıfambe tüküme fıyu. Ranıyafanı asu nindou yımbu moaruwai nendı ahafandı fıambe nımarıpıreimbi ranai honıguambeahındı tüküyafıne sınıfanı Sisasimbo-so tüküme fıneandı. Nindou yımbu ranai moaruwai hamındı hımbome fıanda asu nindou amurı ai ahafanımbu moai hei ngasündıhipıri rıhündı.

²⁹ Ranıyafanı asu ai pukuna heıyafandühi hoafıyafandühi safanıya, “Godındı Nımorı, se yıhoehımbu nüıngufemunımbuyafı? Yıhoehımbu tııırıfo semunımbu safomboyafı sapo refembo sı ranai awi moai tükü fıyo, nga asu se yıhoehımbu nüıngufemunımbuyafı?” safanı dıdumefıneandı.

³⁰ Ranı-fıkımi moatei afındı ranai sesı sahısi wakırıhindühi burıyei.

³¹ Raníyei asu moaruwai nendí nindou yimbuyafandí flambe marei ranai Sisasímbo düduyahihündühí hoafíyohündowohü seiya, “Se yíhoefímbo nindou yimbu ranahafandí flambeahíndí hefoefemunímbo mbísafombo ana, moatei afíndí burayei ranaheimbo sowana ahei flambe-fembo koandíhawamuní,” masahündoamboyu.

³² Asu Sisas ai moaruwai nendí ranaheimbo yare hoafíyundürühi yahuya, “Se andai hei,” mehundüramboyei. Asu ai nindou yimbumbo híníngíríhipírí hehi moatei burímayeí ranahei fiambemehindí. Raníyei asu moatei afíndí burímayeí ranai hírípíníní pípiyeihanei hímoní pütápíyei hoe karühüsihü yífísafímayeí.

³³ Raníyomo asu nindou sapo moatei moangui mafandundí ranai adükari ngoafi manango ranínambo fefou mahomo. Níne-moatükuní nindou moaruwai nendümbímefaní ranahafanímbo tükümefepírí raní hoafi ra wataporímboamarundí.

³⁴ Raníyei asu muñguambo nindou adükari ngoafi ranühíndambo-mayeí ranai Sisasímbo hoeífímbo hei-maríhündí. Asu ai hei hoeíríhorühí ahei hífí ra híníngífe hefe ñgorügoaníní hombo Sisasímbo andai, sei hehi hoafímehündo habodei.

9

Sisas ai nindou tíñari moaruwaimbü aboedímarírí (Mak 2:1-12; Ruk 5:17-26)

¹ Sisas ai asükaiyu botambe farífi haya Gariri kuríhoe ra baríhoei haya ahandí ngoafi Kaperneamina mahu.

² Nindou bídífirí ai Sisas sowana nindou tíñari moaruwaimbü fondíwamí mananguwa sahorímíndeí mahei. Sisas ai nindou ranahei aníhondümböfe ra hoeire haya asu nindou tíñari moaruwaimbü-mayu ranahambo hoafíyundühí yahuya, “Wandí nímorí, ñgusüfoambe afuríndo kúndowandí. Síhafí moaruwai hohoanímbo ranahambo amboawi sambo-anahí,” mehu.

³ Raníyomo asu ahínümbí hohoanímbo yamundu-rundeimbí ranai moaní ahamundíhoarí símborí hoafíyomondühí yahomoya, “Nindou ndanai ana Godímbo moaruwaimböfe hoafi hoafímayu,” yahomo díbo hoafímemo.

⁴ Sisas ai fífíreandí níne-moatükuní nindou ranai ahamundí hohoanímboambe wataporímboarundí ranímbo. Raníyu asu ai ahamumbo hoafíyuhü yahuya, “Nímboe se hohoanímbo moaruwai ra yahurai yaru ñgusüfoambe hohoanímboemo rana?”

⁵ Ro hoafíyahühí sahíya ‘Síhafí moaruwai hohoanímbo ranahambo amboawi,’ asahíyo asu ‘Botíyafó hawa hafí,’ asahíyo, yimbu ra hoafímbo ro ñgíníndeimbanahí. Asu yimbu hoafi ra hoafímbo nahaniyo híníngírrouayo asu nahaniyo tíñümbayo? Yíbobo ro hoafíndahaní aníhondümbö tükündífemboe.

⁶ Nga Nindou Hondü hífí ndanühí moaruwai hohoanímbo ranahambo amboawi yaho hoafi ra ñgíníndí hífíndamboayu ranahambo ra aníhondümbö nafuíndamboyahí,” mehupurí. Raníyu asu ai nindou tíñari moaruwaimbü-mayu ranahambo hoafíyundühí yahuya, “Se botíyafó síhafí fondí ra sowandífi hawa worínambo ñgafí,” mehundo-amboyu.

⁷ Asu nindou ranai aboedí botífi haya ahandí worína mahu.

⁸ Nindou afíndí ranühí burímayeí ranai Sisas ramareandí moatükuní ranahambo hoeíríhi hehi yíhímbo sísírímehindí. Raníyei asu ai Godímbo adükarani sei hoafímehündo moaní yahurai hamíndí ñgíníndí ra nindumbo masendí sei hehi.

*Sisas ai Matyumbo Se wambo süngurandiri mehundo
(Mak 2:13-17; Ruk 5:27-32)*

⁹ Sisas ai ranihunda botifi haya nafini huhündamboyu, nindou mamihandih ndur Matyu takis kaki semündü-randeimbi ranai ahandi ratupuri worambe mamaruwa hoeimariri. Raniyu Sisas ai yahuya, “Se wambo süngurandiri,” mehundu-amboyu. Asu ai botifi haya ahandi süngu ndamefiyu.

¹⁰ Mami Sisas ai worambe nimarumbo sesi sesuhi nimaruanane, takis kaki sowandümo-rundeimbi nindou afindi raniyomo asu nindou moaruwai hohoanimo moyomo-rundeimbi raniyomo ranai tüküme fundi. Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi-memo rani-babidimbo mami sesi fondi-mayo rani-kimi guguriyafu mamarimo.

¹¹ Raniyomo Farisi nindou ai rani-moatükuni ranahambo hoeirunda mayoa, asu Sisasimbo süngururü-rundeimbi-memo ranahamumbo düduyafupurühi yahomoya, “Nimboe sihamundi yamunde-randeimbi ranai yahurai nindou babidimbo mami nimarimombo asesu rana?” mehomondamboyu.

¹² Asu Sisas ai hoafi ra himboriyu haya, simbori hoafiyupurühi yahuya, “Nindou anguni-koate ana, dokta sowana moai hei rihundi, nga nindou angunimbane dokta sowanambo hei arihundi.

¹³ Awi se ngomo Bukambe hoafi ndare hoafimayo ranahambo türüboadundi. Hoafi ranai ndare hoafiyowohü yahoya, ‘Hipoambofe hohoanimo ranimbo-anahi ro yifirayahi, nga sesi moani sihefe hohoanimo ranimboyahipoani,’ God ra-mehu. Ro tükümeheandi nda nindou aheiharimbo mbumundi hohoanimo yefeimbanefi ase ranaheimbo mborai yahomboyahipoani, nga moaruwai hohoanimo yeimbi nindou ranaheimbo mborai yahomboyah tükümeheandi,” mehu.

*Sisas ai sesi wehsaombo hoafi ra yamundimareandi
(Mak 2:18-22; Ruk 5:33-39)*

¹⁴ Asu Son hundurirü-randeimbi-mbo süngururü-rundeimbi nindou ai Sisasimbo-so tüküyafu düdururühi yahomoya, “Nimboe Farisi nindou babidimbo ro sesi ra wehsaoayefi, nga asu sihambo süngurunin-rundeimbi nindou aiana moai wehsaoyomo rundi?” mehomo.

¹⁵ Sisas ai ahamumbo yare hoafiyupurühi yahuya, “Nindou mami ai nimorehi simbori ndemündü haya asu ahandi ngunindi sesesiyehi rani-babidimbo ni-boadei-ambe ranai nindou ranahambo afindi hohoanimo-mandahünduyo? Awi ra ai ngiri randahindi, nga wani. Nga ngorü nindou ranai sesi ranambeahindi ndowarindümo ngorünambondurani rani-simboani animbo ahandi ngunindi-mayei ranai sesi wehsaondeimboyei.

¹⁶ Nindou mami ai-amboani moai wamindafi hoeari ranai ambe ni-ngowan asu simbori hoeari bidifiri kikamundi ambe ranahambo pare kakiyu randi. Nindou ai simbori kikamundi wamindafih parareandi ana, asu wamindafi hoeari ranai ambe afindi hamindi ni-ngomboe.

¹⁷ Asu nindou ai simbori wain hoe ra wamindafi wain hoe ninihondi hoeari hipiri ranambe karareandi ana, asu hipiri ranai tipondifeyowohü asu wain hoe ranai keboendühi hipiri ranai moaruwaimbo-ndifemboe. Nga simbori wain hoe ranana simbori hipirambe animbo kefeyoani amboani asu yiboboambo moani aboedi nimboamboyafe,” mehu.

*Sisas ai bogori nindoundi nimorehi nimir aboedimareandi asu nimorehi ai Sisasindi hoeari sündimareandi
(Mak 5:22-43; Ruk 8:41-56)*

18 Sisas ai rani hoafi ra hoafiyuhü nungu ane, Suda-yomondi bogori nindou mamî ahambo-so süni yiri yimbu pusire nîmarumbo ahandî hanjifoani hoafiyundühi yahuya, “Wandi nîmori ai ndeara yifiyo haya mbenjori. Nga asu se sinifi sihafi warî ahandî wami nandowandani anîmbo asu ai aboedi yangiri botife mbiniŋgo-wamboane,” mehundu-amboyu.

19 Raniyu asu Sisas ai botifi haya nindou ranahambo süngumarüri huamboemo asu ahambo süngururü-rundeimbi ai botiyafu houmbo Sisas babidi mahomo.

20 Nîmorehi mamî ai niŋgo hayamboyo 12 himbani amoamo watikoafira marandi ranai sinî Sisasindi daboadani niŋgombo ahandî hoeari bidingiri-mayo ranifihî masundeandi.

21 Ai ahandî hohoanîmonambo yangiri yare hoafiyowohü yahoya, “Ro moani ahandî hoeari rani-yangiri asündiheandi amboani aboedindaheamboyahî,” meho.

22 Sisas ai hihirifihî hoeireandühi hoafiyuhü yahuya, “Wandi nîmori, se moani ngusüfo afurindo kûndowandi. Sihafi anîhondümbofe ranambo aboedireanîni-mboane,” mehundo-amboyu. Asu moani mamî rani simboani hamindi nîmorehi ranai aboedimayo.

23 Raniyu Sisas ai bogori nindou-mayu ranahandi worina mahu. Ranühi ai hoeireandane nindou yinafoai tütüre haya menjoro nîmorehi nîmori ai yifimayoambo asu nîmorehi nindowenihî afindi ranai hoafi afindi afindiyei wakîmarîhindi.

24 Raniyu asu ai aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Muŋguambo nindou se ragu andai! Nîmori akîdou ndanana moai yifeyo, nga ai moani apomboane ana,” mehu-amboyei. Asu muŋguambo nindou ranai ahambo tikifinambo-marîhori.

25 Nindou afindi ranaheimbo bukürîmafoareandüra nîmori akîdou-mayo ranahandi fondani kefuai hüfu warühi kûmefindoa aboedi botimefeyo.

26 Sisas ai ahambo ramareandi hoafi ranai muŋgu rani hifihü nindou amarei ranai himboriyei pamarîhindi.

Sisas ai himboatîhari nindou yimbu aboedîmareapîri

27 Sisas ai ranîhünda botifi haya nafini hu ane, nindou yimbu himboatîhari ranai ahambo süngumarîni rî hafani. Ai hafani Sisas ranahambo puküna hoafiyafinandowohü safaniya, “Defitindi nîmori,* yîhoehimbo se hipoambondowamuni,” masafinando.

28 Sisas ai worambe kefuai hüfu ane himboatîhari nindou yimbume-fani ai ahambo-so tükümeFINEANDA, asu ai ahafanîmbo düdureapîrühî yahuya, “Se wamboya, Ai yîhoehimbo aboedîndeamunümbui safani hena anîhondümbo-rîneandai?” mehupîramboyafani. Asu ai hoafiyafandühi safaniya, “Yini, Adükari,” masafandamboyu.

29 Asu Sisas ai ahafandi himboari ra sündeapîrühî hoafiyuhü yahuya, “Se sihafandi anîhondümbofe ranîmbohünda ranî-moatükunî ranai sihafanîmbo aboedîmbeyopîramboane,” mehupîri.

30 Raniyo asu ahafandi himboari ranai birîmarîhoepîri. Raniyu asu Sisas ai ahafanîmbo ahîni hoafiyupîrühî yahuya, “Se ndani-moatükunî ndana-hambo nindou amurambo weindahî hoafîndamboyafani,” mehupîriyosi.

* 9:27: Suda ai sünambeahîndî adükari bogori ai kosombo hohoanîmoyeihî mamarei. Ahandî ndürî ngorü Defitindi nîmorani asei. Nîmboe horombo hondü Defit ai Israeri-yafe adükari bogorani.

³¹ Nga asu ai ranihünda botiyafine hena hafani rani hoafi rana-hambo, munguambo rani hifihü nindou ranaheimbo hoafühimarineanda himboryei pamarihindi.

Sisas hoafikoate nindou aboedimariri

³² Ai ranihünda botiyafine henambo nafi hafandane, nindou bidifiri ai nindou ahandi flambe moaruwai nendi nimari hayambo ranimbohünda hoafi-koateayu-randeimbi ranahambo Sisas sowana sahorimindei tükümehindi.

³³ Sisas ai nindou ranahandi flambeahindi moaruwai nendi ra raguanambo-mareanda asu moani mamani rani-simboani nindou ranai hoafi wataporimayua munguambo nindou ranai mahepühendi. Ai rarihi hoafiyehi seiya, “Ro moai Israer hifambe yahurai moatükun horombo tüküfeyoani hoeirihundi,” masei.

³⁴ Nga asu Farisi nindou ai yaru hoafiyomondühi yahomoya, “Moaruwai nendi-yafe bogorani ai ahandi nginindi ranambo moaruwai nendi ranaheimbo hemafoarearü,” mehomo.

Sisas ai nindumbo hipoambomareandüri

³⁵ Sisas ai adükari ngoafi asu akidou ngoafi ranambe ndüfosi ndüfosiyuhü hoahoangu wakimareandi. Ai refihi munguambo Suda-yafe rotu worambe nindumbo yamundireandürühi Aboedi Hoafi sapo God nginindi hifandarandi ranahambo bokarihendüri marandi. Asu nindou moani rani-poanimbo rani-poanimbo anğünümbe ranaheimbo aboedireandüri marandi.

³⁶ Asu ai nindou afindi ranaheimbo hoeireandürühi ahandi ngusüfo ranai aheimbo hipoambo afindi hipoamborandüri marandi. Nimboe sapo ai afindi hohoanimoeyehi moani fehefe nindou-koateyeyi sapo sipsip aheimbo hifandi-koate buriyeyi wakarihindi nou ramehindi.

³⁷ Raniyu ai ahambo süngururü-rundeimbi-memo ranahamumbo hoafiyuhü yahuya, “Sesi ra yimunguri yimindimbo ranana afindane anıngo, nga asu yimunguri yimindi nindou ranana moani yikoarifo-ane.

³⁸ Yimunguri Aharambüri ahambo didibafifeyoani anımbu asu ai yimunguri yimindimbo nindou bidifiri koandihenda ahandi yimunguri ra yimungurihümündi mbüsühüsi-amboane,” mehupuri.

10

Sisasindi hoafi sowandümo homorundeimbi 12

(Mak 3:13-19; Ruk 6:12-16)

¹ Sisas ai ahandi süngururü-rundeimbi 12 ranahamumbo mborai yahupuri hühürapuri haya mamühi asu ai ahamumbo moaruwai nendi nindou flambeahindi raguanambofe asu munguambo rani-poanimbo rani-poanimbo anğün ra aboediferambo nginindi masagapuri.

² Kraisindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi-yomondi ndüranepuri nda: Saimonımbuyu Pitamboyu-randeimbi, ahandi akidi Andru, Sems asu ahandi akidi Son ai Sebedindi nimoranafani.

³ Firip, Bartoromyu, Tomas anemo, Matyu nindou ra ai takis kaki semündü-randeimbani. Sems Arfiusindi nimorani, asu Tadiusani.

⁴ Saimon Serot* asu Sudas Iskariot nindou sapo Sisasımbu hürütümbiyomondi warühi hinıngindirümbui. Ahamundi ndüranepuri ra.

* **10:4:** Serot ai Sudahündanemo, nga mamani hohoanimo sünguru-rundeimbanemo. Rom gafman ai Suda-yafe hifi hifandimarundi, nga Serot ai Rom babidi yifiarimbo mehomo.

Sisas ai ahandi hoafi sowandümo homorundeimbi 12 ranahamumbo ratüpurü masagapurü

(Mak 6:7-13; Ruk 9:1-5)

⁵ Sisas ai nindou 12 ranahamumbo randafu-randafu ndundi yahuhaya hoafi sagapurü mbura koarühepurühi yahuya, “Se nindou ngorü sirihündüyei hifambe-ane asu bidifiri Samariaye† ngoafi ranambe-ane ra ngomboemo, nga yowanü.

⁶ Nga ranini himbo-memohündi asu se moani hihindafu sapo farühehindeimbi sipsip ninihondi nou Israer nindou buriyeianü animbo ngomo.

⁷ Ranini animbo se ngomo wataporimbondündühi animboya, God nginüdi hifandarandi ranai ana ndeara akimane, mbisimo.

⁸ Asu se nindouyei angünü aboedündündüri, yifiyeimbimbo yangiri aboedambo botindu hinüngündündüri, mimanühoeimbi aheimbo aboedündündüri asu moaruwai nendi ranaheimbo raguanambondündüri. Se moani masowandümo-ane, nga rananimbo se moani ndoundi.

⁹ Se ngomondühi sihamundi hoearambe gor, sirfa, kaki ra ndowandümoemo.

¹⁰ Se arü, hoearü yimbu, su, nimi-nimi, muñguambo rani-napo ra fihü ndowandümo ngomboemo, nga wanü. Nindou ratüpurüyu-randeimbi ranai animbo nindou ngorü ahambo sesi napo ra mbisagado-amboane.

¹¹ Se adükari ngoafihüyo asu akidou ngoafihüyo nahanühüyo se tükefundi ra nindou mbumundüyuweimbi ranahambo animbo kokonduri. Asu se yahurai nindou hoeindurühündoani se ai-babidimbo nüngomo mbundu ngorünini ngomondühi animbo ahambo randu hinüngündüwuri.

¹² Se nindouyei worambe fandafundühi ana, nindou rani worambeahüdi-maye ranaheimbo hoafindümondühi animboya, ‘God ai siheimbo aboedi aboedi-mbireandüramboane,’ mbisimondüri.

¹³ Nindou rani worambeahüdi ai sihamumbo worinüdihipurani ana, sihamundi hihifi hoafi ra randu ranaheimbo-so digau houmbo ngomo. Nga asu nindou ai sihamumbo refe worinüfepuri-koatendeianü ana, sihamundi hihifi hoafi ra hihindu ndowandümo ngomo.

¹⁴ Asu nindou bidifiri ai worambeyo adükari ngoafihüyo nahi ra ai sihamumbo worinüfepuri-koatendei, sihamundi hoafi ranahambo himbori-koatendeianü ane, ranana se sihamundi tñari fihüdi hifi hasüfi ra kiki boadu houmbo ngomo ranaheimbo God ai moaruwaimbo-mbireandüri yaho refe nafuiyondürimbohünda.

¹⁵ Ro sihamumbo anihondümo-anahi nda hoafehapurü, Yibobofe si ra tüküfeyoambe ana, Sodom Gomora ngoafihündi nindou ranaheimbo tñirüfo afüdi tükündifemboesi, nga nindou sihamumbo worinüfepuri-koatendeianü, nindou rani ngoafambe amarei ranaheimbo tñirüfo afüdi safi tükündifemboe.”

Sisas ai ahandi hoafi sowandümo homorundeimbiimboya, Afüdi tñirüfo tükündifemboe mehupurü

(Mak 13:9-13; Ruk 21:12-17)

¹⁶ “Se himboriyomo. Sihamumbo ro sipsip nou nimambeahüdi yafori afüdi buriyei-ambe koararüheheapurü. Nga se moani sapo amoasiri rawefeyo nou hohoanümo-ndümondühi hibadundi. Asu ndu wupufu rawefeyo nou yahurai himboari hoafendühi nümandümo.

† **10:5:** Samaria hündiana Suda hondüyeipoani, nga amüñgirihoandi nahurai anei. Suda ai Samariahündi yiboaruko-marihündi.

17 Awi se hi+badümbö, nga si+hamumbo nindou bi+di+fi+ri ai mbundü+pondümo mbundu kotambe papi+hoafi+ndü+pur+i+mböemo asu ahamundi+rotu wori ranambe ndü+fu+ri+boad+i+pur+i+mböemo.

18 Wambo+hündambo si+hamumbo nindou ranai gafmani+yomondi bogori nindou asu bi+di+fi+ri adü+kar+i bogoranemo ranahamumbo sowana papi+hoafi+yopur+i+mbö kündafu hündü+pondümo ngomboemo. Asu se nindou ranaheimbo-ane asu ngörü nindou ngörü si+rambe-ahindane ra Aboedi Hoafi watapor+i+mbondündü+ri.

19 Ai si+hamumbo papi+hoafi+yopurü+hi refe hoeife+pur+i+mbö ndowapundümo ngomondani wani asu nü+ngu-nahurai hoafi hoafi+nde+fü+hi asu nü+gundü+hu hoafi+mande+fi mbi+si+mo houmbo afi+ndi hohoan+i+mondi+mböemo, nga wani. Se hoafombo-yomondi si+mböani ani+mbö God ai si+hamumbo ni+ne-hoafi hoafombo-memo ra nafu+indü+purü+hi rani+sü+nguru hoafi+yomo mbü+si+pur+i+mbü.

20 Rani hoafi se watapor+i+mböarundi ra si+hamundi-mayo hoafi+yopoani, nga wani. Hoafi ranana si+hamundi Ape God ranahandi Yifiafi ranai-ani+mbö si+hamundi yafambe sü+ngunde haya moani aimbo watapor+i+mbödamboe.

21 Nindou bi+di+fi+ri ai ahamundi apodoho ranahamumbo hi+fokoefembohünda ngörü nindou-yomondi warü+hi+ndü+pur+i+mböemo. Asu afi+ndi mam+i ai ahamundi ni+mor+i ranaheimbo amboani moani mam+i rani+sü+ngundündü+ri+mböemo. Asu ni+mor+i ai-amboani ahei boagi+ri ranaheimbo daboadi hi+hi+ri+ndi+hindü+hi aheimbo hi+fokoandi-hindü+ri+mböeyi.

22 Wambo+hündambo nindou ai si+hamumbo yi+boarukondi+hipur+i+mböeyi. Nga asu düdi ai rani-moatükuni ti+ni+ri+fo ranahambo moanane yahu ngi+ni+ndi ki+ki+hamündi hu humbo bi+di+fi+ri+ni tükefiyu aiana aboedambo+ndi+fi+mbü.

23 Si+hamumbo ngörü ngoafi+hi moaruwai moaruwaimbo-ndi+hipurani ana, rani ngoafi ra hi+ni+ngi+ndu houmbo ngörü ngoafi+ni febou ngomo. Ro si+hamumbo ani+hondü+mbö-ana+hi hoafehapuri, Se Israeri+yafe ngoafi mu+nguambo hokoateyomondambe ani+mbö Nindou Hondü ai kudü+mbü.

24 Yamundi+hindeimbi nindou ranai moai ahandi yamunde-randeimbi nindou ranahambo ngasündiri. Asu ratü+purü+yu-randeimbi nindou ranai moai ahandi bogori nindou ranahambo ngasündiri+ü, nga wani.

25 Nga yamundi+hindeimbi nindou ranai ani+mbö ahandi yamunde-randeimbi nindou rani si+mogodü+hi tükefiyu ana, hi+hi+fi-hi+hi+fi+yu-wamboane. Asu yahurai ani+mbö nindou ngörü+ndi ratü+purü+yu-randeimbi ai-amboani ahandi bogori nindou rani si+mogodü+hi tükefiyu ana, ranai hi+hi+fi hi+hi+fi+yu-wamboane. Wori aharambü+ri-mayu ranahambo ndü+ri moaruwai dü+kar+i+horü+hi Bersebur asahü+ndo ana, nindou mam+i rani worambe amarei ranaheimbo amboani moani moaruwai ham+ndi ndü+ri hondü ani+mbö dü+kandi+hindü+ri+mböeyi.”

*Si+hi+ri Godimbo ani+mbö yi+hi+mböndi+hurü+mböane
(Ruk 12:2-7)*

26 “Rani+mböane asu se nindou+mbö yi+hi+mbö si+si+ri+fe+poani. Ni+ne-moatükuni hapondanambe gabudambe engoro ranana asu sü+ngunambo weindahi gabud+wami ni+moamo yagodomboe. Ni+ne-moatükuni mu+nguambo di+bo me+ngoro ranai weindahi fi+fi+nde-fi+fi+ndendamboe.

27 Ni+ne-moatükuni ro si+hamumbo ni+mbi ni+maro-ambe hoafehapuri ra asu se si+rü+hi si+peyoani ro hoafi+mayahi sü+ngu kaindi+mo hoafi+ndömo. Ni+ne-

moatükunî se dîbo himboreyomo ra asu se weindahî worî bogîmondi wami pukûna bokarîhoemo.

²⁸ Nindou ai fi hoearî ranahambo hîfokoarundühanemosî, nga asu ngîrî yîfiarî hîfokoandundî se ranahamumbo yîhîmbondîpurîmboemo. Nga Godîmbo anîmbo yîhîmbondurî, nga aianîmbo fi hoearî asu yîfiarî ranî kameihî munḡuambo Haiambe ranî-nambo ndemündü moaruwaimbo-ndeambuimbohünda.

²⁹ Ndu akîdou yimbu ra mamî toeanambo yangîrane pemîyei sahümündi arîhündî. Nga asu sîhamundî Ape ranai refembo moei ehu ana, asu ngîrî ndu akîdou yahurai amboanî hîfîrî pîndo, nga wanî.

³⁰ Sîhamumbo ana, sîhamundî mbîrînanî amboanî munḡuambo mamî mamî ra tapuiyoweimbanepurî.

³¹ Se Godîndî himboahü adûkaranei, nga ndu afîndî akîdou ane. Ranîmbohündambo anîmbo se nîni-moatükunîmbo yîhîmbondîmboemo.”

Sisasîndî ndürî weindahîfe hohoanîmo

(Ruk 12:8-9)

³² “Nindou düdi ai wandî ndürî ranahambo nindou hîmboahü weindahareandürî ana, asu sîmborî nindou ranahandî ndürî wandî Ape sünambe amaru ranahandî hîmboahü weindahîndîheamboyahî.

³³ Nga asu nindou düdi ai wandî ndürî ranahambo nindou hîmboahü weindahîfe wataporîmbo moei ehu ana, asu sîmborî amboanî ranahandî ndürî ranahambo wandî Ape sünambe amaru ranahandî hîmboahü weindahîfembo moei mbîsamboyahî.”

Munḡuambo nindou ai Sisasîmbo hohoanîmo pandîhorî

(Ruk 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ “Se wambo randîhi hohoanîmondeihîya, Ai yîfiarî-yîfiarî hîfî ndanühî engoro ra kîkîfembo makusu-ane mbîseimboyei, nga wanî. Ro moai yîfiarî-yîfiarî ranahambo kîkîfemboyahîpoanî makosahî, nga roana pisao yîhîmîndî nahurai sahamîndî heheamboyahî makosahî.

³⁵ Rananîmbo ro randîheiaranî, Nindowenihî nîmorî ai afîndambo hürütündürümbui. Asu nîmorehî nîmorî ai ahandî hondambo hürütündamboe. Asu nîmorehî ahandî ahîboarambo hürütündamboe.

³⁶ Nindowenihîmayu ahandî fikîmînîndî anîmbo

ai ahambo hürütündîhorîmboyei.

Maika 7:6

³⁷ Nindou düdi ai ahandî afîndamboyu asu ahandî hondamboyo ahafembo afîndî hohoanîmoyupîrühî asu wambo akîdou yangîrî hohoanîmoayu ana, nindou ranai ngîrî wandî süngureandeimbî nindoundu. Asu nindou düdi ai ahandî nindowenihî nîmorîmboyu asu ahandî nîmorehî nîmorîmboyo ahafembo afîndî hohoanîmoyupîrühî asu wambo akîdou yangîrî hohoanîmoayu ana, nindou ranai ngîrî wandî süngureandeimbî nindoundu.

³⁸ Nindou düdi ai ahandî nîmî keimbî karîhendeimbî ra semündü haya ro ahahî anümü sünggu ho-koateayu ana, nindou ranai ngîrî wandî süngureandeimbî nindoundu.

³⁹ Nindou düdi ai ahandî yangîrî nînggo ranahambo kîkîharîmündu ana, ranî-moatükunî ra ai awarîndîhoemboe, nga asu nindou düdi ai wambohündambo ahandî yangîrî nînggo ranahambo hînîngareandî ana, nindou ranai ahandî yangîrî nînggo hondü ra ndemündümbui.”

Nindou Kraisandî nendambo farîhehinduranî aboedî takîni ndahümündimboyei

(Mak 9:41)

⁴⁰ “Nindou düdi sïhamumbo aboedi ndïndoareapurï ranai ana, wambo kameihï ndïndoreandïrühani. Asu ai wambo ndïndoareandïrï ana, Nindou sapo wambo koamarïhendïra makosahï ranahambo amboanï ndïndorirühani.

⁴¹ Nindou düdi ai Godïndï hoafi hoafïyu-randeimbï ranahambo ndïndoarirï ana, sapo Godïndï hoafi hoafïyu-randeimbï-mayuambo wambo, nindou ranai Godïndï hoafi hoafïyu-randeimbï nindou ranahandï takïnï ra sïmogodi ai-amboanï ndemündümbui. Nindou düdi ai nindou mbumundï ranahambo ndïndoarirï ana, sapo nindou mbumundï-mayuambo wambo, nindou ranai mbumundï nindou ranahandï takïnï ra sïmogodi ai-amboanï ndemündümbui.

⁴² Ro nda sïhamumbo anïhondümbö-anahï hoafehapurï, nindou mamï ai-amboanï ahambo horirühï awi ai Sisasïmbo süngurirï-randeimbï nindou-ani nda, ñga ro ahambo hoe ñgïsharï fuihando ehu ana, nindou ranahandï takïnï ra ñgirï awandïhoayo,” mehu.

11

Son ai Sisas sowana ahambo süngururürundeimbï koamarïhepurï (Ruk 7:18-35)

¹ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbï 12 ranahamumbo ra-süngundundï hoafi ra yahu sagapurï haya, ranïhünda botïfi haya nindou ranï ñgoafïkïmï amarei ranaheimbo Aboedi Hoafi bokarïhefendürïmbo asu yamundïfindürïmbo ahei ñgoafïna mahu.

² Son hundürïrarü-randeimbï ai karabusambe nüngumbo nïne-moatükunï ratüpurï Kraisi ai ratüpurayu ranahambo hïmborïyu haya, asu ai ahambo süngururü-rundeimbïmbo koarïhepura ahambo sowana mahomo.

³ Ai homo Sisasïmbo düduyafundowohü yahomoya, “Se yïhoefïmbo hoafïyafïmunï. Son ai hoafïyuhüya, ‘Awi nindou wandï süngu düdümbui,’ mehu ranïyafï se ndane asu ro nindou ñgorümbo tükündüfimbui mbïsefi hoahu hïmbomandefïyo?” mehomondamboyu.

⁴ Asu Sisas ai sïmborï hoafïyupurühï yahuya, “Se nïni-moatükunïyo hïmborayomo-ane asu hoeiarundï ranane ranï-moatükunï ranahambo hïhïrïndafu ñgomo Sonïmbo hoafïndïmondo.

⁵ Nindou hïmboatïharï ai aboedi hïmboarayeï, tïñarï moaruwaimbï ai asükaiyeï aboedi ahahabodeï, nindou nïmanïho fi hoearï-mayeï ai fi aboedayeï asu nindou hïmbotühüfu güreareimbï-mayeï ai asükaiyeï hoafi hïmborayeï. Nindou yïfiyeimbïhündï ai yangïrï botehindï asu nindou napo-koateyeimbï ranai Godïndï Aboedi Hoafi ra aheimbo bokarïhefendüra ai hïmborayeï.

⁶ Nindou ai wambo yimbu hohoanïmo-koatendühï ana, nindou ranai hïhïfi-hïhïfiyu-wamboane,” mehu.

⁷ Sonïndï süngururü-rundeimbï ranai ndamefundamboyu mamï ranï-sïmboanï Sisas ai nindou afïndï burïmayeï ranaheimbo Sonïmbohünda hoafïyundürühï yahuya, “Sapo se nïmï wohï furï-koateyoweimbï hïfïthü Son sowana mahei ra nïni-moatükunïmboyeï tüküfeyoanï hoeifemboane maseia? Awi se werïnambo boabodarï momoangorü-marandamboyo hoeifembo maheia?

⁸ Asu se nïni-moatükunï hoeifemboyeï ranïni mahei rana? Nindou ai moanï ranï-poanïmbo hoearï yihururamündü haya manüngu ranï hoeifemboyeï mahei? Nindou yahurai hoearï yihururündümondeimbï ana bogorï adükarï nindou-yomondï worï ranambe-ane nïngomo arundï.

9 Se nini-moatükuni ranahambo hoeifemboyei ranini mahei rana? Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi ranahambo hoeifemboyei? Yini, ro siheimbo hoafehandüri nindou se hoeimarihori ranana Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi nindou ranahambo ngasündireimbi adükarı hamındiyu se ahambo hoeimarihori.

10 Nga Son ranahamboyo Baiborambe God ai hoafiyuhü yahuya, 'Ro wandı hoafi semındı hombo nindou ranahambo boatei horombo sıhafi nafi dıboadıfembo koandıhehinımboyahi,' mehu. *Maıakai 3:1*

11 Ro siheimbo anıhondumbo-anahi hoafehandüri nda, Son hundürırarü-randeimbi aiana sapo nindou muıgu ndanı hıfıhü manımbodei ranaheimbo ngasüdeandüri haya moanı adükarı hamındani. Nga asu nindou moanı akıdou ai God ngınındı hıfandarandı ranambe anımboei ana, ranai Sonımbı ngasündıhorımbıaneı.

12 Son hundürırarü-randeimbi ai ranı-sımbıaneı ranambe piyu haya ho ho hombo hapondanambe-amboanı, nindou ai seiya, Sıhırı yıfiarı yıfiarındefanı anımbı God ngınındı sünambe hıfandarandı ra tükündıfemboe, maseı.

13 Ho ho hombo Son ai nınguambeyo Godındı hoafi hoafiyomorundeimbiyomo asu Mosesındı-mayo ahınümbı hıhoanımo ranıyo muıguambo ranı-moatükunı tükündıfemboe yahomo ranahambo wataporımbı-marundı.

14 Nga asu se wandı hoafi ranahambo hımborımbıoyei ana, hımborındeı. Son aiana Erası-anı nindou awı tükümbıfiyuwambo-ane maseı horombo.

15 Se hımbıambeımbındeıhi ana, awı se hoafi nda hımborındeı.

16 Nindou hapo ndanambe burayei ndanaheimbo ra nini-moatükunı fıhi aheimbo pandıhe sımongorındıhe hoeımandıheıara? Nindou ndanı ana nımorı bıdıfırı nahurai-aneı. Nımorı akıdıbou maket fıkımı nımareımbı, ahei bodımondambo hoafıyeıhıya.

17 Ro siheimbo fıfuı fıfuıayefı,
nga asu se herümbı moeı aseı.

Ro aranı hoafi herü herayefı,
nga asu se aranımbı moeı aseı.

18 Son ai tüküfıhi sesı wehıyuhü wain hoe ranamboanı sımındı-koatemayı-ambıoyei, asu ahambo muıguambo nindou ranai hoafıyhındıwohü seiya, Ahandı fıambe ana moaruwai nendı nımarındo-mboane! masahındı.

19 Asu Nindou Hondü ai tüküfı sesı ra sesü asu wain hoe ra sümündı raraomarandımbıoyei, asu muıguambo nindou ranai hoafıyeıhi seiya, 'Awı se nindou ndanahambo hoeırıhorı! Nindou ndanı ana sesı afındeımbııyo, asu wain hoe sımındı afındeımbanı. Aiana takı kakı sowandümorundeımbı nindou-anemo asu moaruwai hıhoanımoıyomo-rundeımbı nindou-anemo ranahamundı ngunındanı,' maseı. Nga asu God ai dıboadore fıfırıre haya rareandıanı aboedı moatükunı tükefeyo ranühındambo nindou ai ranı-moatükunı anıhıdane mbıseı fıfırındıhımbıoyei," mehu.

Nindou bıdıfırı ngoafıhındı Godındı hoafi anıhındımbıfoe koateıyeı ai hıpoanımbımbıoıaneı

(Ruk 10:13-15)

20 Sısas ai hepünıfeımbı moatükunı afındı safı bıdıfırı adükarı ngoafıhü ramareandı, nga ranı ngoafıhındı nindou ranai ana moai ahei moaruwai hıhoanımo ra dabıoanıambo-rıhındı. Ranııyo asu Sısas ai ranı ngoafı ranahambo watıkoafımarandı.

21 Ai yare aheimbo hoafıyuhü yahuya, "Korasın se hıpoanımbımbıoıaneı! Betsıda se hıpoanımbımbıoıaneı! Sıheimbo tıırıfo adükarı

safi tükündifendürimboe! Nindou ngorü ai Tair Saidon ngoafambe hepünifeimbi moatükunî rambarea-mbonana sapo ro sihei ngoafambe ramartheandi nou, ranana asu Tair, Saidon ranai horombo hasüfi parhi sisi sîsoweimbi hoeari güdühi hehi nîmarei ahei moaruwai hohoanîmo daboadanambo-fembo nafuimbohünda.

²² Nga ro siheimbo hoafehandürî nda, Godîndî yîbobofe si tüküfeyo-ambe ana, Tair, Saidon ngoafihündî nindou ranaheimbo tîñîrîfo afîndî tükündîfemboesi, nga siheimbo ana moanî adükari hamîndî tîñîrîfo anîmbo tükündîfemboe.

²³ Asu Kaperneam se ra. Asu sünambe botife hafombo hohoanîmoyeyiai? Nga seana Haiambe hîfîni gadeimboyei. Nindou ngorü ai Sodom ngoafambe hepünifeimbi moatükunî rambarea-mbonana sapo ro sihei ngoafambe ramartheandi nou, Sodom ai aboedî yangîrî yare ho.

²⁴ Nga ro siheimbo hoafehandürî nda, Godîndî yîbobofe si tüküfeyo-ambe ana Sodom ngoafihündî nindou ranaheimbo tîñîrîfo tükündîfemboesi, nga siheimbo ana moanî adükari hamîndî tîñîrîfo anîmbo tükündîfemboe,” mehu.

*Se wamboso tüküyahi nîmarei yikunîmi harîhi
(Ruk 10:21-22)*

²⁵ Mamî rani-simboanî Sisas ai yare hoafiyuhü yahuya, “Ape, sünü hîfî ranahandî Adükari bogorî, ro sihambo hîhîfarîhanîni. Sapo se sihafî hohoanîmo ra nindou hohoanîmo fîfîrîhindeimbi-mayei ranahei hîmboahü dîbonapîro mbura asu nîmorî akîdîbou ranaheimbo nafuiyafîndürî-mboanafî.

²⁶ Yîni Ape, seana rani-moatükunî ra yahurai yare tükümbîfeyo safî hawamboyafî hohoanîmomayafî.

²⁷ Muñguambo moatükunî ra wambo wandî Ape ranai wandî warîwami manandeandî. Nindou düdi ngorü ai moai Nîmorîmbo fîfîrîrî, nga moanî Afîndî ai yangîrani fîfîrîrîmboayu. Asu nindou düdi ngorü ai moai Afîndambo fîfîrîrî, nga moanî Nîmorî ai yangîrani fîfîrîrîmboayu. Asu nindou bîdîfîrambo Nîmorî ai ahandîhoarî Afîndambo nafuimbo yahumbo rananîmbo ai-amboanî Afîndambo fîfîrîrîmboayu.

²⁸ Nindou se dîdîyeyi afîndî tîñîrîfoayeyihî flambe yîboarukoarandürî habodei ranana se mborai wambo sowana ndühî dügüsianî anîmbo ro siheimbo afurîndîhe hîniñgîndîheandürîmboyahî. Asu wandî nîmborî nîmühî kündîho se rodîbo yîbobondahoamînde.

²⁹ Rananîmbo asu wambo fîfîrîndî-hîndîrîmboyei, nîmboe sapo roana nindoumbo hîmboarî hoafendühî hîniñgîrou safî rarîhearühanahî asu wandîhoarî fi hîfînambo-rîheandühanahî. Rananîmbo asu se sihei ngusüfo ranahambo afurîfe kifembo hoeindîhimboyei.

³⁰ Nga nîmî ro siheimbo segodürîmboyahî ranana tîñîmbîyopoanî, nga ro siheimbo semîndîmbo asahandürî ranana ai nîmboreimbiyopoanî,” mehu.

12

*Moanî nîmarîmbo sihî ratüpurîkoatambo hoafî
(Mak 2:23-28; Ruk 6:1-5)*

¹ Rani-simboanî moanî nîmarîmbo si tüküfeyo-ane, Sisas ai wit nümbürambe mahu. Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai ranühî wembomboyondühîyo ai nümbürî ranambeahîndî witi-mayo ra hüründümo masowasümo.

² Asu Farisi ai ra hoeiru houmbo Sisasimbo hoafiyomondühi yahomoya, “Awi se rando hoeindowandi, sihafî süngurunîni-rundeimbi ai ranimoatükunî rarawarundi ra yihoeî moanî nîmarimbo si ahînümbî hoanimo ranahambo gogonimbo-foarundühanemo!” mehomondamboyu.

³ Asu Sisas ai simborî hoafiyupurühi yahuya “Asu se Bukambe moai hoeirundiyo, sapo nîne-moatükunî Defit ai ahandî nendî bidîfirî ra babîdimbo wembomboyomondühi ramareandi rana?

⁴ Sapo ai Godîndî worî ranambe kefuai hüfu ahandî nendî bidîfirî-memo ranî-babîdimbo bret Godîmbo hoafîyo sihefeimbîhündî masowasümo ra. Ranî-moatükunî ra ai sesimbo ahînümbîyo, sapo nindou Godîmbo sihou-rundeimbi ranî yangîrî bret ra sesimbo-mayo.

⁵ Asu awi se moai Mosesîndî ahînümbî hohoanimo ra hoeirundiyo? Sapo munğambo moanî nîmarimbo si ranambe nindou sihou-rundeimbi sapo Godîndî worî ranambeahî ahînümbî hohoanimo ra gogonimbofoaru marundi, nga hütiyomopoanî.

⁶ Awi ro nda sihamumbo hoafehapurî. Godîndî worî ranahambo ngasündeandeimbi nindou ndanühi anüñgu.

⁷ Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya ‘Hipoambo hohoanimo ranahambo roana yifirayahî, nga asu nînhondî hîfokoefe sihefe hohoanimo ranahambo ana moai yifiriyahî,’ meho. Asu se ranî hoafî ra nîni nîmindîhündimboyo yare hoafîmayo ranahambo fifîrîhi-mbonana, asu nindou ai nîne-moatükunî hüti refe-koatemayomo se ngîrî ranahamumbo papî-hoafîndüpurî.

⁸ Nindou Hondü ranai ana moanî nîmarimbo si ranahandî aharambûrani,” mehu.

*Sisas nindou watîñarî moaruwaimbü aboedîmarîrî
(Mak 3:1-6; Ruk 6:6-11)*

⁹ Sisas ai ranîhündâ botîfi haya, Suda-yafe rotu worîna mahu.

¹⁰ Ranühi nindou mamî watîñarî moaruwaimbü ranai mamaru. Asu nindou bidîfirî ai Sisasimbo papî-hoafîyumbo yahomo houmbo mamarîmo, ai ahambo düduyafundowohü yahomoya, “Moanî nîmarimbo sihi nindou ai aboedîfembo ratüpurî ratüpurayu ana, asu ai yihoeî ahînümbî hohoanimo gogonimbîfoareandühiyo wanîyo?” mehomondamboyu.

¹¹ Asu Sisas ai ahamumbo simborî hoafiyuhü yahuya, “Asu sehündî nindou mamî ai sipsip ra moañguirandanî nîñgo haya asu moanî nîmarimbo sihi hîfambe ambe pîrayo ra ai nüñgumandea? Nindou ranai si ranîfîhî ahandî sipsip ranahambo hîfambe ambeahîndî nîmoamo hündamündî tükümandüfiyo wanîyo?

¹² Nindouyei nîñgo ranana sipsipîyei nîñgo ranahambo ngasünde haya adükârî moatükunî ane! Ranîmayomboane nindou moanî nîmarimbo sihi nindoumbo farîhefembo hohoanimo ra wanğeiayo,” mehu.

¹³ Ranîyu asu Sisas ai nindou watîñarî moaruwaimbü-mayu ranahambo hoafîyunduwohü yahuya, “Se sihafî watîñarî ra ngurîhoeî,” mehundu-amboyu. Ranîyu asu nindou-mayu ranai watîñarî ahandî ra ngurîmarîhenda asu ngorü rahurai aboedîmayo.

¹⁴ Ranîyomo asu Farisi nindou-memo ranai homo Sisasimbo hîfokoefimbo hoafî fifîrîmarundi.

Sisas ana God ai wandî ratüpurîmboani yahu haya dibonîmayundoani

¹⁵ Sisas ai ahambo hîfokoefimbo hoafî ra hîmborîyu haya, ranühi nda botîfi haya ndamefiyu. Ranîyei nindou afîndî ranai ahambo süngumarîhorî hei. Ranîyu asu Sisas ai aheimbo munğunî ra aboedîmareandürî.

16 Ai hoafi-yundürühi yahuya, “Se nindou amurambo wandi ndüri hoafindei-ani fifir+ndi+hindir+imboyei,” mehu.

17 Rani-moatükuni ai ramareandi ra sapo God ai ahandi hoafi hoafi-yu-randeimb+ Aisaia ahandi yafambih+ ai hoafimayu yahurai an+hondü tükümbifeyo yahu hayamboyu ramareandi.

18 Sapo Aisaia ai yare hoafi-yuhü yahuya,
 “Wandi ratüpur+iyu-randeimb+ nda kafoar+hini h+n+ng+mar+hini.
 Asu ro ahambo ngusüfo par+hinühi siaowehini.

Ro wandi Yifiafi ahandi flambe h+n+ng+ind+heandomboyahi
 asu ai wandi mbumundi hohoan+mo ranahambo munnguambo nindou
 ngorü s+rambeah+ndi ranaheimbo bokand+hendürümbui.

19 Nindou ranai ana ngiri wat+koafi hoafinduh+ hoafi puki kand+hendi.
 Ngiri nindou ai h+mbor+ndei ai naf+ bogori ra pukuna hoafindu
 wak+nde ndandi, nga wani.

20 Ai ngiri wohi emündü bürühoai yangoroweimb+ ranahambo munguna
 bübür+boade d+gendi.
 Asu ai ngiri ram hai ak+dou n+mb+ran+ reandeimb+ ahoro ranahambo
 munguna dik+nde kos+boadeandi.

Nga aiana moani ratüpur+ndühi ngu ngumbo moani aboedi mbumundi
 hohoan+mo tükünd+femboe.

21 Ranan+imbo asu nindou ngorü s+rambeah+ndi munngu ranai ahambo
 yangiri an+hondümb+nd+hori ngeihi ahambo h+mbondeimboyei,”
Aisaia 42:1-4
 mehu.

*Sisas ai Bersebur kameih+ ratüpurayu masei
 (Mak 3:20-30; Ruk 11:14-23; 12:10)*

22 Raniyei asu nindou bidifiri ai Sisas+imbo sowana nindou mam+
 moaruwai nendi ahandi flambe n+mar+indo haya hoafi-koate h+mb+at+hari
 n+mar+ümb+imayu ranahambo sahor+m+ndei mahei. Sisas ai nindou rana-
 hambo aboed+marira hoafi-yu h+mb+oari-yu arandi.

23 Raniyei asu nindou af+ndi ranai n+n+moatükuniyo Sisas ramareandi
 ran+imbo hoeir+hi hehi mahepünehindi. Raniyei asu ai rar+hi hoafiyeih+
 seiya, “Awi nindou nda Defit+ndi n+mor+imbeyu?” masei.

24 Farisi nendi ai rani hoafi h+mbor+yomo houmbo s+mbori
 hoafi-yomondühi yahomoya, “Sisas ai moaruwai nendi raguanambore
 arandi ra sapo Bersebur moaruwai nendi-yafe bogori ranai ngin+ndi
 sagadowan-ani ai ranahandi ngin+ndi+nambo rani-moatükuni ra yare
 arandi,” mehomo.

25 Sisas ai fifireandi Farisi ai n+n+imboyo hohoan+moemo ran+imbo.
 Raniyu asu ai ahamumbo hoafi-yuhü yahuya, “Ngorü bidifiri hifi ranai
 ahafehoari ngorügoan+ni, y+bobore ngorügoan+ni y+bobore haya s+mbori
 yifiar+ni, s+mbori yifiarayo ana, hifi ra ngiri amitata yikürübinde p+ndowohü
 awar+ndi+hoeyo. Asu bidifiri ngoafi-yo mam+ rani worambeah+ndiyo ranai
 ahafehoari y+bobore ngorügoan+ni, y+bobore ngorügoan+ni y+bobore haya
 s+mbori yifiarayo ana, ngiri gedambo n+ngo.

26 Satan ai ahandi nendi bidifirambo h+haiboad+purani ana, ahandi
 nendi ranai ndeara yikürübinde-reandü+ani. Ran+imboane ahandi
 hifandarandi ra ngin+ndi n+ngombo nüngunde man+ngo?

27 Se yaru hoafi yomondühiya Bersebur ai nginindi sendanane ai ranahandi nginindinambo moaruwai nendi ranaheimbo raguanamboare-andüri mehomondiri. Refeana, asu nindou düdi sapo nindou se mamambeyafundeimbi-memo ranahamumbo moaruwai nendi raguanambofofe rambo nginindi masagapura? Ranimbohündambo animbo asu sapo nindou se mamimemo ranai se hüti-anemo mbisimo houmbo sïhamumbo papindüpurimboemo!

28 Bersebur ranaiyopoani, nga Godindi Yifiafi wambo nginindi sendirani raninambo moaruwai nendi ranaheimbo raguanamboarïheandüri. Ranane asu God nginindi hifandirandi ranai sïhamumbo sowahi ndeara tüküfembo-ane ranahambo se fifindundi.

29 Asu nüngunde nindou ngorü ai sapo nginindi hamindi harümbi ahandi worambe birindihai fandifi ahandi napo ra fufumandamünda? Nindou ranai harümbimayu ranahambo mbundürümündi yiri wari hüputüpündürümündi hayambo animbo ai ahandi worambe birindihai fandüfi napo ra fufundamündümbui. Nga moani ana ngirindu.

30 Nindou düdi ai wambo ngunindimbofendiri-koateayu ana, ai wandi hürütümbani. Nindou düdi ai rodibo nïne-moatükunï mamühi gugurife-koateayu ana, nindou ranai mamikare pütüyu wakïreandühani.

31 Ranimboane asu ro ndani-moatükunimbo-anahi hoafehapuri. Nindou ai moaruwai hohoanïmoayei ane asu nïne-moatükunï moaruwai hoafayei-ane ranahambo God ai amboawiyeyi mbüsümbui. Nga asu nindou düdi ai Yifiafi Aboedïmayo ranahambo moaruwai hoafayu ana, asu God ai ngiri ahambo amboawi mbüsü, nga wani.

32 Nindou düdi ai Nindou Hondümayu ranahambo nïne-moaruwai hoafendu ana, God ai nindou ranahambo amboawi mbüsündombui. Nga asu nindou düdi ai Yifiafi Aboedï ranahambo nïne-moaruwai hoafayu ana, God ai nindou ranahambo ngiri amboawi mbüsü hapondanane asu süngunambo aho ranamboani.

*Nïmi moaruwai ranai hisï moaruwai hisïyowohane
(Ruk 6:43-45)*

33 Nïmi nïmindi ranai aboedayo ana, hisï ranai-amboani aboedindimboe. Asu nïmi nïmindi ranai moaruwaiayo ana, hisï ranai-amboani moaruwaindimboe. Nindou ai hisï ra hoeindihindühi animbo nïmi nïmindi aboedïyo, moaruwaiyo ra fifirindihimboeyei.

34 Awi seana nindou amoasiri moaruwai nahurai-anemo. Asu se nindou moaruwai-anemo asu nüngundu aboedï moatükunï ranahambo wataporimbo-mandundi? Nïne-moatükunï ngusüfoambe tüküra pire haya anïngo ranane asu yafambe ai ranahambo wataporimbora arandi.

35 Nindou aboedï ai ahandi ngusüfoambe aboedï hohoanïmo afindi amarondo. Ranane asu ranihündambo aboedï ratüpurï hohoanïmo ra tüküfe arandi. Nindou moaruwai ai ahandi ngusüfoambe moaruwai hohoanïmo afindi amarondo. Ranane asu ranihündambo moaruwai ratüpurï hohoanïmo ra tüküfe arandi.

36 Ro sïhamumbo nda rarïhe hoafehapuri, Godindi yïbobofe si tüküfeyo-ambe ana, muñguambo nindou ai nïne-mamïkari wataporïmayeyi ranahambo asükaindo hïhïnde Godindi himboahü yïbobondeandürimboe.

37 Sïhamundi hoafi rani-süngumbo animbo God ai türüboade yïbobondeapurühi nindou moaruwai hohoanïmomayafi mbüsü asu nindou mbumundi hohoanïmomayafi mbüsündambui," mehupuri.

Nindou bɔdɔfɔrɔ ai hepɔnɔfeimbɔ moatɔkunɔ Sisas randeanda hoeindɔhu sei hehi hoafɔmayei

(Mak 8:11-12; Ruk 11:29-32)

³⁸ Ranɔyomo rani-sɔmboanɔ ahɔnɔmbɔ hohoanɔmo yamundurundeimbɔyomo asu Farisi nindouyomo ai hoafɔyomondɔhɔ yahomoya, “Yamundo-randeimbɔ nindou, se hepɔnɔfeimbɔ moatɔkunɔ rarowanda hoeindɔhu sefombo-aneɔfɔ,” mehomondamboyu.

³⁹ Asu ai ahamumbo sɔmborɔ hoafɔyupurɔhɔ yahuya, “Godɔmbo hohoanɔmo-koateyeimbɔ nindou moaruwai hamɔndɔ hapondanambe anɔmboei se wamboya, Ai hepɔnɔfeimbɔ moatɔkunɔ nafuimbɔyu, yahomo houmbo-anemo. Nga asu ro ngɔrɔ rani-moatɔkunɔ nafuindahɔ. Sapo Sona Godɔndɔ hoafɔ hoafɔyu-randeimbɔ nindou-mayu ranahandɔ hepɔnɔfeimbɔ moatɔkunɔ yangɔrɔ anɔmbo nafuindahandɔ se hoeindɔhimboyei.

⁴⁰ Sona ai kinɔ adɔkarɔndɔ bodoambe ngɔmɔ si ngɔmɔ nɔmbɔyu haya tɔkɔmefɔyu nou yahurai-anɔmbo asu Nindou Hondɔ ranai-amboanɔ hɔfambe ragu ngɔmɔ si ngɔmɔ nɔmbɔndɔmbui.

⁴¹ Yɔbobofe si tɔkɔfeyo-ambe ana, nindou Ninifehɔndɔ ai botɔndahi nɔmboeimbo nindou se hapondanambe anɔmboei sɔheimbo papɔhoafɔndɔhɔndɔrɔmboyei. Nɔmboe sapo nindou rani ngɔafɔhɔndɔ aiana horombo Sona bokarɔmarɔhendɔ wataporɔ ra hɔmboarɔyei hehi ahei moaruwai hohoanɔmo ranahambo daboadanamborɔhi hehimbohɔndɔ wambo. Nga awi ro sɔhamumbo hoafehapurɔ, nindou mamɔ Sonambo ngasɔndireimbɔ adɔkarɔ awi ndanɔngu!

⁴² Yɔbobofe si tɔkɔfeyo-ambe ana, Siba-yafe bogorɔ nɔmorehɔ ngorɔgoanɔnɔ-poedɔ ranai nindou hapondanambe anɔmboei sɔheimbo botɔndɔfe nɔngombo papɔhoafɔndandɔrɔmboe. Nɔmboe sapo ai adɔkarɔ bogorɔ Soromonɔndɔ fɔfɔrɔfeimbɔ hoafɔ rani hɔmborɔmbo anɔgunɔ-poedɔ sɔfo hayambo-hɔndɔwambo. Nga awi ro sɔhamumbo hoafehapurɔ, nindou mamɔ bogorɔ Soromonɔmbo ngasɔndireimbɔ ndanɔngu!”

Moaruwai nendɔ koadɔrana hɔhɔrɔife maho

(Ruk 11:24-26)

⁴³ “Moaruwai nendɔ nindou ranahambo hɔnɔngareandɔ ana, asu ai hoe-koatereandɔ hɔfɔhɔ warɔ hefe nɔmarɔmbo kokora howohane, nga ai fondɔ ra moai horeandɔ.

⁴⁴ Asu ai rande hoafɔndowohɔ anɔmboya, Awi ro asɔkainda koadɔrɔ nɔmboahɔ ana, hɔhɔndahe nga, mbɔsɔmboe. Asu ai ho hoeireandane worɔ sapo horombo ranambe manɔngo-mayo ra nindou ai yɔhoarɔyo dɔboadore hɔnɔngɔmareandɔ.

⁴⁵ Rananɔmbo asu ai ngo moaruwai nendɔ 7 bɔdɔfɔrɔ ranaheimbo fɔhɔndamɔndɔndɔrɔ haya ngei worɔ ranambe nɔmandeimboyei. Weanɔgurɔhɔdɔdɔ-mayo ranahambo ngasɔndɔhi hehi 7 bɔdɔfɔrɔ ranai ana moanɔ muɔguna moaruwai hamɔndanɔmboendeimbɔyei. Moaruwai nendɔ ranai nindou ranahandɔ fiambe nafɔndɔhɔmɔndɔ nɔmandei-anɔ anɔmbo asu nindou ranai muɔguna moaruwai hɔmbondu haya nɔmandɔmbui horombo rasafɔ mamaru yahurai nɔmarɔ-koate. Moaruwai hohoanɔmoyeimbɔ nindou hapondanambe anɔmboei aheimbo amboanɔ yahurai-anɔmbo tɔkɔfendɔndɔrɔmboe,” mehu.

Sisasɔndɔ hondɔ asu akohoandɔ mamɔ

(Mak 3:31-35; Ruk 8:19-21)

⁴⁶ Sisas ai nindou afindi ranaheimbo wataporimbo-randühi nungu-ane asu ahandi hondi akohoandi rani babidi ahambo-so tükümehindi. Ai hifini tüküyahi nimboeimbo ahambo hoafimbo masei.

⁴⁷ Raniyei asu nindou mamí ranambeahindi ai Sisasimbo hoafiyundowohü yahuya, “Se ndühi himboyafi, sihafí me ai amondi mamí babidimbo hifini animboei ra ai sedibo wataporimbo seimboanei,” mehundo.

⁴⁸ Nga Sisas ai simbori hoafiyuhü yahuya, “Dide wandi me rana? Dideo wandi akohoandi rana?” mehu.

⁴⁹ Raniyu asu ai ahambo süngururü-rundeimbi-memo ranahamumbo warí nümboirapurühi hoafiyuhü yahuya, “Ndühi himboyei, ndananemo wandi me, wandi akohoandiyomo!”

⁵⁰ Nindou düdi ai wandi Ape sünambe amaru ranai refembo ho-hoanimoayu rani-süngu rawareandi ana, ai wandi rehane, wandi akidani, wandi meane,” mehu.

13

Nindou sesi ahuri nümürambe bubuarandi hoafi

(Mak 4:1-9; Ruk 8:4-8)

¹ Moani mamí rani-simboani Sisas ai worí ra hiniñgire haya kuríhoe-mayo rani himborikimi hu mamaru.

² Nindou afindi ahambo wakimaríhorí ranai afindiwambo fondi tire koamarandamboyu Sisas ai botambe kefuai nimaru ane asu nindou afindi ranai gudihí hoekimi burímayeri.

³ Raniyu asu ai afindi kafoefe hoafi ranambo aheimbo hoafimayu. Raniyu ai aheimbo yare hoafiyuhü yahuya, “Nindou mamí ai mamimbo sesi ahuri bubumbo ahandi nümürina mahu.

⁴ Ai hu sesi ahuri ra buburandane bidifiri ai nafini putapimayoa ndu ai tüküyahi fufumaríhüsi.

⁵ Bidifiri hifi akidou yangiri niñgo-ambe nimoei yahafi safambe putapiyo. Hifi ranai ragu hani-koate niñgo-ambe. Hifi ranai ragu hankoate-wambo sesi ahuri ranai nimai tütükimayo.

⁶ Asu hüfíhamindi ai peyowohüyo ranambo ahuri hapoadümbo maforo ranahambo sore-soremarandi. Sapo ahasíharí ai ragu hífambe hani hani ra-koateyo hayambo-wambo raniyo asu ai mungu yapatiparimayo.

⁷ Asu bidifiri ahuri ranai tíhoari-tíhoarümbi wofambe putapiyo haya, asu tíhoari ranambo gabudandühi moaruwaimbo-mareanda hisikoatemayo.

⁸ Asu ahuri bidifiri ai hifi aboedambe safi putapiyowohü ai aboedi hisimayo. Nimindi mamí ranahandambo bidifiri ai 100 hisiyo, bidifiri ai 60 hisiyo, asu bidifiri ai 30 hisiyo marandi,” mehu.

⁹ Sisas ai hoafi moendifembo yahumbo hoafiyuhü yahuya, “Himboambeimbindeihí ana, himborimbeyei-amboane” mehündüri.

Sisas ai nungure hohoanímoyuhüyo kafoefe hoafinambo wataporimbora marandi

(Mak 4:10-12; Ruk 8:9-10)

¹⁰ Raniyomo asu Sisasimbo süngururü-rundeimbi ai Sisas sowana sífomo ahambo düdururühi yahomoya, “Nimboyafi se nindou ranaheimbo wataporimborarühi kafoefe hoafimefindüra?” mehomondo-amboyu.

¹¹ Asu simbori Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “God nginindi hífandarandi ranahandi hoafi díbo engoro ahandi nimindi ranahambo síhamumboyo masayo, nga asu nindou ranaheimbo moai sayo.

¹² Nindou düdi ai bîdîfîrî moatükunî asîhendî ana, asu God ai ahambo bîdîfîrî moatükunî ranîwamî dagadombui. Rananîmbo asu ai ranîmoatükunî ndearîndümbui. Nga asu nindou düdi ai ranîkoateayu ana God ai nîne-moatükunî sapo akîdou masîhendî ra munju hîhînde ndemündümbui.

¹³ Ranîmboane asu ro aheimbo kafoefe hoafînambo wataporîmbo-marîhandürî.

Sapo nindou ranai hoeirîhindühaneisî,
nga asu ai ngîrî ndondîhi hoeindîhindî.

Ai hîmborîyehaneisî,

nga asu ai ngîrî nînîmoatükunîmboyo hoafayo ranahambo ndondîhi hîmborîndei fîfîrîndîhindî.

¹⁴ Nindou ranaheimboyo Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbî nindou Aisaia hoafîmayu hoafî ra hapoana anîhondü tüküme Feyo. Hoafî ranai yare hoafîyowohü yahoya,

‘Se hoafî ranahambo afîndîmbo hîmborîndeimboyei,
nga asu se ngîrî fîfîrîndîhindî.

Se afîndîmbo hîmboapondeimboyei,
nga ngîrî hoeindîhindî.

¹⁵ Sapo nindou ranai ahei hohoanîmo ra tapîhamîyondürî,
asu ai ahei hîmboambe ra güre papîreandürî
asu ahei hîmboarî ra tütümondeandürî hayambo wambo.

Nga asu refe-koatembeyei-mbonana ahei hîmboarînambo hoeirîhi,
ahei hîmboambenambo hîmborîyehî hohoanîmo ra fîfîrîhi
mburîhümbö
asu wambo sowana sineihî ro dîdîboado-rîheandüranî aboedîyei,’

Aisaia 6:9-10

mehu.

¹⁶ Nga asu moanî seana hîhîfî-hîhîfîndîmo. Sîhamundî hîmboarî ranai ana hoeireandühî türüfoareandühane. Asu sîhamundî hîmboambe ranai-amboanî nînî hoafîyo ranahambo hîmborîyowohü fîfîreandühane.

¹⁷ Ro sîhamumbo anîhondümbö-anahî nda hoafehapurî. Horombo Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî nindou afîndî asu mbumundî nindou afîndî ai nîne-moatükunî se hoeiarundî ranahambo hoeifembo masei, nga asu ai moai hoeirîhindî. Asu se nîne-moatükunî hoafî hîmborayeî ranî hoafî ra hîmborîmbo masei, nga asu ai moai hîmborîyei.”

Sisas ai sesî ahurî ranahandî kafoefe hoafî nîmîndî türüfoare hoafîmayu (Mak 4:13-20; Ruk 8:11-15)

¹⁸ “Se ndühî hîmborîndei. Nindou sesî ahurî bubumarandî kafoefe hoafî ranahandî nîmîndî ra türüboadîhindî.

¹⁹ Nindou sapo God ngînîndî hîfandarandî ranahambo hîmborîyei hehi asu ndofe türüfoefe-koateayeî nindou ranana sapo sesî ahurî nafînî pütapîmayo nahurai-ane. Nîne-moatükunî ahei ngusüfoambe sesî ahurî nou bubumayo ra moaruwai nendîmayu Satan ranai tüküfi kosamündühani.

²⁰ Sapo sesî ahurî nîmoeiwamî pütapîmayo ranana nindou sapo hoafî hîmborîyu sîmboanî ai nîmai hîhîfî-hîhîfîyuhü masemündu nahurai-ane.

²¹ Nga ai ahurî ahasîharî-koate nahurai hoafî ranai moai ahandî ngusüfoambe ngînîndî nîmarindowohü ai moai gedambo ngînîndî nîngü. Ranîmboane nindou ranai afîndî hohoanîmoyo asu papî hoafîyo ranai Aboedî Hoafî ra süngufembo tükündîfendoanî asu ai ahandî anîhondümböfe hohoanîmo ra nîmai hînîngîmareandî.

22 Sesi ahuri t̄hoari t̄hoariyoweimbi wofambe p̄tap̄imayo ranana, sapo nindou ai hoafi ra h̄imbor̄iyu haya m̄tanaram̄undu nahurai-ani. H̄if̄in̄indi moat̄ükun̄i ranahambo af̄indi hohoan̄imoyuh̄ü asu napo af̄indi s̄ih̄efembo ranahambo ŋgus̄üfo pareand̄üh̄i ran̄i-moat̄ükun̄i ranai God̄in̄di hoafi ranahambo gabud̄imareand̄i, asu ahuri ranai ŋḡir̄i h̄is̄indo.

23 Ŋga asu sesi ahuri h̄ifi aboedambe bubumayoa aboedi t̄üküme Feyo ranana, sapo nindou düdi ai hoafi ra h̄imbor̄iyu haya asu ai hoafi ranahambo f̄if̄ireand̄üh̄i t̄ümafoareand̄i nahurai-ane. Ran̄iyō ai h̄is̄i aboedi h̄is̄imayo. B̄id̄if̄ir̄i ai 100 h̄is̄imayo, b̄id̄if̄ir̄i ai 60 h̄is̄imayo asu b̄id̄if̄ir̄i ai 30 h̄is̄imayo,” mehu.

24 Sisas ai aheimbo ŋgor̄ü kafeefe hoafi hoafi yuh̄ü yahuya, “God̄ ŋḡin̄indi h̄if̄andarand̄i ranana nindou ai aboedi sesi ahuri ahand̄i n̄ümb̄urambe bubuarand̄i nahurai-ane.

25 Mam̄imbo n̄imbokoan̄i muŋguambo nindou ai apus̄iyei-ane, h̄ür̄üt̄ümb̄i nindou moaruwai ranai t̄üküfi woh̄i ahuri ra nindou sapo wit ahuri bubumarand̄i ranambe bubura h̄in̄iŋḡire haya ndamefiyu.

26 Wit maŋḡir̄i ranai t̄üt̄ük̄iyowoh̄üyo asu h̄is̄i ranai ndeara t̄üküfe-t̄üküfe marand̄i. Ran̄iyō asu ran̄i m̄bus̄ümo woh̄i ahuri amboan̄i t̄üküme Feyo.

27 N̄ümb̄ür̄i aharamb̄ür̄i-mayu ranahand̄i rat̄üpur̄iyomo-rundeimb̄i-memo ranai nindou ahambo-so t̄üküyafu hoafi yomond̄üh̄iya, ‘Nindou ad̄ükari, se sapo sesi ahuri ra moaruwaiyopoan̄i, ŋga aboediyo s̄ih̄afi n̄ümb̄urambe bubumarand̄is̄i. Asu daḡüda woh̄i ra t̄üküfemboyo furayo rana?’ mehomondamboyu.

28 Asu nindoumayu ranai s̄imbor̄i ahamumbo hoafi yuh̄üya, ‘Nindou h̄ür̄üt̄ümb̄i ai d̄ibo t̄üküfi woh̄i ahuri ra bubumarandane furayo,’ mehu-amboemo. Asu ai s̄imbor̄i ahambo d̄üdur̄üwur̄üh̄i yahomoya, ‘Ro woh̄i ra ho woh̄ir̄ih̄efembo se hohoan̄imoyafai?’ mehomondamboyu.

29 Asu s̄imbor̄i ai ahamumbo hoafi yuh̄üya, ‘Yowan̄i refepoan̄i! Se woh̄i d̄igound̄üh̄i wit maŋḡir̄i ra woh̄i b̄itap̄indu f̄ir̄ibad̄igoumboemo, ŋga ambe.

30 Woh̄i ranai moan̄i rande wit b̄itap̄inde mam̄i t̄üt̄ük̄indo ŋgombo asu sesi ra yimuŋgur̄iyim̄nd-ambe f̄ir̄ibad̄ih̄efemboane. Ra-s̄imboan̄i ro nindou yimuŋgur̄ind̄ümo-rundeimb̄i ranahamumbo woh̄i ra boatei woh̄i d̄igau mbundu h̄üput̄üpendu haiambe fufus̄indund̄üh̄i, asu moan̄i wit safi ran̄i yaŋḡir̄i gurur̄indu wand̄i sesi s̄ih̄efe worambe kur̄indund̄i mb̄isamboyah̄i!’ mehupuri,” mehu.

Sisas ai hoar̄i ak̄idouh̄ünd̄i ad̄ükari t̄üküfembo kafeefe hoafi hoafi mayu (Mak 4:30-32; Ruk 13:18-19)

31 Sisas ai ŋgor̄ü kafeefe hoafi hoafi mayund̄ür̄i. Ai yahuya, “God̄ ŋḡin̄indi h̄if̄andarand̄i ranana ndahurai-ane. Nindou ai mastet hoar̄i hambomo nahurai ra semündü haya ahand̄i n̄ümb̄urambe h̄ifi karir̄uhani.

32 Hoar̄i ra ai moan̄i moaruwai ak̄idou t̄ikaimboanis̄i, ŋga asu ai h̄ifambeah̄indi t̄üküfe n̄imoamo ahafo ranana moan̄i ŋgas̄ündeandeimb̄i moat̄ükun̄i ane, asu muŋguambo ndu ranai t̄ükündahi n̄im̄i d̄üdüd̄ü ran̄iwam̄i ŋger̄i ahei ŋgerambo-nd̄üh̄ümboyei,” mehu.

Sisas ai mam̄i moat̄ükun̄i ahand̄i ndür̄i yis ranahambo süngunambore haya kafeere hoafi mayu

(Ruk 13:20-21)

33 Sisas ai kafeefe hoafi ŋgor̄ü hoafi mayu. Ai hoafi yuh̄ü yahuya, “God̄ ŋḡin̄indi h̄if̄andarand̄i ranana ndahurai-ane. N̄imoreh̄i ai bret mand̄ifembo yahombo ana, ai sapo fufud̄igoyo-randeimb̄i moat̄ükun̄i,

ahandi ndürü yis, ra akidou yangiri praua adükari ranambe bubufoare haya fande yamunderandani munquambo praua ranai nimoamo fufudigoyo hafohane.”

*Sisas ai kafeefe hoafinambo hoafimayu ranahandi nimindi
(Mak 4:33-34)*

³⁴ Sisas ai kafeefe hoafinambo munquambo moatükunü ranahambo nindou afindi ranaheimbo hoafimayundüri. Nga asu ai ngiri ninehoafi aheimbo hoafombo mbüsümbo ra kafeefe hoafinambo hoafi-koate hoafindundüri, nga wani.

³⁵ Horombo, Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi nindou ai hoafimayu rani simogodühi yahurai tüküfemboyu Sisas ai yare kafeefe hoafimayu ra. Sapo nindou ranai yare hoafiyuhü yahuya, ‘Ro aheimbo wataporimboarhandüri ana, kafeefe hoafinambo wataporindamboyahi.

Ro munqu moatükunü dibo engoro hifi asu munqu moatükunü nafi-koateyo-ambe ho hombo hapondanambe fifirife-koatemayo

ra aheimbo hoafindaharümboyahi,’

Buk Song 78:2

mehu.

Sisas ai wohimbo kafeefe hoafimayu ranahambo türüfoare hoafimayu

³⁶ Raniyu Sisas ai nindou afindi ranaheimbo ranühi yare hinngirearü haya worambe kefuai mahüfu. Raniyomo asu ahambo süngururürundeimbi ai ahambo-so kefoau hifomo hoafiyomondowohü yahomoya, “Se yihoeimbo nümbürambe wohi tüküfemfeyo ranahandi kafeefe hoafi nimindi ranahambo türüfoaro hoafiyafimuni,” mehomondamboyu.

³⁷ Asu Sisas ai ahamumbo simbori hoafiyuhü yahuya, “Nindou düdi ai sapo sesi ahuri aboedi nümbürambe bubumarandi ranana Nindou Hondü ranani.

³⁸ Nga asu nübürü ana hifi ndanane. Ahuri aboedi ranana nindou sapo God nginindi hifandarandi ranambe aniboadei ranane. Nga asu wohi moaruwai ranana nindou sapo Satanindaye ranane.

³⁹ Nga asu hürütümbi nindou wohi ahuri bubumarandi ranana Satan-ani. Asu yimunguri yimindimbo si ranana hifi ndanai munqumbo si-ane. Nga asu yimungurindümo-rundeimbi nindou ranana Godindi sünambeahindi nendi rananemo.

⁴⁰ Sapo ai wohi ra firu hüputüpuru haiambe fufusarundi yahurai-animbo hifi nda munquyo-ambe nindoumbo tükündifemboe.

⁴¹ Rananimbo Nindou Hondü ranai ahandi sünambeahindi nendi koandihapurümbui. Asu ai munqu moatükunü nindouyei anihondümbofe hohoanimo ranahambo moaruwaimbo-reandüri arandi asu nindou bidifiri moaruwai hohoanimo yei arihündi rananei aheimbo God nginindi hifandarandi-ambeahindi fufundündimo raguanambo-ndundürimboemo.

⁴² Rananimbo aheimbo hai hüfi afindi ranambe pinduwaranü ranühi ai ahei yahafi hitihündühi hasiheindeimboyei.

⁴³ Rananimbo asu Godindi nindou mbumundi-maye ranai ahei Ape nginindi hifandarandi ranambe hüfihamindi nou si boakiboadhimboyei. Se himboambembündehi ana, himborindei.

⁴⁴ God nginindi hifandarandi ranana ndahurai-ane. Nindou ai nginindi napo dibo hifambe samboeroa hoeireandühi ana, asu ai dibo yare gabude sihendüh-ani. Ranani asu ai ranimbo hihifi-hihifi haya asu hu munqu moatükunü ai masihendi ra nindou ngorümbo fufusendühi ranihündi kaki

semündü haya asu ai hihirifi hu nginindi napo yangoroweimbi hifi ra pemimayu.”

Sisas ai boagiriyafe kaki finambore hoafimayu

⁴⁵ “Asu God nginindi hifandarandi ra ndahurai ane. Nindou ai moani nginindi moatükunî boagirî kaki nahurai ranahambo kokora randühani.

⁴⁶ Asu ai rani-moatükunî ra moani aboedi hamindi hoeireandühi animbo asu ai hu munju moatükunî ai masihendi ra nindou ngorumbo fufusendühi ranihündi kaki semündü haya asu kaki ra pemimayu.”

Sisas ai andürimbo süngure haya kafoare hoafimayu

⁴⁷ “Asu God nginindi hifandarandi ra ndahurai-ane. Nindou bidifiri kinî wowariyomo-rundeimbi ai ahamundi andüri ranambo hîmoni safoarundühi mamikarambo kinî gûmarüwuri.

⁴⁸ Asu andüri ranai kinî ranambo tüküfeyo-anî ane ai gudianî hüründümo sîhoemo houmbo kinî ra yiboboarundi. Rananemo asu ai nîmarimombo kinî aboedi aboedi ra wambürambe wambürîhîrundühi asu moaruwai moaruwai moani yangorombo ra ragu moenda pütiefu arundi.

⁴⁹ Hifi nda bidifirani si rani-simboani moani yahurai hamindi animbo tükündifemboe. Ranimbo asu sünambeahîndî nendi ai nindou moaruwai hohoanîmoyeimbi ranaheimbo gugundüwuri mamîndüwuriumboemo aboedi-mayei ranambeahîndî.

⁵⁰ Ranimbo aheimbo hai hüfi afîndî ranambe pinduwaranî ai ahei yahafi hitihündühi hasiheindeimboyei.”

Sîmborî yamundife hoafi asu wamîndafi yamundife hoafi

⁵¹ Sisas ai ahamumbo düdüfipurühi yahuya, “Se ndani-moatükunî ranahambo fifiru türüfoarundai?” mehuamboemo. Asu ai hoafiyomondühi yahomoya, “Yini, ro fifirîhumboanefi,” mehomondamboyu.

⁵² Asu asükaiyu ahamumbo yahuya, “Rani-mboane asu munjuambo nindou ahînumbî hohoanîmo yamundu-rundeimbi-memo ai God nginindi hifandarandi ranahambo ndoru fifirarundi ranai worî aharamburi nahurai anemo. Ai kefuai hüfu ahandî napo worî-mayo ranambeahîndî sîmborî napo asu wamîndafi napo fufuaramüdu nahurai anemo.”

*Nasaretihündi ai Sisasimbo yiboarukomarîhorî
(Mak 6:1-6; Ruk 4:16-30)*

⁵³ Sisas ai rani kafoefe hoafi ra hoafiyu moendire haya, ranühînda botifi haya ahandî ngoafina hihirifi mahafu.

⁵⁴ Ai hafu ahei rotu worî ranambe hoafi yamundi-mareandüra nindou ahandî hoafi himborîmayei ranai ranimbo mahepühîndî. Ai düduyahîndühi seiya, “Ai dagüdamboe fifirife ra yahurai masemüdu-a? Asu ahandî hepünîfeimbi moatükunî ranambo-ana?”

⁵⁵ Nindou nda dadî nîmorîyua? Ai awi nindou worîmbora randeimbîndî nîmorîmbeyu? Asu awi Maria ana ahandî hondîmbai? Awi Sems, Sosep, Saimon, Sudas ra ahandî akohoandîmbemo?

⁵⁶ Awi ahandî munjuambo rehîhoandî ranai ndanühi nîmboeiai? Asu ai dagüdamboe munjuambo rani-moatükunî ra masemüdu rana?” rarîhi hoafîmayei.

⁵⁷ Raniyei asu ai Sisas ahambo yiboaruko-marîhorî. Raniyu asu Sisas ai hoafiyundürihi yahuya, “Godîndî hoafi hoafiyu-randeimbi nindou ranahambo munjuambo nindou ai ahambo hihifi-hihifiyeihî nindou adükar-ani sahüdo arîhündî, nga asu ahandî ngoafihündî ai ana wani,” mehu.

⁵⁸ Nindou ranî ngoaŋhündî ai anîhondümböfe hohoanîmo-koatemayeî-amboyu asu ai moai ranühî hepünîfeimbî moatükunî afîndî ahei hîmboahü rareandî.

14

*Son nindou hundürürarandeimbîmayu ranai yîfîmayu hoafî
(Mak 6:14-29; Ruk 9:7-9)*

¹ Ranî-sîmboanî Gariri hîfî hîfandîra-randeimbî nindou ahandî ndürî Herot ranai Sisas nîne-moatükunî ratüpurîmayu ranî hoafî hîmborîmayu.

² Ranîyu asu ai ahandî hoarehî nindou bîdîfîrî ratüpurîyomorundeimbî ranahamumbo hoafîyupurühî yahuya, “Ai ana sapo Son nindou hundürürarandeimbîmayu ranai ana yîfîhündî botîfimboanî. Ranîmbo ani anasî ai ranî ngînîndî ra semündü haya ranambo hepünîfeimbî moatükunî rawareandî,” mehupurî.

³ Nîmboe sapo Horombo Herot ai Sonîmbo karabusîfimbo hoafîmayu. Ranîyomo Son ahambo mburundümo hîputüpurîhauwurî mburu karabusambe hînîngîmarüwurî. Sapo Herot ai ahandî akîdî, ahandî ndürî Firip, ahandî nîmorehî, ahandî ndürî Herodias, ra ndahamîndî mehu.

⁴ Horombo Son ai Herotîmbo hoafîyundühî yahuya, “Herot, se nîmorehî ra asowandîfî ana, aboedîyopoanî,” mehundo.

⁵ Ranîyu asu ai Sonîmbo hîfokoandîhini yahu haya ramefiyu. Nga asu ai Sudambo yîhîmbomarandürî sapo ai Son ahamboyo Aiana Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbani sei hoafîmayei.

⁶ Mamîmbo Herotîmbo hondî ai wakîmarîmîndo si ranahambo hohoanîmoyomondühî nindou bîdîfîrî ai fandîhi nîmareimbo sesesîmayei. Ranîyo asu Herodiasîndî nîmorehî nîmorî ranai ahei hanğîfoanî moporîyo wakîmareandî. Ranîyu asu Herot ai nîmorehî moporîmayo ranîmbo siaomefiyu.

⁷ Ranîyu asu ai hoafîyuhü yahuya, “Ro sîhambo nda dabareheandî se nîni-moatükunîmboyaŋ wambo düduwefoandî ra ndahanînîmboyaŋ!” mehundo.

⁸ Nîmorehî nîmorî ranai ahandî hondî hoafîmayo süngu nîngombo Herotîmbo hoafîyohü yahoya, “Moanî haponda hamîndî ndühî Son hundürürarandeimbîmayu ranahandî mbîro pretîwamî nando ndawandî,” mehoamboyu.

⁹ Asu Herot ai ranî hoafî ra hîmborîyu haya afîndî hohoanîmomayu. Nga asu sapo ai nîmoamo ranîfîhî dükare dabarîmefiyuwambo asu nindou afîndî ai-babîdîmbo nîmarei masahüsi ranîmbo ai hoafîyuhü yahuya, “Ahandî hohoanîmo süngu-ndundî,” mehu.

¹⁰ Ranîyu asu ai nindou ahandî hoarehî ratüpurîyomorundeimbî ranahamumbo Sonîndî mbîro kîkîrîhefimbo hoafîmepura ai homo karabusambe-ahîndî mbîro kîkîmarîhauwurî.

¹¹ Ranîyomo ai ahandî mbîro ra pretî-mayo ranîwamî nandu sowandümo hîfomo nîmorehî nîmorî-mayo ranahambo masabudoa ahandî hondî sowana semîndî maho.

¹² Ranîyomo asu Sonîmbo süngururü-rundeimbî ranai homo ahandî fi nîmoko sowaründümo homo hîfîkarîwurî houmbo asu ai homo Sisasîmbo hoafîmemondo.

*Sisas ai 5,000 nindou sesî masagadürî
(Mak 6:31-44; Ruk 9:10-17; Son 6:1-13)*

¹³ Sisas ai Son ramefiyu hoafi ra himboriyu haya, ranihunda botambe farifi haya moani aimbo nindou kikifoefe-koatereandi hifini mahu. Nindou bidifiri ai Sisas rani mahu hoafi ra himboriyei hehi asu ai ahei ngoafi hinngirahi hehi moani hifi nafi sungumarihori hei.

¹⁴ Sisas ai botambeahindi kusifoendane asu nindou afindi ranai gudih mengorowa hoeireandurui aheimbo ngusüfo afindi hipoamborandurui ahei anguni ra aboedimarearu.

¹⁵ Mami rani nimbhi hoafombo ahambo sungururü-rundeimbi-memo ranai ahambo-so homo tüküyafu hoafiyomondowohü yahomoya, “Ndanana nindou koate-reandühane, nga ndeara hüfhamindi hürimindühane. Nga se nindou ranaheimbo koarhawandürani animbo ai ngoafina nimai ahei sesi kokofefembo ndambeyahindi,” mehomondamboyu.

¹⁶ Asu Sisas ai ahamumbo hoafiyupurui yahuya, “Ai ngiri botindahi hehi sesi kokombo ragu ngei. Nga seanimbo sishamundhoari sesi ra ai sesimbo dabuduri!” mehuamboemo.

¹⁷ Asu ai simbori hoafiyomondowohü yahomoya, “Roana hondahüfeimbi (5) bret anemo asu kini akidou yimbu-anafani rani yangirane sahumindfimbboayefi,” mehomondamboyu.

¹⁸ Asu ai ahamumbo hoafiyupurui yahuya, “Refe ana nduhi wambo sowana sesi ra sowandümo sifomo,” mehu.

¹⁹ Raniyu asu ai nindou afindi ranaheimbo wohiwami nimandei mehua mamarei. Raniyu asu ai mami hondahüfimbhi breti-memo raniyomo asu kini akidou yimbumevani raniyafani ra semündü haya sünambe himboyu hafuhi Godimbo hihifimaruri. Refi mbura ai breti-mayo ra hifitire ahambo sungururü-rundeimbimbo masagapura asu ai nindou afindi ranaheimbo yimbumarunduri.

²⁰ Munguambo nindou ai sesi ra sahüsimbo ndeara nafimarühümüdi. Raniyomo asu ahambo sungururü-rundeimbi ai sesi moani bode mengoro ra 12 wamburi tüküfimbhi masowandümo.

²¹ Nimorehi, nimori akidibou tapuife-koate nindowenih yangiri sesi ra masowasümo ranana ai 5,000 nahurai nindouyomo masowasümo.

*Sisas ai Gariri kurihoe hangifo süngu nimoamo pütapimayu hüfu
(Mak 6:45-52; Son 6:16-21)*

²² Raniyu Sisas ai ahambo sungururü-rundeimbimbo botambe fandafu houmbo se-boatei Gariri kurihoe rani goesüruni ngomo mehuamboyu asu ai nimorehi nindowenihimbo ahei worinambo koarhefendurimbo mehu.

²³ Ai aheimbo koarhenduri haya hifi wafuwami ahand-amboani mahafu Godimbo didibafifendombo. Ndeara nimbhi ai akimiyowohüyo asu Sisas ai moani ahand-amboani hamindi ranuhi manüngu.

²⁴ Asu rani-simboani bot ai ndeara anguni hoe mbusümondühi weri ra hangifoani sifohiyoy asu hoe ranai fandihoyohü bot ranahambo semindi pire semindi pire randuhi maho.

²⁵ Raniyu asu Sisas ai si hoafombo ahambo sungururü-rundeimbi ranhamumbo-so hoe hangifo süngu pütapimayu hüfu tükümefiyu.

²⁶ Asu ai ahambo hoeirüwura hoe hangifo süngu pütapimayu hüfuwa hihamindariyomondühi yihimboyondühi yahomoya, “Rani-moatükuni ranana yiflafane,” mehomo. Raniyomo ai yihimbombo hisiheimemo.

²⁷ Asu Sisas ai mamihari hoafi ningoambe hoafi karihoeih yahuya, “Se nginindi ningomo, roanahi nda, nga se yihimbondimboemo!” mehupuramboemo.

28 Ran+iyu asu Pita ai ahambo hoafi+yundühi yahundoya, “Adükari, an+hondü sendafühi ana, wambo hoafi+yaf+ind+ra ro s+hambo sowana hoe han+ifo süngu pütap+inda dügi,” mehundo-amboyu.

29 Asu Sisas ai Pitambo hoafi+yundowohü yahuya, “Se mborai sühüfi,” mehundo-amboyu. Ran+iyu asu ai botambeah+indi tüküfi haya Sisas sowana hoe han+ifo süngu mahüfu.

30 Nga asu ai weri ra hoeireandani mayowamboyu ngin+indi ham+ind+mayoa yih+imboyuhü ndeara hi+moni tipor+ikomefiyu hanu. Ran+iyu asu ai heiyuhü hoafi+yuhü yahuya, “Adükari, se wambo aboeda far+hawand+r+i!” mehundo-amboyu.

31 Ran+iyu asu Sisas ai ni+mai mam+ihari war+ifi hu kiki+hirümündühi hoafi+yundühi yahuya, “S+hafi an+hondümbofe ra ak+dou ane. Se ni+mboe hohoan+imo yimbumbomarowanda?” mehundo.

32 Asu ai yibobo botambe kefoeneandühi+mboyo asu weri ai afur+imareandi.

33 Ran+yomo asu nindou botambe mamar+imo ranai Sisas+imbo Adükari hondani yahomo hohoan+imoyomondühi yahomoya, “Awi seana moani God+indi Ni+mori hond-anafi!” mehomondo.

Sisas nindou af+indi Genesaret hi+f+hünd+i an+gün+i aboed+imareandüri (Mak 6:53-56)

34 Ai botambe kur+hoe ra bar+hoemo hou homo Genesaret hi+fambe tükümefund+i.

35 Ran+iyei asu nindou ran+i hi+f+hünd+i ai Sisas+imbo fi+fi+r+i mar+ihor+i. Ran+iyei asu nindou ran+hündambo-mayei ranai ngoafi daburi wak+mareandi ranaheimbo Sisas tüküfimboani hoafi ra hoafüh+i mar+hünd+i. Ran+iyei asu nindou ranai an+günümboyeimbi ranaheimbo fufurühümüdi-hündüri mafand+hindi Sisas sowana.

36 Ran+iyei asu nindou an+günümübyeimbi ai moani Sisas+indi hoeari ranahambo sünd+i fimbo hoafi+mehündo habodei. Ran+yo asu ai ran+i hoeari ahand+i ra sünd+hindühi ahei an+gün+i ra mu+nguambo aboed+mehindi.

15

God ai amoa mam+iyei ah+nümb+i hohoan+imo hi+f+nambomareandi (Mak 7:1-13)

1 Ran+yo asu Farisi nindouyomo asu ah+nümb+i hohoan+imo yamundu rundeimbiyomo ranai Serusarem ngoafi+hünd+i bot+yafu houmbo s+n+imo Sisas+imbo-so tüküyafu hoafi+yomondühi yahomoya,

2 “Asu ni+mboe s+hafi süngurun+ni-rundeimbi ranai horombo y+hoefi amoa mam+i ai ahamundi hohoan+imo yamunde s+hai mamaro ra süngufe-koateayomoa? Aiana moai ndoru koadürü refe-arandi süngu ahamundi war+i ra popoair+hoemo mburu sesi ra sowasümo rund+i,” mehomondamboyu.

3 Asu Sisas ai s+imbor+i ahamumbo hoafi+yuhü yahuya, “Asu se ni+mboe God ai hoafi+yumb+i hoafi ra ndofe süngufe-koate moani s+hamundi yamund+ife hohoan+imo ran+i-süngu yan+giri sünguaru homoa?”

4 Sapo God ai yare hoafi+yuhü yahuya, ‘Se s+hafi meapembo ah+n+indafühi fand+hawap+r+i ndandi.’ Asu ‘Nindou düdi ai ahand+i hondaf+indambo hoafi moaruwai hoaf+induan+i ana, nindou ranahambo hi+fokoeffimboane,’ mehu.

5-6 Nga asu se hoafi+yomo rundühi yahomoya, ‘Nindou mam+i ai kaki napo moatükun+i hondaf+indi ahafembo far+hafep+r+i mbo as+hendi ana, ai ahafembo hoaf+induh+i an+mboya, Ran+i-moatükun+i ranana ro God+mbo

masiheheandane ehu ana, asu ai ahandi hondafindambo raninambo ngiri fandihepiri,' yahomo arund. Rani hohoanimo sungu ana, asu se Godindi hoafi ra mbahirahaundühi moani sihamundi yamundife hohoanimo rani-sungu yangiri sunguru homondühanemo.

⁷ Awi seana nindou yimbu yafambeimbanemo! Aisaia ai anihondümbouy sihamumbo horombo hoafiyuhü yahuya,

⁸ 'God ai yahuya, "Nindou ranai wambo yafambe ranambo Adükarani aseindiri,

nga asu ngusüfoambe ana moai wamboso akimyo, nga angunanendüri.

⁹ Ai nindou-yomondi ahinümbi hohoanimo ranahambo bokarihendühi yangiri hoafiyehüya, 'Ndanana Godindi hoafane,' masei.

Raninambo ai wambo ndüri adükarümbani, mbisahündirimboyei," ' ' "
mehu. *Aisaia 29:13*

Nine-moatükuninindoumbo rareanda nindou ai moaruwai hohoanimoyei arihündi

(Mak 7:14-23)

¹⁰ Raniyu asu Sisas ai nindou afindi ranaheimbo mborai yahundüri haya hoafiyundüri yahuya, "Se hoafi ndanahambo himborindei hehi fifirindihindi.

¹¹ Nine-moatükuninindou ranahandi yahamo ahano ranaiyopoi nin-dou ranahambo rareranai ai moaruwai hohoanimombi nindouayu Godindi himboahü. Nga nine-moatükuninindou yahamo nafipoedi tükefeyo ranane rareranai ai moaruwai hohoanimombi nindouayu Godindi himboahü," mehündüri.

¹² Raniyomo asu ahambo sungururü-rundeimbi ai ahambo-so homo hoafiyomondowohü yahomoya, "Awi se moai fifirowandiyoy, Farisi ai se rani hoafi hoafimayafi ranimbo himboriyomo houmbo ahamumbo ngusüfoambe moaruwaiarapuri rana?" mehomondamboyu.

¹³ Asu Sisas ai simbori hoafiyuhü yahuya, "Munguambo mangiri wandi Ape sunambe amaru ai hifife-koatemayu ranana firibadi hefemboane. Farisi ai nindou yahurai anemo.

¹⁴ Se ahamumbo hohoanimoyopuripoani. Nindou ranai ana himboatihari nindou anemosi, nga himboatihari bodimondambo nafi nafuimbo yahomombo-anemo. Nga asu himboatihari ngörü ai himboatihari ngörumbo nafi nafuiarüri ana, yibobo hoeapoarambe pindamboyafani."

¹⁵ Nga asu Pita ai hoafiyundühi yahuya, "Awi se yihoefimbo rani kafeefe hoafi ra fifiro hoafiyafimuni," mehuamboyu.

¹⁶ Raniyu asu Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, "Awi se-amboani rani-moatükuninranahambo awi fifirife-koateyomoa?"

¹⁷ Mungu moatükunin yahamo nafi ahano ana, asu rani moatükunin ranai hani bodoambe tükefeyoani ahandi fi ranambe hasifi tüküfihane. Se ra moai fifirundi-yo?

¹⁸ Nga asu nine-moatükunin ngusüfoambeahindi hohoanimoyo haya yahamo nafi tükefeyo ranane ai nindou ranahambo rareranai asu ai moaruwai hohoanimombi nindouayu Godindi himboahü.

¹⁹ Nindou ranahandi ngusüfoambeahindi nine-moatükunin hohoanimo tükefeyo ranana, sapo nindou ngörumbo hifokefe hohoanimo, nimorehi sisihimmo, nindowenih birabreimbi hohoanimo, hühbühün hohoanimo, tikai hoafi, asu bodimondambo moaruwaimbofe hoafi ranane.

²⁰ Rani-moatükunin ranane nindoumbo rareranai asu ai Godindi himboahü moaruwaimboarerü. Nga asu nindou ai waripopoi hefe-koate asesu

ana, ran+i-moatükun+i ranai ngiri nindou ahambo randeandani nindou ai moaruwai hohoan+mombi nungu, nga wani,” mehu.

*Nimorehi mam+i ai Sisas+mba anihondümbomareri
(Mak 7:24-30)*

²¹ Sisas ai ranühinda botifi haya Tair Saidon ngoafi anambafe hifi ranikimi mahüfu.

²² Nimorehi mam+i Kenan+hünd+i ai ran+i hifihü nimari hayamboyo Sisas sowana sini puküna hoafiyondowohü yahoya, “Adükari, Defitindi Ahuir+i, se wambo hipoamborowandiri. Wand+i nimorehi nimorindi fiambe moaruwai nendi ranai nimarindo hayamboane asu ahambo fi ra moaruwai mamikarandi,” mehondo.

²³ Nga asu Sisas ai nimorehi ranahambo moai hoafi akidou-amboani kareandi. Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai hoafiyomondo hoangomondühi yahomoya, “Se nimorehi ranahambo koar+hawanda mbiho! Ai sihef+imbo süngu sünguramuni hoangohane ran+i-moatükun+i ranahambo himboso papara hoango,” mehomondamboyo.

²⁴ Asu Sisas ai ahamumbo simbor+i hoafiyupurühi yahuya, “God ai wambo Israer nindou sipsip nahurai ranaheimbo sowanamboyu yangri+yu farihendürimbo koamar+hendiri.”

²⁵ Nga asu nimorehi-mayo ranai sini Sisasindi yirikimi peyo nimari hoafiyowohü yahoya, “Adükari, awi se wambo far+hawandiri,” meho.

²⁶ Asu Sisas ai ahambo hoafiyuhü yahuya, “Awi nimori akidibou-yafemayo sesi ra semindi hefe yaforimbo pife ana, aboedi hamindiyoponi,” mehu.

²⁷ Asu nimorehi ranai hoafiyondowohü yahoya, “Adükari, ranana anihondanesi. Nga asu yafori ranai-amboani sesi fu ra fondi waminindi ahandi afindandi-mayo ra peyoani sesowohane,” mehoamboyo.

²⁸ Ran+yu asu Sisas ai ahambo simbor+i hoafiyundühi yahuya, “Nimorehi, sihaf+i anihondümbofe hohoanimo ra adükari hamindane. Nime-moatükun+i ro sihambo refembo se hohoanimoayafi ranana sihambo randiheaninimboyahi,” mehundo. Ran+yo hoafi ningoambe ahandi nimorehi nimori-mayo ranai aboedi-mayo.

Sisas ai nindou afindi aboedi-mareari

²⁹ Ran+yu asu Sisas ai ranihünda botifi haya Gariri kurihoe-mayo ranikimi mahu. Ai hu haya hifi wafu-mayo ran+wami farifi hafu mamaru.

³⁰ Ran+yei nindou afindi hamindi ranai nindou tinar+i moaruwaimbi, himboatihari, nimar+i titir+nambo yangri+i hahabudimbi, hoafi-koate, asu bidifiri amuri mamikarambo angünümbi ra mungu aheimbo sahümundihündür+i Sisas sowana mahei. Ai hei Sisasindi yirikimi hin+ngimar+hindüramboyo asu ai aheimbo aboedi-mareari.

³¹ Asu nindou afindi hamindi ranai mahepün+mehindi hoafi-koatemayei ranai watapor+yei, nimar+i yangri+i nimateimbi ai aboedi+yei, tinar+i moaruwaimbi ai hahabodei, himboatihari ai himboari+yei raraomar+hünda horihi hehi. Ran+yei asu ai Israer+yei God ranahambo Adükarani sei hoafimehüdo.

*Sisas ai 4,000 nindoumba sesi masagaduri
(Mak 8:1-10)*

³² Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi+mba mborai yahupuri hürühepuri haya hoafiyupurühi yahuya, “Ro nindou ndanaheimbo hipoambar+hari sapo ai ndanühi ro babidi ngimi si nimateimbo asu

sesi-koatemayei-ambo ai sesi-imbomayo ra. Ro aheimbo sesi segodüri-koate koari-hefendürimbo ana moeisahi. Asu ai ngoafina ngeihünda nafini himboawurindeimboyei samboanahi,” mehuamboemo.

³³ Asu ahambo süngururü-rundeimbi-memo ai düdururühi yahomoya, “Asu sihiri dagüda sesi afindi yahurai ndare nini kikefoefe-koateyowohü nda ndahumindexi hohu nindou afindi ranheimbo sesi ra mandahundüra?” mehomondamboyu.

³⁴ Sisasi ai düdureapurühi yahuya, “Se bret ra nüngunimbiyo sowandümomboemo?” mehupuramboemo. Asu ai simbori hoafiyomondowohü yahomoya, “Bret 7 anemo asu kini akidimondou-anemo,” mehomondamboyu.

³⁵ Raniyu asu Sisasi ai nindou afindi ranaheimbo hifini ninouyei mehündüra asu ai mamarei.

³⁶ Sisasi ai bret 7-yomo asu kini akidibou-memo raniyomo ra semündü haya, Godimbo hihifirüri mbura, hifitire ahambo süngururü-rundeimbi-memo masagapura asu ai nindou afindi-mayei ranaheimbo yimbumarundüri.

³⁷ Nindou ai sesi ra sahüsi nafirihümündihiyeyi asu sesi wambürü 7 ranai bode menjorowa ahambo süngururü-rundeimbi ai fufumaründimo.

³⁸ Nindou ai sesi masahüsi ra nimorehi nimori akidibou kameihi tapui-koate nindowenihü yangiri ana 4,000 nindouyomo.

³⁹ Raniyu refi mbura Sisasi ai nindou ranaheimbo koakorihendürü haya asu ai botambe farifi haya Magadan hifina mahüfu.

16

Hepünifeimbi moatükuni sünambeahindi hoeifembo hoafimemo (Mak 8:11-13; Ruk 12:54-56)

¹ Farisi asu Sadyusi nindou ai Sisasi-memo refi hoeifembo yahomo houmbo ahambo-so tüküme fundi. Ai hepünifeimbi moatükuni sünambeahindi nginindi rarowanda hoeindihu yahomo houmbo hoafimemondo.

² Nga asu Sisasi ai simbori ahamumbo hoafiyuhü yahuya, “Hüfhamindi ai hürimindihü sünü hamburi aboedi kakirandani se yaru hoafiyomondühüya, ‘Hapoana ngiri hoendo, nga yahimo aboedi ninggomboe,’ yahomondühanemo.

³ Asu siambeahi se yaru hoafiyomondühüya, ‘Hapoana hoewerindimboe, nga hoenimbanjowohü asu sünü anusahayo,’ yahomondühanemo. Yini, se ana sünambe nine-moatükuni tükefeyo ranahambo ndoru hoerundühimboya, ‘Rani-moatükuni ra randifemboe,’ yahomondühanemosi. Nga asu se ana nine-moatükuniyo hapondanambe tüküfemboayo ranahambo moai ndoru fifirundi.

⁴ Moaruwai hamindi hondü nindou anei hapondanambe aniboadei! Godimbo hohoanimo-koateyeimbi nindou ra ro hepünifeimbi moatükuni nafuimbo düduyahindirühüyei, nga ro ngiri siheimbo rani-moatükuni ra nafuindahandüri. Rani-moatükuni ana ndearamboyo siheimbo horombo Sona ai nafuiyundüri masagadürü rani yangiri hoeindihimboyei,” mehupuri. Raniyu asu ai ahamumbo yare hinngirepurü haya ndamefiyu.

Farisi asu Sadyusi nindouyomondi fufudigoyorandeimbi moatükuni yis ranahandi kafeefe hoafi (Mak 8:14-21)

⁵ Sisasi-memo süngururü-rundeimbi ai Gariri kurihoe ra barihomo gogoanini mahomo, asu ai moai bret sowandümo, nga mitanamarundümo.

⁶ Ranıyu asu Sisas ai ahamumbo hoafiyuhü yahuya, “Farisi asu Sadyusi nindou-yomondi fufudigoyo-randeimbi moatükunı yis ranahambo awi se hibadumbo,” mehu.

⁷ Ranıyomo asu ai ahamundihoari simbori hoafiyomondühi yahomoya, “Ai ra-mehu awi sapo siri bret semındi sifokoate-mayefi ranımboyumunı yare hoafımemunı,” mehomo.

⁸ Sisas ai nıne-moatükunı hoafi ai wataporı mboarundı ranahambo fıfireapurı. Ranıyu asu ai ahamumbo hoafıyupurühi yahuya, “Se sıhamundı anıhondümbofe hohoanımo ra akıdou safane! Se ra nımbõe sıhamundihoari wataporımborı bret semındı-koateayefi yahomo houmbo rana?”

⁹ Awi se fıfirundai? Sapo ro hondahüfeimbi bret fıfıtırıhe heheya 5,000 nindumbo yımbumarıheandı ra se hohoanımoyomondai? Asu nıngunümbı wambürıyo se wambürıhıru manindunda?

¹⁰ Asu bret 7 ranıyo 4,000 nindumbo fıfıtırıhe maseheandambo asu se wambürı 7 wambürıhıru manindundı ra fıfirundai?

¹¹ Awi se ra nınguyafumboyomo fıfırıfe-koateayomo rana? Ro ana moai sıhamumbo bretımborı wataporımborıhapurı, nga wanı. Ro ana Farisi asu Sadyusi nindou-yomondi fufudıgoyoweimbi moatükunı yis ranahamboyahı awi hibadumbo masahi,” mehu.

¹² Ranıyomo asu ahambo süngururü-rundeimbi-memo ranai ngusüfo masowandümo Sisas ai fufudıgoyo-randeimbi moatükunı yis bretambe pefe arandı ranahambo se hibadumbo yahumboyupoanı, nga Farisi Sadyusi nindou-yomondi yamundıfe hoafi hohoanımo ranahamboyu hoafi mayu.

*Pita ai Sisasımborı Kraısani mehu
(Mak 8:27-30; Ruk 9:18-21)*

¹³ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babıdı Sisaria Firipai fıfına homondühiyomo asu ranı-sımborı ai ranahamumbo düdufi hoafıyupurühi yahuya, “Nindou ai Nindou Hondü ranahambo düdı sei hoafıyeıhiyeia?” mehupuramboemo.

¹⁴ Asu ai simborı hoafıyomondühi yahomoya, “Bıdıfırı ai seiya ‘Son sapo nindou hundürarü-randeimbiımbeyu,’ asu bıdıfırı ai ‘Seremaiımbeyu’ asu ‘Godındı hoafi hoafıyu-randeimbi mamıımbeyu’ aseı,” mehomo.

¹⁵ Ranıyu asu Sisas ai düdureapurühi yahuya, “Asu sıhamundıhoari ro nindou dıdıyahı se nınguru hohoanımoyomondühiyomoa?” mehupuramboemo.

¹⁶ Asu Saimon Pita ai simborı ahambo hoafıyundühi yahuya, “Seanafı Kraısayafı.* Seana God sapo yangrı koadürümbo nıngumbü-mayu ranahandı Nımor-anafı,” mehundo-amboyu.

¹⁷ Asu simborı Sisas ai hoafıyuhü yahuya, “Saimon, Sonındı nımorı, se hıhıfı-hıhıfındafı! Ranı hoafi ra moai nindou fıfı ndanühında ranahandımayo tükufenı, nga moanı wandı Ape sünambe amaru ahandıhoari sıhambo masaganı.

¹⁸ Nga sıhambo ro hoafehanında, se Pita-anafı. (Ndürı Pita ana Grik hoafınambo nımoı fıtıfo ane). Asu nımoı fıtıfo ranıwamı anımborı ro wandı nendı gugurındıhearümboyahı. Rananımborı asu ngırı fı fımborı ngınındı amboanı wandı nendı ranaheimbo fıfınambondeandı.

¹⁹ Rananımborı asu ro sıhambo God ngınındı sünambe fıfıandarandı ranahandı yıpurı ki ndahanımborı. Nıne-moatükunı fıfı ndanühi se pararowandı ranana asu God ai-amboanı sünambe pandeambui. Asu

* **16:16:** Ndürı Kraıs ranana nindou God ai nindumbo aboedambo-fendürambo adükarı bogorımbofemböhında kamafoarırı ani.

nine-moatükuni hifi ndanühi se tirihoe fi asihoe fi ana, asu God ai-amboani sünambe tindihai digembui,” mehundo.

²⁰ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbimbo nindou amurambo yowani Kraisi ani yahopoani yahu haya hoafimepurü. Sisas ai ro yifinda mbundaha botindaheamboyahü yahu haya hoafimayu ranimbo.

*Sisas ai yifindümbui mehu
(Mak 8:31-9:1; Ruk 9:22-27)*

²¹ Mami ranisimboani Sisas ai piyu haya ahambo süngururü-rundeimbimbo nafuimefoepurü ai Serusarem ngoafinambo mbühuwamboane. Ndanühündambo bogori nindou, bogori Godimbo sesi shou-rundeimbi nindou asu ahinümbi hohoanimo fifirundeimbi-yomondi-mayo afindi tihirifo tüküfendombomayo ranahambo hoafimayu. Ai yare nafuiyupurü hoafiyuhü yahuya, “Nindou ranai wambo hifokoandu ndrämboemosi, nga asu ngim si süngunambo asükainda ro yangiri botindaheamboyahü,” mehupurü.

²² Ranü asu Pita ai ahambo ngorükim serümündü hu hinngiriri haya nginindi hoafiyundühi yahuya, “Adükari, ranimoatükuni ra se yowani shambo yahurai tükündifeninimboe, nga yowani,” mehunduamboyu.

²³ Asu Sisas ai hihirifi nüngumbo Pitambo hoafiyundühi yahuya, “Satan, se wambo-sowahindi andai ragu biyafu! Awi se wambo nafi gürarowandiri. Awi se shafi hohoanimoayafi ranana Godindimayo sowandifimbo-yafipoani, nga ranana hifinindi nindou-yafe-mayo masowandifi,” mehundo. Ai munguambo ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Nindou didiyei ai wandi süngu hombo hohoanimondeihü ana, asu ai ahei hohoanimo ra hifinambondhi hehi nim keimbi karhendifeimbi fihü yifimbo noundahi hehi munguambo si aho ra wambo süngumbirihindiramboane.”

²⁴ Ranü asu Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi-memo ranahamumbo hoafiyuhü yahuya, “Nindou düdi ai wandi süngu hombo hohoanimoayu ana, ai moani ahandi fimbo hifinambonde haya nim keimbi karhendeimbi fihü yifimbo nounde wambo süngundandiri.

²⁵ Nindou düdi ai ahandi fi ranahambo aboedambofembohünda ahandihoari kikharamünda ana, asu ahandi fi yangiri ningombo awandhoemboe. Nga asu nindou düdi ai wambohünda ahandi fi ra moani yare hohoanimo-koate hinngireandi ana, asu ai süngunambo ahandi fi yangiri ningombo ra gedühi ningomboe.

²⁶ Asu nindou düdi ai hifinindi moatükuni munguambo ra semündü hifanda huhü asu ahandi fi ningo awandhoeihü ranana ahandi mungu moatükuni nüngunde nindou ranahambo mafandihera? I ra wani! Nindou mami ai ninimoatükuninambo sisemandendi ahandi yangiri ningo hohoanimo ra hihirife semindimbohünda?

²⁷ Nindou Hondü ai ahandi Afindandi himboamupuimborandeimbi moatükuni rani mbusümo ahandi sünambeahindi nendi-memo rani-babidimbo ndeara akimi kosimbo yangirani. Ra-simboani asu ai kusühi nindou didiyei nine ratupurü ramarhindi rani simogodühi takini dagadürümbui.

²⁸ Ro shamumbo anihondümboanahi hoafehapuri nda, nindou ndanühi aniboadei nda bidifiri ai ngiri yifindei, nga niboadeimbo Nindou Hondü ranai bogori nindoumbondüfi akusu ra hoeindihorimboyei,” mehupurü.

17

Sisasindi fi ra ranipoanimbo himbomayo

(Mak 9:2-13; Ruk 9:28-36)

¹ Refe haya 6 si ranai howane, asu ranambe Sisas ai Pita, asu Sems Son apodoho ranahamumbo sepurümündi haya hifi wafu nimoamo hamindi-mayo raniwami moani ahamund-amboani mahafomo.

² Asu ai himboyomondane ahamundi himboahü Sisas ai moani ranipoanimbo fi tükümeferendo. Ranayo asu ahandi ngusümboari ranai hüfihamindi nahurai sisiñarambo randühayo asu hoeari magüdeandi ranai si nahurai kifohi hamindi tükümefero.

³ Raniyomo asu ahambo süngururü-rundeimbi ngimi-memo ranai Moses Eraisa ai Sisas babidimbo wataporimemonda hoeimarüpurü.

⁴ Raniyu asu Pita ai ranimbo Sisasimbo hoafiyundühi yahuya, “Adükari, awi aboedi safanefi sihiri ndanühi sühifi animboefi! Se refembo hohoanimoayafi ana, awi ro dago ngimi hüründihapurimboyahi, sihambo mamü, Mosesimbo mamü, asu Eraisambo mamü,” mehundo.

⁵ Ranayo asu Pita ai hoafiyuhü nünгу ane kifohi sisiñarambo-randeimbi mburüngai ranai ahamumbo gabudimafoareapurü asu hoafi mamü ranai mburüngai-ambeahindi tüküfihü hoafiyowohü yahoya, “Nindou ndanana wandi nimori hondü ro ahambo ngusüfo parihineimbani. Ro ahambo siaoyamboanahi, nga ahambo himborindimondo,” meho.

⁶ Sisasimbo süngururü-rundeimbi-memo ranai ranü hoafi ra himboriyomo houmbo yihimboyomondühü hifini hifambe mbiro pütapimemo.

⁷ Raniyu asu Sisas ai ahamumbo-so süni sündiapurühü hoafiyuhü yahuya, “Boteyafu. Se yihimbondimboemo,” mehupuramboemo.

⁸ Raniyomo asu ai mbiro faründümo himboyomondane moai didi ai ranühi nünгу, nga Sisas ai yangiri manünгу.

⁹ Raniyomo asu hifi wafu-mayo ranü-waminihü hifina hanimondühü nafini Sisas ai ahamumbo yowanü hoafi hoafiyupurühü yahuya, “Yowanü se nindou amurambo hoafindimboemo sapo nüne-moatükunü tükümefero hoeimarundi ranahambo. Nga ranü-moatükunü ra moani rande yagodi ngombo Nindou Hondü ranai yifihündi botifiyu-ambe tükümbifeyo-wamboane,” mehupuri.

¹⁰ Raniyomo asu ai simbori ahambo düduyafundowohü yahomoya, “Asu nimboe ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi ai hoafiyomondühüya Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi Eraisa boatei tükümbifiyu-wamboane mehomoa?” mehomondamboyu.

¹¹ Asu Sisas ai ahamumbo simbori hoafiyuhü yahuya, “Yini, anihondane Eraisa ai boatei tüküfi munгуambo moatükunü ra ai nafiyimindi sihefemboani.

¹² Nga asu ro sihamumbo hoafehapurü, Eraisa ai ndeara tüküfimboani, nga asu nindou ai moai ahambo ndorihori fifirihori. Nga asu ai moani ahambo ai hohoanimoayei ranü-süngurühori mamikari moatükunü raraoarihori hei. Mamü ranü-süngumbo animbo Nindou Hondü ranahambo amboani randihori moaruwaimbo-ndihorimboyei,” mehu.

¹³ Raniyomo asu ahambo süngururü-rundeimbi ai ranü hoafi ra himboriyomo houmbo ai Son sapo hundürüa-randeimbi-mayu ranahamboani wataporimboaramuni mehomo.

Sisas ai moaruwai nendi nimori akidoundi flambeahindi hemafoareandi
(Mak 9:14-29; Ruk 9:37-42)

14 Asu ai nindou afindi mengoro ranaheimbo sowana homo tüküyafundane, nindou mamî ai Sisasimbo-so tüküfi hu yirî yimbu pusireandühi hoafiyundühi yahuya,

15 “Adükari, awi se wandî nimorî ranahambo hipoamborîworî! Ai ana wunünümboyu randühi ranani asu ahandî fi moaruwai tüküfihî himboawuwure piyu arandî asu ai afindimbo haiambe piyu asu himonî piyu arandî.

16 Ro sîhafî süngurunî-rundeimbi-memo ranahamumbo-so sahümîndî mahahî, nga asu ai ngîrî ahambo aboedîndüwurî,” mehundo-amboyu.

17 Ranîyu asu Sisas ai nüngumbo hoafiyuhü yahuya, “Awi nindou se ana anihondümbofe hohoanîmo-koateayei hehi hohoanîmo ndofe kife-koate nindou-anei. Nüngunîmbîmbo ro se babîdîmbo manîmboahî rana? Nüngunîmbîmbo ro ra awi hipoambomandîheandüra? Ndühi se nimorî ra wambo sowana sahorîmîndei sühüsi,” mehundürî.

18 Ranîyu asu Sisas ai moaruwai nendî nimorîmayu ranahandî flambe mamaro ranahambo andai ragu hafî mehundoa asu ai nimorîndî fi-ambeahîndî kosîfoai haya ragu mahoa, asu mamî ranî-simboanî hamîndî nimorî ranai aboedîmayu.

19 Ranîyomo asu Sisasimbo süngururü-rundeimbi ai ahambo-so ai yangîrî tüküyafu düduyafu hoafiyomondowohü yahomoya, “Nimboe asu ro moaruwai nendî ranahambo raguanambofe-koatemayefa?” mehomon-damboyu.

20-21 Ai simborî hoafiyuhü yahuya, “Nimboe sapo se ranî-moatükunî refe ranahambo anihondümbofe akîdou yangîrî-memo ranîmbohünda se ngîrîndîmo. Ro sîhamumbo anihondümboanahî hoafehapurî nda, sîhamundî anihondümbofe hohoanîmo ranai akîdou hambomo hoarî yahurai-ayopurî ana, asu se nîngomombo hîfi wafu ndanahambo ndühünda firîhoefî hawa gogu ranühi hafî nîmarîfi ehomo ana, ra ai ngomboe. Asu se nîne-moatükunî refembo ra ngîrî sîhamumbo tîjîndapurî, nga se moanî raranî-moatükunî ra randumboemo!” mehu.

*Sisas ai asükaiyu sapo ai yîfîmboayu ranahambo wataporîmbomarandî
(Mak 9:30-32; Ruk 9:43-45)*

22-23 Sisasimbo süngururü-rundeimbi ai-babîdî Gariri hîfambe gugurîyafu mburümbo ai hoafiyuhü yahuya, “Nindou Hondü ra ndeara nindou ranahamundî warühîfembo yangîrani, nga ahambo hîfokoandüwurîmboemo. Nga asu ai randîfi haya süngunambo ngîmî si yagudî mbunda yangîrî botîndüfîmbui,” mehupuramboemo. Ranîyomo asu ahambo süngururü-rundeimbi ai afîndî hohoanîmomemo.

Sisas ai Godîndî worî ranahambohünda kakî masîhendî

24 Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babîdîmbo Kaperneam ngoafîhü tüküyafundane, Godîndî worîmbohünda nindou takis kakî sowandümo-rundeimbi ai Pitambo-so tüküyafu düduwurühi yahomoya, “Sîhafî yamunde-randeimbi nindou ranai Godîndî worîmbo takis kakî ra sîhendai?” mehomondoamboyu.

25 Asu Pita ai simborî hoafiyupurühi yahuya, “Yînî, ai sîhendîsî,” mehu. Asu Pita ai worambe tükümeffyua, Sisas ai ranî hoafî boatei düdufîhi yahuya, “Saimon, se sîhafî hohoanîmo ra nüngu-nahuraiyo-a? Hîfi ndanühündambo bogorî nindou ra dadîmayoyo mamîkarambo takis ra sowandümo arunda? Ai ra nindou mamî ranî sîrîmayei ranahei-mayoyo asu nindou amurîyei-mayoyo sowandümo arundî?” mehuamboyu.

²⁶ Asu Pita ai sɪmborɪ hoafɪyundühɪ yahuya, “Nindou amurɪyei-mayo,” mehuamboyu. Ranɪyu asu Sisas ai asükaiyu hoafɪyuhü yahuya, “Refe anasɪ, nindou mamɪ ranɪ sɪrɪ ranai kaki ra sɪhefepoanisɪ, ɲga moanɪmboane.

²⁷ ɲga asu sɪhɪrɪ takisɪmbo kaki sɪhefe-koateayefɪ ana, sɪhefɪmbo yɪboaruko-ndɪhimunɪmboyei. ɲga se ɲgafɪ Gariri hoe ranambe batüründandanɪ kinɪ weaɲgurühɪ hürarɪhoefɪ ranahandɪ yahamo hɪmbondafanɪ kaki ɲgüsarɪmboe. Ranana wanjɛi Godɪndɪ worɪ ranahambo kaki sɪhefemböhünda ndearane. Rananɪmbo ɲdowandɪfɪ hawa ahamumbo dabapurɪ sɪhehɪ takisɪmbo sɪhefemböhünda,” mehu.

18

Nindou düdi God ɲgɪnɪndɪ hɪfandarandɪ ranambe adükarɪ hamɪndɪ hondayu

(Mak 9:33-37; Ruk 9:46-48)

¹ Mamɪ ranɪ-sɪmboanɪ ahambo süɲgururü-rundeimbi-memo ranai Sisasɪmbo-so tüküyafu düduyafu hoafɪyomondowohü yahomoya, “Nindou düdi God ɲgɪnɪndɪ hɪfandarandɪ ranambe adükarɪ hamɪndɪ hondayua?” mehomondamboyu.

²⁻³ Ranɪyu asu Sisas ai nɪmorɪ akɪdou serümündü ahamundɪ mbusümo hɪnɪɲgɪrɪrɪ haya hoafɪyuhü yahuya, “Ro sɪhamumbo anɪhondümboanahɪ hoafɛhapurɪ nda. Se hɪhɪrɪfe nɪmorɪ akɪdou ndahurai tüküfekoateayomo ana, asu se ɲgɪrɪ God ɲgɪnɪndɪ hɪfandarandɪ ranambe keboundɪ.

⁴ Nindou düdi ai moanɪ ahandɪ fi hɪfɪnamboreandühɪ nɪmorɪ akɪdou ndahuraiayu ana, nindou ranai God ɲgɪnɪndɪ hɪfandarandɪ ranambe adükarɪ hamɪndɪ hondü tükündüfimbui.

⁵ Nindou düdi ai wambohönda nɪmorɪ ndahuraimbo amboanɪ hohoanɪmoayundürɪ ana, asu ai wambo amboanɪ hohoanɪmoyundürühani,” mehu.

Moaruwai hohoanɪmo ana nindouyafe nɪɲgo hohoanɪmo ranahambo moaruwaimboreandühane

(Mak 9:42-48; Ruk 17:1-2)

⁶ ɲga asu nindou düdi ai nɪmorɪ akɪdɪbou mamɪ ndahurai wambo anɪhondümboareandɪrɪ ranahambo randeandanɪ nɪmorɪ ranai moaruwai hohoanɪmo süɲguareandɪ ana, awi nindou ranahambo nɪmoei hondü ra kife mburumbo ahandɪ amɪndasümoambe foefendo hefe sɪrɪwara hohoambe saföefimbo ra aboedane.

⁷ Hɪfɪ ndanühɪ moaruwai moatükunɪ afɪndɪ rareandanɪ nindou moaruwai hohoanɪmoyei arɪhündɪ. Anɪhondane hohoanɪmo ra tükündɪfe gedühɪ yagodomboesɪ, ɲga hɪpoanɪmboembou-anei nindou ranai rarɪhindanɪ moaruwai hohoanɪmo ra tüküfe arandɪ.

⁸ Sɪhafɪ warɪ, yirɪ ranai randeandanɪ se moaruwai hohoanɪmoayafɪ ana, kandandɪfɪ ragu pütindafoandɪ! Aboedane se warɪ mamümbɪyo asu yirɪ mamümbɪyo hefe yaɲgɪrɪ koadürümbo nɪɲgoweimbi semɪndɪ ra. ɲga asu yirɪ yɪboboyopɪrɪ, warɪ yɪboboyopɪrɪ hefe sapo hai koadürümbo koadürümbo horoweimbi-mayo ranambe sɪhambo pifenɪnɪ ana, moaruwai-ane.

⁹ Asu sɪhafɪ hɪmboarɪ ranai randeandanɪ se moaruwai hohoanɪmoayafɪ ana, hündandɪfɪ ragu pütindafoandɪ! Se hɪmboarɪ mamümbɪyo hefe yaɲgɪrɪ koadürümbo nɪɲgombo ra aboedane. ɲga asu hɪmboarɪ yɪboboyopɪrɪ hefe sapo haiambe sɪhambo pifenɪnɪ ana, moaruwai-ane.

Sipsip mamɪ mafarɪhoayo kaföefe hoafɪ
(Ruk 15:3-7)

10 Se hĩbadũmbo sapo akĩdĩbou ndahurai ranheimbo ŋgĩrĩ moanane yahomondũhĩ hĩnĩŋgĩndundũrĩ. Ro sĩhamumbo anĩhondũmboanahĩ hoafehapuri, ahei sũnambeahĩndĩ nendĩ ranai ana muŋguambo si ra wandĩ Ape sũnambe amaru ranahandĩ ŋgusũmboarĩ hoeirũwuri rundũhanemo. [

11 Ŋga Nindou Hondũ ana sapo dĩdĩyei ai awarĩhehindeimbĩ-mayei aheimbo aboedambofendũrĩmboyu tũkũmefiyu.]

12 “Se nũnguru hohoanĩmoyomo-ndũhĩyomoa? Nindou mamĩ ai ahandĩ 100 sipsip moaŋgui fandandeimbĩhũndĩ asu mamĩ ai afarĩhoayo ra nũngumandĩfia? Ai amurĩ 99 ranaheimbo rande hĩnĩŋgĩndeiaranĩ wafuwamĩ wohĩ dagũdi wakĩndĩhindanĩ anĩmbo asu ai ŋgorũ mafarĩhoayo ranahambo kokonda wakĩndeambui.

13 Ro sĩhamumbo hoafehapuri, nindou ranai sipsip mafarĩhoayomayo ra kokora hoeiareandĩ ana, ai ahandĩ sipsip ranahambo moanĩ afĩndĩ hamĩndĩ hĩhĩfĩ-hĩhĩfĩndũmbui ŋga, asu ŋgĩrĩ amurĩ farĩhefe-koate burĩmayei ranaheimbo yahurai hĩhĩfĩ-hĩhĩfĩndũ.

14 Mare yahurai ane sĩhamundĩ Ape sũnambe amaru ai-amboanĩ akĩdĩmondou ndahurai ranaheimbo hohoanĩmoayu refe farĩhefepoanĩ yahu haya.”

Sĩhafĩ wandafĩ ai sĩhambo moaruwai hohoanĩmonduanĩ nũngumandowora

15 “Asu sĩhafĩ wandafĩ ranai sĩhambo moaruwai hohoanĩmonduanĩ ana, asu se ŋgafĩ ahambo-so tũkũndafo sapo nĩne-moatũkunĩ ai hũtĩ sĩhambo ramareandĩ ra nafuindafĩndo. Asu ranĩ-moatũkunĩ ra moanĩ dĩbo sĩhafandamboanĩ yangĩrĩ anĩmbo randĩneandĩ sĩhafandĩ mbusũmo. Ai sĩhafĩ hoafĩ ra hĩmborayunĩnĩ ana, asu se sĩhafĩ wandafĩ ranahambo aboedambo ŋgunĩndĩmboro sowarĩndĩfĩmbo-anafĩ.

16 Ŋga asu nindou ranai sĩhafĩ hoafĩ ra hĩmborĩ-koatenduanĩ ana, asu se nindou mamĩnduanĩ, yimbundafandani yahurai ndowapĩndĩfĩ hawa ŋgafĩ. Rananĩmbo asu ai sapo nĩne-moatũkunĩ tũkũmefeyo ranahambo anĩhondane mbĩseimboyei.

17 Asu nindou ranai ahei hoafĩ hĩmborĩ-koatenduanĩ Kraisĩndĩ nendĩmayei muŋguambo fandĩhindanĩ ranaheimbo ranĩ-moatũkunĩ ranahambo hoafĩndafĩndũrĩ. Bĩdĩfĩranĩ nindou ranai ahei hoafĩ ra hĩmborĩ-koate hĩmbosĩhĩmo-ndĩhoayuanĩ ana, ranahambo randĩhi hohoanĩmondeihĩya nindou ranai Godĩmbo anĩhondũmbofe-koate nindou asu nindou takis kaki semũndũ-randeimbĩ nahurai-ani, mbĩsei-amboane,” mehu.

18 “Ro sĩhamumbo anĩhondũmbo-anahĩ hoafayahĩ nda. Nĩne-moatũkunĩ hĩfĩ ndanũhĩ se kĩkĩharũndũmo ranana asu God ai-amboanĩ sũnambe kĩkĩhĩndamũndĩmbui. Asu nĩne-moatũkunĩ se hĩfĩ ndanũhĩ moanĩ raru hĩnĩŋgarundĩ ranana asu God ai-amboanĩ sũnambe moanĩ hĩnĩŋgĩndeambui.

19 Awi asũkai sĩhamumbo hoafehapuri nda. Nĩnĩ-sĩmboanĩyo nindou yimbu se hĩfĩ ndanũhĩ nĩmbafanĩmbo nĩnĩ-moatũkunĩmboyo se refemboane safanĩ hena ranahambo Godĩmbo dĩdĩbafefĩneandĩ ana, ranĩ-moatũkunĩ ra wandĩ Ape sũnambe amaru ranahandĩ warĩ sũŋgu sĩhafanĩmbo tũkũndĩfepĩrĩmboe.

20 Ŋga nindou yimbu-yafe, ŋgĩmĩyei ranai wandĩ ndũrĩnambo mamũhĩyahindanĩ ana, ro ranũhĩ ahei mbusũmo nĩmboambo-anahĩ,” mehu.

Amboawi yaho hohoanĩmo

21 Ranĩyu asu Pita ai Sisasĩmbo-so tũkũfĩ dũdufi hoafĩyundũhĩ yahuya, “Adũkarĩ, asu wandĩ wandafĩ ai moaruwai hohoanĩmondupũndunda

nguwani wambo ra, asu ro nungunumbimbo ahambo amboawi mbisa hiniŋgimandihina? 7 ambefimbi ramandihiniyo?" mehuamboyu.

²² Asu Sisai hoafiyuhü yahuya, "Yowani, 7ambe ramindeimbi asukai 7ambe ramindeimbi asukai 7ambe ramindeimbi aho ra.

²³ Nga God nginindi hifandarandi ranai ndahurai-ane. Adukari bogori nindou mamai ahandi ratupuriyomo-rundeimbi nindou ranhamundi nini-moatükunio ahandi-mayo sowandümo marundi ra simogodühi tümara hu.

²⁴ Ai hapoadumbo kaki nindou ahandi-mayo masowandümo ra didiboadoreandühi nimarua-ane, nindou mamai ahandi-mayo ten mirian (10,000,000) kaki semündümbimayu ranahambo sowaründümo tükümefundü.

²⁵ Nga asu nindou ranai moai kaki yahurai shendi asukaiyo simbori ahambo segodimbo. Ranimboyu asu bogori nindoumayu ranai nindou ranahambo hoafiyhüya, 'Nindou ranahambo, ahandi aborüdi asu ahandi muŋgu moatükunü ra sahündürühi rani fihindi kaki simbori segodimbo mbisahümündi-amboane,' mehu.

²⁶ Ranüyu asu nindou ranai bogori nindoumayu ranahandi fikimi yimündüho kare pusire nimarumbo hoafiyuhüya, 'Se awi wambo hipoamborowandürühi himboarinambo yangiri hifandandiri. Nga awi ro shafi-mayo muŋguambo moatükunü masahamindühi ra shambo asukainda ndahaninimboyah!' yahu huti-hoafimayundo.

²⁷ Ranüyu asu bogori nindoumayu ranai nindou ranahambo hipoamborirühi ahandi simbori segodimbo-mayo ra hiniŋgire haya asu moani aboedi koamarheira mahu.

²⁸ Ranüyu asu ai nafini huhündamboyu ahandi ngörü afindi mamai ratupuriyafani-rinandeimbi ai kaki akidou simbori ahambo segodimbo engoro ranahambo hoeimariri. Ranüyu asu ai ahambo mburümündü haya amindasümohü fufure wamberamündühi hoafiyuhü yahuya, 'Se wandi-mayo ngimi kina simbori süngu ra ndawandiri!' mehu.

²⁹ Ranüyu asu ahandi ngörü afindimayu ranai ahandi fikimi yimindüho kare pusire nimarimbo hoafiyundühi yahuya, 'Se awi wambo hipoamborowandürühi himboarinambo yangiri hifandandiri, nga awi ro shafi-mayo masahamindühi ra simbori hihirindühe ndahaninimboyah,' mehundo.

³⁰ Nga asu ngörü afindi ai ahandi hoafi himbori-koate refembo moei mehu. Ranüyu asu ngörü afindambo serümündü hu karabusimariri mamai ahandi kaki akidou ra dagadowani animbo hiniŋgindirümbui.

³¹ Asu ratupuriyomo-rundeimbi bidifiri ai rani-moatükunü ramefeyo ranahambo hoeiru houmbo ai nginindi hoafimemo. Ranüyomo asu ai bogori nindoumayu ranahambo-so tüküyafu nini-moatükunü tüküme Feyo ranahambo wataporimbomarundi.

³² Ranüyu asu bogori nindou ai ratupuriyurandeimbi-mayu ranahambo mborai yahundo hühüriri hoafiyundühi yahuya, 'Se ana nindou ratupuriyafi-randeimbi moaruwai hamindanafi. Se wambo düdumefoandi asu ro afindi kaki se wandi-mayo masowandüfi ranahambo i amboawi saheheya moani hiniŋgimaritheanini.

³³ Se shafi mamai ratupuriyafani-rinandeimbi-mayu ranahambo hipoamboroworühi amboawi safindosi sapo ro shambo ramarheanini süngumbo,' mehundo.

³⁴ Ranüyu asu bogori nindoumayu ranai ahambo nginindirürühi karabusambe asubusi semindimbo koamarheiri. Ai karabusambe

nüngumbo-animbo asu simbori saimbo ra dagadombui,” Sisas ra-mehu.

³⁵ Raniyu Sisas ai hoafi moendireandühi hoafiyuhü yahuya, “Moani mamî yahurai safi wandi Ape sünambe amaru ranai nindou munguambo sihamumbo randeapurumbui se sihamundi ngusüfoambe sihamundi wandafi ranahambo amboawi yaho-koateayomo ana,” mehu.

19

Sisas ai nindowenihî nimorehî semîndîhündambo hîniñgife ranimbo yamundîmareandî

(Mak 10:1-12; Ruk 16:18)

¹ Sisas ai rani hoafi wataporimbomarandi ra moendire haya asu ai Gariri hifi ra hiniñgire haya Sudia hifina Sodan hoe ngorü goesürini barhoei mahu.

² Rani-simboani nindou afindi safi ranai ahandi süngu maheia asu aheimbo ranühi aboedimarearü.

³ Raniyomo asu Farisi nindou bidifiri ai Sisasimbo-so tüküyafu ahambo refi hoeifimbo yahomo houmbo düdururühi yahomoya, “Nindou mamî ahandi hohoanimo yangiri ahandi nimorehî hiniñgifeumbo ehü ana, asu sihefi ahinümbi hohoanimo ranahambo wanjeimandiyoy?” mehomondamboyu.

⁴ Asu Sisas ai simbori hoafiyuhü yahuya, “Awi se moai Baiborambe hoeirundiyo sapo hoafi ranai yare hoafiyowohüya ‘Weangurühi hondü Nafira-randeimbî ai nimorehî nindowenihî nafimrapiri,’ meho ra?”

⁵ Sapo God ai yare hoafiyuhü, ‘Ranimbohündambo animbo nindou ahandi hondî afindambo hiniñgindeapiri haya ahandi nimorehî rani dibo mamî tapeimbi nimbafeihi asu yimbu ai moani mamî tükündafine nimboambo-yafe,’ mehu.

⁶ Asu ngiri ai yimbundafe, nga ai fi mamananafe. Sapo God ai mamambere hiniñgimareandi ra asu nindou ai yükürübfepoani,” mehupuri.

⁷ Raniyomo asu Farisi nindou ai Sisasimbo düdururühi yahomoya, “Nimboe asu nindowenihî ranai ahandi nimorehî ranahambo moei-yaho hiniñgife ranahambo Mosesindi ahinümbi hohoanimo ranambe yare hoafiyohüya ‘Se sihafî nimorehî hiniñgarowandi ana, ahambo moei yahombo sürü pando dabado,’ ” mehomondamboyu.

⁸ Asu Sisas ai asükaiyu simbori ahamumbo hoafiyuhü yahuya, “Se afindafindeimbanemo ranimboane asu Moses ai sihamundi nimorehî hiniñgifeumbo hohoanimo ranahambo moani yare himboana wamarapuri. Nga asu horombo hondü mungu-moatükunî God ai nafirandambe ana hohoanimo yahurai moai yangoro.

⁹ Asu ro sihamumbo hoafehapuri nda, nindou mamî ai ahandi nimorehî ra nindowenihî ngorü-dibo hoanepoani, nga ai moani hoangire haya nimorehî ranahambo moei yahu hiniñgire haya, asu ai nimorehî ngorü asemüdü ana, nindou ranai nimorehî semîndî hohoanîmomayo ra moaruwaimbo-reandühani.”

¹⁰ Sisasimbo süngururü-rundeimbî ai ahambo hoafiyomondowohü yahomoya, “Asu nindowenihî nimorehîhîfembo hohoanimo yahurai rawefeyo ana, asu nindowenihî nimorehîhîfe-koate ra aboedane,” mehomondamboyu.

¹¹ Asu Sisas ai simbori hoafiyuhü yahuya, “Ndani hoafi nda munguambo nindou ranahamumbo hoafiyowohüyopoani, nga nindou sapo ahamumbo God ai rani nginîndî masagapuri ranahamumboane hoafi ra.

¹² Nga rani-poanimo hohoan+momboane nindou ai sapo nimorehi semindi-koate aninggo ra. Nindou bidifiri ra nimboe sapo ai moani yahurai ningombo boagiri ai masahupurimindei, asu nindou bidifiri ra nimboe nindou ai ahamumbo moani-poanimo mbininguwa seihehi timoefi kamarihori. Asu nindou bidifiri ai moani God hifandarandi ranahambo hohoan+mombo yangri+wambo ranimboane nimorehi semindikoateyomo arundi. Nindou dudi ndani yamundife hoafi ra semindimboayu ana, ai moani mbisemundu-wamboane,” mehupuri.

Sisas ai nimoakidiboumbou-hündambo didibafimayu
(Mak 10:13-16; Ruk 18:15-17)

¹³ Raniyei nindou ai Sisas sowana nimoakidibou ra fufurühmündi-hünduri tükumehindi, ai aheimbo ahandi warı nandearühi didibafimbifindura sei hehi. Nga asu ahambo süngururü-rundeimbi-memo ranai nindou ranaheimbo nginindimarunduri.

¹⁴ Nga asu Sisas ai hoafiyuhü yahuya, “Nimoakidibou ra ndühi aheimbo hiningrihindura wambo sowana mbisühüsi, nga ngiri güdüwuri. Nga God nginindi hifandarandi ra nindou nimoakidibou ndahuraiyei-ane,” mehu.

¹⁵ Raniyu ai aheiwami warı nandanduri mbura asu ndamefiyu.

Nindou hoarifi napo afindeimbi
(Mak 10:17-31; Ruk 18:18-30)

¹⁶ Nindou mamı ai mamimbo Sisasimbo-so tükumefiyu. Ai ahambo düdufi hoafiyundühi yahuya, “Yamundo-randeimbi, ro yangri koadürümbo ningombo ra semindimbo mbisambo asu nini aboedi moatükunı ramandıhea?” mehundo-amboyu.

¹⁷ Asu Sisas ai ahambo hoafiyundühi yahuya, “Se ra nimboe wambo nini-moatükunı ai aboedayo ranahambo hoafiyafühi düduwefoandır-a? Aboedi mamı-yangirani moani aboedayu. Se gedühi aboedi yangri ningombo hohoanımondafühi ana, se moani sapo ahinümbi hohoanımomayo muŋgu ranimbo kıkıhisafındandıfi,” mehundo-amboyu.

¹⁸ Asu nindou-mayu ranai düdufinduhı yahuya, “Nıne ahinümbi hoafi rana?” mehundo-amboyu. Asu Sisas ai simborı hoafiyundühi yahuya, “Se nindou hıfokoeffoanı, se nimorehi sısıhimopoanı, se hümbühünıpoanı, se nindou ngorümbo tıkefehefe papı hoafıpoanı,

¹⁹ se sıhafı meapembo ndondondıwapırühı ahafe hoafi himborındafı, se sıhafı wandafı mamimbo ngusüfo pandoworü sıhafı fimbo ngusüfo pararowandı nou,” mehuamboyu.

²⁰ Asu nindou hoarifimayu ranai simborı ahambo hoafiyundühi yahuya, “Ro muŋguambo rani ahinümbi hoafi ranahambo himborıya süngurıheambo-anahi. Asu ngorü nini-moatükunı ramandıhe-a?” mehundo-amboyu.

²¹ Asu Sisas ai ahambo hoafiyundühi yahuya, “Asu se moanı aboedi nindou hondü ningombo mbısafombo ana, se ngafı sıhafı muŋgu-moatükunı masıhoefı ra nindou ngorümbo fufundawandühi rani-fihındı kıkı ndowandıfi mbunda, nindou moaruwai napokoate-mayei ranaheimbo kıkı ra dabaduri. Rananimbo asu se sünambe napo afindeimbı-ndamboyafı. Nga asu se mborai wandı süŋgu,” mehundo.

²² Raniyu asu nindou hoarifi-mayu ranai rani hoafi ra himborıyu haya afındı hohoanımo kapeihı ndamefiyu sapo ahandı napo afındı ranimbo wambo.

²³ Raniyu asu Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbimbo hoafiyupurühi yahuya, “Ro nda sıhamumbo anıhondümboanahi hoafehapurı, nindou

napo afindeimbi ranai God nginindi hifandarandi ranambe kefoefembo ana, awi tñümbi safane.

²⁴ Asükai ro sïhamumbo hoafehapuri nda, kemor, adükari ninihondi hos nahurai, ranai ana hoeari kakimbo nür ambe akidou ranı nafi kefoefembo ana, ahambo tñümb-ane, nga nindou napo afindeimbi ai God nginindi hifandarandi ranambe kefoefe hifombo tñümbi safane,” mehupuri.

²⁵ Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai rani hoafi ra himboriyomo houmbo asu ranimbo mahepünafundi. Raniyomo asu ai ahambo düdururühi yahomoya, “Asu nindou didi ai refe ana, aboedambomandi fi?” mehomondamboyu.

²⁶ Sisas ai ahamumbo himboari pareapurühi simbori hoafiyuhü yahuya, “Ndanı moatükunı ranana nindou ai refembo tñümbi safane, nga God ai refembo ana, muŋgu-moatükunı ra tñümbiyopoanı,” mehuamboyu.

²⁷ Raniyu asu Pita ai hoafiyuhü yahuya, “Awi se ndühi himboyafi, ro muŋguambo moatükunı rarihu kokosi foarihu hohu sïhafi süngufemboane fi, nga ninı takini mandahumında?” mehuamboyu.

²⁸ Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Ro sïhamumbo anihondumbo-anahi hoafehapuri nda, hifi simbori tükufemboayo rani sihi Nindou Hondü ranai sürühoeyoweimbi nımarı fondı ranıwamı nımanduanı, asu wambo süngurundiri-rundeimbi se-amboanı mamı nımarı fondı 12 ranıwamı nımandımbemo 12 mamısihi Israerihündi ranaheimbo hifandiyondürımböhünda.

²⁹ Rananımbo asu nindou muŋguambo didiyei ai ahei worı, akohoandı, rehi mamı, hondafındı, nımorı, asu nümbürı ra wambohönda rarihi hiniŋgarihindı ana, asu ai 100 yimbumbondihi ndahümundihı asu aheimbo yangrı koadürümbo niŋgombo-mayo ra God ai dagadürımbui.

³⁰ Nga nindou afındı didiyei ai haponda adükari mbofemboayei ana, süngunambo ai akıdoubombo-ndahimboyei, nga asu nindou afındı didiyei ai haponda akıdou-mboehindı ana, asu ai süngunambo adükari mbo-ndahimboyei,” mehu.

20

Wofi hisı nümbürambe ratüpurıyomorundeimbi nindou kafoefe hoafi

¹ Sisas ai hoafiyuhü yahuya, “God nginindi hifandarandi ranana sapo nindou mamı nümbürı aharambürı nahurai-ane. Ranani asu ai siambe hamındı hu nindou ahandı wofi hisı nümbürı ranambe ratüpurımbo masepurımüdü.

² Nindou ranai ratüpurıyomo-rundeimbi rani-babıdımbo mamamı si mamamı kaka ra ai segopurımbo hoafi mamühiru houmbo asu ahamumbo ahandı nümbürı ranambe ratüpurımbo koamarıhepurı.

³ Asükaiyu ai hüfihamındı nginindıyuambe safı huane nindou bıdifi ri ai maketambe moanı ratüpurı-koate burımemonda hoeimareapurı.

⁴ Raniyu asu ai ahamumbo hoafiyupurühüya, ‘Seamboanı ngomo wandı wofi hisı nümbürı ranambe ratüpurındımo. Nga ro sïhamumbo kaka ndeara segopurımbo-mayo rani-sımogodühi ndahapurımboyahı,’ mehupuri.

⁵ Raniyomo asu ai ratüpurımbo mahomo. Hüfinımbo asükaiyu nımbambe safı ai hu mamı rani-süngumareandı.

⁶ Ndeara nımbambe hondü hu hoeireapurani nindou bıdifi ri ai moanı ratüpurı-koate ranühi yaru manıngomondamboyu. Raniyu asu ai ahamumbo düdureapurühü yahuya, ‘Se ra nımböe moanı ndanühi

ratüpurî-koate hüfîhamîndî gebuai afîndî ra manîngomo rana?’ mehuamboemo.

⁷ Asu ai ahambo hoafiyomondühi yahomoya, ‘Yîhoefîmbo nindou ai ratüpurî saikoate-memo-ndamboanefî anîmboefî,’ mehomondamboyu. Asu ai hoafiyupurühü yahuya, ‘I refe anasî, se-amboanî ngomo wandî nûmbûrambe ratüpurîndîmo,’ mehupurî.

⁸ Ndeara bîdîfîrana kînîni hoafambe nûmbûri aharambûri bogorî-mayu ranai ahandî ratüpurîyomo-rundeimbîmbo bogorîmbofi hîfandapurî ran-deimbî-mayu ranahambo hoafiyuhü yahuya, ‘Ratüpurîyomo-rundeimbî nindou ranahamumbo mborai mbîsafîpurî hawa ahamundî kakî ra dabapurî. Nindou bîdîfîranî süngunambo hondü ratüpurî masahapurî ranhamundî fihî pîndafî hawa ngafî weangurühî ratüpurîmemo ranhamundî fihî tûndowandî,’ mehundo.

⁹ Ranîyo asu nindou ndeara nîmbambe hondü peyomo houmbo ratüpurîmemo ranai kakî mamamîru masowandümo.

¹⁰ Ranîyomo asu nindou weangurühî peyomo houmbo ratüpurîmemo ranai-amboanî kakî semîndîmbo tükümfundî. Ndanana ro afîndî safî ndahumîndemboyeftî yahomo houmbo. Nga asu ai-amboanî moanî mamî yahurai kakî mamamîru masowandümo.

¹¹ Ranîyomo ai kakî ra sowandümo houmbo asu ratüpurî masagapurî nindoumayu ranahambo ‘Kakî ranîmbo nîmboe ndahurai masawamunî,’ yahomo houmbo nîjêpomemo.

¹² Ai yahomoya, ‘Nindou süngunî se ratüpurî masagapura moanî bodîfombo yangîrî ratüpurîmemo-anemo asu se ahamumbo kakî ra yîhoefîmbo masawamunî nahurai masabapurî. Roana siambe peyefî hohu hüfünî gebuai ra ratüpurî tîjîrîfomayefî hüfîhamîndî kîkîrîhundühi,’ mehomondamboyu.

¹³ Nûmbûri aharambûri ai nindou ngorümayu ranahambo sîmborî hoafiyundühi yahuya, ‘Wandafî, se hîmborîyafî, ro sîhamumbo moai moaruwai dîbo nînîngurîheapurî, nga wanî. Asu sapo sîhîrî moai mamî si ratüpurîmbo weangurühî mamî si ratüpurîyowohü, kakî mamamîfe semîndîmbo hoafî mamî süngurîhundîyo?’

¹⁴ Haponda hamîndî se sîhafî kakî ra ndowandîfî hawambo ngoafînambo ngafî. Sapo ro kakî sîhamumbo masahapurî yahurai nindou süngunî ratüpurîmemo ranahamumbo amboanî segopurîmbo saheheamboyahî masahapurî.

¹⁵ Awi wandî kakî ra ro hohoanîmomayahî süngu refembo ra wanîmandîyo? Ranî-moatükunî ranana ai moanî wandî moatükunî yangîrane. Ro sapo aboedî moatükunî ramarîheanda asu se ranîmbo wambo garîbîrowandîrühüyafî?’ mehu.”

¹⁶ Sisas ai ndeara hoafî moendîfembo yahumbo hoafiyupurühî yahuya, “Nga nindou dîdîyei ai haponda adükarîmbo-femboayei ana, süngunambo ai akîdumbo-ndahimboyei, nga asu nindou dîdîyei ai haponda akîdumboehindî ana, asu ai süngunambo adükarîmbo-ndahimboyei,” mehu.

*Ngîmîmbo Sisas ai yîfîmbo ranîmbo wataporîmbomarandî
(Mak 10:32-34; Ruk 18:31-33)*

¹⁷⁻¹⁸ Sisas ai Serusaremînambo hafuhüyu ai ahandî süngururü-rundeimbî 12 memo ranahamumbo ahamundîhoarî bogo hoafiyupurühî yahuya, “Awi se hîmborîyomo. Haponda sîhîrî nda Serusarem ngoafînambo

hahifühanefi, nga ranühi animbo Nindou Hondü ranai Godimbo sishou-rundeimbi bogori nindou asu ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi nindou ranahamundi warühindifimbui. Rananimbo asu ai ahambo yifimbo papihofaifimboemo.

¹⁹ Rananimbo asu ai ahambo nindou amuri ranahei warambe hinngindurümboemo. Rananimbo asu nindou amuri ranai ahambo nindou himboahü tikifinambondihori habudihü ahambo ndüfuri ndüfuri boadüwurimboemo. Asu ahambo nimbi keimbi karhendeimbifihipandüwurimboemo. Nga asu randife hayambondoi süngunambo ngimi sindu mbunda asükaindu yangiri botindifimbui,” mehupuri.

*Sems Son ai adükarimbofembo masafani
(Mak 10:35-45)*

²⁰ Raniyo asu Sebedindi nimorehi ahandi nimori yimbu babidi Sisasimbo-so tükufe ahandi hangifoani peyo yiri kakire nimarimbo ai mamimoatükuni rambireandi yaho haya düdumareri.

²¹ Raniyu asu Sisas ai ahambo düdureandühi yahuya, “Nimorehi ra se ninimoatükunimboyafirana?” mehundo-amboyo. Asu ai ahambo simbori hoafiyondowohü yahoya, “Se wambo randiheamboyahi mbisafindirise bogorimbofeyoani asu wandi nimori yimbu nda sifahifiri wari-hondüni nimarisi, sifahifiri kadüdanini nimarisi rambohünda,” mehoamboyu.

²² Raniyu asu Sisas ai tinirifo ahambo tükufemboayo ranimbo nimori yimbumbo hoafiyupirühi yahuya, “Se-ana moai fifirineandi se ninimboyafani düdefineandi ranimbo. Se ra ro tinirifo semindimboyahi ra mandowandifaniyo?” mehupiramboyafani. Asu ai simbori ahambo hoafiyafinandowohü safaniya, “Yini, ro randihoamboyehisi,” masafani.

²³ Sisas ai ahafanimbo hoafiyupirühü yahuya, “Yini, wandi tinirifon dowandimboyafanisi. Nga asu ro sifahanimbo hoafindahapiri, düdi wandi wari-hondüni nimarisi asu kadüdanini nimarisi rambo ra ngirindahi, nga wani. Fondi ranana wandi Ape ai nindoumbo didiboadoramündi hinngimareandane,” mehu.

²⁴ Raniyomo asu Sisasimbo süngururü-rundeimbi 10 memo ranai rani hoafi ra himboriyomo houmbo asu ai apodoho yimbumevani ahafanimbo nginindimarupiri.

²⁵ Raniyu asu Sisas ai ahamumbo mamisi gugureapuri mbura hoafiyupurühi yahuya, “Se awi ranahambo fifirumbo-anemo, ngorü sirambeahindimayei ranahei bogori nindou ranai ana nindou ranaheimbo nginindi hifandirundürühanemo. Rananemo asu ahei adükari nindou ranai-amboani nginindi aheimbo hifandarundüri.

²⁶ Nga awi ndahurai hohoanimo ndanana sishamundi mbusümo yangoripoani, nga wani. Sishamundi mbusümo nindou mamisi adükarimbofe tükufembo hohoanimoayu ana, asu ranai nindou sishamundi ratüpuriyu-randeimbi nindoumbofi mbününgu-wamboane.

²⁷ Asu nindou mamisi sishamundi mbusümo ro horombonipoedi nindou-anahi yahu anüngu ana, nindou ranai sishamundi moani ratüpuriyu-randeimbi nindoumbofi mbününgu-wamboane.

²⁸ Sapo rahurai ane Nindou Hondü aiana hifinambo makusu ra ahambo nindou ai farihfimboyupoani. Nga ai nindou afindi ranaheimbo aboedambo-fendürimbo-hündamboyu yifimbo makusu,” mehu.

*Sisas ai nindou yimbu himboatihari aboedimareapiri
(Mak 10:46-52; Ruk 18:35-43)*

²⁹ Raniyomo ai Seriko ngoafi hiniŋgiru hou mahomonda, asu nindou afindi safi ranai Sisasimbo süngumarithori hei.

³⁰ Himboatihari nindou yimbu ranai nafikimi nimarifani himboriyafandane, Sisas ai mahuwamboyafani, asu ai hoafi pukuna karihoefineandühi hoafiyafandühi safaniya, “Defitindi ahuir! Adükar, se yihoehimbo hipoambo-rowamuni,” masafani.

³¹ Nindou afindi ranai ahafanimbo se moani yafambe kikihandifani sei hehi nginindi hoafimehüpiri. Nga asu ai moani pukuna hamindi hoafi karihoefi-neandühi hoafiyafandühi safaniya, “Defitindi ahuir! Adükar, se yihoehimbo hipoamborowamuni,” masafani.

³² Raniyu asu Sisas ai ranühi ngininimareandi. Asu ai ahafanimbo düdureapirühi yahuya, “Ro sihafanimbo nini nününgufepirimboyahi asu se ranimbo hohoanimoayafana?” mehupiramboyafani.

³³ Asu ai simbori ahambo hoafiyafi-nandowohü safaniya, “Adükar, se yihoehi himboari aboedi birihawamuni semboanehi hohoanimoayehi,” masafani.

³⁴ Raniyu asu Sisas ai ahafanimbo hipoamboreapiri haya war ahafandi himboarambe pamareapira moani mam rani-simboani himboari aboedi birimarithoayopira himboariyafandühi, asu ai Sisasindi süngu mahafani.

21

*Sisas ai bogori nindou nahurai Serusarem ngoafambe tüküme fiyu
(Mak 11:1-11; Ruk 19:28-40; Son 12:12-19)*

¹ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidi Serusarem ngoafikimi akimi tifi-rundühiyomo asu ai ndeara Betfage ngoafambe Orif Nimi Wafukimi tüküme fundi. Ai ranühi tüküyafundühiyomo Sisas ai ahandi sünguneririnandeimbi ranahafanimbo hoafi rani bitapire horombo koarihepirühi yahuya,

² “Ngoafi akimi anango ranihünda ngafani nimehünou hoeindineandani dongi mam ahandi nimori ranidibo wofih kife hiniŋgifimbi-mayo ra fufurindi-heneapiri mbundina wambo sowana ndowandifani dügüfani.

³ Asu nindou ngorü ai ranahambo nini hoafi hoafinduan ana, asu se hoafindafandühiya, ‘Adükar ai ranahambo hoafimayu-amboanehi,’ mbisafandani animbo asu ai moani rande hiniŋgindeandani amboani ndowandifani dügüfani,” mehu.

⁴ Rani-moatükuni ranana sapo horombo Godindi hoafi hoafiyu ran-deimbi ai hoafimayu simogodühi tüküfemboyo ramefeyo. Sapo ai yare horombo hoafiyuhüya,

⁵ “Saion nindou ranaheimbo hoafindafindürühi animboya,

‘Awi se ndühi himbondei sihei adükar bogori nindou ranai sheimbo sowana asüfu!

Aiana moani himboari hoafendühi dongi raniwami nimarü haya asüfu.

Asu aiana dongi nimori mam raniwamani nimarü haya asüfu,” meho.

Sekaraia 9:9

⁶ Raniyafani asu ahambo süngurineri rinandeimbi ai hafani Sisas ai hoafimayupiri rani-süngu ramarineandi.

⁷ Raniyafani asu ai dongi hondi nimori kameihi ra sowapindifani hüfani ahafandi hoeari ra ahafewami nandine hiniŋgimarineapira asu Sisas ai raniwami farifi mamaru.

⁸ Raniyei nindou afindi safi ranai ahei war hoandari hoeari fufurühümüdi nafini korimarihinda asu bidifiri ai nimi war emüdi kameihi hutühümüdi nafini korimarhi hei.

⁹ Nindou afindî bidîfirî ranai Sisasindî hangifoani kefoehi hehi hei asu bidîfirî süngunîmayei ranai hoafi puküna karîhehindühi hoafiyehü seiya, “Defitindî ahuirî, ranahambo hîhîfi-hîhîfindahündo!

God ai ahambo aboedî aboedî-mbîriramboane ai Adükarîndî ndürînambo asüfu ranahambo.

Godîndî ndürî adükarane mbîsefomboane,” masei. *Buk Song 118:26*

¹⁰ Sisas ai Serusarem ngoafambe tükümeñiyua asu ngoafi adükarî ranai hepünî kîkîrandühi nindou ranai düduyahindühi seiya, “Nindou düdi rana?” masei.

¹¹ Nindou afindî-mayei ranai hoafiyehî seiya, “Nindou ndanana Nasaretîhündî Gariri hîfîhündî Godîndî hoafi hoafiyu-randeimbî nindou Sisas ani,” masei.

Sisas ai Godîndî worambe kefuai mahüfu

(Mak 11:15-19; Ruk 19:45-48; Son 2:13-22)

¹² Sisas ai Godîndî Worîkîmî hüfu nindou ranühi sesi napo kakîfihî simborî sîseyei wakîrîhindühi nînoumayei ranaheimbo bukürümafoarearü. Ranîyu ai kakî sîsefe rambo fondiyo asu nindou bidîfirî ai wupufo nîmarîmombo sîseru-rundeimbî nîmarî fondî ra hîhîrimafoareapurî.

¹³ Ranîyu ai hoafiyundürühü yahuya, “Sapo Baiborambe sürü mapaiaro ra yare hoafiyohü yahoya, ‘Wandî worî ranana didîbafîfe worane mbîseimboyei,’ mehu. Nga asu se worî nda nîmboe hümbuhünî nindouyei dîbonapîfe worîmbo-arîhinda?” mehupurî.

¹⁴ Nindou hîmboatîharî asu nindou tînarî moaruwaimbî ranai Godîndî worî ranambe tükümehinda Sisas ai aboedîmareandürî.

¹⁵ Godîmbo sesi sîhou-rundeimbî bogoriyomo asu ahînümbî hohoanîmo yamundu-rundeimbîyomo ranai hoeirundane, Sisas ai hepünîfeimbî moatükunî ramareanda asu nîmoakîdîbou ai puküna hoafi karîhehindühi Godîndî worî ranambe seiya, “Defitindî ahuirî ranahambo hîhîfi-hîhîfimboani,” maseiamboemo asu ai ranî-moatükunî ranahambo ngînîndîmemo.

¹⁶ Ranîyomo asu ai Sisasîmbo düdururühî yahomoya, “Se nîne-hoafi ai hoafayei ra hîmborîyafai?” mehomondamboyu. Asu Sisas ai simborî ahamumbo hoafiyuhü yahuya, “Anîhondane, ro ra hîmborîyamboanahî. Asu se moai hoafi Baiborambe menjoro nda hoeirundîyo? Sapo ai yare hoafiyowohü yahoya,

‘God, Se nîmorî akîdîbou asu

akîdîbou hondü tîtîhündî ranahei yafambe boaroworanî anîmbo

asu ai Sîhambo adükarani sei ndorîhi hoafîmbeyai-amboane,’ meho ra,”

Buk Song 8:2

mehu.

¹⁷ Ranîyu Sisas ai ahamumbo yare hînîngîreapurî haya Betani ngoafîna ranühi apombo mahu.

Sisas ai hoafîmayua nîmî fik süfurî nahurai nîmbîmayo

(Mak 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Hapoadümbö siambe hondü Sisas ai adükarî ngoafîna hîhîrîfi nafî huhüyu asu ai wembombomayu.

¹⁹ Ranîyu ai huhünda nafîkîmî fik nîmîndî ranai manîngowa hoeire haya ranî sowana mahu. Asu moai nîmîndî ranîfihî fik hîsî ranai kiaro, nga moanî emündî yangîrî manîngowa hoeimareandî. Ranîyu asu ai nîmî ranahambo hoafiyuhü yahuya, “Nîmî ndanîmbafî ndanî se ngîrî

asükaindafi hîsîndafi,” mehua, asu nîmî ranai moanî mamîhari hoafi nînggoambe nîmbîmayo.

²⁰ Raniyomo asu ahambo süngururü-rundeimbi ranai ai ramareandi ranahambo hoeiru houmbo hepünafundühî düduyafundühî yahomoya, “Nüngumareandamboyo fik nîmîndî ranai moanî yahurai nîmai hamîndî nîmbîmayo rana?” mehomo.

²¹ Raniyu Sisas ai sîmborî ahamumbo hoafiyupurühî yahuya, “Ro sîhamumbo anîhondümbaanahî hoafehapurî, asu se anîhondümbondundühî moanî yimbu hohoanîmo-koateayomo ana, seamboanî ro nîmî ndanahambo ramarîheandî nou randumboemosî. Nga se hîfî wafu ndanahambo hoafîndîmondühîya, ‘Se firîhoefî hawa sîhafîhoarî hanîfî sîrîwara hîmo peyafî,’ ehomo ana, ra ai randîfemboe.

²² Asu se anîhondümboru houmbo nînî-moatükunîmboyo sîhamundî didîbafîfe ra hoafemo ana, asu se rani-moatükunî ra ndowandümbomo,” mehupurî.

*Sisasîmbo düdi ngînîndî masagado yahomo houmbo düdumefundî
(Mak 11:27-33; Ruk 20:1-8)*

²³ Sisas ai Godîndî worîmayo ranambe kefuai hu tüküfî nindou bidîfîrambo hoafi yamundeandürühî manîngu. Raniyo asu Godîmbo sesî sîhou-rundeimbi bogorî nindouyomo asu nindouyei bogorî nindouyomo ranai ahambo-so tüküyafu düdururühî yahomoya, “Nüngu-nahurai ngînîndîyo se yahurai nda sowandîfî hawa ndanî-moatükunî refembo rana? Nindou düdi sîhambo ngînîndî yahurai ra masaganîn-a?” mehomon-damboyo.

²⁴ Asu sîmborî Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühî yahuya, “Ro-amboanî sîhamumbo awi mamî düdufe düdundaheapurîmboyahî. Asu se wandî düdufe ranahambo hoafi weindaharundî ana, sîhamumbo nîne-ngînîndî ro sahamîndî hehea rani-moatükunî rarîhe arîhandî ranahambo hoafîndahapurîmboyahî.

²⁵ Asu dagüdamboe Son hîmonî nindou hundürîyo rambo hohoanîmo masemündu rana? Rani-moatükunî ra Godîndî-mayo tüküfemboyo asu nindouyei-mayo tüküfemboyo?” mehupuramboemo. Raniyomo asu ai ahamundîhoarî bogo sîmborî hoafiyomondühî yahomoya, “Nînî hoafi sîhîrî ra hoafîmandefa? Asu sîhîrî ahambo hoafiyahundowohüya, Godîndî-mayo tüküfemfeyo ane asefî ana, asu ai sîmborî sîhefîmbo rande hoafîndümunühîya, Nîmboe refe ana, asu se Sonîmbo anîhondümbofekoatememoa? mbüsü düdündüfimunîmbui.

²⁶ Asu sîhîrî rarîhu hoafiyefühî, Rani-moatükunî ra nindou-yafemayo tüküfemfeyo ane, asefî ana, asu nindou ranaheimbo yîhîmbondîhurîmboyefî, nîmboe sapo nindou ranai Sonîmboya, Aiana Godîndî hoafi hoafiyu randeimbi nindoumayu ani aseimbohünda,” mehomo.

²⁷ Raniyomo asu ai Sisasîmbo hoafiyomondühî yahomoya, “Rani-moatükunî ra ro moai fîfirîhundî,” mehomon-damboyo. Asu ai ahamumbo sîmborî hoafiyuhü yahuya, “Roamboanî ro ngîrî sîhamumbo hoafîndahapurî dagüdamboe ro hohoanîmo ra sahamîndî hehea rani-moatükunî rarîhe arîhandî ra,” mehu.

Sisas ai afîndî mamî ranahandambo nîmorî yimbu ranahandî kafoefe hoafi hoafîmayu

²⁸ Sisas ai yahuya, “Asu haponda se ra nünguru hohoanîmoyomondühîyomoa? Mamîmbo nindou mamî ai nindowenihî nîmorî yimburapîrî henüngumboyo. Ai hu ahandî amongo nîmorîmayu

ranahambo hoafi+yundühi yahuya, 'Wandi nïmori nda, se ngafi wofi hïsi nïmbüri ranambe ratüpur+indafi,' mehu.

²⁹ Asu nïmori ai yahuya, 'Ro ratüpur+imbo moei samboanahi,' mehu, nga asu süngunambo hohoan+moyu hoeireanda mayoa ai ratüpur+imbo mahu.

³⁰ Raniyu asu afïndi ai akïdambo sowana hu mamï hoafi yahurai yare hoafimayundo. Asu nïmori ai yahuya, 'Yini Ape, ro ngamboyahï rani ratüpur+imbo,' mehu, nga asu süngunambo ai moai hu.

³¹ Nïmori yimbu ranai nahanïyu sapo afïndi ai hoafimayu süngu hïmborïyu haya ramareanda?" mehuamboemo. Asu nindou ai hoafiyomondühi yahomoya, "Amongo nïmori ai," mehomondamboyu. Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, "Ro sïhamumbo haponda hoafehapuri nda, Nindou takis kaki sowandümo-rundeimbi asu nïmorehi nindowenihi bïrabïriyei rïhündeimbi ranai sïhamumbo ngasünd+hipuri hehi ai boatei God ngïnïndi hïfandarandi ranambe karefoehindi.

³² Nga nïmboe Son sïhamumbo sowahi tükümefiyu ra ai sïhamumbo sapo nafi aboedi süngumbeyafunda yahumboyu nafuimayupuri. Nga asu se moai ahambo an+hondümborüwuri. Nga asu nindou takis kaki sowandümo-rundeimbi-memoyomo, asu nïmorehi nindowenihi bïrabïriyei rïhündeimbi ai yangïriyei ahambo an+hondümborüwuri. Rani-moatükunï ra se hoerundi, nga asu se moai süngunambo yaru nïngomo hohoan+moyomondani wanï asu ahambo an+hondümborüwuri," mehu.

Nindou moaruwai wofi hïsi nïmbüri hïfandïmarundi kafeefe hoafi (Mak 12:1-12; Ruk 20:9-19)

³³ Sisas ai hoafiyuhi yahuya, "Awi se ngorü kafeefe hoafi ranahambo hïmborïndïmo. Mamïmbo nindou mamï hïfi aharambüri ai wofi hïsi hïfoare mbura ginïrimayu. Asu nïmbüri ranambe wofi hïsi ra boboeyo-rambohünda hïpïri nafïmarandi. Asu nïmbüri ranambe nïmoamo hafo gïgüdïyo ramböhünda yibadi ngerïra hafu hïningïmareandi. Raniyu asu ai muŋgu-moatükunï ra raraore mbura nindou kaki semïndïmbo ratüpurïyomo-rundeimbi ranahamundi warambe hïningïre haya, ngorü hïfina angunï mahu.

³⁴ Ndeara wofi hïsi ranai süfiyoani nindou ranai ratüpurïyomo rundeimbi ranahamumbo nindou nïmbürambe ratüpurïmemo ranahamumbo sowana koamarïhepura mahomo wofi hïsi ra semïndïmbo.

³⁵ Raniyomo asu nindou wofi hïsi nïmbürambe ratüpurïyomondühi manïngomo ranai nindou ahandï koamarïhepura mahomo ranahamumbo mbumarïpundümo. Ngorümbö bubururi, ngorümbö hïfokoarüwuri asu ngorümbö nïmoeinambo-maruri.

³⁶ Raniyu asükaiyu nindou ranai ahandï ratüpurïyomo-rundeimbi bïdïfirï afïndi safi koarïhepurane, nindou nïmbürambe manïngomo-memo ranai ahamumbo mamï horombo bïdïfirambo ramarüpurï nou yahurai ramarüpurï.

³⁷ Raniyu nindou ranai bïdïfirambo hondü ahandï nïmori ranahambo ahamumbo sowana koamarïheirü. Raniyu ai yare hoafiyuhü yahuya, 'Nindou ranai awi wandï nïmori ranahambo ndondüwurihi ahandï hoafi hïmborïndïmboemosi,' mehu.

³⁸ Nga asu ai ahandï nïmori ranahambo hoeirüwurihi ahamundihoari yahomoya, 'Nïmori ndanana sapo nïmbüri aharambüri ndi nïmor-ani. Awi sïhïri ahambo haponda hïfokoandïhurühi anïmbo asu sïhïri ahandï-mayo napo ra fufundïhumündefomboane,' mehomo.

³⁹ Raniyomo asu ai ahambo mburündümo nümbürambeah+ndi h+mborani pirüwuri houmbo houmbo hifokoamarüwuri.”

⁴⁰ Sisas ai yare düdufih+ yahuya, “Asu wofi h+si nümbür+ aharambüri ai asükaindu tükündüfih+ ra, nindou ahand+ nümbür+ hifand+marundi ranahamumbo nüngumandeapura?” mehuamboemo.

⁴¹ Asu ai hoafi+yomondühi yahomoya, “Nindou moaruwai ranahamumbo nindou ranai hifokoa-ndeapurümbui. Rananimbo asu ai nindou bod+mondambo ahand+ nümbür+ ra dagapurani asu ai hifandundühi wofi h+si süfi+ambe nindou ranai nümbür+ aharambüri+mbö b+d+f+r+i dabudomboemo,” mehomo.

⁴² Raniyu asu Sisas ai ahamumbo hoafi+yuhüya, “Awi, se moai hoafi Baiborambe apeni+ngo ra hoeirundi+yo? Hoafi ra yare hoafi+yowohüya, ‘Wor+mboru-rundeimbi nindou ai wor+mbombo kambohoani moaruwai ra moani yaru moei yahomo mas+hoemo, asu kambohoani ranai moani ndor+hoeimbi ham+ndi kambohoan+mböfe tüküme feyo.

Rani-moatükuni ra Adükari ai ramareandane,

nga rani-moatükuni ra ro hoeir+hunda aboedi ham+ndane, asefi,’ *Buk Song 118:22-23*

meho.

⁴³ Ranimboane asu sihamumbo hoafehapuri, ‘God ng+n+ndi hifandarandi ranamboani sihamumbo saihündi-mayo ra ndemündü haya asu nindou didiyei ai h+si aboedi hifandarandambe tüküfembohünda ranaheimbo dagadür+mbui.

⁴⁴ Nindou düdi ai kambohoani ran+wami p+rayu ana, ai munguna hürühumbo yagudümbui. Asu kambohoani ranai nindou ranahand+ wami p+rayo ana, ranambo ndün+nder+imboe,” mehu.

⁴⁵ Raniyomo asu God+mbö sesi sihou-rundeimbi nindou bogori+yomo asu Farisi nindouyomo ranai Sisas+ndi kafeefe hoafi ranahamboya ‘Yi+hoefomboani yare kafeare hoafayu,’ yahomo fif+r+marundi.

⁴⁶ Raniyomo asu ai ahambo mbuimündumbo yahomo houmbo ho-hoan+momemo. Nga asu ai nindou af+ndi ahambo wak+rer+ me+goro ranaheimbo yi+h+mbomarundüri, ni+mbö sapo ai Sisas+mböya, Ai God+ndi hoafi hoafi+yu-randeimbi nindoumböfimboani masei ran+mbö wambo.

22

Sisas ai ni+morehi sem+ndi si+mböani seses+mbö kafeefe hoafi hoafi+mayu (Ruk 14:16-24)

¹⁻² Asu asükai Sisas ai kafeefe hoafi+nambo hoafi+yundürüh+yahuya, “God ng+n+ndi hifandarandi ranana ndahurai-ane. Mam+mbö adükari bogori nindou ai ni+morehi sem+ndi seses+mbö sesi raraore fik+mi-fik+mi+re mas+hendi ahand+ nindowenih+ ni+mor+ ai ni+morehi sem+ndi+mbömayua.

³ Raniyu ai ni+marumbo ahand+ ratüpur+yomo-rundeimbi nindoumbö koamar+hepuri nindou b+d+f+rambo sesesi si ran+fihi tükündafundi yaho hoafi+yopuri+mbö. Nga asu rani+si+mböani nindou ranai moai tüküfembo hohoan+imoyomo.

⁴ Raniyu asükaiyu ai ahand+ ratüpur+yomo-rundeimbi nindou b+d+f+rambo koamar+hepuri. Ai yare hoafi+yuhü yahuya, ‘Wandi seses+mbö si ranai ndeara naf+ram+ndi+mböane. Burmakau anam+ndi asu ni+n+hondi b+d+f+r+i wowondümb+ wandi hifokoaru mandu didi+boad+ru naf+ram+ndi+mböane. Nga se di+fomo ni+morehi sem+ndi+mbö sesesi ra ses+mbö,’ yahu hoafi+yu koamar+hendi.

⁵ Nga asu nindou ranai moai ahamundi hoafi himboriyomo hou homo, nga wanti. Nga ai ahamundi hohoan+momemo süngu ahamundi ratüpur+imbo bukür+imefoundi. Nindou mam+ ai ahandi nübür+nambo-ndefi, mam+ ai ahandi stoa wor+nambofi raraomarundi.

⁶ Asu b+dif+r+ ai nindou ranahandi ratüpur+iyomo-rundeimbi ranahamumbo mburüpondümo houmbo bubuhaiyomopurühi hifokoakomarüpur+.

⁷ Raniyu asu bogori nindou-mayu ranai ran+imbo ngusüfoambe moaruwair+rühiyu ahandi ami ranahamumbo koamar+hepura ai homo nindou hifokoaru rundeimbi-memo ranahamumbo hifokoakofoarupurühi ahamundi ngoafi ra hai kamandu kamandu marundi.

⁸ Raniyu asu ai ahandi ratüpur+iyomo-rundeimbi ranahamumbo hoafi+yuhü yahuya, 'Wandi n+morehi sem+nd+imbo sesesi si ranai ndeara naf+ram+nd+imboanesi, nga asu nindou fand+fembo hoafi+mayahi ranai moei mehomo, nga ng+r+ wandi worambe difomo.

⁹ Nga haponda se ngomo muṅguambo bogori nafi ran+hünda muṅguambo nindou hoeindundühi ana, hoafi+nd+mondani nindou af+ndi safi wandi sesesi+imbo si ranühi ai mb+fandund-amboane!' mehuamboemo.

¹⁰ Raniyomo asu ahandi ratüpur+iyomo-rundeimbi ranai muṅguambo nafi bogori ra homondühi muṅguambo nindou hoeirüpurühi gugur+marundi. Nindou b+dif+r+ aboedi, b+dif+r+ moaruwai kapeih+ , ranai muṅgu fandafandambo n+morehi sem+ndi sesesi+imbo fondi ra nindou yang+r+ güremareandi.

¹¹ Raniyu bogori nindou ai nindou mafandandi ranaheimbo h+imboasaf+imbo huwane nindou mam+ ranai sesesi+imbo hombo hoeari yihuruy+im+ndi-koate mamaruwa hoeimarir+.

¹² Raniyu asu bogori nindou ai ahambo düdurirühi yahuya, 'Wandafi, se ra nünüṅguyaf+oamboyafi sesesi+imbo sihi hombo hoeari yihuruy+im+ndi-koate tükümefoandi ndana?' mehundoa asu nindou ranai moani hoafi-koate sir+ yare mamaru.

¹³ Raniyu bogori nindou ai ahandi ratüpur+iyomo-rundeimbi ranahamumbo hoafi+yuhü yahuya, 'Nindou ranahambo yir+ wari hüputüpondümo houmbo weindani n+imbi n+maro-ambe pinduwur+ . Ranani+imbo ai heindühi yahafi h+timbi+randamboane,' mehu."

¹⁴ Ndeara Sisas ai hoafi+yuhüya, "Nindou af+nd+imboyo fand+fembo hoafi+mayondür+ , nga asu moani yimbu mam+ yang+r+ ranaheimbo d+bon+mayondür+," mehu.

*Takis kaki sai hohoan+imo ranahambo Sisas+imbo düdumar+hor+
(Mak 12:13-17; Ruk 20:20-26)*

¹⁵ Farisi nindou ai homo Sisas hoafayu ranahambo nini düdufe hoafi sihir+ hoafi+ndefühi ranambo yirümond+hur+imbo yahomo fif+r+marundi.

¹⁶ Raniyomo ai nindou ahamumbo süngur+pur+imbo-rundeimbi asu Herot+ndi süngururü-rundeimbi b+dif+r+ ranahamumbo Sisas-sowana koamar+houpur+ . Ai homo Sisas+imbo-so tüküyafu hoafi+yomondohü yahomoya, "Nindou yamundo-randeimbi, ro s+hambo fif+r+hun+n+imboanefi se an+hondumbo hondü hoafi+yafi arandi ra. Nindou ai n+ne-hohoan+imo hohoan+imoaye ranahambo se af+ndi hohoan+imo-koate seana God+ndi an+hondü hohoan+imo ranahambo yamundo randühanafi. Asu seana s+hafi h+imboahü muṅgua nindou s+imogodühanei.

¹⁷ Ranana asu se yihoef+imbo hoafi+yaf+imuni. Se ra ran+imbo nüṅguro hohoan+imoyafühi+yafa? Romi-yomondi nindou bogori Sisar ranahambo takis kaki saimbo ra aboediyo wan+yo?" mehomondamboyu.

¹⁸ Nga asu Sisas ai ahamundi n'ine-hoafi moaruwai f'firarundi ran'imbo f'fireandi. Raniyu asu ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, "Awi seana nindou yimbu yafambeimbanemo! Se ra n'imboe wambo ngorü-süngufendir'imbo yahomo houmboemo rana?"

¹⁹ Naha ndühi wambo kaki hoari takis-ambe sihefembo-mayo ra nafui-yomondiri," mehuamboemo. Asu ai ahambo kaki hoari ra sowandümo homo nafuimemondo.

²⁰ Raniyu asu ai ahamumbo hoafiyuhü yahuya, "Se ra dade ngusumboariyo asu ndüriyo kaki ndan'fih' apaiaro rana?" mehuamboemo.

²¹ Asu ai ahambo simbori yahomoya, "Adükari bogori nindou Sisar ranahandane," mehomondamboyu. Asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, "I awi refeanas' n'ine-moatükun' Sisar'indayo ahambo sihefemboane, asu n'ine-moatükun' God'indayo ahambo sihefemboanesi," mehuamboemo.

²² Raniyomo asu ai ran' hoafi ra h'imboriyomo houmbo hepünafundühi ahambo ranühi yaru h'in'ng'irüwur' houmbo ndamefundü.

*Nindou yif'hündi botife hoafi ran'imbo Sisas'imbo düdumemondo
(Mak 12:18-27; Ruk 20:27-40)*

²³ Mami ran' sihi Sadyusi nindou b'id'firi ai Sisas sowana tüküme fundü. Ran' nindou ai-ana ngiri nindou yif'hündi bot'indife-ndandi yahomo run-deimbi nindouyomo.

²⁴ Raniyomo asu ai Sisas'imbo düdurüwurühi yahomoya, "Nindou yamundo-randeimbi, Moses ai yare hoafiyuhü yahuya, 'Nindou mami ai n'imori-koate yif'induan' ana, asu ahandi akidi ai ahandi-mayo n'imorehi kai ra ndemündi haya yif'mayu ranahandi fondühi far'hefembo-hünda ahandi n'imori ra amon'goandi n'imori-mbiyuwamboane,' mehu.

²⁵ Horombo y'hoefi mbusümo apodoho mami 7 ranai man'ngomo. Amon'go hondü ai n'imorehi ra semündü haya n'imori mbuim'ndi-koate yif'yuhüyu asu ai n'imorehi ahandi ra ran'kimi akidimayu ranahambo h'in'ng'imareandi.

²⁶ Ran'kimi akidimayu amboani yahurai amon'go hondü ai ramefiyu nou ramefiyu. Raniyu asu ai ran'kimi akidi ngorü mbusümond' amboani ngorü yahurai ramefiyu. Moani mami yahurai yang'iri homo-homombo b'id'firani akidi hondü 7-mayu ranahand'fih' tüküme fundü.

²⁷ Ndeara b'id'firanambo hondü n'imorehi ranai yif'mayo.

²⁸ Nga asu süngunambo nindou yif'hündi yang'iri bot'ifembo si tüküfeambe ra n'imorehi ranai nindou dad' n'imorehi-manda? Apodoho-mami ranai sapo ahambo mun'guambo masowandümo anesi," mehomondamboyu.

²⁹ Asu Sisas ai ahamumbo simbori hoafiyuhü yahuya, "Awi seana h'h'ndi hohoan'imombü nindou-anemo! Awi seana n'imboe sapo Bai-borambeah'ndi hoafiyo asu God'ndi ng'in'ndiyo ra f'fir'ifekoate-wambo ran'imboanemo.

³⁰ Nindou yif'hündi botehindi ana, ai sapo sünambeah'ndi nendi sünambe amarimo yahurai tükündahindühi an'imbo asu ai ngiri n'imorehi nin-dowenihühi ndahindi, nga wani.

³¹ Asu sapo nindou ai yif'hündi botife ran'imbo ra, awi se moai God ai Bukambe siheimbo hoafimayundüri ra hoeir'hindiyoy?

³² Sapu ai yare hoafiyuhü yahuya, 'Ro-ana Abraham'ndi God-anahi, Aisak'ndi God-anahi, asu Sekop'ndi God-anahi!' mehu. Aiana yang'iri nüngumbi nindou-yafe God-ani asu ai yif'hündi-yafe Godiyupoani," Sisas ra mehu.

³³ Nindou afiñdi ranai rani hoafi ra himboriyeyi hehi Sisasindi yamundife hoafi ranimbo mahepünahindi.

*Nine ahinümbi hohoanimo bogorayo ranahambo hoafimayu
(Mak 12:28-31; Ruk 10:25-28)*

³⁴ Rani hoafinambo Sisas ai Sadyusi nindou ahamundi hoafi kikimareapuri. Raniyomo asu Farisi nindou ai rani hoafi ranahambo himboriyomo houmbo ai mamühi gugurimefundi.

³⁵ Raniyu asu nindou mamü ahamundi mbusümo ahinümbi hohoanimo fifireandeimbi ranai mamü düdufe Sisasimbo randihin hoeindihin yahu-haya düdumariri.

³⁶ Ai ahambo düdurirühi yahuya, “Yamundo-randeimbi nindou, naha ahinümbi hoafi ranaiyo moani adükari hamindayo?” mehuamboyu.

³⁷ Asu Sisas ai simbori ahambo hoafiyundühi yahuya, “Adükari saposihafi God ranahambo, sihafingusüfo muᅅguambo, sihafihohoanimo muᅅguambo, yifiafi muᅅguambo ranambo ᅅgusüfo pandowori.’

³⁸ Rani ahinümbi hohoanimo ranane ai weᅅgurühididi asu moani adükari hamindayo.

³⁹ Asu ᅅgorü ahinümbi hoafi adükari rani-kimnindi ra ndahurai-ane, ‘Se ᅅgunindambüri ranaheimbo ᅅgusüfo pandowandüri saposihafi fimbo rawarowandi nou.’

⁴⁰ Mosesindi muᅅguambo ahinümbi hohoanimo aho ranane asu Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi nindou-yomondi yamundife hohoanimo ranane muᅅguambo ranana yimbu adükari ahinümbi hoafi ra nimindühane,” mehu.

*Sisas ai düdi Kraisayu yahu haya düdumefiyu
(Mak 12:35-37; Ruk 20:41-44)*

⁴¹ Farisi nindou ai guguriyafu mamarimonda Sisas ai ahamumbo düdufipurühi yahuya,

⁴² “Se ra Kraisimbo nᅅnguru hohoanimoyomondüh+yomoa? Ai ra dadi amoao mamiyomondambe-ahindiyua?” mehuamboemo. Asu ai simbori hoafiyomondühi yahomoya, “Ai-ana Defitindi amoao-ambeahindani,” mehomondamboyu.

⁴³ Asu ai ahamumbo düdureapurühi yahuya, “Asu nünᅅngufemboyo Yifiafi Aboedi ranai Defitimbo hohoanimo ᅅgusüfoambe horimarerera asu ai Krais ranahambo Adükari-ani mehundoa? Defit ai yare hoafiyuhü yahuya,

⁴⁴ ‘Adükari Ai wandi Adükariimbo yare hoafiyuhü yahuya,
“Wandi wari hondüni ndanühi ndando nimandifi ᅅgafimbo
asu süᅅguna sihambo hürütümbi nindou sihafiyirümbo hoarehi
hinᅅᅅindiheamboyah,’ ” *Buk Song 110:1*

Defit ra-mehu.

⁴⁵ Defit ai Krais ahambo Adükari yahundo marandane. Asu nᅅngufimboyo Kraisi Ai Defitindi ahuirayu rana?” mehupuri.

⁴⁶ Asu nindou mamü ai-amboani moai Sisasindi düdufe hoafi ranimbo simbori hoafiyundo, ᅅga wani. Raniyomo asu ai riᅅhünda peyomo houmbo ahambo düdufembo ahinrurühi asu ai moai ahambo mamü düdufe amboani düduyafundo rundi, ᅅga wani.

23

*Sisas ai ahinümbi hohoanimo yamundurundeimbi asu Farisi nindou ranahamundi hoafi ranimbo ahini hoafimayu
(Mak 12:38-39; Ruk 11:43, 46; 20:45-46)*

¹ Raniyu asu Sisas ai nindou afindi ahambo wakireri mengoro ranaiyei asu ahambo süngururü-rundeimbi-memo ranaiyomo aheimbo wataporimbomarandüri.

² Ai yare hoafiyundürühü yahuya, “Ahinümbi hohoanimo yamundurundeimbi asu Farisi nindou-anemo ai sheimbo yamundifembo Mosesindi fondi kosiründümo houmbo aningomo.

³ Ranimbohündambo animbo asu se himborindei süngundhindi ninimoatükunimboyo ai se rarihi yahomo houmbo hoafemondüri ranimbo. Nga asu se nne-moatükunü ai rawarundi rasüngu randhimboyei, nga wanü. Aiana hoafi yangirane ai rarihi rarihi-emo, nga asu ai ahamundihoari refembo ana, ngiri randundi.

⁴ Ahamundi ahinümbi yamundife hoafi ra tinümbi moatükunane. Aiana nindou amuriyei daboahamindiwami nimboreimbi moatükunü ai mbisahümündia yahomo houmbo hüputüpuründümo nandundühanemo. Asu aiana ahamundihoari ngiri akidou amboani nimboreimbi moatükunü ai manandundi ranahambo semindimbo moai farihouwuri, nga wanü.

⁵ Nindou ai yihoeimbo hoeimbi rihimuni yahomondühanemo ai nindou himboahü mungu-moatükunü ra yaru arundi. Ai didibafife wadagi adükari güdu mburu yihururündümo arundi. Asu ai ahamundi hoari rani himborifihü moani rani-poanimbo yihuru yihurumarundi.

⁶ Aiana nimarifondi aboedühi nimarimboane hohoanimo yomo arundi afindi sesesimbo si simboanane asu Suda-yafe rotu wori ranambe diridühi nimarimbo-anemo hohoanimoemo.

⁷ Aiana nindou ai ahamumbo nindou afindi fandifeambe yihoeimbo hihifimbi rihümüni, yahomo asu yihoeimbo yamundurundeimbi nindou-anemo mbisahümüni mbirihündi, yahomombo-anemo hohoanimo yomo arundi.

⁸ Nindou ai sheimbo yowanü yamunde-randeimbi nindou mbisahindürimboyei, nga wanü. Seana moani mamü apodoho apodoho mamü yangirane, nga shei Yamunde-randeimbi Nindou aiana moani mamü ai yangirani anüngu.

⁹ Asu se nindou mamü hifi ndanühünda ranahambo ahinindühorühü hoafindeihüya ‘Ape’ mbiseimboyei, nimboe sapo shei Ape mamü yangirani sünambe amaru.

¹⁰ Asu nindou ngörü sheimbo hoafindeihüya ‘Yamundo-randeimbi’ mbiseimboyei, nimboe sapo shei yamunde-randeimbi Krai yangirani.

¹¹ Nindou düdi ai shei mbusümo nindou adükari hamindü anüngu ana, asu ai shei ratüpurüyu-randeimbi nindoumbofi mbününguwamboane.

¹² Nindou düdi ai ahandühoari nindou adükaranahü ehu ana, ahandü ndürü hifinambo gadimboe. Nga asu nindou düdi ai ahandühoari hifinamboareandi ranai ana ahandü ndürü adükari ndimboe.”

Sisas ai ahamundi yimbu yafambe moaruwai hohoanimo yaru arundi ranimbo hoafimayu

(Mak 12:40; Ruk 11:39-52; 20:47)

¹³ “Ahinümbi hohoanimo yamundurundeimbi nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo, hipoanimboembou-anemo. Awi seana yafambe yimbumbiyomo houmbo-anemo! Seana nindouyei ngusümboarühü God nginindü hifandarandi ranahambo yipurü papüru hinüngüru arundi. Asu se sihamundihoari amboani moai ranambe kefoau homo-rundi. Asu asükai se moai nindou didüyei ai ranambe kefoefembo yifiraye ranaheimbo hinüngüwura kefoehi hüsi, nga nafü gürarundi.

14 [Ah+nümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo, se hipoanimoembou anemo. Awi seana yafambe yimbumbiyomo houmbo-anemo! Seana sapo nimorehi kai animboei ranaheimbo wosihoafori hoafiyomo-ndündürühanemo asu se ahei wori kosaründimo. Rananemo asu se nindou ai hoembirihimuna yahomo houmbo Godimbo moani gedühi didibafiyomondühi homo arundi. Rani+nimbohündambo animbo süngunambo s'hamundi t'ijirifo ra moaruwai hamindi tükündifepurimboe!]

15 Ah+nümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo se boboharindümo! Awi seana yafambe yimbumbiyomo houmbo-anemo! Seana botiwami hoe hanjifo-süngu homo arundane asu hifi-süngu homo arundane ra nindou mamii s'hamundi süngurapuri randeimbi tükife niñgombo kokombohündambo-anemo. Nindou ranai s'hamundi süngurapuri-randeimbi nindou tüküfiyuwanane asu randüwuranii ai hiambe nafi gadümbui sapo se-amboanii rawefundi nou. Ranani nindou ranai se rarundanii ahandii moaruwai hohoanimo s'hamundi moaruwai hohoanimo ranahambo ngasündearandi.

16 Nindou himboatihari nindou amurambo nafi nafuimbo-memo, se hipoanimoembou-anemo! Seana nindou yamundundühiya, Nindou düdi ai ninimboyu dabarifihi Godindi wori ranahambo dukare ranifihi dabarefiyu ana, ra moanane. Nga asu nindou düdi ai gor Godindi wori ranambe engoro ranifihi dukare dabarefiyu ana, asu ai rani-moatükunü refembomayu ra anihondumbo rambireandamboane yahomo arundi.

17 Seana himboatihari hohoanimo-koate nindou-anemo! Nini-moatükunüyo ai moani ahinümbi moatükunüyo, gor ranaiyo asu Godindi wori raniyo? Gor ai Godindi worambe yangromboane asu Godindi moatükunü hondü nahurai tükefeyo.

18 Asu asukai seana yamundundühiya, Nindou düdi ai sesi s'hefe hasihoni ranahambo dukare ranifihi dabarefiyu ana, ra moanane. Nga asu nindou düdi ai sapo sesi s'hefe hasihoni raniwami sesi as'hefeyo ranahambo dukare ranifihi dabarefiyu ana, asu ai rani-moatükunü refembomayu ra anihondumbo rambireandamboane yahomo arundi.

19 Awi seana nindou himboatiharanemo! Nini-moatükunüyo ai moani ahinümbi moatükunüyo, sesi as'hefeyo ranaiyo asu sesi s'hefe hasihoni raniyo? Sesi, sesi s'hefe hasihoni raniwami yangromboane asu sesi ra Godindi yangiri tükefeyo.

20 Ranimboane asu nindou düdi ai sesi s'hefe hasihoni ranahambo dukare dabarefiyu ana, muñgu moatükunü raniwami engoro ranahambo kameihii ranifihi dabarifihani.

21 Asu nindou düdi ai Godindi wori ranahambo dukare ranifihi dabarefiyu ana, asu God ai wori ranambe anüñgu ranifihi kameihii dabarifihani.

22 Asu nindou düdi ai sünü ranahambo dukare ranifihi dabarefiyu ana, asu ai sapo Godindi nimari hifandimbo fondi asu ai mare fondi raniwami amaru ranahandi-ihii kameihü dabarifihani.

23 Ah+nümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo, se hipoanimoembou-anemo! Awi seana yafambe yimbumbanemo! Se-ana muñguambo akidibou sesambefembo moatükunü wambifi nahurai ranane se yimuñguründümo mburu asu 10 ranahandi ngorü bidifiri ra Godimbo yiboboru as'hoemo. Nga asu seana adükari ahinümbi hoafi bidifiri ranahambo ana se hinñgürumbo-anemo. Sapo rani-moatükunü hoafi ranana ini ra, nindou muñguambo ranaheimbo mamii simogodi hohoanimombo hohoanimo, nindou ngorumbo hipoambo

hohoanimo, asu anihondümböfe hohoanimo ranane. Godimbo ninimoatükuniyo 10 ranahanda mamî bîdîfirî yîboböfe sîhefe ahinümbî hoafi ra se hinîngîndumboemo, nga adükari moatükuni hohoanimo hoafîmayahî ranamboanî se süngundu ndundi.

²⁴ Seana himboatîhariyo hefe nindou ngorumbo nafî nafuimbo nindou-anemo! Seana himboafîfi ranahamumbo simîndî hoe ranambe foerîmonda hürühoupurühanemo, nga asu kamer ninîhondî adükari ra kameihuru sirîfoarundühanemo!

²⁵ Ahinümbî hohoanimo yamundu-rundeimbî nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo, se hipoanîmboembou-anemo! Awi seana yafambe yimbumbanemo! Se-ana sesî hipîri napo ra himboranî moanambühî ranane popoaiarîhoemo, nga asu wagabe ragu ana hûmbuhünî hohoanimo asu moanî sîhamundî fi ranahambo hohoanimo ranîmboane foafusafu hinîngîrundani tüküra piareandî.

²⁶ Farisi nindou seana himboatîhari nindouanemo! Awi se hipîri ranambe ra, wagabe ragu ranî boatei popoaindîhoemondani anîmbo asu himboranî moanambühî ranamboanî kameihî aboedî himbondîmboe!

²⁷ Ahinümbî hohoanimo yamundu-rundeimbî nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo, se hipoanîmboembou-anemo! Awi seana yafambe yimbumbanemo! Se-ana yîfambe ranahambo yihuruyo hinîngîfeyoanî anîngo yahurai-anemo! Ranane sapo yîfambe ranai moanambühî himboranî ranai aboedî himboyo haya anîngo, nga asu ragu wagabe ranana yîfi hambohamîndî fisînarümbî moaruwai ranai mamîkarîyombo foerîmboane. Se sîhamundî fiambe ragu ra moanî yahurai hamîndanemo!

²⁸ Yahurai-anemo se-amboanî fi moanambühî nindouyei himboahü mbumundî nindou himboemo, nga asu sîhamundî fiambe ragu ranana yafambe yimbumbî hohoanimo asu moaruwai hohoanimo ranambo güre pireapurîmboane.

²⁹ Ahinümbî hohoanimo yamundu-rundeimbî nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo, se hipoanîmboembou-anemo! Awi se-ana yafambe yimbumbanemo! Se-ana Godîndî hoafi hoafîyomo-rundeimbî ranahamundî yîfambe nafîru arundî. Asu nindou aboedî mbumundî manîmboei-mayei ahei yîfambe-wamî se yihururu hinîngîru arundî.

³⁰ Asu rananemo se yaru hoafîyomondühîya, 'Ro horombo sîhefî amoao mamî manîngomo ranambe mbanîmboefî-mbonana ngîri ro Godîndî hoafi hoafîyomo-rundeimbî nindou ranahamumbo hîfokoefembo farîhehupurî.'

³¹ Asu se ranî hoafi yaru hoafemo ranana asu se maru sapo nindou didemo Godîndî hoafi hoafîyomo-rundeimbîmbo hîfokoamarüpuri ranahamumbo nahurai-anemo weindahî nafuiayomo.

³² Refe ana, awi koe se nîne-moatükuni sîhamundî amoao mamî ai ramarundî ranîfîh randu ngomo nafîndundümo!

³³ Awi seana amoasîranemo! Seana moaruwai amoasîrîndî nîmorî hondanemo! God ai sîhamumbo papîfe hoafînduanî se haiambe gadîmboemo. Nüngundu se ranahambo mafebou-a?

³⁴ Ranîmboane asu se himborîndîmo nda. Ro sîhamumbo sowana Godîndî hoafi hoafîyomo-rundeimbî nindou, fîfirundeimbî nindou asu yamundu-rundeimbî nindou ranahamumbo koandîheheapurîmboyahî. Rananîmbo asu se bîdîfirî hîfokoandupurîmboemo, bîdîfirambo nîmîfîhî hîfokoefembohünda pandupurîmboemo, bîdîfirambo Godîndî worambe bubundüpurîmboemo. Asu bîdîfirambo ngorü ngoafîhündî heboadüpuri houmbo wandüpuri ngomo ngorü ngoafîhü tükündafundî.

³⁵ Ranimboane asu nindou mbumundi hifi ndanühi manimboei ranaheimbo hifokoamarundüra yifimayei, ranı munğu moatükunı ranahambo se hütıyomo. Sıhamundi hütı sünguyo sapo nindou ai mbumundi ho-hoanimo süngurıhindeimbi Eberındı sırambeahındı peyo haya ho hombo Sekaraia sapo Berekiandı nımorımayu ranahandıfıhı tümareandı rana-hambo hifokoamarüwuri. Se Godındı worı asu sesı sıhefembo fondı mbusümo ranambeyo hifokoamarüwuri. Ranımböhündambo anımbosıhamundi-wamı tıñırifo ranai nangopurımboe.

³⁶ Ro sıhamumbo anıhondümböanahı hoafehapurı nda. Nindou hifokoaru marundi ranahambohünda tıñırifo afındanımbö God ai nindou haponda anımböei aheiwamı nandeandürümbui.”

Sisas ai Serusarem ngoafi ranahambo hohoanımomayu
(Ruk 13:34-35; 19:41-44)

³⁷ “Serusaremıhündı, Serusaremıhündı, se Godındı hoafi hoafıyomo rundeimbi nindou ranahamumbo hifokoarıhipurühi asu se Godındı hoafi semındı hombo nindou sıheimbo sowana koamarıhepurı ranahamumbo hifokoefepurımbö safombo nımoeinambo-rıhüpurı marıhündı! Ro sıhafı mbusümo nindou anımböei ranaheimbo wagıdemındındürühi warı gabudıfoefendürımbö afındı hohoanımomayahı kakaroko hondı ai ahandı weihoandı mbanendı hoareharamındındürı nou. Nga asu se wambo moai refembo raro-safındırı, nga moei masafı.

³⁸ Asu se hımborındeı. God ai Ahandı worı sıhei mbusümo hınıngımareandı asu moanı fondarımböe.

³⁹ Ro nda sıheimbo hoafehandürı, hapondanambe ana se ngırı asükai wambo hoeındıhindırı, nga ngö ngombo süngunambo anımbö se randıhi hoafındeihıya, ‘God, Se nindou ai Adükarındı ndürına tükefiyu ranahambo aboedı aboedındıworı,’ mbıseimboyeı,” mehu.

24

Sisas ai Godındı worı ra bırıboemboe yahu haya wataporımbömarandı
(Mak 13:1-2; Ruk 21:5-6)

¹ Sisas ai Godındı worı ranambeahındı tüküfi haya huwane asu ahambo süngururü-rundeimbi ai ahambo sowana mahomo Godındı worı worımbömarundi ra nafuiyondowohü hoafıyondomböhönda.

² Ranıyu asu Sisas ai ahamumbo hoafıyuhü yahuya, “Yını, ro anıhondümbö-anahı nda hoafehapurı. Se haponda munğuambo moatükunı ra hoeirundai? Ngırı nımoei nda süngunambo ana rande atüboakı-atüboakındo gafuwanı hoeındundı, nga munğuambo nımoei ra hıfını pındıhimboyeı,” mehupurı.

Sisas ai ahambo süngururürundeimbiımböya tıñırifo tükündıfemboe yahu hoafımayu

(Mak 13:3-13; Ruk 21:7-19)

³ Sisas ai Orif Nımı Hıfı Wafuambe nımaru ane asu ahambo süngururü-rundeimbi ai yangırı hafomo ahambo-so tükümefundı. Ranıyomo asu ai düduyafu hoafıyomondühi yahomoya, “Se yıhoefımbö hoafıyafımunı nüngu-sımböanı ranı-moatükunı ra tükümandıfe? Asu nıni-moatükunı boateı tükündıfeyoanı hoeımandıhu sapo se kosımböayafı ranane asu ndeara bıdıfıranambo sı tüküfemboayo ranane ranahambo fıfırındıhumboyeı?” mehomondamboyu.

⁴ Ranıyu asu Sisas ai sımbörı hoafıyuhü yahuya, “Awi se hıbadümbö nindou ai sıhamumbo wosıhoaförı hoafındeımböyeı.

⁵ Nga nindou afındi ai tükündafu wandı ndürü dükandu hoafındimondühi anımboya, ‘Ro nda Kraıs-anahı!’ mbısimondühi anımbu ai nindou afındi ranaheimbo wosıhoaforı hoafındimondanı ai anıhondümbondıhimboyei.

⁶ Se yıfiarı hoafı asu yıfiarı yafui hoafı himborındımbuemo. Nga asu se ranı-moatükunı ranahambo hıbadümbu, nga hepünündafumbuemo ranımbu. Ranı-moatükunı ra tükündıfemboesi, nga asu ranı-moatükunı tükefeyo ranahambo ndeara bıdıfıranambo sı ane yahopoanı, nga awı wanı.

⁷ Hıfı hıfı ranai simborı yıfiarındımbu. Asu adükarı bogorı nindou mamı ahandı nendı ranai ngorü adükarı bogorı nındoundı nendı ranı-babıdı simborı-sımborındımbuemo. Hıfı bıdıfırı ranıfihı sesı ai wanındohü asu hıfıhe ranai tükündıfendamboe.

⁸ Muᅇguambo moatükunı ra tükefeyo ranana moanı nımorehı ai nımorı wakemındımbu asübusı boatei asemındo yahurai boatei-ane tükefeyo.

⁹ Rananımbu sıheimbu mbundüründümo tıᅇrıfombı moatükunambe sındündürühi hıfokoandündürımbuemo. Rananımbu muᅇguambo hıfındı nindou ai wandı süᅇguna sıhamumbo yıboarukondühüpurımboyei.

¹⁰ Ranı-sımbuanı nindou afındı ranai ahei anıhondümbufe hohoanımo ra hınıᅇᅇındıhindühi, asu ai ahei ᅇgunındı ranaheimbu nindou amurı hürütümbı nındouyei warühındıhindürühi asu aheihuarı amboanı simborı yıboarukofırındeımboyei.

¹¹ Rananımbu asu Godındı tıkaı hoafı hoafıyomo-rundeımbı nindou afındı ranai tükündafundühi anımbu asu ai nindou afındı ranaheimbo wosıhoaforı hoafındimondanı anıhondümbondıhimboyei.

¹² Ranıfihı anımbu asu sapo moaruwai hohoanımo ranai afındı tükündıfeyohü nindou ngorümbu hıpoambofeihı ᅇᅇüsüfo pefe hohoanımo ranai akıdoundımbu.

¹³ Nga asu nindou düdi ai nını-moatükunı ahambo tükefeyo ranahambo moanane yahu kıkıhıramündı anıᅇᅇu ai ᅇᅇu ᅇᅇumbo bıdıfıranı sı tüküfiyuambe ranana ai aboedambondıfımbui.

¹⁴ God ᅇᅇınındı hıfandarandı Aboedi Hoafı ranahambo muᅇguambo hıfı ranühi nindou muᅇᅇu ranaheimbu weindahı bokarıhefendüranı anımbu asu ndeara bıdıfıranı sı ra tükündıfemboe.”

Moaruwai hamındı moatükunı tükündıfemboe
(Mak 13:14-23; Ruk 21:20-24)

¹⁵ “Asu moaruwai moatükunı nıᅇᅇombo-mayo sürühoeımbı fondı ranahambo moaruwaimbondeambui ranahambo Godındı hoafı hoafıyurandımbı nindou ahandı ndürü Danier ai wataporımbomarandı ra se hoeındumboemo. (Nindou düdi ai ndanı hoafı ra hoEIFemboayu ranai hoafı ranahambo ndore fıfırımbıreandamboane.)

¹⁶ Ranı-sımbuanı anımbu nindou dıdıyei ai Sudia hıfambe anımbuei ranai hıfı wafunambo nımai mbıfefeohındamboane.

¹⁷ Ranı-sımbuanı ana sapo nindou ahandı worıkımi amaru ranai ahandı napo worambe kurayo ranahambo hanı semındımbu hıhınıᅇᅇındeambui.

¹⁸ Asu nindou düdi ai ahandı nümbürambe anıᅇᅇu ranai ᅇᅇırı ahandı hoearı masıhendı ra semındımbu hıhırındıfı ᅇᅇu, nga wanı.

¹⁹ Ranı-sımbuanı nımorehı dıdıyei ai nımorı furümbayeı-ane asu nımorehı nımorı tıtı sımındeımbayeı ranane ranaheimbu moaruwai hamındı tükündıfemboe.

²⁰ Se Godımbu dıdıbafındımo rananımbu asu se ᅇᅇırı afındı ᅇᅇısıhari tüküfeyoambe ane asu moanı nımarımbu sı ranambe ane ra se ᅇᅇırı feboundı!

21 Rani-simboani tñirifo afindi tükündifemboe. Horombo God ai hifi sünü nafimarandambe peyo haya ho hombo hapondani tükefeyombe ana, moai afindi tñirifo ndahurai tüküfeyo. Nga süngunambo rani simboani ana moani muᅇgunambo tñirifo afindi hamindi moatükuni animbo tükündifemboe. Asu randife hayambo ra süngunambo ana ᅇgiri asükaindo tñirifo yahurai tükündifeyo.

22 Nga asu God ai rani-simboani ranahambo bodifombofe kikihiyimindi koatembembonana muᅇguambo nindou ranai ᅇgiri aboedamboyahindi. Nga asu God ai muᅇguambo nindou sapo ranaheimbo wandanei yahu dibonimayunduri ranimbohündambo wambo animbo asu hapondani ana God ai rani si ra awi bodifombonde kikihindamündümbui.

23 Rasimboani nindou bidifiri ai sihamumbo hoafiyehüya, ‘Se ndühi himboemo, ᅇga Kraisi ana ini nda!’ mbisei-anane, asu ‘Ai ana ini gogu ra!’ mbisei-anane ra se nindou ranahei hoafi anihondumbo-ndundurimboemo.

24 Nimboe sapo nindou bidifiri ai tüküyafundühi wosihofori hoafindimondühiya, ‘Ro Kraisi-anahi,’ asu ‘Ro Godindi hoafi hoafiyarihandaimbi nindou-anahi,’ mbisimbo-memo. Asu ai hepünifeimbi moatükuni nafuindimondühi rani-poanimbo ᅇginindi nafuimbo ratüpuriratüpurindimboemo. Ai nindou sapo God wandanei mehu ranaheimbo amboani ndahurimindembo mbisimboemo, ᅇga ᅇgiriindimo.

25 Rani-moatükuni ranahambo ro horombonamborthe hoafimehapurane, ᅇga se ranahambo himborindimo.

26 Asu nindou ai randihi hoafindeihüya, ‘Hoeirhi, Kraisi-mayu ranai ana nimi wohi furikoate-reandi hifuhani anüᅇgu,’ mbiseiani asu se ranani ᅇgomboemo, ᅇga wani. Asu nindou ai randihi hoafindeihüya, ‘Aiana dibo ndanambe ndanüᅇgu nda,’ mbiseiani wani asu se ranahambo anihondumbondumboemo, ᅇga wani.

27 Nga Nindou Hondü ranai ana, sapo wabürüsü sünü muᅇgu ranifihü hufihamindi süfuanipoedi ᅇgu hafuan si boakiboadeamboe yahurainanimbo nindou himboahü tükündüfimbui.

28 Sapo nahanühüyo nindou ai yifiyo haya yifi nimoko ranai moanambühi engoro ana, ranühi koahoeimbi ranai hei gugurhindühanei.”

*Nindou Hondüindü kosimbo si
(Mak 13:24-27; Ruk 21:25-28)*

29 “Rani tñirifombü moatükuni si ranai ndeara muᅇgundoani animbo nimehünou,

hufihamindi ai nimbiranjinderühi
asu amoamo ai ᅇgiri sindu.

Mupui ai sünambeahindi firibadiyiboai pütapindowohü

asu muᅇguambo ᅇginindi moatükuni sünambe anüᅇgo ranai
fifimindimboe. *Aisaia 13:10; 34:4*

30 Rani-simboani animbo Nindou Hondü ai tüküfembo nafuimbo moatükuni ranai sünambe weindah tükündifemboe. Asu hifi ndanühündambo muᅇguambo sirihündi nindou ranai arasiranindeimboyei. Asu Nindou Hondü ai sünambeahindi mburüᅇngaiwami nüᅇgumbo ahandi ᅇginindi asu adükari himboamupuimbo-randeimbi moatükuni ndemündü haya ra dibonde kuduan ranahambo hoeindihimboyei.

31 Rananimbo fufuᅇni afindi ranai hoafindimboe. Rananimbo asu ai ahandi sünambeahindi nendi ranhamumbo yimbuyimbu hifi ra himboranipoedi nindou muᅇgu God ai wandanei mehu gugurifendurimbohünda koandihapura ᅇgomboemo.”

*Hoandasüfo nîmîndî ranahambo yamundîfe hoafî
(Mak 13:28-31; Ruk 21:29-33)*

³² “Asu se hoandasüfo nîmîndî türüfoarundühi hohoanîmondîmo. Rani nîmî ranai ahandî düdüdü ranîfîhi hoehoai tütükîyohü emündü aforo ana, se fîfîrundî sapo ranana ndeara hoemboane.

³³ Mamî ranî-süngumbo anîmbo asu se hoeindundanî munnguambo ranî moatükunî ranai tükündîfeyoanî hoeindundühi rananîmbo se Nindou Hondü ai ngîrî amîtata kudu, nga yipurî kîmani anüngu, ra fîfîrîndumboemo.

³⁴ Ro sîhamumbo anîhondümbonanî hoafehapurî nda. Bîdîfîrî nindou hîfî ndanühi anîmboei yîfîhai-koateyeyî-ambe anîmbo ranî-moatükunî ranai tükündîfemboe.

³⁵ Sünü hîfî ranai ana awarîndîhoemboe, nga asu wandî hoafî ranana ngîrî awandîhoayo, nga wani.”

*Nindou mamî aiamboanî moai Adükari ai tüküfembo si ra fîfîreandî
(Mak 13:32-37; Ruk 17:26-30, 34-36)*

³⁶ “Nga asu Nindou Hondü ai tüküfembo si ranînambo nindou mamaiamboanî moai fîfîreandî. Asu ranî si tüküfemboayo ra sünambeahîndî nendanemo asu Nîmorî aiani ra moai fîfîrundî. Nga moanî Afîndî ai yangîrani ranî-moatükunî ranahambo fîfîreamboayu.

³⁷ Nindou Hondü ranai tüküfembo si ranana Noa nünguambe ra sîmboanî nahuraindîmboe.

³⁸ Sapo horombo hohoambu ai tüküfe-koateyoambe ranî-sîmboanî ra nindou ai moanî sesî sahüsi hoe sîmîndei asu nîmorehî nindowenihi anamîndühîyahi heimbo bîdîfîranî hondü ranambe Noa ai botambe aboeda kamefuendî.

³⁹ Ranî-sîmboanî ra nindou ranai ranî-moatükunî tüküfemboayo ranahambo moai fîfîrîhîndî, nga ai moanî sîrî mbîrowohî ratüpurîyeyî hei-ane asu hohoambu ranai tüküfehü aheimbo pare gogomaramîndîndürî. Moanî yahurai-anîmbo sünguna Nindou Hondü ai tüküfiyuambe tükündîfemboe.

⁴⁰ Ranî-sîmboanî ana nindou yimbu ai nûmbûrambe ratüpurîndafandühi nîmbafandanî anîmbo, nindou ngorûmbo nderûmündühi asu ngorü ai moanî rande bodîboadiranî nüngumbui.

⁴¹ Nîmorehî yimbu ai mbanî hîrîndafîhî nîmbafeanî anîmbo asu ngorûmbo ndemünduanî asu ngorü ai moanî rande bodîboadeandanî nîngomboe.

⁴² Awi se hîbadûmbo nîngomo, nga nîni-sîmboanîyo sîhamundî Adükari ai tüküfemboayu ra se moai fîfîrundî.

⁴³ Awi se randu hohoanîmondîmo. Worî aharambûrîyu haya hûmbuhünî nindou ai nîni-sîmboanîyu ahandî worambe hûmbuhünîmbo tüküfemboayu ra fîfîrareandî ana, nindou ranai ngîrî apu. Nga ai hûmbuhünî nindou worambe tükündüfîmbui mbüsü haya yangîrî günde nîmandü ngumbui.

⁴⁴ Ranîmbohündambo anîmbo se-amboanî munnguambo si aho ra hîbadundühi nafîndündümo nîmandîmo. Nga Nindou Hondü ranai tüküfembo ranahambo se mîtanîründümo houmbo hîdîbo-hîdîboyomondambeanîmbo moanî ai sîmbundamündü tükündüfîmbui.”

*Nindou ratüpurîyafanîrînandeimbî aboedî asu moaruwai ranahafandî
kafoeefe hoafî*

(Ruk 12:42-46)

⁴⁵ “Asu düdi ratüpurîyu-randeimbî kaoworî hohoanîmo-koate didîboadîre-randeimbî fîfîreandeimbî nindouayua? Nindou ranai

ana sapo ahandi bogori nindou-mayu ranai ahamboya, 'Se nindou ratüpuriyomo-rundeimbi bidifiri-memo ranahamumbo hibadapuri,' yahu haya kafoariri hinngimariri ranani sapo ai ahamumbo sesi segopurimbo simboani yibobofe segopurimbohünda.

⁴⁶ Nindou ranahandi bogori nindou ai worambe tüküfi hoeirirani asu nindou-mayu ranai sapo ahandi bogori nindou ai refembo hoafimayu süngu rawareandi ranana nindou ranai moani hifi-hifi-fimbiyuwamboane!

⁴⁷ Ro nda shamumbo anihondumboanahi hoafehapuri, bogori nindou ranai nindou ranahambo ahandi muñguambo moatükuni ranahambo hifandimbo bogorimbondiri hinngindirümbui.

⁴⁸ Nga asu nindou ranai, moaruwai ratüpuriyu-randeimbi nindouayu ana, asu ai ahandi fimbo rande hoafinduhü animboya, Wandi bogori nindou ai ngiri awi nimai tükündüfiyu mbüsümbui.

⁴⁹ Rananimbo asu ai ahandi mami ratüpuriyomo-rundeimbi-memo ranahamumbo piyu haya bubuhaindüpurühi asu sesi dedü wakindeandühi bia ra ndümündi, nindou bia simindimo-rundeimbi rani-babidi hoanguhü rarandu wakindeambui.

⁵⁰ Rananimbo asu mami simboani sapo ratüpuriyu-randeimbi-mayu ranai ahandi bogori nindou ranai tüküfemboayu ra mitaniramündü haya hidibo-hidiboyuambe animbo tükündüfimbui.

⁵¹ Rananimbo asu ahandi bogori nindou ai ahambo kibodirindiri mbunda asu nindou woshihoafiri hoafiyeyimbi ranambendirimbui. Rananimbo asu ai ranambendifihü heindühi yahafi sisinderimboe."

25

Yihoarifambori 10 ranahei kafoefe hoafi

¹ "Rani-simboani ana God nginindi sünambe hifandarandi ra ndahurai animbo tükündifemboe. Manimbo yihoarifambori 10 ranai nindou mami nimorehi semündü haya masüfuwa asu ai ahei ram hai ra fufurühümüdi hehi ahambo nafini nafaarifiho fihambo mahei.

² Hondahüyahindeimbi-mayei (5) ranai moani hohoanimokoateyei, nga asu ngorü hondahüyahindeimbi-mayei (5) ranai aboedi fifirihindeimbiyei.

³ Sapo nimorehi hohoanimokoate-mayei ranai ahei ram ra sahümüdi, nga asu moai ram hoe bidifiri fuihümüdi.

⁴ Nga asu nimorehi diboadire fifirihindeimbi-mayei ranai ahei hoe hipiri-mayo ranambe hoe fuihümüdihü ahei ram diboadorhi masahümüdi.

⁵ Raniyei asu sapo nindou nimorehi semündümbi-mayu ranai nimai tüküfe-koatemayuwayemboyei asu aheimbo yapombo himbomaranguramboyei moani rarihi yapombo boarhehi hehi kurimayei.

⁶ Raniyo hombo nimbümbümondühi nindou mami ranai mihngiyowuhü yahuya, 'Sapo nindou nimorehi semündümbi-mayu ana nda! Nga asu se ahambo sühüsi nafaariorü fihiriorümindei!' mehu.

⁷ Raniyei nimorehi-mayei ranai muñgu botiyahindühi ahei ram hai ra yimundifembo didiboadomafandihüdi.

⁸ Raniyei asu nimorehi hohoanimokoateyeimbi-mayei ranai nimorehi aboedi fifirihindeimbi-mayei ranai hoafiyeyihü seiya, 'Awi se yihoeffimbo ndühi shei-mayo hoe bidifiri fuisehi, nga yihoeffi ana hümaraso,' maseiamboyei.

⁹ Asu nimorehi aboedi fifirihirihundeimbi ranai hoafiyehü seiya, 'Yowani, ngiri ndehundi. Hoe ndanana siheimboane asu yihoefimboane ra ngiri simongoründamindimuni. Nga awi hihirindahi ngei stoa worambeahindi se-amboani siheipoanimbo pemindei,' masahündüramboyei.

¹⁰ Asu raniyei hohoanimo-koate nimorehi-mayei ranai stoanambo hoe pemimbo hihiriyahi mbahei nou ranambo amononimbo nindou nimorehi semündümbi-mayu ranai tüküme fiyu. Raniyei asu hondahüyahindeimbi nimorehi nafirihümündimbü-mayei ranai nimorehi semindimbo sesesi fondi-mayo ranambe nindou-mayu rani-babidi kefoehi mahüsi. Ranio asu ranambe kefoefe hombo yipuri ra pamaiaro.

¹¹ Raniyei asu süngunambo hondahüyahindeimbi nimorehi bidifiri-mayei ranai tükümehindi. Raniyei asu ai rarihi puküna hoafiyehü seiya, 'Adükari, Adükari, se yihoefimbo yipuri sübüdhawamuni digifo,' sei hoafimayei.

¹² Ranio asu nindou ranai simbori aheimbo hoafiyundürihü yahuya, 'Ro siheimbo anihondümboanahi hoafayahi, se ngiri keboehindi, nga roana moai siheimbo fifirihari,' mehundüri."

¹³ Sisas ai ndeara hoafi moendireandühi yahuya, "Awi se hibadumbo, nga moai se Nindou Hondü ai tüküfembo si ane asu rani simboanane ra fifirundi," mehu.

Nindou ngimi ratüpuriyomorundeimbi ranahamundi kafoefe hoafi (Ruk 19:11-27)

¹⁴ Sisas ai asukai hoafiyuhü yahuya, "Rani si tüküfe simboani ranana ndahurai-ane. Mami simboani nindou mami ai ahandi wori ra hininngife hefe ngörü hifina hombo mehu. Ranio asu ai ahandi ratüpuriyomorundeimbi ahamumbo mborai yahupuri mbura ahandi munguambo moatükuni ahamundi warambe hininngimareandi.

¹⁵ Nindou-mayu ranai ahandi ratüpuriyomorundeimbi ranahamundi ngüsüfo nginindi küru hohoanimoemo rani simogodühi kaki hoari ra ahamumbo yibobore yimumareapuri. Nindou ngörumbo 5,000 kaki hoari sagado. Ngörumbo 2,000 kaki hoari sagado. Asu ngörü-mayu ranahambo 1,000 kaki hoari ra sagado marandi. Ranio asu ai ahamumbo yare hininngiareapuri haya ngörünamefiyu.

¹⁶ Ratüpurio-rambimbi nindou sapa 5,000 kaki hoari masemündu-mayo ranai nimehünou kaki ranambo kaki semindi ratüpurambe sihai haya ratüpuriyuhü rani-fihindi 5,000 asükaiyu raniwami masemündu.

¹⁷ Asu mami yahurai safi nindou sapa 2,000 kaki hoari masemündu-mayo ranai kaki rani-fihindi 2,000 asükaiyu raniwami masemündu.

¹⁸ Nga asu nindou sapa 1,000 masemündu-mayo ranai ahandi bogorindi kaki ra semündü hu hifambe kakirihai mbura hifambe dibo samboare hininngimareandi.

¹⁹ Nindou ranahamundi bogori-mayo ranai anguni hu gedühi nungu nungumbo asu ai ngoafina hihirifi hu tüküme fiyu. Ranio asu ai ahandi kaki nindoumbo yibobomareapuri-mayo ranahambo nindou rani babidimbo hoafi diboadondiheapuri yahu haya.

²⁰ Nindou 5,000 kaki masemündu-mayo ranai tüküfi ahandi bogori nindou-mayo ranahambo 5,000 ngörü-mayo ra masagado. Asu ai ranahambo hoafiyundühi yahuya, 'Adükari, se wambo 5,000 kaki masowandiri, nga awi se nda hoeiro. 5,000 kaki-mayo se masawandiri rani-fihindi ro ngörü 5,000 kaki masahamindih nda,' mehuamboyu.

²¹ Asu ahandi bogori nindou-mayo ai hoafiyuhü yahuya, 'Se aboedi hamindi ramarowandi. Seana aboedi asu anihondumbo hondü

ratüpuriyafi-randeimbanafi. Seana moani akidou moatükuni diboadiro-randeimbanafi. Nga asu ranimbohündambo animbo hapondani ana sishambo ro adükari moatükuni hifandimbo amboani bogorimbondihe hinngindihēaninimboyahi. Asu se mborai sühüfi ranahambo rodibo hihifi-hihifinde,' mehundo.

²² Ranıyu asu nindou 2,000 kaki masemüdu-mayu ranai-amboani tüküfi ahandi bogori nindou-mayu ranahambo hoafiyundühi yahuya, 'Adükari, se wambo 2,000 kaki masawandiri, nga awi se nda hoeiro. 2,000 kaki-mayo se masawandiri rani-fihindi ro ngörü 2,000 kaki masahamindihēnda,' mehuamboyu.

²³ Asu ahandi bogori nindou-mayu ai hoafiyuhü yahuya, 'Se aboedi hamindi ramarowandi. Seana aboedi asu anihondumbo hondü ratüpuriyafi-randeimbanafi. Seana moani akidou moatükuni diboadiro-randeimbanafi. Nga asu ranimbohündambo animbo hapondani ana sishambo ro adükari moatükuni hifandimbo amboani bogorimbondihe hinngindihēaninimboyahi. Asu se mborai sühüfi ranahambo rodibo hihifi-hihifinde,' mehundo.

²⁴ Ranıyu asu nindou 1,000 kaki masemüdu-mayu ranai-amboani tüküfi bogori nindou-mayu ranahambo hoafiyundühi yahuya, 'Adükari, ro sishambo fifirihēaninimboanahi. Seana nindou awi himboari handini-yafeimbi nginindi hamindanafi. Seana nıne-moatükuni se hifrowandeimbi-hündiyopoani nümbürambeahindi sesi ra yimungurandifi arandi. Asu nindou amuri ai nini-moatükuni manğiriyo bubufoarhindeimbihündane seana sesi ra guguro arandi.

²⁵ Ranımboyahi asu ro sishambo yihimbombo shafi kaki ra sahamindi ha hifambe kakirihē dibo masamboarihēandi. Shafi munğambo kaki ini nda, nga se rando hoeindowandi,' mehundo-amboyu.

²⁶ Asu ahandi bogori nindou-mayu ai hoafiyuhü yahuya, 'Awi se ana ratüpuriyafi-randeimbi nindou moaruwai, ratüpurikoate yiboaruko yiboaruko-yafeimbi nindouanafi. Nindou ngörü ai ratüpuriyumbü ranahandi ro sesi yimungurahamindi asu nindou ai nıne ahuri buburandeimbi ranahandambohündi ro sesi ra yimungurihamindi gugurihē arihandi ranahambo awi se wambo ndoro fifiriwandirimbo-wamboayafi?

²⁷ Asu awi refe anasi, se kaki wandi ra sapo kaki shefe arandi worambe shiofani animbo, asu ro tükündaheandühi amboani kaki bidifiri ranıwami nandihē ndahamindimbohündisi.

²⁸ Haponda ahandi warambeahindi kaki ra ndowandümo mbundu nindou sapo 5,000 kakümbi-mayu ranahambo dabudo.

²⁹ Nga ai sapo nıne-moatükuni simonğori-maramüdu ranıfihē bidifiri pandeamboe. Nga asu nindou düdi ai nini-moatükuniyo ranahambo wanayu ana, asu ai nini-moatükuniyo ai akidou asihendi ra ahandi-mayo munğufufuimindimboane.

³⁰ Nga yiboaruko-yiboarukoyumbü nindou ranahambo weindani hondü nımbi nımaroambe pıduwurü. Rananımbi ai ranambe nımandumbo heinduhü yahafi sisinderimboe,' mehu.

Nindou Hondü ai munğambo nindou ranaheimbo yıbobondearümbui

³¹ "Süngunambo Nindou Hondü ranai bogorimbondüfi tükündüfihü ahandi sünambeahindi nendi rani-babidimbo ana, asu ai ahandi munğambo moatükuni hifandimbo nımarı fondı ranıwami nımandümbui.

³² Rananımbi asu munğambo hifi rani-hündambo nindou ranai ahandi hanğıfohü gugurındearümbui. Rananımbi asu nindou ranaheimbo sapo

sipsip hifandirandeimbi nindou sipsip ngorünini yibobore asu meme ngorünini yibobore arandi nou rande yimbumbonde yibobondearümbui.

³³ Randeandühi animbo ai sipsip ahandi warı hondüni hınıngındearühi asu meme ahandi warı kadüdanı hınıngındearümbui.

³⁴ Rananımbu asu Bogori nindou ai nindou ahandi warı hondüni amarei ranaheimbo hoafındundürühi animboya, 'Se ana sıheimbo wandı Ape ai aboedi-aboedımareandürane, nıga se mborai sühüsi. Rananımbu asu se sühüsi God nğınındı hifandırandı ranahambo sapo wandı Ape ai sıheimbo semındımbu horombo hıfı sünü hapoadümbu sımboriyoambe raraore nafıramündü masıhendı ra sahümundı.

³⁵ Sapo ro wembomboyahani asu se wambo sesi masehindiri. Ro amındanınomboyahani asu se wambo hoe sımındımbu masehindiri. Ro nindou amuri tüküyaheandani asu se wambo sahümundihündiri sıhei worınımarıhindiri.

³⁶ Ro hoearıkoate nımbolahani asu se wambo hoearınambo yihurumarıhindiri. Ro anğünümboyahani asu se wambo hifandımarıhündiri. Ro karabusambe nımbolahani asu se wambo hei wakımafoarıhindiri. Ro hoearı napo-koateyahani se wambo hoearınambo wandı fı yihurumarıhindiri,' mehu.

³⁷ Nindou mbumundi-mayei ranai ahambo sımbori hoafındahındowohü animboya, 'Adükari, nıngu-sümboanıyo sıhambo hoeirıhunına wembombomefa sesi masahunini, asu sıhambo hoeirıhunına amındanınombomefa hoe sımındımbu mafuihunini ra?

³⁸ Nıngu-sümboanıyo ro sıhambo hoeirıhunına nindou amurımboyafı tüküyafoanda sahümandefınını yıhoefı worınırıhunini, asu hoearıkoateyafanı hoearı yihurumarıhunına?

³⁹ Asu nıngu-sümboanıyo ro sıhambo hoeirıhunına anğünümboyafı asu karabusambe nımbafı randanı ro hefı wakımafoarıhunına?' mbıseimboyei.

⁴⁰ Asu Bogori nindou ai aheimbo sımbori hoafınduhü animboya, 'Ro sıheimbo anıhondümbu-anahı hoafayahandüri, nıne-moatükunı se moanı ndüri-koateyeimbi nindou wandı ranahambo se ramarıhindı ranana wambo rıhündiri rarıhi marıhündiri!' mbüsümbui.

⁴¹ Rananımbu asu ai nindou ahandi warı kadüdanı animboei ranaheimbo hoafındundürühi animboya, 'Se awarıhehindeimbi nindou-anei. Andai se wambo hınıngırıhindiri ragu ngei! Seana hai moanı yare koadürümbo horoweimbi God ai didıboadore nafamündü Satan asu ahandı nendı ranahamumbo hınıngımareandı ranambe ngei!

⁴² Sapo ro wembomboyahani ra se moai wambo sesi sehindiri. Ro amındanınomboyahani se moai wambo hoe sımındımbu sehindiri.

⁴³ Ro nindou amurımboyafe heheya tüküyahıdanı se moai wambo sahümundı-hündiri sıhei worınırıhindiri. Ro hoearıkoate nımbolahani se moai wambo hoearınambo yihururıhindiri. Ro anğünımboya, karabusambe nımbolaha raraorıhanda se moai wambo farıhehindiri rıhündi,' mbüsümbui.

⁴⁴ Asu ai-amboanı sımbori ahambo hoafındahındowohü animboya, 'Adükari, nıngu-sümboanıyo ro sıhambo hoeirıhunınanı se wembomboyafı, hoeimbo amındanınomboyafı, nindou amurımboyafı tüküyafo, hoearıkoate nımbafı, anğünümboyafı asu karabusambe nımbafanı ro sıhambo farıhefenını-koatemayefa?' mbıseimboyei.

⁴⁵ Asu Bogori nindou ai aheimbo sımbori hoafındühi animboya, 'Ro sıheimbo anıhondümbu-anahı hoafehandüri, se sapo moanı ndüri-koateyeimbi nindou wandı ranaheimbo farıhefendürımbu moei aseı

ranana asu se wambo amboani farihend+r+imbo moei seihane!' mbüsümbui.

⁴⁶ Rananimbo asu nindou ndanai koadürümbo koadürümbo tñj+r+fo adükari nñgoweimbi ranambe mb+hei-amboane, nga asu nindou aboedi mbumundi-mayei ranai-animbo yang+r+ koadürümbo koadürümbo nñgoweimbi ranambe mb+hei-amboane," mehu.

26

*Suda-yafe bogor+ nindou ai Sisas+imbo hifokoefimbo hoafi fif+r+imarundi
(Mak 14:1-2; Ruk 22:1-2; Son 11:45-53)*

¹ Sisas ai rani yamund+fe hoafi ra moend+reandüh+ asu ahandi süngururü-rundeimbi+imbo hoafi+yupurüh+ yahuya,

² "Se fif+r+umboanemo, nga awi asoungu God Israer aboedambomare-andi hohoan+imombo Si (Pasofa) tükünd+femboe. Asu sesi ses+imbo si ranambe animbo Nindou Hondü ranahambo hürütümbi nindou-yomondi war+hünd+fimbui ahambo hifokoefimbo-hündambo n+m+fihi tikondüründ+imo pandüwur+imboemo," mehupuri.

³ Ran+yomo asu God+imbo sihou-rundeimbi bogor+ nindouyomo, asu Suda-yafe bogor+ nindouyomo ranai bogor+ hondü nindou God+imbo sesi sihai-randeimbi ahandi ndür+ Kaiafas ranahandi adükari worambe mami gugur+mefundi.

⁴ Ran+yomo asu ai Sisas+imbo d+bo k+k+h+yimündi hefi hifokoefimbo yahomo houmbo hoafi ra fif+r+imarundi.

⁵ Asu ai yaru hoafi+yomondüh+ yahomoya, "Ran+moatükun+ ra nindou af+ndi fand+fe sesesambe ana refepoani, nga asu nindou af+ndi ranai hoafi af+ndaf+nd+ndeihi ngoaf+ moaruwaimbo-nd+himboyei," mehomo.

*Betani ngoaf+ihü n+morehi mam+ ranai Sisas+nd+wam+ fis+ñarümbi
moatükun+ kamareando
(Mak 14:3-9; Son 12:1-8)*

⁶ Mami, Betani ngoaf+ihü Sisas ai Saimon+ndi worambe mamaru. Nindou ranai horombo m+man+ho mas+meiyu haya mamaru.

⁷ Sisas ai nindou ranahandi worambe sesühi n+maru-ane n+morehi mam+ ranai ahambo sowana tüküme Feyo. Ai n+moei h+p+r+ambe sanda aboedi fis+ñarümbi kaki af+nd+fihi sem+ndi-weimb+hündi ra sem+ndi haya tüküme Feyo. Ran+yo asu Sisas ai sesi fondi-mayo ran+k+m+ n+maruambe ai sanda ra ahandi m+iro wafuambe kamareando.

⁸ Ran+yomo asu Sisas+imbo süngururü-rundeimbi ai rani-moatükun+ ramareandi ran+imbo hoeiru houmbo ng+n+ndi hoafi+yomondüh+ düduyafundüh+ yahomoya "N+imboe n+morehi ndanai sanda nda yat+k+r+i-yat+k+r+ira wakareandi?"

⁹ Awi sanda ndanana kaki adükari+fihi animbo koar+hefihi kaki sem+ndi mburumbo nindou napo-koate-mayei ranaheimbo kaki ra saimboyos+," mehomo.

¹⁰ Sisas ai fif+reandi ahambo süngururü-rundeimbi ai n+n+imboe hoafi+memo ran+imbo ra. Ran+yu asu ai ahamumbo hoafi+yupurüh+ yahuya, "Se ra n+imboe n+morehi ndanahambo moaruwaimboarundi rana? Ai ana moani simbam+ndi ham+ndi moatükun+yo wambo ramareandi rananasi.

¹¹ Nindou napo-koateyeimbi ranai ana se bab+di muñguambo si ra n+boadeimboyei, nga asu roana ng+r+ se-bab+di+imbo muñguambo si ra n+imboahi.

¹² Aiana sanda ran+yo wand+iwam+ kamareandi sapo wambo samboe-fend+r+imbo d+di+boadoreandüh+.

13 Haponda ro sïhamumbo anïhondümbö-anahï nda hoafehapurï, munguambo hïfï ndanühi nïni ngoafihüyo Godïndï hoafï ra wataporïmboayo ana, nïne-moatükunï ai wambo ramareandï ra ahandï hoafomböhünda wataporïmbondühï-ndühïmboyei,” mehu.

Sudas ai Sisasïmbo bogorï nindouyomondï warühïndïhinïmboyahï mehu (Mak 14:10-11; Ruk 22:3-6)

14-15 Ranïyu asu Sisasïmbo süngururü-rundeimbi nindou mamï ahandï ndürï Sudas Iskariot ai Godïmbo sïhourundeimbi nindou bogorï-memo ranahamumbo sowana hüfu düdufipurühï yahuya, “Se wambo nïni-moatükunï mandaundïri ro Sisasïmbo sïhamundï warühï yirümondïhinanï rana?” mehupuramboemo. Ranïyomo asu ai ahambo kaki hoarï 30 ra tapuiyafu masabudo.

16 Ranïyu ranï-sïmboanï piyu haya Sudas ai Sisasïmbo ahamundï warühï yirümofoi hohoanïmo tümarandï.

Sisas ai ahambo süngururürundeimbi babïdï sesesï sesï ra masowasümo (Mak 14:12-21; Ruk 22:7-14; Son 13:21-30)

17 Adükari si bret yis pefe-koate weangurühï tüküfeyoambe ranï sïmboanï Sisasïmbo süngururü-rundeimbi ai tüküyafu ahambo düdururühï yahomoya, “Nahanïniyo sesesï sesï ra ro sïhambo didïboadofembo se hohoanïmoayafa?” mehomondamboyu.

18 Ranïyu asu Sisas ai ahamumbo yare hoafiyupurühï yahuya, “Ngoafi adükari ranühï anïmbo ngomo, nindou mamï ranahambo hoafïndïmondühï anïmboya, ‘Nindou yamunde-randeimbi ai yare hoafiyuhü-randeimbi ai yare hoafiyuhü yahuya, “Wandï si ndeara tüküfemboane, nga ro wambo süngurundïri-rundeimbi babïdï sïhafi worambe Pasofa sesesïndefo sefïmboanefï,” ’mbïsiimo,” mehupurï.

19 Ahandï süngururü-rundeimbi-memo ranai moanï mamï Sisas ai hoafïmayupurï süngu sapo sesï ra didïboadomarundï.

20 Ndeara nïmbambe Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi 12-memo ranï-babïdï sowasümondühï mamarïmo.

21 Sesambe Sisas hoafiyuhü yahuya, “Ro sïhamumbo anïhondümbö-anahï hoafehapurï nda. Sehündï mamï ai wambo hürütümbï-yomondï warühï yirümondandïrïmbui,” mehuamboemo.

22 Ahandï süngururü-rundeimbi ranai ranï hoafï ra hïmborïyomo houmbo ngusüfoambe afïndï hohoanïmorapurühï asu ahambo ngorü ai düdufe, ngorü ai düdufeyomondühï yahomoya, “Adükari, royahï? royahï?” memo.

23 Ranïyu asu Sisas ai sïmborï hoafiyupurühï yahuya, “Nindou mamï wakïrihu nïmarefïmbo bret hïpïri mamï ranambe foare haya asesu ranai-anïmbo wambo nindou hürütümbï-yomondï warühï yirümondandïrïmbui.

24 Baïbor ai Nindou Hondü ranahambo hoafïmayo süngu ai yïfïndümbui. Hïpoanïmboembou ani nindou düdi ai Nindou Hondü ahambo nindou hürütümbï-yomondï warühï yirümoariri. Nindou ranai ana nïmboe hondï ai wakïmarïmïndo, nga ambemboyu!” mehupurï.

25 Sudas sapo ai ahambo nindou hürütümbï-yomondï warühï yirümoreimbi-mayu ranai hoafï karihoeihü ahambo düdurirühï yahuya, “Nindou yamundo-randeimbi, awi se yaro hohoanïmoyafühï rombayahï safïmboyaifi?” mehundo-amboyu. Asu Sisas ai ahambo hoafïyundühï yahundoya, “I sapo se hoafïmayafi mbïsesi,” mehu.

*Adükarindî sesî Sisas ahandîhoari süngururürundeimbimbo masagapurî
(Mak 14:22-26; Ruk 22:15-20; 1 Korin 11:23-25)*

²⁶ Ai mamî sowasümondühi nîmarîmombo Sisas ai bret bidîfirî ra semündü Godîmbo hîhîfirürî didîbafîfi mbura hîfîtîre haya ahambo süngururü-rundeimbi ranahamumbo sagapurühi yahuya, “Ndanana wandî fi safane, nga sowandümo mburu sowasümo,” mehupurî.

²⁷ Ranîyu ai asükaiyu hîpîrî ra semündü haya Godîmbo hîhîfirürî mbura sagapurühi yahuya, “Muŋguambo se hîpîrî ndanambe ndîmîndîmo.

²⁸ Ndanana wandî horane, sapo Godîndî hoafi femîndî sihefe ngînemîndîmbo moatükunane. Wandî horî ra nindou afîndî ahei moaruwai hohoanîmo-ambeahîndî aboedambo-fembohünda kamefoendane.

²⁹ Ro nda sihamumbo hoafehapurî, ro wain hoe nda ngîrî asükainda ndîmîndîhi, nga awi nga ngambo wandî Ape ngîndî hîfandîrandî ranambeyahî anîmbo ro simborî wain hoe ra se-babîdîmbo ndîmîndîmboyahî,” mehu.

³⁰ Ranîyomo asu ai herü mamî herüyomo mburu Orif nîmî wafunambo mahafomo.

*Sisas ai Pitamboya, Ro moai ahambo fifîrîhinî mbüsümbui, mehu
(Mak 14:27-31; Ruk 22:31-34)*

³¹ Ranîyu asu Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Ndanî nîmbokoanî ana muŋguambo se wambohündambo sihamundî anîhondümbofe hohoanîmo hîningîndumboemo. Sapo Baibor ai yare hoafiyowohü yahoya,

‘Ro sipsip hîfandîra-randeimbi nindou ranahambo hîfokoandîhinanî anîmbo
asu sipsip ranai buküründei wakîndîhimboyei,’ *Sekaraia 13:7*
meho süngu.

³² Nga asu süngunambo ro yangîrî botîndahe heheambo ana, Gariri hîfînambo sihamundî wagabe ro boatei ngümboyahî,” mehupurî.

³³ Ranîyu Pita ai hoafi karîhoeihü Sisasîmbo hoafiyundühi yahuya, “Muŋguambo nindou sihambohünda ahamundî anîhondümbofe hohoanîmo hîningîgarundî amboanî asu roana ngîrî wandî anîhondümbofe hohoanîmo hîningîndîheandî,” mehundo.

³⁴ Asu Sisas ai Pitambo hoafiyundühi yahuya, “Pita, ro nda sihambo anîhondümboanahî hoafehanîni, nîmbokoanî kakaro ai hoafi-koateayuambe anîmbo se rando hoafîndafühî anîmbo ngîmîmbo ‘Ro moai Sisasîmbo fifîrîhinî,’ mbîsamboyaafi,” mehundo.

³⁵ Ranîyu Pita ai simborî hoafiyunduhî yahuya, “Ro sedîbo yîfayahî amboanî i ambe, nga asu ro ngîrî randîhe yahurai hoafîndahî,” mehu. Ranîyomo asu ahambo süngururü-rundeimbi-memo muŋgu amboanî maru Pita hoafîmayu süngu yaru hoafîmemo.

*Sisas ai Getsemanihî Godîmbo didîbafîmayu
(Mak 14:32-42; Ruk 22:39-46)*

³⁶ Ranîyu Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babîdî nîmî nûmbürî mamî Getsemanihî hîfomo tüküyafundühi hoafiyupurühi yahuya, “Awi se ndanühî nîmandîmondanî anîmbo asu ro gogu ranühî nga Godîmbo didîbafînda,” mehupurî.

³⁷ Ai Pita Sebedîndî nîmori yîmbuyafanî ahamumbo sepurümündî haya mahu. Ranîyu Sisas ai ranî-sîmboanî ngusüfo afîndî hohoanîmoyuhü asu ahambo afîndî ngusüfoambe moaruwaimarîrî.

³⁸ Raniyu asu ai hoafiyupurühi yahuya, “Afindi hohoanimo wandi ngusüfoambe amaro ranai afindi hamindi tüküfendirühane asu ai wambo borife pefendirimbo yangrayo. Nga awi se ndanühi nmandimombo ro-babidimbo moani himboari yangri hbadundi,” mehupuri.

³⁹ Raniyu asu ai akidou sühüfi hu ahandi mbiro ra hifini hifambe amofihü Godimbo didibafiyuhü yahuya, “Wandi Ape, nungurihi refemboayo ana, moani yahurai tñirifombü hipiri wandi waminindi ra sowandifi raguanamboro! Nga asu rani-moatükun refembo ra ro randhea sambo hohoanimoayahühi-yahipoani, nga moani se hohoanimoayafi süngu,” yahu didibafimayu.

⁴⁰ Raniyu asu ai hihirifi ahambo süngururü-rundeimbi ranahamumbo hoeireapurane ai yapomboyafu houmbo mapomo. Raniyu asu ai Pitambo hoafiyundühi yahuya, “Nindou ngimi ra awi se nimboe moani bodifombo amboani ro-babidimbo himboari yangri hifandühi nimari-koatememoa?

⁴¹ Se moani hbadumbo didibafindimondühi nmandimo. Rananimbo asu nine-moatükun sihamumbo moaruwai hohoanimo ranahambo süngu hühindeapurimboe. Sihamundi ngusüfo aiana refembo yaho, nga asu sihamundi fi ranane ai awi mbosihosirayo,” mehupuri.

⁴² Asükaiyu mamimbo Sisas hu didibafihü yahuya, “Wandi Ape, tñirifombü hipiri ndanai wambo gübüsüfoefendiri-koateyowan, asu ro rani-moatükun ra asimindihü ana, sapo se ninimboyo refembo hohoanimoayafi rani-süngu refemboane,” mehu.

⁴³ Asükaiyu hihirifi hu ahambo süngururü-rundeimbi hoeireapurane ai moani mapomo. Ai moai ahamundi himboari ra yangri birhoai nñgopuri.

⁴⁴ Raniyu asu Sisas ai asükaiyu ahamumbo yare hinñgireapuri haya ngimimbo noure mam weangurühi hoafimayu hoafi yahurai hoafiyuhü didibafimayu.

⁴⁵ Asükaiyu ai ahambo süngururü-rundeimbi ranahamumbo-so tüküfi hoafiyupurühi yahuya, “Awi se moani fiharu apomondüyomoa? Awi Nindou Hondü ranahambo moaruwai hohoanimo-yomondeimbi nindou ranahamundi warihüfembo akimi tifireamboane.

⁴⁶ Botiyafu houmbo mborai ngefo. Awi se hoeiru nindou mam ndanai wambo hürütümbi-yomondi warühi yirümoyondirimbo ndanüngu,” mehupuri.

Sisasimbo mbumaründümo
(Mak 14:43-50; Ruk 22:47-53; Son 18:3-12)

⁴⁷ Sisas ai wataporimborandühi nñgu ane asu Sudas, süngururü rundeimbi 12-ambeahindi nindou mam, ai tüküme fiyu. Godimbo shou-rundeimbi bogori nindouyomo asu Suda-yafe bogoriyomo ranai nindou afindi safi ranahamumbo koamarihoupura pisao yihimindi asu nimihari adükari ra fufuründümo houmbo Sudas babidimbo tüküme fundi.

⁴⁸ Nindou sapo Sisasimbo nindou hürütümbi-yomondi warühi yirüfimo-mayu ranai nindou afindi ranahamumbo dibo hoafi hoafiyupurühi yahuya, “Nindou ro ahambo wakikihindühunan animbo aiani, nga se ahambo mbunduründümo,” mehupuri.

⁴⁹ Raniyu asu nmai Sudas ai Sisasimbo-so hüfu hoafiyundühi yahuya, “Yamundo-randeimbi, karihasi,” yahuhü wakikihimarüri.

⁵⁰ Raniyu asu Sisas ai simbori ahambo hoafiyundühi yahuya, “Wandafi, rani-moatükun ra se refembo asafi, nmai raro,” mehundo. Raniyomo asu

nindou afɪndɪ ranai tüküyafu Sisasɪmbo mburündümo mburu kɪkɪhɪsafɪ-marürɪndümo.

⁵¹ Ranɪyu asu nindou mamɪ Sisas dɪbo manüngu ranai sɪsɪrɪfɪhɪyu ahandɪ pisao hoearambeahɪndɪ hüramündɪ nüngumboyu bogorɪ nindou, Kaiafas, ranahandɪ ratüpurɪyu-randeimbɪ-mayu ranahandɪ hɪmbohoearɪ mafoafoareandɪ.

⁵² Ranɪyu Sisas ai nüngumbo ahambo hoafɪyundühɪ yahuya, “Pisao ra se sowandɪfɪ koadürambe sando. Nindou muᅅguambo düdi ai pisao asowandümo ana, asu ai pisao ranambo yɪfɪndɪmboemo.

⁵³ Asu ro wandɪ Apembo wambo farɪhefendɪrɪmbohünda mɪᅅᅅᅅndahani asu ai sünambeahɪndɪ nendɪ bɪdɪfɪrɪ ami 12 ᅅᅅᅅsündeapureimbɪ ai koarɪhefemboayu ra awi se moai fɪfɪrowandɪyo?

⁵⁴ ᅅᅅᅅ asu ranɪ-süngumbo ana, nüngunde sapo Baiborambe yare hoafɪyowohüya, ‘Ranɪ-moatükunɪ ra moanɪ yahurai rambɪfeyo-wamboane,’ meho ra yahurai tükümandɪfea?” mehundo.

⁵⁵ Ranɪyu asu Sisas ai nindou afɪndɪ ahambo mbuimündümo tükümeɪfundɪ ranahamumbo hoafɪyupurühɪ yahuya, “Awi ro hübuhünümbɪ nindou meha ranɪmbo wambo mbuimɪndɪndɪrɪmbo se pisao asu nɪmɪharɪ ra fufuründümo houmbo sɪfomomboemo? Ro afɪndɪmbo Godɪndɪ worambe nɪmarɪmbo hoafɪ yamundɪhandürɪ habodɪ marɪhandɪ, ᅅᅅᅅ ranɪ-sɪmboanɪ moai se wambo mburündümondɪrɪ.

⁵⁶ ᅅᅅᅅ asu ranɪ-moatükunɪ ramefeyo ra Godɪndɪ hoafɪ hoafɪyu-randeimbɪ nindou ai Baiborambe randɪfemboe yahu haya sürü pamareandɪ ranɪ sɪmogodühɪyo ramefeyo,” mehu. Asu muᅅᅅᅅ süᅅᅅᅅgururü-rundeimbɪ ranai Sisasɪmbo hɪnɪᅅᅅᅅrürwuri houmbo mafoarɪhoemo.

*Sisas ai kansɪrɪ-yomondɪ hɪmboahü tüküfɪ hoafɪ dɪdɪboadomareandɪ
(Mak 14:53-65; Ruk 22:54-55; Son 18:13-14, 19-24)*

⁵⁷ Godɪmbo sɪhou-rundeimbɪ bogorɪ hondü, Kaiafasɪyu ahɪnümü hohoanɪmo yamundu-rundeimbɪyomo asu bogorɪ nindouyomo ranai guguru mamühɪyafu mamarɪmo. Ranɪyomo asu nindou ranai Sisasɪmbo mburündümo houmbo nindou gugurɪyafu nɪmarɪmondühɪ worɪna sowaründümo mahomo.

⁵⁸ Pita ai ahambo süᅅᅅᅅumarürɪ hüfu, ᅅᅅᅅ asu ai moai ahandɪ fikɪmɪ akɪmɪ papühɪfɪyu, ᅅᅅᅅ ai Kaiafasɪndɪ worɪ ᅅᅅᅅrɪ-mayo ranambe kefuoi hüfu hɪfandɪ-rundeimbɪ-memo ranɪ-babɪdɪmbo mamaru. Ai nɪnɪ-moatükunɪ Sisasɪmbo tükümandɪfendo yahu haya ranɪ hɪmboasafomboyu.

⁵⁹ Godɪmbo sɪhou-rundeimbɪ bogorɪ asu muᅅᅅᅅambo Suda-yafe kansɪrɪ ai Sisasɪmbo hɪfokoefimbo-hündambo nindou ahambo tɪkefehefembo papɪ-hoafɪfimbo kokomarurü.

⁶⁰⁻⁶¹ Nindou afɪndɪ ai tüküyafundühɪ Sisasɪmbo tɪkefehefe papɪ-hoafɪfimboɪ, ᅅᅅᅅ asu ai moai nɪne moaruwai hohoanɪmo ramareandɪ ra mamɪ amboanɪ ahambo hɪfokoefembo-hünda fɪfɪrɪrundɪ. Ndeara bɪdɪfɪranambo hondü nindou yimbu ai botɪyafɪne hafanɪ hoafɪyafɪnandowohü safanɪya, “Nindou ndanai yare hoafɪyuhɪ yahuya, ‘Ro Godɪndɪ worɪ nda bɪrɪboadɪhe mbundɪha asu moanɪ ᅅᅅᅅmɪ sɪhɪ yangɪrɪ asükainda fondɪhe hɪnɪᅅᅅᅅndɪheamboyahɪ,’ mehu,” masafanɪ.

⁶² Ranɪyu asu Godɪmbo sɪhou-rundeimbɪ-yomondɪ bogorɪ hondü ranai botɪfɪ nüngumbo Sisasɪmbo hoafɪyundühü yahundoya, “Se moai nɪnɪ hoafɪ sɪmborɪ nindou sɪhambo papɪ-hoafɪmarɪnanɪnɪ ranahafanɪmbo hoafɪyopɪrɪmbo sɪhawandɪyo?” mehundo.

⁶³ ᅅᅅᅅ asu Sisas ai moai nɪnɪ hoafɪ ahambo sɪmborɪ hoafɪyundo, ᅅᅅᅅ moanɪ ai sɪsɪkoate manüngu. Asükaiyu bogorɪ nindou-mayu ranai

ahambo hoafiyundühi yahuya, “God yangiri nüngumbü-mayu ranahandi ndürinambo ro nda sihambo hoafiyahanini, nga hapo se nimoamo nda dabarifimbi hoafi simbori hoafindafi. Se Krai, Godindi Nimorindafühi ana, haponda hamindi yihoefimbo hoafindafimuni,” mehundo-amboyu.

⁶⁴ Asu Sisas ai ahambo simbori hoafiyundühi yahuya, “Ndeara se rani hoafi ra hoafiyafomboanafi. Nga ro sihamumbo munguambo hoafehapuri nda. Ngiri amitata Nindou Hondü ranai bogorimbondüfi God munguambo nginindeimbi ranahandi warihondani nimandü asu ai mburüngaiwami sünambeahindi kuduanhoeindüwurumboemo,” mehupuri.

⁶⁵ Raniyu asu bogori nindou-mayu ranai ngusüfoambe hüfirürühi ahandi hoeari ra hireandühi hoafiyuhü yahuya, “Ai Godimbo tirifoeffe hoafi hoafayu. Hapondani ana nindou ngorü ai Sisas ranahambo nene hoafi hoafombo tüküfepoani, nga wani. Se ndeara ai Godimbo tirifoeffe hoafi hoafimayu ra himboriyomombo-anemo!

⁶⁶ Asu se ra ahambo nünguru hohoanimoymondühiyomo-a?” mehupuramboemo. Asu ai simbori hoafiyomondühi yahomoya, “Ai ana sapo ai hüti ramefiyumbowambo yifiyumbiyuwamboane,” mehomo.

⁶⁷⁻⁶⁸ Raniyomo asu ai ahandi ngusumboarambe nguri tifiyafundowohü bubumarüri. Asu nindou bidifiri ai pakarihourühi hoafiyomondühi yahomoya, “Krai, se nindou düdi ai sihambo harayunini ranahambo Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi nahurai hoafindafi,” mehomo.

*Pita ai Sisasimbo Ro moai ahambo fifirihini, mehu
(Mak 14:66-72; Ruk 22:56-62; Son 18:15-18, 25-27)*

⁶⁹ Pita ai weindani rani hifini ginirambe nimiru-ane Godimbo sihourundeimbi bogori hondüdi ratüpurio-randeimbi mamani ranai ahambo-so tüküfe hifo hoafiyohü yahoya, “Se-amboani Sisas Garirihündi rani dibomefoandane,” mehondoamboyu.

⁷⁰ Asu munguambo ahei himboahü ai wani yahuhüya, “Roana se watorimbo arandi ranahambo moai fifirihendi,” mehu.

⁷¹ Raniyu asu ai giniri-mayo rani nafitambekimi mapenüngu. Raniyo asu nimorehi ngorü ai hoeirerühi nindou burimemo ranahamumbo hoafiyohü yahoya, “Nindou aiyu Nasaretihöndi Sisas rani dibo manüngu,” meho.

⁷² Asükaiyu Pita ai wani yahumbo hoafiyuhü yahuya, “Roana haponda dabareheandi, ro nindou ranahambo ana moai fifirihini,” mehu.

⁷³ Akidou hihini ngire safoareambo nindou ranühi burimemo ranai Pitambo-so tüküfundü. Ai yaru hoafiyomondühi yahomoya, “Se ana ai-babidihindi nindou-anafi. Nga sihafü hoafi hoafayafi ranai Garirihündanafi yaho weindahimareanini,” mehomo.

⁷⁴ Raniyu Pita ai dabarifihi hoafiyuhü yahuya, “Ro tikai hoafindahani God ai wambo moaruwaimbo-mbireandira-mboane! Nga roana nindou ranahambo moai fifirihini,” mehu. Raniyo asu kakaro ranai hoafimayu.

⁷⁵ Asu Pita ai ngusüfo pumaramüdu sapo nene hoafi Sisas ai ahambo hoafimeindo ranahambo. Sapo ai yare hoafiyuhü yahuya, “Kakaro ai hoafikoateayambe animbo se ngimimbo rando wambo hoafindafühiya, ‘Ro moai ahambo fifirihini,’ mbisamboyafi,” mehundo ranimbo. Raniyu asu Pita ai ginirambeahindi tüküfi haya afindi hamindi arani aranimayu.

27

*Pairatimbo sowana Sisasimbo sowaründümo mahifomo
(Mak 14:1; Ruk 23:1-2; Son 18:28-32)*

¹ Ndeara siambe hondü Godimbo s̄hou-rundeimbi bogoriyomo asu Suda-yafe bogori nindouyomo ranai Sisasimbo hifokoeffimbo hoafi ra fifirimarundi.

² Ran+yomo asu Sisas ahambo hüputüpur̄hou sowaründümo hifomo Romi-yomondi Israer hifi hifanda-randeimbi bogori nindou ahandi ndüri Pairatindi warühimarüwuri.

*Sudas ai yifimayu
(Ratüpur̄ 1:18-19)*

³ Asu Sudas sapo Sisasimbo hürütürümbi nindou-yomondi warühimariri ahambo papi hoafiyu hifokoeffimbo hoafi ra h̄mborimayu. Ranimboane ngusüfoambe afindi hohoan+moyuhü ai kaki hoari 30 ra h̄hire semündü hu Godimbo s̄hou-rundeimbi bogoriyomo asu bogori nindouyomo rana-hamumbo masagapuri.

⁴ Ran+yu asu Sudas ai ahamumbo yare hoafiyuhü yahuya, “Awi ro hütiyahi moaruwai hohoan+momayahi. Ro nindou ai ninimoatükuniyo moaruwai refekoate ranahambo nindou hürütümbi-yomondi warüh yirümomar̄hini,” mehuamboemo. Asu ai s̄mbori ahambo hoafiyomondühi yahomoya, “Awi ro ranahambo ra nimboe mambisefiyo? Rani-moatükuni ra yihoeffi moatükuniyo, nga sihafi moatükuni yangirane ranana,” mehomondo.

⁵ Ran+yu asu Sudas ai kaki hoari-mayo ra Godindi wori ranambe pire haya ndamefiyu. Ran+yu asu ai hu wofifih̄ kiarü ahandi fi ra ahandihoari hifokoamareandi.

⁶ Ran+yomo asu Godimbo s̄hou-rundeimbi ranai kaki pimareandi ra fufuründümo houmbo hoafiyomondühi yahomoya, “Kaki ndanana nindou hifokoamefiyu ranahandi hori takini kakane. Sapo sihefi ah̄nün̄bi hohoanimo süngumbo Godindi worambeah̄ndi kaki gugurife sihefe arandi ranambe pefepoani,” mehomo.

⁷ Kaki ranahambo wataporimboru homo mam̄i nim̄indüh̄ru sihoemo houmbo asu ai kaki ranambo hifi mam̄i ahandi ndüri Hifi Sospen Nafimbo Hifi pemayomo. Hifi ra angunpoedi nindou yif̄iyeiani hifi kefendür̄imbo hifane.

⁸ Ranimbohündamboane haponda hifi ranahambo rarihi dükarihindüh̄iya Nindou Hori Hifane, sei arihündi.

⁹ Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi mam̄i, Seremaia, ai hoafimayu simogodühi rahurai tüküme Feyo. Ai yare horombo hoafireandüh̄ yahuya, “Ai kaki hoari 30 ra masowandümo sapo Israer nindou bidifiri ai horombo hoafimayu süngu ai nindou ranahambo pemimbohünda.

¹⁰ Ran+yo asu kaki ranambo Hifi Sospen Nafimbo Hifi ra pemimemo. Rani hoafi ra Adükari ai wambo randowandi mehu nou ane,” mehu. Asu moani an̄hondü rani yahurai safi tüküme Feyo.

*Pairat ai Sisasimbo düdu düdumariri
(Mak 15:2-5; Ruk 23:3-5; Son 18:33-38)*

¹¹ Sisas ai Romi-yomondi bogori nindou, Pairat, ranahandi himboarühi manüngu. Ran+yu asu Pairat ai ahambo düdurirühi yahuya, “Se ra Suda-yomondi adükari bogori nindouyafi?” mehundo-amboyu. Asu Sisas ai s̄mbori ahambo hoafiyundüh̄ yahuya, “Se ndeara raro hoafiyafomboanafisi,” mehundo.

¹² Godimbo s̄hou-rundeimbi bogori nindouyomo asu bogori nindouyomo ranai awi ahambo papi-hoafirüri hoan̄gomosi, nga asu Sisas ai moai nin̄i hoafi ak̄dou ahandi yahamo tüküfendo.

¹³ Raniyu asu Pairat ai ahambo hoafi+yundühi yahundoya, “Awi se moai hoafi ra himboriyafiyoyohambo ai papihoaifarunin ranahambo rana?” mehundo.

¹⁴ Nga asu Sisas ai simbori mam hoafi akidou-amboani hoafombo moai hoafiyu. Raniyu asu Romiyomondi bogori nindou-mayu ranai moani adukari hamindi hepünife mahepünifiyu.

*Pairat ai Sisasimboya Ai yifiyumbiyuwamboane mehu
(Mak 15:6-15; Ruk 23:13-25; Son 18:38; 19:16)*

¹⁵ Mungu himbani Pasofa adukari si tuküfeyoambe, munguambo nindou ranai nindou karabusambeahindi hinngifiyuwani aboedühi tuküfembo hohoanimoeyei marihündi. Ranahambo ana Romiyomondi bogori nindou ranahamboyo hoafiyeyiani ai nindou ranahambo aboedühi koarheiri marandi.

¹⁶ Rani-simboani ana, munguambo nindou ai fifirihoreimbi nindou ahandi nduri Barabas ai karabusambe manungu.

¹⁷ Asu rani-simboani nindou afindi ranai guguriyahi mamareiamboyu Pairat ai aheimbo düdureandürühi yahuya, “Se ra nindou daboe ro ahambo karabusambeahindi aboedühi koarhefimbo hohoanimoayeia? Barabasiyu asu Sisas ranahambo Kraisan sei arihündi ranayu?” mehu.

¹⁸ Nga Pairat Suda nindou Sisasimbo ngusüfoambe moaruwairürühiyomowandi warühi maruru yahu haya ai ranimbo ndore fifirimareandi.

¹⁹ Pairat ai nindou hoafi yiboboferambo wori safambe nimiru-ane, ahandi nimorehi ai hoafi koarhendühi yahoya, “Nindou ra ninimoatükuniyo ai refe-koatemayu ranahambo hoafi ana moai yangoro, nga se ahambo nininüngundorimboyaifi. Hamani nimbokoani ro ahambo yafogoadinambo hoeirihini hehea hididimo apoyahühi afindi hohoanimomayahi,” meho.

²⁰ Nga Godimbo shou-rundeimbi bogoriyomo asu bogori nindou-memo ranai-yomo ai nindou afindi ranühi mengoro ranaheimboya “Se hoafindeiani animbo Pairat ai Barabasimbo aboedühi koarheirühi asu Sisasimbo hifokoambiriramboane,” yahomo houmbo aheimbo hohoanimombo ngusüfoambe botimarunduri.

²¹ Asu Pairat ai nindou afindi ranaheimbo düdufindürühi yahuya, “Se nindou yimbu ra nindou daboe eyei ro ahambo karabusambeahindi aboeda koarhefimbo hohoanimoayeia?” mehunduramboyei. Asu ai simbori ahambo hoafiyahündowohü seiya, “Barabasimbo,” masei.

²² Asu Pairat ai hoafi+yundürühi yahuya, “Asu refe ana, Sisasimbo Kraisan sei arihündi ranahambo ra nüngumandihina?” mehuamboyei. Simbori mungu ai ahambo hoafiyeyihü seiya, “Nimifihitokoemündi pefimboani,” masei.

²³ Asu Pairat ai aheimbo düdufindürühi yahuya, “Nindou ndanai ninimoatükuni moaruwai ramareanda?” mehuamboyei. Asu ai moani pukuna hoafi nimoamo karhehindühi hoafiyeyihü seiya, “Nindou ranahambo ninimifihitokoemündi pefimboani,” masei.

²⁴ Pairat ai ndare hoeireandane hoafi ranahambo wataporimboyo hombo ra wan+yowohü ai ro ngirindahi, nga yifiari tukündüfihü hoafi afindi yagodomboe mehu. Raniyu asu hoe fuiyamündi haya nindou ranahei himboahü wari ahandi ra popoaifoareandühi hoafiyuhü yahuya, “Nindou ndani ahandi yifi ra i ro hütirühünipoani, nga rani moatükuni ra sheihoaranei,” mehu.

²⁵ Raniyei asu nindou afindi munquambo ranai simbori ahambo hoafiyeihü seiya, “Ai hüti yifimboayu rani-moatükunî ra yihoeane asu yihoe fi nimori ranahei ane!” masei.

²⁶ Raniyu Pairat ai Barabasimbo aboeda koamarheira aheimbo sowana mahu. Raniyu asu ai Sisasimbo daboadanî ndüfurî-ndüfurîfoarüwuri mehua ahambo nimifihi tokoemündü pefimbohünda ami-yomondi warihumariri.

*Ami ai Sisasimbo tikifinamborüwurühi tirifoe fe hoafimarüri
(Mak 15:16-20; Son 19:2-3)*

²⁷ Raniyomo asu Pairatindi ami ai Sisasimbo sowaründümo gafmani yomondi wori ranambe mahifomondamboemo, asu munquambo ami nindou ranai Sisasimbo wakimarüwuri.

²⁸ Raniyomo asu ai ahandi hoeari ra yimindibadi houndowohüyomo asu hamburi hoeari hoandarî ra magüdü.

²⁹ Raniyomo asu ai wofi tihoari-tihoarümbinambo mbiroambe kikimafoarundi. Asu nimihari sowandümo ahandi warihondü warani wamberundühi yimindiho pusiru nimarimondühi ahambo tikifinamborüwurühi hoafiyomondowohü yahomoya, “Suda-yafe adükari bogori, karhasou-anafi,” mehomondo.

³⁰ Raniyomo asu ai ahambo nguri titifiyomondowohü ahandi wamabeahindi nimihari-mayo ra kosiründümo ahambo mbihapiri kakimarüwuri.

³¹ Ai ahambo tikifinamborüwuri tirifoe fe hoafiyomondo mburumboemo asu ahandi fihihindi hamburi hoeari hoandarî-mayo ra yimündündümondühyomo asu hoeari ahandi hondü ra sowandümo güdu hinngimarundo. Raniyomo asu ai ahambo nimifihi pefi hifokoefimbohünda sowaründümo mahomo.

*Sisasimbo nimî keimbi karhendeimbifihî tikoründümo pamarüwuri
(Mak 15:21-32; Ruk 23:26-43; Son 19:17-27)*

³² Ahambo sowaründümo hou homondühyomo asu ai nindou mami Sairinihündi, ahandi ndüri Saimon, ranahambo hoeimarhori. Raniyomo asu ai nindou ranahambo Sisasindi nimî keimbi karhendeimbî-mayo ra sowandifindo yahomo houmbo hüti-hütimarurü.

³³ Raniyomo ai homo Gorgotahü tüküme fundi. Gorgota ranahamboane ai mbihapiri nahurai hifi sei arihündi.

³⁴ Rani hifihüyomo ami ai Sisasimbo wain hoe hühütimbü moatükunî fandü yamundu mburu masabudo. Asu Sisas ai rani-moatükunî ra sümündü hoeireanda mayoa asu ai moai sümündü.

³⁵ Raniyomo ai ahambo nimî keimbi karhendeimbifihî parüwuri hou asu ai ahandi-mayo hoeari ra ahamundi mbusümo sowandümo yiboboründümo hou ranambo ngorü ai mbisemündua yahomo houmbo piraimemo.

³⁶ Raniyomo asu ai raraoyafu mburu ranühi nimarimo Sisas ahambo yifimbiyu yahomo houmbo homo himboana wamarurü.

³⁷ Ahandi mbiro wafusifohü ahambo papi-hoafi sürü papiru mburu tikoründümo pamarundi ranai yare hoafiyohü yahoya, NDANANA SISAS SUDAYAFE BOGORI ADÜKARI NINDOUANI, yahomo paru hinngimarundi.

³⁸ Raniyomo asu ai nindou yimbu hümbuhünyafani-rinandeimbi ranahafanimbo Sisas babidi ahandi fikimi pamarupiri. Ngorü Sisasindi warihondü warani parüwuri asu ngorü kadüdü warani parüwuri marupiri.

39-40 Ranıyei nindou afındı ranai hei nğasündıhorı hei rühündühi mbiro hırihırihündühi ahambo tırifoarıhorühi hoafıyahündowohü sahündoya, “Sapo se Godındı worı ra bırıfoefe mburumbo moanı nğımı sıhi yangrıı fondıfe hınıngıfembo mayafıyosı! Se Godındı nımorıyafühanası, se sıhafıhoarı yaro aboedamboyafosı. Se ndahonı nımı keımbı karıhendeımbı-fihındı hıfına foarefoao peyafısı!” sei hoafıme hündo.

41 Nindou ai ramehindı ranı-süngu yahurai Godımbı sıhou-rundeımbı bogorı nindou, ahınümbı hohoanımo yamundu-rundeımbı asu ranıhündambo bogorı nindou ranai-amboanı yaru tıkıfınambo-rüwurühi tırifoarüwurühi yahomoya,

42 “Sıas ai nindou bıdıfıramboyu ai aboedamboreandı marandı, nğasu ai nğırı ahandı fımbı ana aboedambondeandı! Awi aiana Israeri-yafe adükarı bogorımbıpoanı! Asu ai haponda nımı keımbı karıhendeımbı ranı-fihındı hıfını akusıfoandı ana, asu ro ahambo anıhondümbındıhurımbıyefı!

43 Ai Godımbı anıhondümbırorıhı Ahandı nımoranaheı mehu. Refeanaşı, awı sıhırıı hoeındıhu God ai ahambo farıhefımbıoyu ranahambo,” mehomondo.

44 Asu nindou hümbühünıyafanı-rınandeımbı Sıasındı fıkımı maparıfanı amboanı ai mare moanı nindou bıdıfırıı ai ramarıhorı nou yahurai rarınerı tırımafoarınerı.

*Sıas ai ndeara munğuna yıfımayu
(Mak 15:33-41; Ruk 23:44-49; Son 19:28-30)*

45 Refe hayamboyo-ane hüfınımbı peyo haya hıfı munğı ranai nımbı nımarı ho ho hımbı nımbıambe hondü hüfıwıyüambe tüküme feyo.

46 Hüfıwıyüambe safı sımogodühi Sıas ai puküna heıyühü yahıya, “Eri, Eri, rema, sabaktanı?” mehu. Ranı hoafı ra yare yahurai hoafıyowohü yahıya, “Wandı God, wandı God, se nımbıoe wambo hınıngıro-wandırımbıoyafı?” meho.

47 Nindou bıdıfırıı ranühi manımbıoeı ranai ranı hoafı ra hımbırorıyeı heı hoafıyeıhü seıya, “Nindou ranai ana Erası-amboanı dükarırı mınğayundo,” maseı.

48 Nımaı nindou mamı aheı mbısumo ranai pıpıyu hu worapoworapoyoweımbı moatükunı nou semündü mbıra nımbıharıfıhı pare hımondamündü mbıra hühtımbü wain hoe ranambe foare hıramündı haya Sıas ai ranı moatükunı ra mbısumündü yahu haya segodımbı mehu.

49 Nğasu bodımondı ai hoafıyahündowohü seıya, “Awi, hoeındıhu mbındıhımbı Erasıa ai ahambo farıhefımbı tükümandıfıyu wanımandıyo,” maseı.

50 Ranıyu asu Sıas ai asükayı puküna heıyühü ahandı yıfıafı hınıngırırıhı nımbıkomayı.

51 Ranıyo asu Godındı worı safambe hoarı yıpurı nafıtambıhü mahetaro ranai nımoamo nğahı peyo haya hanı hıfını gebü türeandıhı yımbı kıkımareandı. Hıfı ai fıfımbıyowohüyo munğambo nımbıoeı ranai gübüdümarıhoayo.

52 Yıfıambe ranı nafıtambı tıhoai-tıhoairandıhı asu Godındı nindou afındı horımbı yıfısafımayeı ranı yangrıı bıtyahı-bıtyahı marıhündı.

53 Ai yıfıambe ra hınıngırıhı heı Sıas yangrıı asükayı bıtıme fıyu ranı-süngunambo ai Sürühoeımbı Nğofı adükarı (Serusarem) ranına maheı. Ranıyo nindou afındı ranı aheımbı ranühi hoeımarıhındırı.

⁵⁴ Ami-yomondi bogoriyu asu bidifiri amiyomo ranai ai-babidimbo ningomombo Sisasimbo himboanawarurihi maningomo ranai sapo hifheyowohu asu munguambo moatukuni tukumefeyoa hoeimarundi ranimbo yhimboyomonduh hoafiyomonduh yahomoya, “Awi aiana Godindi Nimori honduyu,” mehomo.

⁵⁵ Nimorehi afindi bidifiri Gariri hifi hiningirih hehi Sisasimbo farhefimbo sungumarihori masuhusi-mayei ranai buriyei. Ai moai akimi papuhyahindi, nga moani anguni goagu safi nimboeimbo himboari papimayei.

⁵⁶ Nimorehi burimayei ranahei mbusumo ra ngoru Maria Makdarahundiyo, ngoru ra Maria Sems Sosepiyafandi hondiyoy asu sapo Sebedindi nimorehiyo rarihi ai manimboei.

*Sisasimbo Sosep Arimateahundi ai hongu ambe masitheru
(Mak 15:42-47; Ruk 23:50-55; Son 19:38-42)*

⁵⁷ Ndeara nimbambe nindou napo afindeimbi ahandi nduri Sosep Arimateahundi-mayu ranai tukumefiyu. Nindou ranai-amboani Sisasimbo sungururi-randeimbi nindouyu.

⁵⁸ Ai hufu Pairatindi himboahu tukufi nungumbo Sisasindi yifinimoko ranahambo ndahamindi yahu haya dudumefindo. Raniyu asu Pairat ai Sisasindi yifi-nimoko ra Sosepimbo dabudo mehu.

⁵⁹ Sosep ai yifi-nimoko serumundu mbura simbori kifohi hoearihih pariri himondimariri.

⁶⁰ Raniyu ai ahandi hongu nimoei nginindambe simbori nafirihai hiningimareandi ranambe masitheru. Ai nimoei yitifo afindi ra gugurihai nafitambembo gure pare mbura ndamefiyu.

⁶¹ Rani-yafe Maria Makdarahundi-mayo ranaiyo asu ngoru Maria-mayo ranaiyo ai hongu ra hangifohu mamarife.

⁶²⁻⁶³ Ngoru sina moani nimarimbo si tukufeyoambe Godimbo sihourundeimbi bogoriyomo asu Farisi nindouyomo ranai Pairat babidi mamuhiyafu fandu nimarimo hoafiyomonduh yahomoya, “Nindou adukari, ro hohoanimoyefimboanefi hoafi mam sapo nindou woshihoafori hoafumbi-mayu ranai yare hoafiyuhuya, ‘Ro ngimi sinda mbundha asu asukainda yangiri botindaheamboyah,’ mehu ra!

⁶⁴ Ranimbohundambo animbo asu se hoafindafani hongu ra ndore nginindi hifandiyo ho ngimi si ranuhi tukufemboane. Rananimbo asu ahambo sungururu-rundeimbi ranai ngiri ahandi finimoko ra dibo humbuhunimbo ndowandumo houmbo asu ai nindou ranaheimbo hoafindimonduhya, ‘Ai yifihundi yangiri botimefiyu,’ mbesimo. Sungunambo woshihoafori hoafi ranai asu horombo woshihoafori hoafimayu ranahambo ngasundeamboe,” mehomo.

⁶⁵ Raniyu asu Pairat ai ahamumbo hoafiyupuruh yahuya, “Se hifandiru-rundeimbi nindou bidifiri sowapundumo houmbo ngomo moani hongu ambe ra nginindi hamindi papi papindu hiningindundi,” mehupuri.

⁶⁶ Ranio asu ai ranihunda botiyafu homo hongu ambe ranahambo yowan yahomombo paru hiningiru houmbo asu nindou bidifirambo hifandiyo nimarimbo hiningimarupuri.

28

*Sisas ai yifihundi yangiri botimefiyu
(Mak 16:1-10; Ruk 24:1-10; Son 20:1-18)*

¹ Moani nimarimbo si ranai munḡuyo ane, asu weaḡurühi sihi hapoadumbo siambe hondü hüfihamindi sifo-koateyuambe, Maria Makdarahündiyo asu ḡgorü Maria ranaiyo ai honḡu Sisas yaḡurümbü-mayo ra himboambo mahafe.

² Ranıyo moani nımai hamındi hıfıhe afındi ranai tüküfıhiyo, Adükarındi nendi ranai sünambeahındi kusü nımoei afındi nafıtambihı mapaiaro ra gügürıhai sıhai hayambo ranıwamı mamaru.

³ Ai wabürüsü nahuraiyowohüyo asu ahandı hoearı ranai moanı mburıḡgai kifohı hamındi nahurai tüküme Feyo.

⁴ Ranıyomo asu nındou honḡu ambe ranahambo hıfıandu manıḡgomomemo ranai ahambo yıhimbombo hıhamındarıyomondühi yıfı nahurai korımemo.

⁵ Asu sünambeahındi nendi-mayu ranai nımorehi yımbumefe ahafembo hoafıyupırüh yahuya, “Se awi yıhimbo-ndamboyafe. Ro sıhafembo fıfırıheapırımbó-anahı, sapo seana Sisas nımi keımbı karıhendeımbıfıhi hıfokoamefiyu ranahambo kokombo-anafe nda.

⁶ Aiana moai ndühi yaḡuru. Aiana sapo horombo hoafımayu süḡu yaḡırı aboeda asükai botıme fiyu. Awi naha fondı ai meḡuru nda hoerıne.

⁷ ḡga se nımai ḡgafe ahambo süḡururü-rundeımbı nındou-memo ranahamumbo hoafındafınapurühiya, ‘Ai yaḡırı aboeda botıme fiyu. Asu haponda ai Garirinambo horombofi sıhamundı wagabe ahu, ḡga se ranühi anımbó ahambo hoeındurümbóemo!’ mbısafe. Hapoana ro sıhafembo hoafıyahıpırımbó-anahı,” mehupırı.

⁸ Ranıyafe ai honḡu ra hınıḡırıne hena yıhimboyafesi, ḡga asu ai hıhıfıhıhıfı kameihü pıpına Sisasımbó süḡururü-rundeımbımbó hoafombo mahafe.

⁹ Moanı nımai Sisas ai ahafembo-so tüküfi hoafıyupırühi yahuya, “Karıhapısi,” mehupırı. Ai ahambo-so tüküyafıne yıtıḡarühi kıkıhırınandıfe henambo ahambo Adükarani safe hena hohoanımomefınando.

¹⁰ Sisas ai ahafembo hoafıyupırühi yahuya, “Se yıhimbondamboyafe. Se ḡgafe wandı wandafı mamımbó hoafındafeanı anımbó asu ai Garirinambo ḡfıfomo tükündafu ranühi anımbó ai wambo hoeındurımbóemo,” mehu.

Nındou hıfıandu manıḡgomo ranai hoafı sowandümo homo wataporımbómarundı

¹¹ Nımorehi yımbumefe ranai nafı mbahafe nou ranambo, bıdıfırı hıfıandu-rundeımbı nındou ranai ḡgoafı adükarı-mayo ranına homo bogorı Godımbó sıhou-rundeımbı nındou ranahamumbo munḡuambo wataporı nıne-moatükunı ahamundı himboahü tüküme Feyo ranahambo wataporımbómarundı.

¹²⁻¹³ Ranıyomo Godımbó sıhou-rundeımbı nındou bogorıyomo asu bogorı nındou-memo ranaiyomo ai mamühiyafu houmbo hoafı fıfırımarundı. Ai kakı afındı ra ami-memo ranahamumbo sabupurühi yahomoya, “Se randu hoafındımondühi anımbóya, ‘Nımbokoanı ro yapombóyahu mboapoefı nou ranambo ahambo süḡururü-rundeımbı ai tüküyafu hümbühünımbó ahandı fınmoko ra masowarüdümo,’ mbısımo.

¹⁴ Ranı hıfı bogorımbófi hıfıanda-randeımbı ai ranı hoafı ra hımborınduanı asu ro ahambo bıdıfırı hoafındahundoanı rananımbó asu se ḡırı ranımbó tıḡırıfo tükündıfemboe mbısımo hou afındı hohoanımondımo,” mehomopırı.

¹⁵ Ranimboane ami-memo ranai kaki masabupuri-mayo ra sowandümo hou asu ai ahamumbo hoafimemopuri süngu yaru homo hoafimemo. Ranane asu rani hoafi ra Suda-yafe mbusümo hapondanambe amboani yangörü wakareandi.

*Sisas ai ahambo süngururündeimbimboso tüküme fiyu
(Mak 16:14-18; Ruk 24:36-49; Son 20:19-23)*

¹⁶ Sisasiambo süngururü-rundeimbi 11memo ranai Gariri wafunambo mahafomo sapo horombo Sisas ai ranühi ngomo mehupuri süngu.

¹⁷ Ai homo ahambo hoeirüwurihüyomo asu ahambo ngusüfo parüwuri hohoanimomemondo. Nga asu bidifiri ai ahambo hohoanimo yimbumborurü.

¹⁸ Sisas ai akimi ahamumbo-so sühöfi hüfu hoafiyupurühi yahuya, “God ai wambo muᅇguambo ᅇginindi sünambeahindiyo asu hifinindiyo ra sendirimboani.

¹⁹ Ranimbohündambo animbo asu se ngomo muᅇguambo nindou ranaheimbo ai wambo sünguyondiri-rambo nindou tüküfembohündambo randu ndundi. Asu se aheimbo Apendi ndürinambo, Nimorindi ndürinambo, asu Yifiafi Aboeindi ndürinambo himoni hundüründündüri.

²⁰ Asu ro sihamumbo hoafimehapuri ra muᅇguambo moatükuni süngufe hombohünda yamundündüri. Asu ro se babidi nimboa ᅇgambo bidifirani si tükündifemboe,” mehupuri.

Mak Aboedi Hoafi Mak ai sürü papimarandi

*Son hundürüra randeimbi ai hoafi bokamarihendi
(Matyu 3:1-12; Ruk 3:1-2; 3:15-17; Son 1:19-28)*

¹ Sisas Kraisi Godindi nimirambo aboedi hoafane nda.

² Hoafi nda boatei tüküme feyo Godindi hoafi hoafiyu randeimbi Aisaia ai sürü papimarandi nahurai. God ai yahuya,
“Ro nindou mamı wandı hoafi bokarıhefembohünda koandıhehinanı ai sıhamböhünda horombondıfi ngumbui.

Asu ai anıambo sıhamböhünda nafi didıboadondeambui.

³ Nımı wohı furıkoatereandühi, nindou mamındı yasımondı mıngıyo hoafıyowohü yahoya,

‘Adükarımböhünda nafi nafındıhehındı.

Ahandı nafi dıboadondıhındı,’ meho,” mehu.

Aisaia 40:3

⁴ Son nindou hundürüra randeimbi mayu ranai nımı wohı furıkoatereandühi tüküfi nımorehi nindowenihıambo Godındı hoafi bokarıhendühi yahuya, “Se moaruwai hohoanımo hınıngıfe aboedi hohoanımo süngufembo nafuımböhünda hundüründeianı anıambo, God ai sıhei moaruwai hohoanımo raguanambondeambui,” mehu.

⁵ Ranıyei nindou afındı Sudahündıyei asu Serusaremıhündıyei ai Sonındı hoafi hımborıambo mahei. Ai ahei moaruwai hohoanımo ra weındahı hoafımayeia Son ai Sodan hımo hundürümarandı.

⁶ Asu Son aiana hoearı kamer nınendınambo nafümbı güde mbura tıtapürınambo kıkıhırıhaimarandı. Ahandı sesı ana yıthı asu efu hoe ranıyo sesü-marandı.

⁷ Son ai nindou ranaheimbo hoafi bokarıhendühi ndare hoafıyuhı yahuya, “Nindou ngorü süngu düdümbui ahandı ngınındı ra wandı ngınındıambo ngasündeamboane. Roana amofe ahandı sufıhındı wofı ra fufurıfembo nindou aboedi hamındıyahıpoanı.

⁸ Ro sıheimbo hoenambo hundürühandı arıhandı, nga ai anıambo Yıfiadı Aboedınambo hundürü-ndandürümbui,” mehu.

*Son ai Sisasıambo hundürümarıdı
(Matyu 3:13-17; Ruk 3:21-22)*

⁹ Ranı-sıamboanı Sisas ai Nasaret ngoafı Gariri hıfıhü hınıngıre haya masünuwamboyu Son ai Sodan hımo hundürümarıdı.

¹⁰ Asu nımeöhınou hoe hınıngıre haya tüküfi süfu hoeireandane sünü ai bureandühyo Yıfiadı Aboedi ranai ahambo sowana wupufu nahurai makoso.

¹¹ Hoafi mamı sünambeahındı tüküfehü yahoya, “Se ana wandı ngüsüfo parıheanıneimbi nımor-anafı. Asu ro sıhamboane ngüsüfoambe sıaoheandı,” meho.

Satan ai Sisasıambo moaruwai hohoanımombıyuwa yahuhaya rarı hoeımarıdı

(Matyu 4:1-11; Ruk 4:1-13)

¹² Nımeöhınou Yıfiadı Aboedi ai Sisasıambo nımı wohı furıkoatereandühi koamarıhera mahu.

¹³ Ranıhı 40 sı manıngua Satan ahambo moaruwai hohoanımombıyuwa yahuhaya rarı hoeımarıdı. Sisas ai afoendı nınıhondı babıdıambo nünguanı asu sünambeahındı nendı ai ahambo mafarıhawurı.

*Sisas ai Gariri hifambe piyu haya Godindî hoafi wataporimbomarandi
(Matyu 4:12-17; Ruk 4:14-15)*

¹⁴ Son ai karabusimefiyua asu Sisas ai Garirihü tüküfi, Godindîmayo aboedî hoafi ra bokamarîhendî.

¹⁵ Ai aboedî hoafi ra wataporimbomandühî yahuya, “God ai hoafîmayu si ra ndeara tüküfehü asu ahandî nginîndî hifandarandî ra ndeara akîmî tüküfemboane. Nga se moaruwai hohoanîmo ra hîningîndîhi hehi aboedî hohoanîmo süngundîhindî,” mehu.

*Sisas ai nindou yimbuyimbu hoafîmayua ahandî süngu mahomo
(Matyu 4:18-22; Ruk 5:1-11)*

¹⁶ Sisas ai kurîhoe Gariri hîmborîkîmî huhü Saimon Andru apodohombo hoeimareapîrî. Ai andürî kurîhoeambe mafoarîneandî, ai kinî wowariyafanî rînandeimbi nindou wambo.

¹⁷ Sisas ai ahafanîmbo hoafîyupîrühî yahuya, “Se mborai wambo süngundînandîrî ndînandî, rananîmbo ro sîhafanîmbo nindou semîndîmbo yamundîheapîrîmboyah,” mehu.

¹⁸ Asu ai nîmehûnou andürî sîhene hena ahandî süngu mahafanî.

¹⁹ Ai akîdou sühüfi hu Sebedindî nîmorî yimbu, Sems Son apodohombo botambe nîmarîfanîmbo andürî dîboadomarîneanda hoeimareapîrî.

²⁰ Sisas ai ahafanîmbo hoafîmayupîramboyafanî, ahafandî afîndî Sebedi asu mamî ratûpurîyomo rundeimbi nindou botambe hîningîrîneapuri hena, Sisasîndî süngu mahafanî.

*Sisas ai nindou mamîndî fiambeahîndî moaruwai nendî
hîhaimafoareandî
(Ruk 4:31-37)*

²¹ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babîdîmbo moanî ngoafîmbo nîmarî sihî Kaperneam ngoafînambo mahîfomo. Ranî-sîmboanî ai Suda-yei rotu worambe kefuai hafu nîmorehî nindowenihîmbo Godîndî hoafi yamundîmareandürî.

²² Ranîyeyi asu ai ahandî yamundîfe hoafi ranahambo hepünîmehindî. Sapo ai moai ahînûmbî hohoanîmo yamundu rundeimbi nahurai yamundeandî, nga nindou adûkarî nginîndeimbi nahurai yamundîmareandürî.

²³⁻²⁴ Ranî-sîmboanî nindou mamî moaruwai nendî nîmarûmbîmayu ranai Suda-yei rotu worambe nîmarû pukûna hoafi karîhoehü yahuya, “Sisas, Nasaretîhündî, se yohoefîmbo nînî nününgufemunîmboyafî masînîfî? Yîhoefombo moaruwaimbo-fîmunîmbo safîmboyafî? Ro fîfîrîheanî. Se ana Godîndî mbumundî nindou-anafî,” meho.

²⁵ Asu Sisas ai moaruwai nendambo ngîndî hoafîyuhî yahuya, “Se hoafi kîkîrandîfî hawa kosîfoao,” mehundoamboyo.

²⁶ Asu moaruwai nendî ranai nindou ranahambo yabadîrî hîningîreri mbura hoafi moanî pukûna karîhoai haya nindou ranahandî fiambeahîndî makosîfoendî.

²⁷ Ranîyo asu muŋguambo nîmorehî nindowenihî ranai hepünahindühî aheihoarî sîmborî hoafîyeyihî seiya, “Nîndîmoatükunîyo nda yahurai tüküfemefeyoa? Nindou ndanai sîmborî moatükunî bogorî nindou nahurai yamundîmareandî. Asu ai moaruwai nendambo hoafîmayua ahandî hoafi hîmborîmayeyi,” masei.

²⁸ Ranîyo asu Sisasîndî hoafi ranai nîmehûnou muŋguambo hîfî Garirihü ra hoango wakîmareandî.

*Sisas ai Pitandi yamongoamindi aboedimareandi
(Matyu 8:14-15; Ruk 4:38-39)*

²⁹ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo Suda-yei rotu worambeahindi tüküyafu houmbo Sems weimbo Son babidimbo Saimon weimbo Andru-yafandi worinambo mahomo.

³⁰ Saimonindi yamongoamindi ai angünumbo fondihü mapowa asu ahandi angüni ranahambo nimehünou Sisasimbo hoafimehündo.

³¹ Raniyu Sisas ai hüfu ahandi watinjarühi kikhiramündü botimareanda asu angüni ahandi ranai nimehünou makosifoenda asu sesi sindimarandi.

*Sisas ai nindou afindi aboedimareandüri
(Matyu 8:16-17; Ruk 4:40-41)*

³² Mami ranai nimbambe hüfhamindi hürimindowa nindou ranai nimorehi nindowenihi angünümbi asu moaruwai nendeimbi fufurühümündihündüri Sisas sowana mafandihindi.

³³⁻³⁴ Muñguambo nindou ngoafihündi ranai hei wori Sisas nimarümbi ranai yipuri-kimi burimayeia Sisas ai afindi nimorehi nindowenihi muñguambo mamikarambo angünümbi aboedireandüri asu moaruwai nendi afindi raguanamboreandüri marandi. Asu moaruwai nendi ranai ahambo fifirihori ranimboyu ai aheimbo yowanı akıdou amboanı hoafiyopoanı mehündüri.

*Sisas ai Garirihü hoahoangu wakimareandi
(Ruk 4:42-44)*

³⁵ Sisas ai siambe hondü nimbı hoangiri kiaroambe botifi haya hu gorügoanıni nindou nimarıkoateyohü Godimbo didıbafiyuhü mamaru.

³⁶ Asu Saimon ai ahandi ngunindi babidi Sisasimbo kokomaruri homo.

³⁷ Ai homo hoeirüwurühi hoafiyomo-ndowohü yahomoya, “Muñguambo nindou ai sıhambo kokorihüninühanei,” mehomo.

³⁸ Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Ngorü ngoafi akimi adaburo ranambo ngefo. Rananımbı ro aheimbo amboanı Godındı hoafi hoafındahandüri. Ranımbıyahı ro nda masınihı,” mehu.

³⁹ Asu Sisas ai muñgu Gariri hıfihü hoahoangu wakireandühi, Suda-yei rotu worambe hu, Godındı hoafi bokarhendühi asu moaruwai nendambo hıhaifoareandüri marandi.

*Sisas ai nindou mami mımanıho masımeımbı aboedımariri
(Matyu 8:1-4; Ruk 5:12-16)*

⁴⁰ Nindou mami mımanıho masımeımbı ai hu Sisasındı yirikimi piyu nımarümbı hüti hoafirürühi yahundoya, “Se refembo yıfirayafi ana, wandı mımanıho masımeı ra aboedındowandıri,” mehundo-amboyu.

⁴¹ Asu Sisas ai ahambo hıpoamborirühiyu, ahandı warınambo sündirühi yahundoya, “Refembo samboanahi, nga se aboedıyafo,” mehu.

⁴² Raniyo masımeı ranai nimehünou didıkrıfoendühiyo asıkai nindou ranai aboedımayu.

⁴³⁻⁴⁴ Sisas ai nındoumayu ranahambo ngoafınambo koarherühi asıkaiyu hoafıyundowohü yahundoya, “Se yowanı nındou mamımbı amboanı sıhafi fi ranahambo hoafıyopoanı. Nga se ngafi Godımbı sıhairandeımbımbı sıhafi fi ra nafuındafındo. Rananımbı Mosesındı ahınümbı hoafımayo süngu sıhafi fi aboedı tükümeıfeyo ra aheimbo nafuımbıhünda Godımbı sesi mbısıhenda-mboane,” mehu.

⁴⁵ Nga asu nındou ranai hu Sisas ai ahambo aboedımariri ranahambo wataporımbı-maranda asu Sisas ramareandı hoafi ra muñguambo ngoafi hıhımborımayei. Ranımbıyu Sisas ai nındou hoeındı-hındırı-mboyei

yahuhaya moai mamî ngoafi amboani hu. Ai nindou nîngo-koateyeihî manûnguyosi, nga asu nindou ranai munguambo hîfîhündî ahambo sowana hei marîhündî.

2

*Sisas ai nindou yirîwarî moaruwaimbü aboedîmarirî
(Matyu 9:1-8; Ruk 5:12-16)*

¹ Yahunümbî si ho hayamboyoane Sisas ai asükai Kaperneam ngoafînambo hîhîrîfi mahu. Ranîyo ai hu worambe amaru hoafi ra mahoango.

² Nindou afîndî ranai fandambo worî ranai tühüforeandühî moai yipurîkîmî amboani fondî akîdou nîngo. Ranîyo Sisas ai aheimbo Godîndî hoafi yamundeandürühî mamaru.

³ Yimbu-yimbu nindou ai nindou yirîwarî moaruwaimbü ra fondîwamî foarüwuri mburu sowaründümo mahîfomo.

⁴ Nindou ranahambo Sisas sowanambo semündü hîfombo nindou afîndîwambo nafi gûmareandamboyo hafomo worîwamî Sisas nûngu simogodühî hîfînambo tîtrundeimbî worî ranambe wanjeyanîrîhou mburumbo fondî kameihü masafoarüwuri.

⁵ Ranîyu Sisas ai nindou ranahamundî anîhondümböfe ra hoeireanda mayoa, nindou yirîwarî moaruwaimbü ranahambo hoafîyundowohü yahuya, “Nindou hoarîfi, sîhafî moaruwai hohoanîmo ranana amboawi sambo-anahî,” mehu.

⁶ Asu ahînümbî hohoanîmo yamundu rundimbî bîdîfirî ranühî mamarîmo ranai ahamundîhoarî ngusüfoambe raru hohoanîmoyomondohü yahomoya,

⁷ “Nîmboe nindou ndanai hoafi yahurai hoafayua? Ai Godîyupoanî yahurai hoafayu. God mamî yangîrî anîmbo moaruwai hohoanîmo ra amboawi mbüsümbui,” mehomo-ndamboyu.

⁸ Sisas ai nîmehünou ahînümbî hohoanîmo yamundu rundimbî-yomondî hohoanîmo ra fîfîreandî. Ranîyu ai hoafîyupurühî yahuya, “Nîmboe se ndanî moatükunî nda raru hohoanîmoemoa?”

⁹ Nîne hoafîyo nindou yirîwarî moaruwai ndanahambo hoafîmbo hînîngîrouayoa? Ro hoafîyahühî sahîya, ‘Sîhafî moaruwai hohoanîmo ranahambo amboawi,’ asahîyo asu ‘Botîyafo sîhafî fondî sowandîfi hawa hafî,’ asahîyo. Nga yimbu ra hoafîmbo ro ngînîndeimb-anahî. Asu yimbu hoafi ra hoafîmbo nahanîyo hînîngîrouayo asu nahanîyo tînjûmbayo? Yîbobo ro hoafîndahanî anîhondümbö tükündîfemboe.

¹⁰ Nga ro sîhamumbo ranî-moatükunî ra fîfirîndundî asahî, Nindou Hondü ai hîfî ndanühî moaruwai hohoanîmo amboawi yahombo ngînîndeimbani,” mehu. Ranîyo asu Sisas ai nindou yirîwarî moaruwaimbü mayu ranahambo hoafîyundowohü yahuya,

¹¹ “Ro sîhambo hoafayahanîni, botîyafo sîhafî fondî sowandîfi hawa worînambo hafî,” mehundo-wamboyu.

¹² Nindou afîndî megoro ranahei hîmboahü yirîwarî moaruwaimbü mayu ranai nîmehünou botîfi ahandî fondî semündü haya mahu. Ranîyo nindou afîndî megoro ranai hepünahindühî Godîmbo aboedani sei hoafîyeihî, “Moai horombo ro ndahurai moatükunî hoeirîhundî,” masei.

*Sisas ai Rifaimbo mborai wandî süngu mehu
(Matyu 9:9-13; Ruk 5:27-32)*

13 Sisas ai asükai hihirifi haya Gariri kurihoe himbori kimi hüfuane nindou afindi megoro ranai ahandi süngu tümare hoamboyu asu Godindi hoafi yamundimareandüri.

14 Ai huhündamboyu Rifai Arfiusindi nimori ai ahandi takis kaki semindi worambe mamaruwa hoeimariri. Ranıyu Sisas ai hoafiyundowohü yahuya, “Mborai wandi süngu,” mehundo-wamboyu Rifai ai botifi haya Sisasindi süngu mahu.

15 Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo Rifaindi worambe takis kaki sowandümo rundeimbi nindou-yomo asu moaruwai hohoanımoyomo rundeimbiyomo ai-babidimbo nımarımo masowasümo. Nindou yahurai ranai munquambo si Sisasımbı süngururü marundi.

16 Farisihündi ahınümbi hohoanımo yamundurundeimbi ranai hoeirundane Sisas ai takis kaki sowandümo rundeimbi asu moaruwai hohoanımoyomo rundeimbi nindou babidimbo sesi masesu. Ranıyomo ahambo süngururü-rundeimbi dudurüpurühi yahomoya, “Nımbıoe Sisas ai takis kaki sowandümo rundeimbi asu moaruwai hohoanımoyomo rundeimbi nindou babidimbo nımarımbı sesi sesü maranda?” mehomo.

17 Sisas ai ranı hoafi ra himborıyu haya ahınümbi hohoanımo fıfirundeimbi ranahamumbo hoafıyupurühi yahuya, “Nindou anğünıkoate ana moai dokta sowanambo hei rihündi, nğa anğüneimbi anei hei arihündi. Mamı yahuraiane ro makosahı nda mbumundi nindou anefı seimbi nindou ranaheimbo mborai yahombo-yahıpoanı, nğa nindou moaruwai hohoanımoıyeı rihündeimbi seirihündeimbi ranaheimbo mborai yahomboıyahı,” mehu.

*Sisas ai sesi wehısaombo hoafi yamundimareandi
(Matyu 9:14-17; Ruk 5:33-39)*

18 Sonımbı süngururü-rundeimbi asu Farisi-yomondi süngurundeimbi ai mamımbı sesi wehımemo. Ranıyo asu nindou bıdıfırı ai homo Sisasımbı dudurüwurühi yahomoya, “Nımbıoe Sonımbı süngururü-rundeimbi asu Farisi-yomondi süngurundeimbi ai sesi wehısaoyomo arundi, nğa asu sıhafı süngurunıni rundeimbi ana moai sesi wehıyomo rundı?” mehomonıdamboyu.

19 Asu Sisas ai yare hoafıyupurühi yahuya, “Nindou mamı nımorehi semındımbı sıhi ai babidimbo nıngıambe ra sesi wehımandeıyo? Nindou nımorehi semındımbımayu ranai ai-babidimbo nıngıambe ana nğırı sesi wehındeı.

20 Nğa süngunambo nindou ranahambo ndowaründümo nğomondanı ai-babidimbo nıngıkoate-ayıambe anımbı sesi wehındeımbıyeı.

21 Nindou mamı aıamboanı moai hoarı goesürı sımborı semündü haya wamındafı nğısıharı hoarı fıhi pare kacıyu randı. Rawareandı ana, bobıe-ndandı asu hoarı goesürı sımborı ranai akıdou yanğırı yagodı mbunda nğısıharı hoarı ra hırındeamboe. Hoarı goesürı sımborı rananı wamındafı ra hırındeandı asu ambe afındı nıngıomıboe.

22 Asu nindou nğorü ai sımborı wain hoe ra wamındafı wain hoe nınihondı hoarı hıprı ranambe nğırı kandeandı. Rawareandı ana, hıprı ranai borındıfeihü wain hoe ranı keboemıboe. Nğa sımborı wain hoe ana hıprı sımborı ambe femıboane,” mehu.

*Moanı nımarımbı sıhi ratıpurıkoatembo hoafi
(Matyu 12:1-8; Ruk 6:1-5)*

²³ Mami ngoafimbo nimarimbo sihi Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo wit nümbürü mbusümo mahomo. Ranıyo ahambo süngururü-rundeimbi ai wit ahurü bıdıfırü hürımaründümo.

²⁴ Asu Farisihündi ai Sisasimbo düdurüwuruhü yahomoya, “Nımböe sıhambo süngurunıni rundeimbi ai moanı nımarimbo sihi ahınümbi ra rawarunda?” mehomondamboyu.

²⁵ Asu Sisas ai simbori hoafıyupurühi yahuya, “Awi se Defit ai ahandi wandafı mamı babidimbo sesıkoate wembomboyomondühi ramareandı ra hoeirundai wanıyo?”

²⁶ Sapö Abaiatar ai Godimbo sesi sıhairandei-mbımböfi nımaruambe Defit ai Godındi ser worambe kefuai hüfü bret Godimbo masıhoundi ra masesu. Bret ranana Godimbo sesi sıhou-rundeimbi yangırane sowasümo arundi. Nga Defit ai sesühi ahandi wandafı mamımbö bıdıfırü masagapuri ra moai fıfırundiyo?”

²⁷⁻²⁸ Sisas ai asükai Farisimbo hoafıyupurühi yahuya, “Moanı nımarimbo si ranahambo fehefemboyopöanı God ai nındou nafımarandı. Nga moanı nımarimbo si ranai nındoumbo mbıfarıheirambo yahuhayamboyu nafımarandı,” mehu.

3

Sisas ai nındou watıjarı moaruwaimbü aboedımariri (Matyu 12:9-14; Ruk 6:6-11)

¹ Asükai ngorü-sımböanı Sisas ai Suda-yafe rotu worambe kefuai hüfüane nındou watıjarı moaruwaimbü ai ranühi mamaru.

² Ranıyo nındou bıdıfırü ai Sisasimbo hımböarı safühi marüwuri moanı nımarimbo sihi nındou watıjarı moaruwaimbü ra aboedındira papıhoafındıhurü yahomo houmbo.

³ Sisas ai nındou watıjarı moaruwaimbümayu ranahambo hoafıyundowöhü yahuya, “Botıyafö ndühi sühüfanı munğambo hoeımbırıhinıni,” mehu.

⁴ Ranıyu Sisas ai düdureandürühiya, “Nını-moatükunıyo moanı nımarimbo sihi refembo ahınümbi ra aboedayo, aboedi moatükunı refemboyö moaruwai moatükunı refemboyö? Nındou hıfökoefemboyö asu nındou aboedambofemboyö?” mehu. Nga ai moai simbori ahambo akıdou amboanı hoafıyömo.

⁵ Sisas ai nındou ranahamumbo hübudurapuri wakıreapurane asu ahamundi ngusüfoambe ranai tapıhamımayö-wamboyu hıhıfı-hıhıfı-koatemayu. Ranıyu asu nındou watıjarı moaruwaimbü ranahambo hoafıyundowöhü yahuya, “Sıhafı watıjarı ngurıhao,” mehüa ngurımarıhenda aboedi tüküme feyo.

⁶ Ranıyo Farisi nındoumemo ranai worı ra hınıngırü houmbo homo Herotındi nındou babıdı Sisasimbo hıfökoefimbo hoafı fımaründümo.

Nındou afındı ranai Sisasimbo süngumarıhorı (Ruk 6:17-19)

⁷ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo Gariri kurıhoenambo mahomonda asu nındou afındı ranai ahamumbo süngu-marıhüpurı hei.

⁸ Sisas ai nındou yamunde asu aboedıre arandı hoafı ra hımböarıyei hehi, nındou afındı Gariri, Sudia, Serusarem, Idomia, hıfı Sodan hoekımi ad-aburo, Tair asu Saidon ngoafı ranıhündi ranai Sisas sowana mafandıhındı.

⁹ Sisas ai nındou afındı ra hoeireanda mayowamboyu ahambo süngurururü-rundeimbi-mbo hoafıyupurühi yahuya, “Nındou afındane

engoro, nga se bot ngorü sowandümo sifomo, nga afindi afindi ndeihi wambo hoe hohoeani ninendi-hündürimboyei,” mehupuri.

¹⁰ Sisas ai horombo nindou afindi aboedimareandüri ranimboyei angünümbi nindou afindi ranai Sisasimbo sündifimbo simbori ninendürimayei hei.

¹¹ Asu moaruwai nendi ranai Sisasimbo hoeirihoran mayoa ahandi wagabe piyei nimareimbo pukuna hoafi karihhindühi seiya, “Seana Godindi nimor-anafi,” masei.

¹² Nga Sisas ai aheimbo nüngunahurai nindouyu yaho fifirife hoafimbo yowan mehündürü.

Sisas ai ahandi hoafi semindi horambo nindou 12 kafoare hinigimareapuri

(Matyu 10:1-4; Ruk 6:12-16)

¹³ Ai hafu hifi wafuwami nimarumbo nindou dideyomo ai hohoanimo-yupureimbi ahamumbo hoafimayua ahambo sowana mahafomo.

¹⁴⁻¹⁵ Sisas ai nindou 12 sepurimündi hinigireapuri haya hoafi sowandümo homo-rundeimbi anemo yahu kamafoareapuri. Nindou ranai Sisas babidimbo ningombo ai koarhefepura ho Godindi hoafi bokarhefehü asu moaruwai nendi hihafefembo nginindi masagapuri.

¹⁶ Sisas ai nindou 12 ndanahamumbo masepurimüdu: Saimon, asu Sisas ai ngorü ndürü Pita kamafoariri.

¹⁷ Sems, Son Sebedindi nimori. Sisas ai ahafanimbo Boanerges anafani yahu dukamareapiri. Ahandi nimindi ra nimoamondi hoafi nahurai nindouane.

¹⁸⁻¹⁹ Andru, Firip, Bartoromyu, Matyu, Tomas, Sems, Arfusindi nimori, Tadius, Saimon Serot* srambeahindiyu asu Sudas Iskariot Sisasimbo ahandi hürütümbi-yomondi warihumariri.

Sisas ai Bersebur kapeihü ratüpurayu masei

(Matyu 12:24-32; Ruk 11:14-23; 12:10)

²⁰ Sisas ai worinambo huan asukai nindou afindi ranai hei wori gümarihori. Ranimboyu ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo sesi sesi-koatememo.

²¹ Sisasindi fikiminindi ai rani hoafi ra himboriyei hehi ahambo fihimündimbo mahei. Sapo ai hohoanimoyeihiya, ai wunünumbo-yuhümbei sei hehi.

²² Nga Serusaremihündi ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi ai hanimo hoafiyomondühiya, “Ahandi fiambe Bersebur mbamarü. Aiana moaruwai nendiyei bogori Bersebur ahandi nginindi-namboane moaruwai nendi nindouyei fiambeahindi hefoare arandi,” mehomo.

²³ Sisas ai nindou ranaheimbo hoafiyundüra akimi maheia kafoefe hoafi hoafiyundürühi yahuya, “Satan ai nüngunde Satanimbo hemoaboaira?”

²⁴ Asu mam hifihündi ai yibobore haya yifiarayo ana, rani hifihündi ranai ngiri aboedi nimandei.

²⁵ Asu mam worambeahindi ai yiboborihi hehi yifiaraye ana, ai ngiri aboedi nimandei.

²⁶ Asu Satan ai yifiarimbo yahuhaya ahandi nendi ranai yiboboareandi ana, ngiri nginindi niigo, nga ai raniwami randihi moendi-ndeimboyei.

²⁷ Ngiri nindou ngorü ai nginindi nindoundi worambe ngu napo hühühünindu. Sapo nindou ranai hühühünimbo hohoanimoayu ana,

* **3:18-19:** Serot ai Rom hoarehi nimarimbo moei yahomo-ndeimbanemo.

nginindî nindou ranahambo wofinambo hüputüpondîherü mbundambo animbo asu ahandî napo muŋgu ra fufundamündümbui.

²⁸ Ro siheimbo anihondumbo-anahî hoafehandürî, nindou ai Godimbo moaruwai hoafayei ane asu moaruwai hohoanimoayei ane ra amboawi mbüsümbui.

²⁹ Nga nindou ngorü ai Yifiafi Aboedimbo moaruwai hoafayu ana, God ai ngirî amboawi mbüsu, hapondani-ane asu süngunamboane. Nga moaruwai hohoanimo ranai ahambo-so koadürümbo koadürümbo yagodimboe.”

³⁰ Sisas ai ranî hoafi hoafimayu ra sapo ahinümbi hohoanimo yamundurundeimbi ai ahamboya, ‘Moaruwai nendi ahandî fiambe nimarimboane,’ mehomo-ndamboyu ra-mehu.

Sisasindî fikiminindî

(Matyu 12:46-50; Ruk 8:19-21)

³¹ Ranî-simboanî Sisasindî hondî asu akohoandî ai ahambo fihambo tükümehind. Ai moanambühî nimboeimbo aheimbo sowana hombo hoafimbo nindou mamî koamarîhehorî.

³² Nindou afindî ranai Sisasimbo wakirîhorî nimareimbo hoafiyahündowohü seiya, “Sihafi amondî aborüdü ai sihambo weindani niboadei hifandarîhüninî,” masei-amboyu.

³³ Asu Sisas ai simborî hoafiyundürühî yahuya, “Didîyei wandî me asu akohoanda?”

³⁴ Nindou wakirîhi mamarei ranaheimbo hübudurandürî wakirerühî yahuya, “Ndananei wandî me asu akohoand-ayei.

³⁵ Wandî me, akohoandî asu rehîhoandî ana nindou didîyei Godindî hohoanimo süngurîhindeimbi rananei,” mehu.

4

Sesi ahurî nümbürambe bubufoefembo kafoefe hoafi

(Matyu 13:1-9; Ruk 8:4-8)

¹ Sisas ai asükai Gariri kurîhoe kimî nindou yamundife ratüpurî ra botîmareandî. Nindou afindî ranai ahandî hoafi himborimbo mafandanda botambe farîfi hoe hanjifo-wamî mamaru. Asu nindou ranai gudiani hoe kimî mamarei.

²⁻³ Sisas ai aheimbo kafoefe hoafinambo yamundeandürühî yahuya, “Nindou mamî ai nümbürambe hu sesi ahurî bubumarandî.

⁴ Ai hu sesi ahurî ra buburandane bidîfirî ai nafinî pütapîmayoa ndu ai tüküyahi masahüsi.

⁵ Bidîfirî nimoei yahafi safambe hifi akîdou yangirî niŋgowambe pütapîmayo. Hifi ra ragu hanîkoate-wambo ahurî ranai nîmai tütükîmayo.

⁶ Nga asu hüfîhamindî ai piyowohüyo ahurî hapoadümbo maforo ra sore soremarandî. Sapo ahasîharî ranai hîfambe ragu hanîkoate-wambo asu muŋgu yapataparîmayo.

⁷ Asu bidîfirî ahurî ranai tîhoarî tîhoarümbi wofi ranambe pütapîmayoa gabudandühî hisîkoatemayo.

⁸ Asu ahurî bidîfirî ai hifi aboedambe safî pütapîyowohü hisîmayo. Nîmindî mamî ranahandambo bidîfirî ai 100 hisîyo, asu bidîfirî ai 60 hisîyo, asu bidîfirî ai 30 hisîyo,” mehu

⁹ Hoafi moendîfembo yahumbo Sisas ai hoafiyundürühî yahuya, “Nindou ai himbo-ambeimbîndühî ana, hoafi nda himborîmbiyu-wamboane,” mehu.

Sisas ai nimboe kafoefe hoafinambo wataporîmbomarandî

(Matyu 13:10-17; Ruk 8:9-10)

10 Süngunambo nindou afindi ranai bukürefoendane Sisas yangiri mamaruwa ahandi süngururü-rundeimbi 12-yomo asu nindou ahambo süngurühoririhündeimbi ai kafeefe hoafi ranahambo düdumehindi.

11 Asu Sisas ai simbori hoafiyundurühi yahuya, “God nginindi hifandarandi ranahandi dibo hoafi nimindi ra se fifirifembo-hünda God ai masagadüri, nga nindou weindani maniboadei ranaheimbo ana kafeefe hoafi yangiriyo hoafimayu.

12 Ranimboane,

Ai afindiimbo himboari papindeimboyei,
nga ai ngiri türüboadhi fifirindhindi.

Ai afindi hoafi himborindeimboyei,
nga ahandi nimindi ngiri fifirindhindi.

Ranimbo-animbo ai wambo sowana asukai hihriandahi dideiyani

God ai ahei moaruwai hohoanimo ra amboawi mbüsümbui,” *Aisaia*
6:9-10

mehu.

Sisas ai sesi ahuri ranahandi nimindi fifire hoafimayu
(Matyu 13:18-23; Ruk 8:11-15)

13 Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Awi se kafeefe hoafi ranahandi nimindi ra moai fifirundiyo? Asu refeana bidifiri amuri kafeefe hoafi ra nüngundu fifiri-mandunda?

14 Nindouyei mbusümo Godindi hoafi wataporimboayo ana, sapo nindou sesi ahuri nübürambe buboafoareandi nahuraiane.

15 Hoafi nafini pirayo ana, sapo nindou Godindi hoafi himboriyehane, nga Satan ai nimehünou hoafi ra nindouyei mbusümonindi semündü raguanambo-reandühani.

16 Bidifiri sesi ahuri nimoei yahafisafambe pütapimayo nahuraiane. Ai Godindi hoafi ra himboriyehi hehi nimehünou semindiimbo hihifihifiyehi-anei.

17 Nga ai moai hoafi ra ndorhi sahümündia ahei ngusüfoambe ragu nginindi nimaro, nga ai moani akidou yangiri nginindi nimboeih anei. Ai Godindi hoafi himboriyehi masahümündi ranahambo refe hoeifembo nindou ngörü ai tñirifo sehindani nimehünou hinngirihindühi-anei.

18-19 Bidifiri ai sesi ahuri tñhoari-tñhoarümbi wohambe pütapimayo nahuraiane. Nindou ranai hoafi himboriyehaneisi, nga ai hifindi moatükunimbo afindi hohoanimoeyehi napo afindi semindiimbo ngusüfo parihindühi Godindi hoafi ranahambo gabudifoareanda asu ahuri ranai ngiri hisindo.

20 Asu sesi ahuri hifi aboedambe bubumayoa aboedi tükefeyo ranana sapo nindou düdi ai hoafi himboriyu haya fifireandühi tümafoareandi nahuraiane. Ranayo bidifiri ai hisi aboedi hisiyowohü bidifiri ai 100 hisiyu, bidifiri ai 60 hisiyu, asu bidifiri ai 30 hisiyu marandi,” mehu.

Sisas ai moaruwai nendi hemafoareandi
(Ruk 8:16-18)

21 Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbiimbo hoafiyupurühi yahuya, “Awi nindou ai ram hai wambüri asu fondi hoarehi dibonapimandhiyo? Wan, nga ram ra fondi wami nimoamo ane nindhi arihündi.

22 Munguambo moatükuni haponda dibombo engoro ra süngunambo ana weindahi tükündifemboe. Asu nine-moatükuni gabudhi masihendi ra süngunambo ana weindahi yagodomboe.

²³ Nindou ai hɪmboambeimbɪndũhɪ ana, hoafɪ nda hɪmborɪmbiyuwamboane,” mehu.

²⁴ Asũkai hoafɪyupurũhɪ yahuya, “Hoafɪ hɪmborayomo ra se wudɪpoapɪndu hohoanɪmondɪmo. Se nindoumbo yimbuarɪhindũrɪ ranɪ sɪmogodũhɪ anɪmbo God ai sɪheimbo yimbundearũhɪ asu ŋgorũ bɪdɪfɪrɪ pandeambui.

²⁵ Nindou dũdi ai bɪdɪfɪrɪ moatũkuneimbayu ana, God ai asũkai bɪdɪfɪrɪ dagadombui. Ŋga nindou dũdi ranɪ-koateayu ana, nɪne akɪdou ahandɪ warambeahɪndɪ ra ndemũndũ raguanambo-ndeambui,” mehu.

Sisas ai sesɪ ahurɪ tũkefeyo kafoefe hoafɪ hoafɪmayu

²⁶ Sisas ai asũkai hoafɪyuhɪ yahuya, “God ŋɔnɪndɪ hɪfandarandɪ ranana nindou sesɪ ahurɪ nũmbũrambe buboafɪoandɪ nahuraiane.

²⁷ Nindou ranani apuwanɪyo asu yangɪrɪ ahandɪ ratũpurɪ ratũpurɪyuanɪyo nɪmbokoanɪ sɪrũhɪ sesɪ ahurɪ adũkarɪ tũkefeyo ra ai moai fɪfɪreandɪ.

²⁸ Hɪfɪ yangɪrane sesɪ ahurɪ ra rareanda adũkarɪ tũkũfehũ hɪsɪyo arandɪ. Ai moai fɪfɪreandɪ nũngureambombai weaŋgurũhɪ emũndɪ boatei tũkũndɪfemboe.

²⁹ Hɪsɪ ranai ho ŋɔnɪndɪyowa nũmbũrɪ aharambũrɪ ranai yimũnguremɪndɪmboyo sɪmboanɪ yimũnguramũndɪ arandɪ,” mehu.

Sisas ai hoarɪ akɪdouhũndɪ adũkarɪ tũkũfembo kafoefe hoafɪ hoafɪmayu (Matyu 13:31-32; Ruk 13:18-19)

³⁰ Sisas ai asũkai hoafɪyuhɪ yahuya, “Sɪhɪrɪ God ŋɔnɪndɪ hɪfandarandɪ ranahambo nũngunahuraiane mambɪsefa? Ranahambo hoafɪmbo nɪnɪ-kafoefe hoafɪnambo hoafɪmandefa?

³¹ God ŋɔnɪndɪ hɪfandarandɪ ranana hambomo hoarɪ nahurai akɪdou ahandɪ ndũrɪ mastet hoarɪ hɪfɪ kararowandɪ nahuraiane.

³² Ŋga hɪfefeyo ana, tɪkoanɪ nahurai tũkũfe haya adũkarɪ hamɪndɪ amurɪ nũmbũrambeahɪndɪ sesɪ ranahambo ŋgasũndeandũhane. Ranane afɪndɪ dũdũdũ papɪre haya nɪŋgowanɪ, ndu ai hei ranɪwamɪ ŋɔsɪharũhɪ ŋgeramborũhɪ arɪhũndɪ,” mehu.

Sisas ai kafoefe hoafɪnambo hoafɪmayu ranahandɪ nɪmɪndɪ (Matyu 13:34-35)

³³ Sisas ai nɪmorehɪ nindowenihɪ afɪndɪ ranaheimbo kafoefe hoafɪ afɪndɪ wataporɪmbomarandɪ ahei hohoanɪmo ra sɪmogodũhɪ.

³⁴ Ai ranaheimbo kafoefe hoafɪnambo yangɪrɪ wataporɪmborandũrɪ marandɪ. Ŋga ahambo sũngururũ-rundeimbɪ aiyangɪrɪ nɪmarɪmondanɪ ana, hoafɪ ranahandɪ nɪmɪndɪ ra yamundeapurɪ-marandɪ.

Sisas ai hoewerɪ hoafɪmayua afurɪmareandɪ (Matyu 8:23-27; Ruk 8:22-25)

³⁵ Mamɪ ranɪ nɪmbambe ahambo sũngururũ-rundeimbɪmbo yahuya, “Sɪhɪrɪ Gariri kurɪhoe ra ŋgorũ-goanɪnɪ ŋgefomboane,” mehupurɪ.

³⁶ Ranɪyo nɪmorehɪ nindowenihɪ afɪndɪ ra raru hɪnɪŋɔrũwurɪ houmbo bot Sisas mamaru ranambe fareafu houmbo sowarũndũmo mahomo. Asu bot bɪdɪfɪrɪ amurɪ ranai amboanɪ ai-babɪdɪmbo maho.

³⁷ Ai hɪfomondane, Gariri kurɪhoe ranambe ŋɔnɪndɪ hamɪndɪ werɪ ranai tũkũmefeyo. Ranɪyo hoe ranai hafo kaifoairandũhɪ tũkũhefembo yangɪrɪmayo.

³⁸ Asu Sisas ai daboarani pirowami mbiro nande haya apuane, ahambo süngururü-rundeimbi ai yangiri ruwurühi yahomoya, “Nindou Yamundo-randeimbi, siri yifimbo yangirayefi ranahambo awi se moai hoanimoayifo?” mehomondamboyu.

³⁹ Sisas ai botifi hoe asu weri ranahafembo nginindi hoafiyupirühi yahuya, “Rühüsafi kikindandife,” mehua hoafi niḡgowambe kikamindühiyo hoe asu weri ai afure pimareandi.

⁴⁰ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi hoafiyupurühi yahuya, “Nimboe se yihimboayomoa? Awi se anihondümbofe-koate-wamboyo?” mehu.

⁴¹ Ahambo süngururü-rundeimbi ai ahamundihoari simbori ndüwuruyomondühi yahomoya, “Nindou nda nungunahurai nindouyua? Moani hoe afindi-afindimayo asu weri ranai ahandi hoafi himboriyafehü afurimarineandi,” mehomo.

5

Nindou mamindi fiambeahindi Sisas ai moaruwai nendi hemafoareandi (Matyu 8:28-34; Ruk 8:26-39)

¹ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo Gariri kurihoe ra botambe barihomo houmbo Gerasa-yafe hifambe mahomo.

² Sisas ai bot hinḡgire haya kusifuendanayo, nindou mamahi ahandi fiambe moaruwai nendi nimareimbi ai yifi sihehi rihundeimbi honguambeahindi hu ahambosu tükumefiyu.

³ Nindou ranai ana yifi sihehi rihundeimbi honguambe-ani apu arandi. Ranane ḡiri ahambo seninambo amboani yiriwari hüputüpu-ndürindümo.

⁴ Nindou ranahambo afindimbo seninambo yiriwari hüputüpurihorimindei marihündi, ḡa sen ra ḡurhaimarandi. Ai ḡinindi hamindi-wambo nindou ḡorü ai-amboani moai ahambo kikihirümündu.

⁵ Nimbokoani asu sirühi nindou ranai yifi sihehi rihundeimbi nimoieambe asu hifi wafu ranambe hoahoḡura-marandi.

⁶ Sisas ai hapoadumbo ḡḡuni huambe nindou-mayu ranai hoeiriri haya pipiyu hu ahandi wagabe yiri yimbu pusire mamaru.

⁷ Nindou ranai puküna hoafi karihoeheü yahuya, “Sisas, se-ana God Nimooamo Hondü ahandi nimori anafi, se wambo nini nünḡḡu-fendirimboyafa? Ro sihambo düduarheanini, Se Godimbo dabarindafoandühi ḡiri sihambo nini-moatükun randiheandi mbisafi,” mehu.

⁸ Ramehu ra sapo Sisas ai hoafiyuhuya, “Moaruwai nendi se nindou ranahandi fiambeahindi kosifoao,” mehu ranimboyo.

⁹ Asu Sisas ai düdureandühi yahuya, “Sihafi ndürini?” mehuamboyu. Asu moaruwai nendi ranai yahoya, “Wandi ndürini ana amiane. Sapo ro ana afindi sirihünd-aneffi,” meho.

¹⁰ Moaruwai nendi ranai rani hifihündi yowan yihofimbo hefoefemuni-poani yaho haya Sisasimbo hüti hoafimariri.

¹¹ Rani fikimi hifi wafuambe moatei afindi ranai sesi sahüsühi buriyei wakimarihindi.

¹² Raniyo moaruwai nendi ranai Sisasimbo hüti hoafiyehi seiya, “Se yihofimbo koandi-hawamuna moatei akimi nda burayei ahei fiambendahumboane,” masei.

¹³ Raniyo Sisas ai hinḡḡi-mareandüra rasüḡḡumehindi. Moaruwai nendi ranai nindoundi fiambeahindi kosifoehi hehi moatei akimi burimayei ahei

fiambemehindi. Raniyo 2,000 moatei ranai hiripini piyei hehi gügürüyei hanimbo kurihoeambe hoe karihüsi hehi yifisafi-maye.

¹⁴ Nindou moatei hifandimarundi ranai fefou houmbo homo adükari ngoafiyo asu akidou ngoafi adaburo raniyo ra wataporimbomarundi. Raniyo ranühündambo nimorehi nindowenih ranai nine-moatükunyo moateimbo tüküme feyo ra hoeifembo mahei.

¹⁵ Ai hei Sisasimboso tüküyahi hoeirihindane nindou horombo ahandi fiambe moaruwai nendi afindi nimorembi-mayu ranahambo hoeimarihori. Ai asukai aboedi hohoanimo fifire hohoanimo yuhumbo hoeari güde haya mamaruwa hoeirihori hehi yihimbomarihori.

¹⁶ Nine-moatükun Sisas ramareandi hoeifembo mahei ranai asukai hihiriyahi hei nindou horombo moaruwai nendi nimorembi-mayu asu moatei ranahambo amboani wataporimbo-marihündi.

¹⁷ Raniyo nimorehi nindowenih ranai rani hoafi ra himboriyei hehi Sisasimbo rani hifihündi ngorü-goanini hombo hüti hoafimarihori.

¹⁸ Asu Sisas ai botambe mafarifiyuwamboyo nindou horombo moaruwai nendi nimoreia hefoareandeimbimayu ranai aidibo hombo hüti hoafimayu.

¹⁹ Nga asu Sisas ai ahambo moai yini yahundo. Ai hoafiyundowohü yahuya, “Se shafi worinambo ngafi fikininindimbo Adükari ai shafi fimbo hipoambo-reaninühi ramareanini ranahambo wataporimbondandi,” mehu.

²⁰ Raniyo nindou ranai hu Dekaporis hifihü ahandi fimbo wataporimbo-maranda nimorehi nindowenih afindi ranai mahepünahindi.

Sisas ai nimorehi nimori yifihündi botire asu nimorehi anjünümbi aboedimareandi

(Matyu 9:18-26; Ruk 8:40-56)

²¹ Sisas ai Gariri kurihoe ra botambe farifi haya ngorü goanini huane nindou afindi ranai ahandi hoafi himborimbo mafandeandi.

²² Raniyo Suda-yei rotu wori hifandira randeimbi, ahandi ndüri Sairus, ai mahu. Ai hu Sisasimbo hoeirirühi ahandi yirikimi yiri yimbu pusire mamaru.

²³ Ai Sisasimbo hüti hoafiyundo hoanjuhü yahuya, “Wandi nimorehi nimori ai yifimbo yangirane, nga se didifi war nandowandan animbo aboedimbeyo-wamboane,” mehundo-amboyu.

²⁴ Asu Sisas ai aidibo mahua nimorehi nindowenih afindi ranai ahandi süngu mahei. Raniyo ahandi fikim gügureandüh ninendi-marihori.

²⁵ Asu nindou gugurimareandi ranambe nimorehi mam 12 himbanühi feimbimbo amoamo watikoafira-marandi.

²⁶ Raniyo nimorehi ranai dokta hoeifepurimbo ahambo fehefembo-hünda ahandi kaki afindi saimarandi. Asu dokta ranai moai ahambo farihoemondani aboedi tükü feyo, nga wani.

²⁷ Nimorehi ranai Sisasindi hoafi ra himboriyo haya ho nindou afindi ranahei mbusümo maningo. Raniyo ai Sisasindi daboadani ho ahandi hoandar hoeari ra sündimareandi.

²⁸ Ai ahandihoari yare hohoanimo-yowohü yahoya, “Ro ahandi hoeari yangiri amboani sündarheandi ra aboedindamboyahi,” meho.

²⁹ Ramare-andamboyo nimehünou amoamo watikoafimarandi-mayo ra kikiramindühi asu ahandi fiambe anjün ranai aboedimayoa fifirimareandi.

³⁰ Asu Sisas ai ahandi flambeahindi nginindi makosifoenda fifire haya hihirifi dudurearühi yahuya, “Düdi wandi hoearühi sündimareanda?” mehu.

³¹ Ahambo süngururü-rundeimbi ai hoafiyomondühi yahomoya, “Nindou afindi engoro ra hoeiarowandane asu düdi sündimareandi safi hawambo düduwefoanda?” mehomo.

³² Nga awi Sisas ai düdi ahandi hoeari fihü sündimareandi ra fifirindithe a yahu haya kokomara hu.

³³ Nimorehi ranai ahambo rani-moatükunü tüküme feyo ra fifire haya yihimboyohü hihamindari-mayo. Raniyo ho Sisasindi yirikimi yimindhona nimarimbo munquambo moatükunü ahambo tüküme feyo ra wataporimbomarandi.

³⁴ Sisas ai nimorehi ranahambo hoafiyundowohü yahuya, “Nimori akidou, se anihondumbo-arowandi ranimbohünda seana asukai aboedanafi. Sihafi angüni aboedime feyo ranimbohünda se ngusüfo afurindo künde hawa ngafi,” mehu.

³⁵ Sisas ai wataporimborandühi nünguambe nindou bidifiri ai Suda-yafe rotu hifandi randeimbindi worambeahindi sinimo hoafiyomondühi yahomoya, “Sihafi nimorehi nimori yifimayo. Nga nindou yamunde randeimbimbo tiriffo segodopoani,” mehomo.

³⁶ Asu Sisas ai moai ahamundi hoafi ranahambo hihimboriyu. Ai Suda-yafe rotu hifandirandeimbi ranahambo yahundoya, “Yowanü, yihimbo-yopoani, nga se moani Godimbo anihondumbo-ndowandi,” mehu.

³⁷ Sisas ai nindou ranaheimbo ai-babidimbo hombo yowanü yahu hinngirerü haya, Pita, Sems, Son, asu ahandi akidi Sems ahamumbo yangiri süngureapuri haya mahu.

³⁸ Ai homo Suda-yafe rotu bogorindi worikimi tüküyafundühi Sisas ai hoeireandane arani hoafi afindi afindi-mayei.

³⁹ Ai worambe farifi hafu hoafiyundürühi yahuya, “Nimboe se arani hoafi afindi-afindayeia? Nimori ndanana yifiyopoani, nga moani apom-boane,” mehuamboyei.

⁴⁰ Asu nindou ranai ahambo tikifinambo-marihori. Ai aheimbo rani worambeahindi hihaifoarearü mbura, nimori ranahandi hondafindiyafe asu ahandi süngururü-rundeimbimemo aheimbo yangiri semündündüri haya, nimori yifi mengoro rani wori safani kamefoehindi.

⁴¹ Ai hüfu nimori ranahandi watinqarihü kikihiramündi haya hoafiyundowohü yahuya, “Tarita kumi,” mehu. Hoafi ranahandi nimindi ana ndahuraiane, “Nimorehi nimori yihoarifi ro hoafehanini, se botiyafo,” yaho ranane.

⁴² Asu nimehünou nimorehi nimori ranai botife haya mahowa nindou ranai mahepühendi. Nimori ranana 12 himbani yoweimbiyo.

⁴³ Sisas ai hoafiyundürühi yahuya, “Se yowanü nindou mamimbo amboani ndani moatükunü nda hoafiyopoani. Nimori ranahambo sesi sahüdo animbo mbiseso,” mehu.

6

*Nasarethündi ai Sisasimbo yiboarukomarihori
(Matyu 13:53-58; Ruk 4:16-30)*

¹ Sisas ai ranühi hinngire haya ahandi ngoafi hondünambo mahua asu ahambo süngururü-rundeimbi ai ai-babidimbo mahomo.

² Ranıyo moanı nımarımbı sihi Suda-yafe rotu worambe kefuai hüfu nımorehi nindowenihımbı yamundımareandüri. Nindou afındı ranai hımborıyei hehi hepünahındühi seiya, “Ndanı ndofe fıfırıfe nda nahünda semündümboyua? Asu hepünıfeımbı moatükunı refembo ngınındı ra nahündambo semündümboyua?

³ Aiana worımbora randeımbı nindou yangır-ani. Asu ai Mariandı nımorı Sems, Sosep, Sudas asu Saimon ahamundı amonngo-ani. Asu ahandı rehımamı ai nda sıhırı babıdı anımbıoei,” sei hehi Sısasımbı ngusüfoambe yıboaruko-marıhorı.

⁴ Asu Sısas ai hoafıyundürühi yahuya, “Godındı hoafı hoafıyu-randeımbı ai munğuambo ngoafıhü ndürımb-ani. Nğa ahandı ngoafı hondühi ahandı fıkmınındı-so worambe ana ndürıkoate-ani,” mehu.

⁵ Asu Sısas ai ranühi moai hepünıfeımbı moatükunı rareandı, nğa yımbu-mamı anğünümbı nindou yangırıyo warı manandeanda aboedımehindı.

⁶ Ranıyo nindou ahambo anıhondümbofe-koatemayeia hepünıme fıyu.

Sısas ai ahambo süngururü-rundeımbı nindou 12 ranahamumbo koamarıhepura mahomo

(Matyu 10:5-15; Ruk 9:1-6)

Ranıyu Sısas ai ranühi ngoafı adaburo ra hoahoanguhü Godındı hoafı yamundımareandüri.

⁷ Ai ahambo süngururü-rundeımbı 12 ahamumbo nındouyei fıambeahındı moaruwai nendı hefoefembo ngınındı sagapurı mbura yımbu-yımbure koamarıhepurı.

⁸ Sısas ai yare hoafıyupurühi yahuya, “Se ngomondühi ra nını-moatükunı ndowandümboemo, nğa nımınımı yangırı anımbı ndowandümo. Se yowanı bret, arü asu kakı ranı-moatükunı sandıfe semındı-poanı.

⁹ Se su güdındı, nğa hoearı ana güdarındı ranı yangırı anımbı güdu ndowandümo ngomo.

¹⁰ Asu se homo ngorü ngoafıhü tüküyafu houmbo ngorü worambe ahafomo ra ranı worambe yangırı nımandımo mbundumbo ngorü-goanı asükai ngomo.

¹¹ Ngomondanı ranı ngoafıhündı ranai sıhamumbo worınıfepurı-koatendeihı sıhamundı hoafı hımborı-koatendeianı, se ngoafı ra hınıngındundı. Se hombo mbısımombo ana, sıhamundı tınarıhündı hasüfi ra püpürüfıboadu houmbo ngomo ranaheimbo God ai moaruwaimbo-mbıreandüri yaho nafuiyondürımbı-hünda,” mehu.

¹² Ranıyo Sısasımbı süngururü-rundeımbı ranai homo nımorehi nindowenihımbı hoafı bokarıhoemondühi yahomoya, “Sıhei ngusüfoambe moaruwai hohoanımo hınıngındıhindühi sımborı hohoanımo süngundıhindı,” mehomo

¹³ Asu ai homo nındouyei fıambeahındı moaruwai nendı hefoaru, anğünümbı nındouyewamı werı hoe karunda anğünümbı nındou ai aboedı tüküyahi marıhündı.

Herot ai Sısasımbıyo Son hundürüra randeımbımbı mehu

(Matyu 14:1-12; Ruk 3:19-20; 9:7-9)

¹⁴ Sısas ai munğu-moatükunı ramareandı hoafı ra adükarı bogorı Herot ai hımborımayu, sapo ahambo munğuambo nındou fıfırıhorı hehimbo wambo. Ranıyo bıdıfırı nındou ai seiya, “Son hundüra randeımbı-anı yıfıhündı botıfi haya. Sapo ranımbıoane hepünıfeımbı moatükunı yare arandı,” masei.

¹⁵ Asu b̄id̄if̄ir̄ nindou seiya, “Aiana Erasaisa-ani,” masei. Asu b̄id̄if̄ir̄ nindou seiya, “Aiana God̄ind̄i hoaf̄i hoaf̄iyomo rundeimbi horombo yif̄imemo nahurai-ani,” masei.

¹⁶ Herot ai ran̄i hoaf̄i ra h̄imbor̄iyu hayambo yahuya, “Ro Son hund̄ür̄ura rundeimb̄imbo ana horombo mb̄iro k̄ik̄imar̄ih̄ehin̄i. Nga asu haponda as̄ukaiyu yif̄ih̄ünd̄i bot̄if̄imboyu?” mehu.

¹⁷⁻¹⁸ Horombo Herot ai ahand̄i ak̄id̄i Firip̄ind̄i n̄imoreh̄i Herodias masem̄ündu. Ran̄imbo Son ai Herot̄imboya, “Aboed̄i hohoan̄imoyopoan̄i s̄ihaf̄i ak̄id̄and̄i n̄imoreh̄i masowand̄if̄i,” yahundo-marand̄i. Ran̄imboyo Herot ai nindou b̄id̄if̄ir̄ koamar̄ih̄epura Son̄imbo k̄ik̄ih̄ir̄und̄umo mburumbo karabus-ambe h̄in̄i nḡimar̄üwuri.

¹⁹ Herodias ai Son̄imbo nḡin̄ind̄ir̄ir̄ih̄ü h̄ifokoeffimbo hohoan̄imomayo, nga ai nḡir̄indo.

²⁰ Sapo Herot ai Son̄imbo yih̄imbor̄ür̄ühi-wambo. Ai f̄if̄ireand̄i Son ai God̄ind̄i h̄imboah̄ü mbumund̄i nindou-mayua ran̄imbo Herot ai ahambo h̄ifand̄ür̄i-marand̄i. Ai Son̄ind̄i hoaf̄i h̄imbor̄iyuh̄ü ana, nḡus̄üfoambe moaruwair̄ir̄ih̄ü af̄ind̄i hohoan̄imoyuhani. Nga asu ahand̄i hoaf̄i h̄imbor̄imbo hohoan̄imoyuhani.

²¹ Herodias ai Son̄imbo mb̄iro k̄ik̄if̄imbo, naf̄i kokorambo hoeimareand̄i. Herot ai ahambo hond̄i ai wak̄imar̄im̄indo ran̄i sih̄i gafman̄i-yomond̄i bogori, ami-yomond̄i bogor̄i asu Gariri h̄ifandu-rundeimbi ahamumbo sesi s̄ind̄imareand̄i.

²² Ai sowas̄ümond̄üh̄i n̄imar̄imondane, Herodias̄ind̄i n̄imoreh̄i n̄imori ai hafo h̄ih̄if̄i-h̄ih̄if̄iyo wak̄imareand̄i. Ran̄iyo Herot asu b̄id̄if̄ir̄i bobaagori sesi sowas̄ümond̄üh̄i mamar̄imo ai ranahambo af̄ind̄i h̄ih̄if̄i-h̄ih̄if̄imemo. Ran̄iyo ad̄ükari bogori Herot ai n̄imoreh̄i n̄imori ranahambo düdureand̄üh̄i yahuya, “Se n̄ine-moatükun̄imboyo hohoan̄imo-ayaf̄i ra ndahan̄in̄imboyah̄i, nga se wambo hoaf̄iyaf̄i,” mehu.

²³ Herot ai dabar̄ifi hoaf̄iyundowoh̄ü yahuya, “Se n̄ine-moatükun̄imboyo hoafayaf̄i ana, ndahan̄in̄imboyah̄i. Se h̄if̄i h̄ifandar̄ihand̄i ranahambo k̄ik̄irowand̄ir̄i asaf̄i ana, ranamboan̄i ro k̄ik̄ind̄ihean̄in̄imboyah̄i,” mehu.

²⁴ N̄imoreh̄i n̄imori ranai hond̄i sowana h̄ih̄ir̄ife ho düdureand̄üh̄i yahoya, “N̄in̄i-moatükun̄imbo düdumandahea?” mehoamboyo. Hond̄i ai yahoya, “Son hund̄ür̄ura rundeimb̄ind̄i mb̄irombo an̄imbo düdundafoand̄i,” mehondoamboyo.

²⁵ N̄imoreh̄i n̄imori ranai h̄ih̄ir̄ife ho ad̄ükari bogor̄imbo anahoya, “Hapondan̄i ham̄ind̄i Son hund̄ür̄ura rundeimb̄ind̄i mb̄iro pretambe foando hawa ndawand̄ir̄i,” meho.

²⁶ Ai ran̄i hoaf̄i ra h̄imbor̄iyu haya ahambo nḡus̄üfoambe moaruwaimar̄ir̄is̄i, nga sapo nindou fand̄u masowas̄ümo ahamund̄i h̄imboah̄ü n̄ine-moatükun̄i se hoafayaf̄i ro rand̄iheamboyah̄i mehu. Ran̄imboyo ai n̄imoreh̄i n̄imori ranahand̄i hoaf̄i süngufembo ambe yahokoatemayu.

²⁷⁻²⁸ Ran̄iyu ad̄ükari bogori ranai ami mam̄i koamar̄iheira Son̄ind̄i mb̄iro sem̄ind̄imbo mah̄üfu. Ai hüfu Son̄imbo karabus worambe mb̄iro k̄ik̄ir̄ir̄i mbura ahand̄i mb̄iro ra pretambe foare sem̄ündü hu n̄imoreh̄i n̄imori ranahambo masagado. Ran̄iyo n̄imori ai sem̄ind̄i ho hondambo masagado.

²⁹ Son̄imbo süngurur̄ü-rundeimbi ai ran̄i hoaf̄i h̄imbor̄iyomo houmbo homo karabus worambeah̄ind̄i fi-n̄imoko sowand̄ümo homo honguambe masihawuri.

*Sisas ai 5,000 nindoumbo sesi masagad̄ir̄i
(Matyu 14:13-21; Ruk 9:1-17; Son 6:1-13)*

³⁰ Sisasindî hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai homo ai-babidimbo mamüh+yafundüh wataporimemo. Ai ratüpurî rarundüh nimorehî nindowenihimbo Godindî hoafi yamundimarundürî ranahambo.

³¹ Nindou afindî ranai fande bukürefoe-marandamboyo Sisas ai ahandî hoafi sowandümo homorundeimbi babidimbo sesi sesi-koatememo. Ranimboyo hoafiyupurüh yahuya, “Andai sihîrîpoanimbo nindou nîmarî-koateandühî ngefühî animbo akîdou fi-handîhu,” mehupurî.

³² Ranîyomo ai yangîrî botambe fareafu houmbo nindou nîmarî-koateandühî mahomo.

³³ Nga nimorehî nindowenihî afindî ranai hoeirîhi fîfîrîhipurî, ranimboyo nindou afindî ranai Sisas ahandî süngururü-rundeimbi babidimbo homboyomondanî ahei ngoafi hinîngîrîhi hehi Sisasimbo sowana pipîna hei ai-boatei tükümehindî.

³⁴ Ranîyo Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo botambe homo tüküyafundane, nindou afindî ranai hîfanda mengoro. Ranîyo hoeireanda mayoa sipsip hîfandiyo-randeimbi nindou hîfandiyo-koate nahurai fimayeia hîpoambo-reandürühî afindî yamundîmareandürî.

³⁵ Asu süngunambo nîmbambe hüfîhamîndî ai hanuambe hoafiyomondühî yahomoya, “Ndanühî ana nindou nîmarî-koatereandühane ndeara hüfîhamîndî ahanu.

³⁶ Ranimbo-hündambo animbo nimorehî nindowenihî ranaheimbo koarîhawandürâ hei ngoafi akîmî adaburo ranühî aheihoarî sesi pemîyei mbîsahüsi,” mehomomo.

³⁷ Nga asu Ai simborî hoafiyupurühî yahuya, “Se sesi dabudürî,” mehuamboemo. Ai simborî ahambo hoafiyomondühî yahomoya, “Awi se hohoanimoyafanî ro afindî handret kinanambo aheimbo bret pemîyo saimboyo?” mehomomo.

³⁸ Sisas ai düdureapurühî yahuya, “Nüngunümbî bretîyo se sîhoemomboemo? Homo hoeiru,” mehuamboemo. Homo hoeirunda mayoambo yahomoya, “Hondahüfeimbî bret asu yimbu kinî ranane engoro,” mehomondamboyo.

³⁹ Sisas ai ahamumbo hoafîmayua nindou ranaheimbo hoafîmayomonda yîbobo-yîboboyahi hehi mamarei.

⁴⁰ Mamarei ra bîdîfîrî 100, asu bîdîfîrî 50, ranîyei yîbobo-yîboboyahi mamarei.

⁴¹ Sisas ai bret hondahüfeimbî asu kinî yimbu ra semündü haya sünambe hîmboyo hafuhü Godîmbo hîhîfîrürî mbura, hîfîtîre haya ahandî süngururü-rundeimbiimbo masagapurî nindou ranaheimbo yimbufembo. Asükaiyu kinî akîdou yimbu ranamboanî hîfîtîre haya yimbumareandî.

⁴² Munguambo nindou ranai sesi ra sahusimbo simongorî-marîhümündî.

⁴³ Ranîyo Sisasimbo süngururü-rundeimbi ai bret asu kinî bîdîfîrî bîdîfîrî kurîmayo ra 12 wambürambe wambürîhîru hafombo tüküme feyo.

⁴⁴ Nindou sesi masahüsi ranana 5,000-yei.

*Sisas ai kurîhoe hangîfowamî pütapîmayu
(Matyu 14:22-33; Son 6:16-21)*

⁴⁵ Sisas ai nîmehünou ahambo süngururü-rundeimbiimbo botambe farife hefe Gariri kurîhoe behefe hefe ai-boatei Betsaida ngoafînambo hombo hoafîmayupurî. Nga aiana awi nîmarî mburîmbo nindou ra koarîhefendürîmboyo.

⁴⁶ Nimorehî nindowenihî ra koarîheirî mbura asu ai Godîmbo didîbafîfembo hîfî wafuanambo mahafu.

⁴⁷ Ranî nîmbambe ahambo süngururü-rundeimbi ai botambe Gariri kurîhoe hanğifowamiyomo, nga asu aiana ngîndanîyu.

⁴⁸ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi hoeireapurane werambe bot ra ahamumbo kameihü nînendi-mareapura asu bot ra semîndî hombo purîna watîharîmarundî. Ranîyo Sisas ai si hoafîmbo safî ahamumbo sowana bot ra ngasûnde haya hoe hanğifowamî pütapîmayu hu.

⁴⁹ Nga asu ai hoeirûwuranî hoe hanğifowamî pütapîmayua yifiaf-ani yahomo houmbo hasîheimemo.

⁵⁰ Ai muŋguambo hoeirûwura mayoa yîhîmbo-mayomondamboyu, ai ahamumbo nîmehûnou hoafîyupurühî yahuya, “Se yîhîmbo-ndîmboemo, nga ngînîndî nîmandümo. Ndanana ro-anahî,” mehu.

⁵¹ Asu ai botambe farîfi hafu ai-babîdîmbo mamaruwa hoewerî ranai afurîmareanda mahepûnafundî.

⁵² Nga Sisas ai hondahûfeimbi bret hepûnîfeimbi moatükunî ramare-andî ra moai wudîpoaporu fîfirundî sapo ahamundî hohoanîmo ranai tapîhamîyohü wambo.

*Genesaretîhü Sisas ai anğünûmbî nindou afîndî aboedîmareandî
(Matyu 14:34-36)*

⁵³ Ranîyomo ai botambe kurîhoe ra barîhoemo gudianî Genesaret ngoafîkîmî bot ra hîmondîndümo hînîngîmarundî.

⁵⁴ Ai botambeahîndî makusîfoendambo nindou ranai nîmehûnou fîfirîmarîhorî.

⁵⁵ Ngoafî ranî ngoafîkîmî adaburo ranühî hahabodeihü hoafîmayeiya, anğünûmbî nindou afîndî safîsendambe-rîhindürî Sisas nûnguhî sahûmündindürî hei marîhündî.

⁵⁶ Ranîyo muŋguambo ngoafî adaburo ranühî, nahi Sisas ai huani anğünûmbî nindou ra fufurîhü-mündindürî hei fandîhi-rühündühî sîhehindürî marîhündî. Ranîyei ahandî warî hoandarî ngîsîharî hoearî ra anğünûmbî nendî ai sündîmbîrîhindî sei hehi hütî hoafîmayei. Asu ahandî hoearî sündîmarîhindî ranai asûkai aboedî tükûmehindî.

7

*God ai amoa mamîyei ahînûmbî hohoanîmo hîfînambomareandî
(Matyu 15:1-9)*

¹ Farisihündî bîdîfirî ai ahînûmbî hohoanîmo yamundu-rundeimbi nindou babîdîmbo Serusarem ngoafîhündî sîfomo Sisasîmbo hoeimarûwurî.

² Ranîyo hoeirundanî Sisasîmbo süngururü-rundeimbi-memo ranai warî popoaikoate sesî sowasûmondühî mamarîmo. Warî popoaikoate sesî sesîmbo ranana moaruwaiane.

³ Sapo Farisi asu Suda-hündî aiana ai boagîrî süngumarundî ranîmboane ngîrî warî popoaikoate sesî dagüdi.

⁴ Asu sesî maket ambeahîndî pememo amboanî sesî popoihefekoate ana, ngîrî dowadümo. Sapo ai boagîrî refemarandî süngumbo hîpîrî napo ra popoaindîhou mbundümbö anîmbo mandu dowadümböemo.

⁵ Ranîyo Farisi asu ahînûmbî hohoanîmo fîfirundeimbi ai Sisasîmbo hoafîyomondühî yahomoya, “Nîmboe sîhambo süngurunînî rundeimbi ai boagîrî ahînî ra süngufe-koateayomoa? Asu nîmboe warî afîsaho kapeihî sesî asowasûmoa?” mehomo.

⁶ Ranîyu Sisas ai sîmborî hoafîyupurühî yahuya, “Godîndî hoafî hoafîyurandeimbi Aisaia ana anîhondümbö yimbu yafambeimbi sîhamumboyu hoafîmayu. Ai ndare sürü papîrandühî yahuya,

'Nindou ndanai ana yafambe yangirane wambo aboedani asei,
nga ahei hohoanimoana angunane engoro.

⁷ Aiana nindouyei ahinümbi hohoanimo ranane yamundi hindühi Godindi
hoafane nda asei,

ranimboane ai wambo hohoanimoaye ra moanipoane,' *Aisaia 29:13*
mehu.

⁸ Seana Godindi ahinümbi hohoanimo ra hingiriru houmboanemo nin-
douyei hohoanimo yangirane sünguarundi."

⁹ Raniyo ai hoafiyupurühi yahuya, "Seana Godindi ahinümbi ho-
hoanimo ranahambo ambeyaho hiningifehumbo sihamundi hohoanimo
süngufembo yangirane hohoanimoemo.

¹⁰ Sapo Moses yahuya, 'Se sihaf meapeyafe hoarehindafi,' asu 'Düdi ahandi
hondamboyu afindamboyu moaruwai hoafayu ana, yifimbiyuwamboane,'
mehu.

¹¹⁻¹² Nga se ndaru hoafiyomondühiya, 'Nindou ranai ahandi
hondafindambo fehefe kaki napoeimbanisi, nga hondafindambo
hoafindupirühiya, "Ndanai kaki ana ro Godimbo saimbo masiheandane,"
mbüsu ana, asu ngiri nindou ranai kaki ranambo ahandi hondafindambo
fehefepirimbo yini mbisimo,' yahomo arundi.

¹³ Ranimboane Godindi hoafi ra hiningirundühi asu se boagiri-yafe hoafi
ra süngu-arundi asu se afindi moatükunihaurai raru arundi," mehu.

*Nine-moatükunihindoumbo rareanda nindou ai moaruwai hohoanimoeye
arihündi*
(*Matyu 15:1-9*)

¹⁴ Sisas ai nindou afindi ranaheimbo asukai mngiyu hürühendüri
haya hoafiyundürühi yahuya, "Munguambo nindou se wandi hoafi nda
himborindei hehi fifirindihindi.

¹⁵⁻¹⁶ Nine-moatükunihindoumbo fiambe ahanu ai-ana ngiri
nindoumbo randerani moaruwai hohoanimodu. Nga nine-moatükunihindou
nindouyei fiambeahindi nimarai haya moanambühi tükefeyo ranane rare-
andanai nindou ai moaruwai hohoanimoaye," mehu.

¹⁷ Sisas ai nindou ranaheimbo hiningireandüri haya worina ha-
fuane ahambo süngururü-rundeimbi ai rani kafeefe hoafi ranahambo
düdumefundi.

¹⁸ Raniyo Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, "Awi seana ngusüfokoate-
wamboemo. Awi se moai fifirundihindou, sapo nine-moatükunihindou
moanambühi nindou fiambe ahanu raniyoponi nindoumbo
moaruwaimbore arandi.

¹⁹ Ranana ngusüfoambe hohoanimo ranambe howohüyoponi, nga
ranana bodoambe hani mburambo awaimboreandühane." Sapo Sisas ai
ramehu ra munguambo mamikarambo sesi ra Godindi himboahü ana
aboedane yahumboyu.

²⁰ Asu asükaiyu Sisas ai hoafiyuhü yahuya, "Nine-hohoanimo nindou
ahandi fiambeahindi nimarai haya tükefeyo ranane nindou ranahambo
Godindi himboahü moaruwaimboarerü.

²¹⁻²² Ro hoafimayahü ranana ndani-moatükunihindou hohoanimoambe
tükufe arandi ndanimboyahü hoafimayahü. Munguambo mamikarambo
moaruwai hohoanimo, hümühüni, nimorehi sisihomo asu
anamindihandi birabiri, nindou hifokoefe, nimorehi anamindeimbi
dibomboyo, hohoani, wosihofori hoafi, bodimondambo nginindi,
moaruwai hoafi, hoafi himborikoate, afindi-afindi, asu mamikari
hohoanimo ranimboyahü hoafimayahü.

23 Munḡuambo ndanġ moatükunġ ndanane nġdou hohoanġmo-
ambeahġndġ tüküfeyoahü nġdoumbo rareiranġ Godġndġ hġmboahü
moaruwaimborerġ arandġ,” mehu.

*Fonisia hġfġhündġ nġmorehġ ai Sisasġmbo anġhondümbomarerġ
(Matyu 15:21-28)*

24 Sisas ai ranühündambo botġfi haya Tair ḡgoafġkġmġ mahu. Nġdou ai
ahambo fġfirġndġhorġmboyei yahuhaya worambe mamaru. ḡḡa ai ḡḡrġ
dġbo amaru ra dġbondġfiyu.

25 Nġmorehġ mamġ ahandġ nġmorehġ nġmorġndġ fi-ambe moaruwai nendġ
nġmarġweimbġ ai Sisas ranühġ amaru hoafġ ra hġmborġmayo. Ranġyo ai
nġmehünou ho Sisasġmbo-so tüküfe ahandġ yirġkġmġ peyo mamaro.

26 Nġmorehġ ranai ana ai-poanġmbo Fonisia sġrġhündġ Grik hoafeimbġyo.
Ranġyo ai Sisasġmbo ahandġ nġmorehġ nġmorġndġ fi-ambeahġndġ moaruwai
nendġ hefoefemböhünda hütihütimarġrġ.

27 Sisas ai nġmoreh ranahambo kafoefe hoafġ hoafġyundowohü yahuya,
“Sġhġrġ nġmorġ ranaheimbo sesġboatei ndahundürġ mbundühumbo anġmbo.
ḡḡa awi sġhġrġ nġmorġyei-mayo sesġ ra yaforġmbo ndahundürümboyeġfġ,”
mehuamboyo.

28 Asu nġmorehġ ranai hoafġyowohü yahoya, “Adükarġ, yġnġsġ, ḡḡa yafori
amboanġ sesġfondġ koambe nġmboeimbo nġmorġyei-mayo sesġ bġdġfirġ-
bġdġfirġ ra sahüsihanei,” mehowamboyo.

29 Asu Sisas ai hoafġyundowohü yahuya, “Se hoafġmayafġ ranġmbohünda
ḡḡafġ, ḡḡa moaruwai nendġ ai sġhafġ nġmorġ ra hġnġḡḡmareandġ,” mehu.

30 Nġmorehġ ranai hġhġrġife ho worambe hġmboyowane, ahandġ
nġmorġndġ flambeahġndġ moaruwai nendġ ai kosġfoendühġ asu fondġwamġ
mapo.

*Sisas ai nġdou mamġ yafambe asu hġmboambe moaruwaimbü
aboedġmarġrġ*

31 Ranġyo Sisas ai Tair hġnġḡḡre haya hu Saidonġhü tüküfi mbura hu
Dekaporisġhü tüküfi haya hu Gariri kurġhoe-kġmġ tükümeġfiyu.

32 Sisas ai ranühġ nġmaruambe nġdou bġdġfirġ ai nġdou mamġ
hġmbotühġfo asu hġhġndġ hoafġyu randeimġ sahorġmġndei mahei. Ranġyei
ai Sisasġmbo nġdou ranahandġwamġ warġ mbġnandeandġ sei hehi hütġ
hoafġmayei.

33 Ranġyo nġdou ranahambo nġdou afġndġ ahei mbusümo ahambo
yanḡrġ serümündü mahu. Ranġyo Sisas ai warġbatendġ hġmboambe
yimbufihġ pamareanda aboedġmayafea asu warġ boatendġfihġ ḡḡuri pare
mbura nġdou ranahandġ teifühġ pamareandġ.

34 Sisas ai sünambe hġmboyo hafu haḡafu afġndġ hüfoareandühġ nġdou
ranahambo yahundoya, “Efat.” Hoafġ ranahandġ nġmġndġ ra ndahuraiane,
‘sübüdühoeġfġ’ yahoane.

35 Ranġyo nġmehünou ahandġ hġmboambe ai aboedġyowohü asu hoafġ
hġhġndġ hoafġyumarandġ ra asükai aboedġ hoafġmayu.

36 Asu Sisas ai nġdou ranaheimbo ranġmoatükunġ hoeimarġhindġ rana-
hambo nġdou ḡḡorümbo yowanġ hoafġyopoanġ mehu. Ai aheimbo yowanġ
mehundürġyosġ, ḡḡa asu ai ranahambo wataporġmbomarühü hei.

37 Ai hepünehindühġ seiya, “Sisas ai munḡu-moatükunġ aboedġ ramare-
andġ. Ai rareandanġ hġmbo tühġfo ḡüreyandüreimbġ amboanġ ai hġmborġyei
asu hoafġkoateyeimbġ ai-amboanġ wataporġyei marġhündġ,” masei.

8

*Sisas ai 4,000 nindoumbo sesɩ masagadürɩ
(Matyu 15:32-39)*

¹ Asu ŋgorüsɩmboanɩ nindou afɩndɩ ranai Sisasɩmbo sowahi mafandɩhɩndɩ raniyei sesɩkoatemaye. Raniyo asu Sisas ai ahandɩ sünggururü-rundeimbɩmbo mborai yahupurɩ haya hoafɩyupurühɩ yahuya,

² “Ro nindou ndanaheimbo hɩpoamboarɩhearü. Ai ro-babɩdɩ ŋgɩmɩ si nɩmareimbo wambo asu ai sesɩkoateanei.

³ Ro ŋgɩrɩ wembopo ŋgoafɩnambo koandɩhehearü, ŋga ai nafɩnɩ hɩmboa wuwurɩndei hehi pɩndeimboyei. Ŋga asu bɩdɩfɩrɩ ana nafɩ anɣunɩpoedanei,” mehu.

⁴ Asu Sisasɩmbo sünggururü-rundeimbɩ ai sɩmbori hoafɩyomondühɩ yahomoya, “Sɩhɩrɩ ana ŋgoafɩ anɣunanefɩ. Ŋga asu dagüdambo bret ra ndahumɩndifɩ hohumbo nindou ndanaheimbo mandahundüra?” mehomo.

⁵ Raniyu asu Sisas ai düdureapurühɩ yahuya, “Se nünɣunümbɩ bretiyo sowandümomboemoa?” mehuamboemo. Asu ai hoafɩyomondühɩ yahomoya, “Ro 7 bret sɩhehumboanefɩ,” mehomondamboyu.

⁶ Raniyo asu Sisas ai bret 7 ra semündü haya Godɩmbo hɩfɩfɩmarürɩ. Raniyo asu hɩfɩtɩre mburambo ahambo sünggururü-rundeimbɩmbo bɩdɩfɩrɩ bɩdɩfɩrɩ ra yimbumarapurɩ. Asu ahamumbo hoafɩyupurühɩ yahuya, “Se bret ra nindou ranaheimbo yimbundundürɩ,” mehupurɩ. Raniyo asu ahambo sünggururü-rundeimbɩ ai rasüngu-marundɩ.

⁷ Asu sünggururü-rundeimbɩ ai kinɩ yahunümbɩ amboanɩ sowapundümo. Sisas ai kinɩ ranahambo Godɩmbo hɩhɩfɩrürɩ mburambo asu ahandɩ sünggururü-rundeimbɩmbo hoafɩmayupurambo kinɩ ra nindou ranaheimbo yimbumarundürɩ.

⁸ Asu muŋguambo nindou ai sesɩ ra sahüsi bodomaye. Raniyo asu bɩdɩfɩrɩ-bɩdɩfɩrɩ sesɩmayo ra 7 wambürɩ wambürɩhɩmarundɩ.

⁹ Asu 4,000 nindouyei sesɩ ra masahüsi raniyo asu Sisas ai hoafɩmayundürambo bukürɩmayahɩndɩ.

¹⁰ Asu Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimbɩ babɩdɩ botambe farɩyafu houmbo Darmanuta hɩfɩnambo mahomo.

Farisi ai Sisasɩmbo sɩsɩhɩmorurɩ hoeimarüwuri

¹¹ Farisi ai Sisasɩmbo sɩsɩhɩmofi hoeifimbohünda tüküyafu düdumarüwuri. Raniyo asu Sisasɩmbo düdurüwurühɩ yahomoya, “Se Godɩndɩ nɩmorayafɩ ana, se Godɩndɩmayo hepünɩfeimbɩ moatükunɩ randɩwandɩ,” mehomo.

¹² Asu Sisas ai ŋgusüfoambe moaruwairɩrɩhü raguambe yare hoafɩyuhɩ yahuya, “Nindou nda nɩmboe hepünɩfeimbɩ moatükunɩ hoeifembo düduehɩndɩ? Ro anɩhondümboanahɩ hoafehandürɩ, ŋgɩrɩ nafuimbo moatükunɩ yahurai hoeindɩhɩndɩ,” mehu.

¹³ Raniyu asu Sisas ai Farisimbo yare hɩnɩŋgɩreapurɩ hayambo ndamefiyu. Asu botambe farɩfi haya kurɩhoe barɩhoei gogoanɩnɩ mahu.

Farisi asu Herot ahamundɩ yis ranahambo kafoefe hoafɩ

¹⁴ Sisasɩmbo sünggururü-rundeimbɩ ai bret adükari semɩndɩ hɩfombo mɩtanɩmarundümo. Ŋga asu mamɩ yanɣɩrɩrurɩ botambe foarüwuri houmbo sowarɩndümo mahɩfomo.

¹⁵ Asu Sisas ai ahɩnɩ hoafɩyupurühɩ yahuya, “Se Farisi-yomondɩ asu Herotɩndɩ yis ranahambo hɩbadümbol!” mehu.

16 Nga asu Sisasimbo süngururü-rundeimbi ai hoafi ranahandi nimiridi ranahambo wataporimbomarundi. Ai yaru hoafiyomondühi yahomoya, “Sapo ai hoafimayu ra bretkoateayefi ranahamboyu hoafimayu,” mehomomo.

17 Raniyu asu Sisas ai fifireandi ninimoatükunimboemo wataporimbomarundi ranahambo. Asu Sisas ai düdureapurühi yahuya, “Se ra nimboe bretkoateayefi ranahambo wataporimboaru hoanjomoa? Awi seana moai hoeirundi asu fifirundi?”

18 Awi se himboarümbü-anemosi, nga moai hoeirundi asu se himboambembü anemosi, nga moai himboriyomo. Sihiri horombo bretkoateyefühi horombo ro ramarihendi ra se fifirundai?

19 Horombo ro hondahüfeimbi bret 5,000 nindoumbo maseheandi ranisimboani se nüngunimbi bidifiri bidifiri bret wambüriyowambürihimarundi?” Raniyomo asu ai hoafiyomondühi yahomoya, “12 wambüri,” mehomondo.

20 “Asu se fifiru ro bret 7 4,000 nindoumbo maseheandi ra. Asu nüngunümbi bidifiri bidifiri bret wambüriyowambürihimarundi?” mehuamboyo. Asu ai hoafiyomondühi yahomoya, “7 wambüri,” mehomondo.

21 Asu ai yare hoafiyupurühi yahuya, “Awi se moai ra fifirundiyo?” mehu

Betsaidahündi himboatiharimami Sisas ai diboadomariri

22 Betsaida ngoafihü Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo hifomo tüküyafundane asu ahambo sowana nindou himboatiharimami sowarindümo mahifomo. Raniyei ai Sisasimbo fambheira seihehi hoafimayahündo.

23 Raniyu Sisas ai himboatiharimbo warihü kifi hürümündi haya ngoafi hiningirine hena hafani ahandi himboarambe nguri pamariri. Ai kikihirümündühi düdufinduhi yahuya, “Se ngorü-moatükuni amboani hoeirwandai waniyo?” mehundo.

24 Asu nindou ranai himboapoyu wakirendühi yare hoafiyuhü yahuya, “Ro nindou bidifiri hoeirheambo-anahi. Nga asu ro hoeirheandani nimirifribadihoi aho nahuraiane,” mehu.

25 Nga Sisas ai asükaiyu ahandi himboarühi waripamareandi. Asu ahandi himboari ra birimarhoayo. Raniyu asu himboari ahandi ra aboediyowohüyo asu muñguambo moatükuni ra aboedi hoeimareandi.

26 Asu Sisas ai worinambo koarherühi yahuya, “Se yowanigoafina ngamboyafi,” mehu.

Pita ai Sisasimboya Kraisanimehu

(Matyu 16:13-20; Ruk 9:18-21)

27 Nga asu Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidi ngoafi Sisaria Firipai ngoafikimi adaburo ranühi mahomo. Raniyomo asu nafinambo homondühi ahambo süngururü-rundeimbimbo düdureapurühi yahuya, “Wambo didai-animbaseia?”

28 Asu ai hoafiyomondowohü yahomondoya, “Bidifiri ai hoafiyeyihya, ‘Aiana Son hundürürandürirandeimb-ani.’ Asu bidifiri ai hoafiyeyihi ‘Aiana Eraisia-ani.’ Nga asu bidifiri ai hoafiyeyihi, ‘Aiana Godindi hoafi hoafiyurandeimb-ani,’ masei,” mehomomo.

29 Asu Sisas ai düdufipurühi yahuya, “Asu se wambo nünguru hoanimojomomo ro didiyaha?” Nga asu Pita ai simbori hoafiyundühi yahundoya, “Seana Kraisanafi, nindou God ai diboniyunini hiningimareanini nindou aboedambo-fendürimbohünda,” mehu.

³⁰ Asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Se yowanî nindou ngorumbo hoafindimboemo ro nindou nungunahurayahî ranahambo,” mehu.

*Sisas ai ahandî asübusî afîndî semîndühî yîfîmbo hoafîmayu
(Matyu 16:21-28; Ruk 9:22-27)*

³¹ Asu Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbimbo yamundeapurühi yahuya, “Nindou Hondü aiana asübusî afîndî ndemündümbui. Asu ahambo ana bogorî nindoumemo, Godimbo sîhou-rundeimbî bogorîmemo, ahînümbî fîfirundeimbîmemo ai ahambo yîboarukondüwurühi hîfokoandüwurîmboemosî, nga ngîmî sindu haya asükai botîndîfimbui.”

³² Asu Sisas ai hoafî ra fîfirîfoare hoafîmayupurî. Ranîyu asu Pita ai Sisasîmbo serümündü hîmboranî hu ngînîndühîre hoafîmarürî.

³³ Asu ranîyu Sisas ai hîhîrîfî ahambo süngururü-rundeimbimbo hoeireapurühi asu Pitambo ngînîndühîre hoafîyundowohü yahuya, “Satan, andai se biyafö. Nga seana Godîndî hohoanîmo-yopoanî sünguarowandî, nga nindouyafe hohoanîmo anandî sünguarowandî,” mehu.

³⁴ Asu Sisas ai nîmorehî nindowenihî aheimbo ahandî süngururü-rundeimbî babîdîmbo mborai yahundürî haya hûmarîhendürî. Ai hoafîyundürühi yahuya, “Nindou düdi ai wambo süngufendîrîmbo hohoanîmoayu ana, ai nindou mamî ahandî nîmî keimbî karîhendeimbî semîndî ho yahurai ahandî yîfirî ra hînîngînde haya asu wambo süngumbîrandîramboane.

³⁵ Nindou düdi ai ahandîhoarî ahandî yangîrî ra kîkîharamündu ana, ahandî yangîrî ra awarîndîhoemboe. Asu nindou düdi ai aboedî hoafî asu wambohünda ahandî yangîrî ra hînîngîreandî ana, ai yangîrî gedühî nungumbui.

³⁶ Asu nindou düdi ai muḅgua hîfî ndanîhünda moatükunî ra asemündu ana, asu ahandî yangîrî nîngombo ra awarîndîhoembui asu muḅguambo moatükunî ranai ngîrî fandîherî.

³⁷ Nga asu nindou ranai nînî takînî madagado yangîrî ra sîmborî sîsefembo-hündambo?

³⁸ Asu nîmorehî nindowenihî hapondanambe burayei ai Godîmbo hînîngîrîhorühî wosîhoaförî hohoanîmoyei arîhündî. Nga nindou düdiyeyi ai wambo asu wandî hoafî ranahambo amoanîng-arîhündîrî ana, asu ro wandî Apendîmayo hîmboamupui-randeimbî asu sürühoeimbî sünambeahîndî nendî babîdî kosefî sîmboanî ro aheimbo amboanî amoanîngî-ndîhandürîmboyahî,” mehu.

9

¹ Asu Sisas ai hoafîyundürühi yahuya, “Ro sîheimbo anîhondümbö-anahî hoafehandürî, nindou haponda burayei ndanai yîfîkoateyeyi-ambe anîmbo God ngînîndî hîfandarandî ra ngînîndeimbî kodowanî hoeindîhimboeyeyi,” mehu.

*Sisasîndî fî ranîpoanîmbo tüküme Feyo
(Matyu 17:1-3; Ruk 9:28-36)*

² Asu 6 si hoane Sisas ai Pita, Sems asu Son sepurîmündü haya hîfî wafu nîmoamo ranîwamî mahafomo. Ranühî ai- yangîrî nîngomombo Sisasîmbo hoerüwurane ahandî fî ranai ranîpoanîmbo tüküme Feyo.

³ Ranîyo asu Sisasîndî hoearî ranai kîfohî hamîndîmayo. Nga hîfî ndanîhündambo nindou ai ngîrî randeandanî kîfohî yahurai tükündefeyo.

⁴ Ranîyo Erasais asu Moses ai ranühî ahamumbo-so tüküyafîne Sisas babîdî wataporîyomondühî manîngomo.

⁵ Pita ai rani moatükuni ra hoeire haya hoafiyuhi yahuya, “Yamundo-randeimbi, ndanühi animboefi ranamboani aboedanesti. Nga dago ngimi hüründihumboane, sihambo mamí, Mosesimbo mamí asu Eraisambo mamí,” mehu.

⁶ Asu Pita ai moai nini-hoafi hoafimbo hohoanimo, sapo ngorü yimbu babidimbo ai yihimboyomondühi-wambo.

⁷ Raniyo asu mburüngai ai kosi munguambo gabudimafoareapuri. Asu mburüngai-ambeahindi hoafi mamí ranai hoafiyohü yahoya, “Nimori nda wandi nimor-ani ro ngusüfo pararihiní, nga se ahandi hoafi himborindomo,” meho.

⁸ Nga Pita, Sems, Son ai himboapomemoyosi, nga asu Sisas yangiri ai babidimbo ranühi manüngu.

⁹ Asukai hifi wafuwanipoedi hihiriyafu hanimondühi Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimbimbo hoafiyupurühi yahuya, “Se yowani nini-hoafi hoafindimboemo nine-moatükuni hoeimarundi ranahambo. Nga hibadu ngomombo Nindou Hondü ai yifihündi botindifiyuaní animbo nimorehi nindowenihí ranaheimbo hoafindimo,” mehupuri.

¹⁰ Asu Sisas hoafimayu ra hohoanimoyomo kikihirundühiyomo ahamundihorí simborí ndüwuriyafundühi yahomoya, “Sisas hoafimayu yifihündi botife ra ninea?” mehomo.

¹¹ Asu Sisasimbo düdurüwurihi yahomoya, “Nimboe ahinümbi hohoanimo fifirundeimbi ai hoafiyomondühiya, ‘Eraisa boatei animbo tükündifimbui,’ mehomo?” mehomondamboyu.

¹² Sisas ai simborí hoafiyupurühi yahuya, “Aiana anihondumbo anahomo raru hoafeyomo, Eraisa boatei animbo tükündüfi munguambo moatükuni ra diboadondeambui. Ra anihondanesi, nga Godindi bukambe hoafi apenüngo ranai yare hoafiyowohü yahoya, ‘Nindou Hondü ai asübusi afindi ndemüduani nindou afindi ai ahambo moanipo-ani mbiseimboyei?’ meho.

¹³ Ro siheimbo hoafehandüri, Eraisa ana tüküfimboani. Godindi bukambe hoafi yare mengoro süngu nindou aiana moaruwai hohoanimo randihimboyei nine-moatükuni ai refembo hohoanimomaye süngu,” mehu.

*Sisas ai nimorí moaruwai nendi nimateimbi aboedambomariri
(Matyu 17:14-21; Ruk 9:37-43)*

¹⁴ Sisas ai, Pita, Sems asu Son babidimbo sünggururü-rundeimbi bidifiri sowanambo mahomo. Ai homo hoeirundane ahinümbi hohoanimo fifirundeimbi ranai Sisasimbo sünggururü-rundeimbi bidifiri babidimbo hoafinambo simborí simborí-memondamboyo nindou afindi ranai ahamumbo wakire mengoro.

¹⁵ Raniyei asu nindou afindi ranai Sisas hoeirihorí hehimbo hepünehindühi ahambo hihifimbo pipimayehei.

¹⁶ Sisas ai düdufipurühi yahuya, “Se ninimboemo ahinümbi hohoanimo fifirundeimbi babidimbo hoafinambo simborí hoafimemoa?” mehupuri.

¹⁷ Ahei mbusümo nindou mamí ai hoafiyuhi yahuya, “Yamundo-randeimbi, ro wandi nindowenihí nimorí moaruwai nendi ai ahandi fiambe nimarimbo hoafikoateyu-marandambo sihambo sowanambo sahümandi asihühi.

¹⁸ Asu moaruwai nendi ranai farifendowohü wakifoarerani hifini piyu yangurimbo yahamonafi ngasihó wutipuiariyuhü yahafi hihoporíyu arandi. Asu ro sihafí sünguru rundeimbimbo moaruwai nendi ranahambo raguanambofembo düdumeheapuri, nga ai ngirindimo,” mehu.

¹⁹ Asu Sisas ai nindou ranaheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Se ana moai anihondümborihindi. Ro nüngunimbimboyo sebadidi manimboaha? Asu ro nüngunimbimbo sihei tñirifo ra mandahamindiha? Nìmorì ra ndühi sahorimindei sühüsi,” mehundürì.

²⁰ Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai nìmorì ra sowaründümo Sisas sowana mahifomondamboyo moaruwai nendi ranai Sisas hoeirirühi nìmorì ranahambo wakimafoarera hifini piyu hihire amoahirerandühi yanggurimbo yahomonafi ngasìho wutipuiarimayu.

²¹ Sisas ai afindambo düdurirühi yahundoya, “Nìmorì nda nüngunimbimboyo ndahurai ramefiyuwa?” Asu afindi ai yahuya, “Akìdouyuambe piyu hayamboani raraoyu arandi.

²² Muñguambo si moaruwai nendi ranai nìmorì ranahambo haiambe asu himoni wakifoareri arandi. Se nini-moatükuni refemboayafi ana, se hipoambondi wamunühi fandi hawamuni,” mehu.

²³ Asu Sisas ai afindambo hoafiyundühi yahuya, “Se nìmboe hoafiyafühiya, refemboayafi ana, fandi hawamuni masafa? Anihondümboreandeimbi nindoumbo ana muñguambo moatükuni ra tñümbüyopoani,” mehu.

²⁴ Asu nimehünou afindi ai hihifi-hihifiyuhü hoafiyuhi yahuya, “Ro anihondümborìheambo-anahisi, nga se koe wambo fandi hawandira anihondümborìndìheamboane,” mehu.

²⁵ Asu Sisas ai hoeireandane nindou afindi ranai pipiyei hei wakimarìhoramboyo asu moaruwai nendi ranahambo hoafiyundowohü yahuya, “Moaruwai nendi, se nindou ndanahambo rarìworani himbotühifoyu asu hoafìkoateyu arandi. Se nindou ndanahandi fiambeahindi kodìboawandi, nga asu se asukai yowani farìfembopoani,” mehundo.

²⁶ Asu moaruwai nendi ranai heiyohüyo nìmorì ranahambo yabadìrani hifini pìmayuwa yare siherì hayambo makosìfoendi. Asu nìmorì ranai yifi nahurai menjuruwamboyei nindou afindi ranai yifiyumboani masei.

²⁷ Nga asu Sisas ai nìmorì ranahambo warìhü kifi botìrirì hiniñgìmarira manüngu.

²⁸ Asu Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidi hafomo worambe nìmarìmombo düduyafundühi yahomoya, “Nìmboe ro moaruwai nendi ra raguanambofe-koatemayefa?” mehomondamboyo.

²⁹ Asu Sisas ai simborì hoafiyupurühi yahuya, “Godìmbo didìbafifenambo animbo moaruwai nendi ndahurai ana raguanambofendürimboane,” mehu.

Sisas ai ahandi yifiyo hefembo botife ranahambo wataporimbomarandi (Matyu 17:22-23; Ruk 9:43-45)

³⁰ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo ranì ngoafi ra hiniñgìru houmbo Gariri hifi mbusümo mahomo. Ai ramefundì ra nindou fìfirìndìhimunimboyei yahomo houmbo didìmoamboemo ranühi mahomo.

³¹ Sisas ai hoafiyupurühi yahupuriya, “Nindou Hondümborì ana hifokoeffimbo-hünda nindouyei warìhündìhorìmboyei. Nga aiana ngimì nimbìndu hayambo asukai yifihündì botìndìfimbui,” mehupuri.

³² Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai hoafi ranahandi nìmìndì ra moai fìfiründì, nga ahambo düdufimbo yihimbomaruri.

Düdi adükari hamìndayua (Matyu 18:1-5; Ruk 9:46-48)

³³ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidi homo Kaperneam ngoafihü tüküyafu houmbo worinambo homo mafariyafundi. Raniyu asu ranühi nimarumbo hoafiyupurühi yahuya, “Nimboe se nafimbo simbori hoafimemo sinimoa?” mehupuri.

³⁴ Nga asu moai ahambo süngururü-rundeimbi ai simbori hoafiyomondo sapo nafini simbori hoafimemo ra nindou düdi adükarayu yahomondühi wambo.

³⁵ Sisas ai nimarumbo ahandi hoafi sowandümo homorundeimbimbo hoafimayupurambo mahomo. Ai hoafiyupurühi yahuya, “Nindou düdi adükari bogori nindou tükufemboayu ana, ai ndürikoatendu haya munguambo nindouyei moani ratüpurüyu randeimbi-mbiyuwamboane,” mehu.

³⁶⁻³⁷ Sisas ai niori akidou serümündü ahamundi mbusümo hiningiriri warihü kikihirümündi nüngumbo yahuya, “Nindou düdi niori akidou ndahuraimbo wandi sünguna afarheirü ana, ra wamboane afarhendiri. Ai wambo yangriyopoani, nga nindou düdi wambo koamarhendira makosahi ahambo kapeihani,” mehu.

*Nindou s'hefombo moaruwaifemunikoateyei ana, s'hefi ngunindanei
(Ruk 9:49-50)*

³⁸ Son ai hoafiyundohü yahuya, “Yamundo-randeimbi, ro hoeirihundan nindou mami s'hafi ndürinambo moaruwai nendi hefoaremarandi. Raniyo asu ahambo yowani masahundo, nimboe ai s'hefi s'rambeahindiyupoani sefahumbo,” mehu

³⁹ Sisas ai hoafiyuhi yahuya, “Se yowanayahondopoani. Nindou düdi ai hepünifeimbi moatükuni wandi ndürinambo rawareandi ana, ngiri wambo moaruwai hoafundi.”

⁴⁰ Nindou düdi s'hefimbo moaruwaimbo-femunikoateayu ana, ai s'hefi ngunindani.

⁴¹ Ro anihondumbo-anahi hoafehapurü. Nindou düdi ai hoeireaninani se Kraisindi-yafani s'hambo hoe fuiyamündi asaganini nindou ranai ahandi takini hondü ra süngunambo ndemündümbui,” mehu.

*Moaruwai hohoanimo ai anihondümbofe hifinambore arandi
(Matyu 18:6-9; Ruk 17:1-2)*

⁴² Sisas ai hoafiyuhi yahuya, “Nindou niori akidou ai wambo anihondümboreandirani asu nindou ngorü ai rarirani moaruwai hohoanimo sünguarandi ana, nindou ranahambo nioei pefi hüputüpuimündi mburumbo hoe hohoe afindambe safoefiyuwani yifimbiyuwamboane.

⁴³⁻⁴⁴ S'hafi watinari ai randeaninani moaruwai hohoanimondafühi ana, asu kandihawandi. Nga wari ngorü karihoayowan fi bidifiri yangiri koadürumbo ningombo ra aboedane. Nga fi munguambo hai dikirifekoateyorandeimbi ranambe pifeninani hani ranana moaruwaiane.

⁴⁵⁻⁴⁶ Se s'hafi tinari ai randeaninani moaruwai hohoanimondafühi ana, kandihawandi. Nga tinari ngorü karihoayowan fi bidifiri yangiri koadürumbo ningombo ra aboedane. Nga fi munguambo hai dikirifekoateyo randeimbi ranambe pifeninani hani ranana moaruwaiane.

⁴⁷ S'hafi himboari ai randeaninani moaruwai hohoanimondafühi ana, hündihawandi. Nga himboari mameimbi yangriyo hefe God nginindi hifandarandi ranambe kefoefe ra aboedane. Nga himboari yimbuimbüyo hefe hai didirifekoate koadürumbo horoweimbi ranambe pifeninani hani ranana moaruwaiane.

48 Asu hai ranambe kimongimo nindoumbo asahüsihündiri ranamboani ngiri yifisafindei. Asu hai ahei fi tikirarandüri ranamboani ngiri dikirindifeyo.

49 Munguambo nindou ranai ahei fi aboedifembohünda Godimbo sesi sihefembo nami paparhindi yahurai animbo hainambo tinirifo ndahümündimboyei.

50 Nami ana aboedi moatükun-anesi, nga asu nami ranai ahandi apari ra hinngireandühi wanayo ana, budesowanı aparikoateayo ra ahandi aparı asukai ngiri koadürü koadüründife hinngindifeyo. Nga se nami aparayo nahurai aboedi hohoanimo süngundihindi sihei wandafi mamıyei mbusümo,” mehu.

10

Nımorehi semındihündi hinngife hoafi (Matyu 19:1-12; Ruk 16:18)

1 Sisas ai rani hifi ra hinngire haya Sudia hifina Sodan hoe ngorü-goesürüni barıhoei mahu. Ranühi nindou afindi ahandi süngu tümareandamboyu asu yamundımareandüri ai yaremarandi süngu.

2 Farisi nindou bidifiri ai Sisasimbo-so tüküyafu houmbo asu randıhurani Sisas ai boarıbadamündi ngorü hoafi hoafımbıyuwambo yahomo houmbo raru hoeımarüwuri. Ai Sisasimbo düdurüwuruhı yahomoya, “Nindou mamı ahandi nımorehi hinngifembo ehu ana, asu sihefi ahınümbı hohoanimo ranahambo wanıgeımandıyo?” mehomo.

3 Asu Sisas ai simborı hoafıyupuruhı yahuya, “Moses ai nıne-ahınümbı hohoanimo masagapura?” mehu.

4 Farisi ai hoafıyomondühi yahomoya, “Moses ai hoafıyuhı yahuya, ‘Nindou ai pepa fıhi sürü pande dagadowohü koandıhendani ndemındi haya ngomıboe,’ mehu,” mehomo.

5 Sisas ai hoafıyupuruhı yahuya, “Moses ai hoafı sıhamumbo masıhendı ra Godındı hoafı hımbosıhımo-rıhoemındeımbı memıondamboyu hoafı ra masıhendı.

6 Horombo hondü God ai munıguambo moatükunı nafırandühiyu nımorehi nıdowenihı nafımarapıri.

7 Ranımayo-wamboane asu nıdowenihı ai ahandı hondafındı hinngındeapıri haya nımorehühındıfımbui.

8 Rananımbo asu yımbu ai mamı fı tükündafıneamıboıafe. Asu nıdou ra yımbuyafepoanı, nga mamanafe.

9 God ai nıdou yımbu ra mamambemareapırane, nga nıdou dıdai ngiri yıkürübündeapıri,” mehu

10 Süngunambo Sisas ai ahambo süngururü-rundeımbı babıdı worambe nımarımomıboemo nımorehi semındihünda hinngifembo hoafı ranahambo düdumarüwuri.

11 Sisas ai hoafıyupuruhı yahuya, “Nindou düdi ai ahandı nımorehi ra moei yahu haya hinngireandühi asu nımorehi ngorü asemüdu ana, ai ahandı weıngıruhüdıdı ranahambo moaruwaimıboreandühi nımorehi sısıhımoıuhani.

12 Asu nımorehi ai nıdowenihı hinngırerı haya ngorü nıdowenihı aserımındo ana, ai-amboanı nıdowenihı bırabırıyohane,” mehu.

Sisas ai nımoakıdoubımo God ai aboedi aboedımbıreandıramıboane mehu (Matyu 19:13-15; Ruk 18:15-17)

13 Nindou ai Sisas sowana nimoakidibou ra fufurihümündi tükümehindi ai aheimbo warî nandîfendürîmbohünda. Nga asu süngururü-rundeimbi ranai nindou ranaheimbo ngîninîndîmarundürî.

14 Asu Sisas ai ra hoeireanda mayoa, ahamumbo ngusüfoambe nîmbîmayupurî. Asu ai hoafiyuhî yahuya, “Nîmoakidibou ra ndühî aheimbo hîninîngîrundüra wambo sowana mbîsîhüsi. Nga ngîrî bobohîndundürî. Nga God ngîninîndî hîfandarandî ra nîmoakidibou ndahuraiyeiane.

15 Ro anîhondümbö-anahî hoafehandürî. Nindou düdi God ngîninîndî hîfandarandî ra nîmorî nahurai tüküfekoateayu ana, ai ngîrî ranambe kebuai ngu,” mehu.

16 Asu Sisas ai nîmoakidoumbo warîhü kîkîhîramündündürî mbura aheimbo warî nandearühî God ai aboedî aboedîmbîreandüramboane mehu.

Nindou napo afîndeimbi

(Matyu 19:16-30; Ruk 18:18-30)

17 Sisas ai botîfi hayambo hüfuane asu nindou mamî ranai pîpîyu hu ahandî hanjîfoani yimîndohonambo mamaru. Ranîyu asu ai düdufihî yahuya, “Yamundo-randeimbi Aboedî, ro nînîngundîheandühî yangîrî koadürü koadürümbo manîmboahî?” mehu.

18 Asu Sisas ai simborî hoafiyundühî yahundoya, “Nîmboe se wambo aboedî asafîndîra? Moai nindou dîdî ai aboedîyu, nga God mamî ai yangîrî ani aboedayu.

19 Se ahînîmbî hohoanîmo nda fîfîrowandî: Se nindou hîfokoefepoanî, se nîmorehî sîsîhîmopoanî, se hümbühîpoanî, se nindou ngörümbo tîkefe hefe papîhoafîpoanî, se nindouyei kaki napo semîndîmbo tîkai hoafîpoanî. Asu se sîhafî meapembo ndondondowapîrî,” mehu.

20 Asu nindoumayu ranai hoafiyuhî yahuya, “Ro akîdouyahambe sînî haponda muŋguambo ranî ahînîmbî hohoanîmo ra hîmborîya süngurîheambo-anahî,” mehundo.

21 Sisas ai nindou ranahambo hübudurirühî hîpoamborirühî hoafiyuhî yahuya, “Awi se mamî-moatükunî mbonîmborandîfîmbo-anafî. Se ngafî muŋgu-moatükunî asîhoefî ra kaki fîhîmbo koandîhoefühî ranîfîhîndî kaki ndowandîfî. Asu kaki ra napokoatemayeî aheimbo dabadürî. Rananîmbo sîhambo takînî sünambe yagodonînimboe. Asu rananîmbo se wambo süngundowandîrî,” mehu.

22 Nindou ranai hoafî ra hîmborîyu hayambo afîndî hohoanîmo kapeihî ndamefiyu ai napo afîndeimbi-wambo.

23 Ranîyu asu Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi-mbo hübudureapurî haya hoafiyupurühî yahuya, “Nindou napo afîndeimbi-mbo ana tîŋîyomboane God ngîninîndî hîfandarandî ranambe kefoefembo ana,” mehu.

24 Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai hoafî ranahambo mahepünafundî. Ranîyo asükai hoafiyupurühî yahuya, “Wandî nîmoakidibou, God ngîninîndî hîfandarandî ranambe kefoefembo ana tîŋîmbî safane.

25 Tîŋîmbî safane napo afîndeimbi ai God ngîninîndî hîfandarandî ranambe kefoefembo! Nga Kemor ai hoearî kakîmbo nir ambe ranambe karefoendî ana, tîŋîmbîyopoanî,” mehu.

26 Asu ranîyomo ahambo süngururü-rundeimbi ai afîndî hamîndî hepünafundühî ahamundîhoarî simborî ndüwurîmefundî. ‘Rawefeyo ana, asu dîdai yangîrî aboedambomandîfia?’

²⁷ Ai ahamumbo hübudureapurühi yahupuriya, “Ndanı moatükunı ana ngıri nindou aheihöarı randıhındı. Nga God anımbö randeambui. God ai-anımbö munğuanbö moatükunı randeambui,” mehu.

²⁸ Asu Pita ai Sisasımbö hoafıyundühi yahuya, “Ro munğuanbö moatükunı hınıngırıhu hohu sıhambö sünguarıhunıni,” mehuamboyu.

²⁹⁻³⁰ Ai hoafıyupurühi yahuya, “Ro sıhamumbo anıhondümbö-anahı hoafehapurı. Munğuanbö nindou dıdıyei ai ahei ngoafi, apodohomamı, rehımamı, hondafındı, nımorı asu nümbürı wambo süngufembo hündambo hınıngarıhındı ana, ai 100 ranıwamı nandıhi ndahümündeimboyei. Asu ai hıfı ndanıhi nıboadeiambe ndahümündeimboyei. God ai munğuo moatükunı dagadürümbui horombö ai masıhehındı ra ngasündıhi hehimbö ndahümündeimboyei. Ai worı, apodohomamı, rehımamı, nımorehı, boagırı nımorakıdıbou asu nümbürı ndahümündeimboyei. Asu aheimbö moaruwaimbö-ndıhindürımböyei, nga ai yangırı koadürümbö ndahümündeimboyei.

³¹ Nindou afındı dıdıyei ai haponda horomböehındı aiana süngunındeimboyei, nga haponda süngunıyei ai-anımbö horomböndahımböyei,” mehu.

*Sisas ai ahandı yıfımbö ngımbö hoafımayu
(Matyu 20:17-19; Ruk 18:31-34)*

³² Sisas ai Serusaremınambö ahandı süngururü-rundeımbı babıdı mahafomo. Nga asu Sisas ai horomböfı mahafua ranıyomo asu ahambö süngururü-rundeımbı ai afındı hohöanımo-memöndamboyo asu nımorehı nındöwenıhi ahamundı sünguo mahahüsü ranai afındı hohöanımomayeı. Asükaiyu Sisas ai ahambö süngururü-rundeımbı sepurımündü haya huhı nıni-moatükunı ahambö tüküfemboayo ranahambö wataporımbömarapurı.

³³ Sisas ai hoafıyuhı yahuya, “Hımbörıyomo, sıhıri ana Serusaremınamböanefı ahahıfı, nga ranüh-anımbö Nındou Hondü ranahambö ahınümbı hohöanımo fıfırundeımbı asu Godımbö sıhou-rundeımbıyömondı warıhündüfımbui. Rananımbö asu ranı nındou ranai Nındou Hondü ranahambö yıfımbıyüwamboane mbısımböemo. Asu ranahambö Suda-yafe ndıfoyeı warıhündıhorımböyeı.

³⁴ Nındou ranai ahambö tıkıfındahündö asu gurı fıfındahındö ndühümböyeı. Asu ahambö harındımondömböemo ndıfurımbı moatükunınambö hıfökoandüwurümböemo. Nga asu ngımbı sindu hayambö-anımbö asu yıfıhündı asükai botındıfımbui,” mehu.

*Sems asu Son ai adükarı tüküfembo hoafımefanı
(Matyu 20:20-28)*

³⁵ Sems asu Son Sebedındı nımorı yımbu ai Sisasımbö-so tüküfemfıneandı. Ranıyafanı hoafıyafandühi safanıya, “Yamundo-randeımbı, ro sıhambö yıhoehımbö mamı-moatükunı randöwandı sehoahöa düduarıhöanıni,” masafanı.

³⁶ Sisas ai düdureapırühi yahuya, “Se wambo nıni-moatükunımböyafanı refepırımbö yıfırayafana?”

³⁷ Ai hoafıyafandühi safanıya, “Se sıhafı hımböamupuımbö-randeımbı fondı ranıwamı nımarıfı hıfındarandı ana, ro yıfırayehı se ndöwandıfımunı se amarıfı fondı ranambe nımandefömböemo. Nga asu rananımbö ngörü ai warıhündünındu asu ngörü ai kadüdanıyü mbırandamboane,” masafanı.

38 Sisas ai hoafiyupirühi yahuya, “Se ana moai fifirineandi nîne-moatükuni se düduefineandi ranahambo. Se asübusi ro semindimboayahî ra mandowandifaniyo? Asu se ro hundürayahî yahurai ra hundürümandafaniyo?” mehu

39 “Ranana randihoamboyehî,” safani hoafimefani. Asu Sisas ai hoafiyupirühi yahuya, “Se tîñirifo ra ndowandümboemo ro asahamindihî nou. Asu ro hundürayahî yahurai se-amboani hundüründimboemo.

40 Awi, ro sihafanimbo ngiri yini mbisahapiri wandi warihondani asu kadüdanî nîmarimbo ra. Nga bidifiri nindou animbo ranî fondi ranîwami ana nîmandeimboyei. Ranî fondi ranana aheimboyoye ndîndofe hinîngimefeyo,” mehu.

41 Asu sünguru-ndeimbi 10 ranai ra himboriyomo mburumbo asu Son, Sems ahafanimbo nginindimarupiri.

42 Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbimbo munguambo mborai yahupuri hürhepurî hayambo hoafiyupurühi yahupuriya, “Suda-yafe ndifo nindou mamî ranahambo dükarihorühiya hifandirandeimbi aseî. Se fifirihindi hifandirundeimbi ai ahamundi nginindi ra munguambo nindoumbo nafuimbohünda. Asu ahei adükari hamindi horomboyafu homondeimbi, ai ahamundi nginindinambo munguambo nindoumbo hifandarundüri.

43 Nga se ranî süngundumboemo. Nga nindou didai adükari tüküfembo ehu ana, ai moani farîhairandeimbi nahurai mbînünguwamboane.

44 Nindou düdi ai adükari hamindi tüküfembo hohoanimoayu ana, ai munguambo nindouyei moani ratüpuriyu randeimbi tükümbîfiyuwamboane.

45 Mamî yahuraiane, Nindou Hondü ai hifinambo makusu ra nindou ai ahambo farîhefimboyopoi. Nga ai ahandî yangiri nîngo hohoanimo ra nindou ranaheimbohünda hinîngifehü aboedambofendürimboyu makusu,” mehu.

Sisas ai nindou himboatihari aboedimariri

46 Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo Seriko ngoafihü tüküme fundi. Ai tüküyafu mburu nindou afindi safi ranîbabidimbo heiane, Bartimeus Timeusindi nîmori himboatihari kaki napombo moako moakoyu randeimbi ranai nafikimî mamaru.

47 Ai Sisas Nasaretihündi akimî asünu hoafi ra himboriyu haya puküna hoafi karîhoehü yahuya, “Sisas, Defitindi ahuri, se wambo hipoamborowandiri,” mehuamboyo.

48 Asu Nindou afindi mahei ranai nindou himboatihari ranahambo afoai hoafi kikirandifi masahündo. Nga nindou ranai asükai puküna hoafi karîhoehü yahuya, “Sisas, Defitindi ahuri, se wambo hipoamborowandiri,” mehundo.

49 Sisas ai nüngumbo hoafiyuhi yahuya, “Nindou ranahambo hoafiyahündoani ndühi mbüsünu,” mehuamboyo. Asu nindou afindi ranai himboatihari ranahambo mborai masahündo. Ai hoafiyahündowohü seiya, “Hihifi-hihifi kapeihü botiyafu! Nga Sisas ai sihambo mborai mehu,” masahündo.

50 Ranîyo nindou himboatihari ranai horipirohoei piyu haya ahandî ngisihari hoeari yare sihai haya Sisasimbo sowana mahu.

51 Sisas ai düdurirühi yahuya, “Ro sihambo nini-nününgufeninimboyoye se hohoanimoayafa?” mehundoamboyo. Asu himboatihari ranai simbori

hoafi-yuhi yahuya, “Nindou Yamundo-randeimbi, ro asukai himboarinda samboanahi,” mehundo.

⁵² Sisas ai hoafi-yundowohu yahuya, “Se anihondumboarowandi rani sungumbo aboediyafimboanafi, nga hafi,” mehundoamboyu. Asu mamiharai asukaiyu hoeireanduh Sisasimbo nafisungu sungumaruri hu.

11

Sisas ai Serusarem ngoafambe adukari bogori nindou nahurai tukumefiyu (Matyu 21:1-9; Ruk 19:29-38; Son 12:12-15)

¹ Sisas ai ahambo sungururu-rundeimbi babidimbo Serusarem ngoafikimi akimi tifirunduyomo Orif hifi wafuh Betefage asu Betani ngoafihu tukumefundi. Ai ahambo sungururu-rundeimbi yimbu koarhepiruhi yahuya,

² “Ngoafi gogu anango raninambo ngafani. Se ngoafambe tukundafineanduh dongi hoarifi nindou ai horombo semindi hokoate nimifih wofinambo himondindumo hiningindundan ningowa nimehounou hoeindineamboyafani. Se wofi fufurindihene hena ndowandifani dugufani.

³ Asu nindou mamai ai sihafanimbo dudundufipiruhiya, ‘Nimboe dongi ra sowandifani ahufana?’ ehu ana, asu se hoafindafinandowohu animboya, ‘Adukari ai ranambo ratupurindu mbunda ngiri amitata koandihendi,’ mbisafani,” mehu.

⁴ Ai hafani hoeirineandane dongi ranai nafini wori nafitambe kimi himondirundumo hiningirundani maningo.

⁵ Ai wofi fufuriheneandane, nindou akimi maningomo ranai dudurupiruh yahomoya, “Se nini-nuningufemboyo dongi ra wofi fufurariheneanda?” mehomondambo-yafani.

⁶ Asu Sisas ai hoafimayupiri sungu simbori hoafimefinapuri. Raniyo nindou-memo ranai dongi ra semindi hombo ahafanimbo yini mehompiri.

⁷ Ai dongi ra sowandifani hufani Sisasimbo-so tukuyafine ahafandi hoandar hoeari ra dongiwami manandineanda raniwami Sisas ai mamaru.

⁸ Raniyei nindou afindi ranai ahei ngisihari hoeari yimundibadihumundi nafini korihhi hei asu bididifiri ai mbeyemu nahurai hutuhumundi korimarihhi hei.

⁹ Nindou afindi ranai pukuna hoafi karhehinduhi seiya, “Godimbo hihifi-hihifimboane!

God ai nindou Adukarindi ndurinambo asunu ranahambo aboedi aboedimbiriramboane.

¹⁰ Sihifi amoao Defitindi sirambeahindi adukari bogori hapondani sihefimo hifandiyomunimboayu ranahambo God ai aboedi aboedimbiriramboane.

God nimoamo hondu amaru ranahambo hihifi-hihifimboane!” *Buk Song 118:25-26*

masei.

¹¹ Sisas ai Serusaremihi tukufi haya hu Godindi worambe mungu-moatukuni hubudura wakimareandi. Nga asu ndeara nimbifembo yangrimayowamboyo ai ahambo sungururu-rundeimbi 12 ranibabidimbo Betani ngoafinambo hihiriyafu mahomo.

Sisas ai fik hoandasüfo nimindi nahurai ranahambo yowan hisiyopoi mehu (Matyu 21:18-19)

¹² Ngorü sinambo Betani ngoafihündi sifomondühayo, Sisas ai wembom-bomayu.

¹³ Raniyu fik nimindi ranai akidou anguni safi emündü afindi momoriyo haya maningowa hoeimareandi. Ai fik hisi kiarhipo yahu haya akimi himboambo mahu, nga ai moai hisi mam amboani kiarowa hoeiriri. Ai emündü yangiriyo afindi momorimayo, sapo ranana fik hisambeyoponi, nga ranimbo wamboyo.

¹⁴ Sisas ai fik nimindi ranahambo hoafiyundowohü yahuya, “Se yowani asukai hisiyowani nindou ai fik sesiponi,” mehuamboyo. Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai hoafi hoafimayu ra himborimemo.

Sisas ai Godindi worambeahindi nindou kaki semindimbo ratüpuriratüpurimemonda hemoafoareapuri (Matyu 21:12-17; Ruk 19:45-48; Son 2:13-22)

¹⁵ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo homo Serusarem ngoafihü tüküyafu houmbo Godindi worina mahu. Ai hu himboyuwane nindou ai ranambe napo kakifihisi hou sowandümo raraomaründa bukürimafoareapuri. Ai nindou kaki nandu houmbo siseru asu nindou nimarimo ndu kakifihisi hou-marundi ahamundi nimarifondi ra hihire amoahimareandi.

¹⁶ Asu ai nindou ranahamumbo Godindi wori rani papambe fufuemindi horambo yowani mehupuri.

¹⁷ Raniyu nindou ranahamumbo yamundeapurühi yahuya, “Godindi bukambe yare hoafiyowohü yahoya, ‘Wandi wori ana munquambo hifihündi nindou ai ho wambo didibafife worane,’

Aisaia 56:7, Jeremaia 7:11

meho. Nga se hühbühüni nindouyei dibonapife fondi nahurai rawarhindü,” mehu.

¹⁸ Godimbo sesi shou-rundeimbi bogoriyomo asu ahinümbi hohoanimo yamundu rundeimbiyomo ai ranühi hoafi ra himboriyomo houmbo Sisasimbo hifokoefimbo nafi kokomarundi. Ai ramefundü ra sapo nindou ranai Sisasindi yamundife hoafi ranimbo hepünahi marihünda ranimbo yihimborurühi.

¹⁹ Asu nimbambeahi Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo Serusarem hiningru houmbo mahomo.

Nindou düdi ai anihondümbofe hondü anihondümboreandühi didibafefiyu ana, ai ndemündümbui (Matyu 21:20-22)

²⁰ Ngorü-simboani siambeahi Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo homondühayo hoeirundani fik nimindi ranai nimbimayo. Ai nimbiyowohü emündü asu ahasihari munquambo yapataparimayo.

²¹ Sisas ai fik nimindi ranahambo hoafimayundo ra Pita ai fifire haya hoafiyundowohü yahuya, “Nindou Yamundo-randeimbi hoeiro, fik nimindi se hoafimayafindo ranana nimbayo haya aninggo,” mehu.

²² Asu Sisas ai simbori hoafiyupurühi yahuya, “Se Godimbo yangiri anihondümbondüdi.

²³ Ro shamumbo anihondümbi-anahi hoafehapuri. Nindou mam ai yimbu hohoanimokoateyuhü nimoei wafu ndanahambo siriwara-ambe karihoefi hanifi ehu ana, ai hoafimayu süngu randifemboe.

²⁴ Ranimboane ro shamumbo hoafehapuri, se nini-moatükuni semindimbo anihondümborundühi ndahumindemboyefi yahomo houmbo didibafefundi ana, rani-süngunambo animbo ndowandümbemo.

25-26 Asu se botindafu ningomombo didibafindafundühi nindou ngorü ai sihambo moaruwai ramareandi ra hohoanimoayafi ana, amboawi mbisafindo. Rananimbo asu God ai simbori shafi hohoanimo moaruwai ra amboawi mbüsümbui,” mehu.

Sisasimboya düdi sihambo nginindi masaganini yahomo houmbo düdumefundi
(Matyu 21:33-46; Ruk 20:1-8)

27 Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo asukai Serusarem ngoafihü tükumefundi. Sisas ai Godindi worambe huane Godimbo sesi shou-rundeimbi, ahinümbi hohoanimo fifirundeimbi asu bogori nindou ai ahambosowana mahomo.

28 Ai Sisasimbo düdururühi yahomoya, “Se ndani nginindi ra nahanhindambo sowandifimboyafa? Didandi nginindi nda sihambo masaganinamboyafi ndani ratüpurü rawarowanda?” mehomondamboyu.

29 Asu Sisas ai simbori hoafiyupurühi yahuya, “Roamboani sihamumbo simbori mamü düdufe düdundiheapurimboyahi. Se wambo simbori hoafemondindiri ana, asu ro ndani ratüpurü ratüpurimbo nginindi düdi masendiri ra hoafindahapurimboyahi.

30 Se wambo hoafiyomondindiri, Son ai nindou hundürüra-marandi nginindi ra Godindi-mayoyo, asu hifi ndanühindambo nindou-yomondi-mayoyo?” mehu.

31 Ai ahamundihoari simbori hoafiyomondühi yahomoya, “Sihiri Godindi-mayoane asefi ana, ai shefimboya asu nimboe anihondümbofe-koateayomoa? mbüsümbui.

32 Nga sihiri hoafiyefühüya hifinindi nindou-yafemayoane asefi ana, asu munquambo nindou ai fifirihindi Son ai Godindi hoafi hoafiyurandeimbani,” mehomo.

33 Ranimboyo ai hoafiyomondühüya, “Moai fifirihundi,” mehomondamboyu. Asu Sisas ai simbori hoafiyupurühi yahuya, “Roamboani düdi nginindi masendiri ra ngiri hoafindahipuri,” mehu.

12

Nindou moaruwai wain nümbürü hifandimarundi kafeefe hoafi
(Matyu 21:23-27; Ruk 20:1-8)

1 Sisas ai Suda-yei boboagori ranahamumbo kafeefe hoafi hoafiyuhü yahuya, “Nindou mamü ai wain nümbürü nümbürüra mbura ginirimayu. Waini hisi ra bubutükimbohünda hifi ambe kikirä mbura nümbürü ra hifandimbo dago hürä hinngimareandi. Nümbürü ra ngorü nindou-yomondi warühi kaki semindi ratüpurimbo hinngire haya ahandihoari anguni hifina mahu.

2 Waini ranai hisimayowamboyo nümbürü aharambürü ranai ahandi ratüpurüyu randeimbi koamarüheirü. Ai nguwanü nümbürü ranambeahandi sesi bidifiri mbisabudowa yahu haya.

3 Nga nümbürü hifandimarundi ranai ratüpurüyu-randeimbi ranahambo mburündümo houmbo bubururü mburu ninü akidou warambefendokoate koamarühawuri.

4 Asu nümbürü aharambürü-mayu ranai asukai ratüpurüyu-randeimbi ngorü koamarüheirü. Raniyo ranahambo amboani mbüro burüwuri mburumbo moaruwai moaruwaimbomarüwuri.

⁵ Asükai ngorü ratüpurüyu-randeimbi koamarüheirü. Nga ranahambo hifokoamarüwuri. Asu asükai süngunambo ahandi ratüpurüyomo rundeimbi afindi koamarühepuri. Nümbürü hifandirundeimbi ranai bidifiri buburupuri koamarühopuri asu bidifiri hifokoamarupuri.

⁶ Nindou nümbürü hifandimarundi sowana koehefembo ra nümbürü aharambürü ahandi ngusüfo parireimbi nimori yangirüyu manüngu. Nga bidifiranambo ahamumbo sowana koamarüheirü. Afindi ai hoafiyuhüya wandi nimorindi hoafi animbo himborindimboemo yahu haya koamarüheirü.

⁷ Nga nümbürü hifandimarundi ranai ahamundihoari simbori hoafiyomondühi yahomoya, 'Ndanana nümbürü aharambürüni nimorani. Sihiri ahambo hifokoandihurühi animbo nümbürü ra shefimbeyowamboane,' mehomo.

⁸ Ranüyo nimori ranahambo kikihiründümo mburu hifokoarüwuri houmbo ahandi finimoko ra wain nümbürü giniri hundüni pimarüwuri," mehu

⁹ Asu Sisas ai düdufihü yahuya, "Nümbürü aharambürü ranai nininüngumandea? Ai düdü wain nümbürü hifandimarundi ra hifokoandepurühi wain nümbürü ra ngorü nendambo asükai dagapurümbui.

¹⁰ Awi seana Baiborambe hoafi mapenüngo ra hoeimbarundiyo poani. Ai yare hoafiyowohü yahoya,

Kambohoani worimboru-rundeimbi ai moaruwaiane yahomo houmbo masihoemo
 ranane asu hapondani wori nginemindimbo bogimondi kambohoanimbefemboayo.

¹¹ Adükari ai ahandihoari ramareanda tüküme feyoane, ranane ro hoeirihundan aboedihamindayo," *Buk Song 118:22-23*
 mehu.

¹² Suda-yei boboagori nindou ranai fifirundi ahamumboyo ranü kafeefe hoafi ra Sisas ai wataporimbomarandi. Ranimboyo Sisasimbo ranühi kikihimindimbo hohoanimomemo. Nga nindou afindi ranaheimbo yihimboyomondühüyo, raru hinüngirüwuri houmbo mahomo.

*Takis kaki sai hohoanimo ranahambo Sisasimbo düdumarühorü
 (Matyu 21:18-19)*

¹³ Suda-yei boboagori nindou ranai Farisi nindou bidifiriyomo asu Herotindi nendi bidifiriyomo ahamumbo Sisasimbo sowana koamarühopuri. Ai tikefe hefemboya Sisas ai moaruwai hoafi hoafimayu yahombo yahomo houmbo mahafomo.

¹⁴ Nindou ranai homo Sisasimbo hoafiyomondühi yahomoya, "Nindou Yamundo-randeimbi, ro fifirihumboanefi, seana nindumbo yihimbokote anihondumbo-anafi hoafiyafi arandi. Seana nindou ndüreimbiyei asu ndürükoateyei ranaheimbo moai hohoanimoyafi, nga God yifirayu hohoanimoane nindou yamundo arandi. Asu se nünguro hohoanimoyafa? Romiyafe adükari bogori Sisarimbo takis kaki saimbo ra ahinümbüyo, waniyo? Asu sihiri takis kaki saimbo ra ahinümbüyo, waniyo?" mehomo.

¹⁵ Asu Sisas ai ahamundi woshihoafi hoafi ra fifire haya hoafiyuhü yahuya, "Nimboe se wambo refe hoeifendirimbo ehomoa? Kaki hoari mami sowaründümo sinimo animbo ro hoeindühea!" mehu.

16 Nindou ranai kaki hoari sowaründümo homo masabudowamboyu düdureapurühi yahuya, “Ndüri asu sisami nda dadea?” mehuamboemo. Asu ai hoafiyomondühi yahomoya, “Sisarindane,” mehomo.

17 Asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Sisarindi moatükunayo ra Sisarimbo ndabudo. Asu Godindi moatükunayo ra Godimbo ndabudo,” mehuamboemo Sisasindi hoafi ranahambo mahepünefundü.

*Nindou yifihündi botife hoafi ranimbo Sisasimbo düdumefundo
(Matyu 22:23-33; Ruk 20:27-38)*

18-19 Sadyusi ai hohoanimo-yomondühiya, nindou yifiyeimbi ai ngiri asukai yangiri botindahindi yahomo-rundeimbi ai homo Sisasimbo düduyafundühi yahomoya, “Nindou yamundo-randeimbi, Moses ai sihefimbo ndani ahinümbi hohoanimo nda sürü papimarandi. Nindou mamü ai nimorehi semündü haya nitori-koate nindowenihü ai yifayu ana, amonjoandi kai ra akidi ai mbi-semündu-wamboane. Rananimbo ahandi amonjoandi fondambe nindou wanindimboemo-hünda nitori kambirineandamboane.

20 Mamimbo apodoho mamü 7 maningomo. Amonjo hondü ranai nimorehi ra semündü haya nitori mbuimindikoate yifiyuhüyu asu nimorehi ahandi ra ranikiminindi akidimayu ranahambo hiningimareandi.

21 Ranüyo nimorehi ra asukai akidi ngorü ai semündü haya nitori kefekoate yifimayu. Ranüyo asukai akidi ngorü ranikiminindi ai-amboani mamü yahurai ramefiyu.

22 Mamü yahurai apodoho mamü 7 ranai ramefundü. Ranüyo süngunambo nimorehi ranai amboani yifimayo.

23 Apodoho mamü ranai nimorehi ra munjuambo masowandümo. Nga süngunambo nindou ranai yifihündi botifeambe apodoho mamü ranai botindafundühi asu nimorehi ra dadi nimorehi manda?” mehomo.

24 Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Se moai Baiborambe hoafi apenjo ra fifirundi asu Godindi nginindi fifirundi. Ranimboane se mamikari hoafayomo.

25 Nindou yifiyeimbi ai asukai yangiri botehindi ana, ngiri anamindühü-ndahi asu nimorehühü-ndafu ndühündi. Aiana sünambeahindi nendi nahurai niboadeimboyei.

26 Nga nindou yifiyeimbi yifihündi botife ra awi se Mosesindi buk nimi akidou hai imami tükumefeyo ra se hoeimbaruyo? Hoafi sürü mapenjo ranambe God ai Mosesimbo hoafiyuhü yahuya, ‘Roana Abrahamindi God-anahi, Aisakindi God-anahi, asu Sekopindi God-anahi,’ mehu.

27 God ana yifiyeimbiyei Godü yupoani. Nga yangiri niboadeimbiyei Godani. Sihei hohoanimo ana hihindi hohoanimoane,” mehu.

*Godindi weangurühindi ahinümbi hohoanimo
(Matyu 22:34-40; Ruk 10:25-28)*

28 Ahinümbi hohoanimo fifireandeimbi ai süfuane Sadyusi ai Sisas babidimbo simbori hoafimemo. Ranüyu ai himboriyuane Sisas ai ahamundi düdufe hoafi ra simbori aboedi hoafimayupuri. Ranüyu Sisasimbo düdurirühi yahuya, “Ahinümbi hohoanimo nahanüyo amuri ranahambo ngasünde haya adükari hamindayoa?” mehuamboyu.

29 Sisas ai simbori hoafiyundohü yahuya, “Ngasündeandeimbi ahinümbi hohoanimo ana ndanane: ‘Israer se wudipoapondihi himborindei. Adükari mamü yangirani sihefi Godayu.

³⁰ Se sihefi God Adükarî ranahambo ngusüfoambe munguambo, yifiafi munguambo, hohoanimo munguambo, nginindi munguambo ranambo ngusüfo pandihori.'

³¹ Ranikiminindi ahinümbi hohoanimoane nda: Se sihafi wandafi mamimbo ngusüfo pandowandürî sihafi fimbo rawarowandî nou. Moai ngorü ahinümbi yimbu ndanahafembo ngasündeandeimbi yangoro," mehu.

³² Ahinümbi hohoanimo fifireandeimbimayu ranai Sisasimbo hoafiyundohü yahuya, "Nindou Yamundo-randeimbi, se hoafayafi ra aboedane. Anihondane moai ngorüpoanimbo God nungu, nga Adükarî God mamî yangirani anungu.

³³ Ranimboane Godimbo ngusüfoambe munguambo, fifirife munguambo, nginindi munguambo ranambo ngusüfo pefembo asu wandafi mamimbo ngusüfo pefembo sihefi fimbo rawehundi nou randihumboane. Sihiri yimbu hohoanimo ra rawarhundî ana, Godimbo sesi mungu mandife asu ninihondi hifikoeffe mandife sihefe ra ngasündeamboane," mehu.

³⁴ Sisas ai hoeireandane ndore fifireandeimbi hoafi simborî hoafimayuumboyu ai hoafiyuhî yahuya, "Se God nginindi hifandarandî ra akimisafi animbafi." Sisas ai yare hoafimayua amurî ranai ahambo düdufe hoafi hoafimbo yihimbomemo.

*Sisas ai düdi Kraisyahu düdumefiyu
(Matyu 22:41-46; Ruk 20:41-44)*

³⁵ Sisas ai Godindi worambe nindou yamundearühi düdufihî yahuya, "Nimboe ahinümbi hohoanimo fifirundeimbi ai Kraisyahu, nindou ra God ai ahandî nendambo aboedambofembo kamafoarirî, ranahambo Defitindi nimor-ani ehomoa?"

³⁶ Yifiafi Aboedi ai Defitimbo hohoanimo masagadowa hoafiyuhî yahuya, 'Se wandî warihondü waranî nîmandifi ngafimbo sihafi hürütümbi ra sihafi hoarehi hininnginidheapurî-mboyahî,' *Buk Song 110:1* mehu

³⁷ Defit ai Kraisyahu Adükarî yahundo-marandî, asu nungunde ahandî nimorî mandü-a?" mehu.

*Sisas ai ahinümbi hohoanimo fifirundeimbimbo ahinî hoafimayupurî
(Matyu 23:1-36; Ruk 20:45-47)*

Nindou afindi ranai yangorimbo Sisasindi hoafi himborimbo hihifi-hihifimayei.

³⁸ Ai yamundeandürühi yahuya, "Ahinümbi hohoanimo fifirundeimbimbo hibadihumbo. Aiana warî hoandarümbi hoearî yihuruyo hefe maketambe howanî nindou ai ahinîyeihî hihifi-mbiri-hümuni yahomomboanemo hohoanimoemo.

³⁹ Aiana rotumbo-hünda rotu worambe asu sesesambe ra weangurühindi fondiwamî wagabe nîmarimboanemo hohoanimoemo.

⁴⁰ Aiana nîmorehî kaisahoabedi ranaheimbo wosihofori hoafiyomondürühi ahei worî kosiründümo asu tikarhoumbo hoandari hamindi didibafiyafu arundi. Ranimbo-hündambo animbo papi hoafi yibobofeambe ahamumbo ana tinjirifo ra moaruwai hamind-animbo ndimboe," mehu.

*Nîmorehî napokoate Godimbo kakî masihendi
(Ruk 21:1-4)*

⁴¹ Sisas ai Godindi worimbo kakî hipirî fikimî nîmaruane nîmorehî nindowenihî ai hipirî ranambe hei kakî mafoarîhindi. Nindou kakî afindeimbi ranai afindisafi hipirî ranambe hei mafoarîhindi.

⁴² Asu nimorehi napokoate kai ranai hamburi kaki yimbu toea sepirimindi ho hipiri ranambe mafoareapiri.

⁴³ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbimbo mborai yahupuri gugurea-puri haya hoafiyuhi yahuya, "Ro sihamumbo anihondumbo-anahi hoafehapuri. Nimorehi kai napokoate kaki Godindi wori hipirambe masihendi ranana napo afindeimbi masihendi ranhambo ngasündeamboane.

⁴⁴ Nindou napo afindeimbi ranai ana ahei adukari mbegorinduri, nga akidou mafoarhindi. Nga nimorehi kai napokoate ranai ana ahandi sesi pemimboyoweimbi-mayo ranayo mungu masihendi," mehu.

13

Sisas ai Godindi wori bireboemboe mehu

¹ Sisas ai Godindi wori hinigire tüküfiyuane ahandi süngururü-rundeimbi mamai ai hoafiyuhi yahuya, "Nindou Yamundo-randeimbi, wori aboedi safi asu nimoie adukari ra hoeiro," mehundo.

² Sisas ai simbori hoafiyuhi yahuya, "Se wori afindi ndanahambo hoeiarowandi. Ngiri nimoie mamai amboani ngoründwamai nango, nga hifitreboai pindimboe," mehu.

Sisas ai tihirifo afindi tükündifemboe mehu

(Matyu 24:3-14; Ruk 21:7-19)

³⁻⁴ Sisas ai Orif hifi wafuambe nimarü himboyuane, Godindi wori ai anguni goagu mafondaro. Asu Pita, Sems, Son, Andru ai yangiri masifomo. Ai sifomo Sisasimbo düdurüwurühi yahomoya, "Hoafiyafimuni rani-moatükuni ra nüngusumboani tükümandifea? Asu nini-moatükuni boatei tükündifemboe mbisefi fifierimandihua?" mehomondamboyu.

⁵ Asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, "Se hibadumbo, nga nindou mamai sihamumbo wosihofori hoafindapurumbui.

⁶ Nindou afindi ranai ngomo wandi nduri dukandundühiya, 'Ro nindou rananahi nda,' mbisimo houmbo nindou afindi wosihofori hoafindundürimboemo.

⁷ Asu se yifiarindimondani himborindimondühane, asu yifiari hoafi yangiri angunipoedi himborindimondühane ra se yowan afindi ho-hoanimondimboemo. Rani-moatükuni ra tükündifemboesi, nga asu rani-moatükuni tükefeyo ranahambo awi bidifiranambo siane yahopoani.

⁸ Hifi-hifi ranai simbori yifiarindomboe. Asu adukari bogori nindouyafe nendi ranai simbori simborindimboemo. Hifi bidifiri ranifih sesi ai wanindimboe asu hifihe ranai tükündifemboe. Munguambo moatükuni ranana nimorehi ai niori wakemindimbo yaho haya asubusi boatei asemindo nahuraiane tükefeyo.

⁹ Ransimboani animbo se hibadumbo. Ai sihamumbo mbundüpundümo houmbo kansiryafe himboarühi papi hoafindupurimboemo. Asu Suda-yei rotu worambe bubundupurimboemo. Wambo sünguna ahamundi adukari bogori asu hifandirundeimbi ahamundi himboahü ningomboemo. Nga refeambe animbo Aboedi Hoafi ahamumbo wataporimbondupuri.

¹⁰ Nga bidifiranambo si ranai tüküfekoateyoambe nindou munguambo ranai aboedi hoafi ra himborindei hehimbo animbo.

¹¹ Sihamumbo mbundüpundümo houmbo kotambe ndowapundümo ngomondani se yowan nini hoafi hoafimandefi yahofembo yihimboyopoani. Moani rani-simboani hamindi animbo se hoafimbo ra God ai horindeapurumbui. Asu ngiri se sihamundihoari wataporimbondundi, nga Yifafi Aboedi ai-animbo wataporimbondamboe.

12 Nindou ai ahamundi amonjo mamî asu akohoandambo papi hoafîndûpurî mbundumbo hîfokoeffepurîmbo hoafîndîmboemo Asu afîndî ai mamî yahurai randeambui. Asu nîmorî ai ahandî hondî afîndambo moaruwaimbondeapîrûhî nindoumbo hoafînduanî hîfkoandûpîrîmboemo.

13 Wambohûnda munjuambo nindou ai sîhamumbo moaruwaimbondehipurîmboeyei. Nga asu didîyeyi moanane sei ngînîndî anîmboeyi hei ana, God ai aboedambo-ndearûmbui,” mehu.

*Moaruwai hamîndî moatûkunî tûkündîfemboe
(Matyu 24:3-14; Ruk 21:7-19)*

14 Sisas ai hoafîyuhî yahuya, “Se hoeindundanî moaruwai hamîndî moatûkunî sûrûhoeimbi fondîwamî nîngomboe. Nindou dûdi ndanî hoafî nda ritimarandî ana, ai fîfîrîmbîreandamboane. Ranîsîmboanî nindou Sudia hîfîhû anîmboeyi ai nîmai fefoehi hehi hîfî wafuanambo mbîhahûsiamboane.

15 Asu nindou ai worîwamînîndî akusîfoendî ra ai yowanî ahandî napo fufoemîndîmbo worînambo keboembui.

16 Asu nindou dûdi nûmbûrambe anûngu ranai yowanî ahandî warîhoandarî hoearî semîndîmbo ngumbui.

17 Ranîsîmboanî nîmorehî warandûhumbaneî asu nîmorî kehureimbaneî aiana hîpoanîmboembouaneî.

18 Se Godîmbo didîbafîndafundanî anîmbo ranî-moatûkunî ranai ngîsîharî afîndî tûkûfeyoambe tûkûfekoatembeyo-wamboane.

19 Nîmboe sapo ranî-sîmboanî anîmbo moaruwai hamîndî tînjîrîfo tûkündîfemboe. God ai weangurûhî munju-moatûkunî nafîrandambe moai yahurai tînjîrîfo tûkûfeyo, asu sîngunambo amboanî ngîrî yahurai moatûkunî tûkündîfeyo.

20 Asu Adûkarî ai tînjîrîfo ranahambo bodîfoahûfe kîkemîndîkoate mbeimbonana munjuambo nindou ranai ngîrî aboedamboyahindî. Nga nindou ai wandaneî yahu dîbonîyu hînîngîmareandûrî aheimbo hoanîmondandûrûhî bodîfoahûnde kîkîndeambui.

21 Ranîsîmboanî nindou mamî ai sîheimbo hoafîndundûrûhîya, ‘Hoeirîhi, Krais ini nda,’ mbîseianîyo asu ‘Hoeirîhi, ini goagu ra,’ mbîseianî se yowanî anîhondûmbofepoanî.

22 Nindou bîdîfîrî ai ngomo tîkandu houmbo anîmboya, ‘Ro nda Krais-anahî,’ asu ‘Ro Godîndî hoafî hoafîya rîhandeimb-anahî,’ mbîsîmo hou hepûnîfeimbi moatûkunî randumboemo. Ai rarumbo-mbembonana God ai nindou dîbonîyundûreimbi ranaheimbo tîkai hoafîyomondûrî.

23 Ranîmboane munju-moatûkunî tûkefeyo ra se hîbadîhûmbo, nga munjuambo moatûkunî tûkûfekoateyoambe ranahambo hoafayahapurî,” mehu.

*Sîngunambo Nindou Hondû ai kudûmbui
(Matyu 24:29-31; Ruk 21:25-28)*

24 Sisas ai hoafîyuhî yahuya, “Ranî-moatûkunî ranai tûkündîfe hayam-bondoanî anîmbo,

hûfîhamîndî ai nîmbîranî ndamîndîmboe
asu amoamo ai ngîrî sindu.

25 Mupui ai sînambeahîndî fîrîbadeboai pûtapîndowohû
asu munjuambo sînambeahîndî ngînîndî moatûkunî ranai
fîfîmîndîmboe. *Aisaia 13:10, 34:4*

26 Ranisimboani animbo nindou ai hoeindihorani Nindou Hondü ai mburîngaiwami nanu haya ahandi himboamupuimbo-randeimbi nginindi kapeih kudumbui.

27 Ranisimboani animbo ai sunambeahindi nendi koandihepurani ngomo nindou God ai diboniyundureimbi ra hifi ranahandi yimbuyimbu himboranipoedi gugurinduwurumboemo. Ai hifi ranuhi fufundündimo ngomombo sunu hifi fondeandambe ngomo tukündafumboemo,” mehu.

*Se süfuri nimindi ranahambo fifirindihindi
(Matyu 24:32-35; Ruk 21:29-33)*

28 Sisas ai asukai hoafiyuh yahuya, “Se süfuri nimindi fifirindundi. Nimi ranai emündü fofoayo ana, se fifirundi ra ndeara hoembo akimi tuküfembo yahomboane.

29 Mami yahuraiane, se hoeindundan munguambo moatükuni tükefeyo ra se fifirindundi, Nindou Hondü ai ngirî amî tata kudu, nga ndeara yipuri kîmani anüngu.

30 Ro sihamumbo anihondumbo-anahi hoafehapuri. Bidifiri nindou hifi ndanuhi aniboadei ranai yifikoateyeiambe animbo rani-moatükuni ra tukündifemboe.

31 Hifi asu sunu ana awarindihomoe, nga wandi hoafi ana ngiri awarindihoyo, nga wani,” mehu.

*Nindou mami ai-amboani moai Adükari ai tuküfembo si ra fifireandi
(Matyu 24:36-44)*

32 Sisas ai asukai hoafiyuh yahuya, “Nindou mami ai-amboani moai rani-moatükuni tuküfemboayo si ra fifireandi. Sunambeahindi nendi amboani moai fifirundi asu Nimori ai-amboani moai fifireandi, nga Afindi aiyangirani fifireamboayu.

33 Se hibadumbo nîngomo, nimboe sapo rani-moatükuni tuküfembo ra se moai fifirundi.

34 Ranana nindou mami ai ngorügoanini hombo yahu haya, ahandi ratüpuriyomo rundeimbimbo hibadündi yahu haya ratüpurî yimbureapurî mbura nindou yipuri hifandira-randeimbimbo yipuri wudîpoapondo hibadandi ehu nahuraiane.

35 Ranimbo-animbo se hibadumbo nimandümo, nini simboani wori aharambüri ranai tukümandifi, ra se moai fifirundi. Ai nimbambe tukümandifiyo nimbî mbusümbombomandüyo, siambeahimandüyo ra se moai fifirundi.

36 Asu ai nimehünou tukündüfi hoeindeapurani asu se apomboemo.

37 Ndanî hoafi ro sihamumbo hoafehapuri ra, munguambo nindumbo kapeih-anahi, nga se hibadihumbo nimandei,” mehu.

14

*Sudayafe bogori nindou ai nüngundihu Sisasimbo mbundihurimîndefi
hifokoamandihuri mehomo*

(Matyu 26:1-5; Ruk 22:1-2; Son 11:45-53)

1 God ai Israerimbo Aboedambo-mareandüra aboedi manimboei si (Pasofa) asu bret yisîkoate sesimbo si ra tuküfembo yimbu si manîngo. Raniyo Godimbo sihou-rundeimbîyomo asu ahînümbî hohoanîmo yamundurundeimbî ai Sisasimbo kîkîhimündî hifokoefimbo hohoanîmomemo. Raniyo ai hoafiyomondühi yahomoya, “Sihiri nini-süngundihu Sisasimbo wosîhoafori hoafi ndihuri mbunduhu kîkîhindihurimîndefi hoahu hifokoamandihuri,” mehomo.

² Ai hoafiyomondühi yahomoya, “Sihiri adükari sihi ana refepoani, nga nindou ai nginindindeihi sihefi mbusümo yifiari botindihimboyei,” mehomomo.

Nimorehi mamí ranai Sisasindi mbirowami fisiharümbü moatükuni kamareandi

(Matyu 26:6-13; Son 12:1-8)

³ Sisas ai Betani ngoafihü Saimon horombo mimaního masimeimboyoweimbi ahandi worambe mamaru. Sisas ai nindou ranahandi worambe sesühi namaruane, nimorehi mamí ai nimoei hipirambe sanda aboedi fisiharümbü kaki afindi fihí semindeimbi semindi haya tüküme feyo. Raniyo Sisas ai sesühi namaruane ai hipiri ra boborehaya sanda ra ahandi mbirowami kamareando.

⁴ Nga asu nindou bidifiri mamarümo ranai nginindiyomondühi simbori hoafiyomondühi yahomoya, “Nimboe sanda ra yatikiri-yatikiri aranda?”

⁵ Nindou ai sanda ra kakinambo mbasahümundi-mbonana 300 kaki hoarinambo animbo sahümundihí kaki ra nindou napokoateyeimbimbo sahündüri,” mehomomo. Ranimboemo ai nimorehi ranahambo nginindimarundi.

⁶ Nga Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Nimorehi ra ambe, nga nimboe se ahambo nginindarunda? Ai aboedi moatükuniyo wambo ramareandi.

⁷ Nindou napokoateyeimbi ana munguambo si sebabdimbo nimateimboyei. Se nini-simboaniyo aheimbo fehefendürimbo hohoanimoaye ra fandihendüri. Nga ro ana ngiri munguambo si sebabdimbo nimboahi.

⁸ Nimorehi ndanai nini-moatükuniyo ai refembomayo raniyo ramareandi. Ai wandi fi sandanambo hundümarandi ra yifindahani hifikefendürimbomayo ranimboyo rani boatei ramareandi.

⁹ Ro sihamumbo anihondumbo-anahi hoafehapurí, munguambo hifi aboedi hoafi ra wataporimbondundühi nimorehi ai ramareandi ranahambo hoafindimonda ahambo hohoanimondeimboyei,” mehu.

Sudas ai Sisasimbo boboagori nindouyomondi warihündihinimboeahi mehu

(Matyu 26:14-16; Ruk 22:3-6)

¹⁰ Ranisimboani Sisasimbo süngururü-rundeimbi mamí Sudas Iskariot ai Godimbo sihou-rundeimbi sowana Sisasimbo ahamundi warihüfimbo mahu.

¹¹ Godimbo sihou-rundeimbi ai rani hoafi ra himboriyomo houmbo hihifi-hihifiyomondühi Sudasimbo bidifiri kaki segodombo hoafimemo. Raniyo Sudas ai Sisasimbo ahamundi warihüfimbo ninüngumandíhe yahuhayambo hohoanimomayu.

Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo sesesimemo

(Matyu 26:14-16; Ruk 22:7-14, 21-23; Son 13:21-30)

¹² Bret yisikoate sesimbo si ranai weangurühi tüküme feyo. Ranisimboani ra Pasofa sipsip nimori sesimbohünda hifokoaríhi arihündi. Asu Sisasimbo süngururü-rundeimbi ai düduyafundowohü yahomoya, “Se hohoanimoafani ro sesesimbo ra shambo nahü ngefi didiboado-mandihunda?” mehomondamboyu.

¹³ Asu Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi yimbu koaríhepirühi yahuya, “Se adükari ngoafinambo ngafani. Ranühi nindou mamí hoe hipirambe ndemündü haya nafini düdi tükündüfimbui. Ahambo animbo se süngundiniri.

¹⁴ Se hoeindinerani nini-worinamboyu afarifiyu ra se wori aharambüri ranahambo düdundafineandühi animboya, 'Nindou yamunde-randeimbi ai düdufihiya, 'Wori nahanambe Pasofa si sesi ra sesesimandefi?' mehuamboanehi,' mbisafani.

¹⁵ Rananimbo adükari nimoamondi wori nafirindümo hininngimarundi ra nafuindümbui. Ranühi animbo se sesi ra sindindineandi," mehu.

¹⁶ Süngurineri-rinandeimbi ranai hafani ngoafi ranühi hoeirineandane, mungu-moatükuni ai hoafimayu süngure mengoro. Raniyo ranühi sesesimbo sesi ra sindimarineandi.

¹⁷ Ndeara nimbihoafi-mayoamboyo Sisas ai ahandi süngururü-rundeimbi 12 ranibabidimbo mahomo.

¹⁸ Ai sesi sowasümondühi nimarimombo Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, "Ro sihamumbo anihondumbo-anahi hoafehapuri. Nindou mamı seambeahindi animbo wambo hürütümbi nindou-yomondi warihündeandirimbui. Nindou ranai hapondani ro-dibombo sesi asesu," mehu.

¹⁹ Süngururü-rundeimbi ranai rani hoafi ra himboriyomo houmbo ngusüfoambe moaruwaimarapuri. Raniyo mamai mamaiyomondühi düdururühi yahomoya, "Awi rombayahipoani?" raniranimemo.

²⁰ Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, "Nindou ranana seambeahindani. Ai bret semündü haya rodibo hiprambe afoarahoandi.

²¹ Anihondane Nindou Hondü ai yifimbiyuamboane. Baiborambe hoafiyohüya, yifindümbui, meho süngu. Nga nindou düdi Nindou Hondü hürütümbi nindou-yomondi warihariri ranai hipoanimboembouani. Mamihari hondi ai ahambo ana wakemündikoate mbeyowamboyo." mehu.

Sisas ai ahambo süngururü rundeimbimbo wain hoe asu bret masagapuri (Matyu 26:26-30; Ruk 22:15-20; 1 Korin 11:23-25)

²² Sowasümondühi nimarümombo Sisas ai bret semündü hifitire Godimbo hihifirüri mbura ahambo süngururü-rundeimbimbo yimumareapuri. Asu ai hoafiyupurühi yahuya, "Se sowandümo, nga nda wandi fi safane," mehu.

²³ Asükai wain hoe kapambe semündü Godimbo hihifirüri mbura masagapura ai munguambo masimindimo.

²⁴ Asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, "Nda wandi horane God hoafi firamündü masihendi ra nginemindimbo. Wandi hori karefoendi ra munguambo nindumbo fehefembo-hündamboane.

²⁵ Ro sihamumbo anihondumbo-anahi hoafehapuri, Ro ngiri asükainda wain hoe ndimindihı, nga moani nga ngambo God nginindi hifandarandi ranambe simbori wain hoe ndimindimboyahi," mehu.

²⁶ Raniyo herü mamı herüyomondühi adükari ngoafi ra hininngiru houmbo Orif hifi wafuanambo mahafomo.

Sisas ai Pitamboya ai wambo daboadi hihirindeandirimbui mehu (Matyu 26:31-35; Ruk 22:31-34; Son 13:36-38)

²⁷ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbimbo hoafiyupurühi yahuya, "Se munguambo sihamundi anihondumbofe hininngindumboemo. Nimboe sapo Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya,

'Ro sipsip hifandirandeimbi nindou hifokoandihina asu sipsip ai buküründahimboyei,'

Sekaraia 13:7

meho.

²⁸ Nga yifihündi botindahe hehea roboakori Gariri hifinambo ngümboyahi," mehu

29 Pita ai hoafiyundühi yahuya, “Munguambo nindou ai sihambo anihondümbofe hohoanimo ra hiniŋgindumboemo. Nga roana ŋgiri hiniŋgindiheanini,” mehu.

30 Sisas ai hoafiyundühi yahuya, “Ro sihambo anihondümboanahi hoafehanini, ndani nimbokoani kakaro ai yimbumbo hoafikoateayuambe animbo se ŋgimimbo hoafindafühiya, ro moai ahambo fifirihini mbisamboyaifi,” mehundo.

31 Nga Pita ai hoafiyuhi yahuya, “Ro ŋgiri moai fifirihini mbisahi, nga sedibo yifindamboyahai,” mehuamboemo. Asu bidifiri süngururü-rundeimbi ai-amboani mamihai yahurai hoafimemo.

*Sisas ai Getsemanihai Godimbo didibafimayu
(Matyu 26:36-46; Ruk 22:39-46)*

32 Ai homo Getsemani seiarihündi ranühi tüküyafu ahambo süngururü-rundeimbiimbo hoafiyupurühi yahuya, “Se ndühi nmandümo, nga ro Godimbo didibafinda samboanahi,” mehupuri.

33 Asu ai Pita, Sems, Son ahamumbo yangiri sepurimündü haya mahu. Raniyu asu Sisas ai ŋgüsüfo pukiririhü ŋgüsüfoambe moaruwai hohanimomariri.

34 Raniyu hoafiyupurühi yahuya, “Wandi ŋgüsüfoambe pukirandirühi yifimbo yangirayahai. Nga se ndühi ndondu nmandimo hibadündi,” mehu

35 Ai akidou sühüfi hu hifini amoembü amoearumbo nafiyagodohü ana, tihirifo ra gübüsimbifoareandira yahu haya didibafimefiyu.

36 Ai ndare didibafihai yahuya, “Ape, wandi Ape, se yifirayafi ana wambo tihirifoembü moatükuni ra raguanambo-ndowandi. Nga se yowani wandi yifiri süngufepoani, nga sihafiyifiri süngundowandi,” mehu

37 Ai hihirifi hu himboyuwane ahambo süngururü-rundeimbi ranai mapomondamboyu. Ai Pitambo hoafiyundowohü yahuya, “Saimon, se apafühiyafi? Asu se awi mamihai awa amboani yangiri nimarimbo ra waniyo?” mehu.

38 Asu ai hoafiyupurühi yahuya, “Se hibadu niŋgomombo didibafindafundi, nga sihamumbo refe hoiefepurimbo tükündifeyoani pindimboemo. Anihondane, ŋgüsüfo ana refembo hohoanimoayosi, nga fiame nimboraayo,” mehu.

39 Asukai Sisas ai hihirifi hüfo weangurühi didibafimefiyu nahurai didibafimefiyu.

40 Ai asukai hihirifi hu himboyuwani ahambo süngururü-rundeimbi ai yapombo himbomarapura mapomo. Raniyo yangirimareapura, asu moai ninihoafi ahambo hoafimbo fifirundi.

41 Sisas ai asukai ŋgimi noufimbihihirifi süni himboyuwane ahambo süngururü-rundeimbi ai apusimemo. Raniyo hoafiyupurühi yahuya, “Awi se fiharu apomomboemo? Ndearambo rani-moatükuni ranai tüküfehü Nindou Hondumbo moaruwai hohoanimoayomondeimbi-yomondi warihürürümboanemo.

42 Hoeiru, nindou-yomondi warihüfendirimbo nindou-mayu ranai tüküfimboani. Nga botiyafu houmbo ŋgefo,” mehu.

*Sisasimbo mbumaründümo
(Matyu 26:47-56; Ruk 22:47-53; Son 18:3-12)*

43 Sisas ai wataporimborandühi nüŋguane Sudas süngururü-rundeimbi 12 ambeahindi mamihai tüküme fiyu. Godimbo sesi sihou-rundeimbi bogori nindouyomo asu Suda-yafe bogori nindouyomo ranai nindou afindi

safi ranahamumbo koamar+houpura pisao yih+m+ndi asu nim+hari fufuründümo houmbo ah+nümbi hohoan+mo fif+rundeimbi babidimbo mahomo.

⁴⁴ Nindou sapo Sisasimbo nindouyomond war+hüfimbomayu ranai nindou af+ndi ranahamumbo dibo hoaf+yupurühi yahuya, “Nindou ro wak+kih+ndi+hünani animbo aiani, nga se ahambo mbundür+ndi+mo houmbo ndondu hibadüri ngomo,” mehupuri.

⁴⁵ Raniyo Sudas ai nimehünou hu Sisasimbo hoaf+yundowohü yahuya, “Yamundo-randeimbi,” yahuhü wak+kih+marüri.

⁴⁶ Raniyo nindou ranai Sisasimbo war+yomo homo mbumaründümo.

⁴⁷ Nindou ak+mi bur+memo ranambeah+ndi mam+ ranai ahandi pisao hüramündi haya Godimbo sihai-randeimbi adükar+ bogori+ndi ratüpur+yu randeimbi+mo har+meindo. Raniyo ahandi ngorü hi+mo hoeari mafoafoareando.

⁴⁸ Asu Sisas ai hoaf+yupurühi yahuya, “Se pisao asu nim+hari fufuründümo houmbo wambo kik+hem+ndi+r+imbo masifomo ra hühühünümbi nindoumbo kik+him+ndi+mo nahuraianemo.

⁴⁹ Ro si mamami+r+handühi sebabidimbo ni+mar+imbo God+ndi worambe nindou yamundihearü mar+handi ra asu se moai wambo kik+hi+ründümond+ri. Nga Baiborambe hoaf+mayo ra an+hondü tükümbifeyoamboane,” mehu.

⁵⁰ Raniyo ahambo sünggururü-rundeimbi ranai hi+n+ng+rüwuri houmbo pomfoundi.

⁵¹⁻⁵² Nindou hoarifi mam+ ai kifohi hoeari yang+ri güde haya Sisasimbo süngumarüri hüfu. Asu ahambo kik+hi+ründümondane hoeari yang+ri kik+hi+maründümonda safi yang+ri mafifoendi.

*Sisasimbo kans+ri+yomond+ hi+moahü pap+ hoaf+mar+hor+
(Matyu 26:57-68; Ruk 22:54-55; Son 18:13-14, 19-24)*

⁵³ Sisasimbo mburündümo mburumbo Godimbo sihai-randeimbi adükar+ bogori+ hondündi worambe, Godimbo sihou-rundeimbi, bogori+ nindou asu ah+nümbi hohoan+mo fif+rundeimbi gugureafu ni+mar+mondani sowaründümo mahomo.

⁵⁴ Sowaründümo mahomondamboyo Pita ai ak+dou angunisafi süngumarapuri hu. Ai hu Godimbo sihou-rundeimbi+yomond+ bogori+ hondündi worambe kefuai prisman babidimbo haihü mamar+mo.

⁵⁵ Godimbo sesi sihou-rundeimbi bogori+ asu munquambo kans+ri ai ni+ni+moaruwai moatükun+r+ndi Sisas ai ramareandi ra fif+rifembohünda kokomarundi. Ahambo hifokoeffimbohünda ahandi moaruwai hohoan+mo fif+rifembohünda kokomarundi, nga ai moai ni+ni+ak+dou amboani moaruwai rareanda fif+rundi.

⁵⁶ Nindou af+ndi ahambo tikar+hor+ hehi pap+ hoaf+mar+hor+, nga ahei hoafi ra yimbusümoane.

⁵⁷⁻⁵⁸ Nindou bid+firi+ ai Sisasimbo pap+ hoaf+imbo yahomo houmbo ni+ngomombo hoaf+yomondühi yahomoya, “Ro hi+mbori+yefani ai hoaf+yuhi yahuya, ‘God+ndi wori nindou ahamundi war+nambo wor+imbomarundi ra bir+boad+heamboyah+. Asu ro ng+mi+ si yang+ri asukai nindou war+na wor+imbokoateyeimbi+ wor+ ra wor+imbond+hamboyah+,’ mehu,” mehomo.

⁵⁹ Nga asu ahamundi hoafi watapor+imbomarundi ranai simogodühi hoaf+koate mam+kar+ watapor+imboru wak+marundi.

⁶⁰ Godimbo sihai-randeimbi adükar+ bogori+ ai kans+ri+yomond+ hi+moahü bot+fi nüngumbo Sisasimbo düdurirühi yahuya, “Ni+mo pap+ hoaf+run+ni ranahambo simbor+ hoaf+koateayafa?” mehundo.

⁶¹ Nga Sisas ai ahamumbo moai nini akidou amboani hoafiyupuri. Asukai sesi shai-randeimbi ai dudurirühi yahuya, “Se God aboedani sei rihundeimbi ahandi nimori Kraisi-yafi, waniyo?” mehu.

⁶² Asu Sisas ai hoafiyuhiya, “Rananahi. Rananambo se munquambo hoeindihoran Nindou Hondü ai God Ng+nindeimbindi warihondü warani niamdumbui asu sunambeahindi mburungai dibonde kudumbui,” mehu.

⁶³ Godimbo shai-randeimbi adukari bogori ranai ahandi fihindi hoeari hireandühi hoafiyupurühi yahuya, “Ngiri nindou ngörü ai moaruwai ramareandi ranahambo hoafindu.

⁶⁴ Se himboriyomondani ai Godimbo tirifoefe hoafimayu. Se hohanimoyomondani shiri ahambo nini-nünungu-mandihura?” mehuamboemo. Asu munquambo ai hoafiyomondühi yahomya, “Ai moaruwai ramareandi ranimbohünda yifimbiyu-wamboane,” mehomo.

⁶⁵ Bidifiri ai nguri tifyafundo asu hoearinambo himboari gabudifoaru mburumbo harimemondo. Ai hoafiyomondühi yahomoya, “Hoafiyafi düdi shambo harimayu ra,” mehomo. Raniyo asu prisman ai sowaründümo houmbo harimemondo.

Pita ai Sisasimbo ro moai fifirihini mehu

(Matyu 26:69-75; Ruk 22:56-62; Son 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Pita ai hoafi yibobofe wori giniri mbusümondühi nimaruwane Godimbo shai-randeimbi adukari bogorindi ratupuriyo randeimbi yihoarifi ai tüküme feyo.

⁶⁷ Ai hoeirerane Pita ai haihü mamaruwa himboari pareri ningombo hoafiyohü yahoya, “Seamboani Sisas Nasaretihündi dibombo manimbafane,” mehoamboyu.

⁶⁸ Asu Pita ai wani yahu hoafiyuhü yahuya, “Se hoafayafi ranana ro moai fifirihendi,” yahu haya wori yipurikimi mahu.

⁶⁹ Asu ratupuriyo randeimbi ranai asukai hoeireri haya nindou akimi maningomo ranahamumbo hoafiyopurühi yahoya, “Nindou ndanai amboani ai diborihindani,” meho.

⁷⁰ Nga asukaiyu Pita ai didimoyuhü wani mehu. Akidou hihiningire mbura nindou maningomo ranai Pitambo hoafiyomondühi yahomoya, “Anihondü, seamboani Garirihünd-anafi, nga se ai diborihind-anafi,” mehomo.

⁷¹ Asu asukai ai dabarifihi yahuya, “Se nindou wataporimboari hori ranana ro moai fifirihini,” mehu.

⁷² Ai rani hoafi ra hoafiyu hayamboyuane, nimehünou kakaro ai asukai hoafimayu. Raniyo Sisas ai Pitambo hoafiyundowohüya, “Kakaro ai yimbumbo hoafikoate-ayumbe animbo ngimimbo wamboya moai fifirihini mbisamboyafi,” mehu ra hohanimoyuhü asu Pita ai afindi aranimayu.

15

Pairatimbo sowana Sisasimbo sowaründümo mahifomo

(Matyu 27:1-2, 11-14; Ruk 23:1-5; Son 18:28-38)

¹ Siambe hondü Godimbo shou-rundeimbi bogori, hifandirundeimbi nindou, ahinümbi hohanimo fifirundeimbi munquambo kansir ai hoafi mamamberu masihundi. Raniyo asu süngunambo Sisasimbo wari hüputupuründümo mburumbo Pairat sowanambo sowaründümo mahomo.

² Asu Pairat ai Sisasimbo dudurirühi yahuya, “Se Suda-yei adukari bogoriyafi?” Asu Sisas ai simbori hoafiyuhiya, “Se shafihori hoafayafisi,” mehu.

3-4 Godimbo sihou-rundeimbi ai afindi papi hoafimarura asu Pairat ai asukai duduriruhi yahuya, “Sihambo afindi papi hoafarunini. Asu se nimboe akidou amboani simbori hoafikoateayafa?” mehu.

5 Asukai Sisas ai akidou amboani hoafi-koatemayua Pairat ai mahepunifiyu.

*Pairat ai Sisasimboya yifimbiyu wamboane mehu
(Matyu 25:15-26; Ruk 23:13-25; Son 18:39-19:16)*

6 Muŋgu himbani Pasofa sesesi si tukufeyoambe Pairat ai karabusam-beahindi nindou mam aboedambo hiningiriri-marandi. Nimorehi nin-dowenih ranai aheihori nduri dukarioranane hiningireri marandi.

7 Ransimboani nindou mam ahandi nduri Barabas ai nindou bidifiri sepurimundu haya gafman babidimbo yifiariyomo nindou hifokoamarunda karabusimarupuri.

8 Nindou afindi ranai gugureanduhio Pairatimbo horombo aheimbo yaremarandi rasungufembo dudumehindi.

9 Asu Pairat ai dudureruhi yahuya, “Se hohoanimoeyiani siheimbo sowana Suda-yei adukari bogori ra aboedambo koandiheminimboyo?” mehu.

10 Sapo Pairat ai ndore fifiandi Godimbo sesi sihou-rundeimbi ai Sisasimbo ngusifoambe moaruwaiyomonduhio ahambo sowana koamarihawuri.

11 Nga Godimbo sihou-rundeimbi ai nindou afindi ranaheimbo hohoanimo botimarunduri Sisasimbo ana yowan aboedambofipoani, nga Barabasimbo animbo, yahomo houmbo.

12 Asukai Pairat ai dudureanduruhi yahuya, “Se hohoanimoeyiani, ro nini-nunungu mandihini se Suda-yei adukari bogori sei arihundi ranahambo-a?” mehuamboyei.

13 Asu ai asukai hoafi karihehinduhi seiya, “Nimi keimbi karihendeimbi-fih tikoemundu pefimboani,” masei.

14 Asu Pairat ai dudureanduruhi yahuya, “Nga asu nine-moaruwai ramaenda?” mehuamboyei. Asu ai pukuna hoafi karihehinduhi seiya, “Nimi keimbi karihendeimbi-fih tikoemundu pefimboani,” maseiamboyu.

15 Ranyo nindou afindi ranai hihifi-hihifimbeyeia yahu haya aheimbo sowana Barabasimbo koamariheiru. Asu amimbo hoafimayua Sisasimbo ndufuri ndufurururi mburumbo nimi keimbi karihendeimbi-fih tikoemundi pefimbohunda ami-yomondi warihumariri.

*Ami ai Sisasimbo tirifoefe hoafimaruri
(Matyu 27:27-31; Son 19:2-3)*

16 Ami ai Sisasimbo sowarundumo homo Rom gafmani-yomondi adukari wori, Pretoriam seimarihundi, ranambe hiningiruwuri houmbo ami bidifirambo hoafimemonda gugurimefundi.

17 Ranyomo hoeari yimindibadi-hounduwohuyo hamburi hoeari gudindo mburumbo tihoari tihoarumbi wofinambo at nahurai nafiru mbiroambe kikimafoarundo.

18 Ranyo ai Sisasimbo hoafiyomonduhia, “Suda-yafe adukari bogori, karihasi,” mehomo.

19 Ranyo ahambo nimiharinambo mbirowohu hariyomondo, nguri tifiyafundo, adukarimbo hohoanimombo rawefundi nou tikarhou yimindhona nimarimo raraomarundi.

20 Ai ahambo tirifoe fi hoafimbo muŋgua-moatukuni ra raru mburu asu hamburi hoeari gudimarundo ra yimindi-rundumonduhi asukai ahandi

hondü ra güd+marundo. Muṅgu-moatükunî raraoru mburu nîmî keimbi karîhendeimbi-fihî tîkoemündî pefimbo sowaründümo mahomo.

*Sisasîmbo nîmî keimbi karîhendeimbfihi tîkoründümo pamarüwuri
(Matyu 27:32-44; Ruk 23:26-43; Son 19:17-27)*

²¹ Sisasîmbo sowaründümo houmbo heihüyei Sairinihündî nindou mamî, ahandî ndürî Saimon, Areksander Rufus-yafandî afîndî ai adükari ṅgoafînambo masüfuwa hoeimarîhori. Ranîyo ami ai sowaründümo houmbo hoafîmemondoa Sisasîndî nîmî keimbi karîhendeimbi ra masemündu.

²² Ranîyo Sisasîmbo sowaründümo homo Gorgota sei arîhündî ranîhü tükümehindî. Gorgota ranahandî nîmîndî ra mbîrîhapîrî-ane.

²³ Ranühîyo ami ai Sisasîmbo wain hoeambe hühütimbü marasen fan-duyamundu mburu masabudo, ṅga ai moai sümündu.

²⁴ Ranîyo ami ai ahambo nîmî keimbi karîhendeimb-fihî parüwuri mburumbo ahandîmayo hoearî-napo ra yimbuemîndîmbo yahomo hou satu piraimemo.

²⁵ Sapo Sisasîmbo nîmî keimbi karîhendeimb-fihî pamarüwurî ra siambeahî hüfîhamîndî kehurî süfuambeyo.

²⁶ Ahambo papî hoafî sürü paru mburu ranai yare hoafîyowohü yahoya, “SUDA-YAFE ADÜKARÎ BOGORÎ,” meho.

²⁷⁻²⁸ Asu Sisasîndî fikîmî nindou yimbu yifiarîyafanî hûmbuhünîyafanî rînandeimbi ahafanîmbo amboanî tîkorüpîndümo pamarupîrî. ṅgorü Sisasasîndî kadüdanî parüwurî asu ṅgorü warîhondanî parüwurî.

²⁹ Ranîyei nindou afîndî ranai ṅgasündîhorî heiheirühündühi mbîro hirîhirîhündühi ahambo tirîfoefe hoafî hoafîyeihî “Sapo se safîya ‘Godîndî worî bîrîfoefe hefe ṅgîmî sihî yangîrî worîmbondîhî hînîṅgîndîheamboyahî,’ masafi.

³⁰ Hapondanî se sîhafî fimbo farîhoefî. Se nîmî keimbi karîhendeimbi fihîndî foarefoa hawambo kosafî,” masei.

³¹ Asükai mamî yahurai Godîmbo sîhou-rundeimbiyomo asu ahînümbî hohoanîmo yamundu-rundeimbi-yomo ai-amboanî tirîfoefe hoafîmarurî. Ai ahamundîhoarî raru hoafîyomondühî yahomoya, “Ai nindou amurambo aboedamboreandürî-marandî, ṅga asu moai ahandî fimbo aboedambore-andî.

³² Krais Israerîyei adükari bogorî ranai nîmî keimbi karîhendeimbi ra hînîṅgîre haya mbîkusîfuendî. Rananîmbo sîhîrî hoeindîhurühî ahambo anîhondümbö-ndîhurîmboane,” mehomo. Nindou yimbu Sisasîndî fikîmî pamarupîrî ai-amboanî mamî yahurai Sisasîmbo tirîmafoarînerî.

Sisas ai yîfîmayu

(Matyu 27:45-56; Ruk 23:44-49; Son 19:28-30)

³³ Hüfînimbo ranî hîfîhü nîmbî ranai peyo haya ho hombo hüfîhamîndî wuwurîyuambe tükümefeyo.

³⁴ Hüfîhamîndî wuwurîyuambe Sisas ai puküna heiyuhü yahuya, “Eri, eri, rema sabaktani?” mehu. Hoafî ranahandî nîmîndî ra ndahuraiane: Wandî God, wandî God, nîmboe se wambo hînîṅgîmarowandîrî.

³⁵ Nindou bîdîfirî akîmî manîmboei ranai hîmborîyei hehi hoafîyeihî seiya, “Hîmborîyei, ai Erasamboani mîṅgayu,” masei.

³⁶ Ahei mbusümonîndî nindou mamî ai pîpîyu hu poposî moatükunî nahurai semündü mbura wain hoe ranambe foare mbura nîmîharîfihî pare hîmondamündî haya masagado. ṅga asu bodîmondî ai hoafîyeihî

seiya, “Awi hoeindihu mbundihumbo, Eraisa ai ahambo farihefimbo tükümandifiyu, wanimandiyoy?” masei.

³⁷ Asu Sisas ai asükai puküna heiyu mbura yifimayu.

³⁸ Refihiyu asu Godindiworambe hoeari kumarundi ranai nimoamo ngahi peyo haya bure hanimbo gebü hifini türeandühi yimbumbore bumareandi.

³⁹ Asu ami-yomondi bogori Sisasindi fikimi manüngu ranai ai yifimayu ra hoeireanda mayoa hoafiyuhiyahuya, “Anihondane, nindou nda Godindinimor-ani,” mehu.

⁴⁰ Nimorehi bidifiri ai akidou anguni safi niboadei himboapomayei. Ahei mbusümo ra Maria Makdarahündiyoy, Maria, Sems Sosep-yafandi hondiyoy asu Saromeyo.

⁴¹ Sapoy Sisas ai Garirihinünguambe nimorehi raniyeyi Sisasimbo süngurihorühi farihehori marihündi. Asu amuri bidifiri nimorehi Sisas babidimbo Serusareminambo mahei ai-amboani ranühi manimboei.

*Sisasindi yifi nimoko honguambe masihewori
(Matyu 27:57-61; Ruk 23:50-56; Son 19:38-42)*

⁴²⁻⁴³ Sosep Arimateahündi ai kansiriyu haya münguambo nindou ai aiana aboedani sei hehi ahinirihori hündeimbiyu. Ai-amboani God nginindi hifandarandi ranahambo himboyumarandi. Sümbo moani ngoafimbo nimarimboane yaho yimungurifeambe Sosep ai yihimbokoate hu Pairatindi himboahü nüngumbo Sisasindi finimoko semündümbo düdumefiyu.

⁴⁴ Pairat ai Sisas yifimayu hoafi ra himboriyu haya hepünimefiyu. Raniyoy ami-yomondi bogorimbo mborai mehuamboya mahua Sisas ai yifimbaiyu waniyoy yahu haya düdumariri.

⁴⁵ Ami-yomondi bogori ranai hoafimayua himboriyu haya Pairat ai Sosepimboya yifi nimoko ra ndoarindifi, mehundo.

⁴⁶ Sosep ai hu kifohi hoeari mami pemiyu mbura Sisasindi yifinimoko foarümündi hoearambe pariri ngamondifoariri mbura serümündi hu honguambe masiheiri. Hongu ra nimoei nimaraweimbindambo nindou hütiwowondimarundiyoy. Raniyoy Sosep ai nimoei adükari ngorü gügüra hu hongu nafitambe ra güre pare hiningimareandi.

⁴⁷ Raniyoy Maria Makdarahündiyoy asu Maria Sosepindi hondiyoy ai Sisasimbo masihawuri ra nimbafe himboapomayafe.

16

*Sisas ai yifihündi botimefiyu
(Matyu 28:1-8; Ruk 24:1-12; Son 20:1-10)*

¹ Moani ngoafimbo nimarimbo si ranai münguyowane, Maria Makdarahündiyoy, Maria Semsindi hondiyoy asu Sarome ai Sisasindi yifinimoko popoaimbo sei hehi bidifiri aboedi fisinjarümbü moatükuni pemimayei.

²⁻³ Raniyoy Sande siambhondü nafimbo hüsihü ai aheiroari simbori hoafiyehi seiya, “Didai shefimbo fandihemuni hayambo hongu nafitambhündi nimoei ra ndemündü yihirimandea?” masei.

⁴ Nimoei ranai afindi hamindiyoy, nga ai hei himboyeiane nimoei ra yihirimarundi.

⁵ Ai hongu ranambe kefoehi hei himboyeiane, nindou hoarifi mami hoandari hoeari kifohi güde haya warihondü warani mamaruwa hepünimehindi.

⁶ Nindou ranai hoafi yundürühi yahuya, “Se yowani hepünifepoani. Ro fifiriheambo-anahi, seana Sisas Nasaretihündi nimi keimbi karihendeimb-fihî pamarîhorî ranahamboane kokoarîhorî. Aiana asukai yangiri botimefiyu! Aiana moai ndanühi yanguru. Ahambo masîhehorî fondî ra hoeirîhi.

⁷ Nga se ngei ahambo süngururü-rundeimbi asu Pitambo amboani hoafindei. Sisas aiana sihamumbo Garirinambo horombofi haya mahu. Horombo hoafimayu süngu Garirihü animbo hoeindiwurimboemo,” mehu.

⁸ Nimorehi ranai honguambeahîndî tüküyahi hehi mafefoehîndî. Ngusüfoambe hepünahi hîhamîndariyei hehi yîhîmboyeihîwambo moai nindou mamimbo amboani mamî hoafi amboani hoafiyei.

*Maria Makdarahündi ai Sisasimbo hoeimareri
(Matyu 28:9-10; Son 20:11-18)*

⁹ Sisas ai Sande siambeahîhondü botîfi-hayamboyu Maria horombo Sisas ai moaruwai nendî 7 hefoareandeimbi ahambo-so boatei tüküme fiyu.

¹⁰⁻¹¹ Nindou horombo Sisas babidimbo hoahoangomo marundî ranai afîndî hohoanîmoyomondühi aranîyomondühi nîmarîmondane, Maria ai ho hoafi yopurühi yahoya, “Sisas ai yangiri manünguwa ro hoeimarîhinî,” meho. Ai hoafi ra hîmborîyomostî, nga moai anîhondümborundî.

*Süngurineri rinandeimbi yimbu ai Sisasimbo nafîni hoeimarineri
(Ruk 24:13-35)*

¹² Asukai süngunambo ahambo süngurineri-rinandeimbi ai nafîsüngu hafandane, Sisas ai ngorüpoanîmbo fiyu haya hu ahafanîmbo-so tüküme fiyu.

¹³ Asu ai hafanî süngururü-rundeimbi bodîmondambo ranî hoafi ra wataporîmbomarînandî. Nga ai moai ahafandî hoafi ra anîhondümborundî.

*Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi-mbo-so tüküme fiyu
(Matyu 28:16-20; Ruk 24:36-49; Son 20:19-23; Ratüpurî 1:6-8)*

¹⁴ Bidîfiranambo hondü ahambo süngururü-rundeimbi 11 ahamumbo so sesî sowasümondühi nîmarîmondanî tüküme fiyu. Ranîyo ahambo süngururü-rundeimbi ai ngusüfoambe tapîhamîyomondühi nîmorehi nindowenihî ai yangiri botimefiyua hoeirîhorî hehi hoafîmayei ra anîhondümbofekoate-memonda ngînîndî hoafîmayupurî.

¹⁵ Asu Sisas ai hoafi yupurühi yahuya, “Se munguambo hîfi ra hoahoangomondühi munguambo nindoumbo aboedî hoafi ra wataporîmbondündürî.

¹⁶ Nindou düdi ai anîhondümbore haya hundürayu ana, God ai ahambo aboedambo-ndirümbui. Nga nindou düdi ai anîhondümbofe-koateayu ana, ai Godîndî nindou-yafe hoafi hîmborîyohü yîbobofe ranambe awarîndîhoembui.

¹⁷ Anîhondümborîhindeimbi ranahei warîsüngu God ai hepünîfeimbi moatükunî randeambui. Ai wandî ndürînambo moaruwai nendî heboadîhi asu ranîpoanîmbo hoafînambo hoafîndei raraondîhümboyei.

¹⁸ Ai amoasîrî warînambo kîkîhîndîhümündî asu nindou ai sîmîndei hehi yîfiyei rîhündeimbi moatükunî asîmîndei amboani ranai ngîrî moaruwaimbondeandürî. Asu ai angünümbî nindou-yeiwamî warî nandîhinda ai asukai aboedîndeimboyei,” mehupurî.

¹⁹ Adükari Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi-mbo wataporîmborapurî mbura God ai sünambe serümündî hafu hînîngîrîra ahandî warîhondü waranî mbamarü.

20 Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai munḡuambo hifi hoangoḡomondühi wataporimbomarundi. Asu Adükari ai ai-babidimbo nünḡumbo ahamundi hoafi ra ḡḡinemindimbo-hünda hepünifeimbi moatükuni yare-marandi.

hondi ai wakem+nd+mbó yang+ri+yoambe Yifiafi Aboedi ranai ahandi fi-
ambe yad+dünd+emboe.

¹⁶ Rananimbo ai Israer+hündi nindou af+ndi ranaheimbo God ahei
Adükari-mayu ranahambo sowana h+h+ndeiri ndemündündüri ngumbui.

¹⁷ Aiana God+ndi hoafi hoafi+yu-randeimbi, ahandi ndüri Eraisá rame-
fiyu nou, yahurai ng+n+ndi ndemündü haya Adükari+mbohünda ai boatei
horombondüfi ngumbui. Aiana af+ndi mam-anemo asu n+mor-anemo
asukai mamüh+ndeapúra aboedi-aboed+ndafu, nindou God+ndi hoafi
h+mbor+koate-yei-r+hündeimbi aheimbo h+h+r+ndeirani mbumundi ho-
hoanimo süngund+hi, asu an+hondumbo-r+hindeimbi Adükari ai kosimbo-
mayu ran+imbo did+iboadondearümbui,” mehu.

¹⁸ Sekaraia ai sünambeah+ndi nendi-mayumbo simbori hoafi+yundühi
yahuya, “Asu ro nüngund+he fifir+mand+he rani-moatükuni ra an+hondayo
amboani? Roana ndeara boag+ri+yamboanahi asu wandi n+morehi am-
boani boag+ri+yomboane,” mehindowamboyu.

¹⁹ Sünambeah+ndi nendi ai simbori hoafi+yundühi yahuya, “Ro Gebrier-
anahi nda. Roana God+ndi ngusumboaran+anahi n+imboa ar+handi. Aiyu
wambo koamar+hendira sihambo aboedi hoafi hoafi+imbo makosahi.

²⁰ Se moai wandi hoafi ra an+hondumbo-rowand+ ran+imbo-hünda
yafadühami tapi n+imbafi ngaf+imbo rani-moatükuni ra tükünd+emboe.
N+n+simboaniyo God ai dibon+mayu rani-moatükuni ra an+hondumbo
tükünd+emboe,” mehundo.

²¹ Rani-moatükuni ranai refeyoambe nindou bid+firi ai Sekaraiambo
weindani n+imboeimbo himboyahündowohü hohoan+moyeihiya, “Ai
n+imboe God+ndi worambe gedühi anüngu?” masei.

²² Ai weindani tüküfi huhü aheimbo moai hoafi karearü, nga
wani. Raniyei asu ai rarihi hohoan+moyeihiya awi Sekaraia ai n+ne
awambo moatükuni ahandi himboahumbo God+ndi wori ranambe
hoeire hayamboyu rawefiyu masei. Ai aheimbo n+n+ hoafi akidou
hoafi+yokoate-yundürühiyu asu ai moani ahandi war+nambo yang+ri
sisam+ra wak+mareandi.

²³ God+ndi worambe Sekaraia ai sapo n+ne-moatükuni refe ratüpur+imbo-
mayu ratüpur+ ra moend+re hayamboyu asu ai ngoaf+na mahu.

²⁴ Rani-moatükuni ranai refe hayamboyo-ane ranambe ahandi n+morehi
Erisabet ranai warandühumb+yo haya asu ai moai hondahüfeimbi amoamo
ranambe wori h+n+ngire ho, nga wani.

²⁵ Ai yare hoafi+yowohü yahoya, “Haponda ndeara bid+firani hondü
Adükari ai wambo h+poamboreand+r+hü ai wandi amoan+ngi nindou
h+imboahü mengoro ra raguanamboareandi,” meho.

*Sünambeah+ndi nendi ranai Mariamboya Sisás ndowar+nd+imboyafi
mehundo*

²⁶ Erisabet ai 6 amoamombo n+ngoambe God ai sünambeah+ndi nendi
ahandi ndüri Gebrier ranahambo Gariri hifambe ngoafi ahandi ndüri
Nasaret ran+nambo koamar+herü.

²⁷ Ai mahu ra n+morehi sapo nindowenih+ ahandi ndüri Sosep+imbo
momo kümar+hind+ ranahambo hoafi semündü hayamboyu. Sosep ranai
ana adükari bogori Defit+ndi amoao-yomondi s+rambeah+ndiyu. Nga asu
n+morehi-mayo ranahandi ndüri ana Mariayo.

²⁸ Sünambeah+ndi nendi-mayu ranai n+morehi ranahambo-so tüküfi
hoafi+yundühi yahuya, “Karihasi. Adükari ai se-d+bo nüngumbo sihambo
aboedi-aboed+marean+n+,” mehundo.

29 Raniyo asu Maria ai sünambeahindî nendandî-mayo hoafi ra himboriyo haya asu ai afindî hohoanîmoyowohü nîne-moatükunî hoafi yahurai ra yahohaya hoafimayo.

30 Sünambeahindî nendî-mayu ranai ahambo hoafiyundowohü yahuya, “Maria, se ranîmbo yîhîmbondamboyafi, nga God ai sîhambo ngusüfoambe aboedî fufurîfoareanînimboani.

31 Nga rananîmbo se warandühumbündafi hawa nindowenihî nîmori ndowarîndîfî mbunda asu se ahandî ndürî Sisas kaboadîwori.

32 Aiana adükari hondüduani ahambo moanî Nîmoamo Hamîndî Hondündî nîmorani mbîseimboyei. Rananîmbo asu Adükari God ranai ahambo bogorîmbondirîmbui sapo ahandî amoao Defit ramefiyu süngu.

33 Rananîmbo ai koadürümbo-koadürümbo Sekopîndî ahuirî mamîyei bogorîmbondîfi nünguhü, ahandî ngînîndî hîfandarandî ranai ngîrî moendîndo,” mehundo.

34 Maria ai sünambeahindî nendî-mayu ranahambo hoafiyondowohü yahoya, “I, ranî-moatükunî ra nüngunde yahurai tükümandîfea? Asu roana nindowenihîkoate-anahîsî!” mehondowamboyu.

35 Asu simborî ai ahambo hoafiyundühî yahuya, “Yifiafi Aboedî ranai sîhafî fiambe tükündîfenînihü anîmbo asu Godîndî ngînîndî ranai sîhambo gabudîboadeanînimboe. Ranîmbo-hündambo anîmbo asu sürühoeimbî nîmori ranahambo Godîndî Nîmor-ani mbîseimboyei.

36 Awi se himborîyafi, sîhafî mbu Erisabet amboanî ngîrî nîmori wakîndamîndo masei boagîrimayoa, nga haponda warandühumbüyo haya 6 amoamo homboane.

37 Ngîrî God ai nîni-moatükunî refekoate-ndu,” mehu.

38 Asu Maria ai simborî hoafiyowohü yahoya, “Ro Adükariîndî ratüpuriya-rîhandeimb-anahî, nga se hoafîmayafi süngu ai moanî rambîreandamboane,” mehondowamboyu asu sünambeahindî nendî ranai ndamefiyu.

Maria ai Erisabetîmbo ndüfosimbo maho

39 Rani-simboani Maria ai botife naporamîndî haya nîmai ngoafi mamî Sudia hîfî wafuambe anaŋgo ranînambo mahafo.

40 Raniyo asu ai Sekaraiandî worambe ho haya farife hafo Erisabetîmbo hîhîfîmarandî.

41-42 Erisabet ai Maria hîhîfîmarandî ra himborîyo-ambe asu mare ranambe nîmori ai ahandî furambe sangurîmbo botîfi piyu marandî. Raniyo asu Erisabetîndî fiambe Yifiafi Aboedî ranai tüküfeyowohüyo, ai puküna hoafi karîhoehü hoafiyowohü yahoya, “God ai sîhambo aboedî-aboedîmareanîni munġuambo nîmorehîmbo refendürîkoate-mayu nou. God ai nîmori ranahambo amboani aboedî-aboedîrirîmboani!

43 Awi adükari moatükunî wambo tükümeŋyondîrî. Nga wandî Adükariîndî hondî ai wambo hoeifendîrîmbo tükümeŋyoye.

44 Awi se himborîyafi, asu ro sîhafî-mayo hîhîfî hoafi ra kefoendühî himborîhamîndîhühîyahî asu nîmori wandî furambe asanguru ranai hîhîfî-hîhîfiyuhü hohorîpî-hohorîpîmayu.

45 Adükariîndî hoafi ra se anîhondümbo-ndowandühî ana, asu se hîhîfî-hîhîfîndafi sapo ranî-moatükunî ranai anîhondü sîhambo tükündîfenînimboe,” mehondo.

Maria ai Godîmbo herüna kakîsaomarîrî

46 Maria ai yahoya,

“Ro wandî ngusüfoambe ra Adükariîmbo adükari-ani sa hohoanîmoayahî.

47 Asu wandî hohoanîmoambe ranai Godîmboya

- wandî Aboedambo-reandîrî-randeimbani yaho hîhîfî-hîhîfayo.
- 48-49 Ro ahandî ratûpurîya-rîhandeimbîya hehea moanîndî nîmorehîyahî, nga asu ai wambo hohoanîmoyuhü ndondomareandîrî. Hapondanambe peyo haya süngunambo gogu aho ranambe amboanî nindou ai wambo hîhîfî-hîhîfûmb-anafî mbîseimboyei, nîmboe sapo Adûkarî Hamîndî God ai wambo adûkarî moatûkunî ramareandî ranîmbo-hûnda. Ahandî ndürî ra moanî sürühoeimbane.
- 50 Nga asu ahandî hîpoambofe hohoanîmo ranana nindou dîdîyei ahambo ahînarîhorî ranaheimbo-so boagîrî tühünîmbo rande yagodîmboe.
- 51 Ai ahandî warî ngînîndî ranambo adûkarî ratûpurî ratûpurîmayu. Ai nindou afîndî-afîndîyeimbî ranaheimbo ahei hohoanîmo nîne moaruwai amarondürî ranî kameihî bukürümafoareandürî.
- 52 Ai bogorî nindou-memo ahamundî nîmarîfondî wamînîndî hîfînî hemoafoareapurî. Ranîyo asu nindou ndürîkoate-memo ranahamumbo nîmoamo sepurîmündü botîmareapurî.
- 53 God ai nindou wembomboyeimbî ranaheimbo aboedî moatûkunî yimbu-reandürî asu nindou napombü-mayeî ranaheimbo nînî akîdou-amboanî waram-befendürîkoate koamarîhendürî.
- 54 Ai ahandî ratûpurîyei-rîhûndeimbî Israer ranaheimbo mafarîhendürî ra sapo horombo hoafîyu masîhendî ranî süngumboyu hîpoambomareandürî.
- 55 Ai Abraham asu ahandî ahurî mamî ranaheimbo hoafîyondürîmbo koadürümbo-koadürümbo ra hohoanîmoyu masîhendî ranî süngumboyu ramareandî,” meho.
- 56 Maria ai ngîmî amoamo Erisabetî-dîbo nîngo hîmboyo asu ai ngoafîna asûkaiyo hîhîrîfe maho.

Erisabet Sonîmbo maserîmîndo

- 57 Erisabet ai ahandî nîmorî semîndîmbo si tüküme Feyondowamboyo asu ranî-sîmboanî ai nindowenihî nîmorî maserîmîndo.
- 58 Nindou bîdîfîrî ai-babîdîmbo worî yimburîhindeimbî ranîyei asu ahandî wahorî mamîyomo muŋguambo Adûkarî ai nîne aboedî ranî-poanîmbo moatûkunî ahambo ramareandî ra hîmborîyeihehi ai Erisabetîmbo ngusüfoambe hîhîfî-hîhîfîmehündo.
- 59 Nîmorî ranai mamî wikîyu hayamboyuwane, asu ai ahandî fihoearî kefetîrîhefe mburîmbo afîndandî ndürî süngu Sekaraiambofi kafoefimboani sei hehi mahei.
- 60 Nga asu ahandî hondî ai hoafîyowohü yahoya, “Yowanî! Ahandî ndürî ana Son anîmbombiyu-wamboane,” mehondürî.
- 61 Ranîyei asu ai ahambo hoafîyeihî seiya, “Asu seana sîhafî sîrambe moai yahurai ndürî ana yangoro,” masahündo.
- 62 Ranîyei asu ai ahandî afîndambo warînambo yangîrî hoafîyeihî ndürî nînî nîmorî ranahambo kamaboadihorî masahündo.
- 63 Sekaraia ai sürü papîmbo moatûkunîfihî ndürî pareandühî yahuya, “Ahandî ndürî ana Son-ani,” mehuamboyei. Asu moanî nîmboe yahurai muŋguambo ai hepünîmehindî.
- 64 Refeyowohüyo asu moanî ranambe hamîndî Sekaraia ai asûkaiyu hoafî ra wataporîmbo-randühîya Godîmbo aboed-ani yahu hoafîmayu.

65 Raniyo asu nindou ngoafi akim amarei ranai yhimbo sisireandürühyo, asu rani-moatükuni ramefeyo rani hoafi ranai Sudia hifi wafuambe ngoafi anango rani-amboani ho-ho marandi.

66 Munguambo nindou ai rani hoafi ranahambo himboriyei hehi ho-hoanimo kikirihündüh düduyahindüh seiya, “Nimori ra nin moatükuni nahurai nimori tükümandifia?” masei. Ai rarihi fifirihindi Adükarindi nginindi ranai ai-dibo aningo ho.

Sekaraia ai Godindi hoafi hoafimayu

67 Sonindi afindi Sekaraiani flambe Yifafi Aboedi ranai farifehüyo asu ai Godindi hoafi ra yare hoafiyuh yahuya,

68 “Awi siri Israeri-yafe God Adükar ranahambo aboed-animbisefomboane.

Ai ahandi nimorehi nindowenih ranaheimbo farihendürüh aheimbo aboedambofe-ndürimbohünda makusu-ani.

69 Ahandi ratüpuriyu-randeimb amao Defitindi srambeahindiyu ai sapo nindou nginindi shefimbo aboedambofe-munimbo-mayu ranahambo dibonmayundo.

70 Ai ahandi sürühoeimb hoafi hoafiyomo-rundeimb-yomondi süngu horombo hoafiyu masihendi hoafi ra süngumareandi.

71 Rani hoafi ra yahurai yare hoafiyuh yahuya ai nindou shefimbo hürütümb-anei.

Asu yiboarukoarhimun-anei ranahei nginindi warambeahindi aboeda hündihemunümbui yahu hoafiyu masihendi.

72 Ai shefi amao mamimbo hipoamondeandürümbui.

Asu ahandi hoafi hoafiyu firamündü masihendi ranahambo ho-hoanimondümbui.

73 Shefi amao Abrahamimbo ai dabarifihi hoafiyu masihendi.

74 Ai shefi hürütümbiyei warambeahindi aboedambo hürühefemunüh, asu ai shefimbo ahandi ratüpuriyu yhimbo sisirifekoate ratüpurimbo ra süngurahi yahombo hoafiyu masihendi.

75 Asu rananimbo siri yangiri nimboefambe amboani,

siri moani sürühehundeimb-ndefi mbundihu,

aboedi mbumundi hamindi ahandi himboahü munguambo si aho ra nimboefomboane.

76-77 Haponda, wandi nimori, sishambo ana

Nimoamo Hamindi Hondündi hoafi hoafiyafi-randeimb-anafi mbiseimboyei.

Seana Adükarimbohünda horombondafo ngafühi ahambohünda nafi didiboadondowandühi

ahandi nendi ranaheimbo ahei moaruwai hohoanimo ra amboawi yahohü moaruwai hohoanimo-ambeahindi aboedambofe-ndürimboani yahombohünda.

78 God ahandi hipoambofe hohoanimonambo

sibori si nahurai koaboadeanda kodimboe.

79 Rananimbo nindou yifimbo yhimboyeih nimbi nimaroi animboei aheimbo si boakiboadeandürimboe.

Asu rananimbo shefimbo aboedi nimarimbo nafi nafuindamuna ngemboyefi,”

Sekaraia ra mehu.

80 Süngunambo Son ai adükariyühumbo asu Yifafi Aboedi ranai-amboani ahandi flambe nginindi tüküme feyo. Ai hu nim wohi furikoate-reandühi nüngu humbo Israer so boatei weindah tüküme fiyu.

2

Maria Sisasimbo maserimindo (Matyu 1:18-25)

¹ Rani-simboani Romi-yafe adükarî bogorî Sisar Ogastas ai muᅅguambo nindou ranîhündambo ai ndürî semîndîmbo hoafi ra hoafiyu masîhendî.

² Kwirinius ai Siria-yafe bogorîmbofi nūᅅguambeyo muᅅguambo nindou ranaheimbo ndürî semîndîmbo ra boatei tükümeᅅeyo.

³ Raniyei asu muᅅguambo nindou ranai mamamî ahandîhoarî ahandî ndürî semîndîmbohünda ahandî ᅅgoafi hondü ranînambo hei marîhündî.

⁴ Raniyu asu Sosep ai-amboani Gariri hîfambe Nasaret ᅅgoafîhündî botîfi haya adükarî bogorî Defitîmbo sahorîmîndeimbî ᅅgoafî Betrethem Sudia hîfambe anaᅅgo ranînambo mahu. Sapo ai Defitîndî sîrambeahînd-ani.

⁵ Raniyo asu Maria ranahambo Sosepîmbo semündümbo momo kümarihindî rani-dîbo ndürî semîndîmbo mahu. Raniyo asu Maria ranai warandühumbîyo.

⁶ Raniyo asu ai Betrethem ᅅgoafîhü nîmbafeambe Maria ai ahandî nîmorî wakemîndîmbo si ranai ndeara bîdîfirani tükümeᅅeyo.

⁷ Ai ahandî amoᅅgo nîmorî ra wakîrimîndî haya nîmorî-yafe hoearînambo hîmonderî mbura burmakauyei sesi hîpîrambe mafoarerî. Sapo nindou aporambo worî ranai nindou fondî muᅅgu sîmoᅅgorîmayeiambo wambo.

Sünambeahîndî nendî ai sipsip hîfandîru-rundeimbîmbo Sisas tükümeᅅiyu hoafi sowandümo mahomo

⁸ Rani hîfîhü sipsip hîfandîru-rundeimbî ai ahamundî sipsip fufu-rundümo homo moanambühi hîfandîrundürühi mamî nîmbî-memo.

⁹ Adükarîndî sünambeahîndî nendî ranai ahamumbo-so tüküfîhüyu asu Adükarîndî hîmboamupui-randeimbî si ranai ahamumbo boakîmafoareapurî. Raniyomo asu ai rani-moatükunî ranahambo yîhîmbo sîsîrîmeᅅfundî.

¹⁰ Nga asu sünambeahîndî nendî ranai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Se ranahambo yîhîmbondîmboemo. Ro ndanîmboahî nda sîhamumbo aboedî hoafi sahamîndîmboanahî. Rani-moatükunî hoafi rananîmbo adükarî hîhîfî-hîhîfî ndemîndî muᅅguambo nindou ranaheimbo tükündîfemboe.

¹¹ Ndanî-simboani Defitîndî ᅅgoafî Betrethem ranîhü nindou sapo sîheimbo aboedamboᅅe-ndürîmbo-mayu ranahambo hondî ai wakîmarîmîndo. Ai nindou God dîbonîmeindo Krai Adükarî ranani.

¹² Nga asu rananîmbo se ahambo anîhondümbo randu yahurai fîfirîndüwuri. Se hoeindüwuranî nîmorî ranai hoearînambo hîmondîhefimbî burmakau-yei sesi hîpîrambe foerümbui,” meᅅpurî.

¹³ Raniyo asu hoafi nîᅅgoambe sünambeahîndî ami-yomondî nendî ranai tüküyafu sapo sünambeahîndî nendî ᅅgorü-mayu rani-babîdîmbo nîᅅgomombo Godîmbo aboed-ani yahomo hoafiyomondühi yahomoya,

¹⁴ “God nîmoamo hamîndî hondü anūᅅgu ranahambo aboed-ani mbîseiamboane.

Nîmorehî nindowenihî hîfî ndanîhü anîmboei ranaheimbo ᅅgusüfo afurîfimbî hohoanîmo segodürîmboane.

God ai aheimbo ᅅgusüfo pareandürühi siyaofindürühani,” meᅅhomo.

Sipsip hîfandîru-rundeimbî nindou ranai homo Sisasimbo hoeimarüwuri

15 Sünambeahindî nendî ranai ahamumbo sowahindî botiyafu sünambe hafomondane, sipsip hifandîru-rundeimbi nindou-memo ranai ahamundihoari bogo hoafi firündümondühi yahomoya, “Awi sîhîri Betrethem ngoafinambo ngefî sapo rani-moatükunî tüküme Feyo ra hoeindîhu Adükarî ai hoafimemuni süngu,” me homo.

16 Raniyomo asu ai nîmai raninambo homo Maria Sosepimbo-so tüküyafu mburu nîmorî burmakauyei sesi hîpîrambe mafoeru ra hoeimarüwuri.

17 Sipsip hifandîru-rundeimbi nindou-memo ranai ahafembo hoeirupîri mburu asu ai nîne-hoafi nîmorî ranahambo sünambeahindî nendî ai hoafimemo hoafi ra hoafimemopîri.

18 Muᅅguambo nindou ai rani hoafi ra hîmborîyei hehi hepünahi afîndî hohoanîmomaye.

19 Nga asu Maria ai rani hoafi muᅅgu ra ngusüfoambe hohoanîmoyo marandî.

20 Raniyomo asu sipsip hifandîru-rundeimbi nindou ranai hîhîriyafu homondühi Godimbo adükar-ani asu ndürîmb-ani yahomo houmbo mahomo. Ai sapo ahamumbo sünambeahindî nendî hoafimemopuri rani süngumbo rani-moatükunî ranahambo hîmborîyomo hoeiru houmbo wambo.

Sisasimbo ndürî kamafoarîhorî

21 7 Si ranai hoane rani wagabe nîmorî ranahambo hoearî kefetîrîhefîhî ndürî Sisas kafeofimbo si ranai tüküme Feyo. Sisas ra horombo hondandî furambe sanᅅorîkoate-yuambe rani-simboanî sünambeahindî nendî ai kamafoarîr-ane.

Simion Ana ai Sisasimbo Godîndî worambe hoeimarînerî

22 Mosesîndî ahînümbî hohoanîmo meᅅgoro ranai hoafîmayo süngu Maria Sosep ai aboedî tüküfe nîmarîmbomefe rani si ai tüküme Feyopîri. Rani-yafe asu ai nîmorî ra sowarîndîfe hena Adükarîndî hîmboahü hîniᅅᅅîfimbo Serusarem ngoafîna mahafe.

23 Sapo rani-moatükunî refembo-mayo ra Adükarîndî ahînümbî hohoanîmoambe yahurai sürü pare yanᅅorowohü yahoya, ‘Muᅅguambo nindowenihî nîmorî furî simborîhündî ranana Godîndîfîhî yanᅅîrî pa-iarîmboane,’ meho.

24 Asu ai hafe yimbu wupufombefeyo asu dîbî weimbefeyo ranamboanî Godîmbohünda hîfokoarîne masîheneandî sapo Adükarîndî ahînümbî ramemo süngumbo.

25 Rani-simboanî nindou mamî ahandî ndürî Simion ranai Serusarem ngoafî ranîhü manüᅅgu. Nindou ranai ana ai aboedî hamîndîyu haya Godimbo yanᅅîrî hohoanîmo parireimbi nindouyuhü Israer nindou ranai aboedambo-mbeahindî yahu haya hîmboyumbüyu manüᅅgu. Yifiafî Aboedî ranai ahandî fiambe nîmaroweimbîyu.

26 Raniyo asu Yifiafî Aboedî ai Simionimbo hoafi weindahîreandowohü yahoya, “Ngîrî se nîmai yîfîndafî, nga se nîmbafî-nîmbafîmbo Adükarî ai Nindou koamarîheirî ra hoeindîworî hawambo anîmbo ndamboyafî,” meho süngu.

27 Yifiafî Aboedî ai Simionimbo hohoanîmo botîmareramboyu asu ai Godîndî worîna mahüfu. Sapo ahînümbî hohoanîmo meᅅgoro rani-süᅅgumbo ahambo refimboyafe hondafîndî ai nîmorî Sisas ranahambo sowarîndîfe Godîndî worî ranambe mahüfe.

28 Raniyo asu Simion ai nîmorî ranahambo ahandî warambe wakîrümündî Godimbo hîhîfirürühî hoafîyuhî yahundoya,

29 “Adükari sapa horombo wambo se hoafimayafi ra-süngumbo
sihafi ratüpuriya rihandeimbi nindou nda moani rando
hinngindowandira
ro ngusüfo afurindihe kündihe hehea yifindamboane.

30 Ro wandi himboarinambo se yihofombo aboedambofe-munimboayafi
ra hoeirtheamboanahi.

31 Rani-moatükuni ra se sihafi nimorehi nindowenih ranahei
himboahü didiboadorandifi masihoefane.

32 Rani-moatükuni ranana weindahifembo si-ane,
nga sihafi hohoanimo süngu rani-moatükuni ranai animbo
Suda-yafe ndifo mayei ranaheimbo si dagadürimboe.

Asu nimorehi nindowenih sihafi Israerihündimayei
ranaheimbo ndür adükarümbi ningo hohoanimo ra
tükündifendürimboe,” mehu.

33 Rani-yafe asu nimorindi hondafindi ranai nime-moatükuni
hoafi Simion ai wataporimbo-marandi ranimbo himboriyafe hena
hepünimefineandi.

34-35 Raniyu asu Simion ai aheimbo aboedi-aboedireandürühi Maria
nimorindi hondi-mayo ranahambo hoafiyundowohü yahuya, “Nimori
ndanana God ai ahandihoari dibonimayuani Israerihündi bidifiri
ahambo anihondümbofekoate-ayei ranai moaruwaimbo-ndahimboyei
asu anihondümb-arihori ai aboedambondahimboyei. Ai Godindi yifiri
nafuindümbui asu nimorehi nindowenih afindi ranai ahandi hoafi
himborkoate-ndehi, asu ahei nime hohoanimo dibo ahei ngusüfoambe
mamarondür ra weindahindihimboyei. Rananimbo asu shambo-amboa
afindi hohoanimo ranai pisao nahurai shambo ngusüfo ra nandeamboe,”
mehu.

36-37 Ranihü nimorehi kai mam ahandi ndür Ana Godindi hoafi
hoafiyorandehimbiyo maningo. Ai Fanuerindi nimoriyo haya asu Asandi
sirambeahindi-mayo. Nimorehi ranai 7 himbaniyo nindowenihühimefeyo
nga asu haponda 84 himbanimbo boagiriyomboane. Ai moai Godindi
wor ranahambo hinngire tifoendi, nga ai moani nimb nimbisi aho ra
Godimbo hohoanimoyowohi wembopo didibafife marandane.

38 Moani rani-simboani hamindi ranambe nimorehi ranai akimi tükufe
ningo Godimbo hifihimariri. Asu ai nindou didiyei sapa Serusarem
ngoafi God ai aboedambo-fembo-mayu ranahambo himbomayei ranahe-
imbo nimori-mayu ranahambo wataporimbo-randürühi hoafimendür.

Sosep ai ahandi ambori babidimbo Nasaretinambo hihiriyahi mahei

39 Sosep Maria ai sapa nime-moatükuni ratüpur Adükariindi ahinümbi
hohoanimo süngumbo refembo ratüpurimayo ra rarine mburina, asu
ai ahafe ngoafi Nasaret Gariri hifambe anango raninambo hihiriyafine
mahafe.

40 Nimori ranai adükariyuhü nginimarhoayu. Raniyu asu ai ndore ffire
haya God ai ahambo ngusüfoambe aboedi-aboedimariri.

Sisas hoarifi ranai yamundu-rundeimbi nindou babidi Godindi worambe mamaru

41 Munguambo himbani ra Sisasindi hondafindi ai Serusaremnambo
adükari si ahandi ndür Pasofa tükufe arandi rani hoeifembo hafe
marinandi.

42 Asu Sisas ai 12 himbanimbo nungu hayamboyuane, sapa rani
moatükuni si koadürü refemarandi süngumbo ai hoeifembo mahafe.

⁴³ Adükari si ranai hümaramindo-wamboyafe asu ai ngoafina hihiriyafine hafe, nga Sisas hoarifi-mayu ranai Serusarem ngoafihü nïmaru. Nga asu ahandi hondafindi ai nïmarimbo-mayu ra moai fifirineandi.

⁴⁴ Ai ndanananiya nindou amuri bidifiri rani-babidimbo mbahumbai safe hena asu ai rani si peyo haya maho ra nafi süngu hafehü ngunindamburi asu mamisiri-mayei ranahei mbusumo kokomarineri hafe.

⁴⁵ Ai ahambo hoeifikoate-yafehü asu ai hihiriyafine hena Serusareminambo hüfih kokomarineri hüfe.

⁴⁶ Yimbu si ranai howane, ngimi sinambo hondafindi ai Godindi worambe Suda-yomondi ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi babidimbo mamaruwa hoeimarineri. Ai ranihü nïmarumbo ahamundi hoafi hihimboriyu asu düdufe hoafi düdufipuri randühi mamaru.

⁴⁷ Rani nindou munguambo didemo ai ahandi hoafi himborimemo ranai ahandi fifirifeyo asu simbori hoafimayu ranahambo hepünümefundi.

⁴⁸ Ahandi hondafindi ai ahambo hoeirinerühi hepünüyafine mburina hondi ai hoafiyondowohü yahoya, “Nïmori nda se nïmboe yihoehimbo rasüngumarowanda? Sihafi ape-dibo ro shambo afindi hohoanimoyehühi kokomarhoanini,” meho.

⁴⁹ Nïmori ranai simbori hoafiyuhi yahuya, “Nïmboe se wambo kokomarinandira? Ro wandi Apendi worambeahi nïmboamboanahi ra se moai fifirineandiyoy?” mehu.

⁵⁰ Nga yimbu ai moai nïmorindi hoafi nïmindü ra ndorine fifirineandi.

⁵¹ Raniyo asu Sisas ai ahandi hondafindi babidimbo Nasaret ngoafinambo hihiriyahi mahei. Asu ai ahafe hoafi himboriyu marandi. Ahandi hondi Maria ai mungu moatükunü ra ngusüfoambe hohoanimo kikhimareandi.

⁵² Sisas ai ahandi fi ra adükariyuhü asu ahandi fifirife hohoanimo ranai adükari tüküfihü God-aiyu asu nindou-ayei ahambo hoeirihora mayoa aboed-ani masahündo.

3

Son hundürira-randeimbi ai hoafi bokarimarihendi (Matyu 3:1-12; Mak 1:2-8; Son 1:19-28)

¹⁻² Sisar Taiberius ai 15 himbani hifandirandambe Pondius Pairat ai Sudia-yafe hifi hifandimarandi. Herot ai Gariri hifi hifandirandane, ahandi akidi Firip ai Ituria hifi asu Trakonitis hifi hifandimarandi. Risanias ai Abirene hifi hifandirandambeyo asu Anas weimbo Kaiafas ai Godimbo sesi sihene-rinandeimbi bogori adükari mayafani. Rani simboaniyo Son Sekaraiandi nïmori ahambo-so nïmi wohi furikoate-reandühi Godindi hoafi ranai tükümefeyo.

³ Raniyo Son ai Sodan hoekimi ra hoahoangu wakireandühi hoafi bokarihendühi yahuya, “God ai shei moaruwai hohoanimo ra gogorihefembohünda munguambo nindou shei moaruwai hohoanimo ra hiniñgindühi hehi hundüründei,” mehu.

⁴ Rani-moatükunü ra Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi, ahandi ndüri Aisaia, ahandi bukambe hoafimayo sünguyo tükümefeyo. Ai yare hoafiyowohüya,

“Nïmi wohi furikoate-reandühi nindou mamü ahandi yasimondi ranai
müñgiyo hoafiyowohü yahoya,
‘Adükarindi nafi wudipoapondihindi,
ahambohünda nafi didiboadondihindi.’

⁵ Munḡuambo hoafendi peyo-peyo arandi ra hifi hiriḡndei koaboadihindühi botire niḡgoweimbi ra didiboadoriḡndamamboane.

Nafi ho pusire ho pusire-randeimbi ra
didiboadoriḡhinda mbumundiḡmbeyo-wamboane,
asu nafi moaruwaiayo ra wudiḡpoapo-mbiriḡndamamboane.

⁶ Rananimbo munḡuambo niḡmorehi nindowenihi ranai God siḡhefimbo aboedambofe-muniḡmbohünda ratüpurimayu ra hoeimbiḡndamamboane,”

Aisaia 40:3-5

meho.

⁷ Nindou afindi ranai Sonimboya hundürümbiramuni sei hehi Sodaḡ hirona maheiamboyu ai aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Se ana amoasiri moaruwai ranahandi niḡmor-anei. Siḡheimbo didi ai hoafimayu-amboyei God ai moaruwaimbo-fendürimboayu ranambeahindi aboedambo-fembo hohoanimoayeia?

⁸ Siḡhei hohoanimo ra hisi nahurai-ane. Se siḡhei moaruwai hohoanimo hiniḡḡimariḡndi ra nafuimbohünda hisi aboedi nahurai hohoanimombeyei-amboane. Asu se ḡḡiri siḡheihoari simbori hoafiriḡndeihiya, ‘Abraham ana yihoeḡi amoao-ani ranimboane God ai ḡḡiri yihoeḡimbo ḡḡiniḡndiḡdamuni,’ mbiḡsei. ḡḡa Abrahamiḡndi ahuri ra moanane. Haponda ro siḡheimbo hoafayahandüri, God ai yifirayu ana, ai niḡmoei ḡnda Abrahamiḡndi ahuriḡmbonde nafindandüri hiniḡḡiḡndeandürümbui.

⁹ Nimi ranai aboedi hisikoate-ayo ana, nimi afimambe time yangoriḡmboane, hitifoefe haiambe pifembohünda,” mehu.

¹⁰ Niḡmorehi nindowenihi ranai Son hoafimayu ra himbori-yei hehi düdürühorühi seiya, “Asu ro nünḡḡu-mandiḡhunda?” masei

¹¹ Asu raniyo Son ai simbori hoafiyundürühi yahuya, “Nindou ḡḡori ai siot yimbundapirani asu ḡḡori ai moaninduan ahandi-mayo fihindi ḡḡori mbiḡsagadowamboane. Asu nindou ḡḡori ai sesi afindi asiḡhendi amboani moani mami mare rani süḡḡumbireand-amboane,” mehu.

¹² Takis kaki sowandümo-rundeimbi nindou bidiḡfiri amboani hundürümböhünda mahomo. Asu ai düduyafundühi yahomoya, “Nindou yamundo-randeimbi, asu ro nünḡḡu-mandiḡhunda?” mehomo.

¹³ Asu simbori Son ai hoafiyupürühi yahuya, “Se takis kaki ra gafman hoafimemo simogodühi yangiri ndowandümo, ḡḡa se ahei-mayo afindi hamindi semindiḡpoani,” mehu.

¹⁴ Asukai ami bidiḡfiri ranai düduyafundowohü yahomoya, “Asu ro nünḡḡu-mandiḡhunda?” mehomondamboyu. Asu simbori hoafiyupürühi yahuya, “Se yowan nindou bidiḡfirambo moaruwaimbo-ndüwürühi ahei kaki hümbühüni-yopoani. Asu se yowan ahei-mayo kaki hümbühüniḡmbohünda tiḡkefehefe papi-hoafiyopoani. Sapo siḡhamundi ratüpur raniḡmbo-hünda kaki asowandümo ra ndear-ane,” mehu.

¹⁵ Niḡmorehi nindowenihi ranai rani-moatükuni ra hoeirihi hehi hepünehindühi afindi hohoanimoeyehi seiya, “Awi Son ranana Godiḡndi nindou ranaheimbo semindiḡndürimbo kafoariri hiniḡḡimariḡndi sapo Krai rani-mbai,” masei.

¹⁶ Raniyo asu Son ai aheimbo munḡuambo hoafiyundürühi yahuya, “Roana siḡheimbo hoenambo yangiri-ane hundürariḡhandüri, ḡḡa nindou ḡḡori süḡḡuni asünu ranai ana ahandi ḡḡiniḡndi ra wandi ḡḡiniḡndi ḡḡasüḡdeamboane. Asu roana aboedi haminiḡyahipoani ahandi su wofi hironiḡndi-maramüḡdu ra fufuriḡhefembohünda. Ai animbo hai asu Yifiafi Aboediḡnambo hundürü-ndandürümbui.

¹⁷ Aiana nindou sifet semündümbo nahurai animbo tükündifimbui. Rananimbo wit hipiri ra fifirindihembui. Asu wit safi wit sihefe worambe digendühi hipiri ra hai koadürümbo koadürümbo horoweimbi ranambe mandeambui,” mehu.

¹⁸ Nimorehi nindowenihif afindi ranaheimbo Son ai ahei ngusüfoambe ngorü süngurearü botirearü randühi aboedi hoafi ra bokamarihendüri. Asu bidifiri amuri hoafi ranamboani ranifihif türe wataporimbo-marandi.

Herot ai Sonimbo karabusimariri

¹⁹ Nga Son ai ahamundi nindou adükari bogori ahandi ndüri Herot ranahambo nginindi hoafimayundo. Ai ramariri ra sapo Herot ai ahandi akidandi nimorehi ahandi ndüri Herodias semündü asu bidifiri amuri moaruwai hohoanimo ranamboa yare marandamboyo ramariri.

²⁰ Raniyu Herot ai moaruwai hohoanimo ngorü hohoanimoyuhüyu asu ai Sonimbo karabusimariri.

Son Sisasimbo hundürümariri
(Matyu 3:13-17; Mak 1:9-11)

²¹ Munguambo nimorehi nindowenihif ai huhundürüyei hehimboyei, asu Sisas ai-amboani hundürümayu. Ai refi mbura nimoamo himboyuhü didibafiyuhü nunguane, asu sünambe bumareandi.

²² Ranayo asu Yifiafi Aboedi ranai wupufo hoearambefe haya kosi ahandiwami pühimayo. Ranayo asu sünambeahindi hoafi ranai tüküfihif yare hoafiyowohü yahoya, “Seana moani wandi nimori hondü-anafi. Ro sihambo ngusüfoambe siao yaheamboanahif,” yaho hoafimayo.

Sisasindi amoa ahamundi ndüri
(Matyu 1:1-17)

²³ Sisas ai 30 himbanimboyuhüyu ahandi ratüpurif ra piyu haya ratüpurimayu hu. Raniyei asu nindou ai awi Sosepindi nimor-ani sei hoafimayei. Ranühi peyo haya boagiri maho ra ndahurai-ane: Sosep ai Erindi nimoriyuane asu Eri ai Matatindi nimori-mayu.

²⁴ Matat ai Rifaindi nimoriyuane asu Rifai ai Merkindi nimori-mayu. Merki ai Sanaindi nimoriyuane asu Sanai ai Sosepindi nimori-mayu.

²⁵ Sosep ai Matatiasindi nimoriyuane asu Matatias ai Amosindi nimori-mayu. Amos ai Nahumindi nimoriyuane asu Nahum ai Esrindi nimori-mayu. Esri ai Nagaindi nimoriyuane asu Nagai ai Matindi nimori-mayu.

²⁶ Mat ai Matatiasindi nimoriyuane asu Matatias ai Semenindi nimori-mayu. Semen ai Sosekindi nimoriyuane asu Sosek ai Sodandi nimori-mayu.

²⁷⁻²⁸ Soda ai Soananindi nimoriyuane asu Soanan ai Resandi nimori-mayu. Resa ai Serubaberindi nimoriyuane asu Serubaber ai Siartierindi nimori-mayu. Siartier ai Nerindi nimoriyuane, Neri ai Merkindi nimori-mayu asu Merki ai Adindi nimoriyuane asu Adi ai Kosamindi nimori-mayu. Kosam ai Ermadamindi nimoriyuane asu Ermadam ai Erindi nimori-mayu.

²⁹ Er ai Sosuandi nimoriyuane asu Sosua ai Erieserindi nimori-mayu. Erieser ai Sorimindi nimoriyuane asu Sorim ai Matatindi nimori-mayu.

³⁰ Matat ai Rifaindi nimoriyuane asu Rifai ai Simionindi nimori-mayu. Simion ai Sudandi nimoriyuane asu Suda ai Sosepindi nimori-mayu. Sosep ai Sonamindi nimoriyuane asu Sonam ai Eriakimindi nimori-mayu.

³¹ Eriakim ai Mereandi nimoriyuane asu Merea ai Menandi nimori-mayu. Mena ai Matatandi nimoriyuane asu Matata ai Natanindi nimori-mayu.

³² Natan ai Defit^{ndi} n^{imori}yuane asu Defit ai Sesindⁱ n^{imori}-mayu. Sesi ai Obet^{ndi} n^{imori}yuane asu Obet ai Boas^{ndi} n^{imori}-mayu. Boas ai Sarmon^{ndi} n^{imori}yuane asu Sarmon ai Nason^{ndi} n^{imori}-mayu.

³³ Nason ai Aminadap^{ndi} n^{imori}yuane asu Aminadap ai Ram^{ndi} n^{imori}-mayu. Ram ai Hesron^{ndi} n^{imori}yuane asu Hesron ai Peres^{ndi} n^{imori}-mayu. Peres ai Sudandⁱ n^{imori}yuane asu

³⁴ Suda ai Sekop^{ndi} n^{imori}yu-mayu. Sekop ai Aisak^{ndi} n^{imori}yuane asu Aisak ai Abraham^{ndi} n^{imori}-mayu. Abraham ai Terandⁱ n^{imori}yuane Tera ai Nahor^{ndi} n^{imori}-mayu.

³⁵ Nahor ai Seruk^{ndi} n^{imori}yuane asu Seruk ai Reundⁱ n^{imori}-mayu. Reu ai Perek^{ndi} n^{imori}yu-ane asu Perek ai Eber^{ndi} n^{imori}-mayu. Eber ai Sarandⁱ n^{imori}yuane asu Sara ai Kainan^{ndi} n^{imori}-mayu.

³⁶ Kainan ai Arpaksat^{ndi} n^{imori}yuane asu Arpaksat ai Siem^{ndi} n^{imori}-mayu. Siem ai Noandⁱ n^{imori}yuane asu Noa ai Ramek^{ndi} n^{imori}-mayu.

³⁷⁻³⁸ Ramek ai Metuserandⁱ n^{imori}yuane asu Metusera ai Enok^{ndi} n^{imori}-mayu. Enok ai Saret^{ndi} n^{imori}yuane asu Saret ai Mahararer^{ndi} n^{imori}-mayu. Mahararer ai Kenan^{ndi} n^{imori}yuane asu Kenan ai Inos^{ndi} n^{imori}-mayu. Inos ai Set^{ndi} n^{imori}yuane asu Set ai Adam^{ndi} n^{imori}yuane asu Adam ran^{iyu} God^{ndi} n^{imori}-mayu.

4

Satan ai Sisasimbo moaruwai hohoan^{imombiyuwa} yahuhaya rari hoeimariri

(Matyu 4:1-11; Mak 1:12-13)

¹⁻² Sisas ai Sodan Hoe h^{imon}ndⁱ tüküfi haya Yifafi Aboedⁱ ahandⁱ fiambe far^{ifehüyo} kife hür^{im}ndⁱ nindoukoate-reandⁱ nafⁱ maho. Ran^{iyu} asu ran^{ihü} Satan ai ahambo moaruwai hohoan^{imombiyuwa} yahuhaya 40 sihi rari hoeimariri.

40 si maho ranai mun^{guyoambe} Sisas ai nⁱⁿⁱ sesi ak^{idou}-amboani ses^{ikoate}-wambo wembombomayu.

³ Ran^{iyu} asu Satan ai Sisasimbo hoaf^{iyundühi} yahuya, “Se God^{ndi} n^{imor}-ayafi ana, n^{imoei} kurayo ndanahambo hoaf^{indafani} bret^{imbondife} tükümb^{ifeyo}-wamboane,” mehundo.

⁴ Sisas ai s^{imbori} hoaf^{iyundühi} yahuya, “God^{ndi} Bukambe yare hoaf^{yowohü} yahoya, ‘Nindou ai ng^{iri} bret ran^{ifih} gedühi yang^{iri} nün^{gu}, ng^a wanⁱ,’ meho,” mehundo.

⁵ Ran^{iyu} asukai Satan ai Sisasimbo hifi wafuambe n^{imoamo} serümündü hafu mun^{guambo} moatükunⁱ ngⁱⁿndⁱ hifandarandⁱ engoro hifi ranⁱ hoarehⁱ ranahambo nafuimefoendo.

⁶ Ran^{iyu} yare hoaf^{iyundühi} yahuya, “Ro s^{ihambo} mun^{gu} moatükunⁱ ngⁱⁿnd^{ane} asu ndürⁱ adükarümbⁱ moatükunⁱ hifi ran^{ihü} engoro ra ndahan^{inimboyahi}. Mun^{guambo} moatükunⁱ ranana wandⁱ yang^{ir}-ane, ng^a ran^{imbo} wambo ro nindou daboe saimboayahⁱ ra moanⁱ wandⁱ hohoan^{imonambo} yang^{iri} ndeheamboayahⁱ.

⁷ Se wambo yang^{iri} ng^{usüfo} parowand^{irühi} hohoan^{imoayafindiri} ana, ro s^{ihambo} mun^{gu} moatükunⁱ ra ndahan^{inimboyahi},” mehundowamboyu.

⁸ Asu Sisas ai s^{imbori} ahambo hoaf^{iyundühi} yahuya, “God^{ndi} Bukambe yare hoaf^{yowohü} yahoya, ‘S^{ihafi} Adükari God ranahambo yang^{iri} an^{imbo} ng^{usüfo} pefihumbo ahambo hohoan^{moyondowohü} ahandⁱ ratüpuri yang^{iri} refemboane!’ meho,” mehundo.

⁹ Ranıyu asükaiyu Satan ai Sisasımbu serümundü haya Serusarem ngoafına hafu tüküfi Godındı worı-mayo ranı bogımondı wamı nımoamo hamındı ngahı hınıngımarırı. Ranıyu asu ai ahambo hoafıyundühi yahuya, “Se Godındı Nımor-ayafı ana, ndanıwamınındı sıhafıhoarı ragu horopındafo pındaftı.

¹⁰ Buk Baiborambe yare hoafıyowohü yahoya,
 ‘God ai ahandı sünambeahındı nendambo hoafındüpuranı
 asu ai sıhambo aboedındondünını hıfandındünınımboemo.
¹¹ Ai sıhambo ahamundı warı ra nandundanı kodafı ranıwamı pındaftıhı
 ngırı sıhafı tıjarı ra nımoeinambo kaboadeyanı!’ meho,” *Buk Song*
91:11-12

mehundo.

¹² Nğa asu Sisas ai sımborı ahambo hoafıyundühi yahuya, “Buk Baiborambe yare hoafıyowohü yahoya, ‘Se ngırı Adükarı sıhafı God ranahambo rando hoeındıworı’ meho,” mehundo.

¹³ Satan ai ahandı refe hoeife hohoanımo hoafı ranambo Sisasımbu ngorü-süngurırı hoeırırı ngorü-süngurırı hoeırırı ra mbura awi süngunamboane yahuhaya ranıhü ahambo rarırı hınıngırırı haya ndamefiyu.

Sisas ai ahandı ratüpurı Garırı hıfambe boateı piyu ratüpurımayu
(Matyu 4:12-17; Mak 1:14-15)

¹⁴ Ranıyu asu Sisas ai Garırı hıfambe hıhırıfi hu tüküfiyuwane Yıfiadı Aboedındı ngınındı ranai ahandı fıambe mamarındo. Ranıyo asu ai ranıhü tüküfımbuani hoafı ahambo ra muıguambo hıfı ranıhü hımborımayei.

¹⁵ Ranıyu ai muıguambo sı aho ra Suda-yafe rotu worı ranambe aboedı hoafı yamundı-mareandıra asu nındou ranai ahambo aiana nındou aboedanı masei.

Nasaretıhündı ai Sisasındı hoafı hımborımbu moei masei
(Matyu 13:53-58; Mak 6:1-6)

¹⁶ Ranıyu asu Sisas ai Nasaret ngoafına ai nüıgu adükarımayu ranıhü mahu. Ranıyu asu moanı nımarımbu sı tüküfeyoambe sapo koadürü refe arandı süıgumbo ai Suda-yafe rotu worı-mayo ranambe mahıfu. Ai hüfu worı ranambe nüıgumbo Godındı hoafı bukambe hoeıreandühi wataporımbu-marandı.

¹⁷ Ranıyomo Godındı hoafı hoafıyu-randeımbı Aısaia ahandı-mayo buk ra masabudo. Ranıyu ai buk momondıfımbı-mayo ra fufurıhai hoeıreandane hoafı ranambe mapenııgo ranai yare hoafıyowohü yahoya,

¹⁸ ‘Yıfiadı Adükarındı-mayo wandı fıambe amarındıı.
 Aboedı hoafı nındou moaruwai ranaheimbu bokarıhefendürımbu
 hündambu
 ai wandı mbırowamı werı kafaoreandühi dıbonımayundıı.
 Ai wambu koamarıhendıı ra ro aheimbu hoafı ra refe bokarıhefehüya,
 Nındou karabusambe nımbueımbı ana, karabusı ra hınıngındıhi hehi
 ngeımboyei.

Nındou dıdıyeı ai hımbuarı tıharındeıhi ana, asu ai asükai hımbuarı bırındıhehi hımbuarı-ndeımboyei.

Nındou moaruwai hamındı tıırıfoayei
 ai kıkıfe fufurı-hefeyoanı aboedambu-ndahımboyei.

¹⁹ Asu sapo Adükarı ai ahandı nendı ranaheimbu aboedı ho-
 hoanımoayundürı ana,
 ranı hımbanı sı ra ndeara tüküfeıhane yaho wataporımbuyo
 wakıfembohünda koamarıhendıı-anahı nda,’ *Aısaia 61:1-2*

meho.

²⁰ Raniyu asu ai nindou wori ra hifandandeimbi bogori ranahambo buki-mayo ra momonde mbura hihire sagado haya piyu mamaru. Raniyei asu munquambo nindou Suda-yafe rotu wori ranambe mamarei ranai moani ahambo sowanambo yangiri himboari mamnambo-marihori.

²¹ Ai hoafiyundurihi yahunduriya, “Bukambe ndani bidifiri hoafi ra haponda moani anihondü hondü tüküme feyo ra sapo se ranahambo wataporimbo-mayowa himboriyeimboanei,” mehunduri.

²² Munquambo nindou ai ahambo nindou aboed-ani sei hoafiyehi ahandi yahamo hoafi aboedi tüküme feyo ranahambo ngusüfo afindi hohoanmomayei. Raniyei asu ai rarihi hoafiyehi seiya, “Awi nindou ndanana Sosepindi nimor-ani, nga nimboe ai ndahurai hoafayu?” sei hoafimayei.

²³ Sisas ai aheimbo hoafiyundurihi yahuya, “Ro anihondumboanahi hoafayahi, ndani hoafi nda se wambo randihi hoafindeihini animboya, ‘Dokta se shafihori anguni ra aboedindowandi,’ mbisei. Rananimbo se wambo hohoanmondeihini animboya, ‘Se sapo ro himboriyefani Kaperneam ngoafihü ramarowandi nou asu haponda shafi hifi hondühi amboani yarosi,’ mbiseimboyei,” mehu.

²⁴ Sisas ai asukaiyu ranifihi türe haya hoafiyuhi yahuya, “Ro anihondumboanahi hoafehanduri, Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi ai ahandi ngoafi hondühündi ranaheimbo hoafayu ana, ngiri ai ahandi hoafi ra himborindei.

²⁵ Ro nda anihondumboanahi hoafehanduri, Horombo Eraisanunguambe, Israer hifambe nimorehi bidifiri kai ra burimayei. Rani-simboani ana ngimi himbaniyo hayambo asu 6 amoamoyo hoekoate-mayo. Raniyo asu hifi ranihü munquambo wembo afindi tüküme feyo.

²⁶ Ramefeyoa God ai moai Eraisambo Israer ngoafihü nimorehi kai mamimbo-so amboani koarheiri, nga wani. Nga ai ahambo nimorehi kai mam Saidon hifambe Sarefat ngoafihü maninggo ranahambo sowanamboyu koamarherü.

²⁷ Rani-simboani Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi Eraisai Israer ngoafihü nunguambe ana nindou afindi ranai munquambo masimeimbiyei hehi afindi tirifo masahümüdi. Nga Siriahündi nindou ahandi nduri Neman ai yangiriyo aboedimayo, nga Israer nindou-yopani,” mehuamboyei.

²⁸ Asu nindou Suda-yafe rotu wori ranambe mamarei ranai rani hoafi ra himboriyei hehi nginindi hohoanimo ranai ahei ngusüfoambe tüküme feyonduri.

²⁹ Raniyei ai botiyahindühi nimboeimbo ngoafambeahindi Sisasimbo kiahohurihorimindei wafuanini moamo ahei ngoafi nanjoani mahahüsi. Ai ramarihori ra ahambo ndrifi fanisemündü safoefimbo sei hehimboyei.

³⁰ Nga asu Sisas ai nindou afindi-mayei ranahei mbusümo hu haya ahandi nafi-sungu ndamefiyu.

*Sisas ai nindou mamindi flambeahindi moaruwai nendi hemafoareandi
(Mak 1:21-28)*

³¹ Raniyu Sisas ai Gariri hifambe Kaperneam ngoafi anango raninambo mahu. Ai hu ranihü nimorehi nindowenihini ranaheimbo moani nimarimbo si rani-simboani aboedi hoafi yamundimarearu.

³² Munquambo nindou ranai ahandi yamundife hoafi ra ai sapo nginindeimbi nindou nahurai wataporimbo-maranda himboriyeihehi ranahambo mahepünehindi.

³³⁻³⁴ Suda-yafe rotu wori-mayo ranambe nindou mami moaruwai nendi ahandi fiambe nimarindoweimbiyu haya mamaru. Raniyu ai pukuna hei karihoei hoafiyuhi yahuya, “E! Sisas Nasaretihundi, se yihoeumbo nungufemunimbo safomboyafi nda masihufa? Se ndanihu tukumefoandi nda yihoeumbo moaruwaimbo-femunimbo safomboyafi? Ro sihambo nda fifirihuaninimboanahi. Seana Godindi suruhoeimbi hoafi hoafiyafi randeimbi nindou-anafi!” mehoamboyu.

³⁵ Asu Sisas ai nginindi hoafiyundowohu yahuya, “Se hoafi kikirandifi hawa nindou ranahandi fiambeahindi kosifoao!” mehundowamboyo. Raniyo asu nindou-mayu ranahambo nindouyei wagabe wakifoarer siheri haya nindou ranahambo moaruwaimbofi-koate fiambeahindi hifoai peyo haya ndamefeyo.

³⁶ Nindou ranai ranahambo hepunahi simbori hoafiyahinduh seiya, “Nine-moatukuni hoafi moani yahurai rana? Moani rani-poanimbo nginindi hamindi hoafinamboyo nindou ndanai moaruwai nendi ranahambo hoafi masagadowa asu ai nindou fiambeahindi akosifoendi!” masei.

³⁷ Raniyo asu Sisas ai rani-moatukuni ramareandi hoafi ranai rani hifi munju ranambe tukumefeyoa himbori-marihumundi.

*Sisas ai Pitandi yamongoamindambo aboedimareandi
(Matyu 8:14-15; Mak 1:29-31)*

³⁸ Sisas ai ranihu Suda-yafe rotu wori ra hinigire haya Saimonindi worina mahu. Raniyo asu Saimonindi yamongoa-mindi ranai angunimboyowohu hufu afindi hamindi pare haya mamarowamboyo, asu nindou ranai Sisasimbo nimorehi ranahambohunda wataporimbo-marihori.

³⁹ Raniyu asu Sisas ai hu ahandi fikimi botifi nungumbo hufu afindi ranahambo nimorehi ra hinigiro hawa kosifoao yahuhaya hoafimayu. Raniyo hufu afindi ranai ahambo hinigire haya makosifoenda, asu nimorehi ranai moani mamihar botife aheimbo sesi kanimareanduri.

*Sisas ai nindou afindi aboedimareanduri
(Matyu 8:16-17; Mak 1:32-34)*

⁴⁰ Hufihamindi hurimindoani nimbambe nindou bidifiri ranai ahei ngunindi anguni moaruwai hamindeimbi ranaheimbo sahumundihunduri Sisas sowana mafandihindi. Sisas ai nindou angunimboyeimbi munjuambo mamami ranaheimbo aheiwami war nandeanduruhi munjuambo didiboado-mareanduri.

⁴¹ Moaruwai nendi ranai nindou afindi ranahei fiambeahindi kosifoehinduhi hasiheiyehi seiya, “Seana Godindi Nimor-anafi!” masei. Sisas ai moaruwai nendi ranaheimbo hoafikoate yafaduhami tapimbiyeia yahuhaya hoafimayunduri sapo ai Kraisi-ani sei fifirimarhorambo.

*Sisas ai ngori ngoafini hoahoangu wakimareandi.
(Mak 1:35-39)*

⁴² Siambe hondu Sisas ai ngoafi ra hinigire haya nindoukoate reanduhi mahu. Raniyei asu nindou ranai ahambo kokomarihori. Ai kokorihori hoerihoruhiyehi ahambo ngumbui sei hehi kikihisafi-marihorimindei.

⁴³ Nga asu ai aheimbo hoafiyundurui yahuya “God ai nginindi hifandarandi ranahambo aboedi hoafi ra bidifiri ngoafi ranihu amboani bokarhefembo samboanahi. Sapo ro rani-moatukuni refembo ranimboyo God ai wambo koamarihendiri nda,” mehunduri.

⁴⁴ Raniyu asu ai munḡuambo Suda-yafe rotu wori rani hifambe afeburo ranambe huhurandühi rani hoafi ra bokamarihendi.

5

Sisas ai ahambo süḡrurü-rundeimbi ḡgimi weaḡgurühi masepurümündu (Matyu 4:18-22; Mak 1:16-20)

¹ Mamimbo Sisas ai Genesaret kurihoe-mayo rani gudikimi nḡguane, asu nindou afindi ranai ahandi fikimi Godindi hoafi hoafiyowani himbormbo simbori ninendüryeih burimayei.

² Raniyu ai hoeireanda bot yimbu ra hürüpündimo gudiani masihoupiri. Nindou kini batüru-rundeimbi ranai bot ra raru shoupiri houmbo andüri popoairundühi manḡgomo.

³ Raniyu asu Sisas ai bot yimbu menḡorafe ra ḡgorü Saimonindimayo ranambe kefuai haya ahambo gudiani poedi akidou hoe safana ninendifembohünda hoafimayundo. Sisas ai bot ranambe nimarumbo Godindi hoafi yamundimarearü.

⁴ Wataporimbo ra kikamündühi nḡgumbo Saimonimbo hoafiyundühi yahuya, “Bot ra asukai akidou hohoeanambo safi ninendo hafühi animbo asu se shafi ḡgorü afindi yimbu rani-babidimbo shamundi andüri ra kini wakemindimbohünda foandu gadimo,” mehundo.

⁵ Saimon ai Sisasimbo simbori hoafiyundühi yahuya, “Adükari ro nimbi gebuai maho ra hüti-hütiyefimboyefane moai akidou-amboani wakirihumindexi. Nga asu se rawasafi ana, ro andüri nda himoni foandihе gadimboyahi,” mehundo.

⁶ Ai andüri ra foarine hanifanimbo kini afindi safi andürambe piyeih andüri ranai biremindipiimbo yanḡirimayo.

⁷ Raniyomo asu ai ahamundi bidifiri wandafi mami ḡgorü botambe mamarimo ranahamumbo warikakimemo yihoeffombo sinimo farithaumuni yahomombo. Raniyomo asu ai sifomo bot yimbu ra wambürühirupiri hafomombo bot ranai tükürini pirineandühi himoni tiporikofembo yanḡirimayo.

⁸ Saimon Pita ai rani-moatükuni ramefeyo ra hoeire haya Sisasindi hanḡifoani yirü yimbu pusire nimarumbo hoafiyuhi yahuya, “Adükari, se andai ragu ḡgafi, ḡga wandi fikimi nḡgopoani. Nga roana moaruwai hohoanimoayaheimbi nindou-anahi!” mehundo.

⁹ Saimon aiyu asu nindou bidifiri ai-babidimbo manḡgomo ranaiyomo munḡuambo kini afindi yahurai wakimaründümo ranimbo hoeirunda mayoa mahepünafundi.

¹⁰ Saimonindi ḡgorü afindi yimbu Sems Son Sebedindi nimori ai-amboani marine mahepünafineandi. Raniyu Sisas ai Saimonimbo hoafiyundühi yahuya, “Se yihimbo-ndamboyafi, hapondahündi ana sapo se kini afindi andürambeahi pirifimarandi yahurai animbo nindou-amboani se ndowandifi wambo sowana didimboyafi,” mehu.

¹¹ Raniyomo ai bot ra gudiani kiafu hürüpündimo shauptiri houmbo munḡuambo moatükuni ra ranihu raru kokosifoaru shohemo houmbo Sisasindi süḡgumefundi.

Sisas ai nindou mami mimanitho masimeimbi aboedimariri (Matyu 8:1-4; Mak 1:40-45)

¹² Asu Sisas ai adükari ḡgoafihu nimarwane, rani ḡgoafihu nindou mami mimanitho masimeimbi tihirifomboyuhu mamaru. Ai Sisasimbo hoeiriri haya ahandi fikimi yimindoho yimbu pusire hifini mbiro türe nimarumbo

hüti hoafirürühi yahuya, “Adükari, se refembo hohoanïmondafühi ana, se wambo didiiboado-ndowandira aboedïndamboane!” mehundo.

¹³ Ranïyu asu Sisas ai warïfi sündirühi yahuya, “Ro refembo samboanahi, nga se aboedi tüküyafo,” mehundo. Ranïyo asu nindou ranahambo masimeï ranai mamïharï hoafi niŋgoambe hiniŋgimareri.

¹⁴ Ranïyu asu Sisas ai nindou-mayu ranahambo hoafiyundühi yahuya, “Nindou amurambo hoafïndamboyafo, nga se moani ngafi Godïmbo sesi sihai-randeimbi-mayu ranahambo anïmbo sihafi fi ra nafuindafi. Rananïmbo Mosesïndi hoafi hoafïmayo süngu Godïmbo sesi sihai-randeimbi ai sihambohünda sesi mbisïhendamboane. Rananïmbo asu masimeï aboedayo ra nindou amurï ranai fifirïmbirïhi-ndamboane,” mehundo.

¹⁵ Nga asu Sisas ai rani-moatükunï yare arandi hoafi ranai afïndi hamïndi yangori wakïmareandi. Ranïyei nïmorehi nindowenihi afïndi ranai ahandi hoafi hïmborïmbo asu ahei fiambe anguni ra aboedïfembohünda ahambo sowana masinei.

¹⁶ Nga afïndïmbo Sisas ai nindou kïkefoefekoate-reandühi Godïmbo didïbafïfembo aimbo huhani.

*Sisas ai nindou mamï yirïwarï moaruwaimbü aboedïmarirï
(Matyu 9:1-8; Mak 2:1-12)*

¹⁷ Mamïmbo Sisas ai nïmorehi nindowenihi ranaheimbo yamunde-andürühi nïmaruane, asu ranïhü Farisi nindou-yomo Suda-yafe ahïnümbi hohoanïmo yamundu-rundeimbi-yomo ranai mamarïmo. Bidïfirï ai muŋguambo ngoafi Gariri hïfambe adaburo ranambeahïndi, bidïfirï ai Sudiahündi asu bidïfirï Serusarem ngoafihündi ranïyomo ranïhü mamarïmo. Ranïyo asu nindouyei fiambe anguni moaruwai amarondürï ra aboedïfembohünda Adükariïndi nginïndi ranai Sisasïndi fiambe mamaro.

¹⁸ Nindou bidïfirï ai nindou mamï yirïwarï moaruwaimbü Sisasïndi hanğifoani safoefimbo yahomo houmbo safïsendïwamï nandu sowaründümo mahomo.

¹⁹ Asu nïmorehi nindowenihi afïndi ranai gümarïhi-ndamboemo ai ahambo semündü hïfombo nafi ra hoeifekoate-yomondühiyomo, asu ahambo worïwamï sowaründümo mahafomo. Ranïyomo ai woteimï fifahirïhoemo mburu rani nafi nindou-mayu ra safïsendïmayo rani kameihï nindou-mayeï ranahei mbusümo Sisasïndi wagabe masafoarüwuri.

²⁰ Sisas ai ahamundi anïhondümbofe hohoanïmo ranahambo ndare hoeireapuranï mayoa, nindou-mayu ranahambo hoafiyundühi yahuya, “Wandafi, sihafi moaruwai hohoanïmo ranahambo amboawi samboanahi,” mehundo.

²¹ Suda-yafe ahïnümbi hohoanïmo yamundu-rundeimbi-yomo asu Farisi nindou-yomo ai ahamundihoari simborï hoafïndurü-yafundühi yahomoya, “Nindou nda ninï nindouyu God nahurai hoafiyuhï ranïnambo ahambo tirafoarirï ndana? God yangirï anïmbo moaruwai hohoanïmo ranahambo amboawi mbüsümbuisï!” mehomo.

²² Sisas ai ahamundi hohoanïmo amaropurï ranahambo fifire haya ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Se ra nïmboemo yahurai raru hohoanïmoemo rana?”

²³ Ro hoafiyahühiya ‘Sihafi moaruwai hohoanïmo ranahambo amboawi’ asahiyo asu ‘Botïyafo hawa hafi’ asahiyo, yimbu ra hoafïmbo ro nginïndeimb-anahi. Asu yimbu hoafi ra hoafïmbo nahanïyo

hɪnɪŋgɪrouayo asu nahaniyo tɪŋɔmbayo? Yɪbobo ra ro hoafɪndahani anɪhondũbo tũkũndɪfemboe.

²⁴ Se Nindou Hondũ ro ŋgɪnɪndɪ masahamɪndɪhɪ moaruwai hohoanɪmo amboawi yaho hoafɪmbohũnda ranahambo sɪhamumbo nafuimbo ro nindou nda aboedɪndɪhinɪmboyahɪ,” mehu. Raniyu asu ai nindou yirɪwarɪ moaruwaimbũ-mayu ranahambo hoafɪyundũhɪ yahuya, “Haponda ro sɪhambo hoafehanɪnɪ, botɪyafɔ sɪhafɪ safɪsendɪ ra sowandɪfɪ hawa ŋgoafɪnambo ŋgafɪ,” mehundo.

²⁵ Hoafɪ nɪŋgoambe muŋguambo nindou-mayei ranahei wagabe botɪfɪ ahandɪ safɪsendɪ ra semũndũ haya Godɪmbo aboedɪ hamɪnd-ani yahuhũ ŋgoafɪna mahu.

²⁶ Raniyei asu muŋguambo nindou ranai muŋguna yahurai afɪndɪ hamɪndɪ mahepũnehɪndɪ! Ai rani-moatũkunɪmbo ŋgusũfo kɪbodɪrɪfoarɪhindũhɪ Godɪmbo aboed-ani seihũya, “Rani-poanɪmbo moatũkunɪ haponda hoeimarɪhundɪ,” masei.

*Sisas ai Rifaimbo ahambo sũngufimbo mborai mehundo
(Matyu 9:9-13; Mak 2:13-17)*

²⁷ Rani-moatũkunɪ ai refe hayamboyoane ranambe Sisas ai hu hoeirirane nindou mamɪ ahandɪ ndũrɪ Rifai takis kakɪ semũndũ-randeimbɪ ai ahandɪ ratũpurɪ worambe mamaru. Sisas ai ahambo hoafɪyundũhɪ yahuya, “Se wandɪ sũngu mborai,” mehindowamboyu.

²⁸ Asu Rifai ai botɪfɪ haya muŋguambo moatũkunɪ yare kokosɪfoare haya Sisasɪndɪ sũngu ndamefɪyu.

²⁹ Raniyu asu Rifai ai ahandɪ worambe Sisasɪmbo sesɪ afɪndɪ sɪndɪmarandɪ. Raniyomo asu nindou takis kakɪ sowandũmo-rundeimbɪ-yomo asu nindou amurɪ raniyomo ai sesɪ ra ai-babɪdɪmbo nɪmarɪmo masowasũmo.

³⁰ Raniyomo Farisi bɪdɪfɪrɪ rani rotu-ambeahɪndɪ-memo-yomo asu ahɪnũmbɪ hohoanɪmo yamundu-ndeimbɪ bɪdɪfɪrɪ-yomo ranai Sisasɪndɪ sũngururũ-rundeimbɪ-memo ranahamumbo momorɪ hoafɪyomopurũhɪ dũdurũpurũhɪ yahomoya, “Se ra nɪmboemo takis kakɪ sowandũmo rundeimb-anemo asu nindou amurɪ moaruwai hohoanɪmoyomorundeimb-anemo rani-babɪdɪmbo sesɪ sowasũmo hoe sɪmɪndɪmo arunda?” mehomopurɪ.

³¹ Sisas ai ahamumbo hɪhɪre hoafɪyupurũhɪ yahupurɪya, “Nindou anɠũnɪkoate ana, moai dokta sowana hei rɪhũndɪ, ŋga anɠũneimb-anei hei arɪhũndɪ.

³² Ro tũkũmeheandɪ nda nindou aheihuarɪmboya ro mbumundɪ nindou-aneɪ sei arɪhũndɪ ranaheimbo awi se moaruwai hohoanɪmo hɪnɪŋgɪrɪhindũhɪ aboedɪ hohoanɪmoyei sahehea tũkũyaheambo yahɪpoanɪ, ŋga wanɪ. Ŋga ro moaruwai hohoanɪmoyeimbɪ nindou ai aboedɪ hohoanɪmo sũngumbeyahɪndɪ sahehea tũkũmeheandane,” mehupurɪ.

*Sisas ai sesɪ wehɪ nɪŋgombo hoafɪ yamundɪmareandɪ
(Matyu 9:14-17; Mak 2:18-22)*

³³ Raniyei asu nindou bɪdɪfɪrɪ ai Sisasɪmbo hoafɪyeihɪ seiya, “Nindou bɪdɪfɪrɪ Sonɪmbo sũngururũ-rundeimbɪ ana afɪndɪmbo sesɪ wehɪ nɪŋgomombo Godɪmbo yangɪrɪ dɪdɪbafɪ-yomondũhanemo. Asu nindou Farisi-yomondɪ hohoanɪmo sũngurundeimbɪ-ranai-amboanɪ maru rani sũnguru arundɪ, ŋga sɪhambo sũngurunɪnɪ-rundeimbɪ aiana sesɪ sowasũmo hoe sɪmɪndɪmo rundũhanemo?” maseiamboyu.

³⁴ Asu Sisas ai aheimbo hoafiyundürühi yahundürüya, “Asu se ra nindou mamî ai nîmorehi semîndîmbo yahuanî rani-simboani sesi afîndî raraorîhindühi ñgunindî afandîhindî ranaheimbo sesi wembopo ndahümündihündürî mamandiyo sapo nindou nîmorehi semîndîmbo-mayu ranai ai-babîdîmbo nîmanduanî? I, ra wanî.

³⁵ Ñga süngunambo nîmorehi semîndîmbo nindou ranahambo ndowarîndümo gorügoanîni ñgomondani rani-simboani anîmbo ai sesi wehîndeimboyei,” mehu.

³⁶ Asükaiyu Sisas ai aheimbo ñgorü kafeefe hoafi hoafiyundürühi yahundürüya, “Nindou mamî ai-amboani moai hoearî simborîndambo buramündî haya asu ñgîsîharî hoearî wamîndafi ambe anîngo ranîfihî pare haya kakiyu randî, ñga wanî. Ai rawareandî ana, hoearî simborî-mayo ranai bundeandani asu simborî hoearî ranai ñgîrî wamîndafi hoearî-mayo ranîfihî simongorî-ndamîndo.

³⁷ Asu nindou ñgorü ai wain boboe simborî ra sapo wamîndafi nîñhondî hoearî hîpîrî wain keferandeimbi-mayo ranambe karareandî ana, simborî wain ranai wamîndafi wain hîpîrî ra borîndeandühi wain ranai hîfîni keboendühi wamîndafi hîpîrî-mayo ra moaruwaindîmboe.

³⁸ Ñga simborî wain boboe ranana sapo simborî nîñhondî hoearî hîpîrî-mayo ranambe anîmbo kefemboane!

³⁹ Nindou ai wamîndafi wain ra sümündî hayambo ana, ai ñgîrî simborî simîndîmbo yifirîndu. Ai hoafiyuhîya, “Wamîndafi wain-ane aboedayo,” mbüsümbui,” mehundürî.

6

Moanî ñgoafîmbo nîmarî sihî Sisas ai wit nûmbürambe mahu (Matyu 12:1-8; Mak 2:23-28)

¹ Moanî ñgoafîmbo nîmarîmbo sihî Sisas ai wit nûmbürambe mahu. Raniyo asu ahambo süngururü-rundeimbi ai wit hîsî ra warîhü hüründümo mburu warî düdühuru hîpîrî ra horîmarîhoayowa safî yangîrî masowasümo.

² Raniyomo asu Farisi nindou bîdîfîrî ai düduyafundühiya, “Se nîmboe ranî-moatükunî ra rawarundî rana? Yihoefî ahîñümbî hohoanîmo ranai yahoya moanî ñgoafîmbo nîmarîmbo sihî ranî-moatükunî refepoanî meho,” mehomondamboyu.

³ Asu simborî Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Awi se moai bukambe hoeirundiyo sapo Defit ai ahandî nendî bîdîfîrî-babîdîmbo wembomboyuhü ramareandî hoafi rana?”

⁴ Sapo ai Godîndî worambe kefuai hüfu Godîmbo sîhefeimbîhündî bret meñgoro ra semündü sesühi asu ahandî nendî bîdîfîrî-memo ranahamumbo amboani masagapurî. Yihoefî ahîñümbî hohoanîmo süngu amboani nindou amurî ai ñgîrî refimbîhündî bret ra dagüdi, ñga moanî Godîmbo sesi sîhou-rundeimbi yangîrî anîmbo bret ra dowadümbemo,” mehupurî.

⁵ Asu Sisas ai hoafi moendîreandühi hoafiyuhî yahuya, “Nindou Hondü ranai ana moanî ñgoafîmbo nîmarîmbo sihî ra ai nîmîndani,” mehu.

Sisas nindou warî moaruwaimbü aboedîmarirî (Matyu 12:9-14; Mak 3:1-6)

⁶ Ñgorü moanî ñgoafîmbo nîmarî sihî Sisas ai Suda-yafe rotu worambe kefuai hüfu nîmorehi nindowenihîmbo yamündî-mareandürî. Ranühi nindou mamî warîhondü warî ahandî ranai moañgorîfoarerî haya mamaru.

7 Suda-yomondi ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi bidifiriyomo asu Farisi nindou-yomo ai nini nafisüngundihuri Sisasimbo papi-hoafindihuri yahomo houmbo mamarimo. Raniyomo ai moani ahambo himboarinambo yangiri hifandirürühi mamarimo Sisas ai moani ngoafimbo nimarimbo si ranihü nindou aboedireandihüpo yahomo houmbo.

8 Asu Sisas ai ahamundi hohoanimo ra fifirehayambo-wambo nindou-mayu ranahambo hoafiyundowohü yahuya, “Botiyafo hawa ndühi wagabe sühüfi,” mehundo. Raniyu asu nindou-mayu ranai botifi hüfu wagabe manüngu.

9 Ramefi-yuwamboyu Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Ro sihamumbo düduweheandi: nini-moatükunimboyo shefi ahinümbi hohoanimo ranai yowan moani nimarimbo sihi refepoani mehoa? Farihefemboyo asu moaruwaimbo-femboyo? Nindou mamindi yangiri ningombo ra didiboado-femboyo asu yembüfemboyo?” mehu.

10 Ai ahamumbo munguambo türapurani mayowamboyu asu nindou-mayu ranahambo hoafiyundowohü yahuya, “Sihafi wara ra ngurihoefti,” mehundo. Ai rani-süngumareanda, asu ahandi wara ranai asükaiyo aboedimayo.

11 Asu nindou-memo ranai ngusüfoambe moaruwairapurühi Sisasimbo nüngundihuri yahomo houmbo ahamundihorari wataporimbomarundi.

Sisas ai ahandi hoafi semindi horambo nindou 12 masepurimüнду
(Matyu 10:1-4; Mak 3:13-19)

12 Mamani rani-simboani Sisas ai hifi wafuana Godimbo didibafifembo mahafu. Ai nimbokoani Godimbo didibafiyohombo sürüfoefembohünda.

13 Raniyo asu simayoambo ai ahambo süngrurü-rundeimbi-memo ranahamumbo mborai yahupuri hürihepuri haya asu 12 nindou sepurimündühi ahamundi ndüri hoafi sowandümo homo-rundeimb-anemo yahu kamafoareapuri.

14 Saimonimboyu Pitamboyu-randeimbi-mayu, asu ahandi akidi Andruyu, Sems, Son, Firip, Bartoromyu,

15 Matyu, Tomas, Sems Arfiusindi nimori, asu Saimon Serotihündi raniyomo.*

16 Sudas Semsindi nimori asu Sudas Iskariot, sapo Sisasimbo hürütümbi nendi-yomondi warihüreimbi-mayu raniyu.

Sisas ai angünümboyeimbi aboedimareandüri
(Matyu 4:24-25; Mak 3:7-12)

17 Sisas ai hifi wafu waminindi ahandi hoafi sowandümo homo-rundeimbi-memo rani-babidi hanimo houmboemo asu nindou bidifiriyofindi ahambo süngrurü-rundeimbi rani-babidi ndümündühi maningomo. Raniyei nindou afindi ra Sudia hifihündi, Serusaremihündi, Tair asu Saidoni-yafe hifihü siriwara gudikimi ngoafi adaburo ranihündambo ai-amboani ranihü burimayei.

18 Asu ai ranihü tükümehindi ra ahandi hoafi himboriyoy asu ahei angüni ra aboedimbireandambo sei hehimboyei. Asu didiyeyi moaruwai nendi nimarindürimbo tñirifo sahümündeimbi ai-amboani tükümehinda aboedimareandüri.

* **6:15:** Serot ai Suda-yafe amao-yomondi hohoanimo yangiri süngufembo hohoanimo-memo. Ai Israer Romiyomondi gafman hoarehi ningombo moei mehomo.

¹⁹ Munguambo nindou ranai ahambo sindi hori marihündi ra sapo ahandi fiambeahindi nginindi ranai kosi foendühi aheimbo aboedireiri marandamboyei. Ranio Sisas ai munguambo nindou aboedimareandüri.

*Hihifi hihifi asu tiriifo tükündifemboe hoafi
(Matyu 5:1-12)*

²⁰ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi-memo ranahamumbo himboari pareapuri nüngumbo hoafiyupurühi yahuya,

“Se didemo napokoate-ayomo seana hihifi-hihifi-mbemondamboane, nga haponda God nginindi hifandarandi ra sihamund-ane.

²¹ Se didemo haponda wembomboemo seana hihifi-hihifi-mbemondamboane, nga seana bodoweimbi ni ngomboemo!

Se didemo haponda arani-aranemo seana hihifi-hihifi-mbemondamboane, nga seana tikifinambo ni ngomboemo!

²² Didemo sihamumboya Nindou Hondumbo süngururü rundeimb-anemo mbiseihi asu rani süngumbo sihamumbo yi boarukorihipuri, nginindi hoafiyahüpuri asu seana moaruwai-anemo sei hoafayei ana, se hihifi-hihifindimo.

²³ Rani-moatükuni ra rawefeyo ana, se hohoripi-hohoripi-ndimondühi hihifi-hihifindimo nimboe sapo sihamundi takini afindi sünambe begoripuri. Nimboe sapo ahei amao mam amboani Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi ahamumbo rani-moatükuni ramarihindi.

²⁴ Se didiyei haponda napo afindeimbayei, seana hipoanimoembou-anei! Sapo seana hapo yangiri animbo tiriifokoate-fi handihi nimboeimboyei.

²⁵ Se didiyei haponda bodoweimbayei, seana hipoanimoembou-anei! nimboe seana sapo wembombondeimboyei!

Se didiyei haponda tikifi-hoafinambo amarei, seana hipoanimbembou anei!

Nimboe sapo seana arani-aranindeimboyei!

²⁶ Nindou ai siheimbo haponda aboed-anei sei hoafiyei arihündi, seana hipoanimoembou-anei!

Nimboe ahei amao mam amboani Godindi hoafi tikai hoafiyomo-rundeimbi-memo ranahamumbo amboani yahurai rasei marihündane,” mehu.

*Sihei hürütümbi ranaheimbo ngusüfo pandihindüri
(Matyu 5:38-48; 7:12a)*

²⁷ Sisas ai hoafiyuhi yahuya, “Se didiyei wandi hoafi himboriyei arihündi siheimbo ro hoafayahi: Nindou didiyei sihei hürütümbayei ranaheimbo se hipoambo-ndihindüri. Nindou didiyei siheimbo yi boarukorarihündüri ranaheimbo se ngusüfo pandihindürühi hipoambo-ndihindüri.

²⁸ Nindou didiyei siheimbo hoafinambo moaruwaimbo-arihindüri ranaheimbo se God ai aboedi-aboedimbi-rea-ndüramboane mbisei. Asu nindou didiyei siheimbo wudipoapofe-ndürikoate-ayei ranaheimbohünda se Godimbo didibafindei.

²⁹ Asu sihambo nindou ngorü ai mam koaihoani harinduan asukai ngorü koaiho amboani hihirindowandani ranifih harimbiyuwamboane. Asu nindou ngorü ai sihaf ngisihari hoeari ndemünduan ana, asukai sihaf siot ngorü-amboani mbisemüdu-wamboane.

³⁰ Nindou didiyei sɪhambo nɪnɪ-moatükunɪmbo düdundahindani ranaheimbo munɔuambo dabadürɪ. Asu nindou ŋgorü ai sɪhafɪ nɪnɪ-moatükunɪ napo ndemünduanɪ asükai hɪhɪrɪfe semɪndɪmbo hoafɪpoanɪ.

³¹ Asu se nindou bɪdɪfɪrambo ai wambo ranɪ-moatükunɪ rambɪrɪhɪndɪ asafɪ ra se aheimbo ranɪ-süŋgundowandɪ.

³² Se nindou sɪheimbo hohoanɪmoyei-rɪhündeimbi ranɪ nindoumbo yangɪrɪ se hohoanɪmoayei ana, ŋɪrɪ ranɪ süŋgu sɪheimbo aboed-aneɪ mbɪsei. Nindou moaruwai hohoanɪmoyei-rɪhündeimbi amboanɪ nindou didiyei aheimbo hohoanɪmoyei-rɪhündeimbi aheimbo yangɪrɪ hohoanɪmorɪhündürɪ rɪhündühaneɪ!

³³ Asu se nindou sɪheimbo didɪboado-rɪhündürɪ arɪhündɪ ranaheimbo yangɪrɪ se didɪboado-arɪhündürɪ ana, asu ŋɪrɪ ranɪ-süŋgu aheimbo aboed-aneɪ mbɪsei. Nindou moaruwai hohoanɪmoyei rɪhündeimbi amboanɪ ranɪ süŋgürühi hündühaneɪ!

³⁴ Asu se nindou didiyei ranaheimbo nɪnɪ-moatükunɪ ndahündürü mbundɪhumbo hɪhɪrɪndɪhu ndahumɪndefɪ sei hehi hohoanɪmoyeiɪ aheimbo yangɪrɪ sahündürɪ arɪhündɪ ranɪmbo ŋɪrɪ sɪheimbo aboed-aneɪ mbɪsei. Nindou moaruwai hohoanɪmoyei-rɪhündeimbi amboanɪ nindou bɪdɪfɪrɪ moaruwai hohoanɪmoyei-rɪhündeimbi ranaheimbo sahündürɪ rɪhündühaneɪ, ra aheimbo masehindɪ nahurai hɪhɪrɪfe semɪndɪmbohünda!

³⁵ Yowanɪ, ŋga se nindou didiyei sɪheimbo hürütürɪ-hündürɪ-rɪhündeimbi mbo hɪpoambondɪhündürɪ. Asükai nɪnɪ-moatükunɪ nindoumbo sai mburɪmbo se yowanɪ bɪdɪfɪrɪ moatükunɪ hɪhɪrɪfe semɪndɪmbo hohoanɪmoyopoanɪ. Rananɪmbo se takɪnɪ afɪndɪ ndahümündi mbundɪhü asu God Nɪmoamo Hamɪndɪ ranahandɪ nɪmorɪndamboyafɪ. Nɪmboe aiana nindou didiyei hɪhɪfɪyo-rakoate asu moaruwai hohoanɪmoyei-rɪhündeimbi ranaheimbo aboedɪyuhani.

³⁶ Se hɪpoambondo ndandɪ sɪhafɪ ape ai-amboanɪ hɪpoambore arandɪ nou.”

*Nindou ŋgoründɪ nɪŋgo ra türüfoefeiɪ papi-hoafɪpoanɪ
(Matyu 7:1-5)*

³⁷ “Se yowanɪ nindou ŋgoründɪ nɪŋgo ra türüfoefeiɪ papi-hoafɪpoanɪ. Asu rananɪmbo ŋɪrɪ God ai sɪhei nɪŋgo ra türündandürüɪ papi-hoafɪndandürɪ. Se yowanɪ nindou ŋgoründɪ nɪŋgo ra yɪbobofeiɪ moaruwai-ane yaho hoafɪyopoan. Asu rananɪmbo ŋɪrɪ God ai sɪhafɪ nɪŋgo ra yɪbobondeandühɪ moaruwai-ane mbüsü. Se nindou bɪdɪfɪrɪyeɪ moaruwai hohoanɪmo ranahambo amboawɪ aseɪ-anɪmbo God ai-amboanɪ sɪhei moaruwai hohoanɪmo ranahambo amboawɪ mbüsümbui.

³⁸ Se nindou bɪdɪfɪrambo asahündürɪ anɪmbo asu God ai sɪheimbo dagadürɪmbui. Refe süŋgu ana se afɪndɪ hamɪndɪ anɪmbo ndahümɪndeimboyeɪ. Sapo se anɪhondü mbo nindou farahhindɪ ranɪ sɪmogodühɪ anɪmbo sɪhei warambe babɪboai pɪtapɪndɪmboe. Se nɪnɪ sɪmogodühɪyo nindou bɪdɪfɪrambo farɪhehindɪ süŋgu-anɪmbo God ai sɪheimbo ranɪ sɪmogodühɪ randeandürɪmbui,” mehu.

³⁹ Asu Sisas ai ahamumbo kafeɪ hoafɪ nda hoafɪmepurɪ: “Nindou mamɪ hɪmboatɪharɪ ai ŋɪrɪ nindou ŋgorü hɪmboatɪharɪ-mayu ranahambo nderümündɪ haya nafɪ nafuɪndu ŋgu. Asu ai rawareandɪ ana, yɪboboambo hoe apoarambe pɪndamboyafanɪ.

⁴⁰ Yamundɪfe nɪmorɪ ai ahambo yamundirɪ-randeimbɪ-mayu ahandɪ nɪmoamoyupoanɪ, ŋga munɔuambo yamundɪfe nɪmorɪ ahei yamundɪfe ratüpurɪ ra munɔundoanɪ ana, asu aheimbo yamundu-rundeimbɪ-memo nahuraindeimboyeɪ.

⁴¹ Asu se nimböe nindou ngoründi himboarambe düdübudi akidou afoeru ranahambo yangiri himboapoyafühi asu sihafü himboarambeahi nimoko bidifiri afoero ranahambo hoeifekoate-a?

⁴² Nüngundo nindou ngorumbo hoafindafühiya, 'Wandafi, awi sihafü himboarambeahi düdübudi akidou afoeru ra hündihhini samboanahi,' mambisafi sihafü himboarambeahi nimoko bidifiri afoero ra sihafühoari hoeifekoate-a? Seana yimbu yafambeimbi nindou-anafi! Weangurühi se boatei-animbo sihafü himboarambe nimoko bidifiri afoero ra hündühoefi mbundambo-animbo asu nindou ngoründi himboarambe düdübudi akidou afoeru ra wudipoapondo hoeindowandühi hündühoefindo," mehu.

*Nim+ane asu ahandi hisi ranane
(Matyu 7:16-20; 12:33-35)*

⁴³ Sisas ai hoafiyuhi yahuya, "Nimi mamü aboedi hamindi ai ngiri hisi moaruwaimbü niŋgo. Asukai nimi mamü moaruwai ai-amboani ngiri hisi aboedeimbi niŋgo.

⁴⁴ Muŋguambo nimi ra ahandi hisayo rani süngu-ane türüfoefehi awi rani nimi-ane eho. Se ngiri nimi hisi fik ra tihari tihareimbi nimi-fihindi hüründandifi, asu ngiri yukui amuri nimi-fihindi hüründandifi.

⁴⁵ Nindou aboedi ai ahandi ngusüfoambe hohoanimoambeahi aboedi moatükuni arühayo ranane bokarhai arandi, nga asu nindou moaruwai ai ahandi ngusüfoambe hohoanimoambeahi moaruwai moatükuni arühayo ranane bokarhai arandi. Nimböe sapo nibe-moatükuniyo ngusüfoambe hohoanimo-ambeahi amaro ranane asu yafambe ai weindahi hoafiyu arandi," mehu.

*Nindou yimbu worimboringinandeimbi
(Matyu 7:24-27)*

⁴⁶ Sisas ai yahuya, "Asu se nimböe wambo 'Adükari, Adükariyei rihündühi asu wandi hoafayahü ra süngufekoate-ayeia?

⁴⁷ Nindou düdi ai wambo sowahi tüküfi wandi hoafi himboriyu mburambo rani süngureandi animbo asu ro ai nüngunahurai nindouayu ra siheimbo nafuindamboyahü?

⁴⁸ Aiana sapo nindou worimbombo yahuhaya hifambe ndihi ragu kakira hanü mburambo kambohoani nimoewamü mafemburifiyu nahurai-ani. Hoe ranai afindi hohoumboyohü wori ranahambo hariyo randa moai fifimiyo, nimböe sapo ai wudipoapore worimbora hayambowambo.

⁴⁹ Nga asu nindou düdi wandi hoafi himboriyu mbura rani süngufekoate-ayu aiana sapo nindou worimbombo yahuhaya kambohoani wudipoapofe feburifekoate-yuwani asu hoe ranai hohoumboyohü wori ranahambo hariyo randani moani mamihari biramindi pirimayo nahurai-ani. Asu biramindi pirimayo ra moani afindi hamindi mamikari pirimayo!" mehu.

7

*Sisas ai ami-yafe bogorindi ratüpuriyu-randeimbi diboadomariri
(Matyu 8:5-13; Son 4:43-54)*

¹ Sisas ai nimorehi nindowenihü rani hoafi ra hoafiyundürü mbura Kaperneamühi hu tüküme fiyu.

² Nindou mamü Romihündi ami-yafe bogori ranihü manüŋgu. Raniyu ahandi ratüpuriyu-randeimbi ngusüfohündi ranai anünümboyohü yifimbo yangirimayu.

³ Ami-yafe bogori ai Sisas ranihü anüŋgu hoafi ra himboriyu haya raniyu ai Suda-yafe bogori bidifiri koamarihapura ahambo hoafimbo mahifomo.

Rananimbo ahandi ratüpuriyu-randeimbi ra aboedimbirir-amboane yahu haya.

⁴ Ai homo Sisas sowahi tüküyafu watiharürühi yahomoya, “Ai nindou aboed-ani, nga se ahambo fandihawori.

⁵ Nga ai Suda yihoeimbo ngusüfohö pareamuni-randeimb-ani. Nga aiyu yihoei rotu wori ra worimbomarandi,” mehomondamboyu.

⁶ Raniyu Sisas ai rani-babidi hu worikimi tüküfiyuan ami-yafe bogori ai ahandi ngunindi Sisasimbo hoafimbo koamar-hepura homo hoafiyomondühi yahomoya, “Adükari, ambe se tihirifondamboyafi, nga ro nindou aboediyahi animbo wandi worambe madügüfi, nga ro moai munguna wandi worina didifi sahehea hohoanimoyahi.

⁷ Ranimboanahi ro aboedi hamindi-yahanimbo shambo sowana madidih. Nga moani se hoafi-yangiri hoafindafani wandi ratüpuriyu-randeimbi ai aboedimbiyu-wamboane.

⁸ Nimboe ro-amboani nindou wandi nimoamo ndüreimbi-memo ranahamundi hoarehanahi, nga asu ami-anemo wandi hoarehemo. Ngorümbo hoafindahühi, ‘Se hafi,’ mbisahani ai hu randühani. Asu ngorümbo hoafindahühi ‘Se sinifi,’ mbisahani ai süni randühani. Asu wandi ratüpuriyu-randeimbimbo hoafindaha-ndowohümbö, ‘Ranimoaatükuni raro,’ sahani, ai rareandühani,” mehu.

⁹ Asu Sisas ai rani hoafi ra himboriyu haya nindou ranahambo afindi mahepünifiyu. Raniyu hihirifi nimorehi nindowenih afindi ranaheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Ro sheimbo hoafayah. Ro moai anihondümbofe ndahurai ndüh hoeirheandi, Israerhündi amboani, nga wani,” mehu.

¹⁰ Nga sapo nindou ami-yafe bogori ai koamarhepuri ranai homo worambe hoeirüwurane asu aboedimayu.

Nimorehi kaindi nimori Sisas ai yifihündi botimariri

¹¹ Refe hayamboyoane, asu süngunambo ranambe nimai Sisas ai ngoafi mam ahandi ndür Nen rananambo botifi mahafu. Ahambo süngururürundeimbiyomo asu nimorehi nindowenih afindimayei raniyei ai mam mahahüsi.

¹² Sisas ai ndeara ngoafi giniri nafitambekimi tüküfiyuane asu ngoafambe-ahindi aranahoafi yasimondi ranai tükümefeyo. Yifi nímoko ranana sapo nímorehi kai-mayo ranahandi nindowenih nímori moani mam hamindi-mayu ranaiyu. Raniyo asu nímorehi nindowenih afindi rani ngoafihündi ranai nímorehi rani-babidimbo mamarei.

¹³ Asu Adükari ai nímorehi ranahambo hoeireanda mayoa asu ahambo ngusüfoambe afindi hipoamboreandühi hoafiyundühi yahuya, “Se yowani aranindafindo-mboyafi,” mehundo.

¹⁴ Raniyu Sisas ai hu yifi safisendi-mayo ra sündimareanda asu nindou yifi nímoko masowandümo-memo ranai ngingniru maningomo. Raniyu Sisas ai hoafiyuh yahuya, “Nindou hoarifi ro shambo hoafehanini se haponda botiyafo,” mehundo.

¹⁵ Raniyu asu yifiyumbi nindou-mayu ranai botifi nimarümbo wataporimayuamboyu asu Sisas ai nímori ra ahandi hondandi warihumariri.

¹⁶ Raniyo asu nímorehi nindowenih afindi ranai ngusüfo kikifoarhindühi Godimboya aiana aboed-ani sei hoafiyahündowohü seiya, “Ahandi hoafi hoafiyu-randeimbi adükari hamindi ai yihoei mbusümo tükümefiyu! Ai ahandi nendi ranaheimbo aboedambofe ndürimbo tükümefiyu-ane!” masei.

¹⁷ Sisas ai rani-moatükuni rawareandi hoafi ranai munquambo Sudia hifi asu rani hifikimi adaburo ranambe yangori wakimareanda himborimayei.

Son hundürüra-randeimbi ai ahambo süngrurü-rundeimbi yimbu Sisas sowana koamarihepiri

(Matyu 11:2-19)

¹⁸ Sonimbo süngrurü-rundeimbi ai munqu moatükuni tükumefeyo ra ahambo wataporimbomaruri.

¹⁹ Raniyu asu Son ai ahambo süngrurü-rundeimbi nindou yimbu mborai yahupiri hürühepiri haya Adükarimbo düdufimbohünda ahambo sowana koamarihepiri. Ahandi Adükarimbo düdufe hoafi ra yahuraiyo, 'Nindou nda horombo ro tükündüfimbui masahi raniyafi, asu ngörü tükündüfimbui mbisefi hohu himbomandefiyo?'

²⁰ Asu ai Sisasimbo-so tüküyafineandühi hoafiyafinandowohü safaniya, "Son hundürüra-randeimbi ai sishambo refe düdufeninimbo yihoehimbo koamarihemuna masinehi. Se nindou tükündüfimbui mehuyafi, asu ngörü tükündüfimbui mbisefi hohu himbomandefiyo," masafani.

²¹ Moani rani-simboani hamindi ranihü Sisas ai nimorehi nindowenihi afindi fi moaruwaimbü, angünümbi, moaruwai nendi nimarümbi ranaheimbo aboedireandüri asu himboatihari afindi ranaheimbo himboari birihendürani asukai himboariyei raro marihündi.

²² Sisas ai Sonimbo süngurinerinandeimbi ranahafanimbo simbori hoafiyupirühi yahuya, "Se ngafani Sonimbo hoafindafani se nine-moatükuni hoeirine himboriyafani marinandi ra: Rani-moatükuni ra sapo himboatihari ai asukai himboari birihehi himboariyei, tihari moaruwaimbi ai botiyahi hei, fi moaruwaimbü, manimho masimeimbi ai aboedi popoatapo-foarhi. Himbotühüfo ai asukai hoafi himboriyei, yifiyeimbi ai yangiri botiyahi asu aboedi hoafi ra nindou napokoateyeimbi-mayei aheimbo wataporimboyo ramarandi ranahambo.

²³ Nindou didiyei wambo anihondumbo-arihindiri ai-ana hihifi-hihifimbeiyei-amboane!" mehu.

²⁴ Sonimbo süngurine-rinandeimbi mefani ranai hafandane süngunambo Sisas ai Sonimbo nimorehi nindowenihi-mayei ranaheimbo hoafiyundürühi yahuya: "Sapo se Son sowana nimwohi furikoate-reandühi heihü ra se ninimoatükunimboyei tüküfeyoani hoeifembo sei hehi hohoanmomayei a? Awi se boabodari emündü werinambo mboahuri-hendani ra hoeifemboyei mahei?"

²⁵ Ninimoatükuni hoeifemboyei se mahei rana? Awi nindou hoeari moani rani-poanimbo aboedi hoeari yihuruyu haya nunguwan hoeifemboyei mahei? Ra wani. Nindou yahurai hoeari aboedi yihururihümündeimbi ana, adükari bogorindi worambe-ane nimboei arihündi.

²⁶ Se wambo ndühi yarhi hoafiyahündiri sapo se ninimoatükuni hoeifemboyei mahei ra? Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi nindou ranahambo hoeifimboyei? Yini ra anihond-ane Godindi hoafi hoafiyu-randeimbanisi, nga ro nda sheimbo anihondumboanahi hoafayahandüri. Son aiana Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi nindou ranahambo ngasündireimb-ani.

²⁷ Son ranahamboyo Godindi Bukambe yare hoafiyowohü yahoya, 'Ro nindou mam wandi hoafi semindi homböhünda koandihininani, ai boatei se hokoate-yafambe ngumbui sifahafi nafi nafirihefemböhünda,' meho," mehu.

²⁸ Sisas ai bîdîfîrî hoafî pareandûhî hoafîyuhî yahuya, “Son ana nindou moanî adûkarî hamîndîyu haya asu ai nindou horombo manîngomo ahamumbo ngasûndeapureimb-ani. Nga asu nindou düdi ai sapo God ngîndî hîfandarandî ranambeahîndî akîdou aiyu aiana Sonîmbo ngasûndîrûmboani,” mehundürî.

²⁹ Muñguambo nindou ai Sonîndî hoafî hîmborîyei hehi asu takis kaki sowandümo-rundeimbî nindou-amboanî muñguambo rarîhi hoafîyeihî seiya, “Yîndî, Godîndî hohoanîmo ranana anîhondü hondü mbumundane,” masei. Ranîyei asu süngunambo ai ahandî warîhü hundürümeyei.

³⁰ Nga Farisi nindou-yomo asu Suda-yomondî ahînümbî hohoanîmo yamundu-rundeimbî-yomo ranai ahamundîhoarî Godîndî hohoanîmo ra hîmborî-yowohü süngufembo moei mehomo. Ranîmboemo ai moai Sonîndî warîhü hundürüyomo.

³¹ Sisas ai hoafîyuhî yahuya, “Nîmorehî nindowenihî hapodanambe anîmboei ndanaheimbo ro nîndî-moatükunîfihî sîmongorîndîhe hoeimandîheara? Nindou nda ai nüngunahurai nindoweyei ndana?”

³² Nindou ndanai ana sapo nîmorî akîdîbou ngoafîhü nînouyeimbo nahurai-anei. Sapo ai nîmareimbo bodîmondî nîmoakîdîboumbo rarîhi hoafîyeihîya, ‘Ro sîheimbo fufunînambo fufunî-mehundürî, nga asu se moai botîyahi yirîwarî moporîyei! Ro sîheimbo wenğîsahoafînambo marîhundürî, nga asu se moai aranîhoafîrîhündî ranî ranîmayei!’ nahurai-anei.

³³ Son sapo nindou hundürüra-randeimbî-mayu ranana tüküfi sesî sesü, wain hoe sîmîndî rakoate-mayua, asu se hoafîyehüya, ‘Ahandî flambe ana moaruwai nendî nîmarîmboane,’ masei!

³⁴ Asu Nindou Hondü ai tüküfi sesî sesü, hoe sümündî marandambo, asu se hoafîyeihîya, ‘Nindou ranahambo hoeirîhorî! Aiana sesî afîndî sesü asu ngîndî wain hoe sümündî arandî. Aiana nindou takis kaki sowandümo-rundeimb-anemo asu nindou moaruwai wosîhoafî hohoanîmoyomo-rundeimb-anemo ranahamundî ngunînd-ani!’ masei.

³⁵ Nga asu nindou dîdîyei Godîndî-mayo fîfîrîfe ra anîhond-ane sei sahümündîmbî aiana ranî fîfîrîfe ra anîhondümbö nafuiyehaneî,” mehu.

Sisas ai Saimon Farisihündandî worambe mamaru

³⁶ Farisi nindou ai Sisasîmbo sesîmbohündä ro-dîbo dowadîfî mehundo-wamboyu asu Sisas ai ahandî worambe hu farîfi hafu mamaru.

³⁷ Ranî ngoafîhü nîmorehî mamî ai nindowenihî bîrabîrî hohoanîmoyorandeimbî manîngo. Sisas ai Farisi nindoundî worambe sesî sesühî amaru hoafî ra hîmborîyo haya, asu ai arabasta nîmoei kaki afîndî fihî semîndümbî hîpîrambe fîsînarümbî moatükunî hîpîrî tüküre semîndî haya maho.

³⁸ Ranîyo ai ho Sisasîndî daboadanî yirîkîmî nîngombo aranîyowohü Sisasîndî tînarî ra ahandî aranîhîmboaho-mayo ranambo popoaimarandî. Ranîyo asu ai Sisasîndî tînarî ra ahandî mbîrînanî ranambo nîngombîrîhoayoa yahohaya gedühai mbura wakîkîhîrapîrühî fîsînarümbî moatükunî ra tînarî yimbumefanî ranîwamî kamafoareandî.

³⁹ Asu Farisi nindou Sisasîmbo mborai mehundo ranai ranî-moatükunî ramareanda hoeire haya ahandî fimbo hoafîyuhî yahuya, “Nindou nda anîhondü Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbayü ana, ai nîne nîmorehî ahambo sündareri nda fîfîrîndeambui. Asu moaruwai yahurai nindowenihî bîrabîrîmbî nîmorehî anîngo ranahambo fîfîrîndeambui,” mehu.

⁴⁰ Sisas ai sɪmborɪ hoafɪyundühɪ yahuya, “Saimon, ro sɪhambo hoafɪyonɪnɪmbo hoafɪ moai sɪheheandɪ,” mehundowamboyu. Asu Saimon ai ahambo hoafɪyundühɪ yahundoya, “Yɪnɪ, Yamundo-randeimbɪ nindou se wambo ndühɪ hoafɪyafɪndɪrɪ,” mehuamboyu.

⁴¹ Asu Sisas ai piyu haya hoafɪyuhɪ yahuya, “Nindou yimbu nɪmbafanɪ henamboyafanɪ ai nindou ŋgoründi-mayo kakɪ sɪmborɪ hɪhɪndɪho nde-hoamboehɪ safanɪ hena masowandɪfanɪ. Nindou ŋgorü ai sapo kakɪ sairandeimbɪ-mayu ranahandɪ-mayo 500 kakɪ hoarɪ semündu süngunambo sɪmborɪ saimbohünda asu nindou ŋgorü-mayu ranai 50 kakɪ hoarɪ semündu süngunambo sɪmborɪ saimbohünda.

⁴² Nindou yimbu ranai kakɪ masowandɪfanɪ ra sɪmborɪ hɪhɪrɪfe saimbo kakɪkoate-mefandamboyu asu nindou ranai ambe mehupɪrɪ. Nindou yimbu ra dɪdɪ ai nindou-mayu ranahambo ŋgusüfo afɪndɪ pamandira?” mehuamboyu.

⁴³ Asu Saimon ai sɪmborɪ ahambo hoafɪyundühɪ yahuya, “Ro rarɪhe hohoanɪmoayahɪ ana, nindou sapo ahambo kakɪ adükarɪ masagado ranai-anɪmbo afɪndɪ hamɪndɪ ŋgusüfo pandirümbui.” Ranɪyu Sisas ai yahuya, “Yɪnɪ, se anɪhondümbaanafɪ hoafayafɪ,” mehu.

⁴⁴ Ranɪyu asu ai nɪmorehɪ-mayo ranahambo sowana hɪhɪrɪfɪhɪ Saimonɪmbo hoafɪyundühɪ yahuya, “Se nɪmorehɪ ndanahambo moai hoeirowandɪyo? Ro sɪhafɪ worambe mafareheandɪ, ŋga asu se moai wambo hoe sawandɪrɪ wandɪ tɪŋarɪ popoaimbohünda. Ŋga asu nɪmorehɪ ndanaiyo wandɪ tɪŋarɪ ra ahandɪ aranɪhɪmboahonambo popoaira mbura ahandɪ mbɪrɪnanɪnambo gedümarandɪrɪ.

⁴⁵ Seana moai wambo sowandɪfɪndɪrɪ worɪnɪrowandɪrühɪ wakɪkɪhɪrandɪrɪ, ŋga wanɪ. Ŋga nɪmorehɪ ndanai ana ro sühühambe peyo haya wandɪ tɪŋarɪ ra moai wakɪkɪhɪ hɪnɪŋgɪreandɪ, ŋga wakɪkɪhɪ hoafɪna hohombo haponda tükefeyo.

⁴⁶ Se moai wambo mbɪroambe kefembohünda orif nɪmɪ hɪsɪ boboe dɪdɪboadɪro sɪhawandɪ, ŋga nɪmorehɪ aiyo wandɪ tɪŋarɪ ra fɪsɪŋarümbü moatükunɪ ranambo kamareandɪrɪ.

⁴⁷ Ranɪmboanahɪ ro sɪhambo hoafehanɪnɪ, nɪmorehɪ ndanai ahandɪ hohoanɪmo moaruwai afɪnd-ane, ŋga ranahambo God ai amboawi mehu. Nɪmboe sapo ai wambo ŋgusüfo afɪndɪ pamareandɪrɪ. Ŋga asu nindou daboe ahambo moanɪ akɪdou yangɪrɪ amboawi yahoweimbɪ nindou ana ai moanɪ akɪdou yangɪrɪ ŋgusüfo pareandɪrühani,” mehu.

⁴⁸ Ranɪyu asu Sisas ai nɪmorehɪ-mayo ranahambo hoafɪyundowohü yahuya, “Sɪhafɪ hohoanɪmo moaruwai ranana ro amboawi samboanahɪ,” mehundo.

⁴⁹ Ranɪyo asu nindou bɪdɪfɪrɪ sesɪ fondɪkɪmɪ mamarɪmo ranai ahamundɪ mbusümo hoafɪyomondühɪ yahomoya, “Nindou nda düdi moaruwai hohoanɪmo amboawi yahu aranda?” mehomo.

⁵⁰ Ŋga asu Sisas ai nɪmorehɪ-mayo ranahambo hoafɪyundühɪya, “Sɪhafɪ anɪhondümbofe hohoanɪmo ranamboyo sɪhafɪ moaruwai hohoanɪmo ranambeahɪndɪ aboedambo-marɪheanɪnɪ, ŋga se ŋgusüfo afurɪndo kündo hawa ŋgafɪ,” mehundo.

8

Nɪmorehɪ bɪdɪfɪrɪ ai Sisas-babɪdɪmbo mahei

¹ Ranümbɪ ra kɪkefoendane, asu süngunambo Sisas ai adükarɪ ŋgoafɪ asu akɪdou ŋgoafɪ ranambe huhü God ŋgɪnɪndɪ hɪfandarandɪ ranahambo

wataporimbo-marandi. Sisasimbo süngururü-rundeimbi 12 ai Sisasindi süngu mahomo.

²⁻³ Raniyei asu nimorehi bidifiri didiyei moaruwai nendi nimarindüreimbi asu angünü moaruwaimbü Sisas ai aboedimarearü amboani ahandi süngu mahei. Nimorehi-maye ranai ana Maria Makdarahündi, sapo Sisas ai moaruwai nendi 7 ahandi fiambeahindi raguanambo-reandeimbi-mayo ranayo, Soana, Kusandi nimorehi, nindou ranai Herodindi wori hifanda randeimbi-mayu ahandi nimorehiyo, Susana asu nimorehi bidifiri sapo ahei kakinambo Sisas asu ahandi hoafi sowandümo homo-rundeimbi farihhipuri-rihundeimbi-maye amboani ai-babidi mahei.

*Nindou sesi ahuri nümbürambe bubumafoareandi kafeefe hoafi
(Matyu 13:1-9; Mak 4:1-9)*

⁴ Nindou afindi ranai ngorü ngoafihündi ngorü ngoafihündi kikihefekoate Sisas sowana nümbüni tümarihinda, ndani kafeefe hoafi hoafiyundurühi yahuya,

⁵ “Nindou mamai ai sesi ahuri semündü hu bubufoareandane, asu bidifiri nafikimi pütapimayo. Nindou ai hahabodeihü pütapiyeyane, asu ndu ai nimoamonindi pühiyei masahüsi.

⁶ Bidifiri ahuri ranai nimoiei boatifowami pütapiyo mbura tüküfehündamboyo asu yapataparimayo hifi ranai hoe puiri-koate niñondi hamindiwambo.

⁷ Asu bidifiri ai wohi tihoari tihoarümbi ninouyoambe pütapiyo mbura rani dibore tüküfihüyo asu wohi ranambo gabudi-mafoareandi.

⁸ Nga asu bidifiri ahuri ranai hifi aboedambe pütapiyo haya tütüküyowohüyo 100, 100-mbore hisimayo.” Sisas ai rani hoafi ra moendifembo yahumbo hoafiyuhi yahuya, “Nindou düdi ai himboambeimbi-nduhü ana, hoafi ra himborimbiyu-wamboane,” mehu.

⁹⁻¹⁰ Raniyomo ahambo süngururü-rundeimbi ai rani hoafi ranahandi nimindi ranahambo düdumefundo-wambo hoafiyupurühi yahuya, “Sihamumbo ana God nginindi hifandarandi dibohindi hoafi ra masayopurane, nga nindou amuri ranaheimbo ana kafeefe hoafinamboane hoafayondüri. Rananimbo ai himboari-ndeimboyei, nga ngiri hoeindihindi asu himbori-ndeimboyei, nga ngiri firindihindi.”

*Sesi ahurimbo kafeefe hoafi ranahandi nimindi hoafi
(Matyu 13:18-23; Mak 4:13-20)*

¹¹ “Kafeefe hoafi ranahandi nimindi ra ndahurai-ane. Sesi ahuri ra Godindi hoaf-ane.

¹² Sapo sesi ahuri nafini pütapimboyowohü pütapimayo ranana nindou didiyei hoafi himboriyeyihaneisi, nga asu Satan ai ahei ngusüfoambeahindi semündü pireandühani. Sapo Satan ranai aheimboya anihondumbo-ndihi hehi aboedambo-ndahimboyei yahuhaya.

¹³ Sesi ahuri sapo nimoiei boatifowami pimayo ranana nindou didiyei hoafi ranahambo himboriyeyi hehi sahümündihü hihifi-hihifiyeyihaneisi, nga ahei ngusüfoambe hoafi ra moai kiki-mifoare nimarondüri. Ai hoafi ranahambo anihondumbo-rhindühaneisi, nga asu nime-moatükuni aheimbo refe hoeifendürimbo tüküfeyoambe ai peyeyihane.

¹⁴ Sesi ahuri wohi tihoari tihoarümbi mbusümo pütapimayo ranana, sapo nindou didiyei ai hoafi ra himboriyeyihaneisi, nga asu afindi

hohoanimo, kaki napo sihefe hohoanimo, hifi ndan+hündambo h+hifi-hihifi hohoanimo ranai gabudi-foareandürani asu ai aboedi hisikoate-aye nahurai-ane.

¹⁵ Sesi ahuri hifi aboedambe pimayo ranana, sapo nindou didiyei ai hoafi ra himboryei hehi ngusüfoambe kikihi-safimar+hümündi-ane. Ai ahei hohoanimoambe didiboador+hoeimbi hamindi hondü nimar+indür+mboyo asu ai hisi aboedi tükümeferandi.”

*Nindou ai moai si wambür+hoareh+di+bonapiferandi
(Mak 4:21-25)*

¹⁶ “Nindou mamai ai moai ram hai ra yimunde mbura wambür+nambo gabude, asu fondi hoareh+ ninde randi, nga wani. Sapo aiana yimunde mbunda ram hai nindiferambo fondi-mayo ran+wami nimoamo an+mbonindeandan+ nindou didiyei worambe keboehindühi hoeind+himboyei.

¹⁷ N+ne-moatükun+ di+bo megoro ranai ana weindah+ moanambühi tükünd+femboe. N+ne-moatükun+ nindou ai gabud+hi mas+hehindi ranai ana weindah+ hai sihi tükünd+feyoani hoeind+himboyei.

¹⁸ Awi se hibad+hümbö, himbo yangiri künd+hi n+mandei. Nindou düdi hohoanimo ra ndore fifirareand+ ana, God ai adükari ndagadombui. Nga nindou düdi ndofe fifir+ifekoate-ayu ana, n+ne akidou fifir+imareand+ amboani God ai raguanambo-ndeambui,” mehu.

*Sisas+ndi hond+ asu akohoandi
(Matyu 12:46-50; Mak 3:31-35)*

¹⁹ Sisas+ndi hond+yo asu ahandi akidi mam+yomo ranai Sisas+mbö hoeifimbo tüküme+hindi, nga ai n+morehi nindowenih+ af+ndi rani mbusümowambo moai ahandi fikim+ papüh+yahindi.

²⁰ Raniyei nindou bidifiri ai Sisas+mbö hoaf+yahündowohü sahündoya, “Sihafi me-ane asu amondi mam-anemo ai weindani an+mböei sihambo hoeifen+n+mbö seimbo,” maseiamboyu.

²¹ Asu Sisas ai nindou ranaheimbo munguambo yare hoaf+yundürühi yahuya, “Nindou didiyei ai God+ndi hoafi himboryei mbur+hü sünguar+hindi ranai-ane wandi me asu akohoandayomo,” mehu.

*Sisas ai hoaf+mayua wer+afur+imareandi
(Matyu 8:23-27; Mak 4:35-41)*

²² Mam+mbö Sisas ai ahambo süng+rurü-rundeimbi babid+imbo botambe fareafundühi hoaf+yupurühi yahuya, “Awi sih+ri kur+hoe ran+ goesürüni bandi+hehu ngefo,” yahupuri haya mahomo.

²³ Ai botambe homondühi-yomo asu Sisas ai yapombofi megoru. Raniyo asu ng+n+ndi ham+ndi hoeweri ranai kur+hoe-mayo ranambe tüküfehüyo, hoe botambe tüküfehü asu ai ndeara himoni han+imbo yangir+imemo.

²⁴ Raniyomo asu ahambo süng+rurü-rundeimbi ai Sisas sowana homo yangir+rüwuri hoaf+yomo-ndowohü yahomoya, “Adükari! Adükari! Sih+ri ndeara yifimbo yangir+ayefi,” mehomondamboyu. Asu Sisas ai bot+fi hoewer+moyo ranahambo awi-awimefiyu-wamboyu afureandühiyo asu hoe ranai afure mafaero.

²⁵ Raniyu Sisas ai ahamumbo yare hoaf+yupurühi yahuya, “Asu sihamundi an+hondümböfe ra nün+gua?” mehupuramboemo. Asu ai hepünafu y+himbo sisi+reapurühi simbori hoaf+yafundühi yahomoya, “Nindou nda düdi rana? Ai moani hoeweri ranahambo awi-awimefiyuwa ahandi hoafi himboryowohü afur+imareandi,” mehomo.

*Sisas ai nindou mam+ndi fiambeah+ndi moaruwai nendi hemafoareandi
(Matyu 8:28-34; Mak 5:1-20)*

26 Sisas ai ahambo sünggurü-rundeimbi bab+dimbo Gerasa-yafe hifinambo Gariri hoe gogoasürün+ homo tüküme fundi.

27 Tüküyafu mburu botambeah+ndi kusifoendane nindou mami ran+ ngoaf+hündi moaruwai nendi n+mar+ndoweimbi ranai ahambo sowanambo mahu. Aiana horombo hondü piyu haya moai hoear+ güdeand+, nga moan+ yare safoeyapo manüngu-ane. Ai ngoaf+hü n+ngokoate yifi sihehi r+hündeimbi honguambeyu nüngu marandi.

28 Nindou ranai Sisas+imbo hoeirirühi puküna heiyuhü yir+kim+ piyu n+mar+ümbo hoafiyuh+ yahuya, “Sisas, God N+moamo Ham+ndi Hondündi n+mor+, se wambo nüngufend+r+imbo safomboyafa? Ro sihambo hüti hoafar+han+ni se yowan+ wambo t+ñ+r+ifo ndawand+r+imboyafi,” mehundo.

29 Nindou ranai yare hoaf+mayu ra sapo Sisas ai moaruwai nendi ranahambo hoaf+mayundoa kosifoendüh+yo. Af+ndi+imbo moaruwai nendi ranai k+k+h+r+i+m+ndi n+maroan+ asu munguambo nindou ranai h+imboari safüh+rurühi sen+nambo hüputüpu-r+hawuran+ ai ran+moatükun+ ra gur+hai haya moaruwai nendi ranai fare ser+m+ndi haya n+im+ wohi fur+koate-yowan+ ho-marandi.

30 Sisas ai ahambo düdufih+ yahundoya, “Ndür+ sihaf+ n+nea?” mehundowamboyu. Asu ai si+mbor+ hoaf+yundüh+ yahuya, “Wand+ ndür+ ana Awai nindou-ane.” Ai yare hoaf+mayu ra sapo moaruwai nendi af+ndi ranai ahand+ fiambe mamarei ran+imboyu.

31 Moaruwai nendi-mayei ranai Sisas+imbo hüti hoaf+yahündowohü seiya, “Se y+hoefombo n+imbi n+mar+ümbo h+fambe ranambe koand+hawamun+imboyafi,” masahündo.

32 Ran+yo asu moatei af+ndi ranai h+r+p+n+n+ h+imbor+hündüh+ bur+m+mayei-amboyu moaruwai nendi ranai Sisas+imbo moatei ranahei fiambe koar+h+efendür+imbo hüti-hütimar+hora koamar+hendür+.

33 Ran+yei nindound+ fiambeah+ndi kosifoehi hehi moateiyei fiambeyahindüh+ asu moatei ranai h+r+p+n+n+ p+p+nambo hanei kur+hoeambe piyei hoe kar+hüsi hehi y+f+saf+m+mayei.

34 Nindou moatei h+fand+marund+ ranai hoeirunda mayoa, p+p+yomo homo ran+ ngoaf+hü asu nümbürambe ratüpur+yehi bur+m+mayei ranaheimbo hoaf+hümarundür+.

35 Nindou ranai n+n+moatükun+yo tüküme feyo sei hehi hoeifembo Sisas+imbo-so tüküme hind+.

Ran+yo tüküyahi hoeir+hindane, nindou moaruwai nendi n+mar+ haya kosifoendeimbi-mayu ranai ahand+ yir+ kim+ hoear+ yihuruyu mbura hohoan+mo aboed+ koadürü hohoan+moyu arandi süngu mamaruwa hoeir+hörühi y+h+imbo s+s+r+imhind+.

36 Nindou hoeifembo mahüsi ranai Sisas nindou aboed+-marir+ ra hoeir+hi hehi nindou b+d+f+rambo watapor+imbo-mar+hünd+.

37 Ran+yei asu munguambo nindou Gerasa h+f+hünd+ ranai y+h+imboyeih+ Sisas+imbo ragu ngaf+ maseia asu botambe far+fi haya ndamefiyu.

38-39 Ran+yu asu nindou moaruwai nendi n+mar+ haya kosifoendeimbi-mayu ranai Sisas+imbo hüti hoaf+rürüh+ yahuya, “Wambo se y+ni safan+imbo se-d+ibo d+di,” mehundo-wamboyu. Asu ai ahambo koar+h+eirüh+ yahuya, “Se ngoaf+na ngaf+ n+n+moatükun+yo God ai sihambo ramarean+ni ra nindou b+d+f+rambo watapor+imbo-ndand+,” mehundo. Ran+yu asu hu n+ne-moatükun+ Sisas ai ahambo ramarir+ ranahambo ran+ ngoaf+hünd+-mayei ranaheimbo watapor+imbo-marandür+.

*Sisas ai bogorɪndɪ nɪmorehɪ nɪmorɪ yɪfɪhündɪ botɪre asu nɪmorehɪ
anɟünɪmbɪ ai Ahandɪ hoearɪ sündɪmareandɪ
(Matyu 9:18-26; Mak 5:21-43)*

⁴⁰ Sisas ai asükai Gariri ɲgorü-goanɪnɪ hu tükümeɟiyu-wamboyei nɪmorehɪ nindouwenihɪ ranai ahambo hɪhɪfɪ-hɪhɪfɪmayei, sapo hɪmbomayehei hei ranɪmbowambo.

⁴¹ Ranühɪ asu nindou mamɪ ahandɪ ndürɪ Sairus ranɪ ɲgoafɪhü rotu worɪ hɪfandɪra-randeimbɪ ai Sisasɪndɪ yirɪkɪmɪ tüküfi pɪyu nɪmarumbo wandɪ worɪna düɟüfi yahu haya hütɪ-hoafɪmarürɪ.

⁴² Ai sapo ahandɪ nɪmorehɪ nɪmorɪ 12 hɪmbanɪ mamɪ yanɟirɪyo haya yɪfambo-mayowamboyei rameɟiyu. Sisas ai Sairusɪndɪ worɪna hüfuane, asu nindou afɪndɪ ranai anɟoanɟo-marɪhorɪ hei.

⁴³ Ahei mbusümo nɪmorehɪ mamɪ 12 hɪmbanɪmbo amoamo watɪkoafɪmboyo mara ho ranai manɪɲgo. Ai ahandɪ anɟünɪ ra aboedɪfemböhünda doktambo hoefɪepurɪmbo kaki afɪndɪ sai marandɪ, ɲga asu nindou dɪdɪ ai-amboanɪ moai aboedɪreandɪ.

⁴⁴ Nɪmorehɪ ranai Sisasɪndɪ daboadanɪ ho nɪɲgombo hoearɪ hɪmborɪ-mayo ranɪfihɪ masündeandamboyo asu ahandɪ horɪ ranai moanɪ ranɪ-sɪmboanɪ hamɪndɪ kɪkɪmarɪhoayo.

⁴⁵ Ranɪyu asu Sisas ai düdufihɪ yahuya, “Düdi wandɪ hoearɪ masündeanda?” mehuamboyo. Asu muɲguambo nindou ranai wanɪwanɪyeihɪ dɪdɪmomayehei-amboyo asu Pita ai hoafɪyuhɪ yahuya, “Adükari, nindou afɪndɪ ranai sɪhafɪ fikɪmɪ wakɪre yanɟorɪmbo sɪmborɪ koarürɪmayei,” mehundowamboyo.

⁴⁶ Asu Sisas ai hoafɪyuhɪ yahuya, “Nindou ɲgorü ai wambo masündeandɪra wandɪ fiambeahɪndɪ ɲɟɪnɪndɪ ranai makosɪfoendɪ ranɪmboanahɪ,” mehuamboyo.

⁴⁷ Asu nɪmorehɪ ranai wambo fɪfɪrɪhi-ndɪrɪmboanei, ɲga ro ɲɟirɪ dɪbo nɪmboahɪ yahohaya, hɪhamɪndarɪ kameihɪ ho Sisasɪndɪ yirɪkɪmɪ pɪyo mamaro. Ranɪyo ai muɲguambo nindouyei hɪmboahü wataporɪmbo-marandɪ nɪmboe masünderɪ asu nününgureamboyo ranɪ-sɪmboanɪ hamɪndɪ aboedɪmayo ranahambo.

⁴⁸ Sisas ai nɪmorehɪ ranahambo yahundoya, “Nɪmorɪ akɪdou, sɪhafɪ anɪhondümböfe ranai sɪhambo aboedɪmareanɪnɪ, ɲga se ɲgusüfoambe afurɪndo kündo hawa ɲgafɪ,” mehu.

⁴⁹ Ai wataporɪmbo-randühɪ nüɲguambe, nindou mamɪ ai hɪfandɪra-randeimbɪndɪ worambeahɪndɪ tüküfi hu hoafɪyuhɪ yahuya, “Sɪhafɪ nɪmorɪ ana yɪfɪmayo, ɲga se yamunde-randeimbɪ-mayu ranahambo tɪɲrɪfo dabadomboyafɪ,” mehuamboyo.

⁵⁰ Sisas ai ranɪ hoafɪ ra hɪmborɪyu haya, Sairusɪmbo hoafɪyunduhü yahuya, “Se yɪhɪmbondamboyafɪ, ɲga anɪhondümbö-ndowandanɪ anɪmbo sɪhafɪ nɪmorɪ ra aboedɪndɪmboe,” mehundo.

⁵¹ Ai nɪmorehɪ-mayo ranahandɪ afɪndandɪ worambe hu tüküfi haya moai nindou amurɪ semündündürɪ worambe kefuendɪ, ɲga Pita, Son, Sems asu nɪmorɪndɪ hondafɪndɪ aheimbo yanɟirɪyo süngurearü haya mahüfu.

⁵² Nindou afɪndɪ ranɪhü mamareɪ ranai nɪmorɪ ranahambo ho-hoanɪmoyeihɪ aranɪhoafɪ-marɪhündamboyo Sisas ai yahuya, “Ai ana yɪfɪyombo-yopoanɪ, ɲga ɲɟirɪ aranɪhoafɪ-ndɪhünda,” mehuamboyei.

⁵³ Nindou ranai nɪmorɪ yɪfɪmayo ra fɪfɪrɪhɪndɪ, ranɪmboyo Sisasɪmbo tɪkɪfɪnambo-rɪhorühɪ tɪrɪfoefe hoafɪmayahüdo.

⁵⁴ Nga ai n̄mor̄i-mayo ranahand̄i war̄ih̄ü k̄ik̄ihamündü hoafi-yundowohü yahundoya, “N̄mor̄i ak̄idou, se bot̄iyafo,” mehundo.

⁵⁵ Asu ahand̄i yifiafi ranai h̄ih̄ir̄ife ho flambe far̄ifeh̄üyo asükai bot̄imefeyo. Ran̄iyo Sisas ai n̄mor̄i ranahambo ses̄i sahündo yahu haya hoafi-mayundür̄i.

⁵⁶ Asu hondaf̄ind̄i ai hoeir̄ineanda mayoa mahep̄ünafi-neandamboyu Sisas ai ran̄i-moatükun̄i tükümefeyo ranahambo “N̄indou ŋgor̄umbo yowan̄i hoafi-poan̄i,” mehu.

9

Sisas ai ahambo süngrurü-rundeimb̄imbo koamar̄ihapur̄i (Matyu 10:5-15; Mak 6:7-13)

¹ Sisas ai ahambo süngrurü-rundeimb̄i 12 ranahamumbo mborai yahupur̄i hür̄ihapur̄i haya moaruwai nend̄i asu muŋguambo aŋgün̄i aboed̄iferambo ŋḡin̄ind̄i adükari masagapur̄i.

² Ran̄iyu God ŋḡin̄ind̄i h̄ifandarand̄i ranahambo watapor̄imboyo asu aŋgün̄i aboed̄ife-rambohünda koamar̄ihapur̄i.

³ Ai ahamumbo yare hoafi-yupur̄uh̄i yahuya, “S̄ihamund̄i hoahoango ranambe se yowan̄i n̄im̄in̄im̄i, arü, ses̄i, kaki, asu hoear̄i yimbu-ane ra ndowandümbemo.

⁴ Se n̄in̄i-worambeyo afareafund̄i ra moan̄i se ran̄i worambe yanḡir̄i n̄imand̄imo mbundu bot̄indafu ŋgomo.

⁵ Nahi homondan̄i n̄indou ai s̄ihamumbo wor̄in̄ifapur̄ikoate-ndeian̄i ana, asu se ŋgoafi ra h̄in̄iŋḡindu houmbo ŋgomondüh̄i yir̄ifih̄ind̄i h̄ifi hasüfi ra kükiboadu houmbo ŋgomo ranaheimbo God ai moaruwaimbo-mb̄ireandür̄i yaho refe nafuiyo-ndür̄imbohünda,” mehupur̄i.

⁶ Ran̄iyomo asu ahambo süngururü-rundeimb̄i ai ran̄ih̄ü h̄in̄iŋḡiru houmbo homo muŋguambo ŋgoafi ranambe God̄ind̄i hoafi ra watapor̄imbo-rundüh̄i n̄indou aŋgün̄imbo-yeimb̄imbo aboed̄irundür̄i marund̄i.

Herot ai af̄ind̄i hohoan̄imomayu (Matyu 14:1-12; Mak 6:14-16)

⁷ Gariri-yafe adükari bogor̄i Herot ai muŋguambo moatükun̄i tükümefeyo ranahambo hoafi ra h̄imbor̄iyu haya, af̄ind̄i hohoan̄imomayu. Ai yare hohoan̄imomayu ra, n̄indou b̄id̄ifir̄i ai rar̄ihi hoafiyeih̄i seiya, Son hundür̄ura-randeimb̄i ai yif̄ih̄ünd̄i bot̄imefiyu masei.

⁸ Asu b̄id̄ifir̄i ai seiya, “God̄ind̄i hoafi hoafi-yu-randeimb̄i Eras̄a ai ȳihofombo-so tükümefiyu.” Asu awi b̄id̄ifir̄i ai seiya, “N̄indou mam̄i God̄ind̄i hoafi hoafi-yu-randeimb̄i horombo hondü manüŋgu ranai yif̄ih̄ünd̄i bot̄imefiyu-ane,” maseiamboyu.

⁹ Herot ai yare hoafi-yuh̄i yahuya, “Ro sapo Son̄ind̄i m̄biro ra k̄ik̄imar̄ih̄ehin̄i. Asu n̄indou düdi nda ai yahurai ro hoafi nda h̄imbor̄iyaha tükümefiyu. Asu ahambo hoeifimbo samboanah̄i,” mehu.

Sisas ai 5,000 n̄indoumbo ses̄i masagadür̄i (Matyu 14:13-21; Mak 6:30-44; Son 6:1-13)

¹⁰ Krais̄ind̄i hoafi sowandümo homo-rundeimb̄i ai h̄ih̄ir̄iyafu homo Sisas̄imbo-so tüküyafu muŋguambo moatükun̄i ai ramarund̄i ranahambo watapor̄imbo-marur̄i. Ran̄iyu ai süngure sepur̄ümündü haya Betsaida ŋgoaf̄inambo ai yanḡir̄i n̄imar̄imbo mahomo.

¹¹ Nga asu awai nend̄i af̄ind̄i ranai Sisas nahanaf̄iyu mahu ranahambo tür̄üfoar̄ihi hehimbo-wambo, ai süngumar̄ihor̄i hei. Ran̄iyu asu ai aheimbo

mborai-mboraifindürí híníngíreandürí haya, God ngíníndí hífandarandí ranahambo wataporímbo-marandí. Asu nindou dídíyeyi anğünümü-mayei aheimbo aboedímareandürí.

¹² Hüfíhamíndí hürímíndoambe, sünggurü-rundeimbi 12 ai ahambo-so tüküyafu hoafiyomondowohü yahomoya, “Se nindou ndanaheimbo koaríhawandüranı mbíhei. Rananímbo asu ai hei adükarı ngoafíhüyo asu hímboraníyo raníhü apofondíyo asu sesíyo ra kokombírí-hündamboane. Ndaníhü ana nindou nímaríkoate-yohane,” mehomó.

¹³ Raníyo asu Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühí yahuya, “Seanímbo sesí ra aheimbo ndabudürü,” mehuamboemo. Asu ahambo yaru hoafiyomondühí yahomoya, “Roana hondahüfeimbi bret-anemo asu kiní akídou yimbu-anafanı raní yangír-ane síhehumboayefí. Asu muñguambo nindou ranaheimbo se homo sesí pemíyomo safímboyafí hohoanímoyafa?” mehomó.

¹⁴ Nindowenihí raníhü mamarímó ra 5,000-yomo. Sisas ai ahambo sünggurü-rundeimbi ahamumbo hoafiyupurühí yahuya, “Nindou ranaheimbo hoafíndímondüranı anímbo ai 50, 50-ndahi mbímari-amboane,” mehupurí.

¹⁵ Raníyomo ahambo sünggurü-rundeimbi-memo ai hímboríyomo houmbo nindou ranaheimbo raní-süngumarundüra mamarei.

¹⁶ Raníyo Sisas ai hondahüfeimbi bretíyomo asu kiní yimbumefaní ra semündü haya, sünambe hímboyu hafuhü sesí ranahambo-hünda Godímbo híhífírürí mbura, bret kiní hífítíre ahambo sünggurü-rundeimbi-mbo nindou-mayei ranaheimbo yimbufe-ndürímbohünda masagapurí.

¹⁷ Nindou ranai sesí ra sahüsi muñgu paríhindühíyeyi, asu Sisasíndí sünggurü-rundeimbi ai sesí bídífirí bídífirí korímayo ra 12 wambürí tüküru madüburafundí.

Pita ai Sisasímboya nindou ndanana God díbonímayu Kraisaní mehu (Matyu 16:13-19; Mak 8:27-29)

¹⁸ Mamímbo Sisas ai ahand-amboanı Godímbo dídíbafíyuhü nímaruwane, asu ahambo sünggurü-rundeimbi ai, ai-babídímbo mamarímó. Raníyo ahamumbo düdüfipurühí yahuya, “Nindou ai wamboya ai düdí seia?” mehu.

¹⁹ Asu símborí ahambo hoafiyomondühí yahomoya, “Bídífirí ai Son sapo nindou hundürüra-randeimbi-mayu-ani sei. Bídífirí ai síhambo seiya ai Erasía-ani maseiamboyeyi, asu bídífirí ai Godíndí hoafí hoafíyurandeimbi horombo hondü manüñgu ranai yífíhündí botímefíyu-ani ma-sei,” mehomondo.

²⁰ Raníyo asu ai ahamumbo símborí hoafiyupurühí yahuya, “Asu se ra wambo nüñguru hohoanímoyomo ro dídíyaha?” mehuamboemo. Asu Pita ai ahambo símborí hoafíyundühí yahuya, “Seana Kraís-anafí nindou God ai díboníyuníní híníngí-mareaníní nindou aboedambo-fendürímbohünda,” mehundo.

Sisas ai yífínda mbundíha yífíhündí botíndaheamboyahí yahu wataporímbo marandí (Matyu 16:20-28; Mak 8:30; 9:1)

²¹ Raníyo asu Sisas ai raní hoafí ranahamboya, “Se nindou nğorümbo yowaní hoafíndímboemo,” mehupurí.

²² Asükaiyu ahamumbo yare hoafiyupurühí yahuya, “Nindou Hondü ai ana asübusümbí tíñírífo afíndí ndemündühí anímbo ahambo bogorí

nindou-anemo Godimbo sesi s'hou-rundeimb-anemo asu ah+nümbi ho-hoanimo yamundu rundeimb-anemo ranai yiboaruko-ndurimboemo. Ai ahambo hifokoandüwuran yifindümbuisi, nga asu ai ng+m+ sindu mbunda sünguna yifihündi botindifimbui," mehu.

²³ Ai munquambo aheimbo hoafiyundürühi yahuya, "Nindou didiyei ai wandi süngu hombo hohoanimondeih ana, asu ai ahei hohoanimo ra hifinambo-ndihi hehi nimi keimbi karhendeimbifih yifimbo noundahi hehi munquambo si aho ra wambo süngumbirihindiramboane.

²⁴ Nindou düdi ai ahandi yangiri niŋgo hohoanimo ra ahandihoari hifandarandi ana, ai awari-ndihoemboe. Nga asu nindou düdi wambohünda ahandi yangiri niŋgo hohoanimo ranahambo moanane ehü ana, ra gedühi niŋgomboe.

²⁵ Nindou mam+ ai ratüpur+yuhumbo munquambo moatükun+ napo hifi ndan+hündambo ra gugurareandi ana, asu ahandihoari awarindihembui, nga nüngunde ahambo mafandihera?

²⁶ Nindou düdi ai, roanahi asu wandi yamundife hoafi ranane ranahambo amoan+ngayu ana, asu ro-amboan+ nindou ranahambo Ape, ro, asu sünambeahindi nendi babidi yihoefti ng+n+ndi himboamupuimbo-randeimbi kapeihü kosahambe amoan+ngi-ndihün+mboyahi.

²⁷ Ro siheimbo anihondumboanahi nda hoafayahandüri, nindou bidifiri didiyei ndan+hü aniboadei ranai ana yifikoate yangiri ni+mboei-ambe God ng+n+ndi hifandarandi ra hoeindihimboeyi," mehundüri.

*Sisasindi fi ranipoanambo fiyoweimbi tüküme feyo
(Matyu 17:1-14; Mak 9:2-13)*

²⁸ Sisas ai rani hoafi ra hoafiyu haya, 8 si howane, ai Pita, Son asu Sems ahamumbo sepurimündü haya hifi wafunambo Godimbo didibafifembo mahafu.

²⁹ Ai Godimbo didibafiyuhü nünguane asu ahandi ngusumboari ra ranipoanambo fiyowohüyo asu ahandi hoari ra kifohi hamindiyowohü si nahurai tüküme feyo.

³⁰ Raniyo asu rani-simboan+ Moses, Eraisai ai Sisas-dibo wataporiyafandühi manimbafani.

³¹ Nindou yimbu ranai himboamupuimbo-randeimbi kapeihü tüküyafine henamboyan+ asu Sisas ai Godindi ratüpur+ moendifih+ Serusarem ngoafihü yifimbo-mayu ranahambo ai-babidi wataporimemo.

³² Pita ai ahandi ngunindi yimbu Son asu Sems ai ahamumbo yapombo himbomarapura mapomo. Asu himboari birihomo hoeirundane, Sisasindi himboamupuimbo-randeimbi si ranambe nindou yimbu ranaimboan+ yahurai ai-dibo manimbafani.

³³ Moses Eraisai ai ndeara hombo safani henambo-yafandane, Pita ai Sisasimbo hoafiyundühi yahuya, "Adükari, aboed-ane ndan+hü amarefisi, nga s'hir+ dago ng+m+ hündihupurimboane, sihambo ngörü, Mosesimbo ngörü asu Eraisambo ngörü." Pita ai yare hoafimayu ra ai ndore fifire hayamboyoan+ hoafimayu.

³⁴ Ai rani hoafi ranahambo yare hoafiyuambe mburüngai ranai piyo gabudi-mafoareapura, asu ai yihimbomemo.

³⁵ Raniyo asu hoafi ranai mburüngai-ambeahindi tüküfih+ yahoya, "Wandi Nimor-ani nda, ro ahambo dibonimayahando-ani. Se ahandi hoafi himborindimo," meho.

³⁶ Ranî hoafi ra ho kîkamîndoambe Sisas ai yangîrî ranîhû manûngu. Pita, Son, Sems ai ranî-sîmboanî nîni-moatükunî hoeimarundî ranahambo nindou ngorûmbo moai nîni hoafi hoafiyomo.

*Sisas ai nîmorî moaruwai nendî flambe nîmarîndoweimbî aboedîmarîrî
(Matyu 17:14-21; Mak 9:14-29)*

³⁷ Ngorû sina hîfî wafu ra hîniŋgîru houmbo hanîmondanî, nîmorehî nindowenihi afîndî ranai Sisasîmbo nafîni hoeimarîhorî.

³⁸ Nindou mamî, nîmorehî nindowenihi afîndî-mayei ranambeahîndî ai Sisasîmbo pukûna hoafi karîhoehû yahuya, “Nindou yamundo-randeimbî karîhasî. Se sühûfî nîmorî wandî hoeirîworî, ŋga wandî mamî ndearani nda.

³⁹ Moaruwai nendî ai nîmorî ranahambo kîkîhi-safirîmîndühane asu ai hepûnüfi heiyu arandî. Moaruwai nendî ranai ahambo yabadîrî wakîrerîhane asu yahamo kasiau wutûpuiariyu arandî. Ai ahandî fi ranahambo muŋgunambo moaruwaimbo-rerîhane asu ahambo nîmai hîniŋgîfi hombo sîsamîndarandî.

⁴⁰ Ro sîhambo sîngurunîni-rundeimbî ranahamumbo hütî-hütimarîhapurî moaruwai nendî ranahambo raguanambofembo, ŋga ai ŋgîrî raguanambondundî,” mehundo.

⁴¹ Asu Sisas ai sîmborî hoafiyundûhi yahuya, “Nindou nda se ana anîhondûmbofe hohoanîmokoate-yeihanei, asu sîhei nîŋgo hohoanîmo ra moai ndorîhoayo. Nûngunîmbîmbo awi ro se-babîdîmbo nîmboambo sîhei nîmborî ra mandahamîndîha? Nîmorî sîhafî ra ndûhî sowarîndîfî sühûfî,” mehu

⁴² Nîmorî ranai sîfuane moaruwai nendî ranai serîmîndî hîfîhû pupapoaporerî sîherî haya yabadîmarîrî. Ŋga asu Sisas ai moaruwai nendî ranahambo ŋgînîndî hoafiyundo haya nîmorî ranahambo aboedîrîrî mbura ahandî afîndambo hîhîrîrî maserûgudo.

⁴³ Ranîyeyi asu muŋguambo nindou-mayei ranai Godîndî ŋgînîndî adûkarî ranahambo mahepûnehîndî.

*Sisas ai asûkaiyu yîfîndamboyahî yahu wataporîmbo-marandî
(Matyu 17:22-23; Mak 9:30-32)*

Muŋguambo nindou ranai Sisas ramareandî ranahambo afîndî hohoanîmoyeihî nîmboeiambe, ai ahambo sînggrurû-rundeimbîmbo hoafîyupurûhî yahuya,

⁴⁴ “Ro nîne-moatükunî sîhamumbo haponda hoafehapurî ndanahambo mîtanîndündûmboemo. Ŋgîrî amîtata Nindou Hondû ndanahambo nîndouyeyi warîwamî hîniŋgîndîhorî,” mehu.

⁴⁵ Ŋga asu ahambo sînggrurû-rundeimbî ai ranî hoafi ranahandî nîmîndî ra moai fîfîrîndî. Ranî hoafi ra ahamumbo dîbo meŋgoro wambo ai moai ndoru türûfoarundî. Ŋga asu ai Sisasîmbo dîdûfembo ra yîhîmbomemo.

*Nindou düdi adûkarayu
(Matyu 18:1-5; Mak 9:33-37)*

⁴⁶ Sisasîmbo sînggrurû-rundeimbî ai nindou düdi adûkarayu yahomo houmbo sîmborî hoafîmemo.

⁴⁷ Sisas ai fîfîreandî nîne hohoanîmo ahamundî ŋgusûfoambe amaro ranîmbo. Ranîyu asu ai nîmorî akîdou serûmündü ahandî ŋgîrîsafînî pamarîrî.

⁴⁸ Ranîyu ai hoafîyuhî yahuya, “Nindou düdi ai nîmorî akîdou ndanahambo wambohûnda hohoanîmoayundo ana, wambo amboanî hohoanîmoyu-ndîrûhani. Nindou düdi ai wambo hohoanîmoayundîrî ana,

asu nindou sapo wambo koamar+hend+ra makosah+ ahambo amboani hohoan+moyu-ndohani. Nindou düdi ai s+hamundi+ mbusümo ak+idou ham+ndayu ai-ani moan+ adükar+ ham+ndi hondayu,” mehu.

Nindou düdi s+hef+imbo moaruwaimbo-fekoate-ayu aiana s+hef+ ngunind-ani

(Mak 9:38-40)

⁴⁹ Raniyu asu Son ai s+imbor+ hoaf+yuh+ yahuya, “Adükar+, ro hoeir+hundan+ nindou mam+ ai s+hafi+ ndür+nambo moaruwai nendi raguanambomareanda, ro ahambo ran+moatükun+ raguanambofembo yowan+ masahundo. Ro ahambo ramar+hur+ ra n+imboe sapo ai moai s+hambo süngurean+n+ ro rawehundi nou,” mehu.

⁵⁰ Sisas ai Son+imbo hoaf+yundüh+ yahuya, “Se yowan+ ahambo yowan+ yahondopoan+, sapo nindou düdi ai s+imbor+ s+hamumbo hoaf+yopur+koate-ayu ranai ana nindou “s+hamundani,” mehupur+.

Samariahündi ai Sisas+imbo ahei ngoaf+ina hombo yowan+ masei

⁵¹ Sisas ai God sowana hafombo si ranai ndeara ak+m+ tüküfeyoambe, ai Serusarem ngoaf+nambo hombo hohoan+momayu.

⁵² Raniyu ai munquambo moatükun+ ahambo yimungur+fembo nindou b+id+firi+ horombo koamar+hepura homo Samaria ngoaf+hü tüküme fundi.

⁵³ Nga asu nindou ran+ ngoaf+hü ranai moai Sisas+imbo mborai sahündo ai Serusarem+nambo mahuwambo wambo.

⁵⁴ Sisas+imbo süngururü-rundeimbi nindou, Sems, Son ai ran+ ngoaf+hündi ramehindi ran+imbo hoeir+ne hena hoaf+yafandüh+ safan+ya, “Adükar+, ro sünambeah+ndi hai ranahambo hoaf+indehan+ kos+ nindou ranaheimbo moaruwaimbofendür+imbo ra se yifir+ndafan+ ana, rand+hoa?” masafandamboyu.

⁵⁵ Raniyu asu Sisas ai ahafan+imbo h+h+r+ifi ng+n+ndi hoaf+mayup+r+.

⁵⁶ Raniyomo asu ai ran+hünda ngorü ngoaf+ina mahomo.

Sisas+imbo süngufe hohoan+imo

(Matyu 8:19-22)

⁵⁷ Ai homondüh+yomo naf+n+ nindou mam+ ai Sisas+imbo yare hoaf+yuh+ yahuya, “Se n+n+n+yo ahafi+ ra roana moan+ s+hambo yang+r+ süngund+han+n+mboyah+,” mehuamboyu.

⁵⁸ Asu Sisas ai ahambo hoaf+yuh+ yahuya, “N+mambeah+ndi yafor+ ana ahand+ hifi+ ambe ra mban+ngo ai ho aporambo, asu ndu ai ngerümb-anei, nga Nindou Hondü aiana fond+koate-ani ai ho ahand+ m+ro b+dagor+fe aporambo ra,” mehu.

⁵⁹ Nindou ngorü-mayu ranahambo Sisas ai hoaf+yundüh+ yahuya, “Se wambo süngundand+r+,” mehundo. Nga asu ai ahambo yare hoaf+yundüh+ yahuya, “Adükar+, awi ro nga wand+ apembo hifi+kand+hin+ heheambo asu sünguna ngamboyah+,” mehu.

⁶⁰ Nga asu Sisas ai ahambo yare hoaf+yundüh+ yahuya, “Nindou yif+yeimbi ai aheihoar+ yif+n+moko ra hifi+ kamb+r+hi-ndamboane, nga seana ngaf+ God ng+n+ndi hifandarand+ ranahambo an+imbo watapor+imbo-ndand+,” mehu.

⁶¹ Nindou ngorü ai hoaf+yuh+ yahuya, “Adükar+, ro s+hambo süngund+han+n+mboyah+, nga awi ro nga wand+ fik+m+n+ndi-mayei ranaheimbo asürü ah+n+ndihearü mbund+hambo an+imbo süngund+hean+n+mboyah+,” mehu.

⁶² Sisas ai ahambo hoafi+yundühi yahuya, “Nindou mamî ai nîmî hitandühi daboadanî kefuai himboayu ana, God ngî+nîndî hîfandarandî ranahambo ngîrî ratüpurîndu,” mehundo.

10

Sisas ai 72 nindou ahandî ratüpurîmbohünda koamarîhepurî

¹ Süngunambo Adükari ai 72 nindou dîbonîyu mbura, ahamumbo boatei yimbu-yimbure nîne ngoafi sapo ai hombo yahuhayambo-mayu ranî ngoafî+nî koamarîhepurî.

² Ai ahamumbo yare hoafi+yupurühi yahuya, “Nümbürambe sesî afîndî burayo ranai ndeara muŋgu süfi yangîrayo, nga asu sesî ranahambo yimuŋgurîfe gugurîfembo nindou ana afîndîyopoanî. Ranîmbo-hündambo anîmbo asu se nümbürî aharambürî ranahambo dîdîbafîndafundanî anîmbo asu ai sesî ra yimuŋgurîfe gugurîfembohünda nindou afîndî safî koambîrî-hepuramboane.

³ Hapoana se ngomo, nga awi se himborîyomo! Ro sîhamumbo sipsip wei nahurai yaforî harümbî nîmboeiambe nou koararîhehepurî.

⁴ Se kaki sandîferambo arü akîdouane, napo arü ane, asu su yîrambe kîkîfoefemboane ndowandümbomo, nga yowanî. Asu se nindou nafî+nî hoeindundürühi aheimbo warî furüboadundürühi wataporîmbo-ndürîmboemo, nga yowanî.

⁵ Se nî+nî worambe-yomo afareafundî ra, boatei randu hoafîndîmondühi anîmboya, ‘Nindou ndanî worambe amarei se ngusüfoambe afurîndîhi kündîhindî,’ mbîsîmo.

⁶ Nindou bidîfîrî ranî worambe ngusüfoambe afurîfe kife hohoanîmombo yîfirîyeimbi nîmandianî ana, nindou aheimbo-so ngusüfoambe afurîfe kifeimbi hohoanîmo sîhamundî-mayo ra mbeyangoro-amboane. Nga asu wanayo ana, ranî hohoanîmo sîhamundî-mayo ra asükaindo sîhamundî hîhîrîfe mbîhowamboane.

⁷ Se moanî worî mamî ranambe yangîrî nîmandîmo. Nindou ranî worambeahîndî ai nî+nî-moatükunîyo ndehüpuranî se ranî worambe yangîrî sesî dowadümo hoe ndîmîndîmo ndundî. Nga se worî+nî worî+nîp-ndîmboemo.

⁸ Nî+nî ngoafîhüyo se tüküyafundanî nindou ai sîhamumbo ndahüpurümundî worî+nîndîhipuranî ana, se moanî nîne-moatükunî ai sîhamumbo püpimarîhindî ra dowadümo.

⁹ Asu ranî ngoafîhü anğünümbî nindou amarei ranaheimbo aboedîndundürühi hoafîndomondürühi anîmboya, ‘God ai ngî+nîndî hîfandarandî ranai ndeara sîheimboso akîmî tüküfemboane,’ mbîsîmo.

¹⁰⁻¹¹ Nga asu se nî+nî ngoafîhüyo homondanî nindou ranai sîhamumbo sepurîmîndî worî+nîfekoate-ndeianî ana, asu ranî ngoafîhü se ngomo nafî+nî nîngomombo aheimbo hoafîndomondürühi anîmboya, ‘Sîhei ngoafîhündî hîfî hasüfî yîhoefî tîŋarîfîhi apenîngo ra sîheimbo hütimbo-hündamboane püpürîfaoarîhundî. Nga awi se randîhi fîfîrîndîhindî God ngî+nîndî hîfandarandî ranai ndeara akîmî tüküfemboane,’ mbîsîmo.

¹² Ro sîhamumbo rarîhe hoafehapurî, Godîndî yîbobofembo si tüküfeyoambe ana, sîheimbo tîŋîrîfo Sodomîhündî ranaheimbo tükümeFYondürî ra ngasüde haya moaruwai hamîndî tükündîfemboe.

Anîhondümbofekoate-yeimbi nindou ana hîpoanîhîmboe-mbou-anei (Matyu 11:20-24)

13 Hipoan+himboembou-anei Korasin+hündi se! Hipoan+himboembou-anei Betsaidahündi se! S+heimbo moaruwai ham+ndi tükündifendür+imboe. Asu ro hepün+feimbi moatükuni s+hei ngoaf+hü ramar+heandi rahurai Tair ngoaf+hü Saidon ngoaf+hü rambar+hea-mbonana, nindou rani ngoaf+hündi ranai horombonambo an+imbo moaruwai hohoan+mo hin+ng+r+hi hehi d+id+boador+hi n+marei. Ranan+imbo ai hasüfi yihuruyei mbur+hümbo n+marei sapo roana y+hoefi moaruwai hohoan+mo ranahambo hin+ng+r+humboanefi sei hehi.

14 Nga asu God+ndi y+bobofe si tüküfeyoambe ana, Tair ngoaf-ane Saidon ngoaf-ane ranaheimbo ana ng+r+ af+ndi ham+ndi tin+r+ifo tükündifeyo, nga s+heimbo ana n+ne moan+ af+ndi yahurai ham+ndi tin+r+ifo tükümandifendüri.

15 Asu Kaperneam se ra sünambe ndür+ adükar+ mandahümündiyo? Wan+ yang+r-ane ana! S+heimbo ana h+fi+n+ safi pindeandüran+ gadeimboyei!” mehu.

16 Ai ahambo süngrurü-rundeimbimbo hoafiyuh+ yahuya, “Nindou düdi ai s+hamundi hoafi h+imborayu ana, wandi hoafi amboan+ h+imboriyuh-ani. Asu nindou düdi ai s+hamundi hoafi h+imboriyo hefe sem+ndi+koate-ayu ana, asu wandi hoafi ng+r+ h+imbondu haya ndemündu. Asu nindou düdi ai wandi hoafi h+imboriyo hefe sem+ndi+koate-ayu ana ai ng+r+ Nindou düdi wambo koamar+hend+r+ ahand+ hoafi amboan+ h+imbor+ndu haya ndemündu,” mehu.

72 nindou ai h+h+i+r+yafu mahomo

17 Nindou 72-memo ranai h+h+fi-h+h+fi kameih+ h+h+i+r+yafu homo tüküyafu hoafiyomondüh+ yahomoya, “Adükar+, s+hafi ndür+ dükar+hunda moaruwai nend+ ranai y+hoefi hoafi h+imboriyei mar+hündi!” mehomo.

18 Sisas ai s+imbor+ ahamumbo hoafiyuh+ yahuya, “Ro hoeir+heandan+ Satan ai sünambeah+ndi wabürüs+ nahurai p+mayu.

19 Awi se h+imboriyomo, sapo ro s+hamumbo amoas+r+yo h+fi+tañ+yo ran+wam+ pütap+yo hombo ng+n+ndi masahapur-ane. Asu s+hamundi hürütümb+ndi ng+n+ndi ngasünde-andeimbi ng+n+ndi masahapur+. Nga ran+imbo-hündambo an+imbo s+hamumbo ng+r+ n+n+moatükuni moaruwaimbo-ndeapuri.

20 Sapo moaruwai nend+ s+hamundi hoafi h+imbor+mayei ran+imbo se yowan+ h+h+fi-h+h+fi+nd+imboemo. Nga sapo s+hamundi ndür+ sünambe pare mas+hepur+ ran+imbo-hündambo an+imbo h+h+fi-h+h+fi+nd+imo,” mehupuri.

Sisas ai Af+ndambo d+id+baf+imef+ndo (Matyu 11:25-27; 13:16-17)

21 Ran+yo asu ran+simboan+ Yifiafi Aboed+ndi h+h+fi-h+h+fi ranai Sisas+ndi ngusüfoambe tüküfehüyo, asu ai yare hoafiyuh+ yahuya, “Ape, sünambe-ane asu h+fi ndan+hü-ane se Adükar-anafi. Ro s+hambo h+h+far+han+n+ ra n+imboe sapo nindou f+fi+r+hi mbur+hü d+id+boador+r+hehindeimbi-mayei aheimbo ran+moatükuni ra d+ibonap+iro mbura, asu n+mori ak+id+bou nahurai-mayei aheimbo nafuimef+ndür+ ran+imbo-hünda. Yin+, Ape se ran+moatükuni refembo yifrayafi,” mehu.

22 Sisas ai hoafiyupurüh+ yahuya, “Wandi Ape ai wambo mun+guambo moatükuni ng+n+ndi ra masend+r+. Nindou d+id+ ai moai N+mor-ayu ndana-hambo f+fi+r+r+, nga Af+ndi ai yang+r-ani f+fi+r+r+imboayu. Asu nindou d+id+ ai moai Af+ndambo f+fi+r+r+. Nga N+mori aiani asu nindou d+id+demo N+mori ai ahand+hoari d+ibon+mayupuri sapo God+imbo f+fi+r+fi hoafimbo-memo ai yang+r-anemo f+fi+rumboemo,” mehu.

23 Ran+yu Sisas ai h+h+r+fi nüngumbo ahambo sünggurü-rundeimbi-memo ranahamumbo-poan+imbo yang+r+ hoaf+yupurühi yahuya, “N+ne-moatükun+ se s+hamund+ h+imboar+nambo hoeiarund+ ran+moatükun+ ra nindou ai-amboan+ hoeiareand+ ana, ai h+h+fi+h+h+fi+mbiyu-wamboane!

24 Ro s+hamumbo nda hoafehapur+, God+nd+ hoaf+ hoaf+yomo-rundeimbi-yomo asu bogor+ nindou-yomo ai n+ne-moatükun+ haponda se hoeiarund+ ndanahambo ai hoeifembo mehomoyos+, nga ai moai hoeirund+. Asu ai n+ne hoaf+ se h+mborayomo ranahambo amboan+ h+mbor+imbo mehomoyos+, nga asu ai moai h+mbor+yomo,” mehupur+.

Sudahündambo Samariahünd+ ai mafar+herü

25 Suda-yomond+ ah+nümb+ hohoan+imo yamunde-randeimbi nindou ranai Sisas+imbo refi hoeifimbo tüküme fiyu. Ai yare hoaf+yuh+ yahuya, “Yamundo-randeimbi, ro nüngund+heandü+ koadürümbo yang+r+ n+ngombo hohoan+imo ra mandaham+nd+ha?” mehuamboyu.

26 Asu Sisas ai s+mbor+ ahambo hoaf+yuh+ yahuya, “Asu nüngureamboyo Baiborambe hoaf+mayoa? Nüngundo se ran+moatükun+ ranahambo hoeindo f+f+r+mandowanda?” mehuamboyu.

27 Asu nindou-mayu ranai hoaf+yuh+ yahuya, “Adükar+ aiana s+hei God-ani, ran+imboan+imbo se ahambo s+hei yifiafi, ng+n+nd+, hohoan+imo ranambo ngusüfo pand+hor+. Asu s+hei wandaf+ ranaheimbo amboan+ ngusüfo pand+hindür+ sapo se s+hei fimbo ngusüfo parar+hind+ nou,” mehu.

28 Asu Sisas ai s+mbor+ hoaf+yuh+ yahuya, “Se an+hondümbo-anaf+ hoafayaf+. Se randowandü+ an+imbo yang+r+ n+imboamboyaf+,” mehundo.

29 Nga asu ai Sisas+imboya ai adükar+ f+f+reandeimb-ani yahuhaya ahambo düdufinduh+ yahuya, “Nindou düdi ai wand+ wandafayua?” mehundowamboyu.

30 Sisas ai s+mbor+ hoaf+yundü+ yahuya, “Mam+imbo nindou mam+ ai Serusarem ngoaf+hünd+ bot+fi haya Seriko ngoaf+na hanuwane, hühbühün+ nindou ai naf+n+ mbur+ndümo houmbo hoear+ napo ahand+ h+r+foarundowohü asu ahambo buburur+ y+f+imbo yang+r+ s+hawur+houmbo ndamefund+.

31 Ran+moatükun+ ranai refeyowane Sudahünd+ God+imbo sesi s+hai-randeimbi nindou ai naf+ ran+süngu mahanu. Nga asu nindou ranai hoeirira mayowamboyu h+mbor+ naf+ wak+ramündü tüküfi haya mahanu.

32 Nindou mam+ God+imbo sesi s+hai-randeimbi Rifai s+r+hünd+ ai mahanu. Ai süngun+ hanü nindou ranahambo hoeirira mayowamboyu h+mbor+ naf+ wak+ramündü tüküfi haya mahanu.

33 Ran+yo asu nindou mam+ Samariahünd+ ai naf+ ran+süngu mahanu. Ai hanü nindou buburür+ mas+hawur+ ranahambo-so tüküme fiyu. Asu ai nindou ranahambo hoeirira mayoa ahambo h+poambo af+nd+ h+poambomarür+.

34 Samariahünd+mayu ranai hüfu ahand+ fik+im+ tüküfi orif h+s+ weri hoeyo asu wain h+s+ hoeyo ra buburura hor+mayo ran+wam+ kare mbura hoear+ goesür+nambo h+mond+mar+herü. Ran+yu ai nindou ranahambo serümünd+ ahand+ dongi-mayo ran+wam+ nandi serümündü haya, nindou fand+hi apoei-r+hündeimbi wor+na mahanu ran+hü semünd+ ho hifand+yo n+mar+imbohünda.

35 Ngorü sina Samariahünd+mayu ranai kaki sepur+münd+ hu nindou tüküyahi apoei-r+hündeimbi wor+ hifand+ra-ndeimbi-mayu ranahambo sagadowohü yahuya, ‘Nindou ndanahambo se d+d+boadond+wor+. Se

ahambohünda kaki pütaiyafi ana, ro asükainda hihindahe dügühühi sïhambo hihindïhe ndahaninimboyahi,' mehundo," mehu.

³⁶ Sisas ai asükaiyu düdufindowohü yahuya, "Se sïhafi hohoanimonambo nindou ngimï ra düdi wandafi ranahambo ngusüfo paririmbayua?" mehuamboyu.

³⁷ Ai hoafiyuhï yahuya, "Nindou sapo düdi ai ahambo hanü hïpoamborirühï mafarïherü ranai-ani," mehundowamboyu. Asu Sisas ai simborï hoafiyundohü yahuya, "Se ngafi moanï ranï süngundowandï," mehundo.

Sisas ai Mata Mariambo hu hoeimareapïrï

³⁸ Sisas ai ahambo sünggurü-rundeimbï babidimbo nafi homondühï ai ngoafi mamï Mata nïmarümbï ranï ngoafihü tüküfiyuane asu ahambo serimindï worinïmarerï.

³⁹ Mata ai akidimbüyo hayamboyo ahandï ndürï ra Maria ai sïfo Adükariindï yirikimï nïmarimbo ahandï yamundife hoafi wataporimboarandï ra hihimborimayo.

⁴⁰ Nga asu Mata ai afindï ratüpurï worambe engoro ranahambo tïjambowohüyo ai moai ngusüfoambe ndore küreandï. Ai ahambo-so ho hoafiyondowohü yahoya, "Adükari seana awi moai wandï akidï ranai hïningreandïranï muñguambo ratüpurï wand-amboanï rarawarïhandï ranahambo ana hohoanïmoyafïyo? Se hoafiyafïndoanï animbo ai sïni wambo mbïfarïhendïrï," mehundowamboyu.

⁴¹ Asu Sisas ai simborï hoafiyundowohü yahuya, "Mata, Mata, seana muñguambo moatükunï ranahamboanafï afindï hohoanïmoyafühï ngusüfoambe ndofe kifekoate-ayafi.

⁴² Mamï moatükun-ane adükari hamïndayo. Maria aiana aboedï moatükunï hamïnd-ane ai warïfe semïndimboayo. Ranï-moatükunï ranai ahandï warambeahindï ngirï hündühümündi," mehundo.

11

Sisas ai Godimbo didïbafïfembo hohoanïmo yamundïmareandï (Matyu 6:9-15; 7:7-11)

¹ Mamimbo Sisas ai ngoründühï didïbafïyuhü manüñgu. Ai didïbafïyu kïkamünduane, asu ahambo sünggurü-rundeimbï mamï ranai hoafiyundühï yahuya, "Adükari, se yïhoefimbo didïbafïyorambo ra Son ai ahambo sünggurü-rundeimbïmbo ramareapurï nou yamundowamunï," mehuamboyu.

² Asu Sisas ai hoafiyupurühï yahuya, "Se ndandu didïbafï-ndafundühï anïmboya,

'Ape, sïhafi ndürï ra moanï ahinümbï-mbeyowamboane.

Sïhafi nginindï hïfandarandï ra mbïkosowamboane.

³ Muñguambo si ro sesi semïndimbo hohoanïmoayefï ra se ndawamunï.

⁴ Yïhoefï moaruwai hohoanïmo ra amboawi mbïsafïmunï,

ro-amboanï muñguambo nindou yïhoefombo moaruwaimborïhimuna, amboawi asahundürï nou.

Asu se yïhoefimbo ninï-moatükunï refe hoeifemunïmboayo

ranambe ndowandïfïmunï ngamboayafi,'

mbïsimo," mehu.

⁵⁻⁶ Ranïyu asu Sisas ai hoafiyupurühï yahuya, "Asu se sïhafi ngunindïmayu ranahandï worïna nïmbï mbusümondühï hafi hoafiyafi-ndowohüya,

‘Wandafi, se wambo bret ngimi sawapuri, nimboe sapo wandi ngunindi ai nafimbo suni tukumefiyu, nga ro ai sesimbo sesi-koate-anahi.’

⁷ Nindou worambe amaru ranai rande simbori hoafinduhüya, ‘Yipuri pariheamboanahi, nga se wambo tñirifo ndawandiri-mboyafi, nga ragu moeindani ngafi. Roana nimori babidimbo fondihü apoefi. Ro ngiri botindahe sihambo nini-moatükuni amboani ndahanini,’ mbüsümbui.

⁸ Ro sihamumbo hoafiyahapuri, wori aharamburi ranai botindüfi nini-moatükuniyo mbonimbo-maramüdu ra worambeahindi fufundamüdi dagadombui. Nindou ranai ahandi ngunindi ranahambo farihfimbo rareandühiyupoani, nga düdu-düdupo-marürambo ranimbo dagadombui.

⁹ Ro sihamumbo hoafehapuri nda, düdundafundani animbo God ai sihamumbo dagapurümbui. Kokoarundi animbo hoeindumboemo. Yipuri fihiri pirako-pirakondundani animbo yipuri ranai sihamumbo sübüdhoemboe.

¹⁰ Anihondane, muñguambo nindou düdi-düdufi arandi hu-animbo ai ndemündümbui. Nindou düdi ai kokoara hu-animbo ai hoeindeambui. Muñguambo nindou düdi ai yipuri fihiri pirako-pirakoara hu-animbo ahambo yipuri ra sübüdhoemboe.

¹¹ Asu sihafiri nimori ai kiniri sao sei hehi düduehindi ra se harinendi madabuduriyo?

¹² Asu sihafiri nimori ai songo sao sei hehi düduehindi ra asu se aheimbo hifitanji madabundürüyo?

¹³ Se moaruwai hohoanimo moyomo-rundeimbi nindou-anemosi, nga asu se sihamundi nimori ranaheimbo aboedi moatükuni sabuduri arandi. Mami yahurai-ane nindou didiyei Ape sunambe amaru ahambo düduehindi ana, Yifiafi Aboedi dagadürümbui,” mehu.

Sisasimboya moaruwai nendi-yafe bogori Berseburindi nginindinamboane ratüpuriyu arandi masei

(Matyu 12:22-30; Mak 3:20-27)

¹⁴ Mamiambo Sisas ai moaruwai nendi hemafoareandi nindoundi fiambe nimarimbo nindou ranai wataporikoate-yu maranda. Nindou ranahandi flambeahindi moaruwai nendi ranai kosi foendühiyo, asu nindou mayu ranai wataporimayu. Raniyei nimorehi nindowenihiri ranai mahepünahindi.

¹⁵ Nga asu nindou bidifiri ai hoafiyehiri seiya, “Sisas ai moaruwai nendi-yafe bogori, ahandi nduri Bersebur, ahandi nginindinambo moaruwai nendi ra nindouyei flambeahindi raguanambore arandi,” masei.

¹⁶ Asu nindou bidifiri ai Sisasimbo refe hoeifimbo seihehi hohoanimo yeihiya, “Ai Godindi ratüpuriyu rawareandi ra nafuimbohünda hepünifeimbi moatükuni rambirea-ndamboane,” masei.

¹⁷ Asu Sisas ai ahei hohoanimo ra fifireanduri haya hoafiyundürühi yahuya, “Nindou didiyei ngoafi mamiri papirihiri nimoreimbi ranai yimbumbore yibobore haya yifiarayo ana, ngiri aboedi nimboei. Asu nindou mamiri raniri worambeahindi ranai yimbumbore yiboborihiri mburihü aheihoi yifiaraye ana, ngiri aboedi nimboei.

¹⁸ Asu Satanindi nendi ranai yimbumbore yibobore haya ahafehoari yifiarayo ana, asu nüngunde mamühi nginindi maningoa? Se wambo seiya, ‘Ai ana moaruwai nendiyei bogori ahandi nduri Berseburindi nginindinamboani moaruwai nendambo hefoare arandi,’ masei.

¹⁹ Asu ro Berseburindi nginindinambo moaruwai nendi ra raguanambo-mbarihea mbonana, asu sihei nendi ai dade nginindinambo moaruwai nendi ra raguanamboru arunda? Sihei nendi ranai

sìheimbo yìbobondündürühi sìhei hoafi ra anìhondüyopoani mbisìmo nafuindìmbomo.

²⁰ Nğa asu God ai ahandìhoari wambo ngìnindì ra sendìrani rani ngìnindìnambo moaruwai nendi ra raguanambo-arìheandi ana, awi se randìhi fìfirìndìhindi God ai ngìnindì hìfandarandi ra sìheimbo-so tüküfemboane.

²¹ Nindou hari ngìnindì ai muᅅguambo yifiarì nìmnèhoari gugure haya ahandì worì ranahambo hìfandarandi ana, ahandì muᅅguambo moatükunì ranai aboedi yagodìmboe.

²² Nğa asu nindou ᅅgorü hari ngìnindì hondü ai tüküfi nindou ranìdìbo yifiarìyafanìmbo ahambo hìfìnamboarirì ana, nindou muᅅguambo nindou fehefe yifiarìmbo napo ra fufundamündühi asu ahandì-mayo napo muᅅguambo ra nindou amurambo yìbobondearümbui.

²³ Nindou düdi ai wandì ᅅgunindìyupoani ehu aiana wambo yìboaruko-reandìrühani. Asu nindou düdi ai wambo farìhefendìrì hefe nindou ranaheimbo gugurìfendürì-koate-ayu ana, ai aheimbo warìbadandürì wakìndearümbui,” mehu.

*Moaruwai nendi ranai asükaiyo tükümeᅇyo
(Matyu 12:43-45)*

²⁴ Sisas ai yahuya, “Moaruwai nendi nindou-mayu ranahandì fi-ambeahìndì makosìfoendi ranai nìne hìfì nìᅅondì anᅅgo ranìnambo ranìhü warìhefe nìmarìmbo kokora howohane. Ai fondì ra mam-amboani hoeifekoate-ayo ana, ai ahandìhoari hoafìndowohü anìmboya, ‘Awi ro asükainda wandì horombodìdì worì hìnìᅅᅅmarìheandi ranìnambo hìhìrìndahe ᅅga,’ mbisìmboe.

²⁵ Asu ai ᅅgo worì ra hoeindeanda moani aboedi yìhoarihefe dìdìboado-yìmìndümbì fondarìmboe.

²⁶ Rananìmbo asu ai ᅅgo moaruwai nendi 7 bìdìfìrambo fihìndamìndìndürì ᅅgo ai mamì ranì worambe nìmandeimboyei. Moaruwai nendi süᅅgu tükümehindi ranai moaruwai hamìndì-ndeimboyei. Muᅅguambo ai nindou-mayu ranahandì fiambe gugurìndahi nìmandianì anìmbo nindou ranai horombo mamaru nahurai nìmarìkoate moani moaruwai hamìndì hondü nìmandümbui,” mehu.

Nìnì nindou ai anìhondümbò hìhìfì-hìhìfìmandei

²⁷ Raniyo asu Sisas ai ranì hoafi ra yare hoafìyuambe nìmorehì mamì ai nìmorehì nindowenihi afìndì meᅅgoro ranì mbusümo botìfe Sisasìmbo hoafìyowohü yahoya, “Nìmorehì ndanai sìhambo wakìramìndìnìnì mbura tìtìhümaranìnì ranai ana hìhìfì-hìhìfìmbeyo-wamboane,” mehoamboyu.

²⁸ Asu Sisas ai sìmborì ahambo hoafìyundühi yahuya, “Nindou dìdìyei ai Godìndì hoafi hìmborìyei mburìhü ranì-süᅅguarìhindi aianìmbo hìhìfì-hìhìfìmbeyei-amboane,” mehu.

*Nindou bìdìfìrì ai Sisasìmbo hepünìᅇimbi moatükunì refembo
düdumehindo
(Matyu 12:38-42; Mak 8:12)*

²⁹ Nìmorehì nindowenihi afìndì ranai türehowohü ahambo akìmì kakìmarìhomìndei heiamboyu aheimbo hoafìyundürühi yahuya, “Nindou hapondanambe anìmboei ndanai ana awi nindou moaruwai hamìnd-anei. Ai ana hepünìᅇimbi moatükunì hoeifemboanei hohoanìmoayeì sapo wamboya ai anìhondü Godìndì ratüpuriyo ratüpuru yaho fìfirìfemböhünda. Nğa asu aiana ᅅgìrì nìnì-moatükunìyo tükeᅇyo ranahambo hoeindìhindi, ᅅga wanì. Aiana sapo nindou Godìndì

hoafi hoafiyu-randeimbi ahandi ndürü Sonambo n+ne-moatükuni tüküme Feyondo rani-moatükuni yangiri an+ambo hoeindihimboyei.

³⁰ Mare yahuraiyo God+ndi hoafi hoafiyu-randeimbi nindou Sona ai Ninife ngoafihü nindou amarei ranaheimbo yahurai-ane yaho nafuiyondür+ambohünda tüküme Feyo. Mare yahurai-an+ambo Nindou Hondü ndanai-amboani tükündüfimbui God ai nindou hapondanambe amarei ranaheimbo nafuiyondür+ambohünda.

³¹ God ai nindoumbo y+bobofendür+amboayu rani si tüküfeyoambe an+ambo bogori adükar+ nimorehi hifi war+ kadüdan+poedi ai tükündife nindou hapondanambe an+amboei ranaheimbo n+ni-moatükuni ai moaruwai ramar+hindi rani+ambo papi+hoafindandür+amboe. Rani-moatükuni refemboayo ra n+amboe sapo ai adükar+ bogori Soromon+ndi ndofe fifirife hoafi h+mbor+ambo-hündambo ahandi hifi bidif+ran+ angun+poedi h+n+ngire haya mas+no. Nga ro siheimbo hoafehandür+ nindou sihei mbusümo anüngu aiana Soromon+ambo ngasündirüamboani.

³² God ai nindoumbo y+bobofe-mboayu rani si tüküfeyoambe ana Ninife ngoafihünda nindou ranai bot+ndahi n+amboeimbo siheimbo papi+hoafindühür+amboyei. Ai refemboaye ra n+amboe sapo Sona ai hoafi watapor+ambo-maranda h+mbor+yei mbur+hü moaruwai hohoan+mo ahei ra h+n+ngi+mar+hindi rani+ambo-hünda. Nga asu ro siheimbo hoafehandür+ sihei mbusümo nindou mam+ anüngu aiana Sonambo ngasündirüamboani,” mehu.

*Nindou-yafe hohoan+moambe si nahurai
(Matyu 5:15; 6:22-23)*

³³ Sisai yare hoafiyuh+ yahuya, “Nindou didi ai moai ram hai ra yimund+hi mbur+hü wambür+ hoarehi d+bonap+rühi r+hündi, nga wani. Aiana moani sapo yimund+hi mbund+hüambo n+moamo fond+wami nind+hindani an+ambo si ranai boak+boadeandani nindou didiyei worambe fandahindüh+ hoeindihimboyei.

³⁴ Sihei h+amboari ra sihei hohoan+mo ranahandi ram hai nahurai-anendür+. Asu sihei h+amboari ra aboedayondür+ ana, sihei hohoan+moambe si ranai boak+boadeandür+amboe. Nga asu sihei h+amboari ranai moaruwaiayo ana, sihei hohoan+moambe n+mbi bündearüamboe.

³⁵ Rani+ambohündambo an+ambo se h+bad+hüambo, nga asu sihei hohoan+moambe si amaro ranai n+mb+ndeamboe.

³⁶ Asu munguambo hohoan+moambe sihei fiambe ranai si yangiri boak+foareandüh+ gorügoan+ni n+mb+ n+mar+koate-ayondür+ ana siheimbo si ranai boak+boade-andür+amboe ram hai si boakafoareandi nou,” mehu.

Sisai Farisi nindouyomo asu ah+nümb+ hohoan+mo fifirundeimbi bogoriyomo ahamumbo papi+hoaf+marapur+

³⁷ Sisai watapor+mbora mbura asu Farisi nindou mam+ ai hoafiyundüh+ yahundoya, “Dügüfi dagoade-nd+hoamboane,” mehundo. Raniyu asu Sisai hüfu farifi sesi fond+hü mamaru.

³⁸ Raniyo asu Farisi nindou ranai Sisai war+ popaikoate n+marü sesi ra masesuwa hepün+mefiyu.

³⁹ Adükar+ ai hoafiyundüh+ yahuya, “Farisi nindou seana hoe sim+ndi h+p+ri asu sesi foefe sesi h+p+ri ra moanambüh-ane ndoru popoaiar+hoemo. Nga sihamundi wagabeyahi ana h+mbüh+ni hohoan+mo asu munguambo moaruwai hohoan+moane amaropuri.

⁴⁰ Seana h+hindi hohoan+mo-yomondeimb-anemo n+amboe sapo God weindani naf+marandi ai wagabe-amboani naf+marandi.

41 Nĩne hohoanĩmo aboedĩ sĩhamundi ŋgusũfoambe amaropuri ranambo nindou didĩyei nĩne napo mbonĩmbo-arĩhũmũndi ranaheimbo fandĩhaundũri. Rawarundi anĩmbo asu sĩhamundi muŋguambo moatũkuni ra aboedĩ yangĩrĩndĩmboe.

42 Farisi se hĩpoanĩmboembou-anemo! Nĩmboe sapo seana muŋguambo akĩdĩbou sesambefembo moatũkuni wambifi nahurai ranane se yimuŋgurundũmo mburu asu 10 ranahandi ŋgorũ bidĩfirĩ ra Godĩmbo yĩboboru asĩhoemo. Ŋga seana mbumundi hohoanĩmo asu Godĩmbo ŋgusũfo pefembo hohoanĩmo ranahambo hĩnĩŋgĩrumboanemo. Se rani hohoanĩmo ra afĩndĩ hohoanĩmo-ndĩmondũhi asu se ŋgorũ ahĩnũmbĩ ra hĩnĩŋgĩfe poanĩ.

43 Farisi, se hĩpoanĩmboembou-anemo! Ŋga seana Suda-yafe rotu worĩ ranambe bogorĩmbofe nĩmarĩmboanemo hohoanĩmoemo. Asu nindou ai sĩhamumbo nindou afĩndĩ hĩmboahũ hĩhifi-mbĩrĩhũmuna yahomo houmboanemo.

44 Se hĩpoanĩmboembou-anemo! Se hoeifekoateimbĩ yĩf-ambe nahurai-anemo. Nindou yĩf-ambe ranahambo fifĩrĩfekoate ranĩwamĩ hei hehi asu ranĩnambo moaruwai tũkũmehĩndĩ. Yahurai-ane sĩhamundi moaruwai hohoanĩmo wagabe ragu amaropuri ranai nindou-yafe hohoanĩmo moaruwaimbo-ndeandũrĩmboe,” mehu.

45 Nindou mamĩ ahĩnũmbĩ hohoanĩmo fifĩreandeimbĩ ai hoafiyuhĩ yahuya, “Yamundo-randeimbĩ, se rani hoafi Farisimbo hoafayafi ranana yĩhoefombo kameihĩ moaruwaimbo-rowamunũhanafi,” mehuamboyu.

46 Asu Sisas ai hoafiyuhĩ yahuya, “Ahĩnũmbĩ hohoanĩmo fifĩrũndeimbĩ, Se hĩpoanĩmboembou-anemo. Seana nindou bidĩfirĩyei daboahamĩndĩwamĩ nĩmboreimbĩ mbĩsahũmũndi yahomo houmbo hũputũpurũndũmo nandũndũhanemo. Asu seana ŋgĩrĩ akĩdou-amboanĩ warĩ pandundi nĩmboreimbĩ moatũkuni aheiwamĩ manandundi ranahambo farĩhefendũrĩ hefe semĩndĩmbo, ŋga wantĩ.

47 Se hĩpoanĩmboembou-anemo! Ŋga seana Godĩndĩ hoafi hoafiyomo rundeimbĩ sĩhamundi amoa mamĩ hĩfokoa-marupuri ranahamundi yĩfambe yihururu arundi.

48 Seana nafuiyomo-ndũhanemo, sapo sĩhamundi amoa Godĩndĩ hoafi hoafiyomo-rundeimbĩmbo hĩfokoamarũpuri ranahambo aboed-ane yahombo. Nĩmboe sapo ai ahamumbo hĩfokoamarũpuri, ŋga se ahamundi yĩfambe yihururu arundi.

49 Asu aboedĩ ndorĩhoayoweimbĩ hohoanĩmo Godĩndĩ-mayo ranai hoafiyowohũ yahoya, ‘Ro Godĩndĩ hoafi hoafiyomo-rundeimbĩ asu hoafi sowandũmo homo-rundeimbĩ ra koandĩhe-heapurani bidĩfirĩ hĩfokoandupuri-mboemo, asu bidĩfirambo moaruwaimbo-ndũpurĩmboemo,’ meho

50 Muŋguambo nindou hapondanambe ai hũtiyomo Godĩndĩ hoafi hoafiyomo-rundeimbĩ hĩfĩkoamarũpuri. Horombo God ai hĩfĩ nda nafĩrandambe peyo haya sĩnĩmbo hapondadĩdĩ nĩmorehĩ nindowenihi burayei aheimbo yagodĩmboe, ŋga rani sũngumbo anĩmbo tĩŋĩrĩfo ndahũmũndimboyei.

51 Ai nindou hĩfokoako-marũpuri Aber nũnguwamĩ piyo haya sĩnĩ Sekaraia nũnguwamĩ kikĩre hĩnĩŋgĩmareandĩ. Ŋga asu ranahambo Godĩmbo sesi sĩhefe fondĩkimĩ Godĩndĩ worambeyo kefoaru marundi. Muŋguambo moaruwai hohoanĩmo ranahandi hũti ra nindou hapondanambe burayei aheimbo rani sũngumbo anĩmbo tĩŋĩrĩfo ndahũmũndimboyei.

⁵² Ahinümbi hohoanimo fifirundeimbi, se hipoanimoembou-anemo. Nga seana fifirife aboedi semindimbo-mayo ranahambo yipuri papiru hinngirunduhanemo. Nga seana sihamundihoari kefoundühoyomo-poani, nga asu bidifiri ai kefoefe fifirife semindimbo seiani-ane asu se nafi gurarunduri,” mehu.

⁵³ Sisas ai wori nimarümbi ra hinngire hayambo hu-ane ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbiyomo asu Farisiyomo ai ahambo moaruwaimbo-rüwurühi düdu-düdumaruri.

⁵⁴ Ai ahambo refi hoeifyuwani asu aboedi simbori hoafikoate-nduani ahambo papihofindihuri yahomo houmboemo ramaruwuri.

12

Farisi-yomondi yimbu yafambeimbi hohoanimo ranahambo hibadumbo (Matyu 10:26-27)

¹ Nindou afindi tausen gugureandühoy asu simbori tinaru yipütapürimayei. Ranayu asu Sisas ai ahambo süngrurü-rundeimbimbo boatei hoafiyupurühi yahuya, “Se Farisi-yomondi fufudigoyo-randeimbi moatükuni yis ranahambo hibadumbo. Ro hoafayahi ranana ahamundi yimbu yafambeimbi hohoanimo ranahambo anahi hoafayahi.

² Nine-moatükuni munquambo hapondanambe gabudambe engoro ranana asu süngunambo weindahi gabuduwami nimoamo yagodimboe. Asu nine-moatükuni munquambo dibo menjoro ranai weindahi fifinde fifindendamboe.

³ Nine-moatükuni nimbini nimaroini hoafimayei ra asu si peyowohü himborindeimboyei. Asu nine-moatükuni se-dibo yipuri parahi hehi hoafi simoasinambo wataporimbo-marihündi ra weindahi wori bogimondiwami nimboeimbo pukuna hoafindeimboyei,” mehu.

Sihihi Godimbo yangiri animbo yihimbo-ndihurimboane (Matyu 10:28-31)

⁴ “Wandafi mamini, ro siheimbo hoafehanduri, nindou fi hoeari yangiri hifokoaru arundi ranahambo se yihimboyopoani, nga asu ngiri yifiafi ana hifokoandundi.

⁵ Nga ro daboe yihimbombo ra siheimbo hoafindamboyahi. Godimbo se yihimbondei sapo ai animbo hifokoefe mburimbo hai ngoafinambo koarifehe rambo nginindeimbayu ranimbo-hünda. Anihondane, mamini ranahambo yangiri animbo yihimbondefomboane.

⁶ Ndu akidou hondahüfeimbi ra yimbu toeanambo yangiri-ane pemiyei sahümundi arihündi. Nga asu God ai ngiri mamamboani mitanindamüdu.

⁷ Nga asu God ai nügunümbi mbirinanyiyo sihafini mbiroambe amaro fifireamboani. Ranimbo-animbo se yihimbo-ndeimboyei, seana Godindi himboahü ndu akidou ranaheimbo ngasündi-hindurimboanei,” mehu

Sihihi yihimbokoate Sisasindi nduri weindahi hoafindefomboane (Matyu 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸ Sisas ai hoafiyuhi yahuya, “Ro sihamumbo hoafehapuri nindou düdi nindou himboahü nüngumbo ro Sisasimbo anihondumbo-rihinimboanahi ehu ana, simbori nindou ranahandi nduri Nindou Hondü ro Godindi sünambeahindi nendi-yomondi himboahü nindou ranana wandani mbisamboyahü.

⁹ Nga asu nindou düdi nindou himboahü nüngumbo wamboya moai ahambo anihondumbo-rihinini ehu ana, asu simbori amboani

Godɪndɪ sɪnambeahɪndɪ nendɪ-yomondɪ hɪmboahü ai wandɪyupoani mbɪsamboyahɪ.

¹⁰ Nindou düdi ai Nindou Hondumbo moaruwai hoafayu ana, God ai amboawi mbüsümbui. Nga nindou düdi ai Yifiafi Aboedi ranahambo moaruwai hoafayu ana, God ai ngɪri amboawi mbüsu, nga wani.

¹¹ Ai sihamumbo rotu worɪnambo papi-hoafi hɪmborɪyomo-rundeimbi asu bogori nindou-yomondɪ hɪmboahü ndowapundümo ngomondani ro nüngunahurai asu nɪni hoafi hoafɪmandefɪ mbɪsɪmo houmbo ranahambo afɪndɪ hohoanɪmondɪmboemo.

¹² Mami rani-simboanɪ anɪmbo se nɪne hoafi hoafɪmbo ra Yifiafi Aboedi ranai sihamundi hohoanɪmoambe horɪnde dagapurɪmboe,” mehu.

Kakɪ afɪndeimbi nindoundɪ hɪhɪndɪ hohoanɪmo kafeefe hoafi

¹³ Nindou afɪndɪ gugure meŋgoro ranambeahɪndɪ mami ai hu Sisasɪmbo hoafɪyuhɪ yahuya, “Nindou yamundo-randeimbi, se wandɪ amongoambo hoafɪndafani ai apendi-mayo napo yɪhoehɪ ra yɪbobondɪhoa-mɪndembo,” mehuamboyu.

¹⁴ Asu Sisas ai hoafɪyundowohü yahuya, “Dɪdɪ ai hoafɪmayuwamboyo ro sihafandi papi-hoafi hɪmborɪyohü yɪbobofembo rana?”

¹⁵ Asukai hoafɪyundürühɪ yahuya, “Se ndondɪhi hɪbadɪhümbö, nga munguambo moatükunɪ semɪndɪmbo afɪndɪ hohoanɪmondɪmboemo. Nga se ngɪri koadürü koadürümbo nɪngo napo ranɪfihɪ ndowandɪfi,” mehu.

¹⁶ Sisas ai kafeefe hoafi ra wataporɪmbo-randühɪya, “Nindou napo afɪndeimbi mami ranai hifi ranɪfihɪ nübürɪ hɪfireandani afɪndɪ safɪmayo.

¹⁷ Nindou ranai aimbo nɪmarü hohoanɪmoyuhüya, ‘Ro nɪni nününgundɪheambo, nga nübürambeahɪndɪ sesɪ ra kurɪfembo fondi wanayo,’ mehu.

¹⁸ Ranɪyu asu hoafɪyuhɪya, ‘Awi ro nda süngundɪhea. Wandɪ sesɪ worɪ ra mungu bɪrɪboadɪhe mbundɪhambo mami afɪndɪ worɪmbondɪhɪ mbundɪhambo wit asu amurɪ napo ra kundɪheamboya.’

¹⁹ Rananɪmbo wandɪfimbo hoafɪndahühɪya, ‘Hapoana afɪndɪ hɪmboanɪ aho ra sesɪmbo aboedi napo ra wanɟei-ane. Nga nɪmandefɪ sesɪ ra dagudifi hoe ndɪmɪndefɪ raraondɪhundühɪ hɪhɪfi-hɪhɪfɪndefo,’ mehu.

²⁰ Nga asu God ai hoafɪyundühɪ yahuya, ‘Seana ngusüfokoate nindou-anafi! Hapo nɪmbɪkoanɪ anɪmbo se yɪfɪndamboya. Nga asu nindou dɪdɪ ai napo sihafɪ-mayo ndorandɪfi masɪhawandɪ ra mandemünda?’ mehu.

²¹ Yahurai anɪmbo nindou dɪdɪyei napo afɪndeimbaye aheimbo tükündɪfemboe, nga aiana Godɪndɪ hɪmboahü napo-koate-anei,” mehu.

*Ngusüfo pukɪyowohü afɪndɪ hohoanɪmoyo hoango hoafi
(Matyu 6:25-34)*

²² Sisas ai ahambo süngrurü-rundeimbi-mbo hoafɪyuhɪ yahuya, “Ro sihamumbo hoafehapurɪ nda, Se nɪni sesɪ madagudifi mbɪsɪmo asu nɪni hoearɪ yɪhoefɪ fi gabudɪmandɪhu mbɪsɪmo houmbo afɪndɪ hohoanɪmondɪmboemo.

²³ Yangɪri nɪngo ranane adükari hamɪndayo, nga sesɪ ana moanane asukai fi-ane adükari hamɪndayo, nga hoearɪ ana moanane.

²⁴ Asu awi se ndu nɪmoamo ahahabodei ranaheimbo hoeirundürɪ. Ndu ranai ana moai nɪni-moatükunɪ hoarɪ hɪfɪkarɪhi, sesɪ yimungurɪhümündi hei worambe sihehi raraorɪhündi, nga aheimbo ana God ai sesɪ ra sagadürɪ arandɪ. Nga seana ndu ranaheimbo ngasündɪhi-ndürɪmboanei.

25 Se rani-moatükunimbo afindi hohoanimoayafi ranai ngiri fandiheninani akidou geduhi safi yangiri nimbafi.

26 Asu se akidou moatükuní yahurai ra ndofe hifandi-yokoate-ayafi ra asu nüngundo adükari moatükuní ra hĩbadĩmandanda?

27 Nüngure hayamboyo wohi ahuriyei arĩhündi ra hoeiru, aiana moai ahei fimbohũnda hoeari kakeyei asu ratũpurĩyei rĩhündi. Nga ro sihamumbo hoafehapuri horombo adükari bogori Soromon ai napo afindeimbiyu, nga ahandi yihuru aboedi yihurumaramũdu ra wohi ahuri ranai Soromonĩndi yihuru ra ngasũndeamboane.

28 God ai wohi hapondani yangiri amaro ra hifihi hoeari yihurure hini ngireandũhani, nga asu sũmbo ana haiambe pifemboane. Se akidou anihondũmbofe-koate-yomondeimbi God ai sihamumbo amboa hoeari yihurundeapurĩmbui.

29 Se nini sesimboyo mbisei asu nini simĩndĩramboyo mbisei hehi ranahambo afindi hohoanĩmondei ngeimboyei, nga yowanĩ.

30 Godimbo anihondũmbofe-koate-yeimbi ana mũngu moatükuní ra semĩndĩmboane hohoanimoayei, nga Ape God ai fifireamboani se semĩndĩmbo afindi hohoanimoayei ra.

31 Nga God nginiĩndi hifandarandi ranahambo kokondundani animbo rani amboani dagapurũmbui,” mehu.

*Aboedi napo gugurife hohoanimo
(Matyu 6:19-21)*

32 “Sipsip afindifuri ra se yowanĩ yihimbo-ndeimboyei, nga nduhi sũhũsi, sihei Ape ai siheimbo amboani nginiĩndi hifandarandi ranambe hifandi-yondũrimbo yifirayu.

33 Se sihamundi napo ra kakifihi koandĩhou mbundu asu napo-koate-yeimbi ranaheimbo kaki ra dabuduri. Se kaki foefe hĩpiri yahurai ndowandũmo nĩmai moaruwaiyo rakoate-yoweimbi asu rananĩmbo aboedi napo sũnambe gugurĩndundi. Ngiri sũnambe ana fandĩhoayo, ngiri hũmbuhũni nindou ndahũmũndi asu sũsimbũmi ai dagũdi.

34 Sihei ngusũfo ana sapo nahi sihei napo yangorihĩ animbo kũndarũmbui.”

*Nafĩndĩhũmĩndi nĩmandimbo hĩbadĩhũndĩ
(Matyu 24:45-51)*

35 “Se hoeari yihuru-rĩhũmũndi amarei nou nĩne-moatükunĩ tũkũfemboayo ranahambo hĩbadũhũndũhi sihei ram ra yimundĩhinda simbeyowamboane.

36 Se ratũpurĩyei rĩhũndeimbi nahuraindeihĩ asu ahei bogorĩmbo nindou ai nĩmorehĩ semĩndĩmbo si ra hu mbura asu hĩhĩrĩfi huanĩ nou hĩbadĩhorĩ. Ai sũfu yipurĩ fihi pĩrako-pĩrakondandani nĩmai yipurĩ sũbũdĩhehindĩ.

37 Asu ahei bogori nindou ranai hu hĩmboyuwanĩ yapombofekoate yangiri nĩmarei ahambo hifandarĩhorĩ ana, ai hĩhĩfi-hĩhĩfĩndei. Ro siheimbo anihondũmboanahi hoafehanduri bogori nindou ranai ahandi warĩhoandarũmbi ngisiharĩ hoeari ra yimũndĩhai mbunda hoafĩndũndũrani sesi fondĩkĩmĩ nĩmandeianĩ dũdĩ sesi dagadũrũmbui.

38 Ratũpurĩyei-rĩhũndeimbi ranai nĩmbi mbusũmomboyo asu si hoafĩmboyo hifandĩhũmbo nĩmareianĩ ahei bogori nindou ranai hu hoeiareanduri ana, ai hĩhĩfi-hĩhĩfĩndeimboyei.

39 Se fifindihindi sapo wori aharambüri ranai nini-simboaniyo hühbühüni nindou tüküfemboayu ra fifirareandi ana, tükündafu hühbühüni-ndimboemo mbüsi haya günde nimandümbui.

40 Ranimboane se-amboani hibadihumbo, nga Nindou Hondü ranai tüküfembo ra mitani-rihümündi hehi hidibo-hidiboyeiambe animbo kudümbui,” mehu.

Nindou ratüpuriyafani-rinandeimbi aboedi asu moaruwai ranahafandi kafoefe hoafi

(Matyu 24:45-51)

41 Pita yahuya, “Adükari hoafayafi nda yihoeffimbo yangriyafi asu muŋguambo nindoumboyafi?,” mehuamboyu.

42 Simbori Adükari ai hoafiyuhi yahuya, “Nindou düdi ai aboedi ndore anihondumbo fifireandeimbiyu haya aboedi ratüpuriyu randeimbeyua? Nindou ranahambo ahandi bogori nindou-mayu ranai anihondumbo-riri hayambo wambo worambe sesinapo engoro ra hifandiyohü ratüpuriyomo rundeimbi nindou ai sesi semindi simboani segupuri rambohünda kaboadiri hininjgindirümbui.

43 Nindou ranahandi bogori nindou ranai worambe tüküfi hoeirirani ratüpurayu ana, moani afindi hamindi hihifi-hihifi-mbiyuwamboane.

44 Ro sihamumbo anihondumboanahi hoafehapuri, bogori nindou ranai nindou ranahambo ahandi muŋguambo moatükuni ranahambo hifandimbo bogorimbondirü hininjgindirümbui.

45 Nga asu nindou ranai yare hohoanimoyuhüya, ‘Awi, wandi bogori nindou ranai ngiri nimehünou hihirindüfi düdu,’ yahu haya bodimondi ratüpuriyei rihündeimbi nimorehi nindowenih ranaheimbo bubuhaiyu sesi sesü bia ndümündü haya hihindi hohoanimondümbui.

46 Nga asu bogori nindou ranahambo ahandi ratüpuriyu-randeimbi ranai mam simboani ngiri tükündifiyu mbüsi haya hidibo-hidiboyuambe animbo tükündüfimbui. Rananimbo bogori nindou ranai bubündüri mbunda koandiheirani ngu nindou bidifiri himborikoate-yei rihündeimbi babidimbo nüngumbui.

47 Ratüpuriyurandeimbi ranai ahandi bogori nindou ai refembo yifirayu ra fifireandi, nga ai refekoate-yu, asu bogori nindou ai yifirayu süngufekoate-ayu ana, bogori nindou ranai afindimbo bubündürümbui.

48 Nga asu ratüpuriyu-randeimbi ranai ahandi bogori nindou yifirayu ra fifirifekoate-yu haya ndofe ratüpurikoate-ayu ana, asu yimbumamimbo safi bubumboani. Sapo nindou didiyei afindi hamindi masahümündi ana, asu simbori afindi hamindi mbisehindamboane. Asu nindou ranahei warihü afindi hamindi asihendi ana, asu simbori afindi masihendi ra ngasündeandeimbi segodürimbo hohoanimombeye-amboane.”

Sisas ai nindou yikürübüfe-ndürimboyu makusu

(Matyu 10:34-36)

49 “Ro makosahi nda hifi ndanihü hai püpfemboyahi makosahi asu hai ranai yimbeyowa sahehea yifiar-ayahi.

50 Nindou hoeambe hundürayei nou ro asübusi afindeimbi hundürü-ndamboyah, nga hundürü ra awi moai hundürüyah ranimboanahi ngüsüfo sihayahi.

51 Se randihi hohoanimondeihüya, ‘Ai ana yifiari yifiari hifi ndanihü engoro ra kikifembo makusu-ane,’ mbiseimboyei, nga wani. Ro moai

yifiari yifiari ranahambo kiki fembo kosahi, nga nindou yikürübüfendürimboyahi makosahi.

⁵² Hapondani peyo haya aho ra nindou mamai ahandi fikimnindi hondahüfeimbeimbay ana, yibobondahimboyei. Rananimbo yimbumbündafe asu ngorü ngimeimbidei hehi simbori simborindeimboyei.

⁵³ Rananimbo yibobondahi mbundihü, nindowenihimori ai afindambo asu afindi ai nimorimbo hürütürindamboyafani. Asu nimorehi ai ahandi nimorehi nimori-dibo simbori hürütürindafe asu yamonjoamindoho ai simbori hürütürindafe rarandeimboyei," mehu.

Munquambo nindou nine-moatükuni tükefeyo ranahandi nimindi moai fifirihindi

(Matyu 16:2-3)

⁵⁴ Sisai nindou afindi ranaheimbo hoafiyundürühi yahuya, "Se hoerihindani hüfihamindi hanuwanipoedi hoenmbanji sifowani hoerihindühi hoendimboe seiani asu hoeyo arandi.

⁵⁵ Asukai se hoerihindani ngirisafinipoedi weri sifowani yahimondimboe seiani asu yahimoyo arandi.

⁵⁶ Seana yimbu yafambeyeimb-anei, sapo se fifirihimboanei nine moatükuni hifini asu sünambe tükefeyo ra. Asu nimboe nine-moatükuni hapondani God ai ratüpurimayuwa tükefeyo ra fifirifekoate-ayeia?" mehu.

Düdi sishambo hoafimayunini dibo hoafi didibo adondowandi

(Matyu 5:25-26)

⁵⁷ "Nimboe sifahithoari yibobofekoate-ayafi nine-moatükuniyo aboedayo ranahambo?"

⁵⁸ Asu nindou ngorü ai sishambo papi-hoafiyoninimbo mbüsü haya yibobore-randeimbi sowana hoafi himborimbo ndemündünini nguani ana, se nimai ngafi nafini aboedi-aboedi-ndafineandi. Asu se refekoate-ayafandi ana sishambo papi-hoafi ranini-randeimbi nindou ranai hoafi himboriyu randeimbindi warihüdeanina, prisman ai karabusambe hinngindeaninimbui.

⁵⁹ Ro anihondümboanahi sishambo hoafehanini, se rando nimanidifimbo kaki pemindafi mehomo simogodühi pemayafi animbo tükündafoamboyafi," mehu.

13

Nindou düdi anihondümbofekoate-ayu ana awarindihombui

¹ Rani-simboani nindou bidifiri ranai Sisasimbo rarihi hoafiyehiya, "Nindou Garirihündi bidifiri ai ninihondi hifokoaru Godimbo sishoundane Pairat ai hifokoamareapuri. Raniyo asu ahamundi hori ra ninihondi hori Godimbo saimbo hifokoamarundi rani bitapire mamikarimayo," masei.

² Sisai hoafiyuhi yahuya, "Rani-moatükuni tüküme feyo ra se rarihi hohoanmoyeyani ahei moaruwai hohoanimo ra Garirihündi bidifiri ranahei moaruwai hohoanimo ra ngasündeamboyo?"

³ Wani, nga ro anihondümboanahi hoafehandüri, Se shei hohoanimo ra didibo adofe-koate-aye ana, munquambo sheimbo amboani yahurai tükündifendürimboe.

⁴ Asu nunguriyei 18 nindou Siroamihündi aheimbo nimoei wori hoandar piyowohü hifokoamareandüri rana? Se rarihi hohoanmoyeyani, Nindou worinambo hifokoamareandüri ranahei moaruwai hohoanimo ra Serusaremihündi bidifiri ahei moaruwai hohoanimo ra ngasündeamboyo?"

⁵ Wani, nga ro anihondumboanahi hoafehandüri, se sihei hohoanimo ra didiboadofe-koate-ayei ana, muŋguambo se-amboani yifindeimboyei," mehu.

Nimi hisiyokoate ranahandi kafoefe hoafi

⁶ Sisas ai mamä kafoefe hoafi wataporimbo-randühi yahuya, "Nindou mamä ai ahandi wain nübürambe süfuri nimindi ra hifimareandi. Raniyo süngunambo süfuri nimindi ra hisiyohüpo yahuhaya mahu, nga moai hisi mamamboani hoeireandi.

⁷ Raniyu asu nindou ranai ahandi nübürambe ratüpuriyu-randeimbi ranahambo hoafiyundühi yahuya, 'Ro süfuri nimindi nda ngimi himbani sinä himboyarhandi moai hisiyorandi, nga hitiboadowandi. Ai hisi-koate moani hoangire haya niŋgombo nübürä hifi bidifiri gabudarandi,' mehu.

⁸ Nga asu ahandi ratüpuriyu-randeimbi ranai simbori hoafiyundühi yahuya, 'Ritifo, awi moani mamä himbani niŋgo hoeireandühi animbo, nga hisimboyohüpo. Asu awi ro nimi rani-fikimi hifambi kakindihä mbundiha, asu yafisühumi afümambe püpindihä hoeindihemboyahi.

⁹ Randihe hoeindihemandane ngorü himbani ra hisindoani ana, aboedane, nga hisi-koate-ayo ana, hitifoefemboane,' " mehu.

Sisas ai moani ngoafimbo ni marimbo sihi nimorehi mamä aboedimareandi

¹⁰ Sisas ai Suda-yafe moani ni marimbo si ranambe ahei rotu worambe yamundimareandüri.

¹¹ Raniyo ranihü nimorehi mamä, 18 himbani ahandi fiambe moaruwai nendi ni marimbo amoefoe semindi haya homarandi. Asu ahandi daboadi hamindi ra fare hayamboyo asu moai mbumundi botife niŋgorandi.

¹² Raniyo Sisas ai hoeireanda mayoa mborai mehundowa mahowa hoafiyundühi yahuya, "Me, hapoana angünimbomayafi ra aboedi anafi," mehu.

¹³ Sisas ai ahandiwami warä manande-andamboyo asu nimehünou mbumundi botife niŋgombo Godimbo aboed-ani yaho ngusüfo pamareri.

¹⁴ Raniyo Suda-yafe rotu wori hifandandeimbi bogori ranai nginindimayu Sisas ai moani ni marimbo sihi nimorehi aboedimareandi ranimbo. Nindou ranai hoafiyuhi yahuya, "Sapo 6 si-ane ratüpurimbo siayo. Nga sapo aboedifembo ana, rani si animbo refemboyosi, nga moani ni marimbo si ana yowan-ane," mehu.

¹⁵ Adükari ai simbori hoafiyuhi yahuya, "Seana yimbu-yafambeimbi nindou-anemo! Asu se moai sihamundi burimaku asu dongi ra muŋguambo si asu moani ni marimbo sihi ranamboani wofi fufurihondüri mburu hoe simindimbo sowandümondüri homo rundiyo?

¹⁶ Nimorehi ro aboedimarhandi, nda ai Abrahamindi ni mor-ane, asu ahambo Satan ai 18 himbani kikihiramundi manüngu-ane. Asu ro ahambo moani ni marimbo sihi aboedambo-fembo ra ahinümbiyo."

¹⁷ Sisas ai yare hoafimayu-wamboemo asu ahandi hürütümbi-memo ranai amoaniŋgambo-mefundi. Nga asu bidifiri afindi meŋgoro ranai aboedi moatükuni ramareandi ranimbo hihifi-hihifimaye.

Sisas ai hoari akidouhündi adükari tükufembo kafoefe hoafi hoafimayu (Matyu 13:31-32; Mak 4:30-32)

¹⁸ Sisas ai hoafiyuhiya, "God nginindi hifandarandi ra nüngunahurayowa? Asu ro nünkundihe yibobomandihea?

¹⁹ Ai rahuraiane, nindou mamî ai ahandî nûmbûrambe mastet hoarî ham-bomo nahurai akîdou hîfireandûhani. Asu hoarî akîdou ranîhündî adûkarî tîkoanî nahurai nîngowanî, ndu ai ranîwamî ngeramborûhî arîhündî,” mehu.

*Fufudogoyo-randeimbî moatükunî yis ranahandî kafoeje hoafî
(Matyu 13:33)*

²⁰ Asûkai Sisas ai hoafîyuhî yahuya, “Ro asûkainda God ngînîndî hîfandarandî ranahambo nîni-moatükunîfihî yîbobomandîhea?

²¹ Nîmorehî ai fufudogoyo-randeimbî moatükunî yis semîndî haya wambûrambe fraua bubufoare mbura yis ra babîfoareandanî fufudogoyo hafo nahuraiane,” mehu.

*Nafîtambe akîdou nafî ho
(Matyu 7:13-14, 21-23)*

²² Sisas ai Serusaremînambo huhüyu munguambo adûkarî ngoafî asu akîdou ngoafî aheimbo wataporîmbo-marandûrî hu.

²³⁻²⁴ Nindou ngorû ai Sisasîmbo hoafîyundûhî yahuya, “Adûkarî, yimbu mamî nindou yangîrî aboedambo-mandahindîyo?” mehuamboyo. Ai sîmborî hoafîyuhî yahuya, “Yipurî nafîtambe akîdou ranambe kefoefembo hütihütindei, nga nindou afîndî ai-amboanî hütihüti-ndeimboyei ranambe kefoefembosî, nga ngîrîndei.

²⁵ Sûngunambo worî aharambûrî ai yipurî papareandî ana, se weindanî nîmboeimbo yipurîfihî pîrako-pîrako-ndîhündûhî anîmboya, ‘Adûkarî, yipurî sübüdühawamunî,’ mbîseimboyei. Nga sîmborî hoafîndûhîya, ‘Ro moai sîheimbo fîfîrîheandûrî,’ asu ‘Se nahani-hündamboyei?’ mbîsûmbui.

²⁶ Rananîmbo se hoafîndafühîya, ‘Ro se-dîbo sesî sahusifî hoe sîmîndefî asu yîhoefî ngoafî nafî hohü yamundowamunî marandî’ mbîseimboyei.

²⁷ Asu ai sîheimbo hoafîndûhî anîmboya, ‘Ro moai sîheimbo fîfîrîheandûrî, nga asu nahani-hündamboyei? Andai ragu, nga seana moaruwai hohoanîmoyei rîhündeimbanei,’ mbîsûmbui.

²⁸ Se aranîndeihi asu yahafî hîtîhündûhî nîmboeimboyei, nga Abraham, Aisak, Sekop asu Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî ai God hîfandarandî ranambe nîmandeimboyei, nga asu sîheimbo ana ragu moeindanî pîndîhirîmboyei.

²⁹ Rananîmbo nindou afîndî ai hüfîhamîndî süfuwanîpoedî, hanuwanîpoedî, hîmborî yimbunîpoedî ai God ngînîndî hîfandarandî ranambe sesî fondîkîmî tükündahi nîmandeimboyei.

³⁰ Rananîmbo nindou dîdîyei haponda adûkarîmboehindî aiana sûngunambo akîdoumbo-ndahimboyei, nga akîdoumboehindî aiana sûngunambo adûkarîmbo-ndahimboyei,” mehu.

*Sisas ai Serusaremîmbo hîpoambo-marandî
(Matyu 23:37-39)*

³¹ Rani-sîmboanî Farisi bîdîfîrî ai sîfomo Sisasîmbo hoafîyomondowohü yahomoya, “Andai ndanühündambo ragu hafî, nga Herot ai sîhambo hîfokoefenîmbo yahumboani!” mehomo.

³² Sisas ai hoafîyupurûhî yahuya, “Ngomo nindou sîsîndîra randeimbî ranahambo hoafîndîmo, nga hapo sûmbo ana ro moaruwai nendî fiambe nîmareimbî raguanambo-rîheandûrî asu nindou aboedambo-rîheandûrîhî anahi. Nga asu ngîmî si anîmbo wandî ratûpurî ra moendîndî-heamboyahî.

³³ Asu ro hapo, sümbo, asangu ranana nafi ngamboyah. Nga sapo Godindi hoafi hoafiyurandeimbi ana ngiri amurühi hifokoandüwuri, nga Serusaremihü animbo hifokoandü-wurimboemo.

³⁴ Serusarem, Serusarem! Seana Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi sihambo sowana koehefepura masinimo ra nimoeinambo hifokoaroapuri arandi. Ro afindimbo sihaf nindou ranaheimbo kakaro hondi nimori gugureandüri mbanendi hoareharamindo nou mbanendi hoarehifendürimbo samboyahi, nga moai se yifiriyei.

³⁵ Haponda sihafi wori ranambe nini akidou-amboani yangorikoate wori yangiri hamindindimboe. Ro hoafehanini, se ngiri hoeindi-hindiri, nga ngombo se wambo randihi hoafindeihya, 'God ai aboedi-aboedimbiriramboane Adükarindi ndürinambo akusu nda,' mbiseimboyei," mehu.

14

Sisas ai nindou angunümbi aboedimariri

¹ Moani nimarimbo sihi Sisas ai Farisi bogorindi worambe sesi sesimbo mahuwa nindou ai ahambo ndorüwuri himboari safühimarüwuri.

² Ranihü nindou mam yiriwari fiyuweimbi mamaru.

³ Raniyo Sisas ai Farisi nindou-yomo asu ahinümbi hohoanimo fifirundeimbi-yomo ahamumbo hoafiyuhya, "Moani nimarimbo sihi ra nindou aboedifemboyo asu yowanio?" mehu.

⁴ Nga asu ai moai ahandi hoafi simbori hoafiyomo. Raniyo asu Sisas ai nindou ra serümündü aboediriri mbura koamarisherü.

⁵ Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühya, "Sihamundi nimoriyo asu burmakauyo ai moani nimar sihi feamongoambe pirayo ra nimai hümandihouyo asu wanimandio?" mehu.

⁶ Raniyomo asu moai ahambo simbori hoafiyomondo.

Se yowan sihaf fimbo roana ndorihhe-andeimb-anahi yahopani

⁷⁻⁸ Sisas ai hoeireapurane nindou sesi sesimbo hoafimayua tüküme fundi ranai nimarifondi aboedi hamindiwami nimarimbo hohoanimo-memonda yare hoafiyuhya, "Nindou ngörü ai sihambo nimorehi semindambe sesesimbo hoafinduan ngafühi ra se nimarifondi aboedühi ndowandimboyafi, nga nindou ndorihoeimbi ahambo amboani hoafiyomondowohüpo.

⁹ Nindou sihafanimbo yiboboambo hoafimayupira mahafani ranai düdü sihambo hoafindühya, 'Nindou ndanahambo sihaf-mayo fondi ra sabado,' mbüsümbui. Randifiyuan asu se amoanngindafi mbunda ngafi bidifirani fondiwami nimandimboyafi.

¹⁰ Nga sihambo hoafindeiani ngafühi ra fondi sapo akidou yahuri ngoahuri safi-mayo raniwami animbo nimandifi. Rananimbo sihambo hoafimayunina mahafi ranai ngu hoeindeaninani wani hoafinduhüya, 'Wandafi, fondi aboedühi ndaniwami sühüfi nimarifi,' mbüsüwan asu bidifiri amuri mafandihindi ranai sihambo nindou adükar-ani mbiseihü ahinindeimboyei.

¹¹ Nindou didiyei ai ahei fi botarhindi ana, God ai hifinambo-ndearümbui. Asu nindou didiyei ahei fi hifinambo-arhindi ana, God ai aheimbo botindearümbui," mehu.

Se takini ndowandimboyafi

¹² Sisasimbo nindou hoafimayundoa mahu ranahambo hoafiyundühi yahuya, "Hüfinimboyo asu nimbambeyo sesesimbo ra, se yowan sihaf

ngunindi, fikim+nindi, boagiri, shafi napo afindeimbi wandafi aheimbo yangiri mborai yahopoani. Asu simbori amboani ngorusimboani hoafindeiani ngafani sesi ndahun+nimboyei.

¹³ Ranamboasi, nga se seses-ndafuhi ra napo-koate-yeimbi, fi moaruwaiyeimbi, tinarai moaruwaiyeimbi asu himboat+har+yeimbi aheimbo animbo mborai mbisafi.

¹⁴ Rananimbo God ai shambo aboedi-aboedindea-n+nimbui, nimboe sapo aiana napo-koate-wambo asu ngiri simbori nini ndehindi. Nga aboedi nindou ai yifihundi botiyahindi simboani God ai takini dagan+nimbui.”

Sisas ai nimorehi semindi simboani sesesimbo kafeje hoafi hoafimayu (Matyu 22:1-10)

¹⁵ Mami simboani nindou mami sesi fondiwami Sisas-dibo nimarumbo God nginindi hifandarandi ranambe nimateimbo seses-aye hoafi ra himboriyu haya hoafiyunduhi yahuya, “Nindou ranai hihifi-hihifimbeyei-amboane,” mehuamboyu.

¹⁶ Sisas ai hoafiyundowohu yahuya, “Nindou mami ai afindi sesesimbo hohoan+moyu haya nindou afindimboya ‘Mborai’ mehupuri.

¹⁷ Mami munquambo sesi sindi nafiramindoani ahandi ratupuriyu randeimbimbo hoafiyundowohu yahuya, ‘Nindou ro hoafimehapuri rana-hamumbo sowana hafi hoafiyafipuruhi animboya, ‘Mborai, munquambo sesi sindi nafiramindimboane’ mbisafi.

¹⁸ Nga asu munquambo nindou ranai moeimbo ngiri didefi mehomo. Nga ngoru ai boatei hoafinduhuya, ‘Ro hifi pemiya heheambo wamboanahi nga hoeindihe samboanahi asu ro ngiri didihi,’ mehu.

¹⁹ Ranikimi ngoru ai hoafinduhuya, ‘Roana burmakau 10 ratupurimbohunda pemiya heheambo wamboanahi nga randihe hoeindihe samboanahi, nga asu ro ngiri didihi,’ mehu.

²⁰ Asu bidifiranambo nindou-mayu ranai hoafiyuhi yahuya, ‘Ro ana hapondani yangiri nimorehuhuya-yahe heheambo wambo ngiri didihi,’ mehu.

²¹ Ranayo asu ahandi ratupuriyu-randeimbi ai hihirifi hufu ahandi bogorimbo nindou ai yiboaruko-memo ranahambo hoafimayundo. Ranayu asu bogori ai ngusufoambe moaruwaiyuhu hoafiyuhuya, ‘Nimehounou asukai ngafi munquambo adukari nafihu asu munquambo akidou nafihu, napo-koate-yeimbi, fi moaruwaiyeimbi, yitinarai moaruwaiyeimbi asu himboat+har+ ra fufondandifinduri dugufi,’ mehu

²² Sungunambo ratupuriyu-randeimbi ai hoafiyundowohu yahuya, ‘Bogori, ro ramarheandi se hoafimayafi sungu, nga awi fondi aningo,’ mehuamboyu.

²³ Ahandi bogori ai hoafiyundowohu yahuya, ‘Ngafi tukundafo hawa akidou nafi asu nimate nafi ngafuhi hoeindowandurui ana huti hoafindafani mbusuhusiamboane. Rananimbo wandi fondi ra simongori-mbeyowamboane.

²⁴ Ro nindou weangurui hoafimehapuri ra ngiri didai-amboani wandi-mayo sesi ra apindeandi,’ mehu,” Sisas ramehu.

Nindou dudi ai Sisasimbo sungufembondui ana ndonde hohoanimondou hoeindeandui animbo (Matyu 10:37-38)

²⁵⁻²⁶ Nindou afindi ranai ahandi sungu tumareandamboyu asu aheimbo hihirifi hoafiyundurui yahuya, “Nindou dudi ai wambo sungureandurui asu ahandi hondafindi, nimorehi, niori, akohoandi rehimami aheimbo

asu ahandihoariambo amboa afindi hohoanimoayuhü wambo akidou-
yangiri hohoanimoayu ana, nindou ranai wandi süngureandeimbi-
yupoani.

²⁷ Nindou düdi ai wandi süngunambo ahambo tiriifo afindi tükefeyo
ranahambo moanane yahu nginindi ningokoate-ayu ana, ai wandi
süngureandeimbi-yupoani.

²⁸ Sapo se afindi hoandari worimbombo hohoanimoayafi ra
weangurühi nimanidifi hohoanimondafi nüngunümbi kakinambo wori
nda moendimandihini mbisafi hohoanimondafi hoeindowandühi animbo
randowandi.

²⁹ Asu refekoate-ayafi ana, se kambohoani yangiri fondo hiningindo
hawa asu moendifekoate-ndafani bodimondi ai shambo tirifoefe hoafi-
ndahüninimboyei.

³⁰ Ai randihi hoafindeihya, 'Nindou nda worimbo-marandiyosi, nga
moai moendireandi,' mbiseimboyei.

³¹ Adükari bogori nindou ngörü ai adükari bogori ngörü-dibo yifiarimbo
hohoanimoayu ana, ai nimanidü hohoanimondü hoeindeandühi animbo
rambüfiyuwamboane. Ai nimanidü hohoanimondü hoeindeandühi animbo
10,000 ami ra 20,000 ranahambo wangeimandiyoy.

³² Asu ngirinduhü ana, bogori ngörü ai anguniyuambe animbo nindou
ngörü koandiheirani nimai hu hoafiyuwan asu aboedi-aboedi-mbeyafine-
andamboane.

³³ Mami rahuriane se munguambo moatükuni ranahambo ambe
yahokoate-ayafi ana, ngiri se wandi süngurwandiri-randeimbi
tükündafandi," mehu.

*Sisasimbo anihondümbi-fimbi nindou ana sor nami nahurai-ane
(Matyu 5:13; Mak 9:50)*

³⁴ Nami ana aboed-ane, nga nami ra budesowani aparikoate-ndoani
ngiri ahandi apar ra koadürü koadüründife hiningindifeyo, nga wani.

³⁵ Nami moaruwai yahurai ana ngiri nümbürambeahindi sesi ranahambo
fandihendan aboedi tükündifeyo. Asu ngiri hihamoe awai bitapindihu
nümbürambe digehundi, nga wani. Nga nindou ai moani pindihimboyei.
Se didiyeyi himboambeimbaye ana, ndondihi himborindei.

15

*Sisas ai sipsip mami mafarahoayo kafeefe hoafi hoafimayu
(Matyu 18:12-14)*

¹ Takis kaki sowandümo-rundeimbi-yomo asu nindou ai ranahamumbo
moaruwai-anemo ase raniyomo ai munguambo sinimo Sisasindi hoafi
himbiri-memo.

² Raniyomo Farisi asu ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi ai
momori hoafiyomondühi yahomoya, "Hoeiru, nindou ndanai moaruwai
hohoanimoymondeimbi sepurimündü hiningireapur mbura asu nimarü
aibabidi sesi sowasümo arundi," mehomomo

³⁻⁴ Raniyu Sisas ai rani kafeefe hoafi ra hoafiyupurühi yahuya, "Nin-
dou mami ai ahandi 100 sipsip moangui fandandeimbi-hündi asu mami
ai afarahoayo ra nüngumandüfia? Ai amuri 99 ranaheimbo rande
hiningindeirani wafuwami wohi dagüdi wakindihindani animbo asu
ngörü mafarahoayo ranahambo kokonda wakindeambui.

⁵⁻⁶ Nindou ranai sipsip mafarahoayo-mayo ra kokora hoeiareandi ana
nindou ranai ahandi sipsip ranahambo afindi hamindi hihifi hihifindühi

warambuh+wam+ nande ndemündü haya ngoaf+na ngumbui. Ranan+ambo ahandi ngunindi asu wor+yimbu-r+ineandeimbi ranaheimbo hoaf+yuh+ya, 'Se robab+di h+hifi-h+hifi+nde, nga ro wandi sipsip mafar+hoayo ra asukai hoeir+heamboanahi,' mehu.

⁷ Ro hoafehandüri, mare yahurai-an+imbo nindou düdi ai moaruwai hohoan+mo h+n+ng+re haya aboedi hohoan+moayu ana, sünambe af+ndi ham+ndi h+hifi-h+hifi an+imbo tükündifemboe. Nga asu nindou 99 aboedi hohoan+moyeimbi aheimbo ana ng+r+ yahurai ham+ndi h+hifi-h+hifi tükündifeyo," mehu.

Kaki mafar+hoayo kafeefe hoafi

⁸ "Nimorehi mam+ ai 10 kaki ambeimbi sepur+m+ndoane asu mam+ p+mayu. Ranan+ambo asu ram yimunde mbunda y+hoar+ndo wak+indeandühi kokonda hoeindeamboe.

⁹ Ai kokora hoeireandühi ahandi ngunindi asu wor+yimbu-r+ineandeimbi ranaheimbo hoaf+yowohü yahoya, 'Se robab+di h+hifi-h+hifi+nde, nga ro wandi kaki mafar+hoayo ra hoeir+heamboanahi,' meho.

¹⁰ Mare yahurai an+imbo, nindou moaruwai hohoan+moyumbü ai moaruwai hohoan+mo h+n+ng+re haya aboedi hohoan+moayu ana, God+ndi sünambeah+ndi nendi ai h+hifi-h+hifi-nd+imboemo," mehu.

Nindowenih+ nimori ngoafi h+n+ng+re anguni mahu kafeefe hoafi

¹¹ Raniyu Sisas ai hoaf+yuh+ya, "Nindou mam+ ai nindowenih+ nimori yimbumarapiri.

¹² Asu ak+di nimori ai af+ndambo hoaf+yuh+ya, 'Napo sapo wambombuimbi-mayo ra ndawandiri,' mehu. Raniyo asu af+ndi ai napo ra nimori yimbombo y+bobomareapiri.

¹³ Raniyu asu moai amitata ak+di ai ahandi napo ra sagadüri mbura ran+ih+ndi kaki ra semündü mbura anguni ngorü h+fi+na mahu. Ranühi ahandi munquambo kaki mam+kare mbir+mafoareandi.

¹⁴ Ahandi munquambo kaki ra mbir+foare hayamboyuane asu ran+ h+fi+hü sesi wan+yowohü asu nimori ranai worambe nin+ kikefoefekoate-yuhü wembombomayu.

¹⁵ Raniyu ai hu nindou mam+ ngoafi ahar+hündi ahandi ratüpur+yu ran+deimbi+ambo-mefiyuwa asu nümbür+na koamar+heira moatei gin+r+nambo moanquimbo mahu.

¹⁶ Asu nimori ranahambo nindou ngorü ai-amboani moai sesi sagado raniyo wembomboyuhü n+mi h+si h+p+ri moatei masahüsi ra sesi+ambo hohoan+momayu.

¹⁷ Asu süngunambo ndore hohoan+moyuwa mayowamboyu, 'Wandi apendi ratüpur+yomo-rundeimbi aiana sesi af+ndi mbas+hoemo. Nga ndan+hü an+imboahi nda ro wembombo y+f+imbo yang+r-ayah+.

¹⁸ Ambe-hoango, nga ndühi h+n+ng+ndi+he hehea nga apembo hoaf+indahandowohü an+imboya, "Ape, ro s+hambo asu God+imbo moaruwai hohoan+mo-yahap+r+imboanahi.

¹⁹ Hapondani ana ro nindou aboedi+yah+poani, nga ng+r+ se wambo wandi n+imori mbisaf+ndiri. Nga moani se rando h+n+ng+ndowand+ra s+hafi ratüpur+ya r+handeimbi nahurai tükündaheamboane," mbisamboyah+,' mehu.

²⁰ Raniyu asu nimori ranai ran+hü h+n+ng+re haya ahandi af+ndi sowana ndamefiyu. Ai anguni ngah+ sünuambe af+ndi ai hoeirirühi ahandi nimori ranahambo h+poambomariri. Raniyu asu af+ndi ai p+p+yu hüfu wari kifoariri haya wak+ki+hi-marüri.

²¹ Nìmorì ai hoafiyuhíya, ‘Ape, ro moaruwai hohoanìmo-yamboanahi sìhambo asu Godìmbo amboanì. Nga hapondanì ana ro nindou aboediyahìpoanì, nga ngìrì se wambo wandì nìmorì mbìsafìndìrì,’ mehuamboyu.

²² Asu afìndì ai ahandì ratùpurìyomo-rundeimbìmbo hoafiyuhì yahuya, ‘Nìmehùnou hoearì aboedì sowandümo sìfomo yihuruwurì. Asu waram-beahìndì moatükunì kíkìfoarüwurì, yirì hoearì güdündo.

²³ Asu burmakau nìmorì safeimbì manìngo ra hìfokoandu mandu houmbo anìmbo dagudifìhümbö hìhìfì-hìhìfì-ndefomboane.

²⁴ Wandì nìmorì nda yìfìmbomayuyosì, nga asu yanggìrì haponda anüngu! Ai mafarìhoayuyosì, nga haponda hoeiarìhurì,’ mehu. Ranìyo ai sesesì-yomondühi hìhìfì-hìhìfìmemo.

²⁵ Asu amonngo nìmorì ai nùmbürambe nünngu mbura worìkìmi huane gita hoafiyowohü heirümemo ra hìmborìmayu.

²⁶ Ranìyo asu ratùpurìyu-randeimbì mamìmbo düdurirühì yahuya, ‘Nìnimboe ndana?’ mehuamboyo.

²⁷ Asu ratùpurìyu-randeimbì ai hoafiyundowohüya, ‘Sìhafì amond-ai aboedì tükümeñiyu, nga ranìmboyo ape ai burmakau nìmorì mamì safeimbì hìfokoare mande hayambo sahusifühì hìhìfì-hìhìfayefì,’ mehu.

²⁸ Ranìyo asu amonngo ai ngìnìndìrürühì moai sesesì-mayei ranambo hu, nga wanì. Ranìyo afìndì ai hu sesesì ranambe hombo hütihüti-marürì.

²⁹ Asu amonngo nìmorì ai afìndambo yare hoafiyundowohüya, ‘Ro sìhambo afìndì hìmbanì moanì ratùpurìya rìhandeimbì nahurai hoafì hìmborìyahühì farìheheanìni marìhandì. Nga se moai wambo wandì wandafì babìdìmbo hìhìfì-hìhìfìyohü sesesìmbohünda meme nìmorì amboanì sawandì.

³⁰ Nga sìhafì nìmorì ranana, sìhafì-mayo kaki ra nìmorehì wosìhoafori hohoanìmoyei rìhündeimbìyeyi-fihì moendìre haya tükümeñiyu-ane asu ahambo burmakau nìmorì safeimbì ra hìfokoaro mamandowando,’ mehu.

³¹ Asu afìndì ai hoafiyundowohü yahuya, ‘Nìmoakìdou, se ro-dìbo manìmbafanesì, nga munnguambo moatükunì wandì-mayo ra sìhafane.

³² Sìhìrì hìhìfì-hìhìfì-ndefomboane nìmboe sapo sìhafì amond-ai yìfìmbo-mbuimbìyusì, nga asu haponda yanggìrì tüküfì anüngu. Asu ai mafarìhoayuyosì, nga haponda hoeiarìhurì,’ mehu,” Sisas mehu.

16

Anìhondü aboedì hamìndì napo

¹ Sisas amboanì ahambo süngrurü-rundeimbìmbo hoafiyupurühì yahuya, “Nindou mamì ai napo afìndeimbìyu hayamboyo asu ahandì napo ra hìfandìmbo nindou ngorü serümündü hìnìngìmarirì. Ranìyomo asu nindou bìdìfìrì ai nindou ranahambo papì-hoafìrürühì yahomoya, ‘Bogorì, sìhafì napo ra mbirìmafoareandì,’ mehomondo.

² Ranìyu asu napo afìndeimbì-mayu ranai ahandì napo hìfandandeimbì bogorì-mayu ranahambo mborai yahundo hürüheirü mbura düdurirühì yahuya, ‘Hoafì ra nünngurìyo ro sìhafì ratùpurì ranahambo hìmborìmayahì? Nga se ngafì wandì kaki ranìnambo nìni ratùpurìyo ramarowandì ra sürü papìnda ndawandì, nga ngìrì se wandì napo hìfanda-randeimbìndafì,’ mehu.

³ Raniyu asu ratüpurî hifanda-randeimbi-mayu ranai aimbo hoafiyuhîya, 'Ro nüngumandahe wandî bogorî ai ratüpurî ranambeahîndî raguanambo-areandîri ra? Roana hîfî hîrîmbo ngîndîyahîpoanî asu aheimbo moako-moakombo amoanîngîmboanahî.

⁴ Ro fîfîrîheamboanahî nîne-moatükunî süngufeyowanî nindou ai wambo semîndîndîrî worînfendîrimbo ra,' mehu.

⁵ Raniyo napo hifandandeimbi-mayu ranai ahandî bogorîndî kaki masowandümo ranahamumbo mborai yahupurî hümarîhepurî. Asu weangurühîndîdidî-mayu ranahambo düdurirühî yahuya, 'Se nüngunümbîyo wandî bogorîndî-mayo kaki masowandîfî?' mehindowamboyu.

⁶ Asu ai simborî hoafiyundowohü yahuya, '100 adükarî hîpîrî werîyo,' mehuamboyo. Asu napo hifandandeimbi ai hoafiyuhî yahuya, 'Nîmehünou sîhafî ndürî paiaroweimbi pepa ra ndowandîfî hawa 50 adükarî hîpîrî pandowandî.'

⁷ Asükai ngörümbo düdurirühîya, 'Se ra nüngunümbîyo masowandîfî?' mehindowamboyu. Asu ai simborî hoafiyundowohü yahuya, '100 bek wîtiyo,' mehuamboyo, asu hifandîrandeimbi ai hoafiyundowohüya, 'Sîhafî ndürî parundeimbi pepa ra sowandîfî hawa 80 bek pandowandî,' mehu.

⁸ Raniyo asu napo afîndeimbi-mayu ranai anîhondümbo hoafîkoate hifandîrandeimbi-mayu ranahambo hoafiyuhî yahuya, 'Se nîni-moatükunîyo sîhambo süngunambo tüküfemboayo ranahambo wudîpoaporo hohoanîmoayafî ra aboed-ane,' mehu. Nga ro hoafehapurî, nindou ai hîfîndî moatükunîmbo hohoanîmoyei arîhündî ranai dîboadorîhoeimbi nahurai-anei, nga rananei asu nindou sürühehindeimbi ranaheimbo süngunambo nîni-moatükunîyo tüküfemboayo hohoanîmo ra ngasündarîhindürî.

⁹ Ro sîheimbo hoafehandürî hîfî ndanîhündambo kaki napo ranî süngumbo se nîmorehî nindowenihî babîdî ngunîndîmboehîndî, nga süngunambo kaki semîndîmbo ra muŋguyoambe sîheimbo ndemündündürî worîndeiranî asu se koadürümbo koadürümbo nîmandeimboyei.

¹⁰ Nindou düdi ai akîdou moatükunî ndore hîfandarandî ana, asu adükarî moatükunî amboanî ndonde hîbandambui. Nga asu ai akîdou moatükunî ndofe hîfandîkoate-ayu ana, asu ngîrî adükarî moatükunî amboanî ndonde hîbandandî.

¹¹ Asu se kaki napo hîfî ndanîhündambo moaruwai ra ndofe hîfandîkoate-ayei ana, asu se ngîrî napo hondü ra hîbadîhündî.

¹² Se nindou ngöründî napo ndofe hîfandîkoate-ayafî ana, asu se ngîrî napo sîhei hondü ra ndondîhi hîbadîhündî.

¹³ Nindou ngörü ai ngîrî yimbu bogorî nindouyafandî ratüpurümbî nüngu. Nga nindou ranai ana bogorî ngörü ranahambo moaruwaimbondirühî asu ngörü bogorî ranahambo ngusüfo pandirümbui. Se ngîrî kakîmbo ratüpurî asu Godîndî ratüpurî yîboboambo ngusüfo pandowapîrî."

Sisas ai ahînümbî asu ngîndî God hîfandarandî ranahambo hoafîmayu (Matyu 11:12-13; 5:31-32; Mak 10:11-12)

¹⁴ Farisi nindou, kakîmbo yangîrî ngusüfo parundeimbi-memo, ranai ranî hoafî hîhîmborîyomo houmbo asu Sisasîmbo tîkîfînambo-marurî.

¹⁵ Ai simborî hoafîyupurühî yahuya, "Seana nindouyei hîmboahü aboedî hîmboyomondühanemo, nga God ana sîhamundî hohoanîmo ra

fifireapurimbo-ani. Nĩne nindouyei himboahũ aboedi hamĩndayo ra Godĩndi himboahũ ana moaruwai hamĩndane.

16 Mosesĩndi ahĩnũmbi hohoanĩmoyo asu Godĩndi hoafi hoafiyomo rundeimbi-yomondi hoafi ra wataporĩmboru sĩnĩmombo asu Son ai tũkũfi nũnguambe kaimayo. Nga Son nũnguambe peyo haya asĩno ndanana God ngĩnĩndi hĩfandarandi aboedi hoafi ra muĩnguambo ngoafi tũkefeyo. Ranane asu God hĩfandarandi ranambe kefoefembo muĩnguambo nindou ai hamĩndi tũtũngarĩhehĩndi.

17 Hĩfi sũnũ ranai muĩngundĩmboe, nga Godĩndi-mayo ahĩnũmbi hohoanĩmo ranana ngĩrĩ akĩdou-amboanĩ awarĩndi hoeyo.”

*Nĩmorehi semĩndihũnda hĩnĩngĩfembo yamundife hoafi
(Matyu 5:31-32; 19:9; Mak 10:11-12)*

18 “Nindou dũdi ai ahandi nĩmorehi hĩnĩngĩre haya asu ngorũ asemũndu ana, ai moaruwai wosĩhoafori hohoanĩmoyumbo-ani. Asu nindou dũdi ai nĩmorehi horombo ahandi nindowenihĩ ai moei yahumbũ asemũndu ana ai-amboanĩ moaruwai wosĩhoafori hohoanĩmoyumbo-ani.”

Napo afĩndeimbĩ asu Rasarusĩ-yafandi hoafi

19 Sisas ai hoafiyuhĩ yahuya, “Nindou mamĩ ai kaka napo afĩndeimbĩyu haya asu ai hoearĩ aboedi-aboedi yihuruyu haya muĩnguambo si sesi aboedi sesũhĩ nĩmarũ marandi.

20 Nindou mamĩ napo-koate ahandi ndũrĩ Rasarus ai ahandi fi masĩmei yangĩrĩyu haya napo afĩndeimbĩndi yipurĩ nafĩtambeihũ nĩmarũ marandi.

21 Ai napo afĩndeimbĩndi-mayo sesi fu fondi-wamĩnĩndi pĩndoanĩ dagadi yahuayamboyu ramefiyu. Ranĩyo asu yafori ai hei ahandi masĩmei ra muĩngoarũhĩ marĩhũndi.

22 Sũngunambo Rasarus ai yĩfĩmayuamboyo asu sũnambeahĩndi nendi ai sowarũndũmo hafomo Abrahamĩ-dĩbo hĩnĩngĩmarũwuri. Asu napo afĩndeimbĩ-amboanĩ yĩfĩmayuwa hĩfi kamarĩhorĩ.

23 Asu yĩfiatĩ ngoafihũ napo afĩndeimbĩ-mayu ranai asũbusĩ afĩndi masemũndu. Asu ai hĩmboyuane angunĩ goagu Abraham ai Rasarus parũmũndũ haya manĩmbafanĩ.

24 Ai hoafiyuhĩya, ‘Abraham, wambo hĩpoambo-rowandĩrĩ! Se Rasarus koarĩhaworanĩ hoe warĩ foare hũramũndi sũfo wandi amĩndasũmo kusĩmbĩreandĩrĩ, nga wambo hai hũfĩnambo muĩngunambo-arandĩrĩ,’ mehu

25 Abraham ai hoafiyuhĩ yahuya, ‘Wandi nĩmorĩ, se yangĩrĩ nĩmbafambe aboedi moatũkuneimbĩ-mayafi, nga asu Rasarus ai moaruwai mamaru. Nga asu ai haponda ndanĩhũ aboedi mamaruwa asu se asũbusĩ asowandĩfi.

26 Ngorũ-moatũkunĩ ra ai hoe apoarĩ afĩndi mbusũmondũhĩ kĩkĩreamunĩmboane, nga ngĩrĩ dĩdai badĩhoei ndũhĩ dũfu asu ngĩrĩ dĩdai badĩhoei rũhĩ dũfu,’ mehu.

27 Asu napo afĩndeimbĩ ai hoafiyuhĩ yahuya, ‘Ape, refe ana Rasarus koandĩhaworanĩ apendi worĩna mbĩhuwamboane.

28 Ro hondahũfeimbĩ akohoandeimb-anahĩ rananĩmbo Rasarus ai hoafĩnduanĩ asũbusĩ afĩndi semĩndi nafĩ kosĩkoate-mbeyomondamboane,’ yahuhaya hoafĩmayu.

29 Abraham ai hoafiyuhĩya, ‘Ai ana Mosesĩndi-mayo ahĩnũmbi hohoanĩmo asu Godĩndi hoafi hoafiyomo-rundeimbĩ sũrũ papĩmarundi ra hoeĩndũdũhĩ fifĩrĩndumboemo.’

³⁰ Napo afindeimbi ai hoafiyuhi yahuya, 'Wani, Ape Abraham! Nindou düdi yifihündi ahamumbo sowana ahu ana, ai ahamundi moaruwai hoanimo ngorü süngundundühi asu anihondumbo-ndumboemo.'

³¹ Abraham ai hoafiyundowohü yahuya, 'Asu ai Mosesindi hoafi himborikoate-yomo, Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi-yomondi hoafi himborikoate-ayomo ana, asu ngiri nindou yfyeimbi-yei hoafi amboani himborindomo,' mehu.

17

Moaruwai hohanimo ai anihondumbofe hohanimo hifinambore arandi (Matyu 18:6-7; 18:21-22; Mak 9:42)

¹ Sisas ai ahambo sünggurü-rundeimbi-mbo hoafiyupurühi yahuya, "Awi sünggunambo mamikarambo moatükuni moaruwai tükündifemboe asu rani süngumbo wambo nimorehi nindowenihai ai moaruwai hohanimondeimboyei. Hipoanimboe-mbouanei nindou düdi nimorehi nindowenihai ranaheimbo rareandan moaruwai hohanimoaye. Nindou ranahambo ana moaruwai hamindi animbo tükündifemboe.

² Asu ai rareandani nimori akidibou ndanai moaruwai hohanimoaye ana nindou ranahambo amindasümoambe nimoei hondi wofihai kife mburimbo hoe hohoeambeahi pifiyuwanai hanü yifimbo ra aboed-ane.

³ Ranimbo-hündambo animbo se hibadihumbo. "Asu shafai wandafai ranai moaruwai hohanimonduanai se ahambo hoafindafühi, shafai moaruwai hohanimo ra hininjgindowandi mbisafindo. Asu ai ahandi moaruwai hohanimo ra hininjgindeandanai ana, se ahambo amboawi mbisafi.

⁴ Asu nindou ranai shambo mamisihi 7-mbo moaruwai hohanimoyu mbura asukai 7-mbo hu shamboya, 'Karithasi, ro shambo moaruwai hohanimo-mayahanini,' ehu ana, ahandi moaruwai hohanimo ra amboawi mbisafi," mehu.

Anihondumbofe hohanimo

⁵ Ahandi hoafi sowandümo homorundeimbi ranai Adükari-mbo hoafiyomondühi yahomoya, "Se rarowandanai yihoeft anihondumbofe ra afindimbeyo."

⁶ Mehomondamboyu asu Adükari ai simbori hoafiyupurühi yahuya, "Asu shamundi anihondumbofe ranai mastet hoari nahurai akidouayo-amboani se nimi ndanahambo hoafindimondühi animboya 'Firihoefti hawa ahasihari kameihai hafimbo hoe hohoeambe nimbafi,' mbisimondani asu nimi ranai se hoafimemo süngu randifemboe," mehupuri.

Ngorü nindoundi ratüpurüyu-randeimbindi ratüpurü

⁷ Sisas ai hoafiyuhi yahuya, "Nindou mamisi seambeahindi ai ahandi ratüpurüyu-randeimbi ranai ngu nümbürambe hifi hirindu asu sipsip hifandinda mbundambo asukai worinambo düduwanai, ai hoafindu-ndowohüya, 'Nimehinou sinifi nimarifimbo sesi sowasifi,' mambüsindoyo?

⁸ Wani, nga ahambo animboya, "Wandi boatei sesi ra didiboadondo ndao hawambo animbo asu se hoeari güdo mbunda nimanidifi hibadandirani ro boatei sesi dagadi hoe ndimindahaimbo nimanidihani animbo asu se shafai sesi ra süngu dowadifi,' mbüsümbui.

⁹ Asu bogori nindou ranai ahandi ratüpurüyu-randeimbi nindou ranahambo hihifimandüriyo ahandi hoafi himboriyuhü süngumareandi ranimbo-hünda? Wani.

10 Ran+imbo-hündamboane se-amboani God ai hoaf+mayu ra mungu ratüpurayomo ana se randu hoaf+nd+mondüh+ya, 'Roana aboedi ratüpur+yefi r+hundeimbiyefi+poani, nga rani ratüpur+ ranana y+hoef+imbo ratüpur+nd+mo yahu hoaf+mayu raniyo ratüpur+mayefi,' mbis+imo."

Sisas ai m+man+ho mas+meimb+ nindou 10 aboed+mareapur+

11 Sisas ai Serusarem ngoaf+na yare huh+yu Sameria asu Gariri-yafe hifi yipupuiambe nafi mahu.

12-13 Ai hu ngoafi mam+ ranihü tüküfiyuwane, nindou 10 m+man+ho mas+meimb+ ranai homo ahambo naf+ni hoeimarüwuri. Ai anguni n+ngomombo raru m+ng+yomo hoaf+yomondüh+ yahomoya, "Sisas! Nindou Adükari! Se y+hoef+imbo h+poambo-rowamuni," mehomondo.

14 Asu Sisas ai ahamumbo hoeireapurüh+ hoaf+yupurüh+ yahuya, "Se ngomo God+imbo sesi s+hou-rundeimbi ahamumbo an+imbo s+hamundi fi ra nafuind+mondani an+imbo asu ai tumbürüpuramboane," mehu. Ai nafi homondane ahamundi fi ranai asukai aboedi tüküme feyo.

15 Asu nindou mam+ ahamundi mbusümo ranai hoeireandani ahand+ fi ranai asukai aboedi-mayowamboyo, ngoaf+nambo h+h+r+fi huhü pukuna hoaf+yuh+ God+imbo aboed-ani mehu.

16 Nindou ranai hu Sisas+ndi yir+k+mi piyu yanggurumbo h+hifi+maruri. Nindou ranai ana Samariahünd+yu.

17 Sisas ai nindou ranahambo hoeiriri haya hoaf+yuh+ yahuya, "10 aboed+mayafundi. Nga asu ngorü 9 ra nünguyafunda?"

18 Asu nimboe nindou ngorü s+rambeah+ndi mam+ ndanai yangiri süni God+imbo h+hifarüra?"

19 Asu Sisas ai nindou ranahambo hoaf+yundowohü yahuya, "Bot+yafu hawa hafi, nga s+hafi an+hondümbfofe ranaiyo aboedambo-marean+ni," mehundo.

Nindou Hondü ranai weindah+ tükündüfimbui (Matyu 20:23-28; 24:37-41)

20 Farisi nindou ranai Sisas+imbo düduyafundüh+ yahomoya, "Nüngusumboani God ng+n+ndi h+fandarandi ra tükümand+fea?" mehomondamboyo. Asu Sisas ai s+mbori hoaf+yupurüh+ yahuya, "God ng+n+ndi h+fandarandi ranai tüküfemboayo rani-moatükuni nafuimbohünda ng+ri n+ni-moatükuni tükünd+feyoani nindou ai ahei h+imboar+nambo hoeind+hindi.

21 Ai ng+ri rand+hi hoaf+ndeihiya, 'Hoeir+hi aiana ndani,' mbisei asu 'Goagu ra' mbisei. N+imboe, sapo God+ndi ng+n+ndi ranana s+hei mbusümo-ane engoro."

22 Raniyo asu ahambo süngrurü-rundeimbi+imbo hoaf+yupurüh+ yahuya, "Süngunambo rani-moatükuni ranai tükünd+femboe, ranan+imbo se Nindou Hondünd+ si ra hoeifembo af+ndi hohoan+mo-nd+imboemosi, nga se ng+ri hoeindundi.

23 Ranan+imbo s+hamumbo hoaf+ndeihiya, 'Hoeiru, aiana goagu anüngu ra' mbisei asu 'Hoeiru, aiana ndanüngu,' mbiseimboyei, nga se yowani an+hondümbfofeihü ho kokopoani.

24 Sapo wabürüsü ranai sünu ngorü h+imborani tüküfe haya ho ngorü h+imborani kararam+ndo, yahurai an+imbo nd+imboe Nindou Hondü ai ahand+ tüküfembo sihi ra.

25 Nga asubus+ af+ndi boatei ndemünd+ mbundambo asu nindou ndani s+imboan+ an+imboei ranai ahambo daboad+ h+h+r+nd+hor+ mbundüh+imbo-ndeian+ an+imbo nd+imboe.

²⁶ Horombo Noa nūnguambe ramefeyo yahurai animbo Nindou Hondū ranai tüküfemboyuambe-amboani randifemboe.

²⁷ Sapo Noa nūnguambe nindou afindi ranai sesi sahüsi, hoe simindei, nimorehühyafu, anamindühhyahi raraorühü heimbo mamü bidingiranambo sihi Noa ai botambe mafarfiyu-wamboyo hohoambu afindi ranai kosowohü nindou ra hifokoako-mafoareandi.

²⁸ Horombo Rot nūnguambe ramefeyo yahurai animbo ndimboe. Muṅguambo nindou ranai sesi sahüsi hoe simindei, napo pemiyei, kaki semindimbo koarhehi, nūmbürü hifirühi, worimborühü raraomarihündi.

²⁹ Nga Rot ai Sodom ngoafi ra hinṅgüre haya hu simboani hai asu sarfa nimoie ranai hoe nahurai sūnambeahindi pütapiyowohü muṅguambo nimorehi nindowenihi hifokoako-mafoareandüri.

³⁰ Mamü yahurai animbo Nindou Hondū ranai weindahü tüküfi simboani amboani randifemboe.

³¹ Rani-simboani nindou ngoafihü amaru ranai ṅgiri kebuai ahandi napo worambe engoro ra ndemüdu. Asu mamü yahuraiane nindou nūmbürambe anūngu ranai ṅgiri ahandi worinambo hihirindüfi ṅgu.

³² Sapo Rotindi nimorehimbo tüküme feyo ra se hohoanimondimo. Ai hihirife ngoafi hoeimareanda yifimayo.

³³ Nindou didiyei ahei yangiri nṅgo ranahambo afindi hohoanimoyeihi kikiharihümündi ana, awarindihöemboe. Nga nindou didiyei ahei yangiri nṅgo ranahambo afindi hohoanimokoate-aye ana, aboedambondifemboe.

³⁴ Ro sihamumbo hoafehapuri, nindou yimbu ranai mamü fondiwami guguiyafani apafani ra God ai ṅgorümbo nderümündühü ṅgorü rande apofondiwami dḡeirümbui.

³⁵⁻³⁶ Nimorehi yimbu ranai mbani hirayafe ra God ai ṅgorümbo ndemündühü ṅgorü rande hinṅgideambui,” mehu.

³⁷ Sisasimbo süṅgrurü-rundeimbü ai düdurüwurühü yahomoya, “Rani-moatükunü ra nahü tükümandifea?” Asu Sisas ai simborü hoafiyupurühü yahuya, “Yifinimoko yangorowohü ana, koaheimb-ane hei sahüsi arihündi,” mehu.

18

Nimorehi kai asu yibobore-randeimbü-yafe kafeefe hoafi

¹ Sisas ai ahambo süṅgrurü-rundeimbüambo didibafiferambo yiboarukondimboemo yahu haya kafeefe hoafi mamü yamundife-purimbohünda hoafimayupuri.

² Sisas ai yare hoafiyuhü yahuya, “Mamü adükari ngoafihü nindou yibobore-randeimbü mamü ai manūngu. Aiana moai Godimbo yihimboyu asu nindoumbo afindi hohoanimoyu randi.

³ Raniyo adükari ngoafi ranihü nimorehi kai nṅgo haya ho nindou yibobore-randeimbüambo hütü hoafiyondo randühüya, ‘Wandi hürütümbü ai wambo hürutarandiri, nga se wambo hoafi yibobofe ra farihawandiri,’ meho.

⁴ Gedühü safiyu nindou yibobore-randeimbü ranai nimorehi ranahambo fehefembo moie mehu. Nga humbo süṅgunamboyu ai ahandi fimbo hoafiyuhüya, ‘Sapo ro moai Godimbo yihimboya asu nindoumbo hohoanimoya rihandi.

⁵ Nga nimboe nimorehi kai ranai muṅguambo si wambo tiṅirifo sai arandimbo animbo ro ahambo fandihöhe hehea ahandi papi-hoafi ra

himboringda. Asu ro refekoate-ayahĩ ana wambo sowana munquambo si didĩ ndandanĩ wambo sũngunambo garĩbĩndea-ndĩrĩmboe,' ” mehu.

⁶ Asũkaiyu Adũkarĩ ai hoafiyuhĩ yahuya, “Se nindou yĩbobore-randeimbi moaruwai ranahandĩ hoafi ra hĩmboriyomo.

⁷ Nimorehĩ nindowenihi God ai wandanei yahundũreimbi ranai nĩmbĩnĩmbĩ si munquambo Godĩmbo aranĩ aranayei ra aheimbo fehefendũri-koate-mandũyo? Asu awi fehefendũri-koate ahei hoafi ra hĩhĩmbori-po-mandũyo? Wanĩ.

⁸ Nga ro sihamumbo rarihe hoafehapuri, ai ahei papi-hoafi ra nĩmehũnou hĩmboringduhũ yĩbobondeambui. Nga Nindou Hondũ ai kudũmbo nĩmorehĩ nindowenihi hifi ndanĩhũ anĩmboei ahei anĩhondũmbofe ra hoeimandeyo?’ ” mehu.

Farisi nindou asu takis kaki semũndũ-randeimbi-yafandi kafoefe hoafi

⁹ Nindou bidifiri ai ahamundi fimboya aiana mbumundi hamĩnd-anemo, nga ngorũ nindou aiana mbumundi-yomopoani ehomo ranahambo Sisas ai kafoefe hoafi hoafimayu.

¹⁰ “Mamĩmbo nindou yimbu ranai didĩbafifembohũnda Godĩndĩ worĩna mahafani. Mamĩ ai Farisihũndiyu asu ngorũ ai takis kaki semũndũ-randeimbiyu.

¹¹ Farisihũndĩ ranai ahandĩpoanĩmbo nũngumbo ngusũfoambe didĩbafifihĩya, ‘God, ro sihambo hĩhĩfarĩhanĩnĩ, roana moai nindou bidifiri rarihi arĩhũndĩ sũngurihe hehea dibokoriya, tĩkai hoafiyu asu nĩmorehĩ sisihĩmoya rĩhandĩ. Nga roana nindou takis kaki semũndũ-randeimbi gogu ranĩ nahurai-yahĩpoanĩ.

¹² Ro mamĩ wik ranambe yimbumbo sesi wehiya asu munquambo moatũkuni ro asahamĩndihĩ ra 10 yĩboborihe hehea sihambo mamĩ bidifiri sihehe arĩhandĩ,’ mehu.

¹³ Nga takis kaki semũndũ-randeimbi-mayu ranai ahandĩpoanĩmbo akĩdou angunĩ safĩ manũngu. Ai sũnambe hĩmbo-koate mbĩro tũre nũngumbo ahandĩ ngusũpoahũhĩ purũkĩreandũhĩ yahuya, ‘God, ro moaruwai hohoanĩmoya rĩhandeimb-anahĩ, nga se wambo hĩpoambo-rowandĩrĩ,’ mehu.

¹⁴ Ro sihamumbo hoafehapuri, takis kaki semũndũ-randeimbi-mayu ranai worĩnambo nguwanĩ ai anĩmbo Godĩndĩ hĩmboahũ mbumundi nindou-ndũmbui, nga Farisi nindou ana wanĩ. Sapo mamĩ yahuriane nindou didiyeyi ahei fimbo hifĩnambo-arĩhindĩ aheimbo God ai botĩndearũmbui. Nga asu nindou didiyeyi ahei fimbo botarĩhindĩ aheimbo God ai hifĩnambo-ndearũmbui,” mehu.

Sisas ai nĩmoakĩdĩboumbo hĩnĩngĩrĩhindũra wambo sowana mbũsũhũsi, mehu

(Matyu 19:13-15; Mak 10:13-16)

¹⁵ Ranĩyeyi nindou bidifiri ranai Sisasĩmboya ai warĩ nande haya didĩbafimbiĩndũra sei hehi nĩmoakĩdĩbou fufurĩhũmũndĩndũrĩ tũkũmehĩnd. Nga asu ahambo sũngrurũ-rundeimbi-memo ranai nindou ranaheimbo ngĩnĩndĩ-marundũrĩ.

¹⁶ Nga asu Sisas ai hoafiyuhĩ yahuya, “Nĩmoakĩdĩbou ra aheimbo hĩnĩngĩndĩhindũra ndũhĩ wambo sowana mbũsũhũsi, nga ngĩrĩ bobohĩndũndũra. Sapo God ngĩnĩndĩ hifandarandĩ ra nĩmorĩ akĩdĩbou ndahurai aheiane,” mehu.

17 Sisas yahuya, “Se nda fifirindundi, nindou didiyei God nginindi hifandarandi ra nimoakidibou sahümündi arihündi nahurai semindikoate-aye ana, ngiri kebohindi, nga wanti,” mehu.

*Nindou napo afindeimbi ai Sisas-dibo wataporimayu
(Matyu 19:16-30; Mak 10:17-31)*

18 Suda-yafe bogori nindou ranai Sisasimbo düdurirühiya, “Nindou yamundo-randeimbi aboedi, ro yangiri koadürü koadürümbo niŋgombo ra nini-moatükuni nünungondihendühi mandahamindiha?” mehundowamboyu.

19 Asu Sisas ai ahambo simbori hoafiyundowohü yahuya, “Nimboe se wambo aboedi asafa? Moai nindou didi ai aboediyu, nga God yangiri-ani aboedayu.

20 Sapo se ahinümbi hohoanimo ra fifirowandi: Se yowani nimorehi sisihimoyo asu anamindihoandi birabiriyopoani, woshihoafiri hoafiyopoani, nindou hifokoefepoani, hühühüniyopoani, se yowani ngorümbo tikefe-hefe papi-hoafiyopoani, asu se shafi me-apembo ahinindafühi ahafe hoafi himborindafi,” mehu.

21 Nindou ranai simbori hoafiyundowohü yahuya, “Ro nimori akidouyahambe peya hehea hambo hapondani ro rani ahinümbi ra süngurihe arihandi,” mehu.

22 Sisas ai rani hoafi ra himboriyu haya, simbori hoafiyundowohü yahuya, “Awi mamı moatükuni se randowandi. Shafimayo napo ra nindou ngorümbo dabadürühi ranihihindi kaki asowandifi ra napo-koateyeimbi ranaheimbo dabadürü. Rananimbo se sunambe napo afindeimbindamboyafi. Rani boatei rani-süngundo mbundambo animbo asu wandi süngu didifi,” mehu.

23 Nga nindou ranai Sisas hoafimayu ra himboriyu haya ngusüfoambe nimbimayu, nimboe sapo ai napo afindeimbi wambo.

24 Sisas ai horirani mayoa hoafiyuhi yahuya, “Nindou napo afindeimbi ana God nginindi hifandarandi ranambe kefoefembo tñümbane.

25 Ninihondi mamı ahandi ndüri kamer ranai ana hoeari kakimbo nir ambenafi kefoefembo tñümbiyopoani, nga nindou napo afindeimbi ai God nginindi hifandarandi ranambe kefoefembo ana, tñümbane,” mehu.

26 Nindou bidifiri ranai hoafi ra himboriyehihi düdurühorühi seiya, “Asu refe ana, nindou didi ai yangiri koadürü koadürümbo manüngua?”

27 Sisas ai simbori hoafiyuhiya, “Nini-moatükuniyo nindumbo tñümbayo ra Godimbo ana tñümbiyopoani,” mehu.

28 Asu Pita ai hoafiyuhi yahuya, “Awi! Ro yihoe fi ngoafi hinıngirihu hohu shafi süngu masinefi,” mehundowamboyu.

29-30 Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Ro shamumbo anihondümboanahi hoafehapuri, nindou düdi God nginindi hifandarandi ranahambohünda ahandi ngoafi, nimorehi, akohoandi, boagiri nimoakidibou hinıngareandürü ana, hifi ndanihü God ai aheimbo afindi moatükuni dagadürümbui. Asu süngunambo aho ra yangiri koadürü koadürümbo niŋgo ra ndahümündimboyei,” mehu.

*Sisas ai yifiyo hefe yifihündi botifembo-mayu ranahambo asüka
hoafimayu
(Matyu 19:16-30; Mak 10:17-31)*

31 Sisas ai süngurü-rundeimbi 12 sepurimündü hinıngireapuri haya hoafiyupurühi yahuya, “Himboriyomo! Haponda shiri Serusaremınambo

anefi ahahifi. Ranihü animbo sapo Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi nindou ai Nindou Hondü ranahambo ninimoatükunyo tüküfembo horombo sürü papiru masihoemo ra anihondü tükündifemboe.

³² Ai ahambo ndifoyei warihündüwurimboemo. Rananimbo ahambo tikifinambondihori, türüfoefe hoafindei, asu nguri tifiindahi raraondihümboyei.

³³ Rananimbo asu ahambo ndüfuri ndüfuriboardüwuri mbundumbo hifokoandüwuri-mboemo, nga ngimi sindo haya süngunambo asukai botindüfimbui,” mehu.

³⁴ Nga asu ahambo süngurü-rundeimbi ai moai hoafi ra türüfoaru fifirundi. Hoafi ranahandi ninimindi ra moai ahamundi hofoanimoambe weindahifeyo. Asu ai moai Sisas nimboe hoafimayu ra akidou-amboani fifirundi.

Sisas ai nindou himboatihari moako-moakoyu-randeimbi aboedimariri (Matyu 20:29-34; Mak 10:46-52)

³⁵ Sisas ai Seriko ngoafikimi huane nindou mam himboatihari nafikimi ninimarumbo nindou heiyani kaki napombo moako-moakoyu marandi.

³⁶ Ai himboriyuwan awai nendi afindi ranai tümareandamboyo, asu nindou ranaheimbo düdureandürühi yahuya, “Nindou ra ninihünda?” mehündüramboyo.

³⁷ Asu nindou ranai seiya, “Sisas Nasaretihüندی ranai ndanafi masinuamboaniyefi,” mehomondamboyo.

³⁸ Nindou himboatihari ranai puküna hoafi karihoeihü hoafiyuhi yahuya, “Sisas, Defitindi ahuri, se wambo hipoambo-rowandiri.”

³⁹ Asu nindou horomboyahi masinei ranai nginindi hoafiyahündowohü seiya, “Se hoafi kikirandifi,” maseiamboyo. Asu nindou ranai asukai hoafi puküna karihoeihüya, “Sisas Defitindi ahuri, se wambo hipoambo-rowandiri,” mehuamboyo.

⁴⁰ Raniyo Sisas ai hu nüngumbo nindou himboatihari ranahambo ahambo sowanambo semündühombo hoafimayu. Nindou ranai hu manüguwa Sisas ai düdurirühi yahuya,

⁴¹ “Ro shambo ninimoatükuni nününgufeninimboyo se hofoanimoayafa?” mehündowamboyo. Asu nindou ranai yahuya, “Nindou Adükari, ro wandi himboari ra asukai aboedimbeyowa samboanahi.”

⁴² Sisas ai simbori hoafiyundowohü yahuya, “Shafi himboari ra aboedane. Shafi anihondümbofe rani süngumboyafi se aboedayafi,” mehu.

⁴³ Asu mamihari ahandi himboari ranai birimahoyowamboyo Sisasindi süngu huhü Godimbo aboed-ani mehu. Nindou afindi ranai rani-moatükuni ra hoeirihinda mayoa ai-amboani Godimbo aboed-ani masei.

19

Sisas ai Sakiusindi worina mahu

¹ Sisas ai Seriko ngoafi mbusümo nafi hu ngasünde haya mahu.

² Huane asu nindou mam rani ngoafihü mamaru ahandi ndüri Sakius ai napo afindeimbi, takis kaki sowandümo-rundeimbi-yomondi bogoriyu.

³ Ai Sisasimbo nüngunahurai nindouyu yahuhaya hoeifimbo mehu, nga nimorehi nindowenih afindi buriyembo ahambo hoeifimbo fondi gümarihinda asu Sakius ai bodifo wambo ranimbo ngiri ahambo hoeindir.

⁴ Raniyu asu ai horombofi pipiyu hu haya nımındı nımoamo mahafu Sisasımbo hoeındıhını yahuhaya. Ai fıfıre haya Sisasımboya nafı mamı ranınafı anımbo dıdü haya ıgumbui yahuhaya.

⁵ Raniyu Sisas ai ranıhü tüküfi asu nımıwamı nımoamo hımboyuhü Sakiusımbo hoafıyundowohü yahuya, “Sakius, se kosıfoao, hapoana ro sıhafı worambe dıdı nımandımboyahı,” mehundo.

⁶ Raniyu ai nımehınou kusıfoendühi ıgusüfoambe hıhıfı-hıhıfıyuhü Sisasımbo ahandı worına serümündü mahu.

⁷ Nıga munıuambo nındou ai Sisas Sakius dıbombo mahafandı ra hoeırıhi mburıhü asu momorı hoafıyeihı seiya, “Ai ahu ranana moaruwai ho-anımoyu-randeımbındı worınamboani,” masei.

⁸ Raniyo Sakius ai nıngumbo Adükarımbo yare hoafıyundowohü yahuya, “Adükarı se hımborıyafı, hapoana wandı-mayo munıu moatükunı ra yıbobondıhe mbundıha nındou napokoate-yeımbımbo ıgorü bıdıfırı nde-hamboyahı, asu nındou ıgoründı-mayo takis kakı wosıhoafı hoafıya hehea sahamındıheimbı ana, asükai yımbuyımbumbo hıhırındahe ıga ndahan-domboyahı,” mehu.

⁹ Ra-mehuamboyu Sisas ai hoafıyundowohü yahuya, “Hapoana God ai nımorehı nındowenihı worı ndambeahındı aboedambo-reandürühani. Nımböe, nındou ranambo ai Abrahamındı amöao-ani.

¹⁰ Nındou Hondü makusu ranana sapo nındou awarıhehindeımbı kokoyondürı aboedambo-fendürımböyu makusu,” mehu.

*Nındou 10 kakı masowandümo kaföefe hoafı
(Matyu 25:14-30)*

¹¹ Rarıhi nımorehı nındowenihı afındı ranai hımborıyeiane, asükai Sisas ai aheimbo kaföefe hoafı mamı hoafımayundürı. Nımböe sapo ai Serusarem fıkımı akımımayuambo nındou ranai rarıhi hohoanımöyehıya, God ıgınındı hıfandarandı ra nımehınou anımbo tükündıfemboe, masei.

¹² Asu ai yare hoafıyuhı yahuya, “Mamımbo ana bogorı nındou mamı anıunı hıfına ahambo adükarı bogorımböfi hınııgıfımböhönda mahu. Bogorımböfe mbuiyombo asükai ıgoafınambo hıhırıfe hombo hohoanımömayu.

¹³ Nıga ai hombo yahuhaya ahandı ratüpürıyömo-rundeımbımbo mb-orai yahupura mahomondamboyo gorınambo nafümbı kakı hoarı nındou mamımbo yımböeapürühı yahuya, ‘Se kakı nda ndowandümo houmbo bıdıfırı kakı semındımböhöndambo ratüpürındımondanı ro asükai tükündaheamboane,’ mehupürı.

¹⁴ Nıga asu mamı ranı ıgoafıhöndı ranai nındou ranahambo yıboarukomarıhorı. Rarıyo ai huane nındou bıdıfırı koamarıhehipura bogorı nındou mahüfu ıgoafına hoafı sowandümo hıfömo hoafıyömondühı yahömoaya, ‘Ro möei asefı nındou ranahambo bogorımböfembo ana,’ mehömo.

¹⁵ Nıga asu nındou ranai adükarı bogorımböfi mbura ıgoafına hıhırıfı mahu. Ai hıhırıfı hu nımarümbo ahandı ratüpürıyömo-rundeımbı ranahamumbo nımehınou hoafımayupürı ahambo sowana howanı gorınambo nafümbı kakı hoarı masagapürı ranıfıhı nıngunümbı mbasowandümo yaho düdufepürımböhönda.

¹⁶ Nındou ıgorü ai boatei horombofi süni hoafıyuhı yahuya, ‘Adükarı, ro sıhafı-mayo gorınambo nafümbı kakı hoarı mamı ranınambo bıdıfırı kakı semındımbo ratüpürıyambo kakı hoarı 10 masahamındıhı,’ mehu.

17 Asu bogori ai yare hoafiyundowohü yahuya, 'Se aboedi ratüpurî ramarowandi ra aboedi hamindi hondü-ane, ranî-moatükunî akîdou ra se dîboadoro hîfandîmarandi. Ranîmboanahî asu ro sîhambo ngoafi 10 se hîfandîmbohünda hîniîngariheandi,' mehu.

18 Asükai ratüpurîyu-randeimbiî ngorü ai süni hoafiyuhî yahuya, 'Adükari, ro sîhafi-mayo gorînambo nafümbî kaki hoari masawandi ranînambo kaki semîndîmbo ratüpurîyambo hondahüfeimbiî kaki hoari masahamîndîhî,' mehu.

19 Asu bogori ai yare hoafiyundowohü yahuya, 'Ro sîhambo hondahüfeimbiî ngoafi hîbadandi sa hehea hîniîngariheandi,' mehu.

20 Asükai ngorü ai süni hoafiyuhî yahuya, 'Adükari, gorînambo nafümbî kaki hoari sîhafi-mayo nda, ro hoearambe parîhe hîmondîhe sîheheanda megoro.

21 Nîmboe sapo ro hoeirîhenîna, se ngîniîndiyafi-randeimbiî nîndoume-fambo. Sapo nîni-moatükunî nîndou bîdîfirî ai sîhehinda se sowandîfi asu sesi amboanî bîdîfirî nîndou ai hîfirîhinda se sowandîfi arandî ranîmboanahî ro sîhambo yîhîmboayahî,' mehu.

22 Ranîyu bogori ai nîndou ranahambo yare hoafiyundowohü yahuya, 'Se nîndou moaruwai ratüpurîyafi-randeimb-anafi. Sîhafi ranî süngumbo anîmbo sîhambo hîhînde papî-hoafîndanîniîmboe. Sapo se fîfîrowamboanafi ro ngîniîndiya rîhandeimbiî nîndou-anahî, asu ro bîdîfirî nîndou ai napo sîhehinda sahamîndî asükai sesi hîfirîhinda sahamîndî rîhandeimb-anahî.

23 Asu nîmboe se kaki wandî bejambe sîhefekoate-mayafa? Sapo rananîmbo ro hîhîrîfe kosîhü wandî kaki ra bîdîfirî ranîfîhîndî kameihî hîhîrîhe sahamîndî,' mehu.

24 Nga bogori nîndou ranai nîndou akîmî burîmemo ranahamumbo yare hoafiyupurühi yahuya, 'Se ahandî-mayo gorînambo nafümbî kaki hoari ra sowandümo mburumbo nîndou kaki hoari 10 masemündu ahambo dabudo,' mehu.

25 Asu ai raru hoafiyîmondowohü yahomoya, 'Adükari, nîndou ranai ana ndeara 10 kaki hoareimb-ani,' mehomo.

26 Nga asu bogori nîndou ranai hoafiyuhî yahuya, 'Ro sîhamumbo hoafayahî, nîndou bîdîfirî napo afîndeimbiî aiyomo aiana asükai bîdîfirî napo ndowandümbemo, nga nîndou ai napo akîdouyeimbiî-mayei ranahei warambeahîndî ana ngorüfemboane.

27 Nga asu wandî hürütümbî-memo, sapo wambo adükari bogorîmbofembo yowanî mehomo ranahamumbo ndühî sowapurîndümo sîfomo wandî hîmboarühi hîfokoarüpurî!" mehu.

28 Sisas ai kafeefe hoafi ra hoafiyu mbura asükaiyu Serusaremîna mahüfu.

*Sisas ai adükari bogori nahurai Serusarem ngoafambe mahu
(Matyu 21:1-11; Mak 11:1-11; Son 12:12-19)*

29 Sisas ai Betani asu Betfage ngoafîkîmî tüküfi Orif Wafu sei-arîhündî-kîmî homondühiyo ahambo süngurü-rundeimbiî yimbu horombo koamarîhepîrî.

30 Asu ai yare hoafiyupîrühî yahuya, "Se ngoafi gebü anango ranînambo ngafanî. Ranühî se dongi mamî hoarîfi hoeindîneanda wofîna hîmondîndümo hîniîngîndumboemo ra moai nîndou dîdî ai-amboanî horombo ranîwamî nîmaruwani serîmîndî ho-randi. Asu wofî fufurîgene mbundîna wambo sowana ndowandîfanî dügüfanî.

³¹ Asu nindou ngorü ai sîhafanîmbo düdündîfîhiya, ‘Nîmboe se dongi ra fufurarîheneandî?’ mbüsuwanî asu se ahambo hoafîndafînandowohüya, ‘Adükari ai bîdîfirî moatükunî refembo dongi ranambo hoafîmayuambo anîhoandî,’ mbîsafanî,” mehu.

³² Sisas ai koamarîhepîra hafanî hoeirîneanda dongi hoarîfî ranai ahafanîmbo hoafîmayupîrî süngu ramefeyo.

³³ Ranî yimbu ai dongi ranahambo hapoadümbö wofî fufurîhoefîneanda ranî afîndî ai ahafanîmbo yahuya, “Nîmboe se dongi ra wofî fufurîheneanda?” mehu.

³⁴ Nga ai hoafîyafandühî safanîya, “Adükari ai bîdîfirî moatükunî refembo dongi ranambo hoafîmayuambo anîhoandî,” masafanî.

³⁵ Ranîyafanî asu dongi ra Sisasîmbo sowana sowandîfanî mahafanî. Asu ai ahafandî-mayo warî hoandarümbî ngîsîharî hoearî dongiwamî nandîne mburîna Sisasîmbo ranîwamî hîningîmarüwuri.

³⁶ Ai dongiwamî nîmarü haya Serusarem ngoafîkîmî mahuwamboyei nindou bîdîfirî ahei warî hoandarümbî ngîsîharî hoearî ra nafînî ahambo homböhünda kurîmarîhinda ranîwamî mahu.

³⁷ Sisas ai Serusarem ngoafînambo huhü Orif Hîfî Wafu hanî nafî tüküfeambefiyuane, nindou afîndî ahambo süngurîhorî-rîhündeimbî ranai hîhîfî-hîhîfîmayei. Sapo ai muŋgu hepünîfeimbî moatükunî hoeimarîhindî ranîmbo-hünda ai puküna hoafî karîhehindühî Godîmbo adükar-ani masei.

³⁸ Ai hoafîyeihî seiya,
 “Adükari bogorî ai Adükarîndî süngu akusu
 ranahambo God ai aboedî-aboedîmbîriramboane.
 Sünambe muŋguambo ai aboedî amarei
 asu God nîmoamo hamîndî hondü anüŋgu ranahambo aboed-ani
 mbîsei-amboane,”
Buk Song 118:26
 masei.

³⁹ Nga Farisi bîdîfirî nindou ranahei mbusümo burîmemo ranai Sisasîmbo raru hoafîyomondühî yahomoya, “Yamundo-randeimbî, sîhambo süngurîhünî-rîhündeimbî ranaheimbo hoafîndafanî anîmbo ai ahei hoafî kîboakîmbîrîhümündî-amboane!” mehomo.

⁴⁰ Nga asu Sisas ai sîmborî yare hoafîyupurühî yahuya, “Ro sîhamumbo hoafayahapuri, nindou ranî hoafî ra hoafîkoate-ayei ana, nîmoei ai-amboanî puküna hoafîndeimboyei,” mehu.

Sisas ai Serusaremîmbo aranînambomarandî

⁴¹ Sisas ai Serusarem ngoafîkîmî huhü ngoafî ra hoeireandühî ahambo aranînambomarandî.

⁴² Ai yare hoafîyuhî yahuya, “Serusarem, haponda ndanî sihî se aboedî nîmarîmbo hohoanîmo nîmîndî ra fîfirîmbarowa-mbonana, aboedîyo. Nga hapondanî ana awi ranî-moatükunî ra moai se hoeirowandî.

⁴³ Mamî sîmboanî süngunambo ana nindou sîhambo hürütürunîneimbî ranai hîfî sîhafî ginîrîkîmî wakîndîmondühî püpîndu dîfomombo sîhambo muŋguambo gündünînîmboemo.

⁴⁴ Rananîmbo sîhambo moaruwaimbo-ndunînîmboemo asu se-babîdî amarei ranaheimbo amboa. Asu ngîrî nîmoei mamî amboanî nîmoei ngoründîwamî hîningîndundî. Nîmboe se moai fîfirîrowandî sapo God ai sîhambo aboedambo-fenînîmbohünda makusu ra,” mehu.

Sisas ai Godîndî worambe kakî semîndîmbo ratüpurî ratüpurîmemonda hemafoareapurî
 (Matyu 21:12-17; Mak 11:15-19; Son 2:13-22)

⁴⁵ Sisas ai God+ndi worambe kefuai hüfu nindou kak+hümbö napo sihoumarundi ra pütifoendühi hemafoareapuri.

⁴⁶ Ai yare hoafi+yipurihi yahuya, “God+ndi Buk ai yare hoafi+yohü yahoya, ‘Wandi wori ranana didibafifembo wori yangirane. Nga se hümbuhüni nindou ranahei dibofembo fondimboar+hindi,’ meho.”

⁴⁷ Nga munquambo si God+ndi wori ranambe nindou yamundi+reandüri marandi. Asu God+mbö sesi sihou-rundeimbi bogori, ahinümbi hohoanimo fifirundeimbi, bogori nindou bidifiri ai Sisasimbo nini-süngufe hifokoeffimbo nafi kokomarundi.

⁴⁸ Nga nindou afindi ranai ahandi hoafi himborimbo afindi hohoanimo mayeiambo wambo moai ahambo hifokoeffimbo nafi ra fifirundi.

20

Sudahündi ai Sisasimboya düdi shambo ngin+ndi masendi yahomo düdumefundi

(Matyu 21:23-27; Mak 11:27-33)

¹ Mami simboani Sisas ai God+ndi worambe nimorehi nindowenihimbo yamundi+reandürühi aboedi hoafi ra bokarimar+hendi. Ranayo God+mbö sihou-rundeimbi bogori, ahinümbi hohoanimo fifirundeimbi bogori, asu Suda-yafe bogori ai Sisas babidimbo wataporimbo mahafomo.

² Ai hoafiyomondühi yahomoya, “Se hoafiyafimuni nini ngin+ndinamboyo rani-moatükuni raro aranda? Düdi shambo rani ngin+ndi ra masaganina?” mehomo.

³ Sisas ai simbori hoafiyupurühi yahuya, “Ro-amboa shamumbo mami moatükuni düdundaheanda asu se wambo hoafindimo.

⁴ Sapo Son ai nindumbo hundürumarandüri ngin+ndi ra God+ndi mayoyo asu nindou-yafe-mayoyo?” mehu.

⁵ Raniyomo ahamundihoari simbori hoafindüri+yomondühi yahomoya, “Sapo shiri hoafiyefühiya, Son hundürura marandi ranana God+ndi mayoane asefi ana, ai rande hoafindühiya, ‘Asu nimboe se ranahambo anihondümbofekoate-ayomoa,’ mbüsümbui.

⁶ Nga asu shiri hoafiyefühiya, ‘Ranana nindou-yafe-mayoane,’ asefi ana, nindou ranai shefimbo nimoeinambo-ndihümunimboyei. Nimboe sapo ai fifirihori Son ai God+ndi hoafi hoafiyu-randeimb-ani sei anihondümborihorühi wambo?” mehomo.

⁷ Raniyomo Sisasimbo raru hoafiyomondühi yahomoya, “Ro moai fifirihundi Son ai rani ngin+ndi ra nahünda semündü-hayambombai,” mehomo.

⁸ Nga Sisas ai yare hoafiyupurühi yahuya, “Ro-amboa ngiri hoafindahapuri düdi wambo ngin+ndi masendi ratüpurimbohünda,” mehu.

Nindou moaruwai wain nümbüri hifandimarundi kafeefe hoafi

(Matyu 21:33-46; Mak 12:1-12)

⁹ Sisas ai nindou ranaheimbo kafeefe hoafi mami hoafiyundürühi yahuya, “Nindou mami ai wain hififembo nümbürira mbura nümbüri ra nindou bodimondi-yomondi warambe hin+ngimareandi ranifihiki kiki semindimbo ratüpurimbohünda. Asu ai hu anguni ngorü hifini gedühi manüngu.

¹⁰ Asu wain ranai hisimayowamboyo nindou mami koamarheira nümbürambe ratüpurimemo ranahamumbo sowana bidifiri hisi nümbürambeahindi semindimbohünda mahüfu. Nga asu nindou nümbüri

ranambe ratüpurimemo ranai bubururü mburumbo ninî akîdou-amboani warambefekoate koamarîhawura mahu.

¹¹ Asükaiyu ŋgorü koamarîheira ahamumbo sowana mahüfu. Ranîyo ranahambo amboani ahînikoate bubururü mburumbo ninî akîdou-amboani warambefendokoate koamarîhawura mahu.

¹² Asükaiyu ŋgorü koamarîheira mahüfu. Nga asükaiyomo ahambo amboani nûmbürî hîfandî-rundeimbi ranai bubururü mburumbo moanambühî kiafu hüründümo pimarüwurî.

¹³ Ranîyu asu nûmbürî afîndî ranai hoafîyuhî yahuya, ‘Haponda ro nûngumandîhea? Ro wandî nîmorî afîndî hohoanîmo-yahandoweimbi ra koandîhehinîmboyahî. Awi ahandî hoafî anîmbo hîmborîndîmboemo.’

¹⁴ Nga asu nûmbürî hîfandî-rundeimbi ranai nindou ranahandî nîmorî masüfuwa hoeirüwurî houmbo sîmborî hoafîrîyomondühî yahomoya, ‘Nindou ndanana nûmbürî afîndandî nîmor-ani. Sîhîrî ahambo hîfokoararîhurî anîmbo asu muŋgu-moatükunî ra sîhefîndîmboe,’ mehomo.

¹⁵ Ranîyo nûmbürî hîfandî-rundeimbi ranai nûmbürambeahîndî sowaründümo moanewanî tüküyafu homo hîfokoamarüwurî. Asu nûmbürî ranî afîndî ranai nindou ranahamumbo ninî-nûnûngumandeapura?

¹⁶ Ai düdî nûmbürî ranambeahîndî nindou ranahamumbo hîfokoandeapurühî wain nûmbürî ra nindou bîdîfîrambo dagapurîmbui,” mehu. Nindou ranai hoafî ra hîmborîyei hehimbo hoafîyeihî seiya, “Awi ranî-moatükunî ra tükündîfemboe, nga ambembeyo-wamboane,” masei.

¹⁷ Nga Sisas ai aheimbo hîmboarî pareandürühî nûngumbo düdureandürühî yahuya, “Nîmboe asu Godîndî bukambe sürü ra paru masîhoemoa?

‘Nîmoei worîmboru-rundeimbi ai moaruwai-ane yahomo houmbo ambe mehomo,

nga nîmoei ra worî ranahambo ŋgînemîndîmbo weaŋgurühîdîdî bogorî nîmoeiyo.’

Buk Song

18:22

¹⁸ Muŋguambo nindou nîmoei ranîwamî pîrayei ana, ai mbusümo kîkîndahimboyei, asu nîmoei ranai nindouwamî pîrayo ana, nindoumbo muŋguna mosîhoasîndîheirîmboe,” mehu.

¹⁹ Ranîyo ahînûmbî hohoanîmo fîfîrundeimbiyomo asu Godîmbo sesi sîhou-rundeimbi bogorîyomo ai raru fîfîrîmarundî Sisas ai kafoefe hoafî hoafîmayu ra ahamumboyo. Ranîmboemo mamî ranî-sîmboani ai botîfe Sisasîmbo kîkîhimîndîmbo hohoanîmomemo, nga nîmorehî nindowenihî ranaheimboya yîhoefîmbo nûnûngumandîhimunî yahomo houmbo yîhîmbomemo.

*Ai Sisarîmbo takî kakî mandahündoyo asu wanîmandîyo
(Matyu 22:15-22; Mak 12:13-17)*

²⁰ Ahînûmbî hohoanîmo fîfîrundeimbi-yomo asu Godîmbo sesi sîhou-rundeimbi-yomo ai Sisasîmbo hîfandürühî nindou bîdîfîrî koamarîhouapura tîkaruhoumbo ahandî hoafî hîmborîmbo nouyafu mahîfomo. Nindou ranai ana tîkaru hou ŋgorü süngufihî ahandî hoafî hîmborîyowohü moaruwai hoafîmayu yaho hefe gafman bogorîndî warîhü hîningîfiyuwanî papî-hoafî-mbüruramboane, yahomomboemo.

²¹ Tîrîfoefe hoafombo mahîfomo ranai düduyafundühî yahomoya, “Nindou yamundo-randeimbi, fîfîrîhumboanefî hoafî se hoafayaf-ane asu yamundarowand-ane ranana anîhond-ane. Seana nindou ranai adükari

ndüreimbimbayeiyu asu ndürikoate-mbayeiyu ra moai hohoanimo yafu, nga seana anihondumbofe hohoanimo Godindi-mayo ranane yamundo arandi.

²² Se yihofimbo hoafiyafu, ro Sisarimbo takis kaki ra mandahundoyo asu wanimandiyo?" mehomu.

²³⁻²⁴ Sisas ai ffireandi ranana ahambo tikaruhoumbo woshihoaforirurühuyomo asu simbori hoafiyuhuyahuya, "Wambo kaki mam nafuiyomo. Sisami asu nduri kakifih apenigo ra dadea?" mehuamboemo. Yahomoya, "Sisarind-ane," mehomondamboyu.

²⁵ Asu Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, "Sisarindi moatükunayo ana, se Sisarimbo dabudo. Asu Godindi moatükunayo ana ra se Godimbo dabudo," mehu.

²⁶ Raniyo Sisas ai nimorehi nindowenih babidimbo nungumbo wataporimbo-randambe moai woshihoafiyumbo hohoanimo yomo. Raniyomo ahamundi düdufe hoafi ranahambo simbori hoafiyu maranda hepünafundühi hoafi kikiründümo houmbo manigomo.

*Sadyusi ai yifihündi botife ranahambo düdumefundi
(Matyu 22:23-33; Mak 12:18-27)*

²⁷ Sadyusihündi bidifiri ai raru hohoanimo yomondühiya, nindou yifihündi ngiri asukai botindahindi yahomo-rundeimbi ai Sisas sowana mahifomo.

²⁸ Ai Sisasimbo düduyafundühi yahomoya, "Nindou yamundo-randeimbi, Moses ai shefimbo hoafi mam sürü papira masihendi sapo nindou mam nimorehi semündü mbura asu nitori-koate yifayu ana, ahandi akidi ranai nimorehi ra asukai semündü haya nitori wakindamindoani nitori ranai amonjoandi nitori noumbiyuwamboane.

²⁹⁻³⁰ Mamimbo apodoho mam 7 manigomo. Amongo hondü ai nimorehi semündü haya nitori-koate yifiyuane, asukai akidi mbusümonindi ai amonjoandi kai ra semündü haya yifiyuane.

³¹ Asukai akidi ngörü ai-amboani amonjoandi kai ra masemündu. Apodoho mam 7 ranai munguambo nimorehi ra semindeimbi yangirimemo, nga ai nitori-koate yifisafimemo.

³² Asu sünguna nimorehi ranai-amboani yifimayo.

³³ Munguambo apodoho mam 7 ranai nimorehi ra masowandümo. Süngunambo nindou yifihündi botifeambe nimorehi ra dadi nimorehi-manda?" mehomu.

³⁴ Raniyu Sisas ai ahamumbo yare hoafiyipurühi yahuya, "Hifi ndanühane nindowenih ai nimorehiyafu asu nimorehi ai anamindühiyahi arihündi.

³⁵ Nga nimorehi nindowenih yifihündi asukai yangiri botayahindi ana, ngiri nimorehihindafu asu anamindühindahi rarandihündi.

³⁶ Rani-simboani ana ai sunambeahindi nendi nahurai-wambo ngiri yifindei. Sapo God ai yifihündi botirearu hayambo wambo ai ahandi nitori-anei.

³⁷ Sapo Moses amboani nindou yifiyeimbi botindahimboyei ranahambo ndore nafuimayu. Ai nimi akidou hai tikirimarandi ranahambo sürü papirandühya, 'Adükari God ranana Abraham, Aisak, Sekop ahamundani.'

³⁸ Ranimboane asu God ranana yifiyeimbiyei Godiyupoani, nga yangiri aniboadeiyei God-ani. Nindou düdi ai Godayu ra koadürumbo yangiri nungumboani," mehu.

³⁹ Ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi bidifiri ai hoafiyomondühi yahomoya, “Nindou yamundo-randeimbi sifahafi hoafi ra aboed-ane,” mehomo.

⁴⁰ Raniyomo nindou ranai asukai ngorü moatükunimbo Sisasimbo düdufembo yihimbomemo.

Nindou ranaheimbo Sisas ai God koamafoariri ranahambo düdumefiyu (Matyu 22:41-46; Mak 12:35-37)

⁴¹ Raniyo Sisas ai nindou ranaheimbo düdureirühi yahuya, “Asu nimboe nindou ai hoafiyehiya, ‘Krais nindou God ai nindoumbo aboedambomemo kamafoariri ra Defitindi ahuirani,’ aseia?”

⁴²⁻⁴³ Sapo Defit ahandihoari Herü Buk ranambe yare hoafiyuhiya, ‘Adükari ai wandi Adükarimbo hoafiyundowohü yahuya, ‘Se wandi warihondani bogorimbondafo nimandifi ngafimbo ro sishambo hürütümbi ra sifahafi hoarehi hini ngi ndiheapurimboane,’
Buk Song 10:1

mehu.

⁴⁴ Defit ai nindou ranahambo Adükari yahu marandi, asu Krais ai nüngunde ahandi ahuirimanda?” mehu.

Sisas ai ahinümbi hohoanimo firi-rundeimbimbo pap-hoafimarapuri (Matyu 23:1-36; Mak 12:38-40)

⁴⁵⁻⁴⁶ Nindou afindi ranai hihimboriyeiane, Sisas ai ahambo süngrurü-rundeimbimbo hoafiyuhü yahuya, “Se ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbimbo hibadumbo. Ai hoandari hoeari güdife hefe hoahoango wakifeyoani nindou ai ahamumbo hihifiyopuri asu maketambe ahamumbo ahiniyopuri-ramboanemo hohoanimoemo. Aiana Suda-yafe rotu worambe fondi wagabe raniwami nimarü asu sesi sesambe sia semindi nindife hefe wagabe nimarimboanemo hohoanimoemo.

⁴⁷ Nga aiana nimorehi kaisahoabedi ranaheimbo wosihofori-yondürühi ahei wori ahamumboru marundi. Asu ai aboedanemo mbiseiya yahomo houmbo Godimbo didibafiyomondühi ra hoandari hamindi didibafiyomo arundi. Nga süngunambo nindou ranaheimbo yibobofendürimbo simboani ana tiriifo afindi safi ndowandumboemo,” mehu.

21

Nimorehi kai napo-koate ai Godimbohünda kaki masihendi (Mak 12:41-44)

¹ Sisas ai nimarü himboapoyuane, nindou napo afindeimbi ranai hei Godindi wori ranahandi hipirambe kaki mafoarihindi.

² Raniyo asu nimorehi kai napo-koate ranai hamburi kaki yimbu hipiri ranambe mafoareanda hoeimareandi.

³ Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Ro sishamumbo anihondumboanahi nda hoafayahapuri, nimorehi kai napo-koate masihendi ranai nindou napo afindeimbi masihendi ranahambo ngasünde-amboane.

⁴ Nindou napo afindeimbi masihendi ranana akidouyo masihendi, nga ahei adükari ana mbenjorinduri. Nga nimorehi kai ndanana akidou mengoro ra masihendi,” mehu.

Sisas ai Godindi wori biri-boemboe mehu (Matyu 24:1-2; Mak 13:1-2)

⁵ Sisasimbo süngrurü-rundeimbi bidifiri ranai Godindi wori ranahambo nimorehi aboedinamboyo asu Godimbo saimbo moatükuninambo yihururu

marundi ranahambo wataporimbomarundi. Nga asu Sisas ai hoafiyuhi yahuya,

⁶ “Ro sihamumbo hoafayahapuri, ndani moatükuni hoeiarundi nda mamí simboani ngiri nímoei mamamboani ngoründwami nanjo, nga ai hifitireboai pütapındimboe,” mehu.

*Sisas ai tiñirifo afindi tükündifemboe, mehu
(Matyu 24:3-14; Mak 13:3-13)*

⁷ Asu ai düduyafundühi yahomoya, “Nindou yamundo-randeimbi, rani-moatükuni ra nüngu-simboani tükümandifea? Nini boatei tükümandife rani-moatükuni tüküfemboayo ranahambo nafuimboa?” mehomó.

⁸ Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Se hibadumbo, nga nindou ai mamí simboani sihamumbo tikai hoafındimboemo. Nindou afindi ai ngomo wandi ndüri dükandundühi animboya, ‘Ro rananahi nda,’ asu ‘Ndearambo rani-moatükuni ra tüküfemboane,’ mbisimboemo, nga se yowaní ahamundi süngufepoani.

⁹ Asu se ngorü hifihündi nindou yifiaremo hoafi, asu ngorü ngoafihündi yifiaremo hoafi ra himborindeihí yihimbondeimboyei. Nga sapo rani-moatükuni boatei tükündifemboe, nga bidifiranambo si ana ngiri nímai tükündifeyo,” mehu.

¹⁰ Raniyo aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Ngorü hifihündi ai ngorü hifihündi babidimbo yifiarındimboemo asu ngorü adükari bogorındi nendi ai ngorü adükari bogorındi nendi babidimbo yifiarındimboe.

¹¹ Hifithe afindi hamindi tükündifehü asu ngorügoanini sesikoate-ndeihí wembombondei asu angünihaindei raraondihümboyei. Asu sünambe rani-poanimbo yihimboeimbi moatükuni bidifiranambo si tüküfemboayo ra nafuimbohünda tükündifeyoani se yihimbondeimboyei.

¹² Nga rani-moatükuni ranai tüküfekoate-yoambe animbo se wambo anihondumbo-arihindirí ranimbo-hünda nindou ai siheimbo kikihindümondürí houmbo moaruwaimbo-ndundürimboemo. Rananimbo rotu worambe papi-hoafındundürí mbundumbo karabusí-ndundürimboemo. Asu ndowandümondürí ngomo adükari bogorí asu gafmani-yomondi himboahü papi-hoafındundürimboemo.

¹³ Refeambe animbo siheimbo aboedi hoafi ra wataporimbo-yombo nafi yagodimboe.

¹⁴ Ranimboane se afindi hohoanimondeihíya, ro nini hoafi hoafimandefi mbiseimboyei.

¹⁵ Nimboe sapo ro wandihoari animbo sihei hohoanimoambe horındiheandühi ndoríhoeimbi fifirife ndahandürani se hoafayei ra nindou ngorü ai-amboani ngiri gogonimbondihendühi moaruwaimbo-ndeandi.

¹⁶ Siheimbo sihei boagiri, amonjo-mami, akohoandi, rehímami, mamisiri, ngunindi rananimbo hürütümbi nindouyei warihündihindürimboyei. Rananimbo seambeahindi bidifiri ana hifokoandundürimboemo.

¹⁷ Munjuambo nindou ai sihamumbo moaruwaimbo-ndihindürimboyei, sapo se wambo anihondumbo-arihindirí ranimbo-hünda.

¹⁸⁻¹⁹ Nga sihei mbirinanji mamí ra ngiri findihoaiyo. Se nginindi aniboadei animbo se yangiri niñgombo hondü ndahümündimboyei. Rananimbo sihamundi fimbo fandíhepurimboe sihamundi yangiri niñjo ranahambo,” mehu.

*Sisas ai Serusarem+imbo moaruwaimbo-ndifemboe mehu
(Matyu 24:15-21; Mak 13:14-19)*

²⁰ Sisas yahuya, “Se hoeir+hindani ami ai sinimo Serusarem ngoafi ra worari wakarundi ana, se fifir+ind+hindi Serusarem ai ndeara moaruwaimbo akimane.

²¹ Ranan+imbo nindou did+yei Sudia ngoaf+hü amarei se feboehi hehi hifi wafuana gagüsi asu Serusarem ngoaf+hü amarei se ngoafi ra hin+ng+nd+hi hehi ngorüni ngei, asu ngorü hifi+hü an+imboei se yowan+ Serusarem ngoaf+nambo hopoani.

²² Rani-simboani an+imbo God ai tñir+ifo masahündür+ ranaheimbo simbori moaruwaimbo-ndearümbui, ranan+imbo mungu-moatükuni Bukambe hoaf+mayo ra an+hondü tükünd+femboe.

²³ Rani-simboani ana nimorehi warandühumbi asu nimori kehureimbi ana hipoani+himboeimbou-anei. Sapo rani-simboani an+imbo hifi ndan+hü nimbori afindi tükünd+fehü asu God+ndi moaruwaimbofe ra nimorehi nindowenih+ ranaheiwami pind+imboe.

²⁴ Ranan+imbo hari nendi ai did+imo nindou bidif+rambo hifokoakondundürühi asu bidif+rambo karabus nindoumbo-ndundür+ munguambo hifina ndowandoümondür+ ngomboemo. Ranan+imbo ahei ndifo ranai Serusarem ngoafi ra püh+ndei nimandi ngeimbo God ai aheimbo hifand+imbo hoaf+mayu süngu tükünd+femboe,” mehu.

*Nindou Hondü ai kudümbui
(Matyu 24:29-31; Mak 13:24-27)*

²⁵ Sisas ai hoaf+yuh+ yahuya, “Rani-simboani ana rani-poan+imbo wos+hoafori moatükuni hüf+hamindi, amoamo asu mupui rani+fih+ tükünd+femboe. Asu hifini sir+wara ranai afindi-afind+indowohü mbundo pindo ndandani nindou ai afindi hohoan+mondeih+ y+h+imbondeimboyei.

²⁶ Nindou afindi ranai hifi ndan+hü nini-moatükuniyo tüküfemboayo ranahambo himbondeih+ y+h+imbombo himboari wuwur+ndearümbue. Nimboe sapo munguambo ng+n+ndi moatükuni sünambe ranai-amboani fifim+nd+imboemböhünda.

²⁷ Ranan+imbo nindou ai hoeind+horan+ Nindou Hondü ranai mbur+ngai wami n+mandü haya ahand+ himboamupuimbo-randeimbi ng+n+ndi rani kapeihü kudümbui.

²⁸ Rani-moatükuni ranai hapoadümbu tüküfembo mbisi haya tükünd+feyoani bot+ndahi nimboeimbo mbiro bot+nd+hindi sapo God ai s+heimbo aboedambo-fembo ra ndeara tüküfembo yang+rane,” mehu.

*Süfur+ n+m+ndi ranahambo se tür+boad+hindi
(Matyu 24:32-35; Mak 13:28-31)*

²⁹ Sisas ai kafeefe hoafi mam+ hoaf+yupurüh+ yahuya, “Se süfur+ n+m+nd-ane asu amur+ n+m+ ranamboani hoeindundi.

³⁰ Sapo se hoeirundan+ n+m+ ranai hoaihoai simbori bokari arandi ana, se fifir+ndundi ai ndeara hoembo yahomboane.

³¹ Mam+ yahuraiane sapo se hoeindundani rani-moatükuni tükefeyo ra se fifir+ndundi God ng+n+ndi hifandarandi ra ndeara tüküfembo yang+r-ane.

³² Ro sihamumbo an+hondümbonan+ hoafayahapuri, nga se fifir+ndundi nindou hapondani an+imboei ranai yif+koate-yeiambe an+imbo rani-moatükuni ra tükünd+femboe.

³³ Hifi sünü ana awar+nd+hoemboe, nga wand+ hoafi ana ng+r+ awar+nd+hoeyo,” mehu.

Sisas+imbo süngrurü-rundeimbi ai h+badümbu

³⁴⁻³⁵ Sisas ai hoafi yupurühi yahuya, “Se hibadumbo! Se munquambo sesesindimo asu bia ndimindimo houmbo mamikari hohoanimondimo asu findi moatükuni ranimbo afindi hohoanimondimo ndumboemo. Ranimoatükuni ranai sihamumbo andürambe nin+hondi p+rayo nou yahurai animbo randeapurimboe.

³⁶ Se munquambo si hibadü niñgomombo Godimbo didibafindafu ndundi. Tiñirifo tükefeyo ra ñginindi niñgo hombohünda asu Nindou Hondüdi himboarühi tükufembohünda ranimbo didibafindafundi,” mehu.

³⁷ Sisas ai munquambo si Godindi wori ranambe nindou yamundeandüri hu asu nimbokoani hafu Orif Hifi Wafuambe apu marandi.

³⁸ Asu nindou ranai siambe hondü Sisasindi hoafi himborimbohünda Godindi worina hei marihündi.

22

*Suda-yafe bogori nindou ai Sisasimbo hifokoefimbo hoafi fifirimarundi
(Matyu 26:1-5, 14-16; Mak 14:1-2, 10-11; Son 11:45-53)*

¹ Bret yisikoate seseimbo si Pasofa sei-arihündi ranai tükufembo yangirimayo.

² Ranioyo Godimbo sesi sihou-rundeimbi bogoriyomo asu ahinümbi hohoanimo fifirundeimbiyomo ai nimorehi nindowenihimbo yihimboyomondühi Sisasimbo hifokoefimbo nafi kokomarundi.

³ Ranioyo Sudas Iskariot Sisasimbo sünggurü-rundeimbendambo mamihandi fiambe Satan ai mafarifiyu.

⁴ Ranioyo Sudas ai Godimbo sesi sihou-rundeimbi asu prisman bidifiri Godindi wori hifandimarundi ahamumbo sowanambo ai nününgundiri Sisasimbo ahamundi warihümandiri ranimbo fifirifembohünda mahu.

⁵ Ranioyomo asu nindou ranai hihifi-hihifiyomondühi Sudasimbo kaki masabudo.

⁶ Ai hohoanimo mamisüngguru mburumbo hifanda humbo nindou afindi ranai Sisas-dibo nimarikoate-yei-ambe ahamundi warihüfimbo yahu hayamboyu.

Sisas ai ahambo sünggurü-rundeimbi babidi sesesi si ra nimarimombo masiwasümo

(Matyu 26:17-25; Mak 14:12-21; Son 13:21-30)

⁷ Bret yisi-koate sesiimbo si God ai Israerimbo aboedambo-mareandüri ra tükufeyoambe animbo sipsip nimori ra hifokoefemboane.

⁸ Sisas ai Pita weimbo Sonimbo hoafi yupirühi yahuya, “Ngafani sesi sihefimbo sindindineamuni adükari si ranihu sesesimbohünda,” mehupiri.

⁹ Asu simbori düdurinerühi safaniya, “Nahanihümboyafi yihoehimbo sesi ra sindifembo hoafayafimuni rana?” masafani.

¹⁰ Asu simbori hoafi yupirühi yahuya, “Ngoafi adükari ranihu ngafandühi nindou mamihoe hipirambe fuindamündü haya nguani hoeindinerimboyafani. Nga ahambo animbo sünggundiniri nini worambeahiyo karefuendi ra.

¹¹ Rananimbo wori aharambüri ranahambo hoafindafinadowohüya, ‘Yamunde-randeimbi ai sihambo hoafiyuhi yahuya, ‘Ro wambo sünggurundiri-rundeimbi babidi wori nahanambe sesesimandefi God ai Israerimbo aboedambo-mareandüri si ra?’ mehuamboane,’ mbisafani.

¹² Asu ai sihafanimbo sesi napo kurife nimarisi sesiimbo fondi afindi buriyoweimbi nimoamonindi wori nafuindüpürimbui. Se ranihu sesi napo sindindineandi,” mehu.

13 Rani-yafani Pita weimbo Son ai hafani hoeiri-neandane asu munguambo moatükuni ra Sisas hoafimayu süngu tüküme feyo. Rani-yafani asu ranihü sesi ra sindimarineandi.

Adükarindi sesi Sisas ahandi hoari süngrurü-rundeimbimbo masagapuri (Matyu 26:26-30; Mak 14:22-26; 1 Korin 11:23-25)

14 Sesi sesimbo yahomo houmbo Sisas ai ahambo süngrurü-rundeimbi babidimbo sesi fondühi mamarimo.

15 Ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Ro afindi hamindi yifirayahi se-babidi sesesimbo God ai Israerimbo aboedambo-mareandüri si, nga asu sünggunambo ana ro asübusi afindi ndahamindimboyahi.

16 Ro asükai ngiri sesi ndahurai dagadhi, nga ngombo rani-moatükuni ra God hifandarandi ranambe tükündifemboe,” mehu.

17 Raniyu Sisas ai kap hoe semündü Godimbo hihifirüri mbura yahuya, “Kap hoe nda sowandümo houmbo sihamundihoari simindimo.

18 Asu ro wain boboe ra asükai simindikoate ngambo God nginindi hifandarandi ra tükündifemboe,” mehu.

19 Asu asükaiyu bret semündü Godimbo hihifirüri mbura hifitire ahambo süngrurü-rundeimbimbo yimbureapurühi yahuya, “Nda wandi saf-ane asahapuri. Nga se wambo hohoan+mombohünda randu ndundi,” mehu.

20 Mare yahurai sesi sowasümo mburu Sisas ai kap semündü hayambo hoafiyuhi yahuya, “Kap nda wandi hori sihamumbohündambo karefoendi rananimbo simbori hoafi femindi asihefeyo ra nginindamindimboe.

21 Sihamundi mbusümo nindou mamai ai wambo hürütümbi nindou-yafe warihüdeandirimbui. Nga ahandi watingar ra wandi dibore sesi nandife fondiwami anango.

22 Nine-moatükuni God ai Nindou Hondü ahambo refimbo hohoan+momayu ra yahurai tükündifemboe. Nga Nindou Hondumbo hürütümbi nindou-yomondi waruhariri ranai hipoan+mbembou-ani,” mehu.

23 Raniyomo asu süngrurü-rundeimbi ai ahamundihoari rani-moatükuni ra didi ramande yahomo houmbo simborindüwurimemo.

Süngrurü-rundeimbi ai düdi adükarayu yahomo houmbo hoafinambo simbori simborimemo

24 Sisasimbo süngrurü-rundeimbi ai düdi adükarayu yahomo houmbo simbori hoafiyomondühi mamarimo.

25 Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Ndifoyei adükari bogori ai ana ndüreimbyomo houmboanemo asu nimorehi nindowenih ra hifandirundüri arundi. Nga nindou ranaheimbo hifandirundüri arundi ranahamumbo aboedi farihou-rundeimb-anemo sei arihüdi.

26 Se yahurai randafumboemo, nga adükari hamindayu sihamundi mbusümo ra ai hoarifi nindou nahurai-mbiyuwamboane. Asu horombofi hu ratüpurü-randeimbi ai fehefembo ratüpurü-randeimbi nahurai-mbiyuwamboane.

27 Düdi adükari hamindayua? Sesesi fondühi amaruyu asu sesi yimbuareandiyu? Se raru hohoan+moyomondühiya sesesi fondühi amaruyu ai adükari hamindayu. Nga roana sihamundi mbusümo fehefembo ratüpurüya rihandeimbi nahurai-anahi.

28 Se wambo tigrifo tüküme feyo ra moai hiningirundi.

29 Ro sihamumbo hifandimbo nginindi asahapuri wandi Ape wambo hifandimbo nginindi masendir nou.

30 Se ro nginindi hifandarihandi ranambe wandi sesi fondiwami sesi dowadumo hoe ndimindimondumboemo. Asu se bogorindi nimari fondiwami nimandumombo Isiraeri-yafe siri 12 ra hbadumboemo,” mehu.

*Sisas ai Pitamboya, ai wambo daboadi hihirindeandirimbui mehu
(Matyu 26:31-35; Mak 14:27-31; Son 13:36-38)*

31 “Saimon, Saimon, Satan ai sihafi anihondumbofe ra refe hoeifembo hoafiyumboani sapo nimorehi mbanhi hiriyehi badini pirhinduhi safi hinngarihindi nou.

32 Nga ro Godimbo didibafimeheandi sihafi anihondumbofe ra hinngindowamboya sahehea. Rananimbo se asukai hihirindafo wambo sowanambo didifihumbo apodoho-apodohoyomondeimbi ranahamumbo fandihawapura nginindimbeyomo-ndamboane,” mehu.

33 Nga Pita ai Sisasimbo hoafiyunduwohu yahuya, “Adukari, ro ndearambo nafirihamindimboanahi se-dibo karabusambe hombo asu yifimbo amboani,” mehu.

34 Sisas ai hoafiyuhhi yahuya, “Pita, hapo nimbikoani kakaro ai hoafikoate-yuambe animbo se wamboya ngimimbo moai fifirihini mbisafindirimboyafi,” mehundo.

Sisas ai ahambo sunggurü-rundeimbimbo kaki sandife arü pisao yihimindi asu napo arü ra mbisiwandumo-ndamboane mehu

35 Sisas ai ahambo sunggurü-rundeimbi ranahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Horombo ro sihamumbo koarheheapurühi sahiya, ‘Se kaki sandiferambo arüyo asu napo sandiferambo arüyo, asu su yirambe kikifoefemboane semindipoani’ masahi rani-simboani se bidifiri moatükuni mbonimborundumondai?” Ai hoafiyomondühi yahomoya, “Wani,” mehomo.

36 Ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Haponda nindou düdi se kaki sandiferambo arü, düdi se pisao yihimindi hamindi ra semindikoate-ayu ana, ahandi ngisihari hoeari ra nindou ngorumbo sagadowohumbo asu rani fihindi kaki ndemündü haya pemimbiyu-wamboane.

37 Godindi bukambe hoafiyowohü yahoya, ‘Ahambo moaruwai ho-animoyu-randeimbi nindou nahurai randihorimboyei,’ meho ranana wamboyo, nga ranane hapondanambe tükefeyo,” mehu.

38 Ahandi sunggurü-rundeimbi ai hoafiyomondühi yahomoya, “Adukari! Hoeiro, pisao yihimindi hamindi yimbu nda,” mehomo. Ai hoafiyupurühi yahupuriya, “Ra ndearane,” mehupuri.

*Sisas ai Orif Wafuambe Godimbo didibafimayu
(Matyu 26:36-46; Mak 14:32-42)*

39 Sisas ai adukari ngoafi ra hinngire hayambo Orif Wafuana mahafu sapo munguambo si refi marandi nou. Raniyomo asu ahambo sunggurü-rundeimbi ai ahandi süngu mahafomo.

40 Ai hafomo nimarimboyohü tüküfihhi hoafiyupurühi yahupuriya, “Nini-moatükuni sihamumbo rande hoeindeapurimboe ranimbo-hünda se Godimbo didibafindafundani sihamumbo nginindi mbisagapuramboane,” mehupuri.

41 Sapo nimoefi pifeyoani ho pirayo rani simogodühi safi Sisas ai hu yiri yimbu pusire nimarumbo Godimbo didibafimefiyu.

42 “Ape, se yifirayafi ana, wambo asubusümbi moatükuni tüküfemboayo ra raguanambo-ndowandi. Nga se nine yifirayafi rani süngundowandi, nga ro yifirayahhi rani süngufepoani,” mehu.

⁴³ Raniyo asu sünambeahindi nendi ai ahambo nginemündümbohünda tüküme fiyu.

⁴⁴ Sisas ai asübusi afindi hamindi semindimboayu ranahambo hamindi tütüngrihoei hayambo Godimbo didibafimayu hoango. Raniyo asu ahandi yikunimihoe ranai hori nahurai pimendo hoango.

⁴⁵ Sisas ai Godimbo didibafiyu moendire hayambo ahambo sünggurürü-rundeimbimbo sowana huane asu mapomo sapo afindi hohoanmoyomondühi wambo.

⁴⁶ Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Nimboe se hapoana apusayomoa? Nga botiyafu Godimbo didibafindafundi ninimoatükuni rande hoeindeapurani nginipurimindimbohünda,” mehu.

*Sisasimbo mbumaründümo
(Matyu 26:47-56; Mak 14:43-50; Son 18:3-11)*

⁴⁷ Sisas ai wataporiyuhü nünguambe awai nendi afindi ranai masifo. Sapo Sudas Sisasimbo sünggurürü-rundeimbi ambeahindi-mayu ranai sepurimündü haya mahafomo. Raniyu asu Sudas ai Sisasimbo wakikihimbohünda ahandi fikimi mahu.

⁴⁸ Asu Sisas ai hoafiyundühi yahuya, “Sudas, se wakikihimbo asafi ra Nindou Hondumbo hürütümbi nindou-yafe warihüfimbo safomboyafi?” mehu.

⁴⁹ Sisasimbo sünggurürü-rundeimbi ai hoeirundane ahambo kikihimindimbo yangrimemondamboemo hoafiyomondühi yahomoya, “Adükari, ro yihoe fi pisao yihimindi safi ranambo hitihupirimbo?” mehomo.

⁵⁰ Raniyo asu aihündi mamai ai pisao ndarhendühindamboyu Godimbo sesi sihou-rundeimbi bogori hondüdi ratüpuriyu-randeimbimbo warihondü himbohoeari mafoafoareando.

⁵¹ Sisas ai hoafiyuhi yahuya, “Yowan! Ndahurai refepoani!” mehu. Raniyo ahandi himbohoeari ra waripamareanda asukai koadürü koadürümefeyo.

⁵² Nindou sapo Sisasimbo kikihimindimbo masifomo ra Godimbo sesi sihou-rundeimbi bogoriyomo, Godindi worihifandiru-rundeimbi prisman bogoriyomo asu Suda-yafe bobogori raniyomo. Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Se pisao yihimindi asu nimihari fufuründümo masifomo ra hühühüninindoumbo kikihemündimbo nahuraiyomo.

⁵³ Ro sebadimbo munguambo si Godindi worambe nimari marihandi ra moai ranihu kikihiründümondiri. Nga haponda sihamundi siane nimboe nimbai adükari tüküfihisimbo ngasündeamboane,” mehu.

*Pita ai Sisasimboya, Ro moai fifirihini mehu
(Matyu 26:57-58, 69-75; Mak 14:53-54, 66-72; Son 18:12-18, 25-27)*

⁵⁴ Sisasimbo kikihiründümo houmbo Godimbo sesi sihai-randeimbi bogori hondü ahandi worinambo sowaründümo mahifomo. Raniyo asu Pita ai süngumarapuri hüfu.

⁵⁵ Asu ai hai wori gabusümo püpiru houmbo mamarimondamboyu ranihu aibabidimbo mamarimo.

⁵⁶ Nimorehi mamai ratüpuriyorandeimbi ai hai sihi himboyowane Pita ai mamaruwamboyo ndoreri türüfoareri mbura hoafiyowohü yahoya, “Nindou ndanana sapo Sisas-dibo hu marandani,” meho.

⁵⁷ Pita ai hoafiyuhi yahuya, “Nimorehi se hoafayafi ranana moai akidouamboani ro fifirihini,” mehu.

⁵⁸ Asu rani wangabeahi safi nindou ngorü ai hoeiriri hayambo hoafiyundühi yahuya, “Ngorü ana sapo seanafisi.” Nga Pita ai hoafiyuhi yahuya, “Wandafi, roana wananahi ana,” mehu.

⁵⁹ Ran-ahandambohöndi gedühi safi homboyoane asukai nindou ngorü ai hüti hoafimarüri, “Sapo nindou ndanana Sisas-diborihindani nimboe ai-amboani Garirihünd-ani.”

⁶⁰ Asu Pita ai hoafiyuhuya, “Wandafi, roana moai fifirihendi se watorimbo-arandi ranahambo!” mehu. Raniyo asu hoafiyuambe kakaro ai hoafimayu.

⁶¹ Raniyo asu Adükari ai hihirifi Pitambo türümafoariri. Asu Pita ai hohoanmomayu Adükari ai hoafimeindo ranahambo. Hapo nimbokoani kakaro ai hoafikoate-yuambe animbo se ngimimbo wambo moai fifirihini mbisafindirimboyafi.

⁶² Raniyu asu Pita ai weindani tüküfi hu afindi hamindi aranmayu.

*Nindou ai Sisasimbo tirifoefe hoafiyomondühi harimemondo
(Matyu 26:67-68; Mak 14:65)*

⁶³ Nindou Sisasimbo hifandimaruri ranai tirifoefe hoafiyomondühi bubumaruri.

⁶⁴ Ai ahandi himboari hoearinambo gabudifoarüwuri houmbo hoafiyomondowohü yahomoya, “Se Godindi hoafi hoafiyafirandeimbayafi ana, hoafiyafimuni düdi sishambo harimayunini rana!” mehomo.

⁶⁵ Ai Sisasimbo moaruwai hoafiyomondo marundi.

*Sisas ai kansriyomondi himboarühi tüküfi hoafi didiboadomareandi
(Matyu 26:59-66; Mak 14:55-64; Son 18:19-24)*

⁶⁶ Simayowamboyo hifandirundeimbi ai mafandundi. Asu Godimbo sesi shou-rundeimbi bogoriyomo asu ahinümbi hohoanimo yamundurundeimbiyomo ai-amboa ai-babidi fandu mburumbo Sisasimbo sowaründümo ahamundi bogori hondü kot raninambo mahifomo.

⁶⁷ Ai hoafiyomondühi yahomoya, “Se Kraisyayafi ana, hoafindafimuni,” mehomo. Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Ro hoafehapuri amboani ngiri se wambo anihondumbo-ndundi.”

⁶⁸ Asu simbori sishamumbo ro düdueheapuri amboani ngiri hoafindimondiri.

⁶⁹ Haponda ndanihu piyo hayambo süngunambo aho ranana, Nindou Hondü ai God Nginindeimbi ahandi warihondü warihü nimandümbui,” mehu.

⁷⁰ Ai munguambo hoafiyomondühi yahomoya, “Ranayo ana, se Godindi nimoriyafi?” Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Se sishamundihoari hoafayomo rasi, nga rananahi,” mehu.

⁷¹ Ai hoafiyomondühi yahomoya, “Refe ana, nimboe nindou ngorumbo ahambo hoefimbo hoafayefa? Nga ndearambo shefi himboambenambo hoafimayuambo himboriyefi-mboanefisi,” mehomo.

23

*Pairatimbo sowana Sisas sowaründümo mahifomo
(Matyu 27:1-2, 11-14; Mak 15:1-5; Son 18:28-38)*

¹ Munguambo rani boboagori-memo ranai Sisasimbo sowaründümo Pairat sowanambo mahifomo.

² Ai ahambo papi-hoafirirurühi yahomoya, “Nindou nda shefi nendambo hohoanimo mamikarimarandüra kikihimarhurimidefi. Ai

hoafiyuhî yahuya, 'Yowanî Sisarîmbo kakî saimbopoanî,' yahu asu ahandî fimboya, 'Krais, adûkarî bogor-anahî,' mehu," mehomo.

³ Pairat ai Sisasîmbo dūdūrirūhî yahuya, "Se ra Suda-yafe adûkarî bogoriyafi?" mehuamboyu. Sisas ai sîmborî hoafiyuhî yahuya, "Sîhafîhoarî hoafayafîsî," mehu.

⁴ Pairat ai Godîmbo sesî sîhou-rundeimbî bogoriyomo asu awai nendî afîndî menġoro ranaheimbo hoafiyuhî yahundūrîya, "Ro nindou nda moai nîni-moatükunî moaruwai rareanda hoafî hîmborîyahî," mehu.

⁵ Ai asûkaiyei pukûna hoafîyeihî seiya, "Sisas ai hoahoanġu wakîreandūhî nindou yamundîreandūhî hohoanîmo botîmareandūrî. Ai Gariri hîfîhū piyu haya sünumbo Sudia hîfîhū tüküme fiyu," masei.

Pairat ai Sisasîmbo Herot sowana koamarîheirü

⁶ Pairat ai hoafî ra hîmborîyu haya dūdūfîhî yahuya, "Garirihündîyu nindou nda?" mehu.

⁷ Herot ai mamî profens hîfî ra hîfandîmarandî ranî hoarehîyu Sisas ai manūġu. Ranîmboyu asu Pairat ai Sisasîmbo Herot sowana koamarîheirambo mahu sapo Herot ai ranî-sîmboanî Serusaremîhū mamaru wambo.

⁸ Herot ai Sisas hoeiriranî mayowambo hîhîfî-hîhîfîmayu, nîmboe sapo ai moanî hoafî yangîrî hîmborîyu hayambo asu hoeindîhinî mehu. Ai sapo yare hohoanîmoyuhū Sisas ai hepünîfeimbî moatükunî randeanda hoeindîhea yahuhayambo.

⁹ Herot ai Sisasîmbo dūdu-dūdumarūrî, ŋga asu moai akîdou-amboanî nîni hoafî hoafîyu, ŋga wanî.

¹⁰ Godîmbo sesî sîhou-rundeimbî bogorî asu ahînūmbî hohoanîmo yamundu-rundeimbî akîmî manîġgomo ranai tîkaruhoumbo Sisasîmbo papi-hoafîmarurî.

¹¹ Herot ai ahandî ami babîdî Sisasîmbo tîrîfoefe hoafîyomo mburumbo asu bogorî-yomondî hoearî aboedî safî yihuruwurî mburumbo asûkai Pairat sowana koamarîhawurî.

¹² Horombo ana, Pairat ai Herotî-dîbo sîmborî ŋġinîndūrîmefanîyosî, ŋga rasîmboanî ai aboedî-aboedîmefîneandî.

Pairat ai Sisasîmboya yîfîmbiyuwamboane mehu

(Matyu 27:15-26; Mak 15:6-15; Son 18:39; 19:16)

¹³ Pairat ai Godîmbo sesî sîhou-rundeimbî bogorî asu Sudayeî bogorî munġuambo nindou amurî ranîyeî aheimbo gugurîmareandūrî.

¹⁴ Ai hoafîyundūrūhî yahuya, "Nindou wambo sowana sahorîmîndei masînei ndanahambo hoafîyeihî seiya, 'Moaruwai hohoanîmoyu randeimbani' masei. Ro ahambo sîhei hîmboarūhî dūdumarîhinî, ŋga ro moai se ahambo papi-hoafîmarîhorî ra nîni-moatükunî moaruwai rareanda hoafî hîmborîyahî.

¹⁵ Asu Herot ai hoeiriranî nîni-moatükunî moai rareandî, ŋga ranîmboyu hîhîrirî sîhefîmbo sowana koamarîheirambo masūnu. Ŋga asu ai nîni-moatükunî moaruwai rareandai anîmbo ranîmbo yîfîmanda?

¹⁶⁻¹⁷ Ro ahambo tîġrîfo ndahando mbundîhambo anîmbo asu moanî aboedî koandîhehina ŋgumbui," mehu

¹⁸ Munġuambo nindou ranai fandîhi pukûna hoafîyeihî seiya, "Nindou nda ndahorîmîndei ŋgei hîfokoandîhorî. Ŋga rananîmbo Barabasîmbo aboedambo-fimboani!" masei.

¹⁹ Barabas ra ai adûkarî ŋgoafîhū gafman babîdî yîfiarîyu nindou hîfokoare hayambo karabusîmefîyu-ani.

20 Pairat ai Sisasimbo hiniŋgifiyuwani aboedambo homboani mehu raniyu asu awai nendi afindi ranaheimbo asukai hoafimeyunduri.

21 Ai asukai pukuna hoafi karihehinduhi seiya, "Nimi keimbi karihendeimbifih pandiwuri! Nimi keimbi karihendeimbifih pandiwuri," raranimayi.

22 Ai asukaiyu ngimimbo dudureanduruhi yahuya, "Nine-moatukuni ramareandi? Ahambo hifokoefimbo asei ra ro hoeirihina moai nini moatukuni akidou-amboani rareandani hoafi himboriyahi. Nga moani akidou yangiri tirifo ndahando mbundha aboedambo koandihina mbihu," mehu.

23 Nga ai moani hoafi pukuna karihehinduhi hutihofiyehi seiya, "Sisas ai yifimbiyu-wamboane, yifimbiyu-wamboane," mayei. Ai hoafimayi habodei ra moani Pairatindi hoafi ngasunde hayambo ahei nimoamo hamindimayonduri.

24 Raniyu asu Pairat ai Sisasimbo ahei hohoanimo sungumareandi.

25 Raniyu nindou mam Barabas gafman babidimbo yifiariyu nindou hifokoare hayambo karabusambe mamaru ahambo aboedambo koamarheru. Raniyu asu ai Suda nine refembo yifirimayi sungu Sisasimbo ami-yomondi warihumariri.

Sisasimbo nimi keimbi karihendeimbifih tikorundumo pamaruwuri (Matyu 27:32-44; Mak 15:21-32; Son 19:17-27)

26 Sisasimbo sowarundumo homondane Saimon Sairinihundi ai nafini masufu ngoafinambo hifombo yahuhayambo. Raniyomo asu Sisasindi nimi keimbi karihendeimbi ra sowandifi hawa Sisasindi sungu hufi yahomo houmbo huti-hutimaruri.

27 Asu awai nendi afindi ranai Sisasindi sungu husih, nimorehi bidifiri ranambeahi mahusi ranai Sisasimbo hohoanimoyehi araninambo sahorimindei mahusi.

28 Nga asu Sisas ai hihirifi hoafiyundurühi yahuya, "Serusaremihundi nimorehi se yowan wambo araninambo-yondiripoani. Nga sihei fimbo asu sihei nimoakidiboumbo animbo araninambo-ndihundi.

29 Awi mam si tukundifemboe rani-simboani nindou ranai hoafindeihya, 'Nimorehi niori wakemindikoate-ayei asu niori titihukoate-ayei se hihifi-hihifindei. Sapo aheimbo tirifo ra ngiri tukundifeyo,' mbiseimboyei

30 Rani-simboani animbo nindou ai nimoai wafumbo hoafindeihya,

'Wamini piyafimuni,' mbisei.

Asu asukai hifi wafumboya,

'Gabudifoarwamuni,' mbiseimboyei!

Hosea 10:8

31 Hapondani ro nimi yangiri nahurai-anahi, nga wambo rawarhindiri. Nga sungunambo moaruwai tukundefeyoani se nimi yapari nahurai-ayei siheimbo nungumandifendura?" mehu.

32 Nindou yimbu moaruwai hohoanimoyafandeimbi amboani Sisas dibombo sowapundumo mahifomo ahafanimbo hifokoefepirimbohunda.

33 Ai hei nimoai wafu mbirihapiri sisami sei arihundi ranihu Sisas asu humbuhuniyafan-rinandeimbi nindou yimbu ahamumbo tikorupundimo pamarupuri ra Sisas ai mbusumoyuwane asu ngoru ai warihonduniyu asu ngoru ai kadudaniyu yafine pamarupiri.

34 Sisas ai hoafiyuhya, "Ape, amboawi mbisafi nimboe ai moai fifirundi nine-moatukuni rawarundi ranahambo," mehu. Asu ami ai satu piraimemo didai Sisasindi-mayo hoeari ra mandemundu yahomo houmbo.

³⁵ Nindou afindi ranai niboadei himboanambo hifandihündi, nga bobaagori nindou ai Sisasimbo tirifoarüwuri hoafiyomondühi yahomoya, “Nindou bidifirambo aboedambo-reandüri marandi. Se Godindi nimori Krais-ayafi ana, yaro shafihuari aboedamboyafu,” mehomu.

³⁶ Asu ami amboani tirifoarüwuri homo hühütimbü moatükuni wain hoe finiga masabudo.

³⁷ Ai hoafiyomondowohü yahomondoya, “Se Suda-yafe bogorayafi ana, yaro shafihuari aboedamboyafosi!” mehomu.

³⁸ Nimi keimbi karhendeimbi nimoamo ndaru sürü pamarundi: NDA SUDAYAFE ADÜKARI BOGORANI.

³⁹ Nindou hühühünüyafani-rinandeimbi nimi keimbi karhendeimbi fih mapenmbafani ngorü ranai Sisasimbo tirifoarirühi puküna hoafiyuhü yahuya “Se ra Kraisiyafi? Ranayafi ana, yaro shafihuari aboedamboyafosi asu yihohimbo amboani aboedambo-rowamuni,” mehu.

⁴⁰ Nga asu ngorü hühühünüyurandeiimbi gorügoanini mapenüngu ranai afoai yahu hoafiyundowohü yahundoya, “Se Godimbo yihimboyafai? Nga se tinjirifo asowandifi nahuraiane ai-amboani asemüdu.

⁴¹ Shiri tinjirifo asahoamindehi ranana sapo nini-moatükuni shiri ramarhoandi rani-süngumboane. Nga nindou ndanana moai nini-moatükuni moaruwai rareandi.”

⁴² Asu ai hoafiyuhü yahuya, “Sisas, se shafi nginindi hifandarandambe tüküyafo amarifi ana, se wambo hohoanimondafindiri,” mehu.

⁴³ Sisas ai hoafiyundowohü yahuya, “Ro anihondumboanahi haponda hoafehanini se ro-dibo ngoafi aboedi ranihü nimandimboyafi,” mehu.

Sisas ai yifimayu

(Matyu 27:45-56; Mak 15:33-41; Son 19:28-30)

⁴⁴ Sapo hüfhamindikoate-yowohü wambo nimbü ranai hüfünimbo peyo haya gabudifoare hombo nimbambe tüküme feyo.

⁴⁵ Refeyoambe asu hoari Godindi worambe kümarundi ranai mbusümondühi yimbu bumareandi.

⁴⁶ Sisas ai pukünambo hamindi hoafi karhoeihü “Ape, wandi yifiafi shafi warihartheandi,” yahu mburambo asu yifimayu.

⁴⁷ Asu ami-yomondi bogori manüngu ranai nine-moatükuni tüküme feyo ra hoeireanda mayoa asu Godimbo aboed-ani yahu hoafiyuhüya, “Anihondü-ane, nindou ndanana moai nini-moatükuni moaruwai yare randi,” mehu.

⁴⁸ Nindou afindi wakire mengoro ranai hoeirihinda mayowamboyei afindi hohoanimoeyehi ahei ngusüfohö purüki-purüki kameihü ngoafina mahei.

⁴⁹ Nga Sisasindi fikminindiyeyi asu nimorehi Garirihündi ahambo süngumarhorü ranai foarhehi niboadeimbo himboanambo wamarhorü.

Sisasimbo honguambe masihehorü

(Matyu 27:57-61; Mak 15:42-47; Son 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Nindou mamü anihondumbo-reandeimbi aboedi hamindi manüngu ahandi ndüri Sosep, aiana Suda-yafe kansir ambeahindiyu. Nga asu ai moai yifiriyu bidifiri bobaagori-yomondi hohoanimo Sisasimbo ramarundi ranahambo. Aiana Suda-yafe ngoafi Arimateahündiyu hayambo asu God nginindi hifandarandi ra tüküfemboayo ranahambo hifanda marandi.

⁵² Sosep ai Sisasindi yifinimoko ra dibonapifembohünda Pairatimbo düdufimbo mahafu.

⁵³ Asu Sosep ai Sisasindi fi-nimoko ra nimi keimbi karihendeimbi fihindi foarimundi siheru henungu kifohi hoearnambo pariri ngamondifoariri mbura sowarundumo homo nimoie adukari nimaroweimbi hongu nahurai wowondimaru hifomo ranambe masihawuri. Asu hongu ranambe ra moai horombo yifi sihoemo rundi.

⁵⁴ Ai ndeara sumbo Godimbo hohoanimoewohu moani ngoafimbo nimarimboane sei hehimbo munguambo moatukuni napirihindane rani-moatukuni ra tukumefeyo.

⁵⁵ Nimorehi Garirihundi Sisas babdimbo mahusi-mayei ranai Sosep babdimbo Sisasindi yifnimoko sihefimbo honguanambo mahei sapo nunguruwurimboemo asihawuri ra hoeifimbo.

⁵⁶ Raniyei asu nimorehi ranai worina hei aboedi fisingarumbu moatukuni mbimbirai asu marasen ndondomarihindi. Asu Mosesindi ahinumbi hohoanimo hoafimayo sungu moani nimarimbo si ra mamarei.

24

Sisas botimefiyu hoafi

(Matyu 28:1-10; Mak 16:1-8; Son 20:1-10)

¹ Mam wik ranahandambo weanguruhindi sih siambe hondu nimorehi ranai Sisas samboaruwuranambo aboedi fisingarumbi mbimbirai ndorih masihehindi ra sahumundi mahei.

² Asu ai hei himboyeiane nimoie hongu nafitambeihu guru pamarundi ranai paiarikoate tifeo hihire amoahire mengoro.

³ Nga ai kefoehi husi himboyeiane, asu Adukari Sisasindi yifnimoko ra moai yangoro.

⁴ Rani-moatukuni ranahambo afindi hohoanimoeyehi nimboeyane, nimehunou nindou yimbu ranai hoeari si kareandeimbi gudne hena ahei fikimi tukuyafine manimbafani.

⁵ Asu nimorehi ranai yihimbombo hifini mbiro piyei hehi manimboei. Asu nindou yimbu ranai hoafiyafanduh safaniya, "Nimboe se nindou yangiri nunguweimbi ranahambo yifiyeimbiyei fondiwami kokoarihora?"

⁶ Aiana moai nduhi yanguru, nga botimefiyu. Ai Garirihu nunguambe siheimbo hoafimayu ranimbo se hohoanimondei.

⁷ Ai yahuya, 'Nindou Hondu ra nindou moaruwai hohoanimoewomo-ndeimbi-yomondi warihunduwurimboemo nimi keimbi karihendeimbi fih tikoemundi pefimbohunda. Asu yimbu sindu haya ngimi noufimi ranifihi animbo botindifimbui, mehu,' masafani.

⁸ Raniyo asu nimorehi-mayei ranai horombo Sisas hoafimayu ra hohoanimomayei.

⁹ Asu nimorehi-mayei ranai hongu ra hinngirih hehi hei ahambo sungurururundeimbi 11 asu munguambo amuri raniyei aheimbo munguambo moatukuni wataporimbo-marihunduri.

¹⁰ Sapo honguambe munguambo moatukuni tukumefeyoa hoeirih hehi Kraisindi hoafi sowandumo homo-rundeimbi-mbo hoafimayei nimorehi ranana Maria Makdarahundiyo, Soana, Maria Semsindi hondyo asu bidifiri amuri raniyei.

¹¹ Nga asu ahandi hoafi sowandumo homo-rundeimbi ai nimorehi hoafimayei ranahambo tikarih hehi hoafi yangiri anihundi yahomo houmbo moai anihondumborundi.

¹² Nga asu Pita ai pipiyu hu honguambe amofi himboyuane, hoeari ahambo himondimarhorani yangiri mengorowa hoeimareandi. Raniyu

ai honḡu ra hiniḡire haya hüfu worambe rani-moatükuni ranahambo afindi hohoanimoyuhü mamaru.

*Nindou yimbu ai Sisasimbo Emaus nafihohü hoeimarineri
(Mak 16:12-13)*

¹³ Nimorehi ranai honḡuanambo hüsi simboani Sisasindi sünggurü-rundeimbi yimbu ranai ḡoafi mam Emaus Serusaremihündi hombo 11 kiromitahüfeimbi hoandari naf mahafani.

¹⁴ Ai hafandühi munḡu moatükuni tükümeḡeyo ranahambo wataporimbo-marinandi.

¹⁵ Ai wataporimbo-rini hafandühi fifirinandane, Sisas ai ahandihoari tüküfi haya ai-babidimbo mahu.

¹⁶ Mam moatükuni gabudimafoareapira ai moai ahambo Sisas-ani safani türüfoarineri fifirineri.

¹⁷ Asu ai ahafanimbo düdureapirühi yahuya, “Se nini-moatükunimboyo wataporimborinandühi ahafana?” mehuamboyafani. Asu ai ḡusümboarambe sisai fiyafandühi manimbafani.

¹⁸ Asu ḡorü, ahandi ndüri Kriopas, ai simbori hoafiyuhi yahuya, “Awi Serusaremihü ndüfosimbo tükümehindi ra se yanḡiranafi nine moatükuni ranihü tükümeḡeyo ra fifirifekoate-ayafi?” mehu.

¹⁹ Asukai Sisas ai düdureapirühi yahuya, “Nimboe wataporimbo-arinanda?” mehuamboyafani. Asu simbori hoafiyafandühi safaniya, “Sisas Nasarethündi ranahamboane wataporimbo-arihori. Aiana Godindi hoafi hoafiyu-randeimbiyu haya God asu munḡuambo nindouyei himboahü ahandi hoafi, ratüpurü ra ḡininindi hamindiyu.

²⁰ Yihoeḡi bogori nindou asu Godimbo sesi shou-rundeimbi ai gafmaniyomondi warihü hiniḡimarüwuri. Raniyo gafman ai hifokoefimboani yahomo houmbo nimi keimbi karihendeimbifihitikoründümo pamarüwuri.

²¹ Nga horombo ro hohoanimoyefühüya, ‘Sisas ranana God ai Israerihündi ranaheimbo aboedambo-fendürimbo kafoariri hiniḡiririmbombai,’ masefi. Asu hifokoamarüwuri ra yimbu si ho hayamboyoani hapo ḡimi noufimbisiane.

²²⁻²³ Hapo siambe hondü nimorehi bidifiri roambeahindi ai hei honḡuambe himboyeia moai ahandi yifinimoko ra ranihü hoeirihindi. Raniyo ro hepünimehundi. Ai sinei yihoeḡimbo hoafiyehi seiya, ‘Sünambeahindi nendi yimbu hoeirihupira ai safaniya, ‘Sisas ana yanḡiri mbanḡu,’ masafani,’ masei.

²⁴ Asu nindou bidifiri roambeahindi amboani hifomo honḡuambe munḡuambo moatükuni ra hoeirunda nimorehi hoafimayei sünggure meḡoro. Nga asu moai Sisasimbo ana hoeirüwuri,” masafani.

²⁵ Asu Sisas ai ahafanimbo hoafiyupirühi yahuya, “Se ana ḡusüfokoate-anemo, se moai Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi hoafimemo ranahambo nimehünou hohoanimoyomo.

²⁶ Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi ai hoafiyomondühi yahomoya, ‘Nindou God ai ahandi nendambo aboedambo-fendürimbo kamafoariri ra asübusi ndemündi mbundambo animbo asu süngunambo Godindi himboahü ndür adükarümbündümbui,’ mehomo,” mehu.

²⁷ Raniyo Sisas ai ahafanimbo ahandi fimbo Bukambe hoafi mapeniḡo ra Mosesindimayo bukifih piyu haya Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi sürü papiru masihoemo ranahambo yamundimareapiri hu.

²⁸ Ai homo Emaus ḡoafikimi tükümeḡendi. Raniyo Sisas ai ḡasünde haya hombonoumeḡiyu.

29 Nga yimbu ai hūti hoafi+yafandūhi safaniya, “Mborai ro-babidi apoefo, nga ndeara hūfihamindi hanūhi nimbifembo akimane,” masafandamboyu. Raniyu hafu ahafandi worambe aibabidi mamaru.

30 Ai sesimbo yahomo houmbo nimarimombo bret semündü Godimbo hihifiruri mbura hifitire haya masagari.

31 Rasungu-mareandamboyo ai hepūnafineandūhi Sisas ani safani fifirimarineri. Nga asu nimehūnou asukai awarimarhoayuwa moai hoeirineri.

32 Ai ahafandihoari simbori hoafi+yafandūhi safaniya, “Anihondū-ane, nafini sīnefūhi sīhehimbo wataporimbo-maramuna asu sīhiri ngusūfoambe hepūnimehoandi,” masafani.

33 Refe hayamboyoane, süngurineri-rinandeimbi ranai botiyafine hena Serusareminambo mahafani. Raniyo hafani hoeirineapuranī ahandambo süngurū-rundeimbi 11-memo ranai ahamundi ngunindi babidi gugureafu mamarimonda hoeimarineapuri.

34 Ai hoafiyomondūhi yahomoya, “Anihondū-ane, Adūkarī ai yifihūndi botimefiyu! Ai Saimon-so tükūmefiyuwa hoeimariri,” mehomo.

35 Raniyo asu süngurū-rundeimbi yimbu ranai ahafanimbo-so nafini tükūmefiyu asu bret hifitireanda türūfoarineri fifirimarineri ranahambo wataporimbo-marinandī.

Sisasimbo süngurū-rundeimbi ai hoeimarūwurū

(Matyu 28:16-20; Mak 16:14-18; Son 20:19-23; Ratūpuri 1:6-8)

36 Ahambo süngurū-rundeimbi ranai bidifirambo rani-moatükuni ra wataporimbo-rundane, Sisas ahandihoari ahamundi mbusūmo tükūfi nūngumbo hoafiyupurūhi yahuya, “Sīhamundi ngusūfoambe afure kūmbearoamboane,” mehu.

37 Raniyomo yifiafimbai hoeiarihuri yahomo houmbo yihimbo mūnguna moaruwaimemo.

38 Nga asu Sisas ai hoafiyupurūhi yahuya, “Nimboe se ranahambo hepūnefunda? Asu nimboe se nini-moatükuniyo hoeimarundi ranahambo awi fifirifekoate-ayomoa?”

39 Se wandi yitinari watinari hoeiru. Ro wandihoar-anahi nda! Se sündu hoeirundi. Sapo yifiafi ana ngiri wandi fi nahuraindo.”

40 Sisas ai hoafiyu mbura asu ahamumbo ahandi fi hoeari ra nafuimepuri.

41 Ai afindi hihifi-hihifimemosi, nga ai awi ranahambo anihondūmbofekoate-afindi hohoanimomemo. Asu Sisas ai hoafiyupurūhi yahuya, “Se sesi bidifiri sīhoundai?” mehu.

42-43 Asu ai kinī mamandundi ra ngorū bidifiri masabudowa semündü haya ahamundi himboahū masesuwa hoeimarūwurū.

44 Ai ahamumbo hoafiyupurūhi yahuya, “Se fifirundai ro horombo se babidimbo nimboahambe hoafimayahī ra? Ro hoafiyahapurūhi sahiya, Mosesindi ahinūmbi hohoanimo ranambe, Godindi hoafi hoafiyomorundeimbi-yomondi bukambe asu Herū Buk ranambe mūngu moatükuni wambo tükündifemboe masahi.”

45 Sisas ai ramehuamboemo ngusūfoambe fufurifoareapurūhi Bukambe hoafimayo ra türūfoaru fifirimarundi.

46 Asu Sisas ai simbori hoafiyupurūhi yahuya, “Sapo Bukambe sürū papimarundi ra yare hoafiyowohū yahoya, ‘God ai ahandi nendambo aboedambo-fendūrimbo koamafoariri ra asūbusi ndemündü mbunda yifindu haya ngimi noufimbī ranambo yifihūndi botindifimbui.

⁴⁷ Rananimbo Serusaremihü pindimo houmbo munquambo hifi ahandi ndürinambo hoafi bokarindihomemo. Rananimbo asu moaruwai hohoanimo ra hinngirihindühi aboedi hohoanimo süngurihindani God ai ahei moaruwai hohoanimo ra amboawi mbeyahuamboane, meho.

⁴⁸ Asu se ndani moatükuni tükumefeyo ndanahambo wataporimbundu ndüdi.

⁴⁹ Wandi Ape ai Yifafi Aboedi koarihembo hoafiyu masihendi ra koandihemboyahi. Nga awi se hokoate Serusaremihü nimandimombo Godindi-mayo nginindi ra ndowandümo houmbo animbo ngomo,” mehu.

Sisasimbo God ai sünambe serümündü mahafu

(Mak 16:19-20; Ratüpurü 1:9-12)

⁵⁰ Sisas ai ahambo süngurü-rundeimbimbo sepurümündi hu Betani ngoafihü kaimayu. Ranayo God ai ahamumbo aboedi-aboedimbireapura yahu haya didibafimefiyu.

⁵¹ Ai ahamumbo aboedi-aboedireapurühi nünguane God ai ahamundi mbusümonindi serümündü sünambe mahafu.

⁵² Ai yiri yimbu pusiru nimarimombo ahambo ngusiffo parüwuri mburumbo Serusaremnambo hihifi-hihifi kameihi hihiriyafu mahomo.

⁵³ Asu ai munquambo si Godimbo aboed-ani yaho hohoanimombohünda ahandi worina homo marundi.

Son Aboedi hoafi Son ai sürü papimarandi

Yangiri niŋgombo Hoafi ra nindoumbomefeyo

¹ Horombo hondü God ai hifi nda nafikoate-yuambe Hoafi nda meŋgoro. Hoafi ra ai Godindi fikimi meŋgoro asu God-ane.

² Horombo hondü Hoafi ra Godindi fikimi meŋgoroane.

³ God ai Hoafi raninambo munŋu moatükuni ra nafimarandi, ŋga moai ŋgorü-moatükuni ŋgorü nafi süngure tüküfeyo.

⁴ Hoafi ra yangiri niŋgombo nimindhane asu yangiri niŋgombo ra nindou-yafe si-ane.

⁵ Si ra nimbini ranahambo si asagado, ŋga nimbini ra ŋgiri si ranahambo gabudeandi.

⁶ Nindou mamini God ai koamarheira mahu. Ahandi ndüri Son-ani.

⁷ Nindou ranaheimbo si ranahambo anihondumbo hoafombohünda mahu. Nindou munŋu ai hoafi ra himboriyeyi hehi anihondumbo-mbirihinda yehuenüŋgu mahu.

⁸ Son ra si raniyupoani, ŋga si ranahambo anihondumbo hoafiyurandeimbi yangiri-ani.

⁹ Si ndanana si hond-ane asu ai hifi ndanihu tüküfe haya asu nindou munŋuambo si boakifoare arandi.

¹⁰ Ŋga Hoafi ranai hifi ndanihu meŋgoro. Hoafi raninambo God ai hifi nda nafimarandi, ŋga asu nindou hifi ndanihu aniboadei ranai moai ahambo fihirihori.

¹¹ Ai ahandi ŋgoafi hondüna hu, ŋga asu nindou ahandi ŋgoafihündi ai moai ahambo fihirihorimindei.

¹² Ŋga didiyeyi ahambo anihondumbo-rihorühi fihimarihorambo asu ai aheimbo kamafoareandüra ai Godindi nimori tükümehindi.

¹³ Moai hifinindi moatükuninambo Godindi nimorimboyahi tüküyahindi sibirini boagirini ramehindi nou. Wani, ŋga God ai ahandi hohoanimo süŋgu ahandi nimorimboyahi marihündi.

¹⁴ Hoafi ra nindoumbofe tüküfe mburamboyo asu sihefimbosümo manüŋguwa ai ndüri adükarümbi ra hoeimarihuri. Ndüri adükarümbi ra Godindi nimori mamini yangiri ranahand-ane. Ai afindi hipoambore-randeimb-ani asu sihefimbo Godimbo afindi moatükuni anihondumbo nafuimaramuni.

¹⁵ Son ai ahambo anihondumbo hoafimayu. Ai puküna hoafiyundürihi yahuya, "Ro nindou ndanahamboyahi hoafimayahandüri, 'Ro boatei tükündaheanda ai wandi süŋgu tükündüfimbui, ŋga aiana adükari safi ŋgasündeandreimb-ani. Nimboe ai boateifi manüŋguwa ro tükümeheandane,'" mehu.

¹⁶ Ahandi afindi hipoambofe rani-süŋgu sihefimbo afindimbo aboedi-aboedireamuni arandi.

¹⁷ Mosesindi warini süŋguyo ahinümbi hohoanimo tükümeŋfeyo, ŋga hipoambofe hohoanimo asu anihondumbofe hohoanimo ra Sisas Kraisindi süŋguyo tükümeŋfeyo.

¹⁸ Moai nindou mamini ai-amboani God hoeiriri, ŋga Godindi nimori mamini Afindandi fikimi nüŋgumbü ai God-ani asu ai yangiriyu Godimbo hoeiriri haya sihefimbo nafuimaramuni.

*Son ai ro nindou God koamafoariri-yahipoani mehu
(Matyu 3:1-12; Mak 1:1-8; Ruk 3:1-18)*

¹⁹ Suda bogori ai Godimbo sihou-rundeimbi bidifiri Rifai sirihundi babidimbo koamari-houpura Serusarem hiningiru houmbo kosimo Son sowahi tukuyafu duduyafundowohu yahomoya, “Se didiyafa?” mehomondamboyu.

²⁰ Ranayu asu Son ai moai diboreandi, nga weindahi anihondumbo hoafiyuhi yahuya, “Roana Nindou God koamafoariri Kraisi raniyahipoani, nga wani,” mehu.

²¹ Raniyomo asu simbori hoafiyomondowohu yahomoya, “Asu se didiyafa? Asu se Erasayafi?” mehomondamboyu. Asu Son ai simbori hoafiyupurühi yahuya, “Wani, roana raniyahipoani.” Asukaiyomo duduyafundowohu yahomoya, “Ro Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi hifandarihuri, se raniyafi?” Asukaiyu ahamumbo simbori hoafiyupurühi yahuya, “Wani, roana raniyahipoani,” mehupuri.

²² Raniyomo asu ahambo hoafiyomondowohu yahomoya, “Asu se didiyafi nimora? Se yihoeimbo hoafiyafan-animbo asu ro hoafi ra nindou yihoeimbo koamari-houmuni ahamumbo sowana semindi homboanefi. Se sihafimbo nungumambisafa?” mehomo.

²³ Ranayu asu Son ai ahamumbo simbori hoafiyupurühi yahuya, “Ro rananahi: Nindou mamihandi yasimondi nimi wohi furikoate-yowohu mingiyohu yahoya, ‘Bogorindi naf aboedi nafindihendi,’ meho, nga ro rananahi,” mehu. Horombo hoafi nda Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi Aisaia rareamboyu yahurai bukambe hoafimayu.

²⁴ Farisi aiyomo nindou hoafi sowandümo homo-rundeimbi ahamumbo koamari-houpura makosomo.

²⁵ Nindou ranai Sonimbo hoafiyomondowohu yahomoya, “Asu se Kraisiyafipoani, Erasayafipoani, Godindi hoafi hoafiyu-randeimbiyafipoani, nga asu nimboefi se hundürürandüri maranda?” mehomondamboyu.

²⁶ Ranayu asu simbori Son ai hoafiyupurühi yahuya, “Roana hoenambo yangir-ane hundürühi arihandi, nga sihamundi mbusümo nindou mamihanügu, nga asu seana moai nindou ranahambo fifirihori.

²⁷ Ro boatei weindahi ratüpurüya arihandi, nga nindou ranai animbo süngunambo weindahi rande ratüpurindümbui. Nga asu roana nindou aboedi hamindiyahipoani ahandi su wofihimondimaramüdu ra fufurihefembohünda,” mehu.

²⁸ Hoafi nda Betani ngoafihü Sodan hoe gogoanini tuküme feyoane. Asu hifi ranihüyo Son ai nimorehi nindowenihihaiheimo hundürümarandüri.

Sisas ai Godindi sipsip nimor-ani

²⁹ Ngorü sihi Son ai himboyuwane Sisas ahambo sowana masünuwa hoeirirühi yahuya, “Godindi sipsip nimorihai asüfu ra hoeirihori. Ranahandi süngu-animbo God ai nimorehi nindowenihiyafe hohoanimo moaruwai ranahambo amboawi mbüsümbui.

³⁰ Nindou ranahamboyah ro siheimbo hoafiyahandürühi, ‘Nindou ai ro nimboahani wandi süngu düdümbui. Nindou ai adükari bogor-ani, nga roana ai nahurayahipoani,’ masahandüri. Nga asu ro ningokoate-yahambe ai manügu.

³¹ Asu ro moai fifirihini, nga nindou ra didimbei, nga asu Israerihüdi ai ahambo fifirimbirihora sahehea sini hundürü-marhandüri,” mehu.

³² Son ai yare hoafi yundürühi yahuya, “Ro hoeir+heandani Yifiafi Aboedi wupufo nahurai sünambeah+indi kosi ahandiwami pühiyo mamaro.

³³ Awi ro moai nindou ranahambo fifir+hini, nga God aiyu wambo hoenambo hundürümb+randüra yehuenüngu koar+hend+rühi yahuya, ‘Se hoeindowandani Yifiafi Aboedi kod+ nindou ranahandiwami n+mandoani ana, asu ai-an+imbo aheimbo Yifiafi Aboed+nambo hundüründandür+imbui,’ mehu.

³⁴ Yifiafi Aboedi ahandiwami kosi mamaro ra hoeimar+heandi asu an+hondümboanahi hoafayah+ nindou nda God+indi n+mor-ani,” mehu.

Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi kamafoareapur+

³⁵⁻³⁶ Ngorü si Son ai asükai ran+hü ahambo süngur+neri-r+nandeimbi bab+d+imbo nüngumbo Sisas+imbo hoeirirane mahuamboyu, asu Son ai hoafiyuhi yahuya, ‘Se hoeir+ne. Ndanani God+indi sipsip n+morayu.’

³⁷ Son ai ra-mehuamboyafani asu h+imbor+yafani hena ai Sisas+indi süngu mahafani.

³⁸ Raniyu asu Sisas ai h+h+r+fi hoeireap+irane ahandi süngu mahafandamboyu hoafiyup+rühi yahuya, “Se n+ni kokomboyafana?” mehup+ramboyafani, asu s+imbori hoafiyaf+nandowohü safanea, “Rabai, se nahiyafi n+mbafi aranda?” (Ndür+ ‘Rabai’ ahandi n+m+indi ra yamunde-randeimb-ane.)

³⁹ Sisas ai hoafiyup+rühi yahuya, “Sühüfani naha hoeir+ne,” mehup+ramboyafani. Asu ai hüfani wor+ n+marümbi ra hoeir+ne hena, asu ran+ sih+ ai-d+bo mamar+fan+ ra ndeara n+mbambeyo.

⁴⁰ Nindou yimbu ranai Son+indi hoafi h+imbor+yafani hena Sisas+indi süngu mahafandi ahafandi ndür+ ra ngorü ana Andru, Saimon Pitandi ak+d+iyu.

⁴¹ Ai hu, ahandi amongo Saimon kokorü+ hoeirir+ haya hoafiyundühi yahuya, “Ro Mesaia hoeimar+huri,” mehu. (Ndür+ Mesaia ra Grik hoaf+nambo Krai-ani.)

⁴² Raniyu Andru ai Saimon+imbo serümündi Sisas sowana mahüfu-amboyu, asu Sisas ai Saimon+imbo hübudurüri hoafiyundühi yahuya, “Seana Son+indi n+mor+ Saimon-anafi, nga s+hafi ndür+ ana Sifas+mbeyowamboane,” mehu. (Ndür+ Sifas ranana n+moei-ane.)

Sisas ai Firip Natanier+imbo fih+marap+müнду

⁴³ Ngorü si Sisas ai Garirinambo hafombo yahuhaya n+marümbi, Firip+imbo hoeirirühi hoafiyundühi yahuya, “Se mborai wand+ süngu,” mehundo.

⁴⁴ Firip, Betsaidahündi Andru, Pita-bab+d+imbo mam+ ngoaf+hünd-ani.

⁴⁵ Raniyu asu Firip ai Natanier+imbo kokorü+ hoeirir+ haya hoafiyundühi yahuya, “Horombo Moses ai ah+nümbi hoafi sürü pap+randühi nindou kudümbui mehu ra fifiro. Asu God+indi hoafi hoafiyomo-rundeimbi amboani ai mam+ yahurai sürü pap+marundi ranahambo hoeimar+hori. Nindou ranana Sisas-ani Sosep+indi n+mor+ Nasaret+hündi,” mehuamboyu.

⁴⁶ Asu Natanier ai Firip+imbo düdufindühü yahuya, “Asu Nasaret ngoaf+hü ra aboedi moatükuni tükümand+feyo rane?” mehuamboyu. Asu Firip ai s+imbori hoafiyundühi yahuya, “Naha se sühüfi hoeirosi,” mehu.

⁴⁷ Sisas ai Natanier+imbo hoeirirani mahüfu-amboyu hoafiyuh+ yahuya, “Nindou ndanana Israer+hündi hond-ani, nga aiana an+hondümbo yang+ri hoafiyu-randeimbani,” mehu.

⁴⁸ Raniyu asu Natanier ai Sisas+imbo düdufindühi yahuya, “Se wambo nünguro fifiro-wand+r+imboyafa?” mehundu-amboyu. Asu Sisas ai s+imbori

hoafiyundühi yahuya, “Firip wambo fifirife hoafikoate-yuambe süfuri afümambe manimbafa hoeimar+heanini,” mehu.

⁴⁹ Ran+yu asu Natanier ai Sisas+mbö hoafiyundühi yahuya, “Yamundo-randeimbi, seana God+ndi n+mor-anafi! Seana Israer+hündi-yafe adükari bogor-anafi!” mehundo-amboyu.

⁵⁰ Asu Sisas ai simbori hoafiyundühi yahuya, “Ro sihambo süfuri afümambe hoeimar+heanini masahi ran+mböanafi an+hondümbö-arowandiri? Nga awi sünguna se af+ndi moatükuni ranahambo ngasündeandeimbi tükündifeyoani hoeindowamboyafi,” mehu.

⁵¹ Asükaiyu hoafiyuh+ yahuya, “Ro sihamumbo an+hondümböanahi hoafayahapuri: Süngunambo ana sünü sübüdühoehü sünambeah+ndi nendi ai Nindou Hondünd+wami gafomo kodomo ndundani hoeindumboemo,” mehu.

2

Sisas ai boatei hepün+feimbi moatükuni ratüpur+mayu

¹ Yimbu n+mbiyomo houmbo nindowenih+ ngörü ai Gariri hifambe Kena ngoaf+hü n+morehi masemüdu.

² Ran+yo Sisas+mbö asu ahambo süngururü-rundeimbi bab+d+mbö ahamumbo amboani n+morehi sem+ndi sesesi ranambe d+d+mo masei.

³ Ran+simboani wain hoe ra mungu mas+m+ndeiamboyo, asu Sisas+ndi hondi ai n+mor+mbö hoafiyondowohü yahoya, “Nindou ai wain hoe mungur+himboanei,” mehindowamboyo.

⁴ Asu simbori yare hoafiyundühi yahuya, “Me, n+mbö se wambo ran+moatükun+mbö hoafayafa? Ndanana sihei siane, nga awi ro ran+mböfembo si ra yohoyopoani.”

⁵ Ra-mehuamboyo asu hondi ai wori aharambür+ndi ratüpur+yomo-rundeimbi ahamumbo hoafiyopurühi yahoya, “Sisas ai n+n+moatükun+mböyo refembo hoaf+nduan+ ra-süngundundi,” meho.

⁶ Ngoafi ran+hü n+moei h+p+r+ 6 af+ndi hoe hafo tüküfe-randeimbi Suda ai fi aboed+ferambo hundürüyorambohünda bur+mayo.

⁷ Ran+yu Sisas ai ratüpur+yomo-rundeimbi ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Se h+p+r+ ranambe hoe fuib+d+houndi,” mehuamboemo. Asu ai h+p+r+ ranamboe hoe fuib+d+hombö tüküru-tüküru-marundi.

⁸ Ran+yu asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Se hoe ra n+moamon+ndi kaboandundü+an+mbö nindou sesi kan+mbö ehü ahambo sowanambo ndowandümo ngomo,” mehua-mboyomo asu ai rasüngumarundi.

⁹ Nindou sesi kan+mareandi ai hoe ra ap+re hoeireandane, asu wain hoe ap+mayowamboyo, ai moai fif+reandi dagüdambombai wain hoe ra. Nga ratüpur+yomo-rundeimbi ai-yang+r+yo hoe mafuindümo fondi ra fif+marundi. Ran+yu asu nindou sesi kan+re-randeimbi-mayu ranai nindou n+morehi sem+ndi+mbö-mayu ranahambo mborai mehundo.

¹⁰ Ai hoafiyundowohü yahuya, “Ndan+ndan+ hoafühi ana nindou wain hoe aboedi boatei sim+ndei mburühümboanei, asu süngunamboane moaruwai ra sim+ndei ar+hündi. Nga asu seana aboedi safi ra kik+handifi n+marifi mburamboyafi hapondani randi sowandifi mas+nifi,” mehu.

¹¹ Sisas ai Gariri hifambe Kena ngoaf+hü boatei hapün+feimbi moatükuni ramareandi. Ai ahandi adükari ng+in+ndi ra nafuimayu-wamboyo asu ahambo süngururü-rundeimbi ai ahambo an+hondümbö-marüwuri.

¹² Raniyo asu Sisas ai ahandi hondi, akohoandi asu süngururü-rundeimbi babidiimbo Kena ngoafi hiniñgirihi hehi Kaperneam ngoafina hei ranihu yahunümbi si manimboei.

Nindou ai Godindi worambe kaki semindimbo ratüpurimemonda Sisas ai hemafoareapuri

(Matyu 21:12-13; Mak 11:15-17; Ruk 19:45-46)

¹³ God ai Israerimbo Isipihündi aboedambo-mareandüri rani adükari si Pasofa wari ra ndeara akimi tifimareandamboyu asu Sisas ai Serusarem ngoafina mahafu.

¹⁴ Hafu tüküfi haya Godindi worambe kefuai hu hoeireandane, nindou ai burmakau, sipsip, ndu pemiyomonda asu kaki siseru sabupuri rundühi mamarimonda hoeimareapuri.

¹⁵ Raniyu wofi hoandari nafirihai semündü haya rani nambo ahamumbo burmakau, sipsip, ndu napo ra kameih bukuri-foareapurühiyu, asu nindou kaki siseruründühi mamarimo ahamundi kaki ra buburamündi pütifihiyu fondi ra hihire amoahimareandi.

¹⁶ Raniyu asükaiyu nindou ndu kakifih saurundühi maningomo ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Napo ra fufuründümo houmbo moanewana ngorügoanini homo. Asu se wandi Apendi wori ndanambe maket worimborigi hehi pemiyei asu kakifihimbo seihü arihünda?” mehuamboemo.

¹⁷ Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai hoafi Baibor-ambe mapeniñgo ra hohoanimomemo, ‘Ro sihaf wori aboedi mbifondarowa sahehea raniamboanahi afindi tiriñfoayah,’ meho.

¹⁸ Asu Suda ai Sisasimbo hoafiyomondowohü yahomoya, “Se nini hepünifeimbi moatükuni ramandowandi yihoeimbo wori ranambeahindi hemoafoarowamuni ra nginind-ani yaho nafuimbohündambo?” mehomondamboyu.

¹⁹ Asu Sisas ai simbori hoafiyupurühi yahuya, “Ro sihamumbo hoafayah, Godindi wori nda biriboadundani asu ro asükainda ngimi sinambo yangiri worimbondi-hamboyah,” mehuamboemo.

²⁰ Raniyomo asu Suda ai hoafiyomondühi yahomoya, “Nindou ai wori nda 46 himbani worimbomarund-ane asu se ngimi sihi yangiri asükainda worimbondih munğundiheamboyah asafi?” mehomondamboyu.

²¹ Sisas ai ahandi fimboyu Godindi wori süngunambore kafaore hoafimayu.

²² Raniyo Sisasimbo God ai honguambeahindi botiriri simboani ahambo süngururü-rundeimbi ai horombo ahandi fimbo hoafimayu ra ngusüfoambe pumarindümo. Raniyo horombo Sisas hoafimayuyo Godindi bukambe sürü papimarundi raniyo ra anihondumbo-marundi.

Sisas ai munquambo nindouyei hohoanimo fifireandi

²³ Sisas ai Suda-yafe adükari si Pasofa ranahambohünda Serusarem ngoafihü mamaru. Raniyo nindou afindi ranai Sisas hepünifeimbi moatükuni ramareandi ra hoeirih hehi anihondumbo-marihindi.

²⁴ Nga asu Sisas ai nindou ranahei hohoanimo ra fifire hayambo-wambo moai anihondumbo-rearü.

²⁵ Asu nindou amuri ai Sisasimbo nindouyei hohoanimo ranahambo nafuyondürühi hoafiyondopoani, nga ai ahei ngusüfoambe hohoanimo ra munquambo fifireamboani.

3

Sisas ai Nikodemus-dibo wataporimefan

¹ Nindou mamî Farisi-ambeahîndî manûngu ahandî ndürî Nikodemus ai Suda-yafe bogoriyu.

² Asu mamî nimbokoanî Nikodemus ai Sisas sowahî hu tüküfi hoafiyundühi yahuya, “Yamundo-randeimbî, Ro fifiri-huninimboanefî, seana nindou yamundo-randeimbî God koamarîhenin-anafî. Nindou ngorü ai-amboanî ngîrî hepünifeimbî moatükunî se Godîndî ngîninîndînambo rawarowandî ra randeandî,” mehuamboyu.

³ Asu Sisas ai simborî hoafiyundühi yahuya, “Ro sihambo anihondümboanahî hoafehanîni: Nindou ai simborî tüküfekoate-ayü ana, ai ngîrî God hifandarandî ranambe ngü,” mehu.

⁴ Nikodemus ai simborî hoafiyundühi yahuya, “Asu nindou adükarîhündî ra nûngunde hondî ai wakîndîrimîndoanî asu nîmorî akîdou nahuarai tükümandîfia? Asu ngîrî nindou ai hondandî furambe daguduwanî asükai wakîndîrimîndo,” mehuamboyu.

⁵ Asükai Sisas ai Nikodemusimbo hoafiyundühi yahuya, “Nindou ai Yifiafi Aboedînambo asu hoenambo simborî tükümbüfiyu-wamboane. Refekoate-ayü ana, ngîrî God hifandarandî ranambe gafu.

⁶ Nindoundî fi ranana ahandî hondafîndî-yafe findambo tükümefiyuani, nga ahandî yifiafi ranana Yifiafi Aboedîndî ngîninîndînambo tüküme feyoane.

⁷ Ro hoafiyahühi se simborî tükündahîndî masahî hoafi ranambo se ngîrî hepünafoandühi afîndî hohoanîmondafî,” mehu.

⁸ Werî ranai ai hohoanîmomayo süngu werîyo hoarandî. Asu se werî fisîhoasî ranî-yanngîr-ane hîmborayafî, nga nîni-nafî tüküfe hayamboyo asu nîni-nafîyo aho ra moai fifîrowandî. Asu nindou Yifiafi Aboedînambo simborî tükehîndî amboanî mamî yahurai-ane,” mehu.

⁹ Asu Nikodemus ai Sisasimbo düdufindühi yahuya, “Asu se hoafîmayafî nda nûngu-nahurai tükümandîfea?” mehundowamboyu.

¹⁰ Asu Sisas ai simborî hoafiyundühi yahuya, “Seana Israerî-yafe yamundo-randeimb-anafî, nga asu seana awî moai fifîrowandîyo?”

¹¹ Ro sihambo anihondümboanahî hoafayanîni, Ro nîni-moatükunîyo fifîrimarîhundî ranane wataporîmbo-rîhu arîhundî. Asu ro nîne-moatükunîyo hoeimarîhundî ranane wataporîmbo-arîhundî. Nga hoafi ro wataporîmbo-arîhundî ranahambo se sahümündî daboadanambo-arîhundî.

¹² Ro siheimbo hîfi ndanîhündambo wataporîmbo-marîhandürî, nga asu moai se wambo anihondümbo-rîhindîrî. Asu ro sünambeahîndî moatükunîmbo wataporîndahanî ra nûngundühi anihondümbo-ndîhindühi fifîrimandîhia?

¹³ Moai nindou ngorü hîfi ndanîhündambo ana sünambe hafu, nga Nindou Hondü sünambeahîndî makusu ai yanngîriyu asükai mahafu.

¹⁴ Sapo horombo Moses ai amoasîrî nîmî wohî furîkoate-reandühi semündü nîmoamo botîmareandî. Asu mamî yahurai-anîmbo Nindou Hondümbo amboanî semündü nîmoamo botîfiamboani.

¹⁵ Rananîmbo nindou ahambo anihondümbo-arîhorî ranai yanngîrî koadürümbo-koadürümbo nînggo ra mbîsahümündî-amboane.

¹⁶ God ai nîmorî mamümbîyu hayamboyu nîmorehî nindowenihi hîfi ndanîhü anîboadei ranaheimbo ngusüfo pareandürühiyu asu ahandî nîmorî mamî ra hîfîna koamarîherü. Nindou munngu didîyei

ahambo anihondumbo-arihori ai ngiri awandihendi, nga koadürumbo-koadürumbo nimboeimboyei.

¹⁷ God ai ahandi nimori hifina koamartherü ra ai kosi nindou yibobore-randeimbi nahurai hifihündi nindouyei hohoanimo yibobofemboyupoani. Nga rananimbo munguambo hifihündi nindou ai ahandi süngu aboedambo-mbeahinda yahu hayamboyu koamarheira makusu.

¹⁸ Nindou Godindi nimorimbo anihondumbo-areandi ahambo ana ngiri yibobondirühi papi-hoafindürü, nga nindou ahambo anihondumbofe-koate-ayu ranahambo-animbo yibobondirühi papi-hoafindürümbui.

¹⁹ Yibobofe ranahandi nimindi ra ndahurai-ane: Sapo si aboedi ra sünambeahindi makosoyosi, nga asu ai moai ranahambo yifiriyeyi, nga ai nimbokoani nimbü afindi pimayo ranambe ningomboyei yifirimayeyi. Nimboe sapo ai moaruwai hohoanimo rarhindühi wamboyei ramehindi.

²⁰ Munguambo nindou didiyeyi si ranahambo yiboaruko-arihindi ana, ai moaruwai hohoanimo yangiri rarhindühanei. Nindou yahurai ana ngiri si peyoani ngei sapo si ranai ahei moaruwai hohoanimo ramarhindi ra nafuindandürümboe sei hehimbo wambo.

²¹ Nga nindou aboedi hohoanimo yangiri semündü anüngu ranai-animbo sihi tükündümbui. Rananimbo nindoundi ratüpurü ra si ranai Godindi nginindinamboane ratüpurüyu arandi mbisi nafuindimboe," mehu.

Son ai Sisas tüküme fiyu nimindi ra weindah hoafimayu

²² Asu süngunambo Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo randihünda botiyafu houmbo Sudia hifina mahomo. Ai homo ranihü yahunümbi si ningomomboyo Sisas ai nindou hundürümarandürü.

²³ Aion ngoafihü Serim ngoafikimi hoe afindi mafoafusowa asu ranihü Son ai-amboani nimorehi nindowenihü hundürümarandürü. Ransimboani nimorehi nindowenihü afindi ranai ahambo sowana hei marihündamboyu ai hundürümarandürü.

²⁴ Son ai karabusifekoate nunguambeahiyo aheimbo hundürümarandürü.

²⁵ Raniyo asu Sudahündi mami ai Sonindi süngururü-rundeimbi babidimbo Godindi himboahü aboedi tüküfembo hundürü hohoanimo ranahambo hoafina simbori hoafimemo.

²⁶ Raoyafu mburu hifomo Sonimbo hoafiyomondühi yahomoya, "Yamundo-randeimbi, se hohoanimoyafai nindou Sodan hoekimi aidibo nimbafanimbo se ahandi hoafi yihofimbo hoafimefimuni. Nga ai haponda hundürümarandür-amboanei asu nindou ai sihefimbo sowana sifokoate ahambo sowanambo yangiri hüraramindo," mehomo.

²⁷ Asu simbori Son ai hoafiyupurühi yahuya, "Nindou ai ngiri raranimoatükuni moani ndemündu, nga God ai dagadowan-animbo ndemündümbui.

²⁸ Horombo se himboriyomondani ro sihamumbo hoafiyahapurühi sahiya, 'Roana Kraisiyahipoani, nga ahandi nafi didiboado-fembohünda God ai kamafoareandir-anahi,' masahi hoafi ra se sihamundihoari himborimemo.

²⁹ Asu nindou ngörü ai nimorehi asemündu ana, nimorehi ra nindowenihü ranahand-ane. Asu nindowenihambo faritherü-randeimbi ai aidibo nungumbo nimorehi masemündu ahandi hoafi himboriyuhü ai hihifi-hihifimayu. Yahurai-ane asu haponda hihifi-hihifi ra wandi fiambe amaro.

³⁰ Asu nindou ranai adükari ndürümbi-mbiyowamboane, nga wandi ndürü akidou-mbeyowamboane.

³¹ Nindou nimoamo sünambeahindî makusu aiani munḡuambo nindou ḡgasünde haya adükari hamindayu. ḡga asu nindou hifi ndanihündamboayu ranai ana hifinindî wambo ai hifi ndanihündambo wataporî ranî yangirî semündü nünḡumbo wataporiyuhani. ḡga nindou sünambeahindî makusu ranai ana munḡuambo nindou ḡgasünde haya adükari hamind-ani.

³² Ranani asu ai raranî-moatükunî hoeire asu himboriyu-randeimbi ranahambo hoafiyu arandî. ḡga asu nindou mamî ai-amboanî moai ahandî hoafi ra anihondümboreandî.

³³ Nindou düdi ahandî hoafi ranahambo kikharamündu ana, asu God ai anihondümboreandî hoafiyu arandî yahuhani.

³⁴ Nindou God koamarheira makusu ranai ana ahandî hoafi yangirani hoafiyu arandî. Sapo God ai moai ahambo Yifiafi Aboedi ra bidifirî-bidifirîre sagado.

³⁵ Afindî ai Nimorimbo afindî hamindî ḡgusüfo parirühi asu munḡu moatükunî hifandimbo ḡginindî masagado.

³⁶ Nindou ḡgorü ai Nimorî ahambo anihondümbore-arirî ana, asu ai aboedi koadürümbo-koadürümbo nünḡumbui. ḡga asu anihondümbore-koate-ayu aiana ḡgirî yangirî koadürümbo-koadürümbo nünḡu. Asu Godindî ḡginindî hohoanimo ra ahambo-so koadürümbo-koadürümbo yagodimboe.”

4

Sisas ai Sameriahündî nimorehî-dibo wataporimefe

¹ Ranî-simboanî Farisi ai yaru himboriyomondane, “Sisas-ani Sonimbo ḡgasündirî haya afindî nindou hundürandürî arandî,” masei.

² (ḡga moai Sisas ahandîhoarî ana ḡgorümbo hundürandürî, ḡga ahandî süngururü-rundeimbi ai yangiriyomo ramarundî.) Sisasindî süngufembo nindou afindî hundürümaye hoafi Farisi ai himborimemo ra Sisas ai fifireandî.

³ Ranîyu asu ai ranî hoafi ra himboriyu haya Sudia hifi hinḡgire haya Garirinambo mahu.

⁴ Garirinambo hombo nafî ra Sisas ai Samaria-yafe hifi mbusümo nafiyu mahu.

⁵ Ranîyu hafu adükari ḡgoafi Samaria-yafe hifambe ahandî ndürî Sikar ranîhü tüküme fiyu. ḡgoafi ranikimiyu Sekob ai ahandî nimorî Sosepimbo hifi kikire hinḡgimareando.

⁶ Horombo Sekob ai hoe rambohünda kakira pumareandî ra ranîhü puaroane, asu Sisas ai ndeara hüfinimbo nafî gebuai ra süfu süfumbo tḡnambofihiyu asu foeamḡḡo ranikimî mamaru.

⁷⁻⁸ Ranîyo asu ahambo süngururü-rundeimbi ranai boatei sesi pemimbo ḡgoafi ranambo mahafomo. Asu nimorehî mamî Samariahündî ranai hoe ra fuimindimbo makosowamboyu, Sisas ai hoafiyundowohü yahuya, “Hoe ra wambo fuisao, ḡga ro simindimbo samboanahî,” mehuamboyo.

⁹ Asu nimorehî ranai hoafiyundowohü yahoya, “Seana Sudahünd-anafi, asu ro Samariahünd-anahî, ḡga asu se nimboe wambo hoe fuisao safî hawa düduwefoandîra?” mehuamboyo.

¹⁰ Asu Sisas ai simborî hoafiyundowohü yahuya, “Nine-moatükunî God ai sihambo saimbo mehu ranahambo fifirîworühi, hoafimbefindo-mbonana, asu hoe simindiwani yangirî gedühi nḡḡombo saganîni,” mehuamboyo.

¹¹ Asu nimorehî ranai hoafiyundohü yahoya, “Adükari, hoe fuigoninimbo hipirî wani, ḡga foeamḡḡo hoe ndanana ambeambe anḡunî

ragu-ane. Asu hoe simindiwani yangiri geduhi nngombo ra naha dagüda mafuindandifa?

¹² Sihafi amoa Sekob ai foeamongo ra hiningi-maremunane. Hoe ra ai ahandi nimori asu burmakau, sipsip ra-babidimbo sumundi marandane. Nga asu se kosirihefe adukarimbofe nngombo safomboyafi?" meho.

¹³ Asu Sisas ai simbori ahambo hoafiyundowohü yahuya, "Nindou hoe nda asimindei ranai ana asukaindei nimai amindanngombo-ndeimboyei.

¹⁴ Nga nindou didiyei ro hoe aheimbo asahanduri ranai ana ngiri asukaindei amindanngombonde, nga wani. Hoe ro aheimbo saimbo saheheamboayah ranana, ahei flambe apoandihori hoe nahurai fondihoi-fondihoindandan asu nindou ranai yangiri koadürümbo-koadürümbo nimboeimboyei," mehuamboyo.

¹⁵ Asu nimorehi ranai dudufendowohü yahoya, "Adukari, se wambo hoe ra sawandiri. Rananimbo ro ngiri asukainda sunguna hoembo amindanngombondahühi hoe nda fuimindimbo didihi," mehoamboyo.

¹⁶ Asu Sisas ai hoafiyundowohü yahuya, "Se ngüfi shafi nindoweni-hambo hoafindafindo mbundambo-animbo asukaindafi nduhi didifi," mehindowamboyo.

¹⁷ Asu ai hoafiyondowohü yahoya, "Roana anamindeimbi-yahipoani, nga anamindikoate-anahi," mehindowamboyo. Asukaiyu Sisas ai hoafiyundowohü yahundoya, "Se 'Roana anamindikoate-anahi,' asafi ra wambo anihondümbo-anafi hoafayafindiri.

¹⁸ Nga se nindowenih hondahuyafundeimbi masowapundifi, nga se haponda nindowenih-dibo animbafi ra shafi anamindi hondüyupoani. Nga se wambo haponda anihondümbo-anafi hoafayafindiri," mehu.

¹⁹ Nimorehi ranai hoafiyondowohü yahoya, "Adukari, seana ro hoerihenanina Godindi hoafi hoafiyafi-randeimb-anafi.

²⁰ Yihoe fi amoa mami ana hifi wafu ndani-wamiyomo rotuyomo marundi, nga asu Suda se-anemo Serusarem ngoafi ranihu yangiri rotuyomboane ehomo," mehoamboyo.

²¹ Sisas ai yahuya, "Nimorehi, se wambo anihondümbo-rowandiri, nga se ngiri amitata Apembo hifi wafu raniwami asu Serusaremihu ra rotuyo ra-koate-ndei.

²² Samariahüdi seana Godimbo ndorihori fifiri-horühiyeipoani ahambo rotuyei arihüdi. Nga ro Suda ana God ranahambo ndorihuri fifiri-hurimboanefi. Nga asu sapo Godindi nendi aboedambofembo ratüpurü ra Suda yihoe fimbo sowahi tüküme feyoane.

²³ Sapo rani si tüküfembo meho ra, ndeara haponda tüküfemboane, nga asu nindou ai anihondümbo rotuyei arihüdi ranai-animbo Godimbo ngusüfoambe anihondümbo-ndihindühi Yifiafi Aboedindi nginindinambo rotundeimboyei. Rananimbo asu Ape ai nindou yahurai ranimboani ahambo rotuyondombo hohanimoayu.

²⁴ Nga God ana yifiafi-ani. Ranimboanimbo nindou ai Godimbo rotuyei arihüdi ra ngusüfoambe anihondümbo-ndihorühi Yifiafi Aboedindi nginindinambo rotumbeyei-amboane," mehuamboyo.

²⁵ Asu nimorehi ranai simbori hoafiyondowohü yahoya, "Ro fifirihinimboanahi nindou God kamafoariri ra ahandi nduri Kraisi animbo kudumbui. Asu ai kusü simboani shefimbo mungu moatükuni ranahambo hoafindümünimbui," mehoamboyo.

²⁶ Asu Sisas ai simbori hoafiyundowohü yahuya, "Ro ai-anahisi haponda se-dibo wataporayah nda," mehu.

27 Sisas ai raoyahuambe ahambo süngururü-rundeimbi ai sesi pemini-poedi sümburindümo tüküme fundi. Asu ai hoeirundane Sisas ai nimorehi-dibo wataporimefea hepünime fundi, nga nindou mamai ai-amboani moai düdufinduhya, “Se nimboeafa?” yahundo asu “Nimboe se nimorehi ra-dibo wataporefea?” yahundo, nga wani.

28-29 Raniyo asu nimorehi ranai hoe fuimindi hipiri ra ranihü shai haya hifo nindou rani ngoafihündi ranaheimbo hoafiyondürühi yahoya, “Se naha sinei nindou geba anüngu ra hoeirihori. Ai wambo ro mungu moatükuni ratüpuruya marihandi ra mungu ai weindahi hoafimayundiri. Nga awi ai Kraisi animbombeyi?” mehoamboeyi.

30 Raniyei asu ai ngoafi ra hininğirihi hehimbo Sisas sowana mungu mahanei.

31 Raniyomo asu ahambo süngururü-rundeimbi ai Sisasimbo hütihofirurühi yahomoya, “Yamundo-randeimbi, sesi akidounambo ngusüfo nariwori hawambo-animbo,” mehomondo.

32 Nga asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Sesi ro sesimbo asahi ra seana moai fifirundi,” mehupuramboemo.

33 Asu ahamundihorisi simbori düduyomondühi yahomoya, “Nindou ngorü ai ahambo sesi ra semündü süni sagadomboyu?” mehomondamboyu.

34 Asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Wandi sesi ranana ndahurai-ane: God ai koamarihendira makosahane ro ahandi hoafi sünguferambo. Wandisi sesi ana ahandi yifiri süngufe asu ahandi ratüpuriyora ho moendifembo makosahane.

35 Se yaru hoafiyomondühya, ‘Awi nümbürambeahindi sesi yimungu-remindimboana, yimbuyimbu amoamo-ane aningomo,’ mehomo, nga asu ro hoafayahi ra se himboriyomo, naha se ndoru nümbüri ra samonğoriyomo hoeiru, ninimindi ana ndeara nginindi yangir-ane.

36 Nindou nümbürambeahindi sesi yimungurira-randeimbi-mayu ranai ndeara rani takini ahandi kaki semündü haya, asu ai sesi aboedi koadürümbo-koadürümbo ninğombo safiyorambo-mayo gugurareandi. Ranimbo nindou sesi hifire-randeimbi asu yimungurira-randeimbi ai hihifi-hihifindamboyafani.

37 Asu hoafi ndanana anihond-ane ‘Nindou ngorü ai hifireandühani, nga nindou ngorü ai yimungurandühani.’

38 Ro shamumbo sesi nübüri ranambe homo yimunguri mbirunda sahehea koamariheheapuri. Asu se moai hifirundi, nga amuri ai tinamboeyehi hifimarihindi rani-fihindi asarimbo yahomo houmbo asowandümo,” mehu.

39 Nimorehi Samariahündi ranai rani ngoafihündi ranaheimbo nimoatükuni ai ramareandi ranimbo Sisas ai hoafimayundo ranahambo ho wataporimbo-marandi. Raniyo asu munğambo nindou ranai Sisasimbo anihondümbo-marihori.

40 Raniyei asu Samariahündi ranai hei Sisasimbo apombo hütihofimehündoa ranihü ai-babidimbo yimbu apomayu.

41 Ranihi Sisas ai wataporimbo-maranda asukai nindou afindi safi ranai himboriyehi hehi anihondümbo-marihindi.

42 Asu nimorehi ranahambo hoafiyahündowohü seiya, “Boatei ro se wataporimbo-maranda anihondümbo-marihundi, nga se hoafimayafimuni ranimbo. Nga ro-amboani yihoeifihorisi ahandi hoafi himboriyahundo hohumboanefi asu anihondümbo-arihuri. Nga

ranimboane nindou ndananimbo awi hifi ndanihu munguambo nindou aboedambo-ndeandürumbui asefi,” masei.

Sisas ai adükarî bogorîndî ratüpurîyu-randeimbîndî nîmorî aboedîmarirî (Matyu 8:5-18; Ruk 7:1-10)

⁴³ Sisas ai ranihu yimbu nimbî apu mbura asu ngoafi ra hinîngîre haya Gariri hifîna mahafu.

⁴⁴ Asu ai ahandî fimbo hoafiyuhî yahuya, “Godîndî hoafi hoafiyu-randeimbî aiana ahandî ngoafi hondühî moai ndürî yangoro,” mehu.

⁴⁵ Ranîyu asu ai Gariri hifîhü hafu tüküfiyuwane, ahambo hîhîfî-hîhîfîmayei. Ai ramehindî ra moanîyeipoanî, nga Serusarem ngoafîhü Israerimbo God ai aboedambo-mareandürî Pasofa sei-arîhündî ranîsimboanî afîndî moatükunî ramareanda hoeirîhi hehimbo wamboyei tüküme fiyuwa hîhîfî-hîhîfîmayei.

⁴⁶ Asu Sisas ai asükaiyu Kena ngoafîna Gariri hîfambe mahu horombo ai hoe wain hoembore pureandühî. Nindou mamî adükarî bogorîndî ratüpurîyu-randeimbî ai Kaperneam ngoafîhü nûngu hayamboyu, asu ahandî nîmorî ranai anğünûmbomayu.

⁴⁷ Asu nindou ranai, Sisas Sudia hifî hinîngîre haya, Garirinambo sünumboani hoafi ra himborîyu haya, hu tüküfi Sisasimbo Kaperneam ngoafînambo hombo hütî-hütirürühî yahuya, “Wandî nîmorî ai anğünûmbo yîfimbo yangîr-ani, nga se didîfi aboedîndoworî,” mehundowamboyu.

⁴⁸ Asu Sisas ai yahuya, “Se mamîkarambo hepünîfeimbî moatükunî ra hoeifekoate-yei-mbonana, ngîrî anîhondûmbo-rîhindîrî,” mehu.

⁴⁹ Asu simborî Sisasimbo hoafiyundowohü yahuya, “Adükarî, mborai se wandî sûngu sühüfi, nga wandî nîmorî ai yîfimbo yangîr-ani,” mehu.

⁵⁰ Asu Sisas ai simborî hoafiyundowohü yahuya, “Se ngafîsî, nga sîhafî nîmorî ana asükai yangîrî nûngumbui,” mehuamboyu. Nindou ranai Sisasîndî hoafi ra anîhondûmbore haya mahu.

⁵¹ Nindou ranai ngoafîna mahuamboyu asu ahandî ratüpurîyomorundeimbî ai nafînî hoeirüwuri houmbo hoafiyomondowohü yahomoya, “Sîhafî nîmorî ana aboedî mbanûngu,” mehomondamboyu.

⁵² Asu ai düdufîpurühî yahuya, “Nûngu-simboanîyo ai akîdou aboedî safî mamarua?” mehuamboemo, asu hoafiyomondühî yahomoya, “Hamanî nîmbambeyo anğünî hüfi afîndî ra hinîngîmareandî,” mehomo.

⁵³ Ranîyu asu afîndî ai ngusüfo pumaramündu Sisas ai ahambo rasimboanî hoafiyundowohüya, “Yînî, sîhafî nîmorî ana asükai yangîrî nûngumbui,” mehu ranimbo. Ranîyu asu ai ahandî worambeahîndî ranîbabîdîmbo anîhondûmbo-marîhorî.

⁵⁴ Sisas ai Sudianîpoedî Gariri hifînambo sünumbo hepünîfeimbî moatükunî ramareandî ra yimbu noufeimbîyo.

5

Sisas ai nindou mamî foeamongo kimî dîboadomarirî

¹ Asu ra mungumayoambe Suda-yafe adükarî si ra Serusaremîhü tüküme feyoa, Sisas ai Serusaremînambo mahafu.

² Serusaremîhü nafîtambe adükarî ahandî ndürî sipsip nafîtambe ranîkimî foeamongo hoe kakîru pumarundî. Foeamongo ra Hibruyei hoafi Betsada-ane. Hoe ranîkimî mboasînî hondahüfeimbî (5) mafondarei.

3-4 Asu mboasini rani hoarehi nindou angünümbi afindi ranai fondihü kuriyei, himboatihari, yiri moaruwaimbi, asu nindou ahei tihari yifiyoweimbi ranai ninoumayei.

5 Mboasini ranambe nindou mamai ai 38 himbanifarasü haya angünümbo yanguru.

6 Asu Sisas ai nindou ranahambo hoeirirane angünümbo menguruamboyu, nindou ranana gedühi angünümboyumboani yahuhaya hoafiyundühi yahundoya, “Se haponda aboedi nimandi safomboyafi?” mehunduamboyu.

7 Asu simbori nindou angünümbi-mayu ranai Sisasimbo hoafiyundühi yahundoya, “Nindou adükari, hoe ranai miminiyowan himoni semindindiri ho hinngifendirimbo roana nindou wani. Hoe ranai miminiyowan gadi sahehea raoyaheandan asu bidifiri ai boatei-anei horombo kosirihahi hanei rihündanane asu ro moani nimari arihandi,” mehundo.

8 Asu Sisas ai hoafiyundühi yahundoya, “Botiyafo, shafi hoapari ra sowandifi hawa hafi,” mehunduamboyu.

9 Raniyu nindou ranai nimai hoafi niangoambe botifi ahandi hoapari ra semündü haya mahu.

Rani si ra moani ratüpurikoate ngoafimbo nimarimbo siyo.

10 Raniyomo asu Suda ai nindou Sisas diboadomarira botimefiyu, ranahambo hoafiyomondowohü yahomondoya, “Hapoana moani ratüpurikoate ngoafimbo nimirambe-ane. Asu nimboe se shafi hoapari ra sowandifi hawa ahafa?” mehomondamboyu.

11 Asu simbori hoafiyupurühi yahuya, “Nindou wambo aboedimareandiri ranai hoafiyundirühi yahuya, ‘Botiyafo, shafi hoapari ra sowandifi hawa hafi,’ mehuamboanahi sahamindi ahahi,” mehupuri.

12 Raniyo asu simbori ahambo düdururühi yahomondoya, “Düdi nimori shambo hoafiyuninühi, ‘Shafi hoapari ra sowandifi hawa hafi,’ mehunini rana?” mehomondamboyu.

13 Asu nindou angünümbi aboedimefiyu ranai nimorehi nindowenihi afindi ambewambo Sisas ai shai hümarimindo ra moai nindou ranahambo fifiriri.

14 Asükaiyu Sisas ai nindou ranahambo Godindi worambe mamaruwa hoeiriri haya, hoafiyundühi yahuya, “Se himboriyafi, se ndeara shafi fi ra aboediyafimboanafifi. Nga se asükaindafi moaruwai hohoanimondamboyafi. Nga asükaindo raranimoatükuni nginindi safi shafifih mbundamindoani se mamikarindamboyafi,” mehindowamboyu.

15 Raniyu asu nindou-mayu ranai hu Sudambo hoafiyupurühi yahuya, “Nindou wambo aboedimareandiri ranana Sisasiyu,” mehupuramboyo.

16 Asu raniyomo Suda ai Sisasimbo moani hapoadümbo nou piyomo houmbo moruwaimbo-moaruwaimbo-maruri homo. Nimboe asu Sisas ai moani ngoafimbo nimarombo sihi nindou ranahambo aboedimariri yahomo houmbo.

17 Raniyu asu Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Wandi Ape ai ratüpuriyu humbo hapondan-amboa, ratüpuriyuhani, ranimboane asu ro-amboa ratipurayahifi,” mehupuramboemo.

18 Suda ai hoafi ra himboriyomo houmbo ahamundi ngusüfoambe nginimboanimbo-mareapura Sisasimbo hifokoefimbo yahomo houmbo raraomemo. Asu moani ngoafimbo nimirambe ratüpurimayu ranimbo yangiriyomopoani. Nga ai hoafiyupurühi, “God ana wandi Ape hondani,”

mehu ranimboemo hoafi ranana Sisas ai 'Ro God nahurai-anahi' mehu yahomo houmbo kameihiyomo ahambo hifokoeffimbo raraomemo.

Godindi nimir ai ratupurimbo nginindeimb-ani

¹⁹ Ran+yu Sisas ai simbor+ hoafiyupurühi yahupur+ya, "Ro an+hondumboanahi s+hamumbo hoafayahapur+: Nindou nimir ra ngir+ raranimoatükun+ aimbo hohoan+mondu haya ranimbondand+, nga wani. Ai raranimoatükun+ ratupurayu ra Afindi ai ratipurayu ra hoeire hayamboani, asu nimir ai ra-süngure ratipurayu. Mungu raranimoatükun+ Afindi ai ranimborandan-ani asu nimir ai yare ranimboarand+.

²⁰ Afindi ai ahand+ nimir ranahambo hohoan+moyuhü asu ai mungu ratupur+yumbü ra nimirimbo nafuimefuendo. Nga asu awi Afindi ai adükari nginind+ ratupur+ safi amboan+ nimirimbo nafuindundümbui. Haponda nafuimendu ranana akidouyo, nga se hepün+fembohündambo sünguna nafuiyondomboayu ranana adükari nginind+ safind+imboe.

²¹ Afindi ai nindou yif+yeimb+hünd+ bot+reandür+ mbura asu yangir+ n+ngo sagadür+ arand+. Ranani asu nimir ai-amboan+ ahand+ hohoan+momayu süngureandüh+ nindou bot+reir+ hin+ng+rearü arand+.

²² Moai Afindi aiana nindou-yafe hohoan+mo y+borore rand+, nga wani. Mungu rani ratupur+ ra nimirind+ war+hümareandane.

²³ Ranimboan+imbo asu nindou ai nimirimbo ah+n+ndeih+ aboed+ hohoan+mondeimboyei Afindambo rawar+hor+ nou. Asu nindou ai nimirimbo ah+n+yohü aboed+ hohoan+mokoate-aye ana, asu Afindi ai nimir koamar+herü ranahambo amboan+ ngir+ ah+n+ndeih+ aboed+ hohoan+mondei.

²⁴ Ro s+heimbo an+hondumboanahi hoafayah+, nindou düdi wand+ hoafi nda himbor+yuhü asu wambo hif+na koamar+hend+ri ranahambo an+hondumbo-ariri ana, nindou ranai yangir+ koadürümbo-koadürümbo nühgumbui. Asu nindou ranai ngir+ Godindi papi+hoafi ranambe tükünd+fiyu. Nindou ranai yif+yorambo nafi hin+ng+re haya yangir+ n+ngombo ra süngure arand+.

²⁵ Yin+, sapo si tüküfembo-mayo ra ndeara haponda tüküfemboane. Nga asu ranan+imbo nindou yif+maye ranai Godindi Nimirind+ yafambe himbor+ndahindüh+ asu nindou d+diyei ahand+ hoafi ndor+hi himbor+maye ranai aboed+ yangir+ yif+koate n+imboeimboyei.

²⁶ Ranimboani asu Afindi ai ahand+hoar+ aboed+ yangir+ yif+koate n+ngombo ra nimind+yuhüyu, asu rani-süngunambo noure Nimirimbo yangir+ yif+koate n+ngombo nimind+imboriri hin+ng+mariri.

²⁷ Ai Nindou Hond-ani, ran+yu asu Afindi ai ahand+ Nimirimbo nindoumbo y+bobofendür+rambo hohoan+mo ra masagado.

²⁸ Asu se ndanahambo hepünahindüh+ afind+ hohoan+mondeimboyei, nga ngir+ am+tata munguambo nindou yif+yeimb+hünd+ honguambeahind+ ranai ahand+ yafambe ra himbor+ndei.

²⁹ Asu ranan+imbo ai honguambeah+nd+ tükündahimboyei. Asu nindou ahand+ hoafi aboed+ himbor+yeih+ süngur+hi ar+hünd+ ranai aboed+ yangir+ yif+koate tükündahi bur+ndeimboyei. Nga asu nindou ahand+ hoafi himbor+koate-yeih+ moaruwai hohoan+mombo ratupur+ ratupur+yei ar+hünd+ ai-an+imbo tükündahinda God ai aheimbo se hüt+aneimbümbui."

Nindou bidif+ri amboan+ rani-moatükun+ nafuimaramun+ ra Sisas ai Godindi nimir-ani masei

³⁰ “Rarani-moatükuni ra roana ngiri rombondihe hohoanimonda hehea ratüpurindahi. Ro nindou aheimbo yiboborthe arihandi ra God ai hoafiyuwani yangir-ane yiboborthe arihandi. Wandı yibobofe ra mbumundanesi, nga ropoanımbo yifirıya hehea yibobortheandürühi-yahıpoanı, nga Ape wambo hifına koamarıhendırı ranai yifirıyu haya hoafımayundır-amboyahı ro rarıhe marıhandı.

³¹ Asu ro wandıhoarı yangiri wandı fimbo anıhondümbo hoafayahı ana, asu nindou ai ro wandı fimbo hoafayahı ra ngiri anıhondümbo-ndıhındı.

³² Nga asu ngorü ai wambohünda anıhondümbo hoafıyu arandı ahandı hoafı ra anıhondümboanı hoafıyu arandı ra ro fıfırıheandı.

³³ Se horombo Sonımbo sowana nindou düdufimbo koamarıhehipura asu ai sıheimbo anıhondü hoafı hoafımayu.

³⁴ Nga nindou yangiri wambo anıhondümbo hoafıya ana, ahandı hoafı ranahambo ro ngiri hohoanımondahı, nga wanı. Nga God sıheimbo aboedambo-mbıreandıra saheheamboanahı Sonındı hoafı anıhond-ane asahı.

³⁵ Son ana ram hai siayo nou yahurai siyuhüyu asu sıhei fıambe sı ranai boakımafoa-reiramboyei asu bodıfohü yangiri ahandı sı ranımbo hıhıfı-hıhıfımbı masei.

³⁶ Nga ngorü-moatükuni sıheimbo nafuımbıhünda ra Sonındı hoafı ngasündeandeımb-ane. Rarani ratüpurı ro ratıpurayahı ra wandı Ape ai sendırühi ‘ratüpurındafı’ mehuamboanahı ro rarıhe ratıpurayahı. Ranı ratüpurı ranai sıheimbo anıhondümbo nafuımarandürı ra Ape ai wambo koamarıhendıra makosahı.

³⁷ Asu Ape wambo hifına koamarıhendırı aıyu wandı fimbo weındahı hoafımayu. Asu se moai horombo ahandı hoafı hımborıyei asu ahambo hoeırıhorı raraorıhorı.

³⁸ Nga asu se moai ahandı hoafı ra sıhei ngusüfoambe nımarondürı, nımbıe sapı Ape ai koamarıhendıra makosahı wambo anıhondümbofe-koate-mıyei ranımbo.

³⁹ Se rarıhi hohoanımoıeıhıya, “Godındı bukambe hoafı apenıngo ranai yangiri koadürümbo-koadürümbo nıngombo sı hehi buk ranambe muıguambo hoafı apenıngo ranahambo türarıhındı. Nga bukambeahındı hoafı ra wambo fıfırıfendırımbo hoaf-ane apenıngo.

⁴⁰ Nga asu se abıedı yangiri nıngombohındambo wambo sowana moai sıfımbı hohoanımoıeı.

⁴¹ Nindou ai wambo seana nindou adükar-anafı mbıseımbıyei saheheamboanahı ro moıeı asahı.

⁴² Nga ro sıheimbo fıfırı-hearümboanahı, asu sıhei ngusüfoambe Godındı ngusüfo pefe hohoanımo ra moai nımarondürı.

⁴³ Ro wandı Apembo sowahındıyahı makosahı, nga asu se moai wandı hoafı hımborıyei. Asu seana nindou ngorü ai aıpoanımbo hohoanımoıy haya ahandı ngınındı ranambo huan-aneı ahandı hoafı hımborıyei.

⁴⁴ Asu seana sıheıhoar-aneı nindou hond-anafı nindou hond-anafıyei. Nga God mamı yangiri-anı ai sıheimbo nindou hond-anafı yahımbı ra se moıeı aseı. Nga asu se nıngundıhi ahambo anıhondümbo-mandıhora?

⁴⁵ Nga asu se ngiri wambo randıhi hohoanımondeı, ‘Ai yıhoefımbı Afındandı hımbıoahü papı-hoafındamunı mbıseı,’ nga wanı. Nindou sıheimbo papı-hoafımarandürı ranana Mosesıyu. Asu se nindou ranahamboıeı aıana yıhoefımbı fıandıhemunümbı maseı.

⁴⁶ Se Mosesındı hoafı anıhondümbo-mbarıhi-mbonana, asu se wandı hoafı amboanı anıhondümbo-rıhi. Nımbıe sapı ai wambo hoafı sürü

papimarandi ranimbo-hündambo wambo.

⁴⁷ Asu ai sürü papi-randeimbi hoafi ra anihondümbofe-koate-aye ana, asu nüngundhi se wandi hoafi ra anihondumbo-mandhia?" mehu.

6

*Sisas ai 5,000 nindoumbo sesi masagadiri
(Matyu 14:13-21; Mak 6:30-44; Ruk 9:10-17)*

¹ Sisas ai raraofi mbura ranihünda asükaiyu Gariri kurihoe sei asu Taiberius sei arihündi ra barhei haya gogoasürüni mahu.

² Asu nimorehi nindowenihi afindi ranai Sisasimbo hoeirihorani hepünifeimbi moatükuni ratüpuriyuhü nindou angünümboyeimbiambo aboedirearü marandamboyei, asu ahandi süngu mahei.

³ Asu ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo hafu hifi wafu wami mamaru.

⁴ God ai Israer Isipihündi aboedambo-mareandüri rani adükari si Pasofa ra ndeara akimi tükufembo yangriyowaniyo.

⁵ Sisas ai himboariyu wakireand-ane nindou afindi ranai ahambo sowana masühüsiamboyu asu Firipimbo hoafiyundühi yahuya, "Dagüdambo sihiri sesi afindi ra pemindexi mbundihumbo nindou afindi asihüsi aheimbo mandahundüra?" mehundo.

⁶ (Sisas ai yare hoafimayu ra Firipindi hohoanimo refe hoeifembo-hündamboyu, nga ai sesi aheimbo segudürimbo ra fifire hayamboyu.)

⁷ Asu simbori Firip ai ahambo hoafiyundühi yahuya, "Nindou ranai sesi ra akidou-amboani ngusüfonambirihori mbisefombo ana, sihiri 1200 kina nahurainambo-animbo sesi ra pemindexi koandihumboyefi," mehu.

⁸⁻⁹ Ahambo sünguriri-randeimbi nindou ngörü Andru, Saimon Pitandi akidi ai hoafiyuhi yahuya, "Nindou mam hoarifi ndanai bari bret hondahüyafundeimb-anemo asu kini yimbu-anafani ra sihaiamboani. Nga sesi ranana ngiri nindou afindi ra simongorindei," mehuamboyu.

¹⁰ Asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, "Nindou aheimbo sowandümondündüri sifomo hoafiyomonda mbimari," mehu. Ranühi wohi afindi ra furimayowamboyei raniwami ninoumayei. Nindou ra 5,000-yei.

¹¹ Raniyu Sisas ai bret ra semündühaya Godimbo hihifirüri mbura asu nindou afindi ninoumayei aheimbo yimbumareandüri. Asükaiyu kini ra ranou-ranou-mareandüramboyei asu sesi ra ai sesimbo hohoanimomayei simogodühi masahüsi.

¹² Ai sesi ra sahüsimbo ndeara bodomayeiamboyu, Sisas ai ahandi süngururü-rundeimbiambo hoafiyupurühi yahuya, "Ai sahüsimbü bidifiri-bidifiri kurayo ra fufuründümo, nga akidou bidifiri amboaniyeimbipoani," mehuamboemo.

¹³ Raniyomo asu ai bari bret hondahüyafundeimbi akidibou-mayo rana-handambo ai sahüsimbü bidifiri kurimayo ra fufuründümo 12 wambüri tütükiru manindundi.

¹⁴ Raniyei asu nindou afindi ninou-mayei ranai Sisas hepünifeimbi moatükuni ramareandi ra hoeirihahi hehi hoafiyehi seiya, "Yini, anihond-ane, sapo nindou ndanana Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi hifina kosombo-mayu ranimbai," maseiamboyu.

¹⁵ Asu nindou ranai ndeara ahambo sifo semündü hefimbo adükari bogorimbofi hüti-hütifi hiningifimbo maseiamboyu Sisas ai fifire haya asükaiyu hifi wafu raniwami nimarimbo ahand-amboani mahafu.

*Sisas ai hoe hanḡifowamɪ mahu
(Matyu 14:22-27; Mak 6:45-52)*

¹⁶ Ranɪyomo asu nɪmbambe ahambo süngururü-rundeimbi ai Gariri kurɪhoe ranɪnambo mahanɪmo.

¹⁷ Asu nɪmbɪmareandamboyu Sisas ai moai ahamumbo sowahɪ tüküfiyu. Ai hanɪmo botambe kefou houmbo gogoanɪnɪ barɪhou houmbo Kaperneam nḡoafɪ nanḡowaneimbi mahafomo.

¹⁸ Raoyafundane asu werɪ afɪndɪ ranai werɪyowohüyo hoe ranai fon-damɪndɪ hanɪ hafo marandɪ.

¹⁹ Ranɪyomo süngururü-rundeimbi ai ahamund-amboanɪ botɪ-mayo ranambe purɪnambo puru hɪfomombo 5-mbayo asu 6-mbayo kiromita sɪmogodühɪyomondühɪ asu hɪmboyomondane, Sisas ai bot ranɪkɪmɪ nɪmoamo hoe hanḡifo wamɪ pühɪyu mara sünüwamboemo asu ai afɪndɪ yɪhɪmbomemo.

²⁰ Asu Sisas ai hoafɪyupurühɪ yahuya, “Se nɪmboe yɪhɪmboemoa, nḡa roanahɪ ndanana,” mehupuramboemo.

²¹ Asu ranɪyomo ai ahambo botambe semündü hɪnɪnḡɪfɪmbo yahomo houmbo ramefundamboyo asu bot ranai ai hambomemo ranɪnambo nɪmai ho tüküme Feyo.

Nɪmorehɪ nindowenihɪ ai Sisasɪmbo kokomarɪhorɪ

²² Asükaiyei siambe nindow afɪndɪ ranai Gariri kurɪhoe gogoanɪnɪ ma-mareɪ. Ai fɪfɪrɪhindɪ hamanɪ bot mamɪ yangɪrɪ ranɪhü menḡoro asu Sisas ana moai ahambo süngururü-rundeimbi babɪdɪmbo bot ranambe hüfu, nḡa ahambo hɪnɪnḡɪrühurɪ houmbo ai yangɪrɪyomo mahɪfomo sei hehi mamareɪ.

²³ Asu bot bɪdɪfɪrɪ Taibiriasi-yafe-mayo ranai Sisas Godɪmbo hɪhɪfɪrürɪ mbura bret sahüsɪhɪ sɪnei tükümehindɪ.

²⁴ Asu ai hɪmboyeiane Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babɪdɪmbo ranɪhü nɪmarɪkoate-memondamboyei asu ai bot ranambe farɪyahi hehi Kaperneam nḡoafɪna Sisasɪmbo kokombo mahüsü.

Sisas ai yangɪrɪ nḡgombo bret nahurai-ani

²⁵ Asu nindow afɪndɪmayei ranai Sisasɪmbo kurɪhoe gogoasürünɪ manüḡua hoeirɪhorɪ hehi, hoafɪyahündowohü seiya, “Yamundo-randeimbi, se nüḡu-sɪmboanɪ ndanɪhü sühüfɪmboyafa?” maseiamboyu.

²⁶ Asu sɪmborɪ Sisas ai aheimbo hoafɪyundürühɪ yahuya, “Se nɪmboe wambo kokoarɪhündɪra? Se bret afɪndɪ sahüsɪmbo sɪmonḡori-marɪhümündi ranɪmboyei wambo kokomarɪhündɪrɪ sühüsü. Nḡa asu se ro hepünɪfeimbi moatükunɪ ramarɪheandɪ ranɪmbo fɪfɪrɪhi hoeirɪhi hehimboyeipoanɪ wambo kokomarɪhündɪrɪ sühüsü nda.

²⁷ Se sesɪ sɪmburüyo arandɪ ranahambo hohoanɪmondeihɪ ratüpurɪ-ndeimboyei, nḡa se yangɪrɪ koadürümbo-koadürümbo nḡgombo sesɪ ranahambo-anɪmbo hohoanɪmondeihɪ ratüpurɪndei ndühündɪ. Sesɪ ra sɪheimbo Nindow Hondü ai dagadürɪmbui, sapo God ai ranɪ ranɪmbo-hündä ahambo nḡɪnɪndɪ masagado-ane,” mehuamboyei.

²⁸ Asu nindow ranai ahambo düdurɪhorühɪ seiya, “Asu ro nüḡundɪhu ratüpurɪmandefɪ Godɪndɪ ratüpurɪ yangɪrɪ ratüpurɪmbo rana?” masahündowamboyei.

²⁹ Asu sɪmborɪ Sisas ai hoafɪyundürühɪ yahuya, “God ai sɪheimbo ratüpurɪ ndanɪmboyu ndandɪhi ratüpurɪndei mehu: Nindow ndana-hambo hɪfɪna koamarɪhehinɪ ahambo anambo anɪhondümbo-ndɪhorɪ,” mehündüramboyei.

30 Asu sɪmborɪ dʉdʉrohorʉhɪ sahʉndoya, “Se nɪnɪ hepʉnɪfeimbi moatʉkuni randowandani hoeindihunɪnɪ houhumbo God koamarɪhenɪnane mbɪsefi sɪhambo anɪhondʉmbo-mandihunɪna? Asu se nɪnɪ ratʉpurɪ ratʉpurɪmbo safomboyafa?”

31 Sɪhefi amoao horombo sesi mana masahʉsi nɪmɪ wohɪ furɪkoate-reandʉhɪ. Baiborambe yare hoafɪyowohʉ yahoya, ‘Ai sesi nɪmoamo sʉnambeahɪndɪ semʉndʉ haya sesɪmbo masagadʉrɪ’ meho nou,” maseiamboyu.

32 Asu Sisas ai hoafɪyundʉrʉhɪ yahuya, “Yɪnɪsɪ, ŋga ro sɪheimbo anɪhondʉmboanahɪ hoafayahɪ, Moses ai moai sɪheimbo sʉnambeahɪndɪ sesi sagadʉrɪ, ŋga wandɪ Ape aiyu sesi hondʉ sʉnambeahɪndɪ ra masagadʉrɪ.”

33 Sesi God ai masendɪ ranana sʉnambeahɪndɪ kosɪ hɪfɪ ndanɪhʉ nindoumbo yangɪrɪ nɪŋgombo segudʉrɪmboane,” mehuamboyei.

34 Asu nindou-mayei ranai Sisasɪmbo hoafɪyahʉndowohʉ sahʉndoya, “Adʉkarɪ, muŋguambo si yɪhoefɪmbo sesi rananɪmbo ndawamunɪ ndandɪ,” maseiamboyu.

35 Asu Sisas ai hoafɪyundʉrʉhɪ yahuya, “Ro sesi yangɪrɪ nɪŋgombo nɪmɪnd-anahɪ. Nindou ai wambo anɪhondʉmbo-reandʉrʉhɪ asʉnu ana, ŋgɪrɪ wembombondu asu amɪndanɪŋombondu ndandɪ, ŋga wanɪ.”

36 Ro sɪheimbo horombo hoafɪmayahandʉrɪ, se wambo hoeirɪhindɪrɪ, ŋga asu moai anɪhondʉmbo-rɪhindɪrɪ.

37 Muŋguambo nindou wandɪ Ape ai wandɪ warɪhʉmareandʉrɪ ranai ana wambo sowana dʉgʉsimboyei. Asu nindou dʉdi wambo sowanambo asʉfu ranahambo ro ŋgɪrɪ yowanɪ mbɪsahɪ.

38 Ro sʉnambeahɪndɪ makosahɪ nda wandɪ hohoanɪmo sʉŋgufemboyahɪpoanɪ. ŋga ro makosahɪ nda nɪne hohoanɪmo Ape yɪfrayu ranɪ hohoanɪmo sʉŋgufemboyahɪ makosahɪ.

39 Ai wambo koamarɪhendɪra makosahɪ ahandɪ hohoanɪmo ra ndahurai-ane. Muŋguambo nindou Ape ai wandɪ warɪhʉmareandʉrɪ ra ŋgɪrɪ mam-amboanɪ bodɪboadɪhinɪ, ŋga bɪdɪfɪranɪ si tʉkʉfeyoambe muŋguambo botɪndɪhea-ndʉrɪmboyahɪ.

40 Apendɪ hohoanɪmo ai ndahurai-ane, muŋguambo nindou ranai Nɪmori ranahambo hoeirɪhorʉhɪ ahambo anɪhondʉmbo-arɪhorɪ ana, asu ai yangɪrɪ koadʉrʉmbo-koadʉrʉmbo nɪboadeimboyei. Asu rananɪmbo ro nindou ranahambo bɪdɪrɪfanɪ si tʉkʉfeyoambe botɪndɪhinɪmboyahɪ,” mehu.

41 Ranɪyei asu Suda ai Sisasɪmbo ŋgɪnɪndɪrɪhorʉhɪ tehʉmarɪhorɪ ai hoafɪyuhɪya, ‘Roana yangɪrɪ nɪŋgombo sesi nɪmɪnd-anahɪ sʉnambeahɪndɪ makosahɪ,’ mehu ranɪmbo.

42 Ranɪyei asu hoafɪyahʉndowohʉ seiya, “Nindou ndanana Sisas Sosepɪndɪ nɪmor-ani. Ahandɪ hondafɪndɪ ana ro fɪfɪrɪhu-pɪrɪmboanefɪsɪ. Asu ai nɪnʉŋgufɪ hayamboyu ro sʉnambeahɪndɪ makosah-anahɪ mehua?” maseiamboyu.

43 Asu Sisas ai hoafɪyundʉrʉhɪ yahuya, “Ŋgɪrɪ se sɪheihoarɪ tehʉndɪhʉndɪ, ŋga se hɪnɪŋgɪndɪhi hehimbo moanɪ nɪmandei.”

44 Nindou mamɪ ai-amboanɪ ŋgɪrɪ aimbo hohoanɪmondu haya wambo sowana ŋgu. ŋga wandɪ Ape wambo koamarɪhendɪrɪ ai ahambo wambo sowana koandɪheiranɪ ŋguwanɪ asu ro ahambo hɪfɪ nda muŋguyoambe aboedɪ yangɪrɪ nɪŋgombohʉnda botɪndɪhinɪmboyahɪ.

45 Horombo Godɪndɪ hoafɪ hoafɪyomo-rundeimbi ai yaru bukambe sʉrʉ papɪrundʉhɪ yahomoya, ‘God ai nindou muŋguambo yamunde-andʉrɪmbui,’ mehomo. Asu muŋgu ai Apendɪ hoafɪ hɪmborɪyeihɪ

ahandi warambeahindi fifirife ra asahümündi ana, ai wambo sowana dügüsimboyei.

⁴⁶ Asu nindou mamî ai-amboani moai Godimbo ahandi himboarinambo hoeiriri, nga nindou Godindi-mayu makusu rani yangiri-yu Godimbo hoeimariri.

⁴⁷ Ro sihamumbo anihondumboanahi hoafayahapuri, nindou düdi wambo anihondumbo-areandiri ana, ai yangiri koadürumbo-koadürumbo nüngumbui.

⁴⁸ Roana yangiri niŋgombo sesi ra nimind-anahi.

⁴⁹ Horombo sihei amoa sesi ahandi ndüri mana ra nimî wohi furikoate-yowohü masahüsi, nga asu ai moai niboadei, nga rani sesi ra sahüsi mburihumbo yifimaye.

⁵⁰ Nga roana sesi sünambeahindi makosah-ane, nindou düdi asesu aiana ngiri yifindu, nga aboedi nüngumbui.

⁵¹ Roana sesi koadürumbo niŋgo-randeimbi sünambeahindi makoso rananahi nda. Asu nindou ai sesi nda asesu ana, ai yangiri koadürumbo koadürumbo nüngumbui. Sesi nda ro ndahandürimboyahi ra wandi fi safi ranane, nindou hifi ndanihü aniboadei ai aboedi yangiri koadürumbo koadürumbo mbiniboadeia samboanahi,” mehu.

⁵² Ranimboyei asu Suda ai aheihorî nginindi yifiarimbo hoafi timonimarihündi. Asu ai hoafiyehi seiya, “Nüngunde nindou ndanai ahandi fi safi ra ndenda madagudifa?” maseiamboyu.

⁵³ Asu Sisas ai aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Yini, asu se Nindou Hondündi-mayo fisafi ra sesi asu ahandi hori ra simindi ra-koate-aye ana, ngiri sihei fiambe koadürumbo-koadürumbo niŋgombo ra nimandondüri.

⁵⁴ Nindou ranai wandi safi asu hori ra sesü sümündi arandi ana, ai yangiri koadürumbo-koadürumbo nünguwani, asu ro ahambo hifi nda muŋguyowambe botindihinimboyahi.

⁵⁵ Wandi safi nda aboedi sesi hond-ane, asu wandi hori nda aboedi simindi hoe hond-ane.

⁵⁶ Nindou ranai wandi safi sesü asu wandi hori sümündi arandi ana, ro ai-dibo nimandihani asu ai ro-dibo nimandümbui.

⁵⁷ Ape koadürumbo nüngumbü ai wambo koamarhendirambo kosi ahandi nginindinambo animboahi ra ai nimindüh-ani. Rani süngunamboane asu nindou ranai wambo asesundiri aiana wandi-mayo yangiri niŋgombo ra ndemündümbui.

⁵⁸ Ranimboane asu, sesi ndanana sünambeahindi makoso-ane. Nga sesi ra horombo sihei amoamo sahüsi hehimbo yifimaye yahuraiyopoani, nga wani. Nga sesi hapondadi nda nindou ai asesu ana, ai aboedi yangiri koadürumbo-koadürumbo nüngumboani,” mehu.

⁵⁹ Hoafi nda Sisas ai Kaperneam ngoafihü Sudayei rotu worambe nindou yamundeandürühi hoafimayu.

Yangiri niŋgombo hoafi

⁶⁰ Raniyo asu ahambo süngururü-rundeimbi afindi ranai hoafi ra himboriyomo houmbo hoafiyomondühi yahomoya, “Hoafi ndanana awi afindi tüngumb-ane. Hoafi ra didi himborimandü rana?” mehomon-damboyu.

⁶¹ Asu Sisas aimbo ngusüfoambe hohoanimoyu fifiŋre haya hoafiyuhi yahuya ndanana hoafi ndanahamboanemo teihümarundi yahu haya, hoafiyupurühi yahuya, “Hoafi nda sihamundi anihondümbofe ra mamikari-marapuramboemoa?”

⁶² Asu Nindou Hondü sünambeahindi makusu ranai hoeindürani asükaindu horombo nīmaruwanambo gafuwanī ra se nūngundahumbo yahomomboemo?

⁶³ Yifiafi Aboedi ranane yangiri niᅅgombo sai arandi. Nga nindou-yafe ᅅginindi ranana moai yangiri niᅅgombo sai randi. Hoafi siheimbo hoafimayahandürī ranana Yifiafi yangiri niᅅgo sai-randeimbī ranahamboyahi hoafimayahī.

⁶⁴ Rananemo asu moai bidifiri se-amboani hoafi ranahambo anihondümborundi,” mehu. (Sisas ai nindou horombo ahambo anihondümbofe-koate-mayei ra fifireandi. Asu ai fifireandi nindou ranai-animbo ahambo hürütümbī nindou-yomondi warihündirümbui.)

⁶⁵ Ranīyu asu hoafiyuhī yahuya, “Hoafi nīmindi ndanahamboyahi ro sihamumbo hoafimayahapurī, ‘Ape ai nindou ranahambo wambo sowanambo sifombo yini yahokoate-ayu ana, asu nindou ranai ᅅgiri wambo sowana düfu,’ ” mehu.

⁶⁶ Hoafi ra himboriyomo mburumboemo asu ahambo süngururü-rundeimbī bidifiri ai ahandi süngu hokoate hinᅅgirüwuri houmbo hihriyafu mahomo.

⁶⁷ Ranīyu asu Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbī 12 ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Asu se-amboani wambo hinᅅgifendi hefe hombo yahomomboemo?” mehuamboemo.

⁶⁸ Asu Saimon Pita ai simbori hoafiyuhī yahuya, “Adükari, asu ro dabo sowana manᅅgefa? Seana sapo aboedi yangiri koadürümbo-koadürümbo niᅅgombo hoafi ra sowandifi-mboanafisi.

⁶⁹ Asu ro haponda sihambo anihondümborihu fifiri-huninimboanefi, seana Nindou sürühoeimbī Godindi-mayafi makosaf-anafi,” mehuamboemu.

⁷⁰ Asu simbori Sisas ai yahuya, “Nimboe sapo sünguru-rundeimbī 12 sihamumbo ro kamafoarīheapur-ane. Nga sihamundi mbusümo nindou mamī ranai ana moaruwai hohoanīmoyumb-ani,” mehu.

⁷¹ Hoafi nda Sisas ai Sudas Saimon Iskariotindi nīmori ahamboyu yare hürühai hoafimayu. Aiana Sisasimbo süngurürī-randeimbīyusi, nga asu sünguna humboyu Sisasimbo hürütümbī-yomondi warihündirümbui.

7

Sisasindi akidi mamī ai moai ahambo anihondümborüwuri

¹ Refehayamboyoane, Sisas ai Gariri hifambe hoahoangu wakimareandi. Suda-yafe bogori ai ahambo hifokoefimbo yahomo houmbo raraomemondamboyu asu ai ahei hifambe hombo moei mehu.

² Asu Suda-yafe rotumbo si adükari dagoambe nīmarimbo sei arihüندی ranai ndeara akimī tifiimareandamboemo.

³ Asu Sisasindi akohoandi mamī ai ahambo hoafiyomondowohü yahomoya, “Hifi nda hinᅅgiro hawambo Suda-yafe hifinambo hahüfuh-animbo, se sihafī hepünifeimbī moatükunī rarowandanī sihafī süngurininī-rundeimbī ranai hoeimbīrundamboane.

⁴ Nindou ranai muᅅgu ahambo fifirimbirihi-ndīramboane yahumbo ana, moai dībo raranī ratüpurī ratüpurīyu randi, nga weindah-ani ahei himboahü ratüpurīyu arandi. Asu se hepünifeimbī moatükunī ratüpurayafi ra muᅅgumbo nindou hifi-hifi afindi burayei ahei himboahü weindahī nīmbafan-animbo, asu ai sihambo hoeimbiri-hinin-amboane,” mehomō.

⁵ Ahandi akidimamī amboani ahambo anihondümbofe-koate-wamboemo ai yaru hoafimemondo.

⁶ Ranıyu asu Sisas ai hoafi+yupurühi yahuya, “Awi ro hafombo si ranana moai tüküfeyo. Nga nını-simboanıyo se ahafomo ra wanjei-ane.

⁷ Nindou hifi ndanihö anıboadei aiana ngiri sıhamumbo hürütündühüpurı, nga wambo hürutarıhündıri ro aheimbo moaruwai hohoanımoıei arıhündı ranımbö weindahı hoafi+yahandürı arıhandı ranımbö.

⁸ Seana Suda-yafe adükari si Serusaremhü tükefeyo ranımbö gafomo. Nga roana wandı hafombo si ra awi tüküfekoate-mayowambo, asu ngiri haponda ngahi,” mehu.

⁹ Ai ahamumbo yare hoafi+yupurı mbura Garirihı mamaru.

¹⁰ Ahandı akohoandı mamı ai adükari si ra hoeifembo mahomon-damboıyo, asu ai-amboanı sünguna mahu. Asu ai moai weindahı tüküfi haya hu, nga dıbo ahamundı süngu mahu.

¹¹ Asu Suda-hündı nindou bogorı-memo ranai Sisasımbö adükari si ranıhö kokorurühi yahomoya, “Nindou ra nahü nügua?” mehomo.

¹² Ranııei nindou afındı menğoro ranı-simboanı Sisasımbö-dıbo teihümarıhorı. Bıdıfırı ai seiya, “Aiana nindou aboed-ani,” asu bıdıfırı ai seiya, “Wanı, aiana aboedıyupoanı, nga aheimbo wosıhoaforı hoafi+yurandeimb-ani,” masahündö.

¹³ Nga Suda-yafe bogorı nindou ranahamumbo yıhımborıhüpurühi asu moai ahambö weindahı yafambe farıhi hoafiıei.

¹⁴ Adükari si mbusümondühı Sisas ai tüküfi hafu Godındı worıkimı nüngumbo nımorehı nindowenihı aheimbö yamundı-mareandürı.

¹⁵ Asu Suda ai ahandı hoafi ranahambo hepünafu afındı hohoanımoımondühı yahomoya, “Nımböe nindou nda nindou ngörü ai yamundıfikoate asu ai moanı hoafi nda fıfirareanda?” mehomondamboıyo.

¹⁶ Asu simborı ahamumbo hoafiıyuhı yahuya “Ro haponda yamundarıheandürı hoafi nda wandı-mayo yamundıfe hoafiıyopoanı, nga Nindou wambo hıfına koamarıhendıri ahandı-mayo-ane.

¹⁷ Asu nindou ranai Godındı hoafi süngumbo yıfrııei ana, ro hoafi hoafiıya arıhandı nımındı nda fıfirındıhimboıei. Asu ai hoafi nda Godındı-mayo-mbayo asu ro wandı hohoanımonambo hohoanımoıya hehea hoafiıyahühi-mbayahıyo ra fıfirındeambui.

¹⁸ Nindou ai moanı ahandı hohoanımonambo hohoanımoıyo haya hoafıyo ranana ai adükari ndürümbında yahumboanı. Nga asu nindou ngörü ahambö koamarıherü ranahambo ‘ndürı adükarümbı-mbııyo’ ehı ranai ana aboedı mbumundı saf-ani, nga moai tıkaı hoafiıyo randı.

¹⁹ Horombo sıhefi amoaombo Moses ai ahınümbı hohoanımo ra masagadürı. Nga asu moai se mam-amboanı hohoanımo ra süngurıhindı. Asu nımböe se wambo hıfokoefe-ndırımbö yahomo houmbö rarawemoa?” mehuamboıei.

²⁰ Asu nindou afındı burımayei ranai seiya, “Moaruwai nendı sıhafı fıambe mafarıfeyowamboıyafı ranı hoafi ra hoafııyafı. Düdı sıhambö hıfokoefenınımbö yahuhaya raraomayua?” maseıamboıyo.

²¹ Asu Sisas ai simborı hoafiıyundürühi yahuya, “Ro ngoafımbö nımarımbö sıhı ratüpürıyahühi nindou dıboadomarıhına ranımböıei se munğambo mahepünehındı.

²² Horombo sıheimbö Moses ai hoearı kefe fırıheferambo hohoanımo ra nafuımarandürı. (Ranı hohoanımo ranana Mosesındı-mayo hohoanımoıyopoanı. Nga ranana sıhei amoaoyafe hohoanımoane.) Ranımböane asu seana ngoafımbö nımarımbö sı ranıfıhı nindowenihı nımoakıdıbou-yomondı fı hoearı karu fırıhoemo arundı.

23 Seana Mosesɪndi hoafi rani yangir-ane rani-sungurundühi asu se ngoafimbo nɪmarimbo sihi nimoakidibou-yomondi hoeari karu tirihapuri arundi. Asu ro ngoafimbo nɪmarimbo sihi nindou angunumbo-mayu ahandi fi didiboado-marhina, asu se nimboe wambo nginindimarundira?

24 Asu nindou ngoründi hohoanimo ra se himboarinambo yangiri hoeindu houmbo yibobondumboemo, nga se mbumundi hohoanimo sungundundühi ndondu yibobondundi,” mehupuri.

Nindou ranai nda Kraisiyu düdi masei

25 Asu nindou bidifiri Serusaremihündi ai düduyahindühi seiya, “Sapo nindou ndanahamboemo bogori nindou ai hifokoefimbo yahomo houmbo raraomarüwura?

26 Nindou ra ai weindahi ahamundi himboarühi hoafimayuwambo hoeirihori asu himboriyei arihündi, nga ai moai ahambo hoafi karüwuri. Awi nindou ranahambo bogori nindou ai Kraisi-ani yahomo hohoanimoyomo houbombemoyo?

27 Nindou God ai diboniyu hiningimarihi Kraisi ra tükefiyu ana, ngiri nindou ai ahandi ngoafi ra fifirindihindi. Nga roana nindou ndanahandi ngoafi hondü ra fifirihurumboanefi ranimboyu ai Kraisiyupoani,” masei.

28 Asu Sisas ai Godindi worambe aheimbo yamundeandürühi puküna hoafiyuhi yahuya, “Se wambo asu wandi ngoafi ro masihühi ra ndorihififirihindiri. Nga ro, wandipoanimbo hohoanimoaya hehea kosamboyahipoani, nga Ape wambo koamarihendira makosahane. Seana moai ahambo fifirihori.

29 Nga roana ahambo sowahindi koamarihendira kosiheheambo wambo fifirihinimboanahi,” mehu.

30 Raniyomo asu bidifiri ai ahambo kikihimündimbo yahomo houmbo raraomarüri. Nga asu nindou ngorü ai moai ahambo kikihirümündu sapo ahambo hifokoefimbo si ra awi tüküfekoate-mayowambo.

31 Raniyeyi nimorehi nindowenihififirindihindi, “Kraisi tükefiyu ana, ngiri Sisas hepünifeimbi moatükuni ramareandi nda ngasündiri. Nga ai Kraisiimbeyu?” masei.

Sisasimbo kikihimindimbo prisman koamarihoupuri

32 Farisi ai nimorehi nindowenihififirindihindi Sisasimbo rani wataporimayeyi ra himboriyomo houmbo Godimbo sesi shou-rundeimbi bogori-babidimbo prisman bidifirambo koamarihoupura Sisasimbo kikihimindimbo mahifomo.

33 Asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Awi se-babidimbo akidou gedühi safi ningo-ningondahe heambo-animbo asu ro nindou wambo koamarihendiri ahambo sowana gagümboyahi.

34 Ranimbo se wambo kokondihündirimboyeisi, nga asu ngiri hoeindihindiri. Asu ro nɪmarimboayahififirindihindi ranambe se ngiri didi,” mehu.

35 Raniyomo Sudahündi bogori nindou-memo ranai ahamundihorififirindihindi simbori hoafürüyomondühi yahomoya, “Nindou ra ai nahanafi nguani kokondihurimbo hoeifekoate-mandefa? Asu ai Griki-yomondi ngoafi adükari ranihü ngu shefi nendi nımareihü Grikimbo hoafi yamundi-mandeandürüyo?

36 Ai yare hoafiyuhi yahuya, ‘Se wambo kokondi-hündirimboyei, nga asu se ngiri hoeindihindiri,’ asu ‘Se ro nɪmarimboayahififirindihindi ranambe ngiri ngei,’ mehu, ra nimboe yare hoafimayua?” mehomo.

Yangiri ningombo hoe

³⁷ Suda-yafe amoaoyomondi dagoambe nimarimbo hohoanimo si ranahandi bidifirani si ra adukari hamind-ane. Rani sihi Sisasi ai botifi pukuna hoafiyundurühi yahuya, "Nindou didiyei ai hoe simindimbo amindaninombondeihana, wambo sowana didei ndimindei.

³⁸ Ai Godindi bukambe yare hoafiyowohü yahoya, 'Nindou ranai wambo anihondumbo-arihindiri ana, asu ahei ngusüfoambeahindi yangiri ninjombo hoe ranai afindi tükündife haya ngomboe,' mehu.

³⁹ Sisasi ai yare hoafimayu ra hoe hondumboyupoani, nga Yifiafi Aboedi ranahamboyu hoafimayu. Nindou ai ahambo anihondumbo-arithori aianimbo Yifiafi Aboedi ra ndahümündimboyei. Nga ranasi simboani ana Yifiafi Aboedi ra awi moai sahümündi Sisasi aiyifio mburumbo sunambe hafokoate wambo.

Nimorehi nindowenihai ai simbori hoafiyehiyibobomehindi

⁴⁰ Nindou afindi mafandihindi ranambe nindou bidifiri ai Sisasi hoafimayu ra himboriyehi hehi hoafiyehi seiya, "Anihond-ane, nindou ndanana Godindi hoafi hoafiyu-randeimb-ani," masei.

⁴¹ Asu bidifiri ai hoafiyehi seiya, "Aiana Kraisi nindou aboedambo-fembo God kafoariri hininjomarir-ani," sei, nga asu bidifiri ai hoafiyehi seiya, "Ai Kraisyupoani, nga Kraisi ana ngiri Gariri hifinipoedi düfu!

⁴² Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya, 'Kraisi ana adukari bogori Defitindi sirambeahindindu hayambo-animbo asu ai horombo Defit nunguhü Betrethem ngoafihü nimorimbondüfi tükündüfimbui,' meho," masei.

⁴³ Ranimboyei asu nindou ranai Sisasi hohoanimo yimbumborihindühi asu nindou ranai yimbumbore yibobomareandi.

⁴⁴ Raniyei asu bidifiri ai ahambo kikhimündimbo yahomo houmbo raraomariri, nga asu moai kikhiruründümo.

Suda-yafe bogori nindou ai moai Sisasi hohoanimo anihondumbo-rüwuri

⁴⁵ Raniyomo asu prisman Sisasi kikhimündimbo koamarihoupuri ranai hihiriyafu bogori nindouyomo asu Farisi ahamumbo sowana mahomo. Asu ai düdurüpurühi yahomoya, "Se nimboe ahambo semündü sinikoate-memoa?" mehomondamboemo.

⁴⁶ Asu prisman ai simbori hoafiyomopurühi yahomoya, "Horombo moai nindou ngörü ai haponda hoafiyu arandi nahurai hoafiyu, nga wani!" mehomondamboemo.

⁴⁷ Asu simbori Farisi ai ahamumbo düduyafupurühi yahomoya, "Asu ai sihamumbo wosihofori hoafirapurai waniyo?"

⁴⁸ Farisi-anemo asu bogori nindou roanefi hoeirumuna nindou roambeahindi mamai-amboani anihondumbo-rirai asu waniyo?

⁴⁹ Nimorehi nindowenihai aiana moai Mosesindi ahinümbi hohoanimo fihirihindi, nga ranimboanei ai Godindi himboahü moaruwai ninjoayei! Ai yangiri Sisasi anihondumbo-marithori," mehomomo.

⁵⁰⁻⁵¹ Nikodemus ai Suda-yafe bogoriyu haya horombo Sisasi sowana mahu. Ranimboyu ai yare hoafiyupurühi yahuya, "Sihifi ahinümbi hohoanimo ana nindumbo moani hoangirife hefe papi-hofiri-hundurühiyefi asu waniyo? Ahandi hoafi boatei wudipoapondihi himborindefi mbundihumbo-animbo asu ratüpurü ai rawareandi ra fihirindihumboyefi," mehuamboemo.

⁵² Asu simbori ahambo hoafiyomondühi yahomoya, "Asu se kameihai amboani Garirihündiwamboyafi? Bukambeahindi hoafi ra se ndoro fihirindowandi, nga moai Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi ana Garirihündi süfu randi," mehomomo.

⁵³ [Raniyei asu nindou ranai ahei ngoafinambo bukürümehindi.]

8

Anamindihoandi birabireimbi nimorehi Sisasimbo sowana sowandümo masinimo

¹ Raniyei asu nindou ranai ahei ngoafinambo bukürümehindamboyo, asu Sisas ai asükaiyu Orif Wafunambo mahafu.

² Hapoadumbo siambe asükaiyu Godindi worinambo mahu. Ai hu tüküfi nimarwane, asu nimorehi nindowenihí ranai ahambo sowana maheiamboyo yamundimareandürí.

³ Ahinümbi hohoanimo fifirundeimbi asu Farisi bidifiriyomo ai nimorehi mamí hoeirundane nindowenihí-díbo serimindi mahoamboemo asu ai ahambo sowandümo nindou himboahü mbusümo hinngimarundi.

⁴ Raniyomo asu ai Sisasimbo hoafiyomondühí yahomoya, “Yamundo-randeimbi, nimorehi ranai nindou ngorü-díbo menjorafea asu hoeimarupiri.

⁵ Mosesindi ahinümbi hohoanimo yare hoafimayo ranana yahurai-ane, ‘Nimorehi yahurai refewani ana, nimoeinambo hifokoefe-ndürimboane.’ Nga asu se haponda nungundo hoafimandafa?” mehomó.

⁶ Ai hoafi yaru hoafimemo ra moani Sisasimbo yürümombo nahuraiyomo rani-süngundihuraní ai nungu mbüsuwaní papí-hoafindihurí yahomo houmbo.

Nga Sisas ai hifini yimindiho yimbunambo nimarumbo hififihí warimbuifinambo sürü-sürümarandi.

⁷ Nindou ranai raníhü ninngomombo Sisasimbo düdu-düdupomaruramboyo asu ai botífi hoafiyupurühí yahuya, “Nindou síhamundi mbusümo moaruwai hohoanímokoate-mayu ranai boatei-animbo nimoeinambo harimbindo-wamboane.”

⁸ Yare hoafiyupurí mbura asükaiyu hifini piyu yimindiho yimbunambo nimarumbo hififihí sürü-sürümarandi.

⁹ Nindou ranai Sisas raní hoafi hoafimayu ra himboriyomo houmbo ahambo hinngirüwuri houmbo mamai kikefoefe mamai kikefoefeyomombo ndamefundí. Amongohoandi boateiyomo ndamefundí. Asu Sisas yangiri nunguane nimorehi ranai ahandí himboahü maníngo.

¹⁰ Raniyu asu ai botífi hoafiyundühí yahuya, “E, nindou nda munju bukürímefoendi. Asu nindou síhambo papí-hoafiyoninimbo ra mamamboani nunguai?” mehuamboyo.

¹¹ Asu nimorehi ranai Sisasimbo hoafiyondowohü yahoya, “Adükari, moai nindou mamamboani nungu.” Asu Sisas ai hoafiyuhí yahuya, “Ro-amboani ngiri síhambo papí-hoafindihanini. Se ngafi, nga yowaní asükaiyo moaruwai hohoanímoyopoi,” mehu.]

Sisas ai hifinindi nindou-yafe siani

¹² Asu ngorü-simboani Sisas ai aheimbo hoafiyundürühí yahuya, “Roana hifi ndanahandi si nimind-anahi. Nindou ai wandí süngu ahu ana, ai ngiri nimbokoani hoahoangu wakindeandi, nga waní. Nindou ranai koadürümbo-koadürümbo yangiri ninngo ranahandi si ra ndemündümbui,” mehu.

¹³ Raniyomo asu Farisi ai Sisasimbo hoafiyomondühí yahomoya, “Seana síhafi fimbo-anafi hoafi ra weindahí hoafiyafi arandi. Ranimboane asu síhafi hoafi ra ngiri anihondümbo-ndífeyo,” mehomondamboyo.

¹⁴ Asu Sisas ai simborí hoafiyupurühí yahuya, “Yini, anihond-ane ranansi, roana wandí fimbo-anahi weindahí síheimbo hoafiya aríhandí.

Nga asu wandi hoafi ranana anihondü hoaf-ane. Asu wandi hoafi ra nimboe anihondü hoafayo? E! Hoafi ra yahurai-ane. Ro fifirihendi nahaninipoediyahi tükümeheandi asu nahanamboyo homboayahä ra. Nga asu seana moai wandi ngoafi hondü ana fifirundi. Asu ro nahanafiyohomboayahä ranamboani se moai fifirundi.

¹⁵ Asu se hifinindi hohoanimo sünggurundühi nindoumbo yiboborurundeimb-anemo, nga roana moai nindou mamimbo amboani yiboborihendi.

¹⁶ Nga asu, ro nindou daboe yiboboartheandi ana, wandi yibobofe ra anihondü hondündomböe. Asu roana ro yangiriyahipoani, nga wani. Ape wambo koamarhendiri ai ro-dibo ranimoatükuniraturiyuhani.

¹⁷ Sihei ahinümbi hohoanimo yare mengoro. Nindou yimbu ai hoafi mamirahambo yibobo hoafefandi ana, ra anihond-ane.

¹⁸ Asu ro wandi fimbo anihondümbo hoafiyahanane Ape wambo koamarhendiri ranai wambo anihondümbo hoafiyu arandi,” mehuamboyei.

¹⁹ Asu ai Sisasimbo hoafiyahündowohü seiya, “Sihafe ape nahi anügua?” maseiamboyu. Raniyu asu Sisas ai simbori hoafiyundürühi yahuya, “Seana moai wambo fifirihindiri asu wandi Apembo fifirihoriraraorihori. Asu se wambo fifirihindirimbonana, wandi Apembo amboani fifirihori,” mehu.

²⁰ Hoafi Sisas ai yare hoafimayu ra Godindi worikimi aheimbo yamundearühüyo hoafimayu, kaki foarihirihündeimbi hipiri ningo fikimi. Sisasimbo kikihimindimbo si ra awi tüküfekoate-mayoa asu nindou mamai-amboani ngiri Sisasimbo kikihindürimüdü.

Sisas ai nimorehi nindowenihimbo ro ahahi ranambe ngiri ngei mehu

²¹ Asükaiyu Sisas ai aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Roana ndeara ndefembo samboanahi, nga asu se wambo kokondihündirimboyei. Nga asu se sihei moaruwai hohoanimo ranambo-animbo ngei ngeimbo yifindeimboyei. Asu seana ngiri ro ahahi ranambe ngei,” mehu.

²² Raniyomo asu Suda-yomondi bogori nindou ranai hoafiyomondühi yahomoya, “Sisas ai yare hoafiyuhüya, ‘Seana ngiri ro ahahi ranambe ngei,’ mehu. Ai hoafi yare hoafimayu ra ahandihoari hifokoefe yangrombo yahumboyu?” mehomo.

²³ Asu Sisas ai hoafiyuhü yahuya, “Seana hifinindi poed-anei, nga roana nimooamo sünambeahindi tükümeheand-anahi. Seana hifi ndanihünda tükümehind-ane, nga roana hifi ndanihünda tüküyaheambo-yahipoani.

²⁴ Ranimboanahi asu ro siheimbo hoafiyahühi, seana sihei moaruwai hohoanimo ranambo-animbo ngei-ngeimbo yifindeimboyei masahi. Asu ro dideahi se wambo anihondümbofe-koate-ayei ana, se sihei moaruwai hohoanimo ranambo-animbo ngei-ngeimbo yifindeimboyei,” mehuamboyei.

²⁵ Asu ai düduyahindühi seiya, “Asu se didiyafi nimora?” maseiamboyu. Asu Sisas ai aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Ro sapo siheimbo horombo hoafimayahandürirananahi nda. Nga se wambo moai anihondümbo-rihindiri.

²⁶ Ro sihei hohoanimo ranahambo afindi hoafinda samboanahi. Sünggunambo sihei hohoanimo yibobondiheamboyahä. Nindou ai wambo hifina koamarhendiri aiana anihond-anisi. Asu ro nimorehi nindowenihü aheimbo hoafayahä ra ro ahandimayo hoafi himboriya heheamboanahi hoafayahä,” mehu.

²⁷ Asu Sisas ai ahandi Afindambo aheimbo hoafimayundüriranimbo moai fifirihindi.

²⁸ Ranimboyu asu Sisas ai hoafiyuhi yahuya, “Se Nindou Hondü rana-hambo nimoamo sahorimindei botirihorühi nim keimbi karhendeimbi fih pararihori ana, asu se rani-simboan-animbo fifirindi-horimboyei. Rananimbo asu ropoanimbofe hohoanimo hefembo ratüpurikoate-ya arihandi ra se fifirindihimboyei. Ro hoafi hoafiya arihandi ra Ape ai nafuiyundiranane siheimbo rani-sungurithe hoafayahandüri.

²⁹ Nindou wambo hifina koamarhendiri ranai ngiri wambo hinngindeandiri, nga ai wandi fikimi nungumboani, nine-moatükuni ai yifiryu haya hohohanimoayu ra munguambo si ratüpuruya arihandi,” mehu

³⁰ Nimorehi nindowenih afindi ranai Sisasindi hoafi himbori-yei hehi ahambo anihondumbo-marihori.

Sisas ai moaruwai hohoanimo ambeahindi aboedambofembo hoafimayu

³¹ Raniyu asu Sisas ai nindou Sudahündi ahambo anihondumbo-marihori aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Asu se ro yamundiri-hendüreimbi hoafi ranahambo himboriyehi rani-sunguarihindi ana, asu se wandi anihondü sungurihindi-reimbindeimboyei.

³² Asu se anihondü hohoanimo ra fifirindhindani asu hohoanimo ranai siheimbo aboedi koandheira ngeimboyei,” mehu.

³³ Asu Sisasimbo hoafiyahündowohü seiya, “Roana Abrahamindi ahuir-anehi. Asu roana moai nindou ngoründi moani hefi ratüpuriyefi rihundi. Nimboefi se yihofimbo hoafiyafimunühi hoafi ranai ‘siheimbo aboedi koandheira ngeimboyei,’ masafa?” maseiamboyu.

³⁴ Raniyu asu Sisas ai aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Yini, nindou munguambo moaruwai hohoanimo yei arihündi ranai moaruwai hohoanimo ranahandi moani ratüpuriyei-rihündeimb-anei. Nga ranimboyo ro ramasahi.

³⁵ Nindou moani ratüpuriyu arandi ranai moai fikiminindi babidi worambe nimarü randi, nga wani. Nga nindou ahandi nimori ai-animbo ahandi fikiminindi babidi worambe nimandümbui.

³⁶ Ranimboane asu Godindi Nimori ranai siheimbo aboedi nimarimbohunda fandhendüran asu se aboedi hamindi nimandeimboyei.

³⁷ Ro siheimbo fifirihearumboanahi se Abrahamindi ahuir-anei. Nga wandi hoafana moai sihei hohoanimoambe nimarondüri. Ranimboane asu se wambo hifokoefendirimbo sei hehimbo raraoayi.

³⁸ Nini-moatükuni ra ro wandi Apendi-mayo hoeirthe heheamboanahi siheimbo hoafiyahandüri arihandi. Nga asu seana raranimoatükuni ratüpuriyei arihündi ra sihei apendi-mayo-ane sahümündi hehimbo rani-sungurihhi ratüpuriyei arihündi,” mehu.

³⁹ Asu simbori ahambo hoafiyahündowohü seiya, “Yihofe ape ana Abraham-ani,” maseiamboyu. Asu Sisas ai simbori hoafiyundürühi yahuya, “Asu se Abrahamindi nimori hondümbeyei-mbonana, asu Abrahamindi hohoanimo ra sungurihhi.

⁴⁰ Ro siheimbo hoafi hondü Apendi-mayo himborimayahi raniyo weindah hoafimayahandüri. Rananei asu se wambo haponda hifokoefendirimbo sei hehimbo rarawarihündiri. Abraham ana moai yare rani hohoanimoayu randi. Nga se yangiri-anei rarihi moaruwai hohoanimoayi.

⁴¹ Asu seana raranimoatükuni ra sihei apemami-yomondi hohoanimo yangiri sungurihündühanei,” mehuamboyei. Asu Suda ai Sisasimbo hoafiyahündowohü sahündoya, “Roana boagiri fifirifekoate nafi

mbusümon+ndi n+mor+yefi+poani. Roana y+hoefi ape mami God ai yangir-ani anüngu asu ro ahandi n+mor+ hond-anefti,” maseiamboyu.

⁴² Asu Sisas ai hoafiyundürühi yahuya, “God ai an+hondü sihei apembeimbonana, asu se wambo aboedi hohoanimo-r+hündirisi. Nga ro Godidibo n+imboa heheamboyahi asu makosahi. Ro makosahi ra ropoan+imbo hohoan+moya hehea kosamboyah+poani, nga God ai wambo koamar+hendiramboyahi makosahi.

⁴³ Asu se n+imboyei wandi hoafi ndofe fifir+ifekoate-mayeia? Asu seana ngiri wandi hoafi ra awi h+mbor+nde.

⁴⁴ Sihei ape ana Satan-ani. Rananei asu se sihei apendi hohoanimo rani yangiri sahümündi an+boadei. Horombo hondü aiana nindou hifokoare-randeim+yu manüngu. Raniyu asu ai moai an+hondü hohoanimo süngure randi sapo an+hondü hohoanimo ra ahandi flambe n+mar+koate-wambo. Tikai hoafi ai hoafiyu arandi ra ahandi hoafi hond-ane. Aiana nindou tikai hoafiyu-randeim-ani, nga ran+imboani asu tikai hoafi ranahandi n+im+indühani.

⁴⁵ Nga ro siheimbo an+hondümbö hoaf-ane hoafayahandüri. Ranane asu se wandi hoafi ra an+hondümböfe-koate-aye.

⁴⁶ Sihei mbusümo nindou mami ranai wandi hohoanimo-ambeah+ndi hohoanimo moaruwai weindah+mandeyo wan+mandiyo? Asu ro an+hondü hoafi hoafiya ar+handi ana, asu se n+imboe wandi hoafi an+hondümböfe-koate-mayeia?

⁴⁷ God+ndi n+mor+ ana God+ndi hoafi müngu ra h+mboriyeihanei. Seana God+ndi n+mor+yeipoani. Ran+imboanei asu se ahandi hoafi h+mbor+koate-yei ar+hündi,” mehu

Sisas asu Abraham

⁴⁸ Asu Suda ai Sisas+imbo simbori tir+foar+hor+ hoafiyehi seiya, “Roana sihambo rarihu hoafiyahun+nühanefi: ‘Seana Samariahünd-anafi asu sihaf+ flambe moaruwai nendi mami mbamari,’ asefi. Ra an+hondüyo?” maseiamboyu.

⁴⁹ Asu Sisas ai aheimbo yare hoafiyuh+ yahuya, “Wandi flambe ana moai moaruwai nendi n+maro, nga wani. Roana wandi Ape ranahambo, adükar-ani sahühanahi, nga se wambo moaruwaimbo-ar+hindiri.

⁵⁰ Ro wandi fimbo ndürümbanahi yahomboyah+poani. Nga Nindou mami wambo ndürümbani yahombo hoafi y+bobore-randeimbi mbanüngu.

⁵¹ Ro siheimbo an+hondümböanahi hoafayah+ nindou ngorü ai wandi hoafi ra süngureandi ana, ai ngiri yif+ndu, nga wani,” mehuamboyei.

⁵² Asu Suda ai hoafiyahündowohü seiya, “Haponda ro sihambo an+hondü fifiri-hun+n+imboanefi, sihaf+ flambe moaruwai nendi amaron+ni. Abraham yifiyu asu God+ndi hoafi hoafiyomo-rundeimbi amboani yifisafimemo. Ranane asu se hoafiyafüh+ya ‘Nindou mami ai wandi hoafi rani-süngureandi ana, ngiri yif+ndu,’ masafi.

⁵³ Se yaro hohoan+moyafüh+ sihefi amoao Abraham+imbo ngasünd+wor+imboyafi? Aiana sapo yif+mayu rasi. Asu God+ndi hoafi hoafiyomo-rundeimbi amboani ai yifimemo rasi. Asu se didiyafa?” maseiamboyu.

⁵⁴ Asu Sisas ai simbor+ hoafiyundürühi yahuya, “Asu ro wandihoari wandi fimbo ‘adükar-anahi’ mbasahi-mbonana, asu ro moan-anahi. Nga wandi Ape aiani wambo ‘adükar-ani,’ yahu arandi, nga se hoafiyehi ‘ai y+hoefi God-ani,’ asefi.

⁵⁵ Asu seana moai ahambo fifirihori. Nga roana ahambo fifirihiniamboanahi. Asu ro hoafiyahühi, 'Roana moai fifirihini,' mbasahimbonana, asu ro se rawehindi nou tikai hoafiya. Nga roana ahambo ndorihini fifirihini hehea asu ahandi hoafi ra süngurheandühanahi.

⁵⁶ Horombo sihei amoa Abraham ai ro tüküfembo-mayah ra hoeifembo hohoanimo yuhü hihifi-hihifimayu. Ai ra hoeire hayamboyu asu ahandi ngusüfo ndore küre mamaru," mehu.

⁵⁷ Ranimboyei asu Suda ai Sisasimbo hoafiyehi seiya, "Seana awi moai 50 himbaniyafipoani, nga se Abrahamimbo hoeimarihini asafi?" maseiamboyu.

⁵⁸ Asu Sisas ai asükaiyu aheimbo hoafiyuhi yahuya, "Yini, ro siheimbo anihondüamboanahi hoafehandüri horombo hondü Abraham ai tüküfekoate-yuambeahiyahi ro boatei manimboahi," mehuamboyei

⁵⁹ Ranিয়েi asu Suda ai nimoiei hüründümo houmbo Sisasimbo nimoieinambombo mehomo, nga asu ai Godindi wori hini ngire haya dibo ndamefiyu.

9

Sisas ai nindou himboatihari dibo adomariri

¹ Sisas ai nafi-süngu huhündamboyu nindou himboatihari hoeimariri. Nindou ra hondü ai himboatihari yahurai wakimarimindo.

² Raniyomo asu ahambo süngururü-rundeimbi ai hoafiyomondowohü yahomoya, "Yamundo-randeimbi, dade moaruwai hohoanimo nindou ndanahambo ramarera asu ai himboatiharayua? Ahandi moaruwai hohoanimo yo, asu hondafindi-yafe-mayoyo?" mehomondamboyu.

³ Asu Sisas ai ahamumbo simbori yahuya, "Nindou ndanahandi himboatihari ra ahandi-mayo, asu hondafindi-yafe-mayo moaruwai hohoanimo ranambo rarerani refimboyupoani. Nga nindou ai yare himboatihari-mayu ra Godindi hepünifeimbi moatükuni refewani hoeifemböhündamboyu yare himboatihari-mayu.

⁴ God ai wambo komarhendira makosahane, nga hüfihamindi ndare nünguambe sihiri ahandi ratüpurü ratüpurü-ndefomboane. Nga nimbi pirayo ana, asu ngiri nindou ngörü ai-amboani ratüpurüdu.

⁵ Ro hifi ndanihü nimboahambe ana ro nimorehi nindowenihiyafe si-anahi," mehu.

⁶ Raniyu Sisas ai yare hoafiyu mbura, hifihihiguri tifi fi fandeamunde mbura, nindou himboatihari-mayu ahandi himboarambe pamareandi.

⁷ Raniyu ahambo hoafiyundühi yahuya, "Se ngafi Siroam kakimarihündi hoeambe sihafi himboari ra popoaindandi," mehu. (Hoafi Siroam ra 'koarhefeyoa ho' hoaf-ane.) Raniyu asu nindou ranai hu ranihü ahandi ngusümboari ra popoaira mbura, hihirifi süfumbo aboedi himboarimayu.

⁸ Ranিয়েi asu nindou akimi wori yimburihi nimoreimbi asu ahambo horombo hoeirihoreimbi, ai horombo nimorehi nindowenihimbo kakinapombo moako-moakoyu marandi ranimbo hoeirihori hehimbo hoafiyehi seiya, "Awi sapo nindou ndanimbaiyu nimar yangi nimarumbo aheimbo moako-moakoyu marandi?" masei.

⁹ Bidifiri ai hoafiyehi seiya, "Yini, nindou aiyu refi marandi." Asu bidifiri ai hoafiyehi seiya, "Wani. Ai nindou yahuraiyusi, nga ai-yupoani, nga nindou ngörüyu," masei. Nindou amuri ai rani wataporimayeamboyu asu ahandi hoari yahuya, "Ro-anahi," mehu.

10 Asu ai ahambo düduyahindowohü seiya, “Asu sîhafî himboari ra nüngure birîhoaimboyoa?” maseiamboyu.

11 Asu ranai sîmborî yahuya, “Nindou Sisas sei-arîhündî ranai hüburukonambo wandî himboarambe fandîfoareandîrühî yahuya, ‘Se ngafî Siroam kakîmarîhündî hoe ranambe himboari sîhafî ra popoaindandî,’ mehuamboyahî ro ha popoairîhandâ asu wandî himboari ra aboedî himboarîmayahî,” mehuamboyei.

12 Asu ai düdurîhorühî seiya, “Nindou ra nahi amarua?” maseiamboyu. Asu nindou ranai yahuya, “Nahümbêi amaru ra moai fîfirîhinî,” mehuamboyei.

13 Ranîyeyi ai nindou himboatîharî-mayu Sisas aboedî-marirî ranahambo Farisimbo sowana sahorîmîndei mahei.

14 Ngoafîmbo nîmarîmbo si ranî-sîmboanîyu Sisas ai nindou ranahandî himboari aboedîmareandî.

15 Asu Farisi ai nindou-mayu ranahambo düdururühî yahomoya “Sîhafî himboari ra nüngure aboedîyomboyoa?” mehomondamboyu. Asu ai hoafîyupurühî yahuya, “Sisas ai hüburuko wandî himboarambe pamareandîramboyahî asu ro ha popoaimarîhandamboyo wandî himboari ra aboedîmayo,” mehu.

16 Ranîmboemo asu Farisi bîdîfirî ai yahomoya, “Nindou ndanahambo God ai koarîheira kusümboyupoanî, nga ai moai moanî ngoafîmbo nîmarîmbo hohoanîmo ra süngureandî,” mehomo. Asu bîdîfirî ai hoafîyomondühî yahomoya, “Asu nindou moaruwai hohoanîmoyumbü ai ngîrî hepünîfeimbî moatükunî yahurai ratüpurîndu?” mehomo. Ranîyomo asu bîdîfirî ai ngorü hohoanîmoyomo asu bîdîfirî ai ngorü hohoanîmoyomo marundî.

17 Ranîyomo asu nindou himboatîharî-mayu ahambo hîhîriyafu asükaiyomo hoafîyomondowohü yahomoya, “Nindou sîhafî himboari aboedîmareanîni ranahambo se nünguro hoafîyafîndoa?” mehomondamboyu. Asu ai hoafîyupurühî yahuya, “Aiana Godîndî hoafî hoafîyurandeimb-ani,” mehu.

18 Nindou ra ai horombo himboatîharî-mayu-anisî, nga asu ai ranahambo anîhondümbofembo moei mehomo. Ranîmboemo asu nindou himboatîharî-mayu ahandî hondafîndambo ranî hoafî ra fîfirîfemböhünda mîngîyomo hümarîhaupîrî.

19 Asu ai ahafembo düdurüpîrühî yahomoya, “Nindou nda sîhafe nîmorîyu? Asu se safeya ro himboatîharî yahurai wakîmarîhorîmîndehane masafe, nga asu nîmboe ai haponda aboedî himboarayua?” mehomo.

20 Asu ahandî hondafîndî ai safeya, “Yîni, ro ahambo fîfirîhorî ai yîhoehî nîmor-ani asu ai horombo himboatîharî wakîmarîhorîmîndehî.

21 Nga haponda moai ahambo fîfirîhorî ai nününgufimbombêi ahandî himboari ra aboedî himboarayü. Asu ro moai fîfirîhorî nindou ahandî himboari aboedîmarirî ranahambo. Düduyafundosi, ai adükariwambo sîhamumbo ahandî fimbo hoafîndüpurîmbui,” masafe.

22 Hondafîndî ai Sudambo yîhîmborînapurühîyafe ai ahamumbo rarîne hoafîmefe. Horombo Suda ai yaru hoafîyomondühî yahomoya: “Nindou ai weindahî hoafîyeyihî, ‘Sisas ra nindou God ai ahandî nendambo aboedîfembo kafoarirî hîniîngîmarirî Krais-ani,’ seianî ana, asu aheimbo rotu worambeahîndî hîhaiboandüra ngîrî ai-babîdî rotundei,” mehomo.

²³ Ranimboyafe asu hondafindi ai hoafiyafeihü “Ahambo düduyafundosî, nga ai adükariwambo sihamumbo ahandi fimbo hoafindüpurimbui,” masafe.

²⁴ Raniyomo asukai nindou himboatihari-mayu ranahambo mîngimemonda masünu. Asu ahambo hoafiyomondühi yahomoya, “Se Godimbo ndürî adükarümb-ani mbisafindowohü anihondumbo hoafindafi. Ro fifirihumboanefî nindou ndanana moaruwai hohoanîmoyu-randeimb-ani,” mehomo.

²⁵ Asu nindou ranai hoafiyuhî yahuya, “Ro moai ahambo fifirihini, nga awi ai moaruwai hohoanîmo-yumbümbeiyô asu wanîmbeiyô. Mami moatükunî ro fifirîmarîheandi ana, yîni ro horombo himboatihari manîmboahiyahî, nga hapondanana ro aboedî himboarayahî,” mehu.

²⁶ Asu Suda ai düduyafundowohü yahomoya, “Sihambo nününgureanînimboyua? Sihafi himboarî ra nününgure aboedîreanînimboyua?” mehomondamboyu.

²⁷ Asu ahamumbo hoafiyupurühî yahuya, “Ro sihamumbo hoafîmayahapuriyô, nga asu se hoafî ranahambo moai himboriyomo. Asukai se himborîmbo yahomomboemo? Se-amboa ahambo sünggurürundeimbîmbo tüküfembo yahomomboemo?” mehu.

²⁸ Asu Suda ai nindou ranahambo ngîniindîrurühî moaruwai hoafiyomondowohü yahomoya, “Seana Sisasîmbo sünggurîrî-randeimb-anafi. Nga roana Mosesîmbo sünggurîhu-rîhundeimb-anefî.

²⁹ God ai Mosesîmbo hoafîmayundo ra ro fifirîhundi. Nga nindou rananîmbo ai dagüdambuia? Roana moai ahambo fifirîhuri,” mehomo.

³⁰ Asu nindou ranai ahamumbo simborî hoafiyupurühî yahuya, “Ndanana wambo rani-poanîmbo moatükun-ane! Aiyu wandî himboarî aboedîmareanda asu ro aboedî himboarayahî. Nga nimboemo se hoafiyomondühîya, ai nahanîni poedîyu ro moai fifirîhuri ehomoa?

³¹ Ro fifirîhumboanefî, nga God ana moai moaruwai hohoanîmoyomorundeimbîyomondî hoafî ana himborîyu randî, nga wanî. Nga nindou ranai Godîmbo hohoanîmoyuhü asu ahandî hoafî sünggumareandî rana-handî hoaf-ane God ai himborîyu arandî.

³² Moai horombo nindou mami hondî ai himboatihari wakîrimîndoanî asu nindou ngorü ai ahandî himboarî aboedî-marirî hoafî ra yangoro, nga wanî.

³³ Asu God ai nindou nda koehefikoate-mbei-mbonana, asu ngîrî raranîmoatükunî hîfî ndanîhü ratüpurîyu,” mehu.

³⁴ Asu simborî ahambo hoafiyomondowohü yahomoya, “Horombo me ai sihambo moaruwai hohoanîmo ranambo wakîmaramîndîni asu se himboatiharîmayafî ranîmboanefî ro fifirîrîhunîni. Se nindou moaruwai hohoanîmo-yafeimb-anafi. Asu se yîhoefombo yamundîfemunîmbo safomboyafî?” Ai ahambo yaru hoafiyomondowohüyomo rotu woram-beahîndî hîhaifoarüwuri weindanî hîni ngîmarüwuri.

Nindou anihondümbofe-koate-ayei ai himboatihari nahurai-aneî

³⁵ Sisas ai ranîmbo himborîyu haya, kokorürî hu hoeirirühî yahuya, “Se Nindou Hondü ranahambo anihondumbo-roworai wanîyo?” mehundowamboyu.

³⁶ Asu nindou ranai simborî hoafiyundowohü yahuya, “Adükari, Nindou Hondü ra düdia? Se wambo hoafiyafi-ndîran-anîmbo ro ahambo anihondumbo-ndîhini.”

³⁷ Asu Sisas ai hoafiyundühî yahuya, “Se ahambo hoeimarîworî. Aiani se-dîbo wataporayu nda,” mehuamboyu.

³⁸ Asu nindou ranai hoafiyuhî yahuya, “Adükari, ro anihondümboanîheanî.” Ai yahu mbura Sisasimbo yimîndîho yimbu pusire nîmarumbo hohoanîmomayundo.

³⁹ Asu Sisas ai yahuya, “Ro nindouyei hohoanîmo yîbobofemboyahî hîfî ndanîhü makosahî. Ranîmboane asu nindou Godîndî hoafî fîfîrîfekoateyeimbî ai nindou hîmboatîharî aboedehindî nahurai fîfîrîndîhimboyei asu Godîndî hoafî fîfîrîhundeimb-aneî aseî ai hîmboatîharî nahurai fîfîrîfekoate-ndeimboyei,” mehu.

⁴⁰ Farisi bîdîfîrî ai ahandî fikîmî nîngomombo ahandî hoafî ra hîmborîyomo houmbo yahomoya, “Asu ro-amboa hîmboatîharîyefî?” mehomondamboyu.

⁴¹ Asu Sisas ai hoafiyupurühî yahuya, “Asu se hîmboatîharîmbembonana, hohoanîmo moaruwai ra moai sîhamundî fiambe nîmaropurî. Nga se hoafiyomondühî, ‘Yîhoefî hîmboarana aboed-ane,’ yahomo arundî, ranîmboane asu hohoanîmo moaruwai ra awi sîhamundî fiambe amaropurî,” mehu.

10

Sisas ai sipsip hîfanda-randeimb-ani

¹ Sisas ai hoafiyuhî yahuya, “Ro anihondümboanahî sîhamumbo hoafayahî, nindou ai moai sipsipî-yafe ginîrî yipurî nafî kefuai randî, nga amurî hîmborî nafî kefuai arandî, nindou ranai ana hümbuhünîkorî napo fufuramündü-randeimb-ani.

² Asu nindou yipurî nafîtambe nafî karefuendî ranai ana sipsip ahei afînd-ani.

³ Nindou yipurî hîfanda-randeimbî ai-anîmbo nindou ahu ranahambo yipurî ra tindîhembui. Rananei asu sipsip ai ahandî yafambe ra hîmborîyei arîhündî. Ranani asu ai ahei ndürî ra dükarearü yîsîboasiyuhî asu ai aheimbo ginîrambeahîndî semündündürî moanambühî tüküfî ahu.

⁴ Asu ai ahandî sipsip ra muŋgu ginîrambeahîndî semündündürî moanambühî tüküfî hayambo asu ai horombofi huanî ahandî süŋgu ahei. Sapo sipsip ranai ahandî yafambe hîmborîyeihî ranîmboane ahandî süŋgu ahei.

⁵ Aiana ngîrî nindou amurîndî süŋgu ngei, nga wanî. Nindou amurî ai huanî ana, ai ahambo yîhîmborîhorühî fefoehindühanei. Ahandî yafambe hîmborîkoate-ayei ranîmbo wambo.”

⁶ Sisas ai aheimbo kafoefe hoafî ra yare hoafîmayundürî, nga asu moai kafoefe hoafî ranahandî nîmîndî ra fîfîrîhindî.

Sisas ai sipsip hîfandî-randeimbî aboed-ani

⁷ Ranîyu Sisas ai asükaiyu hoafiyuhî yahuya, “Ro sîhamumbo anihondümboanahî hoafayahî. Roanahî sipsipî-yafe yipurayahî.

⁸ Asu nindou ai ro süŋguyahanî horomboyahî ahei aiana hümbuhünîyeihî raranî napo moanî fufurühümündî rîhündühanei. Asu sipsip ai-amboanî moai ahei hoafî hîmborîyei rîhündî.

⁹ Ro-anahî yipurayahî. Asu nindou dîdîyei wambo sowanambo sînei ginîrî ranambe karefoehindî ana, God ai aheimbo aboedambo-ndeandürümbui. Rananîmbo asu ai keboehî tükündahî ndühündühî asu ai ginîrî ranambe sesîmbo amboanî keboehî tükündahimboyei.

¹⁰ Nindou hümbuhünîyu-randeimbî ginîrî ranambe karefuendî ra moanîyupoanî karefuendî. Nindou karefuendî ra ai kefoefe hefe hîfo

sipsip hūmbuhūn+mbō hifokoeffindūrūmbo yahumboani. Nga roana keboeheandūhi sipsip aboedi yangiri diboadeimbi asu ahei fiambe aboedi hohoan+mo yangiri niŋgombo afindi mbimar+ndūra samboanahi asihūhi.

¹¹ Roana sipsip hifandiri-handeimbi nindou aboedi saf-anahi. Nindou sipsip hifandira-randeimbi aboedi ranai ana aheimbo farifehendür+mbōhūnda yifindūmbui.

¹² Nindou kaki sem+ndimbo ratūpur+yu arandi aiana sipsip+yei afindiyupoani. Asu ai sipsip aheimbo hifandirarū-randeimbi+yupoani. Asu aiana n+mambeah+ndi yafori moaruwai howani hoeimareandi ra fiboembui. Rananimbo asu yafori ranai sipsip ranaheimbo war+badarū wak+ndeandūra bukür+ndeimboyei.

¹³ Nindou ranai ana moani kaki sem+ndimbo yangiri hohoan+moyuhū wambo ŋgiri sipsip ranaheimbo hifandiyondür+imbo hohoan+mondu.

¹⁴ Nga roana sipsip+yei hifandi-hifandiyondür+rambo nindou aboedi saf-anahi. Ro ana wandi sipsip ranaheimbo fifir+heandürani asu ai-amboani wambo fifir+hi-ndir+imboanei.

¹⁵ Hoafi ra yahurai-ane, ro wandi Apembo fifir+hinani asu Ape ai wambo fifirareandiri nou. Rananimbo asu ro sipsip+imbo farifehendür+mbōhūnda yifindamboyahi.

¹⁶ Asu wandi sipsip bidifiri mbaniboadei ranana ndani gin+rambeahi moai niboadei. Aheimbo amboani giniri ndanambe semündündür+ koafoefendür+imbo samboanahi. Rananimbo asu ai ro hoafiyaheimbi wandi yafambehündi ra himbor+ndeimboyei. Rananimbo sipsip ranai mamambe niboadeiya asu nindou aheimbo hifandiyondür+imbo ra mam+ yangiri nūngumbui.

¹⁷ Ro yifiyo hefe asukai botifemboayah+ ranimboane Ape ai wambo ŋgusūfo parareandiri.

¹⁸ Ŋgiri wambo nindou mamai-amboani hifokoeffendiri+imbo hohoan+mondu. Nga ro hohoan+momayah+ süngu wandi yangiri niŋgo ra hifokoeffe-ndir+mbōhūnda hinŋgi-ndiheamboyahi. Asūkaiinda ro hohoan+momayah+ süngu wandi yangiri niŋgo ra hih+ndihe ndaham+ndimboyahi wandi Ape ai randrafoandi mehu süngu,” mehu.

¹⁹ Suda ai rani hoafi ra himbor+yomo houmbo asukai yimbomboru yibobomefundu.

²⁰ Raniyomo asu bidifiri ai yahomoya, “Moaruwai nendi ahandi fiambe mamaroamboani ai yare wunūnūmbo-wunūnūmboayu. Asu se n+imboemo ahandi hoafi ra himborayomoa?” mehomo.

²¹ Asu bidifiri ai yahomoya, “Hoafi ndanana nindou moaruwai nendi nimarūmb+ndi hoafi+yopoani. Asu moaruwai nendi ranai ŋgiri nindou himboat+har+ndeian+ ahei himboari ra aboed+ndeandi,” mehomo.

Suda ai moai Sisas+ndi hoafi himbor+yomo

²² Serusarem ŋgoaf+hū horombo God+ndi wori ahandhoar-ane masei ranahambo asukai h+hifi-hihifi+imbo si tüküme feyo. Rani si ra ŋgisi+har+yowambeyo tüküfe marandi.

²³ Raniyu asu Sisas ai God+ndi worambe Soromon+ndi weindani yibad+wami mahūfu.

²⁴ Raniyomo asu Suda ai sifomo ahambo wak+rurū niŋgomombo yahomoya, “Ro yimbu hohoan+moayefi hefi ra asu nūngusūmboani se hoafi+mandafimuna? Asu se Krai-ayafana yihoeffombo weindahi hoafi+yafan-an+imbo ro himbor+ndefosi,” mehomondamboyu.

²⁵ Asu Sisas ai ahamumbo hoafi yupurühi yahuya, “Ro sihamumbo hoafi ra hoafi ma-yahapuriyosi, nga asu se moai wandi hoafi ranahambo anihondumbo-rundi. Mungu hepüni feimbi moatükuni wandi Apendi nginindinambo ratüpurayahä ranai ro didimbayahä ra nafuiyoarandi.

²⁶ Nga asu seana wandi sipsip rani diborihindi-yomopoani. Ranimboanemo asu se wandi hoafi anihondumbofe-koate-yomo arundi.

²⁷ Asu wandi sipsip ranana ro hoafi yaheimbi ra himboriyehü asu ro aheimbo fifriheandü rananei asu ai wandi süngu hei arihündü.

²⁸ Asu ro aheimbo yangiri koadürumbo-koadürumbo ningombo asahandüri ra ai ngiri yifindei. Asu ngiri nindou mamai-amboani wandi warambeahindi hündamündündüri.

²⁹ Wandi Ape ai sipsip wandi ra wambo masendür-anei. Asu ai munguambo moatükuni ranahei nginindi ngasünde haya nginindi saf-ani. Asu ngiri nindou mamai-amboani Apendi warambeahindi hündamündündüri.

³⁰ Ape-ani asu roanahi roana manehi,” mehu.

³¹ Raniyomo asu Suda ai nimeoi hümaründümo Sisasimbo pifendombo yahomombo.

³² Raniyu asu Sisas ai yahuya, “Ro sihamumbo Apendi ratüpurü afindi nafuimehapuri. Asu se nini ratüpurü aboedi ranahambo hohoanimo-yomondühiyomo wambo nimeoinambo hifokoefendirimbo yahomo houmbo rawefunda?” mehuamboemo.

³³ Asu simbori Suda ai ahambo hoafi yomondowohü yahomoya, “Roana sihafiri ratüpurü aboedi ramarowandi ranimboyefipoani nimeoinambo hifokoefenimbo asefi, nga wani. Se moani nindou yangiri-anafi asu Godimbo moaruwaimbofe hoafirirühi, ‘Roana God-anahi’ masafi ranimboanefi,” mehomondamboyu.

³⁴ Asükaiyu Sisas ai ahamumbo simbori hoafi yupurühi yahuya, “Hoafi nda sihamundi ahinümbi hohoanimo Bukambe ndare mengoro: God ai yahuya, ‘Ro siheimbo hoafimayahä, seana god-anei,’ meho.

³⁵ Nindou God ai ahandi hoafi masagadüri ranaheimboyo ai god-anei mehondüri. Asu ngiri Baiborambeahindi hoafi ranana ngörü-süngunde hoafindo.

³⁶ Nga Ape aiyu ahandi hoari wambo kafaoreandiri mbura, asu hifina koamarihendira makosahi. Ranimboyahi ro hoafiyahühi, ‘Roana Godindi nimeor-anahi,’ masahi asu nimboe se wambo hoafiyomo-ndirühya, ‘Nimboe se Godimbo gogonimbo-rihaworühi hoafayafi,’ mehomoa?

³⁷ Asu ro Apendi ratüpurü ratüpurükoate-ndahani ana, asu se wandi hoafi ra yowani anihondumbo-ndumboemo.

³⁸ Nga asu ro ahandi ratüpurü ratüpurüyahan se wandi hoafi ranahambo anihondumbofembo moeimbo ana, asu ratüpurü rani yangiri anihondumbo-ndundi. Rananimbo asu se hohoanimo ra ndondu hohoanimo-ndimondühi fifindumboemo Ape ai ro-dibo mam-anehi amarehi,” mehu.

³⁹ Asükaiyomo Suda ai hoafi ra himboriyomo houmbo ahambo kikihimündumbo yahomo houmbo ramefundi, nga asu Sisas ai aboedambo mahu.

⁴⁰ Sisas ai asükaiyu hihirifi hanü Sodan himo horombo Son hundürürarü randühi manüngu.

⁴¹ Ai nunguane, nindou ranai ahambo sowana sühüsihü seiya, “Horombo Son ai moai hepüni feimbi moatükuni ratüpurüyu. Nga mungu raranimoatükuni hoafi nindou ndanahambo hoafimayu ranana anihond-ane,” masei.

⁴² Ranıyei asu nindou afındı ranıhü ranai ahambo anıhondümbomarıhori.

11

Sisas ai Rasarus yifihündi botımariri

¹ Nindou mamı ahandı ndürı Rasarus Betani ngoafihündi ranai angünımbomamaru. Betani ra Maria asu Mata apodoho nımarı-feımbı ngoaf-ane.

² Maria aiyo werı fıınarümbı Sisasındı tınarıwamı kafoare mbura, asu ahandı mbırınanınambo gedümarıhendı. Nımorehı mamı ranahandı ranıhyu Rasarus angünımbom Betani ngoafihü menğuru.

³ Ranıyafe asu apodoho ranai Sisasımbom hoafımbom nindou koarıhenerühi safeya, “Adükari, nindou se ngusüfo pamarıworı ranai angünümboani,” masafeamboyu.

⁴ Ranıyu asu Sisas ai ahafe hoafı ra hımborıyu haya hoafıyuhı yahuya, “Angünı ranana yifımbom angünüyopoanı, nga wanı. Ranana moanı Godımbom ndürı adükari segodımbom-hündamboane tükefeyo asu ranı-süngumboanımbom Godındı Nımorı amboanı ndürı adükari ndemündümbui,” mehu.

⁵ Sisas ai Mata apondoho asu Rasarus aheimbo ngusüfo pareandürı marandı.

⁶ Nga asu Sisas ai Rasarus angünümboayuhı hoafı ra hımborıyu haya, ranıhü yımbu sı mamaru.

⁷ Asükaiyu sünguna nımarümbo ahambo süngururü-rundeımbımbom yahuya, “Asükai mborai, Suda-yafe hıfınambo ngefombo,” mehuamboemo.

⁸ Asu sımborı hoafıyomondowohü yahomoya, “Yamundo-randeımbı, sapo hapondanıyomo Suda ai sıhambo nımoeinambo hıfıkoefenınımbom yahomo houmbom raraomarünını. Asu se asükai Suda-yafe hıfınambo hıfombo safomboyafı?” mehomondamboyu.

⁹ Asu sımborı Sisas ai ahamumbo hoafıyupurühi yahuya, “Mamı sı ra gebuai-ane anıngo. Nindou ai sırühı ana ngırı pındu sı ra hoeireambowambo.

¹⁰ Nga asu nindou ai nımbokoanı ahu ana, piyu arandı sı yanğorıkoate wambo.”

¹¹ Ahamumbo yare hoafıyupurı mbura asükaiyu hoafıyupurühi yahuya, “Sıhefı wandafı Rasarus ai mapuamboanahı awı ro ngü ahambo botındıhinı samboanahı,” mehuamboemo.

¹² Asu ahambo süngururü-rundeımbı ai hoafıyomondühi yahomoya, “Adükari, nindou ra apo yanğırı apu ana, asükai ahandı angünü ra aboedındümbui,” mehomondamboyu.

¹³ Sisas ai hoafımayupurı ra, Rasarus ana yifımayu yahumboyu, nga ahambo süngururü-rundeımbı ana moanı apo hondü mapu-amboanı yare hoafıyuhı mehomom.

¹⁴ Ranıyu asu Sisas ai ahamumbo dıboadıre hoafıyupurühi yahuya, “Rasarus ana munğuna yifımayu.

¹⁵ Ranı-sımbom ro moai ai-dıbo nımarıhi, nga ro ranımbom-hündambo hıhıfı-hıhıfayahi. Ranınımbom asu se wambo anıhondümbom-ndundırı. Nga hapondanı sıhırı ahambo sowana ngefımbomane,” mehupurı.

¹⁶ Ranıyu asu Tomas ahambo Didimas sahündo-rıhündembo ai Sisasımbom süngururü-rundeımbı ahamumbo yahuya, “Wai sıhırı andai ngıfı, Sisasbabıdımbom Sudiahü yifındefo,” mehu.

Sisas ai yangiri ni ngombo ni m'induhani

17 Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo hifomo Betanihi tüküyafundühiyomo Rasarus ai yifimayua honguambe masihori ra yimbuyimbu si homboane hoafi ra himborigmayu.

18 Betani ngoafi ana Serusaremihündi anguniyopoani. Betani ngoafihündi botife hefe Serusarem ngoafina aho ra ngimi kiromita-ane.

19 Rasarus yifimayua raniei asu Sudahündi afindi ranai Mata Mariambo kikimfoefepiri nimaroi ngusufu aboedi küri ne mbimarifeya sei hehimbo masühüsi.

20 Mata ai Sisas masüfu hoafi ra himborigyo haya, ahambo nafaorifimbo ho, nga asu Maria ai worambeahi nimaroi.

21 Mata ai Sisasimbo hoafiyondowohü yahoya, "Adükari, asu se ndanihü mbanimbafi-mbonana, wandi ranihi ai ngiri yifyu."

22 Nga ro fifirihamboanahi, asu se hapondani amboani Godimbo ninimbo didibafefoando ana, sihambo daganinimbui," mehoamboyo.

23 Asu Sisas ai ahambo hoafiyondowohü yahoya, "Sihafi ranihi ana yangiri aboedi hifambe-ambeahindi botindufimbui," mehundowamboyo.

24 Asu Mata ai ahambo asükaiyo hoafiyowohü yahoya, "Ro ranimbo fifirihamboanahi, nga ai asükaindu süngunambo hifi nda munguyowambe yangiri aboedi botindufimbui," mehoamboyo.

25 Asu Sisas ai yahoya, "Yifihündi yangiri botife ni ngo ra ro nimindanahi. Nindou ai wambo anihondumbo-reandiri haya yifayu ana, ai asükaindu yifihündi botindufi nungumbui.

26 Nga nindou mungu yangiri nimboeimbo wambo anihondumbo-arihindiri ana, ngiri yifindei, nga ai koadürumbo-koadürumbo yangiri niboadeimboyei. Asu se hoafi ndanahambo anihondumbo-rowandai waniyo?" mehuamboyo.

27 Asu Mata ai yahoya, "Yini, Adükari, ro sihambo anihondumbo-rheaninimboanahi seana God kafoare hinimgimareanini Kraisanafi. Seana Godindi nitori horombo hifinambo nindou kudumbui mehu ranafi," meho.

Sisas ai aranimayu

28 Mata ai yare hoafiyoy haya, ahandi akidambo hifo hinngirou himbambeambe hoafiyondowohü yahoya, "Yamunde-randeimbi ana ndanihü süfumboani sihambo düdumefinini," mehoamboyo.

29 Asu Maria ai rani hoafi ra himborigyo haya, nimehünou botife haya Sisasimbo sowana maho.

30 Sisas ai awi moai ngoafihü tüküfiyu, nga nafini Mata ho hoeirerühi ranihü manüngu.

31 Raniyo Maria ai nimai botife haya pipinambo mahowamboyei asu Suda Maria-babidimbo worambe ahafembo kikimfoarhipiri mamarei ranai ahandi süngu mahei ndanana Rasarus yangurühi ho aranihoafimboane aho sei hehi.

32 Maria ai ho Sisas nunguhü tüküfe ahambo hoeirerühiyo ahandi fikimi yiri yimbu pusire yimindiho yimbunambo nimarimbo hoafiyowohü yahoya, "Adükari, se ndanihü mbanimbafi-mbonana, wandi ranihi ai ngiri yifyu," mehoamboyo.

33 Sisas ai Mariambo hoeireandane aranihoafimaranda, asu Suda ahandi süngu masinei ranai kameihi aranihoafimarandamboyu. Asu Sisas ai ahandi ngusüfoambe moaruwaimariri.

³⁴ Asu Sisas ai aheimbo düdufindürühi yahuya, “Se ahambo nahü sihehora?” mehuamboyei. Asu ai seiya, “Adükari, naha se sühüfi hoeiro,” maseiamboyu.

³⁵ Asu Sisas ai aran+mayundo.

³⁶ Asu Suda ai hoafiyeih+ seiya, “Hoeir+hi. Sisas ana nindou ranahambo afindi hamindi ngusüfo parirühi wamboani,” masei.

³⁷ Nga bidifiri ai hoafiyeih+ seiya, “Sisas ai nindou himboat+hari aboed+mariri. Nga asu ai nimboe Rasarus+imbo fehefiyua yangiri n+ngombo ra wan+mayua?” masei.

Sisas ai Rasarus bot+mariri

³⁸ Asükaiyu Sisas ai ahandi ngusüfoambe moaruwai mahafowamboyu hu honguambe tüküme fiyu. Hongu ra nimoei n+maroweimbi wowond+mar+hündiyo raniyo nimoeiambe nafitambe ra nimoei ngorünambo gürühi pamar+hindi.

³⁹ Asu Sisas ai yahuya, “Nimoei ambembo gürühi pamar+hindi ra far+hehi,” mehuamboyo. Asu Mata nindou yif+mayu ranahandi rehi ai yahoya, “Adükari, Rasarus ana yimbuyimbu si honguambe yangur+imb-ani. Nga fis+in+rümbei nawe,” mehoamboyu.

⁴⁰ Asu Sisas ai yahuya, “Sapo hapoasüngu hoafiya-han+ineimb-ane. Asu se wambo an+hondümbo-arowandiri ana, se God+indi ng+n+indi ra hoein-dowamboyafi,” mehuamboyei.

⁴¹ Raniyei asu ai nimoei ra mafar+hehindamboyu, Sisas ai nimoamo himboar+yuhü yahuya, “Ape, ro sihambo hih+far+han+ini. Se wandi hoafi himbori-yafomboanafi.

⁴² Ro fifir+heandi ro hoafiya ar+handi ra se afindi+imbo himbori-yafi randühanafi. Nga nindou ndan+hü man+boadei-amboanahi ro ndar+he hoafayahi. Rananimbo se wambo koamar+hawandira makosahi ra an+hondümbo-mbir+hindi-ramboane.”

⁴³ Raweyahu haya puküna m+ngiyuhü yahuya, “Rasarus, se weindana tüküyafu sinifi,” mehuamboyu.

⁴⁴ Raniyu asu Rasarus ai honguambeah+indi tüküfi haya masünu. Ahandi yit+inari wat+inari ra hoeari goesür+nambo hüputüpurühümündi hin+ng+mar+hindiyo, asu ahandi ngusümboari hoear+nambo gabud+mafoar+hindiyo rani+kameih+ tüküme fiyu. Raniyu asu Sisas ai hoafi+yuhü yahuya, “Hoeari ra fufur+hehindoan-an+imbo ai mbühu,” mehundüri.

Suda-yafe bogori ai Sisas+imbo hifokoeffimbo hohoan+momemo

(Matyu 26:1-5; Mak 14:1-2; Ruk 22:1-2)

⁴⁵ Raniyei asu Suda bidiriri rani+hü Mariambo hoeifembo masühüsi ranai rani+moatükuni Sisas ai ramareandi rani+imbo hoeir+hi hehi asu ahambo an+hondümbo-mar+horiri.

⁴⁶ Nga asu bidifiri ai Farisi sowana hei, Sisas ratüpur+mayu ranahambo ahamumbo hoafimehüpuri.

⁴⁷ Raniyomo asu nindou God+imbo sihou-rundeimbi bogori ai Farisi bidifiri-babid+imbo kansir+imbo gugurüpuri houmbo hoafiyomopurühü yahomoya, “Sihiri nda nüngumandahua? Nindou ndanani ai hepün+feimbi moatükuni afindi ratüpuriyu arandi.

⁴⁸ Sihiri ahambo moani rar+huri hin+ng+r+ihurani ai hepün+feimbi moatükuni ratüpuriyu randani nindou afindi ai ahambo an+hondümbo-ar+horiri ana, Rom bogori sihefi+imbo hifandar+mun+ ai difomo sihefi+imbo moaruwaimbo-nd+munühü asu sihefi God+indi wori ra bir+boadümboemo,” mehomo.

⁴⁹ Raniyo asu rani himbanifihî nindou mamî ahandî ndürî Kaiafas ai Godimbo sîhai-randeimbi adükari bogorimbofi manüngu. Ai hoafiyupurühi yahuya, “Seana moai raranî-moatükunî fifirundî!

⁵⁰ Se ndoru fifirundai? Nindou mamî ai nindou amurî aheimbohünda yîfayu ranana aboed-ane, nga Suda sîhefîmbo munguambo moaruwaimbofe ana, moaruwai-ane,” mehu.

⁵¹ Kaiafas ai yare hoafîmayu ra ahandî hohoanîmonambo yangîriyupoanî. Nga rani himbanifihî Godimbo sîhai-randeimbi adükari bogorimbofi nîmarümbowambo Sisas ai aheimbohünda yîfimboayu ranîmbo horombo hoafîreandühîyu.

⁵² Ai Sudambo farîhefembo yangîriyupoanî yîfayu ra, nga Godîndî nîmorî mungua hîfîhü burîyei wakarîhindî aheimbo semündündürî mamambefendüranî mamîsîrîmboyahi mbînîboadeia mbüsî hayambo-anîmbo yîfîndümbui.

⁵³ Asu raniyomo rani-sîmboanî piyomo houmbo, Suda-yomondî bogorî ai Sisasîmbo hîfokoeffimbo yahomo houmbo hoafî fifîrîmarundî.

⁵⁴ Ranîmboyu asu Sisas ai moai Suda-yomondî hîmboahü weindahî tüküfiyu. Ranîyu ai Sudia hîfî ra hînîngîre haya, ngorü hîfî nîmî wohî furîkoate-reandühî ngoafî ngorü ahandî ndürî Efraim ranîhü hu ahambo sünggururü-rundeimbi babîdîmbo manüngu.

⁵⁵ God ai Sudambo Isipîhündî aboedîmareandürî si Pasofa ra awi tüküfekoate akîmî tüküfembo yangîriyoambe nindou ngorü ngoafîhündî ngorü ngoafîhündî ranai Serusarem ngoafînambo ahei fî Godîndî hîmboahü aboedî tüküfembohünda mafandîhindî.

⁵⁶ Raniyei asu ai Sisasîmbo kokorîhorî wakîrîhora mayoa Godîndî worambe nîmboeimbo aheihoarî wataporîyeihî seiya, “Se nüngurühi hohoanîmoayeia? Sisas ai adükari si tükefeyo nda hoeifembo madüfuyo wanîmandüyo?” masei.

⁵⁷ Nindou Godîmbo sîhou-rundeimbi bogorî ai Farisi-babîdîmbo yaru hoafîmemo: ‘Nindou mamî ai Sisasîmbo hoeiriranî anüngu ana, asu ahamumbo ranîh-ani anüngu yahopuran-anîmbo ahambo papîhoafîyumböhünda kîkîhî-mbîründümo-ndamboane,’ mehomo.

12

Maria ai Sisasîndî tîjarîwamî werî kamafoareandî (Matyu 26:6-13; Mak 14:3-9)

¹ Adükari si ra tüküfembo awi 6 si nîngowane, asu Sisas ai Betani ngoafînambo mahu. Ngoafî ra Rasarusîndî ngoafî-ane. Rasarus ranahamborürî Sisas ai honguambeahîndî yîfîhündî botîmarirî.

² Ranî ngoafîhündî ai Sisasîmbo sîndîrühündühî mamarei. Mata ai sesi kakîreandî, nga Rasarus ai nindou Sisas-babîdîmbo nîmarei masahüsi rababîdîmbo nîmaru.

³ Maria ai werî fîsînarümbî hipîrî mbuisamongo-ramîndeimbi kaki afîndîfihî sahümundimbi ra semîndî haya Sisasîndî tîjarî wamî kare mbura, asu ahandî mbîrînañînambo gedümarîhendî. Raniyo asu werî ranahandî fîsînarü aboedî ranai worambe kîkîhîmayo.

⁴ Nga asu nindou mamî ahambo sünggurürî-randeimbi ahandî ndürî Sudas Iskariot ai-amboanî ranîhü nîmaru. Nindou ranai-anîmbo Sisasîmbo nderümündü ahandî hürütümbî ahamundî warîwamîndirümbui. Ai moai Maria ramareandî ranahambo hîhîfî-hîhîfîyu.

⁵ Nindou ranai hoafiyuhî yahuya, “Nimboe werî aboedî nda nindou ai sahümündihî asu ranîfihî 300 kaki semîndî mburîmbo nindou napokoateimbî aheimbo segudürîmbomayoa?” mehu.

⁶ Nga nindou napo-koateimbî aheimbo hohoanîmoyundürî haya hoafiyumboyupoanî, nga wanî. Nindou ranai hümbuhünîyu-randeimbani ranîmboane asu ai yare hoafîmayu. Aiyu kaki hîpîrî ahamundî ra hîfandîmarandî ranîyu asu ai kaki foarîhi marîhündî ra bîdîfirî hümbuhünîyu marandî.

⁷ Ranîmboyu asu Sisas ai yahuya, “Nîmorehî ranahambo se hînîngîndîhindî. Ai wandî yîfî si ranahambo horombonambo noure rarendühane fîsînarümbî moatükunî aboedî ra afandîfoareandîrî.

⁸ Nindou napo-koateimbî ai-anîmbo se-babîdîmbo koadürümbo-koadürümbo nîmboeimboyei asu se aheimbo fandîhehi-ndürîndîhündî, nga roana ngîrî se-babîdîmbo koadürümbo-koadürümbo nîmboahî,” mehu.

⁹ Suda ai Sisas Betani ngoafîhü anîngu hoafî hîmborîyei hehimboyei, ranînambo mahüsi. Ai mahüsi ra Sisasîmbo hoeifimbo yangîrîyeipoanî, nga Sisas Rasarusîmbo yîfîhündî honguambeahîndî botîmarirî ranîmbo hoeifimbo kameihîyei mahüsi.

¹⁰ Ranîyu asu Godîmbo sîhou-rundeimbî bogorî ranai Rasarusîmbo kameihî hîfokoeffimbo yahomo houmbo hoafî dîdîboado-marundî.

¹¹ Nimboe sapo Suda bîdîfirî ai Sisas Rasarus yîfîhündî botîmarirî ranahambo hohoanîmoyeihî asu ahei bogorî-yomondî ratüpurî ra hînîngîrîhi hehimbo Sisasîmbo yangîrî anîhondümbo-marîhora ranîmbo wambo.

Sisas ai Serusarem ngoafîhü adükarî bogorî nahurai tükîmefiyuwa munğu ai hîhîfî-hîhîfîmayei

(Matyu 21:1-11; Mak 11:1-11; Ruk 19:28-40)

¹² Nîmohoafrêhî nindowenihî afîndî ranai adükarî si ra hoefembo masühüsi ranai ranîhü nîmareiane. Asu ngorü sihî Sisas ai Serusarem ngoafînambo asüfu hoafî ra hîmborîmayei.

¹³ Ranîyei asu ai mbe emündî nahurai hutei sahümündi hehi, nafîna nafaarîhorî hehü hoafî afîndî-afîndîyeihîyeihî seiya,

“Godîmbo hîhîfî-hîhîfîndefo!

Nindou Adükarîndî süngu tükîmefiyu ranahambo ‘aboed-ani’ mbîsefomboane. Israerî-yafe adükarî bogorîmbo aboed-ani mbîsefomboane,”

Buk Song 118:25-26

masei.

¹⁴ Sisas ai donği semündü haya ranîwamî masüfu Baiborambe hoafîmayo süngu.

¹⁵ Ai yare hoafîyowohü yahoya,

“Saion ngoafî, se yîhîmbondamboyafî!

Sîhafî Adükarî bogorî asüfu ra hoeirîworî.

Aiana donği nîmorî ranî wamani nîmarümbo asüfu,”

Sekaraia 9:9

meho.

¹⁶ Horombo ana ahambo süngururü-rundeimbî ai rananî moatükunî moai wudîpoaporu fîfirundî. Nga sünguna Sisas ai sünambe hafuane, rasîmboanî ai hohoanîmomemo Baibor ahambo hoafîmayo ra. Ranîyomo asu nindou ai Sisasîmbo raraorîhorî marîhündî ranahambo fîfirîmarundî.

¹⁷ Horombo Rasarus ai yîfîyu haya honguambeahî yanguruane, asu Sisas ai ahambo mîngîmayua honguambeahîndî tükîmefiyu ra nindou afîndî ranai ai-dîbo nîboadeimbo hoeimarîhorî. Asu nindou afîndî ranai Rasarusîmbo honguambeahîndî botîmarirî hoafî ra sahümündi hehimbo, weindahî wataporîyei wakîmarîhindî.

18 Nindou afindi ranai Sisas hepün+feimbi moatükuni ramareandi hoafi ra himboriyei hehi nafini nafoamar+hor+ hei.

19 Raniyomo asu Farisi ai ahamundihoari wataporiyomondühi yahomoya, “Haponda s+hi+ri+ ra hoer+humboanefi. Nimorehi nindowenihi mungu ahandi hoafi süngur+hindühi wambo ng+ri+ n+ne hohoan+mo s+hi+ri+ hohoan+momefi ra aboed+ndo,” mehomomo.

Grik ai Sisas+imbo kokomarur+

20 Nimorehi nindowenihi ai Pasofa adükari si ra Serusarem+nambo God+imbo hohoan+mombo masühüsi. Asu ran+yei Grik b+di+fi+ri+ Suda-yafe rotu hohoan+mo süngur+hindeimbi ai Suda-bab+d+imbo masühüsi.

21 Nindou Griki+mayei ranai Firip Betsaidahündi Gariri hifambeah+ndi ahambo sowahi sinei düduyahindowohü seiya, “Rit+fo, ro Sisas+imbo hoeind+hur+ sefi+imboanefi,” maseiamboyu.

22 Asu Firip ai hu Andrumbo hoafiyundo haya, hafani Sisas+imbo hoafimefinando.

23 Raniyu asu Sisas ai ahafan+imbo hoafiyup+rühi yahuya, “Ndeara ndani simboan+ ana Nindou Hondü ai nduri adükari ndemündümbui.

24 Ro s+hafan+imbo an+hondümbonanahi hoafayahap+ri+ Wit mang+ri+ ra hifini p+ri+koate-yo haya nimbayo ana, asu mam+ ran+ yang+ran+imbo n+ngomboe. Nga asu wit mang+ri+ ra hifini peyo haya nimbayo ana, asu aboed+ tükünd+fehü his+ aboed+ his+ind+imboe.

25 Asu nindou ai ahandi fi ranahambo yang+ri+ afindi hohoan+moayu ana, awand+hoemboe. Nga asu nindou ranai hifi ndan+hü ahandi yang+ri+ n+ngo hohoan+mo ra daboadanambo-areandi ana, koadürümbo-koadürümbo nüngumbui.

26 Nindou mam+ ai wand+ ratüpur+ asemündu ana, asu ai moan+ wand+ hohoan+mo süngu yang+ri+ süngumbi-randamboane. Ro ngoafi an+imboahi ran+h-an+imbo nindou wand+ ratüpur+iyu-randeimbi ai ro-d+bo nüngumbui. Nindou ra wand+ ratüpur+ ran+ yang+ri+ semündü anüngu ana, asu wand+ Ape ai ahambo nduri adükari dagadombui,” mehu.

Sisas ai yif+imbomayu ranahambo hoafimayu

27 Sisas ai yahuya, “Haponda wand+ ngusüfoambe moaruwai-arand+ri+. Asu ro nüngumamb+saha? Asu ro hoafindahühi, ‘Ape wand+ fiambe n+ni+moatükuniyo tüküfembo yahohaya rarawayo nda sowand+fi+ piro,’ mamb+sah+yo? Roana ng+ri+ rand+he hoafindah+ , nga wan+. Nga ro wambo ramb+feyowambo saheheamboanahi ndan+hü tükeheandi.

28 O Ape, s+hafi nduri ra adükari+mbeyowamboane.” Sisas ai yare hoafimayuwamboyo asu hoafi mam+ sünambeah+ndi ndahurai kos+wohü yahoya, “Ro wand+ nduri ra adükari+imbo-r+heamboanahi, nga wand+ nduri ra rand+heandan+ asukai adükari safi tükünd+femboe,” meho.

29 Nimorehi nindowenihi akim+ man+boadei ranai hoafi ra himboriyei hehi hoafiyehi seiya, “Nimoamond+hoafi bürügoayo,” masei. Asu b+di+fi+ri+ ai seiya, “Sünambeah+ndi nend-ani ahambo hoafeindo,” maseiamboyu.

30 Asu Sisas ai simbor+ hoafiyuh+ yahuya, “Hoafi se himbor+mayeri ranana wambo far+hefend+ri+imbo tüküfehüyopoan+, nga wan+. Ranana s+heimbo far+hefe-nduri+imboane tükefeyo.

31 Haponda God ai nindou hifi ndan+hü an+boadei ranaheimbo y+bobondearümbui. Ranan+imbo asu ai Satan ndan+ hifi ndan+hü bogor+imbofi anüngu ra nderümündü pindirümbui.

32 Ranan+imbo ai wambo bot+nd+hind+ra, asu ro rand+heandüra nindou afindi ai wambo sowana ngeimboyei.”

³³ Sisas ai ranî hoafî hoafîmayu ra, nindou ai ahambo nîmî keimbi karîhendeimbîfihî panduwuranî yîfîndümbui.

³⁴ Ranîmboyei nindou ai ahambo sîmborî hoafîyahündowohü seiya, “Krais ai yangîrî koadürümbo-koadürümbo nüngumbui, ahînümbî ho-hoanîmo Bukambe ranîmbo hoafîmayoa hîmborîmayefî. Asu se nîmboeafî haponda hoafîyafühî, ‘Nindou Hondü ahambo nîmoamo ndahorîmîndei botîndîhora yîfîndîmbui,’ masafa? Asu Nindou Hondü ra düdia?” ma-seiamboyu.

³⁵ Asu sîmborî Sisas ai yahuya, “Si ra se-babîdîmbo akîdumbo anîmbo nîngomoe. Si yagodowanî nîmbî tüküfekoate-yoambe-anîmbo si ra-dîbo ŋei. Nindou ai sî wanîyowanî nîmbokoanî ahu ana, ai moai nafî hombo ra fîfîreandî.

³⁶ Haponda si ra sîheimbo sowahî manîngowa hîfandîhümbonei, ŋga se si ranahambo anîhondümbö-ndîhindüh-anîmbo, asu ahandî nîmorîndei,” mehu.

Suda afîndî ai moai Sisasîndî hoafî anîhondümbö-rîhindî

Sisasî ranî hoafî ra rare hoafîyu mbura asu ai ahei hîmboarîhü hu dîbonapîmefiyu.

³⁷ Ai hoeirîhora hepünîfeimbî moatükunî afîndî ahei hîmboahü ratüpurîyu marandîyosî, ŋga asu ai moai ahambo anîhondümbö-rîhorî.

³⁸ Ranîmboyo asu Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbî Aisaiandî hoafî ra anîhondü tüküme Feyo. Ai hoafîyuhî yahuya,

“Adükarî, düdi nindou yîhoefî hoafî ranahambo anîhondümbö-areanda?

Asu Adükarî ranai daboe ŋgîndî hohoanîmo ra nafuiayundoa?”

Aisaia 53:1

mehu.

³⁹⁻⁴⁰ Aisaia ai ŋgorü hoafînambo yare sürü papîrandühî yahuya,

“God ai ahei hîmboarî ra gabudearümboani.

Ranîmboanei asu ai ŋgîrî raranî-moatükunî ahei hîmboarînambo ndondîhi hoeindîhindî.

Ahei ŋgusüfoambe ragu God ai nîmoei nahurai ŋgîndî ramareandüra tüküme Feyo.

Ranamboane asu ai ŋgîrî ŋgusüfoambe ndondîhi hohoanîmondeihî wambo sowana hîhîndahi dügüsianî dîboadondîhearü, ŋga wanî,”

Aisaia 6:10

mehu. Aisaia ai ra-mehu ranîmboanei Suda ai Sisasîmbo ŋgîrî anîhondümbö-ndîhorî.

⁴¹ Horombo hondü Sisas hîfîndî nîngokoate-yuambe Aisaia ai ahandî-mayo hîmboamupuimbo-randeimbî hoeire hayamboyu ahambo hoafî ra yare hoafîmayundo.

⁴² Nindou afîndî bogorîmboya fu mamarîmo ai-amboa Sisasîmbo anîhondümbö-arüwuri. ŋga Farisimbo yîhîmboyomondühî wambo ai anîhondümbö-arüwuri hoafî ra moai weindahî hoafîyomo. Ai hohoanîmoyomondühî yahomoya “Weindahî hoafîndefanî yîhoefîmbo rotu worambeahîndî hîhaiboadi-munîmboemo,” mehomo.

⁴³ Nindou ranahamumbo nindou ai aboed-anemo mbîseiya yahomo hohoanîmomemo, ŋga God ai ahamumbo ‘aboed-anemo’ yahombo moai yîfirîyomo.

Sisasîndî hoafî ranai nindouyei hohoanîmo yîbobondeamboe

⁴⁴ Raniyu Sisas ai puküna hoafiyuhi yahuya, “Nindou wambo anihondumbo-areandiri aiana wambo yangiri anihondumbo-reandirühyupoani. Nga ai Ape wambo koamarihendira makosahi ahambo kameihani anihondumbo-ariri.

⁴⁵ Asu nindou wambo hoeiareandiri ranai Ape wambo koamarihendira makosahi ahambo kameihani hoeariri.

⁴⁶ Roana, hifi ndanihü si nahurai, nindou ai wambo anihondumbo-rhindirühi nimbü nimarombe niŋgokoate-mbeyeia saheheambo makosah-anahi.

⁴⁷ Asu nindou mamü ai wandi hoafi himboriyuhü, süngufekoate-ayu ana, ro ŋgiri ahandi hohoanimo yibobondihini. Roana hifi ndanihü nindou aheimbo yibobofendürimbo kosamboyahipoani, nga wani. Roana aheimbo aboedambo-fendürimbo makosah-anahi.

⁴⁸ Asu nindou ai wambo daboadi hihireandirühi wandi hoafi semindikoate-ayu ana, ahambo ahandi hohoanimo yibobofe hoafi ra yagododomboe. Hoafi ro hoafimayahi rananimbo bidifirani si tüküfeyoambe yibobondeirimboe.

⁴⁹ Hoafi nda ropoanimbo hohoanimo hehea hoafiyahühi-yahipoani, nga wani. Ape wambo koamarihendira makosahi ranai muŋgu moatükuni Se hoafindafindürü, mehuamboanahi hoafayahi.

⁵⁰ Ro hoafi ra fifirihamboanahi. Apendi hoafana aboedi yangiri koadürümbo-koadürümbo niŋgo-randeimb-ane. Ranimboanahi Ape ai wambo hoafimayundira asu muŋgu hoafi nda sheimbo hoafayahi,” mehu.

13

Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi-yomondi yitijari popoaimarapuri

¹ Sudayei mamü adükarü si Pasofa sei-arihündi ranai tüküfembo yangiriyambe Sisas ai hifi nda hinŋife hefe, ahandi Afindi sowanambo hafombo si ra tüküme feyoa fifirimareandi. Ai ahandi nendi afindi hifi ndanihü burayei aheimbo afindi ŋgusüfo pamareandürü. Ai aheimbo horombo piyu haya ŋgusüfo pareandürü huhumbo ndeara yifimbo yangiriyuhü afindi hamindi ŋgusüfo pamareandürü.

² Sapo Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo sowasümondühi nimarimondane asu Satan ai Saimonindi nimori Sudas Iskariot ahandi fiambe hohoanimo moaruwai masagadowa Sisasimbo ahandi hürütümbiyafe warihüfimbo mehu.

³ Sisas ai fifireandi Afindi ai ahambo muŋguambo moatükuni hifandimbo ŋginindi adükarü masagado ra. Asu Godimbo sowahindi makusu ra fifireandi ranimbo ai Ahambo sowana gafumbui.

⁴ Ranimboyu asu ai sesi sesambeahindi hinŋgire botifi, ŋgisihari hoeari yimündamündü mbura, tawor mamü semündü ahandi mbusümondühi hühüre hinŋgimareandi.

⁵ Raniyu asu ai hoe semündü disambe kare mbura, ahambo süngururü-rundeimbiimbo ahamundi tijari ra popoairapurühi tawor mbusümondühi hühümareandi ranambo gedümarapuri.

⁶ Raniyu asu Sisas ai Saimon Pitambo sowana masünuwamboyu, asu Pita ai hepünifi hoafiyundühi yahuya, “Adükarü, se wandi tijari popoaimbo safimboyafi?” mehuamboyu.

⁷ Asu Sisas ai simbori hoafiyundühi yahuya, “Ro haponda ratüpurayahi ndanana se moai fifirowandi. Nga süngunambo-animbo ranahambo fifirindowamboyafi,” mehuamboyu.

⁸ Asu Pita ai yahuya, “Se wandana tɪŋarɪ ra popoaindamboyafi, nga yowanɪ,” mehuamboyu. Asu Sisas ai sɪmborɪ kafaore hoafiyunduhü yahuya, “Asu ro sɪhambo popoaiyonɪnɪkoate-ayahɪ ana, asu se ŋgɪrɪ wandɪ sünguro-randeimbɪndafoandɪ,” mehundowamboyu.

⁹ Asu Saimon Pita ai sɪmborɪ yahuya, “Adükari, ambe, wandɪ tɪŋarɪ yangrɪ popoaiyondɪ ana. Nga wandɪ watɪŋarɪ ŋgusümboari ra kameihɪ amboanɪ popoaindandɪ,” mehuamboyu.

¹⁰ Asu Sisas ai ahambo yahuya, “Nindou ai ahandɪ fi ra muŋgu hundürɪyu hayamboayu ana, asu asükaindu ŋgɪrɪ hundürümbo ho-hoanɪmondu. Ai tɪŋarɪ yangrɪ amboanɪ popoiafoareandɪ ra afisaho paiarɪkoate aboediyuhani. Se afisaho-koate aboedɪ anɪŋgomo, nga se muŋguamboemopoanɪ,” mehu.

¹¹ (Sisas ai nindou mamɪ ahambo ahandɪ hürütümbɪ-yomondɪ warɪhüfimbo mehu ahambo fifirirɪ. Ranɪmboyu ai ahamumbo hoafiyupurühɪ, “Seana moai muŋguambo afisaho-koate nɪŋgomo,” mehupurɪ.)

¹² Sisas ai ahamundɪ tɪŋarɪ popoairapurɪ mburamboyu, asu asükaiyu ahandɪ ŋgɪsɪharɪ hoearɪ ra güde haya, sesɪ yangoro fondanɪ mahu. Hu nɪmarümbo ahamumbo düdufipurühɪ yahuya, “Haponda sɪhamundɪ tɪŋarɪ popoaimarɪhandɪ. Se wandɪ ratüpuri nda fifirundai?”

¹³ Se wambo dükarundürühɪ ‘Yamundo-randeimbɪ,’ asu ‘Adükari,’ ya-homo arundɪ, ranana anɪhond-anesɪ, nga ro ran-anahɪ.

¹⁴ Roana sɪhamundɪ Adükari-mboya asu Yamundɪhe-rɪhandeimb-anahɪ. Ranɪyahɪ asu ro sɪhamundɪ tɪŋarɪ popoaimarɪhapurɪ. Asu yahurai se-amboanɪ sɪhamundɪhoari ŋgoründɪ hoarehɪndɪmondühɪ sɪmborɪ fehefirɪndɪmo.

¹⁵ Ro sɪhamumbo nafuimbohünda ramarɪheandɪ nou, se nindou ŋgorümbo ranɪ-süngundundɪ.

¹⁶ Ro anɪhondümboanahɪ hoafayahapurɪ: Ratüpuriyu-randeimbɪ nindou ai ahandɪ bogorɪmbo ŋgasündirümboyupoanɪ. Asu nindou ratüpuri-mbo ahu ranai nindou ahambo koamarɪherü ahandɪ nɪmoamoyupoanɪ.

¹⁷ Asu se ranɪ-moatükunɪ ranahambo anɪhond-ane yahomo fifirundühɪ, ranɪ-sünguarundɪ ana, se ranɪmbo hɪhɪfi-hɪhɪfɪndɪmboemo.

¹⁸ Ro sɪhamumbo muŋguambo hoafiyaha-purühɪyahɪpoanɪ. Ro sɪhamumbo dɪbonɪmehapurɪ fifirɪheapurɪ-mboanahɪ. Nga sehündɪ mamɪ wambo refendɪrɪmbo-mayu ranahandɪ hoafɪ Baiborambe hoafɪmayo ra anɪhondü tükündɪfemboe. Hoafɪ ra yare hoafɪyohü yahoya, “Nindou sesɪ mamühɪ asahoasehɪ ranai wandɪ hürütümbɪ tükündüfimbui,” meho.

¹⁹ Awi ndanɪ moatükunɪ ra moai haponda tüküfeyoanɪyahɪpoanɪ ranahambo hoafayahɪ. Rananɪmbo ndanɪ moatükunɪ ra süngunambo tükündɪfeyoanɪ, asu se wambo anɪhondümbo-ndundɪrɪ ro God ai sɪheimbo aboedambo-fembohünda koamarɪhendɪr-anahɪ.

²⁰ Ro anɪhondümboanahɪ sɪhamumbo hoafayahɪ: Nindou düdi ro nindou koararɪhehinɪ ranahambo aserümündu ana, ai wambo kameihɪ semündündɪrühani. Asu nindou düdi wambo asemündündɪrɪ ranai nindou wambo koamarɪhendɪrɪ ahambo amboanɪ serümündühani,” mehu.

*Sudas ai Sisasɪmbo ahandɪ hürütümbɪ-yomondɪ warɪhündirɪmbui
(Matyu 26:20-25; Mak 14:17-21; Ruk 22:21-23)*

²¹ Sisas ai yare hoafiyuwane asu ahandi ngusüfoambe moaruwai-mariri. Asu ai hoafiyuhi yahuya, “Ro anihondumboanahi sishamumbo hoafayahapuri: Nindou mamî sishamundi mbusümo anüngu ai-animbo wambo hürütümbi-yomondi warihünda-ndirimbui,” mehu.

²² Sisas ai yare hoafimayuamboemo asu ai simbori himboapefirümemo. Asu ai moai fifirundi Sisas ai nindou dabombe yare hoafimayu ra.

²³ Nindou Sisasimbo süngururü-rundeimbi ahandi ngusüfoahündi ai ahandi fikimi mamaru.

²⁴ Raniyu asu Saimon Pita ai ahambo mbiro kareandühi yahuya, “Se Sisasimbo düdurîworî, ai nindou daboe yare hoafayu rana,” mehuamboyu.

²⁵ Asu ai Sisasimbo sowana sühüfi hüfuhü düdufinduhü yahuya, “Adükari, nindou ra düdia?” mehindowamboyu.

²⁶ Asu Sisas ai simbori yahuya, “Awi ro bret bidifiri sesi hoeambe foandhe hehea ndahandomboyahi. Ro sesi asahando nindou aiani,” mehu. Raniyu asu ai bret bidifiri ra sesi hoeambe foare mbura, Sudas Iskariot, Saimonîndi nimori-mayu, ahambo masagado.

²⁷ Sudas ai Sisasîndi hürütümbi-yomondi warihüfimbo hohoanîmoyuhü sesi ra semündü hayamboyuwane asu Satan ranai ahandi fiambe mafarifiyu.

Raniyu asu Sisas ai ahambo yahuya, “Se rani-moatükunî ratüpurîmbo ana, nimai ratüpurîyafisi,” mehu.

²⁸ Nindou sesi fikimi ninoumemo ai mamai-amboanî moai Sisas hoafimayu ranahambo fifireandî.

²⁹ Nindou bidifiri ai Sudas ahamundi kakihipiri hifandarandî ai adükari si sesesimbo hoafimayundowambo sesi pemimboani yahomo asu nindou kakikoate-mayei aheimbo saimboani yahomo raraomarundî.

³⁰ Nimbi mamarowamboyu Sudas ai bret bidifiri Sisas masagado ra semündü haya hifinambo makusifoendî.

Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbiimbo simbori ahinümbi hohoanîmo masagapuri

³¹ Sudas ai hifina makusifoendamboyu, asu Sisas ai yahuya, “Haponda Nindou Hondü ai ndürümb-ani yahombo ra weindahî tükündîfemboe. Rananimbo asu Nindou Hondü ai God ndürümbayu ra weindahîndirîmbui.

³² Asu Nindou Hondü ai God ndürümbayu ra weindahariri ana, asu God ai ahandi süngu Nindou Hondü ndürümbayu ra nîmehînou weindahîndirîmbui.

³³ Nîmoakîdîbou, ro ngiri se-babîdimbo gedühi nîmboahi. Se wambo kokondurî-mboemo, nga se ngiri hoeindurî. Horombo Sudambo hoafimayahi ro homboayahî ngoafi ranambe se ngiri ngei.

³⁴ Ro sishamumbo simbori hohoanîmo asahapuri. Wandafi mamî, se sishamundihoari simbori ngusüfo pefirîndîmo, ro sishamumbo ngusüfo pararîheapuri nou.

³⁵ Asu se sishamundihoari simbori ngusüfo pefirîndîmondan-animbo nindou ai sishamumbo amboa ‘ahambo süngururü-rundeimbanemo’ mbîseimboyei,” mehu.

*Sisas ai Pitamboya, ro moai ahambo fifirîhinî mbüsümbui mehu
(Matyu 26:31-35; Mak 14:27-31; Ruk 22:31-34)*

³⁶ Saimon Pita ai hoafiyunduhü yahuya, “Adükari, se nahanamboyafa?” mehindowamboyu. Asu Sisas ai ahambo simbori yahuya, “Ro nahanafiyo ahahi ra-nafi ana se ngiri wandî süngu ngafi. Nga süngunambo-animbo ranafi wandî süngu ngamboyafi,” mehindowamboyu.

³⁷ Asu Pita ai asükaiyu sîmborî hoafiyunduhü yahuya, “Asu nîmboe ro haponda sîhafî süngu sînikoate-ayaha. Sîhambondünîni asu wambondündîri ndûmboemo,” mehuamboyu.

³⁸ Asu Sisas ai ahambo sîmborî hoafiyunduhî yahuya, “Se wamboyonîri asu sîhamboyonîni rambo hoafayafîsi, nga ro sîhambo anîhondûmboanahî hoafayahanîni: Kakaro hoafîkoate-yuambe-anîmbo se ngîmîmbo hoafîndafühî anîmboya ‘Ro moai Sisasîmbo fîfirîhinî,’ mbîsamboyafî,” mehu.

14

Sisas ai Ape God sowanambo ho naf-ani

¹ Sisas ai hoafiyupurühî yahuya, “Se ngusüfoambe hepünafundühî afîndî hohoanîmo-ndîmboemo. Nga se Godîmbo-anîmbo anîhondûmbo-ndûwurî. Asu se wambo amboanî anîhondûmbo-ndundîri.

² Wandî Apendî worî ana fondî afînd-ane. Nga roana sîhamumbo fondî dîboadîfembo kameihî hahühühanahî. Asu ranî-moatükunî ra tikaimbe-mbonana, ro ngîri sîhamumbo hoafiyahapurî.

³ Ro nga sîhamumbo fondî dîboadondîhe hîningîndîhe heambo-anîmbo, asükainda sîhamumbo sepurîmîndîmbo kodamboyahî. Asu rananîmbo se ngoafî ro amarîhî ranîhü se-amboanî nîmandîmboemo.

⁴ Ro ahahî nafî ho ra se fîfirumboanemo,” mehuamboemo.

⁵ Asu Tomas ai hoafiyunduhî yahuya, “Adükari, roana moai fîfirîhundî se hombo asafî ranana. Nüngundîhu ro fîfirîmandîhu ra-nafî ho rana?” mehuamboyu.

⁶ Asu Sisas ai sîmborî hoafiyunduhü yahuya, “Roanahî nafayahî, anîhondü hoafî, asu yangîri nîngombo ra nîmîndühayahî. Nindou mamai-amboanî ngîri ngorü nafîndüfi Ape sowahî tükündîfiyu, nga roanahî nafayahî.

⁷ Asu se wambo fîfirarundîri ana, wandî Apembo amboanî fîfirîndû-wurîmboemo. Nga hapoadûmbo se hoeirûwurî houmbo fîfirarûwurî,” mehuamboemo.

⁸ Asu Firip ai hoafiyunduhü yahuya, “Adükari, se yîhoefîmbo Ape ra nafuiyafîmunî. Rananîmbo yîhoefîmbo wanjei-mbeyowamboane,” mehuamboyu.

⁹ Asu Sisas ai sîmborî hoafiyunduhü yahuya, “Firip, ro se-babîdîmbo gedühî manîmboahî ranane asu se wambo fîfirîfendîri-koate-ayafî? Düdi wambo hoeimareandîri ranai ana Apembo-amboanî hoeirirî. Asu se ngîri hoafîndafühî, ‘yîhoefîmbo Ape ra nafuiyafîmunî,’ mbîsafî.

¹⁰ Seana moai anîhondûmbo-mbaroponî ro Ape sowahî anîmboahî asu Ape ai wambo sowahî anüngu ra? Hoafî ro masahapurî ra ropoanîmbo hohoanîmoya hehea sahapurîmbo-yahîpoanî. Nga Ape ro dîbofîhani ai ahandî ratûpurî ra ratûpurîyu arandî.

¹¹ Se hoafî ndanahambo anîhondûmbo-ndundî: Ro Ape-dîbo-anahî asu Ape ai ro-dîbo-ani. Ra wanîndoanî ana, asu se ro muŋgu hepünîfeimbî moatükunî ratûpurîya marîhandî ranahambo hohoanîmondîmondühî anîhondûmbo-ndundîri.

¹² Ro sîhamumbo anîhondûmboanahî hoafayahapurî: Nindou ai wambo anîhondûmbo-areandîri ana, ai-amboanî hepünîfeimbî moatükunî rande ratûpurîndûmbui. Rananîmbo asu ai wandî ratûpurî ngasûndeandeimbî ratûpurîndûmbui sapo ro Ape sowana hahühühi wambo.

¹³ Asu se muŋgu moatükunî wandî ndürî sünguna dîdîbafefundî ana, ro randîheamboyahî Ape ai wandî süngu ndürî adükari semîndîmbohünda.

14 Asu munḡu moatükunî se wandî ndürîna dîdîbafefundî ana, ro randîheamboyahî.”

Sisas ai Yifiafî Aboedî dagadürîmbui

15 “Asu se wambo ḡusüfo pararundîrî ana, se wandî-mayo hohoanîmo ra süḡgundumboemo.

16 Asu ro Apembo dîdîbafî-ndaheandanî ai sîhamumbo ḡgorü farîhefembohünda dagapurîmbui. Asu ai se-babîdîmbo koadürümbo-koadürümbo nîḡgomboe.

17 Farîhe-randeimbî ndanana anîhondü hoafîyo-randeimbî Yifiafî Aboedî ranane. Hîfînîndî nindou aiana ḡḡrî Yifiafî Aboedî ndanahambo ndahümündî. Asu ai moai Yifiafî hoeirîhi fîfîrîhi raraorîhündî, ḡḡa wanî. ḡḡa se ahambo fîfîrîndî asu aiana se-babîdîmbo sîhamundî mbusümo nîḡgomboe.

18 ḡḡrî ro hînîḡḡî-ndîheapurânî asühî nîmorî nahurai nîḡgomo, ḡḡa sîhamumbo sowana kodamboyahî.

19 Nindou hîfî ndanîhündambo ai ḡḡrî amîtata wambo hoeife-ndîrîkoate-ndei, ḡḡa seana wambo hoeindundîrîmboemo. Ro hîfî ndanîhü yangḡrî nîmboahambo wambo asu se-amboanî yangḡrî nîḡgomboemo.

20 Ro yîfîhündî botîndaheandanî ranî-sîmboanî ro wandî Ape-dîbo nîmboahanî asu se ro-dîbo nîḡgomondanî asu ro se-babîdîmbo anîmboahî ra fîfîrîndumboemo.

21 Nindou wandî hohoanîmo ra süḡguareandî ranai ana wambo ḡusüfo pareandîrîhânî. Nindou wambo ḡusüfo parareandîrî ranahambo wandî Ape ai ḡusüfo parîrîhânî. Asu ro-amboanî, ahandî hîmboahü weindahî tükündaheandühî, asu ahambo ḡusüfo pandîhinîmboyahî,” mehuamboyu.

22 Asu Sudas, (Sudas Iskariotî-yupoanî, ḡḡa ḡgorü Sudas,) ai Sisasîmbo hoafîyundühî yahuya, “Adükari, se nîmboeafî yîhoefî hîmboahü weindahî tükündafoandühî asu nindou hîfî ndanîhü anîboadei ahei hîmboahü weindahî tüküfekoate-ayafa?” mehuamboyu.

23 Asu Sisas ai sîmborî ahambo hoafîyundühî yahuya, “Nindou ranai wambo ḡusüfo parareandîrî ana, ai wandî hoafî ranî-süḡgundeambui. Rananîmbo asu wandî Ape ai ahambo ḡusüfo pandîrîmbui. Rananîmbo asu ro Ape-dîbo ahambo sowahî ḡḡe ai-babîdî koadürümbo-koadürümbo nîmboemboeyehî.

24 Nindou wambo ḡusüfo pefendîrîkoateyu-randeimbî-mayu ranana wandî yamundîfe hoafî moai süḡgureandî. Hoafî haponda se hîmborayomo nda wandî hoafî yangḡrîyopoanî, ḡḡa wanî. Wambo Ape koarîhendîra makosahî ahandî-mayo-ane hoafî nda.

25 Awi ro se-babîdîmbo nîmboamboanahî asu ro sîhamumbo ndanî moatükunî hoafî nda hoafayahapurî.

26 ḡḡa Farîhai-randeimbî ranana Yifiafî Aboed-ane. Asu wandî ndürî süḡgunambo-anîmbo ahambo Ape ai koandîhendânî kodîmboe. Ai-anîmbo sîhamumbo munḡu moatükunî ranahambo yamundeapurîmboe. Asu ai sîhamumbo ḡusüfoambe horîndeapura sîhamumbo ro hoafîyahapureimbî ra asükaindîmo hohoanîmondîmboemo.

27 Ro sîhamumbo randîheapurânî se ḡusüfo afurîndu kündumboemo. ḡusüfo afurîfe kîfe hohoanîmo wandî-mayo ra asahapurî. Ro ḡusüfo afurîfe kîfe hohoanîmo asahapurî nda nindou hîfî ndanîhündambo asahüpürî nahurai-yopoanî, ḡḡa wanî. Se ḡusüfo sîhamundî ra afîndî hohoanîmo-ndîmondühî yîhîmbondîmboemo.

28 Ro rani hoafi sihamumbo masahapuri ra se fifirundi: 'Roana ndearambo sihamumbo hininjiri-heapurühanahi, nga asükainda tükundaheamboyahi.' Se wambo ngusüfo pambarundi-mbonana, asu ro haponda Ape sowana ahahühi ndanimbo hihifi-hihifiyomo. Nimboe sapo Ape ai adükar saf-ani asu wambo ngasündeandiri-mboani.

29 Yifiafi Aboedi kosowani-yahipoani hoafiyahapuri. Ranimbo asu süngunambo ra tükündifeyoani ranahambo anihondumbo-ndundi.

30 Hifi ndanihündambo hifandi-randeimbi Satan ai ndeara haponda tüküme fiyuwambo ro ngiri se-babidimbo afuri gedühi wataporindahi. Satan ai ngiri wambo hibadandiri.

31 Nga nindou hifi ndanihü aniboadei ranai ro Apembo ngusüfo parihini arihandi ranimbo fifiri-mbirihindamboane. Ranimboane asu Ape ai hoafimayundirambo ratüpuruya arihandi. Se botiyafu houmbo, mborai sihiri ngefombo," mehu.

15

Sisas ai wain nimindi hond-ani

1 "Roana wain nimindi hond-anahi. Asu wandi Ape ai wain nübür rani aharambür-ani.

2 Wandü düdüdü ra hisikoate-yowan, asu nübür aharambür ranai düdüdü ra hifitirhairandühani. Düdüdü hisiyorandeimbi ranana Ape ai afindi hisimbeyowa yahuhaya diboadore-randühani.

3 Seana ro hoafi hoafimayahapuri ranambo ndeara afindi hisimbohünda hifitirhoemombo nahurai-anemo aningomo.

4 Asu se wandi hoafi sünguarund-animbo, se ro-dibo ningomboemo asu ro-amboani se-babidimbo nimboamboyahi. Asu wain düdüdü ra nimindi ranifih pefekoate-ayo ana, ngiri nini ra hisindo ndandi. Ranimboane asu se-amboani ro-dibo ningokoate-ayomo ana, ngiri hiseimbi nini nou ningomo.

5 Ro wain bogori nimind-anahi, nga asu se wain nimindi ranahandambo düdüd-anemo. Nindou ranai ro-dibo nünguan asu ro ai-dibo animboahi ana, ai hisi afindi hisiyu randühani. Nga se wambo hiningarundi ana, asu se ngiri raran moatükun randundi.

6 Asu nindou mam ai ro-dibo ningokoate-ayu ana, ai wain düdü rawefeyo nou kandihaurani asu yaparindümbui. Ranimbo nindou ai düdüdü ra gugundu mbundumbo, haimbo mandifembohünda haiambe pütindafumboemo.

7 Asu se ro-babidimbo ningomombo wandi hoafi sünguarundi ana, se nini-moatükunimboyo hohoanimoemo ranahambo didibafindafundi. Ranimbo se nini-moatükunimboyo didibafimefundi ra sihamumbo sowahi tükündifemboe.

8 Asu se nini nou afindi hisi hisemo ana, se wandi süngurundeimbimbondafu ningomboemo. Ranimbo asu wandi Ape ai ndüreimbindümbui.

9 Asu ro sihamumbo ngusüfo pamarheapuri Ape ai wambo ngusüfo pamareandiri nou. Se koadürumbo-koadürumbo ngusüfo pefe hohoanimo wandi-mayo ndani mbusümo ningomo.

10 Asu se wandi hoafi rani yangiri sünguarundi ana, se wandi ngusüfo pefe hohoanimo rani mbusümo ningomboemo. Ro-amboani wandi Apendi hoafi rani-süngurihe hehea, asu ahandi ngusüfo pefe hohoanimo rani mbusümo animboahi.

¹¹ Asu se ro hihifi-hihifayahî nou hihifi-hihifimbeyomonda sahehea hoafi mun̄gu ra hoafimayahapuri. Asu hihifi-hihifi ra sîhamundi ngusüfoambe afindi safi tükümbifeyoa sambanahi.

¹² Wandî hoafi ndanana ndahurai-ane: Ro sîhamumbo ngusüfo pararîheapuri nou-animbo se-amboani sîhamundi wandafi mamimbo ngusüfo pandüpurî.

¹³ Asu nindou mamî ai ahandî ngunindi fehefemböhünda yifayu ana, moai nindou ngorumbo ngusüfo pefe hohoanimo ranahambo ngasündeandi, nga wani.

¹⁴ Asu se ro hoafayahî ra süngurundühi rawarundi ana, se wandî wandafi mam-anemo.

¹⁵ Haponda ro ngîrî sîhamumbo wandî ratüpurîyomo-rundeimbi mbîsa dükandîheapuri, nga wani. Sapo ratüpurîyu-randeimbi ai ana ahandî bogorîndî hohoanimo ra ngîrî fîfîrîndeandi. Nga asu ro haponda sîhamumbo 'wandafi mam-anemo' asahapuri. Nîmboe ro mun̄gu moatükunî wandî Apendî-mayo hoafi hîmborîya heheambo wamboanahi rawasahi.

¹⁶ Seana moai wambo 'ai yîhoef-ani' yahomo dîboniyomondîrî, nga wani. Nga sîmborî sîhamumboyahî ro 'ai wand-anemo' sa dîbonîya hîningîmarîheapuri. Ranîyahî ro sîhamumbo ratüpurîfihî tûmarîheapuri nîmî nou hîsîyomondühi, asu mare hîsî yangîrî mbîningowa sahehea. Ranîmbohündambo-animbo se Apembo wandî ndürînambo dîdîbafî-ndafundani rarani-moatükunî se dîdîbafîmefundi ra dagapurümbui.

¹⁷ Hoafi nda ro sîhamumbo randundî asahapuri, se sîhamundihoari sîmborî ngusüfo pefendürîndîmo," mehu.

Hifi ndanîhündambo nindou ai Sisasimbo süngururü-rundeimbi yîboaruko-ndîhipurîmboyei

¹⁸ "Asu nindou hifi ndanîhündambo ai sîhamumbo yîboaruko-arîhipurî ana, se fîfîrîndundî horombo wambo boatei yîboaruko-marîhindîrane.

¹⁹ Asu se hifi ndanîhündambombemo-mbonana, nindou hifi ndanîhündambo sîhamumbo, 'yîhoefî wandafi mam-anemo' mbîseihü ngusüfo pandîhipurîmboyei. Nga ro sîhamumbo hifi ndanîhündambo fihîmarîhapurî-mîndühane, nga seana hifi ndanîhündambo-yomopoani. Nga ranîmboanei asu nindou hifi ndanîhündambo ai sîhamumbo yîboaruko-arîhipurî.

²⁰ Ro sîhamumbo hoafayahapuri nda ndondu hohoanîmondîmo: Ratüpurîyu-randeimbi nindou ai ahandî bogorî ranahambo ngasündirumbo-yupoani. Wambo moaruwaimbo-arîhindîrî nou-animbo asu sîhamumbo amboani moaruwaimbo-ndîhipurîmboyei. Asu ai wandî hoafi süngubarîhi-mbonana, sîhamundi hoafi amboani süngundîhimboyei.

²¹ Asu aiana moai Ape wambo koarîhendîra makosahî ranahambo fîfîrîhorî. Se ro dîborîhîndî-memondambo wambo sîhamumbo rarani moatükunîmbo moaruwai randîhipurîmboyei.

²² Asu ro kosî aheimbo rani hoafi ra hoafîkoate-mbayahî-mbonana ahei moaruwai hohoanimo ranahambo ngîrî hütiyei. Nga hapondanana ro hoafîyahandürî heheambo wambo ai ngîrî ahei moaruwai hohoanimo ra ngorü-süngundîhi hoafîndei.

²³ Nindou ranai wambo yîboaruko-areandîrî ana, asu ai wandî Apembo amboani yîboaruko-rirühani.

²⁴ Ro rarani ratüpurî nindou amurî ai ratüpurîkoate-mayeî ranîyo ahei mbusümo ratüpurîmayahî. Asu ro rani ratüpurî refekoate-mbehî-mbonana

ai ahei moaruwai hohoanimo ranahambo hütieipoani. Nga haponda ro ratüpurimayahi ra hoeirihimboaneisi, nga asu Ape-dibo yihoehimbo yiboaruko-maritimuni.

²⁵ Ahinümbi hoafi sürü pare masihendi ranai yare hoafiyohü yahoya, “Wambo moani hoanğirihi hehi yiboaruko-marihindiri,” meho. Hoafi ra anihondumbo tüküfemböhünda ai wambo yiboaruko-marihindiri.

²⁶ Ro Farihai-randeimbi Ape sowahindi koandiheheanda sihamumbo sowana kodimboe. Yifiafi ranana anihondü hondü hoafiyorandeimb-ane. Ai kod wandi ratüpur ranahambo sihamumbo hoafindipurimboe.

²⁷ Horombo se ro-babidimbo maningomonda asu ro ratüpur ra weanğurühi peya hehea ratüpurimayahi, asu hapondani amboani se aningomo. Ranimbo-hündambo-animbo se-amboani hoafi ra weindahi tükündafu hoafindimo,” mehu.

16

¹ Sisas ai yahuya, “Sihamundi anihondumbofe ra hiningindumboemo saheheamboyahi hoafi ra rarihe hoafimayahapuri.

² Sihamumbo ai-babidimbo rotumbo yowan mbisimboemo. Süngunambo rani-moatükuni ra tükündifeyoan-animbo asu ai hoafindimondühi animboya, ‘Sihiri Godimbo ratüpurindefühi Sisasimbo süngururü-rundeimbi hifokoa-ndihupurimboane,’ mbisimboemo.

³ Ai moai Apembo fifirüwur asu wambo fifirundiri, nga wani. Ranimbo-hündambo-animbo ai rani hohoanimo ra randu ratüpurindimboemo.

⁴ Ro sihamumbo rani-moatükuni ra hoafiyahapureimb-ane. Nga asu süngunambo-animbo rani-moatükuni ra tükündifeyoani horombo ro hoafimayahapuri ranahambo hohoanimo-ndimo.”

Yifiafi Aboedindi ratüpur

“Ro se-babidimbo nimboambowambo asu horombo moai sihamumbo hoafi ra hoafiyahi.

⁵ Nga roana Nindou koamarhendira makosahi ahambo sowana hahühahanahi. Nga moai nindou seyafundeimbi ranai wambo düdufih, ‘Se ra nahanamboyafi ahafa?’ yahu.

⁶ Hapoana sihamumbo ro Ape sowana hafombo hoafi ra hoafimehapura asu se afindi hohoanimoemo.

⁷ Nga ro sihamumbo anihondumboanahi hoafayahapuri: Sihamumbo ro hiningiriheapuri hehea ahahühi ranana sihamumbo fehefepurimboane. Asu ro hafokoate-mbayahi-mbonana, Farihapurirandeimbi ai ngiri sihamumbo sowana koso. Nga ro ahahüh-animbo sihamumbo sowana koandiheheanda kodimboe.

⁸ Rananimbo Farihendüri-randeimbi ai kod nindou hifi ndanihu aniboadei aheimbo türüboade nafuindandüra ai moaruwai hohoanimo, mbumundi hohoanimo, asu Godindi yibobofe hohoanimo nimindi ra fifindihimboyei.

⁹ Ai moai wambo anihondumbo-rihindiri, nga ranimboane asu ai hütieyi mbisi aheimbo nafuindandürimbui.

¹⁰ Mbumundi hohoanimo nimindi rananimbo ai nafuindandürimbui. Ape ai wamboya, ‘mbumund-ani,’ mbusümbui asu ro ahambo sowana gagühan wambo ngiri asükaindimo hoeindundiri.

¹¹ God ai aheimbo yibobofe hohoanimo ra rande nafuindandürimbui. Hifi ndanihünda hifandi-randeimbi Satanimbo God ai yiboboriri haya hütimb-ani mehu asu aheimbo amboani yibobondearümbui.

¹² Hoafi afindi awi ro siheheamboanahi, nga se ngiri haponda mungu ndowandümo.

¹³ Yifiafi hoafi anihondumbo hoafiyo-randeimbi tükündifembo-animbo sihamumbo hoafi hondü ranambo didiboado-ndeapurimboe. Aiana ngiri aipoanimbo hohoanimondo haya ratüpurindo, nga wani. Ai hoafi himborimayo rananimbo asu sihamumbo weindah hoafindimboe. Rananimbo ai sihamumbo rani-moatükuni süngunambo tüküfemboayo ranahambo hoafindipurimboe.

¹⁴ Asu ai wandi-mayo hoafi ra ndemindi hayambo-animbo sihamumbo weindah hoafindimboe. Raninambo ai wandi ndürimbo adükar-animbi simboe.

¹⁵ Apendi moatükuni munguambo ra wand-ane. Ranimboanahi sihamumbo haponda hoafiyahapurühiya: 'Yifiafi ai-animbo wandi-mayo hoafi ndemindi haya sihamumbo weindah hoafindipurimboe,' asahapuri," mehu.

Afindi hohoanimondi fondühi hihifi-hihifi tükündifemboe

¹⁶ Sisai yifimbo-mayu ranimbo hoafiyuhi yahuya, "Akidoumbo yangir-animbo se ngiri wambo hoeindundi asu süngunambo akidoumbo yangir-animbo se wambo asükaindimo hoeindündirimboemo," mehu.

¹⁷ Ahambo süngururü-rundeimbi bidifiri ai ahamundihoari ndaru wataporiyomondühi yahomoya, "Nine hoafi nimindi ranahandamboyo ai yihofimbo yare hoafemuna? Asu ai yare hoafiyuhiya, 'Akidoumbo yangir-animbo se ngiri wambo hoeindundi asu süngunambo akidoumbo yangiri se wambo asükaindimo hoeindündirimboemo,' mehua? Asu yahuya, 'Sapo roana Ape sowanambo hahühühi wambo,' mehu."

¹⁸ Asu ai yaru düduyafundühi yahomoya, 'Akidoumbo yangir animbo,' ai hoafimayu nda nüngufe-nünguferamboyoa? Roana moai hoafimayu ndanahandambo nimindi ana fifirihundi," mehomondamboyo.

¹⁹ Sisai hoeireandane ahambo düdufimbo yahomo houmbo raraomemo ra fifirimareapuri. Ranimboyo asu ai hoafiyuhi yahuya, "Awi seana ro hoafimayahapuri ndanimbo nimindi hoafi ra fifirifembo yahomomboanemo düdu-düduyomo wakarundi? Ro hoafiyahühi sahiya, 'Akidoumbo yangir animbo se ngiri wambo hoeindundi asu süngunambo akidoumbo yangir-animbo se wambo asükaindimo hoeindündirimboemo,' masahi," mehu.

²⁰ Sisai yifiyo hefe botifembo-mayu ranimbo hoafiyuhi yahuya, "Ro sihamumbo anihondumboanahi hoafayahapuri: Awi seana afindi hohoanimomondühi aranindimboemo. Nga nindou hifi ndanihu burayei aiana hihifi-hihifindeimboyei, nga seana ngusüfoambe afindi hohoanimomondimboemo. Sihamundi ngusüfoambe afindi hohoanimomondo ra mungundowohü asu hihifi-hihifi hohoanimomondo sihamundi mbusümo tükündifemboe.

²¹ Nimorehi ai nimori wakemindimboayo ra rani si tüküfeihü ngusüfoambe afindi hohoanimomondo kürareandi. Asu süngunambo nimori ra wakiramindi mburambo ana, ai asübusi ranimbo ngiri afindi hohoanimomondo, nga wani. Asu aiana nimori wakimaramindo ranimbo hihifi-hihifindimboe.

²² Ranimboanemo se haponda hohoanimomondo afindi kuru amarimo. Nga asu ro asükainda sihamumbo hoeindüheapurani se asükaindimo ngusüfoaboedi kündumboemo. Asu ngiri nindou ngorü ai sihamundi ngusüfoaboedi kife nimari hihifi-hihifi ra ndemündü pindeandi, nga wani.

²³ Rani-si ra tüküfe s̄mboani ana nḡiri se wambo n̄in̄imbo ak̄idou düdundafund̄iri. Ro s̄hamumbo an̄ihondümbonan̄hi hoafayahapuri: Asu se Apembo raran̄i-moatükun̄i mb̄isenda yahomo houmbo, d̄id̄ibafefundi ana, asu ai wand̄i ndür̄i süngunambo s̄hamumbo ran̄i-moatükun̄i ra dagapur̄imbui.

²⁴ Horombo ana moai se wand̄i ndür̄inambo d̄id̄ibafiyafu rund̄i raran̄i-moatükun̄i sem̄ind̄imbo yahomombo ra. Se ahambo d̄id̄ibaf̄ind̄imondani ana, ai s̄hamumbo dagapur̄imbui. Ranan̄imbo asu se af̄ind̄i h̄ih̄if̄i-h̄ih̄if̄ind̄imondum-boemo.”

Sisas ai h̄if̄i ndan̄ihündambo nḡin̄ind̄i nḡasünd̄imareand̄i

²⁵ “Ro s̄hamumbo kafeefe hoafiyah̄i hoafimayahapur̄isi, nga süngunambo ana nḡiri s̄hamumbo kafeefe hoafinambo hoafindahapur̄i, nga wani. Nga ro s̄hamumbo Apembo hoaf̄i hondü hoaf̄indahapur̄imboyah̄i.

²⁶ Rani-s̄mboan-an̄imbo se wand̄i ndür̄i süngunambo Apembo d̄id̄ibaf̄indafundo. Wand̄ihoari ana nḡiri Apembo s̄hamumbo far̄ihēfepur̄imbohünda d̄id̄ibaf̄indah̄i, nga wani. Se s̄hamund̄ihoari ahambo d̄id̄ibaf̄indafumboemo.

²⁷ Nga Ape ahand̄ihoar-ani s̄hamumbo nḡusüfo parareapur̄i. N̄imboe sapo Ape wambo koamar̄ihend̄ira makosah̄i ran̄imbo an̄ihondümborund̄ih̄i nḡusüfo pararund̄iri ran̄imbo wambo.

²⁸ Horombo ro Ape-d̄ibo n̄imboa mbur̄ihamboyah̄i, asu ahambo h̄in̄inḡir̄ihini hehea h̄if̄ina makosah̄i. Nga asu hapondani ana ro asükai h̄if̄i nda h̄in̄inḡife mbur̄imbo Ape sowana hafombo samboanah̄i,” mehuamboemo.

²⁹ Asu ahambo süngurur̄i-rundeimb̄i ai hoaf̄iyomond̄ih̄i yahomoya, “Ȳin̄i, hapondani ana se moai kafeefe hoaf̄inambo hoaf̄iyaf̄i, nga hoaf̄i hond-ane hoaf̄iyaf̄i.

³⁰ Hapoana s̄hambo ro f̄if̄ir̄ihun̄in̄imboanef̄i. Ȳihoēfi nḡusüfoambe düdufembo hohoan̄imo ran-ambo se f̄if̄irowand̄i asu nḡiri s̄hambo düdundahund̄i. Se mun̄gu moatükun̄i f̄if̄ir̄imarowand̄i. Ranimboanef̄i se God-d̄ibo n̄imbaf̄i hawa makosaf̄i ranahambo an̄ihondümbor-arihund̄i,” mehomo.

³¹ Raniyu asu Sisas ai s̄mbor̄i ahamumbo hoaf̄iyuh̄i yahuya, “Hapoana se ak̄idou an̄ihondümbor-arund̄iri.

³² Nga se h̄imbor̄iyomo! Rani si ra ndearambo tüküfembo yahomboane asu s̄hamumbo bukür̄i-boad̄uhipuran̄i mam̄i-mam̄i se s̄hamund̄i wor̄ina ngomboemo. Ranan̄imbo asu se wambo yanḡiri h̄in̄inḡindund̄ira n̄imboamboyah̄i. Nga asu ro yanḡir̄iyah̄ipoani an̄imboah̄i, nga Ape ai ro-d̄ibo n̄ungumbui.

³³ Se ro-d̄ibo n̄ingomondani s̄hamund̄i nḡusüfo afure kümbearowa samboanah̄i hohoan̄imoayah̄i. Ranimboyah̄i ro s̄hamumbo ran̄i hoaf̄i ra rar̄ihe hoaf̄imehapuri. H̄if̄i ndan̄ihü ana se af̄ind̄i hohoan̄imo kundu n̄imand̄imboemo. Roana h̄if̄i ndan̄ihündambo hohoan̄imo ranana h̄if̄inambo-r̄iheamboanah̄i, nga s̄hamund̄i nḡusüfo ranan̄imbo se nḡin̄ind̄i kundu n̄imand̄imo,” mehu.

17

Sisas ai ahambo süngurur̄i-rundeimb̄imbohünda God̄imbo d̄id̄ibaf̄imefiyu

¹ Sisas ai ran̄i hoaf̄i ra hoaf̄iyu mbura s̄nambe h̄imboyuh̄i hoaf̄iyuh̄i yahuya, “Ape, ran̄i si ra tüküfemboane. Se s̄haf̄i N̄imor̄i ranahambo ndür̄i

adükarümb-ani mbisafi nafuindafindüran-animbo asu simbori Nimori ai sihambo adükar-ani mbüsü nafuindandürimbui.

² Nga nindou munguambo ahei bogorimboriwori kafoarworu hiniŋgimarior-ani. Asu munguambo se ahambo masabaduri ranaheimbo aianimbo aboedi yangiri koadürümbo-koadürümbo niŋgombo hohoanimo dagadürimbui.

³ Asu nindou ai se mam God hond-anafi fifirihini asu Sisas Kraisiambo koamarhawora makusu ranahambo fifirahori ana, ai koadürümbo-koadürümbo yangiri niboadeimboyei.

⁴ Ro mungu ratupuri se wambo ratupurimbohünda masawandiri ra mun gumariheandi raninambo hifi ndanihu ro se nindou adükar-anafi sa nafuimayahi.

⁵ O Ape, horombo ro hifi nda tüküfekoate-yoambe se-dibo nimboahambe ro se nahurai aboedi hamindi manimboahi asu hapondani ro sihambo sowahi dügühühi amboani nduri adükar ndawandiri.

⁶ Se wambo nindou hifi ndanihündambo masawapuri ranahamumbo sihambo weindahimariheapuri. Nindou ra sihafiyomo, asu se wambo ndeara sawapurimboanafi. Asu ai sihaf hoafi yangiri sünguarundi.

⁷ Asu haponda se wambo mungu moatükuni masawandiri ra 'ahandi-mayo makosoane' yahomo fifirarundi.

⁸ Mungu hoafi se wambo masawandiri ra ro ahamumbo hoafimayahapuri. Asu ai himboriyomo houmboanemo ro horombo se-dibo nimboa hehea makosahi ranimbo anihondumbo fifirarundi. Asu ai se wambo koamarhawandira makosahi ranimbo anihondumbo-arundi.

⁹ Ro ahamumbo-hündamboanahi didibafeheanini. Nga roana nindou hifi ndanihu aniboadei aheimbo farifehe-ndurimboyahipoani didibafeheandi, nga nindou se wambo masawapuri ahamumboanahi sihafimemondambo wambo didibafeheandi.

¹⁰ Asu mungu moatükuni wandimayo ra sihaf-ane. Asu mungu moatükuni sihafimayo ra wand-ane. Asu ahamundi wari-süngu nindou ai rarihi fifirihindi ro nduri adükarümb-anahi.

¹¹ Hapoana ro ngiri hifi ndanihu nimboahi, nga sihambo sowana asihühi. Nga aiana hifi ndanihu niŋgomboemo. Ape, moai ngoru se nahurai nüngu. Se nindou wambo masawapuri ra sihaf hohoanimo süngundowandühi ahamumbo hibadapuri. Rananimbo se nduri wambo masawandiri rani-süngunambo mbiniŋgomondamboane. Rananimbo aiamboani mam hohoanimo süngumbiru-ndamboane sihiri mam hohoanimo sünguarihandi nou.

¹² Ro ai-babidimbo nimboahambe se wambo nginindi masowandiri raninambo ahamumbo hifandimarihapura aboedambo aningomo. Ro ahamumbo ndorhe hifandimarihapura asu moai mam-amboani farihoei raraorandi. Nindou ai farihefembo-mayu rani yangiriyu mafarihoyu. Rananimbo asu Baiborambe horombo hoafimayo ra anihondü weindahitüküme feyo.

¹³ Hapoana ro sihambo sowana asihühi. Ro awi hifi ndanihu ndarhe hoafayahi. Rananimbo wandi hihifi-hihifi hohoanimo ra ahamundi fiambe afindi mbimarowa sahehea.

¹⁴ Sihaf hoafi ro ahamumbo masahapura asu nindou hifi ndanihu aniboadei ranai ahamumbo yiboaruko-marihipuri. Ai ramehindi ra nimboe sapo roana hifi ndanihündambo-yahipoani asu aiamboani hifi ndanihündambo-yomopoani.

15 Ro ahamumbo hifi ndanihündambo sepurimindi raguanambo-fepurimbo didibafi-yaheandühi-yahipoani, nga wani. Se ahamumbo hifandirapurani asu Satan ai ahamumbo moaruwai hohoanimo refekoate-mbiyuwa saheeamboanahi didibafeheandi.

16 Ro-amboani hifi ndanihündambo-yahipoani maru ai-amboani hifi ndanihünda-mbo-yomopoani.

17 Se ahamumbo sifahifi anihondü hohoanimo na sifahifhoari kaboadowapurü. Nga sifahifi hoafi ranana anihondü hohoanimo nimindühane.

18 Horombo se wambo koamarihawandira kosa, nindou hifi ndanihü burayei ahei mbusümo manimboahi. Mare yahurai-animbo asu ro-amboani ahamumbo koamaritheheapura homo nindouyei mbusümo aningomo.

19 Ro ahamumbo fehefe-purimbohünda wandi fi sishambo maseheandi rananimbo ai anihondü sifahifi ratüpurüyomo-rundeimbi tükümbeafunda sahehea.

20 Nga asu ro didibafeheandi ra ranimbo farihafepurimbo yangiri-yopoani, nga wani. Nga ro didibafeheandi ra nindou ai sünguni ahamundi hoafi himboriyei hehi, asu ai wandi hoafi anihondümbondi-himboyei ranaheimbo kameih-anahi didibafeheandi.

21 Ape se ro-dibo animbafi asu ro se-dibo animboahi, nga ai-amboani yahurai-animbo mamihohoanimo süngundihi mbini-boadei sahehea hohoanimoayahi. Ranimboanahi asu ai sishiri-babidimbo mbini-boadei-amboane. Rananimbo asu nindou hifi ndanihü aniboadei ranai se wambo koamarihawandira makosahi ranimbo anihondümbondi-himboyei.

22 Ndüri adükari wambo masawandiri yahurai ahamumbo sahapurimboanahi. Asu sishiri rawehoandi nou ai-amboani mamihoboedi ranihohoanimo yangiri sowandümo mbini-ningomonda asahi.

23 Ro ai-babidimbo animboahi, nga asu se ro-dibo animbafi. Ranimboanahi asu ai-amboani hoboedi mamihoranihohoanimo yangiri hohoanimombemo asahi. Rananimbo nindou hifi ndanihündambo ai se wambo koamarihawandira makosahi ranimbo fifirimbirihinda asahi.

24 Ape, se wambo nindou masawapurü ra ro animboahi ranihü mbini-ningomonda samboanahi hohoanimoayahi. Ai wandi-mayo himboamupuimbo-randeimbi hoeimbirundi samboanahi. Horombo hifi nda tüküfekoate-yoambe se wambo ngusüfo parowandirühi himboamupuimbo-randeimbi ra masawandiri.

25 Ape, se mamihayangiri-anafi mbumundayafi. Nindou hifi ndanihündambo ana moai fifirihinini, nga roana sishambo fifirihenananimboanahi. Nga nindou ndan-anemo se wambo koamarihawandira makosahi ranimbo fifirumboemo.

26 Ro ahamumbo sishambo nafuimayahapurü. Asükainda ro nafuindahapurimboyahi se wambo ngusüfo pamarowandi nou ai-amboani ngusüfo peferü-mbeyomondamboane. Asu ro-amboani ai-babidimbo nimboamboyahi," mehu.

18

Sisasimbo kikihimaruründümo

(Matyu 26:47-56; Mak 14:43-50; Ruk 22:47-53)

1 Raniyu asu Sisas ai didibafiyu kikamündü haya, ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo Kidron hoe apoari hanimo bamarihoemo. Orif nimi nübürü mamihoranigogonini yangoroane, ai ranafi hanimo barihoemo houmbo nübürambe nafihahafomo.

² Sudas, nindou sapo Sisasimbo hürütümbi-yomondi warihüfimbo-mayu ranai nümbürü ra fifireandi. Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo nümbürü ranü fikimü homo guguriyafu nimarimo marundi, ranimboyu Sudas ai ranahambo fifirimareandi.

³ Ranimboyu Sudas ai ami bidifriyomo asu prisman Godimbo sihou-rundeimbi bogori ai koamarihoupuriyomo, Farisi bidifriyomo sepurümdü haya, nümbürü yangoro nafi mahafomo. Ai ranafi hifomondühüyomo, ram haiyo, asu hai hondü yimundu sowandümo, asu yifiarimbo napoyo ra raraoru sowandümo houmbo mahifomo.

⁴ Asu Sisas ai ahambo ninimoatükuniyo tüküfemboayo ra fifireandi. Ranimboyu ai ahamumbo sowahi akimü hüfu hoafiyupurühi yahuya, “Se ra daboe kokoarura?” mehuamboemo.

⁵ Asu ai simbori yahomoya, “Ro ana Nasarethündi Sisasimbo kokomboanefi,” mehomondamboyu. Asu Sisas ai yahuya, “Ro Sisas-anahi ndasi,” mehuamboemo. Asu Sudas Sisasimbo hürütümbi-yomondi warihüfimbo-mayu ranai ai-babidimbo manüngu.

⁶ Ranü asu Sisas ai “Ro Sisas-anahi ndasi,” mehupuramboyo nindou ranai daboadanambo sühiyafu-ndühündamboemo hifini pütapimemo.

⁷ Ranimboyu asu Sisas ai ahamumbo asükaiyu düdufipurühi yahupuriya, “Se nindou dabo kokomboemo?” mehupuramboemo. Asu ai hoafiyomondühi yahomoya, “Sisas Nasarethündi,” mehomondamboyu.

⁸ Asu Sisas ai simbori yare hoafiyuhü yahuya, “Ro sihamumbo hoafiyahapureimb-ane, ro Sisas-anahi. Se wambo kokondundrühi ana, asu wandi süngururü-rundeimbi hinüngindupurani mbihomondamboane.”

⁹ Ai yare hoafimayu ra sapo ai horombo hoafimayu ra anihondü tükümbifeyoa yahuhayamboyo yare hoafimayupuri. Sapo ai ndare hoafiyuhü, “Nindou wambo se masawapurü ra ro moai mam-amboani hinüngirihini,” mehu. Ranimboyu asu ahamumbo farihafepurimbo hohoanimojuhü “Wandi süngururü-rundeimbi hinüngindupurani mbihomondamboane,” mehupuri.

¹⁰ Saimon Pita ai pisao yihimindi semündü hayamboyo pisao ra Godimbo sihou-rundeimbi-yomondi adükari bogorindi ratüpurüyu-randeimbindi warihondü himbohoeari mafoafoareandi. Nindou ratüpurüyu-randeimbi ahandi ndürü ra Markus.

¹¹ Ranü asu Sisas ai Saimon Pitambo hoafiyundühi yahuya, “Pisao ra asükaiyafi koadürambe sando! Ro Ape ai wambo asübusi saindirimboayu ra ngiri hinüngindiheandi,” mehu.

Sisas ai Godimbo sihai-randeimbi adükari bogori Anasindi himboahü manüngu

(Matyu 26:57-58; Mak 14:53-54; Ruk 22:54)

¹² Ranimboemo asu amiyomo, ahamundi bogoriyu, asu Suda-yomondi prismaniyomo ranai Sisasimbo mburündümo mburu hüputüpu-marühawuri.

¹³ Ranüyomo asu ai Anas sowanambo boatei sowaründümo mahomo. Anas ai Kaiafasindi yamongoamindiyu haya ranü himbanifihü Godimbo sihai-randeimbi adükari bogorimbofi mamaru.

¹⁴ Kaiafas ranü nindou Sudahündimbo horombo yare hoafiyupurühiya, “Nindou mamü ai hifi ndanihü burayei aheimbo farihefembohünda yifimbiyu-wamboane,” mehu.

Pita ai Sisasimbo ro moai fifirihini mehu

(Matyu 26:69-70; Mak 14:66-68; Ruk 22:55-57)

¹⁵ Saimon Pita ai Sisasimbo süngurüri-randeimbi ngorü-dibo Sisasimbo süngumariniri hafani. Godimbo shai-randeimbi adükari bogori ai süngurüri-randeimbi ngorü-mayu ahambo fifiriri. Raniyu asu ai Godimbo shai-randeimbi adükari bogorindi ginirambe Sisas dibo kamefoeneandi.

¹⁶ Asu Saimon Pita ai weindani yipurikimi nungu. Ranimboyu asu Sisasimbo süngurüri-randeimbi ngorü Godimbo shai-randeimbi adükari bogori ai fifirireimbi-mayu ranai hu, nimorehi yipuri hifanda-randeimbi-mayo ahambo hoafiyundo haya Saimon Pitambo ginirambe serümündü kamefuendi.

¹⁷ Nimorehi yipuri hifanda-randeimbi ai Saimon Pitambo yahoya, “Awi se-amboani nindou ndanahambo süngurüri-randeimb-anafi?” mehoamboyu. Asu Pita ai yahuya, “Roana wani,” mehu.

¹⁸ Nindou ratüpuriyomo-rundeimbiyomo asu prismaniyomo ai hai mami püpiru hiningiru houmbo ngisiharimboemondühi wakiyomo ningomombo haihehümemo. Asu Pita amboani ai-babidimbo nungumbo haihehü-mayu.

*Godimbo shai-randeimbi adükari bogori ai Sisasimbo düdumefindo
(Matyu 26:59-66; Mak 14:56-64; Ruk 22:66-71)*

¹⁹ Rani-simboani Godimbo shai-randeimbi adükari bogori ai Sisasimbo süngurürü-rundeimbi asu hoafi nindou yamundearü marandi ranimbo düdumefindo.

²⁰ Raniyu asu Sisas ai ahambo simbori yahuya, “Ro nimbini-nimbisi Godindi worambe, Suda ai mungu fandihi nimarei rihündambe ranihüyahi ro aheimbo hoafi ra yamundi-martheandüri. Nga ro moai hoafi mamamboani dibo hoafiyahi.

²¹ Se nimboe wambo düduefoandira? Nindou hoafi himborimayei aheimbo-animbo düduyafandürisi. Ai ro hoafiyahaimbi ra fifirihimboaneisi.”

²² Sisas ai ra mehuamboyu, asu prisman mami manungu ranai Sisasimbo pakarümündü pürirühi hoafiyuhi yahuya, “Ngiri se Godimbo shai-randeimbi adükari bogorimbo rando hoafindafi,” mehindowamboyu.

²³ Asu Sisas ai ahambo simbori yahuya, “Ro moaruwai hoafindahani animbo se hoafi ra weindahi ndowandifi wataporimbo-ndandi. Nga asu ro aboedi hoafayahana, se nimboe wambo harimayafa?” mehu.

²⁴ Asu wofina hüputüpumaruründümo ra fufurhefikoate mbaninggo nou, Anas ai ahambo Godimbo shai-randeimbi adükari bogori Kaiafas sowana koamarherü.

*Pita ai asükaiyu ro moai Sisas fifirihini mehu
(Matyu 26:71-75; Mak 14:69-72; Ruk 22:58-62)*

²⁵ Saimon Pita ai haikimi haihü manunguamboemo. Nindou Pitadibo maningomo ranai ahambo hoafiyomondowohü yahomoya, “Awi se-amboani ahambo süngurüri-randeimbimbayafi?” mehomondamboyu. Asu ai didimofih yahuya, “Roana wani,” mehu.

²⁶ Nindou mami Godimbo shai-randeimbindi ratüpuriyu-randeimbiyu haya, asu Pita himbo hoeari mafoafoariri ahandi mami sirirani hoafiyuhi yahuya, “Awi seana Sisas-dibo nümbürambe mamarifa hoeimarheanini,” mehuamboyu.

²⁷ Asu Pita ai asükaiyu “Roana wani,” yahuambe asu kakaro ai hoafimayu.

*Sisas ai Pairatindi himboahü manungu
(Matyu 17:1-2; Mak 15:1-5; Ruk 23:1-5)*

28 Raniyomo asu ai hapoadümbö siyoambe Kaiafasindi wori hiniŋgiru houmbo, Romi-yafe gafman bogorindi worinambo Sisasimbo sowaründümo mahomo. Asu Suda ai moai gafman bogorindi worambe kefou hifomo ai adükari si Pasofa ra sesimbo yahomombo wambo. Suda nindou ai ndifo-yafe worambe kefoefembo ra ahinümb-ane. Nga asu ai karefoahundi ana, asu 'ŋgiri Pasofa sesi ra dagüdif,' yahomo houmboemo.

29 Raniyomo asu ai weindani niŋgomondane Pairat ai ahamumbo sowahi tüküfi hu hoafiyuhi yahuya, "Se nimboe nindou ndanahambo papi-hoafiyumbo yahomo houmboemo?" mehuamboemo.

30 Asu simbori hoafiyomondühi yahomoya, "Asu nindou ndanai moaruwai hohoanimo süngufekoate-mbei-mbonana, ŋgiri ndarihu sihambo sowana sahurümindefi sinefi," mehomondamboyu.

31 Asu Pairat ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, "Se sihamundihoari sowaründümo houmbo sihamundi ahinümbi süngu papi-hoafindüri," mehuamboemo. Asu Suda ai hoafiyomondowohü yahomoya, "Yihoefi papi-hoafambe ŋgiri nindou ŋgorümbo hifokoandihundi," mehomo.

32 Horombo Sisas ai yahurai randihe yifindamboyah mehu. Asu rani hoafi ra anihondü tüküfembohünda Suda ai ra-süngumarundi.

33 Ranimboyu asu Pairat ai gafman bogorindi worambe asukai kefue hüfu Sisasimbo mborai mehondowa mahüfuwa düdufinduhü yahuya, "Se Suda-yomondi adükari bogoriyafi?" mehuamboyu.

34 Asu Sisas ai hoafiyunduhü yahuya, "Awi sihafihuari hohoanimo yafi hawambo yafi se yaro hoafayafi, asu nindou amuri ai wambo yaru hoafimemondambo yafi yaro hoafayafi?" mehuamboyu.

35 Asu Pairat ai simbori hoafiyuhi yahuya, "Roana Sudayahipoani. Nga sihafi nendiyomo Godimbo sihou-rundeimbi bogori-babidimbo wambo sowana sowandümonini masinimo. Asu se nini nününguruwambo yafa?" mehondowamboyu.

36 Asu Sisas ai simbori yahuya, "Ro ŋginindi hifandarhandi ranana hifi ndanihündambo-yopoani. Rani hohoanimo wandi ra hifi ndanihündambombe-mbonana, asu wandi ratüpuriyomo-rundeimbi ranai yifiarindimonda asu ŋgiri nindou ranai wambo Suda-yomondi warihündundi. Nga wandi ŋginindi hifandimbo ranana hifi ndanihündambo-yopoani," mehu.

37 Raniyu asu Pairat ai yahuya, "Refe ana, asu se adükari bogoriwambo yafi!" mehuamboyu. Sisas ai simbori hoafiyundühi yahuya, "Sihafihuari anihondümbo anafi yaro hoafiyafühi, 'Se adükari bogoranafi,' asafi. Roana anihondü moatükun ro hoeimarheandi ranimbo anihondümbo hoafimbohünda makosahi. Ranimboyah Ape wambo koamarihendira makosaha me ai wambo wakimaramindi-ndiri. Nindou ai hohoanimo hondü rani-süngurihindeimbi ana ai wandi yafambehüdi hoafi himboriyei rihündühanei," mehuamboyu.

38 Asu Pairat ai ahambo hoafiyundühi yahuya, "Anihondü hohoanimo ra ninea?" mehu.

Pairat ai Sisasimbo nimi keimbi karihendeimbifhi tikondundümo pandiwuri mehu

(Matyu 27:15-31; Mak 15:6-20; Ruk 23:13-25)

Ai yare hoafiyu haya, asukai Suda sowana kusifoai haya mahu. Ai hoafiyuhi yahuya, "Nindou ndanahambo papi-hoafimbohündambo moai nini-moatükun moaruwai nimaroani hoeirheandi.

³⁹ Nga sihamundi boagiri hohoanimo rani-sungunambo adukari si Pasofa ranihu ro nindou mami sihamundi hohoanimo sungu ahambo karabusam-beahindi aboedambo koarthehingi arihandi. Se hohoanimoyomondani ro 'Sudayeri adukari bogori' nda aboedambo koandihingimboyo?" mehuamboemo.

⁴⁰ Raniyomo asu ai simbori pukuna hoafiyomonduhi yahomoya, "Aiana wani, nga se Barabasimbo-animbo hinihgingindiwori!" mehomo. Barabas ra gafman-babidimbo yifiariyu nindou hifokoare randeimb-ani.

19

¹ Ranimboyu asu Pairat ai hoafimayua ami ai Sisasimbo sowarundumo houmbo ndufuri-ndufurimaruwuri.

² Asu ami ai adukari bogorindi at tikai wofi thoiari thoiarumbinambo nafiru mburu, Sisasindi mbiroambe kiki-mafoarundi. Raniyomo asu adukari bogorindi hamburi hoeari gudu hinihgingimarundi.

³ Asu ai ahambo tukuyafu sisindi hoafiyomondowohu yahomoya, "Suda-yomondi adukari bogori nindou, karihasi," yahomonduhiyomo asu ahambo harimemondo.

⁴ Pairat ai asukaiyu weindani tukufi hu hoafiyunduruh yahuya, "Himboriyei! Ro ahambo weindani siheimbo sowana sahuminidi tukeheandi. Rananimbo se fifirindihindi. Ro moai papi-hoafimbo ninimoatukuni fifirihendi," mehu.

⁵ Raniyu asu Sisas ai weindani tukumefiyu. Asu ahandi mbiroambe at thoiari thoiarumbi wofinambo nafimarundi, asu hamburi hoeari ra gudaroane rani kameihi tukumefiyu. Raniyu Pairat ai hoafiyuh yahuya, "Nindou ranani nda," mehu.

⁶ Raniyomo Godimbo sihou-rundeimbiyomo asu prismaniyomo ai hoeiruwuri houmbo pukuna hoafiyomonduhi yahomoya, "Nimi keimbi karihendeimbifihiki tikorundumo paruwuri! Nimi keimbi karihendeimbifihiki tikorundumo paruwuri!" raramaruri. Pairat ai yahuya, "Sihamundihoiari animbo nimi keimbi karihendeimbifihiki tikorundumo paruwuri. Nga ahandi hohoanimoambe ro moai ninimoatukuni ngoruisungufe hohoanimo nimaroa hoeirihendi," mehu.

⁷ Asu Suda ai simbori hoafiyomonduhi yahomoya, "Roana yihoe fi ahinumbi hohoanimo sungu yare hoafiyohu yahoya, 'Nindou ndanana ai yifimbiyu-wamboane,' meho. Nimboe sapo ai yahuya, 'Ro Godindi nimor-anahi,' mehu," mehomo.

⁸ Ranimboyu asu Pairat ai rani hoafi ra himboriyu haya yihimbo afindi yihimbomayu.

⁹ Raniyu asu asukai gafmani-yomondi wori ranambe kefuai hufu Sisasimbo yahuya, "Se nininipoediyafa?" mehundo. Nga Sisas ai moai simbori ahambo hoafiyundo.

¹⁰ Raniyu asu Pairat ai yahundoya, "Nimboe se wambo hoafikoate-ayafindira? Roana sihambo moani koehefeniniyo asu nimi keimbi karihendeimbifihiki tikoemindinini pefeniniyo ra refembo nginindi hifandihamboanahi. Awi asu rani hohoanimo ra fifirifekoate-wamboayafi?" mehindowamboyu.

¹¹ Asu Sisas ai simbori ahambo yahuya, "God nimoamo amaru ranai sihambo nginindi hohoanimo ra segoninikoate-mbei-mbonana, asu se nginindi hohoanimoyowohu wambo hifinambofendiri hohoanimo ra ngiri hohoanimoyafi. Ranimboane asu nindou ai wambo sihafiwarihumareandiri ranahandi moaruwai hohoanimo ana sihafimoaruwai

hohoanimo ranahambo ngasünde haya adükari hamind-ane,” mehuamboyu.

¹² Ran+yu asu Pairat ai ran+ hoafi ra h+mbor+yu haya, Sisas+imbo koand+ehina mbühu yahuhaya naf+ kokora wak+mareand+. Nga asu Suda ai puküna hoafiyeih+ seiya, “Asu se ahambo koar+haworan+ ahu ana, se ng+r+ Romi+yafe adükari bogori Sisar+ind+ ngunind+ndafi. Nindou ai hoafiyuh+ ‘Roana adükari bogoranah+,’ ehu ana, asu nindou ranai Sisar+imbo y+boaruko-rirühani,” mehomondamboyu.

¹³ Pairat ai ran+ hoafi ra h+mbor+yu haya, Sisas+imbo weindan+ serümündü tüküme fiyu. Ran+yu ai hu, pap+hoafi h+mbor+yo rambo n+mar+fond+ mam+ man+ngo ‘n+moei yibad+’ sei-ar+hünd+ ran+wam+ mamaru. (Hiburu-yafe hoaf+nambo n+moei yibad+ ra Gabata-ane.)

¹⁴ Ran+ si ranana Suda-yafe adükari si Pasofa ran+imbo sesi napo fik+m+ fik+m+fembo si-ane. Asu ndeara hüf+n+imboyowane, Pairat ai Sudambo hoaf+yundürüh+ yahuya, “Sihei adükari bogori ranahambo hoeir+hor+,” mehuamboyei.

¹⁵ Asu ai puküna hoafiyeih+ seiya, “Koar+hawori! Koar+hawori! Nimi keimb+ kar+hendeimb+fih+ tikor+ndif+ par+wor+,” maseiamboyu. Pairat ai Sudambo düdureandürüh+ yahuya, “Sihei adükari bogori ranahambo ro n+m+ keimb+ kar+hendeimb+fih+ tikuim+nd+ pefimbo y+n+ seiai?” mehuamboyo. Asu God+imbo sihou-rundeimb+ adükari bogor+memo ranai simbor+ hoaf+yomondowohü yahomoya, “Yihoef+ adükari bogori ana moai ngorü nüngu, nga Sisar yang+r-ani anüngu,” mehomondamboyu.

¹⁶ Ran+yu asu Pairat ai Sisas+imbo ahamund+ warambe h+n+ng+marir+, n+m+ keimb+ kar+hendeimb+fih+ tikuim+nd+ pefimbohünda.

*Sisas+imbo nimi keimb+ kar+hendeimb+fih+ tikoründümo pamarüwuri
(Matyu 27:32-44; Mak 15:21-32; Ruk 23:26-43)*

Ran+yomo asu ami ai Sisas+imbo masowaründümo.

¹⁷ Ran+yu asu Sisas ai ahand+hoar+ n+m+ keimb+ kar+hendeimb+ ra semündü haya ngoafi ra h+n+ng+r+hi hehimbo, wafu mam+ mb+r+hap+r+ nahurai wafu sei-ar+hünd+ ran+nambo mahei. (Hiburu-yafe hoafana ‘Gorgota-ane’.)

¹⁸ Ranüh+ ai Sisas+imbo n+m+ keimb+ kar+hendeimb+fih+ tikoründümo pamarüwuri. Asu nindou ngorü yimbu amboani Sisas-d+bo tikor+pünd+mo pamarup+r+ ra ngorü ai gogoan+n+yu asu ngorü ai gogoan+n+yu, nga asu Sisas ai mbusümoyu.

¹⁹ Pairat ai hoafi mam+ n+m+ keimb+ kar+hendeimb+mayo ran+fih+ sürü pap+ra pareandüh+ yahuya: ‘SISAS NASARETHÜNDI SUDAYAFE ADÜKARI BOGORI’ yahu pamareand+.

²⁰ Sisas+imbo tikoründümo pamarüwuri ra ngoafi adükari ran+ fik+m+ saf+yo. Ran+imboyo hoafi Pairat ai hoaf+mayua pamarund+ ra nindou af+nd+ ranai hei hoeimar+hind+. Pairat ai hoafi sürü pap+ra pamareand+ ra, Hiburu-yafe hoafi, Romi+yafe hoafi, asu Griki+yafe hoafi ran+namboyu sürü pap+marand+.

²¹ Ran+imboemo God+imbo sihou-rundeimb+ bogori ai Pairat+imbo hoaf+yomondowohü yahomoya, “Se n+imboe ‘Suda-yafe adükari bogori’ saf+ sürü pap+ra pamar+wanda? Nga ndaro pap+ra parowandai: ‘Nindou ranai hoaf+yuh+ya, “Ro Suda-yomond+ adükari bogoranah+,” mehu,’ saf+ parowandai,” mehomondamboyu.

²² Asu Pairat ai yahuya, “Hoafi ro sürü pap+mar+hand+ ra ng+r+ asükainda ngorü-süngund+he pand+heand+,” mehu.

²³ Ami ai Sisasimbo nimi keimbi karhendeimbifihitikoründümo parüwuri houmboemo, asu ahandi-mayo hoeari napo ra mungu fufuründümo mburumbo yimbu-yimbumboru yimbumarundi. Raniyomo ami ai napo ra mamamiru fufumaründümo. Asu ai ahandi hoandari hoeari kameihimasowandümo. Nga asu hoandari hoeari ra moai ngorü hoeari ranifihitiparihi kakiyei, nga mamirani yangiriyokakimayei.

²⁴ Ranimboemo asu ami ai ahamundihoeari yahomoya, “Hoeari ndanana sihiritikikifepoani, nga yowan. Nga hoeari ranimbo-hünda sihiriti satu piraindefomboane, nindou ngorü ai semindimbohünda.” Nindou ai yaru hoafimemo ra sapo horombo Baiborambe yare hoafimayo süngu. Ai yare hoafiyowohü yahoya,

“Wandi hoeari napo yimbumaründümo.

Asu hoeari wandi ranahambo nindou mamai semindimbohündambo satu piraimemo,” *Buk Song 22:18*
meho. Raniyo asu ami amboani rani-süngumarunda hoafimayo ra anihondü tüküme feyo.

²⁵ Sisasindi hondiyoy, asu ahandi akidiyo, asu Maria Koropasindi wuhiyo, asu Maria ngorü Makdarahündiyoy ai Sisasindi nimi keimbi karhendeimbimayorani fikimi manimboei.

²⁶ Ahandi hond-aiyo asu süngururü-randeimbi Sisas ai ahambo ngusüfo pariri-randeimbi-dibo manimbafea hoeimareapiri. Raniyu ai hondambo yahuya, “Nimorehi, ndanana sihafinimor-ani,” mehu.

²⁷ Asu ahambo süngurürirandeimbi-mayu ahambo yahuya, “Ndanana sihafi me-ane,” mehuamboyu. Asu rani-simboani ai Mariambo ahandi worinambo semündü hu ai-dibo manimbafe.

Sisas ai yifimayu

(Matyu 27:45-56; Mak 15:33-41; Ruk 23:44-49)

²⁸ Raniyo süngunambo Sisas ai ahandi ratüpuritihiti ndanihu ra munguyohane yahu fifirimareandi. Raniyo asu Godindi hoafi Baiborambe anihondü tükümbifeyoa yahuhaya ndare hoafiyuhit yahuya, “Amindanijoarandiri,” mehu.

²⁹ Hipirimi mamirani yangori hayamboyo ranambe hühütimbü hoe finiga ranai mapuiaro. Raniyo asu ai siriwara-ambeahindi hoe kikihamindeimbi semündü hayambo, finiga ambe foareanda tüküfe haya maningo. Asu ai hisop nimiharifihitipare himondamündi mbura, Sisasindi yafambehütümareandi.

³⁰ Sisas ai finiga ra sümündü mbura hoafiyuhit yahuya, “Munguayo,” yahu mbura mbiro hifini piyuhü yifimayu.

³¹ Rani si ra Suda-yafe moani ngoafimbo nimari si ranahambo mungu moatükunidi boadifembo siyo. Si ra moani adükari hamindiyo raniyo asu Suda ai rani sihi nindou nimi keimbi karhendeimbifihitipairimbo ra yowan mehomo. Ranimboemo Pairatimbo nindou ranahamumbo tinari kehefepura nimai yifindimonda foepumindi raguanambo-fepurimbo hoafimemondo.

³² Ranimboemo asu ami ai nindou yimbu Sisas-dibo tikorüpündümo pamarupiri ahafanimbo tinari ra kamarihauptiri.

³³ Nga asu ai Sisasimbo sowahitüküyafu hoeirüwurane, ai munguna yifimayuamboemo asu ahandi tinari ra moai karhaundi.

³⁴ Nga ami mamirani yangiri yifarinambo ngirisafini wafusimarümündü. Raniyo asu nimai horiranai hoe dibore haya ahandi fiambeahindi pimayo.

³⁵ Nindou hoeimareandi ranai ranahambo hoafi-yuweimb-ane. Asu ai hoafimayu ra anihondü hoaf-ane, asu ahandi-hoarî amboani hoafi hond-ane yahu fifireandi. Ranimbo-hündamboane asu se-amboani ranahambo anihondumbo-ndihindi.

³⁶ Ranimoatükunî tüküme-feyowamboyo, Baiborambe hoafi pamaiaro süngu yare hoafiyowohü yahoya, 'Ngirî ahandî hamîndî ngorü kandundî,' meho.

³⁷ Nga asu hoafi ngorü ranambe megoro ra yahoya, "Asu ai-animbo nindou wafusî-marü-mündu ahambo himboapondeimboyei," meho.

Sisasimbo honguambe masihelorî
(Matyu 27:57-61; Mak 15:42-47; Ruk 23:50-56)

³⁸ Süngunambo Sosep Arimateahündî ai Pairatimbo Sisasîndî yifinimoko ra semündumbo yahuhaya hoafimayundo. Sosep ai Sisasimbo süngurürî-randeimbiyu, nga ai Sudambo yihimborapurühîyu asu ahandî anihondümbofe hohoanimo ra moai weindahireandi. Pairat ai ahambo ndowarîndîfîsî mehuamboyo, asu Sosep ai Sisasimbo serü-mündü mahu.

³⁹ Nikodemus, horombo Sisas sowahî nimbokoanî mahafu, ranai amboani Sosep-dîbo mahafanî. Asu ai fîsîngîrûmbî moatükunî sanda nîmî horî yimbu mamamberu fanduyamundu houmbo nafi-rundeimbi ra semündü haya mahu. Nîmî horî ranahandî nîmborî ra 30 kirogramîyo.

⁴⁰ Ranîyafanî ai Sisasîndî yifinimoko ra sowarîndîfanî mburîna, Suda ai yifinimoko raru arundî süngu fîsîngîrûmbî moatükunî sanda parîne mburîna hoearînambo himondîmarîhenerî.

⁴¹ Sisasimbo nîmîfihî tikoründümo parüwurühî nûmbürî mamî ranai yangoroane, asu nûmbürî ranambe hongu sîmboramborî yifî sîhefekoate manîngo.

⁴² Suda ai moanî ngoafimbo nîmarîmbo si ranahambo sesi napo dîboado-marîhindamboyanî. Asu hongu ra akîmî nîngo hayamboyanî, Sisasîndî yifinimoko ra sowandîfanî hafanî masîheneandi.

20

Sisas ai botimefiyu
(Matyu 28:1-10; Mak 16:1-8; Ruk 24:1-12)

¹ Sande hapoadumbo siambe nîmbî hoanngîrî kiarowane, Maria Makdarahündî ai hongu ranî sowana mahîfo. Ai hîfo hongu ranî fikîmî tüküfe himboyowane, nîmoei adükarî nafitambeihü mapaiaro ra paiarîkoate-mayo.

² Ranimboyo asu ai Saimon Pita asu süngurürî-rundeimbi ngorü ahandî ngusüfoahündî ranahafanîmbo sowana pipîmayo ho. Ai ho, hoafiyopîrühî yahoya, "Adükarîmbo nindou ai honguambeahîndî masowaründümo, nahü mbasîhawurî, nga moai fîfirîhurî," mehoamboyanî.

³ Ranimboyanî Pita asu Sisasîndî ngorü süngurürî-randeimbi-mayu ranai nîmai hongu sowana mahafanî.

⁴ Ai yîbobo pipîna mahafanîyo, nga asu ahambo süngurürî-randeimbi ngorü ranai Pitambo ngasündirü haya, ai boatei hu hongu fikîmî tüküme-fiyu.

⁵ Asu ai hu nîmarümbö amuifoai hoeireandane hoearî Sisasimbo himondüfihîndî ra megoroa hoeimareandi. Nga asu ai moai kefuai honguambe hüfu.

⁶ Asu Saimon Pita ai süngunî hu tüküfi hayamboyo, ai honguambe kefuai mahüfu. Ai hüfu hoeireandane hoearî Sisasimbo himondîhefimbîhündî ra kurîmayo.

⁷ Asu hoeari ngorü Sisasindi mbiro himondihfimbihündi ranamboani menjorowa hoeimareandi. Hoeari ranana moai amuri kurimayo randidi bo yangoro, nga wani. Ranipoanimboyo nindou ngamondife sihefembo nahurai kare pare haya menjoro.

⁸ Raniyu asu ahambo süngurüri-randeimbi ngorü boatei hongu sowana mahu, ranai asukaiyu sünguni honguambe kefuai hüfu, hoeari yangiri menjoro ra hoeire haya anihondumbo-mareandi.

⁹ (Rani simboani ana moai ai fifirineandi Baiborambe yare hoafiyowohüya, “Honguambeahindi botindifimbui,” meho ra.)

*Sisas ai Maria Makdarahündi sowahi tüküme fiyu
(Mak 16:9-11)*

¹⁰⁻¹¹ Raniyafani asu ahambo süngurüri-randeimbi ai worina hihiriyafine mahafani, nga Maria ai hongu fikimi nngombo araniyohü manngo. Asu ai araniyowohüyo hongu-mayo ranambe amoefoe himbomayo.

¹² Asu ai himboyowane, sünambeahindi nendi yimbu kifohi hoearümbi Sisasimbo sihehori wami mamarifanda hoeimareapiri. Ngorü ai mbirowani nimiru, asu ngorü ai yirimbunanini nimiru.

¹³ Ai Mariambo safaniya, “Nimorehi, se nimboeafi aranayafa?” masafandamboyo. Asu ai ahafanimbo hoafiyopirühi yahoya, “Nindou ai wandi Adükariimbo sahorimindei hehimbo, nahü mbasehehori ro moai fifirihini, nga ranimboanahi,” meho.

¹⁴ Ai raweyaho haya hihirifeyowane, asu Sisas ai daboadanini manünguwa hoeimareri. Nga asu Maria ai moai Sisas-ani yaho fifireri.

¹⁵ Sisas ai yahuya, “Nimorehi, se nimboe aranayafa? Se dabo kokoririhüyafa?” mehuamboyo. Asu Maria ai nümbürini aharambürani yahohaya hoafiyondowohü yahoya, “Se Sisasimbo sowarindifühi ana, sowarindifi hafi sihaworühi nafuindafan-animbo ro ahambo ndahüminidi ngamboane,” mehuamboyo.

¹⁶ Asu Sisas ai yahuya, “Maria,” mehuamboyo. Asu Maria ai hihirife, ahambo fifireri haya Hiburu-yafe hoafinambo yahoya, “Rabonai,” meho. (‘Rabonai’ ra Hiburu-yafe hoafinambo ‘Yamundo-randeimb-ane’.)

¹⁷ Sisas ai yahuya, “Se wambo kikihindandifi-ndirimboyafi. Awi ro moai wandi Ape sowana hahühi. Nga se wandi wandafi mamini sowana ngafirando hoafindafipurühi animboya, ‘Roana wandi Ape, sihamundi Ape asu wandi God, sihamundi God, ahambo sowana hahühühanahi,’ mbi safi,” mehuamboyo.

¹⁸ Asu Maria Makdarahündi ai ho ahambo süngurürü-rundeimbimbo hoafiyopurühi yahoya, “Ro Adükariimbo hoeimarihini,” asu Sisas hoafiyuweimbi hoafi ra hoafimepurü.

*Sisas ai ahambo süngurürü-rundeimbi sowahi tüküme fiyu
(Matyu 28:16-20; Mak 16:14-18; Ruk 24:36-49)*

¹⁹ Sisasimbo süngurürü-rundeimbi ai Sudambo yihimbo-rupurühiyomo wori ai nimirimondeimbi ra yipuri paru houmbo mamarimo. Raniyu asu Sisas ai Sande nimbambeahi tüküfi, ahamundi mbusümo manüngu. Ai yahuya, “Se ngusüfo afurindu kündundi,” mehupuri.

²⁰ Ai yare hoafiyupurühiyu asu ahandi watinari ngiri safini ra ahamumbo nafuimepurü. Asu ahambo süngurürü-rundeimbi ai ahamundi Adükari ranahambo hoeirüwuri houmbo hihifi-hihifimemo.

²¹ Asu Sisas ai asükaiyu yahuya, “Se ṅgusüfo afur+ndu kündundi. Wambo Ape ai koamar+hendra makosahi yahurai-animbo asu ro sihamumbo koandiheheapurani ṅgomo,” mehu.

²² Ai raweyahuhüyu, ahamumbo sowanambo yafambenambo ahandi yafui ra foehepurühi yahuya, “Se Yifiafi Aboedi sowandümo.

²³ Asu se ṅgorü nendi-yafe hohoan+mo moaruwai ranahambo amboawi mbisi+mondani ana, God ai amboawi mbusümbui. Nga asu ṅgorü nendi-yafe moaruwai hohoan+mo ranahambo se amboawi yaho hoafi+koate-ayomo ana, asu God ai ṅgiri ranahambo amboawi mbüsu,” mehu.

Tomas ai Sisasimbo hoeimariri

²⁴ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi sowahi tüküfiyuwane, asu süngurüri-randeimbi mamii ai moai amuri ra-babidimbo n+maru. Nindou aiana Tomas+yu, nga asu ahandi ndüri ṅgorü ra Didimus-ani.

²⁵ Raniyomo bidifiri ai ahambo hoafi+yomondowohü yahomoya, “Roana Nindou Adükari+mbu hoeimar+huri,” mehomo.

Nga asu Tomas ai ahamumbo hoafi+yupurühi yahuya, “Asu ro ahambo tikomaruründ+mo ambe ra hoefekoate-ya, asu ahambo wandi warinambo ambe ranambe sündifekoate-ya, asu yifiar+nambo ṅgirisafini wafusümaründümo sündifekoate-ayahii ana, ro ṅgiri ranimbo an+hondümbu-ndiheandi, nga wani,” mehu.

²⁶ Asükaiyo mamii wik ho hayamboyanwane, ahambo süngururü-rundeimbi ai Tomas-babidimbo worambeahi mamar+mo. Ai yipuri muṅgu pap+ru houmbo n+marimondane, asu Sisas ai ahamundi mbusümo tüküfi manüṅgu. Raniyu ai yahuya, “Se ṅgusüfo afur+ndu kündundi,” mehu.

²⁷ Raniyu asu Tomasimbo hoafi+yunduwohü yahuya, “Sihafi war+batendi naha ndanifihii sündowandüh-animbo, asu se wandi watinari ra hoeiro. Asu se wandi ṅgirisafini war+paro. Se ndanahambo yimbu hohoan+mondamboyafi, nga an+hondümbu-ndowandi,” mehuamboyu.

²⁸ Asu Tomas ai simbori ahambo yahuya, “Se wandi Adükari asu wandi God-anafi,” mehuamboyu.

²⁹ Asu Sisas ai hoafi+yunduhü yahuya, “Se wambo hoeirowandiri hawambo wamboanafi an+hondümbu-arowandiri. Nga nindou ai wambo hoefendri+koate-yehü an+hondümbu-ar+hindiri ana, ai hihifi-hihifi-mbeyeiamboane,” mehu.

Son ai buk nda sürü pap+marandi ahandi n+imindi

³⁰ Sisas ai God sowahindi makusu ra nafuimbohünda hepünifeimbi moatükuni afindi ahambo süngururü-rundeimbi-yomondi h+imboahü ratüpurimayu ra ro moai buk ndanambe muṅgu sürü pap+rihandi.

³¹ Nga ro ndani hoafi nda sürü pap+rihamboanahi. Ro sürü pap+mar+handi nda Sisas ai Krais-ani asu Godindi N+mor-ani ranimbo an+hondümbu-mbiri+hinda samboyahi sürü pap+mar+handi. Nga asu se ranahambo an+hondümbu-ar+hindi ana, asu aboedi yanggiri niṅgombo hohoan+mo ra ndahümündimboyei.

21

Sisas ai süngururü-rundeimbi 7 ahamumbo sowahi tüküme fiyu

¹ Asükaiyu süngunambo Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi sowahi Taiberias kurihoe puia+rihü ndahurai ndare tüküme fiyu.

² Saimon Pita, Tomas, ndüri ahandi ṅgorü Didimus yahomorundeimbiyu, Natanier Ken+hündi Gariri hifi+hündiyu, Sebedindi n+mor+

yimbuyafani, asu ŋgorü yimbu ahambo sünguri-neandeimbiyafani ai maningomo.

³ Raniyu asu Saimon Pita ai ahandi horombodidi ratüpurü asükai semindimbo hohoanimo-yahuya, “Ro ana andürinambo kinü wowarimboanahi,” mehuamboemo. Asu ai yahomoya, “Ro-amboani se-dibo ŋgefo sefomboaneü,” mehomo. Raniyomo ai homo houmbo, botambe mafareafundi. Nga rani nimb+nambo ai moai kinü mam-amboani hürühundi, nga wani.

⁴ Hapoadumbo siambe hüfhamindi for+for+yuambe, Sisas ai hoe kinü manüguambo asu ahambo süngururü-rundeimbi ai Sisasimbeipoani mehomo.

⁵ Raniyu ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Wandafi mamü, se moai kinü wakiründimoyoa?” mehuamboemo. Asu ai simbori hoafiyomondühi yahomoya, “Wani,” mehomondamboyu.

⁶ Asu ai hoafiyupurühi yahuya, “Andürü ra naha se war+hondü warani bot ranihundünü daboadundan-animbo, se kinü bidifiri hoeindumboemo,” mehuamboemo. Asu ai andürü ra hoafimayu ranambe masafarunda, kinü afindi ranai andiri ra tükümefoyoa, himindimbo sisamindimarundi.

⁷ Sisas ahambo süngurüri-randeimbi wudiyafandeimbi-mayu ranai Pitambo yahuya, “Pita, nindou ranana Sisas-ani,” mehunduamboyu. Asu Saimon Pita ai nimai ahandi ŋgisihari hoeari yimündühai masihendi ra hühire hinüŋgire haya himoni pimayu.

⁸ Asu bidifiri ai botambe gudi sowana hafomo mburu, andürü ra kinü kameihü hüründümo. Asu ai gudi rani fikimü anguni safiyomopoani, nga 100 mitayo maningomo.

⁹ Gudikimü hifomo tüküyafu hoeirundane, asu hai ranai gudiwami horowohüyo ranambe kinü mamü huru asu bret mamü yanğurü marandi.

¹⁰ Raniyu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Kinü haponda wakimaründümo bidifiri ra sowandümo sifomo,” mehuamboemo.

¹¹ Raniyu asu Saimon Pita ai botambe kefuai nimarumbo, andürü ra gudiana hüramündi masüfu. Raniyo asu andürü ranambe kinü afindi boagiri-boagiri 153 pütapimayo. Kinü ranai afindiyosi, nga asu andürü ranai moai kikifeyo.

¹² Raniyu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Se sifomo, kinü sowasümo!” mehu. Nga asu moai nindou mamü ai ahambo düdurirühi, ‘Se didiyafi?’ yahundo. Nga ai münguambo Adükar-ani yahomo fifirüwuri.

¹³ Raniyu Sisas ai süfu kinü ra yimbureapurü mbura asu bret ranamboani rasüngu-rasüngumareapurü.

¹⁴ Sisas ai honğambe-ahindi tüküfi hayamboyu, asu ahambo süngururü-rundeimbi-yomondi himboahü ŋgimimbo tükümefiyu.

Sisas ai Pitambo hoafimayundo

¹⁵ Ai sowasümondühi nimarimomboemo, Sisas ai Saimon Pitambo yahuya, “Saimon, Sonindi niori, awi se nindou ndanahamumbo ŋgasünowapurü hawambo, wambo se afindi hohoanimo-yafindirühi-yafindirühi?” mehuamboyu. Asu Pita ai hoafiyundühi yahuya, “Yini, Adükari, se fifirowandi, ro sishambo aboedi hohoanimoayahanini,” mehuamboyu. Asu Sisas ai hoafiyundühi yahuya, “Se wandi sipsip weihoandi ranaheimbo sesi manğuidandürü ndandi,” mehu.

¹⁶ Asükaiyu yimbumbore hoafiyundühi yahuya, “Saimon Sonindi niori, se wambo anihondü hohoanimo-yafindirai waniyo?” mehunduamboyu. Asu Saimon ai hoafiyundühi yahuya, “Yini, Adükari, se

fifrowandi ro sishambo hohoanimo-yahanini,” mehundowamboyu. Asu Sisas ai hoafiyunduhü yahuya, “Se wandi sipsip weihoandi ranaheimbo sesi manguindandüri ndandi,” mehu.

¹⁷ Asükaiyu ngimimbore hoafiyunduhü yahuya, “Saimon, Sonindi nimori, se wambo hohoanimo-yafindirühiyafi?” mehuamboyu. Ranimboyu asu Saimon Pita ai ngusüfo afindi kümareandi Sisas ai ngimimbore hoafiyuhi, “Se wambo hohoanimo-yafindirühiyafi,” mehu ranimbo. Ranimboyu ai Sisasimbo yahuya, “Adükari, se munngu moatükuni fifriwamboanafi. Se fifrowandi ro sishambo hohoanimo-yahanini,” mehundowamboyu. Asu Sisas ai hoafiyunduhü yahuya, “Se wandi sipsip weihoandi ranaheimbo sesi manguindandüri ndandi.

¹⁸ Ro anihondumboanahi hoafayahanini, se horombo hoarifi nimbafambeyafi ret shafi hondü ra güdo hawa hifi se hombo yifirimayafi ranisungu yangiri mahahabodifi. Nga sungunambo se boagiriyafambe ana, shafi watiñari ra ngurindohoe fi hawa asu nindou ngorü ai shafi ret ra sishambo güdeanini haya, se nahaninyo hombo moei safani nindou ranai sishambo ndemündünini ngumbui,” mehu.

¹⁹ Sisas rani hoafi yare hoafimayu ranahandi nimindi ra: Sungunambo Pita ai Sisasindi ratüpurü ratüpurimayu ranimbo Godimbo ndürü adükari segodomböhünda yifindümbui. Ai Pitambo hoafiyunduhü yahuya, “Se wambo sungundandiri,” mehu.

Sisasimbo sungurüri-randeimbi ahandi ngusüfoahündi

²⁰ Pita ai hihirifi hoeirirane, Sisas ahambo sungurüri-randeimbi ngusüfoahündi-mayu ai ahafandi sungu mahu. Nindou ranana horombo sowasümondühi nimarimombo Sisasindi hanjifoani nimarumbo hoafiyuhi, “Adükari, nindou didai sishambo hürütümbi-yomondi warihümandeanini?” mehu, aiyu ahandi sungu mahu.

²¹ Pita ai hoeiriri haya, Sisasimbo yahuya, “Adükari, nindou nda nungufimboyua?” mehuamboyu.

²² Asu Sisas ai hoafiyunduhü yahuya, “Ai nunguanü ro asükainda tüküfembo sahehea hohoanimoayahü ana, asu rani hohoanimo ra shafiyoy? Se wambo sungundandiri!” mehu.

²³ Raniyo asu yafui hoafi ra nindou munngu ahei mbusümo tüküfeyowohü yahoya: ‘Sungurüri-randeimbi ra ngiri yifindu,’ meho. Nga Sisas ai moai hoafiyu, ‘Ai ngiri yifindu’ yahumboypuanü. Nga ai yahuya, ‘Ai nunguanü ro asükainda tüküfembo sahehea hohoanimoayahü ana, asu rani hohoanimo ra shafiyoy?’ mehu.

²⁴ Sungurüri-randeimbi ranai-ani ndani hoafi nda sürü papimarandi. Asu ro rarihu fifrihundü ahandi hoafi anihond-ane.

Bidifirani hoafi

²⁵ Afindi moatükuni bidifiri Sisas ratüpurimayu ra engoro, nga moai munngu sürü papiyoy. Nga asu nindou ai munngu moatükuni Sisas ratüpurimayu ra munngu hondü mamami randühi paparandi ana, asu buk ranambe sürü ra afindi safi papindimboe. Asu ro hohoanimoayahü munguambo hifi ngiri simongorindo.

Ratüpurî Hoafi Sowandümo Homo-rundeimbi-yomondi Ratüpurî

*Sisasîndî hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai Ahandî hoafi Serusarem
ngoafihü bokamarîhoemo*

¹⁻² Tiofirus, Sisas ai piyu haya ratüpurîyu asu nindou yamundera humbo God ai ahambo sünambe serümündî mahafu ranahamboyo weangurühî bukambe sürü papîmarîhandî. Sünambe hafokoate-yuambe, Sisas ai ahandî hoafi semîndî horambo kafaore hîniŋgîmareapurî ahamumbo-so tüküfi Yifiafi Aboedîndî ŋgîniŋdînambo ratüpurî ai süngunambo refembo ra hoafîmayupurî. Refehayamboyawane, asu süngunambo God ai serümündü mahafu.

³ Ai yîfiyu mbura ahandî hoafi sowandümo homo-rundeimbi-so tüküfi Ai yîfihündî botîmefiyu ra nafuimbohünda afîndî moatükunî ramareandî. Ranîyo 40 si ranambe Sisasîndî hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai hoeimarüwurî. Ranîyo ai God ŋgîniŋdî hîfandarandî ranahambo wataporîmbo-marapurî.

⁴ Ranîyo ai ahandî hoafi sowandümo homo-rundeimbi-babîdîmbo sowasümondühî nîmarîmombo ahamumboya, “Se yowanî Serusarem hîniŋgîfepoanî. Nga Ape ai saimbo hoafîmayua asu ro hoafîmayahi ranahambo se hîmbondîmondühî niŋgomo.

⁵ Son ai nindoumbo hoenambo hundürandürî marandî, nga asu yahunümbî si süngunambo Yifiafi Aboedînambo hundürîndeimboyei,” mehu.

Sisas ai sünambe mahafu

⁶ Sisasîndî hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai gugurîyafu nîmarîmombo düdu-rüwurühî yahomoya, “Adükarî hapondanî ndanî-sîmboanî se Israerîmbo ŋgîniŋdî dabupura ahamundîhoarî hîfandîmandundîyo, wanîmandîyo?” mehomondamboyu.

⁷ Asu Ai sîmborî hoafîyupurühî yahuya, “Ranana se fifîrîfembo moatükunîyopoanî. Nga Ape yangîr-ani nîni-sîmboanîyo ranî-moatükunî refembo ra fifîreamboayu.

⁸ Nga süngunambo Yifiafi Aboedî ai sîhamumbo sowana akoso ana, se ŋgîniŋdî ndowandümoemo. Asu rananîmbo wandî hoafi Serusarem, Sudia, Samaria asu muŋgu hîfi ra wataporîmbo-ndümoemo,” mehu.

⁹ Sisas ai ranî hoafi ra wataporîmbora mbura ahandî hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai niŋgomo hîmboapo-yomondane, nîmoamo mahafu. Ranîyo mburîŋgainambo gabuderühî asu ahambo hoeifikoate-memo.

¹⁰ Sisas ai hafuwane, ahandî hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai sünambe hîmboapo-yomondühî niŋgomondane, nîmehünou nindou yimbu ranai kifohî hoearî güdîne hena ahamundî fikîmî manîmbafanî.

¹¹ Nindou yimbu ranai safanîya, “Garirihündî nindou, nîmboe se niŋgomombo hîmboapoayomoa? Sisas se hoeirüwurî marundî ranana God ai sünambe serümündü mahafu. Se hoeirüwura mahafu yahurai anîmbo asükai hîhîrîndüfi kudümbui,” masafanî.

Sudasîndî ratüpurî fondî semîndîmbo kamafoarüwurî

12 Raniyo asu Sisasindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi ranai Orif Wafu ra hinîngiru hou Serusaremnambo mahomo. Orif Wafu ranana Serusarem ngoafihündi anguni hamindiyopoani, nga mamî kiromita-ane.

13 Ai adükari ngoafi ranihü tüküyafu mburu worî nîmoamo yibadi ahamundi nîngomo-rundeimbi ranambo mahafomo. Ranana Pita, Son, Sems, Andru, Firip, Tomas, Bartoromyu, Matyu, Sems Arfiusindi nîmorî, Saimon Serot-yomondi hohoanîmo süngure randeimbi asu Sudas Semsindi nîmorî ranîyomo.*

14 Nindou ranai muŋgu mamühi gugureafu nîmarîmombo Godîmbo didibafî-memo. Bidîfirî nîmorehi asu Maria Sisasindi hondîyo ahandî ako-hoandî-yomo ai-amboani muŋgu gugureahi nîmareimbo didibafîmayei.

15 Rani-simboani Sisasimbo anîhondümborîhindeimbi ranana 120-yei. Pita ai ahei mbusümo botîfi nîngumbo Godîndî hoafi wataporîmbo-randühi yahuya,

16-17 “Amoŋgo-mamî asu rehi-mamî Godîndî bukambe Yifiafi Aboedî ai Defitîndî yasîmondî süngure hoafîmayo Sudas ai Sisasimbo hürütümbî nindou-yomondi warîhüfimbo ra asu hapondani anîhondü tüküfemboane. Ai-amboani ro-ambeahîndî mamî ratüpurîyefî-rîhundeimb-ani,” mehu.

18 Sudas ai Sisasimbo hürütümbî nindou-yomondi warîhürirühî ranî-takîni kakî masemündu ranînambo hîfi pemîmayu. Asu süngunambo hîfi ranîhü yîfi piyuhümbö bodo bureandühî furî ranai bokarîmefoendî.

19 Raniyo süngunambo nindou Serusaremîhü amarei ranai fifîrîhi hehi hîfi ra ahei hoafînambo Akerdama sei marîhündî. Ahei hoafînambo Akerdama ranana horî kefoendeimbi hîf-ane.

20 Pita ai yare hoafîyuhü yahuya, “Herü bukambe hoafi sürü papîmarundî ranana ndahurai-ane,

‘Hîfi ra nindou ŋgorü ai ndemündümbui,

nga moani yare mbîniŋgo-wamboane.’

Buk Song 69:25

Asu ŋgorü bidîfirani buk ranambe yare hoafîyowohü yahoya,

‘Ahandî ratüpurî ra nindou ŋgorü ai mbîsemündu-amboane,’ meho. *Buk Song 109:8*

21-22 Ranîmboane nindou mamî ahei mbusümonîndî hinîngîndîhurîmboane sîhîrî-babîdî Sisas ai yîfîhündî botîmefiyu hoafi semîndî horambo. Sapo nindou ranana sîhîrî-ambeahîndî Sisas ai sîhîrî-babîdîmbo huranda Son ai nindou hundürürandürî ra humbo asu Sisas ai hinîngîreamunî haya sünambe mahafu rananîmbo wataporîmbo-mbîrundamboane,” mehu.

23 Ai nindou yimbu ndürî pamarupîrî: Sosep Barsabas, ahandî ŋgorü ndürî Sastus yahomondo-rundeimbi, asu ŋgorü Matias.

24-25 Sisasindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi ranai yaru didibafîyafundühî yahomoya, “Adükari, se muŋguambo nindou-yei hohoanîmo fifîrowamboanafi. Se yîhoefîmbo nafuindafi nindou yimbu nda daboe se kamafoarîworî ndani ratüpurîmbohünda. Yîhoefîmbo nindou didai sîhafî hoafi semîndî horambo tükümandîfi Sudasîndî fondambe. Sudas ai yîhoefîmbo hinîngîreamunî haya ai nîngomboayü ranînambo mahu,” mehomo.

26 Ai nîmarîmombo nindou didai Sudasîndî fondühî ratüpurî ra mandemündü ranîmbo nîmoei pütîmemo. Raniyo nîmoei ranai Matiasîndî

* **1:13:** Serot ranana Rom-yomondi hoarehi nîngombo moei yahomo rundeimb-anemo. Asu ai Israer ahei hohoanîmo yangîrî süngufembo hohoanîmo-yomo rundeimb-anemo.

tüküme Feyoa asu Sisasîndî hoafî sowandümo homo-rundeimbi 11 ranî-babîdîmbo hoafî sowandümo homo-rundeimbi nindoumbo-mefundî.

2

Yifiafî Aboedî makoso

¹ Nümbür-ambeahînd sesi yimungu-remîndîmbo hîhîfî-hîhîfî si Pendikos sei arîhündî ranai tüküfeyoambe Sisasîmbo anîhondümborîhindeimbi nindou ranai mamî worambe gugurîmehîndî.

² Ranîyo nîmehünou ngînîndî hamîndî werî nahurai sünambeahîndî kosî worî ai gugurîyahi nîmareimbi ranahambo sîmongoramîndî haya mengoro.

³ Asu ranîhü hai imami teifî didîngarîyohü ahoro nahurai tüküfe haya munguambo mamamî aheiwamî nînouyo wakîmareandî.

⁴ Ranîyo Yifiafî Aboedî ranai ahei fiambe farîfehü ahandî ngînîndînambo ngorü-poanîmbo ngorü-poanîmbo hoafînambo wataporîmayei.

⁵ Asu Serusarem ngoafîhü munguambo hîfî adaburo ranîhündî Suda bîdîfirî Godîmbo hohoanîmoyei-rîhündeimbi ai tüküyahi mamarei.

⁶ Werî nahurai tüküme Feyo ra hîmborîyei hehi nindou afîndî ranai gugurîmehîndî. Ranîyo asu hîmborîyeianî Sisasîmbo anîhondümborîhindeimbi nindou ranai wataporîmayei ra ahei hoafînambo wataporîmayeia hîmborîyei hehi mahepühîndî.

⁷ Asu Sudahündî-mayei ranai hoafî wataporîmbo-marîhündî ranahambo hepühî hehimbo hoafîyeihî seiya, “Awi nindou ranana munguambo Garîrîhündî-mbayeiyo?”

⁸ Sîhîrî ana mamî ngoafîhündî-yefîpoanî, nga nungurîhi hehimboyo asu munguambo mamamî sîhefî hoafînambo wataporîmayeia ahei hoafî ra hîmborayefa?

⁹⁻¹⁰ Sîhîrî ana Partia, Midia, Eram, Mesopotemia, Sudia, Kapadosia, Pondus, Esia, Frigia, Pamfîria, Isip asu Sairîni ngoafîkîmî Ribîa distrik ranambe ngoafî adaburo asu Rom, hîfî ranîhündambo nindou-aneî nda fandîhu anîmboefî.

¹¹ Suda sîhîrî-aneî asu nindou amurî sîhefî Godîmbo hohoanîmo süngurîhi arîhündî anei, Kritîhündî asu Arebîahündî munguambo hîmborîyefanî God ai ngînîndî-moatükunî ramareandî ranahambo sîhefî hoafînambo wataporîmbo-arîhündî,” masei.

¹² Asu nindou munguambo ranai hepühî afîndî hohoanîmoyeihî aheihorî sîmborî hoafürîyeihî seiya, “Nîne-moatükunîyo hapondanî nda yahurai tüküfeyoa?” masei.

¹³ Nga asu bîdîfirî ai tîrîfoefe hoafî-yahündürühî seiya, “Awi aiana wain hoe afîndî hamîndî sîmîndei hehi mamîkarî hohoanîmo-yeihîmbayei,” masahündürî.

Pita ai hoafî bokamarîhendî

¹⁴ Asu Pita ai Sisasîndî hoafî sowandümo homo-rundeimbi 11 ranî-babîdîmbo nîngomombo puküna hoafîyühü yahuya, “Wandî wandafî mamî, Suda anei asu nindou bîdîfirî haponda Serusaremîhü amarei, se ro ndanî-moatükunî tüküfeyo ranahambo hoafayahî nda hîmboyangîrî kündîhi nîmandimbo hîmborîndei.

¹⁵ Se hohoanîmoyeihîya, nindou nda wain hoe sîmîndei hehi mamîkarî hohoanîmoyeihînei aseî, nga awî hapondanî ana 9 kîrok siambeahaneî.

16 Nga ndani-moatükunî tükefeyo ranana Godîndî hoafi hoafiyu-randeimbi Soer hoafimayu süngu-ane tükefeyo.

17 God ai hoafiyuhü yahuya, 'Bîdîfîranambo si ranai akîmî tüküfemboyoambe

ro wandî Yifiafi muŋguambo nindou-yeiwamî koandîhe-heamboyahî. Sihei nindowenihî nîmorî asu nîmorehî nîmorî ai Godîndî hoafi hoafiyomo-rundeimbi nahurai wataporîmbo-ndühümboyei.

Sihei nindowenihî nîmorî hoarîfamborî ai ranî-poanîmbo moatükunî yafogoadînambo nahurai hoeindumboemo asu boagîrî nindou ai yafogoadî-ndîmboemo.

18 Asu ranî-simboanî ana ro wandî ratüpurîyei-rîhündeimbi, nîmorehî nindowenihî yîboboambo, aheiwamî Yifiafi koandî-heheanda

Godîndî hoafi hoafiyomo-rundeimbi nahurai hoafîndeimboyei.

19 Bîdîfîranambo si ra nafuimbohünda ro hepünîfeimbi moatükunî sünambe asu hîfîhü nafuindamboyahî.

Horî, hai asu hasîheimî afîndî tükündîfemboe.

20 Adükarî ai ahandî adükarî hîmboa-mupuimbo-randeimbi si ra tüküfekoate-yoambe anîmbo

hüfîhamîndî ai nîmbîndîrî-mîndowohü asu amoamo ai horî nahurai hamburî tükündîfimbui.

21 Ranî-simboanî anîmbo muŋguambo nindou ai aheimbo fehefendürîmbo hünda

Adükarîmbo dîdîbafehindî ranaheimbo aboedambo-ndeandürümbui,'
mehu." *Joeî 2:28-32*

22 Pita yahuya, "Israerîhündî nindou se wandî hoafi nda hîmborîndei. Sisas Nasaretîhündî aiana ranî-poanîmbo nindouyu. God ai sihei mbusümo ahandî warîsüngu hepünîfeimbi moatükunî ramareandî ra se fîfîrîhindî.

23 God ai horombo hondü hoafi fîramündü sîhai mburamboyu Sisasîmbo sihei warîhümarirî, nga hürütümbî nindou ai nîmî keimbi karîhendeimbi fihî tîkoründümo pamarüwura yîfîmayu.

24 Nga God ai ahambo yîfîndî asübusî ngînîndîkoate-yoweimbi ranam-beahîndî botîmarirî. Nîmboe sapo yîfî ai ngîrî ahambo bobohîndîrîmîndo.

25 Horombo Defit amboanî ahambo yare hoafiyuhü yahuya, 'Ro hoeirîhinanî Adükarî ai muŋguambo si wandî-fikîmî anüŋgu.

Ai wandî fikîmî nüŋgumbo wambo ngîrî nînî-moatükunî amboanî asübusî ndendîrî.

26 Ranîmboane ro ngusüfoambe aboedî hîhîfî-hîhîfîyahühi God ai wambo aboedî moatükunî refemboayu ranahambo hîmboayahî.

27 Asu se ngîrî wambo yîfî ambe-ambe rando hînîngîndowandîrî. Sapo se ngîrî sürühoeimbi nindou kafoaro hînîngîmarîworî ra hînîngîndowora yîfî ambe-ambe sümburîndu.

28 Rananîmbo se yaŋgîrî aboedî nîngombo nafî ra yamundo-wandîrîmboyaîfî.

Asu se yînî mbîsafanî ro se-dîbo nîmboambo afîndî hîhîfî-hîhîfî-ndamboyahî,'

16:8-11

Buk Song

mehu.

29 "Amoŋgo mam-anemo asu rehî mam-anei, ro sîheimbo anîhondümbaanahî hoafehandürî, sîhefî amoao Defit ai yîfîmayuwambo masamboarîhurî. Asu ahandî yîfî ambe ranai haponda sîhefîmbo sowahî anîŋgo ho.

30 Defit ai-ana Godîndî hoafi hoafiyu-randeimbi wambo fifireandi God ai ahambo hoafiyundowohüya, 'Süŋgunambo sihafî sirambeahîndî mamî sihafî fondi semîndîmbohünda ahambo bogorîmbondîhinî hîniŋgîndîhinîmboyahî,' mehu.

31 Defit ai nîni-moatükunî tükündîfembo ra fifireandühi wataporîmbo-randühiya, 'God ai ŋgîrî ahambo yîfiyeimbiyei ŋgoafîhü hîniŋgîndîrî, asu ŋgîrî yîfi ambe-ambe sümburîndu,' mehu. God ai ahandî nendambo aboedambo-fendürîmbo Kraîs yîfîhündî botîmarîrî ranahamboyu wataporîmbo-marandî.

32 Sisasîmboyo God ai yîfîhündî botîmarîrî. Muŋguambo ro hoeirîhu hohu ranahamboane wataporîmbo-arîhundî.

33 Sisasîmbo God ai sünambe serümündü hafu hîniŋgîrîranî ahandî warîhondü waranî mbamarü. God ai horombo hoafîmayu süngu Sisasîmbo Yîfiáfî Aboedî masagado, ranîyo asu Sisas ai sihefiwamî koamafoareandî, ran-ane haponda se hoafi hîmborîyei asu hoeirîhi arîhundî.

34-35 Defit ai moai sünambe hafu Sisas ramefiyu nou, ŋga ai hoafîyuhü yahuya, 'Adükarî ai wandî Adükarîmbo hoafiyundowohü yahuya,

"Se wandî warî hondünî nîmandîfî ŋgafîmbo

asu sihafî hürütümbî ra sihafî hoarehî hîniŋgîndîheapuranî se hîbadapurî-mboyafî," mehu. *Buk Song 110:1*

36 Ranîmboane Israer nindou muŋguambo se nda ndondîhi fifîrîndîhindî. God ai Sisas se nîmî keimbi karîhe-ndeimbîfîhî tîkorîhomondei pamarîhorî ranahambo Adükarîmborîrî asu ahandî nendambo aboedambofembo nindoumborîrî kafoarîrî hîniŋgîmarîrî," mehu.

37 Pita ai ranî hoafi ra wataporîmbo-maranda nindou afîndî ranaheimbo ŋgusüfoambe horîmareandüra bîdîfîrî amurî Kraîsîndî hoafi sowandümo homo-rundeimbi-babîdîmbo ahamumbo düdurîhipurühi seiya, "Asu nîni nünüŋgu-mandîhunda?" maseiamboyu.

38 Asu Pita ai simborî hoafiyundürühi yahuya, "Muŋguambo mamî se sihei moaruwai hohoanîmo ra hîniŋgîndîhi hehi simborî hohoanîmo süngundîhindühi Sisasîndî ndürînambo hundüründeianî anîmbo God ai sihei moaruwai hohoanîmo ra amboawi mbüsümbui. Ranî-süngundîhindanî anîmbo God ai siheimbo Yîfiáfî Aboedî dagadürümbui.

39 God ai Yîfiáfî Aboedî saimbo hoafi fîramündü masîhendî ranana se, sihei nîmorî asu süngudîdî nîmorî hondü siheimbo muŋguamboyo. Ranî-moatükunî ranana nindou muŋguambo God ai wand-aneî yahundüreimbi aheimbo hoafiyu masîhend-ane," mehu.

40 Pita ai amurî bîdîfîrî hoafi ranîfîhî pare haya wataporîmbo-marandî. Ai hütîhoafi-yupurühi yahuya, "Se hîbadîhümbö, ŋga nindou moaruwai hohoanîmoyei-rîhündeimbi ranî-babîdîmbo moaruwaimbo-ndahimboyei."

41 Pita hoafi wataporîmbo-marandî ranai nindou afîndî ranaheimbo ŋgusüfoambe botîmareandüra hundürümoyei. Ranî-sîmboanî 3,000 nindou-yei Sisasîmbo anîhondümbö-rîhindeimbi horîmbodîdî ranîfîhî pamareandî.

42 Nîmorehî nindowenîhî ranai ranîhü Sisasîndî hoafi sowandümo homo-rundeimbi-yomondî yamundîfe hoafi hîmborîyeihî bîdîfîrî wandafî ranaheimbo fehefendürîmbohünda sesî mamî sahüsîhî Godîmbo dîdîbafîyahi marîhundî.

Sisasîmbo anîhondümbö-rîhindeimbi ai mamî hohoanîmo süngumarîhindî

⁴³ Sisasîndî hoafi sowandümo homo-rundeimbi-yomondi warîsüngu God ai hepünifeimbi moatükunî ramareanda nindou afîndî ranai yîhîmboyeihî ahînimarîhorî.

⁴⁴ Sisasîmbo anîhondümbö-rîhindeimbi nindou ranai mamühîyahi nîmareimbo mamamî ahei napo ra ahei mamühî nahuraimayo.

⁴⁵ Ai ahei hîfî asu napo ra nindou ñgorümbo sehîndühî ranîfîhîndî kaki sahümündî hehi kaki ra nindou napokoate-yeimbîmbo sehi marîhündî.

⁴⁶ Muñguambo si Godîndî worambe gugureahi marîhündî. Asu ai ahei worambe gugureahi nîmareimbo sahüsi rîhündühî aheimayo napo ra nindou ñgorümbo ñgusüfoambe hîhîfî-hîhîfî kapeihü sehi marîhündî.

⁴⁷ Nindou ranai muñguambo si Godîmbo aboed-ani sei hohoanîmoyeia asu muñguambo nindou ranai aheimbo hîhîfî-hîhîfî-yahündürî marîhündî. Muñguambo si Adükarî ai nindou bîdîfirî semündündüra asu Sisasîmbo anîhondümbö-rîhindeimbi nindou ranai afîndî safî tüküfe marandî.

3

Pita ai nindou mamî tîñarî moaruwaimbü aboedîmarîrî

¹ Mamî nîmbambeahî Pita ai Son-dîbombo dîdîbafîfemböhdünda Godîndî worîna mahüfanî.

² Ranîyo ginîrî yipurî Aboedî Yipurî sei arîhünd ranîkîmî nindou tîñarî moaruwaimbü mamaruwa hoeimarînerî. Ahandî tîñarî ra hondî ai yahurai wakîrîmîndî hayamboyo muñguambo si ginîrî nafîtambe ranîkîmî sahorîmîndei hei hîñîñgîrîhoranî nîmarümbo nîmorehî nîndowenihî Godîndî worîna heianî kaki moako-moakoyu-marandî.

³ Nindou ranai hoeireandane, Pita ai Son-dîbombo Godîndî worîna mahüfandamboyo kaki moakomayu.

⁴ Pita weimbo Son ai ahambo hîmboarî parînerî nîmbafanîmbo safanîya, “Yîhoehîmbo sowana hîmboyañfî,” masafandamboyo.

⁵ Nindou ranai ahafanîmboya wambo kaki saimbo-mbayafanî yahu haya hîmbomayu.

⁶ Nga Pita ai hoafîyundowohü yahuya, “Ro moai kaki sîhambo saimbo sahamîndîhî, nga ro sîhambo mamî-moatükunî ndahanîñmboyahî. Sisas Kraîs Nasaretîhündî ahandî ñgîñîndînambo botîyafo hawa hafî,” mehundo.

⁷ Ranîyu Pita ai ahandî warîhondü watîñarî kîkîhîramündü mbura botîmarîra nîmehünou ahandî tîñarî asu yimîndîho ranai ñgîñîramîndîwohü botîmefîyu.

⁸ Ai horîpîrîhoei piyu nûngu mbura mahu. Ai Pita weimbo-babîdîmbo Godîndî worambe hu nûngu wakîreandühî hohorîpî-hohorîpiyu randühî Godîmbo adükar-ani mehu.

⁹⁻¹⁰ Muñguambo nindou ranai fîfirîhîndî sapo nindou ranîyu Godîndî worî ginîrî yipurî Aboedî Yipurî sei arîhündî ranîkîmî nîmarümbo kaki moako-moakoyu-marandî. Asu hapondanî hoeirîhoranî nindou-mayu ranai hoahoangühü Godîmbo aboed-ani yahu hoafîmayua nindou ranai nûngure-hayamboyo ranî-moatükunî ra tükümeñfeyo sei hehi mahîpünahîndî.

Pita ai Godîndî worambe hoafî bokamarîhendî

¹¹ Nindou-mayu ranai Pita weimbo Sonîmbo kîkîhîrapümündî nûngumbe nîmorehî nîndowenihî afîndî ranai hepünahi hehi Soromonîndî yibadî sei arîhündî Godîndî worambe ranînambo pîpîmayei hei.

12 Pita ai nindou afîndî mahüsi ra hoeireandürî haya hoafiyundürühi yahuya, "Israerîhündî nindou se nîmboe hepünehinda? Se nîmboe yîhoefîmbo hîmboapoayei ahafandî ngînîndî asu ai-ana mbumundî nindouwambo mbayafandî nindou ra aboedîmarînerî sei hehimboa?"

13 Abraham, Aisak, Sekop asu sîhefî amoaoyei God ai ahandî ratüpurîyu-randeimbi Sisas ahambo ngînîndî masagado, nga se hîfokoe-fimbohünda hürütümbî nindou-yei warîhümarîhorî. Pairat ai aboedambo koarîhefîmbo hohoanîmoyuwane, asu se Pairatîmbo seiya, 'Ro moai Sisasîmbo aboedambo koarîhefîmbo hohoanîmoyefî,' masei.

14 Se moai aboedî sürühoeimbi ranahambo hohoanîmoyei, nga ahambo semündümbo hündî-mayo ranîyo asu yîfiarîyu nindou hîfokoare randeimbi-mayu ra masahorîmîndei.

15 Se nindoumbo koadürümbo-koadürümbo yangîrî nîngombo nafî semîndîndürî hombo-mayu ra hîfokoamarîhorî ranahamboane wataporîmbo-rîhu arîhündî.

16 Sapo se nindou hoeiarîhorî nda se fîfîrîhorî, ro Sisasîmbo anîhondümbo-arîhoandî ranîmboyo nindou tînarî moaruwai nda aboedîmefiyu. Se muŋguambo aboedî hamîndî tükümeŋguwa hoeiarîhîndî ra Sisasîmbo anîhondümbofe ranînamboyo.

17 Amoŋgo-mamî asu rehi-mamî, ro fîfîrîheandî se Sisasîmbo ramarîhorî ra moai sîhei boboagorî nindou ranî-babîdîmbo nînî-moatükunîyo ramarîhîndî ra fîfîrîhîndî.

18 God ai ahandî hoafî hoafiyomo-rundeimbi-yomondî yasîmondî süngure hoafiyuhüya, 'Krais ai asübusî ndemündü haya yîfîndümbui,' mehu. Ranîyo asu God ai haponda anîhondü ndanîsüngure hînîngîmareanda tükümeŋgu.

19 Ranîmbo-anîmbo se sîhei ngusüfoambe hohoanîmo ngorü süngundîhîndühi God sowana hîhîrîndahi dîdeiyani anîmbo asu sîhei moaruwai hohoanîmo ra amboawi mbeyahuamboane. Rananîmbo Adükari ai fi hefe nîmarîmbo si ra koandîhembui.

20 Rawehîndî anîmbo God ai nindou sîheimbo fehefendürîmbo kafoarîrî hînîngîmarîrî Krais Sisas ra, koandîherümbui.

21 Sapo horombo ahandî hoafî hoafiyomo-rundeimbi-yomondî yasîmondî süngu hoafîmayu süngu. Sisas ai sünambe nüngu ngumbo God ai muŋgu-moatükunî sîmborî tüküfembo hoafîmayu ranambe tükündüfîmbui.

22 Horombo Moses yahuya, 'Nindou mamî ro nahurai Godîndî hoafî hoafîyorambo Adükari God ai seambeahîndî kaboadîrî hînîngîndîrîmbui. Asu muŋgu-moatükunî ai hoafîyuweimbi ra süngundîhîndî,' mehu.

23 Nindou Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbi ahandî hoafî hîmborîyo süngufekoate-ayei ana, God ai hîfokoandeira yîfîndeimboyei asu ngîrî Israerîyeyi sîrambeahîndîndei.

24 Nindou Godîndî hoafî hoafiyomo-rundeimbi Samuer nünguambe peyo haya sînîmbo ahandî wagabe ra muŋguambo mamî ranî hoafîyo wataporîmboru homombo asu hapondanambe tükeŋgu.

25 Se-ana Godîndî hoafî hoafiyomo-rundeimbi ahamundî ahurî mamaneî. Asu God ai sîhei amoaoyei mamî-babîdîmbo hoafî fîramündü masîhendî ra sîheimbo-hündamboane. Ai sîhei ape Abrahamîmbo hoafiyundowohü yahuya, 'Sîhafî ahurî ranahambo süngunambo anîmbo muŋguambo nindou ndanî hîfîhü anîboadei ranaheimbo aboedî-aboedî-ndîheandürî-mboyahî,' mehu.

26 Sîheimbo aboedi-aboedîfendüra sîhei moaruwai hohoanîmo hîniîngîfembohünda God ai weangurühi ahandî ratüpurîyu-randeimbi Sisas sîheimbo sowahi koamarîherü,” mehu.

4

Pita weimbo Sonîmbo kansîrîndî himboahü papî-hoafîmarupîrî

¹ Pita ai Son-dîbo nîmorehî nindowenihîmbo wataporîmbo-rînandürühi nîmbafandambe, Godîmbo sesi sîhou-rundeimbi-yomo, ami Godîndî worî hîfandîrundeimbi-yomondî bogorî-yomo asu Sadyusi-yomo ai aheimbo sowahi hafomo tükümefundî.

² Ahamumbo ñgusüfoambe moaruwai marapurî ra sapo Kraisîndî hoafî sowandîfanî hafanî-rînandeimbi ranai nindowmboya, Sisasîndî ñgîniîndînambo yîfîhündî botîndahimboyei hoafî ra yamundî-marîneanda ranîmboyo ahafanîmbo ñgusüfoambe ñgîniîndî-marupîrî.

³ Suda-yafe bogorî nindou ranai Pita weimbo Sonîmbo kîkîhirupîndümo houmbo papî-hoafîyopîrîmbo mehomo. Nga asu nîmbîfembo yangîrî-mayoamboyo sümbo papî-hoafîyopîrîmboane yahomo houmbo karabusambe hîniîngîmarupîrî.

⁴ Pita, Son ai wataporîmbo-marînanda nindou afîndî ranai hoafî wataporîmbo-marînandî ra hîmborîyei hehi Sisasîmbo anîhondümbo-marîhindî. Nindou ahafandî hoafî hîmborîyei hehi anîhondümbo-marîhindî ranana 5,000-yei.

⁵ Süngunambo ñgorü sinambo Suda-yei hîfandîrundüreimbi, bogorî nindou asu ahînûmbî hohoanîmo yamundu-rundeimbi ai Serusarem ñgoafîhü mafandundî.

⁶ Godîmbo sesi sîhou-rundeimbi, Anas, Kaiafas, Son, Areksander asu munnguambo Godîmbo sîhou-rundeimbi-yomondî fikîmîniîndî ai-amboanî ranîhü mafandîhindî.

⁷ Ai Pita weimbombo sowapündümo ahamundî himboahü hîniîngîrupîrî houmbo düdurîpîrîhî yahomoya, “Se nîniîngîniîndînamboyo ranîmoatükunî ra ramarîneanda?” mehomondamboyo.

⁸⁻⁹ Pitandî fiambe Yifafî Aboedî ranai tüküfehüyo sîmborî hoafîyupurühi yahuya, “Hîfandî-rundeimbi asu bogorî nindou, se nindou tîñarî moaruwaimbü ranahambo aboedî moatükunî ramarîhoandî ranîmboyo yîhoehîmbo düduwefundî? Asu düdi aboedîmarirî yahomomboemo yîhoehîmbo düduwefundî?”

¹⁰ Refe ana ro hohoanîmoyehanî munnguambo se-anemo asu Sudahünd-aneî nda fîfîrîndîhindî, nindou ranai ana Sisas Nasaretîhündî ahandî ndürînamboyo aboedî tükümeñyü. Se nîmî keimbi karîhendeimbi fihî tîkorîhorîmîndei pamarîhorî, nga asu God ai yîfîhündî botîmarirî. Nindou ndanai tîñarî moaruwaiyusi, nga Sisasîndî ñgîniîndînambo aboedîfi haya haponda sîhei wagabe ndanüñgu.

¹¹ Sisas ai ana,
‘Kambohoanî worîmboru-rundeimbi nindou ai ambe mehomoyosi,
nga asu worî ñgînemîndîmbohünda bogîmondî kambohoanî noumbofi
tükümeñyü.’ *Buk Song 118:22*

¹² Sisasîmbo yangîrîyo hîfi ndanîhü God ai nindou aboedambofembo ñgîniîndî masagado. Ahandî süñgu anîmbo sîhirî aboedambo-ndahumboyefî asu ai yangîrî anîmbo nindou aboedambo-ndeamunîmbui,” mehu.

13 Suda-yafe bogorî nindou ranai fifîrundi Pita weimbo Son ai moai skurî-yafanî, nga moanîndî nindou-yafanî yîhîmbokoate-wataporî-mayafandamboyo nindou ranai mahepünafundi. Ranîyo horombo Sisababîdîmbo hoahoangomo marundi ra ai fifîrîmarundi.

14 Nîmboe sapo nindou aboedîmarînerî ranai ahafandî fikîmî manünguamboyoy asu ahafanîmbo nînî akîdou-amboanî hoafîkoate-memo.

15 Suda-yei bogorî nindou ranai hoafîmemonda Pita ai Son-dîbo tüküyafîne hena mahafanî. Ai hafandanîyo bogorî nindou ranai nîmarîmombo ahamundîhoarî bogosîmborî ndüwurîmefundi.

16 Ai hoafîyomondühi yahomoya, “Nindou ndanahafanîmbo nînî nününgu-mandîhupîra? Muñguambo nindou Serusarem ngoafîhündî ai fifîrîhindî sapo ai hepünîfeimbî moatükunî ramarîneandî ra. Nga ranî wambo asu sîhîrî ngîrî dîdîmondefühi wanî mbîsefî.

17 Nga ranî hoafî ra muñguambo nindoumbo goago wakînde-amboemböhünda yowanî mbîsefomboane. Yowanî mbîsefanî anîmbo nindoumbo Sisasîndî ndürî ranahambo wataporîmbo-yondürîkoate-mbeyafandamboane,” mehomo.

18 Ai asükaiyomo miñgiyomo hürîhauptî houmbo yahomopîriya, “Se yowanî Sisasîndî ndürî ranahambo nindoumbo wataporîmbo-yondürî asu yamundîfendürî-rapoanî,” mehomo.

19 Nga asu Pita ai Son-dîbo sîmborî hoafîyafandühi safanîya, “Nînehohanîmo God ai yîfirayu ra se türüboadundî. Ro sîhamundî hoafî süngu-mandîhoyo asu Godîndî hoafî süngu-mandîhoyo?

20 Sapo ro nîne-moatükunî hoeirîho asu hoafî hîmborîye marîhoandî ranahambo wataporîmbo-hündambo ngîrî ro yafambe kîkîhîndîhoamîndehî,” mehu.

21 Ai moai ahafanîmbo karabusî-fepîrimbo nafî fifîrundi, sapo nindou muñguambo ai hepünîfeimbî moatükunî ramarîneandî ranîmbo Godîmbo adükâr-ani seihü wambo. Ranîyo Suda-yei bogorî nindou ranai Sisasîndî ndürî ranahambo wataporîmboyoy asu nindou yamundîferambo ngînîndî hamîndî yowanî yahomo mburumbo asükai aboedambo koamarîhauptî.

22 Nindou hepünîfeimbî moatükunî rarîneandühi aboedîmarînerî ranana 40 hîmbanî ngasünde-andeimbîyu.

Anîhondümborîhîndeimbîyei dîdîbafîfe hoafî

23 Suda-yafe boboagorî ranai Pita weimbo-babîdîmbo hoafî dîdîboadomarundi. Ranîyafanî ranîhündambo ai mamî anîhondümborîhîndeimbî aheimbo-so hîhîreafîne hafanî Godîmbo sîhou-rundeimbî bogorî asu Suda-yafe boboagorî wataporîmbo-marundi ra wataporîmbo-marînandî.

24 Sisasîmbo anîhondümborîhîndeimbî nindou ranai ranî hoafî ra hîmborîyei hehî muñguambo Godîmbo dîdîbafîyeihî seiya, “Adükârî serandî hîfî, sünü, sîrîwara asu muñgu-moatükunî ranambe engoro ra nafîmarandî.

25 Horombo yîhoefî amoa Defit sîhafî ratüpurîyu randeimbîmbo Yîfiáfî Aboedîndî süngu se hoafîyafühi safîya,

‘Nîmboe muñguambo hîfîhündî nindou ra ngînîndayeî?

Asu nîmboe nindou ranai ngusüfo hohanîmo-koate hoafî fîrarîhümündî?

26 Hîfînîndî adükârî boboagorî nindou ranai yîfiarîmbo yahomo houmbo gugurîyafu hoafî fîrarîndümo. Ran-ane hîfandî-rundeimbî boboagorî ranai

Adükari asu Krai nindou aboedambofembo kafoariri hîningîmariri ahafanîmbo hîfînambo-fepîrimbo hoafi firarîndümo,' masafi. *Buk*

Song 2:1-2

²⁷ Herot, Pondius Pairat, Suda-yafe ndîfo asu Suda ai Serusarem ngoafîhü mamühiyahi Sisas Krai sîhafi ratüpurî, ratüpurîyu-randeimbi se nindoumbo aboedambofembo kafoarîworî hîningîmarîworî ranahambo hoafi fîmarîhümündi.

²⁸ Nindou ndanai ndanî-moatükunî ramarîhindî ra sîhafi yifîrî sünguyo, sapo se horombo sîhafi ngîningînambo hoafi firandîfûhî ndanî-moatükunî nda tükümbîfeyo-wamboane safî masîhawandî sünguyo.

²⁹ Asu haponda Adükari se yîhoefîmbo yîhîmbombîyeia sei hehi hoafi wataporîmbo-marîhündî ra hîmborîndafi. Sîhafi ratüpurîyefî-rîhundeimbi yîhoefîmbo fandîhawamunanî anîmbo yîhîmbokoate-sîhafi hoafi ra wataporîmbo-ndîhumboane.

³⁰ Asu se sîhafi warî anğünümbî nendîyei-wamî nandowandüranî aboedîndahîndühî Sisas sîhafi ratüpurîyu-randeimbi ahandî ndürî süngu hepünîfeimbî moatükunî ratüpurîndafi."

³¹ Ai rarîhi Godîmbo dîdîbafîyei kîkîrîhümündianîyo, worî gugurîyahi nîmareimbîmayo ranai yabadîmarandî. Ranîyo Yîfiatî Aboedî ranai ahei fiambe tüküfehüyo yîhîmbokoate Godîndî hoafi ra wataporîmbo-marîhündî.

Sisasîmbo anîhondümborîhindeimbîyafe fehefe hohoanîmo

³² Muŋguambo anîhondümborîhindeimbî ranai hohoanîmo mamamberîhi hehi mamî hohoanîmo süngumarîhindî. Ranîyo asu ahei napo ra moai yîhoefî yangîr-ane sei, nga nindou mamamî ahei napo ra muŋguambo aheimayo.

³³ Hoafi sowandümo homo-rundeimbî ai God Sisasîmbo yîfîhündî botîmariri hoafi wataporîmbo-marundî ra ngîningînyo. Ranîyo asu God ai nindou ranaheimbo fehefendürîmbo hohoanîmo-yundürühî afîndî aboedî-aboedî-mareandürî.

³⁴⁻³⁵ Nindou afîndî ranambeahîndî moai mamî ai-amboanî nîningîmoatükunî mbonîmboramündu. Nindou hîfî asu woreimbî-mayei ranai kakîfîhî koarîhehi mburîhü kakî ra sahümündi hei hoafi sowandümo homo-rundeimbîmbo sehinda ai nindou napokoate-yeimbî mbonîmborîhümündianî yimbüründürî marundî.

³⁶ Nindou mamî ahandî ndürî Sosep ranîhü manüŋgu asu ranîyo hoafi sowandümo homo-rundeimbî ai ahambo ngorü ndürî Barnabas kamafoarüwurî. Ndürî Barnabas ranana ahandî nîmîndî ra ngüsüfoambe ngîningîramîndî randeimb-ane. Asu aiana Rifai sîrambeahîndî Saiprusîhündîyu.

³⁷ Ai hîfembüyu hayamboyu hîfî ra kakîfîhî sai mbura kakî ra semündü hu hoafi sowandümo homo-rundeimbîmbo masagapurî.

5

Ananias asu Safaira yîfîmayafe

¹ Nindou mamî, ahandî ndürî Ananias, ai ahandî nîmorehî Safaira-dîbo hîfî bîdîfirî nindou ngorümbö kakîfîhîmbo masabînando.

² Ai kakî ra ahambohünda bîdîfirî masîhenda nîmorehî ai-amboanî fîfîreandî. Nga asu bîdîfirî yangîrî semündü hu hoafi sowandümo homo-rundeimbîmbo masagapurî.

³ Asu Pita ai hoafiyundowohü yahuya, “Ananaias, nîmboe Satan ai sîhafî hohoanîmoambe nîmarûmbo Yifiafî Aboedî ranahambo wosîhoaforî-randühi kaki hîfî-hündî masowandîfî ra bîdîfîrî dîbonapî-marowanda?”

⁴ Se hîfî masowandî ra sîhafî hohoanîmo yanggorîyo, asu kaki masowandîfî ra se nîni-moatükunî refemboayafî ra sîhafî hohoanîmo yangîrîyo. Nga asu nîmboe se rasüngu-marowanda? Yîhoefîmbo-yopoanî wosîhoafî hoafîmayafî, nga Godîmboyo wosîhoafî hoafîmayafî.”

⁵⁻⁶ Pita ai hoafîmayuwa Ananaias ai hîhîmborî-yuhündamboyu yîfî pîmayuwa akohoandî nîmorî ai ahandî fî-nîmoko ra hoearînambo hîmondîwurî sowarîndümo homo dîbonapîmarûwurî. Ranîyo nindou afîndî ranai ranî hoafî ra hîmborîyei hehi yîhîmbomayeî.

⁷ Ahandî nîmorehî ai ranî-moatükunî ramefeyo ra moai fîfîreandî, ranîyo ngîmî awa hohayamboyowane, ai asûkai maho.

⁸ Pita ai ranahambo düdureandühi yahuya, “Se hoafîyafîndîrî, hîfî-hündî kaki masowandîfe ra ndearamboyowai?” mehuamboyo. Asu sîmborî Safaira ai hoafîyowohü yahoya, “Yîni, ra ndearîyo,” mehoamboyo.

⁹ Asu Pita ai ahambo sîmborî hoafiyundowohü yahuya, “Se nîmboe sîhafî nindowenihi-dîbo Adûkarîndî Yifiafî ranahambo refe hoeifembo hoafî fîmarînandîfea? Hoeiro, nindou sîhafî nindowenihambo hîfîkamarûwurî ranai yîpurîkîmî anîngomo. Asu sîhambo amboanî ndowandümonîni ngomo hîfî kandunînimboemo,” mehuamboyo.

¹⁰ Hoafî nîngoambe Safaira ai Pitandî yîrîkîmî peyo yîfîmayo. Ranîyo nindou akohoandî ranai sîfomo hoeirunda yîfîmayowamboyo sowandümo homo ahandî nindowenihandî fikîmî hîfî kamarundî.

¹¹ Ranîyo Kraîndî nendî-yei asu amurî bîdîfîrî ranîyei ranî hoafî ra hîmborîyei hehi yîhîmbomayeî.

Hoafî sowandümo homo-rundeimbî ai hepünîfeimbî moatükunî ramarundî

¹² Hoafî sowandümo homo-rundeimbî ai nindou-yei mbusümo hepünîfeimbî moatükunî ramarundî. Ranîyo anîhondümborîhindeimbî nindou ranai Godîndî worambe Soromonîndî Yibadî sei arîhündî ranîhü gugurîmehîndî.

¹³ Nindou bîdîfîrî ranai moai ai-babîdîmbo fandîhindî, nga ai aheimbo ahînimayeî.

¹⁴ Ranîyo nîmorehî nindowenihi afîndî hamîndî ranai Adûkarîmbo anîhondümborîhindühi, asu weangurühi anîhondümborîhindeimbî manîboadeî ahefîhî pamarîhindî.

¹⁵ Ranîmbo-hündamboyo nindou ranai anğünümbî nendî fufurîhümü-ndîndürî hei nafî hohü fondîwamî asu hoaparî foasîhi hehi kurîmarîhindürî. Ai hohoanîmo-yeihîya, Pita ai ngu ngasündeandanî hüfîhamîndînambo ahandî hüfîhamîndîhündî yifiafî ranai boakîmbîfoareanda sei hehi.

¹⁶ Serusarem ngoafîkîmî ngoafî adaburo ranîhündambo nindou afîndî ranai anğünümbî asu moaruwai nendî nîmareimbî fufurîhümü-ndîndürî tükümehîndî. Ranîyo nindou muñguambo ranai aboedîmehîndî.

Suda-yafe bogorî ai hoafî sowandümo homo-rundeimbîmbo yowanî mehomopurî

¹⁷ Hoafî sowandümo homo-rundeimbî ai ranî-moatükunî ra ramarunda Godîmbo sîhou-rundeimbî ai Sadyusi-babîdîmbo ngîni-ndî-memo.

¹⁸ Ranîyo ahamumbo kîkîhîrîpundümo mburumbo karabusambe hîni-ñgîmarupurî.

¹⁹ Nga asu nimbokoani Adükarîndî sünambeahîndî nendî ai karabus worî yipurî ra sübüdîmarîhenda tüküme fundî. Raniyo sünambeahîndî nendî ranai hoafîyuhü yahuya,

²⁰ “Ngomo Godîndî worambe niŋgomombo nîmorehî nindowenihîmbo simborî hohoanîmo ranahambo wataporîmbo-ndundürî,” mehupurî.

²¹ Raniyo hoafî sowandümo homo-rundeimbî ranai ranî hoafî ra hîmborî-yomo houmbo Godîndî worîna siambe hondü homo nîmorehî nindowenihîmbo yamundî-marundürî.

Godîmbo sîhai-randeimbî ai ahandî wandafi-babîdîmbo tüküyafundühî-yomo Suda-yei kansîr asu bogorî hondü ahamumbo gugurîfe wataporîmbo hoafîmemo. Raniyo nindou bîdîfîrî hoafî sowandümo homo-rundeimbîmbo karabus worambeahîndî sepurîmîndîmbo koamarî-houpurî.

²² Nga asu nindou ranai homo hîmboyomondane, hoafî sowandümo homo-rundeimbî ranai karabusî worambe moai nîmarîmo. Raniyo hîhîriyafu homo Suda-yei bogorî ranahamumbo hoafîmemopurî.

²³ Ai homo hoafîyomondühî yahomoya, “Karabus worî yipurî ra paru mburumbo karabus hîfandîru-rundeimbî ai yipurî hîfandu manîŋgomo. Nga asu yipurî sübüdîhoehü hîmboyefane, worî yangîrî mafondaro,” mehomo.

²⁴ Karabus worî hîfandîru-rundeimbî-yomondî bogorîyu asu Godîmbo sesi sîhou-rundeimbî-yomo ai ranî-moatükunî ranahambo nününgufemboyo yahomo houmbo afîndî hohoanîmo-memo.

²⁵ Nindou mamî ranai süni hoafîyupurühî yahuya, “Hîmborîyomo, nindou se karabusîmarüpürî ranana Godîndî worambe nîmorehî nindowenihîmbo yamundundürühî mbanîŋgomo,” mehu.

²⁶ Raniyo bogorî-mayu ranai ratüpurîyomo-rundeimbî sepurîmündü haya homo hoafî sowandümo homo-rundeimbî ra masîwapundümo. Nga asu nindou yamundîmarundürî ranaheimboya, “Yîhoefîmbo nîmoeinambo ndîhîmunîmboyei,” yahomo houmbo moai nîni nününgurüpürî.

Hoafî sowandümo homo-rundeimbî ranai yîhombokoate-kansîrîmbo Godîndî hoafî wataporîmbo-marundî

²⁷ Karabus hîfandîrundeimbî nindou ranai sowapurîndümo homo gugurîyafu wataporîmbo-marundî ranambe Suda-yei bogorî-yomondî hîmboahü wagabe hîniŋgîmarupurî. Godîmbo sîhai-randeimbî ai düdureapurühî yahuya,

²⁸ “Ro sîhamumbo nîmorehî nindowenihîmbo nindou ranahandî ndürî ranahambo wataporîmbo yowanî masefî. Nga se wataporîmbo marunda muŋguambo nindou Serusarem ŋgoafîhü ranai sîhamundî hoafî ra hîmborîmayei. Ran-ane se yîhoefîmboya, se-rurî nindou ranahambo hîfokoamarüwuri yahomo houmbo papîhoafarîmuni,” mehomon-damboyu.

²⁹ Asu Pita ai hoafî sowandümo homo-rundeimbî bîdîfîrî-babîdîmbo niŋgomombo simborî hoafîyupurühî yahuya, “Ro Godîndî hoafî yangîrî anîmbo süngundîhumboyefî, ŋga ŋgîrî hîfî ndanîhündambo nindou-yei hoafî ana süngundîhundî.

³⁰ Se Sisasîmbo nîmî keimbî karîhendeimbîfihî tikoründümo parüwuri mburumbo hîfokoa-marüwuriyosî. Nga sîhefî amoao-yei God ranai yîfîhündî botîmarirî.

³¹ God ai sünambe serümündî hafu ahandî warîhondü waranî nindou sîhefîmbo aboedambofembo bogorîmborirî hîningîrira anüngu. Ahandî süngu anîmbo muᅅguambo Suda ai moaruwai hohoanîmo hîningîndîhindühi aboedî hohoanîmo süngundîhinda ahei moaruwai hohoanîmo ra amboawi mbüsümbui.

³² Ranîmoatükunî God ai ramareandî ra hoeirîhu hoahu anîhondane sefî wataporîmborîhu arîhundî. Asu Yifiafî Aboedî ai-amboanî anîhondane yaho arandî. Asu muᅅguambo nindou dîdîyei Godîndî hoafî süngurîhinda ranaheimbo Yifiafî Aboedî sagadürî arandî,” mehu.

Gamarier ai kansîrîmboya hoafî sowandümo homo-rundeimbîmbo hîningîrou-safîndüpurî mehu

³³ Pita ai ranî hoafî ra hoafîmayuwa Suda-yei bogorî nindou ranai ᅅgîndîyomondühi hoafî sowandümo homo-rundeimbî ranahamumbo hîfokoefepurîmbo hohoanîmo-memo.

³⁴ Nga gugurîyafu wataporîmbo-marundî ranambe ahînümbî hohoanîmo yamunde-randeimbî nindou Farisihündî mamî ahandî ndürî Gamarier ahambo ahînyei rîhündeiimbî manüngu. Ranîyu hoafî sowandümo homo-rundeimbî ranahamumbo gugurîyafu wataporîmbo-marundî ranambeahîndî akîdou tükümbeafundî mehu.

³⁵ Hoafî sowandümo homo-rundeimbî ranai botîyafu houmbo homondane Gamarier ai kansîr ranahamumbo haofîyupurühi yahuya, “Israer nindou se ranîmoatükunî ra hohoanîmondîmo hoeindundühi anîmbo randundî mehupurî.

³⁶ Se Tadius tüküfi manüngu ra fîfîrundai. Ai hoafîyuhü yahuya, ‘Ro adükari bogorî nindou-anahi,’ mehua 400 nindou ahambo süngumarurî. Nga ahambo gafman ai hîfokoamarîwura ahambo süngururü-rundeimbî ai fefondühi ahamundî ratüpurî ra hîningîmarundî.

³⁷ Asükai süngunambo gafman ai ndürî semîndambe Garirihündî nindou mamî ahandî ndürî Sudas amboanî gafmanî-babîdî yifiarîmbo nindou bîdîfîrî masepurîmündu. Ai ahambo süngururü-rundeimbî masepurîmündu, nga ahambo hîfokoa-marîwuramboyo ahambo süngururü-rundeimbî ranai mafefoundî.

³⁸ Ranîmboane ro haponda sîhamumbo hoafehapurî, Se nindou ndanahamumbo nînyî nünüᅅgu-fepurîpoanî. Ranîmoatükunî ai rawarundî ra hîfî ndanîhündambo nindou-yomondî ratüpurayo ana, ᅅgîrî aboedîndo.

³⁹ Asu ranîmoatükunî ra Godîndî-mayoayo ana, se ᅅgîrî yowanî mbîsîmo kîkîhî-ndüpurîndümo. Rawarundî ana, se God-babîdîmbo-anemo yifiar-ayomo,” mehuamboemo.

⁴⁰ Suda-yafe bogorî ranai Gamarierîndî hoafî süngurundühi hoafî sowandümo homo-rundeimbîmbo mîᅅgîyomo hürîhouapura mahomondamboyo buburupurî mburumbo moanî koarîhoupurühi yahomoya, “Se yowanî nîmorehî nindowenihîmbo Sisasîndî ndürî ranahambo waporîmbo-yondürîpoanî,” mehomopurî.

⁴¹ Ranîyo hoafî sowandümo homo-rundeimbî ranai hîhîf-hîhîfî kapeihî mahomo. Sapo God ai ahamumbo Sisasîndî süᅅguna tîᅅrîfo masagapurî ranîmbo.

⁴² Ranîyo muᅅguambo si Godîndî worambe asu nindou-yei worambe homo aboedî hoafî yamundî-rundürühi nindou ranaheimboya, Sisas Kraisanana God ai ahandî nendambo aboedambo-fendürîmbo kafoarirî hîningî-marîr-ani, mehomo.

6

Hoafî sowandümo homo-rundeimbîmbo fehefembo nindou 7 kafoaru hîñîngîmarupurî

¹ Ranî-sîmboanî süngurîhindeimbî ranai afîndî hamîndî tükümehîndî. Ranîyo asu süngurundeimbî Grik hoafî hoafümbî ai Aram hoafî hoafümbî ranahamumbo ñgîñîndîmarundürî. Ai yaru hoafîyomondühî yahomoya, “Muñguambo si sehündî nindou sesîkoate-yeimbî ranaheimbo farîhehindürî arîhündî, ñga nîmorehî kai rohündî ranaheimbo ana moai farîhehindürî rîhündî,” mehomo.

² Ranîyo hoafî sowandümo homo-rundeimbî 12 ranai muñguambo süngurîhindeimbî mborai yahomo hürîhoundürî houmbo hoafîyomondühî yahomoya, “Asu ro Godîndî hoafî bokarîhefe ra hîñîngîfe hefe sesî yimbufe ana, aboedî hamîndîyopoañî.

³ Ranîmboane wandafî mamî se sîheiambeahîndî nindou 7 ndofe fîfîrîfe hohoanîmo asu Yifiafî Aboedî ahamundî fiambe nîmarîpureimbî kaboadu hîñîngîndüpürî. Rananîmbo sîhîrî ranî ratüpürî ra hîfandîmbo ahamumbo hîñîngîndîhu-purîmboane.

⁴ Rananîmbo asu ro nindoumbo Godîndî hoafî yamundîfe asu dîdîbafîfe ra randîhumboane,” mehomo.

⁵ Muñguambo nindou ranai ranî hohoanîmo ranahambo yifîrîmayei. Ranîyo Stifen ñgîñîndî anîhondümbore haya Yifiafî Aboedî ahandî fiambe adükarî nîmaroweimbîyu, Firip, Prokorus, Nikanor, Timon, Parmenas asu Nikoras Suda-yafe ndîfohündî ahei rotu süngureandeimbîyu.

⁶ Nindou ranahamumbo hoafî sowandümo homo-rundeimbîyomondî hîmboahü hîñîngîmarupurî. Ranîyo ranî ratüpürî ra refembohünda kafoefe hîñîngîfembo ahamundîwamî warî nandu houmbo dîdîbafîmefundî.

⁷ Ranîyo Godîndî hoafî ranai muñguambo hîfî hoahoangohü Serusaremîhü nindou süngurîhindeimbî ranai adükarî tükümehîndî. Ranîyo asu Godîmbo sîhou-rundeimbî afîndî ranai hoafî ra hîmborîyomondühî anîhondümbomarundî.

Suda ai Stifenîmbo papî-hoafîmarurî

⁸ Stifenîmbo God ai aboedî-aboedîrîrühî ñgîñîndî masagadowa nîmorehî nindowenihîyei mbusümo hepünîfeimbî moatükunî yare marandî.

⁹ Asu Suda-yafe rotu, moanî ratüpürambeahîndî aboedambomehîndî sei arîhündî ranambeahîndî nindou bîdîfîrî ranai tüküyafu Stifen babîdîmbo hoafînambo sîmborî hoafî-memo. Aiana Sairini, Areksandria ñgoafî asu Sisiria, Esia profens hündî-yomo.

¹⁰ Ñga asu Yifiafî Aboedî ranai Stifenîmbo farîherühî ahandî hoafî ranai ñgîñîndîyo haya ndorîhoeimbîmayoa moai ai-babîdîmbo hoafînambo sîmborî-sîmborî-yomo.

¹¹ Ranîyomo nindou bîdîfîrambo dîbo hütî-hütî-marüpürî ho hoafîyowohüya, “Ro hîmborîyefanî Stifen ai Moses asu Godîmbo tîrîfoefe hoafîmayu,” yahombo.

¹² Ramehomo-ndamboyo Suda-yafe bobaagorî, ahîñümbî hohoanîmo yamundu-rundeimbî asu nindou muñguambo aheimbo ñgusüfoambe moaruwai-marandürî. Ranîyo homo Stifenîmbo kîkîhîrundümo houmbo Suda-yafe bobaagorî-yomondî fandîfe hoafî fîfîrîfe ranambe sowaründümo mahîfomo.

13 Raniyo nindou bidifiri sowapurindümo hinngimarupuri tikefehefe Stifenimbo woshihoaforyuhüya, “Nindou ndanai ana Godindi wori asu Mosesindi ahinümbi hohoanimo ranahambo tirifoeffe hoafimayu.

14 Ro himboriyefani ai hoafiyuhü yahuya, ‘Sisas Nasaretihündi ai wori nda biriboade mbunda asu Mosesindi hohoanimo horombo sihefimbo masendi ra ngorü-süngundeambui,’ mehu,” mehomo.

15 Munguambo nindou hoafi fifirifembo gugurimefundi ranai Stifenindi ngusümboarambe hoeirundane, ahandi ngusümboari ranai sünambeahindi nendi-yomondi ngusümboari nahuraimayo.

7

Stifen ai kansrimbo hoafi bokarimarihendi

1 Godimbo shai-randeimbi adükari bogori ranai Stifenimbo düdurirühi yahuya, “Ndanimoatükuni wataporimbo-arundi ra anihondüyo?” mehuamboyo.

2 Asu simbori Stifen ai hoafiyuhü yahuya, “Amongo mam-anemo asu ape mam-anemo, awi se wandi hoafi himbori-yomo. Sihafi amoa Abraham ai Haran ngoafinambo hokoate Mesopotemia hifihü nunguambe Adükari God Nginindeimbi ranai ahambo-o tükumefiyu.

3 Raniyo God ai hoafiyundowohü yahuya, “Sihafi hifi asu fikimnindi hinngindo hawa ngorü hifi ro nafuindahan raninambo ngafi,” mehundo.

4 Raniyo Abraham ai Kardia hifi hinngire haya hu Haran ngoafihü manüngu. Asu ahandi afindi ai yifimayumboyo God ai koamarheira haponda se aningomo ndanihü hihirifi sün manüngu.

5 God ai moai Abrahamimbo hifi ra akidou-amboani kikireando. Nga Abraham ai nimorikoate-yuambe God ai hoafiyuhüya, “Hifi nda ndahaninani shafi nimori asu ahuirhoandi ahei hifindimboe,” mehundo.

6 God ai Abrahamimbo ndare hoafiyundowohü yahuya, “Sihafi ahuirhoandi ranai hifikoate-ndei hehimbo ngorü nindou-yei hifihü ngei nimboeimboyei. Rananimbo nindou rani hifihündi ranai 400 himbani aheimbo moani ratüpuriyei rihündeimbimbo ndihindürühi moaruwaimbo-ndihindürimboyei.

7 Nga asu süngunambo ana nindou didiyei aheimbo moani ratüpuriyei rihündeimbimbo-arhindürü ranaheimbo tiririfo ndahandürimboyahi. Asu süngunambo ahei nimori ai rani hifi ra hinngindihhi hehi ndühü didi wambo ngusüfo pandihindirimboyei.

8 Fihoeari kefe tirifeffe hohoanimo ra God ai Abraham-dibo hoafi firamündi masihendi. Raniyo süngunambo Abraham ai ahandi nimori Aisakimbo 8 siyuambe fihoeari kari tirimarherü. Aisak amboani ahandi nimori Sekopimbo hoeari kari tirimarherü, asu Sekop amboani ahandi nimori 12 sihefi amoa mam ahamumbo ramareapuri.

9-10 Sekopindi nimori apodoho mamimemo ranai ahamundi akidi Sosepimbo yiboaruko-rüwurühi-yomo Isipinambo moani ratüpurio ran- deimbi nindoumbom-fembo nindou-yomondi warihumarüwuri. Nga God ai, ai-dibofih ahandi tiririfo ranambeahindi aboedambomariri. God ai Sosepimbo ndorihoeimbi fifirife masagado ranimbo ahandi adükari bogori ranai ahinirürühi hohoanimoyundo marandi. Ranimboyo Isip-yafe adükari bogori ranai gafmani-yomondi adükari bogorimbomarira ahandi worambe mungu-moatükuni engoro ra hifandimarandi.

11 Raniyo süngunambo Isip asu Kenan hifihü yahimo afindi tüküfehü nübürihündi sesi yapatariyohü sesikoate-yehi wembo afindi

tüküme Feyo. Raniyo Sekopîndî nimorî sihefî amoa mamî ranai sesikoate-memo.

¹² Nga asu Sekop ai Isipîhü wit engoro hoafi himboriyu haya ahandî nimorî sihefî amoa mamî ra weangurühi hondü koamarîhepurî.

¹³ Asükai hîhîriyafu mahomondamboyo Sosep ai ahandî amonjo mamimbo ro Sosep-anahi mehua asu Isip-yafe adükari bogorî ranai Sosepîndî amonjo mamî ra fifîrimareapurî.

¹⁴ Raniyo Sosep ai ahandî afîndî Sekop asu fikîmîndî 75 nîmorehî nindowenihi ra semîndîndürî Isipînambo hombohünda nindou koamarîhepurî.

¹⁵ Raniyo Sekop ai ahandî nimorî-babîdîmbo homo Isipîhü nîngomombo sihefî amoa mamî ra ranîhü munju yîfîsafîmemo.

¹⁶ Raniyo asu ahamundî fi-nîmoko ra Sekem ngoafînambo sowa-purîndümo mahîfomo hîfî-kefepurîmbohünda. Sapo Sekem ngoafîhü horombo Abraham ai Hamorîndî nimorî-yomondî-mayo yîfî samboefembo hîfî kakînambo pemîmayu ranambe samboefe-purîmbohünda.

¹⁷ Horombo God ai Abraham-dîbo hoafi fîramündî masîhendî ra asu anîhondü tüküfehü Israerîhündî nindou Isipîhü anîmboei ranai afîndî safî tüküme hindî.

¹⁸ Asükai süngunambo nindou mamî Sosepîmbo fifîrîfîkoate ai adükari bogorîmbofi tüküfi haya Isip hîfandîmarandî.

¹⁹ Raniyo süngudîdî adükari bogorî-mayu ranai sihefî amoa mamimbo wosîhoaforî-randürühi aheimbo moaruwaimbo-mareandürî. Raniyo ahei nimorî ra yîfîsafîmbeyeia yahuhaya moanambühi hînîngîfendürîmbo hütîhoafîmarandürî.

²⁰ Rani-simboanîyo Mosesîmbo hondî ai wakîmarîmîndoa aboedî hîmbomayua asu God ai ahambo hohoanîmo-mayundo. Raniyo Mosesîmbo ahandî afîndandî worambe ngîmî amoamo hîfandîmarîhorî.

²¹ Asu Mosesîmbo moanambühi masîhehoramboyo Isip-yei adükari bogorîndî nîmorehî nimorî ai serîmîndî haya ahandî nimorîmbore moanguimarîrî.

²² Raniyo Isipîhündî ranai Mosesîmbo ahei munjuambo hohoanîmo aboedî ra yamundîmarîhorî. Asu ai ngîndî nindouyu haya munju-moatükunî ai hoafîyuhü yare marandî.

²³ Moses ai 40 hîmbanîyu haya ahandî nendî Israer aheimbo hoiefendürîmbo hohoanîmo-mayu.

²⁴ Moses ai huane Isipîhündî nindou mamî ai Israerîhündambo moaruwaimbomarîrî. Raniyo Israerîhündî-mayu ranahambo hoarehîrümündî haya Isipîhündî-mayu ranahambo buburîrî hîfokoamarîrî.

²⁵ Moses ai ahandî nendambo hohoanîmoyuhüya, God ai wandî warî süngu afarîhendürî ra fifîrîmbîrîhi-ndamboane mehu, nga ai moai fifîrîhindî.

²⁶ Ngorü sinambo asükai huane Israerîhündî yimbu ranai yîfiarî-mayafandamboyo kîkîfepîrîmbo mehu. Raniyu hoafîyupîrîhî yahuya, 'Se nîmboe simborî buburî-ayafandî, nga se-ana apodoho-anafanî,' mehupîrî.

²⁷ Raniyu nindou ngorü, ngorü-dîbo yîfiarî botîmareandî ranai Mosesîmbo nîndîrî pirîrîhî yahundoya, 'Düdi sîhambo yîhoefî bogorîmbore asu nindou yîboboferambore hînîngîmareanîna?

²⁸ Se hamanî Isipîhündî hîfokoamarîworî nou asu wambo hîfokoamandowandîriyo?' mehuamboyu.

²⁹ Moses ai ranî hoafi hîmborîyu haya Isip hîfi hîningîre haya hu Midian hîfîhü manûngu. Ai ranîhü nûngumbo sünguna nîndouwenihî nîmori yimbu kamareapîrî.

³⁰ Asu 40 hîmbanî howane süngunambo sünambeahîndî nendî ranai Mosesîmbo-so nîmî-wohî furîkoate-reandühî Sainai wafukîmî nîmîwamî hai imami ambere tüküme fiyu.

³¹⁻³² Moses ai ranî-moatükunî ra hoeire haya hepünîfi afîndî ho-hoanîmoyuhü akîmî türüfoefe hoeifembo mahu. Ranîyo Adükari ai hoafi yundowohü yahuya, 'Ro sîhafî amoa mamî, Abraham, Aisak, Sekop ahamundî God-anahî,' mehuamboyu Moses ai hîhamîndarîyuhü hoeifembo yîhîmbomayu.

³³ Adükari ai hoafi yundowohü yahuya, 'Sîhafî yirî hoeari ra safurîhoe fi nga, se hîfi haponda anîmbafî ndanana wandî yangîr-ane.

³⁴ Wandî Israer nîndou ranaheimbo Isipîhü nîne moaruwai moatükunî ramarîhindî ra hoeirîheandî. Asu ro ahei aranî ra hîmborîya heheamboyahî Isipîyei warambeahîndî aboedambo-fendürîmbo makosahî. Ranîmboane haponda Moses sîhambo asükai Isipînambo koandîheheanîna ngamboyafi,' mehu.

³⁵ Moses mamî ranahamboyo weangurühî Israerîhündî yimbu ai hoafi yafînandowohüya, 'Düdi sîhambo bogorîmbo-mareanîna? asu hoafi hîmborîyohü yîboboferambo mareanîna?' masafînando. Asu mamî aiyu God ai sünambeahîndî nendî nîmîwamî hai imamiambe tüküme fiyu ahandî ngîndînambo ahambo bogorîmbofe asu Israerîmbo aboedambofembo koamarîherü.

³⁶ Moses ai Israerîhündî nîndou ranaheimbo Isipîhündî semündündürî mahu. Ai hepünîfeimbi moatükunî Isipîhü asu Hambur sîrîwara ranîhü rareandühî 40 hîmbanî nîmîwohî furîkoate-reandühî manîboadei.

³⁷ Moses mamî ranaiyu Israer nîndoumbo hoafi yundürühî yahuya, 'God ai ahandî hoafi hoafi yu-randeimbî ro nahurai seambeahîndî nda-gadürîmbui' mehundürî.

³⁸ Moses mamî ranaiyu Israer-babîdîmbo nîmîwohî furîkoate-reandühî gugurîyahi mamarei. Asu ahamboyu Sainai wafuambe sünambeahîndî nendî ai hoafi mayundo. Ai Godîndî hoafi yangîrî nînggo hohoanîmo sairandeimbî ra semündü haya sîhefîmbo masendî.

³⁹ Nga sîhefî amoa mamî ranai moai Mosesîndî hoafi hîmborîyei. Ai ahandî hoafi sahümündî pirîhi hehi asükai Isipînambo hombo ho-hoanîmomayei.

⁴⁰ Ai Aronîmbo hoafi yahündowohü sahündoya, 'Moses ai yîhoefîmbo Isipîhündî semündümünî masüfu, nga ahambo nîndî-moatükunîyo tüküme fiyo ra ro moai fîfîrîhundî. Ranîmbo anîmbo se god mamî nafîndandanî ai yîhoefîmbo aboedî nafî semündîmunî mbîhuwamboane,' masei.

⁴¹ Ranîyo nîndou-mayei ranai tîkai god burmakau nîmori nahurai nafîrühü mburîhü sesi sîhehindühî warînambo hütî nafîyoweimbî tîkai god ranahambo hîhîfi-hîhîfi mayei.

⁴² Ranîmboyo God ai aheimbo daboadî hîhîrî-mareandüra ai hîfîhamîndî, amoamo, mupui ranahambo hohoanîmomayei. Sapo Godîndî hoafi hoafi yomo-rundeimbî-yomondî bukambe mapenînggo süngu. God yahuya,

"Israer, se nîmî wohî furîkoate-reandühî 40 hîmbanî manîmboei
ra moai wambohündä sesi sîhehindî.

⁴³ Se ser worîmbombo sahümündî mahei ra wambo-hündambo-yopoanî,

nga tikai god Morek asu

Refan ranî god sîsamî mupuiyo nafîrühü mburîhü hohoanîmoyei marîhündî.

Ranîmbo-hündambo anîmbo ndühîndambo koandîhe-heandüranî

Babiron hîfînambo ngeimboyei,"

Amos 5:25-27

mehu.

⁴⁴ Nîmî wohî furîkoate-reandühî nîmboejambe worîmbombo ser ra ai-babîdîmbo menğoro ranambeyo God ai sîhefî amoao mamîmbo hoafîyu marandî. Ser ranînambo worîmbombo hohoanîmo ra God ai Mosesîmbo hoafîmayu-ndowamboyo ahandî hohoanîmo-mayu sünguru worîmbomarundî.

⁴⁵ Asükai süngunambo amoao mamî ranahei nîmorî ranai ser ra sahümündî hehî Sosua-babîdîmbo nğorü nindou-yei hîfî kosemîndîmbo mahei. Sîhefî amoao mamî ranai tükümehindamboyo God ai ahei hîmboarühî nğorü nindou ranaheimbo hemafoareandürî. Ranîyo ser ranînambo worîmborühü hînîngîrîhinda nînggo hombo adükarî bogorî Defit nünğambe tükümeſeyo.

⁴⁶ Sapo Defit, God ai ahambo hîhîfî-hîhîfîyundo-randeimbi-mayu ranai didîbafîfihî yahuya, 'Se yînî mbîsafanî, ro Sekopîndî God sîhambo aboedî worî worîmbondîha,' mehundo.

⁴⁷ Nga Soromonîyu Godîndî worî ra worîmbomarandî.

⁴⁸ Nga God Nîmoamo Hondü ranai ana moai worî nindou worîmbo-rundeimbi ranambe nîmaru, sapo Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbi ai hoafîmayu süngü.

⁴⁹ God ai hoafîyuhü yahuya,

'Sünü ana wandî nîmarîmbo muñgu-moatükni hîfandîmbo fond-ane,

asu hîfî ana wandî yitînarî pühîyo nîmarîmboane.

Asu se wambohünda nînî-moatükunî worî worîmbo-mandundîyo?

Asu ro fi hefe nîmarî fondîmbo ra hohoanîmoyahai?

⁵⁰ Sapo se fîfîrî-ndîhindî ro wandî warînamboyo muñgu-moatükunî ra nafîmarîhandî,'

Aisaia 66:1-2

Adükarî ra mehu," mehu.

⁵¹ Stifen ai kansîrîmbo hoafîyupurühî yahuya, "Sîhamundî hohoanîmo ana anîhondümbkofekoate nindou-yei nahurai tapîhamîyomboane. Se-ana hîmboambekoate-yomondühî moai Godîndî hoafî hîmborî-yomo rundî. Ranîmboane se Yîfîafî Aboedîndî hoafî hîmborîkoate-ayomo sîhamundî amoamamî ramefundî nou.

⁵² Sîhamundî amoao ai Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbi horombo hondü manîngomonda hîfokofepurîmbo mehomo. Ranai horombo hondü hoafîyomondühî yahomoya, 'Süngunambo nindou mamî Mbumundî Hohoanîmo-yurandeimbi tükündüfimbui,' mehomo, nga sîhamundî amoao ai hîfokoamarüpuri. Asu se haponda ranahambo daboadî hîhîrîndühî hîfokoamarüwuri.

⁵³ Se Mosesîndî ahînûmbî hohoanîmo God ai sünambeahîndî nendandî süngü masagado ra masahümündiyosî, nga se moai süngurîhindî," mehu.

Stifenîmbo nîmoeinambo hîfokoamarüwuri

⁵⁴ Kansîrî-memo ranai ranî hoafî ra hîmborîyomo houmbo Stifenîmbo nğînîndîrurühî yahafî hîtîmarundî.

⁵⁵ Nga Yîfîafî Aboedî ranai Stifenîndî flambe farîfehüyo sünambe hîmbomayu hafu. Ranîyo ai Godîndî hîmbo-mupuimbo-randeimbi si ra hoeireandane, asu Sîsas ai ahandî warîhondü waranî manüñgu.

⁵⁶ Asu Stifen ai hoafi+yuhü yahuya, “Himboriyomo! Ro hoeir+heanda sünü ai bureandüh+yo Nindou Hondü ranai God+ndi war+ hondü warani manüngu,” mehu.

⁵⁷ Ai rani hoafi ra himboriyomo houmbo, himbo tüh+fo war+nambo kik+iru papi+ründümo mburu puküna hoafi kar+hoemo houmbo p+p+yomo homo Stifen+mba kik+h+maründümo.

⁵⁸ Raniyo ngoaf+ambeah+ndi moanambühi sowaründümo homo hifokoefimbo yahomo houmbo n+moeinambo hufütimaruri. Nindou horombo ahambo papi+hoaf+maruri ranai ahamundi war+ hoandari ng+si+har+ hoeari ra yimünd+ndümo nindou mam+ hoar+fi ahand+ ndüri Sor ahand+ yir+kim+ kur+marundi.

⁵⁹ Stifen+mba n+moeinambo hufütirüwurambe did+ba+fi+hi yahuya, “Adükar+ Sisas, se wandi yifiafi ndowand+fi,” mehu.

⁶⁰ Ai piyu yim+ndoho yimbunambo n+marümba puküna hoafi kar+hoehü yahuya, “Adükar+ se yowan+ ahamumbo moaruwai hohoan+mo ndan+mböhünda

8

t+ñ+r+fo segupur+poani,” yahu mbura y+fi+mayu. ¹ Stifen+mba hifokoamarüwuri ra Sor ai aboed+ane, mehu.

Sor ai Sisas+mba an+hondümba-r+hindeimbi+mba moaruwaimba mare-andüri

Rani-simboani munquambo an+hondümba-r+hindeimbi Serusarem+hü man+boadei ranaheimbo piyei hehi moaruwaimba mar+hindüra Sudia asu Samaria+yafe h+fi+na bukürümaye. Nga hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai yang+ri Serusarem+hü man+ngomo.

² An+hondümba-rundeimbi nindou bi+di+fi+ri God+ndi hohoan+mo yang+ri sünggurundeimbi ai Stifen+mba pukünambo aran+hoafi+ruri mburu h+fi+kamarüwuri.

³ Raniyo asu Sor ai an+hondümba-r+hindeimbi+yafe hohoan+mo moaruwaimba-reandürühi hu wor+n+wor+n+yuhü worambeah+ndi n+moreh+ nindouwenih+ kifi hüramünd+ndüri hu karabusambe h+n+ng+reandüri marandi.

Firip ai Sameria ngoaf+hü aboedi hoafi bokamar+hendi

⁴ An+hondümba-r+hindeimbi ai munquambo ngoafi bukürümaye ran+hü aboedi hoafi bokar+hoemo marundi.

⁵ Raniyo asu Firip ai Sameria+yafe adükar+ ngoaf+na hanü Sisas+mba ai Krai+ani yahu watapor+mba-marandi.

⁶ Raniyo asu nindou af+ndi ranai ahand+ hoafi himboriyeih+ hepün+feimbi moatükun+ ramareanda hoeir+hindühi ahand+ hoafi wud+poapor+hi himbor+maye.

⁷ Nindou ranahei flambe moaruwai nend+ mamarondür+yosi, nga Firip ai hemafoareandüra wurün+yombo gorefoendühi nindou ranaheimbo h+n+ng+mar+hindüri. Asu nindou af+ndi yiri war+ n+mokoyeimbi t+ñari moaruwaimbü ranai-amboan+ aboed+maye.

⁸ Raniyo asu nindou af+ndi ranai rani ngoaf+hü af+ndi h+h+fi+h+h+fi+maye.

⁹⁻¹⁰ Nga nindou mam+ ahand+ ndüri Saimon rani ngoaf+hü manüngu. Ai h+moarokora randeimb+yu, raniyo asu Samariahündi ai hepün+mehindi. Saimon ai hoafi+yu randüh+ya, “Ro adükar+anahi,” yahu marandamboyei, amonjohoandi asu akohoandi munquambo ahand+ hoafi wud+poapor+hi

hîmborîmayei. Nindou ranai hoafiyeihî seiya, “Nindou ra ngîndeimbani asu ngîndî ra Godîndî nahurai adûkar-ane,” sei marîhündî.

¹¹ Asu Saimon ai afîndîmbo ngongoonî hoafi yare maranda hepûnahîndühî ahandî sünguyahi marîhündî.

¹² Nga Firip ai God ngîndî hîfandarandî asu Sisas Kraisîndî aboedî hoafi ra wataporîmbo maranda nîmorehî nindouwenihî ranai Firipîndî hoafi hîmborîyeihî hundürümayeri.

¹³ Saimon amboa Godîndî hoafi anîhondümbomareanda ahambo hundürümärüra asu Firip-dîbo manüngu. Ai hoeireandane, Firip ai hepûnîfeimbî moatükunî ramareanda, asu ai afîndî hohoanîmo-mayu.

¹⁴ Nga asu ranîyomo hoafi sowandümo homo-rundeimbî Serusaremîhü manîngomo ai hoafi hîmborîyomondane, Sameriahündî ai Godîndî hoafi anîhondümbomarîhindî. Ranîyo Pita asu Son aheimbo sowana koamarîhaupîra mahanîfanî.

¹⁵ Ai tüküyafîne anîhondümborîhindembîmayei, ranaheimbohündambo Godîmbo dîdîbafî-yafîneandühî safanîya, “Sîhafî Yifiafî Aboedî aheimbo dabadürî,” masafanî.

¹⁶ Nindou ranai Sisasîndî ndürînambo yangîrîyei hundürümayeri. Nga awi moai ranî sîmborî Yifiafî Aboedî ai aheiwamî koso.

¹⁷ Nga asu süngunambo hoafi sowandîfanî hafanîrînandeimbî ai ahafandî warî aheiwamî nandîne mburînambo, dîdîbafî-mefîneanda, Yifiafî Aboedî ranai aheiwamî makoso.

¹⁸ Saimon ai hoeireapîrane hoafi sowandîfanî hafanîrînandeimbî ai ahafandî warî aheiwamî manandîneanda, Yifiafî Aboedî ahei wamî makoso. Ranîyu asu Saimon ai kaki semündü-haya, ahafanîmbo sowana hu hoafi yupîrîhü yahuya,

¹⁹ “Ngîndî ra wambo amboa seneandîrî, rananîmbo asu ro-ambo wandî warî nindou ranaheiwamî nandîheandanî, Yifiafî Aboedî aheiwamî mbîkoso-amboane,” mehu.

²⁰ Nga Pita ai sîmborî hoafîyuhü yahuya, “Ranîmoatükunî God ai moanî asendî ra, asu se nîmboe kakînambo pemîmbo hohoanîmoayafa? Ranana se sîhafî kaki ranî bîtapîndo yîfîndamboyafî.

²¹ Se ngîrî Godîndî-mayo ratüpurî ndanambe keboawandî. Nîmboe sapo sîhafî hohoanîmo ra Godîndî hîmboahü aboedîyopoanî, nga moaruwai-ane.

²² Nga ranîmboane se dîdîboadîndo hohoanîmondafühî anîmbo, sîhafî moaruwai hohoanîmo randühîndo hînîngîndowandî. Asu se Adûkarîmbo dîdîbafîndafoando rananîmbo ai sîhafî ngusüfoambe moaruwai hohoanîmo ra amboawi mbüsümbui.

²³ Ro fîfîrîheandî, se-ana hohoanî afîndeimbanafî asu sîhafî ngusüfoambe moaruwai ranî hohoanîmo ran-ane nîmarîrînîmbo hîfandaranîni,” mehu.

²⁴ Saimon ai sîmborî hoafîyuhü yahuya, “Se wambo farîhefemböhündambo Adûkarîmbo dîdîbafîndafoandanî anîmbo, asu rananî moatükunî se hoafîmayafî ra ngîrî tükündîfeyo,” mehu.

²⁵ Asu Pita weimbo Son ai nînîmoatükunî Adûkarî ai ramareandî ra ai hoafîyafînandürî mburînambo, asûkai Serusaremînambo hîhîrîyafîne mahahüfanî. Nafînambo hahüfandühî, Samaria-yafeihî mungua ngoafi adaburo ranaheimbo Adûkarîndî hoafi ra bokamarîheneandürî.

Firip ai Itiopia-hündambo aboedî hoafi bokamarîhendî

26 Sünambeahîndî nendî mami ai Firipîmbo Serusaremîhü hoafiyuhü yahuya “Botiyafo, gebü Gasa ngoafînambo nindou ngoafî nanngokoateyo nafi gadifi,” mehu.

27 Ranîyu asu Firip ai botifi yaha hanühî ranî nafîhü Itiopiahündî mami hoeimarirî. Nindou ra Itiopia-yafe adükari bogori nîmorehî Kandas ahandî kaki hifandîrandeimbî bogoriyu. Nindou ranai timoefî karîwurimb-ani. Ai rotumbo-hündambo Serusaremînambo mahafu.

28 Asükai ahandî karisambe ngoafîna hîhîrîfi mahu. Karisambe huhü Aisaia Godîndî hoafî hoafiyu randeimbî ai bukambe sürü papîmarandî ra nafîna hûbudümarâ hu.

29 Ranîyo Yifiafi Aboedi ai Firipîmbo hoafiyohü yahoya, “Akîmi ngafi karisi-kîmi nîmbafi,” meho.

30 Ranîyu Firip ai pîpîyu hu, karisi fikîmi-fiyuane, nindou ranai buk Aisaia sürü papîmarandî ra ritimîmaranda hîmboriyu haya düdufihî yahuya, “Hoafî se ritimîmarandî ra awi fifîrohawambo wamboyafi?” mehuamboyu.

31 Asu ai simborî hoafiyuhü yahuya, “Nindou wambo hoafî ranahandî nîmindî fifîrife hoafikoate-ayu ana, ro ngîrî aboedi fifîrîndîheandî. Nga se mborai sîhüfi, fareafu, ro-dîbo karisambe nîmandembo,” mehundo.

32 Nindou buk hoeimareandî ranai ndare hoafiyohü yahoya, “Ahambo sipsip hîfokoefembo sowandümo ahomo nahuraiyo sowaründümo mahomo.

Sipsip wei nînendî tüpurî-hehindanî, heikoate-ayo nou nindou nda moai simborî yafambe fare hoafiyu.

33 Ai ahambo amoanî-ngeimbî moatükunî rarîhindühî moai dîdîboardîhorî papi-hoafîrîhorî.

Hîfi ndanîhü hîfokoa-marüwura ai nîmorîkoate yifîmayu, ranîmboane ahandî nîmorî nîngo-koateayeî,” meho. *Aisaia 53:7-8*

34 Kaki hifandîra randeimbî ranai Firipîmbo düdufindowohü yahuya, “Hoafîndafîndîrî, Godîndî hoafî hoafimbî ra dabui hoafîmayu? Ahandî fimboyu, asu nindou ngorümboyu?” mehuamboyo.

35 Ranîyo asu Firip ai ahambo Aisaianî buk ranîhü pîyu hayambo, Sisasîndî aboedi hoafî ra yamundîmarirî.

36-37 Ai nafîsüngu hanîfanî, hîmonî tükümeffîneandî. Nindou kaki hifanda randeimbî ranai hoafiyuhü yahuya, “Hoeiro, hoe apuiaro ra, nga wambo hundürüyondîrîmbo ra moai nînî-moatükunî gureandîrî,” mehu.

38 Nindou ranai karis ngîngînî-mareanda manîngo. Ranîyafanî hanîfanî hîmonî kosîfoene Firip ai ahambo hundürümarürî.

39 Hoe hînîngîrîne hena hahüfandane, Adükariîndî Yifiafi ai Firipîmbo nîmai serîmindî maho. Nindou kaki hifanda randeimbî ranai Firipîmbo moai asükai hoeirirî, nga nindou ranai ahandî nafîsüngu hîhîf-hîhîfî-kameihî mahu.

40 Firip ai Asdot ngoafîhü tüküfi haya Sisasîndî aboedi hoafî wataporîmbora hûfumbo Sisaria ngoafîhü tükümeffiyu.

9

Sor ai Sisasîmbo anîhondümbö-marirî

1-2 Ranî-simboanî Sor ai Adükariîmbo süngurîhoreimbîmbo hîfokoakofoefendürîmbo hoafî, hoafiyumarandî. Ranîyu asu Godîmbo sesi sîhai-randeimbî bogori adükari sowahi hu, hoafiyundühî yahuya, “Damaskus ngoafîhü Suda-yei rotu worambe fandîhi arîhündî ranaheimbo pas papînda koandîhawandî. Pas ranambe hoafîndafühî anîmboya, ‘Sor

ai nindowenihiyu nimorehiyo Sisasîndî nafi süngurîhindeimbi ranaheimbo hoeiareandürî ana, watiŋari hüputüpu-ndîhendürî ndemündündürî Serusaremîna ŋgumbui, 'mbisafi," mehu.

³ Raniyo asu Sor ai pas ra semündü hu Damaskus ŋgoafîkîmî tüküfiyuane, nîmehünou sünambeahîndî wabürüsü nahurai ahandî fihi sümäfoareandî.

⁴ Sor ai hîfîni piyu yangurîmbo hîmboriyuwane, hoafi mamî hoafiyondowohü yahoya, "Sor, Sor, nîmboeafi se wambo moaruwaimbo arowandîrî?" mehondo.

⁵ Raniyu asu ai simborî hoafiyuhü yahuya, "Adükari, Se didiyafa?" mehuamboyu hoafi ranai simborî hoafiyondowohü yahoya, "Ro Sisas-anahi, se wambo moaruwaimbo arowandîrî.

⁶ Se botiyafo, hawa adükari ŋgoafînambo ŋgafi. Ranîhü nindou mamî ai se nîni-moatükuniyo refembo ra hoafîndünînimbui," mehu.

⁷ Sor-babîdî nindou mahomo, ranai hoafîkoate homo manîŋgomo. Hoafi ra hîmboriyomo, ŋga asu nindou fi ra moai hoeirüwuri.

⁸ Raniyo Sor ai botîfi hîmboari birîhoei hîmbomayu, ŋga asu moai nîni-moatükuni hoeireandî. Raniyo asu nindou ai-babîdîmbo mahomo ranai Damaskusînambo wamburündumo mahomo.

⁹ Asu ŋgîmî sihi ahandî hîmboari ranai rahurai yangîrî manîŋgo howa moai sesî sesü, hoe sümündî randî.

¹⁰ Sisasîmbo süngureandeimbi nindou mamî Damaskusîhü manüŋgu ra, ahandî ndürî Ananias. Ai ranîpoanî moatükuni yafogoadînambo nahurai hoeireandane, Adükari ai hoafiyuhü yahuya, "Ananias," mehuamboyu. Ananias ai yahuya, "Adükari, ro-ana ndanîmboahi nda," mehu.

¹¹ Adükari yahuya "Botiyafo hawa, Nafi Mbumundî aho rasüŋgu ŋgafi Sudasîndî worambe se Tarsusîhündî nindou mamî hoeindîworîmboyafi, ahandî ndürî Sor. Ai didîbafiyuhü mbamarü.

¹² Sor ai yafogoadînambo nahurai ranîpoanîmbo moatükuni ranambe hoeireandane, nindou mamî ahandî ndürî Ananias ai ahandî hîmboari birîmbîhoayuwambo yahu haya worambe kefuai nindou ranahandîwamî warî manandeandî," mehu.

¹³ Ŋga Ananias ai simborî hoafiyuhü yahuya, "Adükari, nindou afîndî ai Sorîmbohünda wambo hoafîmehündîrî. Sîhafî nindou Serusaremîhündî ranaheimbo moaruwaimbo mareandürî, ranahambo.

¹⁴ Godîmbo sesî sîhou-rundeimbi bogorî ai ahambo kamafoarüwuri, ai nindou afîndî ndanîhü sîhafî ndürîmbo hohoanîmoyeihi didîbafî-yahünîni arîhündî ranaheimbo karabusî-fendürîmbohünda," mehu.

¹⁵ Ŋga Adükari ai Ananiasîmbo hoafiyunduhü yahuya, "Se ŋgafi. Nindou ra wandî ratüpurîyu-randeimb-ani. Suda-yafe ndîfo, nindou adükari bogorî, asu Suda, ranaheimbo sowana hombo, ai wandî ndürî fifîrîfembohünda kamafoarîhin-ani.

¹⁶ Muŋguambo tîŋrîfo wambohünda ahambo tükündîfemboe ra ro ahambo nafuindaha-ndomboyahi," mehu.

¹⁷ Raniyu asu Ananias ai hu, worambe kefuai, Sorîndî wamî ahandî warî nande haya hoafiyundühi yahuya, "Wandafi Sor, Adükari Sisas nafîni sîhambo sowahi tüküme fiyu ranai wambo koamarîhendîra makosahane se asükai wudîpoapofe hîmboariyo asu Yifiafi Aboedî sîhafî flambe tüküfembohünda," mehu.

¹⁸ Raniyo asu hîmboarihü kinî yapuri nahurai foare mapaiaro ranai nîmai foarihoai pirîmayo-wamboyu asu wudîpoapore hîmboari-mayu. Ai botîfi mamaru-wamboyo ahambo hîmonî hundürümarürî.

¹⁹ Asu süngunambo Sor ai sesi sesühiyu, ahandî fi ra nginimarimindo. Ai Damaskusihi yahunümbi si Sisasiambo süngururü-rundeimbi-babidi manüngu.

Sor ai aboedi hoafi Damaskusihi hoafimayu

²⁰ Ai nimehünou Suda-yafe rotu worambe hoahoangu waikire randühi yahuya, "Sisas ra Godindi nimor-ani," yahu marandi.

²¹ Ahandî hoafi himboriyehi, hepünahi hehi, hoafiyehi seiya, "Nindou ndanimbaiyu Serusaremihü nindou afindi Sisasiindi ndürina didibafiyehi arihündi, ranaheimbo moaruwaimbo-rendüri marandi? Raniyo horombo ndanihi Sisasiambo süngururü-rundeimbiambo watinari hüputüpuhefe semindi Godambo sesi shou-rundeimbi bogori sowana hombo hoanimo-mayu ranimbeyu?" masei.

²² Sorindi hoafi nginindi ho-hombo adükari tüküme feyo. Asu ai Suda-hündi Damaskus ngoafihü aniboadei rani-babidi watapori-mayua ahei hohoanimoambe seiya ninihofiyoye anihondayo masei. Raniyo asu ai anihondumbo hamindi aheimbo nafuiyundürühi yahuya, Sisas ra Nindou God ai nindou aboedambo-fendürimbo kamafoarir-ani mehu.*

Sudahündi Sorimbo yihboaruko-marihora mafifoendi

²³ Afindi siyo-hayamboyo, Suda ai hoafi firündümo shou hou hoafiyomondühi yahomoya, "Sihiri Sorimbo hifokoa-ndihurimboane," mehomo.

²⁴ Nga asu rani hoafi ra Sor ai himborimayu. Raniyo asu nimbini-nimbi si Suda ai ngoafi adükari nimoei giniri yipurikimi Sorimbo hifokoefimbo-hündambo sirifoaru nimarimo marundi.

²⁵ Nga nimboambo ahambo süngururü-rundeimbi ai arambe sandüwurü hou giniri nafitambe nafi masaföarüwurü hanimo.

*Sor ai Serusaremihü manüngu
(Ratüpurî 4:26)*

²⁶ Sor ai Serusaremnambo hu Adükariambo süngururü-rundeimbi babidifembo mehu. Nga asu ai ahambo yihimbörurühi, ai-ana Sisasiambo süngururü-rundeimbiyupoani mehomo.

²⁷ Nga asu Barnabas ai fifireapuri ai Sorimbo yihimbomemonda asu ai Sorimbo serümündü haya Godindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi sowana hu ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, Sor ai Damasakusina nafi huhü Adükariambo hoeimarira ai ahambo hoafimayundo. Asu Damasakusihi Sor ai yihimbokoate Sisasiindi hoafi bokarimarihendi, mehu.

²⁸ Raniyo asu Sor ai süngururü-rundeimbi-babidi nüngumbo Serusaremihü münguambo hoahoangu wakireandühi yihimbokoate Sisasiindi hoafi bokarihendüri marandi.

²⁹ Suda Grik hoafi firundeimbi ai Sor-babidi simbori hoafi, simbori hoafiyomo marundi. Raniyo ahambo hifokoefimbo-hündambo ninisüngundihuri, ninisüngundihuri-memo.

³⁰ Raniyo asu süngunambo Sisasiambo anihondumbo-rundeimbi ai ra fifiru mburumbo asu ahambo sowaründümo hanimo Sisaria ngoafihü koamarihawura Tarsusnambo mahu.

³¹ Raniyo asu münguambo anihondumbo-rihindeimbi Sudia, Gariri, Sameria-yafeambe manimboei, ranai aboedi maniboadei. Adükariambo

* 9:22: Suda-yafe hoafinambo nindou ra ahandi ndürü Mesaia-ani.

ahîniyei-ane, Yifiafi Aboedi aheimbo ngîni-mara-mîndîndüra asu nindou afîndî Sisasi-mbo anîhondümbö-rîhindühi aboedi mamambeyahi manîboadei.

Pita ai Ainiasi-mbo aboedi-mariri

³² Pita ai muŋgua ngoafi hoahoanŋuhü ŋgorü-simboani Godîndî nendî Ridahü amarei ranaheimbo sowana ndüfosimbo mahu.

³³ Ranihü ai nindou mamî ahandî ndürî Ainiasi hoeimariri. Ai yiri warî ni-mokoyu haya 8 hîmbaniyu worambe yangîri mamaru.

³⁴ Pita ai ahambo hoafiyundühi yahuya, “Ainiasi, hapoana Sisasi Kraisi ai sihambo aboedareanîni. Botiyafo, sihafî fondi di-boadiro,” mehundoa ni-mehünou botimefiyu.

³⁵ Ridahündî nindou-yei asu Seronîhündî-yei ai hoeiri-hora mayoa ai Adükari-mbo anîhondümbö-marîhori.

Pita ai Tabitambo botimareandi

³⁶ Sopa ngoafihü süngureandeimbi mamî ra ahandî ndürî Tabita-ane. Griki-yafe hoafinambo ana, Dokasi. Ni-morehi ra ahandî hohoanîmo aboediyo haya ai nindou napokoate-yeimbi-mbo farîhendürî marandî.

³⁷ Rani-simboani ai anŋünümboyo mbura moaruwaimayo. Raniyo ahandî yifîni-moko ra hundürühi mburîhümbö, ni-moamo yibadiwami manandîhindî.

³⁸ Rida ra Sopa ngoafikîm-ane. Asu Pita ai Rida ngoafihü ni-maruane, Sopahündî süngurîhindeimbi ai hîmboriyei hehi nindou yimbu ahambo sowana koamarîhehipîra mahafani. Asu ai ahambo hoafiyafînandowohü safaniya, “Mborai, ni-mai ro-babîdi ŋgefombo,” masafînando-amboyu.

³⁹ Pita ai botîfi haya, ai-babîdi-mbo homo tüküyafu hou ahambo ni-moamo yibadinambo sowaründümo mahafomo. Asu ranîhü ni-morehi kaisa-hoabedi ai hei, Pitandîkimî ni-boadeimbo Dokasi-mbo hohoanîmoyeihi araniyeihî seiya, “Hoandari hoeari asu bidîfirî hoeari ro gudarîhundî nda Dokasi yangîri ni-ŋgombo nafîmarand-ane,” sei hehi ahambo nafuimaye.

⁴⁰ Asu Pita ai muŋguambo nindou hîhaimafoa-reandüra weindani ma-heiya, yiri yimbu pusîre ni-marümbö, Godîmbo didîbafîfi mbura asu hîhîrifîhi yahuya, “Tabita, se botiyafo,” mehundo. Raniyo asu ni-morehi ranai hîmboari birîhoai, Pitambo hoeirera mayowa, asu botife mamaro.

⁴¹ Raniyu asu Pita ai wambuamündî nüŋgumbo anîhondümbö-rîhindeimbi asu ni-morehi kaisa-hoabedi-mbo hoafîmayua kamefoehinda ai Dokasi nafuimendürî.

⁴² Pita ai Dokasi-mbo yifîhündî botimareandi hoafi ra Sopa ngoafi muŋgu ho meŋgorowa, nindou afîndî ranai hîmboriyei hehi, Adükari-mbo anîhondümbö-marîhori.

⁴³ Raniyo Pita ai Sopahü afîndî si manüŋgu. Nindou mamî burmakau hoeari nafîra randeimbi Saimon ra-di-bo manüŋgu.

10

Pita ai Korniriusi-mbo Godîndî hoafi hoafimeindo

¹ Suda-yafe ndîfo nindou mamî adükari ngoaf Sisariahü manüŋgu, ahandî ndürî Kornirius. Ai Romî-yafe ami ranambe 100 ami Itari sei arîhündî ra hîfandapurî randeimb-ani.

² Ai Godîmbo hohoanîmo pariri randeimbiyu haya asu ahandî fikîmîni-dî babîdi Godîmbo ahîniyei rîhündei-ane. Asu Suda ai napo mbonîmbo-marîhümündia ahandîmayo kaki adükari sagadürî randühi asu Godîmbo muŋguambo si didîbafîfi marandî.

³ Nimbambe safî yafogoadinambo nahurai hoeireandane, Godîndî nendî mamî ahambo sowahî kusü hoafiyundühî yahuya “Kornirius,” mehu.

⁴ Asu Kornirius ai ahambo yîhîmboyuhü hîmboa parirühü hoafiyundühü yahuya, “Adükari, se nînimboeafa?” mehuamboyu. Asu Godîndî nendî ai simborî yahuya, “God ai sîhafî dîdîbafîyafo marandî ra hîmborîyumboani. Asu ai hoeireandî se nindou afîndî napo mbonîmbo rîhümündeimbîmbo farîhawandürî marandî ranahambohünda God ai sîhambo hohoanîmoyumboani.

⁵ Haponda se nindou bîdîfîrî Sopa-nambo koandîhawapurî nindou ahandî ndürî Saimonîmboyu Pitamboyu randeimbî-mayu ranahambo fîhimündî sînimbohünda.

⁶ Ai ndürî mboafî Saimon burmakau hoearî nafîra randeimbî-dîbo manûngu. Ahandî worî ra sîrîwara hoekîmî mafondaro,” mehu.

⁷ Godîndî nendî Korniriusîmbo hoafîmeindo ra huane asu Kornirius ai ahandî ratüpurîyafanî rînandeimbî asu ami mamîyu ranahamumbo mborai mehupurî. Ami ra Godîmbo hohoanîmo parirî randeimbîyu haya asu Korniriusîmbo farîherü randeimbîyu.

⁸ Asu Kornirius ai muŋgu-moatükunî tüküme Feyo ranahambo ndore wataporîmbo-rapurî mbura Sopanambo koamarîhepura mahomo.

Pita ai ranîpoanîmbo moatükunî hoeimareandî

⁹ Ngorü sina ai homo Sopa ŋgoafî tebünanî tüküyafundane, hüfünîmbo Pita ai Godîmbo dîdîbafî-fembohünda worî bogîmondîwamî mahafu.

¹⁰ Ranîyo asu Pita ai wembomboyuhü sesî sesîmbo hohoanîmomayu. Nga awi sesî dîdîboadombarîhi nou ranîpoanîmbo moatükunî yafogoadinambo nahurai Pitambo tüküme Feyoa hoeimareandî.

¹¹ Ai hoeireandane, sünü sübüdîhoehîyo, asu nîni-moatükunîmbai hoearî adükari yimbuyimbu hîmborümbî nahurai hîfînambomare koso.

¹² Muŋgua mamîkarambo yimbuyimbu tîŋarümbî nînihondî asu wako, amoasîrî ai hîfîsüngu hahabodei, asu ndu ai nîmoamo botîrîhehi arîhündî ranambe nînoumayo.

¹³ Asu yafambe mamî Pitambo hoafîyohü yahoya, “Pita, se botîyafo, nînihondî hîfokoaro, mando, sowasîfî,” meho.

¹⁴ Pita ai simborî hoafiyundowohü yahuya, “Adükari, ro sesî Sudambo ai moaruwai-ane sei arîhündî ra ŋgîrî dagadîhî,” mehu.

¹⁵ Asu yafambe ranai asükaiyo yimbumbo hoafîyohü yahoya, “Nîni-moatükunîyo God ‘aboed-ane’ mehu ra, se ŋgîrî ‘moaruwai-ane’ mbîsafî,” meho.

¹⁶ Yafambe ra ŋgîmîmbo yare hoafîmendowa, asu ranî-moatükunî ra nîmehünou sünambe asükai hîhîrîfe mahafo.

¹⁷ Asu Pita ai ranîpoanîmbo moatükunî ahandî nîmîndî ranahambo hohoanîmoyuane, nindou Kornirius koamarîhepurî ranai sînimbo tüküyafu hou asu Saimonîndî worî ranahambo düduyafu hou homo, ahandî ginîrî yipurîkîmî manîŋgomo.

¹⁸ Asu ai mîŋgîyomo düduyafundühî yahomoya, “Saimonîmboyu Pitamboyu randeimbî ranai nûnguwai wanîyo?” mehomo.

¹⁹ Pita ai yafogoadinambo nahurai hoeimareandî ranahambo hohoanîmoyuhü nûnguwane, Yifafî Aboedî ai hoafîyohü yahoya, “Se hîmborîyafî. Nindou ŋgîmî ai sîhambo kokoarunîni.

²⁰ Se botîyafo hawa, hanîfî hîfîni yibadînambo asu se ŋgîrî ai-babîdî ŋgafîhü afîndî hohoanîmondafî. Nga ranana ro koamarîhehepura masînimbo-ane,” meho.

21 Pita ai ranahamumbo sowana hanü hoafiyupurühi yahuya, “Se wamboemo kokomaründiri, nga ro-ana nda. Nimboemo se masinimo-a?” mehuamboemo.

22 Asu ai hoafiyomondühi yahomoya, “Godindi sünambeahindi nendi ami bogori Korniriusimbo hoafimeindoa ai koamarthemuna masinefi shambo hoafiyowanî se ahandî worîna hifombohünda. Ai mbumund-ani asu Godimbo ahinyuhü ndore hohoanîmoyumb-ani. Mungua Suda ai ‘Aboedi hohoanîmoeimb-ani’ sei marîhündî. Godindi sünambeahindi nendi ai ahambo hoafiyundowohü yahuya ‘Se Pitandî hoafi himborîmbohünda ahambo hoafîndafi koaboadi-wandühi anîmboya, “Wandî worîna didîfi,” mbîsafî,’ mehu.”

23 Pita ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya “Se sinimo mamî nîmbî ro-dîbo apoefo,” mehuamboyo. Apomo mburu asu siambe ai botîfi napoamündî haya mahomonda asu Sopahündî Sisasimbo sünggururû-rundeimbi bidîfirî ai Pita-babîdî mahomo.

Pita ai Korniriusîndî worîna mahu

24 Ngorü sihî ai homo Sisariahü tükümefundî. Asu Kornirius ai ranîhü ahamumbo hîfandapuri mamaru. Ai ahandî mamîsirî, asu ngunindî ranaheimbo hoafîmayundûra ahandî worambe Pitandî hoafi himborîmbohünda gugurîyahi mamarei.

25 Pita ai hu worambe kefuai Korniriusîndî himboahü tüküfiyuane Kornirius ai ahambo adûkar-ani yahu haya ahandî yirîkîmî piyu mamaru.

26 Nga asu Pita ai ahambo hoafiyundowohü yahuya, “Se botîyafo. Ro-amboa nindou se nahurai-anahî,” mehu.

27 Pita ai Kornirius-dîbo wataporîyu hu kefuai, asu nindou afîndî fanda megoro ra hoeimareandî.

28 Asu Pita ai yare hoafiyundürühi yahuya, “Se sheihoari fifirîhîndî ro yîhoeî ndîfo-babîdî nîmarîpoanî asu ahei worambe kefoefepoanî sei arîhündî. Nga God ai wambo nafuimayu, ro ngîrî nindou mamî moaruwai-ani mbîsahî.

29 Ranîmboanahî asu ro moai simborî hoafi kîkîhirîheandî wambo ndanîhü sinimbo hoafîmemo ra. Asu haponda sheimbo düduweheandî, nîmboyei se wambo sinimbo hoafîmayeia?” mahuamboyo.

30 Asu Kornirius ai hoafiyuhü yahuya, “Ranîhündî ro wandî worambe nîmbambe safî Godimbo didîbafî-yaheandane, asu nîmehûnou sünambeahîndî nendi mamî ai wandî himboarühi himboarambe forîhoeimbi hoearî güde haya manûngu.

31 Asu ai hoafiyuhü yahuya, ‘Kornirius, God ai se didîbafîyafo marandî ra himborî-yumboani. Asu se napo mbonîmbo-rîhümündî-mbîmbo kaki napo sabadürî arandî ra fifîreamboani.

32 Ranîmboane asu se shafî nindou bidîfirî koandîhawapura Sopanambo ngomo Saimon Pitambo hoafîndîmondowa mbüsüfuwamboane. Saimon ai ahandî ndürîmboafî Saimon-dîbo-ani anûngu. Ngorü Saimon ai burmakau hoearî nafîra randeimb-ani. Ahandî worî ra sirîwara hoekîm-ane afondaro,’ mehu.

33 Ranîmboyo asu shambo sowana nindou bidîfirî nîmehûnou koamarîheheapurî. Asu se aboedi hamîndîyo ndanîhü masîfomo. Asu haponda munguambo ro sühîfî ndanîhü Godîndî himboarühi anîboadefî. Munguambo hoafi Adûkarî ai shambo hoafîmayu ra se hoafiyowanî ro himborîmbo asefi,” mehu.

Pita ai Korniriusîndî worambe hoafi bokamarîhendî

³⁴ Asu Pita ai hoafiyuhü yahuya, “Haponda ro wudipoaporîhe fifirîhea-mboanahî nindou muŋgua Godîndî himboahü sisimogodî yangîr-aneî.

³⁵ God ai muŋguambo nindou ahambo ahîniyeihî ahandî hohoanîmo süngurîhinda ranaheimbo hohoanîmoyundürî arandî.

³⁶ God ai Israer yîhoefîmbo aboedî hoafî koamarîhendî ra se fifirîhindî. Hoafî ra rahurai-ane, ‘Sisas Kraîs ai muŋguambo nindou ahei Adükar-ani asu ai sihefîmbo God-babîdîmbo mamühi-mareamunî.’

³⁷ Horombo Sudia-yafeambe muŋguambo nîni-moatükunîyo tükümeŋeyo ra se fifirîhimboanei. Horombo Son ai Garirihü boatei nindou hundürîmbo hoafîmayu.

³⁸ Se Sisas Nasaretîhündî ra fifirîhorî God ai Yifiafî Aboedî ŋgînîndî kameihî masagado. Ai hoahoŋgu wakîreandühî nindou farîhendürühî muŋgua Satanîndî ŋgînîndî hoarehî manîmboei ranaheimbo aboedambo-mareandürî sapo God ai-dîbo nŋgumbo wambo.

³⁹ Suda-yafe hîfambe asu Serusaremîhü muŋgu-moatükunî ramare-andî ra hoeirîhu hohu anîhond-ane sefî arîhundî. Nga Suda ai ahambo Serusaremîhü nîmî keimbî karîhendeimbîfîhî parüwuri hou hîfokoamarüwuri.

⁴⁰ Nga ŋgîmî siyo haya God ai ahambo botîmarira nindou himboahü weindahî tükümeŋeyu.

⁴¹ Nindou muŋgua moai ahambo hoeirîhorî, nga wanî. Nga yîhoefîmbo horombo God ranahambo hoeife hefe hoafîmbohündambo kahoare hîniŋgî-mareamunî ro yangîrî hoeimarîhuri. God ahambo yifîhündî botîmarirî asu ro ai-babîdî sesî sahusifî, hoe sîmîndefî marîhundî.

⁴² Asu ai yîhoefîmbo hoafiyuhü yahuya, ‘Nindou muŋguambo se aboedî hoafî bokarîndîhoemo-ndühî anîhondümbö hoafîndomondühî anîmboya, “God ai ahambo nindou yangîrî nîboadeimbî asu yifîyeimbî aheimbo refe yîbobofemböhdünda kamafoarir-ani,” mbîsîmo,’ mehu.

⁴³ Horombo muŋgua Godîndî hoafî hoafiyomo-rundeimbî ahambohündambo yaru hoafiyomondühî yahomoya, ‘Muŋgua ahambo anîhondümbö-ndîhoranî ahandî ŋgînîndîna ranaheimbo God ai ahei moaruwai hohoanîmo ra gogorîndîhe-ndürîmbui,’ mehomo,’ Pita ramehu.

God ai ahandî Yifiafî Aboedî Suda-yafe ndîfoambo koamarîhenda masahümündî

⁴⁴ Pita ai hoafiyuambe Yifiafî Aboedî ai nindou muŋguambo hoafî hîmborîmayei ranaheiwamî makoso.

⁴⁵ Sudahündî anîhondümbö-rundeimbî Pita-babîdî masîfomo ai hepünafu hou yahomoya, “God ai ahandî Yifiafî Aboedî Suda sihefî ndîfoambo amboanî masagadürî,” mehomo.

⁴⁶ Suda-yafe ndîfo ai ranîpoanîmbo ranîpoanîmbo hoafîna wataporîyeihü ‘God ai aboed-ani’ masei ra hîmborîmemo.

⁴⁷ Asu Pita ai hoafiyuhü yahuya, “Aheimbo hîmonî hundürümbö nindou didai yowanî mambüsîndüra. Ai Yifiafî Aboedî masahümündî sîhîrî masahumîndefî nahurai-ane,” mehu.

⁴⁸ Asu ai aheimbo hoafiyundürühî yahuya, “Sisasîndî ndürînambo sîheimbo hundürü-ndürîmboemo,” mehu. Asu ai Pitambo hoafîyahündowohü seiya, “Se ro-babîdî yahunümbîmbo nîmbafî,” masei.

11

Pita ai Serusaremîhü anîhondümbö-rundeimbî ahamumbo ranî-moatükunî tükümeŋeyo ranîmbo wataporîmbo-marandî

1 Kraisîndî hoafi sowandümo homo-rundeimbi asu anihondümborundeimbi Suda-yafe hifambe aningomo ai himboriyomondane Suda-yafe ndifo ai-amboa Godîndî hoafi ra masahümündî.

2-3 Raniyo asu Pita ai Serusaremîna hafuane anihondümborundeimbi nindou fihoeari karu tirihundeimbi ai ahambo nginîndî hoafiyomondowohü yahomoya, “Se-ana nindou fihoeari kefe tirihefekoateyomondî worambe apafi asu ai-babîdî sesi masowasîfi,” mehomu.

4 Raniyo asu Pita ai piyu haya mungu-moatükunî tüküme Feyo ra ndore wataporimbo-marandî.

5 “Sapo ro adükari ngoafi Sopahü nimboambo Godimbo didibafiyaheandühi nimboahani ranipoanîmbo moatükunî yafogoadinambo nahurai wambo sowahi tüküme Feyoa hoeimarîheandî. Raniyo hoeari adükari nahurai ninîmbai yimbuyimbu himborani kikîhamîndî haya asu wambo sowana sünambeahîndî afurîmare koso.

6 Ro wagabe ragu himboyahaniyo nimambeahîndî ninihondî, yimbuyimbu tîjarümbî, amoasîrî asu ndu ra hoeimarîheandî.

7 Asu ro himboriyaha yafambe mamî wambo hoafiyondîrühî yahoya, ‘Pita, se botiyafo, ninihondî hifokoaro mando sowasîfi,’ meho.

8 Nga ro hoafiyahühî sahiya, ‘Adükari, wani. Suda ro sesi moaruwai-ane sefi arîhundî ra moai sahasî rîhandî,’ masahando.

9 Nga yafambe ranai sünambeahîndî asükai wambo hoafiyondîrühî yahoya, ‘Nini-moatükunî God nafîmarandî ranana aboed-ane, nga se ngîrî moaruwai-ane mbîsafi,’ meho.

10 Rani-moatükunî ra refe hayambo-yowanîyo asu mungua ninoumayo ra sünambe asükaiyo hümaramîndo hafo.

11 Asu ranî simboani hamîndî nindou ngîmî ai sinîmo worî ro nimboahmeimbi rasowahi tüküme fundî. Nindou mamî Sisariahündî ai wambo fihemîndîrî hifombo-hündamboemo koamarîhepura masînimu.

12 Yifafi Aboedî ai wambo hoafiyohü yahoya, ‘Se yîhîmbokoate ai-babîdî ngafi,’ meho. Raniyo anihondümborundeimbi 6 aningomo ndanamboa robabîdî mahomu. Asu ro hefi Korniriusîndî worambe mafarîyahundî.

13 Asu ai hoafiyumunühî yahuya sünambeahîndî nendî mamî wandî worambe farîfi manünguwa hoeimarîhinî. Ai yahuya, ‘Nindou bîdîfirî Sopa-nambo koandîhawapurî ndürî Saimonîmboyu Pitamboyu-randeimbi ranahambo hoafiyowanî sîfomböhünda.

14 Ai sîhambo hoafîndünîmbui asu hoafi ranînambo God ai se sîhafî fikîmîndî-babîdî aboedambo ndeandürîmbui,’ mehu.

15 Ro peya hehea wataporimbo-rîhandambe Yifafi Aboedî aheiwami makoso, weangurühî sîhefiwami makoso nou.

16 Ro Adükariîndî hoafi asükai hohuanîmo-mayahî. Horombo ai yahuya, ‘Son hoenambo hundûra-marandürî, nga Yifafi Aboedî ai kosowohü ranambo se hundürî-ndeimboyei,’ mehu.

17 Horombo sîhirî Adükari Sisas Krais anihondümborundeimbi God ai Yifafi Aboedî moanî masemuni, nga haponda Yifafi ra Suda-yafe ndifoambo amboani moanî masagadürî. Nga ro nüngunahurai nindou-yahî anîmbo Godîndî nafî kikîndîhe gündîheandanî hundürîkoate-mandeia?” mehu.

18 Asu Sudahündî ai hoafi ra himboriyomo hou moai simborî ahambo asükai hoafiyomo, nga Godimbo adükari-ani yahomo hoafiyomondühî yahomoya, “God ai sîhefi ndifoambo amboa mafarîhendûra ahei hohuanîmo moaruwai hîningîndîhi hehi asu yangîrî koadürümbo nimboeimboyei,” mehomu.

Aboedî hoafi Andiokîhü tüküme Feyo

19 Horombo Stifenimbo hifokoarîhorî hehimboyowanî Sisasimbo anihondumbo-rîhindeimbi ranaheimbo moaruwaimbo marîhindüra bukürümehindî. Ai hei Finisia hîfîhü, Saiprus hîfîhü, Andiok ngoafîhü tüküyahi hehi aboedî hoafî Sudambo yangîrî hoafîmehündürî.

20 Nga anihondumbo-rundeimbi bîdîfîrî Saiprusîhündî, Sairinihündî ai Andiokînambo homo Grikîmbo amboanî Sisas Adükar-ani yahomo hou aboedî hoafî ra hoafîmemo.

21 Asu Adükarîndî ngîndî ai-babîdî manîngowa nindou afîndî ai Ahambo anihondumbo-rîhindühî süngumarîhorî.

22 Sisasimbo anihondumbo-rîhindeimbi Serusaremîhü hoafî ranahambo hîmborîyei hehi Barnabas koamarîhehora Andiokîna mahu.

23 Barnabas ai hu tüküfi God ai nindou aboedî-aboedî-mareandürî ra hoeire haya hîhîf-hîhîfyuhü ahei ngusüfoambe ngînamündî-ndürühî yahuya, “Nîmbî-nîmbî si se Adükarîmbo aboedî süngundîhorî,” mehu.

24 Barnabas ai nindou aboed-ani, nga Yifiafî Aboedeimbîyu haya asu afîndî hamîndî anihondumbo-reandeimb-ani. Asu nindou afîndî ai Sisasimbo anihondumbo-rîhindeimbi babîdîmbo mamambe-mehindî.

25 Ranîyu asu Barnabas ai Sorîmbo kokombo Tarsus ngoafîna mahu.

26 Ahambo hoeirî mbura serîmündü Andiokîna mahafanî. Mamî hîmbanîyo haya nindou yimbu ranai Sisasimbo anihondumbo-rîhindeimbi babîdîmbo fandîhimbo afîndî yamundî-marîneandürî. Asu Andiokîhü weangurühîdîdî Sisasimbo anihondumbo-rîhindeimbi ranaheimbo Kristen anei masahündürî.

27 Ranî-simboanî Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbi bîdîfîrî ai Serusarem hîningîru hou Andiokîna makosîmo.

28 Nindou mamî aihündî Agabus-ani. Yifiafî Aboedî ai ahambo hoafîmendoa ai botîfi hoafîyundürühî yahuya, “Süngunambo munğu hîfî ndanîhü wembo adükarî tükündîfemboe,” mehu. Ai yare hoafîmayu, nga süngunambo Krodius ai Romî-yafe adükarî bogorî nünğuambe wembo ra tüküme feyo.

29 Ranîyu asu süngurîhindeimbi ai Sudahündî wandafî mamî farîhefembo-hündambo kakî koarîhefembo hoafî fîmarîhümündî. Mamamî ai aheimbo kakî saimbo sei hehi hohoanîmoyeihü kakî bîdîfîrî yîboporîhi masîhehindürî.

30 Ai Barnabas asu Sor koamarî-hehipîra kakî ra sowandîfanî hena Serusaremîna hahüfanî hîfandî-rundembîmbo masabînapurî.

12

Herot ai Sems hîfokoarîrî mbura Pitambo karabusîmarîrî

1 Ranî-simboanî bogorî adükarî Herot ai Kraîndî nendî bîdîfîrambo moaruwaimbo-mareandürî.

2 Ai hoafîmeyuwa Sems Sonîndî amonğu pisao yihîmîndînambo hîfokoamarüwü.

3 Herot ai hoeireanda Suda ai ranahambo aboed-ane maseiamboyu Pitambo kameihî karabusîmarîrî. Suda ai bret yisîkoate-sesesî-mayeî rasîmboa Herot ai ramareandî.

4 Ai Pitambo serîmündü karabus worambe hîningîmarîra, yimbuyimbu bîdîfîrambe yimbuyimbu ami ai hîfandîmarurî. Herot ai yare hohoanîmoyuhüya, “Awi Suda ai bret yisîkoate-sesesîndei mbundühümbo anîmbo ro Pitambo weindahî papî-hoafîndühünî-mboeahî,” mehu.

5 Asu Pita ai karabusî worambe mamaru, nga anihondumbo-rîhindeimbi ai ahambohünda Godîmbo dîdîbafîyei marîhündî.

Pita karabus worî hîniŋgîmareandi

⁶ Ndani nîmbînambo sümü noufe Herot ai Pitambo papi-hoafi-mbo yahumbo sen yimbunambo hüputüpurundümo ami yimbu-yafandi mbusümo sîhawura mapu. Asu hîfandi-ru-rundeimbi ai karabus worî yipurîkîmi hîfandi-marundi.

⁷⁻⁸ Nîmehünou Adükari-ndi sünambeahîndi nendi ai manünguamboyo asu worambe si pîmayoa Pitambo ŋgîrîsafîni sindira botîmefiwa hoafi-yuhü yahuya, “Nîmai botîyafu!” mehuamboyo nîmehünou asu sen ai Pitandi warîhîndi fufurîmarîhoayo. Sünambeahîndi nendi ai Pitambo hoafi-yuhü yahuya, “Hoearî yîhuruyafi mbura su güdo,” mehuambo Pita ai rasüngumareandi. Asu sünambeahîndi nendi ai yahuya, “Sîhafî hoandari hoearî güdo mbura wandî süngu sîniîfî,” mehu.

⁹ Ranîyu asu Pita ai ahandî süngu karabus worî safambeahîndi tükümeîfiyu. Nga Pita ai sünambeahîndi nendi ramarîrî ra moai weindahane yahu, nga yafogoadî-nambombai yahuhayamboyo.

¹⁰ Yîbobo ai hafani yimbu hîfandi-rînandeimbi ŋgasündîne hena karabus ain yipurî ra-sowahî tükümeîfi-neandi. Yipurî ra ahafanîmbo moanî timarîhoayo-wamboya-fani weindani tüküyaîfi-ne hena adükari nafî süngu hafani asu nîmehünou sünambeahîndi nendi ai ahambo hîniŋgîmarîrî.

¹¹ Pita ai wudîpoapore fîfîre hohoanîmoyuhü yahuya, “Haponda ro anîhondümbö fîfîrîhe-amboanahî Adükari ai ahandî nendi koamarîheira kusü mafarîhendîra Herot ai ŋgîrî wambo moaruwaimbo-ndeandîrî. Suda ai wambo moaruwaimbo-fendîrîmbo mehomo, nga ŋgîrî randundîrî,” mehu.

¹² Ranîyu asu ai Maria, Sonîmboyo Makîmboyo-randeimbi hondandi worîna mahu. Nîndou afîndî ai ranîhü Godîmbo dîdîbafi-fembo-hündambo gugurîmehîndî.

¹³⁻¹⁴ Ranîyu asu Pita ai hu yipurîhî pîrako-pîrako-marandamboyo nîmorehî ratüpurîyo-randeimbi ahandî ndürî Roda ai yipurî sübüdühefembo ho Pitandi yasîmondî hîmborîyo haya hîhîfî-hîhîfîmayo. Ranîyo asu yipurî moai sübüdühendî, nga hîhîrîfe worî safana pîpîyo ho hoafi-yondürîhî yahoya, “Pita yipurî nafîtambehü anüngu,” mehuamboyo.

¹⁵ Asu ai ahambo hoafiyeihî seiya, “Se ra hîhîndî-hîhîndî-yafühîyafi!” masei. Nga asu ai yahoya, “Tîkaipoanî, nga anîhondümbö asahî,” yahoenîŋgo asükaiyo hoafi-mayo. Asu ai hoafiyeihî seiya, “Awi sünambeahîndi nendi Pitambo hîfandîrîrî-randeimbi-mbai ranana?” masei.

¹⁶ Asu Pita ai asükaiyu pîrako-pîrako-marandamboyo ai yipurî sübüdü-hehîndîhînda hoeirîhorî hehi hepünîmehîndî.

¹⁷ Pita ai aheimbo warînambo afoai yahu haya Adükari ai ahambo karabus worambeahîndî serümündü moanambühî tükümeîfiyu hoafi ra wataporîmayu. Ai yahuya, “Sems asu wandafi mamî ranahamumbo hoafîndahüpürî,” mehu. Asu ai Pita ranîhü hîniŋgîrîrî haya ŋgorü goanîni mahu.

¹⁸ Asu ranîyo ŋgorü siambeahî Pita ai nîmarîkoate-mayuwa, ami ai hepünafundühî afîndî hohoanîmo-yomondühî yahomoya, “Pita nüŋgufiyuwa?” mehomo.

¹⁹ Herot ai Pitambo karabus worî müngu kokofefimbo hoafi-mepuramboemo ramarundi, nga asu moai hoeirüwürü. Ranîyo asu karabus hîfandi-rundeimbi-mbo Pita ai aboedambomeîfiyu ranîmbo düdumareapurî, nga ai moai dîdîboadoru hoafi-yomo. Ranîyo asu

ahamumbo hîfokoe-fe-purîmbo hoafîmayu. Sünguna ai Sudia hîfî hînîngîre haya hanü Sisaria ngafîhü mamaru.

Herot ai yîfîmayu

²⁰ Herot ai Tairîhündî asu Saidonîhündî ranaheimbo ngînîndî-marandürî. Ranîyei asu ai fandîhi hehi nindou bîdîfîrî ahambo sowana koamarîhehipura mahomo. Weangurühî ai Brastus, bogorî adükarîndî ratüpurîyu randeimbî-mayu, ranahambo yahomoya, “Farîhawamunî,” mehomo-ndamboyu. “Fandîhehea-purîmboyahî,” mehu. Ai Herot soana homo hoafîyomondühî yahomoya, “Sîhîrî aboedî-aboedî-ndahumboane,” mehomo. Nîmboe hîfî ra Herot ai hîfandîmarandî ranîhü Tair asu Saidon ai ahei sesî sahümündî rîhündühî wambo.

²¹ Ranîyo Herot ai mamî sihî ware haya, ahandî adükarî bogorî hoearî yihuru-ramündü haya, ahandî adükarî bogorî nîmarî fondîwamî nîmarümbö nindou afîndî ranaheimbo wataporîmbo-marandürî.

²² Asu nindou ranai puküna hoafî karîhehindühî seiya, “Ndanana god mamîndî yafambe-ane! Nga nindou-yomondî yafambeyopoan!” masei.

²³ Asu Herot ai ahei hoafî ranîmbo moai ambe yahu asu ai moai Godîmbo adükar-ani yahu. Ranîmboyo sünambeahîndî nendî hari-memondowa nüngarî ahandî safî ra sahüsi wakîrîhi marîhündä yîfîmayu.

²⁴ Nga asu Adükarîndî hoafî ai ngînîndî tüküfe haya munnguambo ngoafî maho.

²⁵ Asu Barnabas, Sor ai ratüpurî Serusaremîhü moendîrîne hena hîhîreafîne Andiok ngoafîna mahafanî. Ai Son Mak sowarîndîfanî hena ai-babîdîmbo mahomo.

13

Barnabas Sorîmbo Godîndî ratüpurîmbo koamarîhaupîra mahafanî

¹ Sisasîmbo anîhondümbö-rîhindeimbî Andiokîhü anîboadei ranahei mbusümo Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî asu yamundu-rundeimbî manîngomo. Ahamundî ndürî ra Barnabas, Simion, ahambo fi nîmbandî sei marîhündî, Rusius Sairinîhündî, Manayen, ai Herot bogorîndî ngunîndîyu asu Sor.

² Ai Godîmbo hohoanîmoyeihî sesî wehîyeiane, asu Yîfiáfî Aboedî ai hoafîyohü yahoya, “Ro Barnabas weimbo Sor wandî ratüpurî ratüpurîmbo dîbonîmehapîr-ane, nga se ahafanîmbo ranî ratüpurîmbo kaboadîhi hînîngîndîhipîrî,” meho.

³ Ranîmboemo ai sesî wehîyomondühî ahamundî warî ahafandîwamî nandu houmbo koamarîhaupîra mahafanî.

Barnabas asu Sor Saipîrasîhü Godîndî hoafî hoafîmefanî

⁴ Yîfiáfî Aboedî ai Barnabas, Sor ahafanîmbo koamarîhepîra Serusia ngoafîna mahanîfanî. Ranîhü ai sipambe farefîneanda sip ai Saiprus airanînambo sepîrîmîndî maho.

⁵ Ai Saramis ngoafîhü tüküyafîne hena Suda-yei rotu worambe Godîndî hoafî wataporîmbo-marînandî. Son Mak ai-babîdîmbo manüngu ahafanîmbo farîhefepîrîmbohünda.

⁶ Ai Saiprus airan ngasündîne Pafosîhü tükümeffîneandî. Ranîhü tîbagîre randeimbî mamî hoeimarînerî, ahandî ndürî Barsisas. Ai Sudahündîyu asu tîkarehaya hoafîyuhüya, “Ro Godîndî hoafî hoafîya rîhandeimb-anahî,” mehu.

7 Ai gafman bogorî Sergus Paurus-dîbo mamaru. Sergus Paurus ana aboedî hohoanîmoyu kükühîfoare fifireandeimb-ani. Ai Godîndî hoafî hîmborîmbo yîfiriyuhü asu Barnabas Sorîmbo mborai mehupîrî.

8 Nga asu tîbagîre randeimbî Erimas ai gafman bogorî ranahambo Sisasîndî hoafî anîhondümböfembo ra yowanî yahundombo Sor weimbo Banabasîmbo hîfînambo-mareapîrî. (Tîbagîre randeimbî Barsisas ndürî ra Grik hoafînambo Erimas-ane masei.)

9-10 Nga Sor, Grik hoafîna ahandî ndürî Por. Yîfiáfî Aboedîndî ratüpurî worîborî kîdaboarî-mayu ranai Erimasîmbo hîmboa parirühî yahuya, “Se-ana Satanîndî nîmor-anafî asu se-ana aboedî hohoanîmo ranahandî hürütîmb-anafî. Muñguambo tîkai hoafî, moaruwai hohoanîmo sîhafî ñgusüfoambe amaro ranana afîndî hamînd-ane. Se-ana muñguambo Adükarîndî aboedî nafî moaruwaimboro randüh-anafî. Awi se ranî hoamîmo ra hînîñgîfembo moi safîmboyafa?”

11 Asu se hîmborîndafî! Hapondanî Adükarî ai sîhambo hîmboarî sündianînanî se tütümondamboyafî. Haponda se ñgîrî hüfîhamîndî hoeindowandî, ñga akîdou gedühî safî nîmandîmboyafî,” mehundo. Ranîyo asu nîmehûnou mburîñgai peyowohüyo Erimasîmbo nîmbî mamaro. Ranîyu asu ahambo watîñarîhü kîkîhimündî hefembo nafî nafuimbohünda nafî kokomarandî.

12 Gafman bogorî ai ra hoeire haya anîhondümbö-mareandî. Asu ai Adükarîmbo yamundîfe hoafî hoafîmefanî ra hîmborîyu haya hepünîmefiyu.

Barnabas Sor ai Andiok ñgoafîhü Pisidia-yafeambe Adükarîndî hoafî hoafîmefanî

13 Por asu nîndou bîdîfîrî ai-babîdî Pafos ñgoafî ñgasündundanîyo sip ai sepurîmîndî haya Perga ñgoafînambo Pamfîria-yafeambe maho. Nga Son Mak ai hînîñgîreapurî haya hîhîrîfî Serusaremînambo mahu.

14 Ai Perga ñgasündîne hena, hafanî Andiokîhü Pisidia-yafeambe tükümeffîneandî. Ranîyo asu moanî ñgoafîmbo nîmarîmbo si rasîmboanî ai Suda-yafe rotu worambe kefoene mamarîfanî.

15 Mosesîndî ahnûmbî hoafî asu Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî-yomondî hoafî ra bokarîhoemo mburumbo asu hîfandî-rundeimbî ai hoafîyomondühî yahomoya, “Wandafî weimbo, se nîndou-yei ñgusüfoambe ñgînemîndîmbo hoafî hohoanîmo-ndafandühî ana, hoafîndafanî,” mehomo.

16 Por ai botîfi nûngumbo warî pakarîfoareandühî hoafîyuhü yahuya, “Wandaf, Israerîhündî asu nîndou amurî Godîmbo ahînrîhorî rîhündembî se hîmborîndei.

17 Israer-yafe God ai sîhefî amoao kamafoareandür-ane. Ai Isipîhü fehefehündî-yahi nîboadeiane, God ai ñgorü süngumareanda nîndou afîndî momorîmayei. Süngunambo ahandî adükarî ñgînîndînambo ai semündündürî Isip hînîñgîrîhi hehi mahei.

18 Nîmî wohî furîkoate-reandühî nîboadeimbo 40 hîmbanî Godîndî hoafîmbo moi masei, ñga asu God ai aheimbo fehefendürîmbohünda tîñîrifomayu.

19 Kenan-yafe hîfîhü 7 sîrî God ai aheimbo yîhîrîrearühî hîfî ra Israer aheimbo masagadürî horombo hoafîmayu süngu. Horombo Israer ai Isip sowana hei nîmareimbo asu süngunambo Kenanînambo mahei ra 450 hîmbanîyo.

20 Süngunambo God ai Israerîmbo hîfandîyo-ndürîmbohünda yîboboru rundeimbî nîndou kamafoareapura ai hîfandîrundürî homomboyo

süngunambo Samuer Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbi ai tüküfi ahamundi fondî kasîmaramündu.

²¹ Rani-simboani Israer ai adükari bogori semîndimbo hoafîmehündowamboyu asu God ai Sor, Kisîndî nîmorî, ahei adükari bogori kamafoarirî. Ai-ana Bensaminîndî sîrambeahînd-ani. Ranîyu ai adükari bogorimbo 40 hîmbani mamaru.

²² Nga God ai ahambo raguamborirî mburambo Defit ahei adükari bogorimbo hîniŋgîmarirî. God ai ahambo hoafîyuhü yahuya, 'Ro Sesîndî nîmorî Defit fîfîrîhinî, nga wandî ŋgusüfo ai nindou rahurai rana-hambo anahî hohoanîmo-ayahî. Nîmboe ai anîmbo wandî hohoanîmo süngundeambui,' mehu.

²³ God ai Defitîndî sîrambeayahîndî Sisas sîhefîmbo aboedambo-fembohünda Israer sowana koamarîherü horombo hoafîmayu süngu.

²⁴ Sisas ai weindahî tüküfekoate-yuambe Son ai Israerîhündî munğu ranaheimbo aboedî hoafî bokarîhendürühi yahuya, 'Sîhei hohoanîmo moaruwai daboadanambo-ndîhinda asu sîheimbo hundürü-ndîhandürî-mboyahî,' mehu.

²⁵ Ndeara Son ai ahandî ratüpurî munğumbo yangîri-yoaniyo ai hoafîyuhü yahuya, 'Se hohoanîmoyeiya ro dîdeyaha? Ro-ana nindou sapa se hîfandarîhündî ranîyahîpoanî. Se hîmborîyei! Nindou ra sünguna tükündîfimbui, nga ro-ana ahandî sufîhîndî wofî fufurîhefembo ra aboedîyahîpoanî,' mehu.

²⁶ Wandafî mamî, se-ana Abrahamîndî ahurî anei, asu Suda-yafe ndîfo se Godîmbo hohoanîmoyei arîhündî God ai aboedambo-ndeamunîmbui hoafî ranana ai sîhefîmbo soana koafoareamboani.

²⁷ Serusaremîhündî nindou anei asu ahei bogor-anemo ai moai Sisasîmbo aboedambore randeimb-ani sei ndorîhorî fîfîrîhorî. Asu ai moai Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbi-yomondî hoafî munğumbo ŋgoafîmbo nîmarîmbo si ranambe hoeiru marundî ra fîfîrîhîndî, nga wanî. Ai ahambo papi-hoafîmarîhorî horombo Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbi ranî-moatükunî tükündîfemboe mehomo süngu.

²⁸ Nga yîbobofeambe Sisasîmbo hîfîkoefimbo moai hoafî yangoro, nga asu moanî hoanğîrîhi hehimboyei papi-hoafîrîhorühi Pairatîmbo hoafîyeihî seiya, 'Hîfokoarîworî,' masei.

²⁹ Ai munğumbo moatükunî ramarîhîndî ra horombo Baiborambe hoafîmayo süngu. Ranîyo süngunambo nîmî keimbi karîhendeimbîfîhîndî foarîndümo hanîmo honğumbe masîhawurî.

³⁰⁻³¹ Nga God ai ahambo yîfîhündî botîmariramboyo nindou ai-babîdî Garîri hîniŋgîru hou Serusaremînambo afîndî si mahafomo ranai ahambo hoeimarüwurü. Nindou ranai haponda Sudambo ranîmbo wataporîmboru marundî.

³²⁻³³ Haponda ro sîheimbo yarîho hoafayehî: God ai sîhefî amoao mamîmbo horombo hoafîmayu süngu haponda ahei ahurîmamî sîhefîmbo anîhondümbö tüküme Feyo ra Sisas yîfîhündî botîmarirî. Ndanî-moatükunî hoafîmayo ra Herü Buk yimbu ranambe amboa mbapenîŋgo. 'Se wandî nîmor-anafî,

haponda ro sîhafî ape-anahî.'

Buk Song 2:7

³⁴ God ai yîfîhündî ahambo botîmarirî, nga ai ŋgîrî hîhîndüfi ŋgu yîfî ambe-ambe sümböndu. Ranî-moatükunî ra God ai hoafîmayu süngu,

'Ro sîheimbo aboed-aboed-ndîheandürühi asu anîhondü aboedî moatükunî ndahandürî-mboyahî

horombo ro Defitîmbo saimbo hoafîmayah süngu.'

Aisaia 55:3

35 Ranîmboyo ŋgorü Herü Bukambe hoafiyoöhü yahoya,
 ‘Sürîhoeimbi nindou ranahambo se ŋgîrî hîñîŋgî-ndoworanî sümbondu,’
 meho. *Buk Song 16:10*

36 Defit ai nünŋuambe Godîndî hohoanîmo süŋgu ratüpurîmayu.
 Süŋgunambo ai yîfîmayuwamboyo ahandî amoa-babîdîmbo
 masamboarîhora asu ahandî fi ra sümbo Mayo.

37 Ŋga sapo nindou God ai hoŋguambeahîndî yîfîhündî botîmarirî ranana
 moai ahandî fi ra sümboyo.

38-39 Ranîmbo-anîmbo, wandafi mamî, se fifîrî-mbîrîhinda-mboane, ro
 sîheimbo hoafi aboedî hoafiyeöhî sefiya, Nindou ndanana wanŋei sîhei
 moaruwai hohoanîmo gogorîndîhembui. Muŋgu moaruwai hohoanîmo ra
 Mosesîndî ahînûmbî hohoanîmo ana ŋgîrî gogorîndîhe mbunda nindou
 mbumundî mbîso. Ŋga nindou Sîsasîmbo anîhondûmbo-arîhorî ana, ahei
 moaruwai hohoanîmo gogorîhendühi nindou mbumundî mbûsûmbui.

40 Ranîmbo anîmbo se hîbadühündî! Ŋga rananî moatükunî
 Godîndî hoafi hoafiyoomo-rundembî hoafîmemo ra sîheimbo sowahî
 tükündîfemboe.

41 Ai yaru hoafiyoondühi yahomoya,
 ‘Anîhondûmbo-fekoate-yeimbi, se hîmborîndei,
 Se-ana hepünündahi mbundühi ŋgei yîfîndei.
 Nîmboe se nîboadeiambe ro mamî-moatükunî ratüpurî-ndamboyahî.
 Nindou mamî ai ratüpurî ranahambo hoafayu ana,
 se ŋgîrî anîhond-ane mbîsei,’ *Habakuk 1:5*
 mehomo,” mehu.

42 Asu Por, Barnabas ai Suda-yafe rotu worî hîñîŋgîrîne hena hafan-
 danîyo, nîmorehî nindowenihî ai hoafiyeihî seiya, “Ŋgoafîmbo nîmarî si
 ranambe hoafi nda süŋgunambo asükai yîhoefîmbo hoafîndafanî,” masei.

43 Rotu worî hîñîŋgîrîhi moanambühi tüküyahindanî, Suda nindou asu
 ndîfo Suda-yafe rotumbo hei-rîhündeimbi ai Por Barnabas yafandî süŋgu
 mahei. Aheimbo dîbafîrînearühi safanîya, “Se Godîndî moanî hîpoambofe
 ranambe nîmboei ŋgei,” masafanî.

44 Asükai ŋgorü ŋgoafîmbo nîmarîmbo si ranambe nindou adükari
 ŋgoafîhündî muŋguambo ai Adükariñdî hoafi hîmborîmbo mafandîhindî.

45 Asu Suda ai nindou afîndî hoeirîhi hehi ŋgusüfoambe moaruwaimaye.
 Ranîyo ai Porîndî hoafi hîfînambo-rîhindühi moaruwai moaruwaimbo-
 marîhindî.

46 Ranîmboyo Por weimbo Barnabas ai yîhîmbokoate hoafiyafoandühi
 safanîya, “Godîndî hoafi sîheimbo boatei mbîhowamboane. Ŋga asu se
 hoafi ndanahambo daboadanambo-arîhindî. Ro rarîhe hohoanîmoayahî,
 se sîheihoari hohoanîmoyeihî seiya, ‘Ro-ana koadürümbo-koadürümbo
 nîŋgombo ra ŋgîrîndefî,’ ase. Ranîmbo anîmbo se hîmborîndei! Haponda
 sîheimbo hîñîŋgîrîhorü hohoa sîhei ndîfo sowana ahehi.

47 Adükari ai yîhoefîmbo hoafiyoöhü yahuya,
 ‘God ai nindou aboedambo-fembo ranahambo muŋguambo hîfî semîndî
 homböhünda
 ro sîhambo Suda-yafe ndîfombo si nahurai hîñîŋgî-marîheanîñî,’ ”
 masafanî.

48 Suda-yafe ndîfo ai hoafi ra hîmborîyei hehi hîhîfî-hîhîfîyeihî
 Adükariñdî hoafi aboed-ane masei. Muŋguambo nindou God ai yangîrî
 gedühi nîŋgombo kamafoareandürî ranai anîhondûmbo-marîhindî.

49 Adükariñdî hoafi ra muŋgu hîfî ranîhü maho.

⁵⁰ Raniyo asu Suda ai ngoafi hifandi-rundeimbi asu Suda-yafe ndifo nimorehi bogori Godimbo hohoan+moyei rihundeimbi ranaheimbo hohoanimo botimar+hindüra Por Barnabasimbo moaruwaimbo-r+hip+rühi ahei ngoafihündi hemafoar+hip+rî.

⁵¹ Ran+mboyafani ai ahei hohoanimo moaruwai ra fifir+mb+r+hinda safani hena nafuimbohünda hifi hasüfi ahafandi yir+fi+h+ndi kükifoar+ine mbur+na asu Aikoniam+nambo mahafani.

⁵² Yifiafi Aboedi ai Andiok+hündi Sisasimbo süngur+horeimbi ranahei fiambe tüküme Feyondüra afindi hihif-hihif+mayei.

14

Por Barnabas ai Aikoniam+hü aboedi hoafi hoafimefani

¹ Aikoniam+hü Por weimbo Barnabas ai asukai mamî rasüngumarineandi. Ai Suda-yafe rotu worambe hafani kefoene hoafi diboador+ine wataporimbo-mar+nandi ranî süngu asu Suda-yafe ndifo afindi ai an+hondümbo-mar+hindi.

² Nga Suda bidifiri an+hondümbo-fekoate-yeimbi ai nimorehi nindowenihi Suda-yafe ndifo bidifiri-yafe ngusüfoambe botimar+hindüramboyei an+hondümbo-r+hindeimbi+mb+o yiboaruko-mar+hindüri.

³ Ai gedühi Aikoniam+hü nimbafan+imbo Adükar+imbo-hündambo y+himbokote hoafiyafani mar+nandi. Raniyo Adükari ai ahafan+imbo ng+n+ndi masagap+ra hepün+feimbi asu ng+n+ndi moatükunî ramar+neanda ai ahafandi hoafi ranai Adükari+ndi hipoambo ra an+hond-ane yaho nafuimeyondüri.

⁴ Nga nimorehi nindowenihi adükari ngoafihündi ai yikürübümehindi. Bidifiri ai Suda-babid+imbo-yahindi asu bidifiri ai Krais+ndi hoafi sowand+fanî hafan+r+nandeimbi babid+imbo-yahindi.

⁵ Süngunambo Suda-yafe ndifo asu Suda ahei bogori-babid+imbo sübabi hoafirundühi yahomoya, "Sihiri ahafan+imbo moaruwaimbo-ndihup+rühi nimoeinambo hifokoandihu-pir+imboane," mehomo.

⁶ Raniyo ai ra fifir+ine hena fefoene hena Rikonia-yafeambe yimbu adükari ngoafi Ristra asu Debi ngoafihü tüküyafine mbur+na ranî hif+kimî mahafani.

⁷ Ran+hü amboani nimbafan+imbo aboedi hoafi wataporimbo-mar+nandi.

Por Barnabas ai Ristrahü asu Debihü aboedi hoafi hoafimefani

⁸ Ristrahü nindow mamî tînarî moaruwaimbü mamaru. Ahandî hondî ai rahurai wakimar+m+indo-ane, nga ngiri hoahoangu ndandi.

⁹ Asu ai Por+ndi hoafi h+mbori+mayua, ahambo h+ambo pariri nüngumbo hoeirira ahandî an+hondümbofe ran+nambo God ai wanjei aboed+indir+imbui.

¹⁰ Ran+mboyu Por ai puküna hoafiyuhü yahuya, "Sihafi tînar+nambo botiyafo nimbafi," mehindowamboye hor+p+r+hoei piyu mburambo hoahoangu wakire marandi.

¹¹ Nindow afindi ai Por ramareandi ra hoeir+hi hehi Rikonia-yei hoafinambo puküna hoaf+yeihî seiya, "God bidifiri nindowambo-yafine henambo sihef+imbo sowana makosafani," masei.*

¹² Asu Barnabas+imbo ndürî Sus dükamar+horî. Asu Por ai hoafi watapor+mbora randeimbi+mayua raniyo asu ahambo Hemis-ani masahündo.

* **14:11:** Ai rarihi hohoan+moyeihi Sus ai ahei adükari bogori god-ani asu Hemis ai Sus+ndi yasimond+hündi hoafi semündü hu hoafiyu-randeimbi-ani masei.

13 Susîndî adükari rotu worî adükari ngoafi hîmboranîkîmî mafondaro. Ranîyo Susîmbo sesi sîhai-randeimbi ai burmakau anamîndî bidîfirî asu nîmî ahurî wofî amboa sifimbi semündü haya adükari ngoafi yipurî nafîtambekîmî sünü tükümeñiyu. Nindou afîndî ai-babîdî Por Barnabasîmbo, “Ai yîhoefî god-anafanî,” sei hehi burmakau hîfokoeffe segopîmbo masei.

14 Nga Kraisîndî hoafi sowandîfanî hafanî-rînandeimbi ai ranî hoafi hîmborîyafanî hena yowanîmbo hohoanîmo-yafandühî ahafandî hoearî hîrîne hena pîpîyafanî hafanî nindou afîndî-yafe mbusümo puküna hoafîyafandühî safanîya,

15 “Wandafî mamî se, nîmboe ramarîhînda? Ro-ana nindou yangîrî se nahurai-anehî. Ro sîheimbo aboedî hoafi wataporîmbo-rîhoanda se nîmîndîkoate-moatükunî ra hînîngîndîhi hehi God Yangîrî Nüngumbü sowana ñgei. Ai sünü, hîfî, sîrîwara asu muñgu-moatükunî ranambe engoro ra nafîmarandî.

16 Horombo God ai nindou muñguambo hîfîhü hînîngîreandüra, ahei hohoanîmo süñgu hei marîhündî.

17 Nga ai anüñgu ra nafuimbohünda sîhefîmbo aboedîreamunî arandî. Ai sîheimbo sünambeahîndî hoe koafoare nûmbür-ambeahîndî sesi yimuñgu-remîndambe sagadürî arandî. Ai sesi afîndî asu ñgusüfoambe hîhîf-hîhîfî sagadürî arandî,” masafanî.

18 Ai ranî hoafi ra wataporîmbo-marînandî, nga nindou ai ahafanîmbo burmakau hîfîkoeffe sîhefembo hohoanîmo-mayei hei, nga ai kîkîfoefe-ndürîmbohünda tîñîrîfomefanî.

Ai Porîmbo nîmoei pîmarundî

19 Ranîyo Andiokîhündî-yomo asu Aikoniamîhündî-yomo Suda bidîrîfî ai sînîmo nindou-yei ñgusüfoambe botîmarundüra ai Porîmbo yîfîmbiyuwa yahomo houmbo nîmoeinamborurü mburu asu ngoafi bidîfirîranî kiafu hüründümo mahomo.

20 Nga Sisasîmbo süñgurîhorî-rîhündeiimbi ai sînei wakîrîhorî manîmboeia ai botîfi haya, asükai adükari ngoafîna mahu. Ranîyu asu ñgorü sina Barnabas dîbombo Debinambo mahafanî.

21-22 Ranî ngoafîhü aboedî hoafi ra bokarîmarî-heneanda asu nindou afîndî ai Sisasîmbo süñgurîhorî-rîhündei-mbîmboyahi tükümeñîndî. Ranîyo asu ai hîhîrîyafîne Rîstra, Aikoniam, asu Andiok ranînambo hafanî süñgurîhorî-rîhündeiimbi ñgînandîfî-nandürühi safanîya, “Se Godîmbo ndondîhi anîhondümbö-ndîhorî ndühündî. Tîñîrîfo afîndî sîhefîmbo tükündîfemboe sîhîrî God ñgînîndî hîfandarandî ranambe hombohünda,” masafanî.

23 Asu mamamî ngoafîhü anîhondümbö-rîhindeimbi ranaheimbo nindou hîfandî-yondürî rambo kafaarîneapurî hena asu sesî wehîyafandühî Godîmbo dîdîbafî-mefîneandî. Asu ai Adükariimbo anîhondümbö-marîhorî ahandî warîwamî aheimbo hînîngî-marîneandürî.

Ai hîhîrîyafîne Siria-yafe-ambe Andiokînambo mahafanî

24-25 Ranîyo ai Pisidia-yafe mbusümo hafanîmbo Pamfiria-yafeambe tüküyafîne Pergahü hoafi-wataporîmbo-rînîrî mburîna asu Atarianambo mahafanî.

26 Ateriahü ai sipambe farîyafîne hena Andiokînambo sepîmîndî maho. Ranîhü horombo Sisasîmbo anîhondümbö-rîhindeimbi ai ahafanîmbo Godîndî ratüpurî ratüpurîmbohünda hînîngî-rîhipîrühî seiya, “God ai

sîhafanîmbo hîpoambo-ndeapîrûhî mbîfarîhepîr-amboane,” masei. Asu ai ratüpurî ra ratüpurîyafanî moendi-marîneandî.

²⁷ Ai Andiokîhü tüküyafîne hena, anîhondümborîhindeimbîmbo gugurî-marîneandürî. Asu muᅅgu-moatükunî God ai ahafandî warî süᅅgu ratüpurî-mayu ranahambo hoafîmefanî. Ai hoafîyafandühî safanîya, “God ai ᅅgorü nafî nafîmaranda Suda-yafe ndîfo ai-amboanî Godîmbo anîhondümborîmarîhorî,” masafanî.

²⁸ Asu ai afîndî si Sisasîmbo süᅅgurîhorî-rîhündeimbîbabîdîmbo mamarîfanî.

15

Serusaremîhü Sisasîmbo anîhondümborîhindeimbî-yafe bogorî ai gugurîmefundî

¹ Ranîyo asu nindou bîdîfirî ai Sudianîpoedî Andiokîna kosîmo Suda-yafe ndîfo Sisasîmbo anîhondümborîwureimbîmbo yamundîrûpurühî yahomoya, “Se Mosesîndî hohoanîmo süᅅgufekoate-ndîmondühî sîhamundî fîhoearî kefe tîrîhefekoate-ndîmondanî asu ᅅgîrî aboedambo-ndafundî,” mehomomo.

² Asu Por Barnabas ai Sudiahündîbabîdîmbo hoafîna sîmborî sîmborî-memo. Ranîmboemo anîhondümborîrundeimbî ai hoafî fîründümondühî yahomoya, “Por, Barnabas asu nindou bîdîfirî-amboanî ai Serusaremînambo mbîhomo-ndamboane. Asu ai hoafî ra Kraisiᅅndî hoafî sowandümo homo-rundeimbî asu hîfandî-rundeimbîbabîdîmbo dîdîboado-mbîrundamboane,” mehomomo.

³ Anîhondümborîhindeimbî ai koamarî-hehipura mahomo. Ai Finisia asu Samaria-yafeambe mbusümondühî homo hoafîyomondürühî yahomoya, “Asu sîhefî ndîfo amboanî Sisasîmbo anîhondümborîmarîhorî,” mehomonda asu anîhondümborîhindeimbî muᅅguambo ai afîndî hîhîfî-hîhîfî-mayei.

⁴ Ai homo Serusaremîhü tükümeᅅfunda anîhondümborîhindeimbî Kraisiᅅndî hoafî sowandümo homo-rundeimbî asu hîfandî-rundeimbî ai ahamumbo hîhîfî-marîhüpürî. Asu Por Barnabas ai muᅅgua-moatükunî God ai ahafandî warî süᅅgu ratüpurîmayu ranahambo hoafîmefînandürî.

⁵ ᅅga asu anîhondümborîrundeimbî Farisihündî bîdîfirî ai botîyafu hoafîyomondühî yahomoya, “Sîhefî ndîfo ai ahamundî fîhoearî karu tîrîmbîhou-ndamboane asu ai Mosesîndî ahînûmbî hohoanîmo süᅅgumbrîhind-amboane,” mehomomo.

⁶ Ranîmboemo Kraisiᅅndî hoafî sowandümo homo-rundeimbî asu hîfandî-rundeimbî ai hoafî ranahandî nîmîndî wataporîyo dîdîboado-fembohünda gugurîmefundî.

⁷ Ai wataporîyomo homo muᅅgumayoa asu Pita ai nüᅅgumbo hoafîyupurühî yahuya, “Wandafî mamî, se fîfirundî horombo hondü God ai seambeahîndî wambo kafaore hîᅅᅅᅅᅅmareandîrî sîhefî ndîfo ranaheimbo wandî yasîmondînambo aboedî hoafî hoafîyowanî hîmborîyohü anîhondümborîfembohünda.

⁸ God ai muᅅguambo nindou-yafe hohoanîmo ra fîfirandî. Ai sîhefî ndîfo ranaheimbo yîᅅnî mehu ra nafuimbohünda Yifîafî Aboedî masagadürî sîhefîmbo masemunî nou.

⁹ Ai moai sîhefîmbo ᅅgorü süᅅgureandühî aheimbo ᅅgorü süᅅgurearü, ᅅga wanî. Ai anîhondümborîmarîhînda asu God ai ahei ᅅgusüfoambe ramareandüra sürühehindeimbî tükümeᅅhindî.

10 Nga nîmboe asu se Godîmbo randîhu hoeindîhurü yahomo houmboa? Se ngîrî sîhefî ndîfoambo sîhamundî fîhoearî karu tîmbîrîhoundsamboane mbîsîmondühi aheiwamî nîmboreimbî moatükunî nandundî. Nga horombo sîhefî amoa asu sîhîr-amboanî nîmboreimbî moatükunî ra ngîrî ndahumîndefî.

11 Suda sîhîrî ndarîhu anîhondümborîhîndî ana, Sîsasîndî hîpoambonambo aboedambo-ndahumboyefî, nga asu sîhefî ndîfo ai-amboanî ranînambo aboedambo-ndahimboyeyî,” mehu.

12 Barnabas Por ai Godîndî ngînîndî nafuimbo moatükunî asu hepünîfeimbî moatükunî ra God ai Suda-yafe ndîfombo ahafandî warîsünggu ramareandî ranahambo ndorîne wataporîmbo-marînandî. Asu munngu ai wataporî ra hîhîmborî-yomondühi hîmbo yangîrî kûmarundî.

13 Hoafî moendîmayowa asu Sems ai hoafîyuhü yahuya, “Wandafî mamî. Se wandî hoafî hîmborîyomo.

14 Saimon ai haponda ndore korîfoare hoafîyuhü yahuya, God ai ahandî hîpoambofe hohohanîmo nafuiyuhü sîhefî ndîfo bîdîfîrambo weangurühi wand-aneî mehu.

15 Asu Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî-yomondî hoafî-amboa mamî yahurai-ane. Ai yaru hoafî nda sürü papîmaründî:

16 Adükarî ai hoafîyuhü yahuya,
‘Defitîndî mamîsîrî ai worî nahurai bîrîmefoendî,

nga sünggunambo ro hîhîndahe koda
asu ahandî mamîsîrî ra asükainda botîndîhe-amboyahî
nîndou ai worî bîrîfoare mbura sîmborî worîmbo-arandî nou.

17-18 Rananîmbo asu nîndou amurî ai randîhi Adükarîmbo kokondî-horîmboyeyî.

Asu munnguambo Suda-yafe ndîfo ro wand-aneî masahî ranai-amboa kokondî-horîmboyeyî. Hoafî nda horombo hondü ndanî-moatükunî tükündîfemboe mehu-ane.

Adükarî ai yare hoafîmayu ai ranî-moatükunî raremarandî,
asu horombo hondü nîndou ai ra fîfîrîmarîhindî,’ mehu.”

Amos

9:11-12

19 Ranîmboyo asu Sems ai hoafîyuhü yahuya, “Ro rarîhe hohohanîmoayahî sîhefî ndîfo ai hîhîrîyahî Godîmbo sowana mahei ranaheimbo sîhîrî ngîrî tîngîrîfo ndahundürî.

20 Wanî, nga sîhîrî aheimbo pasambe ndandîhu hoafînde-fomboane. Kabomombo sesî dîdîbafîfe sîhefeimbî sesîpoanî, nîmorehî sîsîhîmopoanî asu anamîndîhoandî bîrabîrîyopoanî, nînîhondî amînda-wofîfeimbî asu horî sesîpoanî.

21 Ai ngîrî randîhindî ra nîmboe horombo peyomo houmbo haponda munnguambo ngoafî adükarambe nîndou ai Mosesîndî hoafî bokarîhoemo arundî. Asu munnguambo ngoafîmbo nîmarîmbo si ranambe Suda-yeyî rotu worambe ritimîru arundî,” mehu.

Suda-yafe ndîfo anîhondümborîhîndeimbî ahei pas-ane nda

22 Ranîmboane asu Kraisîndî hoafî sowandümo homo-rundeimbî-yomo hîfandîru-ndeimbî-yomo asu anîhondümborîhîndeimbî-yeyî ai hoafî fîrîhümündîhi seiya, “Sîhîrî-hündî bîdîfîrî ai Por Barnabas babîdîmbo Andiokînambo hombohünda koandîhehu-purîmboane,” maseî. Ai Suda, ahandî ndürî ngorü Barsabas, asu Sairas ahafanîmbo ngafanî sei hîningîmarîhipîrî. Yimbu ai anîhondümborîhîndeimbî-yeyî bogorî-yafanî.

23 Ahafandî warîhü ai pas mamî koarîhoe-mondühi hoafîyo-mondühi yahomoya:

“Ro Kraisîndî hoafi sahumîndefî hefi rîhundeimb-aneî asu hîfandîrîhu-hundeimb-aneî. Suda-yafe ndîfo anîhondümborîhindeimbi Andiokîhü, Siriahü, Sirisiahü anîboadei, se karîhasîhandürî.

²⁴ Ro hîmborî-yeifîmboaneî rohündî bîdîfirî ai homo wataporî-memondamboyo sîhei hohoanîmo mamîkarî-marandürî, nga asu ro moai ahamumbo randundî seî.

²⁵ Ranîmboane asu ro hoafi firîhumîndefî mburîhu seîya ro nindou sîheimbo sowana koandîhe-hupurîmboyefî. Ro nindou ra yîhoefî ngunindî Barnabas asu Por-babîdî koamarîhehupîrî.

²⁶ Ai moai ahafandî fimbo hohoanîmo-yafanî, nga ai sîheî Adükarî Sisas Kraîs ahambo-hündambo ahandî ratüpurî ratüpurî-mayafanî.

²⁷ Ranîmboyefî ro Sudas asu Sairasîmbo koandîhehupîra ngafanî hoafi ro sürü paparîhundî rahurai randîne ahafandî yafambenambo hoafîndamboyafanî.

²⁸ Yîfiâfî Aboedî ai yîhoefî mbusümo nîmarîmbo asu ro mamî mamberîhu hohoanîmo-yefühî seîya, ‘Ro ngîrî ngorü tîngümbî hohoanîmo sîhei wamî nandîhundî,’ maseî, nga se ndanî hohoanîmo yangîrî anîmbo randîhimboyei.

²⁹ Se kabomombo sesi dîdîbafîfe sîhefeimbi sesîpoanî, horî sesîpoanî, nîhîndî amînda-wofîfeimbi sesîpoan, nîmorehî sîsîhîmopoanî asu anîmîndîhoandî bîrabîrî-yopoanî. Se ranî hohoanîmo süngufepoanî. Se ranî-moatükunî ra hînîngarîhindî ana, aboedîndeimboyei. Yîhoefî hoafi ndear-ane, nga se aboedî nîboadei,” mehomo.

³⁰ Ranîyo asu Serusaremîhündî anîhondümborîhindeimbi ai nindou yimbuyimbu ra koamarî-hehipura Andiokînambo mahanîmo. Asu ai anîhondümborîhindeimbi gugurundürî mburu pas ra masabudürî.

³¹ Anîhondümborîhindeimbi ai pas ranambeahîndî aheimbo ngînemîndîndürîmbo hoafi hoeirîhi hehimbo hîhîf-hîhîf-mayei.

³² Sudas asu Sairas ai Godîndî hoafi hoafîyafanî rînandeimb-anafanî. Ranîyo asu yimbu ai aheimbo afîndî ngînemîndîmbo hoafi hoafîyafîndürî marînandî.

³³⁻³⁴ Yimbu ai Andiokîhü nîngo-nîngo-yafîne mburîna anîhondümborîhindeimbi ai ahafanîmboya, “God ai aboedî-aboedî mbîreapîr-amboane asu ngusüfoambe afurînde kündeambui,” sei hehi nindou koamarî-houpîrî ranahamumbo sowana koamarîhehipîra hîhîrîyafîne mahafanî.

³⁵ Nga Por asu Barnabas ai Andiokîhü manîmbafanî. Ranîhü yimbu ai nindou bodîmondi-babîdî Adükarîndî hoafi bokarîhe-neandühî yamundî-marîneandürî.

Por Barnabas ai yûkürübî-mefîneandî

³⁶ Süngunambo Por ai Barnabasîmbo hoafîyundühî yahuya, “Sîhîrî munju ngoafi adükarî sapo Godîndî hoafi horombo bokamarî-hehoandî ranî ngoafînambo anîhondümborîhindeimbi ai nüngumbayahi ranîndüfosimbo gagimboane,” mehu.

³⁷ Barnabas ai Sonîmboyu Makîmboyu randeimbi-mayu ranahambo ai-babîdî semündü hombo mehu.

³⁸ Horombo Son Mak ai Pamfîria ngoafîhü ahafanîmbo hînîngîmareapîrî, nga moai ai-babîdî Adükarîndî ratüpurî, ratüpurîyu hu. Nga asu Por ai ahambo moai semündü-hombo yîfirîyu.

³⁹ Yimbu ai sîmborî hoafîyafîne hena yûkürübî-mefîneandî. Barnabas ai Mak serümündü haya sipambe farîyafîne hena Saiprusînambo mahafanî.

⁴⁰ Nga Por ai Sairas serümündü mahafanî. Anîhondümbö-rîhindeimbî ai ahafanîmbo hoafîyeihî seiya, “Adükarî ai sîhafanîmbo moanî hîpoambo-ndeapîrühî mbîfarîhepîr-amboane,” masei.

⁴¹ Yimbu ai Siria, Sirisia-yafeambe hahabodîfanî wakîrîneandühî anîhondümbö-rîhindeimbîmbo ngînîmarî-nandîfînandürî.

16

Timoti ai Por-dîbo mahu

¹ Por ai Derbe ngoafî hu ngasünde haya Ristra ngoafîna mahu. Sisasîmbo süngürürî-randeimbî mamî, ahandî ndürî Timoti ai ranîhü mamaru. Ahandî hondî ai Sudahündî anîhondümbö-reandeimbîyo, nga asu ahandî afîndî anîmbo Grikîhündîyu.

² Ristrahündî asu Aikoniamîhündî anîhondümbö-rîhindeimbî ai Timotimbo ahînyeihî seiya ai nindou aboed-ani masei.

³ Asu Por ai Timotimbo ahandî süngu semündü-hombo yahu haya ho-hoanîmo-mayu. Ai Sudahündî ranî hîfîhü manîngomo ranahamumbo hohoanîmoyuhü ahambo serümündü haya ahandî fi hoearî ra karirî tîmarîherü. Sapo muᅅguambo ai fîfîrundî Timotindî afîndî ra Grikîhündîmayuwambo.

⁴ Ai ngoafî adükarînambo homo tüküyafu, homo tüküyafu rundühîyo asu horombo Kraisîndî hoafî sowandümo homo-rundeimbî asu hîfandî-rundeimbî Serusaremîhü hoafî ranî sünguru masîhoemo ra anîhondümbö-rîhindeimbîmbo masabudürî.

⁵ Asu ranîmboyo Kraisîndî nendî ranai hoafî ranînambo ngînîndî anîhondümbö-rîhindühî muᅅguambo si aho ra nindou ai afîndî tüküyahi marîhündî.

Por nindou mamî Masedoniahündî hoeimarirî

⁶ Ngîmî ai Frigia, Garesia-yafeambe homondane, Yifiafî Aboedî ranai ahamumbo nindou Esia hîfambe ranaheimbo Godîndî hoafî hoafîyondürîpoanî meho.

⁷ Ranîyomo ai Bitinia hîfînambo hombo yahomo houmbo Misia-yafe yüpupuikîmî tüküyafundane, asu Sisasîndî Yifiafî ranai ahamumbo ranafî hombo yowanî mehoperî.

⁸ Ranîyomo asu ai Misia nafîyafu hou Troas ngoafînambo mahanîmo.

⁹ Ranîyu asu ranî nîmbokoanî Por ai yafogoadînambo nahurai ranîpoanîmbo moatükunî hoeireandane, nindou mamî Masedoniahündî ai botîfi nüᅅgumbo hütî-hütirürühî yahuya, “Se ndanafî kosafî yîhoefombo farîhawamunî,” mehu.

¹⁰ Por ai ranî-moatükunî hoeire hayamboyo ro hohoanîmo-yefomboanefî God ai ranaheimbo ahandîmayo hoafî ra hoafîmbohünda koamarîhemunî. Ranîmboane asu nîmehünou ro Masedonia hîfînambo hombo naporîhundühî nafî kokomarîhundî.

Ridia ai Godîndî hoafî süᅅgumareandî

¹¹ Sipambe farîyahu Troas ngoafî hînîngîrîhu hohu asu Samotres airanînambo hefî asu ᅅgorü sihü Neaporis ngoafîhü tükümehündî.

¹² Ranîyefî asu ranîhü hînîngîrîhu hohu hefî, Firipai ngoafîhü tükümehündî. Masedonia-yafe hîfambe Firipai ngoafî adükarî Rom ai hîfandî-marundî. Ranîhü tüküyahu yahunümbî nîmbî manîmboefî.

¹³ Ngoafîmbo nîmarîmbo si tüküfeyoane, asu ro hefî ginîrûmbî ngoafî tebünanî tüküyahu mburîhu, hoekîmî mahefî. Hoe ranî fikîmî ranîpoanîmbo fondî Godîmbo dîdîbafî-fembohünda fondî mbanîᅅgoyo

sefi hoahumboyefî mahefî. Ranîhü nîmorehî bîdîfirî ai guguriyahi nîmarei-ane asu ro ai-babîdî wataporîmayefî.

¹⁴ Nîmorehî mamî adükariŋgoafi Taiatairahündî, ahandî ndürî Ridia, ai hoafi ro hoafîmayefî ra hîmborîmayo. Ranai ana Godîmbo didîbafîfe hoafîyorandeimbî asu ai hamburî hoearîfihî kaki semîndî-randeimb-ane. Adükari ai ahandî ŋgusüfoambe hohoanîmo botîmare-andamboyo Por ai hoafi, hoafîmayu ra anîhondümbö-mareandî.

¹⁵ Ai ahandî worambeahîndî-babîdîmbo hîmoni hundürümayeri. Ai hîmoni hundürüyo mbura yîhoefîmbo hoafîyohü yahoya, “Se ro Godîmbo anîhondümbö-marîhinî ra fîfirîndundühî ana, se wandî worambe dîfomo nîmandomo,” meho. Ai yîhoefîmbo hütî-hütî-maramuna-mboyefî, asu ro ahandî hoafi süngu mahefî.

Por ai Sairas-dîbo Firipai ŋgoafîhü karabusî-mefîneandî

¹⁶ Mamîmbo ro Godîmbo didîbafîfembo fondühî hefane, moanî ratüpurîyo-randeimbî nîmorehî mamî yîhoefîmbo nafîni hoeimareamunî. Ŋga moaruwai nendî ahandî fiambe nîmarîmbo nîni-moatükunî süngunambo tüküfemboayo ra hoafîyo-marandî. Ranîmboyo asu nindou ai ahandî hoafi hîmborîmbo ranahambo hîfandîru-rundeimbî ahamumbo kaki adükari sahüpurî marîhündî.

¹⁷ Ranîyo nîmorehî ranai Por-babîdîmbo yîhoefî süngu hohüyo asu ai yare puküna hoafîyowohü yahoya, “Nindou ndanai ana God Nîmoamo Hondü amaru ranahandî ratüpurîyomo-rundeimb-anemo. Rananemo asu God ai sîheimbo aboedambo-fendürîmboayu hoafi ra hoafîyomo rundühanemo,” yaho marandî.

¹⁸ Muŋguambo si ai rapomayo hoamboyo asu Por ai ranahambo yîboaruko-yîboarukofi haya, asu ai hîhîrîfi nüŋgumbo moaruwai nendî amaro ranahambo hoafîyundühî yahuya, “Ro Sisasîndî ndürînambo hoafayahî se nîmorehî ranahambo hîniŋgîndo hawa ŋgafi,” mehundo. Ranîyo asu moaruwai nendî ranai mamî ranî sîmboanî hîniŋgîre haya maho.

¹⁹ Ahambo hîfandîru-rundeimbî ranai ahamundî kaki semîndî nafî awarîmarîhoayo ra fîfirîmarundî sapo nîmorehî ra ŋgîrî nîni-moatükunî tüküfemboayo ra asükai hoafîndo. Ranîmbo-anemo ai Sairas asu Por ahafanîmbo kîkîhîrîpîndümo mburîmbo kiafu hürüpündîmo nindou adükari ahamundî koadürü guguru nîmarîmo rundühî mahomo.

²⁰ Ai ahafanîmbo sowapündümo nindou hoafi hîmborîyomo-rundeimbî ahamumbo soana homo hoafîyomondühî yahomoya, “Nindou yimbu ndanana Sudahünd-anafanî, ŋga aiyafanî nindou sîhefî adükariŋgoafîhü amarei ranaheimbo moaruwai hohoanîmo botîmarîneandî.

²¹ Ran-anafanî nindou Romîhündî sîhîrî ahînûmbî hohoanîmo süngukoatembo-mayo ranahambo yamundarîneandî,” mehomo.

²² Ranîyei asu nindou afîndî ranai ahafanîmbo ranîmbohünda papîhoafi-marîhüpîrî. Ranîyomo asu hoafi hîmborîyomo-rundeimbî ai ahafandî hoearî yümündühaupürî mburu hoafîyomondühî yahomoya, “Ahafanîmbo wofî bogorînambo harîmbemopîra-mboane,” mehomo.

²³ Ranîyomo asu ahafanîmbo wofî bogorî-mayo ranambo puküna buburüpîrî mburu, asu karabusî-marupîrî. Ranîyomo nindou karabus worî hîfandî-randeimbî ahambo hoafîyomondowohü yahomoya, “Se ahafanîmbo wudîpoapondo hîbadapîrî,” mehomo.

²⁴ Ranîyu nindou ranai hoafi ranahambo hîmborîyu mbura ahafanîmbo karabus worî safambe ragu nîmî ahi yîrîfoneimbînambo yitîŋarîhü hüputüpu-rapürîmündî hîniŋgîmareapîrî.

25 Ranîyafanî Por Sairas ai nîmbî mbusümondühi nîmarîfanîmbo herüyafandühi Godîmbo dîdîbafî-mefîneando. Asu nindou bîdîfirî karabusîyafu mamarîmo ranai ahafanîmbo hîmborî-memopîrî.

26 Asu nîmehünou hîfîhe afîndî tüküfehüyo karabus worî kambohoanî ranai fîfîmîmayo. Ranîyo nîmai yipurî ranai sübüdîhoehüyo nindou karabus worambe mamarîmo ahamundî fîhîndî sen makiaro ra fufurîmarîhoayo.

27 Ranîyu asu karabus hîfandarandeimbî ranai botîfi yipurî sübüdîhoai menjorowa hoeire haya nindou ai mbafefou yahu haya yîhîmboyuhü penau hoandarî semündü haya wandîhoarî hîfokoandîhea yahu haya ramefiyu.

28 Nga Por ai heiyuhü yahuya, “E! Se sîhafî fi yimbündamboyafî! Ro-ana munju amarefî,” mehuamboyu.

29 Ranîyu karabus hîfandî-randeimbî ai nindoumbo hai sowandümo sînîmo yahu mîngîyu hoafîyu mbura nîmai worî safambe pîpîyu hu Por Sairas yafandî yîrîkîmî hîhamîndarîyuhü piyu menjuru.

30 Ranîyu ai ahafanîmbo sepîrîmündî weindanî hüfu nîmarümbö hoafîyupurühî yahuya, “Rîtîfo yîmbu, ro nînî nününgundîheanda God ai wambo aboedambo-mandeandîra?” mehuamboyafanî.

31 Asu ai sîmborî safanîya, “Se Sîsas Adükarî ranahambo anîhondümböndîworanî anîmbo asu God ai sîhambo, sîhafî worambeahîndî-babîdî aboedambo-ndeandürümbui,” masafanî.

32 Asu ranîyo Por Sairas ai karabus hîfandî-randeimbî-mayu ranahambo nindou mamî ranî worambe manîmboei aheimbo kameihî parînerî hena Adükarîndî hoafî hoafîmefînandürî.

33 Ranîyo asu ranî nîmbokoanî karabus hîfandî-randeimbî-mayu ranai ahafanîmbo sepîrîmündî mbura ahafandî masîmei ra popoaimarandî. Ranîyo asu ai ahandî fikîmînîndî-babîdîmbo munju hundürümayeî.

34 Ranîyu ai ahafanîmbo sepîrîmündî hafu ahandî worambe nîmarümbö sesî sagapîra masowasîfanî. Asu ai ahandî fikîmînîndî-babîdî haponda Godîndî hoafî hîmborîyeî mburîhü anîhondümbö-marîhindî ranîmbohünda hîhîf-hîhîfîmayeî.

35 Ranîyomo siambe hoafî hîmborîyomo-rundeimbî ai prisman bîdîfirî koarîhoupurühî yahomoya, “Hapoana se nindou yîmbu ranahafanîmbo hînîngîndowapîra mbîhafanda-mboane,” mehomo.

36 Ranîyu nindou karabusîmbo hîfandî-randeimbî ai Porîmbo hoafîyundühî yahuya, “Hoafî hîmborîyomo-rundeimbî ai ‘hînîngîndowapîra mbîhafanda-mboane,’ mehomonda-mboanahî sînî hoafayahapîrî, nga hapoana se aboeda ngafanî,” mehupîrî.

37 Asu Por ai prismanîmbo hoafîyupurühî yahuya, “Ro-ana Romîhünd-anehî, nga ai yîhoehîmbo nînîhümböyo hoafî hîmborambe nindou hîmboahü buburümünî mburu, karabus worambe koamafoarümünî. Asu ran-anemo haponda ngoafîna yîhoehîmbo dîbo semîndîmunî koehefembo hohoanîmoemo. Refeana wanî! Nga ahamundîhoarî anîmbo sîfomo sowandümomünî koarîhoumuna ngemboyehî,” masafandamboemo.

38 Asu prisman ranai ahafandîmayo hoafî ra hoafî hîmborîyomo-rundeimbîmbo hoafîmemo-puramboemo. Ranîyomo asu Por Sairas ai Romîhünd-anafanî hoafî ra hîmborîyomo mburu yîhîmbo-memo.

39 Ranîyomo asu ai homombo ahafanîmboya, “Karîhapîsî, ro hütîyefî,” yahomo mburu moanambühî sowapündümo mahomo. Asu ranîyomo

ahafanîmbo hoafiyomopîrûhi yahomoya, “Se ngoafi nda hîningîndîne hena ngorü goanîni ngafani?” mehomu.

⁴⁰ Ranîyafani ai karabus worî ra hîningîrîne hena Ridiandi worîna mahafani. Ranîhü anîhondümborîhindeimbi ai mafandi-hindamboyo asu aheimbo ngusüfoambe kikîmi-foarîneirî hena mahafani.

17

Tesaronaike-hündî ai Por Sairasîmbo hürütümarîhüpîrî

¹ Ranîyafani Por Sairas ai hafani Amfiporis Aporonia ngoafi kefoene hena hafani Tesaronaike ngoafîhü tükümeñeandi. Ranîhü Suda-yafe rotu worî mamî mafondaro.

² Ranîyu asu Por ai yaremarandi süngu Suda-yafe rotu worambe kefuai hüfu nîmarümbu ngîmîmbo moani nîmarîmbo si ra ai-babîdîmbo Baibor-ambeahîndî hoafi ranahambo ndorîhi wataporîmbo-marîhündî.

³ Ai aheimbo Godîndîmayo hoafi ranahandi nîmîndî ra wataporîmbo-randühi yahuya, “Nindou God ai ahambo nîmorehi nindowenihîmbo aboedambo-fendürîmbo kafaorîrî hîningîmarîrî ra Krais-ani asu ai asübusî afîndî semündü haya yîfîyu mbura asükaiyu botîmefiyu,” mehu. Asükaiyu hoafîyuhü yahuya, “Sisas ndanahambo ro sîheimbo hoafayahî ai Krais-ani,” mehu.

⁴ Nindou bîdîfirî ranîhündambo ai hoafi ranahambo anîhondümborîhi mburîhü, Por Sairasî-yafandi süngu mahei. Nindou bîdîfirî Grikîhündî Godîmbo hohoanîmo parîhoreimbi asu nîmorehi afîndî bogorîmbo-yahindeimbi ai-amboa ahafandi süngu mahei.

⁵ Ranîmboyo asu Sudahündî bîdîfirî ai ngusüfoambe moaruwai-marapura nindou bîdîfirî funîru wakîrundeimbi maketambe manîngomo ranahamumbo gugurîmarüpura ai homo nindou afîndî gugurîpurî mburîmbo hohoanîmo botîmarîpura ngoafambe ngînîndî hoafemo wakîmarundi. Ranîyomo asu ai Por Sairas kikîhepîmîndî nindou afîndî burîmemo ranahamumbo sowana sepîmîndî homböhünda ahafanîmbo kokorupîrûhi Sesonîndî worîna pîpîna mahomo.

⁶ Nga ranîyomo ahafanîmbo hoiefepîrîkoate-yomondühi-yomo, ai Sesonîyu asu anîhondümborîndeimbi bîdîfirî-yomo ahamumbo nindou bogorîmboyafu mamarîmo ahamumbo sowana kiafu hürüpundümo mahomo. Ai homo puküna hoafiyomondühi yahomoya, “Nindou ndanai ana munguambo hîfî ranîhü moaruwai hohoanîmoyomo marundi rananemo asükai haponda ndanîhü tüküyafu anîngomo.

⁷ Asu Seson ai ahafanîmbo worînimareapîrî. Nga nindou mungu ndanai ana adükari bogorî hondü Sisarîndî ahînûmbî hohoanîmo gogonîmbo-rîheneandühi safanîya, ‘Awi nindou adükari bogorî ngorü manüngu, nga ahandî ndürî Sisas-ani,’ safanî marînandi,” mehomu.

⁸ Ranîyomo ngoafîhündî bogorî-yomo asu nindou afîndî-yei ranai hoafi ranahambo hîmborîyei hehi afîndî hohoanîmoyeihî ngusüfoambe moaruwai-marandürî.

⁹ Ranîmboemo nindou bogorî ai Sesonîyu bodîmondî-yomo ahamumbo kot pemîndomo mehomonda asu ai kakî masabupura hîningîmarîpura mahomo.

Por Sairas ai Beria ngoafîhü mamarîfani

¹⁰ Mamî ranî nîmbokoanî anîhondümborîhindeimbi ai Beria ngoafînambo Por Sairas koamarîhehipîra mahafani. Ai hafani Beria

ngoafîhü tüküyafîne mburîna Suda-yafe rotu worî mafengoro ranambe kefoene mahüfanî.

¹¹ Beria ngoafîhü Suda mamarei ahei hohoanîmo ra Tesaronaikahündî-yafe hohoanîmo ngasündîmareandî. Beriahündî ai Por Sairas-yafandî hoafî hîmborîyei mburîhü, asu hoafî ranahambo masahümündî. Ranîyo ai munguambo si maho Bukambeahî hoafî ra hoeirîhi marîhündî ahafandî hoafî ra anîhondümbayo sei hehi.

¹² Ranîyei asu Sudahündî afîndî ranai hoafî ranahambo anîhondümbomarihindî. Asu Grikîhündî nîmorehî ndüreimbî bogorîmbo-yahindeimbî afîndî asu nindouwenihî afîndî ai hoafî ranahambo anîhondümbomarihindî.

¹³ Por ai Beriahündambo Godîndî hoafî bokari-marîhendürî ranahambo Tesaronaikahündî Suda ai hîmborîyei hehi Beria ngoafîhü amboa hei tükümehindî. Ranîyo asu Tesaronaikahündî ai nindou Beriahündî-mayeî ahei ngusüfoambe moaruwai hohoanîmo botîmarîhindürî.

¹⁴ Ranîyei asu anîhondümborîhindeimbî ai hohoanîmoyeîhi seiya Porîmbo moaruwaimbo ndîhorîmboyei sei hehi ahambo hoekîmî koamarîhehora mahanu, nga Sairas Timoti ai Beriahü mamarîfanî.

¹⁵ Ranîyomo nindou bîdîfîrî ai Por sowaründümo hou ai-babîdî Atens ngoafîna mahomo. Asu Por ai yahuya, “Sairas Timoti ai nîmai wambosowana mbîsîni-fandamboane,” mehuamboemo asu hoafî ra sowandümo hou hîhîriyafu Berianambo mahomo.

Porî ai Atens ngoafîhü Godîndî hoafî hoafîmayu

¹⁶ Por ai Atens ngoafîhü Sairas asu Timoti ahafanîmbo hîfandapîrühî nîmarümbö hoeireandane, ngoafî ranîhü tîkai god sîsamî afîndî burîmayo ranîmbo ngusüfoambe nîmbîmayu.

¹⁷ Ranîyu Por ai Suda-yafe rotu worambe Grikîhündî bîdîfîrî asu Suda bîdîfîrî anîhondümbö Godîmbo hohoanîmoyomo-rundeimbî ahamumbo wataporîmbo-marapurî. Ranîyu munguambo si maho ra nîmorehî nîndowenihî maketambe gugureyahi nîmareiane, hu ai-babîdî nîmarümbö wataporîyu marandî.

¹⁸ Ranîyomo Epikurian asu Stoik fîfîrîrundeimbî nindou ranai Por-babîdî hoafînambo sîmborî-sîmborî-memo. Ai yaru hoafîyomondühî yahomoya, “Nindou hoafî afîndeimbî ndanai nîni hoafî, hoafînda yahumboyuwa?” mehomo. Asu bîdîfîrî ai hoafîyomondühî yahomoya, “Awi, ai ndîfo-yafe sîsamî god mamî ranahambo hoafîmbo yahumboani,” mehomo. Nga Por ai Sisas yîfîhündî botîmefîyu hoafî ra hoafîmayuwambo ranîmboemo asu ai rahurai yaru hoafîmemo.

¹⁹ Ranîyomo ai kansîr Areopagus wafuwamî mafandundî ahamumbo sowana Porîmbo sowaründümo mahafomo. Ai homo ahambo hoafîyomondühî yahomoya, “Ro sîmborî hoafî nda se nindou aheimbo hoafîyafî arandî ra hîmborîmbo sefomboanefî.

²⁰ Asu ro sîhafî hoafî ra hîmborîyefî hohu hoafî ranahandî nîmîndî ra fîfîrîndîhu sefomboanefî,” mehomo.

²¹ Nga nindou Atens ngoafîhü amarei anei asu ngorü ngoafîhündî sühüsi Atens ngoafîhü amarei anei ranai moai amurî hohoanîmoyeî rîhündî, nga wani. Ai ana hoafî sîmborî engoro ranahamboane hoafîyo asu hîmborîyo ranîmbo yangîrî hohoanîmoayeî.

²² Ranîyu asu Por ai Areopagus wafuwamî kansîr-yomondî mbusümo nüngumbo hoafîyuhü yahuya, “Nindou Atensîhündî, ro hoeirîheandane se-ana munguambo god ranaheimbo süngufe hohoanîmo-ane hohoanîmo-memo.

23 Nga ro nafîna habodîhühi sihei sisami god hoeimarîheandürî. Asu sisami godimbo sesi sihefe randeimbi fondi mamî hoeimarîheandi ranîfîhi se sürü papîmarîhündî ra yare hoafi+yowohü yahoya, 'Ndanana sisami god ro fîfîrîfekoate-mayefî ran-ane,' meho. Nga asu se moai ranî god ra ahambo fîfîrîhorî, nga se ahambo moanî hohoanîmoyei marîhündî God ranahambo haponda ro hoafîndahandürî samboanahî.

24 God ai hîfî nafîra mbura asu munjuambo moatükunî ranîfîhi nafîra hîningîmareanda anîngo ranai Adükar-ani sünambeahi asu hîfîni. Ranîmboani aiana ngîrî nindou ai ahei warînambo worîmbo-rîhündeimbi worî ranambe ana nîmandu, nga wanî.

25 Ai moai rananî moatükunî mbonîmboramündî randî ranîmboane asu ngîrî nindou ahei warîna ahambo raranî-moatükunî fandîhehurî. Sapo ai-ani nindoumbo yangîrî nîngombo hohoanîmo, yafui asu munjuambo ranî-moatükunî ra saimunî arandî.

26 Amoa mamî ranahandambo-hündîyo God ai nindou munjuasîrî nafîmarandî munjuambo hîfîhü nîngombohünda. Asu ai ahandîhoarî horombo nindou ranîhü nîngombo asu hîfî yûpupui kîkîre hîningîmareandi.

27 God ai yare hîningîre hayambo hohoanîmoyuhü yahuya, 'Ranîhü dîboadimbo anîmbo asu ai wambo ro anîmboahi ra koko-mbîrîhündîramboane,' mehu. Ranîmbo-hündambo anîmbo nindou ai God nahi anîngurî ranahambo kokondîhorî hoeindohorî-mboyei. Nga God ai mamami sihefîmbo sowahî anîngunîyupoanî.

28 Sîhîrî ai-dîbo yangîrî anîmboefî, ai-dîbo ahahabodefî asu ai-dîbo-aneefî anîboadefî. Rahurai-ane sihei herü fîfîrîrîndeimbi bîdîfîrî ai yaru hoafi+yomondühî yahomoya, 'Sîhîrî-amboanî Godîndî nîmor-aneefî anîmboefî,' mehomo.

29 Sîhîrî Godîndî nîmor-aneefî asu ngîrî sîhîrî randîhu hohoanîmondefühîya, God ai gor, sirfa kapa, nîmoei ranî sisamiyu mbîsefî. Asu ngîrî hohoanîmo-ndefühîya, God moanî sihefîhoarî hohoanîmoyefî hohu sihefî warînambo nafîmarîhur-ane mbîsefî, nga yowanî. God ai-ana gor, sirfa kapa, nîmoei ranî sisamiyupoanî.

30 Horombo nindou ai Godîmbo fîfîrîfikoate-mayeiambu rasîmboanî ai moai aheimbo ngîndîrandürî. Nga hapondanambe ai munjuambo nindou munjuambo hîfîhü ranaheimbo yahuya, 'Se sihei hohoanîmo moaruwai daboadanambo-ndîhi hehi wandî hohoanîmo süngundîhindî,' mehu.

31 Nga asu ai mamî sihî dîbonîyu hîningîmareandi si ranambe ai mbumundî hohoanîmo süngundeandühî ahei hohoanîmo ranî simogodühî munjuambo nindou yîbobo-ndeandürîmbui. Nga ai nindou mamî ranî-moatükunî ra hîfandîmbohünda hîningîrîrîmboani. Nindou ra yîfîmayuwa God ai honjuambeahîndî botîmarîrî ranani, nga ranahambo anîmbo sîhîrî anîhondümbö-ndîhurîmboane," mehu.

32 Nindou bîdîfîrî ai nindou yîfîhündî yangîrîfembo hoafi ra hîmborîyomo houmbo-yomo asu ai ahambo sisîndî hoafi-marurî. Nga bîdîfîrî ai hoafi+yomondühî yahomoya, "Asükaindefî ranî-moatükunî ranahambo sîhafî hoafi hîmborîndefo," mehomondo.

33 Asu Por ai kansîrî-yomondi wataporî yare hîningîreapurî haya mahu.

34 Nindou bîdîfîrî ai ahambo süngurîhorühî hoafi ranahambo anîhondümbö-marîhindî. Nindou mamî ahandî ndürî Dionisiüs Areopagusîhündî ai kansîrîmbofî mamaru. Asu nîmorehî ahandî ndürî

Damaris ai-amboani anihondümbö-mareanda asu nindou bidifiriyeyi hoafi ranahambo anihondümbö-marihindi.

18

Por Korin ngoafihü amaru

¹ Süngunambo Por ai Atens ngoafi hinigire haya Korin ngoafina mahu.

² Ranihü ai Sudahündi mamî ahandî ndürî Akwira hoeimarirî. Aiana Pondus-hündiyu. Nindou ranîyu ai ahandî nîmorehî Prisira-dîbo Itari hîfî hinigirîne hena asu Korinîna mahafe. Nindou mamî Rom ngoafihü adükari bogorîmbofi nîmarümbî ahandî ndürî Krodius ai Sudahündî nindou mungu aheimbo yahuya, “Se Rom ngoafi nda hinigîndîhi hehimbo ngorü hîfîna-ndahindî,” mehuamboyafe ai Korinînambo mahafe. Ranîyu asu Por ai ahafembo ranihü hoeifepîrîmbo mahu.

³ Nindou yimbu ranai Por-babîdî mamî ranî ratüpurî ra ratüpurîyeyi rîhündembî wamboyu Por ai, ai-dîbo nüngumbo serî worî kakiyeyi marihündî.

⁴ Munguambo moani ngoafimbo nîmarîmbo si Por ai Suda-yafe rotu worambe kefuai hüfu nüngumbo Sudahündî nindou ranaheimbo wataporîyu marandî. Nindou Sudahündî asu Grikîhündî aheimboya ahei ngusüfoambe botîndîheiranî asu Sisasîmbo anihondümbö-mbîrîhinda yahuhayamboyu hüfu hoafîmendürî.

⁵ Sairas asu Timoti ai Masadonia hîfî ra hinigirîne hena Korin ngoafina kosafandanî Por ai Sudahündî ranaheimbo aboedî hoafî yamundeandürühî manüngu. Ai Suda-mayeyi aheimbo anihondümbö hoafiyundürühî yahuya, “Sisas ana nindou God ai nindou aboedambofembo kafoarirî hinigîmarirani,” mehu.

⁶ Nga ai ahandî hoafî ra sahümündi pirîhi mburîhü asu ahambo tirîfoarîhorî hoafîmehündo. Ranîyu asu Por ai ahandî hoearî fihîndî düdübudî püpürüfî-foareandühî simborî hoafiyundürühî yahuya, “Se hoafî ra hîmborîkoate-yeyî awararîhehindî ana, ro hütîrîharüpoanî, nga sîheihar-anei. Nga haponda ndühündâ ro-ana sîheimbo hinigîndîhearü hehea asu nindou sîhefî ndîfo sowana, ngamboyahî,” mehu.

⁷ Ranîyu asu ai rotu worî ra hinigire haya worî akîmî Titius Sastusîndî worîna mahu. Nindou ranai ana Suda-yafe ndîfoyu, nga asu Godîndî hoafî süngure randeimbîyu.

⁸ Suda-yafe rotu worî hîfanda-randeimbî ahandî ndürî Krispusîyu asu ahandî fikîmînîndî-yeyî ai Adükarîmbo anihondümbö-marîhorî. Asu nindou afîndî Korin ngoafihündî ranai Porîndî hoafî ra hîmborîyeyî mburîhü anihondümbö-marîhinda aheimbo hundürûmarandürî.

⁹ Por ai mamî nîmbokoanî ranîpoanîmbo moatükunî yafogoadînambo nahurai hoeireandane, God ai hoafiyundühî yahuya, “Se yîhîmbo-ndamboyafî, nga hoafîndafî ndandî.

¹⁰ Nga ro se-dîbo nîmboamboanahî ranîmboane asu sîhambo nindou ngorü ai ngîrî moaruwaimbo-ndeanî. Nga wandî nendî afîndî ai adükari ngoafî ndanîhü nîmandeimboyeyî,” mehu.

¹¹ Ranîmboyu Por ai mamî hîmbanî asu 6 amoamo ranîhü nüngumbo Godîndî hoafî aheimbo yamundeandürî marandî.

¹² Gario ai Akaia-yomondî gafman bogorîmbofi nünguambeahiyo asu Suda ai mamîhüyafu mburîmbo Porîmbo ngînîndîmarurî. Ranîyomo ai ahambo sowaründümo hoafî dîdîboadofe worîna mahomo.

¹³ Ai yahomoya, “Nindou ndanai ana nîmorehi nindouwenihî aheimbo Godîmbo hohoanîmombo ra ranîpoanîmbo yamunde-andürühani asu ai ahînümbî hohoanîmo hîfînambo-mareandi,” mehomo.

¹⁴ Por ai sîmborî ahamumbo hoafîyupurîmbo yahuhayamboyusî, nga Gario ai Sudambo hoafîyupurühî yahuya, “Nindou ndanai sîhefî gafmanî-yafe hohoanîmo ra hîfînamboreandühî moaruwai hohoanîmombeimbonana ro sîhamundi hoafî ra hîmborîya.

¹⁵ Nga Suda se-ana sîhamundi hoafî, ndürî asu sîhamundi hohoanîmo ranîmboanemo se wambo sîfomo düdufundîrî, nga ambe, ranî-moatükunî ana sîhamundihoarî ngomo dîdîboadondundî. Ro-ana yahurai hoafî hîmborîyo mburîmbo yîbobofembo-yahîpoanî, nga wanî,” mehu.

¹⁶ Ranîyu asu ai ahamumbo hoafî dîdîboadofe worî ranambeahîndî koamarîhepurî.

¹⁷ Ranîyomo nindou bîdîfîrî ai nindou ahandî ndürî Sostenis, Suda-yomondî rotu worî hîfanda-randeimbî bogorî, ranahambo kîkîhîrundümo mburu hoafî dîdîboadofe worî ranî hanğîfoanî harîmemondo. Nga asu Gario ai moai ranî-moatükunî ranahambo afîndî hohoanîmoyu, nga wanî.

Por Andiok ngoafîna hîhîrîfî mahüfu

¹⁸ Por ai Korin ngoafîhü afîndî si nûngu mbura asu ai anîhondümborîhindeimbî aheimbo hînîngîreandürî haya Senkrianambo mahu. Ranîyo Prisira asu Akwira ai Porîndî süngu mahafe. Horombo Por ai Godîmbo hoafîyunduhü yahuya ro mamî moatükunî randîheamboyahî mehu. Ranîmbo nafuimbohünda ai ahandî mbîro ra tüpurîmarandî. Ranîyei asu ai Sirianambo sipambe farîyahi hehi mahei.

¹⁹ Ai hei Efesus ngoafîhü tüküyahi mburîhümboyei asu ranîhü Prisira Akwira hînîngîreapîrî haya ai yangîrî Suda-yafe rotu worî ranambe kefuai hüfu nûngumbo Godîndî hoafî ai-babîdîmbo wataporîmayu.

²⁰ Ranîyomo asu ai ahambo hoafîyomondowohü yahomoya, “Awi se ndanîhü gedühî nîmbafî,” mehomondo, nga “Ngîrîndahi,” mehu.

²¹ Asükaiyu ahamumbo hînîngîfepurîmbo yangîrî hoafîyupurühî yahuya, “God ai yîfirayu ana, awi ro asükainda hîhîrîndahe dîdîmboyahî,” mehu. Ranîyu asu ai sipambe farîfi mbura Efesus ngoafî hînîngîre haya mahu.

²² Ranîyo asu sip ai ho Sisaria ngoafîhü tüküme Feyo-wamboyu asu Por ai kusîfoai haya hafu Serusarem ngoafîhü anîhondümborîhindeimbîmbo hîhîfîrîrü haya Andiokînambo mahanu.

Aporos ai Godîndî hoafî Efesus ngoafîhü hoafîmayu

²³ Ranîyu asu Por ai Andiok ngoafîhü gedühî nûngu mburamboyu Garesia asu Frisia-yafeambe ngoafî daburî wakîreandühî ranîhü Sîsasîmbo anîhondümborîhindeimbî amarei aheimbo kîkîmî-foefendürîmbo mahu.

²⁴ Nindou mamî, ahandî ndürî Aporos Sudahündî, Areksandria ngoafîhündî Efesus ngoafîhü manûngu. Nindou ai-ana hoafî aboedî hoafîyu-randeimbî asu Godîndî hoafî ra aboedî hamîndî ndore fîfîreandîmbyu.

²⁵ Horombo ahambo Adükarîmbo süngufî hombo ranî hohoanîmo ra yamundî-marîhor-ane. Ranîyu asu ai ngusüfoambe botîreirühî nîmorehî nindowenihî ranaheimbo hoafî aboedî sagadürühî Sîsas ai nindou God koamafoarîrî ranahambo wudîpoapore hoafîyundürî marandî. Nga ai moai Sîsasîndî hoafî aboedî munğua fîfîreandî, nga Son hundürü-marandürî ranahambo yangîrî fîfîrîmareandî.

²⁶ Asu ai hüfu Suda-yafe rotu worambe kefuai nüŋgumbo yihimbokoate piyu haya Godîndî hoafi hoafîmayundürî. Prisira asu Akwira ai ahandî hoafi hîmborîyafe hena ahambo sowarîndîfe hüfe ahafe worambe Godîmbo süngufimbo hohoanîmo ra ndorîne hoafîmefînando.

²⁷ Ranîyu asükai Aporos ai Akaia-yafe hîfîna ŋga yahu haya ramefiyu-wamboyei, Efesusîhündî ai ahambo farîhehorî hehi Aporos ai tükündîfiyuanî ndahorîmîndei sei hehi Godîndî hoafi süngurîhîndeimbîmbo pas sürü papîmarîhündî. Ranîyu Aporos ai hu Akaia hîfambe tüküfi mbura asu nindou ranîhünda God ai aheimbo hîpoambo-mareandüra anîhondümbomârîhindî ranaheimbo afîndîmbo aboedî mafarîhendürî.

²⁸ Ai Suda-babîdî sîmborî-sîmborîyuhî ndore hoafîyuhü ahei hoafi hîfînambo-mareandî nîmorehî nindowenihî-yafe hîmboahü. Ai Godîndî Bukambe hoafi ranînambo Sisas ra God ai nindou aboedambo-fendürîmbo kafoarîrî hînîŋgîmarîrî-ani yahu hoafîyuhü nafuimayundürî.

19

Por ai Efesus ŋgoafîhü ratüpurîmayu

¹ Aporos ai Korin ŋgoafîhü nüŋguambe Por ai hîfî wafuambe ŋgoafî adaburo ra hoahoanŋu hu Efesus ŋgoafîhü tüküfi Sonîmbo süngururü-rundeimbî hoeimareapuri.

² Asu ai ahamumbo dudufipurühî yahuya, “Se Godîmbo anîhondümborîwuranî ahandî Yifiafî Aboedî sîhamundî wamî kosowai wanîyo?” mehuamboemo. Asu ai sîmborî ahambo hoafîyomondowohü yahomoya, “Yifiafî Aboedî ra ro moai hîmborîyefî,” mehomondoamboyu.

³ Ai yahuya, “Nînî süngure hayamboyu sîhamumbo hundürü-marapura?” mehuamboemo. Asu ai ahambo hoafîyomondowohü yahomoya, “Sonîndî sünguyo hundürü-maramunî,” mehomondamboyu.

⁴ Por ai hoafîyuhü yahuya, “Sonîndî hundürü ranana nindou ai moaruwai hohoanîmo daboadanambofe hefembo aboedî hohoanîmo süngufembo-hündamboane. Ranîyu asu ai nindou Israerîhündî ranaheimbo hoafîyundürühî yahuya, ‘Se nindou wandî süngu tükefiyu ranahambo anîhondümbomîndîhorî. Nindou ranana Sisas-ani,’ mehu.

⁵ Sonîmbo süngururü-rundeimbî ai hoafi ra hîmborîyomo houmbo Adükari Sisasîndî ndürînambo hundürü-memo.

⁶ Ranîyu Por ai ahamundîwamî warî manande-apuramboemo Yifiafî Aboedî ranai ahamundî wamî kosîwohü ranîpoanîmbo hoafînambo waporî-yomondühî Godîndî hoafi hoafîyomo-rundeimbî nahurai hoafîmemo.

⁷ Ramefundî ranana 12 nindou-yomo.

⁸ Ŋgîmî amoamo Por ai Suda-yafe rotu worî ranambe kefuai hüfu nüŋgumbo yihimbokoate hoafîyu marandî. Ai aheimboya, God ŋgînîndî hîfandarandî ranahambo anîhondümbomîrîhinda yahuhayamboyu wataporîmborarü marandî.

⁹ Ŋga nindou bîdîfîrî ai ahei hohoanîmo tapîhamî-randürühî anîhondümbomîkoateyehî Sisasîndî nafî ranahambo nindou hîmboahü moaruwai hoafîmayei. Ranîyu asu Por ai aheimbo ranîhü hînîŋgîrearü haya, Sisasîmbo süngururü-rundeimbîmbo sepurümündî haya hu Tiranusîndî yamundîfe worambe muŋguambo si wataporîmbora marandî.

¹⁰ Ranî-moatükunî ra yimbu hîmbanî yare marandamboyei Sudahündî asu Grikîhündî muŋguambo Esia hîfîhü amarei, ai Adükariîndî hoafi ra hîmborîmayei.

Skefandî nindouwenihî nîmorî

11 God ai ranîpoanîmbo hepünîfeimbî moatükunî Porîndî warîsüngü yare marandî.

12 Ranîyo nindou bîdîfirî ai yikunîmî gedühefe hoearî asu güdîfe hoearî ra Porîndî fi sündiandeimbî sahümündî hei nindou anğünümboyeimbî aheiwamî manandîhinda ahei anğünü ranai munğuyowohü moaruwai nendî ranai hîningîrîhindürî hehi mahei.

13 Nğa Sudahündî bîdîfirî ai hoahoanğomo wakîrundühî moaruwai nendî nindou fiambeahîndî ranîpoanîmbo nğîndîna raguanamboru marundî. Ai moaruwai nendî hefoefembohünda Sisasîndî ndürîna yaru hoeimarundî. Ai yaru hoafîyomondühî yahomoya, “Por Sisasîndî hoafî hoafîyu marandî ranahandî ndürî ranînambo ro sîheimbo anîhondümboanefî hoafayefî, nğa se nindou ranaheimbo hîningîrîhindürî,” mehomo.

14 Nindou mamî Sudahündî Godîmbo sesî sîhai-randeimbî bogorî ahandî ndürî Skefa. Ahandî nîmorî 7-yomo ai ranî-moatükunî ra ratüpurîyomo marundî.

15 Nğa asu mamî sihî moaruwai nendî ranai hoafîyopurühî yahoya, “Ro Sisasîmbo fîfirîhinî asu Porîmbo fîfirîhinî, nğa se dîdemoa?” mehopurî.

16 Ranîyu asu nindou mamî ahandî fiambe moaruwai nendî nîmarümbîmayu ranai ahamundî wamî horîpîrîhoei piyuhü bubuhaimepura ai horî kapehü ahandî worambeahîndî safî yangîrî mafefoundî.

17 Nindou munğü Sudahündî asu Grikîhündî Efesus nğoaftîhü mamareî ranai hoafî ra hîmborîyei hehi, yîhîmboyeihî Adükarî Sisasîmbo adükarîni maseî.

18 Ranîyei asu Sisasîmbo anîhondümbo-rîhoreimbî ai nindou hîmboahü tüküyahi moaruwai moatükunî ratüpurîyei marîhündî ranahambo weindahî hoafîmayei.

19 Hîmoarokoru-rundeimbî bîdîfirî ranai ahei buk ranîpoanîmbo hîmoarokombo hoafî ranambe enğoro ra mamambe-mamamberühî sahümündî hei nindou-yei hîmboahü fufusîmarîhindî. Horombo buk masahümündî kakî ra tapuiyei heimbo 50,000 kakîfihîyo masahümündî.

20 Ranî hohoanîmo ranînamboyo Adükarîndî hoafî ranai nğîndî tüküfehü munğambo hîfî yangorî wakîmareandî.

Efesus ai Porîmbo hîmbosî papîmarîhorî

21 Ranî-moatükunî ranai ramefeyo-wamboyo Por ai hohoanîmoyuhü yahuya, ro Masedonia asu Grikî hîfî, nğasündî-heapîrî mbundîha sipambe fandahe hehea Serusaremînambo, nğamboyahî mehu. Ai yahuya, “Ranî nafî boateî nğa heheambo anîmbo, asu nğa Rom nğoaftî hoeindîhea,” mehu.

22 Ranîyu ahambo farîhenerî-rînandeimbî, Timoti asu Irastusîmbo Masedonianambo koarîhepîra ai-boateî mahafanda, asu ai Esia hîfîhü akîdou gedühî safî manüngü.

23 Ranî-sîmboanî Efesus nğoaftîhü Sisasîndî hohoanîmo ranahambo hümbö hoafînambo sîmborî-sîmborîmayei.

24 Nindou mamî Demitrius ai sirfanambo munğambo sîsamî nafîra randeimbî-ani. Ranîyu ranî-moatükunî-nambo tîkai god sîsamî Atemisîndî rotu worî nafîramarandî. Asu sîsamî nafîru rundeimbî ai ranîfihî kakî afîndî sowandümo marundî.*

* **19:24:** Atemis ai tîkai god sîsamî nîmoreh-ane. Ahandî rotu worî adükarî Efesus nğoaftîhü mafondaro, nğa munğü ai worî ranahambo aboedî saf-ane maseî.

²⁵ Raniyu Demitrius ai sîsamî nafîru-rundeimbi-yomo asu nindou amuri munğu sîmogodî ratüpurî, ratüpurî-yomorundeimbi ahamumbo gugureapurî haya hoafîyupurühi yahuya, “Wai, se fîfîrarundî sîhefî ratüpurî ndanamboane kakî ra tükefeyo.

²⁶ Sîhamundîhoarî se hoeirundî asu hîmborîyomo nîne-moatükunî Por ratüpurîmayu ra. Ai yare hoafîyuhü yahuya, ‘Sîsamî god warînambo ratüpurîyo-weimbîhündî ana god hondüyopoanî,’ yahu arandî. Nindou afîndî ranaheimbo gugurearü haya hohoanîmo ngorü sünguarearü marandî ra Efesus hîfîhündî yangîrî randürîpoanî, nga bîdîfîrî munğu Esia hîfîhündî kameihî randürî.

²⁷ Porîndî hoafî ranambo ana sîhefî kakî semîndîmbo ratüpurî ra moaruwai-ane mbîseimboyei. Ranî yangîrîyopoanî, nga sîsamî god rehî Atemisîndî worî ra nindou-yei hîmboahü moaruwai hîmbondîmboe. Asu ahandî ndürî adükarî ra hîfînambo-ndeamboe. Sapo nindou afîndî Esia hîfîhü asu munğumho hîfîhü ahambo dîdîbafîyahîndo arîhündî,” mehu.

²⁸ Ranî hoafî ra hîmborîyei hehi nindou ranai ngînîndîyeihî puküna seiya “Efesusî-yafe Atemis ana Adükar-ane!” masei.

²⁹ Raniyo hoafî ra adükarî ngoafî Efesusühi mahoamboyo nindou ranai munğumbo hoafî warapomayei. Raniyomo bîdîfîrî ai Masedoniahündî Gaius asu Aristakusîmbo kiafu hürîpîndîmo ahei gugurîhi nîmarei rîhündanambo mahomo. Nindou yimbu ra Por-babîdî hahabodîfanî rînandeimbiyafanî.

³⁰ Raniyu Por ai nindou afîndî ahei mbusümo nga mehuamboemo asu sünggururü-rundeimbi bîdîfîrî ai ranambe hombo yowanî mehomondo.

³¹ Porîndî ngunîndî Esia hîfîhündî, gafman bogorî ai-amboanî hoafîyomo koarîhoemondühi yahomoya, “Ambe, se gugurîfe wataporîyorambo ranambe hopoanî,” mehomo.

³² Nindou afîndî ai mamîkarî hohoanîmoyeihî nînüngu-yefühîyefî masei. Bîdîfîrî ai ngorü-moatükunî hoafîyeiane, asu bîdîfîrî ai ngorü-moatükunîmbo hoafîmayei. Nga nindou afîndî nîmboeyei munğu mafandîhindî ra ai moai fîfîrîhindî.

³³ Raniyomo Sudahündî bîdîfîrî ai Areksandambo ahei hîmboahü nînendîhorî hei hînîngîmarîhora manüngu. Raniyo nindou bîdîfîrî ai hoeirüwurü houmbo moaruwai hohoanîmo nîmîndîhümbai mehomo. Raniyu Sudambo fehefendürîmbo hündâ ai warî nîmoamo-mareandî hoafî kîkîmbîrîhümündia yahu haya.

³⁴ Nga ai Sudahündî-mayuwa ahambo fîfîrîhorî raniyei puküna yimbu awa mamî afîndî hoafîyeihî seiya, “Efesus-yafe Atemis ana adükar-ane,” masei.

³⁵ Raniyu asu Efesus-yafe kuskus ai ahei hoafî gobadîhendürühi yahuya, “Efesusîhündî se hîmborîyei. Munğumbo ai fîfîrîhindî nîmoei sîsamî Atemis sünambeahîndî piyo haya makoso asu ahandî hoafîyorambo worî Efesus ngoafî ra ai hîfandarandî.

³⁶ Nindou mamî ai-amboanî ngîrî hoafî ndanahambo tîkai-ane mbüsu. Nga ranîmbo-hündambo-anîmbo se sîhei hoafî ra kîkîndîhümündi. Nga se awi ranahambo hohoanîmokoate-yirünîmbo randîhimboyei.

³⁷ Asu se nindou yimbu ndanahafanîmbo sahüpîrîmündi masühüsi. Nga asu ai moai nînî-moatükunî sîsamî godîndî worambeahî hûmbuhünîyafanî asu worî moaruwaimbo-rîneandî. Asu moai ai nîmorehî god sîhefî ranahambo tîrîfoefe hoafî, hoafîyafanî.

³⁸ Nga asu Demitrius ai ahandî mamî ratüpurîyomo-rundeimbi babîdîmbo ahamundî hoafî engoro ranana awi ngorü-sîmboanî

ranîpoanîmbo anîmbo fifîrifemboane. Asu bogorî gafman ai nîmarîmo-mboanemo, nga ai anîmbo hoafi ranahambo fifîrîndumboemo.

³⁹ Nga sihamundi hoafi ra yagodowanî ana, mamî wataporambe anîmbo ranahambo anîhondü wataporîmbo-mboane.

⁴⁰ Haponda sihirî hoafi afîndî ndahumî-ndemboyefî, nîmboe sihirî ndanî sihi simborî hoafîmayefî ranîmbohünda. Ranahandî nîmîndîhündî ana moai hoafi yangoro, nga moanîyefî simborî hoafîmayefî. Nga sihefî gugurife moaruwai ranahambo düduwehimunî ana, asu anîkirî simborî hoafîmandefî,” mehu.

⁴¹ Ai yare hoafîyundürî mburamboyu asu koamarîheira bukürümehindî.

20

Por ai Masedonia asu Grik hîfîna mahu

¹ Süngunambo hoafi afîndî-afîndîmayei ranai ho sihirî-mareandamboyu, Por ai Sisasîmbo anîhondümborî-rîhindeimbî gugureandürî haya ngusüfoambe ngînrîmîndürî mbura asürâhînrî-mareandürî. Ranîyu asu ai yare hînrîngîrearü haya Masedonia hîfîna mahu.

²⁻³ Ranîyu ai ranî hîfambe huhü Sisasîmbo süngurîhindeimbî afîndî ranaheimbo ngusüfoambe ngînrîndî kürîhi hohoanîmo-mbeyeia yahuhaya hoafîmeindürî. Ranîyu asu Masedonia hîfî hînrîngîre haya Grik hîfîhü tüküfî ngîmî amoamo manüngu. Ranîyu süngunambo ai Siria hîfîna sipambe hombo hohoanîmo-mayuwamboemo, Suda ai ahambo hîfokoeffimbo yahomo houmbo hoafi fîmaründümo. Ranîmboyu asu asükai hîhirîfe hefe Masedonianambo hombo hohoanîmo-mayu.

⁴ Asu Sopater, Pirasîndî nîmorî, Beria ngoafîhündî ai Por-dîbo mahüfu. Ranîyo Tesaronaikahündî Aristarkus Sekundus yafanî, Gaius, Derbehündîyu, Timotiyu asu Tikikus, Trofîmus Esia hîfîhündî-yafanî ai mungu Por-babîdî mahîfomo.

⁵ Mungu ai-boatei hîfomo Troas ngoafîhü nîmarîmo yîhoefîmbo hîmbomemo.

⁶ Ranîyefî Suda ai Bret yisîkoate sesîmbo si ranai muᅅgumayowamboyo Firipai ngoafîhündî sipambe farîyahu hohu hondahüfeimbî siyefî mburîhu hefî Troas ngoafîhü ahamumbo sowahî tükümehündî. Ranîyefî Troas ngoafîhü 7 si mamarefî.

Por ai Yutikusîmbo yîfîhündî botîmarîrî

⁷ Ranîyefî asu Sande Adükârîndî sesi, sesîmbohünda gugurîmehündî. Ranîyu Por ai sümbo nafî hîmbowambo nîndou afîndî ranaheimbo gedühî wataporîyu humbo nîmbî mbusümondühî tükümefiyu.

⁸ Worî ro nîmarefî wataporîyefeimbî ranambe nîmoamo yîbadîwami ram afîndî siyowohü hanᅅfoanî burîmayo.

⁹ Nîndou hoarîfî mamî ahandî ndürî Yutikus ranai nafîtambe karîhoemo hînrîngîmarundî ranîwamî mamaru. Por ai hoafîmayu hoanᅅgumamboyo Yutikus ai yapombo hoafînambo kümeru. Ranîwamî yapombofi nîmarühündamboyo fîmaramündu yangîrî hanü ngîmî yîbadî ngasünde haya hîfînrî pîmayu. Bîdîfîrî ai hanîmo sowaründîmondane, ai nîmoko meᅅguru.

¹⁰ Ranîyu Por ai hanü ahandî fi kameihî amofi hanühüyu wagîdirîmündühî hoafîyundürühî yahuya, “Se awi ngusüfo kîkîboadîhindühî afîndî hohoanîmo-ndeimboyei, nga nîndou ndanana yangîr-ani,” mehu.

11 Refi mburamboyu asükaiyu nîmoamo farîfi hafu bret hîfirîre mbura masahüsi. Ai aheimbo gedühi wataporîmbo-randürî mbura süngunambo siambe hüfîhamîndî masüfuwamboyu hîniîngîrearü haya mahu.

12 Yutikus ai yîfîhündî yangîrîmefiyu-wamboyei asu ai ahambo ngoafîna sahorîmîndei hei ngusüfoambe aboedî kürîhi hehimbo mamarei.

Por Troas ngoafî hîniîngîre haya Miretusînambo mahu

13 Nga ro-boatei sipambe farîyahu hohu Asos ngoafîhü Porîmbo fîhimündî hefe hombohünda mahefî. Ai hîfî nafî huhü hoafîyumunühi randafundî mehumunamboyefî ahambo nafîni fîhimîndîmbo mahefî.

14 Ranîyu asu Por ai yîhoefîmbo Asos ngoafîhü süfu mbureamunî haya, asu sipambe sahurîmîndefî hohu, Mitirini ngoafînambo mahefî.

15 Ranîyefî sipambe farîyahu hohu Mitirini ngoafîhündî hefîmbo siambe Kios airanîkîmî tükümehundî. Apoefî simayowamboyefî asu siambe Samos airan tüküyahu mburîhu asükai ngorü sihî Meretus ngoafîhü tükümehundî.

16 Por ai Efesus ngoafî ngasündîfe hefe Esia hîfîhü gedühi hîfo niîngombo moei yahuhayamboyu hohoanîmomayu. Ai niîmehünou Serusaremînambo hîfo ahei hîhîfî-hîhîfîmbo si Pendikos tüküfemboayo ra hoefemboyu hohoanîmomayu.

Por ai nindou bogorî Efesusîhündî ahamumbo asürahîniîre hîniîngîmareapurî

17 Por ai Miretus ngoafîhü tüküfi niîmarüamboyu Efesus ngoafînambo hoafî koamarîhendî Kraisîndî nendîmbo hîfandu-rundeimbîmbo ai sîfomonda hoeindîheapurî yahuhaya.

18 Ai sîfomo tüküfundamboyu hoafîyupurühî yahuya, “Ro boatei tüküyahe Esia hîfîhü niîmboambo asu munguambo si se-babîdî anîmboahi niîni-moatükunîyo ramarîheandî ra sîhamundîhoari se fîfirumboanemo.

19 Ranî-sîmboanî Suda ai wambo moaruwaimbo-fendîrîmbo hoafî fîmarîndümonda, ranîyo asu afîndî hohoanîmoyahühi aranîmbo yangîrîmayahi. Ro wandî fi hîfînambo-rîheandühî Adükariîndî ratüpurî ranî yangîrî sahamîndî manîmboahi.

20 Se fîfirundî ro sîhamumbo farîhefepurîmbo aboedî hoafî bokarîhefembo moai awi sahi, nga nindou afîndî hîmboahü asu sîhamundî mamamî worambe yamundîheapurî marîhand-ane.

21 Ro Suda, Grik yîboboambo ahîni hoafîyahîndurühî sahiya, ‘Se sîhei hohoanîmo moaruwai hîniîngîndîhi hehi Godîmbo hohoanîmondei asu Sisas sîhefî Adükariî ranahambo anîhondümbö-ndîhorî,’ sa marîhandî.

22 Nga hapoana Yifiafî Aboedî ranai wambo koamarîhendîra Serusaremînambo ahühi, nga ro ranîhü ngühanî niîni-moatükunî wambo tüküfemboayo ra ro moai fîfirîheandî.

23 Nga ro rarîhe fîfirîheandî, Yifiafî Aboedî ai mamamî ngoafîhü tüküyaheandanî wambo hoafîyondîrîhü yahoya, ‘Se hîbadambo ngafî, nga karabusîndafo niîmborî afîndî ndowandîfî ndamboyafî,’ yaho arandî.

24 Nga ro moai wandî fimbo adükariî moatükun-ane sahi. Nga Adükariî Sisas ai wambo ratüpurî asendî ra tînrîfoyo ho moendîfembo saheheamboanahî hohoanîmoayahî. Wandî ratüpur-ane nda, God ai nindou moanî hîpoamboreandürî arandî ranînambo aboedî hoafî ranahambo anîhondümbö hoafîndamboyahî.

25 Horombo ro sîhamundî mbusümo hahabodühî God ngîniîndî hîfandarandî ranahambo hoafîya marîhandî. Nga haponda ro fîfirîheandî

süngunambo ana se munḡuambo ḡḡirî wandî ḡḡusüamboari asükaindîmo hoeindundî.

²⁶ Ranîmboanahî haponda ro sîhamumbo anîhondümbö hoafepurî. Sîhamundî mbusümo nindou mamî ai awararîhoayu ana, ro hütirühünîpoani.

²⁷ Ro moai Godîndî hohoanîmo munḡuambo sîhamumbo ranahambo hoafîmbohünda mbosîyahî.

²⁸ Se sîhamundîhoarî asu munḡuambo Godîndî nendî amboa wudîpoapöndu hîbadündürî. Yifiafî Aboedî ai aheimbo hîbadîyondürîrambo kafaore hîningîmareapurî. Se Godîndî nendî hîbadündündürî sipsip hîfandîra-randeimbî nou. ḡḡa aheimbo ahandî horîna pemîyu haya masemündündürî.

²⁹ Ro fifîrîheamboanahî, sîhamumbo hîningîrîheapurî hehea ahahî ana, wosîhoafî hoafeimbî nendî ai nîmambeahîndî yaforî nahurai tükündahi sîhamundî mbusümo nîmboeimbo sipsip ra moaruwaimböndîhindürîmboyei.

³⁰ Asu nindou bodîmondî sîheiambeahîndî anîmbo bogorîmbondafu nîḡḡomboemo. Ai anîmbo Sisasîndî süngurîhîndeimbîmbo ahamundî süngü homböndu tîkai hoafî yamundündürâ asu ai ahamundî süngü ḡḡeimboyei.

³¹ Ranîmbo-hündambo anîmbo se hîbadümbö nîḡḡomo! ḡḡa se ranîmbo ndöndu fifîrîndundî. ḡḡimî hîmbanî maho ra nîmbî-nîmbîsi ro aranî kapehü moai mamamî sîhamumbo ahînî hoafîmbo mbosîyahî.

³² Asu haponda ro sîhamumbo Godîndî warîwamî hîningîrîheapurî asu se ahandî hîpoambofe hoafî ranahambo hohoanîmondîmo. Hoafî rananîmbo sîhamumbo ḡḡinîndamîndîpurîmboe asu munḡuambo aboedî-moatükunî God ai nindou wandanei mehu ranaheimbo dagadürümbui.

³³ Ro-ana moai nindou ḡḡoründî ḡḡor, kaki, hoearî napo ranîmbo hohoanîrîhe rîhandî.

³⁴ Se sîhamundîhoarî yaru fifîründî, ro wandîhoarî wandî warînambo ratüpurîmayahî ra nîne-moatükunî ro mbonîmbo-rîhamîndîhühi wandî fi farîhehe-rîhandîhümbö asu nindou ro-dîbo nîḡḡomondeimbî ranahambo farîheheapurî marîhandî.

³⁵ Ro raranî ratüpurî, ratüpurîyahühi sîhamumbo rarîhe nafuimehapurî nindou düdi ai fi ḡḡinîndîkoate ranaheimbo fandîhe-hurîmboane. Adükarî Sisas ai yare hoafîyuhü yahuya, ‘Nindou ai ḡḡorümbö raranî napo segodombö hîhîfî-hîhîfayü ana, asu nindou ai napo semîndîmbo hîhîfî-hîhîfî ḡḡasündeamboane,’ mehu ranahambo sîhîrî ndöndîhu fifîrîndîhumboane,’ Por ra mehu.

³⁶ Por ai ahamumbo ranî hoafî ra hoafîyupurî mburamboyu, asu nindou bogorî-memo ranî-babîdîmbo yimîndîho pusîre nîmarümbö Godîmbo didîbafîmefiyü.

³⁷ Ranîyomo asu ai munḡuambo arasîranî-yomöndühi-yomo Porîmbo mburündümo houmbo wakîkîhîmarüwuri.

³⁸ Ranîyu Por ai hoafîyupurühî yahuya, ‘Hapondanî ana se ḡḡirî kaindîmo wandî ḡḡusüamboari hoeindundî,’ mehuamboyo, asu ai ranîmbo ḡḡusüfo afîndî küründühi hîpoambo-marüwuri. Ranîyomo asu ai ahambo sip sowanambo koakomarürî hanîmo.

Por ai Serusaremînambo mahu

¹ Ranîhü Efesusîhündî hîfandî-rundeimbi hîningîrîhupurî mburîhu sipambe farîyahu hohu refe ho refe ho rakoate Kos airanîna mahefi. Ranîhünda simayowa Rodes airanîna hefi mburîhu asükai hefi adükari ngoafi Patarahü tükümehundî.

² Ranîhü tüküyahundane, sip mamî ranai Finisia hîfîna hombo yahohaya ramefeyo-wamboyefî hoeirîhu hohu ranambe farîyahu hohu mahefi.

³ Mamî hefi Saiprus airan hoeirîhu hohu warî kadüdanî hefi hohu Siria hîfînambo mahefi. Ranîyefî asu hefi Tair ngoafîhü tükümehundî sip ai ranîhü napo mbahîbadî-foefembomayowa.

⁴ Ranîhü hefi nindou Adükari-mbo süngurîhindeimbi mamareia hoeirîhurî hohu asu ai-babîdî 7 si manîmboefî. Yifiafi Aboedî ranai aheimbo ngusüfoambe botîmareandüra Porîmbo hoafîyehî seiya, “Se yowanî Serusaremînambo hîfopoanî,” masahündo.

⁵ Ndeara ranîhü nîmboefî mburîhumboyefî asu ranîhünda botîyahu hohu mahefi. Ranîyomo asu Adükari-mbo sünguru-reimbi ai ahamundî nîmorehî nîmoakîdîbou-babîdî adükari ngoafi tebünanî sahümündihümunî hei gudihî tüküyahu yirî yimbu pupusîrîhu nîmarefîmbo ai-babîdî Godîmbo dîdîbafîmefî.

⁶ Ranîyefî simborî hîhîfürîyefî mburîhu asu ro sipambe farîyahu hohu mahefa ai asükai hîhîrîyahi ngoafîna mahüsi.

Sisaria ngoafîhü Godîndî hoafi hoafîyu randeimbi nindou Agabus ai Porîmbo hoafi masagado

⁷ Sipambe farîyahu hohu hefi Tair ngoafi hîningîrîhu hohu hefi Toremes ngoafîhü tükümehundî. Ranîyefî ranîhü anîhondümborîhindeimbi wandafî mamî aheimbo hoeirîhundürî hohu asu ranîhü mamî si marefî.

⁸ Asükai ngorü sihî Toremes ngoafi hîningîrîhu hohu hefi Sisaria ngoafîhü tükümehundî. Asu nindou mamî Firip aboedî hoafi hoafîyu-randeimbiîndî worambe farîyahu mapoefî. Nindou ranai ana farîhondürî rundeimbi 7 ranambeahîndî mbusümonîndîyu hayamboyu.

⁹ Nindou ranai ana nîmorehî nîmorî yimbuyimbu anamîndîhü-fekoate Godîndî hoafi hoafîyehî rîhündembi-yehî afîndîyu.

¹⁰ Ro Sisaria ngoafîhü yahunümbî nîmbî nîmarefanîyo asu Godîndî hoafi hoafîyu-randeimbi mamî ahandî ndürî Agabus ai Sudia hîfî hîningîre haya Sisaria ngoafînambo makusu.

¹¹ Ranîyu ai yîhoefîmbo sowahî kusü tüküfi haya Porîndî-mayo hoearî kîkîhîrîhefembo ret ra semündü haya ahandî yitînarî watînarî ra ahandîhoarî hüputüpo-marîhoayu. Ai hoafîyuhü yahuya “Yifiafi Aboedî ai yare hoafîmayo, ‘Ndahurai nindou Sudahündî Serusaremîhü mamarîmo ranai ana hoearî kîkîhîrîhefembo aharambüri ndanahambo hüputüpugawurî mbundu Suda-yafe ndîfombo dabupurîmboemo ahambo moaruwaimbo-fimbohünda,’ mehu,” mehu.

¹² Nîmorehî nindouwenihî ranî ngoafîhündî-babîdî ranî hoafi ra hîmborîyefî hohumboyefî asu Porîmbo Serusarem ngoafîna se hafopoanî sefi hohu kîkîfoefimbi hoafi hoafîmehundo.

¹³ Ranîyu asu Por ai simborî hoafîyuhü yahuya, “Se nîmboe aranî-aranîyehî wandî hohoanîmo moaruwaimbo-arîhinda? Ro moai karabusîmbo yangîrî hohoanîmoyahî, nga ro Serusarem ngoafîhü Adükari Sisasîndî süngu yîfîmbo wanîgei samboanahî hohoanîmoayahî,” mehu.

¹⁴ Nga ro ngîrî Porîndî hohoanîmo ngorü-süngundîhundî sefi hohumboyefî asu hoafi ranahambo ambe masefi. Ranîyefî hoafîyefühî

sefiya, “Adükarîndî hohoanîmonambo yangîr-anîmbo ranî moatükunî ra tükümbîfeyo-wamboane,” masefi.

Por ai Serusarem ngoafîhü hafu tüküme fiyu

¹⁵ Yahunümbî nîmbîyefî mburîhu asükai yîhoefî napo fufurîhumîndefî hohu Serusaremînambo mahahifî.

¹⁶ Ranîyei asu süngurîhindeimbî nindou Sisariahündî ai ro-babîdî mahüsi. Ai yîhoefîmbo nindou mamî Saiprusîhündî horombo ai boatei Sisasîmbo süngurîreimbî ahandî ndürî Nason ahandî worînambo sowandümunî houmbo mahefi ahandî worambe nîngombohünda.

¹⁷ Hefî Serusarem ngoafîhü tüküme hu-ndamboyei süngurîhindeimbî ai yîhoefîmbo hoeirîhimunî hehi hîhîfi-hîhîfi mayei.

¹⁸ Ngorü sihî Por ai ro-babîdî Semsîmbo hoeifîmbohünda hefane, asu hîfandî-rundeimbî munğu ranîhü mamarîmo.

¹⁹ Por ai ahamumbo hîhîfirapurî mbura munğua-moatükunî God ai ahandî warî süngu Suda-yafe ndîfoyei mbusümo ramareandî ranahambo ndore wataporîmbo-marandî.

²⁰ Ranîyomo ai hoafi ra hîmborîyomo hou Godîmbo aboed-ani mehomo. Asu ai ahambo hoafîyomondowohü yahomoya, “Wandafi, se fîfirowandî. Sudahündî nindou afîndî tausen ai Sisasîmbo anîhondümborîhorîmboanei. Nga munğua anîhondümborîhindeimbî ranai Mosesîndî ahînümbî hohoanîmo ra süngufembohünda tîtaboaraye.

²¹ Nga nindou bîdîfirî ai sîhambohünda hoafîyahündürühi seiya, ‘Por ai Suda bîdîfirî Grikî-yomondî hîfîhü anîboadei aheimbo hoafîyundürühü yahuya, “Mosesîndî hohoanîmo ra se süngundîhindühi asu nîmoakîdîbou-yomondî hoearî kandîhi tîrîndîhehimboyei. Yaboateihündî hohoanîmo ranana se süngundühümboyei,” mehu,’ masei.

²² Se sühüfîmboanafî hoafi ra ai hîmborî-ndeimboyei. Nga sîhambo moaruwaimbofembo hohoanîmo-ndeiyeiya, asu sîhîrî nüngumandahünda?

²³ Nga ro sîhambo mamî hoafi hoafîndahunînanî anîmbo asu se ranî-süngundîwandî. Yîhoefî-memo nindou yimbuyimbu Godîmbo mamî moatükunî refemboane yahomo houmbo-anemo anîngomo.

²⁴ Se ai-babîdî ngafühî anîmbo asu ahamundî fi Godîndî hîmboahü aboedî tüküfembo hohoanîmo ra randundî. Asu ahamumbohünda kaki dabapura ai ahamundî mbîrînanî ra kîkîmbîru-ndamboane. Ai randundandî rananîmbo asu Suda ai sîhambo nîne hoafîmemo ra nindouyei hîmboahü tîkai nahurai hîmbondîmboe. Rananîmbo ai-amboanîya awi Por amboanî ahînümbî hohoanîmo ranahambo süngureandeimb-ani mbîseimboyei.

²⁵ Suda-yafe ndîfo anîhondümborîhindeimbî ranaheimbo pas sürü papîrîhu koarîhehundühi hoafîmayefî sapo horombo ro Mosesîndî ahînümbî hohoanîmo ranahambo masîhehundî ranîmbohünda. Pas ranambe se sîsamî godîmbo sesî dîdîbafîfe sîhefeimbî sesîpoanî, se horî sesîpoanî, se nînîhondî amîndawofîfeimbî sesîpoanî asu se nîmorehî sîsîhîmoyo nindouwenihî bîrabîrî-yorapoanî, masefi,” mehomo.

²⁶ Ranîyu Por ai ngorü sihî nindou ranahamumbo sepurîmündü haya hanü fi aboedî tüküfembo moatükunî ra ai-babîdî ramareandî. Ranîyu ai Godîndî worambe kamefuendî. Ranî si fi aboedî tüküfembo hohoanîmo ra moendîndowanî anîmbo asu mamamî Godîmbo sesî segodîmbo ranahambo Por ai sesî sîhou-rundeimbîmbo hoafîmepurî.

Godîndî worambe Porîmbo Suda ai kîkîhî-maründümo

27 Fi aboedi tüküfembo moatükuni moendimayowamboyo 7 si ra munğumbo yangiri-yoambeyahi Suda bidifiri ai Esia hifihündi Porimbo Godindi worambe hoeimarüwuri. Raniyomo asu ai nindou afindi ranahamumbo ngusüfoambe botimaripura Porimbo kikihimaründümo.

28 Ai puküna hoafiyomondühi yahomoya, "Israerihündi nindou, se farihäumuni! Nindou ndan-ani munğumbo hifi ra hoahoanguhü nindou munğumbo sihiri Israerihündi asu shefi ahinümbi hohoanimo asu Godindi wori ndanahambo hifinambore arandi. Rani yangiriyopoani, nga haponda ai nindou Grikihündi shefi Godindi wori ndanambe sepürümündü kefue raraorandühi wori nda moaruwaimbo-reamboani," mehomo.

29 Grik hifihündi Efesus ngoafihündi Trofimusi ai Por-dibo Serusarem ngoafihü manüguwa hoeirüwuri houmboemo ai yaru hoafiyomondühi yahomoya, "Nindou yihoe fi ndifohündi ndanana Por ai Godindi wori ranambe serümündü kambeifuai," yahomo houmbo hoafimemo.

30 Raniyo hoafi ra Serusarem ngoafihü mahowa himboriyomo houmbo munğu fandu mburu pipina mahomo. Raniyomo asu ai Porimbo kikihiründümo houmbo Godindi worambeahindi weindana kiafu hüründümondühi nimai wori yipuri ra pamarundi.

31 Raniyei nindou afindi ranai Por hifokoefimbo sei hehimbo hohoanmomaye. Raniyo hoafi afindi afindimayeiya, Rom ami bogori hondü Serusaremihü amaru ranai tihirifo tükefeyo yahu fifirimareandi.

32 Raniyo asu nimehünou ami bogori hondü ai ahandi ratüpuriyomorundeimbi bogori-yomo asu ami bidifiri-yomo ahamumbo sepürümündü haya ahamumbo sowana pipimemo hanimo. Nindou afindi ranai ami bogori asu ami hoeirüpurî houmboemo Porimbo bubumarüwuri hündi kikimaründümo.

33 Raniyu ami bogori ai Por sowana hüfu kikihirümündi mbura hoafiyuhü sen yimbunambo hüputüpugawuri mehu. Raniyu ai düdufihî yahuya, "Nindou nda düdia? Asu ai ninimoatükuni moaruwai rareanda?" mehuamboyo.

34 Raniyomo asu bidifiri ai ngorü hoafi hoafiyomo asu bidifiri ai ngorü-moatükuni hoafiyomondühi hoafi afindi afindimemo. Ai mamipo hoafikoate ngorü kiafu ngorü kiafu raraomarundamboyo ami bogori ai fifirifekoateyuhü ahandi amimbo yahuya, "Ndowaründümo ami worina gafomo keboundi," mehupuri.

35 Por ai yipinî saboagoambe tüküfiyuane, nindou afindi ranai ahambo bubumbo mehomonda ami ai hoeiru houmbo warihü-warihüru sowaründümo mahafomo.

36 Raniyomo asu nindou afindi Porindi süngu mahomo ranai puküna hoafiyomondühi yahomoya, "Ahambo hifokoarüwuri," mehomo homo.

Por ai Sudambo ahandi anihondümbofe ranahambo hoafimendüri

37 Ami ai ndeara Porimbo ahamundi wori safanambo sowaründümo hafomo kefoefembo yangiri-memondamboyo asu Por ai ami bogori hondumbo hoafiyundowohü yahuya, "Ro awi sihambo mamî hoafi hoafindahanî samboanahî," mehuamboyo. Asu ami bogori ai düdufindowohü yahuya, "Se Grik hoafiyafi-randühiyafi?"

38 Hamanda Isipihündi mamî ai gafman-babidi yifiari botimareandi. Ai 4,000 yifiariyomorundeimbi sepürümündü nimî wohi furikoate-reandühi mahu. Se-mbayafinawe masahi, nga wani. Nimboe se Grik hoafi fifirowandi," mehundowamboyo.

³⁹ Asu Por ai sîmborî hoafi-yundühi yahuya, “Ro-ana Sudahünd-anahi. Ro-ana Tarsus ngoafi Sirisia hîfîhünd-anahi. Nga wandî ngoafi ana ndürî adükari yangörümb-ane. Nga karîhasî awi ro nindou ndanaheimbo hoafînda samboanahi,” mehuamboyu.

⁴⁰ Asu ami-yomondî bogorî ai hoafi-yafîpurî mehuamboyu Por ai yîpîñîwamî botîfi nûngumbo nindou ranahamumbo warîna pakamafoareapurî. Muñgu ai hoafi kibodîrî-maründümo-ndamboyu Por ai Hibru ahamundî hoafînambo hoafîmepurî.

22

¹ Por ai yahuya, “Wandî wandafîmamî, asu apemamî se hîmborî-yomo ro wandî fimbo hoafi hoafombo samboanahi,” mehu.

² Por ai Hiburu ahamundî hoafînambo wataporî-mayuamboemo asu ai hoafi kibodîrîndümo houmbo manîngomo-ndamboyu asu ai ahamumbo hoafi-yupurühi yahuya,

³ “Ro-ana Sudahündî asu Tarsus ngoafîhü Sirisia hîfambe tükümeheandî, nga asu Serusarem ngoafi ndanîhü adükari-mayahî. Ranîyahî ro Gamerier-dîbo nîmboambo ai wambo sîhefî boagîrî-yomondî ahînûmbî hohoanîmo ra yamundî-mareandîra ro wudîpoaporîhe fîfîrî-marîheandî. Ranîyahî ro Godîndî hohoanîmo süngufembo tîñîrî-fomayahî haponda se tîñîrîfoayei nou.

⁴ Nindou bidîfîrî Adükariñdî Nafi süngurîhindeimbî aheimbo ro moaruwaimbo-marîheandîra bidîfîrî ai yîfîmayei. Ro bidîfîrî aheimbo senînambo hüputüpurîhehearü mburîha karabusîna sahamîndîharü mahahî.

⁵ Sesî sîhai-randeimbî adükari bogorîyu asu kansîr muñgu ai ro nindou moaruwaimbo-marîheandî hoafi ra anîhond-ane mbîsîmo hoafîndîmboemo. Sudahündî Damaskus ngoafîhü amarei ra aheimbo ai pas sürü papîru koamarî-hoemonda sahamîndî Damaskusînambo mahahî. Ranîyahî ro nindou Sisasîmbo anîhondümbö-rîhindeimbî ranîhü amarei ranaheimbo hüputüpurîhefendürî semündîndürî Serusaremîna ho karabusi-fendürîmbohünda mahahî.

⁶ Ro ha ndeara Damaskus ngoafîkîmî hüfînîmbo tüküyaheandane nîmehünou sünambeahîndî si adükari ranai kosî wambo boakîmafoareandîrî.

⁷ Ranîyahî ro hîfînî pîya yangora hîmborîyahane hoafi mamî ranai hoafi-yohü yahoya ‘Sor, Sor, se nîmboe wambo moaruwai-mborowandîrî aranda?’ mehondîrî.

⁸ Asu ro düduyaheandühi sahîya, ‘Adükari, se dîdîyafa?’ ‘Ro Sisas Nasaretîhünd-anahi, nga asu se wambo süngurîhi-ndeimbîmbo moaruwaimbo-arîwandürî ana, wambo amboa moaruwaimbo rowandîrîh-anafi,’ mehondîrî.

⁹ Ranîyomo asu wandî wandafî mamî ai si ra hoeimarundî, nga asu ai nindou düdi wambo hoafîmayundîrî ranahandî hoafi moai hîmborî-yomo.

¹⁰ Asu ro düduyaheandühi sahîya, ‘Adükari, ro nûngumandahea?’ masahamboyu. Asu ai hoafi-yundîrîhî yahuya, ‘Se botîndafo hawa Damaskusînambo ngoafi, nga ranîhü anîmbo God ai sîhambo muñgu-moatükunî ratüpurîndafi mehu ra nindou ranîhü amaru ranai hoafîndünînîmbui,’ mehondîrî.

¹¹ Si ranai ngîñîndî hamîndîyo haya hîmboamupui-randühi muñgu-moatükunî hoeifekoate-mehamboemo nindou ro-dîbo masîñîmo ranai wambo warîhü kîkîhî-rundümondîrî houmbo Damaskusînambo mahefî.

¹² Ranîhü nindou mamî ahandî ndürî Ananaias Suda sîhefî Godîmbo ahînrürühi Mosesîndî ahînümbî hohoanîmo ra ndore süngureandeimbi manüngu. Nindou ranahambo Sudahündî Damaskusîhü anîmboei ranai aboed-ani masei.

¹³ Nindou ranai wandî fikîmî süfu nüngumbo hoafiyundîrühî yahuya, 'Wandafî Sor, se asükaindafî ndondo himboarîndafî!' mehundîrî. Asu hoafî ra nîngowambe asükaiya aboedî himboarîyahühi ahambo hoeimarîhinî.

¹⁴ Ranîyu asu Ananaias ai yahuya, 'Sîhefî amoaoyafe God ai sîhambo, ahandî yifîrî süngufembo horombo hondü kafoare hîningîmareanîni. Nindou mbumundî hamîndî Sisas ranahambo hoeifîhi asu nîne hoafî ahandî yahamonîndî tükefeyo ra hîmborîmbohünda kafoare hîningîmareanîni.

¹⁵ Seanîmbo muñguambo nindou ranaheimbo Adükariîmbohünda weindahî hoafîndafîndürî nîne-moatükunî se hoeiro asu hîmborîyafî marandî ranahambo.

¹⁶ Asu se haponda nîmboe gedühi hîfandaranda? Botîyafî hawa hundüründafühi asu ahandî ndürînambo hoafînda-fîndoanî sîhafî moaruwai hohoanîmo ra popoaimbîhenda-mboane,' " mehu.

God ai Porîmbo koamarîheira Suda-yafe ndîfo sowana mahu

¹⁷⁻¹⁸ Por ai hoafîyuhü yahuya, "Asükaiya ro Serusaremînambo ha ranîhü Godîndî worî ranambe dîdîbafî-yaheandühi nîmboahanî yafogoadînambo nahurai ranambe Sisasîmbo hoeimarîhinî. Ranîyo ai wambo yare hoafiyundîrühü yahuya, 'Nîmai se Serusarem ngoafî hîningîro hawa hafî, nga nindou ndanî ngoafîhündî ranai ana se wambohünda hoafayafî ra ngîrî hîmborîndei,' mehundîrî.

¹⁹ Asu ro sîmborî hoafîyahühi sahîya, 'Adükari, horombo ro Suda-yafe rotu worî afîndî mafeburo ranambe kefoehe hühühi nindou sîhambo anîhondümborîhinînei-mbîmbo karabusî-rîherü hehea hariyahandürî marîhandî ra ai fîfîrîhindî,' masahî.

²⁰ Sîhambo wataporîmbora randeimbî Stifen hîfokoarüwuri sîmboanî ro fikîmî nîmboambo wandî ngusüfoambe aboed-ane masahî. Ranîyahî asu nindou ahambo hîfokoamarüwuri ranahamundî hoandarî hoear ra sahamîndî manîmboahî.

²¹ Ranîyo asu adükari ai hoafiyundîrühî yahuya, 'Hafîsî, nga ro sîhambo angunî Suda-yafe ndîfo sowana koandîhe-heanîna ngamboyafî,' " mehu.

Rom ami-yomondi bogorî Porîmbo mafarîherü

²² Nindou afîndî ranai ahandî hoafî hîhîmborîyei heimbo asu 'Suda-yafe ndîfo' ra hoafîmayu-wamboyei puküna hoafîyeihü seiya, "E, ahambo hîfokoefimboani, nga nindou ndahurai ana ngîrî yangîrî nüngu!" masei.

²³ Ranîyei ai puküna hoafî karîhehindühi ahei hoearî-mayo ra wurakamo-rîhündühi hîfî hasüfî nîmoamo karühümündî pimarîhindî.

²⁴ Ranîmboyu asu ami bogorî ai amimbo hoafîyupurühî yahuya, "Por ndowaründümo gafomo sîhamundî worambe koaboadüwuri. Suda ai ahambo puküna hoafîmemondo nîmîndî ra fîfîrîfembohünda ahambo bubundürühî düdundafundo," mehu.

²⁵ Nga asu ai ahambo bubumbohünda kîkîhîruründümo mburumbo hîputüpo-marîhawu-ramboyu asu Por ai ami bogorî ngorü akîmî manüngu ranahambo hoafiyundühi yahuya, "Romîhündî mamî ahandî hoafî dîboadîfekoate-ayuanbe ahambo bubumbo ra ahînümbî hohoanîmo yangoroai wanîyo?" mehuamboyo.

²⁶ Asu ami bogorî ai hoafî ra hîmborîyu haya hu ahamundî bogorî hondü hîfanda randeimbî ranahambo hoafîyundühî yahuya, “Se ŋgîrî rasüngundîworî. Nindou ndanana Romîhünd-ani,” mehu.

²⁷ Ranîyu asu ami bogorî hondü ai Porîmbo hüfu hoafîyundühî yahuya, “Se wambo hoafîyafîndîrî, se Romîhündî hondüyafî?” mehuamboyu. Asu Por ai sîmborî hoafîyundühî yahuya, “Yîni, ro rananahî,” mehundo.

²⁸ Ranîyu asu ami bogorî hondü ai hoafîyuhü yahuya, “Ro kakî afîndî pirîheandühîyahî asu Romî-hündîmboyahe tükümeheandî,” mehu. Asu Por ai yahuya, “Ŋga wambo wandî me ai wakîmaramîndî-ndîramboyahî ro Romî-hündîmboyahe manîmboahî,” mehu.

²⁹ Ranîyomo asu nindou bîdîfîrî ahambo düdufîhî bubumbo yangîrî-memo ai hoafî ra hîmborîyomo houmbo nîmai hîŋgîrîwuri süsühümefundî. Ranîyu asu ami bogorî hondü ai ahambo hoeirira mayowa nindou ranai Romîhündî-mayuwa ai senîna hüputîpo-marîhawurî ranahambo ai-amboanî yîhîmbo-mayu.

³⁰ Porîmbo Suda ai papi-hoafîmarürî nîmîndî ra ami-yomondî bogorî hondü ai wudîpoapondîhe fîfîndîhe mehu. Ranîmboyu asu ai rasinambo Porîmbo senînambo hüputüpu-marîhawurî ra fufurîherü haya Godîmbo sesî sîhou-rundeimbî bogorî-yomo asu Suda-yafe kansîr-yomo ai babîdî gugurîfe wataporîmbo hoafîmepurî. Ranîyu asu ai Porîmbo ahamundî hîmboahü nîŋgomböhünda serümündü mahu.

23

Por ai Suda-yomondî kansîrîmbo hoafîmepurî

¹ Por ai kansîrîmbo hübudureapurühî yahuya, “Wandî wandafî mamî, ro Godîndî hîmboahü moai nîni moaruwai yarîheandî. Ro nîne wandî ŋgusüfoambe aboed-ane masahî ranîyo yarîhe marîhandî,” mehu.

² Ai hoafîmayuwamboyu asu sesî sîhai-randeimbî adükârî bogorî Ananias ai nindou Porîndî fikîmî manîŋgomo ahamumbo Porîmbo yafambe hoearühî harîmbo hoafîmepurî.

³ Asu Por ai ahambo hoafîyundühî yahuya, “Se-ana yimbu hohoanîmoeimb-anafî. Ŋga asu God ai harîndününîmbui. Se ndanîhü amarîfî ra ahînûmbî hohoanîmo süngufehü wambo hoafî dîboadofembo safîmboanafî, ŋga se-ana ahînûmbî hohoanîmo ra sowandîfî pirowandühî wambo harîmbo hoafîmefîpurî,” mehuamboyu.

⁴ Nindou Porîndî fikîmî manîŋgomo ranai hoafîyomondowohü yahomoya, “Awi se-ana Godîmbo sîhai-randeimbî adükârî bogorî ranahambo moaruwai hoafîyafîndowohanafî,” mehomondo.

⁵ Asu sîmborî ai yahuya, “Wandî wandafî mamî, nindou ranai Godîmbo sîhai-randeimbî adükârî bogorî-mayu ra ro moai fîfîrîhinî. Godîndî Buk ai hoafîyowohü yahoya, ‘Nindou sîhei bogorî ranahambo se moaruwai hoafîndamboyahî,’ meho ra fîfîrîheandî,” mehu.

⁶ Por ai fîfîreandî kansîr bîdîfîrî ai Sadyusi-yomo asu bîdîfîrî ai Farisi-yomo. Ranîmboyu ai ahamumbo puküna hoafîyupurühî yahuya, “Wandî wandafî mamî, ro-ana Farisi ambeahînd-anahî asu wandî apeamboanî Farisi-ambeahînd-ani. Ro anîhondümbö fîfîrîheamboanahî nindou yîfîyeimbîhündî ranai ana asükaindei botîndahi-mboyei ranî hoaf-ane nda hoafayahî. Ranîmbo-hündamboane wambo hoafî ŋgoro,” mehu.

⁷ Ranîyo Por ai ranî hoafî ra hoafîmayuwambo Sadyusi Farisi ai ahamundîhoarî sîmborî hoafîyomo-ndühîyomo yîbobomarundî.

⁸ Nga Sadyusi ai hoafiyomondühi yahomoya nindou yifihündi botife asu sünambeahîndi nendi ai yifiafikoate-anei yahomo marundi. Nga Farisi ai munguambo hoafi ranahambo anihondümboru marundi.

⁹ Ranîyo asu Sudahündi ranai pukünambo hoafiyomo wakimarundi. Asu Farisi-ambeahîndi ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi ai botiyafu niŋgomombo puküna simbori hoafiyomondühi yahomoya, “Nindou ndana-hambo ana ro hoeirihuranî moai ahandi nîni hoafi yanğoro. Ao, yifiafi mamimbayo asu sünambeahîndi nendimbayo ahambo hoafimendo ra anihondüyohüpo,” mehomo.

¹⁰ Simbori hoafi ranai moani afîndi hamîndi tüküme feyo-wamboyu asu ami bogori hondü ranai Porîmboya hifokoandüwuri-mboemo yahuhaya yihimbomayu. Ranîyu asu ai ahandi amimbo se hanimo Porîmbo ahamundi warambeahîndi hüründümo houmbo sihamundi worîna hafomo mehu.

¹¹ Ngorü nimbokoani Adükari ai Porîmbo sowahi tüküfi nüngumbo hoafiyundowohü yahuya, “Se ŋgîniîndi nîmbafi! Serusarem ŋgoafihü ndanihü se wambohünda anihondümbu hoafimayafi, nga asu Rom ŋgoafihü amboani rahurai anîmbo hoafîndafi,” mehu.

Suda ai Porîmbo hifokoefimbo hoafi fîmaründümo

¹² Ranîyomo asu siambe Suda bidîfirî ai guguriyafu hoafi fîmaründümo. Ranîyomo ai dabariyafundühi yahomoya, ŋgîrî sesi dagudifî hoe ndîmîndefî ndîhundî, nga Porîmbo hifokoandîhuri hohumbo anîmbo randîhumboyefî mehomo.

¹³ Nindou bodîmondî 40 ŋgasünde-andeimbi-yomo hoafi ra fîründümo masihoemo.

¹⁴ Ranîyomo ai Godîmbo sihou-rundeimbi bogori asu Suda-yomondî bogori sowahi hafomo hoafiyomondühi yahomoya, “Ro-ana Porîmbo hifokoandîhuri hohumbo anîmbo sesi dagudimboyefî sefi anihondümbu dabari mehundi.

¹⁵ Ranîmbo-hündambo anîmbo se-anemo asu kansîr-anemo se ami bogori hondü ranahambo sihamumbo sowana Porîmbo semündü-koşîmbohünda hoafi koandîhoemo. Rananîmboya kudüwanî ahandî hoafi enğoro ra wudîpoapondîhu fîfirîndîhumboane mbîsîmo. Nga ro-ana munguambo moatükunî nafîrîhumîndefo-mboanefî, nga ndühi tüküfekoate-yuwambe anîmbo nafîni ahambo hifokoa-ndîhuri-mboyefî,” mehomo.

¹⁶ Nga Porîndî amîŋgîrî ai hoafi fîmaründümo ra hîmboriyu haya amiyomondî worambe farîfi hu Porîmbo ranî hoafi ra hoafîmeindo.

¹⁷ Ranîyu asu Porî ai ami bogori ŋgorü hoafîmeinduwa makusuwambo hoafiyundowohü yahuya, “Nindou hoarîfi nda sowarîndîfi ami bogori hondü sowana hafî. Ai bidîfirî moatükunî ahambo hoafendombo yahumboani,” mehundo.

¹⁸ Ranîyu asu amiyomondî bogori ranai Porîndî amîŋgîrî serümündü haya hahüfanî bogori hondü-mayu ranahambo sowahi tüküyafîne hoafiyundühi yahundoya, “Sapo karabusîhündî Porî ranai wambo hoafiyu koamarîhendîra nindou hoarîfi nda sihambo sowana sahümîndî asîhühi. Ai sihambo mamî hoafi hoafiyonîni-mbohünda,” mehundo.

¹⁹ Ranîyo asu ami bogori hondü ranai nindou ranahambo wamburümündî haya aipoanîmbo hafanî düdufindühi yahuya, “Nîni hoafîmboyafi hoafiyondîrîmbo masafa?” mehundo.

²⁰ Asu Porîndî amîŋgîrî ai hoafiyundühi yahuya, “Suda ai sihambo tîkandu houmbo anîmboya sümbu se Porî kansîrîmbo sowana semündü

hani ahamumbo sowahi ahandi hoafi engoro ra wudi+poapofe fifiri+fembo hunda mbisi+imboemo.

²¹ Se hoafi ranahambo anihondumbo-ndowamboyafi, nga sapo nindou bodimondi 40 ngasundeandeimbi nafini worarindu houmbo hibadumboemo Porimbo hifokoe-fimbohunda. Ai yahomoya awi ngiri sesi dagudifi hoe ndimindefi ndihundi, nga ahambo hifokoandihuri hohumbo animbo randihumboyefi mehomo. Ai-ana ndeara mungu-moatükuni nafirundümo houmbo-anemo asu sihamboane türu hifandarundi se yini mbisafani animbo yahomo houmbo,” mehundowamboyu.

²² Raniyu asu ami-yomondi bogori hondü ranai hoafiyundühi yahuya, “Se nindou ngorumbo hoafindafühüya wamboya ahambo rarthe hoafimehando mbisamboyafi, nga yowani.” Rayahundo mburamboyu asu ai nindou hoarifi-mayu ranahambo koamartheira mahu.

Porimbo Feriks sowana koamarhawuri

²³ Ami bogori hondü ai ahandi hoarehi bogori-mefani ahafanimbo hoafiyupirühi yahuya, “Ami 200 pisao sowandümondeimbi, asu 70 nindou hos wami nimarimondeimbi ngörü, 200 nindou yifiari sowandümondeimbi ra gugurindineapuri mbundina mungu-moatükuni nafindündümo digau houmbo animbo asu Sisaria ngoafina nimoakidibou boabofeefeambe gadimo.

²⁴ Hos bidifiri Por ai raniwami hanimbohunda kokoboadu hinngindu mbundumbo animbo asu ahambo ndonduri Rom bogori nindou Feriks sowana hibaduri gadimo,” mehu.

²⁵ Raniyu asu ami-yomondi bogori ranai pas ra ndare sürü papirandühüya.

²⁶ Karisasi, Ro Krodius Risasi-anahi gafmani-yomondi bogori adükari Feriksimbo pas nda sürü paparihandi:

²⁷ Suda ai nindou ndanahambo mburündümo houmbo ndeara akimi hifokoeffimbo yangirimemo. Nga asu ro himborimayahi ananiya ai ana Romihündi mayuwamboyahi asu ro wandi ami-babidimbo ahambo ahamundi warambeahindi humarthehuri.

²⁸ Ai nimbosuri ahambo papi-hoafaruri saheeamboyahi asu ro ahamundi kansir sowana sahümindü mahanhi.

²⁹ Ro hoeirtheandan ana ai ahamundi ahinümbi hohoanimo ranimboyo moani hoangirüwuri houmbo papi-hoafimaruri. Nga moai nini hoafi ahambo hifokoeffi asu karabusifi rambo papi-hoafi ranambe tüküfeyo, nga wani.

³⁰ Suda ai Porimbo hifokoeffimbo hoafi dibo masihoemo ra ro himborimayahi. Ranimboanahi asu sihambo sowana ro ahambo nimai koarthehina akusu. Nindou düdi ahambo papi-hoafimaruri ranahamumbo sihambo sowahi tüküyafu hoafi didiboado-mbirundamboane sahehea hoafimehapuri.

³¹ Raniyomo asu ami ai ahamundi ratüpuriwambo refembo yahomo houmbo Porimbo sowaründümo rani nimbokoani Andipatris ngoafina mahanimo.

³² Ngörü sih ami hifinafi mahanimo ranai ahamundi worina hihiriyafu Serusaremnambo hafomondühi-yomo asu hosiwami homo-rundeimbi ahamumbo koamari-haupura Porimbo Sisaria ngoafinambo sowaründümo mahanimo.

³³ Ai sowaründümo hanimo Sisaria ngoafihü tüküyafu gafmani-yomondi nindou bogori Feriksimbo pas sabudowohü asu Porimbo ahambo sowahi pamarüwuri.

34-35 Feriks ai pas ra hoeireandani mayowamboyu asu Porimbo se nini hifihündiyafi yahu haya düdumefindo. Por ai Sirisia hifihündi-mayu ranimbo ai fifire hayamboyu asu ai hoafiyuhü yahuya, “Awi ro sifahif hoafi himbori-ndamboyahî nindou sîhambo papi-hoafimaranîni ranai kodimondani,” mehu. Ranîyu asu Herotîndî worî adükari ranambe Porimbo koafoefi mburumbo hifandumbo hoafimayu.

24

Suda ai Porimbo papi-hoafimaruri

¹ Hondahüfeimbi si munğumayowa asu Godimbo sîhai-randeimbi bogori adükari ahandî ndürî Ananaias ai nindou bogorimbo yafundeimbi-yomo asu Terturus Romi-yafe ahinümbi hohoanimo fifireandeimbi nindou rababîdi Sisaria ngoafina mahanimo. Ranîyomo asu ai tüküyafu gafman bogori hondü Feriks ahandî himboahü Porimbo papi-hoafimaruri.

² Ranîyo Porimbo mborai yahundowanî süfu tükümeñiyuwa asu Terturus ai ahambo papi-hoafirürühi yahuya, “Feriks nindou adükari, se hifandamunambe ana, ro moai yifiari-yifiariyefi rihundi, nga aboedi hamîndî manimboefi. Ranîyo asu sifahif-mayo hohoanimo aboedi ranambo ndani hifihü ro simbori hohoanimo süngurîhu marîhundi.

³ Ranimbo-hündamboane munğambo ngoafi munğambo si yihoeñi ngusüfoambe aboedi fufurifoare-amunühi asu sîhambo hihifarîhunîni.

⁴ Awi ro sîhambo gedühi kîkîhemîndimbo moeisahi, nga yihoeñimbo hipoambo-ndowamunühi yihoeñi hoafi akîdou nda himborîndafi sefomboanefi.

⁵ Ro hoeirîhurani nindou ndanana afîndimbo moaruwai hohoanimo yu randeimb-ani asu munğambo hifi Suda-yomondi mbusümo ai hari hoafi botîre-arandî. Por ai nindou bîdîfirî aipoanimbo hohoanimo yei rîhündeimbi Sisas Nasaretîhündî süngurîhuri-rîhündeimbanefi sei arîhündî ahei bogoriyu.

⁶⁻⁷ Ranîyu asu Godîndî worî ranamboani moaruwaimbo-ndîheya yahuhaya hohoanimo-mayuwa asu ro ahambo kîkîhimari-hurîmîndefi. Ro ahambo yihoeñi ahinümbi hohoanimo ranambo yîbobofembo masefi, nga ami bogori hondü Risias ai kusü ahandî ngînîndî-nambo yihoeñi warambeahîndî hümarümündü.

⁸ Ranîyu Risias ai hoafiyuhü yahuya, ‘Ahambo papi-hoafimbo nindou ranai sifahif himboahü tükümbiyafu-ndamboane,’ mehu. Asu nindou ranahambo düduarîworî ana, se sifahifhoari munğumoatükunî ro ahambo papi-hoafi-marîhuri ra anîhondumbo fifirîndowamboyafi,” mehu.

⁹ Munğambo Suda ai Terturus-babîdi Porimbo papi-hoafirürühi yahomoya, “Ranî-moatükunî ra e, anîhond-ane,” mehomo.

Por ai Feriksîndî himboahü hoafimayu

¹⁰ Ranîyu asu Feriks ai Porimbo hoafiyafi yahumbo warînambo yangîri koamarîherü. Ranîyu asu Por ai hoafiyuhü yahuya, “Se afîndî himbanî ndani hifihü yîboboro-randeimbi manîmbafi ra ro fifirîhe-amboanahî. Ranîmboanahî ro ahamumbo simbori hoafomböhünda moai yîhimboyahî.

¹¹ Se düdu-düduayafi ana, fifirîndowamboyafi, nga 12 si maho ra ro Godimbo hohoanîmomböhünda Serusaremînambo hahühane.

¹² Ro-ana moai nindou ngorü-dîbo Godîndî worambe simbori hoafiyahî. Asu ro moai Suda-yafe rotu worambe adükari ngoafihü amboani hari hohoanimo botîrîheandî. Ro raweheanda asu Suda ai moai hoeirundîrî, nga wanî.

13 Haponda ai wambo papi-hoafaründirî ra ngîrî aboedi hoafîndomondanî fifîrîndowandühî anîhond-ane mbîsafî.

14 Nga ro nda anîhond-ane asahi. Ro yîhoefî amoao-yafe Godîmbo hohoanîmoyahando arîhandî nafî ra Suda ai ngorüpoanîmboane aseî. Asu muñguambo hoafî ahînümbî hohoanîmoambe engoro ranane asu Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî sürü papîmaründî anîhondümbö-arîheandî.

15 Rananahî asu ro anîhondümbö-rîheandühî God ai moaruwai asu aboedi hohoanîmoyeimbî yîfîmayei muñguambo botîfendü-rîmboayu ranî si ranahambo hîfandarîhandî nindou ranai hîfandarundî nou.

16 Ranîmboanahî asu ro muñguambo si wandî ngusüfoambe aboedi hohoanîmo God asu nindou-yafe hîmboahü aboedi mbîmarowa sahehea tîñîrîfoayahî.

17 Ro afîndî hîmbanî maho ra habodîmboyahî asu süngunambo wandî sîrambeahîndî Suda aheimbo saiwanî Godîmbo saimbohündambo Serusaremîna mahahühî.

18 Ro rarîhe hehea wandî fi aboedi tüküme Feyowa Godîndî worambe Godîmbo sîheheandane, Suda ai wambo hoeimarundîrî. Nga asu ranî-sîmboanî ranîhü nindou afîndî moai ro-dîbo nîngombo hoafî gobadîrundî, nga wanî.

19 Nga asu Esia hîfîhündî Suda bîdîfîrî ai manîngomo. Ai-boateî wambo papi-hoafîmarundîrî. Nga nindou ranai ahamumbo sowahî wandî hoafî engoro-ana, ai sîhambo sowahî ndühî sîfomo wambo papi-hoafî-mbîründîramboane.

20 Ai refekoate-ayomo ana, asu nindou ndanai ro Suda-yomondî kansîr ahamundî hîmboahü nîmboambo nîne moaruwai ramarîheandî ra hoeiarundîrî ana, asu ai ndühî tükündafu sîhafî hîmboahü hoafîndî-nîmboemosî.

21 Mamî hoafî yangîrî mbenğorîmbai? Horombo ro kansîr ahamundî mbusümo nîmboambo rarîhe puküna hoafîyahühî sahiya, ‘Yîfîyeimbî aiana botîndahimboyeî sa anîhondümbö-arîheandî masahi ranîmboanemo ai sîhafî hîmboahü hoafemo ranana?’ masahi,” mehu.

22 Feriks ai Adükarîmbo anîhondümbö-rîhoreimbî-yafe hohoanîmo ra aboedi fifîreandî, nga ranîmboyu asu Sudambo awî hîbadu nîngomo mehupurî. Asu ai Suda ahamumbo hoafîyupurühî yahuya, “Awî ami bogorî hondü Risias ai kudüwanî anîmbo asu ro sîhamundî hoafî ra dîdîboadondîheamboyahî,” mehupurî.

23 Ranîyu asu ami bogorîmbo hoafîyundühî yahuya, “Se ahambo hîbadîrîhü awî hînîngîrou-hînîngîroundîrî. Asu Porîndî ngunîndî ai ahambo nîne akîdou moatükunî farîhefimbo ra se yowanî mbîsamboyafî,” mehu.

Feriks ai Porîmbo yîmbu hîmbanî karabusî-fîmbohünda hüputüpo-marîherü

24 Yahunümbî nîmbîyo hayamboyawane, Feriks ai ahandî nîmorehî Drusira-dîbo makosafe. Ahandî nîmorehî ranai ana Suda sîrambeahîndîyo. Ranîyu asu Feriks ai Porîmbo mborai yahundo hürüherü haya Porîndî Sisas Kraîsîmbo anîhondümböfo hoafî hîmborî-mayundo.

25 Ranîyu Por ai mbumundî hohoanîmo, nindou ai ahandî hohoanîmo ra ndonde hîbadandî hoafî, asu God ai süngunambo sîhefimbo yîbobonde-amunümbui hoafî ra hoafîmayuwa asu Feriks ai hoafî ranahambo yîhîmbomayu. Ranîyu asu Feriks ai hoafîyundühî yahuya, “Andai ngafî, nga awî süngunambo ranîpoanîmbo ambe-yangîrühî sîhambo mborai mbîsahanîmboyahî,” mehundo.

²⁶ Nga asu Feriks ai mamî moatükunîmbo kameihîyu hîmboyu marandî. Ai ndanananiya Por ai kaki ndembui yahuhayamboyu asu afîndîmbo ahambo mborai yahundo haya wataporîmborürî marandî.

²⁷ Süngunambo yimbu hîmbanî ranai howane, asu nindou mamî ahandî ndürî Posius Festus ai Feriksîndî fondî masemündu. Ranîyu asu Feriks ai Sudambo hoafî nafîreapurühî Por karabusambe hîniŋgîmarirî.

25

Por ai Rom adükari bogori Sisar papi-hoafi hîmborîmbo hoafîmayu

¹ Festus ai Sudia-yafe adükari bogorîmbofi haya hu ranîhü tükümeŋiyu. Asu ŋgîmî nîmbî howane, ranî-sîmboanî Festus ai Sisaria ŋgoafî hîniŋgîre haya hafu Serusarem ŋgoafîhü tüküfi manüŋgu.

² Ranîyo ranîhü Godîmbo sîhou-rundeimbî bogorî-yomo asu Suda bogorî bîdîfirî-yomo ranai ahambo sowana Porîmbo papi-hoafîyumbo hoafî sowandümo mahomo.

³ Ai Festusîmbo düdu-düduyomo-ndühî yahomoya, “Se yîhoefîmbo fandîhawamunî hawambo anîmbo Porîmbo koandîhaworanî Serusaremînambo mbîsüfu-wamboane,” mehomo. Ai ramehomo ra nafîni worarife nîmarîhefe Porîmbo hîfokoeffimbo yahomo houmboemo.

⁴ Ranîyu asu Festus ai ahamumbo sîmborî hoafîyupurühî yahuya, “Por ana Sisaria ŋgoafîhü karabusambe mbanüŋgu. Nga ro-amboanî ŋgîrî amitata Sisaria ŋgoafînambo hîhîrîndahe gadîhî.

⁵ Rananîmbo asu sîhamundî bogorî nindou bîdîfirî ranai ro-babîdî mbîhanîmo-ndamboane. Asu nindou ranai moaruwai hohoanîmonduanî ana, ai ahambo ranîhü papi-hoafîmbîru-ramboanesî,” mehu.

⁶ Festus ai, ai-babîdî 8 simbaiyo asu 10 simbaiyo nîmarü mbura asükaiyu Sisaria ŋgoafînambo hîhîrîfi mahanu. Ranîyu asu ranî sinambo papi-hoafî dîdîboadofe worî ranambe nîmarümbö Porîmbo papi-hoafîmbohünda ndowaründümo tükündafundî mehu.

⁷ Ranîyo asu Por ai ahambo sowahî tükümeŋiyu-wamboemo Suda Serusarem ŋgoafî hîniŋgîru houmbo makosomo ranai botîyafu ahandî fikîmî wakîru nîŋgomombo ahambo papi-hoafîmarurî. Ai moaruwai moatükunî ramareandî yahomo houmbo hoafî ranahambo anîhond-ane yahombo moai nîni Festusîmbo nafuiyomo, nga wanî.

⁸ Ranîyu asu Por ai sîmborî ahamumbo güre-güererapurühî yahuya, “Ro moai nîni moaruwai moatükunî nünüŋgurîheandî. Suda-yomondî ahînümbî hohoanîmo, Godîndî adükari worî asu Romî-yafe bogorî adükari Sisarîmbo amboanî muŋguambo ro moai nîni moaruwai nünüŋgurîheandî, nga wanî,” mehuamboyu.

⁹ Ranîyu asu Festus ai Suda-memo hîhîf-hîhîfî-yopurîmbohünda Porîmbo düdufindowohü yahuya, “Awi se Serusaremînambo hafombo safomboyafî? Refe-anasî ro sîhafî papi-hoafî engoro ra gagü Serusarem ŋgoafîhü fîfirîndîheamboane,” mehunduwoamboyu.

¹⁰ Nga asu Por ai hoafîyuhü yahuya, “Haponda hoafî dîdîboadofe worî ndanambe anîmboahî nda ai Romî-yafe bogor adükari Sisarîndî wor-ane. Worî ndanambe anîmbo wandî hoafî nda ndanîhü dîdîboadofemboane. Nga se wudîpoaporo fîfîrowandai ro moai Suda ahamumbo nîni-moaruwai nünüŋgurîheapurî.

¹¹ Asu ro ahînümbî hohoanîmo ra hîfînambo-rîheandühî nîni-moatükunî rawarîheandî ana, ai wambo hîfokoandundîra yîfîmbo aboed-ane anasî. Nga ro moai fefoefembo hoafîyahî. Nga asu ai wambo papi-hoafarundîrî ranî-moatükunî ai tîkai yangîrayo ana, asu dîdai wambo ahamundî

warîhüdeandîrî, nga wanî. Nga awi ro Sisarîmbo hoafîndahani anîmbo ai wandî hoafî nda himborîmbiyu-wamboane,” mehu.

¹² Asu Festus ai kansîr-babîdî wataporî-yomo mburu hoafîyuhü yahuya, “Se Sisarîmbo ai sîhafî hoafî ra himborîmbiyu-wamboane masafî ranîmbohünda se ahambo sowana ngaîfî,” mehundo.

Festus ai Agripambo Porîndî hoafîmbo düdumefiyu

¹³ Ranîyo asu yahunümbî nîmbî howane, Suda-yafe adükarî bogorî ahandî ndürî Agripa ai ahandî rehî Bernaisî-dîbo Sisarianambo makosafe Festusîmbo wakîfoefimbohünda.

¹⁴ Afîndî si Agripa ahoro ho ai ranî ngoafîhü nîmbafe hafembo mefeyamboyu asu Festus ai adükarî bogorî Agripambo Porîndî hoafî ranahambo hoafîyundühi yahuya, “Nindou mamî ndanîhü mbanüngu horombo Feriks ai karabusambe hîniŋgîmarîrî.

¹⁵ Horombo ro Serusarem ngoafîhü tüküyahe nîmarîthane, Godîmbo sîhou-rundeimbî bogorî asu Suda-yafe bogorî ai Porîmbo papî-hoafîrurühi-yomo asu ai wamboya se ahambo wagîriyafîsî, nga karabusîndafoandî mbîsafîndo mehomondîrî.

¹⁶ Ranîyahî asu ro ahamumbo hoafîyahapurühi sahiya, ‘Rom-yafe ho-hoanîmo süngu ro-ana moai moaruwai hohoanîmo ratüpurî ra nindou ŋgorümbö moanî-hoangîrîhu hohu nîmborî sehu rîhundî. Nindou ranai ahambo hoafî engoro ana, ai sapo düdi nîmorî ai ahambo papî-hoafîmarürî ahamundî himboahü nünguani anîmbo asu ahambo nafî sîhefendowanî ai nîni-moatükunîmboyo hoafî-memondo ranahambo ahandîhoarî güre-güererandühimbo fîfîre hoafîmbiyu-wamboane,’ masahî.

¹⁷ Ranîmboanahî asu ai tüküme funda ro moai afurî hîhîniŋgî-rîheandî. Nga rasinambo siambe hoafî dîdîboadofe worî ranambe nîmarîmboyahî nindou ranahambo sowaründümo sîfomo masahapurî.

¹⁸ Nga asu nindou sapo ai ahambo papî-hoafîyumbo-memo ranai botîyafu manîŋgomo, nga asu ai moai ahambo moaruwai moatükunîmbo papî-hoafîrurî. Asu ro ahambo ranî-moatükunî ranîmbo randüwurîmboemo masahî, nga wanî.

¹⁹ Nga ai-ana Porîmbo hoafînambo yangîriyo ahamundî Godîmbo süngufî asu nindou mamî ahandî ndürî Sisas yîfîmayu ranahambohünda raraomarurî. Nga Por ai yahuya, Sisas ai moai yîfîyu, nga yangîrî mbanüngu mehu.

²⁰ Ro hoafî ranahandî nîmîndîhündî ra fîfîrîndîhe türüboadîhea sahe-heamboyahîsî, nga asu wambo hohoanîmo ranai mamîkar-andîrühîyo ro moai fîfîrîheandî. Ranîmboyahî asu ro Porîmbo Serusaremînambo gagüfanî anîmbo ranîhü sîhafî hoafî ra yîbobo-mbîrundamboane sahehea düdumeheando.

²¹ Ranîyu asu Por ai hoafîyuhü yahuya, ‘Ro-ana moeisahî, nga awi moanî ratüpurîndahîhü nîmboahani Sisar ai anîmbo hoafî wandî ra dîdîboadombîreand-amboane,’ mehu. Ranîmboane ahambo awi karabusambe kîkîhîrîmündî mbura sünguna Sisar sowana Romînambo koandîheira mbühuwa samboanahî,” mehu.

²² Agripa ai Festusîmbo yahuya, “Ro wandîhoarî Porîndî hoafî ra himborîndahando samboanahî,” mehindowamboyo. Asu sîmborî Festus ai hoafîyundühi yahuya, “Refe-anasî, sümbu anîmbo hoafî ra himborîndafîndo,” mehundo.

²³ Ranîyo asu siambe Agripa ai Bernaisî-dîbo yihuru saharî-saharîyafe hena mahüfe. Ranîyafe ai ami-yomondî bogorî-yomo asu nindou

ranî ngoafihündî bogorîmbo-yafundeimbi-babîdî hoafi dîdîboadofe worî ranambe kefoehi mahüsi. Ranîyu asu Festus ai hoafîmayuwa Porîmbo sowaründümo mahîfomo.

²⁴ Ranîyu asu Festus ai hoafiyuhü yahuya, “Adükari bogori Agripa-ani asu nindou se mungu ro-babîdî anîngomo ran-anemo se munguambo nindou ndanahambo hoeirüwuri. Nindou ranahambo afîndî Sudahündî ai ana Serusaremîhü asu ndanîhü amboanî wandî himboahü ahambo papî-hoafîrîhorühî puküna hoafîyeihî seiya, ‘Ahambo hîfokoandîworî, nga ai-ana ngîrî asükaindu yangîrî nûngu!’ masei.

²⁵ Asu ro hoeirî-heandanî ana ai moai nîni-moatükunî moaruwai ratüpurîyuwanî wambo ahambo hîfokoa-mandüwuri-yopoanî. Nga ahandîhoari Rom adükari bogori hondü Sisarîmbo yahuya, ai anîmbo wandî hoafî nda dîdîboado-mbîreand-amboane, mehu. Ranîmboanahî ro ahambo koarîhefîyuwanî hombo hoafî nda dîdîboadorîhe asîheheandî.

²⁶ Nga ro hoeirî-heandanî moai ahandî hoafî ra aboedî fîfîrîheandî, ranîmbo-hündambo anîmbo asu ro sîhefî bogori adükari-mbo sowana pas nda sürü papîndîhî koandîheheamboyahî. Bogori Agripa, ranîmboanahî se-anafî asu nindou munguamboanei sîheimbo sowana nindou nda sahümîndî koarîhehina asünu. Sîhîrî ahandî hoafî bîdîfîrî ndondîhu hîmborîndefî mbundîhumbo anîmbo asu ro bîdîfîrî papî-hoafî pasambe Sisar sowanambo sürü papîndîhamboane.

²⁷ Asu ro nindou karabusîhündî koarîhehinühî nîne hoafî nindou ranahambo papî-hoafarîhorî ra pasambe pefe koehefekoate-ayahî ana, wandî himboahü aboedî hamîndîyopoanî,” mehu.

26

Por ai Agripandî himboahü hoafîmayu

¹ Ranîyu asu Agripa ai Porîmbo hoafîyundühî yahuya, “Hapoanani se sîhafî fimbo hoafî ra hoafîyafîsî,” mehuwamboyu. Ranîyu asu Por ai ahandî warî nîmoamoreandühî ahandî fimbo yare hoafîyuhü yahuya,

² “Bogori adükari Agripa, ro hohoanîmoyahanî aboedî saf-ane sîhafî himboahü Suda ai wambo papî-hoafî-maründîrî ranahambo weindahî hoafîndamboyahî.

³ Ndanana awi anîhond-ane, ranî-moatükunî ra nîmboe se Suda yîhoefî Godîmbo hohoanîmo sîmborî hoafîyefî arîhundî ra wudîpoaporo fîfîrowandî. Ranîmbo anîmbo asu se wandî hoafî nda afurîndo nîmandîfî hîmborîndafî.

⁴ Horombo ro akîdouyahambe peya hehea hahambo haponda ndanî sîmboanî tükeheandî ra Suda ai ro hohoanîmo sünguarîheandî ra fîfîründî. Horombo ro wandî hîfîhüyo asu Serusarem ngoafîhü nîmboahambe pey-omo houmbo ai wandî hohoanîmo fîfîründî.

⁵ Farisi-yafe hohoanîmo ranana ai tûngümbî safîyo hayamboyo asu Suda yîhoefî hohoanîmo ranahambo ngasünde-andeimbiyo. Ro ranî hohoanîmo süngumarîhandî. Ai fîfîründîrî-mboanemo, nga asu ai hoafîndîmondühî ana, ra anîhond-ane mbeyahomo-ndamboane.

⁶ Nga haponda ro ndanîhü manîmboaha ai wambo papî-hoafaründîrî. Ndanahandî nîmîndî nda yahurai-ane: God ai yîhoefî amao mamî ranaheimboya sîheimbo aboedî-aboedî ndîheandürî-mboyahî mehu ranîmbo anîhondümborîhe heheamboanahî hîfandîhî anîmboahî.

⁷ Yîhoefî 12 sîrî ranai Godîmbo nîmboambo sîrühî dîdîbafîyahîndo rîhündühî ranî-moatükunî ranahambo yangîrîyei ai anîhondümborîhi hehi hîfandîmarîhündî. Nga Bogori, ro-amboanî hoafî ranahamboane

anîhondümborîhe hehea hîfandarîhandî. Nga ranahandî nîmîndîhündîyo Suda ai wambo papîmaründîrî.

⁸ Nîmboe bîdîfîrî se ngîrî ro-ana God ai yîfîyeimbi nendî botare-andürî ranahambo anîhondümborîndîhündî aseia? God ai aboedî-aboedî-ndemunühî yîfîhündî botînde-amunîmbui.

⁹ Horombo ro wandîhoarî rarîhe hohoanîmoyahühî sahîya awi ro Sisas Nasaretîhündî ahandî ndürî hîfînambofîmbo afîndî ratüpurî ratüpurînda masahîyosî.

¹⁰ Ranîyo asu ranî-moatükunî ra Serusarem ngoafîhü ramarîheandî. Ranîyahî ro Godîmbo sîhou-rundeimbi bogorî-yomondi ngînîndî sahamîndî hehea asu Godîndî nendî aheimbo karabusî-marîheandürî. Ranîyahî asu ro nindou bîdîfîrî-babîdîyahe hehea aheimbo hîfokoeffendürîmbo sahehea refemboane masahî.

¹¹ Asu ro aheimbo afîndîmbo Suda-yafe rotu worî munquambo ranambe tîngîrîfo afîndî sahandürî marîhandî. Ro aheimbo ramarîheandürî ra Adükarîmbo moaruwai-moaruwaimbofe hoafi, hoafîmbeyahündowa saheheamboyahî ramarîheandürî. Ro ngusüfoambe ngînîndî-rîhandürühî aheimbo ngoafi adükarî angunî manaŋgo ranîhü amboanî ha kokofoarîheandürî marîhandî.”

Por ai Sisasîmbo anîhondümborî-marîrî ranahambo hoafîmayu

¹² “Ranîyo Godîmbo sîhou-rundeimbi bogorî ai wambo yînî yahomo houmbo ngînîndî masaundîra Damaskus adükarî ngoafînambo mahahî.

¹³ Nindou Bogorî Adükarî, ro hüfînimbo nafî mbusümo hahühî si mamî sünambeahîndî makosowa hoeimarîheandî. Si ranai ana hüfîhamîndî siayu ranahambo ngasünde-andeimbiyo. Ranîyo asu si ranai nindou ro babîdî nafîsüngu mahefî yîhoefîmbo kosi boakîma-foareamunî.

¹⁴ Ranîyefî asu ro munquambo hîfînî pütapîyefî korîyefîmbo ro hîmborîyahane, hoafi mamî ai yare hoafîyowohü Hibru-yafe hoafînambo yahoya, ‘Sor! Sor! Nîmboe se wambo moaruwai-mboarowandîra? Se ana yîhîmîndî moatükunîmbo yitarowandî ranîmboane asu sîhafîhoarî asübusîmboayafî,’ mehoamboyahî.

¹⁵ Asu ro duduyaheandühî sahîya, ‘Adükarî, se dîdîyafa?’ masahamboyu. Asu sîmborî Adükarî ai hoafîyundîrühî yahuya, ‘Ro Sisas-anahî, nga asu se-ana wamboane moaruwaimbo-arowandîrî.

¹⁶ Se botîyafo nîmbafî. Ro tükümeheandî nda sîhambo wandî ratüpurî-mbohünda kafoefe hînîngîfenînanî wandî ratüpurî semîndîmboyahî. Ro sîhambo nîne-moatükunî haponda nafuimehanîni, asu süngunambo nafuinda-hanînimboyahî ranî-moatükunî ranahambo nindou bîdîfîrambo anîhond-ane mbîsafî.

¹⁷ Ro ngîrî hînîngî-ndîheanînanî, sîhafî nendî Suda anei asu ahei ndîfo anei ranai moaruwaimbo-ndîhinîni. Nga ro aheimbo sowanamboanahî koararî-heheanîni.

¹⁸ Rananîmbo se ahei hîmboarî bîrîdîhawandüra nîmbî ra hînîngîrîhi hehi si ranî-sowana mbeyahindamboane. Asu Satanîndî ngînîndî ra hînîngîrîhi hehi God sowana mbeyahindamboane. Rananîmbo asu wambo anîhondümborîndîhindîranî ahei moaruwai hohoanîmo ra amboawi mbîsahanî asu nindou God ai wandî-aneî mehündürî ranî-babîdîmbo nîmandeimboyeî, Adükarî ai ramehundîrî,” mehu.

Por ai ahandî ratüpurîmbo hoafîmayu

¹⁹ Por ai asükai hoafîyuhü yahuya, “Bogorî Agripa, ro sünambeahîndî moatükunî tüküme Feyo ra hoeirîhe heheambowambo asu ro ngîrî hoafi hîmborînda hînîngî-ndîheandî.

²⁰ Nga Damaskus ngoafîhü boatei hoafîyahandürî heheamboyahî asu Serusarem ngoafîhü, Sudia-yafe hîfambe, Suda-yafe ndîfo aheimbo amboani hoafîmehandürî. Ro sahiya, ‘Se sihei moaruwai hohoanîmo hîniñgîndîhi hehi God sowana ngei. Asu se sihei moaruwai hohoanîmo hîniñgîfembo nafuimbohünda aboedî hohoanîmo süngundîhîndî,’ masahî.

²¹ Ranîmbo-hündamboyo Suda ai wambo Godîndî worambe kîkîhîründümondîri mburu hîfokoe-fendîrimbo mehomo.

²² Nga God ai mafarîhendîra aboedî nîmboambo nindou moanîndaneî asu bogorîmbo-yafundeimb-anemo mamamî siheimbo hoafî nda hoafehandürî. Ro ñgorüpoanîmbo hoafîrihandîpoanî hoafayahî, nga Godîndî hoafî, hoafîyomo-rundeimbî asu Moses ai hoafîmemo ranahanda-mbohünd-ane hoafayahî.

²³ Ai yaru hoafîyomondühi yahomoya, ‘Krais ranai yîfîndu mbunda asu muñguambo nindou ai botîfekoate-yeiambe ai-boatei botîndüfimbui. Rananîmbo Suda anei asu ahei ndîfo ran-aneî aheimbo aboedî hoafî ra wataporîmbo-ndandürümbui,’ mehomo,” mehu.

Por ai Agripambo anîhondümbö-ndowandî mehu

²⁴ Por ai ranî hoafî ra ahandî fimbo güre-güererandühi hoafîmayu huwamboyo asu Festus ai ahambo hoafîyundühi yahuya, “Por, se-ana mamîkarî hohoanîmoayafî. Se sihafî fifîriife afîndî yamundîmara hafî, ranînamboane sihambo mamîkarî hohoanîmoaranîni,” mehuamboyo.

²⁵ Asu Por ai siñborî hoafîyundühi yahuya, “Adükari Festus, ro-ana moai mamîkarî hohoanîmoyahî. Ro wudîpoaporîhe fifîrihe heheamboanahî anîhondümbö hoafayahî.

²⁶ Bogorî Adükari Agripa ai ndanî-moatükunî ra muñgu fifîreamboani, nga ahambo yîhîmbokoate-nîmboambo hoafayahando. Ro fifîriheandî ai moai ranî-moatükunî ra mamamboanî bodîfoareandî, nga nîni-moatükunî Sisasîmbo tüküme Feyo ra moai dîbo tüküfeyo.

²⁷ Bogorî Adükari Agripa, se Godîndî hoafî, hoafîyomo-rundeimbî yomondî hoafî anîhondümbö-rowandai? Awi ro fifîriheamboanahî, se-ana rambefoandî!” mehuamboyo.

²⁸ Asu Agripa ai Porîmbo hoafîyundühi yahuya, “E, nîmboea, hapondanî yangîri hamîndî se wambo rando hoafîndafîndîra Sisasîmbo anîhondümbö-riheandeimbî tükümandahayo?” mehu.

²⁹ Ranîyu asu Por ai siñborî hoafîyuhü yahuya, “Bodîfohüyo asu hoandarühiyo ranambo aboed-ane. Nga ro yarîhe Godîmbo dîdîbafehandî. Se-anafî asu nindou muñgu düdi ai haponda wandî hoafî hîhîmborayei muñguambo se ro nahurai tükündahîndî samboanahî. Nga asu siheimbo senînambo nahurai hîmondî-hefendüra se karabusambe nîmarîmbo ro moei asahî,” mehuamboemo.

³⁰⁻³¹ Asu ranîyomo bogorî adükari Agripa, gafmanî-yomondî bogorî Festus, Bernaisi asu nindou bîdîfîri ai-babîdî mamarei ranai bobotîyahi hehimbo ñgorü-goanîni heihü ai rarîhi hoafîyehî seiya, “Nindou ndanai ana moai nîni moaruwai ratüpurî mamambo a rareandî, nga ranîmboane ai ñgîri yîfîndu asu karabusîndüfiyu,” masei.

³² Ranîyu asu Agripa ai Festusîmbo hoafîyundühi yahuya, “Nindou ndanai Sisarîmbo hoafîyowanî ahandî papî-hoafî hîmborîkoate-yumbonana se ahambo moanî koarîhawuranî hu,” mehu.

27

Porîmbo Romînambo homböhünda sipambe hîniñgîmarüwuri

¹ Ro Itari hîfînambo sipambe hombo hoafi ra fîmarîndümo. Raniyo Romîhündî ami-yomondi bogori Surius ai Por asu karabus nindou bîdîfirî ahamumbo Itarinambo hîfandîmarapurî hu. Surius ai Romî-yomondi bogori adükarîndî ami bîdîfir-ambeahînd-ani.

² Ro sip mamî Adramitium ngoafîhündî-mayo ranai ndeara Esia hîfambe hîmbomayo ranambe kefohu hohu mahefî. Nindou mamî ahandî ndürî Aristarkus Tesaronaikahündî Masedonia hîfambeahîndî ranai-amboani ro-babîdîmbo mahu.

³ Siambe hefî Saidon ngoafîhü tükümehündî. Raniyo asu ranîhü Surius ai Porîmbo aboedî ndore hohoanîmo-yundowohü yahuya, “Se ngafi sîhafi ngunindî sîhambo fehefenînimbo hoeindowapurî,” mehundo.

⁴ Asu ranîhünda botîyahu hohu sipambe hefane werînambo semîndîmunî koamarîhemuna Saiprus airanîkîmî mahefî.

⁵ Asu ro Sirisia hîfî asu Pamfîria hîfîkîmî sîrîwara hanğîfo süngu hefî Risia hîfambe Maira ngoafîhü tükümehündî.

⁶ Ranîhü ami-yomondi bogori ranai ngorü sipî Areksandriahündî Itari hîfînambo hîmbomayo ra fîfire hayamboyu asu ai yîhoefîmbo sip ranambe koamarîhemunî.

⁷ Asu sip ranai werî afîndîwambo moanî hînîngîrou mahowa ranambe yahunümbî siyefî hohu, moanî afîndî tîñîrîfombü hînîngîrou safî Nidus ngoafîkîmî tükümehündî. Nga ranafî hombo werî ranai gümareamunambo tîñîrîfoyefühî asu Krit airan Sarmone bîdîfiranî raguani hundünî wakîmehündî.

⁸ Asu ro sîrîwara hîmborî süngu moanî hürütümbo hefî hohoe mamî ahandî ndürî Hohoe Aboedî sei arîhündî Rasea ngoafîkîmî ranîhü tükümehündî.

⁹ Ro moanî gedühî nîmarefî hefî hefîmbo asu Suda ai sesi wehîmbo si ranai ho hayambo wambo sîrîwara ranai afîndî-afîndî mayowambo sipambe hîmbomayo ra moaruwai hamîndîyo. Ranîmboyu asu Por ai ahamumbo ahînî hoafîmayupurî.

¹⁰ Ai yahuya, “Wai, ro rarîhe fîfirîheandî sîhîrî moanî haponda botîyahu ahefî ana, moaruwai hamîndî tükündîfemboe asu ngîrî napo sip yangîrîndo, nga sîhîr-amboa kapeihü anîmbondemboyefî,” mehu.

¹¹ Nga asu ami-yomondi bogori ranai moai Porîndî hoafi ranahambo anîhondümbo-reandî, nga sip semündü-hurandeimbî nindou-mayu asu sip aharambüri ranahafandî hohoanîmo süngumareandî.

¹² Aboedî hohoe ranana ai werî afîndîyowambe ra aboedîyopoanî sip ho paiarî rambo. Raniyomo asu nindou afîndî sipambe mamarîmo ranai ranîhünda botîfe hefe sîrîwara süngu ho Finiks hohoeambe nîmarîmbo hohoanîmo-memo. Finiks hohoe Krit airanîhane apuiaro. Ranîhü anîmbo ai werî afîndambe aboedî nîmandeimboyei.

Sîrîwara ambe hoewerî afîndî tükümefeyo

¹³ Refe hayamboyanane, süngunambo werî akîdou ranai hoarînafînpöedî werîmayo. Raniyomo asu nindou ranai yaru hoafîyomondühîya awi ndandîfeyowanî ana, aboedî safî ngemboyefî mehomo. Raniyomo ai sipîmbo kikîhîyîmîndî nîngombo moatükunî ahandî ndürî anğa ra hüründümo foaru houmbo ai Krit airanî hîmborîkîmî mahomo.

¹⁴ Nga asu homondane, moai amîtata ngînîndî hamîndî werî ahandî ndürî ‘Ndîhoanîpöedî Werî’ ranai Krit airan ranafîpöedî masîno.

¹⁵ Raniyo asu werambe sip semîndî hîmbomayo ra ngîrîndîmo. Nga ro moanî rarîhu hînîngîrîhundane, werî ai sip ra semîndî maho.

16 Ranîyefî asu ro rebanafî airanî akîdou mamî ahandî ndürî Kauda hundünî werîkoate-yowanî wakîmehundî. Ranîhü ro sapo bot akîdou sipambeahîndî makiaro ranahambo hürütümbo tîrîfoyefühî kiahu hühîmarîhundî.

17 Ranîyomo asu bot akîdou ranahambo sipambe hüründümo nandu hüputüpumaründümo. Asu wofî ngînîndî bîdîfirî sip hoarehî safoaru hanîmo mburu hühîru hîngîmarundî. Sip ranai Ribia-yafe hîfikîmî gudi karîhoeimbî ranî süngu ngomboe yahomo houmbo yîhîmbo-yomondühî ser sipîfihî makiaro ra hîfînamaru hanîmo. Sip ra werînambo yangîrî funamîndî mbîho yahomo houmbo.

18 Moanî afîndî hamîndî hoewerî ranai yare matiyaro-wamboemo, asu ngorü sinambo bîdîfirî napo sip ranambeahîndî hîmonî fufumafoarundî.

19 Asükai ngorü sina ai sip ranahandî napo ra masaföarundî.

20 Afîndî si maho ra moai ro akîdou-amboanî hühîhamîndî mupui hoeirîhundî. Nga werî ranai moanî afîndî ngînîndî hamîndî tümero ho. Ranîyefî asu ro ngîrî aboedambo-ndahundî sefî hohu hohoanîmomefî.

21 Nindou sipambe mamarîmo ranai sesî, sesîkoate-moanî gedühî he-imbo süngunambo Por ai botîfi hanğîfoanî nüngumbo hoafîyuhü yahuya, "Awi se wandî hoafî ra hîmborîmbei-mbonana ngîrî Krit airan ra hîngîrîhi hei. Asu ranîmbe-mbonana ngîrî muŋguambo napo ra yare yahurai moaruwaimbo reandühî yeimbîrîhundî, nga wanî.

22 Nga asu ro haponda sîheimbo nda hoafehandürî, awi hapoana ngusüfoambe afurîndîhi kündîhindî! Nindou se-ana ngîrî mamî ai-amboanî yîfîndu, nga sip ranai yangîrî anîmbo awarîndîhoemboe.

23 Ro Godîndî nindouya hehea asu ahambo hohoanîmoya rîhandeimbi mayahambo nîmbokoanî ahandî sünambeahîndî nendî wambo-so tükümeŋiyu.

24 Ai wambo hoafîyuhü yahuya, 'Por, awi se yîhîmbo-ndamboyafî! Nga se Romî-yomondî bogorî hondü Sisarîndî hîmboahü mbînîmbafamboane. God ai sîhambo aboedî hohoanîmo-yunînühi nindou se-babîdîmbo sipambe ahei ranai ngîrî moaruwaimbo-ndahîndî,' mehu.

25 Ranîmbo-hündambo anîmbo awi nindou nda se ngusüfoambe afurîndîhi kündîhindî! Ro Godîmbo anîhondümborîhinîmboanahî, nga ranî-moatükunî ra sünambeahîndî nendî hoafîmayundîrî yahurai hamîndî anîmbo tükündîfemboe.

26 Nga awi sîhîrî hoe mbusümondühî ngorü airanî amaro ranî hîmborîkîmî ngefî tîrîmondi-humboyefî," mehu.

27 Ndeara 14 nîmbîyefî hohu hoewer-ambeahîndî Edriak Sîrîwara ambe mahefî. Nîmbî mbusümondühî nindou sip sowandümo homondeimbî-memo ranai yaru hohoanîmo-yomondühüya, ndeara gudianî tüküyahu-ndühanefî mehomo.

28 Ranîyomo asu ai wofî hoandarî ranîfihî nîmboreimbî moatükunî paru hîmondi-marundümo ra hîmonî sîmonğoru hoeirundane, asu hoe hohoe ranai 40 mita sîmonğorîfihî hanî kaimayo. Asükaiyomo akîdou sühîyafu homo mburumbo safoaru sîmonğorundane, 30 mita sîmonğorühü hanî kaimayo.

29 Sip ranai nîmoei yahafî hîmonî nînouayo ranîfihî ngo pandarîmboe yahomo houmbo yîhîmbo-yomondühî-yomo, asu ai sip kîkîhîyîmîndî moatükunî anğa yimbuyimbu ra sipambeahîndî daboadanîpoedî safoarundühî simbeyowa yahomo houmbo dîdîbafîmemo.

³⁰ Ranîyomo asu nindou bîdîfirî sip sowandümo homo-rundeimbi-memo ranai sipambeahîndî fefoefe hefe aboedambofembo yahomo houmbo nafî kokomarundî. Ranîyomo ai botî akîdou sipambe mafoero ra sowandümo houmbo sip hanğîfoanî anğa safoefe tîtanîmemo.

³¹ Nğa asu Por ai ami-yomondî bogorî-mayu asu ami bîdîfirî rana-hamumbo hoafîyupurühî yahuya, “Asu nindou ndanai sipambe refe nîmarîkoate-ayomo ana, asu se nğîrî aboeda gudianî nğomo tükündafundî,” mehupurî.

³² Ranîyomo asu ami ai wofî botîfihî makiaro ra kîkîmarunda bot ranai hîmonî pîmayo.

³³ Ndeara simbo yanğîrîmayo-wamboyu Por ai aheimbo sesî sahüsi yahuhaya hoafîmendürî. Ai yare hoafîyundürühî yahuya, “Se 14 nîmbî ra afîndî hohoanîmoyeihî hîfandîmarîhü hei-ane. Asu ranambe se moai nînî sesî akîdou-amboanî kîkîfoarîhindî.

³⁴ Haponda ro sîheimbo hütî hoafehandürî, nğa se yanğîrî nîngombohünda sesî bîdîfirî dagüdi. Asu nğîrî sîhei akîdou moatükun-amboa moaruwaindo, nğa se moanî aboedî nîboadeimboyei.”

³⁵ Por ai ranî hoafî ra hoafîyu mbura sünguna bret bîdîfirî fufuramündü haya ahei hîmboahü Godîmbo hîhîfirürî mbura karamündî haya masesu.

³⁶ Ranîyei asu muñguambo nindou-mayeî ranai aheimbo nğusüfoambe aboedî ndore küreandürühî asu ai-amboanî sesî ra sahümündî hehi maşahüsi.

³⁷ Nindou muñguambo ro sip ranambe mamarefî ra 276 nindou-yefî.

³⁸ Ndeara muñguambo nindou ai sesî, sesî sîmogodühî sahüsi nafîrîhümündihî nîboadeimbo sip ranai nîmborîkoate yîmoembîreandî yahomo houmbo wit bîdîfirî ra sîrîwara ambe fufumafoarundî.

Sip ra ho gudîfihî pareandühî butakî-marîhoayo

³⁹ Ndeara sifoai peyoane, asu ai moai hîfî gudîkîmî ra ndoru hoeirundühî fîfirundî. Nğa asu ai waföeho kare sîhendanî gudi aboedî pimaramîndo ranî yanğîrî hoeiru houmbo awî sîhîrî ranambe anîmbo sip semîndî homboane yahomo houmbo hohoanîmomemo.

⁴⁰ Ranîyomo asu ai anğa ranahandî wofî ra kîbodîru mburu sîrîwara ambe fufumafoarundî. Rarundühî nîngomomboemo asu ai maru wofî sapo sip nîmîndî kîkîhemîndî horambomayo ranîfihî hîmondîmemîndo ra fufurîmarîhoemo. Ranîyomo asu ai serî hanğîfoanî botîmaru hafomo sipîmbo semîndî mbîhowa yahomo houmbo. Ranîyefî asu ro gudianî mahefî.

⁴¹ Nğa asu sip ranai gudianî hîfo hîmonî gudiambe kîkîhîyo haya mamaro. Ranîyo sip hanğîfoyowanî ranai kîkîhîyowohü asu daboadanî ranai werîyafuinambo butakîmarîhoayo.

⁴² Ranîyomo asu ami ai karabus nindou ranahamumboya, hîfokoandîhupuranî anîmbo mamî ai-amboanî boborîyo aboedambofekoate-mbeyomonda yahomo houmbo, hoafî fîfirîmarundî.

⁴³ Nğa asu ami-yomondî bogorî ranai Porîmbo aboedambofimbo yahuhaya hohoanîmo-mayundo. Ranîyu asu ai ami ranahamumbo refe hohoanîmo ana yowanî yahuhaya refepoanî mehupurî. Ai ahamumbo hoafîyupurühîya, nindou muñguambo düdi ai boborîyu-randeimbi ranai boateî sipambeahîndî hîmonî horîpîndohoi pündü haya gudianî boborîndü nğu tükündüfiyu,” mehupurî.

⁴⁴ Rananîmbo asu amurî ai nîmî goesürî asu sip butakî-rîhoeimbi-mayo ranîfihî kîkîhî-ndündümo houmbo funî-funîndü nğomo mehupurî.

Ai rawoyafu houmboemo boboriyomo homo gudiani munqua aboedi tüküme fundi.

28

Por ai Marta airanîhü manüngu

¹ Asu ro aboeda gudiani tüküyahu hoeirîhu-ndühîyefî awi nda Marta airanî sei arîhünd-ane, masefi.

² Nindou ranîhündambo mayei ranai yîhoefîmbo aboedi-boedîmarîhimunî. Hoeyowohumbo ngîsîharî-mayowamboyei, asu ai hai pûpirîhündühî yîhoefîmbo munquambo se mborai sühüsi haihehüyei, masei.

³ Por ai hai dîdarî fufuramündü hai-mayo ranîwamî daburîfiyuwane, amoasîrî ai ranambeahîndî hai hüfînambo tüküme feyo. Ranîyo ai Porîndî warîfihî ngamondamîndî haya makiaro.

⁴ Nindou ranîhündambo-mayei ranai hoeirîhindane, amoasîrî ranai Porîndî warîhü ngamondamîndî haya makiaro-wamboyei, ai aheihoari simborî ndüwuri-yahindühî seiya, “Awi nindou ndanai nindou hîfokoare randeimb-ani. Ai sîrîwara ambe moai yîfiyu, nga asu mbumundî ho-hoanîmo ranai moai ahambo yangîrî nîngombo hohoanîmoyo,” masei.

⁵ Nga asu Por ai amoasîrî ranahambo kîkimarîhoayuwa haiambe kîkefoai pîmayo, nga Porîmbo moai nîni-moatükunî akîdou-amboanî tükü feyo.

⁶ Ai ahambo watînarî fimandîyo asu moanî nîmai yîfi pîmandüyo sei hehi hîfandîmarîhorî. Ai ahambo gedühî hîfandühî heimboyeianî ahambo nîni-moatükunî moaruwai tüküfendokoate-mayowa, asu sünguna ngorü süngurîhi hohoanîmoyeihî seiya, “Awi ai-ana god-ani,” masahündo.

⁷ Asu nindou mamî hîfi ranîhünda bogorî ahandî ndürî Pubrius ahandî hîfi ra ngoafîkîmî manîngo. Ranîyu nindou ranai yîhoefîmbo aboedi hamîndî mborai-mborafi semündümunî ahandî worîni-mareamuna asu ro ahambo-so ngîmî si manîmboefî.

⁸ Ranîyo asu ranîhü Pubriusîndî afîndî ranai furîmboyuhü angünumbo fondîhü mapu. Ahandî fi ranai hüfî afîndî tüküfe asu furîmboyuhü ahandî fondanî mapu. Ranîyo asu Por ai kefuai hüfu warî ahandîwamî nande mbura dîdîbafîfihî angünü ra aboedîmarirî.

⁹ Por ai ranî-moatükunî ra ramareandamboyo asu munquambo angünumbî nindou hîfi ranîhündambo-mayei ranai masîneia ahei angünü ra aboedîmareandürî.

¹⁰ Ranîyei ro sipambe hombo masefa ai yîhoefîmbo bîdîfirî moatükunî ro mbonîmbo-marîhumîndefî ra fufumasehümunî.

Por ai Romînambo mahu

¹¹ Asu ro ngîmî amoamo ranîhü nîmboefîmbo süngunambo sip mamî airanî ranîhü hoewerî afîndîmayowa mamaro ranambe kamefoehundî. Sip ranana Areksandria-yafe sipîyo. Asu sip hanğîfoyowamî Mboafî god sîsamî ra mapaiaro. Ranîyefî ro sipambe kefoehu hohu ranî hîfi ra hîni-ngîrîhu hohu mahefî.

¹² Ranîyo asu hefi hefîmbo Sirakyus ngoafîhü tüküyahu ranîhü ngîmî si mamarefi.

¹³ Asükai ranîhünda botîyahu hohu hefi hefîmbo Regium ngoafîhü tüküme hundî. Mamî ngorü si ranambo werî ranai hoarinîpoedî werîmayo asu yimbu siyefî mburîhu hefi Puteori ngoafîhü tüküme hundî.

¹⁴ Ranîhü ro anîhondumbo-rîhindeimbî manîmboeia hoeimarîhundürî. Ranîyei ai yîhoefîmbo ai-babîdîmbo ranîhü mamî wik nîngombo

hoafîmayeia manîmboefî. Nîmboefî mburîhu asu sünguna Rom ngoafîhü hefî tükümehundi.

¹⁵ Romîhündî anîhondümborîhindeimbi ai ro ranî ngoafîhü tüküyahumboanefî hoafî ra hîmborîyei hehimbo, asu ai Apiusîndî Maket sowahî nindou aporambo worî ngîmî fondarühi sinei mbumarîhimunî. Ranîyu Por ai aheimbo hoeireandürî haya, Godîmbo hîhîfîrürühi ngusüfoambe afure kümareandî.

Por ai Romîhü Godîndî hoafî bokamarîhendî

¹⁶ Hîfî Rom ngoafambe tüküyahundane, ranîhündâ gafman nindou ranai Porîmboya se sîhaf-amboanî worî mamî ranambe nîmbafanî ami mamî ai sîhambo hîfandî-mbîranînamboane mehomondo.

¹⁷ Ngîmî si ra howane, asu Por ai Suda-yei bogorî-memo rana-hamumbo wataporîmbohündâ mborai yahupurî haya hümarîhepurî. Ai muŋgu mafandunda, hoafîyupurühi yahuya, “Wandafî mamî. Ro moai nîni akîdou-amboanî rarîheandî sîhefî nindou asu sîhefî amoa mamî-yomondî ahînûmbî hohoanîmo ranahambo hîfînambo-fembohündâ. Nga Suda ai moanî wambo Serusaremîhü kîkîhîründümondîrî mburu Romî-yomondî warîhümarundîrî.

¹⁸ Ranîyomo Rom ai wandî papî-hoafî hîmborî-yomonda ro moai nîni-moatükunî rarîheanda hoeirundî wambo hîfokoefe-ndîrîmbohündâ. Ranîyo ai wambo aboedambo koarîhefe-ndîrîmbo mehomo.

¹⁹ Nga asu Suda ai ranî hoafî ra hîmborîkoate-memonda asu ro hoafîmbo moai ngorü nafî yaŋgoro. Ranîyahî ro Rom adûkarî bogorî Sisar ai wandî hoafî ra awi hîmborîmbiyu masahî. Ranî-moatükunî rameheandî ra ro moai akîdou-amboanî nindou ro-mayei ranaheimbo papî-hoafîrîhandürî, nga moanî hamîndîyo rameheandî.

²⁰ Ranî hoafî ranîmboyahî ro sîhamumbo mborai-sa hümarîheheapurî hoeifepurühi wataporîmbo-yopurîmbo sambo. Ro anîhondümborîhe heheamboanahî hîmboayahî sapo nîne-moatükunî Israer muŋguambo hîmboayei ranahambo. Ranî-moatükunî ranahandî nîmîndîhünd-ane sen haponda wambo hüputüpu-rîhendîrîmboayo,” mehupurî.

²¹ Ranîyomo asu ai ahambo sîmborî hoafîyomo-ndowohü yahomoya, “Ro moai Sudia-yafe-mayo pasî sîhambohündâ akîdou-amboanî sahumîndefî. Asu moai yîhoefî wandafî mamî Suda ai ranîhündambo sîhambo hoafîmbo hündî hoafî sowandümo sîfomo. Asu moai sîhambo moaruwai hoafîyoweimbî hündî hoafî ra tüküfe raraorandî, nga wanî.

²² Nga awi ro sîhafî hohoanîmo ra hoafîyafanî hîmborîmbo sefomboanefî. Ranî-moatükunî ra nîmboe sapo ro fîfîrîhundî muŋguambo nindou Sisas ai Godîndî nîmor-ani seimbî aipoanîmbo-mehindî ranai se nîmbafambeahîndî ranahambo moaruwaimbofe hoafîmayei,” mehomondo.

²³ Ranîyomo asu ranî-sîmboanî fandîhumboane yahomo houmbo, nindou afîndî ranai Por nîmarühi mafandundî. Ranîyu Por ai God ngînîndî hîfandarandî ranahambo wataporîmbo-marandî. Ranîyo nindou ranai Sisasîmbo anîhondümborîmbîrîwûramboane yahu haya Mosesîndî-mayo ahînûmbî hohoanîmo asu Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî yomondî-mayo hoafî sürü pefe masîhefeyo ranahandî nîmîndî ra wataporîmbo-marandî. Ranî-moatükunî ra moanî hapoadümborî siambe piyu haya wataporîmbora hu-hu-humbo nîmbokoanî kîkîmaramündü.

²⁴ Ranîyomo asu nindou-memo ranai bîdîfîrî ahandî hoafî ra anîhondümborundî, nga asu bîdîfîrî ai awi moai ranahambo anîhondümborundî.

²⁵ Por ai mamî hoafî ra hoafiyu hayamboyuwane, asu süngunambo ai bobotiyafu houmbo ahamundîhoarî hoafî ranahambo simborî hoafiyomo houmbo bukürümefundî. Sapo Por ai yare hoafiyuhü yahuya, “Yifiafî Aboedî ranai Godîndî hoafî hoafiyu-randeimbî Aisaia ranahandî yafambe süngure haya asu sîhamundî amoa mamî ranahamumbo anîhondü hoafîmayu!

²⁶ Aisaia ai yare hoafiyuhü yahuya,
 ‘Se ngafî nindou ndanaheimbo hoafîndafîndürî.
 Se himborî yangîrî hîhîmborîpo-ndeimboyei,
 nga asu ngîrî fîfîrîndîhi türüboadîhindî.
 Se himboapondei ngeimboyei,
 nga asu ngîrî hoeindîhindî.

²⁷ Nîmboe sapo nindou ndanahei hohoanîmo ranai tapîhamî-yondürühi
 ahei himboambe ra güre papîreandürî
 asu ahei himboarî ra dikîreandürî raraora hayambo wambo.
 Refekoate-ndeianî, nindou ranî-mayeî ranai awî ahei himboarînambo
 hoeirîhi,
 ahei himboambe ranambo himborîyei
 asu ahei hohoanîmo ranai korîfoareandürühi
 ai wambo sowana hehüpo ro aheimbo aboedî-aboedî fendürîmbo-hünda,
Aisaia 6:9-10
 mehu,” mehu.

²⁸⁻²⁹ Ranîyu asu Por ai ndeara bîdîfirana hoafiyuhü yahuya, “Awi se ranîmoatükunî ranahambo hohoanîmo türüboadühi fîfîrîndîhindî. Sapo God ai nindou aboedambofembo hoafî ra Suda-yafe ndîfo ranaheimbo-so mahokane, nga asu ai-amboanî hoafî ranahambo himborî-ndeimboyeisî!” mehu.

³⁰ Por ai worî mamî ahandî pemîyu haya ranambe yimbu himbanî manüngu. Ranîyu asu ai nindou dîdîyei ahambo-so tüküyahindanî mboraimborai fi semündündürî dîdîboado-reandürî marandî.

³¹ Ai rarearühi God ngînîndî hîfandarandî ranahambo aheimbo yîhîmbokoate-wataporîmbo-randürühi Sisas Kraîs Adükarî-mayu ranahambo yamundeandürî marandî, nga nindou mamambo moai yowanî yahundo.

Rom Pas Por ai Rom+hündambo sürü papimarandi

¹ Kar+has+handüri ro Por-anahi, roana Krais Sisas+ndi moani ratüpur+ya-r+handeimb-anahi. God ai wambo Krais+ndi hoafi sem+ndi ho-rambohünda kafoare h+in+ng+reand+rüh+ asu se aboedi hoafi ra bokand+hawandi mehu-anahi nda.

² Aboedi hoafi ndanahambo God ai horombo hoafi+mareandi asu hoafi ra ahandi hoafi hoafi+yomo-rundeimbi ai ahandi Bukambe sürü paru masihoemo.

³ Aboedi hoafi ranana ahandi Nimori ranahamboane hoafi+mayo. Nimori ra Sudahündi nindou adükar+ bogori Defit+ndi s+rambeah+ndi nindoumbofi tüküme fiyu.

⁴ Nga ahandi sürühoeimbi yifiafi ranahambo ana God-ani ahandi af+ndi hondayu. Ai God+ndi Nimor-ani ran+ambo weindah+ randeanda tüküfembohünda God ai ahandi ng+n+ndi af+ndi nambo ahambo yif+hündi bot+mariri. Sapo aiana sihefi Adükar+ Sisas Krais ra.

⁵ Ahandi sünguyo ro hoafi sem+ndi ho ratüpur+ ra masahum+ndefi. Asu Suda-yafe ndifo n+moreh+ nindowenih+ muṅguambo hif+hü ranai Sisas+ambo an+hondümbö-ndi+horüh+ ahandi hoafi ra süngumb+r+hindi yahuhaya ran+ambo-hünda God ai y+hoef+imbo kamafoare amuni.

⁶ Asu nindou Rom ngoaf+hü amarei ra siheimbo kameih+yu hoafi ra hoafi+ambo koamar+hemuni. Sapo siheimbo God ai Sisas+nd-anei mehündür+.

⁷ Se Rom ngoaf+hü amarei siheimboyu sapo God ai ngusüfo parearüh+ asu ai nindou wand-anei yahuhaya d+bon+mendür+, siheimboanah+ ro sürü nda papari+handi. Sihefi Ape God asu Adükar+ Sisas Krais ai siheimbo moani h+poambo-ndi+neandürüh+ ngusüfoambe afur+fimbi hohoan+mo mb+sab+na-ndüramboane.

Por ai Rom+hünd+ hoeifendür+imbo yahumboani

⁸ Ro rand+he hoaf+ndahandür+ samboanah+, muṅguambo hifi nindou amarei ranai se an+hondümbö-r+hindeimbi nindou an+imboei ran+ambo watapor+imbo-ar+hündi ran+imboanah+ asu Sisas Krais+ndi süngu siheimbohünda wandi God ranahambo h+h+far+hüni.

⁹⁻¹⁰ God+ndi Nimori ranahambo aboedi hoafi ra hoafi+ya r+handüh+ wandi muṅguambo hohoan+mo God+imbo ratüpur+yahühanahi. Ai f+f+reamboani sapo ro n+imbi-n+imbi+si siheimbo hohoan+moyahüh+ ahambo did+ba fiya ar+handi. Ai wambo siheimbo hoeifendür+imbo far+hefe-nd+r+imbohündambo hohoan+moayu ana, asu ro süngunambo did+ siheimbo hoeindi+heir+imboyah+.

¹¹ Ro Yifiafi Aboed+ndi-mayo moatükuni siheimbo ng+nem+ndi-ndür+imbohünda segodür+imbo sambo, ran+imboanah+ asu ro siheimbo hoeifendür+imbo hohoan+mo-ayahandür+.

¹² Hoafi nda rahurai-ane: Sihefi an+hondümböfe ran+na s+imbori-s+imbori ng+n+mb+ram+ndi+mun-amboane samboanah+ hohoan+moayah+.

¹³ Wandafi mam+, se ndori+hi f+f+r+ndi+hindi, ro siheimbo sowana af+ndi+imbo s+n+imbo samboanah+ hohoan+moayah+. Nga asu wambo af+ndi+imbo b+d+f+ri moatükun-ane nafi güreand+r+ marandi. Ro God+ndi ratüpur+ ratüpur+yahüh+ Suda-yafe ndifo aheimbo far+heheandürani ahandi hoafi an+hondümbö-r+hindeimbi nindou tüküyahi mar+hünd-ane.

Nga ranimboanahi siheimbo sowanambo amboani sinimbo samboanahi, sihei anihondumbofe hohoanimo ra farihefemböhdnda sapo aheimbo mafariheheandüri nou.

¹⁴ God ai wambo rani ratüpurü masendira ranimboane asu roana nindou Grikindi adükari ngoafihü amarei-anei asu nindou nimambe burayei-ane, nindou fifirihindeimbi rananei asu fifirifekoate-mayei rananei munguambo aheimbo hoafi ro moani bokandihehea samboanahi ngusüfoambe fufurafoareandiri.

¹⁵ Ranimboanahi asu Godindi aboedi hoafi nda Rom ngoafihü amarei siheimbo amboa bokandiheheandüri sa hehea ro hürütayahä.

Aboedi hoafi ana Godindi nginind-ane

¹⁶ Nga ro moai aboedi hoafi ranahambo amoaningiyahi. Nimboe sapo ranana Godindi hoafi nginindi hamindiyo hayamboane asu ai didiyei anihondumbo-arihindi ranaheimbo aboedambo-reandüri-randeimbi mayowambo wambo. Sudahündi aheimbo-so boatei tükufe mburamboyo asu sünguna ahei ndifo ranaheimbo-so amboa tükumefeyo.

¹⁷ Nga aboedi hoafi ra sapo God ai nindou anihondumbo-arihindi ranaheimboya nindou mbumund-anei ehündüri asu Godindi mbumundi hohoanimo hoafi ra ranambeah-ane weindahi tükefeyo. Mbumundi hohoanimo ranana anihondumbofe hohoanimo rani-süngu yangiri weangurühi peyo haya hombo bidifirani tükefeyo. Nga Baiborambe hoafi ranahambo yare hoafiyowohü yahoya, 'Nindou ranai ana anihondumbofe hohoanimo rani-süngu yangiri nimboeimboyei,' meho.

Munquambo nindou Godimbo daboadanambo-arihori

¹⁸ Nindou sapo Godimbo daboadanambo-rihorühi asu moaruwai hamindi hohoanimoeyehi ahei moaruwai hohoanimonambo ahandi anihondü hoafi ra gürühi arihündi. God sünambe amaru ahandi hürütü ra ranaheimbo weindahi tükufe arandi. Asu ai ranambo nindou rahurai ranaheimbo yibobondearimbui.

¹⁹ Nga nindou ai God ranahambo fifirifembo hohoanimo ra moai dibo yangoro. Nga God ai ahandihoari rani-moatükunü ra aheimbo weindahimareandüri.

²⁰ Yinü, God ai hifi nda nafimarandi asu horombo hondü peyo haya ho-hombo hapondani amboani rani-moatükunü ai nafimarandi ra nindou ai hoerihimboanei. Raninambo asu nindou ranai God ahambo ngiri himboari hondünambo hoeindihorisi, nga ai nüngu-nahuraiyu ranahambo fifirindihimboyei. Ai ahandi koadürümbo yangoroweimbi nginindi ra fifindihindi asu ai God hondayu ranahambo fifirindihimboyei. Ranimboane asu ai ngiri roana moai ranahambo fifirihundi mbisei.

²¹ Sapo nindou ai Godimbo fifiri-marihoriyosi, nga asu ai moai Ahambo adükar-ani seihü, sihefi God-ani sahündowohü hihifirihori rihündi. Nga asu moanindi moatükunimbo ngusüfo pamarihindi asu ahei hohoanimokoate hohoanimonambo ahei ngusüfo ra nimbü mamarondüri.

²² Asu ai rarihi hoafiyehi seiya, roana fifirihundeimbi nindou-anefti, masei, nga ai nindou fifirifekoate tükumehindi.

²³ Asu ai God koadürümbo-koadürümbo nünguweimbi ranahambo hinngirihü hehi asu ai sümbuyo-randeimbi moatükunü, nindou, ndu, ninihondi, wako sisami ranahambo hei didibafiyehi rihündühü hihifihifiyehi marihündi.

Mamikari hohoanimo

²⁴ Nindou ranai moaruwai ranî hohoanîmo-mayeiamboyu asu God ai aheimbo yare moanî hîniŋgi-mareandûra asu ai yîkoarîfo hohoanîmo ŋgusüfoambe botîmareandûrî asu amoanîŋgûmbî moatükunî simborî hoyei marîhündî.

²⁵ Nindou ra Godîndî anîhondü hoafî ranahambo hîniŋgirîhi hehi asu tîkai hoafî süngurîhi arîhündî. Ranîyei asu ai nîne-moatükunî God nafîmarandî ranahambo hohoanîmoyeihi dîdîbafîyei marîhündî, ŋga asu ai God muŋgu-moatükunî nafîmarandî ranahambo moai anîhondûmbo-rîhorûhî dîdîbafîyahindo rîhündî. Ŋga awi sîhirî muŋguambo si aho ra ahambo adûkar-ani mbîsefîmboane, ŋga anîhond-ane.

²⁶ Nindou ranai moaruwai hohoanîmo ramarîhindî ranîmbo-hündambo God ai aheimbo amoanîŋgûmbî hohoanîmo ŋgusüfoambe amaro ra-süngure hîniŋgi-mareandûrî. Ranîmboyei asu nîmorehî ai-amboanî nindowenihî-dîbo aboedî nîŋgokoate-yeihî ŋgorû nîmorehî dîbo mamî ranî hohoanîmo süngumarîhündî.

²⁷ Asu nindowenihî ai-amboanî ranî-süngumboemo ai hohoanîmo aboedî ahamundî nîmorehî-babîdî refembo ra hîniŋgiru houmbo nindowenihî ahamundîhoarî bogo moaruwai hohoanîmombo mehomo. Ranîyomo asu ai amoanîŋgûmbî moatükunî yaru arundî ranîmbo-hündâ asu ahamundîhoarî tîŋrîfo afîndî masowandümo sapo ai ramefundî ranî simogodîhûmbo.

²⁸ Nindou ai Godîndî anîhondü hohoanîmo fîfirîfe ranahambo süngufembo moei masei ranîmboyei asu God ai ahei yîkoarîfo hohoanîmo moaruwai yare hîniŋgi-mareandûra, asu ai ranî-moatükunî refembo yowanîmbo-mayo ra ai ranî-süngumarîhindî.

²⁹ Asu aheimbo hohoanîmo moaruwai hamîndî mengoro ranai tükûra pimareandûrî yîkoarîfo hohoanîmo, sûmbuyo-randeimbî hohoanîmo, hohoanîfe hohoanîmo, ŋgorûmbo yifiarî hohoanîmo, ŋgorûmbo ŋgusüfoambe moaruwaimbofe hohoanîmo, nindoumbo hîfokoeife hohoanîmo, ŋgîndî hoafî hohoanîmo, ŋgorûmbo tîkai hoafî hohoanîmo, ŋgorûmbo moaruwaimbofe hohoanîmo, muŋgu hohoanîmo ra süngumarîhü hei.

³⁰ Ranîyei asu ŋgorûmbo daboadanî hoafî hohoanîmo, ŋgoründî ndürî weindahî hamîndî moaruwaimbofembo hohoanîmo, Godîmbo yiboarukofi hohoanîmo, hoafî mbahîrîhefîmbî hohoanîmo, afîndî-afîndeimbî hohoanîmo, ahei fî ranahambo borî hohoanîmo, muŋguambo ra süngumarîhü hei. Ai simborî moaruwai hohoanîmo ranahambo refembo hohoanîmo, asu hond-afîndî-yafe hoafî hîmborî-koate, hohoanîmo muŋgu ra rareiranî hohoanîmo muŋguambo ra rarîhi marîhündî.

³¹ Ai ŋgusüfo hohoanîmokoate-anei, asu moai ahei hoafayeî ranahambo kîkîhîrîhûmündî, moai ahei fikîmîndîmbo hohoanîmoyei, asu ai moai nindou ŋgorûmbo hîpoambo-rîhindûhî farîhehindûrî.

³² Nindou ranai Godîndî mbumundî hohoanîmo hoafî ra ndorîhi fîfirîhindî. Hoafî ra yare hoafîyowohü yahoya, 'Nindou düdi ai hohoanîmo yahurai hohoanîmoayu ana, yîfîmbiyuwamboane,' meho. Nindou ai ra fîfirîhindîsî, ŋga moaruwai rawarîhindî. Asu ranî yangîrîyopoanî, ŋga nindou bîdîfirî ai rawarîhindî ranaheimbo siaoyahi arîhündî kameihî.

2

Godîndî yîbobofe hohoanîmo ai mbumund-ane

¹ Ranîmboane asu nindou dîdîyei nindou ŋgorûmbo papî-hoafîrîhündûranî, se ŋgirî ro hütîyefîpoanî mbîsei. Ŋga se ŋgorûmbo

papi-hoafiri-hündürani se sihei-fimbo amboani papi-hoafirühi arihündi, nimboe se rani moatükuni ai rawarihindi ra sapo se-amboani rawarihindi ranimbo wambo.

² Nindou sapo moaruwai hohoanimo rahurai rawarihindi ranaheimbo God ai papi-hoafarandüri, nga ahandi yibobofe hohoanimo ra mbumundi saf-ane, ra sihiri fifirihundi.

³ Nga se nindou bidifirambo ai hohoanimo rahurai hohoanimoayu ranahambo papi-hoafiri-hündühaneisi, nga se-amboa siheiharani hohoanimo rahurai rarihindühanei, nga se nungurihi ranahambo hohoanimo-yehiyeia? Asu se Godindi yibobofe tüküfeyowambe ra aboedambo-ndahumboyefi seimboyei?

⁴ God ai siheimbo hohoanimo aboedi safi hohoanimoayundürühi siheimbo nimai yibobofe-ndürikoate gedühi hifandarandüri. Nga ahandi hohoanimo ra se moanane seimboyei? Godindi aboedi hohoanimo ra siheimbo didiboado-fendürani asu se hihirife ahambo süngufimbo-hündamboane, nga se ranahambo moai fifirihindiyo?

⁵ Nga se afindi-afindeimb-aneisi asu ngiri sihei moaruwai hohoanimo ra hinngindihindi. Mami rani hohoanimo süngu Godindi-mayo nginindi hamindi hohoanimo ra siheiwami papirihündühi nou-aneisi. Asu se süngunambo God ai nginindindühi ahandi mbumundi hohoanimo süngu yiboboreandambe animbo rani-simboani weindahi tükündifeyoani asübusümbi hohoanimo ra ndahümündimboyei.

⁶ Nga nindou mamami nine-moatükuni ai rawarihindi rani simogodihumbo animbo God ai aheimbo yibobondearümbui.

⁷ Nindou bidifiri didiyei aboedi hohoanimo ra sünguarühi hei ana, sapo God sihefimbo ndüri adükarimboane asu sümbokoate yangiri ningombo ranane muṅguambo rani-moatükuni mbisemuna seimboaneisi rawarihindi. Nindou rahurai ranaheimbo-animbo God ai yangiri koadürümbo ningoweimbi ra dagadürimbui.

⁸ Nga asu nindou bidifiri didiyei ai ahei fimbo yangiri hohoanimoyeihi anihondü hohoanimo ranahambo yiboaruko-rühindühi asu nine hohoanimo moaruwai meṅgoro ra süngufembo hohoanimoayei ranaheimbo-animbo God ai nginindindühi tihirifo afindi dagadürimbui.

⁹ Rani-simboan-animbo nindou muṅguambo sapo hohoanimo moaruwai meṅgoro sünguarühi hei ranaheimbo tihirifo-ane asu asübusi afindi ranane rani-moatükuni ra dagadürimbui. Rani-moatükuni ra Sudahündi aheimbo-so boatei tükündifendüri mbundambo-animbo asu süngunambo muṅguambo nindou amuri-mayei aheimbo-so amboani tükündifendürimboe.

¹⁰ Nga asu nindou muṅguambo didiyei ai sapo hohoanimo aboedi ra-sünguarihindi ranaheimbo-animbo God ai ahandi himboamupuirandeimb-ane, ndüri adükar-ane asu ngüsüfo afurife kife-ane muṅguambo ra dagadürimbui. Rani-moatükuni ra Suda aheimbo boakori dagadüri hayambo-animbo asu nindou amuri-mayei ranaheimbo amboani dagadürimbui.

¹¹ God aiana ngiri nindoundi siri ranahambo hohoanimodu, nga muṅguambo mami hohoanimo süngu türüfoa-reandürühani yiboboareandüri arandi. Nga nine-moatükuni nindou ai rawarihindi rani-süngu yangiri animbo ai türüboadeandühi yibobondeambui.

¹² Nga nindou didiyei Mosesindi-mayo ahinümbi hohoanimo ranahambo fifirifekoate-mayei-aneisi, nga moaruwai hohoanimo süngurihindani God

ai ah+nümbi hohoanimo ranahambo hohoan+mokoate-nduhü aheimbo randeandüra awand+hehimboyei. Asu Suda ai ah+nümbi hohoanimo fifir+hindisi, nga asu didiyei moaruwai hohoanimo süngur+hindani ah+nümbi hohoanimo rani-süngu yibobondearümboe.

¹³ Nga nindou didiyei ah+nümbi hohoanimo ranahambo himbor+mayeri rani-yeipoani ai Godindi himboahü aboedi mbumundi nindou animboei, nga wani. Nga nindou ai ah+nümbi hohoanimo ranai hoafimayo ranahambo süngur+hindühi rawar+hi hei ranai-animbo Godindi himboahü aboedi mbumundi nindou tükündahimboyei.

¹⁴ Nga nindou Suda-yafe ndifo aiana moai ah+nümbi hohoanimo ra fifir+hindisi, nga bidifiri ai moani ahei hohoanimonambo yangiri aboedi moatükuni ah+nümbi hohoanimo ranai hoafimayo rani-süngwanei ratüpur+yei ar+hündi. Ai ah+nümbi hohoanimo ra fifir+fekoate-aye amboani asu ai aboedi hohoanimo ra aheiroari pur+hümündihü hohoan+moyeihanei.

¹⁵ Rani hohoanimo ai rani-süngur+hi hohoan+moyei ar+hündi asu ahei aboedi hohoanimo ranai-ane ahei ngusüfoambe ah+nümbi hohoanimo sürü apaiaro ranahambo nafuiarandi. Raniyei asu ahei ngusüfoambe ranai-amboani ah+nümbi hohoanimo ra purar+hümündi ranahambo nafuiayo, nga ngoambo yiboarukureandüri asu ngoambo ndoreandüri randühane.

¹⁶ Yibobofe si ra tüküfe simboan-animbo muṅgu-moatükuni sapo rahurai hamindi nindou aheimbo-so tükündifendürimboe God ai Sisas Kraisindi wari-süngu nindou-yei hohoanimo dibo meṅgoro ra türüboadeandühi yibobondea-ndürimbui. Hoafi yahurai ranane ro siheimbo aboedi hoafi hoafayahindürühi bokar+hehe ar+handi.

Sudahindi asu ah+nümbi hohoanimo

¹⁷ Asu se nūṅgu-mandahia? Se hoafiyehiya, roana Suda-anefti, nga ranimbo-hündambo ah+nümbi hohoanimo ra fifirar+hündi ranimbo wambo Godindi yibobofeambe sihefimbo aboedambo-ndeamunümbui ase. Asu se ro-anefti Godindi nindou-ayefi sei hehi ranahambo bor+yei ar+hündi.

¹⁸ Sapo se ah+nümbi hohoanimo ra yamundihi mbur+hü fifir+hi hehimbo wambo God ai nine aboedi hohoanimo-ane ehü ra fifirar+hündi asu mbumundi hohoanimoayo ranahamboane yifrayei.

¹⁹⁻²⁰ Asu se hoafayehiya ah+nümbi hohoanimo ranambe fifir+fe hohoanimo asu an+hondü hoafi ra muṅgu fifirar+hündi ase. Ranimbo-hündambo animbo himboatihari+mayeri ranaheimbo nafi nafuinda-hündürimboyefi asu nindou nimbi nimarواني an+boadei ranahei si rahurai-anefti. Asu roana sapo ngusüfokoate nindouyei didiboador+hündür+r+hundeimbanefi asu nimoakidibou yamund+hündür+r+hundeimb-anefti muṅguambo rasei ar+hündi.

²¹ Se nindou bod+mondambo yamundar+hündür+ ana, asu nimboe sihei fimbo yamundifekoate-ayeia? Se hoafiyehiya, se hümbohün+poani, ase-anesi, nga asu se ra siheiroari hümbohün+yeih+yei waniyei?

²² Se hoafiyehiya, se nimorehi sisihimo, nindowenih+ birabir+poani, ase-anesi, nga asu se siheiroari ra raweyahindüh+yei waniyei? Se sisami god ranahambo yiboarukoar+hündisi, nga asu se sisami godindi woram-beahindi napo hümbohün+yei r+hündai waniyeiai?

²³ Se ah+nümbi hohoanimo ranahambo ro fifir+humboanefi seihü ranahambo bor+yei r+hündühaneisi, nga se hohoanimo ra süngufekoate-yeih+ asu rananimbo se Godindi ndür+ moaruwaimbo-r+hindüh+yei waniyei?

²⁴ Nga ranahambo Bukambe hoafi ranai yare hoafiyowohü yahoya, 'Suda sihei sünguna nindou ngorü sirihündi ranai Godindi ndürü ranahambo moaruwaimborihi hoafiyei arihündi,' meho.

Hoeari kefe tirihefe hohoanimo asu ngusüfoambe hohoanimo-ane

²⁵ Asu Suda se ahinümbi hohoanimo ranahambo sünguarhi hei ana, sihei hoeari kefe tirihefe hohoanimo ra mbumundi saf-ane. Nga asu se hohoanimo ranahandi süngufe hokoate-yeianü hoeari kefe tirihefe hohoanimo ranai refekoate himbondeimboyei.

²⁶ Asu nindou ngorü sirihündi sapo didiyei ahei fihoeari ra kefe tirihefekoate-aneisi, nga asu ai ranü ahinümbi hohoanimo ra sünguarhi hei ana, nindou ranaheimbo God ai nindou ranai ana fihoeari kefe tirihefimbi himboyeimboanei mambüsüyo?

²⁷ Yinü, asu Suda seana ahinümbi hohoanimo ra Bukambe mbenjorindürisi asu sihei fihoeari kefe tirihefe hohoanimoyeimb-aneisi, nga asu se ahinümbi hohoanimo ranahambo süngufekoate-yei arihündi. Nga nindou ngorü sirihündi aiana moai ahei fihoeari karihi tirihahi rihündisi, nga asu ahinümbi hohoanimo ra sünguarhindi ana, nindou rahurai ana ahei aboedi hohoanimonambo siheimbo papi-hoafarandürü.

²⁸ Nga nindou ai moanü fi yangirü Sudahünd-ani ranai ana Suda hondüyopoanü. Asu fihoeari kefe tirihefe hohoanimo hondü ranana moanü fi ranahambo hohoanimo yangirüyopoanü.

²⁹ Nga nindou düdi ai Godindi-mayo moatükunü ra ahandü ngusüfoambe amarondo ana, ai Suda hond-ani. Fihoeari kefe tirihefe hohoanimo hondü ranana ai ngusüfoambeahündi hohoanimo yangir-ane. Ranü hohoanimo ranana moanü fimbo hohoanimoyopoanü, nga Yifiafindi hohoanimo-ane. Nindou rahurai ai nindouyei himboahü ndürümbi adükariyopoanü, nga Godindi himboahü ndürümbi nindou-ane.

3

Moaruwai hohoanimo ra ngirü aboedi hohoanimo hifinambondeandi

¹ Ranana asu nüngunde Sudahündi-yei nüngombo ranai ngorü sirihündi-yei nüngombo ranahambo ngasündimandea? Asu fihoeari kefe tirihefe hohoanimo ranambe nine-moatükunü aboedi tükufe aranda?

² E! Afindi munjumbo moatükunü aho ra ranü-poanü ranü-poanüreamboane. Mamü adükari moatükunü ranane God ai Suda aheimbo ahandü hoafi hondü ai aheimborihi hifandimbirihünda yahuhaya masagadürü.

³ Asu nindou bidifiri ai hoafi ranahambo anihondumbo süngufekoate-aye ranana asu nüngumandifea? Nindou ai ranü-moatükunü rawarhindi ranümböhünda asu God ai-amboanü anihondumbo hohoanimo hoafi ahandü ra hinüngimandeyo?

⁴ Tikaiyopoanü, nga anihond-ane, God ai ngirü ranü-moatükunü ra randeandi! Nindou ai tikarihi hehi hoafayei amboanü asu God aiana moanü anihondumbo mam-animbo hoafindimbui. Sapo Bukambe hoafi ranai God ranahambo yare hoafiyowohü yahoya, 'Nüngu-simboaniyo se hoafindafanü nindou hoafi ra anihondayo fifirimbirihindamboane.

Asu nüngu-simboaniyo nindou shambo papi-hoafindihünanü shafi hoafi ra ahei hoafi ranahambo ngasündimbi-reandüramboane,' *Buk Song 51:4*
meho.

⁵ Nga asu sihefi moaruwai hohoanimo ratüpurî ranî hohoanimo ranai Godîndî mbumundî hohoanimo ranahambo weindahindeandani ana, sihirî ranahambo nungu mambisefa? God ai sihirî moaruwai hohoanimoyefî arîhundi ranimbo-hünda ai sihefimbo simborî tîñîrîfo asemunî ana, asu ahandî hohoanimo ra moaruwai-ane, randîhu ramambisefiyo wanîmandefiyo? (Nindou sihefi hohoanimo sünguanahî moanî ndarîhe hoafi-yahî.)

⁶ Ranî-moatükunî ra ai wanî! Asu God ai mbumundî hohoanîmokoate-ayu ana, asu nungunde ai nindou hîfî ndanîhü anîmboei ranaheimbo türüboadeandürîhî yîbobomandeandüra?

⁷ Asu wandî tîkai hoafi hohoanimo ranambo Godîndî hoafi hondü ra weindahî-rîheandanî asu ahandî ndürî adükarî tüküfeyo ana, asu nîmboe wambo moaruwai hohoanîmo-yaheimbî nindou nou God ai papî-hoafarandîra?

⁸ Refeana, sihirî randîhu hoafîndefîhüya, awi sihirî moaruwai hohoanimo ranî yangîr-anîmbo süngundîhu ñgefani ranîmbo asu aboedî hohoanimo ra ranî-süngu tükündîfeyoanî mambisefiyo? Karîhasîhandürî wanî. Nindou bîdîfîrî wambo tîkai hoafi-yahü-ndîrîhüya Por aiana yahurai hoaf-ane wataporîmbora arandî aseî. Süngunambo-anîmbo God ai aheimbo ramarîhindî süngu türüboadeandürîhî tîñîrîfo dagadürîmbui, nga ranî-moatükunî God ai refemboayu ra ai aboed-anesî.

Nindou moai mbumundî mamî ai-amboanî hîfîni nungu

⁹ Awi refe ana, Suda sihirî nindou ñgorü sirîhündî ranaheimbo ñgasündîhurümbom-beyefiyo? Ra ai wanî! Ro ranî-moatükunî ranahambo hoafiyaheimb-ane, nindou ñgorü sirîhündî ranane, asu Suda ranane, muñguambo sihirî ana mamî simogodî nindou yangîr-aneî asu muñguambo moaruwai hohoanimo süngurîhu-rîhundîhî sihefihoarî hütî-aneî.

¹⁰ Nga Bukambe hoafi ranahambo yare hoafi-yowohü yahoya, 'Nindou mamî ai-amboanî moai mbumundî nungu.

¹¹ Nindou mamî ai-amboanî moai Godîndî moatükunî ranahambo fîfîreandî,

nindou mamî ai-amboanî moai Godîmbo kokorürî randî.

¹² Muñgoambo ai Godîmbo daboadî hîhîrîhorî-mboaneî.

Muñguambo ai nindou moaruwai saf-aneî tükümehindî.

Nindou mamî ai-amboanî nîne-moatükunî aboedayo ranî-moatükunî moai rareandî, nga wanî,' *Buk Song 4:1-3; 53:1-3; Saveman 7:20*

¹³ 'Muñgu yafambe ana yîfambe gabudîfekoate anîñgo rahurai-anendürî. Tîkai hoafi moaruwai ranai ahei teifi ranî-süngu hîhîre ho piyowohü moanî yangoroweimbî hoafi ranai tüküfîh-ane.' *Buk Song 5:9*
'Amoasîrîndî yahafambe nindou hîfokoefembo tîbagî amaro nahurai.' *Buk Song 40:3*

¹⁴ 'Ahei yafambe ambe ana nindoumbo God ai moaruwaimbom-bîreandüra-mboane yaho hoafi asu moaruwai hühütîmbü hoafi ranî yangîr-ane hoafiyeî arîhündî.' *Buk Song 10:7*

¹⁵ 'Aiana nindou hîfokoefembo hohoanîmoayeî.

¹⁶ Aiana nahanîniyo ahei ra muñgu-moatükunî moaruwaimbofe howohü tîñîrîfo afîndî saimbo yangîrî nindou-aneî.

¹⁷ Aiana nindou ñgorü-babîdîmbo moai wudîpoaporîhi nîmareî.' *Aisaia 59:7-8*

18 ‘Aiana moai Godimbo akidou-amboa ahinirihorühi
yihimboyahündo rihündi,’ *Buk Song 36:1*
meho.

19 Asu sihiri fifirihumboanefi, munquambo hoafi ahinümbi hohoanimo ai hoafayo ra nindou didiyei ranahandi hoarehindeihi süngumbiri-hindamboane. Ranimboane asu nindou mam-amboa ngiri hoafindühi ro mbumund-anahi mbüsu, nga wani. Asu nindou munquambo Godindi himboahü hütiane ra nafuimbohünda ahinümbi hohoanimo engoro.

20 Nga ahinümbi hohoanimo süngufembo raninambo ngiri nindou mamimbo amboani Godindi himboahü nindou mbumund-anahi mbüsu. Ahinümbi hohoanimo ranai ahandi ratüpurü shefi hohoanimo moaruwai nafuiyamuni randühane.

Anihondümbofe süngu nindou ai Godindi himboahü mbumund-anei

21 Nga hapondani ana God ai ahandi nindoumbi mbumund-anei ehu hohoanimo ranana ai weindahi tükufemboane. Nga asu rani-moatükuni ra sapo ahinümbi hohoanimo mengoro rani-süngupoani tükumefeyosi, nga ahinümbi hohoanimo raniyo Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi ranai-amboani rani-moatükuni ranahambo weindahiru masihoemo.

22 Godindi-mayo mbumundi hohoanimo ranana ndahurai-ane: Nindou munquambo didiyei ai Sisas Kraismbo anihondümbi-arihori, ranaheimbo God ai nindou mbumund-anei ehu ahei anihondümbofe hohoanimo ranimbo-hündambo. Nga nindou ranai ngörü-poaniyombo-yopoani.

23 Wani, nga nindou munquambo moaruwai hohoanimo-yeimboanei asu mbumundi sürühoeimbi hohoanimo God ai siaoayu ra mbonimbo-rihümündimboanei.

24 Nga asu God ai aheimbo moani hipoamboarandüri. Ranimboyu asu ai nindou ranaheimbo aboedi mbumund-anei mehündüri sapo Krai Sisas ai aheimbo aboedambo-mareandüri ranahandi süngu.

25 God ai Krai ahamboya, ahandi hori ranai pindowohü-animbo nindou didiyei ahambo anihondümbi-arihori ranai moaruwai hohoanimoayei ra popoaimbi-ramindüramboane yahu hayamboyu. God ai rani-moatükuni ramareandi ra ahandi hohoanimo moani mbumundi hamindi hondayo ra nafuimbohünda ramareandi. Nga horombo ana nindou ai moaruwai hohoanimomayeisi, nga God ai rani-moatükuni ranahambo hinngirou safi hifandandühi asu ai moai nimai rani-moatükuni ranahambo simbori tiriifo sailimbo hohoanimoyu.

26 Yini, ai Sisasimbo maserü ra haponda ndanambe ana ahandi mbumundi hohoanimo ra weindahi nafuimbo-hündamboyo. Rani süngumboane ro fifirihündi ra God ai ahandihoari mbumundi hamindi hondani asu nindou düdi ai Sisasimbo anihondümbi-ariri ranahambo seana nindou mbumund-anafi yahu arandi.

27 Asu refe ana, nine-moatükuni ranahambo sihiri borimandefi habodefa? Ngiri moani borindefi. Asu nimboe rani-moatükuni rana? Rani mbumundi moatükuni ra sapo ahinümbi hohoanimo mengoro ra süngufembo-hündamboyo? Wani, nga sapo sihiri anihondümbi-arihundi ranimbo-hündamboane.

28 Nga sihiri ana ra fifirihündi, nindou moani anihondümbi-arihindi ranaheimbo-animbo God ai nindou mbumund-anei mbüsümbui, nga ahinümbi hohoanimo ra süngufembo ranimbo-hündambo ngiri randearü.

29 Asu nimboe rana? Asu God ai Suda-yei God yangiriyu? Asu nindou ngörü sirihündiyei God kameihiyu? Yini, God ai nindou ngörü sirihündiyei God amboanani.

³⁰ God aiana moani mamani. Raniyu hayambo ranani Suda sapo ai ahei fihoeari karihi tirihahi arihundi ranai anihondumbo hohoanimo sungu aheimbo nindou mbumund-anei mbusumbui. Asu nindou ngoru sirihundi sapo ai ahei fihoeari kefe tirihafekoate ranai anihondumbo hohoanimo sungu aheimbo amboa nindou mbumund-anei mbusumbui.

³¹ Asu siriri rani anihondumbofe hohoanimo ranambo sapo ahinumbi hohoanimo menjoro ra moanane sefai? Ai ra wani! Nga ahinumbi hohoanimo ahandi nimindi ra nginiri-humundefuhanefi.

4

God ai Abrahamimbo nindou mbumund-anafi mehundo

¹ Asu siriri shefi amoa Abraham ranahambo nungu mambisefa?

² Abraham ai nene aboedi moatukuni ratupurimayu ranahambohunda God ai ahambo nindou mbumundi aboed-ani mbehu-mbonana, asu ranimbo-hunda borimbomayu-hundi-yosi. Nga ranimbo-hunda Godindi himboahu ngiri borindu.

³ Nga Bukambe hoafi ranai yare hoafiyowohu yahoya, 'Abraham ai Godimbo anihondumbo-mariri ranimboyu asu God ai ahambo nindou mbumund-anafi mehundo ahandi anihondumbofe hohoanimo rani-sungumbo wambo,' meho. *Stat 15:6*

⁴ Siriri firihundi ra, nindou ai nene ratupuri ratupurayu ana, ai rani takini kaki semunduh-ani. Ahandi kaki ra moani sabudowan semunduhuyupoani, nga sapo ai ratupurimayu rani takinimbo asabudowane.

⁵ Nga asu nindou dudi ai ahandi ratupuri ranahambo hohoanimokoate-yuwohu asu ai moani God sapo nindou hohoanimo moaruwaimbu aheimbo nindou mbumund-anei ehu ranahambo anihondumboariri ana, asu ai ahandi anihondumbofe hohoanimo ranahambo mbumundi hohoanimowane yahu arandi.

⁶ Nindou rahurai-ane God ai ahambo mbumundi nindou-ani ehu, nga moai ahandi ratupurimbohunda, nindou ranai hirifi-hirifumbi nindou-ani yahu. Nga Defit amboa ranahambo hoafimayu.

⁷ Ai yare hoafiyuhu yahuya,

'Nindou ai hirindi hohoanimoyeiani asu God ai amboawiyei yahuhu ahei moaruwai hohoanimo ranahambo gabudareandi, nindou ranai ana hirifi-hirifumbi nindou-anei.

⁸ Nindou ai moaruwai hohoanimoyuwani asu Adukari ai ranahambo hohoanimokoate-ayundo ana, nindou ranai hirifi-hirifumbi nindou-ani,' *Buk Song 32:1-2* mehu.

⁹ Sapo hirifi-hirifi hohoanimo ranahambo Defit hoafimayu ra, nindou fihoeari kefe tirihafe hohoanimo sungurundeimbi ranaheimbo yangriyu hoafimayu? Wani. Nga nindou fihoeari kefe tirihafe hohoanimo sungufekoate-ayei ranaheimbo kameihiyu ai yare hoafimayu. Nga siriri rarihu firihundi ra, God ai Abrahamindi anihondumbofe ra hoeireandani mayoa ahambo nindou mbumund-ani mehu, asefi.

¹⁰ Nga nungusumboanyiyo rani-moatukuni ra ahambo tukumefeyowa? Abraham ai ahandi fihoeari ra kefe tirihafekoate-yuwambeyo asu kare tirihai hayamboyuwambeyo God ai ahambo yare hoafimayundo ra? Sapo ai fihoeari kefe tirihafekoate-yuwambeyo, nga sungunambo-yupoani.

¹¹ Ai ahandi fihoeari ra kefe tirihafekoate nunguambe Godimbo anihondumbo-marira asu God ai ahamboya se nindou mbumund-anafi

mehundo. Ra nafuimbohünda God ai ahambo fihoeari kefe tirihefe hohoanimo masagado. Ranimboani Abraham ai munguambo nindou moai fihoeari ahei ra karihi tirihendisi, nga asu ai Godimbo anihondumbo-arithori ranahei amoa amboanayu. Ranimbo-hündamboyo asu God ai aheimbo amboani se nindou mbumund-anei mehündüri.

¹² Nindou bidifiri ai fihoeari karihi tirihendi-ndeimbi yangiri-yeipoani, nga anihondumbo-rihindeimbi kapeih-anei asu shefi amoa Abrahamindi anihondumbofe hohoanimo süngurihi arihündi. Asu horombo Abraham ahandi fihoeari kefe tirihefekoate-yuambe anihondumbo-mareandi rani-süngumefundi ranimbo-hündamboani ai ahei amoa-ayu.

Godindi horombo hoafi ra munguambo anihondumbo-rihindeimbi-yafe-ane

¹³ God ai Abraham asu ahandi amoa mamiranaheimbo hifi munguambo ra ndahandürimboyahi yahuhaya horombo hoafimareandüri. God ai ahambo rani hoafi ahinümbi hohoanimo süngufembo rani-sünguyopoani ai horombo hoafimareandi. Nga Abraham ai Godimbo anihondumbo-mariramboyu asu God ai nindou mbumund-ani mehundo. Nga rani-süngumboyo rani-moatükuni semindimbo God ai horombo hoafi ra hoafimeindo.

¹⁴ Sapo nindou ai ahinümbi hohoanimo ra sünguri-hündeimbi-mayei ai yangiri Godindi mungu-moatükuni ra asahümundi ana, asu anihondumbo hohoanimo ra moani ningombo nou-ane. Asu Godindi horombo hoafi ranamboani yafui hoafi yangiri nou-ane.

¹⁵ Sapo ahinümbi hohoanimo ra yangorühi asu Godindi nginindiyowohü tiririfo saimbo hohoanimo ai-amboa yangoromboane. Nga asu ahinümbi hohoanimo ra yangorikoate-yowohü asu ngiri nindou ai ahinümbi hohoanimo ranahambo süngufekoate-ayei mbisefi hoafindefi.

¹⁶ Ranimboane asu rani-moatükuni ranahambo sapo God ai saimbo horombo hoafimareandi ra anihondumbofe hohoanimomayo rani-süngu tükefeyo. Ranimbo-hündambo-animbo rani-moatükuni ra sapo ahandi hipoambofe hohoanimomayo rani-süngu yangir-ane tükefeyo. Nindou didiyei sapo ahinümbi hohoanimo ranahambo sünguarithindi ranaheimbo yangiriyopoani, nga nindou sapo anihondumbo-arithindi ana, Abraham ai anihondumbo-mareandi nou ai-amboani ra ndahümundimboyeisi. Abraham ai ana munguambo shefi amoa nahurai-ani.

¹⁷ Raniyo Bukambe hoafi ranai yare hoafiyowohü yahoya, 'Ro sihambo afindi hifi hifi nindou ranahei amoaombeyafa sahehea hinigimariheanini,' meho. Raniyo rani hoafi ra anihond-ane nimboe sapo God ahandihoari hoafimayu. Abraham ai Godimbo anihondumbo-mariri ranai-ani nindou yifihündi yangiri botire asu nine-moatükuni munguambo tüküfekoate ra ahandi hoafi süngu hoafi yangiri moani aimbore tüküfe arandi.

¹⁸ God ai Abrahamimboya, 'Sihafi amoa mamirana tapuiyowa ngiri kikindeandi,' mehundo ra ai moai fiftireandi nüngunde rani-moatükuni ahambo tükümandife. Nga Abraham ai rani hoafi ranahambo himboryu haya Godimbo anihondumbo-rirühi himbomayu hu. Ranimboane asu nindou afindi hifini ranahei amoa tüküme fiyu God ai yare hoafimayu nou.

¹⁹ Abraham ai ndeara 100 himbani boagiri safiyusi, nga asu Godimbo anihondumbo-fimbo hohoanimo ranai moai warambe hoafireri ahandi fi ranai ndeara akimi yifimbo yangiriyowambe ra. Asu ahandi nimorehi Sara amboani ahandi fi ra ndeara boagiri-yowohü wambo ngiri nimori wakindamindo.

²⁰ God ai Abrahamimbo mami moatükuni ndahandomboyahi yahuhaya horombo hoafimendu ranimbo moai yimbumbore hohoanimo, nga Godimbo nginindi anihondumbo-rirühi aboed-ani mehu.

²¹ Raniyu ai nine hoafi God ahambo randiheamboyahi mehu ranimbo anihondumbo ai randeambui yahuhaya himbomayundo.

²² Ai yare hohoanimomayu-wamboyu asu God ai ahamboya, 'Seana mbumund-anafi wandi himboahü,' mehundo.

²³ Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya, 'God ai ahambo nindou mbumund-anafi wandi himboahü,' mehu ra Abraham ahambo yangiri hamindi hoafiyumbo-yupoani, nga wani.

²⁴ Nga rani hoafi ra sihefimbo kameihiyu hoafimemuni. Sihiri sapo God Sisas sihefi Adükarü ranahambo yifihündi botimariri ranahambo-animbo anihondumbo-ndihurimboane. Rananimbo asu God ai sihefi anihondumbofe hohoanimo ranahambo hoafinduhüya rani anihondumbofe ranana mbumundi hohoanimo nou-ane mbüsümbui.

²⁵ God ai Sisas ranahambo hifi ndanihü yifimbohünda koamartherü ra sihefi moaruwai hohoanimo ranahambo gogori-hefembohündamboyu. Asu God ai asükaiyu yifihündi botimariri ra sihefimbo wandi himboahü nindou mbumund-anei yahombohündamboyu botimariri.

5

God ai sihefimbo nindou mbumund-anei ehumuni

¹ Sihifi anihondumbofe hohoanimo ranimbo-hündambo God ai sihefimbo nindou mbumund-anei ehumuni. Ranane asu haponda sihiri sihefi Adükarü Sisas Kraisindi süngu-ane fi God-babidimbo aboedi-aboediyahumboayefi.

² Sihifi anihondumbofe hohoanimo ra Adükarü sänguyo nafi menjorowa sihiri Godüni moani hipoambofe ranambe kefoehu animboefi. Ranane fi asu sihiri God ai sihefimbo semindimunanü asu ahandi sürühoeimbi himboamupui-randeimbi ranahambo semindimbo anihondumbo-rihundühi hihifi-hihifiyefühi himboayefi.

³ Asu ranahambo yangiriyefipoani hihifi-hihifiyefi arihundi, nga wani. Nga nine tñirifo sihefimbo-so tükefeyo ranahambo kameihanefi hihifi-hihifiyefi arihundi. Nga sihiri fifirihundi tñirifo tükefeyomuni ranai moanane yaho hohoanimo ra sünguarandi.

⁴ Asu moanane yaho hohoanimo ra nginindi niñgombo hohoanimo sünguarandi. Asu nginindi niñgombo hohoanimo ra Godimbo anihondumbo himboyondombo hohoanimo sünguarandi.

⁵ Asu sihiri rarihu yahurai anihondumbo himboayefi hefi ana, asu ngiri ngusüfoambe moaruwaindamuni, sapo God ai sihefimbo Yifiafi Aboedi semuni mbura rani-süngu ahandi-mayo ngusüfo pefe hohoanimo ra sihefi ngusüfoambe botimareamuni wambo.

⁶ Nga horombo sihiri nginindi niñgokoate-yefambe rani-simboani God ai kamafoareandi nindou ahambo daboadi hihirihirihündeimbi ranaheimbohünda Kraisi yifimayu.

⁷ Nindou mbumundi hohoanimoyeimbi amboani ngiri ahambohünda yifimbo hohoanimöndu. Nga nindou mamani ai nindou ngörü aboedimayu ranahambohünda yifimbo hohoanimomandüyo asu wani-mandüyo.

⁸ Nga asu sihiri moaruwai hohoanimo süngu yangiri süngurihundühi nimboefambe Kraisi sihefimbohündambo yifimayumuni. Ranimambo asu God ai sihefimbo ngusüfo pamareamuni ra nafuiyumuni arandi.

⁹ Ranana asu haponda Kraisiṅdi hori rani-sūngu God ai sihefiṅbo ai mbumund-anei ehu ana, asu sihiriṅ fiṅriṅhundi ahandi sūngu Godiṅdi hürütü ranambeahṅdi aboedambo-ndahumboyefi.

¹⁰ Horombo ana sihiriṅ Godiṅdi hürütümbiyefi, ṅga asu hapondani ana Godiṅdi Niṅmorṅ yifiṅmayu rani-sūngumboyo God-babiṅdi ṅgunindṅmbore hiṅṅṅṅmareamuni. Asu haponda sihiriṅ ahandi yifiṅ sūngu ndariṅhu Godiṅdi ṅgunindayefi ana, sihiriṅ fiṅriṅhundi ra ahandi yangiriṅ niṅṅombo hohoanṅmo rani-sūngu aboedambo-ndahumboyefisi.

¹¹ ṅga asu raniṅ yangiriṅyopoani, ṅga sihiriṅ sihefiṅ Adükariṅ Sisas Kraisiṅdi sūngu Godiṅbo hiṅhiṅhiṅhiṅyahu-ndowohaneṅfi. Ranahandiṅ sūngu sihefiṅbo Godiṅdi ṅgunindṅmbore hiṅṅṅṅmareamuni.

Adam ai yifiṅ hohoanṅmo niṅṅindṅhüyu asu Kraisiṅ ai yangiriṅ niṅṅombo hohoanṅmo niṅṅindṅhüyu

¹² Nindou mamṅ ranahandiṅ sūnguyo hohoanṅmo moaruwai ranai hiṅfiṅ ndaniṅhüṅ tükümeṅfeyo. ṅga moaruwai hohoanṅmo ranai yifiṅyorambo hohoanṅmo raniṅ diṅbore tükümeṅfeyo. Raniṅyo asu yifiṅ hohoanṅmo ranai muṅṅuambo nindou ranaheimbo-so tükümeṅfeyo sapo muṅṅuambo nindou moaruwai hohoanṅmomayeṅi raniṅmbo.

¹³ ṅga ahinümbṅ hohoanṅmo tüküṅfekoate-yowambe moaruwai hohoanṅmo ranai hiṅfiṅ ndaniṅhüṅ meṅgoro-ane. ṅga asu ahinümbṅ hohoanṅmo yangoriṅkoate-yowambe ana, moaruwai hohoanṅmoyeianṅ ra moai ranaṅhambo hoafiṅ yangoriṅ randiṅ.

¹⁴ ṅga anṅhond-anesiṅ, horombo Adam ai nūṅṅuwambe peyo haya ho-hombo Moses nūṅṅuwambe tükümeṅfeyo ranambe ana muṅṅuambo nindou ranaheimbo yifiṅṅbo hohoanṅmo ranai hiṅṅṅṅmarandürṅ howa yifiṅsafiṅmayei. Nindou biṅdiṅriṅ Adam moaruwai hohoanṅmomayu ai moai rahuraiṅ rahindiṅsiṅ, ṅga aheimbo yifiṅṅbo hohoanṅmo ranai hiṅṅṅṅmarandürṅ.

Adam aiana Nindou sūṅṅuna tüküṅṅemboayu ahandiṅ siṅsamiṅ nahuraiṅyüṅ rameṅfiyu. ṅga asu nindou yimbu ahafandiṅ hohoanṅmo ra ṅgorü-poaniṅ ṅgorü-poaniṅmboyo.

¹⁵ ṅga Godiṅdiṅ moaniṅ saimbo moatükuniṅ ranana Adamiṅdiṅ moaruwai hohoanṅmo rahuraiṅ siṅmogodiṅyopoaniṅ, ṅga waniṅ. ṅga nindou mamṅ ahandiṅ moaruwai hohoanṅmo sūngu nindou afiṅdiṅ yifiṅyeṅi marṅhündiṅ. ṅga asu Godiṅdiṅ moaniṅ hiṅpoamboṅfe hohoanṅmo, moaruwai hohoanṅmo ra afiṅdiṅ ṅṅasündareandiṅ. ṅga Nindou mamṅ Sisas Kraisiṅ ahandiṅ moaniṅ hiṅpoamboṅfe hohoanṅmo sūngu moaniṅ saimbo moatükuniṅ nindou afiṅdiṅ ranaheimbo tüküṅṅe marandiṅ.

¹⁶ Ranane asu Godiṅdiṅ moaniṅ sai moatükuniṅ asu nindou mamṅ ahandiṅ moaruwai hohoanṅmo ra ṅgorü-poaniṅ ṅgorü-poaniṅ reamboayo. ṅga nindou mamṅ ahandiṅ hohoanṅmo moaruwai ranahandiṅ sūnguyo God ai nindou aheimbo paṅṅiṅhoafiṅriṅrühiṅ aheimbo hüti-aneiṅ mehu. ṅga asu Godiṅdiṅ moaniṅ sai moatükuniṅ ranahandiṅ sūnguyo nindou hohoanṅmo moaruwai afiṅdiṅ ramarṅhindiṅsiṅ, ṅga asu God ai aheimbo nindou mbumund-aneiṅ wandiṅ hiṅṅṅṅboahüṅ mehündürṅ.

¹⁷ ṅga sapo nindou mamṅ ranahandamboṅhündiṅ ahandiṅ moaruwai hohoanṅmo sūngu yifiṅ hohoanṅmo ranai tüküṅṅe haya hiṅṅṅṅfandarandürṅ. ṅga asu nindou diṅdiṅyeṅi Godiṅdiṅ-mayo moaniṅ hiṅpoamboṅfe afiṅdiṅ safiṅ ranane asu ahandiṅ moaniṅ sai moatükuniṅ sapo mbumund-aneiṅ ehu hoafiṅ ranane ra asahümüṅdiṅ ranai yangiriṅ niṅṅboeimbo hiṅṅṅṅbadṅhüṅmboyeṅi.

¹⁸ Ranane asu nindou mamî ahandî moaruwai hohoanîmo ranîmbo-hündâ munġuambo nindou ranaheimbo God ai se hütîyei, ŋga ranîmbo-hündâ moaruwai-mbeyeiamboane mehu hoafî ra tükümeŋfeyondürî. Mare yahurai-ane Nindou mamî ahandî mbumundî hohoanîmo ranîmbo-hündâ munġuambo nindou ranaheimbo Godîndî hîmboahü se mbumundî nindou-aneî hoafî ranane asu yaŋġîrî nîŋgombo hohoanîmo-ane munġuambo tükümeŋfeyondürî.

¹⁹ Nindou mamî ai Godîndî hoafî süŋgufekoate-mayu asu ranîmbo-hündâ nindou afîndî ranai hohoanîmo moaruwaiyeimbî tükümehîndî. Mare yahurai-ane Nindou mamî ai Godîndî hoafî süŋgure haya asu ranîmbo-hündâ nindou afîndî ranai Godîndî hîmboahü hohoanîmo mbumundîyeimbî nindou tükündahimboyei.

²⁰ Ahînümbî hohoanîmo moaruwai hohoanîmo ratüpurî afîndî tüküfemböhündâ tükümeŋfeyo. Ŋga asu moaruwai hohoanîmo ranai afîndî tükümeŋfeyo-wamboyo Godîndî moanî hîpoambofe hohoanîmo ranai afîndî hamîndî tükümeŋfeyo.

²¹ Asu hoafî ra rahurai-ane, horombo moaruwai hohoanîmo ranai nindoumbo hîfandîmarandürî asu ranî-süŋgu yîfî hohoanîmo tükümeŋfeyondürî. Mare yahurai-ane haponda Godîndî moanî hîpoambofe hohoanîmo ranai nindoumbo hîfandîrandüra ranî-süŋgu nindou Godîndî hîmboahü mbumundî tükehîndî. Ranîhünd-ane yaŋġîrî koadürümbo anîmboei sîhefî Adükarî Sisas Kraisîndî süŋgu.

6

Moaruwai hohoanîmo süŋgumbo yîfîmbo nahurai-mayefî, ŋga Kraisîndî süŋgu yaŋġîrî anîmboefî

¹ Asu refe ana sîhîrî nüŋgu mambîsefa? Sîhîrî moaruwai hohoanîmo ranî yaŋġîrî randîhu ŋgefa Godîndî moanî hîpoambofe hohoanîmo ranai afîndî tükümbîfeyo-wamboane, mbîsefî hoafîmandefîyo?

² Ranî-moatükunî ra ai ŋġîrî randîfeyo, ŋga wanî! Sapo sîhîrî moaruwai hohoanîmo ranahambo yîfî nahuraimayefî. Asu nüŋgundîhu moaruwai hohoanîmo ra süŋgumandîhu ŋgefa?

³ Sîhîrî Sisas Krais-babîdî nîmboefîmboyeŋfî hîmonî hundürîmayefî ra. Ranana asu sîhîrî ai-babîdî yîfîmayefî ra se moai fîfîrîhîndîyo?

⁴ Sîhîrî hîmonî hundürîmayefî ra ai-babîdîmbo yîfîyefa asu ai-babîdîmbo masamboareamunî nou-ane. Ranîmbo-hündambo Apendî ŋġîndî afîndî ranînambo Kraisîmbo yîfîhündî botîmarîrî yahurai-ane asu sîhîrî amboanî sîmborî hohoanîmo yaŋġîrî süŋgundîhumboane.

⁵ Sîhîrî ai-babîdî mamî yîfîmayefî sapo ai yîfîmayu nou. Ranana asu sîhîrî ai-babîdî mamî yîfîhündî botîndahumboane ai botîmefîyu nou.

Sîhîrî Krais-babîdî yaŋġîrî nîmboemboyeŋfî

⁶ Asu sîhîrî fîfîrîhundînda, sîhefî wamîndafî hohoanîmo ra ai-dîbo nîmî keimbî karîhendeimbî fîhî yîfîmayo, moaruwai hohoanîmo sapo sîhefî fîambe hoanġohü ratüpurîyo arandî ra ahandî ŋġîndî ra raguanambo-femböhündâ. Asu ranîmbo-hündambo ŋġîrî sîhefîmbo moaruwai hohoanîmo ranai hîbadamunî ŋgo.

⁷ Ŋga nindou düdi ai yîfayu ana, asu moaruwai hohoanîmondî ŋġîndî ranahambo aboedambofîhî-ani.

⁸ Asu sîhîrî Krais-babîdî yîfî-yefeimbîhündî nouehündî ana, ranî-moatükunî ra sîhîrî anîhondümbo-rîhu fîfîrîhumboanefî, ranana awî sîhîrî ai-babîdî yaŋġîrî nîmboemboyeŋfî.

⁹ Krai ai yifihündi botifi hayambo wambo asükaindu ngiri yifindu. Asu yifimbo hohoanimo ranai ngiri ahambo ahandi nginindinambo hibadiri ngo. Nga shiri rani-moatükuni ranahambo fifirihumboanefi.

¹⁰ Sapo ai munguambo moaruwai hohoanimo ra hifinambofembo mamimbo yangiri yifimayu. Nga asu haponda ai yangiri anungu ranimbo kameihyo. Nga haponda ai yangiri anungu ranana God-dibo-ani anungu.

¹¹ Mami rani-sungumbo-animbo se sihei fimbo hohoanimondei, se moaruwai hohoanimo ranahambo yifimayei nou asu ahandi nginindi hoarehi moai niboadei hei, nga wani. Nga se shefi Adükari Sisas Krai ahandi sungu God-babidi yangiri aniboadei.

¹² Rananimbo asu se sihei yifio-randeimbi fi ra moaruwai hohoanimo ranai hibadarümboe, nga yowan. Moaruwai hohoanimo ranai sheimbo hühundeirani asu se sihei wamindafi hohoanimo ahandi yifiri moaruwai ranahambo sungundihimboyei, nga yowan.

¹³ Asu se sihei fi mami bidifiri amboani moaruwai hohoanimo ranahambo hinngindowandani ndemindimboe. Mamikari hohoanimo moaruwai fifanngareimbi ra refembohünda hohoanimondeimboyei. Nga se sheihoari Godimbo ndahünda sapo se nindou yifihündi botifi yangiri anungu nou-anei. Asu sihei bidifiri fi munguambo ra ahambo hinngindihindo mbumundi hohoanimo refembohünda.

¹⁴ Nga moaruwai hohoanimo ranai sheimbo hibadarü ngomboe, nga yowan. Nimboe sapo ahinümbi hohoanimo ahandi hoarehi se moai niboadei, nga se Godindi moani hipoambofe hohoanimo ranahandi hoarehi animboei.

*Shiri ana mbumundi hohoanimondi moani ratüpuriyefi-rihundeimb-
anefi*

¹⁵ Ranana asu shiri ra nungumandahuwa? Haponda shiri ahinümbi hohoanimo mengoro rani hoarehi nngokoate, nga shiri Godindi moani hipoambofe hohoanimo rani hoarehi animboefi. Asu ranimbo-hünda shiri ra moaruwai hohoanimondefi mandihundiyo? Rani hohoanimo ra shiri ngiri randihundi, nga wanane!

¹⁶ Se nindou ngoründi hoarehi niboadeimbo ahandi hoafi himborayei ana, asu se ahandi moani ratüpuriyefi-rihundeimbi nahurai-anei. Asu se moai ranimbo fifirihindiyo? Se moaruwai hohoanimondi hoafi sunguarihündi ana, asu ranimbo yifindeimboyei, nga se Godindi hoafi sunguarihündi ana, asu ranimbo ahandi himboahü mbumundi nimandeimboyei.

¹⁷ Yini, horombo ana se moaruwai hohoanimo ranahandi moani ratüpuriyefi-rihundeimbi nindou manimboei-anei. Nga asu hapondani ana se anihondü yamundife hoafi masahümündi ra sihei munguambo hohoanimo ra sungurihindhanei. Nga ranimbo-hündambo-animbo God ahambo hifihindihurimboane!

¹⁸ Seana moaruwai hohoanimondi nginindi ranambeahindi aboedamboyahi hehimboane asu mbumundi hohoanimo ranahandi ratüpuriyefi-rihundeimbi nindou-yahimboanei.

¹⁹ Rani hoafi ranai himborimbo sheimbo tinümb-ane ranimboane asu ro moani nindou shefi hohoanimonambo ndarhe hoafayahandüri. Horombo ana sihei fi ra moaruwai hohoanimo refembohünda rarihi hinngirih hehimbo moaruwai hohoanimo ra rasungumarhi hei. Mami yahurai-ane hapondani ana sihei munguambo fi ra randhi hinngindihindi mbumundi hohoanimo asu sürühoeimbi hohoanimo refembohünda.

20 Horombo se moaruwai hohoanimo ranahandi ratüpurî moani ratüpurîyeiambe se moai aboedi mbumundi hohoanimo ranahandi ratüpurîyei-rîhündeimbi nîboadei.

21 Amoanîngeimbi moatükunî se ramarîhinda ra-süngumbo asu nîne moatükunî aboedi tükümefoyowa? Hohoanimo ranîhündî yîfî yangîr-ane tükufe arandî.

22 Nga hapondanî ana se moaruwai hohoanimo ranambeahîndî aboedamboyahi tüküyahi hehi Godîndî moanî ratüpurîyei-rîhündeimbi yangîrî nindou tüküyahimboanei. Hohoanimo ranîhündî se sürühoeimbi hohoanimo sahümündi asu yangîrî koadürümbo-koadürümbo nîngombo hohoanimo ra tüküfeyondürî arandî.

23 Nga moaruwai hohoanimo ra ahandî ratüpurîyei-rîhündeimbi ahei ratüpurî süngu ranî takîni sagadürî arandî, sapa takîni ra ai yîfî hohoanimo ranane. Nga asu God ai moanî sîhefîmbo sai arandî ahandî moanî saimbo moatükunî ra sapa yangîrî koadürümbo nîngombo ranane, sîhefî Adükari Sisas Kraisîndî süngu.

7

Sîmborî hohoanimo süngufe

1 Wandafî mamî, ro haponda nîni hoafiyo hoafîmbo sa heheamboayahi nda, se fîfîrîhimboanei sapa seana munguambo hîfînîndî ahînümbî hohoanimo mengoro ra fîfîrîhi hehimbo wambo. Nindou ai yangîrî nînguambe yangîr-ane ahînümbî hohoanimo ranai ahambo hîfandîrî arandî. Nga nindou ai yîfînduwanî, ahînümbî hohoanimo ranai ana ngîrî asükaindo ahambo hîfandîndîrî.

2 Mamî moatükunî yahurai-ane, nîmorehî mamî ai ahandî nindowenihî anüngu ana, ahînümbî hohoanimo ranai ahambo ahandî nindowenihî ra-dîbo kîkîhîramîndoanî ai moanî ahandî nindowenihî-dîbo yangîrî nîngomboane. Nga asu ahandî nindowenihî ai yîfayu ana, asu ahînümbî hohoanimo nindowenihî ahandî ranî-dîbo kîkîhîmaramîndo ranai ranî hohoanimo ranambeahîndî hînîngîreamboane.

3 Ahandî nindowenihî nînguanî nindowenihî ngorü-dîboefeyo ana, nîmorehî ranahambo nindowenihî bîrabîrîyo-randeimb-ane mbîsei. Nga asu ahandî nindowenihî ranai yîfîyuwanî, nîmorehî ranai nindowenihî ngorü aserîmîndo ana, ai nindowenihî bîrabîrîyohî-yopoanî, sapa ai ahînümbî hohoanimo mengoro ranambeahîndî hînîngîre tükufe hayambo wambo.

4 Wandafî mamî, mare yahurai hohoanimo-ane sîheimbo-so amboanî engorondürî. Seana Krais-babîdî nîboadei hehi asu ranîmbo-hündâ ai-babîdî yîfîmayei nou. Ranînambo asu ahînümbî hohoanimo ranai sîheimbo moai kîkîhîra-mündündürî. Ranîmbo wambo asu se hapondanî ana nindowenihî ngorü sahorîmîndeimbo nahurai-anei sapa God ai yîfîhündî botîmareir-ane sîhîrî aboedi hohoanimo ra süngufembohündâ.

5 Nga horombo sîhîrî wamîndafî hohoanimo ranambe nîmboefambeyo ahînümbî hohoanimo mengoro ranai sîhefî findî moaruwai hohoanî hohoanimo botîreamuna asu sîhîrî ranînambo moaruwai hohoanimo ratüpurî aho ra rarîhu marîhundî. Asu hohoanimo ra yîfî hohoanimo yangîr-ane yare marandî.

6 Nga asu hapondanambe ana sîhîrî yîfîyefî mburîhumbo ahînümbî hohoanimo kîkîhamîndîmunî manîngo ranambeahîndî hînîngîrîhumboanefî. Ranîmboane asu hapondanî ana sîhîrî moai wamîndafî ahînümbî hohoanimo sürü paru masîhoemo ranî-süngurîhu ratüpurîyefî,

nga sîhîrî Yîfiâfîndî-mayo sîmborî hohoanîmo ranî-sûngurîhu ratûpurîyefî arîhundî.

Moaruwai hohoanîmo ai sîhefîmbo moaruwaimbo-mareamunî

⁷ Asu ranîmbo sîhîrî nûngumambîsefa? Ahînûmbî hohoanîmo ra moaruwai hohoanîmoyo? Ranana ai wanî! Nga ahînûmbî hohoanîmo mengoro ranaiyo wambo moaruwai hohoanîmo ranahambo hoafîyowohû nafuimendîra ro fîfîrîmarîheandî. Ranî-moatûkunî ra yahurai-ane: Ahînûmbî hohoanîmo ranai hoafîyowohüya, se nindou ngoründî napo hohoanî-ndowamboyafî, hoafî ra nafuiyondîrîhü hoafîyondîrî-koatembonana, asu ro ngîrî nindou ngoründî napo hohoanîfe hohoanîmo ranahambo fîfîrîheandî.

⁸ Nga moaruwai hohoanîmo ranaiyo ahînûmbî hohoanîmo hoafî ranî sûngu nafî ranahambo kokofoare semîndî haya asu ai wandî ngusûfoambe mamîkarambo hohoanîfeimbî hohoanîmo ranahambo botîre marandî. Ahînûmbî hohoanîmo ranai yangorîkoate-mbembonana, asu moaruwai hohoanîmo ranai ngîrî ngînîndîyo.

⁹ Horombo ana ro ahînûmbî hohoanîmo ra fîfîrîfekoate-yahambe yangîrî aboedî manîmboahî. Nga asu ahînûmbî hohoanîmo hoafî ranai tükûfihüyo wambo-so, moaruwai hohoanîmo ranai yangîrî botîfe manîngowa asu ro yîfîyambo nahuraimayahî.

¹⁰ Asu ahînûmbî hohoanîmo ranai nindou yangîrî nîngombo hohoanîmo saimbo ra nîmîndühîyo, nga asu ahînûmbî hohoanîmo ranî-sûngu moai yangîrî nîngombo hohoanîmo sai-randî, nga sîhafî moaruwai hohoanîmo sûngu yîfîndafî yaho marandî.

¹¹ Nga moaruwai hohoanîmo ranai ahînûmbî hohoanîmo hoafî ranî-sûngu ahambo kokofoare masemîndo ranahandamboyo hoafî ranai wambo yîrîmo-marandîra asu ro ranî-sûngumarîheanda wambo moaruwai hohoanîmo ranai hîfokoa-mareandîra ro yîfîyambo nahuraimayahî.

¹² Nga asu ahînûmbî hohoanîmo mengoro ranai ana Godîndî-mayo-ane. Asu ahînûmbî hohoanîmo hoafî ranî-amboanî Godîndî-mayo wambo mbumundîyo haya aboed-ane.

¹³ Nga asu ahînûmbî hohoanîmo aboedî ranai wambo ramareandîra ro yîfîyahai? Ai ra wanî! Nga moaruwai hohoanîmo aboedî moatûkunî sûngu ramareandîra yîfîmayahî. Asu ranînambo moaruwai hohoanîmo ai moaruwai hamîndî moatûkun-ane ra weindahîmefeyo. Ranîmboane asu ahînûmbî hohoanîmo ranî-sûngu sîhîrî ndondîhu fîfîrîndîhumboane, moaruwai hohoanîmo ranana ai muḡuna moaruwai hamîndî moatûkun-ane.

Moaruwai hohoanîmo ai sîhefî hohoanîmo ranahambo kîkîhamî-ndîmboane

¹⁴ Sîhîrî fîfîrîhundî, ahînûmbî hohoanîmo ranana Godîndî moatûkun-ane. Nga asu roana sîmbuyo-randeimbî fîambeahîndî nindou-anahî. Ranana asu moaruwai hohoanîmo ahandî hoarehî nîmboamboyahî ahandî moanî ratûpurîya-rîhandeimbî-mayahî.

¹⁵ Roana ratûpurayahî ranahambo fîfîrîheandühî-yahîpoanî, nga wanî. Nga ro hohoanîmo refembo yîfirayahî ra moai rarîhe rîhandî. Nga hohoanîmo yiboarukoayahî ra asu ro rarîhe rîhandühanahî.

¹⁶ Nîne-moatûkunî ro refembo yiboarukoayahî ra rawarîheandî. Asu ro rarîhe hoafîyahühîya, ahînûmbî hohoanîmo ranana anîhondü aboed-ane sa arîhandî.

17 Asu ro rani-moatükunî ratüpurîya arîhandî ranana wandî-hoarîyahîpoanî. Nga moaruwai hohoanîmo wandî fiambe amaro ranai-ane moaruwai rani hohoanîmoyo arandî.

18 Ro fifîrîheamboanahî, wandî fiambe ana aboedî hohoanîmo moai nîmaro, sapo wandî wamîndafî hohoanîmo moaruwai ranambeahîndî wamboanahî asahî. Nga ro aboedî hohoanîmo ra refembo sa hehea hohoanîmo-yahühanahîsî, nga asu ro ngîrî rani-moatükunî ra randîheandî.

19 Ro aboedî mbumundî ratüpurî refembo sahehea hohoanîmoayahî ranana asu ro ngîrî randîheandî. Nga asu nîne moaruwai fifanîngarimbî hohoanîmo ratüpurî ro refembo moei-asahî ranane rarîhe arîhandî.

20 Ro moei saheimbî hohoanîmo rawarîheandî ana, ro wandîhoarîyahîpoanî rani-moatükunî ra rawarîheandî, nga wanî. Nga sapo moaruwai hohoanîmo wandî fiambe amaro ranai-ane wambo yaro ya-hoanî rawarîheandî.

21 Ranane asu ro hoeirîheandani nîne hohoanîmo aboedî ra refembo sa heheamboyanahî, asu fifanîngarimbî, moaruwai hohoanîmo amaro ra aboedî hohoanîmo ranahambo semîndî gîgîranambore arandî.

22 Wandî hohoanîmo ragu asaŋgoro ranai ana Godîndî hohoanîmo ranîmbo yangîr-ane süngufembo hohoanîmoya habodarîhandî.

23 Nga asu ro hoeirîheandani hohoanîmo ngorü wandî fiambe amaro asu ngorü hohoanîmo ranai wandî fiambe ragu asaŋgoro ranî-dîbo simborî-simborîyafe arînandî. Ranane asu wandî fiambe moaruwai hohoanîmo amaro ranahandî ratüpurî hohoanîmo ranai wambo kîkîhamîndîndîrî anînggo.

24 Roana hîhîfî-hîhîfîkoate nindou hamînd-anahî! Nindou dîdai wambo yîfîmbo hohoanîmo ranambeahîndî aboedambo-mandeandîra?

25 Godîmbo hîhîfarîhünî. Sîhefî Adükarî Sisas Kraîsîndî süngu ai wambo aboedambo-ndeandîrîmbui! Asu ndanana moanî wandî hohoanîmo-ane: Roana yangîrî Godîndî hohoanîmo ranî hoarehî anîmboahî, nga asu wandî wamîndafî hohoanîmo ranai moaruwai hohoanîmo ranahandî hoarehî nîngombo ahandî hohoanîmo ratüpurîyo ho arandî.

8

Yîfiáfî Aboedîndî süngu yangîrî nîngombo hoaf-ane nda

1 Ranîmboane asu haponda nindou dîdiyeyî Sisas Kraîs-babîdî anîmboeî aheimbo ana se hütîyeyî, nga yîfîndeimboeyî yaho papî-hoafî ra moai yangoro, nga wanî.

2 Nga Kraîs Sisasîndî süngu yangîrî nîngombo sai-randeimbî Yîfiáfî Aboedîndî hohoanîmo ranai wambo moaruwai hohoanîmo-ane asu yîfîyorambo hohoanîmo-ane ranambeahîndî hümarîhendîra aboedambo-meheandî.

3 Ahînûmbî hohoanîmo ranîmbo fifîrîfembo rani-süngu sîhîrî moai moaruwai hohoanîmo ranahambo aboedambo-yahundî sapo wamîndafî hohoanîmo sîhefî ra ngîrî ahînûmbî hohoanîmo ra süngundîhündî, nga ranîmbo wambo. Nga asu rani-moatükunî ra ahînûmbî hohoanîmo ranai ngîrî randeandî, rani-moatükunî ana God ai ahandîhoarîyu ramareandî. Sapo ai ahandî Nîmorî mamî koamarîheira nindou sîhîrî moaruwai hohoanîmoyefeimbî sîhefî fi hîmboyimbü tüküfî manüngu. Nîmorî ra moaruwai hohoanîmo ahandî ngînîndî müngufembo-hündamboyu kusü yîfîmayu.

4 Mbumundî hohoanîmo ahînûmbî hohoanîmo ranahambo hoafayo ranai sîhefî fiambe tükümbîfeyo-wamboane yahuhayamboyu ai rani

moatükunî ra ramareandî. Ranîmbo-hündambo haponda nîne hoafi ahîñumbî hohoanîmo ranai mbumundî hohoanîmo ranahambo hoafayo, ra sîhîrî süngundîhumboyefî. Sapo Yifiafî Aboedî ranahandî hohoanîmo rasüngu hefî arîhundî, nga wamîndafî hohoanîmo sîhefî fiambe amaro ra moai süngurîhundî.

⁵ Nindou dîdîyei wamîndafî hohoanîmo süngu ahahabodei ranai ana wamîndafî hohoanîmo ranahambo yangîrî hohoanîmo-yeihanei. Nga asu nindou dîdîyei Yifiafî Aboedîndî hohoanîmo süngu ahahabodei ranai ana Yifiafî Aboedîndî moatükunî ranahambo yangîrî hohoanîmo-yeihanei.

⁶ Nindou ahandî hohoanîmo wamîndafî ranahambo yangîrî hohoanîmoayu ana, ai yîfîndîmbui. Nga nindou Yifiafî Aboedîndî hohoanîmo ranahambo yangîrî hohoanîmoayu ana, yangîrî nîngombo hohoanîmo asu ngusüfoambe afurîfe kifeimbî hohoanîmo ranî yangîrî ndemündü nîngumbui.

⁷ Nga nindou wamîndafî hohoanîmo sünguarandî ana, Godîndî hürütümb-ani nîmboe ai ahandî ahîñumbî hohoanîmo ranî hoarehî ngîrî nîngu.

⁸ Nindou dîdîyei ai ahei wamîndafî hohoanîmo ranahambo süngurîhindühî ahahabodei ranai God ai refembo yîfirayu ra ngîrî randîhindî.

⁹ Nga asu seana sîhei wamîndafî hohoanîmo moai süngurîhindî. Nga Godîndî Yifiafî sîhei fiambe amaro ana, se Yifiafîndî hohoanîmo ra süngundîhimboyei. Asu düdi ai Kraisîndî Yifiafî ra ahandî fiambe nîmarîndokoate-ayo ana, nindou ranai Kraisîndîyupoanî, nga wanî.

¹⁰ Nga Krais ai sîhei fiambe amaru ana, sîhei fi ranana moaruwai hohoanîmo ranîmbo-hündambo yîfîndowohü sümbondîmboesi, nga sîhei yîfiafî ranai ana yangîrî aboedî nîngomboe sapo se Kraisîndî süngu Godîndî himboahü mbumundîyeihî wambo.

¹¹ Sapo God Sisasîmbo yîfîhündî botîmarirî ahandî Yifiafî ranai sîhei fiambe amarondürî ana, asu mare God Kraisîmbo yîfîhündî botîmarirî ranai süngunambo ahandî Yifiafî ranî-süngu sîhei yîfîyo-randeimbî fi ranahambo yangîrîndeambui.

Yifiafî Aboedî ai Godîndî nîmorîmbo-areamunî

¹² Nga ranîmboane wandafî mamî, sîhîrî Yifiafî Aboedîndî hohoanîmo ra süngundîhumboane, nga sîhefî wamîndafî hohoanîmo ai hoafemunî ra ngîrî süngundîhu ngefî.

¹³ Nga se sîhei wamîndafî hohoanîmo ranî-süngu ahahabodei ana, se yîfîndeimboyei. Nga asu se Yifiafî ranî-süngu sîhei fiambe moaruwai hohoanîmo amaro ra hîñîngarîhindî ana, asu yangîrî aboedî nîmboeimboyei.

¹⁴ Nindou dîdîyei Godîndî Yifiafî nafuiyandüranî süngurîhi arîhundî ranai ana Godîndî nîmor-anei.

¹⁵ Nga Yifiafî se masahümündî ranai moai sîheimbo rareandüra se moanî ratüpurîyei-rîhündeimbi tüküyahindühî yîhîmboyei, nga wanî. Nga se sapo Yifiafî sîheimbo Godîndî nîmorîmbo reiranî masahümündî ranî-süngu sîhîrî Godîmbo Ape yîhoefî Afîndî sefûhanefî.

¹⁶ Yifiafî ranai-ane sîhefî yifiafî-babîdîmbo sîhefîmbo ragu ngusüfoambe weindahî yare hoafîyowohüya, Se Godîndî nîmor-anei yaho arandî.

¹⁷ Asu sîhîrî God ahandî nîmorîmboyahu anîboadefî ana, süngunambo sîhefî Ape God ai ahandî nîmorîmbo ahandî aboedî moatükunî dîbonîyu sîhai gîgîñîmayu ra ndahumîndemboyefî. Asu sîhîrî Krais-babîdî

tɪŋɪrɪfombü moatükunɪ ai masemündu nou asahumɪndefɪ ana, aboedi ndüreimbi nɪmarɪmbo moatükunɪ ai-babɪdɪmbo ndahumündemboyefɪ.

Süngunambo aboedi ndüreimbi nɪmarɪmbo moatükunɪ ndahumɪndemboyefɪ

¹⁸ Nga ro ranahamboanahɪ hohoanɪmoayahɪ nda, haponda ndanɪ sɪmboa sɪhɪrɪ tɪŋɪrɪfo afɪndɪ tɪŋɪrɪfoayefɪ habodefɪ ranana moanane. Nga Godɪndɪ aboedi ndüreimbi nɪmarɪmbo moatükunɪ sɪhefɪmbo weindahɪ tüküfemunɪmboayo ranana adükarɪ hamɪnd-ane.

¹⁹ Munguambo moatükunɪ God nafɪmarandɪ ranai tüküfe yangori hɪmboyowohü ai ahandɪ nɪmorɪ munguambo weindahɪ tüküfemboayo si ra tükümbɪfeyowa yahohaya hɪmboayo.

²⁰ Hapondanambe ana sapo mungu-moatükunɪ God nafɪmarandɪ ranai moaruwaimbofe burɪyombo sümboyorandühane. Ranɪ-moatükunɪ refe arandɪ ra ahandɪhoarɪ hohoanɪmoyo hayambo refe-randühɪyopoanɪ, nga God ai ahandɪhoarɪ hüti ranɪ-süngundafoandɪ mehuamboane refe arandɪ. Nga asu aboedi moatükunɪ ranahambo hɪmbondohü yagodomboe.

²¹ Süngunambo God nafɪmarandɪ ranai sümbuyo-randeimbi hohoanɪmo kɪkɪhamɪndɪ anɪŋgo ranambeahɪndɪ aboedambo-ndeambui asu ranɪ-sɪmboanɪ ai Godɪndɪ nɪmorɪmbondahi tükündahi aboedi safɪ nɪŋgo ranambe keboehi nɪmboemboyei.

²² Nga sɪhɪrɪ fɪfɪrɪhundɪ horombo peyo haya ho-hombo hapondanambe ana munguambo moatükunɪ God nafɪmarandɪ ranai nɪmorehɪ nɪmorɪ wakemɪndɪmbo hoafɪferandühɪ amaro nahurai hɪmboyohü ɛŋgoro.

²³ Nga ranɪ-moatükunɪ ra mungu Godɪndɪ warɪhü tüküfeyowambo ranɪ yangɪrɪyopoanɪ, nga wanɪ. God ai ahandɪ-mayo Yɪfiafɪ sapo ahandɪ weangurühɪ moanɪ saimbo moatükunɪ ŋgorü ra masemunɪ. Nga sɪhɪrɪ amboanɪ kameihanefɪ raguambe ŋɪpoyefɪ habodefühɪ God ai sɪhefɪ fi ra ahandɪ nɪmorɪmboreamunɪ aboedambo-mbɪreamunɪ sefɪ hohu hɪmboayefɪ habodefɪ.

²⁴ Nga sɪhefɪ ranahambo anɪhondümbo asu hɪmbombo hohoanɪmo ranɪmbo wambo God ai sɪhefɪmbo aboedambo-mareamunɪ. Nga asu nɪne moatükunɪ sɪhɪrɪ hoeirɪhundeimbi-mayo ranahambo tüküfeyoanɪ hoeifembo sefɪ hohu hɪmboayefɪ ana, ranɪ hɪmbo sɪhefɪ ra hɪmbo hondüyopoanɪ. Nga nindou dɪdai hoeireandeimbi moatükunɪ ra tükündɪfeyoanɪ hoendɪhea mbüsü haya hɪmbomanda?

²⁵ Nga asu sɪhɪrɪ nɪne-moatükunɪ hoeifekoate-yefeimbi hɪmboayefɪ ana, moanɪ sɪhɪrɪ sɪsɪkoate tükümbɪfeyowa mbɪsefɪ hohu hɪfandarɪhundɪ.

²⁶ Mare yahurai-ane nindou sɪhɪrɪ ŋgɪnɪndɪ nɪŋgokoate-yefanɪ Yɪfiafɪ ranai-amboanɪ tüküfe farɪhemunɪ arandɪ. Sɪhɪrɪ moai wudɪpoapofe Godɪmbo dɪdɪbafɪfembo fɪfɪrɪhundɪ, nga asu Yɪfiafɪ ranai ahandɪhoarɪ sɪhefɪmbo farɪhemunühɪ Godɪmbo dɪdɪbafɪfemunɪ arandɪ ra ŋgɪrɪ weindahɪ hoafɪndo.

²⁷ Asu God, sapo nindou-yei ŋgusüfoambe hoeire-randeimbi-mayu, ranai Yɪfiafɪ ai hohoanɪmoyohü hoafɪmbo-mayo ranamboanɪ fɪfɪreandɪ. Nga Yɪfiafɪ ranai Godɪndɪ nindou ranaheimbohünda ahambo hoafɪyondombo ahandɪ hohoanɪmo süngu yahohaya hohoanɪmoayo.

²⁸ Asu sɪhɪrɪ rarɪhu fɪfɪrɪhumboanefɪ, nindou dɪdɪyei ai God ahambo ŋgusüfo parɪhori arɪhündɪ ranaheimbo ana mungu-moatükunɪ tüküfeyoanɪ God ai rareandanɪ aheimbohünda aboedi tüküfeyo. Sapo ranaheimbo God ai ahandɪ hohoanɪmoyu masɪhendɪ süngu aheimbo mborai mehündürɪ.

29 Nga nindou dɪdɪyei God ai aheimbo horombonambo fɪfɪmareandürɪ ranaheimbo amboanɪ dɪbonɪyu hɪnɪŋgɪrɪmareandürɪ. Wandɪ nɪmorɪndɪ hohoanɪmo nahurai hondüre tükümbɪyahindamboane asu ranahandɪ ana Nɪmorɪ ranai nindou afɪndɪ ranahei amonɔgo nɪmorɪmbofi mbɪnünɔguwamboane yahuhayamboyu ramareandɪ.

30 Ranɪyu asu nindou dɪdɪyei God ai ahamböhünda dɪbonɪyu hɪnɪŋgɪmareandürɪ ranaheimbo amboanɪ ahambo sowanambo hombo mborai mehündürɪ. Asu nindou daboe God ai mborai mehündürɪ ranaheimbo amboanɪ aiana wandɪ hɪmboahü nindou mbumund-anei mehündürɪ. Asu nindou dɪdɪyei aheimbo mbumund-anei mehündürɪ ranaheimbo ai ahandɪ hɪmboamupuimbo-randeimbɪ ra masagadürɪ.

Godɪndɪ hɪpoambo ai ŋgɪrɪ hɪnɪŋgɪndeamunɪ

31 Ranɪ-moatükunɪ ra God ai ramareandɪ ranahambo sɪhɪrɪ nünɔgumambɪsefa? God ai sɪhefɪmbo yare yahurai farɪhemunɪ arandɪ ra, asu nindou dɪdɪ nɪmorɪ ai sɪhefɪmbo moaruwaimbo-mandeamuna?

32 God ai moai ahandɪ Nɪmorɪ ranahambo warambe kɪkɪhɪrɪmündu, ŋga ai muŋguambo sɪhefɪmbohünda koamarɪheira nɪmɪ keimbɪ karɪhendeimbɪfɪhɪ yɪfɪmayu. Asu ai sɪhefɪmbo ahandɪ Nɪmorɪ ra asemunɪ ana, asu ai bɪdɪfɪrɪ muŋgu-moatükunɪ moanɪ ranɪwamɪ nandeamunümbui.

33 God ai nindou wand-anei yahündüreimbɪhündɪ ranaheimbo ra, nindou dɪdai hoafɪmandündürä? God ai ahandɪhoarɪ anɪmbo aheimbo hoafɪyundürühɪya, ai wandɪ hɪmboahü ana mbumund-anei yahu arandɪ.

34 Asu nindou dɪdai aheimbo papɪ-hoafɪyondürɪhɪ se hɪtɪyei asu ranɪmbo-hündambo se asübusɪ afɪndɪ ndahümündimboyei hoafɪ ra hoafɪmandündürä? Wanɪ. Krais Sisas sapo ai yɪfɪyu asu yɪfɪhündɪ yangɪrɪ botɪfi mbura Godɪndɪ hanɔfoanɪ anünɔgu, ai yangɪr-ani sɪhefɪmbo farɪhefemunɪmbohünda Godɪmbo hoafɪyu arandɪ.

35 Ranane asu nindou dɪdai sɪhefɪmbo Kraisɪndɪ hɪpoambofe hohoanɪmo ranambeahɪndɪ yɪkürübü-mandeamuna? Asu nɪne tɪŋrɪfo tükündɪfemunühane, asübusümbɪ hohoanɪmo-ane, nindou ai moaruwaimbo-ndɪhimunühane, wembombondefühane, safɪ yangɪrɪndefühane, nɪnɪ-moatükunɪ ai sɪhefɪmbo moaruwaimbo-femunɪmbo yahohaya aho-ane asu sɪhefɪmbo-so hɪfokoeffe moatükunɪ tükündɪfeyowohane, ranɪ-moatükunɪ ranai sɪhefɪmbo Kraisɪndɪ ŋgusüfo pefe hohoanɪmo ranambeahɪndɪ yɪkürübü-mandeamunɪyo? Wanɪ.

36 Anɪhond-ane, yahurai ranɪ-moatükunɪ sɪhefɪmbo tüküfearandɪ ra Buk Baibor ai ranahambo yare hoafɪyowohü yahoya, 'Sɪhambo-hündamboanefɪ ro moaruwaiambe yɪfɪmbo yangɪrɪ muŋguambo si ra hefɪ arɪhundɪ.

Roana sapo sipsip hɪfokoeffembo sei hehi rawehindɪ nahurai hɪmboyefomboanefɪ,'

Buk Song 44:22

meho.

37 Nga asu muŋguambo ranɪ-moatükunɪ sɪhefɪmbo tükefeyomunɪ ai daboadan-ane, ŋga sapo Nindou düdi ai sɪhefɪmbo ŋgusüfo pamareamunɪ ranai ana farɪhemunɪ randanɪ aboedɪ hamɪndɪ harɪhehu tüküyahündühanefɪ!

38-39 Nga Ro anɪhondümbö fɪfɪrɪheandɪ, ŋgɪrɪ nɪnɪ-moatükunɪ ai ahandɪ ŋgusüfo pefe hohoanɪmo ranambeahɪndɪ yɪkürübü-ndeamunɪ: Yɪfɪ hohoanɪmo-ane, yangɪrɪ nɪŋgo hohoanɪmo-ane, Godɪndɪ nend-anemo, sünambeahɪndɪ bogor-anei, hɪfɪnɪndɪ bogor-anei, nɪne-moatükunɪ haponda tükefeyo-ane, süŋguna tüküfemboayo-ane, nɪne-moatükunɪ nɪmoamo anɪŋgo-ane, asu nɪne-moatükunɪ hɪfɪ hoarehɪ ragu enɔgoro ranane.

Nine-moatükuni munḡuambo God ai nafirandeimbihündi ranai ḡgiri Godindi ḡgusüfo pefe hohoanimo sihefi Adükarä Sisas Kraisiñdi süḡgu ranambeahindi yikürübü-ndeamuni. Nga wani.

9

Por ai Israerimbo afindi hohoanimo-ayundüri

¹ Ro anihondümboanahi hoafayahä. Ro Kraisiñdi nindouya hehea ḡgiri ro tikai hoafindahä. Yifiafi Aboedi ai wandi ḡgusüfoambe hifandarandi asu wandi ḡgusüfoambe wandi hoafi ranahambo anihond-ane yahohane.

² Ro wandi mamisiri Sudahündi nindou ranaheimbo munḡuambo si aho ra ḡgusüfo afindi kürüheandühi afindi hamindi hohoanimo amarondiri.

³ God ai wambo moaruwaimbo-reandira asu Israer, wandi mamisiri hondü, ai anihondümbo-rihindeimbi nindoumboyahi tükümbeyahimbonana ra aboed-ane sa.

⁴ Raniyu God ai Israer ranaheimbo wandi nimor-anei yahuhaya asu ahandi himboamupuimbo-randeimbi moatükuni ra hoeimarihindi. Asu God ai hoafi firamündü masihendi ranane asu ahinümbi hohoanimo ranane ra masahümüñdi. Asu Godimbo ndofe hohoanimombo hohoanimo ranane asu God ai horombo hoafire masihendi hohoanimo ranane ai ra masahümüñdi.

⁵ Amoa mamä horombo weḡgurühi manḡgomo ranai ana ahei amoa mam-anemo. Suda ahei sirambeahiyu Kraisi ai nindoumbofi tüküfi manḡgu. Ranani asu Kraisi ai munḡu-moatükuni burayo ranahei mbiroyu haya hifandarandi. Aiana God hond-ani, nga ranimbo-hündambo-animbo munḡuambo si aho ra ahambo Adükar-ani mbişefomboane! Anihond-ane.

God ai ahandi nendi ranaheimbo wandanei ehundüri

⁶ Israerihündi munḡuambo Israerihündi hondüyeipoani. Nga Godindi horombo hoafi ra moai peyo, nga wani.

⁷ Abrahamindi ahurimami ranai ana munḡuambo ahandi ahuri hondüyeipoani. Nga sapo God ai Abrahamimbo yahuya, 'Aisakindi ahurimami yangir-animbo sihafä sirimbo-ndahimboyei,' mehundo.

⁸ Asu ranane nindou Abrahamindi ahurimami ranai munḡuamboyoanä Godindi nimori hond-ayei, nga nindou ai Godimbo horombo hoafire masihendihündi tükümehindi rananei ai Abrahamindi ahuri hond-ayei.

⁹ Nga Godindi horombo hoafi ranai ndare hoafimayo, 'Sapo ro hoafiya masihehandi rani-simboan-animbo ro asükainda tükündaheandühi asu Abrahamindi nimorehi Sara ai nindowenihi nimori nderimindiimboe,' meho.

¹⁰ Nga asu rani yangiriyopoani. Nga asu süḡgunambo Aisakindi nimorehi Rebekandi mboafu nimori yimbu afindi mamä ranahandambo masepirimindo. Nga ahafandi afindi mamä aiana Aisak sapo sihefi amoa-ani.

¹¹⁻¹² Nimori yimbu tüküfekoate-yafandambe God ai nimori mamä ranahambo dibonimayundo moani ahandi hohoanimonambo yangiri hamindane. Sapo Godindi nindoumbo dibonimayu hohoanimo ra nindou nine rareanda tüküfemboyopoani, nga God ai ahandihoariyu nindoumbo kafoariri hinḡgiri arandi. Ranimboane asu nimori yimbu ranai tüküfe nine ratüpurä aboediyo moaruwaiyo ra refekoate-yafandambeyu, God ai Rebekambo hoafiyundühi yahuya, 'Amonḡo nimori ai akidandi hoarehi mbinḡguwamboane,' mehu.

13 Rahurai God ai 'Sekopimbo ngusüfo pamarihini, nga Isombo yiboaruko-marihini,' mehu hoafi ra Bukambe yare hoafimayo.

14 Asu ranimbo sibirü nüngumambisefa? God aiana moai ndore ratüpurüyu-randi mambisefiyo? Ngirü ra-mbisefi, nga wani.

15 Ai Mosesimbo yare hoafiyundowohü yahuya,
'Nindou daboe ro wandi hohoanimonambo ahambo amboawi yahando-
mboayahü ana, asu ro amboawi mbisahandomboyahü.
Asu nindou daboe ro wandi hohoanimonambo hipoambo-fimboayahü
ana, ro hipoambo-ndihinimboyahü,' *Kisim Bek 33:19*
yahu hoafimeindo.

16 Ranahandamboane God ai nindou dibonayu ra nine-moatükunü nindou ai hohoanimoayu-ane asu rawareandi ranane ranü hohoanimo sünguyoponanü, nga Godindü hipoambofe hohoanimo raninamboane dibonayu.

17 Nga Bukambe hoafi ranai God ai Isip-yafe nindou bogorü Fer-
ombo hoafimeindo ra yare hoafiyowohü yahoya, 'Ro wandi nginindü
ra muᅅguambo nindou ranaheimbo nafuindahüranü asu wandi ndürü
ranahambo muᅅguambo hifi ndanihü bokarü-mbirihehind-amboane sam-
boanahü. Ranimbo-hündamboane ro shambo bogorimbo-rüheaninü
hinüᅅgarüheaninü,' meho.

18 Asu ranimboane sibirü fifirihundi God ai moanü ahandü
hohoanimonambo yangirü nindou daboe amboawi yahuhani, asu nindou
daboe ahambo afindü-afindeimbü tükümbüfiyu-wamboane yahuhaya
ranahambo randeandanü afindü-afindeimbü tükündüfimbui.

Godindü nginindü hohoanimo asu hipoambofe hohoanimo

19 Ranimbo-animbo nindou mamü se hoafi-ndafindürü animboya, asu
refe ana, nimboe God ai nindou moaruwai hohoanimoyei arihündü rana-
heimbo ai hütü-anei mambüsa? Nindou didai Godindü yifirü ranahambo
daboadi hihirimandihinda?

20 Nga nindou se dideyafi se ra Godimbo afindü-afindeimbü yahurai
hoafi-mandafindoyo? Wambürü ai nindou düdi sapo wambürü sümarandü
ranahamboya, 'Se nimboe wambo ndaro sümarandirü?' mambisüyo.

21 Nindou düdi süra-randeimbü ranai purükünü ra kandamündühü moanü
ahandü hohoanimonambo purükünü mamü ranahand-ambohündü wambürü
yimbu sündapirimbui. Rananimbo asu wambürü yimbu ra ᅅgorü aboedi
safü ahandü hohoanireandeimbü ra raranü hoafühü sesü ranambe raraofe
rambohünda ndonde digembui. Nga asu ᅅgorü moanü yahurü ᅅgoahurü
nahurai ra moanündühü yafisühümü ranambe raraofe-rambohünda
digembui.

22 Mare yahurai God ai ahandü hürütü hohoanimo ra weindahü nafuimbo
yahuhayambo asu ai muᅅguambo nindou ahandü nginindü ranahambo
fifirimbirühind-amboane yahuhayambo hohoanimoayusü. Nga asu awi
ai nindou nginündayundürü ranaheimbo afurü gedühü hifandarandürü.
Nga nindou ranaheimbo moaruwaimbo-fendürimbo-hündambo nafimara-
mündündürü.

23 Asu God ai nindou muᅅguambo ahandü himboamupuimbo-randeimbü
ra nafuimbohündambo afurü gedühü hifandarandürü. Nindou daboe
ai hipoamboareandürü ranaheimbo ahandü himboamupuimbo-randeimbü
ra segudürimbo yahumboani. Ai ahandü himboamupuimbo-randeimbü
moatükünü ra semündimbohünda nafimara-mündündürü.

²⁴ Sîhîrî amboa, God ai sîhefîmbo dîbonîyuhü mborai mehumunî. Sudahündî ranaheimbo yangîrîpoanî, nga nindou ngorü sîrîhündî ranaheimbo kameihî mborai mehündî.

²⁵ God ai Hoseandî Buk ranambe ai ndare hoafîyuhü yahuya, “Nindou didîyei wandî nendîyeipoanî, ranaheimbo ana wandî nend-anei mbîsaha-ndürîmboyahî. Nindou daboe ro ngusüfo pefekoate-ayahî, ranaheimbo ro ngusüfo pandî-hearümboyahî. *Hosea 2:23*

²⁶ Asu nînî hîfîhündî-yei ranaheimbo hoafîyahündürühi seiya, ‘Ai ana Godîndî nendîyeipoanî,’ masei, nga hîfî ranîh-anîmbo nindou ranaheimboya ‘God yangîrî nüngurandembî ranahandî nîmor-anei,’ mbîseimboyei,” *Hosea 1:10*

Hosea ra mehu.

²⁷ Asu Aisaia ai Israer ranaheimbo yare hoafîyuhü yahuya, ‘Nindou Israerîhündî ai hîmonîndî gudi kîkîrî afîndî nahurai afîndîyeisî, nga asu moanî yimbu mamî yangîrî-anîmbo aboedambo-ndahimboyei.

²⁸ Nga Adûkarî ai ngîrî afîndî hoafîndu, nga nindou muᅇguambo hîfîhü anîboadei ranaheimbo nîmai papî-hoafîndandürîhî ahei moaruwai hohoanîmo ranîmbohünda muᅇguna ranî takînî tîᅇrîfo dagadürîmbui,’ *Aisaia 10:22-23*

mehu.

²⁹ Horombo Aisaia ranahambo amboanî yare hoafîyuhü yahuya, ‘Adûkarî Muᅇguambo Ngînîndeimbî ranai sîhefî amoa moamî bîdîfîrî ranaheimbo hînîngîfendürî-koatembei-mbonana, sîhîrî Sodomîhündî nahurai tüküyahundühümbö asu Gomorahündî nahurai nîmboefî,’ *Aisaia 1:9*

mehu.

³⁰ Asu sîhîrî nüngumambîsefa? Ranî-moatükunî ranana ndahurai ane: Suda-yafe ndîfo sapo tîᅇrîfoyoate moanî mbumundî hohoanîmo süngufemboaye ranai ana nindou mbumundî Godîndî hîmboahü tükümehîndî. Sapo mbumundî hohoanîmo ranaiyo anîhondümböfe ranî-süᅇgu tüküfe arandî.

³¹ Nga asu Sudahündî sapo tîᅇrîfoyoahü mbumundî hohoanîmo Godîndî hîmboahü semîndîmbo ahînübî hohoanîmo yangîrî süngufembo ranî-süᅇgu ana moai mbumundî nindou Godîndî hîmboahü tüküyahîndî.

³² Nîmboe sapo ai anîhondümböfe hohoanîmo ranî-süᅇgu mbumundî hohoanîmo ra semîndîmbo moai hohoanîmoyei, nga wanî. Nga ai ahei moanî ratûpurî ranî-süᅇgu yangîrîyo mbumundî hohoanîmo ra semîndîmbo hohoanîmoaye. Nîmoei tîᅇarühî bemareandî ranînambo bendeiranî bübürîndei ᅇgei pîndeimboyei.

³³ Bukambe ranahambo yare hoafîyowohüya, ‘Hoeirîhi, ro Saion wafuambe Serusarem ngoafîhü nîmoei masîhehinî, nga ranai-anîmbo nindou ranaheimbo bendeiranî bübürîndeimboyei, nîmoei yîtîfo rananîmbo aheimbo randeiranî ai pîndeimboyei.

Nga asu nindou düdi ai ahambo anîhondümbö-arîrî ana, nindou ranai ngîrî amoaᅇngî-ndu,’ *Aisaia 8:14; 28:16*

mehu.

10

Israer ai moai Godîndî-mayo mbumundî hohoanîmo ra sahümündî

¹ Wandafi mami, ro ngusüfoambe wandi nindou Israer ranai aboedambo-mbeahindi samboanahi hohoanimoayah! Ranimboanahi ro aheimbohünda Godimbo didibafiyahando arihandi.

² Nga ro aheimbo ndorthe fifirthe heheamboanahi hoafayah, ai ana awi Godindi hohoanimo rani yangiri süngufemboanei ngusüfo pararihindi. Nga ahei ngusüfo pefembo hohoanimo ra anihondü süngupoani.

³ Aiana moai ndorhi fifirihindi God ai nindoumbo mbumund-ane yahu hohoanimoayu ranana, nga aiana aheipoanimo mbumundi tüküfe hohoanimo-ane süngurhi arihündi. Ranane asu God ai nindou mbumundi hohoanimo hinngimareandi ra moai sahümüdi.

⁴ Nga shiri fifirarihundi, nindou anihondümbor-arihori ana, ranaheimbo ndeara Kraisi ahinümbi hohoanimo süngufe ho ra moendimareandi. Ranimboane asu nindou ai anihondümbor-arihori ana, ai Godindi himboahü mbumund-ane.

⁵ Moses ai nindou ahinümbi hohoanimo rasüngu mbumundi nindou tüküfemboayo ranahambo sürü pare masihendi. Ai yahuya, 'Nindou düdi ai ahinümbi hohoanimo megoro mungu rani-süngure huhü rananimo ai yangiri gedühi nüngumbui,' mehu.

⁶ Nga asu nindou ai Godimbo anihondümbofiwani asu God ai nindou ranahambo seana mbumund-anafi yahu arandi. Mbumundi tüküfe hohoanimo ranana ndahurai-ane. Se ngiri randihi hohoanimondeihya, 'Nindou didai sünambe magafua?' mbi sei. Hoafi ranahandi nimindi ra 'Didai sünambe gafu Kraisi shefimbo nderümündü makuda?'

⁷ Asu se ngiri randihi hohoanimondeihya, 'Nindou didai hifini yifambe ranambe magada?' mbi sei. Hoafi ranahandi nimindi ra 'Didai gadü honguambeahindi Kraisi nderümündü madüfua?'

⁸ Nga mbumundi tüküfembo hohoanimo hoafi ra ndahurai-ane: 'Hoafi ranana akimi shafi fikim-ane, shafi yafambe hoeari raniwami engoro asu shafi ngusüfo ranambe.' Sapo anihondümbofe hohoanimo hoafi ranane ro bokarihehu arihundi ra.

⁹ Se shafi yafambenambo weindahi yaro hoafiyafihüya, 'Sisas ai wandi Adükar-ani,' safi mbura, asu shafi ngusüfo ranambo God sapo Sisasimbo yifihündi botimariri ranahambo anihondümbor-arowandi ana, se aboedambo-ndafoamboyafi.

¹⁰ Nga shafi ngusüfoambe anihondümbor-riwandani God ai nindou mbumund-anafi yahuhaya asu shafi yafambe ranambo weindahi hoafiyafani God ai aboedambo-ndeaninimbui.

¹¹ Bukambe hoafi ranai hoafiyowohü yahoya, 'Nindou düdi ahambo anihondümbor-ariri ana, nindou ranai ngiri amoaninguindu,' meho.

¹² Suda-ane asu Suda-yafe ndifo rananei ranai ngörü-poanimo ngörü-poanimo-yahimboyeipoani, nga nindou Godindi himboahü mami sisi mogodi yangiri-ane. God aiana munguambo nindou ranahei Adükar-ani. Asu nindou munguambo didiyei ai ahamboya farihawandüri sei arihündi ranaheimbo aboedi-aboedireandüri arandi.

¹³ Ranimboyo Bukambe yare hoafiyowohüya, 'Munguambo nindou ai Adükarimboya farihawandüri sei hoafiyei arihündi ana, ai aboedambo-ndahimboyei,' meho.

¹⁴ Nga asu nindou ranai anihondümbofe-koatendehi ana, ngiri ahambo hoafindahüdo. Asu ai hoafi ranahambo himborikoate-ndehi ana, ngiri ahambo anihondümbor-ndihori. Nindou ranai hoafi ra bokari-hefekoate-ndimondani asu ai ngiri himborindei.

¹⁵ Asu nindou koehefepura hokoate-ayomo ana, ai ngiri bokandihoundi. Nga Bukambe yare hoafiyowohü yahoya, 'Nindou aboedi hoafi sahümündi asinei ra aboedi safane,' meho.

Israer ai moai aboedi hoafi ranahambo sahümündihü süngur+hindi

¹⁶ Nga asu Suda yimbu-mami yangiri ai aboedi hoafi ranahambo sahümündi süngur+himboanei. Nga Aisaia ai yare hoafiyuhü yahuya, 'Adükari, nindou ai yihoefti-mayo hoafi ra moai anihondumbo-r+hindi,' mehu.

¹⁷ Nga rani-moatükun ra ndahurai-ane: aboedi hoafi ra himboriyehiyei asu anihondumbofe tüküme feyo. Asu Krai ranahambo hoafi bokar+hefembo aboedi hoafi ra himboriyehiane.

¹⁸ Nga asu haponda ro düdueheandi, Anihondüyo Suda ai God+ndi hoafi ra himborikoate-mayei? Wani. Hoafi ra ai anihondü himborimayei. Nga Bukambe yare hoafiyowohü yahoya,

'Munngu-moatükun God ai naf+marandi ranahandi hoafi ra munnguambo hifi rani+hü ho tüküme feyo,
ahei hoafi munnguambo hifi kaiyowohü ho tüküme feyo,' *Buk Song 19:4*

meho.

¹⁹ Asükaiya ro düdueheandi, Awi Israer ai moai fifir+hindiyo? Ai fifir+mar+hindi. God ai Moses+ndi süngure hoafiyuhü yahuya,

'Ro Suda-yafe ndifo ai mami rani+poediyef+poan ranaheimbo fand+heheiran,

asu Israer se ngusüfoambe moaruwai-ndeimboyei.

Ro Suda-yafe ndifo ai fifir+fekoate-yeimbi ranaheimbo fand+hehe-andüran,

asu Israer se ngusüfoambe ngin+ndi-ndeimboyei,' *Io 32:21*

meho.

²⁰ Asu süngunambo Aisaia ana ai moai hoafimbo yihimboyu, nga God ai ahandi süngure yare hoafiyuhü yahuya,

'Nindou wambo kokoend+ikoate-mayei raniyei wambo hoeimar+hindiri.

Roana nindou wambo hohoan+moyokoate-mayei ranaheimbo sowahi weindah tükümeheandi,' *Aisaia 65:1*

meho.

²¹ Nga asu Israer+imbo ai yare hoafiyuhü yahuya,

'Ro nimb+ni+mb+si nindou hoafi mbah+r+he-hindeimbi asu himborikoate-yeimbi

ranaheimbo wandi war+ kiki+hiri+ha-m+nd+ndüri ar+handi ai-babi+di aboedi-aboed+fembohünda,' *Aisaia 65:2*

meho.

11

God ai Israer bidifirambo hipoambo-mareandüri

¹ Rani+moanahi asu ro rari+he düdueheandi nda, Asu God ai ahandi nindou Sudahündi munnguambo daboadanambo-mbareandüriyo asu wani+mbeyo? Wani! Ro Por amboan Sudahünd-anahi. Ro Abraham+ndi ahuir-anahi asu Bensamin+ndi s+rambeah+nd-anahi.

² God ai ahandi nendi Sudahündi tüküfekoate-yei+ambeah+ fifireandürühi wand-anei mehu ranaheimbo ana moai daboadanambo-reandüri, nga wani. Asu se hoafi Eraisa ai Sudambo papi+hoafirandürühi yare God+imbo did+bafe+me fiyu ra fifir+hindai? Ai God+imbo yare did+bafe+ndowohü yahuya,

³ 'Adükari, aiyomo nindou sihaf+ hoafi hoafiyomo-rundeimbi ahamumbo munngu hifokomarüpur. Asu ai sihambo sesi sihefe did+bafe+ferambo fondi

ra bir+mafoarundi. Nga ro mam+ yang+ir-anah+ an+imboah+. Asu ai wambo hifokoefend+rimbo mehomo,' mehu.

⁴ Nga asu God ai ahambo asukaiyu nungure simbor+ hoaf+yundoa? Ai hoaf+yunduh+ yahuya, 'Ro 7,000 nindou wandambofimb+ sahapur+m+ndi an+imboah+ ai t+kai god Ber ahambo yir+ yimbu pusifekoate-mayei,' mehu.

⁵ Rahurai-ane hapondan+ amboan+ nindou yimbu-mam+ God ai ahand+ moan+ hipoambofe ranambo d+bon+mayuwa an+iboadei.

⁶ God ai aheimbo moan+ hipoamboreanduruh+ d+bon+mayunduri, nga ai n+ine ratupur+m+mayei ran+imbohunda d+bon+yu-ndur+imboyupoan+. Nga nindou ranai ran+ ratupur+yeian+ God ai d+bon+mbeyunduri-mbonana, asu ng+r+ moan+ hipoambofe ra moan+ hipoambofe hondu tukufeyo.

⁷ Asu ran+imbo-hunda s+h+r+ nungumamb+sefa? Ran+moatukun+ rana-hambo Israer ai huti kokomar+hundi ra asu ai moai sahumundi. Nga nindou bidif+r+ God ai d+bon+mayunduri ranai yang+r+yei ran+moatukun+ ra masahumundi, nga asu bidif+r+ ranai himbotuh+fo pap+mareanduri Baibor yare hoaf+mayo nou.

⁸ Ai yare hoaf+yowohu yahoya,
'God ai aheimbo ramareandura moai ngus+foambe hohoan+mo pur+h+mundi.

Asu ahei himboar+nambo ng+r+ hoeind+hindi
asu ahei himboambenambo ng+r+ himbor+ndei,
nga yare n+ngo hombo hapondanambe t+kefeyo,' *Io 29:4; Aisaia 29:10*
mehu.

⁹ Defit ai hoaf+yuh+ yahuya,
'Nindou aiana seses+ndeian+ kin+ t+f+ngambe ahanei nou mb+haneia asah+.
Asu ahei hohoan+mo moaruwai ran+s+ngumbo n+moeifih+ p+mbeyeia asah+.

¹⁰ Ahei himboar+ amboan+ d+k+reandur+h+imbo asu ai hoeifekoate-mbeyei-amboane.
Asu se aheimbo daboaham+nd+ pupurugur+hi hehi yahurai
koadurumbo-koadurumbo rar+hi mb+n+imboeia samboanah+,' *Buk Song 69:22-23*

mehu.

God ai Suda-yafe ndifo masemundunduri

¹¹ Ran+imboane asu ro haponda d+dueheand+ nda, Sapo Suda ai bubur+m+mayei peyeh+ munguna moaruwaimbo-reandur+imboyoy? Ai ra wanana! Nga sapo ai moaruwai hohoan+mo-mayeamboyu asu God ai Suda-yafe ndifo ranaheimbo ngus+foambe gar+bi+mb+r+hindur-amboane yahuhayamboyu ahei ndifo ranaheimbo aboedambo-mareanduri.

¹² Suda ai moaruwai hohoan+mo s+ngu-mar+hundamboyu asu God ai nindou munquambo ranaheimbo d+d+boado-mareanduri. Ai God+imbo daboadanambo-mar+horamboyu asu God ai ahei ndifo ranaheimbo mafar+henduri. Ran+imboane asu munquambo Suda ai God sowana asukai gugur+indahandan+ an+imbo nindou munqu ai aboed+ ham+nd+ hondu n+mandeimboyei.

¹³ Suda-yafe ndifo s+heimbo haponda ro hoafehandur+ nda. S+heimbohunda God ai wambo ahand+ hoaf+ saham+nd+ har+handeimb+ kamafoareand+r+. Ran+imboanah+ asu ro ndan+ ratupur+ nda ranahambo bor+yahuh+ yifirayah+.

¹⁴ Ranan+imbo asu wand+ nend+ ranai God ahei ndifo afar+henduri ra hoeind+hinduh+imbo ran+imbo ngus+foambe gar+b+nd+himboyei.

Rananimbo asu ro bidifirambo fandiheiran+ asu ai Ape sowana ngeiani aboedambo-ndearumbui.

¹⁵ God ai Sudambo daboadanambo-mareanduri+ asu ahei ndifo ranaheimbo ngunindimbo-mareanduri+. God ai Sudambo asukai asemundunduri+ ana, ra nungumandifea? Ai nindou yifihundi+ botefeyo nahurai-ane!

¹⁶ Bret mami+ ranahandambo bidifiri+ kemundi+ Godimbo asayo ana, asu bret yipoate munngu ra ahandi+ yangir-anendo. Asu nimi+ ahari+ mami+ ranahandi+ ahambo asegodo ana, asu dududu+ ranamboani+ ahandi+ yangir-anendo.

¹⁷ Orif nimi+ hififehundi+ ranahandambo dududu+ bidifiri+ ai titaboari+henduh+yu asu nimambeah+ndi+ orif nimi+ dududu+ ranai+ ranifih+ papimareandi+. Suda-yafe ndifo seana nimambeah+ndi+ orif nimi+ nahurai-anei. Ranane asu haponda se aboedi+ emundu+ momori+yeih+ Sudayei-mayo yangiri+ ningombo hohoanimo+ ra hoe nahurai+ asahumundi+.

¹⁸ Ranimbo-hundambo-animbo asu Suda orif dududu+ nou titaboari+mefoehindi+ ranaheimbo se yiboaruko-ndihinduri+mboyei. Nungundahi borimandea? Seana moani+ dududu+ yangir-anei, nga seana nimi+ ahari+ ranahambo tupur+hinduh+yeipoani+. Nga nimi+ ahari+ ranane sheimbo tupaanduri+.

¹⁹ Nga seanimbo hoafindeih+ya, Yini+, nga sapo dududu+ ranai+ titaboari+foarinduh+yo asu yihofimbo rani+ fonduhimbo fondi+ hin+ngimareamun-ane, mbisei+.

²⁰ Yini+, ranana anihond-ane. Ai titaboari+mefoehindi+ ra Godimbo anihondumborefekoate-wamboyei+ ramehindi+, nga asu seana ranihu+ rarihi+ animboei+ ra anihondumbo-r+hi hehimbo-wamboyei+ ahei fonduhi+ animboei+. Nga asu se ranahambo afindi+afindeih+ sheimboarimbo borindeimboyei+, nga awi yihimbondei+.

²¹ Suda ai dududu+ hond-anei, nga God ai aheimbo moai+ niminduhi+ hin+ngirearu+, nga titaboari+mafoareandi+. Nga se hibadhundi+. Se dududu+ honduyeipoani+, nga God ai sheimbo amboani+ niminduhi+ ngiri+ hin+ngi+ndearu+, nga titaboari+boadeanduri+mbui+.

²² Godindi+ hipoambo hohoanimo+ asu ngin+ndi+ hohoanimo+ ra sihiri+ diboadondihu+ fifiri+ndihumboane+. Nindou ahandi+ hoafi+ himbori+yeisi+, nga hin+ngimar+hindi+ ranaheimbo ngin+ndi+ndarumbui+. Nga asu se Suda-yafe ndifo ahandi+ hipoambofe hohoanimo+ rani+sungu+ ahei ana, asu ai sheimbo hipoambo-ndearumbui+. Nga se-amboani+ ahandi+ hohoanimo+ rani+sungu+ hokoate-aye+ ana, randihi+ titaboari+boegimboyei+.

²³ Suda ai anihondumbo-ar+hindi+ ana, God ai asukai+ aheimbo nimindih+u papindearumbui+. God ai yifirayu+ ana, asukai+ aheimbo koaduru+ nimindih+u papinde+ hin+ngi+ndeanduri+mbui+.

²⁴ Suda-yafe ndifo se-amboani+ nimambeah+ndi+ orif dududu+aneisi+, nga asu aboedi+ orif nimi+ndi+ ranifih+ papiri+himboanei+, nga ranahandi+ honduyopoani+. Suda-anei ai hififehundi+ orif nimi+ndi+ hond-aye+. Ranimboane asu aheimbo ana God ai dududu+ hondu+ titaboari+mefoendi+ ra semundu+ asukai+yu koaduru+ nimindi+ hondufih+ papareanduri+ ana, ai asukai+ aboedi+ hamindi+ ranifih+ peniboadeimboyei+.

God ai nindou munquambo hipoamboareanduri+

²⁵ Wandafi+ mami+, diboh+ndi+ hoafi+ ranimboanahi+ se fifiri+mbiri+hinda sahehea+. Se sheimboar+ randihi+ hohoanimondeih+ hoafindeih+ya, 'Roana fifiri+hu hohoanimo+yefeimb-ane+fi+', mbiseimboyei+ saheheamboanahi+. Hoafi+ nda yahurai-ane, Israer bidifiri+ ana hoafi+ himborikoate-yeimb-anei+. Rani+ hohoanimo+ ranana ahei ngusufoambe+ nimandunduri+ ngo-ngombo

asu Suda-yafe ndifo nūngunūmbiyei God ai dībonimayundūri ranai fondi ra simongori-ndamindimboe.

²⁶ Rani sūngumbo-animbo God ai Israer aheimbo aboedambo-ndearūmbui. Buk Baibor ai yare hoafiyowohū yahoya, 'Aboedambore-randeimbī ai Serusaremi-nipoedi kudū Sekopīndī ahuirī Suda ranaheimbo randeandūranī, ahei Godimbo hohoanimo-koate hohoanimo hīnīngīndīhi-mboyei.

²⁷ Rananimbo ro ahei hohoanimo moaruwai ra gogorīndī-heheandūhī ranī-simboan-animbo ai-babīdī hoafī femīndī sīhefe ra randīheamboyahī,' *Aisaia*
59:20-21

meho.

²⁸ Nga Suda ai aboedi hoafi hīmborīkoate-mayei ranimboane asu God ai Suda-yafe ndifo sīheimbo fehefembōhūdambo hohoanīmomayu ranīyo asu Suda ai ahandī hūrūtīm-anei. Nga God ai Sudambo dībonīmendūri ranimboane asu ai ahandī horombo hoafīmareandī Suda-yafe amoaombo ranahamumbo hohoanīmoyuhū aheimbo ngūsūfo pareandūri arandī.

²⁹ Nga asu nindou God ai aheimbo aboedi moatūkunī masagadūri asu dībonīmendūri ranaheimbo ngīri hohoanimo ngorū-sūngundeandī, nga wani.

³⁰ Horombo se Godīndī hoafī hīmborīkoate-mayei, nga hapoana God ai sīheimbo hīpoamboareandūri, Suda ai Godīndī hoafī hīmborīkoate-mayei ranimbo-hūdambo.

³¹ Asu hapoana God ai sīheimbo hīpoambo-mareandūri ranimboane asu Suda ai Godīndī hoafī hīmborīkoate-mayei. Rani-moatūkunī tūkūmefeyondūri ra God ai aheimbo hīpoambofe-ndūrimbo-hūdamboyo.

³² God ai nindou muṅguambo aheimbo hīpoambofe-ndūrimbo yahuhaya ranīyo asu nindou muṅguambo ahei hīmborīkoate hohoanimo ranīna bobohīramūdūri hīnīngīmarearū.

God adūkar-ani mbīseiamboane

³³ Godīndī ngāsūndeandeimbī hohoanimo ra adūkarī hamīnd-ane!

Ahandī aboedi hohoanimo asu fīfīrīfe ra hoandarī saf-ane!

Nindou dīdai ahandī hohoanīmoyuhū hoafayu ra fīfīrīnde hoafīmanda?

Asu dīdai Godīndī nafī muṅguambo ra fīfīrīmandea?

Godīndī hoafī hoafīyohū yahoya,

³⁴ 'Dīdī Adūkarīndī hohoanīmoambe amaro ra fīfīreamboayua?

Dīdī nindou ai ahambo ratūpurīambo rasūnguro rasūnguro-meyundoa?

³⁵ Nindou dūdi Godimbo nīnī-moatūkunīyo masagado,

asūkai ai sūngunambo ahambo hīhīrīfe segodimbo-hūdambo?' *Aisaia*

40:13

meho.

³⁶ Muṅgu-moatūkunī ra God ai ahandīhoarī nafīmarand-ane asu ahandī ngīnīndīnamboane anīngo asu ahand-ane. Muṅguambo si Godimbo adūkar-ani mbīseiamboane. Nga anīhond-ane.

12

Sīhefī fi ra Godimbo ndahundimboane

¹ Wandafī mamī, Godīndī-mayo hīpoambofe hohoanimo adūkarī ranimbo-hūdamboane ro sīheimbo hoafehandūri nda. Sīhei fi yangīri nīngoambe ra se moanī Godimbo ndahūndo ahambo sesī asīhefeyo nou. Se ahandī yangīrīndeian-animbo asu God ai ranimbo hīhīfī-hīhīfīndūmbui. Se randīhindūh-animbo wudīpoapondīhi Godimbo hohoanīmondahūndo.

² Se hifi ndanihündambo hohoanimo süngundihimboyei, nga sihei hohoanimoambe simbori hohoanimo süngundihindi. Rananimbo God ai hohoanimoayu ra se ndondihi fifindihi mbundihü rasüngundihimboyei. Nini-moatükuni ai aboedayo asu nine ai yifirayu asu nine ai aboedi ndorihoeimbi hamindi hondayo ra se fifindihiimboyei.

God ai sihefimbo hohoanimo moani masendi ranambo ratüpurindefimboane

³ Nga God ai wambo ahandi-mayo moani hipoambofe hohoanimo masendi ranimbo munquambo siheimbo ro bidifiri hoafi hoafinda samboanahi. Se siheihar sihei fi ranahambo yangiri afindi hohoanimo-ndeimboyei, nga wani. Nga God ai siheimbo anihondüambofe hohoanimo masagaduri rani simongorühi safi sihei fi ranahambo ndondihi hohoanimondei.

⁴ Sihiri ana fi mamami ranifihifi afindi moatükuni ngorü-poani ngorü-poani fi ra hifoareamboane. Ranane asu ngorü-poani ngorü-poanimbo fi ranai ahandi ngorü-poani ngorü-poanimbo ratüpurimbeŋgori.

⁵ Rahurai-mayowamboane asu sihiri nindou afind-aneŋsi, nga asu Sisais Kraisiŋdifi nambo ana sihiri fi mamirananefi. Ranimboane asu sihiri ana nindou ngorü-ngorü ra sihiri mam wandafi mam yangir-aneŋfi fi mamiraniŋfi.

⁶ God ai sihefimbo moani hipoambo-reamunühüyu asu ai nindou mamami sihefimbo rani-poanimbo rani-poanimbo fifirife moani masemuni. Godindi hoafi hoafimbohünda nindoumbo ratüpurira segodoa asemündu ana, sapo anihondüambofe hohoanimo ai asemündu rani-süngu animbo hoafendomboane.

⁷ Düdi ai farihefembo ratüpurira asemündu ana, ai ndonde mbifarihendamboane. Asu yamundifembo ratüpurira asemündu ana, ndonde yamundi-mbireandamboane.

⁸ Nindou mamai ai ngusüfoambe kikimofeendürimbo ratüpurira asemündu ana, asu ngusüfoambe kikimo-mbifoareandüramboane. Nindou düdi ai nini-moatükuni napoyo masihendi ra nindou bodimondambo yibobofe saimbo ratüpurira asemündu ana, ai afindi saimbo nimbonindu. Nindou düdi bogorimbofe niŋgombo ratüpurira asemündu ana, ai ratüpurira tiriŋifo-mbiyuwamboane. Düdi ai hipoambofe ratüpurira asemündu ana, ai moani hihifi-hihifinambo nindou ngorümbo mbifari-heiramboane.

Wandafi mamimbo aboedi hohoanimoyondo hohoanimo

⁹ Nindou ngorümbo anihondümbo ngusüfo pandihindi. Nine-moatükuni moaruwai-ayo ranahambo yiŋboaruko-ndihindi. Nine-moatükuni aboedayo ranahambo kikihi-safindihiümündi.

¹⁰ Se munquambo simbori hohoanimurindei se sihei fikiminindimbo hohoanimoaye nou. Asu nindou amuri ranaheimbo wambo ngasündihindi-reimbanei mbisei hohoanimondei.

¹¹ Afindi tŋambombü ratüpurimbo hohoanimondei, nga asu se yiŋboaruko-yiŋboaruko-ndeimboyei. Se ratüpuraye ra Adükari-mbohünda ratüpurindei.

¹² Se Adükari-mbo anihondümbo-ndihorühi hibadhorühi hihifi-hihifindei. Tiriŋifo siheimbo tükündifeyoani se afurindihihündi nimandei. Nimbini-mbisi se Adükari-mbo didibafindahi ndihündi.

¹³ Sihei anihondümbo-rihindeimbi wandafi mamai ai napo mbonimbon-dihümandian se aheimbo sihei-mayo ndahündüri. Asu ndifo nindou tükündahindanwan aheimbo amboani worinndihündüri.

14 Nindou siheimbo moaruwaimbo-arihindüri ranaheimbo God ai aboedi-aboedi-mbireandüramboane mbisei hehi didibafi-ndahindüri. Godimboya aheimbo didiboado-mbireandüramboane mbisei, nga ngiri se Godimboya aheimbo moaruwaimbo-ndowandüri mbisei.

15 Nindou hihifi-hihifayei rani-babidi hihifi-hihifimbeyei-amboane, asu nindou aranayei rani-babidimbo amboani aranimbeyei-amboane.

16 Sihei wandafi mamı rani-babidi wudiwudinahindi. Se ngiri aboedi nindou yangiri hohoanımonei wudinidihindüri, nga se nindou moaruwai rani-babidi nimboei. Asu se sihei fimbo hohoanımoneihı ro fifirıheandeimb-anahı mbıseimboyei.

17 Nindou ngörü ai siheimbo moaruwai-moaruwaimbo-ndihindüranı, asu se simborı aheimbo moaruwaimbo-ndihindürımboyei, nga yowanı. Nıne hohoanımo nindou ai aboed-ane aseı ana, se rani yangır-anımbo randihindi.

18 Se munquambo nindou-babidi aboedi nımarımbohündambo nafı kokondihündı.

19 Wandı wandafi, nindou ai siheimbo moaruwaimbo-ndihindüranı asu se siheihoarı ranı-moatükunı ranahambo simborı hıhırındıhi randıhimboyei. Nga moanı randıhi hınıngındıhindanı God ai aheimbo ngınındı-mbirandürımboane. Bukambe yare hoafıyowohü yahoya, 'Nindou ngörumbo hıhırıfe moaruwaimbofe ranana wandı ratüpur-ane.

Wandıhoar-anımbo, ro aheimbo simborı moaruwaimbo-ndıhearümboyahı,' fo

32:35

mehu Adükarı ai.

20 Nga asu, Bukambe yare hoafıyowohü yahoya,

'Nindou sıhambo hürütüranıni-randeimbı ranai wembombonduanı, ahambo sesı dabado,

asu amındanıngombo-nduanı, hoe dabado.

Se ahambo randoworanı ana, ai sıhambo ramareanıni ranımbı asu ai amoanıngı-ndümbui,' Sindaun 25:21-22

meho.

21 Moaruwai hohoanımo ai ngırı sıhambo ngasündeanını haya hıfınambondeanını. Nga se aboedi hohoanımo ranı-süngundowandühi ratüpurındafan-anımbo asu se moaruwai hohoanımo ranahambo hıfınambondowamboyafı.

13

Sıhırı gafmanı-yomondi hoarehındefomboane

1 Nindou munquambo gafmanı-yomondi hoareh-anımbo nıngomboane. Nga moai gafman ai aimbo hoangıru tüküyafundi, nga Godındı hoafı süngu ahandı warıhünd-anemo. Munquambo gafman ra God ai kafaore hınıngımareapur-anemo.

2 Ranımbı-hündamboane nindou ai gafmanı-yomondi hoafı mbahırarıhehındı ra asu Godındı hoafı kameih-ane mbahırarıhehındı. Ranımbı wamboane asu ai tıngırıfo ndahümündimboyei.

3 Gafman ai nindou aboedi hohoanımo ratüpurı rawarıhındı aheimbo refendürımboyopoanı, nga nindou düdi ai moaruwai hohoanımoayu ranahambo refembo-hündamboanemo anıngomo. Gafmanımbı yıhımbombo se moeimboyafı? Refe ana, se moanı aboedi ratüpurı ranı yangır-anımbo süngundowandanı asu ai sıhambo aboed-anafı mbısımo hoafındımbemo.

4 Gafman aiana Godındı ratüpurıyomo-rundeimb-anemo se aboedi mbınımbafa yahomo houmbo anıngomo. Nga asu se moaruwai ratüpurı

randowandühi ranan+ambo se y+himbondafi ranahambo. Nga aiana moai moani ngin+indi moatükun+ ra semüdu. Aiana God kafaore hin+ngimareandi wambo asu ai God+indi-mayo ngin+indi nindou moaruwai-mbofe hohoan+mo ra semündümboani nindou ai moaruwai hohoan+moayei aheimbo moaruwaimbo-fendür+mbohünda.

⁵ Ran+ambo-hündambo-an+ambo asu se gafman+indi hoarehi nimboei. Asu ran+moatükun+ sünguefeyo ra moaruwai-mbofe ranahambohünda y+himbombo yangir+yopoani, nga gafman+yomondi hoarehi n+ngo ra aboedi hohoan+mo süngufe-ane.

⁶ Ran+ambo-hündamboane asu se gafman+ambo takis pir+hi ar+hündi. Gafman aiana God+indi ratüpuri ratüpuri+yomondühi rananemo asu ai rani ratüpuri rani yangiri hifandiru arundi.

⁷ Gafman nindou ranahamumbo nin+moatükun+yo segodür+mboayei ana, aheimbo moan+ rani-moatükun+ ra dagadür+. Gafman ai nin+n+moatükun+ takis+mboyo hoaf+nd+mondani, se ahamumbo ndehindi. Asu bogori nindou ranahandi hoareh+ndeihi asu ahambo ah+n+ndei. Asu nindou ndüri adükarümb+ ranahambo ndüri adükarümb-ani mbisei hohoan+mondei.

S+imbor+ ngusüfo pefembo hohoan+mo

⁸ Se nindou ngoründi-mayo nin+moatükun+ ndowand+fi mbunda s+imbori saimbo-mayo ra h+ngindowanda gedühi n+ngomoe, nga yowan+. Se sapo s+imbori ngusüfo pefe hohoan+mo rani yangir-an+ambo süngund+hindi. Nindou düdi ai ngorümbo ngusüfo parareandi ana, ai muᅅguambo ah+nümb+ hohoan+mo meᅅgoro ra süngureandeimbi nindou-ani.

⁹ Moses+indi ah+nümb+ hohoan+mo ranai yare hoaf+yowohü yahoya, 'N+morehi nindowenih+yafe hohoan+mo moaruwaimbo-fepoani. Nindou h+fokoeffepoani. Hümbuhün+poani. Nindou ngoründ+ napo hohoan+fepoan+, meho. Muᅅgu rani ah+nümb+ hohoan+mo ranane asu amuri muᅅguambo engoro ranane muᅅguambo mamambere haya nim+nd+ hoafi ra yare hoaf+yowohü yahoya, 'Se nindou amurambo ngusüfo pandowandi se s+hafi fimbo ngusüfo pararowandi nou,' meho.

¹⁰ Nindou düdi ai nindou ngorümbo ngusüfo parariri ana, ai ngiri ahambo moaruwaimbo-ndiri. Ran+amboane nindou ai ngorümbo ngusüfo parariri ana, asu ai ah+nümb+ hohoan+mo hondü muᅅguambo ra süngurandüh-ani.

S+hiri moan+ mbumund+ hahabodefomboane

¹¹ Se f+fir+himboanei haponda nin+ siyo s+hiri an+amboef+ ran+amboane se rani hohoan+mo süngund+hindi. Ndeara rani si ra se mapoei-ane, nga hapondan-ana se bot+ndahindi. Horombo s+hiri God+indi hoafi an+hondümbo-r+hundeimbi nindou nimboef+imbo God ai s+hef+imbo aboedi+reamuneimbi-mayu rani si ra ak+miyo, nga hapondani ana ndeara ak+mi safi tüküfembo yangir-ane.

¹² N+imbi ai ndeara muᅅgumbo yangir+yowohü asu si ai ndeara ak+mi simbo yahomboane. N+imbokoan+indi ratüpuri ra hin+ngifemboane, nga asu sir+hünd+ yifiari napo ra ndahum+ndefo-mboane.

¹³ Nindou sir+hü aboedi anüᅅgu nou s+hiri n+imboefomboane. S+hiri mam+kar+ hohoan+moyo wakife asu bia sim+nd+ hefe mam+kar+ hohoan+moyo wakifepoani. N+morehi sis+h+moyo wakife asu moaruwai hohoan+moyo wakifepoani. Wat+koafi hoaf+yo asu nindou ngorümbo ngusüfoambe moaruwaimbo-fepoani.

14 Nga se Sisas Kraisi+mba yangi+ra-an+i+mba yifiari ni+minehoari+mba-ndi+hoari siheifih+ gi+du+hoari. Nga sihei horombodi+di moaruwai hohoan+i+mo ngusufoambe amaro ranahambo sungundi+himboyei.

14

Wandafindandi hohoanimo ra sihiri+yibobo-ndihumboyei, nga wani

1 Nindou mam+i ai God+i+mba anihondumborirani asu ahand+i anihondumbofe ra kehurindoani ana, asu se ahambo God+i+ndi nendi sihei mbusumo ndahor+i+minde+i ngei. Asu ai ni+ne hohoan+i+moayu ranahambo simbor+i watapor+i+mba-nduh+i+mboyei.

2 Nindou mam+i ai ahand+i anihondumbofe hohoan+i+mo ngin+i+ndi sunguareandi ana, ai munguambo sesi ra sesuhani, nga asu nindou ngoru ai ahand+i anihondumbofe ra kehurayo ana, ai ngi+ri safi aboedi dedu, nga wandumo yangi+ri sesuhani.

3 Nindou ai munguambo sesi sesu-randeimbi ana, asu nindou moani wandumo yangi+ri sesumbi-mayu ranahambo yowan+i moaruwai hohoan+i+mo-yondopoani. Asu nindou wandumo yangi+ri sesu-randeimbi ranai nindou mungu-moatukuni sesumbi-mayu ranahamboya, aiana moaruwai hohoan+i+mo-yu-randeimbi-ani yahopoani. God ai nindou ranahambo amboani serumundumboani mbohunda.

4 Nindou se di+di+yafi, asu se nindou ngorundi ratupuri+yu-randeimbi nindumbo yiboboari+wora? Nindou sapo ahambo hifandarandi ai-an+i+mba ahand+i ratupuri ra aboedimbayo wani+mbayo mbusu yibobondeambui. Nga asu ratupuri+yu-randeimbi ahand+i ratupuri aboedi ngomboe ni+mba sapo Adukari ai ahambo ngin+i+rumundi nungumbo wambo.

5 Nindou mam+i aianan+ya mam+i si ranana ai adukari hamin+diyo haya amuri si aho ranahambo ngasundeamboane yahuhani. Nga asu nindou ngoru aianan+ya munguambo si aho ra simogod-ane yahuhani. Nindou mam+i se siheihoi ngusufoambe hohoan+i+monde+i hoendi+hinduh-an+i+mba hohoan+i+monde+i.

6 Nindou dudi ai mam+i si ra adukari si-ane yahuhani ana, ai Adukari+mba yangi+ri hohoan+i+mo-yundowohani. Asu nindou dudi ai munguambo sesi sesu arandi ra ai Adukari+mba hohoan+i+mo-yuhani asesu. Rani sesi ra God+i+mba hihifiruri mburamboani asesu. Asu nindou dudi ai munguambo sesi wehayu ra Adukari+mba hohoan+i+mo-yundowohani wehayu. Asu ai amboani God+i+mba hihifiruruhani.

7 Nindou mam+i sihiri moai sihefi hohoan+i+monambo yangi+ri ni+mbaefi. Asu mam+i sihiri moai sihefi+poan+i+mba hohoan+i+monambo yangi+ri yifi+yefi rihundi.

8 Sihiri yangi+ri an+i+mbaefi ra Adukari+mba hohoan+i+mo-yefuhane+i. Asu sihiri yifayefi ra Adukari+mba hohoan+i+mo-yefuh+i yifayefi. Sihiri ni+mbaefuh+i+ndowan+i asu yif+i+ndefuh+i+ndowan+i ra moani sihiri Adukari+ndi yangi+ri hamin+ane+i.

9 Ranahambo sunguyo nindou yangi+ri an+i+mbaefi-ane+i asu yif+i+mayei-ane+i ahei Adukari+mbaefi ni+ngombo-hundamboyu Sisas amboan+i yifi+yu mbura asu honguambeahandi yangi+ri bot+i+me+i+yu.

10 Asu se, ni+mbaefi sihafi wandafindandi hohoan+i+mo ran+i+mba yiboboari+wora? Asu se, ni+mbaefi sihafi wandafindambo yiboaruko-awora? Sihiri ranahambo fifir+i+ndi+humboane, nga munguambo sihiri God+i+ndi himboahü ni+mbaemboye+i ai sihefi+mba yibobofe-mun+i+mbaefi.

11 Bukambe hoafi ra yahoya,

Adükari ai yahuya, 'Ro yangiri nimboambo dabareheandi
nindou munquambo ranai wambo yirüyimbu pusindühi-ndihümboyei
asu nindou munquambo ahei yafambenambo weindahi
hoafindahündürühi God Adükar-ani mbiseimboyei,' *Aisaia 45:23*
mehu.

¹² Ranimbo-hündambo-animbo asu munquambo sihiri sünguna Godindi
himboahü sihiri nine ratüpurü ratüpurümayefi ranahambo hoafinda-
hundimboyefi.

¹³ Ranimbo-hündambo-animbo asu wandafi-babidi simbori
yiboboferüpoani, nga rühsafi hiniñgífemboane. Nga sihiri ngorü
hohoanimo süngundihumboane. Sapo sihiri mamü moatükunü refeyoani
ana, wandafi ai bübüründühi moaruwai hohoanimo süngundifimbui rani
hohoanimo ana hiniñgífemboane.

¹⁴ Ro Adükari dibo-anahi, nga ranimboanahi rani-moatükunü ra ro
fifiriheamboanahi. Moai ninü sesü ai ahandihoari moaruwaiyo. Nindou
ai rani-moatükunü ra moaruwai-ane ehu ana, moani ai ahambo moaruwai-
ane.

¹⁵ Ra ai yahurai-ane. Se ninü-moatükunüyo sowasifani ranimbo-hünda
sihafi wandafi ai hoeireaninühi afindi hohoanimoayu ana, asu se ahambo
moai hohoanimoyafi. Sisas nindou ranahambohünda yifimayuane,
nga asu sihafi sesü hohoanimo ranambo se nindou ra moaruwaimbo-
ndiworimboyafi.

¹⁶ Se mamü moatükunü ranahambo aboed-ane asafi ana, se hibadambo.
Sihafi hohoanimonambo yangirüpo, nga moaruwai-ane mbiseimboyei.

¹⁷ Sesü, sesü asu hoe simindi hohoanimo ranana God nginindi
hifandarandi ranahandi nimindiyopoani, nga wani. Nga God nginindi
hifandarandi rani nimindi hohoanimo-ane nda. Mbumundi hohoanimo,
ngusüfo afurifimbi hohoanimo, asu Yifiafi Aboedindi hihifi-hihifi ho-
hoanimo ra.

¹⁸ Nindou ai Sisas Kraisindi ratüpurümbö yangiri rani hohoanimo süngu
anüngu ana, God ai ahambo hihifi-hihifindundowanü asu nindou amurü
ai-amboaniya ai nindou aboed-ani mbisahündomböyei.

¹⁹ Ranimbo-hündambo-animbo asu munquambo ai shefimbo mamambe-
femunü hohoanimo asu wandafi mamüyei hohoanimo nginemündündürü
rani yangiri süngunü-ndihumboane.

²⁰ Se sesü ranahambo yangiri hohoanimondeihü asu God ai nine-
moatükunü ramareandi ranahambo moaruwaimbo-ndihimboyei. Munqu
sesü moatükunü ranana aboed-ane. Nga asu se nine sesü sowasifani nindou
ngorü ai ranahambo ahandi fimbo moaruwai-ane yahu mbura asesu ana,
ai moaruwai hohoanimoyuhani asu rananimbo se-amboani moaruwai
hohoanimo-yafühanafi.

²¹ Asu se ninühondi sowasifi, bia simindifi, asu amurü moatükunü aho
ra rarowandanü ranimbo sihafi wandafi ranai hohoanimo moaruwai ho-
hoanimonduanü ana, asu se rani-moatükunü ra hiniñgindowandi. Ranane
aboedayo.

²² Se nine hohoanimo anihondümbö-arowandi rananimbo God-dibo se
yangiri hohoanimondafi kikihindowandi. Nindou ai moani ahandihoari
mamü moatükunümbö aboed-ane yahu hohoanimoayu ana, ra aboed-ane.
Asu rani hohoanimo ranai ahandi fi ranahambo papü-hoafikoate-ndoani
ana, asu ai hihifi-hihifimbiyu-wamboane!

²³ Nga asu nindou ranai yimbu hohoanimo süngu sesü ra asesu ana,
ai ra ahambo moaruwai-ane sapo ai nine sesü ranahambo moaruwai-ane

yahuhaya asesu ranimbo-hünda. Nindou ai hohoanimo mamî ranahambo aboed-ane yaho anihondü-mbofekoateyu randühi yare arandi ana, asu ai moaruwai hohoanimo-yumboani.

15

Kraisindi hohoanimo yangiri sîhiri süngundihumboane

¹ Nindou sîhiri didiyefî anihondümböfe hohoanimo nginindi sahumündeifeimbi sîhiri nindou düdi ai anihondümböfe kehurî arandi ranahambo farîhefimboane nginindi nîngombohünda. Nga sîhefî fimbo yangiri hohoanimopoani.

² Sîhiri mamamî nindou sîhefî wandafî ranaheimbo aboedî nîngombohünda didiboado-ndîhundüranî ai hîhîfî-hîhîfîndeimboyei. Rananimbo asu ai nginindi nîmboeimbo anihondümbö-ndîhimboyei.

³ Nga Sisas Krais ana ai moai ahandî fimbo yangiri hohoanimo. Nga asu ai ramefiyu ra, Bukambe hoafîmayo nou, 'Ape, nindou sîhambo moaruwaimbo-marîhinîni hoafî ra sîni wambo gabudî-mafoareandîrî,' mehu.

⁴ Muñguambo hoafî horombo Bukambe sürü papîmarandî ra sîhefîmbo yamundife-munîmbohündamboyo sürü papîmarandî. Ranî hoafî ra sîhefîmbo ngusüfoambe nginîramîndîmunî asu afurîhemuna anihondümböndîhu hîmböndefühî nîmboemboyeî. Ranimboane asu sîhiri anihondümbö-ndîhundühi nîmboemboyeî.

⁵ God ai ngusüfoambe nginîmîndîmbo asu afurîfe nîngombo hohoanimo ra sai arandî ai sîheimbo mbîfarîhendür-amboane rananimbo asu se Sisas Kriasimbo süngurîhi arîhündî, sîhei mbusümo mamî hohoanimo yangirî süngundîhimboyei.

⁶ Rananimbo asu se hohoanimo, yafambe mamambendîhi mbundîhü, sîhefî Adükarî Sisas Kraisindi God asu afîndî ranahandambo adükar-ani mbîsefimboane.

Krais ai Suda asu Suda-yafe ndîfo ranaheimbo mafarîheirü

⁷ Nindou ai Godimbo aboed-ani hoafîmbohündambo se sîheihoari ndahümündihündürî sapo Krais ai sîheimbo masemîndündürî nou.

⁸ Nga ro sîheimbo hoafehandürî, Sisas ai Suda-yafe ratüpurîyu-randeimbi nindoumbofi manüngu. Rananimbo asu God ai ahei amoao mamimbo horombo hoafîre masîhendî ra anihondümbö ramareandî ra nafuimbohünda Sisas tüküme fiyu.

⁹ Rananimbo asu Suda-yafe ndîfo ai-amboani Godîndî hipoambofe hohoanimo ranînambo ahambo adükar-ani mbîseiya yahuhayamboyo ramefiyu. Sapo Bukambe yare hoafîyowohü yahoya, 'Rananimbo Suda-yafe ndîfo ranahei hîmboahü ndürî adükarümb-ani mbîsa hoafîndamboyahî.

Asu sîhafî ndürî herüna kakîsaondi-hanînimboyahî,' *2 Samueî 22:50* meho süngu.

¹⁰ Asükaiyo Bukambe yare hoafîyowohü yahoya, 'Suda-yafe ndîfo se-amboani Godîndî nendî ranî-babîdî hîhîfî-hîhîfîndeî,' *Io 32:43*

meho.

¹¹ Asükai hoafîyowohü yahoya, 'Suda-yafe ndîfo muñgu se Adükarimbo ndürî adükarümb-ani mbîsei.

Asu muñguambo nîmorehî nindowenihî se ahandî ndürî herüna kakîsaondi-horî,' *Buk Song 117:1* meho.

12 Asükai Aisaia ai hoafiyuhü yahuya,

‘Sesindi ahuirî ai tükündüfimbui.

Nindou ranai-animbo Suda-yafe ndifo ranahei bogorimbondifi nüngumbui.

Rananimbo nindou ranai ahambo anihondumbo-ndihorühi hibadihorühi nimbويمبوئي،’ *Aisaia 11:10*

mehu.

13 God ai anihondumbofe himboyondombo hohoanimo ra nimindühani. Se ahambo anihondumbo-rihori arihündi ranimbo-animbo asu ai sheimbo ahandi-mayo hihifi-hihifi asu ngusüfo afurife kife hohoanimo ra afindi safi mbisagadür-amboane. Rananimbo Yifiafi Aboedindi nginindinambo sisei Godimbo anihondumbo-fihî himboyondombo hohoanimo ranai adükari hamindi ngomboe.

Por ai Suda-yafe ndifo-yafe ratüpurîyu-randeimb-ani

14 Wandafi mamî, ro ngusüfoambe anihondumbo-riheamboanahî se aboedi hohoanimo hohoanimoeyi arihündi ranimbo. Se muḅguambo mamamî fifirife ra aboedi fifirihimbo wambo asu se siseihoarî simborî yamundi-firindei.

15-16 Ro sisei hohoanimo asükainda botindihearü saheheamboanahî asu yihimbokoate bidifiri hoafi sheimbo sürü papimarhandi. Nimboe sapo God ai wambo ranî-poanimbo nginindi masendi ranina Sisas Kraisindi ratüpurî Suda-yafe ndifo aheimbo farifehefe-ndürimbohünda. Roana Godimbo sesi shai-randeimbî nahurai ahandi-mayo aboedi hoafi ra Suda asu ahei ndifo ranaheimbo hoafiyahandürî arihandî. Ro ranaheimbo God sowana ndahamindi-handürî ngahani asu Yifiafi Aboedi ranai ran-deira asu ai Godindi yangiri tükümbeyahinda samboanahî. Rananimbo asu ro Godindi warihündi-hearümboyahî sapo ahamböhünda ninihondi hifokoaru sisehomonnda hihifefiyu nou.

17 Ranî ratüpurî ra Sisas Kraisi-dibo ratüpurayahî ana, asu ro Godindi ratüpurayahî ranimbohünda hihifi-hihifindamboyahî.

18-19 Ro ngiri amurî moatükunî ranahambo hoafindahî, nga ninî ratüpurîyo Kraisi ai wambo ramareandi ranî-süḅguyu Suda-yafe ndifo Godindi hoafi süḅgumarhindî ranî yangirimboanahî hoafinda sahehea. Ai wandî hoafi, ratüpurî ranahandamboyu farihendiri haya ratüpurimayahî. Ranîyu asu Yifiafi Aboedindi nginindinambo ai wambo mafarihendira hepünüfeimbî moatükunî asu Godindi nginindi nafuimbo moatükunî ra ramarheandi. Ranimboyahî ro Serusarem ngoafihü peya hehea Kraisindi aboedi hoafi muḅguambo ra wataporimbo-rihi hambo asu Iririkum hifihü tükümeheandi.

20 Ranî ratüpurî ra nindou bidifiri ai Sisasindi ndürî himborikoateyeimbî ranaheimboanahî ro ho aboedi hoafi bokarhefembo hohoanimoayahî. Roana worî moanî ngorü nindoundî kambohoanîwamî worimbombo-yahipoanî hohoanimoayahî, nga wanî.

21 Nga Bukambe yare hoafiyowohü yahoya,

‘Nindou didîyei ai Kraisi ahambo hoafiyondürî-koate-memondürî ai-animbo hoeindihorî-mboeyi.

Nindou didîyei ai ahandî hoafi himborikoateyeimbî ai animbo ahambo fifirindihorimboeyi,’ *Aisaia 52:15*

meho ranimboanahî refembo hohoanimoayahî.

Por ai Spen hifina hombo hohoanîmomayu

²² Raniṁbo-hündamboanahî asu ro siheimbo sowana afindimbo tüküfembo kîkarîheheandi.

²³ Nga asu ndanî hîfîni ro ratüpurimbo ratüpurî moai niŋgo. Afindî himbanî maho ra ro siheimbo sîfo hoeifendürimbo sahehea hohoanîmomayahî.

²⁴ Nga hapondanî ana awi refembo himboayo. Ro Spen hîfîna gagühühî asu nafîna siheimbo sîni hoeifendürî hefe homboanahî hohoanîmoayahî. Rananimbo awi ro didî asu ranîhü se-babîdî akîdou nîmandî hîhîfî-hîhîfînda sahehea. Siheimbo hoeindîhe hîniŋgîndîhearü heheambo-anîmbo, asu se wambo Spenînambo hombo ranafî fandîhehindîra ŋgamboane.

²⁵ Nga awi haponda hamîndî ana Serusaremînambo Godîndî nindou ra farîhefe-ndürimbo hahühanahî.

²⁶ Godîndî nendî bîdîfîrî Serusaremî-yafe mbüsumo amarei ranai napokoate-mayeiamboyei Masedonia asu Akaiahündî Godîndî hoafî süŋgurîhindeimbî ai kaki gugurîfe mburümbö farîhefe-ndürimbohündambo hoafî fîrîhümündi masîhehindî.

²⁷ Ai ahei hohoanîmonambo yangîrî moanî kaki ra gugurîhi masîhehindî. Suda ai ahei ndîfo nindou ranaheimbo Godîndî aboedî hohoanîmo ranînamboyo farîhehindürîhî didîboado-marîhindürî. Raniṁboane asu Suda-yafe ndîfo ranamboanî Sudambo ahei fi niŋgo hohoanîmo ranîmbo sîmborî mbîfarîhehi-ndüramboane.

²⁸ Rani-moatükunî ra ro muŋgundîhe mbundühambo-anambo samboanahî. Ro kaki Suda Serusaremîhündî ranahei warambe hîniŋgîndîhe heheambo-anîmbo, asu ro Spenîna ŋgahühî nafîna rühî didî siheimbo hoeindî-hearümböyahî.

²⁹ Siheimbo sowana asînihi ana, ro fîfîrîheamboanahî Kraisîndî-mayo didîboadofe hohoanîmo ranî sîmoŋgorühî didîmboyahî.

³⁰ Wandafî mamî, Adükarî Sisas Kraisîndî süŋgu asu Yifiafî ai ŋgusüfo pefe sai-randeimb-ane ranî-süŋgu ro sîhei ŋgusüfoambe botîrîheandühî siheimbo hoafehandürî nda. Se wambo fandîhehindîrî hehimbo Godîmbo didîbafîfembo ra tîŋîrîfo-ndefomboane ai wambo farîhefe-ndîrîmbohünda.

³¹ Nindou Sudiahündî Godîndî hoafî süŋgufekoate amarei ra wambo-yîndîrîmbo maseimbo se wambohünda Godîmbo didîbafî-ndahindanî anîmbo asu ai wambo ahei warambeahîndî aboedambo-mbîreandîramboane. Asu se didîbafî-ndahindan-anîmbo ai wambo fandîhendîra Godîndî nendî Serusarem ŋgoafîhü amarei ranai wandî-mayo fehefe ratüpurî ra ndorîhi mbîsahümündi-amboane.

³² Raniṁboane asu God ai yare hohoanîmoayu ana, ro siheimbo sowana hîhîfî-hîhîfîmbî dügühühîmbo se-babîdîmbo fi handîhe nîmandîmboyahî.

³³ Sapo God, afurîfîmbî hohoanîmo nîmîndühayu ranai muŋguambo se babîdî mbînîŋguwamboane. Nga anîhond-ane.

16

Nîmorehî nindowenihî afîndî aheimbo Por ai hîhîfîmarandürî

¹ Se sîhefî rehî Fibimbo fihîndühümündi samboanahî hoafayahî. Sapo ai Senkria ŋgoafîhündî anîhondümbö-rîhindeimbî farîhendürî-randeimbî-mayo ranahambo.

² Se Adükarîndî süŋgu Fibimbo fihîndühümündi se-babîdîmbo sîhei mbusümo mbîniŋgo-wamboane. Rani hohoanîmo ranane aboedayo, ŋga Godîndî nindou sîhîrî ranî hohoanîmo rananimbo süŋgundîhumboane. Asu nînimboyo ai mbonîmbo-ndamîndowanî ra se ahambo fandîhehindî.

Nimboe ai nindou afindi ranaheimbo farihenduri marandi asu wambo amboani mafarhenduri.

³ Sisas Kraisindi ratupuri ro mam ratupuriyefi-rihundeimbi Prisira, asu Akwirambo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahupuri.

⁴ Nindou yimbu ai yifimbo moai yihimboyafe wambo farihendurimbohunda. Ranane asu ro yangiriyahipoani ahafembo hihifarihapuri, nga wani. Suda-yafe ndifo Godindi hoafi sungurihundeimbi munju ranamboani ahafembo hihifiri-hupiruhanei.

⁵ Asu wandi hihifi hoafi nda nindou ahafe worambe fandihi arihundi aheimbo hoafindahunduri. Wand wandafi hondu Epainetusimbo amboani wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahundo. Nindou ra ai boateiyu Esia hifihundi Godindi hoafi masemundu.

⁶ Maria nimorehi sapo siheimbohunda ratupuri tihirifomayo ho rana-hambo amboani se wandi hihifi hoafi nda hoafindahundo.

⁷ Wand hihifi hoafi nda nindou yimbu Andronikus asu Suniasimbo hoafindahupuri. Nindou yimbu aiana wandi sirambeahindi-anafani, nga aiyafani ro mam munju karabusambe manimboefi. Nindou aiana Godindi hoafi sowandumo homo-rundeimbi ahamundi mbusumo ndurimb-anafani. Ai boateiyafani wambo ngasundirineandiri hena asu ai Kraisimbo sungunimarini.

⁸ Ambriatus ai wand wandafi hond-ani Adukarindi hohoanimo rani-sungu ahambo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahundo.

⁹ Urbanus ana Kraisindi ratupuri ra mam sihiri-babidimbo ratupuriyurandeimb-ani. Asu wandi-mayo hihifi hoafi nda ahambo hoafindahundo. Asu Stakisimbo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahundo nimboe ai wand wandafi hond-ani.

¹⁰ Aperes ahandi Kraisimbo sungufe hohoanimo ra rarihi hoeirihinda mayowa nginind-ane masei, nga ahambo wandi hihifi hoafi nda hoafindahundo. Asu Aristoburusindi worambe nindou-animboei aheimbo wandi hihifi hoafi nda hoafindahunduri.

¹¹ Herodion, wandi sirambeahindi nindou, ahambo wandi hihifi hoafi nda hoafindahundo. Asu Narsisusindi worambe nindou Adukari-babidi amarei ranaheimbo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahunduri.

¹² Adukarindi ratupuri tihirifoyafe-rinandeimbi Trifina asu Trifosa ahafembo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahupuri. Persis wandi wandafi hond-ane asu ai-amboani Adukarindi ratupuri tihamboyorandeimb-ane ahambo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahundo.

¹³ Rufus ana nindou aboedi hamind-ani Adukarimbo sungufimbo. Asu ahandi hond ai wambo amboani ahandi nimori hondumboreandiri haya didiboado-mareandiri. Nga ahafembo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahupuri.

¹⁴ Asinkritus, Fregon, Hermes, Patrobas, asu Hermas-anemo asu wandafi mam ai-babid animboei ranaheimbo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahunduri.

¹⁵ Firorogus Suria-anafe, Nereus, asu ahandi reh-ane, Orimb asu Godindi nendi ai-babid animboei ranaheimbo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahunduri.

¹⁶ Godindi nendi-yafe hohoanimo wandafi mam ranaheimbo simbori wakikihindurimboane. Munju ai siheimbo hihifarihunduri.

Kraisindi nendimbo yikurubiru-rundeimbi

¹⁷ Wandafi mam, siheimbo ro hoafehanduri nindou yikurubiru asu sihei anihondumbofe hohoanimo moaruwai-mboru arundi ranahamumbo se hibadhumbo. Asu anihondumbo hoafi se masahumundi ranahambo

gogonimbofoaru-rundeimb-anemo se ahamumbo sowahi ngeimboyei, nga bündahindi.

¹⁸ Yahurai nindou ana sihefi Adükarî Sisas Krai ranahandi ratüpurî ra rarundühi-yomopoani, nga moani ahamundi fimbo hihifi-hihifi ho-hoanimo rani yangir-ane ratüpuriyomo arundi. Ahamundi aboedi asu aparümbi hoafi ranambo asu nindou ai fifirifekoate-mayei ranaheimbo tikai hoafimemo.

¹⁹ Se Godindi hoafi sünguarihündi ranimbo hoafi ra mahowa nindou ai himboriyei parihimboanei. Ranimboanahi ro siheimbo hihifi-hihifayahi. Nga roana siheimbo se aboedi hohoanimo ra fifirindihindi samboanahi, nga moaruwai hohoanimo se fifirindhimboyei, nga yowani, saheheam-boanahi hoafayahi.

²⁰ God ana ngusüfoambe afurife kifeimbi hohoanimo ra nimindühani asu ngirî amîtata Satanimbo yirüna pühindu sihei yirî hoarehi hifinambondirî. Sihefi Adükarîndi-mayo hipoambofe hohoanimo ra se-babidi mbimari-ndüramboane.

Nindou bidifiri ai Romohündambo hihifi hoafi koamarihendi

²¹ Ro mamî ratüpurîye-rihoandeimbi Timoti ai siheimbo hihifarandürî. Asu Rusius, Seson, Sosipater mamî amboani wandî sirambeahind-anemo ai siheimbo hihifi hoafi hoafemondürî.

²² Ro Tertius-anahi. Ro Porîndî yafambehündi hoafi nda sahamîndi heheamboanahi sürü papîmarîhandî. Adükarîndî ndürinambo ro siheimbo hihifi hoafi nda hoafayahîndürî.

²³⁻²⁴ Gaius ai siheimbo hihifi hoafi hoafeyundürî. Ro ahandî worambe-ane animboahi. Asu nindou bidifiri Godîndî hoafi süngurîhindeimbi ahandî worambe amboani mare rarihi arîhündî. Erastus ai gafmanî-yomondi kaki hifandi-randeimb-ani ndani ngoafihü asu sihefi wandafi Kwartus-ani ai siheimbo hihifi hoafi nda hoafefani.

Shiri Godimbo aboed-ani mbisefimboane

²⁵ Asu ro Sisas Kraimbo aboedi hoafi hoafiya arîhandî raninambo siheimbo God ai ngînînda-mündürîmbui. Dîbo hoafi nda horombo ana dîbo menjoroyo, nga asu hapondaniyo God ai ra semündü weindahîmareandi.

²⁶ God koadürümbo-koadürümbo nüngumbü ai hoafîmayuwa asu ahandî hoafiyomo-rundeimbi hoafi sürü papîru masîhoemo raninambo dîbo hoafi ra weindahî tüküme Feyo asu nindou ai ranahambo fifirîmarîhîndî. Munguambo sirîhündî ai hoafi ra anîhondümbo-rîhindühî süngumbîrîhîndî yahuhayamboyu God ai ramareandi.

²⁷ God mamî ai fifireandeimbi hond-ani asu Sisasîndî süngu munguambo si ahambo aboed-ani mbisefimboane. Nga anîhond-ane.

1 Korin Pas mamî Por ai Korinîhündambo sürü papîmarandî

¹ Ro Por-anahî God aiyu wambo Sisas Kraisîndî hoafî semîndî horambohünda kafoare hîningî-mareandîrî.

² Wandî wandafî Sostenes-dîbo nîmaremboanehî Kraisîndî nendî Korin ngoafîhü amarei sîheimbo pas nda sürü paparîhandî. God ai sîheimbo Krais-dîbo nîngombohünda wandî yangîr-aneî yahu hîningî-mareandürî. Ranîyu asu ai nindou muŋguambo sîhefî Adükari Sisas Kraisîmbo didîbafîyeî arîhündî ranaheimbo ai-babîdîmbo nîngombohünda kafoare hîningî-mareandürî. Adükari ranai ana ahei asu sîhefî muŋguamboani.

³ Ape God asu sîhefî Adükari Sisas Krais ai sîheimbo moanî hîpoambo-ndîneandürîhî asu ŋgusüfoambe afurîfembü hohoanîmo mbîsabîna-ndüramboane.

Por ai Godîmbo hîhîfarürî

⁴ Sisas Kraisndî sünguyu sîheimbo God ai moanî hîpoambo-mareandürî ranîmbo-hündambo-anîmbo asu ahambo sîheimbohünda muŋguambo si hîhîfirîhünî arîhandî.

⁵⁻⁶ Kraisîndî hoafî ro sîheimbo hoafîmehundürî ranana sîhei ŋgusüfoambe ŋgînîndî nîmarîndürîmboane. Se Krais-babîdî anîboadeî ranî-süngu God ai ahandî hoafî hoafîyorambo asu ahambo fifîrîfembo moatükunî ra sîheimbo masagadürî.

⁷ Ranîmboaneî asu se sîhefî Adükari Sisas Krais ai weindahî tüküfemboayu ranahambo hîmboyeihî asu se-ana moai Yifafî Aboedîndî-mayo moatükunî ra mbonîmbo-rîhümündî, ŋga wanî.

⁸ Asu ai sîheimbo ŋgînîndî kîkîhî-ndamündündürî nüngu ŋgumbo bîdîfirîranî si asu ai kosîmbo tüküfiyuambe ŋgîrî se hütîyeî mbüsu.

⁹ Asu ai nînî-moatükunî hoafayu ai randeambui. Ahandî nîmorî Sisas Krais sîhefî Adükari-babîdî wudîmbeyeia yahuhayamboyu ai sîheimbo mborai mehundürî.

Kraisîndî nendî ai yîkürübümehîndî

¹⁰ Wandafî mamî, sîhefî Adükari Sisas Kraisîndî süngu sîheimbo hütî hoafayahandürî. Muŋguambo se mamî hohoanîmo ranî yangîr-anîmbo hohoanîmondeî. Ŋga asu se yîkürübündêî wakîndîhîmboyeî. Se moanî mamî hohoanîmo süngu-anîmbo moanî mamîmbondahi nîmboeî.

¹¹ Wandafî mamî, nindou bîdîfirî Kroendî worambeahîndî ai hoafîmehündürî sîhei mbusümo sîmborî hoafî hohoanîmo engoro ranahambo.

¹² Awi ro ndarîhe hoafayahî: Nindou mamamî se ranî-poanîmbo ranî-poanîmbo hoafîyo hoafîmayeî. Ŋgorü ai hoafîyohü yahoya, “Roana Porîndî süngueheandî,” ŋgorü ai, “Roana Aporosîndî süngueheandî,” ŋgorü ai, “Roana Pitandî süngueheandî,” asu ŋgorü ai, “Roana Kraisîndî süngueheandî,” ranî hoafî hoafîmayeî.

¹³ Asu Sisas Krais ai yîkürübü-reandeimbîyu? Asu Por ai sîheimbohündambo nîmî keimbî karîhendeimbîfîhî yîfîyuwai? Porîndî süngurîhorî-rîhündêimbîmboyaî hundürîyeî-ai?

14 Ro moai siheimbo ana dabo hundür+handüri, nga Krispus asu Gaius ahafan+imbo yangri+hapiri hundüri-mar+hapiri. Ran+imbo-hündamboanahi ro God+imbo hi+hifar+hüni.

15 Ran+imbo-hündambo-an+imbo nindou mam+ ai ngri+ wandi ndür+nambo hi+mon+ hundür+mayei mbüsü haya hoafi+ndu, nga wani.

16 Awi yini, ro Stefanos+yu asu ahandi fikim+nindi aheimbo amboani hundüri-mar+handüri, nga nindou amurambo hundüri-yondür+imbo ana, moai hohoan+moyahi.

17 Sisas Krais ai wambo moai nindou hundüri-yondür+imbo koar+hendiri, nga aboedi hoafi ra bokar+hefembo-hündamboyo koamar+hendiri. Nga roana, fifirundeimbi nindou tikai hoafiyomo arundi nahurai rani hoafi moai hoafiya ri+handi. Ran+imbe-mbonana asu Sisas Krais ni+m+ keimbi kar+hendeimbi-fih+ yifimayu ranai ng+n+nd+imbeyu-poani.

Krais ana God+ndi ng+n+nd-ani

18 Sisas Krais ni+m+ keimbi kar+hendeimbi-fih+ yifimayu hoafi ranana nindou moaruwaimbo-femboayei ranaheimbo hi+h+ndi hohoan+mo-anendüri, nga asu nindou God ai aboedambo-reamuneimbi sihefimbo ana rani hoafi ra God+ndi ng+n+nd-anemun+.

19 Bukambe yare hoafiyowohü yahoya, “Hi+f+n+ndi ndorihi hohoan+moyeimbi-yei ndofe hohoan+mo ranana moaruwaimbo-nd+heandühi asu nindou hi+f+n+ndi aboedi hohoan+mo-yomondeimbi-yafe hohoan+mo ra gi+g+ranambo-nd+heamboyah+,” meho.

20 Refe-anas+ asu nahi ndoru hohoan+moyomo-rundeimbi man+ngomoa? Asu ah+nümbi fifirundeimbi nindou amboani nahiyomo an+ngomoa? Asu nahiyomo hi+f+ ndan+hündambo simbori hoafi naf+ru-rundeimbi an+ngomoa? Nindou hi+f+ ndan+hü an+imboei ranahei ndofe hohoan+mo ranahambo God ai hi+h+ndi hohoan+mo-ane yahu nafuimayu!

21 God+ndi ndofe hohoan+mo sünguyo hi+f+ ndan+hündambo nindou ndorihi fifir+hindeimbi ai ahei hohoan+monambo yangri+ ngri+ God+imbo fifir+ndi+hor+.

Hoafi ro hoafiyefi ar+hundi ra nindou ranahambo hi+h+ndi hohoan+mo-ane ase, nga God ai yifir+yu haya nindou Krais+imbo an+hondümb+ar+hor+ ranaheimbo aboedambo-nd+heandür+mboyah+ mehu.

22 Hoafi ranahambo an+hond-ane yahombohünda Suda ai hepün+feimbi moatükun+ ran+imboanemo hoeind+hu ehomo, nga asu Grik ai fifir+fe hohoan+mo ran+imboanemo yifirayomo.

23 Nga sihefimbo ana Sisas Krais ni+m+ keimbi kar+hendeimbi-fih+ yifimayu ranahamboane ro bokar+hehu ar+hundi. Rani hoafi ranane Suda-yomondi hohoan+mo ranahambo mam+karapur+ arandi. Asu Grik ana ndani hoafi ndanahamboya rani-moatükun+ ana hi+h+ndi hohoan+mo-ane yahomo houmbo hohoan+mo-yomondühanemo.

24 Nga asu sihir+anefi, Sudahünd-anei asu Grik+hünd-anei munquambo sihefimbo God ai mborai mehumun+ ra hi+mbori+yEIFembü sihefimbo ana Krais ai God+ndi ng+n+ndi moatükun+yu haya, asu ahandi ndofe hohoan+mo-ani.

25 God ai hi+h+ndi hohoan+mombayu-mbonana, ahandi hohoan+mo ra nindou-yei ndofe hohoan+mo ngasünde. Asu God ai kehur+mbeyu-mbonana, ahandi kehur+ ra nindou-yei ng+n+ndi ngasünde.

26 Wandafi mam+, se ndand+hi hohoan+mondei sapa horombo siheimbo God ai hoafi+mayundüra ahandi nindou tükümehindi ran+imbo. Sihei mbusümo nindou af+ndi ai hi+f+n+ndi hohoan+mo fifir+hindeimbi-yeipoani.

Nindou afɪndi ai ngɪnɪndi-yeipoani. Nindou afɪndi ai adũkarɪ ndũrɪmbi-yeipoani.

²⁷ Nga asu hɪfi ndanɪhũdambo nindou ai hohoanɪmoyeihi hɪhɪndi hohoanɪmoyeimb-aneɪ masei ranaheimbo God ai moanɪ hohoanɪmoyu haya masemũndũndũrɪ ndorɪhi hohoanɪmoyei-rɪhũndeimbi nindou aheimbo amoanɪngambo-fendũrɪmbo-hũnda. Asu hɪfi ndanɪhũdambo nindou ai ra ngɪnɪndi-koate-yeimb-ane masei ranaheimbo God ai hohoanɪmoyu haya masemũndũndũrɪ nindou ngɪnɪndi hɪfandi-rɪhũndeimbi aheimbo amoanɪngambo-fendũrɪmbohũnda.

²⁸ Ranɪyu asu ai hɪfi ndanɪhũ ndũrɪkoate-yoweimbi moatũkunɪ ranɪyo, asu nindou ai ranɪ-moatũkunɪ ana moanane seihũ yiboaruko-marɪhindi ra God ai masemũndu nindou ai aboedi hamɪnd-ane masei ranahambo hɪfinambo-fembohũnda.

²⁹ Ranɪ-mayowamboane nindou mamɪ ai ngɪrɪ Godɪndi hɪmboahũ ahandɪhoarɪmbo borɪndu.

³⁰ Nga God ai siheimbo Sisas Krai-babidi hɪnɪngɪmarear-aneɪ. God ai ahambo sihefi fifɪrɪfe hohoanɪmo, Godɪndi hɪmboahũ mbumundi nɪngo hohoanɪmo, sũrũhoeimbi hohoanɪmo sũngufembo hohoanɪmo, asu aboedambo-femunɪmbo hohoanɪmo ranahambo nɪmɪndɪmboriri hɪnɪngɪmariri.

³¹ Ranɪmboane Godɪndi hoafi ai hoafɪyohũ yahoya, “Nindou ai borɪmboayu ana, ai Adũkarɪmbo yangɪr-anɪmbo borɪmbiyu-wamboane,” meho.

2

Por ai Sisas yɪfɪmayu ranahambo hoafɪmayu

¹ Wandafi mamɪ, sapo siheimbo sowana sũhũhũhɪ Godɪndi-mayo dɪbohɪndi hoafi hoafɪyahũhɪ ro moai ndorɪhoeimbi hamɪndi hoafi nahurai hoafɪyahɪ asu moai hohoanɪmo ndorɪheandeimb-anahɪ sahehea hoafɪyahɪ.

² Ro se-babidi nɪmboambo ana rarɪhe hohoanɪmoyahũhɪya, ngɪrɪ ngorũ-moatũkunɪmbo yamundɪheandi, nga Sisasɪmbo asu ai nɪmɪ keimbi karɪhendeimbi-fihɪ yɪfɪmayu ranahambo yangɪr-anɪmbo yamundɪheamboyahɪ, masahɪ.

³ Ro siheimbo-so nɪmboahambe hamɪndi kemɪndi-koate-yahũhɪ hɪhamɪndari kapeihɪyahɪ manɪmboahɪ.

⁴ Ro yamundɪheandũhɪ asu bokarɪ-marɪheheandi ra fifɪrundeimbi nindou-yomondi-mayo fifɪrɪfe hoafɪnambo-yopoanɪ hoafɪmayahɪ. Nga ro hoafɪyahane Godɪndi Yifɪafɪndi ngɪnɪndɪnambo ratũpurɪmayahɪ ranai wandɪ hoafi anɪhond-ane yaho nafuimeyondũrɪ.

⁵ Sihei anɪhondũmbofe ra se nindou-yei fifɪrɪfe hohoanɪmonambo tũkũfembo moeisahɪ, nga Godɪndi ngɪnɪndɪnambo-anɪmbo tũkũmbɪfeyo-wamboane.

Godɪndi ndofe hohoanɪmo

⁶ Nga nindou ngɪnɪndɪmbo-yahindeimbi aheimboane ro ndofe hohoanɪmo hoafi ra hoafɪyahandũrɪ arɪhandɪsɪ, nga ndofe hohoanɪmo ranana hɪfi ndanɪhũdambo-yopoanɪ asu hɪfi ndanɪhũndɪ bogorɪyafemayopoanɪ. Nga ahei ngɪnɪndi afure arandi.

⁷ Godɪndi ndofe hohoanɪmo-ane yamundɪhe arɪhandɪ. Hohoanɪmo ranana dibo megoro-ane. God ai munɪgu-moatũkunɪ nafɪkoate-yuambeyo ai ranɪ ndofe hohoanɪmo ranahambo sihefɪmbo ai ndũrũmbi

mbimariamboane yahuhaya ahandi hohoanimonambo yangiri hoafiyo masihendi.

⁸ Hifi ndanihundambo nindou bogori mamai ai-amboani ndofe hoanimo ra moai fifiireandi. Asu ai fifiirimbaru-mbonana ngiri nindou Adukari himboamupuimbo-randeimbi-mayu ra sowarundumo houmbo niami keimbi karihendeimbi-fih paruwuri, nga wani.

⁹ Nga Bukambe yare hoafiyowohu yahoya,
 “Nindou Godimbo hohoanimo parihori-rihoreimbi ranaheimbo ai afindi moatukuni didiboadore masihendi.
 Rani-moatukuni ra himboari ai moai hoeireandi,
 himboambe ai moai himboriyo
 asu nindou-yafe hohoanimonambo yangiri moai tukufeyo,” *Aisaia 64:4*

meho.

¹⁰ Hoafi ra ai dibo menjoroyosi, nga Yifiafi Aboedi ranahandi ratupurinamboyo God ai rani-moatukuni ra nafuimemuni. Yifiafi Aboedi ranai ana Godindi hohoanimo dibo engoro amboani kokondambo hoeindeamboe.

¹¹ Nindou ngoru ai ngiri ngorundi hohoanimo amaro ra fifiindeandi, nga yifiafi ahandi fiambe amarondo ranai-animbo ahandihoari fifiindeamboe. Mare yahuraiane nindou ai moai God hohoanimoayu ra fifiirihindi, nga ahandi Yifiafi Aboedi ranane ahandi hohoanimo ra fifireamboayo.

¹² Sihiri ana hifi ndanihundambo yifiafi ranana moai sahumindefi, nga Yifiafi God ai koamarihemuni raniyo masahumindefi. Sapo God ai nimoatukuni masemuni ra fifiiriferambohunda.

¹³ Ranimboane sihiri ngiri hoafindefuhi nindou-yafe hohoanimo hoafinambo yamundihundi, nga Yifiafi Aboedindi yamundife hoafi rananimbo nindou Godindi Yifiafi ahei fiambe nimarindureimbi ranaheimbo Godindi moatukuni fifiirife hoafimboane.

¹⁴ Nga nindou Yifiafi ahandi fiambe nimarikoate-yondoweimbi ranai ngiri Godindi Yifiafi sai-randeimbi moatukuni ra ndemundu. Nindou aiana rani-moatukuni ra ngiri ndonde fifiindeandi. Nga ahambo hihindi hohoanimo nahuraindimboe. Nga Yifiafindi wari-sungu yangir-animbo nindou ai rani-moatukuni yibobondeanduhi fifiindeambui.

¹⁵ Nindou dudi ai Yifiafi Aboedi ra ahandi fiambe amarondo ana, ai munguambo moatukuni yibobondeambui, nga asu nindou ngoru ai ngiri ahandi hohoanimo yibobondeandi.

¹⁶ Godindi hoafi yare hoafiyowohu yahoya, “Nindou dudi Adukarindi hohoanimo fifireamboayu-a? Nindou didai ahambo yamundimandira?” Nga sihefimbo ana awi Kraisindi hohoanimo ra ngusufoambe nimarimunimboane.

3

Kraisindi nendiyafe ratupuriyu-randeimbi ana Godindi ratupuriyu-randeimbani

¹ Wandafi mamai, horombo ana ro ngiri siheimbo Yifiafi Aboedi nimarindureimbiimbo hoafiyahanduri arihandi nou hoafiyahanduri. Ro nindou ai hifi ndanihundambo hohoanimoyeimbi asu nimoakidibou nahurai siheimbo hoafimehanduri.

² Awi ro siheimbo kehuri sesi safiyo moangui-marhanduri, nga nimboe sapo se moai nginindi sesi sesimbo tukuyahindi hapondani amboani.

³ Nga hapondani ana awi se nindou hifi ndanihünda animboei nahurai-ane. Wandafi ngorumbo moaruwaimbofi hohoanimo asu siheihoi simbori hoafi ranana awi sihei mbusümo yangromboane. Hohoanimo ranana nindou hifi ndanihündambo hohoanimo asu wamindafi hohoanimo ranane hifandarihündi.

⁴ Nindou mamai ai hoafiyuhüya, “Roana Porindi süngueheandi.” Asu ngorü ai hoafiyuhüya, “Roana Aporosindi süngueheandi.” Rani hohoanimo se hohoanimoayei ranana nindou hifi ndanihündamboayefe hohoanimo-ane hohoanimoayei.

⁵ Se ranahambo ndondihi hohoanimondei. Aporos ra nindou düdia? Asu ro Por nda ro didiyaha? Roana moani Godindi ratüpurimbo yangiri nindou-anehi. God ai yihoefimbo ratüpurimbo masemun-ane asu yihoefi ratüpurimbo rani-sünguyei se Sisas Kraisimbo anihondumbo-marhor.

⁶ Ro nübürimbo mamai ranambe hoari hifi-kamaritheandi. Asu Aporos ai wohimarhendi. Nga asu Ape God aiyu rani-moatükunimbo ranahambo botimareanda adükari tüküme feyo.

⁷ Ranimboane nindou ai ninimbo mangiriyo hifi-karareand-ane asu woharhendi ranai ana ndürimb-yupoan, nga wani. Nga sapo God ai rani-moatükunimbo ranahambo botireandani tüküme feyo ranai yangiri-ani ndürümbi hamindayu.

⁸ Nga nindou düdi mangiri hifikare asu nindou düdi wohirihai arandi rani yimbu ai moani simogodi nindou-anafani. Nga nindou ranahafanimbo God ai ahandihoar-animbo sünguna nine ratüpurimbo ai ratüpurimbofani takini dagapirimbui.

⁹ Roana mamimboayefe hohoa Godindi ratüpurimbo ratüpurayehi, nga seana Godindi nübürimbo, asu wori nahurai-ane.

Godindi ratüpurimbo-rühündimbo ai wori worimboru-ründimbo nahurai-ane

¹⁰ Godindi moani hipoambofe-namboyahi ro nindou aboedi worimbora-ründimbo nou tükümeheandi. Raniyah asu ro kambohoani boatei nginindi mafeburaheandi. Raniyo asu nindou ngorü ai kambohoani raniwami wori mafondeandi. Nga nindou mamami düdi worimboarandi ranai moani ndonde hoeindeandühi wori ra worimbondandi.

¹¹ God ai mbusümo kambohoani hondü nginindi mafondiri ra Sisas Kraisan, nga asu kambohoani ngiri asukai nindou ai yahurai fondeandi.

¹² Nindou bidifiri ai gor, sirfa, nimoei kaki afindi fih koarhefembo ranimbo raniwami worimbo-ndühümboyei. Nga asu nindou bidifiri ai nimi, wohi asu ahurindambo ninimbo rani nambo worimbo-ndühümboyei.

¹³ Ranimbo nindou ai nine-moatükunimbo nüngunahuraiyo ratüpurimbo hini ngimarihindi ra Kraisi tüküfi simboani weindahi tükündifembo. Asu rani si weindahi tüküfe simboan-animbo God ai hai nahurai ahei ratüpurimbo ra rande hoeinde-andürimbui. Ranimbo ai naniyo aboedi safayo ranahambo hoeindeambui.

¹⁴ Asu nindou ai kambohoani raniwami worimbo-rühündani asu wori ahei ranai hai tikirikoate-ayo ana, nindou ranai takini ndahümündimboyei.

¹⁵ Nga asu nindou ahei ratüpurimboayefe ra hai tikirarandi ana, asu ai ranahandi takini ngiri ndahümündi. Nga asu aheihoi ana haiambeahindi hurarihindi nouehindi ana, aboedambo-ndahimboyei.

Sihiri Godindi wor-ane fi

¹⁶ Se fihirihindai, seana Godindi wor-ane, nga asu ranane Godindi Yifiafi ranai sihei mbusümo amaro.

¹⁷ Nga asu nindou düdi ai God+ndi wori ra moaruwaimbo-areandi ana, asu simbori God ai nindou ranahambo moaruwaimbo-ndirumbui. God+ndi wori ana ahandi yangir-ane asu seana ahandi wor-anei.

Sihiri ngiri nindoumbo adukar-anei mbisefi

¹⁸ Se sihei fimbo tikai hoafindeimboyei. Sihei mbusumo nindou mamai ai hifi ndan+hündambo hohoanimo süngurandühi yare hohoanimoyuhüya, “Roana fifir+heandeimb-anahi,” ehu ana, nindou ranai awi nindouyei himboahü hihindi hohoanimoyu-randeimbi nahurai tükümbifiyuwamboane. Rananimbo asu ai God+ndi hohoanimoambe fifireandeimbi nindou hondü tükündifimbui.

¹⁹ Hifi ndan+hündambo aboedi fifirife ranana God+ndi himboahü hihindi hohoanimo nahurai-ane. God+ndi hoafi yare hoafiyowohü yahoya,

“Fifirundeimbi nindou ai wos+hoafori hoafiyomo arundi,
nga God ai ahamundi hohoanimo moaruwaimbo-ndeapurimbui,” *Job*
5:13

meho.

²⁰ Nga God+ndi hoafi asukai yare hoafiyowohü yahoya,

“Adukari ai fifireamboani fifirundeimbi nindou-yomondi hohoanimo
ranana
nimindi aboedi fifirifekoate-ane,” *Buk Song 94:11*

meho.

²¹⁻²² Se ngiri ngörü nindou ranimbo borindei, nga Por, Aporos asu Pita munguambo ra siheimbo fehefembo awi sihei-anemo. Yin, nga munguambo moatükuni siheimbo fehefembo sihei-ane. Hifi, yangiri ningo, yifi, hapondan-ane asu süngunamboane mungu-moatükuni ra sihei-ane.

²³ Asu se Kraisind-anei asu Kraisi ai God+nd-ani.

4

Adukari ai ahandi+hoar-ani ahandi ratüpuriyomo-rundeimbi ahamumbo fifireapur+arandi

¹ Se yihoezimbo rahurai hohoanimondei: Ai Kraisindi ratüpurimbo nindou-anemo. Ai God+ndi hoafi dibo mengoro ranahandi hifandiru-rundeimb-anemo.

² Nga nindou hifandimboayu ahandi ratüpurimbo hohoanimo ana ndahurai-ane. Ai n+ne ratüpur+ hifandimboayu ana, ai ndore aboedi hifandi-mbirandamboane.

³ Se-anei asu nindou hif+hündi hohoanimo süngur+hindeimbi ai wandi hohoanimo ranahambo yiboboareandi ana, ra moanane asahi, nga asu ro moai wandi+hoari rarihe yiboborihe rihandi.

⁴ Ro moai n+n+moatükuni moaruwai ramar+heandi ra hohoanimoyahi, nga asu ngiri ro wandi+hoari randi+he hoafindahühiya, “Roana nindou mbumundi hamind-anahi mbisahi, nga wani.” Wandi ratüpur+ yibobofe ra Adukari yangir-animbo randeambui.

⁵ Ranimboane asu rani si ra awi tüküfekoate-yoambe ana, se nindou ngöründi hohoanimo yibobofendür+poani, nga Adukar-animbo kusü simboani yibobondearimbui. Ai-animbo mungu-moatükuni dibo engoro ra ndemündü si ningoani digembui. Rananimbo asu ai munguambo nindouyafe ngusüfoambe hohoanimo ra weindahindeambui. Rani-simboani animbo God ai nindou mamam+ ahei hohoanimo ranahambo aboed-ane mbüsümbui.

⁶ Wandafi mamai, ro siheimbo far+hefe-ndürimbo hohoanimoyahüh-anahi asu Aporos-dibo yihoehi fimbo mungu hoafi ranahambo hoafayahi. Se yihoezimbo hohoanimo-ndüh+munüh-animbo asu mbumundi

hohoanimo rani yangiri süngundihindi hoafi mamî hoafimayo nou “Godîndî bukambe hoafimayo ra wudîpoapondîhi süngundihündî,” meho. Ranîmboane asu se nindou ngorümbo hîhîfî-hîhîfîndeihi asu ngorümbo moaruwaimbo-ndîhorîmboyei.

⁷ Wandafî mamî, moai nindou ngorü sîhambo ngoründî hîmboahü adükarîmbore hîningîreandürî. Asu se nîni-moatükunî Godîndî-mayo semîndîkoate-mayeia? Asu se Godîndî-mayo yangiri nîne-moatükunî asahümündî ana, asu nîmboe se rani-moatükunî ra sîheihoari nîmîndîhanefî sei hei sîheihoarîmbo borayeia?

⁸ Se rarîhi hohoanîmoyeihi seiya, “Roana ndeara munġuambo moatükunî nafîrîhumî-ndefomboanefî. Roana Godîndî-mayo aboedî-moatükunî sahumîndefî hohu afîndeimbanefî. Roana ndeara adükari bogorîmboyahu tüküyahumboanefî,” maseisi, nġa roana adükari bogorîkoate-aneî. Seana anîhondümbo adükari bogorîmbondahi nîboadei anîmbo asu ro se-babîdî bogorîmbondahu nîmboefomboanesî.

⁹ Ro rarîhe hohoanîmoayahî, Kraisîndî hoafi sahumîndefî hefî-rîhundeimbi yîhoefîmbo ana God ai hîfîni hondü hîningîmareamunî. Roana kotambe papi-hoafiyomunî mburîmbo hîfokoefemuna sünambeahîndî nendî asu nindou-yei hîmboahü yîfîmbo nahurai-aneî.

¹⁰ Kraisîmbo farîhefembohünda ro hîhîndî hohoanîmoyefeimbi nahurai-aneî, nġa se rarîhi hohoanîmoyeihiya, “Ro Kraisîndî hohoanîmo fîfîrîhundeimbi nindou hondü tüküyahumboanefî,” maseisi. Roana nġinîndîyefîpoanî, nġa seana nġinîndî saf-aneî. Seana nindou ndürîmbaneî, nġa roana nindou yîhoefîmbo moaruwaimbo-rîhimuneimb-aneî.

¹¹ Horombo piyo haya ho-hombo hapondanî amboanî ro wembom-boyefühî amîndasümo kîkîre yaparîmarîhemunî. Asu hoearî amboanî wonîmbî moaruwai magüdühündî. Ai yîhoefîmbo warî momondîfekoate pakarîhamunî marundî. Ro moai aboedî ndorîhu nîmarefî.

¹² Roana yîhoefî warînambo ratüpurî ra tîjîrîfoyefî marîhundî. Ai yîhoefîmbo tîrîfoefe hoafîrîhumunanî asu roana aheimbo sîmborî aboedî hoafîmehündürî. Ai yîhoefîmbo moaruwaimbo-rîhimunanî asu moanane sefühî nġinîndî manîmboefî.

¹³ Ai yîhoefîmbo amonġonî hoafîyahümunanî asu ro sîmborî aheimbo hoafendühî hoafîyahündürî marîhundî. Roana munġuambo nindou-yei hîmboahü yafîsühumî nahurai-ayefî. Ro horombo piyefî hohu düdübudeimbi nahurai-ayefî.

Korinîhündî ai Porîndî hohoanîmo ra süngumbîrîhind-amboane

¹⁴ Se amonanġî-mbeyeiya saheheambo-yahîpoanî ro pas nda sürü paparîhandî. Nġa sîheimbo dîdîboadondîhearü samboanahî se wandî nġusüfoahündî nîmorî nou sürü nda paparîhandî.

¹⁵ Kraisîndî hohoanîmo süngumbo sîheimbo 10,000 nindou hîfandîyondürîmbo anîmboeisi, nġa afîndî hamîndî yahurai boagîreimbi-yeipoanî, nġa wanî. Ro Godîndî hoafi aboedî ra hoafîmeha hîmborîyei mburîhü Krais-babîdî anîmboei rani-süngumbo ro mam-anahî sîhei ape nahurai-ayahî.

¹⁶ Ranîmboanahî ro sîheimbo hüti hoafayahandürî wandî-mayo hohoanîmo nda sahümündî mburîhü rani-süngü mbîhahabudia saheheambo.

¹⁷ Ranîsüngumboanahî haponda ro sîheimbo sowana Timoti koamarîhehina asüfu. Aiana Adükarîmbo süngunambo wandî nġusüfoahündî nîmorî nahurai aboedî ratüpurîyu-randeimb-ani. Ai-anîmbo ro Kraisîndî

simbori hohoanimo süngurihi asu ahandi nendi munguambo hifihi ya-mundithe arihandi ra siheimbo asukai hohoanimo botindearumbui.

¹⁸ Awi bidifiri aiana wamboya aiana ngiri yihofimbo sowana düfu sei hehimboanei asu ai ahei fimbo borivei wakirhi arihundi.

¹⁹ Nga asu God ai yifirayu ana, ro siheimbo sowana nimai tükundaheamboyahi. Asu rananimo nindou ahei fimbo boriveimbi-yei nginindi ra ro türüboadihe fifirindi-heamboyahi. Nga ahei hoafi ranana moanane.

²⁰ God ai nginindi hifandarandi ranana hoafi yangiriyopoani, nga wani. Nga nginindi moatükuni saf-ane.

²¹ Nga se nini hohoanimomboyeyi hohoanimoayeia? Asu se shei hohoanimo ra didiboadofekoate-yeiyani ro nimihari semindi hefembo siheimbo didiboado-fendürimboyo hohoanimoayeia? Asu se shei hohoanimo ra didiboado-ndihindani ro siheimbo himboari hoafendühi hipoambofe hohoanimo semindi hefembo siheimbo sowana sifombo ranimboyeyi hohoanimoayeia?

5

Nimorehi sisihimo hohoanimo Korin ngoafihü engoro

¹ Shei mbusümo ana nimorehi sisihimo hohoanimo hoafi ranane yangori wakareandi. Rani-moatükuni ra moai nindou Godindi hoafi süngufekoate ana rarihi rihundi. Nindou mamai ai afindandi nimorehi hüramündü marandi hoafi nahurai himborimayahi!

² Asu awi se shei fimboanei boravei. Nga awi se afindi hohoanimondeihani aranidei. Asu sapo nindou düdi ai shei mbusümo moaruwai rani hohoanimomayu ranahambo sheiambeahindi hündihorimidei himboranambo-ndihori.

³ Roana wandi fi-ane angunayahi, nga wandi hohoanimo ana se-babidimboane engoro. Shefi Adükari Sisas Kraisindi ndürinambo ro sapo nindou shei mbusümo moaruwai hohoanimomayu ranahambo papirihinühi tiririfo asahando mamai ranihi se-babidimbo nimboambo hoeirheambo nou.

⁴ Awi se mamai fandihindan-animbo asu ro hohoanimonambo se babidi fandihundani shefi Adükari Sisasindi nginindi ranambo ai akimi sibiribabidi nüngumbui.

⁵ Rananimbo asu se nindou ranahambo Satanindi warihündihori ahandi moaruwai hohoanimo rani-sünguna ahandi fi ranai moaruwaimbondifimbuisi, nga yifiafi ranai Adükarindi si tükufe simboani aboedambo-mbifeyowamboane.

Korin ai nindou moaruwai ranahambo yihirimbiri-horamboane

⁶ Awi se boravei habudi ranana aboedi hamindi hohoanimoyopoani! Se fifirihindi hoafi nda, “yis akidou praua ambe parefeyo ana, bret munguambo ra fufudigondimboe.”

⁷ Ranimbo-hündambo-animbo asu se moaruwai hohoanimo yis wamindafi nahurai ra fifirindhümüdi pindhindan-animbo asu se bret simbori nou aboedi hamindi tükundahimboyeyi. Sapo aboedambofemunimbo sipsip nimori Kraisa ra hifokoarüwuri shawurimboanemo asu shefi God aboedambo-femunimbo sesesimbo si tükumefeyo.

⁸ Ranimbo-hündambo-animbo shiri rani aboedambofembo si ranahambo hihifi-hihifimbohündambo didiboado-ndihumboane. Shiri moaruwai hohoanimo raguanambo-ndihumboane Suda ai yis wamindafi

pimar+hindi nou. S+hiri yis+koate bret nahurai tükündahumboyefi sapo ra ai an+hondümbo hoaf+mbo asu did+boadofe ratüpur+mbo nou-ane.

⁹ Horombo ro pas sürü papir+hi koar+heheandühi sahiya, “Se nindou n+morehi sis+h+moyei-r+hündeimbi bab+di fiyimbu-ndeimboyeyi,” masa-handüri.

¹⁰ Nindou muṅguambo hifi ndan+hünda ai n+morehi sis+h+moyomorundeimbi, hohoan+r+hindeimbi, hühmbühün+yei-r+hündeimbi asu t+kai god+mbo hohoan+moyei-r+hündeimbi, ranaheimbo muṅguambo hin+ṅg+fe-ndür+mboyopoan+ hoaf+mayahi, ṅga wan+. Asu se nindou hifi ndan+hündambo rahurai hin+ṅg+fendür+mbo hohoan+mondeih+ ana, hifi ndan-amboan+ hin+ṅg+ind+hindi.

¹¹ Nga roana ranahandambo n+m+ndi hoafi sürü papir+handühi hoaf+mayahi ana, ndan+ hoafi ndanahamboyahi hoaf+mayahi: Nindou mam+ ranahambo se an+hondümbore-randeimbi wandaf+ sahündoweimbi ai n+morehi sis+h+moyu arand-ane, hohoan+re arand-ane, t+kai god+mbo hohoan+moyu arand-ane, tir+foefe hoaf+yu arand-ane, asu bia sümündi haya mam+kar+ hohoan+moyu arand-ane, se ai-bab+di fiyimbu-ndeimboyeyi. Nga ai-bab+di n+mari sesi ses+mbo amboan+ kapeih+yahi yowan+ masahi.

¹² Ai nūṅgu-nahuraiyo rani hohoan+mo rana? Nindou düdi ai God+ndi nindou-yei mbusümo n+ṅgokoate h+mboran+ amaru ranahand+ hohoan+mo y+bobofe ra wand+ ratüpur+mbaiyo? Ai ra wan+. Nga nindou did+yei s+hei mbusümo an+boadei ranahei hohoan+mo y+bobomb+r+hi-ndamboane.

¹³ Nindou h+mboran+ amarei ahei hohoan+mo ana God ai yang+r-an+mbo y+bobondea-ndür+mbui. Nga God+ndi hoafi hoaf+yohü yahoya, “Se-ana nindou moaruwai s+hei mbusümo anūṅgu ranahambo y+h+r+nd+hori,” meho.

6

Krais+ndi nindou ana wandaf+ ṅgorümbo an+hondümbofe-koateyeimbi+yei himboahü papi+hoafiyupoan+

¹ Asu Kraisnd+ nindou seambeah+ndi mam+ ahambo hoafi engoro ana, nindou ranai ṅg+r+ God+ndi nindou seambeah+ndi fükak+boendür+ haya ṅgu nindou God+mbo fif+r+fekoate-ayei ahei himboahü hoafi ahand+ ra did+boadondeandi.

² God+ndi nindou s+h+r+ süṅgunambo nindou hifi ndan+hü-ndamboyei hohoan+mo y+bobofendür+mboayefi ranahambo awi se moai fif+r+hindiyo? An+hond-ane, sapo se nindou hifi ndan+hündambo ahei hohoan+mo y+bobofembomayeyi ana, moan+ ak+idou hoafi yahurai tüküfeyoan+ n+mboe asu ra y+bobofehü fif+r+fekoate-mayeia?

³ Asu sünambeah+ndi nendi-yomondi hohoan+mo süṅguna s+hiri y+bobofemboayefi ra awi se moai fif+r+hindiyo? Asu ra adükar-ane, ṅga ran+mbo-hündambo an+mbo haponda ndar+hu n+mboefambe ak+idou ndahurai moatükun+ ra y+bobond+humboane.

⁴ Asu ak+idou yahurai moatükun+ tükünd+feyoan+ nindou God+ndi hoafi süṅgufekoate-mayeyi aheimbo sowana hoafi ra n+mboe sahümündi aheia?

⁵ Seana amoan+ṅg+koate-anei, ṅga an+hond-ane nda, s+hei mbusümo s+hei wandaf+ mam+ ai fif+reandeimbi mbanūṅgu n+n+yafan+ Kristen apodoho ranai simbor+ hoaf+yafandan+ did+boado-fep+r+mbohünda.

⁶ Asu ṅgorü Kristen ai ṅgorümbo papi+hoaf+mbo nindou God+ndi hoafi süṅgufekoate-mayeyi aheimbo sowana nindou ranai ahand+ hoafi ra did+boado-fembohünda hu-marandi.

⁷ Se sihei wandafi ngorü ranahambo papi-hoafir+horüh+ simbori hoafiyei ar+hündi ranana awi Kraisi+ndi hohoanimo ana munguna hifina hanimboanei. Asu se nimboe aheimbo himboari yangiri hifandiyondüra siheimbo moaruwaimbo-fendür+koate-mayeia? Asu se nimboe aheimbo himboari yangiri hifandiyondüran+ sihei-mayo napo hühmbühün+koate-mayeia?

⁸ Nga asu siheihuari-yei simbori hühmbühün+yeih+ simbori moaruwaimbo-fir+mayei, nga sihei Kristen wandaf-anei.

⁹⁻¹⁰ An+hondane, nga se ra fifir+hindai, nindou moaruwai ham+ndaye ranai ana ngiri God ngin+ndi hifandarandi ranambe ngei. Nindou did+yei ai nimorehi sisihimo hohoan+moyei, sanendi kabomombo did+bafiyei, nimorehi nindowenihümbi simbori him+ndiyei, asu nindowenih+ bogo fiyambu simbori moaruwai hohoan+moyomo, hühmbühün+yei, nindou ngoründi napo hohoan+rihi, bia sim+ndei hehi moaruwai mam+kari hohoan+moyei, nindou ngorumbo tir+foefe hoafiyei asu nindou ngoründi-mayo napo fufur+hümündi rarao-r+hindeimbi nindou God ngin+ndi hifandarandi ranambe ngiri ngei.

¹¹ Horombo ana nindou bidifiri se yahurai manimboei-anei. Nga Adükari Sisas Kraisi asu Yifafi Aboedi ai sihei moaruwai hohoanimo ra popoaimar+heneandüra haponda se God+ndi yangir-anei asu ahandi himboahü mbumund-anei.

Sihefi fi ana God+ndi sürühoeimbi ratüpurimboane

¹² Nindou mam+ ai hoaf+nduhüya, “Roana moani ro hohoan+momayahi süngu nin+moatükun+yo refemboayah+ ra randi+heamboyah+,” mbüsümbui. Yin+, nga refeana randowamboyah+si, nga mungu-moatükun+ se refemboayah+ ranana sihambo aboedi yangri+yopoani. Yin+ rani-moatükun+ ra, ro hoaf+ndahüh+ya, “Ro nin+moatükun+ refemboayah+ ra randi+heamboyah+si, nga asu ro ngiri nin+moatükun+ wambo hifand+ndandiri,” asahi.

¹³ Nindou ngorü ai af+ndi sesimbo hohoan+mondühüya, “Sesi ana bodombo-hündamboane, asu bodo ana sesimbo-hündamboane,” ehu. Yin+si, nga asu rani-moatükun+ ana God ai bidifiranambo si tükünd+feyoani yibobo moendi+ndeapir+imbui. Nindou ranahandi fi ranana nimorehi sisihimo hohoanimo fi-yopoani, nga Adükari+ambo ratüpurimbo fi yangri-ane. Asu Adükari ai fi ranahambo ratüpur+yuhü wud+poapore arandi.

¹⁴ God ai Adükari+ambo yif+hündi bot+mariri ranimbo-hündamboan+ambo asu sihefimbo amboani ahandi ngin+ndi+nambo mare yahurai bot+indeamun+imbui.

¹⁵ Se fifir+hindai, sapo sihei fi ranana Kraisi+ndi fi bidifiri kameihane? Asu ro Kraisi+ndi fi ra ndaham+ndi hehea nimorehi+ambo di+bo ho hohoanimo ranambe nga mad+heheyo? Ngiri+ndo ranana!

¹⁶ Nindou ahandi fi ra semündü haya hu nimorehi+ambo di+bomborandühi ahandi fi ra nimorehi ranahandi fih+ parareandi ra awi se fifir+fekoate wamboyei? Hoafi mam+ ranai Bukambe yare hoafi+yowohü yahoya “Nindou yimbu ahafe fi ranai mam+ nahurai tükünd+femboe,” meho.

¹⁷ Nga ranimboane nindou düdi ai ahandi fi ra Adükari+ndi fih+ parareandi ana, Adükari+ndi hohoan+moambe mam-anafani.

¹⁸ Nimorehi sisihimo hohoanimo ra se refepoani. Nindou ranai amuri moaruwai hohoanimoayu ranana ahandi fi rani+fihi pareandühi+yupoani, nga nimorehi sisihimoayu ranana ahandi+hoari ahandi fi ra moaruwaimbo-reandühani.

19-20 Sîhei fi ra Yifiafi Aboedi ndi wor-ayo ra awi se moai fifirihindiyo? Sapo God ai Yifiafi Aboedi masagaduri sîhei fiambe amaronduri. Sîhei fi ana sîhei yangiriyopoani, nga Godind-ane, sapo ai sîheimbo kaki adukarinambo nahurai pemimayunduri. Ranimbo-hündambo-animbo sîhei fi ranimbo nîne-moatükunî refembo Godimbo ahinîndei.

7

Nîmorehi semîndî hohoanîmo hoafi

1 Haponda ro pasambe hoafi sürü papimarîhandî ranahambo didiboadondîhe wataporimbo-ndîhanduri samboanahî. Nindou mamî ai nîmorehi semîndîkoate-ayu ana, ra aboedi saf-anesî.

2 Nga sîhei mbusümo nîmorehi sîsîhimîmo asu nindowenihî birabirî hohoanîmo adukarî engoro ranimbo-hündambo-animbo, mamamî nindowenihî ai nîmorehümbî yangirîmbiyomo-ndamboane. Asu nîmorehi mamamî ai amboanî nindowenihümbî yangirîmbiyei-amboane.

3 Nindowenihî ahandî fi ranana ahandî nîmorehi ranahandî fi-ane, nga ranimbo-hündambo-animbo nindowenihî ai ahandî fi ra kîkîhemîndîpoanî. Mare yahurai saf-ane nîmorehîndî fi amboanî ahandî nindowenihî ranahand-ane, nga ranimbo-hündambo-animbo nîmorehi ranai-amboanî ahandî fi ra kîkîhemîndîpoanî.

4 Nîmorehi aiana ahandî fi ra ahandîhoarî hîfandamboyoanî, nga wanî. Ahandî nindowenihî ai-ani hîfandamboayu. Mare yahurai-ani nindowenihî ai-amboanî ahandî fi ra ahandîhoarî hîfandamboyoanî, nga ahandî nîmorehi ai-ane hîfandamboayo.

5 Se nîmorehühi asu anamîndühîndafîne hena, sîhafehoarî sîhafe fi ra simborî dibokoruri-ndamboyafe. Yinî, asu se sîhafehoarî fi ranahambo bodîfohü kîkîhemîndî mburümo Godimbo didîbafi-fembohünda hoafi firandife mburîna, sîhafe fi ra kîkîhirandife anîmbafe ana, i ra aboed-ane. Nga asu sîhafe fi ra süngunambo mamambe-ndîneandî. Nga asu se sîhafe fi ra ndofe hîfandîkoate-ndafeanî asu Satan ai sîhafembo rande hoeindeapîrimbui.

6 Ndanî hoafi ndanana moai ro sîheimbo randîhindî sahî, nga sîheimbo fehefembo se yifirayei ana, randîhindî asahî.

7 Nüŋgurühi ana nindou muŋguambo ro nou anamîndühîfe asu nîmorehühîfekoate nîboadei asahî, nga muŋguambo mamamî God ai ranîpoanî ranîpoanî ngînîndî yimumareand-ane. Ranîyo nindou ngorü ai ngorü-poanîmo moatükunî semündü nindou ngorü ai ngorü-poanîmo semündü marandî.

8 Haponda yihoarîfi hoarîfi asu kai aheimbo hoafayahanduri: Ro rawehandî nou se-amboanî moanî rarîhi anîmboei hei ana, aboed-ane.

9 Nga asu se sîhei hohoanîmo ra ndofe hohoanîmokoate fi sîhei ra mamîkar-arîhündî ana, awi se nîmorehühi asu anamîndühîndahîndî. Se rawehîndî ranana aboedi saf-ane. Se refekoate-ayei ana, sîhei hohoanîmo ranai moaruwai ratüpurî hohoanîmo ranîmbo ngusüfo botîndearümböe.

10 Nîmorehi nindowenihühi-yeimbî aheimboane ndanî hoafi nda randîhindî asahî ranana wandî hoafiyopoanî, nga wanî. Ranana Adukarîndî hoaf-ane. Hoafi ra yahurai-ane: Nîmorehi ai ahandî nindowenihî ranahambo yowanî hînîngînderîmboe.

11 Nîmorehi ai randîfeyowohü ana, ai moanî nindowenihîkoate nîngombondowohü asu ahandî nindowenihî ra sowana hîhîrîfe hambondowohü. Asu nindowenihî ai ahandî nîmorehi ranahambo moi mbüsühî koandîhembui, nga yowanî.

12 Nga nindou amuri ranaheimbo ana, royahi wandi hohoanimonambo yangiri rarihe hoafimayahi, nga Adükarindi hoafiyopoani. Nindou anihondumbo-reandeimbi mamai ai nimorehumbayu ana, asu nimorehi ranai Godimbo anihondumbofe-koateayo ranai nindowenihirani-dibo ningombo hohoanimondoani ana, asu nindowenihirani ahambo moei mbüsühi hiningindeambui, nga yowani.

13 Asu mare anihondumbo-reandeimbi nimorehi ai Godimbo anihondumbofi-koate nindou serimindoani, nindowenihirani nimorehi ranidibo ningombo hohoanimoayu ana, asu ahambo moei mbisowohü hininginderimboe, nga yowani.

14 Se ranahambo ndondihi fifirindihindi, nindou düdi Godimbo anihondumbofekoate-yumbü, ai ahandi nimorehi Godimbo anihondumbo-reandeimbi-mayondi fihirahandi fi ra parareandi ana, nindou ranai Godindi himboahü aboed-ani. Asu nimorehi Godimbo anihondumbofekoate-yoweimbi ai ho nindou Godimbo anihondumbo-mariri ranahandi fihirahandi fi ra parareandi ana, asu nimorehi ranai Godindi himboahü aboed-ane. Asu ranimoatükunira wanayo ana, nimorehi ahafe ranai Godimbo anihondumbofekoate-yeimbi-yafe nimorehi nahuraindimboe. Nga hapondani ana ai Godindi himboahü aboed-anei.

15 Nga asu, nindou ai Godimbo anihondumbofekoateyu haya, ahandi anihondumbo-reandeimbi nimorehi ra moei yahohefembo hiningifembo hohoanimoayu ana, ambesi, nga rambireandamboane. Nga mare nimorehi amboa mamai yahurai-ane. Yahurai moatükunitükündifeyoani ana, nindowenihiryu asu nimorehiyo Kraisimbo anihondumbo-reandeimbi nindou ranai nine hohoanimo ai hohoanimomayei süngu, rambürhindamboane, nga aheimbo moai ninimoatükunikihamindindürü. Nga God ai se aboedi-aboedife nimarimbohünda hiningimareandür-anei.

16 Godimbo anihondumbo-riworeimbi nimorehi se nüngundo sifahinindowenihirananahambo fandihaworani, asu ai-amboani anihondumbo-reandeimbi tüküfembo fifirowandüh+yafa? Asu Godimbo anihondumbo-riworeimbi nindowenihirani, se nüngundo sifahinimorehi nanahambo fandihawandani, asu ai-amboani anihondumbo-reandeimbi tüküfembo ra fifiriwandüh+yafa?

God ai sifehimbo mborai mehu rani hohoanimo süngu nimboefimboane

17 Nga Adükarisisas ai nindoumbo muñguambo ningombohünda hohoanimo yimbumareandürü. Nga nindou nanahambo God ai Kraissowana mborai ehu ana, moani ai mamirani hohoanimo yangiri süngundandi. Yahurai hohoanimo ranayo ro muñguambo ngoafihü Kraisindi nendi amarei ranaheimbo rarihe yamundithe arihandi.

18 Nindou mamai Sudahündi ahambo fi-hoeari karu tirihau-reimbihündi ahambo God ai Kraissowanambo mborai ehu ana, asu ai ngirirani-moatükunira asukai koadürü-koadürü-ndeandühidibonapindeandi. Asukai nindou ai ahandi fi-hoeari ra kefe tirihafekoate-yu haya, God ai ahambo Kraissowanambo mborai ehu ana, asu ai ngirirahandi fi-hoeari ra kande tirindihendi.

19 Nindou fi-hoeari kefe tirihefe hohoanimo-ane asu fi-hoeari kefe tirihafekoate ningo hohoanimo-ane, ranana moanane. Nga Godindi hoafisüngufe ho ranane ai moani aboedi mbumündi hond-ayo.

20 Muñguambo nindou ai nüngu-nahurai nindou-yei niboadeiani, God ai Kraissowana mborai ehu ana, ranihü moani randihi mbininboadei-amboane.

²¹ Awi se moani ratüpuriyeyi-rîhündembî nîmboeianiyô God ai sîheimbo mborai ehua? Awi moanane, nga aboedambofembo nafî engoro ana, se rasüngundahindî.

²² Nga asu nindou ranai moani ratüpuriyu-randeimbî nünguanî God ai ahambo Kraisi sowana mborai ehu ana, nindou ranai Godîndî hîmboahü moani ratüpuriyô-rakoateyu-randeimb-ani. Mare yahurai-ane nindou düdi moani ratüpuriyô-rakoate nünguanî, Kraisi ai ahambo mborai ehu ana, nindou ranai Kraisiîndî moani ratüpuriyu-randeimbî nüngumboani.

²³ God ai sîheimbo kaki adükarînambo nahurai masemündündür-anei. Nga ranîmbo-hündambo-anîmbo se ngîrî nindouyafe hohoanîmo süngundowandühi moani ratüpuriyafi-randeimbî nahuraindafi.

²⁴ Wandafi mamî, mamamî se nîne-moatükunî rarîhinda God ai Kraisi sowana mborai ehu ana, se mamî ranî hohoanîmo yangîr-anîmbo randîhindühi nîmboei.

Hoarîfamborî asu kaisahoabedî ranahei hoafi

²⁵ Yihoarîfi hoarîfi ranaheimbo ro moai Adükarîndî-mayo hoafi sahamîndî heheambo-yahîpoani, nga moani wandî hohoanîmonambo yangîr-anahî ro ndarîhe hoafayahî. God ai wambo hîpoambo-reandîrühî anîhondümbô-reandîrî haya ahandî ratüpurî masendîrî.

²⁶ Haponda tîngîrîfo afîndî engoro ranîmbohünda nindou ai moani yahurai-poanîmbo mbînünguwamboane.

²⁷ Se nîmorehümbayafi ana, asu se nîmorehî ranahambo moei mbîsamboyafi. Awi asu se nîmorehî semîndîkoate-ayafi ana, asu se nîmorehîmbo kokondamboayafi.

²⁸ Nga asu se nîmorehî asowandîfi ranana moaruwai hohoanîmoyopoani. Nîmorehî yihoarîfi ranai ho nindowenihî aserîmîndo ana, ranî-moatükunî ra ai moaruwai hohoanîmoyowohü-yopoani. Nga nîmorehî nindowenihî ranai nîmorehühi nindowenihühi-yahindeimbî ana, hîfi ndanîhü tîngîrîfo afîndî ndahümundimboyei, nga ranîmboanahî yahurai moatükunî ra sîheimbo sowahî tüküfembo ro moei asahî.

²⁹ Wandafi mamî, ro ndahurai-anahî ndarîhe hohoanîmoayahî. Adükarîndî si ra hapondanî gedühîyopoanî anînggo. Awi hapoana hombo nindou nîmorehümbî ai nîmorehîkoate anüngu nou yare yahurai mbününguwamboane.

³⁰ Nindou düdi aranî-aranîyu-randeimbî, ai moani afîndî hohoanîmokoateyu-randeimbî manüngu nahurai-mbiyuwamboane. Nindou düdi hîhîfi-hîhîfiyu-randeimbî ai nindou hîhîfi-hîhîfiakoateyu-randeimbî nahurai-mbiyuwamboane. Nindou düdi napo pemîyu-randeimbî ai nindou napokoateyu-randeimb-mayu nahurai-mbiyuwamboane.

³¹ Asu nindou hîfi ndanîhündambo ratüpurî ratüpuriyeyi-rîhündembî, ai ngîrî hîfi ndanîhündambo ratüpurî ranahambo yangîrî ngusüfo pandîhindî. Hîfi haponda ndare anînggo ra ngîrî ndande gedühî hamîndî nînggo.

³² Se afîndî hohoanîmoyo wakîfe ranahamboanahî ro moei asahî. Anîhondümbô-reandeimbî nîmorehîkoate hoarîfi anüngu ana, ai Adükarîndî ratüpurî ranahamboani afîndî hohoanîmoyu arandî. Adükarî ai ranahambo hîhîfi-hîhîfîmbiyuwa yahuhaya.

³³ Nga asu nîmorehühi-fimbi nindou ana hîfi ndanîhündambo moatükunîmbo afîndî hohoanîmoyu arandî nîmorehî ai ranahambo hîhîfi-hîhîfîmbeyowa yahuhaya.

³⁴ Ranimboane asu hohoanimo ahandi ranai yimbumboareandi. Nga anihondumbo-reandeimbi nimorehi nindowenihi-koate yihoarifi-mayo ranai ana hohoanimo ahandi ranai Adukarindi ratupuri hohoanimo ranifih yangir-ane apeningondo, ai ahandi fi asu yifafi ra Adukarindi yangiri mbiningowa yahohaya. Nga asu nimorehi nindoweniheimbi ana, ai hifi ndanihundambo moatukuni ranahamboane hohoanimo arandi, ahandi nindowenihi ranahamboya ai hihifi-hihfimbuyuwa yahohaya.

³⁵ Siheimbo ro rani hoafi ranahambo yowan sahandurihi-yahipoani, nga wani. Ro siheimbo fehefendurimbo samboanahi hoafi ra hoafayahi. Asu rananimo se mbumundi hohoanimo sungundihinduhi Adukarindi ratupuri rani yangiri randihinduhi nimboeian rananimo, asu ninimoatukuni ranai ngiri siheimbo fondamindinduri ngo saheheamboanahi hoafayahi.

³⁶ Nga nindou ranai nimorehi semindimbo diboniyahundo-weimbi, ranahambo ngusufoambe hohoanimoayu ana, asu ai nimorehi ranahambo semindimbo afindi hohoanimoayu ana, ra moani sisi-koate mbisemunduwamboane. Rani hohoanimo ana moaruwai hohoanimoypoani.

³⁷ Nga asu rani hohoanimo ranahambo ahandi ngusufoambe yangiri hohoanimo yuhü, asu ahambo rani hohoanimo ra nimai botifekoatendowohü, ahandi hohoanimo ranai nginindi nimarindowohü, nimorehi ra moani mbiningo ehu ana, ra aboed-ane.

³⁸ Nindou ranai sapo ahandi nimorehi dibonimayei ra asemundu ana, aboed-anesi, nga asu nindou dudi ai nimorehi moani dibon-ayei ranahambo semindikoateayu ana, ra moani aboedi hamind-ane.

³⁹ Nimorehi nindowenihibi ana nine-hohoanimo ai hohoanimomayo rani-sungu ngiri randeandi ahandi nindowenihi ai nunguambe ana. Nga nindowenihi ai yifinduan-animo, ai nindowenihi ngoru semundimbo hohoanimoayo amboani ai rambifeyo-wamboane. Nga ai Adukarimbo anihondumbo-rireimbi yangir-animo nderimindo.

⁴⁰ Asu ai moani yare aningo ana, ai moani mare aboedi ranihü rande hihifi-hihifina ningomoe. Ranana moani wandi hohoanimo-ane. Nga ro rarihe hohoanimoyahühi Godindi Yifafi ranai fiambe nimarimbo farihendir arandi asahi.

8

Tikai godimbo ninihondi sihefeimbihündi sesimbo hoafi

¹ Haponda ro tikai godimbo sesi sihefeimbihündi ranahambo wataporimbondiha samboanahi. Bidifiri ai seiya, "Roana fifirihundeimb-anefti," asei. Yinisi, nga fifirife ranana afindi-afindumbi hohoanimo botireanduhane, nga ngusüfo pefe hohoanimo ranane nindou ngorumbo nginiramindi arandi.

² Nindou ranai nine-moatukuni ra anihondü hamindi fifirihendeimb-anahi ehu ana, awi nindou ranai mungu-moatukuni ra fifireandeimbi hamindiyupoani.

³ Nga asu nindou didiyei ai Godimbo hohoanimoayei ana, asu God ai nindou ranaheimbo fifireandurimboani.

⁴ Nga asu sapo ninihondi tikai godimbo sihefeimbihündi sesi ranahambo ana ro rarihe hoafayahi: Sihiri ranahambo ndorihu fifirihumboanefi, tikai god ranana anihondü hondüyopoani, nga sisami yangir-ane. Nga God hondü ana moani mam yangiri hamind-ani anungu ranahambo sihiri fifirihurimboanefi.

5-6 Asu afindî moatükunî ranahambo hoafiyeihîya “god” aseî ane, asu afindî moatükunî ranahambo “adükari” aseî-ane. Muŋguambo rani-moatükunî god asu adükari ra ni-moamo-ane hifin-ane ra anîŋgo ana, I ra ambemboane, ŋga sihirî ana mamî God yangîr-ani sihefi Ape anüŋgu. Aiana muŋguambo moatükunî ra ni-mîndühani asu sihirî ana ahand-ane fi anîmboefî. Adükari aiana moanî mamî hamînd-ani anüŋgu asu aiana Sisas Krais-ani. Ahandî süŋguyo muŋguambo moatükunî ranai tüküme feyo. Asu ahandî süŋguna sihirî amboanî anîmboefî.

7 Ŋga nindou bidîfirî ana ranahandambo hohoanîmo ra moai fifirîhindî. Aiana tikai god horombodîdî ranahambo süŋgumarîhündî. Ranîmboaneî asu tikai godîmbo ni-nîhondî sihefeîmbîhündî ra anîhondü hond-ane masei. Aiana türüfoarîhi fifirîhindühî-yeipoanî. Ranane asu ai sesî sahüsîhü, ranahambo ahei ŋgusüfoambe moaruwai-ane fi aseî.

8 Anîhond-ane, ŋga asu sesî aseso ra ŋgirî God sowana akîmî ndemîndîndürî ŋgo. Sihirî sesî ra sesîkoate-ayefî ana, ŋgirî Godîndî himboahü moaruwai tükündahundî. Ŋga asu sihirî asahusîfi ana, ŋgirî ahandî himboahü aboedî tükündahundî.

9 Ŋga asu se rani-moatükunî ranahambo hibadîhümbö. Se nîne hohoanîmo refemboayei ra randîhindanî, asu nindou düdi ai ahandî Godîmbo anîhondümböfe akîdou safayo ranai hoeindîhindanîwanî, asu ai amboa refembo hohoanîmoayei ana, ai moaruwai hohoanîmo-ndeimboyei.

10 Nindou fifirîwandeimbi se tikai godîndî worî ranambe hafî ni-marîfîmbo sesî sowasîfanî, nindou Godîmbo akîdou yangîrî anîhondümbö-reandeimbi-mayu ranai hoeiareanîni ana, asu ai tikai godîmbo ni-nîhondî sihefeîmbîhündî ra sesîmbo hohoanîmondümbui.

11 Ranîmbo asu sihafî hohoanîmo ranai sihafî wandafî ahambohündambo kameihî Sisas Krais yîfîmayu, sapo akîdou yangîrî anîhondümbö-reandeimbi-mayu ranahambo moaruwaimbo-nderîmboe!

12 Rani süŋgumbo-anîmbo asu se sihafî wandafî ranahambo hohoanîmo moaruwaimbo-rowandoanî, ai ahandî ŋgusüfoambe ni-nî-moatükunîyo aboedîyo asu moaruwaiyo türüfoefe hohoanîmo ra moaruwaimbo-arowandî. Ranîmboane asu se Kraisîmbo hohoanîmo moaruwaimbo-marowando.

13 Ranîmboane asu ni-nî sesî wandî wandafî ranahambo rareranî moaruwai hohoanîmo asemündu ana, ro ŋgirî sesî ra asükainda dagadîhi, wandî wandafî ai moaruwai hohoanîmo-ndümbuimbohünda.

9

Por amboanî Kraisîndî hoafi sowandümo homo-rundeimbi bidîfirî nahurai-ani

1 Ro nindou-yafe hohoanîmo süŋgufekoate-anahî moanî aboedî anîmboahî. Ro Kraisîndî hoafi sahamîndî ha-rîhandeimbi anîmboahî asu Sisas sihefi Adükari hoeimarîhinî. Ro Adükariîndî ratüpurî ratüpurîmayahî süŋguyo muŋguambo seana anîhondümbö-rîhindeimbi tüküme hindî.

2 Asu wambo nindou bidîfirî ai Godîndî hoafi semündü hurandeimbi-yupoanî masei. Ŋga se fifirîhimboaneî, wandî ratüpurî ranambo se anîhondümbö-rîhindeimbi tüküme hindî ranîna ro Adükariîndî hoafi sahamîndî ha-rîhandeimb-anahî ranahambo nafuimayo.

3 Nindou bidîfirî ai wandî hohoanîmo ra yîbaborîhinda rani hoafi ranane simborî hoafiyahandürî arîhandî.

4 Kraisîndî hoafi sahumîndefî hefî-rîhundeimbi ro yîhoefî ratüpurî ranîmbohünda sesî, sesî asu hoe simîndîmbo, ra ahînûmbîyo?

⁵ Asu Adükariñdi akihoandi-yomo, Pitayu bidingiri Kraisiñdi hoafi sowandümo homo-rundeimbi-yomo ai ramefundi nou anihondümbo-reandeimbi nimorehi-dibo hoafi semindi hoahoangombo ra ahinümbiyosi?

⁶ Awi Barnabas-dibo ro yangiri yihoehi fi farihfembo kaki semindi ratüpurü ratüpurüyoani, asu amurü Kraisiñdi hoafi sowandümo homo-rundeimbi ranai wanimboyosi?

⁷ Nindou mamü ai amimbofi anüngu ra ahandihoari sesi kokombo-mandüfuyosi? Nindou ai nübürü hifareandi ra ahandihoari sesi yimungu-remindükoate-mandüyosi? Asu nindou ai burmakau moanguiarandi ra ahandihoari burmakau titi boboe ra simindükoate-mandüyosi?

⁸ Roana nindou-yafe hohoanimo süngu yangiriyahipoani hoafayahü. Nga ahinümbi hohoanimo amboani yahurai hoafimayo.

⁹ Nga Mosesindi ahinümbi hohoanimo ranambe sürü papirandühi yahoya, “Burmakau ai wit hipiri fifirigendani se yowanü ahandi yafambe kikihemindüpoani, bidingiri wit dedimboe yaho hefembo,” meho. Asu God ai burmakaumbo yangiri hoafiyuwaisi?

¹⁰ Ranana yihoeimboyu hoafimayu. Anihond-ane, Bukambe hoafimayo ra sihefimbo rambirihinda yahohayamboyo. Nindou ngorü ai nübürü hifireandanüyo, asu ngorü ai yimungu-ramündanüyo, ranai sapo ahafandi ratüpurayafani ranimbohünda sesi ra bidingiri semindimbo hohoanimo-mbeyafandamboane.

¹¹ Ro sihei mbusümo Yifiafi Aboedindi-mayo hoari ra hifi kamarihundi, ranimbohünda se yihoeimbo fi farihfembo bidingiri sesi saimbo ra yowanümandüyosi?

¹² Sapo se nindou bidingirambo sihei-mayo napo semindimbo yini, asei ana, asu yihoeimbo amboani afindimbo yini, mbiseiamboane.

Ro sihei-mayo napo semindi ra nafi yangorosi, nga ambe masefi. Ro semindükoate-mayefi ra, sapo Kraisiñdi aboedi hoafi ra nafi gifepoani, sefi hoahumboyefi. Ranimboane ro tihirüfo afindi sahumindefi arihundi, nga ranimbo moanane asefi.

¹³ Se fifirihindai, nindou Godindi adükari worambe ratüpurüyomo arundi, ranai ranifihind-ane sesi sowandümo arundi. Nindou Godimbo ninihondi hifokoaru sihou-rundeimbi fondi raniwami ratüpurüyomo arundi, ranai sihefembo fondi raniwaminind-ane ninihondi bidingiri sowandümo arundi. Awi ra se moai fifirihindüyo?

¹⁴ Mamü ranisünguyo, Adükari ai yahuya, “Nindou aboedi hoafi wataporimbo-arundi ranai nindou wataporimbo-arundüri ahei-mayo bidingiri napo ahamundi fi fehefembo mbisahüpur-amboane,” mehu.

¹⁵ Nga ro moai rasüngurihundi. Asu hapondani amboani sihei-mayo napo semindimbo-yahipoani pasnda sürü paparihandi, nga wani. Ro napo semindükoate ranahambo hihifi-hihifayahü, asu ngiri ngorü nindou ai ro hihifi-hihifayahü nafi ra gündeandi. Ai rambarea-mbonana, ro yifayahü ra aboed-ane.

¹⁶ Ro Aboedi hoafi hoafindahühi ra ngiri wandi fimbo borindahühi roana aboedi hohoanimo süngurüheandeimb-anahi mbisahü, nga wani. Sapo Aboedi hoafi hoafimbo ranana wandi ratüpurü wambo ro ngiri hinüngüñdihendi. Ro aboedi hoafi hoafikoate-yahimbonana, ro ngiri aboedi nimboahi.

¹⁷ Ro wandi hohoanimo süngu ratüpurayahü ana, ranifihü takini ndahamindimboyahi. Nga Adükari ai wambo ranü ratüpurü ra masendiramboanahi ro ratüpurayahü.

¹⁸ Asu ro nini takini wandi ratupuri ranimbohünda mandahamindihaha? Ro takini semindimbo-mayahi aboedi hoafi hoafiya arihandi ranimbohündambo ranana moai nini-moatükuni sahamindihahi. Nimorehi nindowenihimbo moani hoafimbo ranahambo takini nahurai-ane.

Por ai munguambo nindou-yei moani ratupuriyu-randeimbimbofi manüngu

¹⁹ Ro nindou ngoründi moani ratupuriya-rhandeimb+yahipoanisi. Nga asu ro wandi hohoanimonambo Kraisindi nindou tüküfemböhünda nindou afindi safi semindimbo ahei moani ratupuriya-rhandeimb+ nahurai animboahi.

²⁰ Ranimboane ro Suda-dibo nimboambo ahei hohoanimo süngurihendi, Suda aheimbo aboedambo-fendürimbohünda. Ahinümbi hohoanimo ra moai wambo hifandirandiri, nga nindou-yei himboahü ahinümbi hohoanimo ra süngurihendühi nou-ayah+ ahinümbi hohoanimo süngurihendeimbi aheimbo aboedambo-fendürimbohünda.

²¹ Asu Suda-yafe ndifo ahinümbi hohoanimo süngufekoate-ayei, ranaheimbo ro-amboani ahinümbi hohoanimo süngufekoate-ayah+ aheimbo aboedambo-fendürimbohünda. Nga asu ro moai Godindi ahinümbi hohoanimo ana hiningirihendi. Wani, nga Kraisindi ahinümbi hohoanimo ana sünguri-heandühanahi.

²² Asu didiyei nginindi anihondümbofekoate-ayei, ranaheimbo semindindürimbohünda ro-amboani nginindi anihondümbofekoate nahurai-ayah+. Ro nindou bidifiri aboedambo-fendürimbohünda nafi kokombo munguambo nindou-yei hohoanimo süngurihe arihandi.

²³ Ro rani ratupuri ra rarihe marihandi, Sisasindi aboedi hoafi ra nginindi tükümbifeyowa sahehea. Rananimbo ro-amboani Adükari ai aboedi hoafindi aboedi moatükuni nindou ranaheimbo saimbo napire masihendi ra ndahamindi sahehea.

Sihiri napo semindimbo pipindefomboane

²⁴ Sapo se fifirihindi napo semindimbo pipi ranambe munguambo nindou pipiyeihanei, nga mam+ yanggir-animbo pipi ranahandi napo ra ndemündümbui. Nga ranimboane se-amboani napo semindimbo pipi ra tinjirifondei.

²⁵ Munguambo nindou pipi ranambe napo semindimboayei ana, ahei fimbo hohoanimo ra hiningirihahi hehi, napo semindimbo pipi ranambe tinjirifoyeihanei. Aiana awarihoei-randeimbi napo semindimbo tinjirifoyei arihündi, nga ro awarihofekoateyo-randeimbi napo semindimbo tinjirifoyefi arihündi.

²⁶ Ranimboane ro nindou napo semindimbo pipiyuhü amuri himbokoate ahu nahurai-ayah+. Asu nindou fifahi yanggoambe diboadore yanggora arandi nou raweheandi, nga moai mamikari yanggorihandi, nga wani.

²⁷ Nga ro hohoanimoayah+ süngufembo tinjirifoyahühi wandi fi yamundihe arihandi.

10

Ngiri sihiri Israer hohoanimomayei süngundihundi

¹ Wandafi mam+, sihefi amao mam+ ai Moses sünguhorani, nine-moatükuni aheimbo-so tüküme Feyondür+ ranahambo-animbo hoeindihirühi ndondihahi hohoanimo ra türiboadihindi. Aiana hamburi siriwara aboeda bamarihendi munguambo mburüngai mam+ ranihorehi nimboeimbo.

2 Mburɪŋgai-ambeyo asu sɪrɪwara-ambeyo ra ai Mosesɪndɪ sɪngurɪhɪndei-mbɪmboyahi hundɪrɪmayei.

3-4 Nindou munɟuambo ai God sesɪ masendɪ ra sahɪsi asu, God hoe masendɪ ra sɪmɪndei marɪhɪndɪ. Asu ai hoe ra masɪmɪndei Godɪndɪ nɪmoei aboedambeahɪndɪ asu nɪmoei ra ahei sɪngɪ maho. Nɪmoei ranana Kraisanɪ.

5 Nɟa asu God ai nindou afɪndɪ aheimbo hɪhɪfɪ-hɪhɪfɪkoate-yundɪrɪhɪ, asu ranɪmboyo nɪmɪ wohɪ furɪkoate-reandɪhɪ yɪfɪsafɪyehɪ, ahei yɪfɪnɪmoko ranai moanɪ mamɪkare kurɪmayo.

6-7 Ranɪ-moatɪkunɪ aheimbo tɪkɪmefeyondɪrɪ ranana sɪhɪrɪ hoeifembohɪnda nafuimboane. Nindou bɪdɪfɪrɪ ai moaruwai moatɪkunɪ ra sɪngumarɪhɪndɪ asu sɪsamɪ god ranahambo sɪngurɪhɪ marɪhɪndɪ, ranɪmboyo se-amboanɪ ranɪ-moatɪkunɪ ra yowanɪ ranɪ-sɪngufepoanɪ yaho haya yare nafui-mayo. Bukambe yare hoafɪyowohɪ yahoya, “Nindou ai sesesɪyo asu wain hoe sɪmɪndɪrambo nɪmareimbo, asu ai botɪyahi hɪhɪfɪ-hɪhɪfɪyehɪ nɪmorehɪ sɪsɪhɪmoyei marɪhɪndɪ,” meho.

8 Sɪhɪrɪ ana nɪmorehɪ sɪsɪhɪmo, nindowenɪhɪ bɪrabɪrɪ ho-hoanɪmoyopoanɪ, nindou bɪdɪfɪrɪ ramehɪndɪ nou. Ranɪyo mamɪ-sɪmboanɪ 23,000 nindou ai yɪfɪsafɪ kurɪmayei.

9 Ranɪmboane asu sɪhɪrɪ nɟɪrɪ Adɪkarɪ ahambo sɪsɪndɪndɪhurɪhɪ, randɪhurɪ hoeindɪhurɪ nindou bɪdɪfɪrɪ ai ahambo ramarɪhorɪ nou. Aiana ramarɪhorɪ ranɪmboyei aheimbo amoasɪrɪ ai tɪkɪrɪmarandɪra yɪfɪsafɪmayei.

10 Nindou bɪdɪfɪrɪ ramehɪndɪ nou, sɪhɪrɪ nɪnɪ-moatɪkunɪ tɪkɪfeyoanɪ hoafɪyo hoanɟopoanɪ. Nɟa ranɪmboyo nindou bɪdɪfɪrɪ ranai ramehɪnda sɪnambeahɪndɪ nendɪ nindou hɪfokoare-randeimbɪ ai aheimbo moaruwaimbo-mareandɪrɪ.

11 Ranɪ-moatɪkunɪ aheimbo tɪkɪmefeyondɪrɪ ra nindou bɪdɪfɪrambo nafuimbo nahuraiyo, nɟa ranɪmboyo asu ranɪ-moatɪkunɪ ranahambo sɪhefɪmbo ahɪnɪ hoafombohɪnda sɪrɪ papɪru masɪhoemo. Sɪhɪrɪ ana ndeara bɪdɪfɪranambo si tɪkɪfembo bɪdɪfɪrɪhanefɪ anɪmboefɪ nda.

12 Ranɪmboane asu nindou mamɪ ai hoafɪyuhɪya, “Roana nɟɪnɪndɪ nɪmboambo-anahɪ,” ehu ana, moanɪ ai hɪbadambo-anɪmbo nɪngɪ, nɟa asu ai pɪndɪmbui.

13 Nɪne refe hoeifembo moatɪkunɪ sɪheimbo sowahɪ tɪkɪmefeyondɪrɪ, ranana ranɪ-poanɪmbo moatɪkunɪyopoanɪ, nɟa wanɪ. Sɪheimbo sowahɪ tɪkefeyondɪrɪ ra bɪdɪfɪrambo amboanɪ tɪkɪfendɪrɪ arandɪ nahurai-ane. God ai hoafɪyu masɪhendɪ hohoanɪmo rasɪngɪwareandɪ ana, asu nɟɪrɪ nɪnɪ-moatɪkunɪ sɪheimbo refe hoeifembo tɪkefeyo ranai sɪhei nɟɪnɪndɪ ranahambo nɟasɪndeandɪ, nɟa God ai sɪheimbo nɟorɪ-sɪngunde fandɪheirɪmbui. God ai-anɪmbo sɪheimbo nɟɪnɪndamɪndɪ-ndɪranɪ, asu se nɟɪnɪndɪ nɪmboeimboyei nɪne-moatɪkunɪ sɪheimbo refe hoeifembo tɪkɪfe sɪmboanɪ. Rananɪmbo asu ai sɪheimbo aboedɪ nafɪ koandɪheira tɪkɪndahimboyei.

Sɪhɪrɪ nɟɪrɪ God asu moaruwai nendɪ yɪbobo sɪngundɪhundɪ

14 Wandafɪ mamɪ hondɪ, ranɪmbo-anɪmbo se moaruwai nendambo dɪdɪbafɪfe ranɪ fɪkɪmɪ hopoanɪ.

15 Se fɪfɪrɪhɪndeimbɪ nindou-aneisɪ, nɟa ro sɪheimbo hoafɪ nda hoafe-handɪrɪ, nɟa ro hoafayahɪ nda se sɪheihoarɪ tɪrɪboadɪhɪndɪ.

16 Adɪkarɪndɪ kap nda Godɪmbo dɪdɪbafɪyahu hɪhɪfɪrɪhurɪ mburɪhu sɪmɪndefɪ arɪhundɪ ra sɪhefɪmbo Kraisanɪ horɪnambo mamɪhɪreamunɪ

arandi. Sapo bret bidifiri hifitirihu arihundi ra Kraisi ndi fi ranifihimamihüreamuni arandi.

¹⁷ Sapo bret mamî engoro ranimbohündambo wamboane, asu nimorehi nindowenihi sîhiri afind-anehi, nga fi mamayefi. Sapo munquambo sîhiri bret mamî ranahandamboane sahusifi arihundi.

¹⁸ Se Israer nindou ranaheimbo hohoanimo-ndahündürî. Ranihündambo nindou ana ai Godimbo fondi wami sesi sîhefeimbîndambo sahusimbî, ranai ana sapo sesi Godimbo sîhefeimbî babidimboyei ai mamüh-yahi marihündî.

¹⁹ Se ngîri randîhi hohoanimondeihîya, Ro Por tikai godimbo sesi saimbo ra anihond-ane asahi mbisei. Roana moai tikai god ranahambo anihond-ane sahi.

²⁰ Wanî, nga ro rarîhe hoafayahî: Nîne-moatükunî Godimbo süngufekoate nindou ai sesi asîhehindî, ranana ai moaruwai nendî ranaheimbo hohoanimo-yahündürîhaneî aheimbo asîhehindî, nga Godimbo ana wanî. Ranimboanahî ro sîheimbo moaruwai nendî ranîbabidimbo mamîhüfembo yowanî asahandürî.

²¹ Se ngîri Adükari ndi kap ranambe ndimîndei asu moaruwai nendî-yafe kapambe ndimîndei ndihündî. Asu se ngîri Adükari ndi sesi dagüdi asu moaruwai nendî-yafe sesi ra dagüdi ndihündî.

²² Awî sîhiri randîhundani, Adükari ai sîhefimbo ngusüfoambe moaruwaimbo-mbîreamuni sefimboyefa? Asu sîhefi ngîni ndi ra ahandî ngîni ndimbo ngasündeamboyo?

Munquambo si aho ra Godimbo aboed-ani yahomboane

²³ Bidifiri seiya, “Munquambo moatükunî ra sîhiri randîhumboane,” aseî. Yinîsi, nga asu ngîri munquambo moatükunî sîhiri rawarîhu hefi ranai sîhefimbo fandîhemuni. Bidifiri seiya, “Munquambo moatükunî ra sîhiri randîhumboane,” aseî. Yinîsi, nga asu munquambo moatükunî sîhiri rawarîhundî ranai ngîri fandîhemuna ngîni ndi nîmboefi.

²⁴ Nindou mamî ai ngîri ahandî fimbo yangîri hîbadandi, nga wanî. Nindou munquambo ai ngorumbo fehefembo hohoanimondei.

²⁵ Munquambo maketambe nînihondi safî sahümündeimbi ranana dagüdi, nga ranahambo aboedîmbayo mbisei hehi afîndî hohoanimondeihî düdu-düdu ndei wakîndîhimboyei.

²⁶ Nga Bukambe yare hoafîyowohü yahoya, “Hîfi ndan-ane asu munquamoatükunî hîfi ranîfihî engoro, ranane munquambo ra Adükari ndi yangîri-ane,” meho.

²⁷ Asu nindou mamî Godimbo anihondümböfe-koateyuweimbi ai sîheimbo ho ahandî worambe sesimbo hoafînduanî, asu se hombo hohoanimoayeî ana, nîne sesi sîheimbo asahündürî ra se dagüdi. Nga asu se ranahambo afîndî hohoanimondeihü, düdu-düdu ndei wakîndîhimboyei.

²⁸ Nga asu nindou mamî ai hoafîyundürühîya, “Sesi ndanana moaruwai nendambo sîhefeimbîhünd-ane,” mbüsüwanî ana, se sesi ra dagüdimboyei, nindou ai yare hoafîmayu mbisei hehi asu ngusüfoambe moaruwai-ane yaho hohoanîmomböhünda.

²⁹ Ro sîhei ngusüfoambe moaruwai-ane yaho hohoanîmombo-yahîpoanî. Nga nindou ngorü ai ngusüfoambe ranahambo moaruwai-ane mbüsümbui ranîmbo hohoanîmoayahî.

Ro wandîhoari ana sesi ra dagadîmboyahî, nga asu nindou ngorü ai moaruwai-ane ehu ana, ngîri wandî ratüpuri ra gündeandi.

³⁰ Asu ro Godimbo hihifirihüni hehea sesi ra sahasihani, asu nimboe nindou ngorü ai ro hihifimarihüni ranahambo moaruwai-ane ehua?

³¹ Ranimboane asu se sesi ra dagüdi, hoe ndimindei, asu nime-moatükuni aho ra rawarhindü ra, munquambo Godimbo adükar-ani yahombohündambo-animbo randihindü.

³² Se ninimmoatükuni randihindühü Suda-anei, ahei ndifo-anei, asu Godindü nend-anei ranaheimbo hoeindihindühü moaruwai-ane mbiseimboyei.

³³ Ro-amboani munquambo nindou ai refemboaye rani hohoanimo-ane rarithe arihandü. Roana wandü fi ranahambo farihfembo yangiri hohoanimo-yopoani rarithe arihandü, nga wani. Roana munquambo nindou ranaheimbo God ai

11

aboedambo-mbireandüri hohoanimo ranane ratüpurüya arihandü. ¹ Se wandü hohoanimo ra süngundühi ngei, ro Kraisindü hohoanimo süngurithe arihandü nou.

Nimorehi ai mbiro gabudifembo hoaf-ane

² Ro sheimbo hihifi-hihifayahandüri, sapo se munquambo si aho ra wambo hohoanimo-yahündürühi, asu ro sheimbo yamundiharühü sheim warambe masahandüri, ra süngurihü hei marihündambo.

³ Nga ro sheimbo ndani-moatükuni ndanimboanahi ndondühi fifirindihindü asahi ra ndahurai-ane: Krai ai munquambo nindou-yei mbiro-ani, nindowenihü ai ahandü nimorehi ranahandü mbiro-ani, asu God ai Kraisindü mbiro-ani.

⁴ Ranimboane nindou düdi ai nindou himboahü mbiro gabude haya, Godimbo didibafüfi asu Godindü hoafi hoafayu-ane ra Kraisimbo moaruwaimbo-rirühü nou-ani.

⁵ Nga asu nimorehi mamü ai ahandü mbiro ra gabudifekoate didibafife arand-ane, asu Godindü hoafi hoafayo-ane ra ai ahandü anamindü ranahambo moaruwaimbo-rerihü nou-ane. Nimorehi ranai ana sapo amoanüngi-mbeyowa sei hehi, mbiro foarihesindeimbi moani anüngo nahurai-ane.

⁶ Nimorehi ranai ahandü mbiro ranahambo gabudifembo wanindowohü ana, ai mbirinañi ra bodifo kikirandühü tüpurimbiti-hendamboane. Nga asu nimorehi ranai ahandü mbiro ra kikiyo foarihfembo amoanüngindowohü ana, asu ai mbiro ra gabudimbireandamboane.

⁷ Nga asu nindowenihü aiana ahandü mbiro ra gabudeambui. Aiana sapo Godindü ndüreimbi asu nginindü nafuimbo sisami nahurai-ani. Nga asu nimorehi ahandü ra süngumbo nindowenihü ai ndüreimbi-ndümbui.

⁸ Nga moai nindowenihü ai nimorehindü hamindinambo tüküfiyu, nga nimorehiyo nindowenihü ranahandü hamindinambo tüküme feyo.

⁹ God ai moai nindowenihü ranahambo nafirüri nimorehi ranahambo fehefembohünda, nga wani. Nga nindowenihü ranahambo fehefembohündamboyo nimorehi ra nafimarandü.

¹⁰ Rani-mayowamboane sünambeahindü nendü ai hoefeyoani, nimorehi ranai Godindü ratüpurü ratüpurayo ra nafuimbohünda, ai ahandü mbiro ra gabudimbireandamboane.

¹¹ Nga Adükari-babidi animboefi ranana nimorehi ai moai aheipoanimbo niboadei rihündü. Asu nindowenihü ai moai ahamundüpoanimbo nüngomo rundü, nga wani.

¹² Nga God ai nimorehi ranahambo nindowenihi ranahandi finambo randi nafimaranda, nimorehi ranai tüküme feyo. Nga asu God ai haponda nindou ranahamumbo nimorehi-yei furambe nafirapurü arandi. Asu mungu-moatükunü ra Godüندی süngu-ane tüküfe arandi.

¹³ Siheihöari hoafi ndanahambo türüboadühi: Ranimboane asu nimorehi ai ahandi mbiro ra gabudüfekoate, nindou himboahü Godimbo didübafife hoafi ra aboedüyo?

¹⁴ Nindou sihefi hohöanümonambo yangir-ane siheimbo rahurai nafuiyo arandi. Nindowenihi ai mbiro nani hoandarümü ana, aboedi hamüdiyopöani.

¹⁵ Nga asu nimorehi ai mbiro nani hoandarümbayo ana, ranamboani aboedi himbombeyo-wamboane. Sapo rani-moatükunü ra God ai ahandi mbiro gabudüfembohünda masagado-ane.

¹⁶ Nga nindou mamü ai rani-moatükunü ranahambo hoafüdu hoanguhü ana, ai ranahambo ndore tumbüfoareand-amboane: Roanahi asu Godüندی nend-anei ro moai ngörü hohöanümo süngurühu rühundü.

Adükariüdi sesi sesimbo

¹⁷ Nga hapöana ro siheimbo bidüfirü moatükunü yamundüheandüri samboanahi, nga asu se nüne-moatükunü ratüpüriyei arühundü ranahambohünda ngirü ro siheimbo hihifü-hihifü-ndahandüri. Se Godüندی hoafi himborimbo fandühindühi, asu se moaruwai hohöanümo afüdi hohöanümoaye ra moai nindou farühendüri randi.

¹⁸ Siheimbo ndani hoafi nda boatei hoafünda samboanahi: Asu seana fandühindühi yikürübüyei wakirühi-ndühanei. Ro rani hoafi ra rarühe rahurai himborümayahi, nga asu ro hoafi ranahambo aküdu anühondümbomariheandi.

¹⁹ Nga awi anühondü yikürübüfe hohöanümo tükümbü feyo-wamboane, sapo düdi sihei mbüsümo anümböei ranai Godüندی hohöanümo sünguarühi ra ndorühi hoeimbiro-hindamboane.

²⁰ Ranimboanei asu se mamü fandühindühi, asu Adükariüdi sesi ra ndöfe mamü nümarimbo sesükoate-maye.

²¹ Rananei asu nindou mamü se sesi ra siheipoanümo sahümüdi hehimbo, nümai sahüsü arühundü. Ranane asu nindou bidüfirü ai moanü wemböpo nümareianü, asu bidüfirü ai afüdi hamüdi sahüsühi, hoe simüdeihü, hohöanümo mamükararandüri arandi.

²² Awi se sesi, sesi asu hoe simüdi rambo ra worükoate-wamboyei? Asu se Godüندی nendü ranaheimbo moananei seimboyei, wandafi mamü bidüfirü ranaheimbo sesi napökoate ai mamareia, amöanüngambo-arühindüri. Ro siheimbo nüngundühe hoafümandahandüri-a? Awi ro siheimbo hihifü-hihifü-mandandüriyo? Wanü yangir-ane.

²³⁻²⁴ Yamundüfe hohöanümo nda Adükariüdi-mayo sahamüdi heheamboanahi, asu siheimbo masahandüri: Rani nümbököani Sudas ai Adükari Sisasimbo hürütümü nindou-yomöndü warühümariramboyu asu ai bret mamü ra semüdü haya, Godimbo hihifürü mbura, hifütre haya, hoafüyühü yahuya, "Bret nda wandü fisaf-ane, sihamumbo farühefepürü-mbohünda. Ndanü-moatükunü nda se randu ndundü, wambo hohöanümomböhünda," mehu.

²⁵ Raniyu asu sesi ra sowasümü mburu, mare yare yahurai kap amboani semüdü haya, hoafüyühü yahuya, "Kap ndanana Godüندی simborü hoafi femüdi sihefe moatükun-ane, asu wandü horünambo nginüdi tüküdüfemboe. Ndanü-moatükunü nda se nüni-simboani-yomö asimüdi mo ra se randu ndundü wambo hohöanümo-yöndürimbohünda," mehu.

²⁶ Munɔuambo si ra se bret nda sahüsi asu kap ndanambe simɔndi arɔhündi ana, Adükari ai yifimayu ranahambo weindahi hoafiyei rɔhündühanei. Rani-moatükuni ra se randihi ngeiani, asu Adükari ai hihirifi mbikusuwamboane

Nindou ai Adükariɔndi sesi moaruwaimbo-areandi ana, ai hüti-ani

²⁷ Raniɔmboane nindou düdi ai ndofe hohoanimo-koateyuhü, ai bret ra sesü, asu kap ranambe hoe sümündü arandi ana, Adükariɔndi fi asu hori ra moaruwaimbo-reandühani, asu nindou ranai ahandi fi hüti-anandi.

²⁸ Nindou ai moani ahandi fi ranahambo hohoanimondu hoeindeandühi animbo, ai bret ra dedü asu kap ranambe hoe ndümündü ndandi.

²⁹ Rani-moatükuni ra rahurai-ane: Nindou düdi ai Adükariɔndi fi ranahambo ndofe hohoanimo türüfoefekoateyu haya, moani sesi ra sesü, kap ranambo hoe simündi arandi ana, ai ahandi fi ra ahandihoari hüti-anandi.

³⁰ Sapo raniɔmboanei nindou afiɔndi se angünimboyeihü, hamɔndi kemɔndikoate-yeihü, asu bidifiri ai yifimayei.

³¹ Asu sihiri sihefihuari sihefi fi ranahambo türüfoarhundühi, bret sahusifi, asu hoe asimɔndefi ana, Godiɔndi himboahü ngiri hütindefi.

³² Nga asu Adükari ai sihefi hohoanimo ranahambo türüfoare-amunühi, aboedikoate-mayowambo sihefi hohoanimo ngorü-süngure arandi. Ai sihefimbo rawareamun-animbo, asu sihiri ngiri hifi ndanihündambo nindou rawehindi nou, ai-babidi awariɔndihehündi.

³³ Wandafi mamü, rani-mayoamboane, asu se sesimbohünda fandihündühi ana, awi se sesimbo mbiseimbo ra bidifirambo hibadihündüri hehimbo animbo, mamü dagüdi.

³⁴ Nindou düdi ai wembombonduhi ana, ai ahandi worambe animbo mbisesuwamboane. Raniɔmbo asu se mamü fandihündühi amboani, asu ngiri Godiɔndi papi-hoafi ranambe ngei. Bidifiri hoafi awi engrosi, nga asükainda tükündaheandüh-animbo ranamboani didiboado-ndiheamboyahi.

12

Yifiafi Aboediɔndi-mayo rani-poani rani-poani ratüpurü moatükuni

¹ Wandafi mamü, rani-poani rani-poani ratüpurü Yifiafi Aboedi sai-arandi ranahambo se ndorihü fifirimbirihinda samboanahi.

² Horombo se Godiɔndi hoafi süngufekoate nimboeiambe, rani-simboani ana munɔuambo si maho ra sisami god hoafikoate, yifi nahurai menɔoro, rani sowanamboyo ai siheimbo hürühümündi-hündüri hei marihünda, asu rani-süngu hei marihündi ra se fifirihimboanei.

³ Raniɔmboanahi asu se ndani-moatükuni ranahambo fifirɔndihindi asahi, ra ndahurai-ane. Asu Yifiafi Aboedi ranai nindou ngoründi fiambe amaro-ana, nindou ranai ngiri hoafiɔndühüya, “Sisas ai moaruwaimbo-mbifiyu-wamboane,” mbüsu. Nga asu nindou mamü ai hoafiyuhüya, “Sisas ai Adükari-ani,” ehu ana, asu ai Yifiafi Aboediɔndi süngu yangir-ane hoafiyu arandi.

⁴ Yifiafi Aboediɔndi ratüpurü ra afiɔnd-ane engrosi, nga asu awi Yifiafi ranana mamü rani yangir-ane sagadüri arandi.

⁵ Adükariɔndi ratüpurü ra rani-poani rani-poani ratüpur-anesi, nga asu Adükari mamü ranahamboane ratüpurüyei arihündi.

⁶ Rani-poani rani-poani ratüpurü nginɔnd-ane, nga God mamü ranai-ani nindou munɔoro ranaheimbo nginɔndi ra sagadüri arandi.

⁷ Yifiafi Aboedi ranane ahandi-mayo nginɔndi ra nindou mamamü ranaheimbo tüküfe arandi nindou munɔoro farifehe-ndürimbohünda.

⁸ Nindou ngorumbo Yifiafi Aboedi ranai nginindi sagadowohane ndofe hohoanimo wataporimbo-yondurimbohunda. Nga asu nindou ngorumbo mare Yifiafi mamí ranai nginindi sagadowohane ndofe fifirife ranahambo wataporimbo-yondurimbohunda.

⁹ Yifiafi mamí ranane nindou ngorumbo anihondumbofe hohoanimo ra sagado arandi. Asu mare Yifiyafi mamí ranane ai nindou ngorumbo nindou angünumbo-yeimbimbo didiboado-fenduri-rambo nginindi ra sagado arandi.

¹⁰ Asu nindou ngorumbo hepünifeimbi moatükuni refembo nginindi ra sagado arandi. Asu nindou ngorumbo Godindi hoafi hoafiyo rambo nginindi ra sagado arandi. Asu ngorumbo ai Yifiafi Aboeendi-mayoyo asu moaruwai nendiyei-mayoyo ratüpurí ra türüfoefembohunda nginindi ra sagado arandi. Nindou ngorumbo rani-poanimbo hoafi hoafimbo nginindi ra sagado arandi. Asu ngorumbo rani-poanimbo hoafi hihirifoeffe hoafi nginindi ra sagado arandi.

¹¹ Yifiafi Aboedi mamí ranane ai rani-poanimbo rani-poanimbo nginindi ranahambo yare arandi asu ai-ane moani ahandi hohoanimonambo yangiri nindou mamami ranaheimbo nginindi yiboborearü arandi.

Munquambo sibirí fi mamí ranahandambo bidifir-ane fi

¹² Fi ra mam-anesi, nga asu ngorü-poani ngorü-poani moatükuni ra ranihí papireamboane. Ahandi rani-poani rani-poanimbo moatükuni afind-anesi, nga fi mamí ranihí türemarand-ane. Kraisi rahurai-ani.

¹³ Mamí rani-süngumboane munquambo sibirí, Suda, Suda-yafe ndifo, moani ratüpuríyeyi-ríhündeimbi, asu moani nimboeimbi nindou, sibirí fi mamí rani nambo hundurimayefi. Asu munquambo shefimbo God ai Yifiafi mamí ra masemuni.

¹⁴ Fi ranana moani mamí moatükuninambo yangiriyopoani pare haya aningo. Aiana afindi rani-poani rani-poani moatükuni ra papire mburamboane fi ra mamí nahurai aningo.

¹⁵ Asu tinarí ai hoafindowohüya, “Roana watinari-yahipoani, raniamboane asu ro fi ranahandi-yahipoani,” mbisimboesi, nga sapo aiana fi mamí ranahandamboane.

¹⁶ Asu himboambe ai hoafindowohüya, “Roana himboari-yahipoani, raniamboane roana fi mamí ranahandi-yahipoani,” mbisimboesi, nga sapo aiana fi mamí ranahandamboane.

¹⁷ Asu fi munqu ranai himboari rani yangirayo ana, asu nungunde himborimanda? Asu fi munqu ranai himboambe rani yangirayo ana, nungunde fisinarü kamadada?

¹⁸ Fi mamí ranana ai yahuraiyopoani, nga God ai moani ahandi hohoanimonambo rani-poani rani-poani moatükuni ra fi mamí ranihí papimareand-ane.

¹⁹ Nga asu fi mamí ranahandambo moani mamí rani yangirayo ana, asu fi ranai nahü maningo?

²⁰ Fi ranai moani yare ningowan-ane, asu fi mamí ranihí rani-poani rani-poani moatükuni ranai papire haya aningo.

²¹ Raniamboane asu ngiri himboari ai watinarimbo hoafindowohüya, “Ro ngiri sishambo ndahamindihanini,” mbiso, nga wani. Asu ngiri mbiro ai tinariimbo hoafindowohüya, “Roana ngiri sishambo ndahamindihanini,” mbiso, nga wani.

²² Nga awi sihiriri nahaninyo sihefi fi ranahambo ranana nginindeimbi-yopoani asefi, rani-moatükuni ranai fi ranihifi paiarikoate-ayo ana, asu ngiriri fi ranai aboedi ndonde ningo, nga wani.

²³ Asu fi ranahandambo bidifiri moatükunimbo sihiriri aboedi moatükuni-yopoani asefi, ranahamboanefi sihiriri aboedi yihuruhi arihundi. Nga asu fi ranahandambo bidifiri amoanngimbü moatükuni ranahamboane aboedi didiboado-arihundi.

²⁴ Fi bidifiri aboedi ra moani hiningirihu arihundi. Nga God aiyu ahandihoari munquambo rani-poani rani-poani fi bidifiri ra fi mamiranihifi mamambere hiningimareandi. Raniyu asu fi bidifiri ranahambo moanane asefi ranahambo ai ndorihoeimbi hiningire marandi.

²⁵ Fi mamirani ngörü-poani ngörü-poanimbeyo yahuhayambo yare hiningireambo-yupoani, nga fi mamirani bidifiri, mamirani bidifiri ranai mamirani hohoanimo süngu simbori farihafirü-mbeyeia yahuhayamboyu yare hiningimareandi.

²⁶ Ranimboane fi ra ngörü mamirani bidifiri asubusimboayo ra, asu fi mamirani munqu ranai-amboani asubusyowohane. Asu fi ra mamirani bidifiri aboed-ane asefi ana, asu munquambo fi ranai-amboani aboedi hihifihifiyowohane.

²⁷ Ranimboane munquambo nindou se Kraisindi fi-anei animboei. Asu munquambo se ahandi fi bidifiri nou-ayei.

²⁸ God ai bidifirambo Kraisindi nendi-mayei ranaheimbo rahurai yare hiningimarearu. Weangurühididi ranai Kraisindi hoafi sowandümo homorundeimbi, ranikiminindi ranai Godindi hoafi hoafiyei-rihundeimbi, asu ranikimi ra yamundu-rundeimbi, asu hepünifeimbi moatükuni rarihirihundeimbi, asu nindou angünümbi aboedirihi-rihundeimbi, asu nindou farihehi-rihundeimbi, asu munquambo ratüpurahi aho ra hifandirühirihundeimbi, asu ngörü-poanimbo hoafi hoafiyoramboanei ranaheimbo hiningimareandiri.

²⁹ Awi nindou munquambo Kraisindi hoafi sahümündi hei-rihundeimbi yangiriyei animboeia? Awi munquambo Godindi hoafi hoafiyei-rihundeimbi nindou yangiriyei animboeia? Awi munquambo yamundihirihundeimbi nindou yangiriyei animboeia? Awi munquambo hepünifeimbi moatükuni ratüpuriyei rihundeimbi yangiriyei animboeia?

³⁰ Asu munquambo nindou ai angünümboyeimbimbo aboedi-fendürimbo nginindeimbi yangiriyeia? Munquambo nindou ai ngörü-poanimbo hoafi ra hoafiyei-rihundeimbü yangiriyeia? Asu munquambo nindou ai hoafi ra hihirifoadihi hoafiyei-rihundeimbü yangiriyeia? E! rani-moatükuni ra ai wani.

³¹ Se moani aboedi hamindi moatükuni rani yangiri semindimbo ngüsüfo pandihindi.

Sihiriri nindou amurambo ngüsüfo pandihumboane

Nga ro siheimbo nahaninyo aboedi hamindi nafahi aho ranahambo nafuin-dahandiri samboanahi.

13

¹ Asu ro nindou ranaheimbo nindou-yei hoaf-ane, asu sünambeahindi nendi-yomondi hoafi ranane ra hoafiyahandirühi, asu ro nindou ranaheimbo ngüsüfo pefekoate-ayahana ana, asu ro nümüsi fandiyoi, moani hoafayo hoango nahurai-ndamboyahi.

² Asu ro Godɪndɪ hoafi hoafɪndahandürühi, Godɪndɪ hohoanɪmo dɪbo engoro ra munɔuambo fɪfɪrarɪheand-ane, asu munɔuambo fɪfɪrɪfe ra fɪfɪrarɪheand-ane, asu ŋgɪnɪndɪ hamɪndɪ anɪhondümborɪheandühi asu nɪmoei-wafu nɪmaroanɪ hoafɪyahanɪ gorügoanɪnɪ aho-ane, asu ro nindou ranaheimbo ŋgusüfo pefekoate-ayahɪ ana, asu ro moan-anahɪ.

³ Ro wandɪ napo munɔuambo masɪheheandɪ ra napokoate-yeimbɪ nindou fehefendürɪmbo yimbondɪhe, asu wandɪ fi ra hɪnɪŋgɪ-ndɪheandanɪ nindou ai wambo haiambe mandundɪranɪ hai tɪkɪrɪnda-ndɪrɪmboesɪ, ŋga asu ro ŋgorü nindoumbo ŋgusüfo pefekoate-ayahɪ ana, ra ŋgɪrɪ wambo aboedɪ fandɪhendɪrɪ.

⁴ Ŋgorümbo ŋgusüfo pare-randeimbɪ ai warɪ hoafeandüh-reandühi farɪhendürɪ arandɪ. Asu ai moai nindou ŋgorümbo ŋgusüfoambe moaruwai hohoanɪmoyu randɪ, asu ahandɪ fimbo moai borɪyu randɪ, asu moai ahandɪ fimbo hɪhɪfɪ-hɪhɪfɪyu randɪ.

⁵ Ai moai afɪndɪ-afɪndɪyurandɪ. Asu ai moai ahandɪ moatükunɪmbo yangɪrɪ hohoanɪmo pare randɪ, asu moai nɪmehünou ŋgɪnɪndɪyu randɪ. Asu ai moai nindou ahambo moaruwaimbo-marɪhorɪ ranahambo hohoanɪmoyu randɪ.

⁶ Asu ŋgorümbo ŋgusüfo pare-randeimbɪ aiana nɪne-moatükunɪ moaruwai-ayo ranahambo moai hɪhɪfɪ-hɪhɪfɪyu randɪ, ŋga aiana anɪhondü hohoanɪmo ranahamboane hɪhɪfɪ-hɪhɪfɪyu arandɪ.

⁷ Ai ana munɔuambo tɪŋrɪfo aho ra moanane yahu arandɪ, asu munɔuambo si aho ra Godɪmbo anɪhondümborɪrɪ randühani. Munɔuambo si aho ra God ai fandɪhendɪrɪmbui yahuhaya, hɪfandandühɪ asu munɔuambo tɪŋrɪfo ra tüküfeyoanɪ, ai ŋgɪnɪndɪ nüŋgumboani.

⁸ Ŋgorümbo ŋgusüfo pefe hohoanɪmo ra ai ŋgɪrɪ awarɪndɪhoayo. Ŋga Godɪndɪ hoafi hoafombo hohoanɪmo ranana kɪkɪndamɪndɪmboe. Ranɪpoanɪmbo hoafɪna hoafi hohoanɪmo ranana moendɪndɪmboe. Fɪfɪrɪfe hohoanɪmo ranana awarɪndɪhoemboe.

⁹ Munɔu-moatükunɪ aho ra moanɪ bɪdɪfɪrɪ-bɪdɪfɪrɪ yangɪr-ane fɪfɪrɪhumboayefɪ. Godɪndɪ hoafi hoafɪmbo ranamboanɪ awi moanɪ bɪdɪfɪrɪ yangɪr-ane hefɪ hoafɪyefɪ arɪhundɪ.

¹⁰ Ŋga süŋgunambo nɪne-moatükunɪ aboedɪ hamɪndɪ-mayo ranai tükündɪfeihɪ anɪmbo, asu nɪne-moatükunɪ moanɪ bɪdɪfɪrɪ-bɪdɪfɪrɪ yangɪrɪ hohoanɪmomayefɪ ranai awarɪndɪhoemboe.

¹¹ Horombo ro nɪmorɪ-yahambe ranɪ-sɪmboanɪ wandɪ hoafi, hohoanɪmo, fɪfɪrɪfe ranɪ-moatükunɪ ra nɪmorɪ nou rasüŋgumarɪheandɪ. Ŋga hapondanɪ ana ro adükari-yahühi nɪmoakɪdɪbou-yei hohoanɪmo ra hɪnɪŋgɪrɪheamboanahɪ.

¹² Haponda munɔuambo moatükunɪ awi moai sɪhɪrɪ ndorɪhu fɪfɪrɪhundɪ, ŋga hoehɪmboambe nahurai-ane hoeirɪhu arɪhundɪ. Ŋga süŋgunambo anɪmbo sɪhɪrɪ Godɪmbo ndondɪhurɪ ahandɪ ŋgusümboari ra hoeindɪhumboyefɪ. Hapondanɪ ana moanɪ bɪdɪfɪrɪ yangɪr-ane fɪfɪrarɪheandɪ. Ŋga süŋgunambo-anɪmbo ro ahambo ndondɪhinɪ fɪfɪrɪndɪhinɪmboyahɪ, ai wambo haponda ndore fɪfɪrɪreandɪrɪ nou.

¹³ Ŋga haponda ŋgɪmɪ moatükunɪ nda, Godɪmbo anɪhondümbofe hohoanɪmo, Godɪmbo anɪhondümbofehü hɪmboyondombo hohoanɪmo, asu nindou ŋgorümbo ŋgusüfo pefe hohoanɪmo ra moanɪ koadürümbo-koadürümbo yagodɪmboe. Ŋga ŋgɪmɪ hohoanɪmo ranahandambo, ŋgorümbo ŋgusüfo pefemboane ai adükari hamɪndayo.

14

Godindî hoafî hoafimbo hohoanimo pandihumboane

¹ Muṅguambo si aho ra nindou bodimondambo ṅgusüfo pefembo hohoanimooyo homboane. Asu se Yifiafi Aboedindî-mayo ṅḡinindî rani semindimbo hohoanimondei ṅgei. Nga Godindî hoafî hoafiyorambo ṅḡinindî ranimbo se moanî ṅgusüfo pandihindî.

² Nindou düdi ai rani-poanimbo hoafinambo hoafayu ana, nindou ranaheimbo hoafiyundürühi-yupoanî, nga ai Godimbo yangîr-ani hoafayu. Sapo hoafî ra nindou ranai ṅḡirî fifirîndîhîndî, nga ranana Yifiafi Aboedî-mayo ranahandî ṅḡinindînambo Godimbo yangîr-ani dîbo hoafî hoafiyundo arandî.

³ Nga asu nindou düdi ai Godindî hoafî hoafayu ana, asu ai nindou ranaheimbo anîhondümböfe ra ṅḡinemîndîndürühi farîhendürühi, asu ṅgusüfoambe aboedî dîdîboado-rearühane.

⁴ Nindou düdi rani-poanimbo hoafinambo hoafayu ana, ai ahandî fi ṅḡinemîndîmbo yangîr-ani hoafayu. Nga asu nindou düdi ai Godindî hoafî ra hoafayu ana, asu hoafî ranai Kraisindî nendî ranaheimbo ṅḡinîndamündürîmboe.

⁵ Ro siheimbo muṅguambo rani-poanimbo hoafinambo hoafindei sahehea hohoanimoayahîsî, nga awi ro siheimbo Godindî hoafî hoafiyoramboanahî hohoanimoayahî habodîhi. Nindou düdi ai rani-poanimbo hoafinambo hoafinduanî asu nindou ṅgorü ai hoafî ranahambo hîhîriföefe hoafiyöanî anîmbo, asu Kraisindî nendî muṅguambo ranaheimbo hoafî ra fandîhendürîmboe. Nga nindou düdi ai Godindî hoafî weindahî hoafayu ranana rani-poanimbo hoafinambo hoafimbo ṅgasündeamboane.

⁶ Wandafî mamî, awi ro siheimbo sowahî tükündaheandühi rani-poanambo hoafinambo hoafindahandüranî ra ro ṅḡirî siheimbo fandîheandürî. Nga ro siheimbo God ai wambo bidîfirî moatükunî weindahî-mareandîrî hoafî, fifirîfembo moatükunî hoafî, Godindî hoafî hoafiyorambo hoafî asu yamundîfembo hoafî ra ndahandüran-anîmbo, siheimbo fandîhehe-andürîmboyahî.

⁷ Hoahoṅgo rakoate-randeimbî moatükunî, nümüsü, fufuṅjî, mbonîfaifai ranamboanî moanî mamî rahurai-ane. Rani-moatükunî muṅguambo ranai mamîkarî hoafîndoanî ra nüngundîhi nindou ai hîmborîmandei hoafî ahandî rana?

⁸ Nindou ai yifiarîmbo yînafoaiyu-randeimbî ai ndöfe yînafoaikoate-ayu ra, asu nindou dîdai yifiarîmbo napo ra dîdîboadomandea?

⁹ Moanî mare yahurai-ane, asu se rani-poanimbo hoafinambo hoafayei ra asu nindou amurî ai nüngundîhi sihei hoafî fifirî-mandîhînda? Ranana se moanîpo hoafîndamboyafî, nga sihafî hoafî ranai moanî werî-yafui nou nîmoamo ṅgomboe!

¹⁰ Yînî, muṅguambo hîfî ndanîhü rani-poanî rani-poanî hoafî afînd-ane engoro. Nga asu moai mamamî hoafî ranai ranahandambo nîmîndî fifirîfekoate yangoro, nga wanî.

¹¹ Nga asu ro hoafî wataporayu ranahandî nîmîndî ra fifirîfekoate-ayahî ana, nindou hoafayu ranai wandî nindou amurînduanî asu ro-amboa ahandî nindou amurîndamboyahî. Se rani-poanimbo hoafinambo wataporîndeianî siheimbo yahurai tükündîfemboe.

¹² Nga se-amboa Yifiafi Aboedindî-mayo ṅḡinindî ra semindîmbo hohoanimoeyei arîhündî ranimboane asu se Kraisindî nendî fehefembo ṅḡinîndî ra semindîmbohünda tîṅrîfondei ṅgei.

13 Ran+imboane nindou düdi ai rani-poan+imbo hoaf+nambo hoaf+yu-randeimbi ana, ai hoafayu ranahambo Kraisi+ndi nendi ranaheimbo hih+i+foefe hoafombohünda ngin+ndi ranahambo God+imbo did+ibaf+mb+fiyuwamboane.

14 Asu ro rani-poan+imbo hoaf+nambo did+ibafeheandi ana, wandi yifiafi ranai-ane did+ibafefeyo, nga asu wandi hohoan+imo ranai ana moani moaruwai titan+imbo-reamboane.

15 Asu randifeyoani ra ro nüngumandihea? Ro wandi yifiafi ranambo did+ibaf+inda-heamboyah+i, nga asu ro wandi hohoan+imo ranambo amboani did+ibaf+inda-heamboyah+i. Ro wandi yifiafi ranambo heründa-mboyah+i, nga asu ro wandi hohoan+imo ranambo amboani heründamboyah+i.

16 God+imbo se sihafi yifiafi ranambo yang+ri hih+ifar+i ana, asu moan+ndi nindou-mayei ranai fandifeambe ng+i hoaf+indeih+i, "An+hond-ane," mbisei se hih+fi+yafambe. Sapo se hoafayafi ranahambo ana nindou ranai moai fif+i+hindi.

17 God+imbo hih+fi+imbo did+ibaf+ife sihafi ra aboedi saf-anes+i, nga ng+i nindou ngorü ranahambo ngin+inda-m+indündüri.

18 Ro af+ind+imboanahi rani-poan+imbo hoaf+nambo God+imbo hoafiya ar+handi ra siheimbo ngasünd+ihea-ndür+imboanahi asu ran+imboanahi ro God+imbo hih+far+hüni.

19 Nga Kraisi+ndi nendi fandifeambe roana, moani nindou ai fif+i+hindeimbi hondahüfeimbi (5) hoafi yang+ri yamund+fe-ndür+imbo hohoan+moayah+i. Nga asu hoafi moani af+ndi ham+ndi rani-poan+imbo hoaf+nambo watapor+imboyo ho ana, aboedi ham+ndi+yopoani.

20 Wandafi mam+i, se ni+moak+i+ibou hohoan+imoayei nou hohoan+imondeimboyei. Moaruwai hohoan+imo aho ranan+imbo se ni+moak+i+ibou nou hohoan+imondeih+i ni+mboei, nga asu sihei hohoan+imo ranana nindou boag+i nahurai-an+imbo se ni+mboei.

21 Ah+nümb+i hohoan+imo sürü pap+i+randühi yahoya, "Rani-poan+imbo hoafi hoafümb+i nindound+i yafambe süngu-ane, asu nindou amur+iyei yafambe süngu-ane, ranan+imbo nindou ndanaheimbo ro hoaf+ndahandür+i-mboyah+i, nga asu ai ng+i wambo hi+mbor+i+ndei," mehu Adükari ai.

22 Nga ranane asu rani-poan+imbo hoafi hoaf+imbo ngin+ndi ranai nindou God+imbo an+hondü+mbofe-koate-mayei ranaheimbo nafuimbo moatükun-ane, nga asu an+hondü+imbo-r+i+horeimbi ranaheimbo ana wani. Nga asu God+ndi hoafi hoaf+imbo ngin+ndi ahei mbusümo ranai an+hondü+imbo-r+i+horeimbi aheimbo nafuimbo moatükun-ane, nga God+imbo an+hondü+mbofe-koate-mayei ranaheimbo ana wani.

23 Ran+imboane asu Kraisi+ndi nendi ranai mamühi fand+i+hindani se rani-poan+imbo hoaf+nambo hoafayei ana, asu fif+i+fekoate-yeimbi asu an+hondü+mbofe-koate yeimbi ranai tükündahi siheimbo hoeind+i+hindür+ihi, ai ana hih+i+ndi-hih+i+ndi+yeihanei mbiseimboyei.

24 Nga mun+guambo God+ndi hoafi rani yang+ri hoaf+indeian-an+imbo, asu an+hondü+mbofekoate-yumbü asu fif+i+fekoate-yumbü ai tükünd+i+fi+hündambo amboani asu ai hoafi ra hi+mbor+i+ndu haya moaruwai hohoan+imomayu ran+imbohünda ngusüfoambe af+ndi hohoan+imond+imbui.

25 Ranan+imbo asu ahandi hohoan+imo d+ibo mengoro ra wein-dah+i+ndeandühi, asu ai yiri yimbu pus+i+nde ni+mandü+imbo God+imbo hohoan+imonduwohü hoaf+ndüh+imboya, "Awi an+hond-ane, nga God ai se-bab+i+di sihei mbusümo anüngu!" mbüsümbui.

Godimbo ratüpurî hohoanimo ra aboedî mbîhowamboane

26 Wandafî mamî, asu se nüngundîhi ramandîhinda? Muṅguambo se fandîfeambe, nindou ṅgorü ai herü hohoanîmonduhane, ṅgorü ai yamundîferambo hohoanîmo hohoanîmonduhane, ṅgorü ai God ai nîñ-moatükunîmboyo hoafîmbohünda nafuimayundoane, ṅgorü ai ranî-poanîmbo hoafînambo hoafîmboane, asu awi asükai sapo ai hoafîyumbî hîhîrîfe hoaf-ane, muṅgu ranî-moatükunî ra hoafîmbeyei-amboane. Muṅgu-moatükunî ra Kraisîndî nendî ranaheimbo ṅṅinîmbîramîndüramboane.

27 Nga asu nindou bîdîfirî ai ranî-poanîmbo hoafînambo hoafîmbo hohoanîmondeihî ana, moanî nindou yimbundafandanî asu ṅṅmîndîmondanî yangîr-anîmbo rambîrundamboane. Nga asu moanî ṅgorü ai hoafîndu kîkîndamünduanî, ṅgorü ai hoafîyu-mbîrandamboane. Rananîmbo asu nindou ṅgorü ai nîne hoafî ṅgorü ai hoafîmayu ranahambo hîhîrîfoare hoafîmbiyu wamboane.

28 Nga asu nindou ṅgorü ai ranî-poanîmbo hoafînambo hoafînduanî ranahambo hîhîrîfe hoafîmbo nindou ranîhü nîṅgokoate-nduanî ana, asu nindou ranai ranî hoafînambo hoafîndümbui, nga moanî ai sîsîkoate nîmandümbö-anîmbo ahandî fimboane asu Godîmboane ranî yangîrî hoafîmbiyu-wamboane.

29 Yimbu ṅṅmî nindou saf-anîmbo Godîndî hoafî hoafîmbo-mayo ra hoafîmbeyo-mondamboane. Nga asu amurî bîdîfirî ai moanî nîmarîmombo nîne hoafî ai hoafayomo ranahambo tümbîrundamboane.

30 Nga asu nindou mamî wataporambe amaru ahambo God ai nafuiduanî, asu nindou nüṅgumbo hoafayü ranai ahandî hoafî ra awi kîkîmbîramündu-amboane.

31 Ranî-süṅgumbo-anîmbo nindou muṅguambo mamamî Godîndî hoafî hoafîndîmondanî, asu nindou muṅgu amarei ranai hoafî ranahambo fîfirîhindühi ṅṅnîndî mbîñimboei-amboane.

32 Godîndî hoafî hoafîmbo ṅṅnîndî sowandümondeimbî nindou ana ai moanî ranahandî ṅṅnîndî ra hîfandî-mbîrundamboane.

33-34 Sapo God ai sîhefîmbo moai mamîkarîyo wakîferambo yifirîyu, nga moanî aboedî ndorîhefe nîṅgomboane yifirayu.

Kraisîndî nendî muṅgu ai fandîfeambe ana, awi nîmorehî ai wataporîndeimboyei, nga moanî sîsîkoate nîmandei. Kraissîndî nendî muṅguambo yahurai-ane rarîhi arîhündî. Nîmorehî aiana ṅṅrî hoafîndei sapo Mosesîndî ahîñümbî hoafî hoafîmayo süṅgu ai moanî nindowenihî-yomondî hoarehî nîmboei.

35 Nîmorehî ai ranî-moatükunî ranahambo fîfirîfehü türüfoefembo mbîseimbo ana, ai ahei nindowenihî ranahamumbo worambe düdumbeyahi-puramboane. Nîmorehî ai Kraissîndî nendî fandîfeambe botîfe hoafî ana, amoanîṅgeimb-ane.

36 Awi Godîndî-mayo hoafî ra sîheimbo sowahîndî botîfe homboyo? Awi asu hoafî ra sîheimbo yangîrî tüküfemboyo?

37 Nga asu nindou mamî ai rande hohoanîmondühüya, “Ro Godîndî hoafî hoafîya-rîhandeimb-anahî,” ehuyo, asu “Yifiafî Aboedîndî fîfirîfe masahamîndîhî,” ehü ana, refeana ai fîfirîmbîreand-amboane, nga Adükarî ai randîhîndî mehu hoaf-ane nda ro sîheimbo sürü paparîhandî.

38 Nga asu nindou ranî hoafî ranahambo hîmborîkoate-ayu ana, asu se ṅṅrî ahambo hîmborîndei.

³⁹ Ranimboane wandafi mamî, Godîndî hoafi hoafimbo hohoanimo ranahambo yangîri ngusüfo pandîhi ngei, nga asu se rani-poanimbo hoafina hoafimbo yowanî mbiseimboyei.

⁴⁰ Kraisîndî nendî fandifeambe munngu-moatükunî aho ra wudîpoapondîhi ndondîhi randîhindî.

15

Krais ai yîfiyu hayamboyu asükaiyu botîmefiyu

¹ Wandafi mamî, haponda ro sîheimbo aboedî hoafi masahandürî ra asükainda hohoanimo botîndîhendürî samboanahî. Aboedî hoafi ra se sahümündi hehimboyei asu se ranîfihî ngîndî manîboadei ranahamboanahî.

² Aboedî hoafi sîheimbo ro bokarîmarî-heheandürî ranahambo ngîndî kikîhîrîhümündi anîboadei hei ana, ranambo se aboedambo-ndahimboyei. Nga refekoate-ndeianî ana, ngîrî fandîhendürî.

³ Ro hoafi hîmborîya heheambo masahamîndîhi ra sîheimbo masahandürî ra ai aboedî adükarî moatükunî hamînd-ane: Krais ai sîhefi moaruwai hohoanimo ra raguanambo-fembo-hündamboyu yîfîmayu, sapo Godîndî hoafi yare hoafîmayo süngu.

⁴ Ahambo honguambe sîhehorane, asu ranambe ngîmî nîmbiyu mbura asükaiyu botîmefiyu, Godîndî hoafi yare hoafîmayo süngu.

⁵ Ranîyu asu ai Pitambo-so boatei tüküfi mburamboyu asu süngunambo ahandî 12 süngururü-rundeimbîmbo-so tüküme fiyu.

⁶ Ranîyu asükaiyu ahandî wandafi mamî 500 ngasündeandeimbî nindou ranaheimbo-so tüküme fiyu. Nindou ra afîndî ana anîmboei, nga asu bîdîfirî ana yîfîsafîmayei.

⁷ Ranîyu ai Semsîmbo-so tüküfi mburamboyu asu süngunambo ahandî hoafi sowandümo homo-rundeimbî-memo munnguambo ahamumbo-so tüküme fiyu.

⁸ Ranîyu asu süngunambo hondü wambo-so amboa tüküme fiyu. Asu ro furambe sanjorambo hapoadümboyaha wakemîndî-ndîrîmbo nahurai-anahî.

⁹ Kraisîndî hoafi sowandümo homo-rundeimbî-yomondî mbusümo ra akîdou saf-anahî. Wambo ana Kraisîndî hoafi semündü hurandeimbî mbîsei dükandîhi-ndîrîmboyei sapo ro Godîndî nendî ranaheimbo moaruwaimbo-marîhearü hahî ranîmbohünda.

¹⁰ Nga God ai wambo moanî hîpoambo-mareandîra ranîmboanahî haponda ro Kraisîndî hoafi sahamîndî ha-rîhandeimbayahî. Nga asu ahandî moanî hîpoambofe hohoanimo ranai moai moanîmbofeyo, nga wanî. Kraisîndî hoafi sowandümo homo-rundeimbî bîdîfirî ai munngu moai ro ratüpurayahî nou yaru tîngîrîfoyomo. Nga roana, wand-amboanî moai ratüpurîya rîhandî. Nga Godîndî moanî hîpoambofe hohoanimo wandî fiambe amarondîrî ranane farîhendîra ro rawarîheandî.

¹¹ Ranane hoafi ra ro hoafîyahembü hündîyo asu ai hoafîyomondeimbî hündîyo ra sapo mamî rani hoafi raniyo bokarî-marîhehundî ranahambo se anîhondümbö-marîhindî.

Sîhîrî yîfîhündî botîfe hoafi

¹² Krais ai yîfîmayua asu God ai honguambeahîndî botîmarîrî hoafi ra ro afîndîmbo hoafîyefî marîhundî. Nga asu nîmboe nindou bîdîfirî sîhei mbusümo anîmboei ranai hoafîyeihîya, “Nindou yîfîyoweimbî-hündî ana, ngîrî asükaindo botîndîfeyo,” maseia?

13 Rani hoafi ra anihondümbayo-mbonana, God ai moai Kraisiṁbo honḡuambeahṁdi botiriri.

14 Asu Kraisi ai yifihündi botifekoate-mbeimbonana asu ro ṅgiri niniṁbo hoafiyefi rihunda asu se ṅgiri nini-moatükunimbo anihondümborihindi.

15 Rambefe-mbonanasi, asu ro Godimbo tikai hoafiyefi-rihundeimbi nindou tükümbayahu. Sapo ro ahambo anihondümbor hoafiyefühi sefiya, "God ai Kraisiṁbo botimariri," asefi. Nindou yifihündi botifekoate-mbeimbonana, God ai ṅgiri Kraisiṁbo yifihündi botiriri.

16 Nga God ai nindou yifiyeimbihündi ranaheimbo botifendürira koatembei-mbonana, asu Kraisi ai-amboani yifihündi botimbefipoani.

17 Nga asu God ai Kraisiṁbo yifihündi botifikoateyu-mbonana, asu sihei anihondümbofe ranai siheimbo mbafari-hendüripoani. Nga seana sihei moaruwai hohoanimo ranaianimbo kikihindamindinduri niṅgomboe.

18 Asu anihondümborambefembonana, nindou didiyei Kraisiṁbo anihondümborihori mburithü yifimayei ranai-amboani moaruwaimboyahi.

19 Sihiri ana Kraisiṁboanefi anihondümborihurühi himboayahundo. Nga asu Kraisi ai sihefimbo ndanisimboani yangiri fehefemunimbo himbombayefi-mbonana, asu nindou bidifiri sihefimbo hipoanimboembou-anei sahümun.

20 Hohoanimo ra yahuraiyopoani, nga wani. Nga anihondüyo Kraisi ai yifiyu mbura honḡuambeahṁdi God ai botimariri. Nümbürambeahṁdi horombonambo sesimbo moatükuni boatei nafaramindo nahuraiyo God ai Kraisiṁbo boatei yifiyeimbi nindou ai yangiri botifekoate-yeambe ahambo botimariri.

21 Nindou mamahi ahandi süngu yifimbo hohoanimo tükümeleyo asu nindou mamahi ai-amboani ahandi süngu yangiri botifembo hohoanimo tükümeleyo.

22 Sapo nindou muṅgu ai ra Adamindi sirihünd-anei yifimayu süngu yifiyei arihündi. Nga nindou muṅguambo Kraisiṁdi sirihünd-anei botimefiyu süngu botiyahi arihündi.

23 Nga muṅguambo nindou mamahi ahei botifeambe botindahumboyefi. Kraisi ai boateimayu asu ai asükaindu kudüwan-animbo asu nindou ahandi sirimayei ra muṅgu botindahimboyei.

24 Rani-simboan-animbo muṅgu-moatükuni muṅgumboayo si ranai tükündifemboe. Rananimbo asu Kraisi ai sanendi, anani, kabomo ra hifandi-rundeimbi, muṅguambo ratüpuribogorimboyafu-ndeimbi, asu muṅguambo ṅginindi hifandu-ndeimbi ranahamumbo hifinambo-ndeapurimbui. Rananimbo asu ai ṅginindi hifandarandi ra Ape Godindi wariwamihiniṅgindeambui.

25 Awi ranambe ana Kraisi ai bogorimbondüfi nüṅgu ṅgumbo animbo, asu God ai moaruwai nendi ranaheimbo hifinambo-ndeandüri haya Kraisiṁdi yirumbo hoarehi hiniṅgindearümbui.

26 Amuri hürütümbi ranaheimbo hifinambo-ndeandüri ṅgu-ṅgumbo animbo, asu süṅgunambo hondü-animbo yifi ranahambo amboani hifinambo-ndeambui.

27 Godindi hoafi yare hoafiyowohü yahoya, "God ai muṅgu-moatükuni ahandi hoarehi hiniṅgimareandi," meho. Nga God ai muṅguambo moatükuni ranambeyupoani. Ranimbo-animbo sihiri fifirindi-humboane, God ai muṅgu-moatükuni ra Kraisiṁdi hoarehi hiniṅgimareand-anesi, nga asu ai moai ahandi hoarehi nüṅgu, nga wani.

²⁸ Nga munḡu-moatükunî ra Kraisindî hoarehî yangîrîndoan-anîmbo, asu Godîndî Nîmorî ranai sapo Afîndî ai munḡu-moatükunî ahandî hoarehî hîniḡḡimareandî ranî-hoarehîndümbui. Rananîmbo asu God ai ahandîhoarî munḡu-moatükunî aho ranahambo bogorî hondündümbui.

²⁹ Nga asu yîfîyeimbî ai botîfekoate-ayei ana, asu nindou bîdîfîrî aheimbohünda hîmonî hundürîyei arîhündî ranai nüngurîhi-ndühîyeia? Asu yîfîyeimbî ai botîfekoate-ayei ana, asu nîmboe nindou bîdîfîrî ai aheimbo fehefe-dürîmbohünda hîmonî hundürîyei arîhünda?

³⁰ Asu yîhoefîmbo amboa. Ro Kraisindî ratüpurî ratüpurîmayefî asu nindou bîdîfîrî ai munḡuambo si aho ra moaruwaimbo-rîhimunî hei arîhündî. Asu yîfîyeimbî nendî ranai asükaiyo botîfekoatembo-ayei ana, asu ro nîmboe moanî ndarîhu anîmboefa?

³¹ Wandafî mamî, munḡuambo si aho ra ro yîfîmbo nahuraiya arîhandî. Ra anîhond-ane. Se munḡuambo Sisas Krais-babîdî anîboadei ranîmboanahî ro sîheimbo hîhîfî-hîhîfîyahühî weindahî rarîhe hoafehandürî.

³² Efesus ḡoafîhü ro nîmambeahîndî nîniḡḡonî-babîdî nahurai yîfiarîmayahî. Ranîmbo-hündambo nindouyafe hohoanîmo süḡu ro nîni-moatükunî aboedî mandahamîndîha? Nga asu yîfîyeimbîhündî nindou ranai asükaindei ḡḡîrî botîndahîndî hoafî ra anîhondayo ana, ambesî, ḡa sîhîrî moanî, “Sesî dagudîfî, hoe ndîmîndefî raraondîhu ḡgefîmboane. Nga sümbu ana awi sîhîrî yîfîndemboyefî,” hoafî mamî hoafîmayo süḡu.

³³ Se tîkai hoafî anîhondümbö-ndîhimboyeyî. Sîhîrî sîhefî wandafî moaruwai-mayeyî ranî-babîdî ahahabodefî ana, asu ai sîhefî hohoanîmo aboedî ra moaruwaimbo-ndîhimunîmboyeyî.

³⁴ Se wudîpoapondîhi hohoanîmondeihî asu moaruwai hohoanîmo ra rühüsafî hîniḡḡîndîhîndî. Nindou bîdîfîrî seana moai awi Godîmbo fîfîrîhorî. Ranahandambo se amoanîḡḡîmbeyeyî-amboane.

Fi asükaiyo botefeyo ranana ḡgorü-poanîmboane

³⁵ Nindou bîdîfîrî ai düdündahîndühî anîmboya, “Nindou yîfîhündî ra nüngundîhi asükai botîmandahînda? Fi ra asükaindo botîndîfeyowohü nüngu-nahurai fi ndemîndî haya tükündîfe manîḡḡoa?” mbîseimboyeyî.

³⁶ Ranana hîhîndî hoaf-ane? Se ra fîfîrowamboanafî nîni-moatükunî hoarî hîfambe hîfî kararowandî ranai yîfîkoate-nahuraiayo ana, asu ai ḡḡîrî yangîrî aboedî tükündîfeyo.

³⁷ Se konîyo asu nîni manḡîrîyo hîfarowandî ra moai emündü düdüdü kameihî hîfîrowandî, ḡa hoarî yangîr-ane hîfî kararowandî.

³⁸ Ranana asu God ai hohoanîmomayu süḡu düdüdü emündü napo ra ranîfîhî papareandî. Ranai munḡu nîne-moatükunî mamamî hoarî ranaheimbo ranî-poanîmbo ranî-poanîmbo düdüdü, emündü ra sagadürî arandî.

³⁹ Munḡu-moatükunî yangîrî niḡḡo haya hoahoḡḡo-randeimbî ranahei fisafî ana mamî sîmogodî yangîrîyopoanî, ḡa wanî. Nindou ai ḡgorü-poanîmbo fisaf-ane, nîniḡḡonî ai ḡgorü-poanîmbo fisaf-ane, ndu napo ai ḡgorü-poanîmboane. Asu kinî ai ḡgorü-poanîmboane.

⁴⁰ Sünambeahîndî moatükunî fî-poanîmboane, asu hîfî ndanîhündambo fî-poanîmboane. Nga asu sünambeahîndî moatükunî ranai ḡgorü-poanîmbo fîyomboane, asu hîfî ndanîhündambo moatükunî ranai ḡgorü-poanîmbo fîyomboane.

⁴¹ Hüfihamindî ai-amboanî ahandî ranî-poanîmbo fi anandî. Amoamo ai-amboanî ahandî ranî-poanîmbo fi anandî. Asu mupui amboanî ranî-poanîmbo fi anandî, nga asu munnguambo mupui ra bîdîfirî ai ngorü-poanîmbo fiyo asu bîdîfirî ai ngorü-poanîmbo fiyo ra hoanngomboane.

⁴² Moanî yahurai-anîmbo nindou yîfîyeimbîhündî asükaindei botîndahinda tükündîfemboe. Fi ra asamboefeyo rananîmbo ai sümboyo-randeimb-ane. Nga asu fi ranai yangîrambofe tükefeyo ranai ana sümboateyo-randeimb-ane.

⁴³ Fi asamboefeyo ranana wosîhoaforî himboyowohü hoafendiyowohane. Nga asu fi yangîrî botefeyo ranana moanî aboedî himboyowohü ngînîndî tüküfeihane.

⁴⁴ Fi asamboefeyo ranana hîfî ndanîhündambo fi yangîr-ane. Nga asu fi botefeyo ranana sünambeahîndî fi-ane.

Hîfî ndanîhündambo fi-poanîmboane, asu sünambeahîndî fi-poanîmboane rehayamboane anîngo.

⁴⁵ Sapo Godîndî hoafî yare hoafiyowohü yahoya, 'Weanngurühîdîdî nindou, ahandî ndürî Adam ana, nindou yangîrî nîngombo tüküme fiyu,' meho. Nga asu ngorü Adam, Kraisi, aiana yangîrî nîngombo yîfi afî saimboyu tüküme fiyu.

⁴⁶ Yîfi afî hoearambe fi ranai moai raboatei tüküfeyo, nga wanî. Nga hîfî ndanîhündambo fi ranîboatei tüküfeyoane, asu süngunambo yîfi afî fi ranai tüküme fiyu.

⁴⁷ Weanngurühîdîdî Adam aiana hîfîhündîyu tüküme fiyu. Nga asu süngudîdî Adam ana sünambeahîndî tüküme fiyu-ani.

⁴⁸ Hîfî ndanîhündambo nindou ana sapo nindou hîfînambo nafiyumbîhündîmayu nahurai-ane. Nga asu nindou sünambeahîndî aiana sapo nindou sünambeahîndî tüküme fiyu nahurai-ane.

⁴⁹ Hapondanî ana sîhîrî nindou hîfînambo nafiyumbîmayu rana-handî fi-hoeari-yefomboanefî, nga mare yahurai-anîmbo sîhîrî nindou sünambeahîndî tüküme fiyu rahurai fi-hoeari-ndemboyefî.

⁵⁰ Wandafî mamî, hoafî nda ndahurai-mayowamboanahî hoafehandürî. Nindou hîfî ndanîhündambo safî horî ranî-finambo tüküfimbî nindou ranai ana ngîrî Godî ngînîndî hîfîndarandî ranambe ngu. Asu nîne-moatükunî sümboyo-randeimbî ra asu ngîrî nîne-moatükunî sümboateyo-randeimbî ra ndemündu.

⁵¹⁻⁵² Dîbo hoafî menngoro nda himborîndei, nindou munnguambo sîhîrî ngîrî yîfîndefî. Nga munnguambo sîhîrî ngorü-süngundahündî anîmbo ranî-poanîmbo findefî hohu tükündahumboyefî. Nîmehünou, himboarî dikîrîhu afarîhumîndefî nou bîdîfiranambo fufunî ai hoafîndoanî sîmborî tükündahumboyefî. Sünambeahîndî fufunî ranai hoafîndoanî anîmbo nindou yîfîyeimbîhündî ranai asükaindei botîndahimboyei, asu munnguambo sîhîrî moanî ranî-poanîmbo tükündahumboyefî.

⁵³ Sümboyo-randeimbî fi ranana ngorü-poanîmbo findo haya sümboyokoate-randeimbî tükümbîfeyo-wamboane. Nga asu yîfîyo-randeimbî fi rananîmbo ngorü-poanîmbo findo haya yîfîyo-rakoate tükümbîfeyo-wamboane.

⁵⁴ Rananîmbo sümboyo-randeimbî fi ranai sümboyo-rakoate findoanî, asu yîfîyo-randeimbî fi ranai yîfîyo-rakoate findoan-anîmbo, asu Baiborambeahîndî hoafî ranai anîhondü tükündîfemboe. Ai yahoya, "Yîfî ai awarîhoeihü yangîrî koadürümbo nîngombo ranai harîhoai tüküme fiyu!" meho.

55 “Yifi se, naha sihafi harihfefembo ngininda?”

Yifi se, naha sihafi nginindi moaruwaimbofe ramboa?”

56 Moaruwai hohoanimo, ra yifindi moaruwaimbofe nginindi niminduhane. Ahinümbi hohoanimo ra nindou-yafe moaruwai hohoanimo nafuiyo arandi rananimbo asu nindou ai moaruwaimbondahimboyei.

57 Sifehi Adükarä Sisas Kraisindi nginindinamboyu God ai sifehimbo ramaeamuna yifiar-ambeahindi hamarihhundä. Nga ranimbo-hündamboanimo sihiri Godimbo hihifindihurimboane!

58 Wandafi mamä, ranimboane se akidou-amboani bübürindeimboyei, nga se moani nginindi hamindi niboadei. Se muᅅguambo si ahora Adükarindi ratüpurä tihirifondei ndühündä, nimboe sapo ndani-moatükuni nda se fifirihindi. Se Adükarimbo ratüpuraye ra ngirä moanimbondifeyo.

16

Godindi nendi fehefembo kaki

1 Hapondani kaki Godindi nendi Sudia hifihü amarei ranaheimbo fehefe-ndürimbohünda gugurifembo hoafinda samboanahi. Kraisindi nendi Garesia hifihü amarei aheimbo hoafimayahä nou se-amboani rasüᅅgundihindi.

2 Muᅅguambo Sande aho rananimbo nindou muᅅguambo mamamä se kaki masahümündi ranahandi saimbo sihei worambe bidifiri digehindi. Rananimbo süᅅgunambo ro tükündaheandani, aheimbo kaki gugurife segudürimbo ra se ngiri afuri kokopondühündä.

3 Ranihü ro tükündaheandüh-animbo nindou se dibonimehüpuri ranai sihei-mayo kaki gugurimarhindi ra sowandümo houmbo koandihheapura wandi-mayo ahamundi fimbo pas kameihä Serusarem ngoafinambo mbihanimo-ndamboane.

4 Nga asu ro-amboa hohoanimo-yahaniwani ahanihä ana, nindou ranimemo ranai ro-dibo mbikosomo-ndamboane.

Porindi hohoanimo

5 Awi ro Masedonia hifi mbusümo nafindahe hehea siheimbo sowahä tükündaheamboyahä, nga ro Masedonia hifinafi homboanahi hohoanimoayahä.

6 Awi ro moai fifirihendi, nga se-babidi akidou nimboahani ngisihari tükefeyo ra aboedindoani mangahiyo, nüᅅgumandahe. Se-babidi nimboa mbundiha asu ro nininafiyo hombo hohoanimoarandiri rananimbo se wambo nafi hombo mbifarihendir-amboane.

7 Roana se-babidimbo akidou yangiri nimarimbo ana moeisahi. Nga awi roana se-babidi gedühä niᅅgomboanahi hohoanimoayahä, Adükarä ai rawoyafu ehu ana.

8 Nga awi roana, Efesus ngoafihü ndanihü nimandihani Suda-yafe adükarä si Pendikos* ra tükündifeyoan-animbo ndamboyahä.

9 Nimboe sapo God ai nimorehä nindowenihä afindi aheimbo ahandi nindoumbofe tüküfembohünda wambo fondi masendimbo wambo. Nga asu nindou afindi ai wambo ndanihü hürütarihündiri.

10 Nga asu Timoti ai rühä sihei nafindüfiyuanä wani, se ndahorimindei worinindihoran-animbo ai se-babidi aboedi yihimbokoate

* 16:8: Pendikos ai Suda-yafe adükarä si nübürambeahindi sesi yimuᅅgu-remindimbo si-ane.

mbinünguamboane. Nga ai-amboani mare ro rawehandi nou Adükarindi ratüpuriyu-randeimb-ani.

¹¹ Nga asu nindou ngorü ai ahambo yowani moanindi nindou-ani mbüsümbui. Nga se ahambo moani aboedi fandihehorani ngusüfoambe afure küre haya mbüsünuwamboane. Nga ai wandafi mamü bidingiri babidingi mbisingimonda sahehea himboyaha-purühanahi.

¹² Haponda wandafi Aporosindi hoaf-ane siheimbo hoafayahi nda: Ro ahambo wandafi mamü bidingiri-babidingi siheimbo süni hoeimbireandüri sahehea hoafiya-handowohanahi. Nga ai hombo moei yahumboani, awi hapondanambe ana. Nga awi ai ninisingimboanyo hombo nafi engoro ana, ai ngumbui.

Bidingiranambo hoafi

¹³ Se hibadingindühi anihondümbofe hohoanimo nginindi kikingindühümündi nimboei. Se yihimbokoate moani nginindi nimboei.

¹⁴ Se ratüpurindeihü ra sihei ngusüfo pefe hohoanimo ranambo yanggiranambo ratüpurindei ngei.

¹⁵⁻¹⁶ Wandafi mamü, sapo se Stefanas asu ahandi worambeahindiyeyi hoafi ra fidingihindi. Sapo ai boateiyeyi Akaia hifihü Kraisingimbo anihondümbo-rindingimbi tükümehind. Ai Godindi nendi ranaheimbo fehefendürimbo ratüpurü ra refembo afindi hohoanimoyeyi arihündi. Wandafi mamü, ro haponda siheimbo hütih-oafayahandüri se-amboani yahurai nindou-yomondi hoarehi nimboei. Asu nindou düdi ai-babidingi farihöndürühi houbombo ratüpurüyomo arundi amboani kameihü.

¹⁷ Stefanas, Fortunatus asu Akaikus ai sihei fondihümbo sapo se ndanihü sifokoate-mayeyi ranimbo asu ai wambo sowana masifomo-ndamboanahi hihifi-hihifayahi.

¹⁸ Aiyomo wambo wandi ngusüfoambe ndoru kümarundiri sapo siheimbo ramarundüri nou. Nindou yahuraimbo-animbo nindou aboed-anemo mbisefi hohoanimo-ndefomboane.

¹⁹ Esia hifambe Kraisingi nendi amarey ranai siheimbo hihifaringindüri. Akwira, Prisira-anafe, asu Kraisingi nendi ahafe worambe fandingi nimatey arihündi ranai-amboani Adükarindi nduringimbo siheimbo hihifaringindüri.

²⁰ Asu wandafi mamü müngu ndanihündambo amboani siheimbo hihifaringindüri. Se Kristeniyafe hohoanimo süngu simbori wakikingirindei.

²¹ Ro Por-anahi wandi warinambo siheimbo hihifi hoafi nda sürü paparingandi.

²² Nindou düdi ai Adükarimbo aboedi hohoanimo-yondokoate-ayu ana, ai moaruwaimbo-mbifiyuwamboane. Adükari, se mborai!

²³ Adükari Sisas ai ana siheimbo moani hipoambo-mbireandür-amboane.

²⁴ Münguambo se Sisas Kraisingi-babidingi animboei siheimbo ro ngusüfo pararingandüri.

2 Korin Pas yimbu Por ai Korin hündambo sürü papimarandi

¹ Karıhasıhandürı, wandafı mamı, ro Por-anahı sapo God ai wambo moanı ahandı yifırı süngu Sisas Kraisındı hoafı semındı ho rambohünda kafaore hınıngı-mareandı. Ro asu sıhefı wandafı Timoti-dıbo Godındı nendı se Korin ıngoafıhü amarei-aneı, asu muıguambo Akaia hıfambe amarei rananeı, sıheimbo muıguambo pas nda sürü papırıho koararıhehoandı.

² Sıhefı Ape God asu Adükarı Sisas Krais ai sıheimbo moanı hıpoambo-ndıneandürühi ıgusüfoambe afurıfe kifeımbı hohoanımo mbısabınanandür-amboane.

Godımbı Por ai hıhıfımarürı

³ Awi sıhırı Adükarı Sisas Kraisındı God asu Ape ranahambo aboedani mbısefımbıboane. Ai hıpoambo-reandeımbı Ape-ani asu ıgusüfoambe afurıfe kifeımbı hohoanımo muıgu ra sai-randeımbı God-ani.

⁴ Aiani yıhoefımbı-so nıne tııırıfo afındı tüküfeyoanı ıgusüfoambe afure küreamunı arandı. Rananımbı asu ro mandıho nındou bıdıfırı aheimbo sowahı tııırıfo tüküfeyondürı ranaheimbo hohoanımondehühi ıgusüfoambe afurındıho kündıhoa-ndürımbıoyehı sapo ro yıhoehıhoarı Godındı-mayo ıgusüfoambe afurıfe kife hohoanımo sahoamınde hoambo nahurai wambo.

⁵ Kraisımbı sowahı tııırıfo afındı tüküfeyoanı semündü marandı asu ranane ro-amboanı sahoamınde arıhoandı. Rahurai-ane Kraisındı ıgusüfoambe afurıfe kifımbı hohoanımo afındı ranai yıhoehımbı-so tüküfeyomuna sahoamınde arıhoandı.

⁶ Asu yıhoehımbı-so tııırıfo afındı tükündıfeyoanı ro sıheimbo hohoanımondembooyehı sıhei ıgusüfoambe afurıfe kifemboane, asu rananımbı God ai sıheimbo aboedambo-ndeandürümbı. ıga asu God ai yıhoehı ıgusüfoambe afurıfembü hohoanımo kürareamunı ana, asu sıhei ıgusüfoambe afurıfendürımbı kameihane. Ranınambo ro tııırıfo masahoamındehı nahurai se moanane sei hehi ıgıńındı anımbıoyehı heı ana, God ai sıhei ıgusüfoambe hohoanımo afure küre arandı.

⁷ Ro sıheimboya se ıgıńındı mbınbıboadeia sehohıoa anıhındımbı-rıhorühanehı. Ranımbı-hündambo ro rarıho fıfırıhoamboaneı, se ro-babıdı tııırıfo sahümundıanı asu se-amboanı ıgusüfoambe afurıfe kifımbı hohoanımo ra ro asahoamındehı nou ndahümundımbıoyehı.

⁸ Tııırıfombü moatükunı Esia hıfambe wambo tüküfeyendıri rana-hamboanahı ro wandafı mamı sıheimbo hoafındahandıra se rana-hambo fıfırımbırıhında saheheamboanahı. Ranühi wambo tııırıfo afındı hamındı tüküfendırühyo asu wandı ıgıńındı nıngombo ratüpurı hohoanımo ra muıguna hıfınamareandı. Ranıyahı asu ro ıgırı yangırı aboedı nımbıoyehı sahehea hoanımomayahı.

⁹ Ranıyahı asu ro hohoanımoıyahanı wandı fıambe tııırıfo afındı tüküfeyowı yıfındımbıoyehı masahı sapo nındou kot hıfandı-randeımbı ai hoafıyuhıya, se yıfındımbıoyehı, ehı nahuraiyo tüküfeyondıri.

Nga asu rani-moatükunî yîhoefîmbo tükîmefeyo ra yîhoefî fimbo ho-hoanîmokoate-ndehühi, ro God yîfîhündî botîre-randeimbi-mayu rana-hambo yangîri-anîmbo hohoanîmo-ndefomboane.

10-11 Rani-moatükunî moaruwai ranai yîhoefîmbo hîfokoeffemunîmbo mayoyosi, nga asu God ai yîhoefîmbo ranambeahîndî aboedambo-mareamunî. Mande ai-anîmbo süngunambo aboedambo-ndeamunîmbui. Asu se yîhoefîmbo farîhehimunühi Godîmbo dîdîbafayahündo ana, ro ahambo ngînîndî anîhondumbo-rîhurühi sefiya, “Ai yîhoefîmbo aboedambo-ndeamunî ngu,” asefi. Rananîmbo hohoanîmo-yahûmunühi amboanî asu Godîmbo hîhîfi-mbîrîhor-amboane ai yîhoefîmbo afarîhemunî ranîmbohündâ. Ai nindou afîndîyei dîdîbafîfe süngu yîhoefîmbo hîpoamboreamunühi mafarîhemunî.

Por ai hohoanîmo ngorü-süngumareandî

12 Ndani-moatükunî ndanahamboanahî ro hîhîfi-hîhîfiya arîhandî: Wandî hohoanîmoambe yare hoafîmeyondî ro Godîndî-mayo sürühoeimbi hohoanîmo hohoanîmoya marîhandî. Hîfi ndanîhündambo nindou-yafe fîfîrîfenambo wambo moai ranî hohoanîmo ranai rareandîra tüküfeyondî, nga wanî. Nga Godîndî hîpoambofe hohoanîmo ranai wambo ramareandîra asu ro nindou-yei mbusûmo mbumundî hohoanîmo ranî-süngu yangîri mahahabodîhi. Sîheimbo-poanîmbo ro yahurai ramarîheandürî hahî.

13-14 Ro sîheimbo pas sürü papîrîho arîhoandî ra se hoeindîhi mbundîhü hoafi ra fîfîrîndîhimboyei. Hapoana hoafi ra se akîdou yangîri fîfîrîhindî. Nga se ro hoafayehî nda muŋguambo fîfîrîndîhindühi hohoanîmombeyei-amboane sehehoamboanehi. Ranîmbo Adûkarî ai kosîmbo si ra tüküfeyoambe-anîmbo ro sîheimbo hîhîfi-hîhîfînda-hoandürîmboyei mare yahurai-anîmbo se yîhoehîmbo hîhîfi-hîhîfînda-hûmunîmboyei.

15-16 Ro rarîhe hohoanîmoyahîya, ai wandî hohoanîmo wudîpoapondîhi fîfîrîndîhindî sahehea horombo ro sîheimbo sowana sîfomboanahî masahî. Ro Masedonia hîfînambo hafohü kosohü sîheimbo hoeifendürîmbo asahî, asu se wambo Sudia hîfînambo hombo mbîfarî-hehindîramboane saheheamboyahî hohoanîmomayahî. Rananîmbo se wambo yimbumbo hoeindîhindîrühî hîhîfi-hîhîfîmbeyei-amboane masahî.

17 Horombo ro sîheimbo yimbumbo hoeifendürî horombo hoafîrîhe masîheheandîyosi, nga wanî. Nga ro wandî hohoanîmo ngorü-süngumarîheandî. Ro yimbu hohoanîmo-yaheimbi-mbayahîyo? Ro hîfi ndanîhündambo nindou nou moai mamî sîmboanî wandî horombo hoafîrîhe masîheheandî ranahambo yîni sa asu wanî sa rîhandî, nga wanî.

18 Sîhîrî Godîmbo anîhondumbo-arîhurî nou asu se wandî hoafi amboa anîhondumbo-ndîhimboyei. Muŋguambo hoafi ro sîheimbo asahandürî ra yîni ranane asu wanî ranane ra ai wanî.

19 Ro Sairas, Timoti-babîdî sîheimbo Godîndî Nîmorî Sisas Kraiss rana-hambo hoafîmehundürî, aiana yîni yahu, wanî yahu-randeimbiyupoanî. Nga mamî hohoanîmo yangîr-ani hohoanîmoyu arandî.

20 Nga asu Godîndî horombo hoafi afîndî ra yangoromboane, nga ranane asu Sisas Kraissîndî süngu-ane horombo hoafi muŋgu ra anîhondumbo tüküfe arandî. Ranane asu sîhîrî Godîndî hoafi hîmborîyefühî asu Sisas Kraissîndî süngu hoafi-yefühî, “Anîhond-ane,” asefi God ai adûkar-ani hoafi-mbohündâ.

21 God aiani yihoeŋimbo se-babidiŋbo nginindi kikihiramündumuna asu sihirĩ Kraisi-babidi nginindi animboefi. Asu ai siheŋimbo ahandi ratupuriŋbo amboani kafoare hiniŋgimareamun-aneŋi.

22 Aiyu ai ahandihoari siheŋimbo diboniyumuni hiniŋgireamuni haya asu ai Yifiafi Aboedi ra siheŋi hohoanimoambe hiniŋgimareandi. Yifiafi Aboedi ranana sapo God ai siheŋimbo aboedambo-femunimboayo ranahambo nafuimbo-hündamboane.

Por ai moai aheimbo sowana asukai hu

23 Nga ro anihondumbo hoafi hoafayahĩ nda God ai anihond-ane mbüsü nginindamündumbui. Nga ro siheimbo didi tĩŋirifo afindi segoduriŋboani saheheamboyahi asu ro hombo hoafimayahĩ sihei ngoafi Korinĩnambo asukai sinikoate-mayahĩ.

24 Sihei anihondumbofe ranana ro hifandi-handürühiyahipoani, nga wani. Sihei anihondumbofe hohoanimo ranamboane se-amboani siheihuari nginindi kikihirihümüdi animboei. Rananehi asu ro sihei hihifi-hihifi hohoanimo ra botifembohünda se-babidiŋbo ratupuriye arihandi.

2

1 Ranĩmboyahi ro moani wandi hohoanimonambo yangiriya, awi ro ngiri aheimbo sowana gadi asukainda nginindifimbi hoafĩndahandürani, afindi hohoanimondei sahehea hohoanimomayahĩ.

2 Asu ro sühühühi siheimbo ngusüfoambe afindi kifimbi hohoanimo mbasahandüri-mbonana, asu nindou mamĩ ai ngiri wambo hihifi-hihifimbohünda farihendiri. Nga se yangir-anei wambo hihifi-hihifi moatükuni randihinda hihifi-hihifayahĩ.

3 Seana wambo hihifi-hihifiyahündiri-rühündeimbi nindou-anei. Ranĩmboanahi asu ro siheimbo sowana sini siheimbo ngusüfoambe afindi kifimbi hohoanimo ra segoduriŋbo moei asahi. Ranĩmbohündamboyahĩ ro horombo siheimbo pas sürü papirihĩ koamarĩheheandi. Ro nini-moatükunimboyo hihifi-hihifayahĩ ana, asu se-amboani robabidi ranahambo hihifi-hihifiyeihanei. Rani moatükunimbo siheimbo muŋguambo anihondumbo-rĩheandüriŋboanahi.

4 Horombo siheimbo pas sürü papirihĩ koarĩheheandi simboani ana wandi ngusüfoambe tĩŋirifo afindi nĩmarĩwohüyo asu asübusümbi hohoanimo ranai tüküfihiyo ro aranĩmbo-aranĩmboya wakĩmarĩheandi. Se tĩŋirifombü hohoanimo-mbeyeia sahehea pas ra sürü papirihamboyahipoani. Nga se wambo ro siheimbo hohoanimo afindi hohoanimoarĩhandüri ra fifirimbirihinda saheheamboyahi parĩhe koamarĩheheandi.

Nindou ai siheimbo moaruwaimbo-mareandüri ranahambo amboawi mbisei-amboane

5 Nindou ai ngusüfoambe afindi kifimbi hohoanimo wambo yangiriyoŋboani masendiri, nga siheimbo muŋguamboyo masagadüri. Ro rani moatükunimbo afindi hoafimbo moeisahi, nga ranĩmboanahi moani bidifiri yangiri hoafayahĩ.

6 Nindou ranahambo nindou afindi se tĩŋirifombü ratupuri masahünda ra awi rühü safi ahambo hiniŋgindihori.

7 Nga awi se ahandi hohoanimo moaruwai ranahambo amboawi sahüadowohü asu ngusüfoambe afurife kifimbi hohoanimo ndahünda. Nga asu ngusüfoambe afindi hamindi kifimbi hohoanimo ai ahambo muŋguna moaruwaimbo-nderimboe.

⁸ Ranimboane ro siheimbo hoafi nda hoafehandüri, se ahambo sihei-mayo hipoambofe ra nafuindahündoan-animbo ai fifirimbireandamboane.

⁹ Ro horombo pas sürü papirih koamari-heheandüri moani siheimbo refe hoeife-ndürimbohünda. Wandimayo hoafi se süngurihündühi munğu moatükuni ra rarhi mbarihündiyo wanimbaiyo? Nga se ahambo tinjirifo masahündo.

¹⁰ Asu se nindou düdi ai siheimbo moaruwai hohoanimoayundüri ranahambo amboawi ase ana, asu ro-amboani ahambo amboawi mbisahandomboyahi. Moaruwai hohoanimo engoro ana, ranahambo ro amboawi asahi ana, Kraisindi himboahü siheimbo fehefe-ndürimbohünda amboawi sahühanahi.

¹¹ Satan ai shefimbo tikai hoafindimuni-mbui sahehea ramarheandi ra. Ahandi dibohindi hohoanimo ra sapo sihiri fifirihumboanefi.

Troas ngoafihü Por ai tinjirifo afindi masemüdu

¹² Ro siheimbo hiningirihairi hehea Troas ngoafihü Godindi hoafi hoafombohünda tüküyaheandühi hoeirheandane asu Adükari ai wambo ranihü ratüpurimbohünda aboedi hohoanimo nafuimayundiri.

¹³ Nga ro shefi wandafi Taitus ranihü hoefikoate-yahühi asu ngüsüfo afindi küriheandühi afindi hohoanimomayahi. Raniyahi asu ro nindou ranihü amarei aheimbo hihifiriharü hiningirihairü hehea, asu ro Masedonia hifinambo mahahi, nga siheimbo sowana moai asukai sühühi.

Kraisindi nginindinambo ro ngasünd-hurimboanefi

¹⁴ Nga Godimbo hihifindi-hurimboane nimboe sapo aiani Krai-babidi nimboefani munğuambo si aho ra shefimbo aboedi nafi semündümüni huhü asu nîne-moatükuni ranai shefimbo moaruwaimbo-femunimbo aho ra ngasündihu aboedühi tükehündi. Yihoe fi ratüpur ranahamboani God ai hoafiyuani asu nindou ai Krai ranahambo fifirarhorü. Kraisimbo fifirife ranana aparümbi fisinjarü yanğori wakareandi nahurai-ane.

¹⁵ Sihiri amboani aparümbi fisinjarü Kraisindi-mayo Godindi aboedi sesi mandife fondi waminindi aboedi tüküfe hafo arandi tüküfe haya God sowana aho nahurai-ane fi. Fisinjarü ranane nindou Godindi hoafi süngurihindeimb-ayei asu ahandi hoafi süngufekoate-ayei ahei mbüsümo yanğori wakareandi.

¹⁶ Nindou didiyei Godindi hoafi himborikoate animboei aheimbo ana yifi fisinjarü nahurai-ane. Sapo fisinjarü ranai-ane aheimbo hifokoarearü arandi. Nga asu nindou Godindi hoafi süngurihindeimbi aheimbo ana fisinjarü ranai yanğori ningombo sagadüri arandi. Nindou munğuambo aiana ngiri aheihari Godindi ratüpurü ra randihindi.

¹⁷ Nga se fifirihimboanei, roana nindou afindi ai homo Godindi hoafi hoafiyomondühi kakı sowandümo arandi nahurai nindou-yefipoani. Nga God ai yihoe fimbo ratüpurü ra masemuna asu ro moai ahandi ratüpurü ranahambo tikai hoafiyefi rihündi. Nga roana Krai-babidi hohoanimo mamı sünguri-hündühanefi asu Godindi himboarühi hoafi ra mbumundi süngu yanğori hoafiyefi arihu hefi.

3

Simbori hoafi femindi shefembo ratüpurüyomo-rundeimbi nindou

¹ Ro Godindi ratüpurüyefi-rihundeimb-ane fi masefi ra awi asukai yihoe fihoari yihoe fi fimbo borıyefihumbo se yihoe fimbo aboed-anemo mbıseyıa se fimbo mbaiyefıyo? Asu awi ro nindou bidifiri nou ai

pas sürü papirihü-ndeimbihündi siheimbo saiyoani asu se yihoefimbo aboed-anemo yahombohünda mbayefiyo? Asu se yihoefimbo farihfe-munimbohünda pas yahurai sürü papimboyo? Nga wani.

² Seanei yihoehimbo nindou munḡu aboed-anafani yahomunimbohünda pas nahurai-ayei. Pas ranahambo sürü papimarihündi ranana sihei ḡḡusüfoambe-ane amaro. Munḡuambo nindou ranai pas ranahambo fifirih hehi asu ai hoeiferambo-hündamboane.

³ Rani-moatükuni ra dibohindiyopoani, ḡḡa ai yahurai-ane. Krai ahandihoari randi pas ra sürü papira mbura yihoe fi süḡḡu koamarihendi. Pas ra moai peninambo sürü papirandi, ḡḡa God yangiri koadürümbo nünḡu-randeimbi ranahandi Yifiafinambo sürü papimarandi. Asu moai God horombo ramareandi nou nimoeifih i sürü papirandi, ḡḡa nindou-yei hohoanimoambeahiyo sürü papimarandi.

⁴ Ro rani hoafi hoafayehi ra sapo Kraiindi süḡḡu ro Godimbo anihondümbo-marihori.

⁵ Asu ḡḡiri yihoe fihoi yangiri ana rani ratüpuri ra randihündi, ḡḡa ranimboane asu ro ḡḡiri hoafindefühüya, yihoe fihoi rihündi rani ratüpuri ra ramarihündi mbisefi. Nga Godindi ḡḡinindi sahumindefi hohumboanefi ratüpuriyefi arihündi.

⁶ God ai ahandihoari yihoe fimbo se randumboemo mehuwa, asu ro simbori hoafi femindi sihefe ratüpuri rani nindoumboyahu animboefi. Ratüpuri ranana horombo sürü papiru sihoemombo-yomopoani. Nga Yifiafi Aboeindi ḡḡinindinamboyo sürü papira masihendi. Ahinümbi hohoanimo sürü papiru masihoemo rani-süḡḡu ana nindou ai yifiyei arihündi, ḡḡa Yifiafi Aboedi ana nindumbo gedühi yangiri niḡḡombo sendühane.

⁷ God ai ahinümbi hohoanimo ra nimoeifih i sürü papimarandi. Nga asu raniyo rani-moatükuni ra Godindi-mayo himboamupuimbo-randeimbi rani bitapire tüküme feyo. Raniyo asu Mosesindi ḡḡusümboari ranai himboamupuimbo-maranda asu Israerihündi ai ahandi ḡḡusümbori ra ḡḡiri ndondih hoeindihindi. Nga asu süḡḡuna homboyo rani-moatükuni ranai afurimarahoayo.

⁸ Ranimboane Yifiafi Aboeindi ratüpuri ra ahinümbi hohoanimo ranahambo ḡḡasünde haya himboamupui-randeimb-ane.

⁹ Ahinümbi hohoanimondi ratüpuri ranana nindumbo papihoe fimboane, ḡḡa asu Godindi-mayo himboamupuimbo-randeimbi si rani-dibo meḡḡoro. Rani hohoanimo rani-süḡḡuyo nindou ai yifiyei arihündi. Nga asu nindumbo Godindi himboahü mbumundi tüküfembo ratüpuri himboamupuimbo-randeimbi si rani-dibo eḡḡoro ra ḡḡasündeamboane.

¹⁰ Anihond-ane, horombodidi ratüpuri ranahandi himboamupui-randeimbi si adükari mayosi, ḡḡa ndeara dikrifemboane. Nimboe sapo hapoana aboedi hoafindi ratüpuriindi himboamupuimbo-randeimbi si adükari hamind-ane.

¹¹ Ahinümbi hohoanimondi ratüpuri himboamupuimbo-randeimbi si kameih tüküme feyosi, ḡḡa moai gedühi yangoro. Nga aboedi hoafindi ratüpuri koadürümbo-koadürümbo yagodomböe ranimboane asu ahandi himboamupuimbo-randeimbi si ra adükari hamindi-mbeyowamboane.

¹² Aboedi hoafindi ratüpuri ranana ḡḡiri munḡundo ranahambo ro anihondümbo-rihu hohu animboefi. Ranimboane asu ro yihimbokoate ranahambo hoafiyefi arihündi.

¹³ Roana Moses yare marandi nou moai yarihu rihündi. Aiyu ahandi ḡḡusümboari ra hoearinambo gabudimareandi. Ranimbo Israerihündi

ai sapo h̄imboamupuimbo-randeimb̄i si ra ahand̄i ṅgus̄umboarambe t̄ük̄umefeyo ra ṅḡir̄i hoeind̄ihinda afur̄inde gado.

¹⁴ ṅga asu ahei hohoan̄imo ra moai hoeireand̄ür̄i. Ran̄iyeyi asu ai horombod̄id̄i hoaf̄i fem̄ind̄i s̄ih̄efe ra hoeir̄ihind̄üh̄i asu ahei ṅgus̄umboarambe hoear̄i nou ranai ahei ṅgus̄üfoambe gabud̄ifoareand̄ür̄i haya ho-hombo haponda t̄ükefeyo. Ai moai ran̄i-moat̄ükun̄i ra raguanambo-r̄ihind̄i, ṅga wan̄i. Kraiſ mam̄i ranahand̄i süṅgunambo yaṅḡir̄-an̄imbo God ai hoear̄i ṅgus̄üfoambe gabudareand̄i ra raguanambo-ndeambui.

¹⁵ Horombo peyo haya ho-hombo hapondan-amboan̄i ai Moses̄ind̄i hoaf̄i hoeir̄ühi mar̄üh̄i hei ra hoear̄i ranai ahei hohoan̄imo ranahambo gabud̄imareand̄ür̄a asu hoaf̄i n̄im̄ind̄i ra moai fif̄ir̄ihind̄i.

¹⁶ ṅga nindou ai Ad̄ük̄ar̄i sowanambo h̄ih̄ir̄iyahi ahei ana, hoear̄i ra Ad̄ük̄ar̄i ai raguanambo-ndeambui.

¹⁷ Ad̄ük̄ar̄i ndanai ana Yifiaf̄-ani. ṅga asu Ad̄ük̄ar̄ind̄i Yifiaf̄i ranai nindou ranahand̄i fiambe amarondo ana, asu nindou ranai moan̄i aboedambo-nd̄üf̄imbui.

¹⁸ Muṅguambo s̄ih̄ir̄i ana moai s̄ih̄ef̄imbo n̄in̄i-moat̄ükun̄i ai ṅgus̄umboar̄i gabudeamun̄i. Ranane asu Ad̄ük̄ar̄ind̄i-mayo h̄imboamupuimbo-randeimb̄i si ranai s̄ih̄ef̄imbo tapara-m̄ind̄imun̄üh̄i asu s̄ih̄ir̄i hoeh̄imbo nou nindou ranahei fih̄i hef̄i tapar̄ihu-m̄indef̄imbo nou-ayef̄i. Rananef̄i muṅguambo si aho ra h̄imboamupuimbo-randeimb̄i si ranai ad̄ük̄ar̄i t̄ük̄ufe howoh̄ü s̄ih̄ef̄imbo ṅgor̄ü-s̄üṅgureamun̄i hoan̄i s̄ih̄ir̄i Ad̄ük̄ar̄i an̄üṅgu nou n̄imboef̄i ar̄ihund̄i. Ad̄ük̄ar̄i s̄ih̄ef̄i ranai Yifiaf̄i wamboani ai ras̄üṅgure arand̄i.

4

Krais̄ind̄i hoaf̄i sowand̄ümo homo-rundeimb̄i ai h̄if̄ina naf̄ümb̄i h̄ip̄ir̄i nahurai-anemo

¹ Sapu God ai ȳih̄oef̄imbo h̄ipoambo-reamun̄i hayambo-wamboyu rat̄üpur̄i ra masemun̄i ro refemboh̄ünda, ran̄imboane asu ro moai yiboaruko-yiboaruko-yahund̄üh̄i ambe sef̄i h̄in̄iṅḡir̄ihund̄i, ṅga wan̄i.

² Ran̄imbo-h̄ündamboyef̄i asu ro amoan̄iṅḡümb̄i rat̄üpur̄i d̄ibo engoro nindou ai yaru marund̄i ra daboadanambo-mar̄ihund̄i. Roana moai t̄ik̄ai hoaf̄i hohoan̄imo süṅgur̄ihu hef̄i r̄ihund̄i asu moai God̄ind̄i hoaf̄i ra ṅgor̄ü-s̄üṅgur̄ihu r̄ihund̄i, ṅga wan̄i. ṅga roana nindou ranai ȳih̄oef̄i rat̄üpur̄i God̄ind̄i h̄imboah̄ü ra hoeir̄ihind̄üh̄i ahei hohoan̄imoambe rat̄üpur̄i ranahambo aboed-ane mb̄iseiya sef̄imboanef̄i asu hoaf̄i hond̄ü ra weindah̄i hef̄i hoaf̄iyef̄i ar̄ihund̄i.

³ God̄ind̄i hoaf̄i ro hoaf̄iyef̄i ar̄ihund̄i ranai d̄ibo engoro ana, sapu nindou ahand̄i hoaf̄i h̄imbor̄ikoateyeyi heimbo awar̄ih̄efemboayeyi aheimbo-anend̄ür̄i.

⁴ Nindou ranai ana hoaf̄i ranahambo moai an̄ihond̄umbo-r̄ihind̄i, sapu ahei hohoan̄imoambe n̄imb̄i amaro h̄if̄i ndan̄ih̄ündambo t̄ik̄ai god n̄üṅgumb̄ü Satan ai gabud̄i-foareand̄ür̄i hayambo wambo. Rananei asu ai Kraiſ sapu God̄ind̄i s̄isam̄i hond̄ü nahurai aiyu ranahand̄i aboed̄i hoaf̄ind̄i h̄imboamupuimbo-randeimb̄i si ra moai hoeir̄ihor̄i r̄ihund̄i.

⁵ Ro bokarar̄iheheand̄i ra moai ȳih̄oef̄i fimbo hoaf̄iyef̄i r̄ihund̄i, ṅga wan̄i. ṅga Kraiſ ai Ad̄ük̄ar̄-ani sef̄i hoahumboanef̄i asu ro ahand̄i süṅguyo s̄ih̄ei rat̄üpur̄iyef̄i r̄ihundeimb̄i an̄imboef̄i ranahambo hoaf̄iyef̄i ar̄ihund̄i.

⁶ Sapu God h̄if̄i s̄ün̄ü naf̄ir̄andambe ai hoaf̄iyuh̄ü yahuya, “N̄imbi yare n̄imaroambe si ranai simbeyo-wamboane,” mehu. Asu God mam̄i ranani s̄ih̄ef̄i hohoan̄imoambe si ramareanda af̄ind̄i ham̄ind̄i t̄ük̄umefeyo

asu sihefi ngusüfoambe ranai aboedi si nahurai engoro. Ro si rana-hambo fifirihumboanefi sapo Godindi himboamupuimbo-randeimbi si Sisas Kraisindi ngusümboarambe apeniŋgo ranahambo.

⁷ Nga roana sapo aboedi hoafi nginindi napo nahurai hifina nafümbi hiprambe afoero nahurai-ane. Rani-moatükuni ra nindou ai yarhi fifirihindühi ndani-moatükuni nginindi afindi nda Godindi-mayoane, nga asu yihoefti-mayopoani mbisei-yambohündamboane ra.

⁸ Yihoeftimbo afindi tiriŋfo ranai moaruwaimbo-reamunisi, nga asu awi moai mungunambo moaruwaimbo-reamuni. Afindi moatükuni ranai yihoefti hohoanimo ranahambo kikihiramindi-munühanesi, nga asu awi yihoefti hohoanimo ra moai mungunambo hamindi peyo randi.

⁹ Nindou bidifiri ai yihoeftimbo moaruwaimbo-rihimuni marihündisi, nga asu God ai yihoeftimbo moai hinŋgreamuni randi. Ai yihoeftimbo hariyahümunu marihündisi, nga asu ro moai moaruwaimbo-yahu rihündi.

¹⁰ Munquambo si maho ra Sisas yifimayu nou yihoefti fimbo amboani yifimbo yangiri nahurai-mayefi. Ranimboane asu Kraisindi yangiri niŋgo hohoanimo ra yihoefti flambe hoeimbiŋhind-amboane.

¹¹ Ro yangiri nimboefühi Sisasindi ratüpuru, ratüpuruyefani, nindou ai yihoeftimbo hifokoefemunimbo sei hehi raraomarihümunu. Rananimbo asu Sisas ai hifi ndanihü manŋgu ahandi yangiri niŋgo hohoanimo amboani yihoefti yifimbo flambe weindahi tükümbifeyo-wamboane.

¹² Ranane asu yifimbo hohoanimo ra yihoeftimbo sowahi engoro, nga yangiri niŋgo hohoanimo siheimbo sowahi engoro.

¹³ Godindi hoafi yahoya, “Ro anihondumbo-rihe heheambo wamboanahi hoafayahi,” meho. Mare yahurai-ane ro-amboani mamani anihondümbofe-namboanefi hoafayefi.

¹⁴ God ai Sisasimbo yifihündi botimariri ranahambo fifirihumboanefi. Ranimbo-hündambo-animbo asu yihoeftimbo amboani Sisas ramefiyu nou botindeamuni haya, ndemündümüni siheimbo kameihigafu ahandi fikimi hinŋgindeamunimbui.

¹⁵ Nga asu siheimbo farifehe-ndürimboane mungu tiriŋfombü rani-moatükuni yihoeftimbo sowahi tüküfe arandi. Süngunamboanimbo Godindi hipoambo hohoanimo ranai nindou afindi ahei ngusüfoambe tükündifendüri ndandanu asu ai Godimbo afindi hihifindihorühi ahambo aboed-ani sei mbiŋhünd-amboane.

¹⁶ Roana ranimbo hohoanimoyefi hoeirihündühanefi asu ro Godindi ratüpurimbo ra moai mbosiyefi rihündi. Yihoefti fi ranai moaruwai-yowohanesi, nga asu yihoefti ngusüfoambe hohoanimo ranai munquambo si aho ra aboedi simbori tüküfeyoani ndorihu hohoanimo-yefühanefi.

¹⁷ Rani-moatükuni ra ai ndahurai-ane: Tiriŋfo yihoeftimbo sowahi tüküfe arandi ra afindi hamindiyopoani, nga ranimbo wambo asu ngiri amitata moendindo. Nga asu süngunamboanimbo sünambe moani aboedi hamindi ngorü-süngundahu koadürümbo-koadürümbo ni mandemboyefi. Sünambe süngunambo aboedi hamindi ni mariri ranai-animbo asu haponda hifi ndanihü tiriŋfo akidou engoro ranahambo ngasündeamboe.

¹⁸ Sihiri ana moai nine-moatükuni himboarinambo hoeife-randeimbi moatükuni ranahamboyo poani kokorihu hefi arihündi, nga wani. Nga sihiri ana nine-moatükuni himboarinambo hoeifekoate-yefi arihündi ranahamboane hohoanimo parihi arihündi. Sapo nine-moatükuni sihefi himboarinambo hoeirihu arihündi ranana ngiri gedühi yagodo, nga nine-

moatükuni sîhîri sîhefi hîmboarinambo hoeifekoate-yefi arîhundi ranai-anîmbo gedühi koadürümbo-koadürümbo yagodîmboe.

5

¹ Sîhîri fîfirîhumboanefi hîfi ndanîhü dago ndanambe anîmboefi ndanana kandîhoeyoani asu ngoasümboani ana God ai worî hondü sünambe sîhîri nîngombohünda hîningîmareandi ranambe-anîmbo nîmboemboeyefi. Worî ranana nindou moai worîmboarundi, nga moani koadürümbo fondarîmboane.

² Hapondanana sîhîri worî aboedi hamîndî sîhefîmbo sünambeahîndî nou gabudi-foareamunîmbo afondaro ranahamboanefi sîhîri hanafumboyefühi hohoanîmo pararîhundi.

³ Sîhîri ranî-moatükuni aboedi ra fi ranahambo gabudafoarîhundi ana, asu sîhîri ngîri fi safi yangîri nîmboefi.

⁴ Yîni, awi sîhîri haponda dago ndanambe nîmboefomboanefi hanafumboyefühi afîndî hohoanîmoayefi. Asu sîhîri rawehundi ra sîhefi fi-hoearî wamîndafi ra raguanambo-fembo sefi hohumboyefîpoani, nga wani. Nga sîhefi fi-hoearî sîmbori ra sapo hoearî hondü sîmbori nahurai güdifemboane. Asu rananîmbo sîhefi fi sümboyo-randeimbi ranai aboedi yangîri gedühi nîngombo ra mbîsemîndowambo sefi hohumboanefi.

⁵ God ai ahandîhoariyu sapo sîhîri yangîri semîndî hefe nîngombo ra dîdîboadore masîhendî. Raniyu asu ai sîhefîmbo Yîfiafi Aboedi ra masemuni. Yîfiafi Aboedi masemuni ranana sapo munqua aboedi moatükuni süngunambo God ai sîhefîmbo refemunîmboayu ranahandambo weangurühîdîdî bîdîfirîyo.

⁶ Ranane sîhefi fiambe ngînîndî tüküfemuni arandî. Haponda sîhîri ra randîhu fîfirîndî-humboane sîhefi fi nda sîhefi worî nahurai ranambe anîmboefîsî, nga sîhîri Adükariîndî worî ranahambo angun-aneî anîmboefi.

⁷ Hapondanambe sîhîri moani Adükariîmbo anîhondümbo-rîhurühanefi anîmboefi. Nga nîni-moatükunîyo hoeifembo ranahambo hohoanîmo parîhu-ndühîyefîpoani anîmboefi.

⁸ Sîhefi hohoanîmo ranai ngînîndî tüküfemunühane asu roana yîhoefi fi nda hîfi ndanîhü hîngîfe hefembo hafo Adükariî-babîdî ngoafi hondühi nîmarîmbo rananefi hohoanîmoayefi.

⁹ Ranîmboanefi sîhîri ana ngoafi hondühi nîmboefühi-ndoan-ane asu ndühi nîmboefühi-ndoan-ane ra ro moani nîne hohoanîmo Adükariî ai hohoanîmoayu ra süngufembo yangîri hohoanîmoayefi.

¹⁰ Munquambo sîhîri Adükariî ai yîboboreandi sîmboani ra ahandî hîmboahü tükündahumboyefi. Rananîmbo ranî-sîmboani sîhîri fi ndarîhu nîmboefambe aboedi ratüpurî ratüpurîmayef-ane, asu moaruwai ratüpurîmayef-ane, ranîmbo munquambo sîhîri mamamî nîne-moatükunî ramarîhundi sîmongorühi Adükariî ai ndemunümbui.

Nindou ai Kraisîndî süngu Godîndî ngunîndîmbofe tüküfemboane

¹¹ Ranîmboane roana Adükariîmbo yîhîmboyefühi, ahandî hoarehi nîmboefühi nindou bîdîfirambo hoafîyefi habodefi arîhundi ahei hohoanîmo botîfendürani ai Adükariîmbo anîhondümbo-fimbohünda. God ai yîhoefîmbo ndore fîfîreamunîmboani. Mare yahurai-ane sîhei hohoanîmoambe se yîhoefîmbo ndorîhi fîfirîmbîrîhimun-amboane asefi.

¹² Ro asükai siheimbo ndani hoafi hoafayefi nda se yihoefimbo aboedanemo yahombo-hündamboyo poani, nga se yihoefimbo hihifi-hihifi-mbeyahümuna sefimboyefi. Rananimbo asu se nindou bidifiri-yafe hohoanimo ranahambo hihifi-hihifayei, nga nindou-yafe hohoanimo ranahambo moai hohoanimo yei se simbori hoafimbohünda hoafayahandüri.

¹³ Nindou bidifiri ai yihoefimbo hihindi-hihindi-yomondühanemo masei. Ro hihindi-hihindayefi ana, Godimbo-hündambo anefi. Nga asu haponda ro ndorihu hohoanimo yefi ana, ra siheimbo farihendürimbohündamboane.

¹⁴ Krais yihoefimbo hipoambo-mareamuni hohoanimo ra yihoefi ratüpurü ranahambo hifandarandi. Ra yarihu fifirihundi nindou mamai ai nindou munquambo ranaheimbo sünguna yifimayu rani-süngunamboanimbo nindou mamai sihiri amboani yifiyefimbo nahurai-ane fi.

¹⁵ Ai nindou munquambo sihefi sünguna yifimayu. Rani süngumboanimbo nindou sihiri ndarihu yangiri nimboefambe ra sihiri hohoanimo mayefi süngu yangiri hohoanimo yohü hoahoangopoani, nga yowanü. Nga sapo ai sihefi sünguna yifiyu mbura asükaiyu botifi mahafu ranimbo sihiri ndondihu hohoanimo defüh-animbo hahabodefomboane.

¹⁶ Rani-mayowamboane roana ngiri nindou-yafe hohoanimo ra süngundihundühi asu nindou ngoründi hohoanimo türüboadihu ngefi. Yini, horomboyefi sihiri nindou-yafe hohoanimo ra yarihu hohoanimo yefühi Kraisimbo tümafoariturü hefi. Nga asu hapondani ana sihiri moai ahambo rani hohoanimo yahundo rihundi.

¹⁷ Himboryei. Nindou mamai ai Krais-dibo anüngu ana, God ai nindou ranahambo simbori nindoumbondiri hinüngindirümbui. Wamindafi hohoanimo awarimarhoayo, nga asu simbori hohoanimo tüküfemboane.

¹⁸ Ran-moatükuni ranana God aiani nimindühiyu haya yare arandi. Horombo ana sihiri ahandi hürütümbü nindoumboyahu manimboefiyosi, nga asu hapondaniyu Kraisindi süngu sihefimbo God ai aboedi-aboedimareamuni. Raniyu asu Godindi hürütümbü ranaheimbo farihendürani asu ai God-babidimbo wudi-wudifembo ratüpurü ra yihoefimbo masemuni.

¹⁹ Siheimbo ro ndarihu hoafehundüri: God ai nindou munquambo Kraisindi sünguyu ngunindimbore arandi. Asu ai moai nini-moatükuniyo moaruwai hohoanimo yei marihündi ranahambo hohoanimo yu sihairandi, nga wani. Asu ai nindoumbo wudi-wudifembo hoafi ra hoafimbo ratüpurü masemuni.

²⁰ Ranimbo anefi ro Kraisindi yasimondühindi hoafi ra sahumindefi hohu hoafayefi. God ai ahandi hoariyu yihoefi yasimondi süngure haya munquambo nindou ranaheimbo wudi-wudin dahi yahundüri arandi. Rananefi ro Kraisindi fondi sahumindefi hohu hoafiyahu-ndürühiya, “Awi se God-babidi hürütümbü hohoanimo ra hinüngirühi hehi asu wudiyahi,” sefi hohu hoafiyefi arihundi.

²¹ Krais ai moai moaruwai hohoanimo yu randi. Nga asu God aiyu sihefi-mayo moaruwai hohoanimo ra ahandi wami semündü manandeandi. Raniyu asu Sisasi ai nindou moaruwai hohoanimo yumbü nou tüküme fiyu. Sihefi-mboya, ai wambo-so nimboeimbo wandi nginindinambo Godindi nindoumboyahi moani aboedi mbumundi safi mbnimboei-amboane yahuhayamboyu ai rani-moatükuni ra ramareandi.

6

¹ Ro God-babidi nginindi nimboefombo ratüpurü yefi rihundeimbinanefi nda siheimbo hüti-hoafehundüri, “Sapo se Godindi-mayo hipoambo

hohoanimo masahümündi-ane, nga asu se rani-moatükunî ra moani-yeimbündühümboyei,” asefi.

² God ai yare hoafi-yuhü yahuya, “Rani si hamîndî hondü ro sihei hoafi himborimayahî. Asu siheimbo ro aboedambofe-ndürimboayahî rani si tüküfeyoambe mafariheheandürî,” mehu. Se hoafi ra himboriyei! God ai siheimbo fehefembo aboedî si-ane tüküfeyo. Hapondanana God ai siheimbo aboedambo-fendürimbo yahumboani.

³ Roana nindou bidifiri ai yihoefi ratüpuri ranahambo moaruwai-ane mbiseimboyei sefi hohumboanefi. Asu ro ngiri nindou ranahei himboahü moaruwai ratüpuri randihundanî ai hoeindihindühi ranana moaruwai hohoanimoane mbisei.

⁴ Nga roana Godîndî ratüpuri-mbo nindoumboياهو nimboefombo wambo, asu munquambo si aho ra yihoefi aboedî ratüpuri rani-yanğir-ane munquambo nindou ranaheimbo yarîhu nafuiyahundürî arîhundî. Rananefi asu roana nîne tîjîrîfo yihoefimbo-so tüküfeyoane, asu afîndî hohoanimo tüküfeyoane, ra moanane sefi hohu nginîndî animboefi.

⁵ Nindou ai yihoefimbo hariyahümünî, karabusîrîhimünî, asu mamî afîndî gugurîhi mburîhü moaruwaimbo-rîhimünî arîhundî. Asu ro gedühi ratüpuri-mayefi hefi raniyefi ndofe apo, sesi, sesi raraokoateyefi arîhundî.

⁶ Asu ro sürühoeimbi hohoanimoyefühi yihoefi Godimbo fifirife ra ndorîhu kîkîrîhumîndefî arîhundî. Yifiafi Aboedîndî nginîndî ranai yihoefi flambe nîmarowohüyo asu ro nindoumbo aboedî ndondorîhundürî arîhundî. Asu ro nindou ranaheimbo Godîndî ratüpuriyefi-rîhundeimb-ane fi sefi hohu nafuiyefi arîhundî.

⁷ Ro Godîndî nginîndînambo nimboefomboanefi asu ahandî-mayo hoafi hondü ra hoafiyefi arîhundî. Ro mbumundî hohoanimo ra yifiarî, nîminehoari nou sahumîndefî hohumboanefi animboefi rani-moatükunî ra ranînambo yifiariyo rambohünda.

⁸ Nindou bidifiri ai yihoefimbo didiboado-rîhimünühi aboed-anemo sei, asu bidifiri ai yihoefimbo moaruwai-anemo sei arîhundî. Bidifiri ai yihoefimbo amonğoni hoafiyahümünî, nga asu bidifiri ai nindou bidifiramboya, aiana aboedî ratüpuri-ane ratüpuremo sahümünî arîhundî. Bidifiri ai yihoefimboya, aiana wosîhoaforî hoafiyomo-rundeimb-anemo sahümünîsî, nga asu roana hoafi hondü rani-yanğir-ane hoafiyefi arîhundî.

⁹ Ro Kraisîndî hoafi sahumîndefî hefi-rîhundeimbi-mayefi ra nindou bidifiri ai moai fifirîhimünî, nga asu afîndî ai se rananemo sei hehi fifirîrîhimünî. Roana nindou ndeara yifimbo yanğiriyefîsî, nga asu awi aboedî yanğirî animboefi. Yihoefimbo tîjîrîfo masemunîyosî, nga asu awi ro moai moaruwaimbo-yahundî.

¹⁰ Ro afîndî hohoanimoyefi arîhundîyosî, nga asu munquambo si ra hîhîfi-hîhîfiyefi arîhundî. Ro nindou moaruwai safi animboefîsî, nga awi ro munquambo nindou ranaheimbo afîndî moatükunî aboedî sahundürî arîhundî. Ro nindou kakîkoate-ayefîsî, nga asu ro napo afîndeimbi nahurai-ayefi.

¹¹ Wandafi mamî Korinîhundî, ro siheimbo hoafi nda himboahü hoafehundürî. Ro siheimbo yihoefi ngusüfoambe afîndî hamîndî hohoanimo-ayahundürî.

¹² Roana siheimbo hohoanimo kîkîrîhumîndefî himboyefühi-yefipoanî, nga asu simborî seanei yihoefimbo moai yahurai hohoanimoyahümünî.

¹³ Ro haponda siheimbo wandî nîmorîmbo nou hoafehandürî: Sihei hohoanimo ra yihoefimbo ngusüfo pandîhimünî simborî ro siheimbo

rawehundi nou.

Sihiri ana Godindi wor-aneſi

¹⁴ Godindi hoafi anihondü-mbofekoate nindou rani-babidimbo ana se mamî ngeimboyei, nga yowanî. Nüngundine mbumundi hohoanimo asu hohoanimo moaruwai ra mamambemandine? Nüngundine si-ane asu nimb-ane ra mamî manimbafea?

¹⁵ Nüngundine Kraisi-ani asu Satan-ani ai hohoanimo mamî süngumandine? Asu nüngundine nindou ai Kraisi-mbo anihondümboririrandeimb-ani asu nindou ai ahambo anihondümbofe-koateyu-randeimbi ranai hohoanimo mamî süngumandine?

¹⁶ Nüngundihu Godindi wori ra sanendi kabomo wori rani-dibo mamambe-mandifepira? Nga sihiri ana God Yangiri Nüngumbü ahandi wor-aneſi! God ai ahandihoari hoafiyuhü yahuya, “Ro wandi wori ra wandi nindou rani-babidi worimbondihî mbundha ahei mbusümo nîmandimboyahi. Rananimbo ro ahei Godindahanî asu ai wandi nendi-ndeimboyei,” mehu.

¹⁷ Ranimboane asu Adükari ai hoafiyuhü yahuya, “Se aheimbo hinîngîndîhindürî hehi sepoanimbo ngei nîmandei.

Nga asu se moaruwai hohoanimo ra randihimboyei.

Nga rananimbo asu ro siheimbo wandihoari ndahamîndîharü-mboyahi. *Aisaia*

52:11

¹⁸ Rananimbo asu ro sihei apembondahe nimboahani, asu se wandi nîmorehî asu nindowenihi nîmorîmbondahi nîmboeimboyei,” *2 Samuei 7:14*

Adükari Munguambo Ngîniîndî Hîfandandeimbi ai ramehu.

7

¹ Wandafi mamî, Godindi-mayo hoafi ndanana sapo sihefîmbo hoafiyu masihend-ane. Rani-mayowamboane awi sihiri Godimbo yihîmbondefühî, sihefî fiambe-ane asu hohoanimoambe-ane nîne moaruwai hohoanimo ra hinîngîndîhu hohu moani aboedi sürühoeimbi yangiri hamîndî nimboefomboane.

Korinhündi ai ngor-süngumarîhîndî ranahambo Por ai hîhîfi-hîhîfi-mayu

² Se wambo sihei ngusüfoambe hohoanimo pandîhindîri. Roana moai nindou ngorümbo moaruwai hohoanîmoyahando rîhandî. Asu ro moai nindou ngorümbo moaruwai hohoanîmo süngufembo yarîhe rîhandî. Moai ro nindou ngorümbo tîkai hoafiyahandowohü asu ahandî napo kiahe hüsihamîndî rîhandî.

³ Ro sihei wami papîfendürî hoafombohünda ndarîhe hoafiyahühî-yahîpoani, nga wani. Nga horombo hoafîmayahi nou siheimbo ngusüfoambe pandîhurî ngefombo yîfîndemboyefî.

⁴ Ro siheimbo weindahî nda hoafehandürî. Roana siheimbo hîhîfi-hîhîfi nafîrîhamîndî-harümbonanahî! Wambo-so tînrîfo afîndî tükefeyo-amboani, asu ro siheimbo hohoanîmo-yahandürühî, asu wandî ngusüfoambe hohoanîmo fufurîfoa-reandîranî ranimbo ro afîndî hîhîfi-hîhîfiya arîhandî.

⁵ Horombo ro siheimbo hinîngîrîhundürî hohu Masedonia hîfîhü hefî tükümehundî amboa ranîhü ro moai fi harîhu nîmarefî, nga wani. Nga ranîhü ana yîhoefîmbo-so tînrîfombü hohoanîmo afîndî

ranai tüküfeyowohüyo, nindou ngorü-babidi simbori hoafi yefüh yefi ngusüfoambe yihimbomaramuni.

⁶ Nga awi God ai nindou düdi ai tññirifombü hohoanimo ahandi fiambe tüküfeyoani aboedi fufurifoare-randeimb-ani. Ranayo rani-simboani God ai Taitusimbo koamaritheira yihoe fimbo-so süni tüküme fiyuwa asu yihoe fi ngusüfoambe fufuri-mafoareamuni.

⁷ Ai yihoe fimbo sowana masünu ranimbo yangiriyefipoani ramehundi, nga se ahambo sapo ngusüfoambe didiboado-mariori hoafi ra semündü süni hoafimemun-amboyefi asu yihoe fimbo God ai ngusüfoambe fufurima-foareamuni. Taitus ai yihoe fimbo hoafimemuni sapo se wambo hoeifendirühi mamihohoanimo süngufembo afindi hohoanimomayei asu se wambo fehefendirimbo sei hehi hohoanimoayei habodei. Asu ranimboanahi ro hihifi-hihifayahi habodih.

⁸ Ro pas siheimbo parthe koamaritheheandamboyei se moai hihifi-hihifiyeisi, nga asu ro moai ranimbo afindi hohoanimoyahi. Horombo ana ro afindi hohoanimoyahisi, nga hapondani ana aboed-anahi. Ro fññirihendi, pas ra siheimbo afindi hohoanimo mbasagadürisi, nga ranana moani bodifoahü yangir-ane.

⁹ Haponda ro hihifi-hihifayahi se afindi hohoanimomayei ranahambo-yahipoani, nga afindi hohoanimo ranai sihei hohoanimo ra aboedi ngorü-süngumareandüra aboedi hohoanimoayei ranimboanahi hihifi-hihifayahi. God ai ahandihoari randüri siheimbo afindi hohoanimo ra masagadüri, nga ranimboyo asu wandi-mayo hoafi ranai moai siheimbo moaruwaimbo-reandüri.

¹⁰ Wani, nga afindi hohoanimo God ai siheimbo rareandüri arandi ranana se ngorü-süngurihindani asu ai siheimbo aboedambofendürimboayu ranimboane rareandüri arandi. Ranimboane se ranahambo afindi hohoanimoyo hoangopoani. Nga hifi ndanihündambo afindi hohoanimo ranai nindoumbo moaruwaimbore arandi.

¹¹ God ai siheimbo afindi hohoanimo masagadüri raninamboyo siheimbo aboedi hohoanimo tüküme feyo. Afindi hohoanimo ra siheimbo botimareandüra se botiyahi sihei hoafi ra didiboadofembo hohoanimomayei. Asu nindou ai moaruwai hohoanimomayu ranahambo ngññindi hoafimayahündo asu se Godimbo yihimboyei marihündi. Asu se wambo nimai hoafendirimbo hohoanimomayei. Asu nindou moaruwai hohoanimomayu ranahambo tññirifo saimbo hohoanimoayei habodei. Ranayo asu sihei hohoanimo ra yare weindahi tüküme feyo: Asu seana siheihoi hütieipoani.

¹² Ro horombo pas ra siheimbo parthe koamaritheheandisi. Nga asu roana moai nindou moaruwai hohoanimomayu asu ngorümbo moaruwaimbo-mariri ranahambo hohoanimo-yahahüyapoani hoafiyahi. Se yihoe fimbo hohoanimoehümuni habodei ra God ai siheimbo nafuimbohünda ro pas siheimbo parthe koamaritheheandi.

¹³ Ranane asu sihei rani hohoanimo sünguyo yihoe fimbo ngusüfoambe afurimareamuni.

Ro ngusüfoambe afurihu kürihu mamarefi yangiriyosi, nga asu ro hihifi-hihifimayefi amboani. Sapo munquambo se Taitusimbo hihifi-hihifi-yahündowohü didiboado-mariori ranimboyo ai-amboani hihifi-hihifimayu.

¹⁴ Ro Taitusindi himboahü siheimbohünda borimayahi asu se ahambo aboedi hohoanimomehündo ranimboyei se moai wambo

amoan+ngiyahündiri. Roana s+heimbo moani anihondü hoafi hondüyo hoafiyahandüri mar+handi. Rani-süngumboyo s+heimbohünda Taitus+imbo bor+mayahi ra anihondümayo.

¹⁵ Taitus ai s+heimbo sowahi tüküme fiyuwa se y+h+imboyeih+ h+ham+ndariyei ahambo masahor+m+ndei. Raniyei asu muḅgambo se ahandi hoafi ra süngumar+hindi. Se ahambo ramar+hor+ ran+imbo hohoan+moyuhüyo ai s+heimbo af+ndi hohoan+mo-marandüri hu.

¹⁶ Ro fifiri+heamboanahi se aboedi hohoan+mo rani yang+ri süngund+hi ngeimboyei. Nga ran+imboanahi ro s+heimbo h+h+fi-h+h+fi nafar+ham+ndi+handüri.

8

God+ndi nendi fehefembohünda kaki gugur+mar+hindi

¹ Wandafi mam+i, ro s+heimbo God+ndi hipoambo aboedi Kraisi+ndi nendi Masedonia hifi+hü amarei aheimbo masagadüri ranahambo hoaf+ndahundüri sefomboanefi.

² Aheimbo-so ti+ri+fo af+ndi tüküme fiyondüra ai moaruwai napo-koate man+imboeyosi, nga asu ai af+ndi h+h+fi-h+h+fi+yeih+ God+ndi nendi b+d+fi+ri ranaheimbo far+hefe-ndüri+imbohünda kaki gugur+mar+hindi.

³ Rani-moatükun+ ra ro fifiri+he heheamboanahi s+heimbo weindah+ nda hoafayah+hi. Ai kaki nüḅgunümb+yo saimbo masei ra masehündüri+yosi, nga asu ran+wam+ b+d+fi+ri par+hi mbur+hümboyei masahündüri.

⁴ God+ndi nendi Sudia hifambe amarei ranaheimbo far+hefendüri+imbo sei hehi ahei hohoan+monambo yang+ri+ y+hoef+imboya, se ranahambo y+ni yahomondan-an+imbo rand+ihu sei hehi hoaf+mehümüni habodei.

⁵ Horombo ro ai kaki d+gegimboyei sefi hohu hohoan+momayefi. Nga asu ai moai rani yang+ri+ rar+hindi. Boatei ai Adükar+ndi yifiri ra süḅgufembo hohoan+momayei asu mare God+ndi hohoan+monambo y+hoefi yifiri ran-amboani süḅgufembo hohoan+momayei.

⁶ Horombo Taitus ai hipoambofe hohoan+mo ra s+hei mbusümo bot+mareandi. Raniyefi asu ro ahambo rani ratüpur+ ra mando rando ngafi moend+ndowandi sefi hohu hüti-hütimar+huri.

⁷ Muḅgambo moatükun+ se yar+hi ar+hündi ranana aboedi ham+ndane. S+hei anihondümb+ofe hohoan+mo, s+hei sürühoeyoweimbi hoafi, s+hei fifiri+fe, s+hei God+ndi ratüpur+imbo yifiri hohoan+mo, asu y+hoef+imbo ngusüfo pefemun+ hohoan+mo, muḅguambo ra aboedi saf-ane. Mand+hi yahurai ham+nd-an+imbo nindou fehefendüri+imbo kaki gugur+nd+hindi asefi.

⁸ Ro s+heimboya, "Se rand+hindi," saheheambo-yah+poani, nga wani. Nga nindou b+d+fi+ri ai aboedi ratüpur+ ranahambo refembo sei hehi hohoan+moayei habodei asu ro s+hei hohoan+mo ra ai hohoan+moayei nou hohoan+mombayeiyo, asu nüḅgumbehi sahehea moani yar+he hoeiar+heandi.

⁹ Seana s+hefi Adükar+ Sisas Kraisi+ndi hipoambofe hohoan+mo ra fifiri+himboanei. Aiana muḅgu-moatükun+imboyo manüḅgu, nga asu s+heimbo far+hefe-ndüri+imbo ran+imboyo ai nindou moaruwai napokoate nahurai tüküme fiyu. Se muḅguambo aboedi moatükun+ af+ndeimb+imbeyeia yahuhayamboyo asu ai nindou napokoate nou manüḅgu.

¹⁰ Haponda wandi hohoan+mo-ane nda s+heimbo hoafehandüri. Ngorü h+imban+fihiyo se nindou fehefembo kaki gugur+fe ratüpur+ bot+mar+hindi. Nga asu se rani ratüpur+ ra refembo boatei hohoan+momayei.

¹¹ Se ratüpur+ bot+mar+hindi ra haponda moend+nd+hindi. Horombo seana ratüpur+ ra refembo hohoan+momayei habodei. Yahurai-an+imbo

hapondani amboani n+ne kaki engoro ranambo ratüpurî ra moendîfembo amboani hohoanîmondeî habodeî.

¹² Nindou ai n+ne-moatükunî akîdouyo, adükariyo, nindou ngorümbo saimbo hohoanîmoyuhü asîhendî ra asendî ana, Godîndî hîmboahü aboed-ane. Asu kaki akîdouyoweimbi ai kaki akîdou asendî ana, Godîndî hîmboahü moaruwaiyopoanî.

¹³ Roana se tîjîrîfo sahümündî nîmareianî asu bîdîfirî ai aboedî mbîmari samboyahîpoanî, nga se muŋgambo mamî ndorîhi mbîmareî samboanahî.

¹⁴ Hapondanambe ana sîhei-mayo afîndî napo ra nindou bîdîfirî ai mbonîmboarîhümündî ranaheimbo fehefendürîmbo ra aboed-ane. Ranîmbo-anîmbo asu se-amboa mbonîmboarîhümündî ana, asu ai afîndî dîgegîndühî amboani sîheimbo mbîfarîhe-hîndüramboane. Ranî hohoanîmo sünguarîhînd-anîmbo muŋguambo mamî ndondîhi nîmandeimboyeî.

¹⁵ Godîndî hoafi yare hoafîyowohü yahoya, “Nindou düdi ai afîndî sesi asemündu ana, ai ngîrî afîndî fondanî dîgendî. Nga nindou düdi ai akîdou sesi asemündu ai-anîmbo ngîrî mbonîmbondamündu,” meho.

Por ai kaki gugurîfembohünda nindou Korinînambo koamarîhepurî

¹⁶ God ai Taitusîmbo hohoanîmo botîmarira marîhu ro hohoanîmoayefî nou hohoanîmomayua ranîmbo ro Godîmbo hîhîfîmarîhünî. Ai-amboani sîheimbo farîhefe-ndürîmboani hohoanîmoayu.

¹⁷ Ro ahamboya, ai ho sîheimbo fehefendürîmbo yîfirîmayefîsî, nga ai ahandî hohoanîmonambo sîheimbo sowana masüfu.

¹⁸ Asu rananefî ro yîhoefî wandafî mamî Taitusîndî süngu koarîhehura asühüfanî. Muŋguambo Kraîsîndî nendîyeî hîmboahü nindou ndanai ana aboedî hoafi hoafîmbo ra ndürîmb-ani.

¹⁹ Asu ranî yangîrîyopoanî, nga ro nindou fehefembohünda hahabodefühî ratüpurîyefî arîhundî, asu Kraîsîndî nendî ai ahambo robabîdî hombo amboani koamarîhehorî. Ro ranî ratüpurî rawarîhundî ra Godîndî ndürî aboed-ane yahombohünda ro nindou fehefendürîmbo hohoanîmoayefî ra aheimbo nafuiyo-ndürîmbohünda.

²⁰ Kaki afîndî masîhendî ra ro hîfandîmbo ranahambo nindou ai hoafîndei habodeimboyeî sefîmboane ahînyefühî nindou ra sahurîmîndefî ahefî.

²¹ Roana aboedî mbumundî ratüpurî hohoanîmo ra Adükarindî hîmboahü yangîrî ndofe refembo hohoanîmoyefühî-yefîpoanî, nga muŋguambo nindou ahei hîmboahü kameih-aneî refembo asefî.

²² Ranîmboanefî asu ro yîhoefî wandafî nda ahafandî süngu koarîhehurî. Ro ahambo afîndîmbo ratüpurî ra refembohünda yarîhurî hoeirîhurane, asu ai ranî-moatükunî refembo yahuhaya ngusüfo pamareandî. Hapondanî ana se mbumundî ratüpurî hohoanîmo ranî yangîrî süngumbîrîhînda yahuhayamboani ngînîndî anîhondümboreandî. Ranîmboane asu ai ranî-moatükunî ranahambo refembo ra ngusüfo parareandî.

²³ Taitusîmbo se randîhorî fîfîndîhorî. Aiana wandî wandafîyu haya, asu sîheimbo farîhefe-ndürîrambo ro mamî ratüpurîye-rîhoandeimb-ani. Nga asu yîhoefî wandafî yimbu ranahafanîmbo-anîmbo se randîhi fîfîrîndîhipîrî: Nindou yimbu aiana Godîndî nîndouyeî ratüpurî ratüpurîyafanî rînandühî asu ai ahafandî ratüpurî ranînambo Adükariambo ndürî adükarümb-ani safanî-rînandeimb-anafanî.

24 Se ahafanimo sihei hipoambofe hohoanimo ra nafuindahupiri. Rananimo asu Kraisindi nendi munquambo ranai sihei hipoambo hohoanimo asu ro siheimbo moani boru yangiri boruyefuhi-yefipoani ra ndorihifirimbirihind-amboane.

9

Godindi nendambo farihefembo kaki gugurindihimboyei

1 Godindi nendambo farihefembo kaki gugurih arihundi ranahambo se fifirihimboanei. Nga ranimayowamboane asu ro ngiri siheimbo asukainda pas pandihe koandihheandi.

2 Ro fifirihhearumboanahi sihei hohoanimoambe nindou ngorumbo fehefembo hohoanimoayei ra. Nga ranimboyahi ro Masedoniayei himboahü siheimbo borimayahanduri. Ro aheimbo rarthe hoafiyahanduruhi sahiya, “Ngoru himbanifihiyoyo wandafi mam Akaiya* hifihü amarei ai rani ratupuri ra süngufemboane sei hehimbomayei,” masahi. Raniyei asu se rani hohoanimo botifembo hohoanimomayei hoafi ra himboriyeyi hehi asu ranimoatükuni ra ai-amboani refembo sei hehi ngusüfoambe botimareanduri.

3 Ro siheimbohünda borimayahü ra hoafi yangiri tükufembo moeisahi. Nga se farihefe-mbohünda kaki ra nafindihümandi nimandei, nga ro nindou ndanahambo hoafimayahapuri. Ro ranahambo hohoanimoaya hoeritheanda mayowamboanahi asu ro wandafi mam ngimi ndanahamumbo siheimbo sowana koandihheapura difomboemo.

4 Ro anihondumbo-rihumboanefi se nine-moatükuni sairambo ra nafirihümandi mbamarei. Asu Masedonia ai ro-babidi kosimo hoerunduranu, se nafemindi nimarikoate-ndeiani, ro amoaninigin demboyefi asu se-amboani amoaninigin-ndeimboyei.

5 Ranimboanahi ro hohoanimoaya hoeritheanda mayoa asu wandafi mam ngimi nda boatei siheimbo sowana mbikosomonda sahehea hohoanimoayahü habodihü. Rananimo asu ai difomo siheimbo-so tükündafu siheimbo fandihounduri mbundu sapo se nine-moatükuni saimbo masei ra didiboadondihü digehindi. Rananimo asu ai randu fifirindumboemo rani-moatükuni sihei hohoanimonambo masihendi, nga ro sihei-mayo moani sahumündefuhi-yefipoani.

6 Wandafi mam, se randihü fifirindhü: Nindou düdi ai ninimoatükuni mangiriyoy akidou safi hifareandi ranai ana süngunambo ranahandambo sesü safi ra akidou ndemündumbui. Nga asu nindou düdi ai mangiriyoy adükari hifareandi ranai-animo sesü ranahandambo adükari hisindowa ndemündumbui.

7 Nindou munquambo mamam se sihei ngusüfoambe hohoanimondei hoeindhüandü-animo, asu se rani-moatükuni saimbo masei ra moani ndehindi. Nga asu nindou mam ai ahandi ngusüfoambe moaruwaimbonderuhi rani-moatükuni saimbo ranahamboya, nindou ai wambo hütihütimaründir-amboanahi ro wandi rani-moatükuni ra masehandi mbüsümbui. Nga wani. Nga God aiana nindou hihifi-hihifiyuhü moani saimbo yangiri hohoanimoayu ranahamboani hohoanimo parariri.

8 God aiana siheimbo munquambo afindi aboedi moatükuni ra dagürani asu se aboedi moatükuni afindeimb-ndeimboyei. Rananimo munquambo si aho ra mbonimboe-mindikoate afindi digehimboyei asu nindou farihefembo ra afindi yagodomboe.

9 Godindi hoafi ranahambo yare hoafiyowohü yahoya,

* 9:2: Korin ngoafi ai Akaiya hifih-ane anango.

“Nindou düdi ai nindou napo-koate-mayei aheimbo warambe
kikihemindikoate-ayu

ra nindou ahuri bubufoareandi nahurai-ani.

Ahandi mbumundi hohoanimo ranai koadürümbo-koadürümbo
yagodimboe,” *Buk Song 112:9*

meho.

¹⁰ God ai sesi mangiri nindou nümbürira-randeimbi ranahambo sagado
asu mamikarambo sesi sesimbo sagadüri arandi. Ranimbo-hündambo-
animo asu God ai sheimbo afindi moatükun dagadürani asu se digehi
hehi ahandi nendi ranaheimbo fandhehi-ndürimboyei. Rananimbo
shei fehefembo hohoanimo ranai afindi hamindi tükündifemboe nindou
nümbürambeahindi moatükun hifireanda afindi hisayo nou.

¹¹ God ai sheimbo afindi aboedi moatükun dagadürani asu se munğambo
si warambe kikihemindikoate ndehimboyei. Rananimbo asu shei-mayo
kaki aheimbo asehindi yihoefti warihü ra ndahümündi hehi asu Godimbo
hifihindihorimboyei.

¹² Se rani ratüpurü rawarhindi ra Godindi nindou ranai nne
moatükun mbonimboa-rihümündi ranahambo farifehe-ndürimbo
yangiri-yopoani, nga ai rani-moatükun ra hoeirhindühi Godimbo afindi
hifihimbirihorambo kameihane.

¹³ Rani ratüpurü se rawarhindi ranana shefti wandafi mam ranaheimbo
farifehe-ndürimboane, nga asu rananimbo rani-moatükun ranai weindahi
hamindi tükündifemboe. Rananimbo asu wandafi mam ranai randhi
fifirindi-hindühimboya, seana Kraisindi aboedi hoafi ranahambo ndorhi
sünguri-hindühane mbisahündürimboyei. Asu munğambo nindou se
aheimbo kaki shei hohoanimonambo yangiri warambe kikihemindikoate
asehindi ranimbo ai rarhi hoeirhindani wani asu ai Godindi ndürü
ranahambo aboed-ani mbisei-amboane.

¹⁴ Rananimbo Godindi hipoambo hohoanimo shei fiambe amaro ra
ai hoeimbirihind-amboane. Rananimbo asu ai sheimbo hohoanimo-
ndühindürühi amboani asu ai Godimbo sheimbohünda didibafimbe-
yahündowamboane.

¹⁵ God ai moani aboedi hamindi moatükun masemun ranahambo ngiri
sihiri wudipoapondihu nimindi hoafi ra wataporimbo-ndihundi, nga
ahambo hifih yangiri hifihindi-hurimboane.

10

*Nindou ai Porimboya aiana Kraisindi hoafi semündü hu-randeimbi
hondüyupoani masei ranaheimbo simbori hoafimayu*

¹ Nindou bidifiri ai wamboya, “Por ai ro-dibo nünğambe afure
manünğü, nga ai-poanimbo nünğambe rani-simboani yangiri yihoeftimbo
pasambe nginindi hoafiyumun marandi,” asei. Ro Por-anahi haponda
wandihorü pas ndanambe sheimbo Krai ramefiyu nou himboari
hoafendahü hipoamboriharühi hoafayahandüri.

² Ro sheimbo nginindi hoafimbo moesaihi, nga se wambo amonğoni
hoafindeiani ana, asu ro sheimbo-so düğühan sheimbo nginindi
hoafindamboyahi. Nga nindou didiyei ai wamboya, aiana hifi
ndanihündambo hohoanimo ranane süngüare hu asei ranaheimbo-animbo
ro yihimbokoate nginindi hoafindaha-ndürimboyahi.

³ Ro nindou yangiri-aneftisi, nga asu ro moai nindou-yafe hohoanimo
süngürihundühi yifiariyefi rihundi.

⁴ Munğambo yifiari nimehoari sahumindefimboayefi ra hifi
ndanihündambo-yopoani. Nga wani. Nga ranana Godind-mayo

ngin+indi yifiari niminehoar-ane. Ranana hürütümbü nindou-yafe ngin+indi hifinambondeamboe. Ranamboane wos+hoafori hohoanimo ra raguanambo-ar+hundi.

⁵ Asu n+ne-moatükun+ ai Godimbo fifir+imbo-mayo ranahambo naf+ gürareandi ra hifinambo-nd+humboyefi. Asu munquambo sihefi hohoanimo k+k+h+r-i-hümündeihi Kraisi+mbö yang+r+i hohoanimo pamb+r+i+hinda asefi.

⁶ Se Kraisi+nd+i hoafi rani yang+r+i süngundihi mbund+i+hümbö-an+imbo asu sehünd+i b+i+d+i+f+i+r+i ai süngufekoate-ayei ranaheimbo t+ñ+jümb+i hohoanimo ndahu-ndür+i+mboyefi.

⁷ Seana n+ne-moatükun+ hoeiar+hindi ranahambo wud+i+poapond+ihi türüboad+ihi hohoanimondei. Nindou mam+i ai hoaf+yuhüya, roana Kraisi+nd+i nindou hond-anahi ehü ana, awi ai rande wud+i+poaponde hohoanimondühü ro-amboani ai rawefiyu nou Kraisi+nd+i nindou-ane+i mbeyahu-wamboane.

⁸ Sihei an+hondümbofe hohoanimo ra ng+nem+nd+i-ndür+i+mbo-hündamboyu Adükari ai y+hoef+i+mbo ndan+i ratüpuri nda masemuni. Rani-moatükun+ ranana siheimbo moaruwaimbofe-ndür+i+mbo-yopoani. Nga asu ro ndan+i ratüpuri rani+mbo wand+i+hoari ak+i+dou borayah+i ana, asu rani+mbo ro moai amoan+ng+yahi.

⁹ Se rand+ihi hohoanimondeihiya, “Por aiana ahand+i pasambe hoafi rani+nambo y+i+h+mboaramuni,” mb+seimboyei.

¹⁰ Nindou b+i+d+i+f+i+r+i ai rand+ihi hoaf+i+ndeihi an+imboya, “Por+i+nd+i-mayo pas ranana t+ñ+jümb+i saf-ane. Nga ai sihefi fik+i+m+i nüngumbo ana, ai h+i+mboari hoafendi saf+i nüngumbo asu hoafi ahand+i ra ndor+i+hefekoate-ane,” sei ar+i+hünd+i.

¹¹ Nindou düdi yahurai hoafiyu arandi ranai ana rande ndonde hohoanimondüh+i türüboadeandi. Ro angun+i n+i+mboef+i+mbo pasambe hoafayef-ane, asu siheimbo-so rani+hü n+i+mboef+i+mbo hoafehündür-ane, rani moatükun+ ra ngorü-poan+i+mboyopoani, nga wani.

¹² Roana ng+i+r+i y+hoef+i+hoari y+hoef+i fi ra si+mongor+i+nd+i+hu hoeindi+hu nd+i+hünd+i nindou b+i+d+i+f+i+r+i ai ahamundi fimbo borayomo nou. Nindou ranai ana moan+i ahamundi hohoanimonambo yang+r-anemo ai ahamundi+hoari ngorü ahand+i hohoanimo ra ngorü+nd+i-mayo hohoanimo rani+fih+i si+mongoru hoeiru arundi. Yahurai nendi ana fifir+i+fekoate-anemo!

¹³ Nga asu ro y+hoef+i fimbo ana ratüpuri y+hoef+i ranahambo si+mongori ra ngasünd+i+fe hefe bor+yö ho ranahambo moei asefi. Nga n+ne-moatükun+ ratüpuri God ai y+hoef+i+mbo masemuni rani si+mongorüh+i an+imbo ngemboyefi siheimbo-so ratüpuri+mbo kameih+i amboani.

¹⁴ God ai y+hoef+i+mbo ratüpuri masemuni rani hoarehi se an+imboei. Rani-simboani ro siheimbo sowahi tüküyahündüh+i Kraisi+nd+i Aboedi Hoafi ra sahum+i+ndef+i hohu siheimbo hoaf+i+mehündür+i. Rani+nambo God ai y+hoef+i+mbo ratüpuri masemuni rani yang+r+i süngumar+hundi.

¹⁵ Roana moai God ai ratüpuri nindou ngorümbo masagadür+i ranahambo bor+yef+i hefi r+i+hünd+i, nga wani. Nga roana sihei an+hondümbofe ranai ngoan+ asu ro sihei mbusümo ratüpuri+mbohünda God ai rani ratüpuri masihendi ra refeyowani aboedi adükari tüküfembo ranahamboane an+hondümbo h+i+mboayefi.

¹⁶ Rani+mbo asu ro aboedi hoafi ra ndahum+i+ndef+i nindou b+i+d+i+f+i+r+i sihei hifi daboadan+i amarei ranaheimbo hoaf+i+nda-hündür+i+mboyefi. Asu ro ng+i+r+i nindou ngorü ai ratüpuri+mayu ranahambo bor+i+ndef+i.

¹⁷ Bukambe yare hoafiyowohü yahoya, “Nindou düdi ai borimbo hoanimoayu ana, moan Adükari ai nine-moatükun ramareandi ranahambo yangir-animbo borimbuyu-wamboane,” meho.

¹⁸ Nindou düdi ai sapo nine-moatükun ramareandi ranimbo ahandi hoari borayu ana, Godindi homboahü ndürimbüyupoani. Nga asu Adükari ai nindou daboe ndürimb-ani ehu ana, nindou ranai ndürimb-ani.

11

Por ai se Kraisindi hoafi woshihoafori hoafiyomo-rundeimbi ahamundi hoafi himboriyo-poani mehu

¹ Awi se wambo rarihi hinigiri-hindirani-animbo asu ro hihindi hoafi hoafinda. Nga se wambo hinigiri-hindirimboanei.

² Awi ro ngusüfo parariheandüri God ai siheimbo ngusüfo parareandüri hu nou. Seana moani nimorehi yihoarifi hamindi nindowenih mam ranahambo yangiri segodombo sei hehi dibonyei hinigarhindi nahurai-anei. Nindowenih mam ranai ana Kraisi ranani.

³ Sapo amoasiri tikai hoafi fifireandeimbi hamindiyo haya Ifimbo tikai hoafimendo ranahamboanahi ro afindi hohoanimoayahi. Siheimbo-so amboa hohoanimo yahurai tükündifendüran, asu shei Kraisi-mbo hohoanimo aboedi ngusüfo pamarihori ranai moaruwaimbo-ndifemboe saheheamboanahi ro yhimboayahi.

⁴ Nindou bidifiri ai siheimbo-so tüküyafu Sisas sapo ro bokarihehu arihundi ranahamboemopoani, nga ngorü-poanimbo Sisas ranahambo bokarihou rundühanemo. Asu se ngorü-poanimbo yifiafi masahümündi, nga ro Yifiafi Aboedi ranahambo hoafiyefi arihundiyo poani masahümündi. Asu se ngorü-poanimbo aboedi hoaf-ane sahümündi arihüdi, nga aboedi hoafi ro sinesi hoafiyahundüri marihundi raniyo poani. Nindou bidifiri ai rani hoafi ra hoafiyomondüran asu se rarihi hinigirihipuran yahurai hoafi ra hoafiyomo arundi.

⁵ Ro siheimbo hoafehandüri, nindou ranahamumbo Kraisiindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi nindou bogor-anemo ase ranahamundi hoarehi nimboambo-yahipoani.

⁶ Yin anihond-ane, hoafi hoafiyorambo ra ro aboedi hamindiyahipoani, nga fifirife ranana ro moai mbonimbo-rihamindih. Munguambo moatükun hohoanimo ro rarihu marihundi ra siheimbo rani fifirife raniyo munguambo nafuiyahundüri marihundi.

⁷ Se fifirihindi roana siheimbo Godindi-mayo aboedi hoafi hoafiyahandüri marihandi ranimbo-hünda moai kaki napombo semindimbo wariyarihandi. Ro siheimboya, ai-animbo nindou aboedi hamindi tükumbeyahindi sahehea asu wandi fimbo ro hifinamboriheandühi himboari hoafendühi hoafiya marihand-ane. Asu rani-moatükun ra nimboea? Refe-ana awi wandi hohoanimo ranambo ro moaruwai hohoanimombayahyo?

⁸ Ro siheimbo farife-ndürimbohünda Godindi nendi ngorü ngoafihü amarei ranai wambo kaki akidou sehi rihünda masahamindih. Ranimbo-hündamboyah ro ahei-mayo kaki ra moani hühühünimbo fufuriamindimbo nahurai-mayahi.

⁹ Ro se-babidimbo ranihü nimboahi simboani ana ro kaki-napo yahurai sihefe-koate mbonimbo-rihamindihühi moai nindou mam shei mbusümo ahambo tiriifo sahando, nga wani. Nga wandafi mam Masedoniahüdi ndanihü sühüsi tükümehindi aiyei nine napo ro sihefembo mbonimbo-marihamindih ra masehindiri. Horombo maho-ane, asu süngunamboane

ro ngiri siheimbo tɪŋirifo ndahandüri. Nga ro rani hohoanimo ra sünguri-heandühanahi.

¹⁰ Kraisindi hoafi hondü ra wandi ngusüfoambe nimarimboane, ranane asu ro siheimbo anihondumbo hoafehandüri: Hohoanimo ra ro süngurihe arihandi ranahambo borayahi ra ngiri Akaia hifihü ngorü nindou ai wandi bor hoafi ra kikindeandi.

¹¹ Nimboe ro siheimbo tɪŋirifo saikoate-ayaha? Ro siheimbo ngusüfo pefindürikoate-wamboyahi? Nga wani. God ai fifireamboani ro siheimbo ngusüfo parihendüri arihandi ra.

¹² Ro haponda nine ratüpurü rawarheandi ra ro moani rani yangiri ratüpurü-yahühanahi, nindou bidifiri ranahamumbo nafi gifepurimbohünda. Ai ngomondühya, roana Por mamü ratüpurüyomo arundi yahurai-ane fi ratüpurüyefi arihundi mbisimo houmbo borindimboemo sahehea.

¹³ Nindou ranai ana, Kraisindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi hondüyomoponi. Aiana ahamundi ratüpurüyomo arundi ranahamumbo tkai hoafiyomo rundühanemo nindou amuri ranaheimboya, ai Kraisindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi hond-anemo sei hoafimbiyeiya yahomo houmbo.

¹⁴ E! Asu se ahamundi hohoanimo ranahambo afindi hohoanimondeimboyei. Satan ai-amboani ahandi fi ra ngorü-süngure haya sünambeahindi nendi-yomondi si ranimbofi haya tüküfi arandi.

¹⁵ Ranimboane Satan ahandi ratüpurüyomo-rundeimbi nindou ranai nindou ahei himboahü aboedi mbumundi ratüpurü-yomondeimbi rani hoearambeyafu tüküyafunda ranahambo hepünifeponi. Nindou ranai ana süngunambo rani-moatükuni ramarundi simongorühi asubusi ndowandümoemo.

Por ai Godindi ratüpurimbofi nüngumbo tɪŋirifo masemüdu

¹⁶ Ro asukai hoafayahi: Nindou mamü ai wamboya, aiana hihindi-hindindiyuhani mbüsü haya hohoanimondimbui, nga yowani. Se wambo randihi hohoanimombondeihi ana, ambesi, nga wamboya, aiana hihindi-hihindiyumb-ani mbisahündiran-animbo asu wandi fimbo borinda habodimboanesi.

¹⁷ Ro haponda ndarhe hoafayahi nda: Adükarindi hohoanimo süngu hoafiyambo-yahipoani, nga wani. Nga ro moani wandihoari hihindi-hihindiyahühiyahi ro rarihe boriyahühi hoafayahi.

¹⁸ Nindou bidifiri ai hifi ndanihündambo hohoanimo süngu homondühi siheimbo-so homo ahamundi fimbo borüyomo arundi rananimbo asu ro-amboani wandi fimbo mandihe yahurai borindamboyahi.

¹⁹ Seana siheihorimboya, “Ro hohoanimo aboedi fifirihundeimbanefi,” aseisi, nga ranimboanei se hihindi-hihindiyomondeimbi nindou ranahamumboya, “Ambemo, nga moani ai rani hoafimbeyomo,” aseisi.

²⁰ Seana nindou ranai siheimbo moani hoafemo süngufembo yangir-ane hohoanimoayeisi. Asu sihei-mayo napo fufemindi, ahamundi wosihofori hoafi ranambo siheimbo semündündürane, siheimbo moaruwaimoaruwaimbo-arundürane, asu ngusumboarambe pakararihoundür-ane, rani-moatükuni ra rarundan-ane asu seana ahamumboya, ai ambemo aseisi.

²¹ Rani-moatükuni hohoanimo ai rawarundi ranahambo ana awi ro nginindi hamindiyefipoani.

Nga asu nindou ngorü ai ahandi fimbo borimbo ehu-ana, ro-amboani, awi hihindi-hihindiyahühi hoafayahi, nga wandifimbo borindamboyahi.

22 Nindou ra Hibruhündi-yomosi? Nga ro-amboani Hibruhünd-anahisi. Asu ai Israerihündi-yomosi? Asu ro-amboani Israerihünd-anahisi.*

23 Ai Kraisindi ratüpuriyomo-rundeimbi-yomosi? Awi ro hohoanimokoate nindou-anahi, nga roana ratüpur ra refembo ahamumbo ngasündi-heapurimboanahi. Roana ratüpur ra afindi hamindi tñjirifoya, afindiimbo karabusiyaha, afindiimbo wambo buburundi, ramarundi-anesi.

24 Wambo hondahüfeimbimbo wofi bogorinambo Suda 39 amberamindeimbiyo bubumarundi.

25 Romihündi ai wambo ngimimbo nimharinambo buburundi. Asu mamimbo nimoeinambo-rundi, asu ngimimbo ro nimartheimbi sip ranai himoni hihirimafaoreandi asu ro mami si himoni yangiri boboriya wakimariheand-ane.

26 Ro afindiimbo hahabodi marihandi ranambe hohoambumbo ha asu hühmbühün nendi afindi yangorambe ha marihandi. Asu ranambe yangiriyopoani, nga Sudahündi wandafi mamayei asu Suda-yafe ndifoyei ai wambo moaruwaimbo-marihindiri. Adükari ngoafihüyo asu nimambe nindou ningokoate-reandühi ranamboani ro moaruwaimbo-fembo yangiriyaha marihandi. Siriwara himoyo asu tikai ngunindiyomo ranambe ro moaruwaimbo-fembo yangiriyaha ha marihand-ane.

27 Ro rani-poani rani-poani ratüpur afindi safiyo ratüpuriyaha marihandi. Afindiimbo ro nimbokoani gedühi moai ndorhe apo rihandi. Wembombo-yarhandühi asu wandi amindasümo ranai hoe simindiimbo kikire-yaparhoai marandi. Ro sesi afindi sihefe, wori aboedambe nimetri, hoeari aboedi güdüfe raraokoate-ya marihand-ane.

28 Rani-moatükuni yangiriyopoani wambo-so tüküfe marandi, nga wani. Munguambo si maho ra Godindi nindou ngorü ngoafihü amarei ranaheimbo hifandiyondürimbo hohoanimo ranai-amboani tüküfeyo-aniyahi ro tñjümbi hohoanimo sahamindi marihandi.

29 Nindou düdi ai nginemindi-koate-ayu ana, asu ro-amboani nginemindi-koate-anahi. Nindou ngorü ai rareanda ngorü ai moaruwai hohoanimoayu ana, asu ro ngusüfo nimbiyahühi nimetri arihandi.

30 Ro borimbo asahi ana, sapo ro nginemindi ningokoate animboahi ranahambo-animbo borinda habodimboyahi.

31 God ai God-ani asu Adükari Sisasindi Afind-ani ranahandi ndüri koadürümbo-koadürümbo aboed-ani seihanei. Ai wambo fifireandiri ro tikai hoafiyoroakoate anihondümboanahi hoafayah nda.

32 Ro Damaskus ngoafihü nimetrihambe bogori nindou rani ngoafi hifanda-randeimbi adükari bogori Arestasindi hoarehi mamaru. Nindou ranai wambo kikihemindi mburimbo karabusi-fendirimbohünda ami bidifiri ngoafi giniri nafitambe fikimi hinngi-mareapura maningomo.

33 Nga asu wambo ngoafi giniri ranambe nafi wandafi mami bodimondi ai basketambe wofi küru mburu foarundi houmbo masafoarundira aboedambomeheandi.

12

God ai Porimbo afindi moatükuni nafuimeindo

1 Ro borinda ngamboyahisi, nga asu ranana ngiri siheimbo fandihendi. Ambesi, nga hapondan-ana wambo Adükari ai yafogoadinambo nahurai

* 11:22: Hibruhündi ai Abrahamindi ahuri hond-anei. Israerihündi ai Suda-yafe Godimbo hohoanimo süngurihi arihünd-anei.

mungu-moatükuni sünguna weindahi tüküfemboayo weindahi-mareandiri ra s'heimbo wataporinda samboanahi.

² Ro nindou mamî Krais-dibo nüngumbü fifirar'hini, nga 14 himbani maho ranambe ranahambo God ai serümundü nimoamo hondü sünambe mahafu. Rani-moatükuni ra roana moai fifir'heandi, nga moani nindou safimbayo asu yifiafi yang'rimbayo, nga God aiani ra fifireamboayu.

³ Ro fifir'heandi nindou ranai God'ndi ngoafi sünambe moani aboedi ham'ndi ranambe nimehünou hasifi tüküfi mahafu. Nga asukai ranahambo amboa ro moai fifir'heandi, nindou safimbayo asu yifiafi yang'rimbayo, nga God aiani ranahambo fifireamboayu.

⁴ Raniyu asu d'boh'ndi moatükuni nindou ranahambo ngiri hoaf'ndei hoafi ra ahandi himboambenambo himborimayu.

⁵ Ro nindou ranahambo-animbo bor'ndamboyahi, nga wandi fimbo ngiri bor'ndahi. Nga wandi fi ngin'ndikoate-yaheimbi ranahambo yang'ri wandi fimbo bor'ndamboyahi.

⁶ Ro nini-moatükunimboyo borimbo mbasahi-mbonana, asu ro ngiri hih'ndi-hih'ndiyaheimbi nindou-anahi mbisahi sapo ro raranimmoatükuni ranahambo an'hondumbo-animbo hoaf'ndamboyahi. Nga wandihoari borimbo moei asahi rananimbo nindou ngiri wambo aboedani mbisahündiri. Nga ro nine ratüpurî rawar'heand-ane, asu nine hoafi hoafayah-ane, ranimbo nindou ai hoeir'hindirühi wambo wudipoapond'hi fifir'ndi-hindir'imboyei.

Por'ndi fihî t'hoari nahurai kamareri

⁷ God ai wamboya, nini ngorü-poanimbo moatükuni ai hoeimareandi ranahambo ahandi fimbo bor'ndimbui yahuhamboyu, mamî moatükuni t'hoari nahurai wandi fihü futimareandiri. Rani-moatükuni ramareandi ranana Satan'ndi ratüpurîyu-randeimbî nindou nahurairu wamboya, ahandi fimbo bor'ndu hoan'gumbui yahuhaya hifinambo-fendir'imbohünda har'yondirimbo mehu.

⁸ Adükarimbo rani-moatükuni ra fimbir'henda sahehea ro ngimimbo didibafimeheando.

⁹ Raniyu asu ai wambo simbori yare hoafiyundirühi yahuya, "Wani, nga wandi-mayo hipoambofe hohoanimo ranana awi se-dibo ndearane, nga wandi ngin'ndi ranana nindou ham'ndi kem'ndikoate-ayei ranaheimbo so-ane tüküfe arandi," mehuamboyahî. Asu ro sahîya, hapondan-ana ro ham'ndi kem'ndikoate-anahi ranahambo hih'fi-hih'findahühi bor'ndamboyahi Adükar'ndi-mayo ngin'ndi ai wambo ham'ndi nginem'ndi-ndiramböhünda.

¹⁰ Ranane asu ro ham'ndi kem'ndikoate-ayahî, nindou ai wambo moaruwaimbo-r'hindirî, t'ngümbî hohoanimo tükefeyondirî, nindou ai moaruwaimbo-moaruwaimbo-ar'hindirî hei, ranahambo Kraisimbohündambo ro hih'hfi-hih'fayahî. Ro ham'ndi kem'ndikoate-ayahî ana, asu rasimboani ro ngin'ndi nimboamboanahi.

Por ai Korin'hündambo af'ndi hohoanimo-ayundürî

¹¹ Ro ndani hoafi hoafimayahî ra hih'ndi-hih'ndiyaheimbi nindou nouyahî hoafimayahî, nga wambo se ngusüfoambe bot'mar'hindirambayahî rani hoafi ra hoafimayahî. Nga simbori se-animbo wandi aboedi hohoanimo ranahambo hoaf'ndahündirî, nga asu se moai rar'hindi, ranimboyahi asu wandihoari rani hoafi ra hoafimayahî. Yinî, an'hond-anesî, roana ndor'hehea-ndeimbî nindou hondüyahipoani,

nga Kraisiṅdi hoafi sowandūmo homo-rundeimbi nindou “rani-poaniṅbo” aseī sihei mbūsumo aniṅgomo ranahamundi hoarehi niṅboamboyahiṅboani.

¹² Ro hohoaniṅmoya kikiṅhriṅhe heheamboyahi Kraisiṅdi hoafi semiṅdi ho-rambo ratūpuri sihei mbusūmo niṅboambo rani ratūpuri ra ramarṅheandi. Godiṅdi ṅṅiṅdi nafuimbo ratūpuri asu hepūniṅfeimbi moatūkuni ratūpuri ra sihei mbusūmo ramarṅheandi Kraisiṅdi hoafi sahamiṅdi ha-riṅhandeimb-anahi sahehea nafuimayahi.

¹³ Siheimbo ramarṅheandūri nou-ane asu Kraisiṅdi nendi ṅgorū ṅgoafiṅhū amarei aheimbo amboani rariṅheandūri ariṅhandi. Ro moai siheimboya, wambo sesi-napo sehindiri sahehea siheimbo tiṅriṅfo sahandūri, ṅga wani. Karṅhasiṅhandūri, ṅga se wambo amboawi mbisiṅhūndiri ro siheimbo tiṅriṅfo segodūrikoate-mayahi raniṅbo-hūnda.

¹⁴ Hapoana ṅṅiṅmiṅboanahi nda ro siheimbo sowana siṅfombo saheheamboayahi, ṅga asu ro ṅṅiri sihei-mayo napofiṅhi yangiri kiarimbohūnda tiṅriṅfo-ndahandūri. ṅga roana sihei kaki-napo semiṅdiṅmboyahiṅboani, ṅga siheimbo fehefendūriṅmbo yangiri-anahi. Rarani moatūkuni ra se fiṅriṅhindi niṅmori akidiṅbou aiana boagiṅrambo fehefe-ndūriṅmbohūnda ṅṅiri sesi-napo kokoboadiṅhi ndahūmūndi tūkūndahi diṅgehindi, ṅga wani. ṅga siṅbori boagiṅri ai-animbo niṅmorambo rani-moatūkuni ra diṅdiṅboadofe siṅhefemboane.

¹⁵ Siheimbo fariṅhefe-ndūriṅmbohūndambo ana wandi-mayo napo ṅgoro ra segodūriṅmbo wandi fimbo kameiṅhi hiṅhiṅfi-hiṅhiṅfiyamboanahi. Ro siheimbo afiṅdiṅmbo ṅṅusūfo pandiṅheandūranī asu se siṅbori wambo akidou yangiri ṅṅusūfo pamandiṅhindiṅriyo?

¹⁶ Aniṅhond-ane, ro sihei-mayo kaki-napo semiṅdiṅmbohūnda moai siheimbo tiṅriṅfo sahandūri. ṅga asu nindou biṅdiṅfiri ai seiya, “Yiṅsi, ṅga siṅhefi kaki-napo semiṅdiṅmbo-ana, ai tikarehayambo ṅgorū-sūṅṅundeamuni mbunda ndemūndūmbui,” masei.

¹⁷ ṅga asu nūṅṅufemboyoa? Asu ro wandi nindou biṅdiṅfiri siheimbo sowana koamarṅheheapuri ranai sihei-mayo napo ra moai kiafu hūsiṅdūmo.

¹⁸ Ro Taitusiṅmbo siheimbo sowana siṅniṅmbohūnda hoafiṅyahando habodiṅhūhi asu ahandi sūṅṅu wandafi mamī koamarṅhehina masiṅnu asu Taitus sihei-mayo napo kifi hūsiṅamūnduwai? ṅga ra ai wani. Nindou ranai ro hohoaniṅmoayahī hohoaniṅmo sūṅṅure hayambo ro rawariṅheandi rani-sūṅṅu yare randūhiṅyu? Asu ro ai-diṅbo mamī hohoaniṅmo sūṅṅuriṅhoandūhi niṅne-moatūkuni rariṅhoandūhiṅyehi.

¹⁹ Se hoafi ra rariṅhi hoeiriṅhindūhiṅyo yiṅhoefiṅmboya, aiana ahamundiṅhoari aboedi hoafiṅmbohūnda sūriṅ papimbarundi seiṅmboyei? I, ra wani. Ro haponda siheimbo hoafehandūri roana Kraisiṅdi nindou hondūmboyaho niṅmboemboanehi, ranane asu rani hoafi ra Godiṅdi hiṅmboahū sihei ṅṅusūfo ra ṅṅiṅniṅemindūriṅmbo-hūndamboanahi rariṅhe hoafehandūri, ṅga yiṅhoefi fimbo hoafiṅyamboyahiṅboani.

²⁰ Ro siheimbo-so tūkeheandi ra asu siheimbo aboedi hoeifendūriṅmbo samboanahi, ṅga asu se ṅṅiri aboedi niṅmandei sahehea raniṅmbo yiṅhiṅmboyahi. Asu siṅbori amboani se wambo hoeindiṅhindiṅraniṅ nindou yahurai se hoeifembo sei hehi hohoaniṅmoayei yahurai niṅṅokoate-ndamboyahī. Ro akidou yiṅhiṅmboyahū-anahi rani-moatūkuni ranahambo ro ndariṅhe hoafayahī. Sihei mbusūmo yifiari, wandafi ṅgorūmbo

hohoanimo moaruwai hohoanimo yondo, simbori watikoafi, afindi-afindi hohoanimo, tirifoefe hoafi, daboarani hoafi, ahandi fimbo yangiri hohoanimo, mamikari hohoanimo munngu-moatukuni ra yahurai tukundifemboe sahehea yihimboayahüi hoafayahüi.

²¹ Ro siheimbo sowana düghan wandi God ranai wambo sihei himboahü amoanngambo-ndeandrimbui samboanahi ro yihimboayahü. Asu ro nindou bidifiri horombo moaruwai hohoanimo yei mburhümbö asu ai nimorehi sisihimo, nindowenihü birabiri hohoanimo, ngusüfoambe botife hohoanimo ranahambo daboadanambofe-koate-maye ranaheimbo, hoeindihe-andüran wandi amoanngindahüi aranndamboayahü. Rana-hambo wambo God ai hifinambo-ndeandrimbui saheheamboanahi akidou yihimboayahü.

13

Bidifiranambo ahini hoafi asu hihifi hoaf-ane

¹ Haponda ndeara ngimimboanahi siheimbo hoeifendürimbo sifombo asahi. Bukambeahindi hoafi ranai yare hoafiyomunühi yahoya, "Nindou yimbuyo ngimiyö ai anihondumbo hoafindomondühüya, 'Ro hoeirhumboanefi nindou mamü ai moaruwai hohoanimomayuwa,' mbisimondan-animbo, awi sihiri rani hoafi ra didiboado-femboane," meho.

² Nindou didiyeyi horombo moaruwai hohoanimomaye ranaheimbo haponda asükainda hoafinda samboanahi nindou amuri ranaheimbo kameihü amboani. Horombo ro yimbumbo sühi siheimbo ahini hoafi hoafiyahandürisi, nga hapondani amboani ro asükainda ahini hoafindahandürü samboanahi ro anguni ndarthe animboahi amboani. Ro asükaiya siheimbo sowana asihühü ana, nindou moaruwai hohoanimomaye ranai mamü ai-amboani tinjirifombü ratüpurü ra ngiri gübüsüboadea-ndürü.

³ Ranimboyou se randihi anihondumbo fifirindihimboyei Krais ai wandi yafambe süngufi haya hoafindümbui se fifirifembo masei. Nga wandi wari süngu Krais ai se-babidimbo nüngumbo siheimbo farihendürimbo ana, ngiri ai mbosi-mbosindu. Nga asu aiana ahandi rani-poanimbo nginndi adükari ra siheimbo nafuiyundürühani.

⁴ Yini, ra anihond-ane, horombo ai hamindi nginemindikoateyu ranimboyoumo nindou nimi keimbi karhendeimbifihü tikorundümo pamarü-wura yifimayu. Nga asu hapondani ana Godindi nginndi adükari hamindi ranambo botimarira asu ai yangiri botifi anüngu. Asu ro-amboani ai-dibo nimboefimboanefi hamindi kemindikoate-ayefi. Nga asu Godindi nginndi ranambo-animbo mare ro-amboani siheimbohündambo ai-babidi yangiri nimboemboyefi.

⁵ Se siheihoari ro hoafi ranahambo anihondumbo-mbarihuyo asu wani-mbayefiyo mbisei hehi hohoanimondei hoeindihindi. Moani siheihoari yangir-animbo hohoanimo ra randihi hohoanimondei hoeindihindi. Sisas Krais ai sihei hohoanimoambe anüngu ra fifirihindai? Se ahambo fifirifikoate-ayeyi ana, awi se ahambo wudipoapofe anihondumbofe hohoanimo aho ra fifirifekoate-wamboanei.

⁶ Se hoafindeihüya, ai Kraisindi anihondü ratüpurüyomo-rundeimb-anemo mbisei hohoanimondei sahehea ro anihondü fifirihamboanahi.

⁷ God ai siheimbo fariheiranü asu se moaruwai hohoanimo süngufekoate moani aboedi yangiri mbinimboeia sefi hohumboanefi ro ahambo siheimbo farihefe-ndürimbohünda didibafiyahundo arihundi. Se

yihoeŋimboya, aiana Kraisiŋdi aboedi ratüpuriyomo-rundeimb-anemo nafuimbo yihoeŋi fimbo hoafiŋyefühi-yefiŋpoani, ŋga wani. Ŋga biŋdiŋriŋi nindou yihoeŋimboya, “Ai Godiŋdi ratüpurimbo moai aboedi ratüpuriyomo,” asei ana, ambesi, ŋga se aboedi hohoaniŋmo ra süngumbirihi heiya seŋimboaneŋi diŋdiŋbafiŋyahu ariŋhundi.

⁸ Roana ŋgiri hoafi hondü ranahambo giŋgiŋranambofembo moatükuni hohoaniŋmo ana randiŋhundi, ŋga hoafi hondü ranahambo yangiriŋ-aneŋi hohoaniŋmo pariŋhu hefühi rawariŋhu hefi.

⁹ Ro hamiŋdi kemiŋdiŋkoate-yefani ana, asu se ŋginiŋdi aboedi niŋmboeiani ro ranahambo hiŋhiŋfi-hiŋhiŋfi-yefühanefi. Asu ro siheimboya, hohoaniŋmo moaruwai hiŋniŋgiriŋi hehi diŋdiŋboadoriŋi hohoaniŋmombeyeia seŋi hohu Godimbo siheimbohünda diŋdiŋbafiŋyahundühanefi.

¹⁰ Raniŋmboanahi ro anguni ndaniŋhü niŋmboambo siheimbo pas nda sürü pariŋriŋhandühi hoafayahandüri. Asu rananiŋmbo ro siheimbo-so tükündaheandühi amboani Adükari ai wambo ŋginiŋdi masendiŋri rani hohoaniŋmonambo siheimbo ŋginiŋdi hoafiŋmbo moei asahi. Ŋginiŋdi ai wambo masendiŋri ra siheimbo moaruwaimbofendüriŋmbo-hündamboyoŋpoani, ŋga siheimbo ŋginiŋemendiŋdi-ndüriŋmboane. Raniŋmboanahi ro siheimbo pas nda sürü pariŋriŋhandüri.

Bidiŋriŋranambo hiŋhiŋfi hoafi

¹¹ Ŋga kariŋhasiŋhandüri. Hohoaniŋmo moaruwai hiŋniŋginiŋdiŋi hehi diŋdiŋboadiŋdiŋi hohoaniŋmondei. Ro hoafayahi ranahambo hiŋmboriŋndeiŋi raniŋ-süŋgundiŋhindi. Mami hohoaniŋmondeiŋi aboedi siŋsiŋkoate niŋmboei. God nindou hiŋpoamboreandühi aboediŋyu-randeimbi asu afuriŋfe hohoaniŋmo sai-randeimbi ai se-babiŋdi nüŋgumbui.

¹² Se Godiŋdi nendiŋ-yafe hohoaniŋmo süŋgu wandafiŋ-wandafiŋndeiŋi simbori wakikiŋhüriŋndeiŋ-ndühiŋdi.

¹³ Godiŋdi nendiŋ muŋguambo ai-amboani siheimbo hiŋhiŋfariŋhündüri.

¹⁴ Sihefi Adükari Sisas Kraisi ai siheimbo hiŋpoambombiŋreandüriŋ-amboane asu God ai siheimbo ŋgusiŋfo pambiŋreandüriŋ-amboane asu Yifiŋfi Aboedi ai sihei ŋgusiŋfoambe mamambe-mbiŋreandüriŋ-amboane.

Garesia

Pas nda Por ai Garesiahündambo sürü papimarandi

¹ Ro Por-anahi. Nindou ai moai ahei hohoanimonambo wambo Kraisiñdi hoafi ndowandifi ngafi ndandi sei hehi kafoarhindiri mburihu koarhehindiri, nga wani. Nga Sisas Krai asu Ape God sapo yifihundi botimariri rani diboyafani wambo ahafandi hohoanimonambo ahandi hoafi semindi ho rambohünda kafoare hiniñgi-mareandiri.

² Munguambo anihondumbo-rihindeimbi ndanihu ro-babidimbo aniboadei ai-amboani Kraisiñdi nendi Garesia hifihu amarei sheimbo hihifarihünduri.

³ God shefi Ape asu Adukari Sisas Krai ai sheimbo moani hipoambo-ndineanduri asu ngusüfo afurife kife hohoanimo ra mbisabinanduramboane.

⁴ Shefi moaruwai hohoanimo raguanambo-fembohünda asu nine moaruwai hohoanimo hifi ndanihu engoro ranambeahindi aboedafemunimbohünda Krai ai shefi Ape Godindi yifiri sünguyu ahandi fi masgado.

⁵ Ranimboane asu shiri munguambo si aho ra Godimbo aboed-animbisefi hohoanimo-ndefimboane. Nga anihond-ane.

Aboedi hoafi mamirani yangir-ane engoro

⁶ God ai sheimbo Kraisiñdi moani hipoambofe sünguyu diboniyundurihiya, wand-anei mehuyosi, nga asu moai se geduhi hoafi ra süngurihindi. Nga asu ngoru rani-poanimbo aboedi hoafi ra süngurihinduhi asu ahandi fikimi ningokoate-mayei. Raniyo asu ro rani-moatükuni ramarihindi ranahambo mahepunaheandi!

⁷ Anihond-ane, moai ngoru rani-poanimbo aboedi hoafi yangoro. Nga nindou bidifiri ai shei hohoanimo ra mamikariyo wakifih asu ai Kraiimbo aboedi hoafi ra ngoru-süngu ngoru-süngufe wakifembo hohoanimoyomo arundi. Ranimboanahi ro ndarhe hoafayahi.

⁸ Nga ro-ane fi asu sunambeahindi nend-ani aboedi hoafi ra hoafinduani sapo sheimbo hefi hoafimayefi yahurai hoafikoate rani-poanimbo fiyoweimbi hoafayu ana, nindou ranahambo God ai hai ngoafi moaruwai ranimbo koambirihair-amboane.

⁹ Sheimbo rani hoafi ra horombo hoafiyahundureimb-anesi, nga asukaiya ro hapondani sheimbo hoafehanduri: Nindou ngoru ai ngu sheimbo aboedi hoafi ra, sapo horombo ro hoafimefa se anihondumbo-marihindi, yahurai hoafikoate moani rani-poanimbo hoafeyunduri ana, nindou ranahambo God ai hai ngoafi moaruwai ranimbo koambirihair-amboane.

¹⁰ Ro ndani hoafi hoafayahi nda, nindou wambo aboed-ani yahombohündamboyo? Wani, nga Godimbo yangir-anahi. Ro rani-moatükuni ra anihondü refembo sahehea rambarheambonana, asu ro Kraisiñdi ratupuriya-rihandaimbi nindouyahipoani.

Por ai Godindi hoafi semindi horambo tükumefiyu hoafi

¹¹ Wandafi mamirani, awi sheimbo randihe hoafindahanduri, ro sheimbo aboedi hoafi ra ha hoafiyahanduri arhandi ranana nindou-yafe hohoanimonambo hoafiyopoani.

12 Rani-moatükunî ra nindou-yei-mayo moai sahamîndîhî asu moai nindou mamî ai wambo yamundeandîrî, nga wani. Nga Sisas Kraiss ahandîhoarî randîrî ranî hoafî ra wambo weindahî-mareandîrî.

13 Ro horombo Suda-yafe Godîmbo hohoanîmo ranî-sûngu yangîrî sûngurîhandûhî nîmboahambe ana, ro Kraissîndî nendî ranaheimbo moaruwaimbo-rîhearûhî mungunambo awarîhefendûrîmbo hohoanîmomayahî. Ranî hoafî ra se horombo hîmborîyeimb-ane.

14 Wandafî mamî, Sudahündî ranahei mbusûmo nindou akohoandî ro dîbombo-memo ranahamumbo ngasündî-heapurîmboanahî. Roana moanî Suda-yafe hohoanîmo hondû ranahambo sûngufembo nindou hamîndîyahî ranî-poanîmbo manîmboahî. Ranîyahî asu ro moanî yîhoefî amoao-yafe hohoanîmo ranîmbo yangîrî sûngufe hombo ngusûfo pamarîheandî.

15 Nga asu ro nîngokoate-yahambeahiyo God ai wambo moanî hîpoambo-reandîrûhî ahandî ratûpurî ratûpurîmbohûnda kafaore hînîngîmareandîrî.

16 Ranîyo asu ro ahandî-mayo aboedî hoafî ra semîndî ho Suda-yafe ndîfo ranaheimbo bokarî-hefembohûnda ahandî nîmorî wandî hohoanîmoambe ndore korîmafoareandîrî. Ro moai nindou ngorûmbo-so dîdîboadore hoafîmbiyundîrî sahehea tüküyaheandî.

17 Asu ro moai Serusaremînambo Kraissîndî hoafî horomboyafu sowandûmo homo-rundeimbî ranahamumbo sowana ndüfosimbo hahûhî. Nga roana nîmehûnou Arebia hîfînambo yangîrîyahî ha mburîha asu asükaiya Damaskus ngoafîna hîhîrîma-rîheheandî.

18 Ranîyo asu ngîmî hîmbanî hoane, ranî mbusûmo ro Serusarem ngoafînambo Pitandî-mayo bîdîfîrî wataporî hîmborîmbo mahahûhî. Ranîyahî asu ro ranîhû ai-dîbo yimbu wik yangîrî manîmboahî.

19 Ranîhû ro moai Adûkarîndî hoafî sowandûmo homo-rundeimbî hoeirîheapurî, nga Sems Adûkarîndî akîdî yangîrîyu hoeimarîhinî.

20 Ro sîheimbo pasambe nda anîhondûmboanahî hoafayahî. God ai hoafî ranahambo fîfîreamboani, nga ro tîkai hoafîyahûhî-yahîpoanî!

21 Ranîyahî asu sûngunambo ranîhûnda botîyahe hehea Siria, Sirisia hîfambe mahahî.

22 Asu Kraissîndî nendî Sudia-yafeambe amarei ranai moai wambo ndorîhi fîfîrîhindîrî.

23 Nga nindou bîdîfîrî ai wambo hoafî yangîrî hîmborîmayei. Bîdîfîrî ai hoafîyeihîya, nindou sapo ndan-aiyu sîhefîmbo moaruwaimbo-reamunî marandî ranani anîhondûmbofe hohoanîmo ra awarîhefembo yahuhaya hohoanîmomayu. Nga asu ranane haponda ai ranî hoafî ra bokarîhai arandî, masei.

24 Ranîyei asu ai wandî sûnguyo Godîmbo aboed-ani masei.

2

Por ai Adûkarîndî hoafî sowandûmo homo-rundeimbî nindou bîdîfîrî babîdî hohoanîmo mamî sûnguarundî

1 14 hîmbanî sûnguna asükai hîhîrîyahe Serusarem ngoafînambo wandafî Barnabas-dîbo hahihûhîyehî Taitusîmbo fîhîmarî-horîmîndehî.

2 Ro ranî ngoafîna mahahûhî ra God ai wambo nafuimarandîramboyahî mahahî. Ranîyahî ro ranîhû tüküyahe nîmboambo anîhondûmbo-rîhindeimbî-yei bogorî nindoumbo anîngomo ahamumbo poanîmborîheapurî mburîha ro Suda-yafe ndîfo Godîndî hoafî hoafîya marîhandî ranahambo hoafîmehapurî. Ro nîne ratûpurî

horombo ramar+heandi asu haponda rawar+heandi ranai moani nga afur+ndi+hoemboe saheheamboyah+ ramar+heandi.

³ Wandafi Taitus ai Grik+hündüyu ro-d+bo mahehi, nga asu ahambo moai si+hafi fi-hoeari ra kando t+ndi+hawandi yahomo houmbo h+ti-h+tiruri.

⁴ Ti+ri+fo tüküme+fyo ra ti+karuhou an+hondü+ambo-rundeimbi nahurai nindou yi+hoefi m+busümo d+bo hasiyafu tükü+yafu masifomo. Ai ramefundu ra sapo si+hefi+ambo Kraisi ai Suda-yafe ah+nümbi hohoan+mo-ambeah+ndi aboedambo-mareamuna asu si+hiri Kraisi-babi+d+imbo aboedamboyah an+amboefi. Rani hoafi hi+himboriyo mburü+ambo asu si+hefi+amboya, ai ah+nümbi hohoan+mo rani hoarehi m+bi+n+boadei-amboane moani ratü+pur+i+yei-r+hündeimbi nou yahomo houmboemo d+bo masifomo.

⁵ God+ndi aboedi hoafi hondü ranai si+heimbo-so koadürü+ambo mbeyan+gorowa sefi hohumbo wambo asu ro moai ahamundi hoafi rani hoarehi+yefi. Asu Taitus+imbo fi-hoeari kefe ti+ri+hefembo rani hoafi ahamundi-mayo ranahambo moai yi+ni sefi, nga wani.

⁶ Nindou bi+difi+ri ahamumbo ndüreimb-anemo masei. Ai bogori+mbo-efundiyo wanayomoyo ra ambe. Nga God+ndi hi+mboahü nindou mun+guambo si+mogod-anei. Nindou ranai moai ni+ni si+mbori hoafi+fimbi wandi aboedi hoafi rani+fihi türu hoafi+yomo, nga wani.

⁷ Nga ai yaru fi+ri+marundi God ai wambo Suda-yafe ndi+fo ranaheimbo aboedi hoafi ra hoafi+mbohünda koamar+hendiri, sapo ai Pitambo Suda ranaheimbo ahandi hoafi hoafi+mbohünda koamar+herü nou.

⁸ Nga sapo God ai Pitambo Suda ranaheimbo hoafi sem+ndi ho hoafi+yondüri-rambo ramariri nou ai wambo ngin+ndi masendi Suda-yafe ndi+fo ranaheimbo Kraisi+imbo aboedi hoafi sem+ndi ho hoafi+yorambohünda.

⁹ God ai ahandi aboedi hoafi hoafi+yorambo rani-poan+imbo ratü+pur+i masendi+ri ra nindou ranai fi+ri+marundi. Rani+yomo Sems, Pita, asu Son ai bogori nindoumbo+yafu ni+ngomombo Barnabas-d+bo yi+hoehimbo wari fumafoarü+muni si+hiri mam+ rani ratü+pur+i+yefi-r+hündeimb-anefi yahomo houmbo. Rani+yefi asu ro m+bi+ro fokoakomayefi Barnabas-d+bo ro Suda-yafe ndi+fo-yei m+busümo ratü+pur+i+ndehani asu ai Suda-yei m+busümo ratü+pur+i+ndi+mboemo sefi hohu.

¹⁰ Ai mam+ hoafi yang+ri yi+hoehimbo hoafi+yomondühi yahomoya, 'Awi se nindou moaruwai ranan+koate-mayei ranaheimbo-an+ambo far+hefendüri+ambo hohoan+mondafani,' mehomondamboyah+ asu ro amboani kameihi ranahambo refembo hi+hifi-h+i+hifi+yahühi hohoan+momaya hahi.

Por ai Andiok ngoafi+hü Pitandi moaruwai hohoan+mo weindah+mareandi

¹¹ Pita ai Andiok ngoafi+hü tüküme+fyu-amboyah+ asu ro ahandi hi+mboahü ngin+ndi hoafi+mehando ahandi hi+h+ndi hohoan+mo ranahambo.

¹² Sapo rani ngoafi+hü nindou bi+difi+ri Sems koamar+hepur+ ranai tüküfekoate-yomondambe ana, Pita ai Suda-yafe ndi+fo an+hondü+mbor+i+hindeimbi rani-babi+d+imbo sahusihü ni+marü marandi. Nga asu nindou ranai tüküme+fundamboyu ai Suda-yafe ndi+fo-babi+d+ rani+hü piyu haya moai ni+marü sesü randi Sudambo yi+himborapurühi wambo.

¹³ Rani+yomo asu Sudahündi wandafi mam+ bi+difi+ri ranai Pita hohoan+momayu süngu hohoan+momemo. Rani+yo asu ahamundi rani hohoan+mo ranai Barnabas+ndi hohoan+mo ranahambo mam+kar+mar+ra rani-süngumareandi.

14 Raniyah+ asu ro ahamumbo hoeir+heapura aboedi hoafi an+hondü menjoro rani-nafi süngufe ho-rakoate-memonda, asu ro nindou munjuambo ahei h+imboahü Pitambo hoafi+yahandowohü sah+ya, “Pita, seana Sudahünd-anafi, nga moai se Suda-yafe hohoanimo süngurwand+, nga Suda-yafe ndifo nahurai-anafi. Nga nimboe se Suda-yafe ndifo ranaheimboya, ‘Se Suda-yafe hohoanimo süngund+hindi,’ asafi,” sa hoafimehando.

Nindou ai Sisasimbo an+hondümbor+hor+ ana, ai nindou mbumundi ham+indi nimboemboyei

15 Ro Sudahünd-anefi y+hoefimbo hoafayah+muni, sapo roana Suda-yafe s+rambeah+indi tükümehund-anesi. Nga roana y+hoefi ndifo s+rambeah+indi ah+nümbi hohoanimo süngukoate-yeimbi moai tüküyahundi, nga wan+.

16 Ro rar+hu f+f+r+humboanefi, God aiana moai nindou düdi ah+nümbi hohoanimo menjoro ra süngure huan+ ranimbo nindou mbumund-ani yahu randi, nga wan+. Nga nindou moan+ Sisas Kraisisimbo an+hondümbor+hor+ ranaheimboani nindou mbumund-anei yahu arandi.

17 God ai Sudahündi y+hoefimbo nindou mbumund-anei mbeyahumuna sefi hohu asu ro Kraisisimbo an+hondümbor+hur+ heföh+ ah+nümbi süngukoate-yefeimbi nahurai tükümehundi nindou amur+ rawehindi nou. Nga ranimboane asu ro randihu hoaf+ndef+hüya, ‘Krais-ana moaruwai hohoanimo nim+nd+hani,’ mb+sefi hoaf+mandef+yo? Ng+r+ randihu hoaf+ndefi, nga wan+.

18 Ro mbumundi n+ngombohünda ah+nümbi hohoanimo süngufembo ra h+n+ng+r+he mbur+ha asükai h+h+r+yahe asaham+nd+h+ ana, ro nindoumbo moaruwai hohoanimoayah+ ra nafuiya ar+handi.

19 God+ndi hoareh+ n+mar+mbohünda ah+nümbi hohoanimo ranahandi sünguyo ro y+fi nahurai-mayah+ ranimbo-hündambo-animbo ah+nümbi hohoanimo ng+r+ wambo h+badand+r+.

20 Ranane asu ro nimi keimbi kar+hendeimbi-fih+ Kraisi-d+bo y+fi+yamboanahi, nga hapondanambe ana ro moai yang+r+ nimboahühi wand+hoari h+fand+r+handi, nga Kraisi+ndi yang+r+ n+ngombo hohoanimo wand+ fiambe n+mar+mbo wambo h+fandarand+r+. Ranane asu God+ndi N+mor+ ai wambo h+poamboreand+r+ haya nimi keimbi kar+hendeimbi-fih+ y+fi+mayu aboedambofe-nd+r+mbohünda ahandi ng+n+nd+nambo ro yang+r+ an+imboahi.

21 Ro rar+he hoafi+yahani moai God+ndi moan+ h+poambofe hohoanimo ranahambo y+boaruko-r+heandi. Nga s+h+r+ Suda-yafe ah+nümbi hohoanimo sünguar+hundi ran+nambo s+h+r+ God+ndi h+imboahü mbumundi n+imboefi-mbonana, asu Kraisi s+hef+mbohünda y+fi+mayu ra moan+mbore.

3

Ah+nümbi hohoanimo süngufe asu an+hondümbofe hohoanimo süngufe

1 Garesiahündi seana hohoan+mokoate-anei! Nindou d+dai s+heimbo ngorü-süngumarundür-amboyei se hohoan+mokoate-ayeia? Ro s+hei h+imboahü sapo Sisas Kraisi ai s+hef+mbo aboedambofe-mun+mbohünda nimi keimbi kar+hendeimbi-fih+ y+fi+mayu ra hoaf+mayaha se wud+poapor+hi h+mbor+maye.

2 Ro s+heimbo mam+ hoafi ndanahambo düdundaheandüri samboanahi, nga se wambo rani-moatükun+ ra hoaf+ndahünd+r+. Se Yifiafi Aboedi ra nüngur+hi sahümündimboyeia? Ah+nümbi hohoanimo engoro ra süngur+hindüh+ rani-süngumbo sahümündimboyei, asu God+ndi

hoafi ra anihondümborihhi hehi süngurihindühi sahümündimboyei nüngurihimboyeia? Anihondümbofe süngu!

³ Awi se hihindi hohoanimo-yeih+yeia? Se Godindi-mayo Yifiafi Aboedi ranahandi ngin+ndinambo piyei hehi Kraismbo süngumarihori hei asu haponda se moani sihei ngin+ndinambo rani ratüpurü ra moendimandihyo?

⁴ Se horombo Godindi hoafi ranahambo semindimbo tihirifomayei hei, nga asu tihirifo ra moanimbo-mandifeyo wanimandiyoy? Ro siheimbo hoafehandürü rani-moatükunü ranai ana ngiri moanimbondifeyo.

⁵ Nimboe God ai siheimbo Yifiafi Aboedi sagadürü asu sihei mbusümo hepünüfeimbi moatükunü ra ratüpurüyu arandi? Ra sapo se ahinümbi hohoanimo süngurihindaniyo asu ahandi hoafi himboriyei anihondümborihhi hehi süngurihindaniyo? Anihondümbofe süngu-ane.

⁶ Sapo Abraham ramefiyu ranahambo-animbo hohoanimomboane. Sapo Godindi hoafi yare hoafiyowohü yahoya, 'Abraham ai Godimbo anihondümbomarira ai ahamboya nindou mbumund-anafi mehundo,' meho.

⁷ Awi se ranahambo ndondihi türüboad+hindi, nga sapo nindou didiyei ai Godimbo anihondümborihori arihündi ranai ana Abrahamindi ahuirü mam-anei.

⁸ Horombo hondü God ai Suda-yafe ndifo ranaheimbo fifirimareandürü nindou ranai ana sünguna aboedi hoafi ra anihondümborihhi himboyei ranimboane ai ranaheimbo aiana nindou mbumundi hamind-anei mbisamboyahi mehu. Raniyo asu horombo God ai aboedi hoafi ra Abrahamimbo yare hoafimayundo sapo ahandi hoafi yare hoafiyowohü yahoya,

"Sihafi süngu-animbo süngunambo ro munquambo nindou ranaheimbo aboedi-aboedindi-heandürimboyahü," *Stat 12:3*

meho.

⁹ Sapo Abraham ai Godimbo anihondümbomarira God ai ahambo aboedi-aboedi-mariri nou-animbo asu nindou didiyei anihondümborihori ranaheimbo amboani Abrahamimbo ramefiyu nou God ai aboedi-aboedindeandürimbui.

¹⁰ Nindou didiyei hohoanimoyeihiya, ro ahinümbi hohoanimo munqu sünguarihundi ana, God ai yihofimboya, 'seana mbumund-anei,' mbüsümbui ase ana, awi God ai aheimbo moaruwaimbo-ndearümbui. Nimboe sapo Baibor ai yare hoafiyohüya, 'Didiyei munquambo ahinümbi hohoanimo Bukambe engoro ra mamami amboani süngukoate-aye ana, God ai nindou ranaheimbo moaruwaimbo-ndearümbui,' meho.

¹¹ Nda munquambo fifirihimboanei ahinümbi hohoanimo süngufe rani nimindi süngu ngiri nindou ai Godindi himboahü mbumundi nüngu. Rani-moatükunü ra sapo Godindi hoafi yare hoafiyowohü yahoya, 'Nindou düdi ai Godimbo anihondümborihori ranai-animbo Godindi himboahü nindou mbumundi tükündüfi nüngumbui,' meho.

¹² Nga asu ahinümbi hohoanimo ranai ana anihondümbofe hohoanimo rani-dibo simogodi-yafepoani. Sapo Baibor ai yare hoafiyowohü yahoya, 'Nindou düdi ahinümbi hohoanimo süngulare hu-animbo yangiri nüngumbui,' meho.

¹³ Sihiri ngiri munquambo ahinümbi hohoanimo süngundihundi, nga ranimboane asu sihiri moaruwaimbo-ndahumboyefi. Nga Krai ai sihefimbo moaruwaimbo-fembo ranambeahindi aboedambo-femunimbohünda ai moaruwaimbo-mefiyu. Sapo Godindi hoafi yare hoafiyowohü yahoya, 'Nindou daboe ahambo hifikoeffembohünda

kambohoani+fihi parar+horu ana, ahambo God ai moaruwaimbo-ndirümbui,' meho.

¹⁴ God ai Abraham+imbo aboedi+aboedife hohoan+imo masagado rana-handihündi+yo Sisas Kraisi+ndi süngu Suda-yafe ndifo aheimbo-so amboani tükümb+feyo-wamboane yahuhayamboyu aboedambo-mareandüri. Sapo horombo God ai hoafi+mayu süngu, sihefi+mboya ai Kraisi+mboni+hondümbi-r+hindühi asu ai Yifiafi Aboedi ra mbisahümündi-amboane yahuhayamboyu ramareandi.

Ah+nümbi hohoan+imo ana God ai horombo hoafi+rea-ndeimb+hündi ra ngiri+raguanambo-ndeandi

¹⁵ Wandafi mamü, awi nindou sihirü münguambo si aho ra rarühu arihündi yahurai hoafinda samboanahi: Sapo nindou yimbu ai ninimoatükunimboyo hoafi fifirine mburüna ranahambo ndeari hoaf-ane ranihüsü safandeimbi+hündi ra, asu nindou didai hoafi ranahambo ngorüsüngunde asu bidifiri hoafi ranifihü taparimanda-mündipoani, nga wani.

¹⁶ God ai Abraham asu ahandi nimori mamü ranahafan+imbo süngunambo aboedi moatükunü tükündifemboe yahuhaya horombo hoafimareapiri. Asu ai moai ahuri afindi ranaheimbo hoafiyu, nga wani. Nga ai moani ahuri mamü ranahamboyu yare hoafiyuhü yahuya, 'sihafi ahurambo' mehu. Ahuri ranana Sisas Kraisi ranahamboyu yare hoafimayu.

¹⁷ Ro hoafimayahi ra yahurai-ane: Horombo God ai Abraham+imbo horombo hoafirirühi hoafi firamündi masihend-ane. Nga asu süngunambo 430 himbani ai hoaniyo ranambe, ah+nümbi hohoan+imo ranai tüküme feyo. Ranimboane asu ah+nümbi hohoan+imo sünguni tüküme feyo ranai ngiri horombo God ai hoafi firamündi masihendi ranahambo yihirinde pandeandi. Asu ngiri horombo God ai horombo hoafi+rea-ndeimb+hündi ranahambo raguanambo-ndeandi.

¹⁸ Nime-moatükunü God ai sihefi+imbo saimbo horombo hoafimareamuni ra ah+nümbi hohoan+imo rani nafi süngu sahumindefi mbarihu-mbonana, asu sihirü sapo God ai horombo hoafimareamuni rani-süngu ngiri sahumindefi. Nga horombo hoafi yangiri sünguyo God ai Abraham+imbo moani aboedi+aboedimariri.

¹⁹ Nga asu nimboe ah+nümbi hohoan+imo ranai tüküfe megoroa? Moaruwai hohoan+imo nimindi aho ranai weindahifembo-hündamboyo ah+nümbi hohoan+imo ra tüküme feyo. Nga asu ah+nümbi hohoan+imo ra hohombo rani-poan+imbo nimori God ai Abraham+imbo hor+imbo hoafimariri ra tüküme fiyu. Nga asu God ai ah+nümbi hohoan+imo sünambeah+indi nendi ranahamumbo hoafimayupura asu ai Moses+imbo hoafimemonda asu Moses hoafi semündü hu semündü hu-randeimbi nindou ranai Sudambo hoafimayundüri.

²⁰ Mamü nindou ahandi+hoari hoafimboaiyu ana, ai ngiri hoafi semündü hu semündü hu-randeimbi+imbo hoafindüdo. God ai ahandi+hoari hoafiyu marandi. Nga God mamü ai yangiriyu Abraham+imbo hor+imbo hoafire masagado ranimboane asu hor+imbo hoafi ranai ah+nümbi hohoan+imo ngasündeamboane.

Ah+nümbi hohoan+imo ranana sihefi+imbo Kraisi sowana sem+ndimuni hombo moangui boagiri nahurai-ane

²¹ Ranayo ana, asu ah+nümbi hohoan+imo ranai sapo horombo God ai Abraham+imbo horombo hoafimareandi ranahambo hifinambomandeyo? Ai ra wani. Nga ah+nümbi hohoan+imo süngu God ai sihefi+imbo koadüri

yangiri niŋgombo mbasemuni-mbonana, sihiri anihondumbo Godindi himboahü mbumundi nimboefi.

²² Nga asu Godindi hoafi hoafiyowohü yahoya, 'Munquambo nindou ranai moaruwai hohoanimondi ŋginiŋdi rani hoareh-anei,' meho. God ai yare hoafimayu ra sapo ai yifiriyu nindou düdi Sisas Kraisiŋbo anihondumbo-ar+hor+ ana, ai yangir-animbo nini-moatükun+yo ai Abrahamimbo horombo hoafimariri ra ndahümüŋdi-mboyei.

²³ Kraisiŋbo anihondumbofe hohoanimo ranai tüküfekoateyo-ambeahiyo ahinümbi hohoanimo ranai sihefimbo tüküfe kikihiramindimuni hohombo anihondumbofe hohoanimo ra weindahi tükümeŋefeyo.

²⁴ Raniyo asu sihefimbo ahinümbi hohoanimo ranai sihiri Kraisiŋbo sowana hombohünda hifandimaramuni. Sihiri ahambo anihondumbondihurühi Godindi himboahü nindou mbumundi tüküfemböhünda hifandimaramuni.

²⁵ Ranimboane asu sihiri Kraisiŋbo anihondumbofe nafi ranana hapondani ndanihü engoro. Ranimboane asu ŋgiri hapondanambe ana, ahinümbi hohoanimo ranai hibadamuni ngo.

²⁶ Sisas Kraisiŋbo anihondumbofe hohoanimo rani-süŋgumboane munquambo se ai-babidi nimboeimbo asu Godindi nimorimboyahi animboei.

²⁷ Se didiyei Kraisi-babidi hundürimaye ranimboyei asu se ahandi hohoanimo masahümüŋdi.

²⁸ Ranimboane asu Kraisiŋdi nendimbofe ra Sudahünd-anei asu aheidi ndifo rananei munquambo ra ŋgorü-poanimbo fiyeimbi-yeipoani. Nindou moani ratüpur+yeimbi rananei asu moani aboedi-poanimbo animboei rananei ai ŋgorü-poanimbo fiyeimbi-yeipoani. Asu nimorehi, nindowenihi ai ŋgorü-poanimbo fiyeimbi-yeipoani, nga wan. Nga munquambo se Sisas Kraisi babidi animboei seana mam-anei.

²⁹ Asu se Kraisiŋdi nend-aye ana, Abrahamiŋdi ahiri mamindei hehi asu se nini-moatükunimboyu God ai saimbo yahuhaya horimbo hoafire masihendi ra ndahümüŋdi-mboyei.

4

Sisas Kraisiŋdi süŋguyefi sihiri Godindi nimorimbomehund

¹ Nga hoafi ra ndahurai-ane: Nindou nimori anüŋgu ana, sapo ai ahandi afindandi-mayo munqu-moatükun+ ra ndemümdümbui. Ai munqu-moatükun+ hibadambuisi, nga asu awi ai akidouyu-ambe ana, ŋgiri ai hibadandi, nga ai moani ratüpur+yu-randeimbi nahurai nüŋgumbui.

² Nindou nimori ranai akidouyu-ambe ana, ai moanui afindi asu hifandi-randeimbi ranahafandi hoarehi nüŋgu ŋgumbo asu ai nini-simboan+yo afindi ai ahambo hifandimbi-rand-amboane mehu rani-simboan+ dagadombui.

³ Mare yahurai safane sihiri horombo nimori akidou nahurai hifi ndanihündambo moatükun+ ranahandi moani ratüpur+yefeimbi manimboefi.

⁴⁻⁵ Nga asu ndeara si ra tüküfembo yangiriyoambeyo God ai ahandi Nimori ra hifina koamar+herü. Nimorehi ai ahambo wakimar+mindo asu ai Suda-yomondi ahinümbi hohoanimo megoro rani-hoarehi manüŋgu. Nindou didiyei ai ahinümbi hohoanimo rani-hoarehi animboei ranaheimbo aboedambo-femböhünda God ai ahambo koamar+herü. Ranimbo asu sihiri Godindi nimorimbondahu burindemboyeŋdi.

⁶ God ai sihefimboya, ai wandi nimori-mbeyeiamboane yahuhayamboyu. Ranimboane asu ahandi Nimoriŋdi Yifiafi sihefi ŋgusüfoambe

koamarihendi, sapa Yifiafi ranai ramareamuna sihiri Ape, wandi Ape, sefi arihundi.

⁷ Ranimbo-hündamboane asu se hapondani ana nindou ngoründi moani ratüpuriyei-rihündeimbi nindou-yeipoani, nga Godindi nimor-anei. Asu se ahandi nimorimbo-mehindambo-wambo ai nini-moatükuni ahandi nimorambo napire masihendi ra dagadürimbui.

⁸ Horombo maho ana awi se moai Godimbo fifirihori. Nga ranimboyei se God hondü ningokoate amuri godi-mayei ranahei moani ratüpuriyei marihündi.

⁹ Nga asu hapondani ana se Godimbo ndorihori fifirihorimboanei. Nga awi asu God ai siheimbo fifirea-ndürimboani. Ranimboane asu se nimboe asukai hifi ndanihündambo moatükuni engoro ranahambo hihiriyahi aheia? Asu se nimboe hifi ndanihündambo nginindi-koate ranahambo moani ratüpuriyei-rihündeimbi ningombo hohoanimoayeia?

¹⁰ Seana Suda-yafe hohoanimo süngurhindühi rani-poanimbo si, amoamo, hoembo, yahimombo asu himbani ranahambo afindi hohoanimoeyei rihündühanei.

¹¹ Roana siheimbo yihimboariharü. Ro siheimbo farihefe-ndürimbohünda ratüpurü afindi tihirifoayahä ra hifini pindimboe samboanahi hohoanimoayahä.

¹² Karihasihandürü wandafi mamä, ro siheimbo hütihofehandürü. Se awi ro ahinumbo hohoanimo süngufekoate animboahi nahuraindei. Horombo ana roambo se ahinumbi hohoanimo süngufekoate manimboei nahurai tükümeheandane. Horombo se moai wambo nini-moatükuni moaruwai hohoanimoyahündüri, nga wani.

¹³ Wambo angünunambo-marandira siheimbo sowahi boatei sühi aboedi hoafi siheimbo hoafimehandüra se fifirarhindü.

¹⁴ Wandü fiambe ra moai ndoreandiri asu se ranimboyei tihirifomayei, nga asu se wambo moai daboadi hihirihindürühimbo yiboaruko-rhindüri, nga wani. Nga se moani wambo masahümündi-ndiri Godindi-mayo sünambeahindi nendiyu asu Sisas Krais ahandihoariyu semindimbo nou.

¹⁵ Se rani-simboani wambohünda hihifi-hihifimayei, nga haponda asu hihifi-hihifi ra nahana? Horombo se wambo fehefembo afindi hohoanimomayei. Nga asu se sihei himboari ra himindimbombe-mbonana, se wambo hürühümündi sehi.

¹⁶ Awi ro siheimbo aboedi hoafi ra anihondumbo hoafayahandürü ra ro sihei hürütümbi-mbaiyahäyo ndane?

¹⁷ Yini, nindou bidifiri ai ahamundi hohoanimo süngufembohünda siheimbo hühumaründürü hoangomosi, nga aboedi hohoanimokoate-yomondühi ramarundüri. Nga ai ramefundi ra siheimboya, Por mamimbo daboadi hihirihipurühi asu yihofimbo nginindi süngumbihimuna yahomo houmboemo.

¹⁸ Sihiri nindou fehefembo afindi hohoanimondefani ra aboed-ane. Munguambo si se randihindi ro se-babidimbo ningokoate-yahambe amboani.

¹⁹ Wandü nimori mamä, sapa nimorehi ai nimori wakemindimbo nimini nimarimbo asubusimboayo yahurai-ane wandi ngusüfoambe asubusi amaro. Ro moani yahurai hamind-animbo siheimbo asubusimbonda nga ngambo se Godindi nimori Sisas Krais nahurai tükündahimboyei.

²⁰ Karihasihandürü, haponda ro se-babidimbo ningombo afindi hohoanimoayahä. Awi asukai siheimbo afurindühe hoafindahandürü samboanahi. Awi hapondanambe ana ro sihei hohoanimo ranahambo ngusüfo afindi kürüheamboanahi.

Hagar Sara-yafe kafeefe hoafi

²¹ Awi haponda ro nindou se diidiyei ahinümbi hohoanimo engoro ranahandi hoarehi nimboefimbo aseisiheimbo düdundaheandüri samboanahi: Awi se ahinümbi hohoanimo ranai hoafimayo ra himborikoate-wamboyei?

²² Sapo Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya, Abraham ai nindowenihini nimori yimbumarapiri. Ngorü nimorehi moani ratüpurioyorangeimbindiyu asu ngorü ahandi nimorehi hondündimayu.

²³ Abrahamindi nimori ra nimorehi moani ratüpurioyorangeimbi Hagarindi mayu ranai koadürü nimori wakirihümündi arihündi süngu tüküme fiyu. Nga asu nimorehi aboedi ningo-randeimbi Sarandi mayu ranai God horombo hoafimareandi rani-süngu tüküme fiyu.

²⁴ Hoafi ai yare hoafimayo ranahambo refe türüfoefemboane, nga kafeefe hoaf-ane ra. Nimorehi yimbu ra God ahandi nindou-babidi hoafi femindi asihefeyo yahurai-anafe. Ngorü hoafi femindi asihefeyo ranana God ai Mosesimbo ahinümbi hohoanimo masagado nahurai Sainai wafu amaro ranahand-ane. Sainai wafuwami Moses ai ahinümbi hohoanimo masemüdü. Asu nindou ranai ahinümbi hohoanimo rani hoarehi nimareimbo moani ratüpurioyorangeimbi nahurai-anei. Ranimboane Hagar ai ahinümbi hohoanimo hoafi femindi asihefeyo nahurai-ane.

²⁵ Hagar ai Sainai Arebia-yomondi hifi wafu asu Suda-yomondi adükari ngoafi Serusarem nahurai-ane. Ranimboane asu Serusarem ngoafi ranai nindou rani ngoafihü amarei rani-badidimbo ahinümbi hohoanimondi hoarehi moani ratüpurioyorangeimbi-anei.

²⁶ Nga asu ngorü Serusarem sünambe anango ranai ana moani aboedi nimari-randeimbi ngoaf-ane. Ngoafi ranai ana anihondumbo-rihundeimbi sihefi me-ane.

²⁷ Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya,
“Nimorehi ra seana hihifi-hihifiyafi.

Serusarem se hihifi-hihifiyafi.

Se nimori wakemindikoate nahurai-anafi.

Se heiründafühi asu hihifi-hihifindafühi hoafi puküna hoafindafi.

Se nimori wakemindimbo simboani asubusi afindi semindikoate-ayafi.

Se nimorehi nindowenihini hinngireandeimbi nahurai-anafi,

nga se nimorehi nindoweniheimbi aheimbo ngasündiwori hawa
nimori afindeimbi-ndamboyafi,”

Aisaia 54:1

meho.

²⁸ Wandafi mam, seana Aisak nou Godindi nimor-anei horombo Abrahamimbo horombo hoafimareandi süngu.

²⁹ Nga asu nimori mam sapo hondi ai nindou sihefi hohoanimo süngu wakimarimindo ranaiyu nimorehi nimori Yifiafi Aboedindi nginindi süngu wakimarimindo ranahambo tinjirifo masagado. Hapondani amboani mam yahurai ahinümbi hohoanimo süngurihindeimbi ai anihondumbo-rihindeimbi aheimbo tinjirifo sahündüri arihündi.

³⁰ Nga asu Baiborambe hoafi ra nüngure hoafiyowa? Ai yare hoafiyowohü yahoya, ‘Nimorehi moani ratüpurioyorangeimbi ra ahandi nimori rani-di bo hefoarhipiri. Nga ahandi mayu nimori ranai ana ngiri afindandi-mayo napo nimorehi aboedi ningo-randeimbindi-mayu rani-di bo yibobondandifani,’ meho.

³¹ Wandafi mam, müngu-moatükuni sihiri rani nimindihündi fihirarihündi ana, moani ratüpurioyorangeimbi nimorehi ranahandi

nimoriyefipoani, nga sibiriri ana nimorehi aboedi ningoweimbindi nimor-
anehi.

5

Sibiriri aboedi animboefi yahurai yangiri animboefimboane

¹ Sibiriri aboedi ningombohunda Sisas Kraisi ai sifeimbo ahinumbi ho-
hoanimo-ambeahindi aboedambo-mareamuni. Ranimbo-hundamboane
asu se nginindihumundi nimboei. Nga asu se asukaindei ahinumbi ho-
hoanimo rani hoarehi moani ratupuriyei-rihundeimbi tukundahimboyei.

² Se himborindei! Ro Por-anahi nda sheimbo ndarthe hoafehanduri.
Se ahinumbi hohoanimo sungufembohunda shamundhoari fi-hoeari ra
kefe tirihefe hohoanimo sunguarundi ana, Sisas Kraisi ai ngiri shamumbo
fandihepuri, nga wani.

³ Nindou dudi ai ahandi fi-hoeari ra kare tirarhoayu ana, awi ro ahambo
ahini hoafhando: Asu se rani hohoanimo sunguarandi ana, se ahinumbi
hohoanimo munguambo engoro ra kameih-animbo sungunda ngafi.

⁴ Nga asu ahinumbi hohoanimo ra sungufeyoani ranimbohunda God ai
sheimbo mbumund-anei mbeyahua sei hehi hohoanimoayei ana, awi se
Kraisimbo hiningirihoruhi asu Godindi moani hipoambofe hohoanimo ra
ngiri sheimbo fandihenduri.

⁵ Nga ro Yifiafi Aboedi ranahandi nginindi-namboanefi Godimbo
anindhumbo-rihuruhi yihoeimbo nindou mbumund-anei mbeyahumuni
sefi hohu ranahambo himboayefi.

⁶ Nga asu nindou ai Sisas Kraisi diboehindi ana, fi-hoeari kefe tirihefe
hohoanimo-ane asu nindou fi-hoeari kefe tirihefekoate hohoanimo-ane
ranana awi moanane yahomboane. Nga anindhumbofe hohoanimo ai
nindou ngorumbo ngusüfo pefe hohoanimo ranahambo botareandi ana,
rani hohoanimo ra ai ndorihoeimbi hamind-ane.

⁷ Se horombo ana Kraisi ndi hohoanimo rasungu aboedi maheiyoi! Nga
asu dudi nimori ai sheimbo rani nafi ra gumareandura asu se anindhü
hohoanimo ra sungufekoate-mayeia?

⁸ God sapo sheimbo wand-anei mehu ranai moai nafi gureanduri. Nga
wani.

⁹ Hibadihumbo! Akidou hihindi hohoanimo ra afindi nindou-yafe
hohoanimo mamikari-ndandurimboe tapoko akidou sesambe apaiaro ana,
asu sesi mungu hühüti yangiri nahuraiyohane.

¹⁰ Se Kraisi-dibo manimboei-amboanahi asu ro yarthe hohoanimoayah,
ngiri se ngorü hohoanimo ndahumundi, nga wandi hohoanimo-animbo
ndahumundi-mboyei, asahi. Nindou dudi ai shei hohoanimo haponda
ngorü-sungu ngorü-sunguaranduri ranana God ai ahambo tiririfo da-
gadombui.

¹¹ Nga wandafi mami, ro fi-hoeari kefe tirihefe hoafi ra bokarthehe-
mbarihi hahi-mbonana, asu wambo ngiri moaruwaimbo-rundiri. Nga ro
hoafi ra bokarthehe-mbarihi hahi-mbonana, asu ro Kraisi ai nimi keimbi
karihendeimbi-fih yifimayu ranahambo bokarthehe arihandi rananimbo
Suda ai ngiri ngusüfoambe yiboaruko-rhindiri.

¹² Nindou didiyei shei hohoanimo ra ngorü-sungu ngorü-sungu arundi
ranai ana, awi ai ahamundhoari fi-hoeari yangiri karu tirihomo asu
timoefi kameihi kambirupur-amboane.

¹³ Wandafi mami, sheimbo ana God ai aboedambo mbanimboeia
yahuhayambo sinei yahundi-reimb-anei. Haponda se aboedambo
animbeisi, nga asu se ranahambo ngiri hohoanimondeih hifi

ndanihündambo hohoanimo ra warindahi ndahümüdi. Nga se simbori ngusüfo pefirindeihî fandihendürî ndühündî.

¹⁴ Munguambo ahinümbî hohoanimo engoro ra hoafi mamî ranî nîmîndîfih-ane türefîra-mîndîmboayo. Ai yare hoafiyowohü yahoya, 'Se nindou ngorümbö ngusüfo pandowandî sapo se sîhafî fimbo rawarowandî nou,' meho.

¹⁵ Nga asu se nîmambeahîndî nînhondî burayei nou hohoanîmoyeihi sîheihöarî simborî hoafürayei ana, awi se ranahambo hîbadîhümbö. Nga asu awi se sîheihöarî simborî moaruwaimbo-firîndeimboyei.

Yifiafi Aboedîndî hohoanimo asu hîfî ndanîhündambo hohoanimo

¹⁶ Wandî hoafi ro hoafayahî nda ndahurai-ane. Sîhei hohoanimo ra Yifiafi Aboedî ranai-anîmbo hîfandî-mbîrandürî howamboane. Rananîmbo asu se ngîrî horombodîdî hohoanimo ngusüfoambe amarondürî ranahandî yifîrî süngundîhi ngei.

¹⁷ Awi sîhîrî randîhu fîfîrîndîhumboane, horombodîdî hohoanimo ranai Yifiafi Aboedîndî hohoanimo ra pühîyo hîfînambofembo yaho haya refeyoan-ane, asu simborî Yifiafi Aboedîndî hohoanimo ranai horombodîdî ngusüfoambe hohoanimo hîfînambofembo hohoanimoayo. Rananafe yimbu moatükunî ranai simborî ngîndîndürefe hafe. Ranîmboane nînhî-moatükunî se refembo sei hehi hohoanimoayei ra ngîrî randîhindî.

¹⁸ Sîheimbo Yifiafi Aboedî ranai semîndîndürî aho ana, asu se ahinümbî hohoanimo ranahandî hoarehîyeipoanî.

¹⁹⁻²¹ Horombodîdî ngusüfoambe hohoanimo ranana se fîfîrîhimboaneî. Ranî-moatükunî ra ndahurai-ane: Nîmorehî sîsîhîmo hohoanimo, nîndowenîhî bîrabîrî hohoanimo, ngusüfoambe moaruwai botîfe hohoanimo, tîkai godîmbo hohoanîmombo, sanendî kabomombo dîdîbafîfe hohoanimo, yiboarukofe hohoanimo, hohoanîfe hohoanimo, watîkoafi hohoanimo, dîbokorî hohoanimo, simborî hoafi hohoanimo, yikürübürîhefe nîmarî hohoanimo, ngorümbö ngusüfoambe moaruwaimbofe hohoanimo, bia sîmîndî hohoanimo, patiambe bia sîmîndî hefe ho hohoanimo, rahurai hohoanimo aho ra. Horombo sîheimbo hoafîmehandürî yahurai-ane asükaiya ahînhî hoafehandürî. Munguambo nindou ai yahurai hohoanimo sünguarîhi hei ana, ai ngîrî God ngîndîndî hîfandarandî ranambe ngei, nga wanî.

²²⁻²³ Nga asu Yifiafi Aboedî aiana aboedî hohoanimo ndahurai ngusüfoambe botîre randühane. Ngusüfo pefe hohoanimo, hîhîfî-hîhîfî hohoanimo, ngusüfoambe afurîfe kîfe hohoanimo, nindou ngorü ai sîhefîmbo moaruwaimbo-rîhimunanî ambîrîhümunî yaho hohoanimo, fehefe hohoanimo, nindou ndondofe hohoanimo, asu moanî aboedî mbumundî ho hohoanimo, hînhîngîrou safî nînggo hohoanimo, hohoanimo ndofe kîfe hohoanimo aho ra. Moai ahinümbî hohoanimo mam-amboanî ranî hohoanimo ranahambo yowanî yaho, nga wanî.

²⁴ Nindou dîdîyeyî ai Kraîsîndayeyî ana, ai ahei horombodîdî ngusüfoambe hohoanimo ra ahandî yifîrî asu hohoanîfe hohoanimo ranî kameihî raguanambo-marîhind-ane.

²⁵ Yifiafi Aboedî ranai sîhefîmbo yangîrî nînggo hohoanimo masemunî. Ranîmboane asu randîhu hînhîngîndîhunda Yifiafi Aboedî ai sîhefî hohoanimo ra hîfandîmbîra howamboane.

²⁶ Awi ngîrî sîhefî fî ranahambo moanî hoangîrîndîhu sîhîrî borîndefî. Asu ngîrî nindou ngoründî ngusüfoambe moaruwaimbo-fembohünda hohoanimo botîndîhundî. Asu ngîrî ngorümbö ngusüfoambe moaruwaindefühî hohoanimo-mbondefî.

6

Sihiri simbori farihefir-ndefomboane

¹ Wandafi mamî, asu nindou ngorü ai moaruwai hohoanimo ranambo hîmondarîmîndo ana, nindou sapo didîyei Yifiafi Aboedîndî hohoanimo sünguri-hindeimbî se nindou ranahambo warî hoafendühi aboedî ndondondîhorî hîningîndîhorî. Randîhindühi asu se siheihoarî hîbadîhümbö, nga asu ranî hohoanimo ranai siheimbo amboanî rande hoeindeandüranî moaruwai hohoanimo-ndeimboyei.

² Se nindou ngorümbö tîngîrîfo tükefeyo ra simborî farihafirüdeî. Ranî süngumbo-anîmbo asu se Kraîndî-mayo ahînümbî hohoanimo engoro ra süngundîhimboyei.

³ Nindou mamî ai ndürîkoate-ani, nga ai ro ndürümb-anahî, ehu ana, nindou ranai ahandî fimbo wosîhoaforî hoafîyuhani.

⁴ Nindou mamamî siheihoar-anîmbo nîne hohoanimo ranahambo aboedîyo moaruwaiyo rawarîheandî mbîsei hehi türüboadîhindî. Nga se sihei hohoanimo nindou ngoründî hohoanimo ra mamühîndîhi yîbobondîhimboyei. Asu se siheihoarî nîni-moatükunîyo ramarîhindî ranahambo hîhîfi-hîhîfîndeimboyei.

⁵ Nîmboe nindou munquambo mamamî ai aheihoar-anîmbo ahei ratüpurî ranahambo wudîpoaporîhi hîfandîmbîrîhünd-amboane.

⁶ Nindou düdi Godîndî hoafî yamunde-randeimbîmayu ahandî yamundea-ndüreimbî ahambo bîdîfirî napo mbîsahündo-wamboane.

⁷ Awi se siheihoarî sihei fi ranahambo tîkai hoafîndeimboyei. Nindou didai-amboanî ngîrî Godîmbo tîkai hoafîndundo. Nindou nîni-moatükunî mangîrî nümbür-ambe hîfareandî ana, asu süngunambo mare hîfîmareandî yahurai-anîmbo asükaindu hündîhembui.

⁸ Nindou ranai nîne moaruwai hohoanimo mangîrî nahurai hîfareandî ana, yîfayu amboanî süngunambo rahurai safîndowanî hündîhembui. Nga asu ai Yifiafi Aboedî ranahandî ngînîndînambo aboedî hohoanimo hîfareandî ana, asu süngunambo ai Yifiafi Aboedî ranînambo yangîrî koadürümbö-koadürümbö nîngoweimbî safîndowanî hündîhembui.

⁹ Ranîmboane awi sihîrî aboedî mbumundî hamîndî ratüpurî ranahambo refembo garîbîpoanî. Sihîrî ranîmbo garîbîkoate ranî-fihî hamîndî tütüngarîhundî ranînambo süngunambo ranahandambohundî sesî ranai safîndowanî aboedî hündîhehumboyefî.

¹⁰ Ranîmboane nîni-simboanîyo sihîrî nindou amurambo fehefendürîmboayo, rasüngundî-hurîmboane. Randîhu-ndühîndowanî sapo wandafi mamî didîyei Adükarîmbo anîhondümbö-rîhoreimbî aheimbo ranî-poanîmbo hamîndî fandîhehu-ndürîmboane.

Por ai Kraîs yîfiyuweimbî nîmî keimbî karîhendeimbî ranahambo hîhîfi-hîhîfayu

¹¹ Hoafî nda ro wandîhoarî sürü paparîhandî. Se hoeindîhindî ro wandîhoarî sürü boagîrî-boagîrî pamarîheandî.

¹² Nindou bîdîfirî ai sihamumbo fi-hoearî karu tîrîhou yahomo hütî-hütîarüpurî rananîmbo Suda ai aboed-anemo mbîseiya mehomo. Nindou ranai yîhîmboyomondühi yahomoya, 'Ro Kraîs yîhoefîmbo nîmî keimbî karîhendeimbîfihî yîfîmayu ranahambo yangîrî anîhondümbö-arîhundî ana, Suda ai yîhoefîmbo moaruwaimbo-ndümunîmboemo,' mehomo.

¹³ Nindou ranai sapo Suda-yomondi ahinümbi hohoanimo ra sowandümo-ndeimb-anemosi, nga asu ai moai ahamundihoari rani-moatükuni ra ndoru sünguru homo rundi. Nga aiana sihamundi fi-hoeari ra kefe tirihelihü asu ranahambo borindefo yahomo humboanemo hohoanimoayomo.

¹⁴ Nga wandi fimbo ana, awi ro sihefi Adükari Sisas Krai ai nimi keimbi karihendeimbi yifimayu ranahambo yangir-animbo borinda ngamboyah. Rani-sünguane hifi ndan+hündambo hohoanimo ra wandi hohoanimoambe moanane asahi. Raniyah asu ro-amboani marthe nindou hifinindi ahei hohoanimo rani+mböhünda yifimayaha nindou ai wandi hohoanimo ranahambo moanane asei.

¹⁵ Fi-hoeari kefe tirihefe hohoanimo asu fi-hoeari kefe tirihefekoate hohoanimo ra yiboboambo Godindi himboahü moanane. Nga sihefimbo God ai simbori nindoumboreamuni hiningimareamuni ranane ai aboedi hamindi hondayo.

¹⁶ Nindou munquambo ai rani hohoanimo engoro ra sünguarhi hei ranaheimbo God ai hipoambo-reandürühi ngusüfo afurife kife hohoanimo mbisagadür-amboane. Asu Godindi nendi munquambo ranaheimbo amboa mbisagadür-amboane.

¹⁷ Ndeara bidifiranambo hoafi hoafayah: Nindou mamai ai wambo tinümbi hohoanimo ngiri ndendiri, nga yowan. Nindou ai wambo harimemondira sifo anangondiri rani-süngunambo munquambo fifirihindi ro Sisas Kraiindi yangir-anahi.

¹⁸ Wandafi mamai, sihefi Adükari Sisas Krai ai siheimbo moani hipoambo-mbireandürimboane. Nga anihond-ane.

Efesus

Pas nda Por ai Efesusi hündambo sürü papimarandi

¹ Ro Por, Sisas Kraisiñdi hoafi sahamiñdi ha-rihandeimb-anañi. God ai ahandi hohoani monambo wambo ahandi hoafi semiñdi hombohünda kafoare hiniñgi-mareandiñi. Se Efesusi hündi Sisas Kraisiñdi anihondumbo-rihoreimbi siheimbo God ai wand-aneñi, yahuenüñgu kamafaoreandür-aneñi.

² Sihefi Ape God asu Adükari Sisas Kraisiñdi ai siheimbo moani hipoamboñdi-neandüra, asu sihei hohoani mo afundihi küñdihi hehi mbimariya samboanañi.

Kraisiñdi süñgyu God ai sihefi hohoani moambe aboedi moatükuni mase-muni

³ Sihiñdi sihefi Adükari Sisas Kraisiñdi God asu Ape-mayu ranahambo aboed-ani, mbisefiñboane. Sihiñdi Kraisiñdi babidi manimboefamboyu asu God ai sihefi hohoani moambe sünambeañiñdi moatükuni muñgu ranimbo aboedi-aboedi-reamuni arandi.

⁴ Sapö God ai hifi, süñü nafikoateyu-ambeañiyu sihefiñdi ahandi sürühehindeimbi nindou-yeihñdi asu ahandi himboahü hütikoate-mbeyeiya yahuhaya dibonimayumuni.

⁵ Horombo hondü God ai ahandi hipoambofe süñgu sihefiñdi Sisas Kraisiñdi süñgyu ahandi nimorimbore kamafaoreamuni. Ahandi-hoari yifirimayu rasüñgu ramefeyuwa asu ai hihifi-hihifi-mayu.

⁶ Ai ahandi ngusüfo parireimbiñdi nimorindiñdi süñgu sihefiñdi hipoambo-mareamuni ranimbo-animbo asu sihiñdi ahandi ranipoanimbo hondü moani hipoambombofe ranahambo aboed-ane, mbisefiñboane.

⁷⁻⁹ Kraisiñdi ai yifiyuhüyu, asu ahandi horinambo sihefi moaruwai hohoani mo ranahambo God ai amboawiyeyi yahuhaya aboedambo-mareamuni ai sihefiñdi afindiñdi hamindiñdi hipoambo-reamuniñdi-wambo. Nga Godiñdi moani hipoambofe hohoani mo ra adükari hamindiñdi hond-ane! Horombo God ai Kraisiñdi wari-süñgu ro randiheamboyahñdi mehu ra dibo menjoroyosi, nga ai diboadore fifi-reandüñdi yifiriyuhü ahandi hohoani mo ra sihefiñdi weindahimareamuni.

¹⁰ God ai ahandi hoari aboedi hohoani mo nda yare hohoani moyu masihend-ane, nga rasimboani refembo si tükündifeyoani muñguambo hifiñdiñdi asu sünambeañiñdi moatükuni ra mamambe-ndeandüh-animbo asu Kraisiñdi ai bogorimbondiñdi hibadarümbui, mehu.

¹¹ Niñdi-moatükuni God ai yifiriyu haya hohoani moyu masihendiñdi ra yare-randa tükufe arandi. Horombo God ai hohoani moyu masihendiñdi ra hapondani ana rasüñgureandüñdi asu Kraisiñdi-babidi Suda yihoeñdi ahandi nendimbore kamafaoreamuni.

¹² Ranane asu Suda ro boatei Kraisiñdi hifandirihuri manimboefiñdi ra God ai wambo aboediñdi hamindiñdi ndürñdi adükarümb-ani mbisei, yahuhaya kamafaoreamuni.

¹³ Aboedi hoafiñdi ndanambo-animbo Suda-yafe ndifo siheimbo amboaniñdi God ai aboedambo-ndiheandüñdi-mboyahñdi mehu. Se hoafiñdi ra himboriyeyi hehi, anihondumbo-marhindñdi asu se Kraisiñdi-babidi mamaniñdi animboei. God ai horombo hoafiñdi masihendiñdi süñgu siheimbo wand-aneñdi mehu ra nafuimbohündambo ahandi Yifiafiñdi Aboediñdi masagadüñdi.

¹⁴ God ai sihefiñdi ahandi nouehundiñdi ranimbo muñgu aboediñdi moatükuniñdi horombo hoafiñdi mareamuniñdi, nga asu ai ndaiamunümbui. Nga

ranimboanefi sîhiri hifandarîhundi ra fifirifembo-hündambo ahandi Yifiafi Aboedi masemunî. Sûngunambo ai sîhefîmbo aboedîndeamuna aboedi hamîndî niŋgomboayefi rasimboani ndahumündemboyefi. Ranimbo-animbo sûngunambo ai ndürümbîndühi asu ahambo aboedi hamînd-ani mbîseimboyei.

Porîndî Godîmbo didîbafîfe hoafi

15-17 Ranimboyahi asu se Adûkari Sisasimbo anihondümborîhori arîhündî, asu ahandî nendî muŋguambo hîpoambo-rîhindürî arîhündî, ranî-hoafi ranahambo hîmborîya hehea, sîheimbohündambo Godîmbo hîhîfi hoafi kîkîrîhamîndî hîmboyahühi-yahîpoani. Nîmbî-nîmbîsi sîheimbo hohoanîmoyahühi Adûkari Sisas Kraisîndî God asu sîhefî Aboedi Hamîndî Ape ahambo didîbafî-yaheandühi sahîya, 'Se aheimbo sîhafî Yifiafi Aboedi dabadürühi, ranambo asu aheimbo dîboadorîhoeimbî hohoanîmo dagadürühi, asu sîhafî hohoanîmo nafui-ndafîndürani rananimbo asu sîhambo dîboadondîhi fifîndîhi-nînimboane.

18 Ape, se aheimbo ŋusüfoambe sürühoeimbî hohoanîmo dabadürani animbo asu se nîni-moatükunîmboyo hoafîmayafîndürî ra ai hîmboayei ranahambo fifîrîmbîrîhind-amboane. Ape, se sîhafî nendî ranaheimbo aboedi hamîndî niŋgombo dîbonîyafî hîniŋgî-marîwandürî ranahambo fifîrîfembo-hündambo fandîhawandürî.

19 Asu sîhafî ŋgînîndî adûkari hamîndî anihondümborîhi-rîhündeimbi nindou ranaheimbo fehefembohünda ratûpurîyo arandî ranahambo fifîrîfembo-hündambo fandîhawandürî.' Yahurai sîheimbohündambo Godîmbo didîbafîyahe arîhandî. Asu Godîndî ŋgînîndî ra akîdouyo, ŋga adûkari saf-ane.

20 Ŋgînîndî ra sîhefîmbo ratîpurayo ra rahurai-ane, God ai ranamboyo Krais yîfîhündî botîrîrî haya, bogorîmborîrî ahandî warîhondü waranî sünambe hîniŋgîmarîra amaru.

21 Krais ai nîmoamo saf-ani, ŋga sünambeahîndî moatükunî ŋgînîndeimbî, bogorî, ndürümbî ra muŋguambo ahandî hoareh-ane. Muŋgu-moatükunî ndürümbayo ranambo, ahandî hoareh-ane, hapondani asu sûngunambo amboani.

22 God ai muŋgu moatükunî ra Kraisîndî hoarehî sîhai mbura asu ahandî nend-ayei ranaheimbo bogorîmborîrî hîniŋgîmarîrî.

23 Kraisîndî nendî ra ahandî fi-ane, ŋga ai ahei mbîro-ani. Ai muŋgu moatükunî nafîramündümboani asu ahandî nendî ahambo amboani nafîrîhorî-mîndeimboanei.

2

Sîhîrî yîfîhündî nahuraimefa God ai yangîrî-mareamunî

1 Horombo se Godîndî hoafi hîmborîkoate-yehî, hohoanîmo moaruwai sûngurîhi marîhündî, ranîyei se yîfîhündî nahurai-mayei.

2 Rasîmboa se ndani hîfînîndî moaruwai hohoanîmo ra sûngurîhindühi, asu moaruwai nendî nîmoamo sünambe amarei ahei bogorîndî hoafi sûngurîhi marîhündî. Asu haponda ai Godîndî hoafi hîmborîkoate-yeimbi muŋgu hîfandarandürî.

3 Horombo sîhîrî amboani ai ramehindî nahurai-mayefî. Sîhîrî sîhefî hîfînîndî hohoanîmo sûngurîhundühi asu nîni-moatükunî sîhefî fiambe hohoanîmo yîfirayo ra rarîhu sûngurîhu marîhundî. Asu bodîmondambo ramefeyo nou, sîhefîmbo amboa God ai ŋgînîndî-ndamunühi tîŋrîfo mbîsayamun-amboane.

4-5 Yiní, ro Godíndí hoafí hímboríkoate-yefühi yífíhündí nahurai-yefí, nga Godíndí moaní hípoambofe ra adúkarí hamínd-ane asu ai síhefímbo afíndí ngusüfo pareamunühi Krais-babídí yangírí-mareamuní. Ahandí moaní hípoambo-nambo yangírí síhefímbo faríhemunühi aboedambo-mareamuní.

6 Asu síhefímbo Krais-babídí yangíreamunühi sünambe nímoamo híngí-mareamuna, ai-babídímbo bogoríndí fondíhü amarefí.

7 Ai afíndí hamíndí moaní hípoambo-reamunühi Kraisíndí sünguyo síhefímbo aboedí hohoanímomemuní. Ra koadürümbo-koadürümbo süngunambo nafuimbohünda Krais-babídí ahandí fondíhü nímoamo híngí-mareamuní.

8 Se aníhondümbo-maríhind-amboyu asu God ai ahandí hípoambofena aboedambo-mareandürí. God ai moaní masagadür-ane síheimbo, nga síheihoarí moai raní-moatükuní ra raríhindí.

9 God ai moai se aboedí ratüpurí ramaríhindí ranímbo hohoanímoyuhü aboedambo-reandürí. Ranímayo-wamboane, asu ngírí se síheihoarí ranímbo boríndei.

10 Síhefímbo nafíramunühi asu Krais-babídí mamambereamunühi, aboedí hohoanímoyuhü süngufembo-hündambo nafímaramun-ane. Horombo God ai aboedí hohoanímoyuhü ra hohoanímoyuhü masíhend-ane, síhírí rasüngufembo-hündambo.

Krais ai Suda-yei ndífo aheimbo mamühímarearü

11 Ranímboane asu se ndanahambo hohoanímondei. Suda ai ahamundí warína fí-hoearí karu tíríhoemo arundí. Nga seana Suda-yafe ndífo-ane asu moai síhamundí fí-hoearí karu tíríhoemo rundí. Asu Suda ai síheimbo sísíndí hoafírundürühi seiya fí-hoearí kefe tíríhefe-koateyomo-rundeimb-anemo sei dükamaríhipurí.

12 Se ndanahambo hohoanímondei. Horombo se Krais-babídí moai níboadei. Se nindou amur-ane, nga se nindou God ai díboníyu híngí-mareandürí raníyeyi-poaní. God ai Sudambo horombo hoafímareandürí rasüngumbo aheimbo hoafí fíramündü masíhendí, nga síheimbo-ana, waní. Se hífí ndaníhü ana Godí-koate-ayeyi asu God síheimbo faríhefe-ndürímboayuhü moai hífandühí nímarei.

13 Horombo se Godíndí fíkímí moai nímboei, nga haponda God ai síheimbo, Sisas Kraisíndí horí ranínambo, ai-babídí mamambe-mareandürá, Godíndí fíkímí anímboei.

14 Krais ai Suda, asu Suda-yafe ndífo mamambe-reamunühi, síhefímbo wudímbohünda mafaríhemuní. Horombo símborí ngíníndürí-yefühi nímboeffímbo asu símborí yiboaruko-fíríyefühi raní-moatükuní ra gínírí nou mbusümo mapaiaro. Krais ai símborí ngíníndürí ra mbusümo kíkímareandí.

15 Suda-yafe ahínümbí ai yowaní yahomo asu randíhindí yahomo marundí, nga Krais yífímayu ranínambo ahínümbí hohoanímoyuhü ra awa-maríhoayo. Suda asu Suda-yafe ndífo ai-babídí mamambefe-pírímbo, símborí nindou mamí nahurai tüküfembohünda Krais yífímayua, asu yimbu ai wudímayei.

16 Ahei símborí ngíníndürí kíkífembohünda, asu yimbu mamambefepírí sepírímíndí God sowana hombóhünda, ai nímbí keimbí karíhendeimbífilí yífímayu.

17 Suda ai Godíndí fíkímí manímboei, nga Suda-yafe ndífo se ahandí fíkímí anguní manímboei, nga Krais ai kusü yimbu ranahafembo

yahuya, 'Se God-dibo wudindafineandühi asu s̄heihōari amboa wudindei ndihündi,' mehu

¹⁸ Kraisindi sünguyo ro Suda, asu se Suda-yafe ndifo Godindi Yifiafi Aboedi raninambo nafi masihemunambo wambo asu s̄h̄r̄i Ape sowana hefi arihündi.

¹⁹ Ranimboane asu hapondani ana Suda-yafe ndifo se Godindi himboahü nindou rani-poanimbo asu amuri-yeipoani, nga moani se Godindi nindou yangir-anei asu se munguambo ahandi fikiminindi yangir-anei.

²⁰ Se Godindi wori nahura-anei. Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi, asu Kraisindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai hawesafi nahurai-anemo, asu Sisas Krais ai bogimondi nahurai-ani.

²¹ Krais ai n̄mi mun̄gu ra mamambemareanda nḡin̄indi man̄ngo. God ai wori ra worimbo-randühani adükari tükündifewani asu Adükari ai wandi yangir-ane mbüsümbui.

²² God ai s̄heimbo amboa Kraisindi nendi asu Krais-babidi mamambe-reandürühi, ahandi Yifiafi ranambe n̄mar̄imbohünda wori ra worimboarandi.

3

Por ai Suda-yafe ndifombo aboedi hoafi hoafimendüri

¹ Raneahi asu ro Por s̄heimbohündambo Godimbo hoafiya arihandi. Ro Sisas Kraisindi ratüpur̄i ratüpur̄iya, Suda-yafe ndifo s̄heimbo Godindi hoafi hoafimayah̄i, ran̄yo asu wambo karabus̄i-marund̄ri.

² Se ra himbor̄imbeyeyo, God ai s̄heimbo moani h̄ipoamboreandürühi ahandi h̄ipoambo hohoan̄imo ra nafuimbohündambo wambo ran̄poani ratüpur̄i masend̄ri.

³ Ai hohoan̄imoyu mas̄hend̄i hoafi ra horombo d̄ibo menjoro, nga haponda ai wambo hoafi ra weindah̄i-mareandi. Horombo ro ran̄mbo ak̄idou sürü pap̄imar̄handi.

⁴ Nga se wandi hoafi ra hoeiar̄hindi ana, se fif̄ind̄ihimboyei, ro Kraisimbo d̄ibor̄ihündi hoafi menjoro God weindah̄i-mareandi ra ndor̄ihe fif̄ir̄imar̄heandi.

⁵ Horombo God ai ahandi d̄ibo hohoan̄imo ra moai nindoumbo hoafiyundür̄i, nga haponda ahandi Yifiafi Aboedi ranai Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi, asu Kraisindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi, ranahamumbo hohoan̄imo ra weindah̄i nafuimarapuri.

⁶ D̄ibor̄ihindi hoafi God ai weindah̄i-mareandi ra ndahurai-ane: Suda-yafe ndifo amboa ahandi aboedi hoafi an̄hondumbo-ar̄hindi ana, ai s̄h̄r̄i Suda nahurai, Godindi aboedi moatükun̄i ndahümündeimboyei. Ai-amboa Kraisindi fi-anei. Asu koadürü yangir̄i n̄ngombo God ai horombo hoafimareandi, ranamboa Sisas Kraisindi war̄i-süngunde aheimbo dagadür̄imbui.

⁷ Ai wambo moani h̄ipoambo-reandür̄ühi, ahandi nḡin̄indi send̄ri hayambo, ahandi aboedi hoafi hoafimbohündambo ratüpur̄iyar̄ihand̄imbi kamafoareand̄ri.

⁸ Godindi nendi-yafe mbusümo ro b̄id̄if̄iran̄i ham̄nd-anahi, nga God ai moani h̄ipoambo-reandür̄ühi, ran̄poani ratüpur̄i masend̄ri. Ro Suda-yafe ndifombo God ai s̄hef̄imbo af̄ind̄i ham̄ndi d̄id̄iboado-reamunühi Krais masemun̄i ran̄mbo aboedi hoafi ra hoafiyondür̄imbo-hündambo ratüpur̄i ra masend̄ri. Nga ahandi aboedambofe hohoan̄imo af̄ind̄i ham̄ndi wambo nḡiri mun̄guambo fif̄ind̄ihündi.

⁹ God ai mun̄gu moatükun̄i naf̄imarandi, nga horombo hondü peyohaya hombo ahandi hohoan̄imo ra d̄ibo menjoro. Nga asu haponda

wambo ahandi hohoanimo ra weindahi nafuimbohündambo ratüpuri ra masendiri.

¹⁰ God ai hohoanimo yuhü yahuya, 'Sünambeahindi bogorimbo-yafundeimbi asu nginindeimbi ai wandi rani-poani rani-poanimbo ndofe fifirife ra fifiri-mbirund-amboane,' yahuhaya Kraisindi nendi-yafe warina ranahamumbo nafuirapuruhani.

¹¹ Horombo hondü God ai hohoanimo ra hohoanimo masihendi, nga asu shefi Adükari Sisas Kraisindi wari-sünguyu hohoanimo ra, rasüngumareandi.

¹² Sihiri Kraisimbo anihondumbo-rihurühi ai-babidi amarefi rani-süngumboane sihiri moani yihimbokoate Godimbo yimiyamboarhuri.

¹³ Raniyo asu sheimbo hoafiyahandürühi sahea, 'Ro sheimbo mafarhe-heandürambo asu wambo sowahi tñirifo afindi tükefeyo. Nga se ngiri ranimbo ngusüfoambe moaruwaindei, nga raninambo se ndüreimbi-ndeimboyei,' asahi.

Kraisindi hipoambofe hohoanimo

¹⁴ Raniyo asu ro Apembo yiri yimbu pusirhe nimarimbo didibafiyahe arihandi.

¹⁵ Ai sünambeahindi nendi, hifinindi nendi, mamisiri mungu ranahei nimindhani.

¹⁶ Ro ahambo sheimbohündambo didibafiyahe hoafiyahühi, 'Ape, se mungu aboedi moatükuni nimindhani-anafi, asu shafi Yifiafi Aboedinambo aheimbo nginindi dabadürani, asu ngusüfoambe nginindi kürühi hehi mbimarei-amboane.

¹⁷ Asu ai Kraisimbo anihondumbo-arior rananimbo, ahei ngusüfoambe mbimarindür-amboane. Ai ngusüfo pefe hohoanimo ranambe, nginindi mbininboei-amboane, nimi aharhi hifambe hani nginindi aningo nou.

¹⁸ Rananimbo ai nafindhümündihi asu Kraisindi ngusüfo pefe ra, Godindi nendi-babidimbo munguambo, diboadondihi fifirimbirhindamboane. Ngusüfo pefe ra afindi hamindiyo hayambo, hoandarhi, hani, ho asu hafomboane.

¹⁹ Yini, ai ahandi ngusüfo pefe fifiri-mbirhindamboane, nga nindou ngiri ngusüfo pefe ra mungu hamindi fifindhindi. Ai ra fifindhindani, shafi aboedi hohoanimo aheimbo hafo tükündifemboe shafi ngusüfoambe hafo tüküme feyo nou,' asahi.

²⁰ God ai nginindani. Asu nini-moatükuni sihiri ahambo düduwehundo, asu hohoanimoayefi ra, Godindi nginindi ai ngasündeamboane. Nga hapo nginindi ra shefi ngusüfoambe ratüpuriyo arandi.

²¹ Kraisindi nendi Godimbo, koadürumbo-koadürumbo aboedani, mbisei-amboane. Anihondane.

4

Kraisindi fi mam-ane

¹ Ro Adükarindi ratüpuri sünguyahi karabusimeheandi. God ai sheimbo ahandi mbumundi hohoanimo süngufembo yahuhaya mborai sinei mehündüri. Ranimboane asu ro sheimbo huti-hütiharü se Godindi mbumundi hohoanimo ra ndondhi süngundhi ngei asahi.

² Se sheihoari fi hifinambofe, wari hoafendühife asu tñirifo tükündifewani moanane yaho hohoanimo ra süngundhi ngei. Asu Kristen bidifiri ai sheimbo tñirifo ndehindürani-wani, se moanane mbisei hehi, ranaheimbo ngusüfo pandhindüri.

³ Nga Yifiafi Aboedi ai diboado-mareamuna asu sihiri hohoanimo mamisungufeihü wudi-wudife-mbohünda wofi ninini-moatükuni mamambere hühareandi nou. Nga se mamis yahurai hohoanimo-animbo tihirifondeihisungundihindi.

⁴ Kraisindi fi mam-ane asu Godindi Yifiafi mam-ane. Asu God ai shefimbo, 'Mborai ro sheimbo aboedambo-fendürimbo ra hibadühi nimandei,' mehu ranimoatükuni mam ranahamboane hifandarhund.

⁵ Adükarimam-ani, Kraisimbo anihondümbofe hohoanimo mam-ane asu hundürümbo hohoanimo ra mam-ane.

⁶ Asu God mam-ani, nindou muᅇguambo-yei Ape-ani, muᅇguambo-yei Adükar-ani asu ai muᅇguambo-yei mbusümo ratüpuriyu arandi, asu muᅇguambo moatükuni ranimbusümo amaru.

⁷ Kraisi ahandi afindi hamindi moani hipoambofe hohoanimo ra ranipoanimo aboedi ratüpuri shefimbo simogodi yimbumareamuni.

⁸ Ranahambo Godindi hoafi ai yahoya, 'Ai ahandi hürütümbimbo ᅇgasündiri mburambo, nindou yifiarambe ᅇgasündimareapuri ai sepurimündü haya, nimoamo hamindi hafuhü, asu nindoumbo aboedi moatükuni masagadüri,' meho.

⁹ Mami hoafi 'ai mahafu' ra nungufimboyu mahafuwa? Ranane ra, ai rahurai-ane, ai moai sünambe nimoamo yangiri hafu, ᅇga boatei kusümbura hifini hifambe-ambe ragu hamindi amboa mahanu.

¹⁰ Nindou mahanu ra, mam ranaiyu asu sünambe nimoamo hamindi mahafu, muᅇguambo hifi, sünu ranifihini ᅇngombo-mayo ranimbo.

¹¹ Ai ahandihoari bidifirambo ahandi hoafi semindi ho ratüpuri ra sagapuri, bidifirambo Godindi hoafi hoafimbo ratüpuri ra sagapuri, bidifirambo ho aboedi hoafi hoafiyorambo ratüpuri asu bidifirambo ahandi nendi ranaheimbo moaᅇguindürimbo asu yamundifembo ratüpuri ra masagapuri.

¹² Kraisi ahandi fi ra afindi kokoendühi asu ᅇgindimbeyowa yahuhaya Godindi nendambo farife ratüpuri ranimbo diboado-fembohündambo ranipoanimo ratüpuri ra masagadüri.

¹³ Sihiri randihu ᅇgefombo, Godindi nimori wudiipoapondihi anihondümbo-ndihurihümbo fifindihurühi, mamis hohoanimo sungundihumboyefi. Sihiri randihundühi, Kraisi nahurai diboadorihundeimbihondü nimboemboyefi nimori heimbo ᅇginarihehindi nou.

¹⁴ Sihiri randihundani, ᅇgiri nimoakidibou nahurai nimandefi. Asu nindou ai shefimbo mamikarambo simbori yamundife hoafinambo tikai hoafindihümunani sihiri ahei hohoanimo ra ᅇgiri sungundihundi. Nindou ai tikai hoafi süngufembo-hündambo ai hoafi nafirihiri rihündühanei. Asu ahei tikai yamundife hoafi ra ᅇgiri shefimbo yamundihimunühi werinambo nimi fondamindi ho fondamindi ho arandi nahuraindefi.

¹⁵ Wani, ᅇga sihiri nindoumbo ᅇgusüfo pandihu ᅇgefühi, asu anihondü hoafi hoafinda-hundürimboane. Asu sihiri Kraisi-babidimbo afindikokoe nahurai nindou adükaridiboadorihundeimbihendefomboane. Nga ai shefi mbiro-ani.

¹⁶ Mbiro ranai fi-safi muᅇgu hifandarandi asu mandühari ai fi muᅇgu türe-türe arandi. Asu fi-safi napo ᅇgorü-ᅇgoanini, ᅇgorü-ᅇgoanini, ahei ratüpuri wudiipoapondihi ratüpuriᅇdeianis asu fi afindi kokoendühi ᅇgusüfo pefenambo ᅇginindi tükündifemboe.

Anihondümbo-rihindeimbi ai simbori hohoanimo süᅇguarihindi

17 Ranimboane asu sheimbo Adükarindi süngu ahini hoafayahandüri nda, se Godimbo fifirife-koateyeimbi-yafe hohoanimo ra asükaindei süngundihimboyei, nga ahei hohoanimo ra nimindi fifirife-koate-ane.

18 Asu ai ngusüfoambe diboadofe fifirife-koateyeimb-anei. Asu Godindimayo yangiri niŋgombo ra ranikoate-anei. Sapo ai ngusüfo hohoanimo-koate-anei asu himboambe himborikoate-anei.

19 Ahei moaruwai hohoanimo ranahambo amoaniŋgi-koate hohoanimo yangiri süngurihi arihündi. Asu ngusüfo hihiri wakirihi kürihi hehi, hohoanimo moaruwai hamindi ra yahuraimbo himboyeih sünguarihindi.

20 Nga sheimbo Kraismbo horombo yamundi marundüri ranana yahuraiyopani.

21 Krai ranahambo hoafi himborimayeisi, nga se ahambo süngurihorani Sisasimbo anihondü aboedi hoafi ra sheimbo yamundi marundüri.

22 Se sheimbo horombodidi ngusüfoambe hohoanimo ra raguanambo-fembo yamundi marundüri. Ai sheimbo hifandirandüri marandamboyei asu se moaruwai hohoanimo süngurihi marihündi. Horombodidi hohoanimo ra nindoumbo tikarehaya ngusüfoambe botireandüri arandi, nga ai aheimbo awarihendüri arandi.

23 Nga sheimbo ngusüfoambe ra simbori tükümbife-ndüramboane.

24 Asu se simbori hohoanimo ra ndahümündi kiki boadihindi, nga hohoanimo simbori ra God ai ahandihoari ramareanda ahandi hohoanimo yahurai tüküme feyo. Simbori hohoanimo ra sürühoeimbi asu aboedi diboadori-hoeyoweimbi hond-ane.

25 Ranimboane asu se tikai hoafi hohoanimo ra hinŋgindihindi. Nga wandafi mamimbo anihondumbo yangiri hoafindei, nimboe sihiri mungu Kraiindi fi-ane fi.

26 Se nginindeianani hibadihümbo, nga se moaruwai hohoanimo-ndeimboyei. Se mam nginindei ngeimbo hüfhamindi hündamindimboe, nga yowan.

27 Se Satanimbo nafi nafiindi-hehimboyei.

28 Hübühün nendi asükaiyo hübühünimbopoani, nga yimbukoari warinambo ratüpur aboedi ratüpurayo mburimbo-animbo kaki asu sesi semindi mburimbo, nindou mbonimbo-arihümündi aheimbo farihendürimboane.

29 Se moaruwai hoafi hoafindeimboyei, nga nindou farihefembohündambo asu nginemindürimbo aboedi hoafi yangiri hoafindeiananimbo, asu sheimbo hoafi ra ahei hohoanimoambe mbonimbo-arihümündi ranahambo didiboado-ndearümboe.

30 Se moaruwai hohoanimo ra refe-poani, nga Yifiafi Aboedi ai afindi hohoanimondomboe. God ai sheimbo dibonimayundüri asu ra nafuimbohünda Yifiafi Aboedi masagadüri. Rananimbo se wudipoaporihifirihindi bidifirani si tüküfeyo-ambe God ai sheimbo aboedamondearümbui.

31 Ngusüfoambe yiboarukofimbi, nginindi hoafümbi, paipaife hoafümbi, tirifoefe hoafümbi, asu ngusüfoambe moaruwaimbofe hoafi mungu hohoanimo moaruwai ra hinŋgindihindi.

32 Nga se wandafi mamimbo hipoambo-ndihindürühi asu afufurifoefimbi hohoanimo hohoanimo-ndahündüri. Bodimondi ai sheimbo moaruwai hohoanimondeianani, asu moaruwai hohoanimo ranahambo amboawiyeyi mbisei God ai Kraiindi süngu sheimbo hohoanimo moaruwai ranahambo amboawiyeyi mehu nou.

5

Sihiri sihi yangir ihu ngefimboane

¹ Se Godindi nimor-anei, asu siheimbo hohoanimo pamareanduri. Ranimboane asu se ai ahandi hohoanimoayu nahurai ra sungundihindi.

² Se ngusüfo pandihi ndühündi, Krais ai shefimbo ramareamuni nou. Siheimbo farifehe-mbohünda yifyuhü, ahandi fi Godimbo masagado ahambo hihifi-hihifimbohündambo nindou sesi asu aboedi fisinjarümbi moatükuni Godimbo asayo nahurai.

³ Nimorehi sisihimo, animindihoadi birabiri, ngusüfo moaruwai hohoanimo, hohoanji hohoanimo, moaruwai hohoanimo mungu ra ngiri sihei mbusümo nimando, nimboe se Godindi sürhoeimbi nindou-anei.

⁴ Se hohoanimo-koate hoafi, amoanngümbi hoafi, asu sisindi hoafi, hoafindeimboyei. Hoafi ra refembo aboedi-yopoani, nga Godimbo hihifimbo aboed-ane.

⁵ Se ra fifirihindi! Nimorehi sisihimombü, anamindihoadi birabireimbi, hohoanümbü, ngiri Krais God nginindi hifandarinandi ranambeahi ngei. Nga asu hohoanji hohoanimo ra tikai godimbo sungufe randeimb-ane.

⁶ Se hibadihumbo, nga nindou siheimbo hihindi hoafi ranisungu ndahümündihünduri ngeimboyei. Nga asu nindou Godindi hoafi ranahambo gigrana-mboarhindia ana, asu God ai ranaheimbo nginindandurimbui.

⁷ Nga se ai-babidimbo wudindeimboyei.

⁸ Horombo se nimbokoani nahurai mamarei, nga asu haponda se Adükarindi nimorimboyahi mburihumbo asu sihi aniboadei. Rananimbo asu se sirihündi nindou rawehindi nou randihindi.

⁹ Aboedi hohoanimo, diboadofe hohoanimo, anihondümbofe hohoanimo ra si ai botimareand-ane.

¹⁰ Nihne hohoanimo Adükarai ai yifirayu ranahanambo kokondihündi.

¹¹ Nindou ai nimbokoani hahabodei arihündi, ra-babidimbo se ngeimboyei, nga asu rani hohoanimo ranana ngiri hisi aboedi hisindo, nga wani. Nga se hohoanimo ra weindahindhindi.

¹² Nindou ranai moaruwai hohoanimo dibo ratipurayei arihündi ranahambo hoafimbo ro amoanngayahi.

¹³ Mungua hohoanimo ra sihi tükefeyo ranahandi nimindhündi ra weindah-reandühane.

¹⁴ Asu hohoanimo ra weindah-ndifewani nindou ai ahandi nimindi fifirindhimboyei. Nga asu ranimboane hoafi nda hoafayo,

‘Nindou se apoei ra se botindahindi,

asu yifihündi hinngindhindi.

Rananimbo asu Krais ai sihei wami sindümbui,’
meho.

¹⁵ Se sihei ahabodei ra hibadihumbo. Se nindou hohoanimo-koate ahabodei nahurai ngeimboyei, nga fifirihindeimbi ahei rahurai ngei.

¹⁶ Haponda moaruwai hohoanimo engoro, ranimboane asu aboedi ratüpuri nafi engoro ana, asu se ra sungundihindi.

¹⁷ Ranimboane asu se hihindi-hihindi-ndeimboyei, nga ranimboane se wudipoapondhi fifindhindi hohoanimo Adükarai ai ahandihoari yifirayu rasungu.

¹⁸ Se bia hoe ndimindei hehi, mamikari hohoanimo-ndeimboyei, nga ai siheimbo moaruwaimbo-ndearümböe. Nga se Yifiafi Aboedi ai siheimbo hifandimbi-ramun-amboane mbisei.

19 Se wandafi mamî-babîdî wataporîmbo-ndühündühî bukambeahîndî herü asu Sisasîmbo kakîsaombo herü asu Yifiafi Aboedîndî-mayo herü hoafi ranînambo wataporîmbondîhü ndühündî. Asu ngusüfoambe Adükarîmbo hohoanîmondeihî adükar-ani mbîsei hehi herüna horî-horîndîhorî ndühündî.

20 Nîmbî-nîmbîsi se muŋgua moatükunî ranahambo Ape Godîmbo hîhîfîndîhorî ndühündî sîhefi Adükari Sisas Kraisîndî warî-süŋgu.

Nîmorehî nindowenihî ahafe hoaf-ane nda

21 Se Kraisîmbo ahînîndeihî ŋgoründî hoarehîndei.

22 Nîmorehî, se sîhei nindowenihî-yafe hoarehîndei, se Adükarîmbo rawehîndî nou.

23 Nga nîmboe, nindowenihî ai nîmorehî hîfandarandî, asu ahandî mbîro-ani, Krais ai ahandî nendî hîfandîrandî asu ahandî mbîroayu nou. Kraisîndî nendî ai ahandî fi-anei, asu ai aheimbo aboedambo-reandürî-randeimb-ani.

24 Ranane asu nîmorehî se nindowenihî-yafe hoarehîndei, Kraisîndî nendî ahandî hoarehayei nou.

25 Nindowenihî, se sîhamundî nîmorehî ranaheimbo ngusüfo pandundürî, Krais ai ahandî nendambo ngusüfo pareandürühîmbo aheimbohündambo yîfîmayu nou.

26 Krais ai aheimbo Godîmbo yangîrî saimbohünda ramefiyu. Ai ahandî hoafînambo hoenambo nahurai ahandî nendîmbo hundürümarandüra aboedîmayei.

27 Krais ai ahandî nendambo ahandî hîmboahü aboedî hamîndîmbeyeia yahuhayambo yîfîmayu. Ai sürühoeimbî, hütî-koateyeimbü, moaruwai hohoanîmo-koate, aboedî yangîrî mbîdîboadia yahuhaya dîboadofemböhünda yîfîmayu.

28 Mamî rani-süŋgumbo-anîmbo nindowenihî sîhamundî nîmorehîmbo ngusüfo pandundürî, sîhamundî fimbo ngusüfo pararundî nou. Nga asu nindowenihî ai ahandî nîmorehî ngusüfo pare arandî ana, ai ahandî fimbo ngusüfo pare arandî.

29-30 Nîdou ai ŋgîrî ahandî fimbo yiboarukondeandî, ŋga wanî. Nga ai ahandî fimbo dîboadoreandühî, sesî moaŋguirandühani. Krais ai ahandî nendambo yahurai rawareandî nîmboe sapo sîhîrî ahandî fi safî bîdîfîrî nahurai-aneî.

31 Godîndî hoafi yare hoafîmayo, 'Ranane asu nindowenihî ahandî hondafîndî hînîŋgîndeapîrî haya, nîmorehî-dîbo nîmandîmboyafe asu yimbu ai-anafe fi mamîndamboyafe,' meho.

32 Dîborîhîndî hoafi ra ndorîhoayoweimb-ane, ŋga ro rarîhe hohoanîmoayahî, hoafi ra Krais ahandî nendî-babîdî ranahambo hoafîmayo.

33 Nga asu sîhefîmbo kameihîyo yare hoafîmayo, 'Se sîhamundî nîmorehîmbo ngusüfo pandundürî, se mamamî sîhamundîhoarî ngusüfo pararundî nou. Nga asu mare nîmorehî ai ahandî nindowenihîmbo ahînîndo.

6

Nîmoakîdîbou asu hondafîndî aheimbo hoaf-ane nda

1 Nîmoakîdîbou, se Adükarîndî hohoanîmo süŋgundîhindühî, sîhei meape-yafe hoafi hîmborîndeihî ra süŋgundîhindî. Hohoanîmo ra dîboadorîhoeimbî hohoanîmo-ane.

2-3 Godîndî hoafi yare hoafîyowohü yahoya, 'Se sîhei meapembo ahînîndei,' meho. Ahînûmbî hoafi ra God ai weaŋgurühî horombonambore

ranı bitapıre masıhendi. 'Se randıhindanı rananımbı se aboedi yangrı nıboadeımbı, asu hıfı ndanıhü gedühi nımbıoemboyei,' meho.

⁴ Nğa boagırı, se sıhei nımorambo ngınındı hımbondıhehindıra nımorı ai ngısfıfoambe ngınındındeımbıyei, nğa yowanı. Nğa Adükarındı hoafı ra dıboado-ndıhindürühi yamundıhindürı.

Moanı ratüpurıyei-rıhüdeımbı asu hıfandıru-rundeımbı aheimbo hoafıne nda

⁵ Moanı ratüpurıyei-rıhüdeımbı, se sıhei hıfandıru-rundeımbımbı ahınındeıhi yıhımbı sısrındahındühi ahamundı hoafı hımborındeı. Moanı mamı aboedi hıhoanımo süngundıhindühi, ahamundı hoafı hımborındeı, se Kraisındı hoafı rawehındı nou.

⁶ Ai sıhei ratüpurı ranahambo aboed-ane mbısrımonda mbısei hehi ahamundı hımbıoahü yangrı aboedi ratüpurındeımbıyei, nğa yowanı. Se Kraisındı moanı ratüpurıyei-rıhüdeımbı nahurai nıboadeımbı nınımoatükunı God ai yıfirayu ra hıhıfı-hıhıfındeıhi süngundıhindı.

⁷ Se hıhıfı-hıhıfındeıhi, moanı ratüpurı ra dıboadondıhi ratüpurındeı. Se nındoumbo ratüpurıyei nahurai-yopoanı, nğa Adükarımbo ratüpurıyei nahurai ratüpurındeı.

⁸ Se ra fıfırıhındı, Adükarı ai ahandı takını ratüpurıyei-rıhüdeımbı asu moanı ratüpurıyei-rıhüdeımbı aheimbo muŋguambo dagadımbı.

⁹ Hıfandıru-rundeımbı, se sıhamundı moanı ratüpurıyei-rıhüdeımbımbı aboedi-aboedındündürı, nğa se aheimbo ngınındı hoafındımbıoemo. Adükarı ai sünambe amaru ra, sıhamundı asu ahei muŋguambo hıfandıra-ndüreımbı-anı. Asu ai moanı nındou ngorümbo ngorüpoanı ngorü-poanı hıhoanımoıy, nğa ahandı hımbıoahü mam-aneı.

Anıhındümbı-rıhındeımbı ai Godındı amı nahurai-aneı

¹⁰ Asu hapoana ro hoafı nda muŋgufembo samboanahı. Adükarı ai ngınındı-anı asu ahandı ngınındınambo ngınındı nıboadeı.

¹¹ Se Godındı-mayo yıfıarımbo napo ra ndahümündı hehimbo Satan ai sıheimbo sısrıhımo-ndandüranı ngınındı nımbıoembo.

¹² Nğa asu sıhırı moanı nındou-babıdımbo yangrı yıfıarıyefühi-yefıpoanı, nğa muŋgu moaruwai nendı sünambe amareı ra-babıdımboanefı yıfıarayefı. Moaruwai nendı-yafe bogorı, ngınındı nendı, asu hıfınındı moaruwai hıhoanımo ra hıfındundeımbı muŋguambo aı-babıdımbo yıfıarıyefı arıhundı.

¹³ Ranımbıoane asu Godındı-mayo yıfıarımbo napo ra ndahümündı. Rananambo asu moaruwai tükündıfewanı, se ngınındı nıboadeımbı yıfıarındeı ngeımbı, se harındeıhehi nıboadeımbıyei.

¹⁴ Yını, se randıhi nıboadeı, anıhındü hıhoanımo rananambo sıhei botıfohü retımbondıhi güdühındı. Asu sürühoembı hıhoanımo ranınambo nımbınehoarı nahurai güdühındı.

¹⁵ Godındı hoafı aboedi hoafımbı dıboadondıhi hehi nımandeı. God ai nındou-babıdı wudımbo yahumboanı hoafı ra su nahurai güdühındı.

¹⁶ Muŋguambo moatükunı ra ndahümündı hehi Godımbı anıhındümbı-fembo hıhoanımo ran-amboa nımafümü nahurai ndahümündı mbundıhümbo, rananımbı Satanındı yıfıarı hai ra pakandıhehindı.

¹⁷ God ai sıheimbo aboedambo-mareandürı, ranambo yıfıarımbo at ra kıkıboadıhindı. Godındı hoafı ra Yıfıarı Aboedındı nımerı nahurai-ane, se ra ndahümündı.

¹⁸ Nımbı-nımbısrı Yıfıarı Aboedındı ngınındınambo se dıdıbafı-ndahındühi ranı-poanımbı dıdıbafıfe ranambo Godımbı dıdındahındühi

se fandihawamuni mbisei ndühündi. Se ngiri afurindihindi, nga nimbini nimbisi Godindi nendimbohündambo ahambo didibafindei.

¹⁹ Se ndandhi didibafindahindi: God ai wambo hoafi ndendrani ro yihimbokoate nimboambo ahandi diborihindi aboedi hoafi weindahimareandi ra hoafindamboyahi.

²⁰ Ro Godindi aboedi hoafi ra hoafiya-rihandeimb-anahi raniyahi, asu ro ranimbo-hündambo karabusi-meheandi. Nga se wambohünda Godimbo didibafindeian-animbo, ro yihimbokoate aboedi hoafi ra hoafind-amboane God ai yifirayu süngu.

Bidifirana hoafi

²¹ Tikikus shefi wandafi asu Adükarindi diboadore ratüpuriyurandeimbi ai hoafindündürimbui ro ratipurayahi asu nüngurheamboyahi animboahi ranimbo se-amboa diboadondhi fifirindihimboyei.

²² Ranimboyahi ahambo koarhehina asüfu, ro ninüngu-yahumboyefi aniboade fi ranimbo-hündambo fifirindihimboyei. Asu ai ngusüfoambe kikimo-boadearümbui.

²³ Ape God asu Adükar Sisas Kraisi ai, se müngu wandafi mamimbo ngusüfo pefe hohoanimo, anihondümbofe hohoanimo, ngusüfoambe afurife kife hohoanimo mbiseneand-amboane.

²⁴ Nindou shefi Adükar Sisas Kraismbo ngusüfo parihori arihündi, ranaheimbo God ai moani hipoambo-mbireandür-amboane.

Firipai

Pas nda Por ai Firipaihündambo sürü papimarandi

¹ Por ro Timoti-dibo Sisas Kraisiñdi moani ratüpuriye-rihoandeimb-anehi. Se Godiñdi nendi Firipaihündi Sisas Krai-babiñdi aniboadei asu anihondumbo-rihindeimbimbo hifandi-rundeimbi asu farihou-rundeimbi babiñdi se munguambo karihasihandür-anei.

² Sihefi Ape God asu Adükari Sisas Krai ai siheimbo moani hipoambo-ndineandürühi ngusüfoambe afurifimbi hohoanimo mbisabinandür-amboane.

Por ai Godimbo hihifimarüri

³ Ro siheimbo hohoanimo-yahandürühi-ana siheimbohünda wandi Godimbo hihifirihüni arihandi.

⁴ Ro siheimbo munguambohönda munguambo si Godimbo didibafi-yahandowohü hihifi-hihifiya arihandi.

⁵ Horombo se Kraiimbo anihondumbo-marihori ra hei-heimbo haponda asu ro aboedi hoafi bokari-hefemböhünda wambo farihendirari arihündi ranimboanahi ro Godimbo hihifarihüni.

⁶ God ai rani-simboani piyu haya sihei ngusüfoambe aboedi ratüpuri ratüpuriyu humbo asu süngunambo Sisas Krai asükaindu kuduan ratüpuri ra moendindeambui, ro ranahambo türüfoarthe anihondumbo-riheandi.

⁷ Ranimboane ro siheimbo yahurai hohoanimoayahari ra aboed-ane. Ro siheimbo ngusüfo pararheandüri. God ai sihefimbo moani hipoamboaremunühi ratüpuri mam masemuni. Nga ro haponda karabus-ambe animboahiyo asu horombo karabusi-fekoate-yaheand-ambe manimboahiyo aboedi hoafi ranahambo anihondü nafuimbo asu nindou nginñdi anihondumbo-fembo farihehe arihandi ra se wambo farihendirari arihündi.

⁸ Ro siheimbo ngusüfoambe afindi hohoanimo-ayahandüri asu rani hohoanimo ra Sisas Kraisiñdi-mayo-ane. Ro ranimbo anihondumboanahi hoafayahari, nga God ai wandi hoafi ra anihond-ane mbüsümbui.

⁹ Ro Godimbo didibafi-yaheandühari sahiya, sihei ngusüfoambe nindou ngorumbo ngusüfo pefe ra afindi hamindi tükümbifendür-amboane. Asu rananimbo se aboedi fifirindihindühari asu sihei hohoanimoambe ra sündihoe-ndürimboe.

¹⁰ Ranimbo se hohoanimo yibobondihindühari aboedi hohoanimo ra fifindihimboyei. Süngunambo Krai kusü simboanari ra se sürühehi-ndeimbi asu hütikoate-ndeimboyei.

¹¹ Sisas Kraisiñdi warisünghu mbumundi hohoanimo sihei hohoanimoambe tüküñdífewanari asu nimorehari nindowenihari ai hoeindihindühari Godimbo aboed-ani mbiseimboyei.

Por ai karabusimefiyu ranayo asu nindou afindi ai aboedi hoafi himborimayei

¹² Wandafi mamari, se ra fifirimbihinda samboanahari, wambo karabusimarundirari ra aboedi hoafi hoafiyo hombo mafarihendi.

¹³ Ranimboane asu mungu prisman ai Rom adükari bogorari Sisarindi wori hifandimbo, asu bidingirari amurari amboanari ai fifirihindari ro Kraisiñdi hoafi sünguarhandari ranimbo-hündamboyo wambo karabusi-marundirari.

¹⁴ Anihondümbor-hindeimbi wandafi afindi ai ro karabusi-meheandi ranimbo hohoanmomayei. Ranimboane asu Adükarimbo anihondümbor-horühi ngusüfoambe kikimfoarühi hehi yhimbokoate-yehi asu Godindi hoafi wataporimborihü arihündi.

¹⁵ Nga bodimondi nindou ai simbori hifinambofe-yomondühi wambo ngusüfoambe moaruwaimbo-rundirühi Kraisindi hoafi bokarhou arundi. Nga bodimondi ai diboadoru hohoanimo-yomondühi Kraisindi hoafi bokarhou arundi.

¹⁶ Nga ro aboedi hoafi anihondü nafuimbohünda animboahi ra nindou ranai yaru fifirundi. Ranimboane asu ai wambo ngusüfo parundirühi Kraisindi hoafi bokarhou arundi.

¹⁷ Nga bodimondi ai ahamundi-hoarimbo yangiri hohoanimo-yomondühi moai diboadoru Kraisindi hoafi bokarhou rundi. Ai hohoanimo-yomondühiya, 'Ro randihundan-animbo Porimbo karabusambe tñirifo tükümbifendo-wamboane,' mehomo.

¹⁸ Nga ambe, moanane masahi. Aboedi hohoanimonamboyo asu moaruwai hohoanimonamboyo, ai muñguambo Kraisimbo bokarhou arundi. Ranimboanahi ro hihifi-hihifayahi.

Ranimboane asu ro hihifi-hihifi-nda ngamboyah.

¹⁹ Nga asu ro yarihe fifirihendi shafi didibafife asu Sisas Kraisindi Yifafindi fehefe raninambo süngunambo karabus hinñgindihe hehea tükündaheamboyah.

²⁰ Ro afindi yifirayahi ra Kraisindi ratüpurü hinñgi-ndihendühi amoanñgi-ndamboyah sahehea, nga haponda hamindi ro yhimbokoate Kraisindi hohoanimo süngundihe ngamboyah horombo yarihe marhandi nou. Rananimbo ro yangiri animboahiyo asu yifayahyo ra Kraisimbo aboed-ani mbiseimboyei.

²¹ Asu nimboe ro yangiri animboahi? Ro yangiri animboahi ra Kraisimbo-hündamboane. Nga ro yifindahani, ra wambo aboedi saf-ane.

²² Ro yangiri animboahi ana, ranani ratüpurü aboedi ratüpurü-ndamboyah. Ro yifayahyo asu yangiri animboahiyo nine aboedayo ra moai fifirihendi, nga nahanimbai?

²³ Ranahambo ro yiboboarhandi. Ro Krais sowanambo hafo ai-dibo nimarimbo asahi, ra aboed-ane.

²⁴ Nga asu sheimbo fehefendürimbo hifi ndanihu animboahi ranai ngasünde-amboane.

²⁵ Ro wudipoaporihе fifirarihendi nda, ro ndanihu se-babidimbo nimboambo shei hihifi-hihifi asu anihondümbofe ra ho-hombo afindi tüküfembohünda fandihе-heandürimboyah.

²⁶ Ranimboane asukai sheimbo sowahi ngahan se wandi süngu Kraisimbo afindi hamindi siaondahindühi ngusüfoambe fufurboadi-himboyei.

Firipaihündi Por-babidimbo rani ratüpurimbo tñirifo-mbeyei-amboane

²⁷ Nga se aboedi hohoanimo yangiri süngundihi ndühündi, Kraisindi aboedi hoafi hoafimayo nou. Nga raninambo ro sheimbo sowahi tükünda-heandühindoani wanindoani, hoafi nda randihе himborinda samboanahi. Se mamü moatükunimbo yangiri hohoanimoyehi nginindihümündi niboadei. Asu aboedi hoafi ra anihondümbofe hohoanimo ranahandi nimindhane, nga se mamü hohoanimo yangiri siñgurihindühi anihondümbofe ra fehefembo tñirifoyei arihündi ra himborinda samboanahi.

28 Nga se sihei hürütümbimbo yihimbokoate ngei. Se randahindani ana, aheimbo nafuinda-hündürimboyei ai awandihelimboyei, nga se aboedambondahi handihelimboyei. Nga God ai ra randeambui.

29 Sapo se Kraismbo anihondümborihinda God ai Kraismbohünda siheimbo ndondomareandüri. Se Kraismbo anihondümbofembo yangiriyopoani, nga asu ahambohündambo asübusi semindimbo kapeihiyonondomareandüri.

30 Nga asu horombo ro se-babidi nimboah-ambe ro Godindi ratüpuri tiririfomayahi ra se hoeimarihindi. Nga haponda ro ahandi ratüpuri tiririfoayahi ra se himborayei. Nga haponda se ro nahurai tiririfoayei.

2

Sihihi sihefihoi moananehi mbisefuh-animbo wandafi mamimbo hohoanimo-ndahündürimboane

1 Kraismbo se-babidi nungumbo siheimbo nginindi sagaduri arandi raninambo se nginindi aniboadei. Ai siheimbo ngusüfo pareandura se ngusüfoambe afurahi amarei. Se Yifiafi Aboedi-babidi wudiyehi asu se nindou ngorumbo aboedi hohoanimoyehi hipoambo-arihindi.

2 Ranimboane asu wambo afindi hihifi-hihifimbohündambo, mamihohoanimo süngundihindühi, siheihoi simbori ngusüfo pefirindeih, mamihohoanimo süngundihindi.

3 Se siheihoi yangiri hohoanimondeih niñondi-ndeimboyei. Nga se sihei fi hifinambo-ndihindühi bodimondamboya, ai ndeari hamind-aneimbi sei.

4 Se sihei ranani moatükunimbo yangiri diboadofemboane mbiseimboyei, nga bodimondi-yafe ranani moatükun kapeihü diboadofemboane mbisei hohoanimondei.

Kraismbo ai ahandihoi fi hifinambo-mareanda God ai adükarimbomariri

5 Sisas Kraismbo ai hohoanimomayu nahurai se mandhi süngundihindi.

6 Koadürumbo-koadürumbo Kraismbo ai God-ani, nga ai moai God nahurai niñgombo ra kikihamindu, nga moani hinñgimareandi.

7 Nga God nahurai niñgombo ra ai ahandihoi hinñgimareandi, asu moani ratüpuriyu-randeimbi nahurai hohoanimo masemüdü. Nindoumbofi tüküfi nungumbo, asu nindou-yafe fi wusindamündü manüngu.

8 Nindou ranahambo nindou nahurairi hoeimarihori, nga ahandi fi hifinambore hayambo Godindi hoafi süngura humbo yifimayu. Yin, nimi keimbi karihe-ndeimbifih yifimayu.

9 Ranimboane asu God ai ahambo serümündü hafu nimoamo hinñgirirühi, asu muñguambo ngasündeandeimbi bogori kamafoariri.

10 Ranimboane asu nimoamonindi, hifinindi, hifi hoarehindi nendi muñguambo ai yirimbo pusindhi Kraismbo hoarehi nimanideimboyei.

11 Asu muñguambo ai Sisas Kraismbo Adükari Bogor-ani mbiseimboyei. Ranimbo-hündamboane nduri adükarümb-ani mbiseimboyei.

Sihihi ngorü nindou-yafe mbusümo si nahurai-ndefomboane

12 Ranimboane asu ngusüfo parihandüreimbi mamih, ro se-babidimbo nimboahambe se nimbini-imbisi wandi hoafi himbori-yei marihündi. Nga haponda se-babidi nimarikoate-yahambe se wandi hoafi ra süngundihini ngei. God ai siheimbo aboedambo-mareanduri, nga ratüpuri ra moendifembohünda se aboedi hamindi nimarimbohündambo bübürinidahi ngei.

13 Sapo nini-moatükunimboyu God ai yifirayu ra se yifiriyo hefe ratüpurimbohünda farihendüri arandi.

14 Muṅguambo moatükun+ se ratüpur+ndeihi ṅgiri+ yiboaruko hoaf+ndeihi+ambo simbori-s+imbor+ndei.

15 Ranimbo-hündambo se moaruwai hohoan+mokoate-yeimb+ndeihi asu God+ndi aboedi sürühehindeimbi nimori+ nimboeimboyei. Hifin+ndi nimorehi nindowenihi ai diboadofekoate-yeimbi moaruwai hohoan+moyei-r+hündeimb-anei. Nga se aheimbo yangiri+ niṅgombo hoafi hoaf+ndeihi, se ahei mbüsumo ni+boadeimbo sindeimboyei mupui ni+mbokoani siayo nahurai.

16 Se rahurai rand+hindani, aheimbo yangiri+ niṅgombo hoafi hoaf+ndeihi, Krais ai asukai kuduani, rasimboani ro sihembohündambo hihifi-hihifi+ndahühi hoaf+ndamboyahi, 'Ro moani hoangiri+he tiṅri+fo-yahühiyah+poani.'

17 Se Godimbo an+hondumbo-r+horühi ratüpur+yei ar+hündi ranimbo God ai hihifi-hihifi+nyu se ahambo sesi sihefembo nahurai-ane. Wambo hifokarahindiri+ ana, ra ro se-babidi Godimbo sesi sihefembo nahuraind+imboe asu se-babidimbo hihifi-hihifi+ndamboyahi.

18 Raninambo asu se-amboani ranahambo ro-di+bo hihifi-hihifi+ndei.

Timotindi hoaf-ane

19 Adükari Sisas ai yifirayu ana, ṅgiri+ amitata Timoti siheimbo sowanambo koand+hehina düdu sahehea hohoan+moayahi. Rananimbo asu ai asukai düdü sihembohündambo wambo hoaf+nduan+ni, ro ṅgusüfoambe hihifi-hihifi+ndamboyahi.

20 Nindou ṅgorü moai rahurai nṅgu, nga Timoti yangiri+ani ro mam+ hohoan+mo süṅguar+hoandi. Siheimbo far+hefendüri+imbo ai af+ndi hohoan+moayu.

21 Bodimondi ai aheihoarimbo yangiri+ hohoan+moyei ar+hündi, nga Sisas Krais+ndi ratüpurimbo moai hohoan+moyei.

22 Nga se yarihi fifiri+hindi, Timoti ai nindou aboed-ani. Aboedi hoafi hoafimbo wambo mafar+hendiri+, nimori+ ai ranan+ moatükun+ ratüpurimbo af+ndambo afar+heirü nou.

23 Ranimboane asu nini-moatükun+ tüküfemboayo ra nṅgund+he fifi+ndi+he mbund+hambo-an+imbo, nimai koand+hehinan+ siheimbo sowanambo mbüsünuwa asahi.

24 Ro türüfoar+he an+hondumbo-r+heandi Adükari ai yifirayu ana, ṅgiri+ amitata ro-amboani siheimbo sowana di+di+hi.

Epafroditus+ndi hoaf-ane

25 Epafroditusimbo siheimbo sowanambo koehefiwa si+nimbo hohoan+moayahi. Ai sihefi wandaf-ani, nga ai ami nahurai wandi mam+ ratüpur+iyu-randeimb-ani. Wambo far+hefe-ndiri+imbo sei hehi, koamar+hehora wambo sünimbo mafar+hendiri+.

26 Siheimbo hoeifembo af+ndi hohoan+moayu. Se ahambo angün+mbomayu hoafi himborimayei ranahambo fifire hayambo asu siheimbo af+ndi hohoan+mo-mayundüri+.

27 An+hond-ane, horombo angün+imboyuhü ndearambo akim+ ham+ndi yifi+imbo yangiri+mayu. Nga asu God ai ahambo hipoamborirühi di+boadomarira asu aboedimefiyu. God ai moai ahambo yangiri+ hipoamboriri, nga wani. Nga ai wambo amboani hipoambo-mareandiri+, nimboe ro af+ndi hohoan+momayahi, nga asu ai yifi+imbei-mbonana, ro af+ndi ham+ndi hohoan+moya.

²⁸ Raniṁboanahi ahambo koehefimbo aṁṁdi hamṁdi hohoanimoayahi rananṁbo se asukai hoeindihorühi hihifi-hihifindeimboyei. Rananṁbo asu ro siheimbo aṁṁdi hohoanimokoate-ndamboane.

²⁹ Raniṁboane asu se hihifi-hihifinambo Epafroditus ndahorimṁndei Adükariṁbo anihondumbo-rihoreimbi ai anihondumbo-rihindeimbi asahorimṁndei nou. Se yahurai nindoumbo ndüreimb-anemo mbisei.

³⁰ Ai Kraisiṁdi ratüpurü ratüpurüyuhü ndeara akimṁ hamṁdi yifiyuane, nga ai moai ahandi fimbo ndorihefe niṁgombo hohoanimoayu. Nga wanṁ. Se wambo fehefendrimbo masei, nga ṁṁriṁndei. Nga sihei-mayo fehefe ra wambo saimbohünda ahandi anṁṁni ra karefarihoei hayambo ahandi ratüpurü ratüpurümayu.

3

Nindou didiyei Kraisiṁbo anihondumbo-arihori ana, ai mbumundi hamṁd-anei

¹ Wandafi mamṁ, hoafi nda moendifembbohünda randihe hoafinda samboanahi: Se Adükari-babidi animboei asu ranahambo se hihifi-hihifindei. Rani-moatükunimbo asukai siheimbo sürü papimbo ro moai yiboarukoyahi, nga ro siheimbo fandihе-heandürimboyahi.

² Nindou afoendi yafori nahurai ratüpurü moaruwai ratüpurüyomorundeimbi ahamumbo se hibadihumbo. Rani nindou ai hüti-hütirundürühi hoafiyomondühya, 'Sihiriṁ muṁguambo Suda rarhi arihündi süngu sihefi fi-hoeari kandihu tindihumboane,' mehomondürü.

³⁻⁴ Nga Kraisiṁbo anihondumbo-rihuri arihündi sihiriṁ Godṁdi mamisirṁ hond-aneṁ. Niṁboe sihiriṁ ahandi Yifiafinambo ahambo hihifi-hihifimbo kakisaorihurühi asu Sisas Kraisiṁbo ndürü adükareimbani sefi arihündi.

Nindou düdi ahandi fimbo moatükunimbo yangriṁ türüfoare anihondumbo-areandi ranahambo ro ṁṁsüñdi-hinimboanahi.

⁵ Wambo me ai wakimara-mṁṁndiriṁ ra 8 siyo hayamboyoane, wandi fihoeari karu tirimari-hoemondiriṁ. Nga asu ro Israerihündi Bensaminṁdi sirambeahṁnd-anahi. Ro Hibruhünd-anahi asu wandi meape amboa Hibruhünd-anafe. Nga ro ndorihе Farisi-yafe ahinümbi hohoanimo ra süngurihe marhiṁ hahi.

⁶ Ro ahinümbi hohoanimo süngufembo hüti-hütiya habodihühiyahi asu Kraisiṁdi nendi aheimbo moaruwaimbo-martheandürü. Nindou ai Suda-yafe ahinümbi hohoanimo ranahambo hohoanimo yei asu wandi hoanimo ranahambo yibobomarihindi ranahambo ro hütikoate-yahi.

⁷ Horombo rani-moatükunṁ ra wambo ndorihoyaweimbiṁ hondü hamṁdi-mayo, nga asu haponda Kraisiṁdi süngumbo rani-moatükunṁ ra moanane asahi.

⁸ Roana Suda-yafe moatükunṁ ranahambo moanane yahombo yangriyahipoaniṁ, nga wanṁ. Nga muṁguambo moatükunṁ ranahambo moanane asahi Sisas Kraisiṁ wandi Adükariṁbo fifirari-hinimbohünda. Rani-moatükun-ane ai aṁṁdi hamṁdi hondayo, nga asu muṁguambo aboedi moatükunṁ hifiṁ ndanihünd-ambo ranana ai yafisühumiṁ nahurai-ane. Roana Kraisiṁbo yangri-anahi süngumbo hohoanimoayahi, nga asu bidifiriṁ amuri moatükunṁ ranana hinṁṁṁ-mariheandi, nga asu rananṁbo ro Kraisiṁbo yangriṁ kikihisafṁdi-hümṁndimboyahi.

⁹ Ro ahinümbi hohoanimo sünguariheandi ana, wambo mbumund-ani mbiseianiṁ, ra moanane, asahi. Nga ro Kraisiṁbo anihondumbo-arihendi ana, God ai wambo mbumund-ani mbüsüaniṁ, ra aboed-ane.

¹⁰ Ro Kraismbo ndondihini fifirindihini samboanahi. Ai yifihündi botimefiyu, rani nginindi ra fifirindihia samboanahi. Krai ai tñirifo masemündua asu ro-amboani waboadihinimbo tñirifo ndahamindi samboanahi. Ai hohoanimo moyu mbura, yifimayu nou, ro-amboa rani süngundahea samboanahi.

¹¹ Ro rani-süngundihe heheambo-animbo ro-amboani yifihündi botindaheamboyahä sahehea-mboanahi hohoanimoayahä.

Por ai tükufembo-yowami tükufembohünda pipimayu hu

¹² Ro Kraiindi hohoanimo moai muñguambo süngurtheandi asu nafirihamindihä, nga wani. Ranimbo-hünda awi ro tñirifoayahä muñgumboyowami tüküfihä takini semindimbohünda. Nga ranimbohündambo Krai ai wambo wand-ani, mehu.

¹³ Nga wandafi mamä, ro hohoanimoayahä, moai awi muñguambo tüküyaheandi, nga ro mamä moatükuni yangir-ane süngurthe arihandi. Wandä horombodidi hohoanimo ra moanane asahi, asu süngunambo Krai nahurai ndorihoeimbi niñgombo rani hohoanimo tñirifoayahä.

¹⁴ Ro muñgumboyowami tükufembo hütihütayahä napo semindimbohündambo nahurai. God ai Kraiindi warisünguyu wambo hoafimeindiri sünambe God-dibo niñgomböhünda ra napo nahurai-ane.

¹⁵ Sihiri didiyefi hohoanimo nginindi kükühi-foarhundeimbayefi ana, sihiri amboa hohoanimo yahurai randihu hohoanimo-ndefomboane. Nga bidifiri se hohoanimo ra mamä süngufekoate-ayei ana, God ai sheimbo rani hohoanimo ranahambo koriboadeandürümbui.

¹⁶ Nga sihiri aboedi hohoanimo sahumindefi-mboanefi rani hohoanimo ra kikihisafi-ndihumindefimboane.

¹⁷ Wandafi mamä, se muñguambo wandä hohoanimo ndanisüngundihindi. Sheimbo aboedi hohoanimo nafuimarihündüri. Nindou ai rani hohoanimo rasüngurhi arihündi ranaheimbo diboadondihä hoeindihindüri mbundihü-mboanimbo, se-amboa rasüngundihä ndühündi.

¹⁸ Horombo sheimbo afindimbo hoafimehandüri, nga haponda arani himboahombo-rhamindhühi hoafayahä. Nindou afindi ai moaruwai hohoanimo süngurhi arihündi asu raninambo Krai nimi keimbi karhendeimbifihä yifimayu ranahambo daboadi hihirima-rihindi.

¹⁹ Süngunambo nindou ranai ana awarindi-hehimboyei. Nini-moatükuni ai yifirayei rani-moatükunimbo yangiri hohoanimo yei arihündi ra ahei god nahurai-ane. Ahei amoaninğümbi hohoanimo ranahambo boriyei rihündühi asu hifinindi moatükuni ranahambo yangiri hohoanimo yei arihündi.

²⁰ Nga shefi ngoafi hondü ana sünambe-ane. Adükari Sisas Krai shefimbo aboedamboreamuni-randeimbi ai sünambeahindi kosimboayu ra hifandarihündi.

²¹ Ahandi nginindinambo ai muñgu-moatükuni ra ahandi hoarehindimboe. Asu mamä rani nginindinambo ai shefi fi moaruwai fiyoweimbi ra hihiri-boadeanda asu ahandi rani-poanimbo fiayu nahurai tükündahu-mboyefi.

4

Hihifi-hihifindeihä wudinideihä aboedi hohoanimo süngundihindi

¹ Ranimboane asu se Adükari-dibo aniboadei ra se nginindhümündi niiboadei. Ngüsüfo partheandüreimbi, ro sheimbo afindi hohoanimoayahä. Sheimbo ro hihifi-hihifiyahühi asu ngüsüfoambe yibidafoa-rtheandi.

² Yuodia-ane asu Sindiki-ane, sɪhafembo hūti-hoafayahɪ, se Adūkari-dɪbo anɪmbafe, ŋga se wudɪ-wudɪndafɪneandɪ.

³ Ŋga se ro-dɪbo ratūpurɪyafɪ-randeimb-anafɪ sɪhambo hoafayahanɪnɪ, “Nɪmorehɪ yimbu ra fandɪhawapɪrɪ,” masahɪ. Kremen asu wandɪ mamɪ ratūpurɪyei-rɪhūndeimbɪ babɪdɪ nɪmorehɪ yimbu ai tɪŋrɪfo-mayafe aboedɪ hoafɪ hoafɪmbohūnda. Horombo God ai ahei ndürɪ muŋgu koadürümbo yangɪrɪ nɪŋgombo bukambe sūrū papɪmarandɪ.

⁴ Se Adūkari-dɪbo amarei, ŋga rananɪmbo muŋguambo si hɪhɪfɪ-hɪhɪfɪndeɪ. Asūkai hoafayahɪ, se hɪhɪfɪ-hɪhɪfɪndeɪ.

⁵ Nindou bodɪmondɪ sɪhei hɪmboarɪ hoafendɪ hohoanɪmo hoeimbɪrɪhind-amboane. Ŋga ŋgɪrɪ amɪtata Adūkari ai kudu.

⁶ Se ŋgɪrɪ nɪnɪ-moatükunɪmbo afɪndɪ hohoanɪmondeɪ. Ŋga nɪnɪ-moatükunɪ sɪheimbo fehefemböhündambo se Godɪmbo hɪhɪfɪndɪhorɪhū dɪdɪbafɪ-ndahindo.

⁷ Rananɪmbo asu se Krais-dɪbo nɪmandeimbo Godɪndɪ afurɪfe hohoanɪmo ranai sɪhei hohoanɪmoambe asu ŋgusūfoambe ra ŋgɪnɪnda-mɪndɪmboe. Afurɪfe hohoanɪmo ra nindou ai ŋgɪrɪ aboedɪ fɪfɪndɪhindɪ.

⁸ Ŋga wandɪ bɪdɪfɪranɪ hoaf-ane nda: Aboedɪ hohoanɪmo asu hohoanɪmo ranahambo nindou aboed-ane sei arɪhündɪ ranahambo se hohoanɪmondeɪ ndühündɪ. Hohoanɪmo ra anɪhond-ane, ndondofeimb-ane, dɪboadorɪhoeimb-ane, sūrühoeimb-ane, aboedɪ saf-ane asu hohoanɪmo ranahambo aboed-ane aseɪ, ranɪ hohoanɪmo ranahambo nɪmbɪ-nɪmbɪsi se hohoanɪmondeɪ.

⁹ Ro wataporɪmbo-marɪhandɪ asu yamundɪ-marɪhandürɪ ra se fɪfɪrɪhimboane asu nɪnɪ-moatükunɪyo ro ramarɪheandɪ ranahambo hɪmborɪmayeiyo asu hoeimarɪhindɪyo muŋguambo ra se süngundɪhi ndühündɪ. Se randɪhindanɪ, God afurɪfe hohoanɪmo saimunɪ-randeimbɪ ai se-babɪdɪ nɪmandümbui.

Ahei-mayo fehefe ranahambo Por ai hɪhɪfɪmarandürɪ

¹⁰ Haponda se asūkaiyei wambo hohoanɪmoyeiɪ mafarɪhehindɪrɪ. Ranɪmboanahɪ Adūkari-dɪbo hɪhɪfɪ-hɪhɪfayahɪ. Horombo se wambo farɪhefe-ndɪrɪmbo sei marɪhündɪ, ŋga nūngundɪhi mafandɪhehindɪrɪ.

¹¹ Ro moai rananɪnɪ moatükunɪmbo mbonɪmbo-rɪhamɪndɪ hehea hoafɪyahɪ, ŋga wanɪ. Ŋga ro fɪfɪrɪhe-amboanahɪ nɪnɪ-moatükunɪ wambo tükufeyo ranahambo ro moai afɪndɪ hohoanɪmoyahɪ.

¹² Ŋgorü-sɪmboa ro napo mbonɪmbo-rɪhamɪndɪ, asu ŋgorü-sɪmboa napo afɪndeimbɪya ranɪ-moatükunɪ ranahambo ŋgɪrɪ afɪndɪ hohoanɪmondahɪ. Nɪnɪ-moatükunɪ tükufeyo ranahambo ro moai afɪndɪ hohoanɪmoyahɪ, ŋga aboedɪ nɪmarɪ arɪhandɪ ra ro fɪfɪrɪheandɪ. Ro sahasɪ heheambo nahuraimbayahɪyo wembopo nahurai-mbayahɪyo, afɪndɪmbayo akɪdoubmayo ranɪ-moatükunɪmbo wanɟei-ane asahɪ.

¹³ Krais ai wambo ŋgɪnɪndɪ masendɪra, asu ranɪna ro muŋgu moatükunɪ ra randɪheamboyahɪ.

¹⁴ Ŋga wambo moaruwai tükümefeyoa, se mafarɪhehindɪrɪ ra aboed-ane.

¹⁵ Firipaihündɪ se-amboa yarɪhi aboedɪ fɪfɪrɪhindɪ, horombo ro peya hehea, Godɪndɪ aboedɪ hoafɪ ra bokarɪ-hefemböhūnda, Masedonia hɪfɪ hɪnɪŋgɪ-marɪheandɪ. Rasɪmboa Kraisɪndɪ nendɪ ŋgorü ŋgoafɪhündɪ wambo moai farɪhehindɪrɪ, ŋga se yangɪrɪ farɪhehindɪrɪ hehi wambo kakɪ masehindɪrɪ.

¹⁶ Ro Tesaronaikahü nɪmarɪhambe bɪdɪfɪrɪ moatükunɪ mbonɪmbo-marɪhamɪndɪha, rasɪmboanɪ se yahunümbɪmbo farɪhehindɪrɪ marɪhündɪ.

¹⁷ Ro moai sihei-mayo napo semindimbo yangiri hohoanimoyahi, nga wani. Nga se wambo mafarihendirir ranahambo God ai siheimbo aboedimbireandür-amboane asahi.

¹⁸ Sihei-mayo mungua-moatükuní masahamindihí. Ra akidouyopoani, nga adükar-ane. Epafroditus sihei-mayo moatükuní semündü süní wambo masendirá, ranane asu ro afindi engoro. Sihei-mayo moatükuní wambo masehindirir ra Godimbo aboedi fisinjarü moatükuní saimbo nahurai-ane. Rani hohoanimo ranahambo God ai aboed-ane yahuhaya hihifi-hihifayu.

¹⁹ Se ninimmoatükuní mbonimboa-rihümündi ra wandi God ai ahandi napo afindeimbi saf-ane ra Kraisindi süngu siheimbo dagadürimbui.

²⁰ Sihifi Ape Godimbo koadürümbo-koadürümbo aboed-animbisefomboane. Anihond-ane.

Hihifi hoafi

²¹ Godindi nendi Krai Sisababidi aniboadei aheimbo hihifarihündürí. Bodimondi wandafi mamí ro-babidi amarei, siheimbo amboani hihifarihündürí.

²² Godindi nendi ndanihü amarei siheimbo hihifarihündürí. Romiyafe bogori adükarí Sisarindi worambe ratüpuriyei-rihündeimbi ai-amboani siheimbo hihifarihündürí.

²³ Adükarí Sisas Krai ai siheimbo moani hipoambo-mbireandür-amboane.

Korosi

Pas nda Por ai Korosihündambo sürü papimarandi

¹ Ro Por Sisas Kraisiñdi hoafi sahamiñdi ha-rihandemb-anahi. God ai ahandi hohoaniñmonambo wambo Kraisiñdi hoafi semiñdi hombohünda kafoare hiniñgi-mareandiñdi.

² Wandi wandafi, Timoti diñoanehi pas nda sürü papiriho Godiñdi nendi Sisasiñmbo anihondümborihoreimbi Korosi ngoafihü amarei siheimbo koararihehoandi. Sihefi Ape God ai siheimbo moani hiipoambo-ndearühi ngüsüfoambe afurife kifimbi hohoaniñmo mbisagadür-amboane.

God ai Korosi nendambo anihondümbofe hohoaniñmo botimareandüri

³ Yihoehi didibafife hoafi ranambe siheimbohünda munquambo si Godiñmo sihefi Adükarisi Sisas Kraisiñdi afiñdi ranahambo hihifirihorihü hoafiyahoando rihoandüh-anehi.

⁴ Se Sisasiñmbo anihondümborihorühi asu Godiñdi nendi amuriñ animboei aheimbo ngüsüfo parihi marihündi hoafi ra ro himborimayehi ranimboyehe ro Godiñmbo hihifimarihori.

⁵ Niñmboe sapo se anihondü hoafi asu aboedi hoafi ranai tüküfeyoani aboedi moatükuni God ai sünambe masihendi ranahambo himboriyei hehi semiñdiñbohünda anihondümborihini niñmoamo himboyei arihündi. Asu ranana sihei hiipoambofe asu ngüsüfo pefe hohoaniñmo ranahandi niñmiñdihane.

⁶ Munquambo hifihü ai bokamariñoemo ranayo niñmorehi nindowenihi afiñdi anihondümborihindühi süngumarihindi asu ranayo ahei hohoaniñmo ra aboedi tükümeñfeyo siheimbo rawareandi nou. Aboedi hoafi ra weanğurühi siheimbo sowahi tükümeñfeyoa himboriyeihisi asu ranimbo Godiñdi moani hiipoambofe hohoaniñmo ra anihondümbo fifirimarihindi.

⁷ Epafra ai Godiñdi-mayo moani hiipoambofe hohoaniñmo hoafi ra yamundi-mareandüri ra se fifirihimboane. Nindou ranai ro-diño Sisasiñdi ratüpuriyefi-rihundeimb-ani asu ai yihoehimbo farihemuni arandi ahambo ngüsüfo pamarihori.

⁸ Yifiafi Aboedi ranai siheimbo nindou ngörümbö ngüsüfo pefe hohoaniñmo masagadüri ra Epafra ai yihoehimbo wataporimbo-marandi.

God ai Korosimbo nginiñmbi-ramündüri yahuhaya Por ai didibafimeñfindo

⁹ Ranimbo-hündamboyehe ro siheimbo himboriye hohoa munquambo si ra siheimbohünda Godiñmbo didibafiye arihöandi. Raniyehi ro Godiñmboya ai Yifiafi Aboediñdi-mayo aboedi fifirife dagadürani asu se niñni-moatükuni ai yifirayu ra fifiri-mbirihinda se hohoa didibafi-yahoando arihöandi.

¹⁰ Ranimbo-hündambo-animbo asu se Adükarindi nendi nahurai habodeihü asu niñni hohoaniñmo se rawarihindi ra hihifi-hihifiñdübui. Rananimbo asu se niñmboeimbo ahandi-mayo aboedi ratüpurisi ranianğiri süngundihi ndühündi asu sihei Godiñmbo fifirife ra ngombo adükarindiñmboe.

¹¹ Ro rariho didibafi-yahoandühi sehiya: God ai siheimbo ahandi hepünüfeimbi nginiñdinañmbo ngüsüfoambe nginiñmiñdüri-mboane. Ranimboane asu nginiñdi niñmboeimbo munquambo tiñirifo ranahambo moanane mbiseihü hihifi-hihifiñdeihisi Godiñmbo hihifiñdihorisi asehi.

¹² Ai siheimbo ramareandüra se aboedi hohoaniñmo süngurihi arihündi ranimboane asu aboedi moatükuni semiñdiñmbo diñoñyu masihendüri raninañmbo süngunañmbo ndahümiñdimoñyei. Rananimbo Godiñdi

nendi munguambo si God hifandirandi ranifihî animboei rani-babidi rani-moatükunî ra se ndahümündimboeyi. Ranahambo se Godimbo hihifindihorî.

¹³ God aiyu sihefimbo nimbi nîmarîwanîpoedi hürämündümünî tüküfi aboedambo ahandî nîmorî mamî ranahandî ngînîndî hifandirand-ambe hîngî-mareamunî.

¹⁴ Ahandî sünguyefî sihîrî aboedambo tüküyahundühî sihefî moaruwai hohoanîmo ranahambo amboawiyeyi mehumunî.

Sisas asu ahandî ratüpurî hohoanîmo

¹⁵ Godîndî nîmorî Krais-ana sapo God hoeifekoate-ayefî yahurai sisamî hamînd-ani. Aiana weangurühî hondü tüküfi haya asu munguambo moatükunî God ai nafîmarandî ra ai ngasündife nîmîndîhani.

¹⁶ Ahandî sünguyo God ai mungu moatükunî nîmoamo sünambe asu hifîni ra nafîmarandî. Ai hoeifeimbî asu hoeifekoateimbî moatükunî ngînîndî munguambo nafîmarandî. Ranîyu mungu moatükunî ra ahandî süngu ahambohünda nafîmarandî.

¹⁷ Ranîyu Sisas Krais ai boatei mungu moatükunî tüküfekoate-yoambe manüngu asu rani-moatükunî ranai ahandî ngînîndînambo aboedî tüküfe engoro.

¹⁸ Ranîmboane asu ai ahandî nendi-yafe fi ranahambo mbîroyuhü asu fi ranahambo yangîrî nîngombo nîmîndîhayu. Ai boatei weangurühî tükümefiyu asu mungu moatükunî ranahambo bogorî nîngombohünda ai boatei yifîhündî botîmefiyu.

¹⁹ God ai ahandî munguambo yangîrî nîngombo hohoanîmo asu ngînîndî ra ahandî Nîmorîndî fiambe mbîmarowamboane mehu.

²⁰ Mungu moatükunî hifî ndanîhünda asu sünambeahîndî ra Godimbo hürütimb-anei, nga ahandî nîmorîndî sünguyu ai mungua moatükunî ra ai randeambui asu God-babidi wudîndeimboeyi. Ranîmboyo Sisasîndî horî ranai nîmî keimbî karîhendeimbî fîhî kamefoenda asu God ai sihefî hürütimbü hohoanîmo ra hifînambo-mareandî.

²¹ Horombo ana God ai angunî manüngu asu se angunî manîmboei. Ranîyeyi asu se ahambo hohoanîmoambe hürütümarîhorî. Sapo se moaruwai hohoanîmo ra süngurîhindühî wambo.

²² Nga asu Sisas ai nîmî keimbî karîhe-ndeimbîfîhî yifîyuhü ranî-süngunamboyu God ai-dîbo nîngombo mamambe-mareandürî. Siheimboya, ai wambo sowana sühüsîhümbö asu ai aboedî sürühehindeimbî nîmboeimbo moaruwai hohoanîmo ra nîmarîkoate-mbeyondürî yahuhayamboyu ramareandî.

²³ Se anîhondümböfe hohoanîmo ranînambo kîkîhîsafî-rîhümündîhî moanî ngînîndî anîmboei ana, rani-moatükunî siheimbo tükündîfemboe. Nga moaruwai ratüpurî hohoanîmo ranai siheimbo hühündêiranî asu se aboedî hoafî hîmborîyeyi hehî anîhondümbö-marîhindî ra hîngîndîhimboeyi. Ro Por aboedî hoafî ranahandî ratüpurîya-rîhandeimb-anahî asu hifî ndanîhü nîndou munguambo ranaheimbo ranî hoafî ra hoafîya marîhandî.

Por ai Korosimbo mafarîhendürî

²⁴ Haponda ro siheimbo farîhefendürühî nîne tîngîrîfo ra wandî finambofe semîndîmbo hîhîfî-hîhîfeheandî. Roana Kraisîndî nendi ahandî fi nouayo ranîmbo fehefembo samboanahî. Kraisîndî asübusî ahandî nendi ranaheimbo farîhefembo ra awî mbenîgorî. Asübusî ra ro semîndîmboayahî nda Sisasîndî asübusî ranî-dîbo simonîgorîndîhea samboanahî.

²⁵ God ai ahandihoari kamafoareandir-amboyahi ro Kraisi ndi nendi-yafe ratupuriyo-rambo siheimbo farihefe-ndurimbohunda tukumeheandi. Ranimbo-hundambo-animbo asu ro Godi ndi hoafi engoro ra mungu wataporimbo-ndihamboyahi.

²⁶ Munguambo si maho ra horombo ana hoafi ra munguambo nindou ranahei himboahü dibo menjoroyo. Nga hapondani ana Godi ndi nendi ranahei himboahü weindahi hamindi tukufemboane.

²⁷ God ai hoafi dibo engoro ra Suda-yafe ndifo ranaheimbo nafuimbo yahumboani. Hoafi dibo hamindi menjoro, nga God ai weindahimareandi ra ndahurai-ane: Sisas ai se-babidi manungu-wamboanei asu se ahambo hifandarihori. Nimboe ai siheimbo semindinduri hafo ai-babidi aboedi napo ahandi-mayo sunambe engoro ra semindimbohunda.

²⁸ Roana Sisasi ndi aboedi hoafi ra munguambo nindou mamami ranaheimbo hoafiyefi-rihundeimb-ane fi. Rananefi ro nindou munguambo ranaheimbo wudipoaporihu yamundirihurühi ahini hoafiyefi arihundi. Asu ro aboedi hamindi fifirifenambo yamundihunduri arihundi sapo ai nginindi hamindi sungurihindeimbi tukundahindani asu ro Godimbo sowana semindinduri hombohunda.

²⁹ Ranimbo-hundamboane asu ro Adukarindi nginindinambo tinjamboyahühi ratupurayahi. Kraisi aiyu rani nginindi ra wandi fiambe hinngi-mareandiri.

2

Ai nginindi anihondumbo-ndihindühi tikai hoafi yihiri-mbirihindamboane

¹ Ro siheimbo yarühi fifirimbirihinda samboanahi afindi hamindi tinirifoayahi se-ane adukari ngoafi Raodisiahünd-ane asu Godi ndi nendi wandi ngusumboari hoeifekoate-mayei-ane fehefembohunda.

² Ahei hohoanimo ra nginindi tukindifehumbo ngusüfo pefirindeihi aboedi hohoanimo sahümündihumbo asu rani hohoanimo ranai ahei anihondumbofe hohoanimo ranahambo nginimbi-ramindindura samboanahi. Asu Godi ndi dibo hoafi horombo menjoro ranamboani ai fifirimbirihinda samboanahi. Nga Kraisi-ani ai ahandihoari hoafi ranahambo nimindihayu.

³ Godi ndi munguambo fifirife asu hohoanimo ra Kraisi ahandi hohoanimoambe tukufemboane nginindi napo arambe tukefeyo nou.

⁴ Nindou ngorü ai siheimbo sisi ndi hoafinambo tikai hoafinda-hündurimboyei saheheamboanahi hoafi nda siheimbo hoafayahi.

⁵ Ro se-babidimbo nimboambo-yahipoani, nga wandi hohoanimo ana se-babidimboane engoro. Rananahi ro se Kraisiimbo anihondumbo-rihorühi aboedi nginindi nimboeimbo ratupurayei ranahambo fifirihhe hehea hihifi-hihifayahi.

Sihihi Kraisi-babidi ni boadefüh-animbo yangiri ningo hondü ra ndahumindefimboane

⁶ Nga asu se Sisas Kraisiimbo yihoe fi Adukar-ani seihü masahorimindei ranimboane asu se ai-babidi nimboei ngei.

⁷ Ranimbo se ahandi nginindinambo nimboei sapo nimi ahari hifambe hanihü nginindi aninggo-ane asu wori kambohoani nginindiwami nginindi afondaro nahurai nimboei. Ro siheimbo aboedi hoafi yamundarhunduri rani yangiri anihondumbo-ndihindühi nginindi nimboeimbo asu se Godimbo hihifindihori ndühündi.

⁸ Asu se randihindühi hıbadihumbo. Nga nindou ngorü ai sıheimbo hoafi nımındı fıfırıfekoate hoafınambo tıakai hoafındandürübui. Yahurairai nindou-ana ahamundı amoao-yomondı-mayo asu moaruwai nendı hıfandı-rundeimbi-yomondı-mayo hohoanımo masemüdü, nga ai moai Adükarındı hohoanımo süngureandı. Nga wanı.

⁹ Muıguambo yangrı nıngombo hohoanımo Godındı-mayo ranana Kraındı fıambe tüküfemboane.

¹⁰ Kraı ai muıgu-moatükunı ngınındeimbi ranahei mbıro-ani. Se Kraındı-aneı, ranımbıyo God ai sıheimbo yangrı nıngı hohoanımo masagdüra sıhei fıambe tüküfemboane.

¹¹ Se Kraı-dıbo anımbıoadeı ranımbı-hündamboyo se fı-hoearı kefetırıhefe hohoanımo hondü sünguarıhındı. Ranı-moatükunı ranana fı-hoearındı-yıpoanı, nga wanı. Nga ranı-moatükunı ranana Kraındı sünguyo sıhefı yaboteihündı ngüsüfoambe hohoanımo ra raguanambo-fembohünda ramarıhındı fı-hoearı kefe tırıhefe nou. Ranı-moatükunı ranana Kraındı-mayo fı-hoearı kefe tırıhefe hohoanımo hondı-ane.

¹² Se hundürayeı ana, se Kraı-babıdı hıfıambe masamboereı nahurıane, asu se aı-babıdı botımehındı. Se Godındı ngınındı Sısasımbı botımarırı ranahambo anıhondümbı-marıhında ranımbı God ai sıheimbo botımareandı.

¹³ Horombo ana se moaruwai hohoanımo süngumarühi hei. Ranıyeı asu se yaboteihündı hohoanımo ra moai raguanambo-rıhındı, nga asu ranı sıheimbo hıfıkoa-mareandı noumehındı. Nga asu sıheimbo God ai ahandı hıpoambona Kraındıfıhı yangrı nıngombo hohoanımo ranambo botıreandı pamareandı. Ranıyu asu ai ranı-sımbıanı sıhei moaruwai hohoanımo mamarındı ra raguanambo-mareandı.

¹⁴ Ranıyo muıguambo ahınümbı hohoanımo ranı sıhefımbı papı-hoafıreamunı mbura sıhefı moaruwai hohoanımo ra weındahı-mareandı. Nıne hohoanımo moaruwai ratüpurıyefı marıhındı ranana papı-hoafı sürü pefe sıhefıewa engoro, nga asu God ai ranı-moatükunı ra nımı keımbı karıhe-ndeımbıfıhı pare tıkoramündühi muıgu moendımareandı.

¹⁵ Ranıyu God ai moaruwai nendı, asu ngınındı bogorımbıyafındeımbı hıfınambo-mareapurı. Nımı keımbı karıhındeımbıfıhı God ai muıguambo nındou-yafe hımbıohü nafuımayu Kraı ai ahamumbo ngasündı-mareapura asu ai ngınındıkoate-memo.

Sıhırı Kraı-babıdı yıfımayefı

¹⁶ Ranımbı-hündamboane nındou ngorü ai ngırı sıheimbo papı-hoafındandı sesı sesı, hoe sımındı, adükarı rotumbo sı asu sımborı amoamofıhı rotumbo asu moanı ngoafımbı nımarımbı sı ahınümbı ranımbı.

¹⁷ Horombo ahınümbı hohoanımo ranana nını-moatükunıyo süngunambo tüküfemboayo ranahambo sısamı nahurıane, nga haponda Kraı-anı ai anıhondü hamındı hondıyu.

¹⁸ Se hıbadihumbo nındou mamı ai sıheimbo papı-hoafındandıanı anımbı se ngırı Godındı takını ndahümündı. Ai tıkahaya ahei ndürı hıfınambo-mareandı, nga asu sünambeahındı nendı ranaheimbo adükarıaneı sei hehi ahei ngüsüfo ranaheimbo parıhı arıhındı ranı hohoanımo ranahambo hıhıfı-hıhıfıyeı arıhındı. Nındou ranı nını-moatükunı yafogadınambo nahurı hoeırıhı hehi ranahambo afındı wataporımbı-arıhındı ahei-hoarı ndüreımbı-ane fı asei. Nga ai nındou-yafe hohoanımo yangrı süngurıhındühi fıfırıhındeımbı-ane fı asei.

¹⁹ Rananei asu nindou ranai Kraisi mbiro hondü ranahambo moai ndorihiki kikihirihomindei. Kraisi ndi nendi ai ahandi fi-ane asu Kraisi ai manduhari fisafi ranai türe-türe ra haya fi afindi tükefeyo God ai ramareandambo wambo.

²⁰⁻²¹ Seana Kraisi-babidi yifiyei mburihü asu rani-simboani hifi ndanihünda hohoanimo moaruwai ra ndeara hiningi-marhind-ane. Nga asu nimboeyei haponda se nindou hifi ndanihündambo hahabudi arihünda nahurai tükehinda? Asu nimboeyei se munguambo hifinindi hohoanimo ndahurai menjoro rani-hoarehi animboei ra sapo yare hoafiyowohüya, 'Rani-moatükun ra refepoani, rani-moatükun ra sesipoani, rani moatükun ra sündifepoani,' yaho arandi.

²² Se mungu moatükun ra randihinda moendindimboe. Nindou aiyomo rani hohoanimo ra moani ahamundi hohoanimonambo yangiri hohoanimoyomo houmbo sihefimbo yamundimarümun.

²³ Anihond-ane, rani hohoanimo raniramun sihefimbo nginindi hohoanimo botireamunani asu sihiri sünambeahindi nendambo didibafiyahundühi sihefi hohoanimo ranahambo hifinambo-reamunühi asu sihefi fi ranahambo asubusi semun marandi. Ranimboyo asu sihefi himboahü ana rani-moatükun ra ai aboedi mbumundi hamindi himbomayo. Nga asu rani-moatükun ranana moaruwai hohoanimo sihefi ngusüfoambe botife ranahambo ngiri hifinambo-ndeandi, nga wani.

3

God ai Kraisi-babidi botimareamun

¹ God ai Kraisi-babidi sihefimbo botireamunimboani. Ranimbohündambo-animbo asu nini-moatükun hohoanimo nimoamo sünambe engoro ranahambo yangiri hohoanimondei. Nimoamo ranihü ana Kraisi ai munguambo moatükun ranahambo bogorimbofi Godindi wari hondüni nimarümboni.

² Munguambo si aho ra se sünambeahindi moatükunimbo yangiri-animbo hohoanimo pandihindi, nga hifinindi moatükun raniyopoani.

³ Seana Kraisi-babidi yifimayei, ranimbo-wambo asu sihei koadürü yangiri ningombo hohoanimo ranai-ana dibo mbengori Kraisi-dibo Godindi fikimi, nga awi moai weindah yangoro.

⁴ Kraisi-ana sihei yangiri ningombo hohoanimo ranahambo nimindhani. Süngunambo ai weindah tüküfiyu-ambe-animbo asu se ai-babidi Godindi nginindi himboamupuimbo-randeimbi engoro ra ndahümündi hehimbo ranihü weindah tükündahimboyei.

Se simbori hohoanimo sahümündi-mboanei

⁵ Ranimboane se sihei hohoanimoambe hifi ndanihündambo hohoanimo amarondüri ra raguanambo-ndihindi. Ro hoafehandüri moaruwai hohoanimo nda ndahurai-ane: Nimorehi sisihimbo hohoanimo, nindowenih birabiri hohoanimo, ngusüfo botireandeimbi moaruwai hohoanimo asu nindou ngoründi napo hohoanife hohoanimo. Hohoanife hohoanimo ranana tikai godimbo süngufe hohoanimoane.

⁶ Nindou düdi ai Godindi hoafi himborikoate rani-moatükun hohoanimo sünguarandi ana, asu God ai nindou ranahambo nginindindürühi moaruwaimbo-ndirümbui.

⁷ Horombo se-amboani nindou rani-babidi nimboeimbo munguambo moaruwai hohoanimo ra süngumarihünd-ane.

⁸ Nga haponda se hohoanimo nda munguambo hiningindihindi: Nginindi hohoanimo, watikoafi hohoanimo, nindou ngorumbo

moaruwaimbofe hohoanimo, amongoni hoafi, munquambo moaruwai hoafi ranana se munqu hiniŋgiŋdihindi.

⁹ Se mamami simbori tkai hoafuri-ndeimboyei sapo ndeara yaboateihundi moaruwai hohoanimo ra shei ngusüfoambe-ahindi hiniŋgi-rhimboanei.

¹⁰ Nga asu hapondan-ana se simbori nindou tuküyahimboanei. God aiyu ahandihoari nindou simbori ra nafimarandi. Raniyu asu ai sheimbo hohoanimo simbori simborireanduri hiniŋgi-reanduri arandi se God munquambo moatükunı nafi-ra-randeimbi ranahambo didi boadofe fifirifimbohunda.

¹¹ Ranimboane asu Godındi simbori hohoanimo süngu shiri ahandi himboahü mam-aneı. Suda asu Suda-yafe ndıfo rani-poanimboyopoani, nindou fi-hoeari kefe tirihfeimbi asu nindou fi-hoeari kefe tirihfe-koateimbi rani-poanimboyopoani. Ndıfo asu nı-mambeahındi burıyeimbi nindou, kaki semındıkoate ratüpurıyomo-rundeimbi nindou asu nindou moani aboedi niŋgomondeimbi ra rani-poanimboyopoani. Nga Kraıs ai yangiri adükari moatükun-ani asu munquambo shefi flambe amarumunı.

¹² God ai sheimbo wand-aneı yahu hiniŋgi-ma-reandur-amboani, asu se ahandi nindoumboyahi manımboei-amboanei asu ai sheimbo munquambo si ngusüfo pareanduri arandi. Ranimboane asu se hohoanimo ndahurai ndahümündi: Hıpoambofe hohoanimo, nindou didi boadife hohoanimo, afurıfe hohoanimo, warı hoafeandühıfe hohoanimo, simbori hoafıkoate hohoanimo. Rani-hohoanimo ra se süngundıhi ndühındi.

¹³ Nindou ngorü ai sheimbo moaruwaimbo-areanduri ana, asu se amboawi mbısei. Nindou ngorü ai ngorumbo moaruwaimboariri ana, nindou ranai ngorı ahambo simbori hoafındu. Sisas Kraıs ai shei hohoanimo moaruwai ranahambo amboawi mehu nahurai-anımbo asu se-amboanı rani-süngumbo nindou ranaheimbo amboawi mbısei.

¹⁴ Amurı hohoanimo munqu ra ranahambo kapeihı ngusüfo pefirındeı. Ranane ngusüfo pefe hohoanimo ra munquambo mamambere hiniŋgi-reanda ngnındi anıngo.

¹⁵ Sisas Kraısındi-mayo ngusüfoambe afurıfımbı hohoanimo masemunı ranai shei ngusüfo ranahambo ndore hıfandımbırandur-amboane. Se fı mamı nahurai-aneı asu God ai sheimbo afurıfe küfımbı hohoanımondeı yahuhaya mborai mehınduri. Asu se Godımbo hıhıfındıhorı ndühındi.

¹⁶ Kraısındi hoafi ra shei hohoanımoambe ngnındi mbımarındur-amboane. Se sheihoari ndondıhi fıfirındıhindühi simbori yamundıfirındeı. Se Herü Bukambeahındi herü, Sisasımbo kakısaombo herü asu Yıfiafi Aboedındi-mayo herü ra heründeihı shei hohoanımoambe Godımbo hıhıfındıhorı.

¹⁷ Rananımbo asu se munqu moatükunı hoafi hoafayei-ane asu nıne ratüpurı ratüpurıyeı-ane ra Sisas Adükari yıfirıyü süngu ratüpurındeı. Kraıs ai sheimbo mafarıhenduri ranımbo-hındambo se Ape Godımbo hıhıfındıhorı.

Nımorehı nindowenihı asu ahei nımorı ranaheimbo hoafi

¹⁸ Nımorehı se, shei nindowenihı ranahamundı hoarehı nımboei. Rani hohoanimo ranane Godındi himboahü aboedi hamındayo.

¹⁹ Nindowenihı se-amboanı, nımorehı shıhamundı ranaheimbo ngusüfo pandundurühi sısı-koate ndowandümonduri niŋgomo.

²⁰ Nımorı se-amboanı munqua moatükunı shei boagiri ai hoafayei ahei hoarehı nıboadeı. God ai rani hohoanimo ranahamboani hıhıfı-hıhıfıyü.

²¹ Asu afɪndɪ se-amboanɪ sɪhamundɪ nɪmori ranaheimbo randuwurani asu ai ŋɔnɪndɪ-ŋɔnɪndɪndeiɪ dɪgorɪ-dɪgorɪndahimboyei.

Ratüpurɪyei-rɪhündeimbi asu hɪfandu-rundeimbɪ-yafe hoafi

²² Ratüpurɪyei-rɪhündeimbi se sɪhei hɪfandündürɪ-rundeimbɪ ahamundɪ hoafi rani-yanɟɪrɪ süŋgundɪhindɪ. Se ahamundɪ hɪmboahü yanɟɪrɪ ai hoeirundühɪ aboed-anei mbɪsɪmonda mbɪsei hehi ratüpurɪ aboedɪ ratüpurɪ-ndeimboyei. Nga se Adükarɪmbo yɪhɪmbondeih-anɪmbo asu sɪhei hohoanɪmo ra ratüpurɪ aboedɪ ranahambo yanɟɪrɪ hohoanɪmo pandɪhindɪ.

²³ Se nɪne ratüpurɪ ratupurayeɪ ra ndondɪhi ratüpurɪndei. Sapo se muŋgu ratüpurɪ ratüpurayeɪ ra Adükarɪmbohünda ratüpurayeɪ, nga nindou-yeiyopoanɪ.

²⁴ Se fɪfɪrɪhɪmboanei, süŋgunambo ana Adükarɪ ai sɪheimbo takɪnɪ dagadürɪmbui. Ai nɪnɪ-moatükunɪyo sɪheimbo segudürɪmboayu ra napɪre sɪhaiamboani. Se Kraisɪndɪ ratüpurɪyo-rambohünda nɪmboei. Aiana sɪhei Adükar-ani.

²⁵ Nindou ai moaruwai hohoanɪmoayeɪ ana, asu God ai aheimbo sɪmbori moaruwaimbo-ndearümbui. Nga God ai nɪmorehɪ nindowenihɪ-yafe hohoanɪmo ra mamɪ sɪmogodühɪ yɪbobore randühani.

4

¹ Ratüpurɪ hɪfandündeimbi bogori se-amboanɪ sɪhamundɪ ratüpurɪyei-rɪhündeimbi nindou ranaheimbo aboedɪ ndondündürɪ hɪbadündürɪ. Se fɪfɪrumboanemo, Bogori sɪhamundɪ ranai-amboanɪ sünambe mbamarü.

² Godɪmbo dɪdɪbafɪfendombo hohoanɪmo ra se ndondɪhi kɪkɪhindɪhümündi. Se dɪdɪbafɪfembo ra ndondɪhi hohoanɪmondeihɪ Godɪmbo hɪhɪfɪndɪhorɪ.

³ Se yɪhoefɪmbo kameihɪ Godɪmbo dɪdɪbafɪ-ndahindowanɪ asu ai yɪhoefɪmbo nafɪ nafuinduanɪ ro Kraisɪndɪ hoafi weindahɪ bokarɪndɪ-hehumboane. Hoafi ranahandamboyo wambo karabusambe hɪnɪŋɟɪmarɪhindɪrɪ.

⁴ Se dɪdɪbafɪ-ndahindan-anɪmbo asu ro Sisasɪndɪ-mayo hoafi ra ndondɪhe türɪboadɪhe hoafɪndahanɪ weindahɪ tükümbɪfeyo-wamboane God ai ranahambo hohoanɪmoayu süŋgu.

⁵ Se nindou Godɪmbo süŋgufekoate-yeimbɪ babɪdɪ nɪmboeimbo ndondɪhi hohoanɪmondeihɪ aboedɪ hohoanɪmo süŋgundɪhindɪ ahei hɪmboahü. Se muŋguambo si hɪbadɪhündühɪ Kraisɪndɪ hohoanɪmo nafuindahündürɪ.

⁶ Muŋguambo si se aboedɪ hoafi yanɟɪrɪ hoafɪndei. Yahurai hoafi ranɪmboanei nindou ai hɪmborɪmbo yɪfirayeɪ. Rananɪmbo se nindou-yafe düdufe hoafi ra sɪmborɪ hoafɪmbo wudɪndɪhi fɪfɪrɪndɪhi hoafɪndeimboyei.

Por ai Tikikus Onesimusɪmbo Korosinambo koamarɪhepɪrɪ

⁷ Tikikus ai sɪheimbo muŋgua ratüpurɪ ro ratüpurɪmayahɪ ranahambo hoafɪndündürɪmbui. Nindou ndanana aboedɪ anɪhondümbö Adükarɪndɪ ratüpurɪ ratüpurɪyu-randeimb-ani asu ro-dɪbo sɪhefɪ ratüpurɪyefɪ-rɪhündeimbi wandaf-ani.

⁸ Ranɪmboanahɪ ro ahambo sɪheimbo sowana koararɪhehinɪ, ai sɪnɪ ro nɪne ratüpurɪ ratüpurayeɪ ranɪmbo hoafɪyo-ndürɪmbohünda. Ranɪnambo sɪhei ŋɟusüfo ŋɟnɪndamɪndɪ-ndürɪmboe.

⁹ Onesimus amboanɪ ai-dɪbo koararɪhehinɪ. Ai sehünd-ani asu sɪhefɪ aboedɪ hamɪndɪ wandaf-ani. Ai-anɪmbo sɪheimbo nɪne-moatükunɪ ndanɪhü tüküfe arandɪ ranahambo wataporɪmbo-ndɪnarümboayafanɪ.

Por ai Korosimbo karɪhasɪhandürɪ ehundürɪ

10 Aristarkus ro-dibo karabusambe anungu ai-amboani siheimbo hihifaranduri. Mak, Barnabasindi asandi, ranai-amboani siheimbo hihifaranduri. Ai siheimbo sowana duduwan ana, ahambo se ndahorimindei sapo ro siheimbo hoafimayahanduri ranimbohunda.

11 Sisas Sastus sahundo-rihundeimbi ai-amboani siheimbo hihifaranduri. Ai yangiri Sudahund-anemo ro-babidi God nginindi hifandarandi rana-hambo ratupurimayefi. Aiyomo wambo aboedi hamindi mafarhoundiri.

12 Epafra sehundi ai Sisas Kraisindi ratupuriyu-randeimb-ani siheimbo hihifaranduri. Munguambo si aho ra aiani siheimbo nginindi nungumbo siheimbohunda Godimbo didibafifi arandi. Ai siheimboya, nindou hondu nimboeimbo sihei hohoanimo ranai God hohoanimoayu ra fifirihinduhi nginindi mbiniboadeia yahuhayamboani Godimbo didibafifi arandi.

13 Ro yarthe siheimbo hoafayahanduri, Raodisia-hundi, Hiroporis-hundi ai siheimbo farhefe-ndurimbohunda afindi ratupuri tinirifoyei arihundi.

14 Ruk yihoe fi dokta asu Dimas ai-amboani siheimbo hihifarinanduri.

15 Wandihihifi hoafi nda se wandafi mam Raodisia adukari ngoafihu amarei aheimbo hoafindahunduri. Nimfa asu Kraisindi nendi ahandi worambe fandihirihundeimbi ranaheimbo yihoe fi-mayo hififi hoafi nda hoafindahunduri.

16 Pas nda se hoeindihimbundihumbo-animbo asu nindou Raodisia ngoafihu amarei aheimbo sowana koandihendinda ai-amboani hoeimbirihind-amboane. Asu se-amboani wandi-mayo pas Raodisia-hundambo koamariheheandi ra hoeindihindi.

17 Nga asu se Arkipusimbo randihimbo hoafindahundowohu animboya, 'Sapo ratupuri Adukarindi-mayo masowandifi ranahambo se hibadambo animbo ndondo ratupurindafi,' mbisahundo.

18 Ro Por-anahi wandi warinambo siheimbo hihifi hoafi nda suru paparihandi. Se wambo hohoanimo-ndahunduri, nga ro karabusambe-anahi animboahi. Nga Godindi moani hipoambofe hohoanimo ra siheimbo sowahi mbeyangoro-wamboane, nga karishanduri.

1 Tesaronaika Pas mamî Por ai Tesaronaika-hündambo sürü papîmarandî

¹ Ro Por, Sairas, Timoti-aneftî, Kraisîndî nendî Tesaronaikahü amarei sîheimbo pas nda sürü paparîhundî. Se Ape God asu Adükarî Sisas Kraisyafand-anei. God ai sîheimbo hîpoambo-reandürühi, afurîfe hohoanîmo mbîsagadür-amboane.

² Munguambo si sîheimbohündambo Godîmbo dîdîbafî-yahundürühi hîhîfî-rîhurühanefî.

³ Se anîhondümborîhindühi aboedî ratûpurî ratûpurîyeyîhi, ngusüfo parîhindühi tîrîrîfoyeyîhi, asu Adükarî Sisas Kraisi kosomboayu ranîmbo hîmboyeyîhi ngîndî nîmboei arîhundî. Ranîmbo ro hohoanîmoyefühi, nîmbî-nîmbîsi sîheimbohündambo sîhefî Ape Godîmbo hîhîfî-rîhurühi dîdîbafîyefî arîhundî.

⁴⁻⁵ Wandafî mamî, yîhoefî hoafî aboedî nda hoafî yangîrîyopoanî sîheimbo tükefeyo, nga ngîndînambo tükümefeyo-ane. Yîfiyfî Aboedî ai mafarîhemuna aboedî hoafî ra hoafîmayefî, asu ranîmboane se ngîndî anîhondümborîhindî. God ai sîheimbo ngusüfo pareandürühi, ahandîhoarî sîheimbo kamafoareandürî, ra ro yarîhu fîfîrîhu mburîhu hîhîfarîhuri. Sîhei mbüsumo nîmboefombo sîheimbo fehefendürîmbohünda hohoanîmomayefî, ra se fîfîrîhindî.

⁶ Se Godîndî hoafî masahümündia hohoanîmo afîndî tükümefeyondürîsî, nga Yîfiyfî Aboedî ai mafarîhendüra hîhîfî-hîhîfîmayeyî. Se yîhoefî hohoanîmo asu Adükarîndî hohoanîmo ra dîboadorîhi süngurîhi marîhundî.

⁷ Ranîyo asu se Masedonia hîfîhindî, Akaia hîfîhindî anîhondümborîhindeimbî ranaheimbo aboedî hohoanîmo nafuimehündüra asu ai ranîsüngumarîhindî.

⁸ Sehündî Adükarîndî hoafî ra fufunayomo rahurai maho. Masedonia Akaia hîfî yangîrîyopoanî, nga mungu hîfî se Godîmbo anîhondümborîhorî hoafî ra maho. Ranane asu ro asükaindefî ranîmbo ngîrî aheimbo hoafîndefî.

⁹ Nga aheihoarî ranahambo fîfîrîhindühi hoafîyeyî arîhundî nahurai: Ro sîheimbo sowana tükümehunda Godîndî hoafî sahümündi hehi, tîkai god hîndîngîrîhi hehi, anîhondü God ai yangîrî nüngumbî ranahambo süngumarîhindî ranîmbo wataporîyeyî arîhundî.

¹⁰ Asu God ranani ai ahandî nîmorî Sisas yîfîhindî botîmarîrî sünambeahîndî kosomboayu ranîmbo se hîfandarîhorî. Sisas ai Godîndî hürütümbî yîbobofe si ra tükündîfemboe sîhefîmbo ranambeahîndî aboedambo-reamunî arandî.

2

Por ai Tesaronaikahü ratûpurîmayu ranahambo hoafîmayu

¹ Wandafî mamî, horombo ro sîheimbo sowanambo masînefî rasîmboanî yîhoefî ratûpurî moai moanî tüküfeyo, nga ra se fîfîrîhindî.

² Horombo Firipai ngoafîhü yîhoefîmbo moaruwaimborîhimunühi asu yîhoefîmbo amooanîngümbî hoafî hoafîmayeyî, ra se fîfîrîhindî. Asu bîdîfîrî ai yîhoefîmbo gümarîhimunîsî, nga ro Godîmbo anîhondümborîhurühi, yîhîmbokoate aboedî hoafî sîheimbo bokamarî-hehundürî.

³ Siheimbo moai mamikarambo hoafi hoafiyahundüri, asu moai moaruwai hohoanimoyefühi wosihofori hoafiyahundüri, nga wani.

⁴ Nga God ai yihofimbo yare hoeireamuna mayoa aboed-anemo yahuhaya, ranimbo yihofimbo anihondumbo-reamunühi aboedi hoafi hoafimbo ratüpurü ra masemunü. Asu nindou yihofimbo siaombeyahümunambo sefi hohumbo-yefipoani aboedi hoafi hoafayefi, nga God ai siaombüfiyuwa sefi hohumboanefi hoafiyefi arihundi. God-ani ahandihoari yihofü ngusüfo yare hore arandi.

⁵ Asu yihofü hoafi ra ngorü-süngufe hoafiyoy, ngorü-süngufe hoafiyoramboyefipoani, se ra fifirihindi. Asu ro yihofü hohoanü hohoanimo ra gabudihundühi moai hoafiyefi, nga God ai ranimbo fifireandi.

⁶ Nindou bidifiri asu se, yihofimbo aboedi mbumund-anemo mbiseiya sefi hohumbo-yefipoani, nga wani.

Ro Kraisindi hoafi sahumindexi hefi-rihundeimb-anefti, nga se yihofimbo afarihemunü ra aboed-anesi.

⁷ Nga se-babidi mamarefti ra wari hoafendühi diboado-marihundürü, hondi ai nimorimbo diboado-arihundürü nou.

⁸ Ro siheimbo afindimbo ngusüfo parihundürühi aboedi hoafi hoafiyondürimbo hihifi-hihifimayefi. Rani-yangiriyopoani, nga fehefendürimbohündambo amboani hohoanimomayefi. Sapo se ngunindi hondümayeiambo.

⁹ Wandafi mamü, ro afindi tñirifomayefi ra se fifirihindi. Siheimbo aboedi hoafi bokari-hehundürühi se yihofimbo sesimbuimbi saimbo ra tñirifo-ndahimboyeyi sefi hohu ranimboyefi asu nimbi-nimbisi afindi tñirifomayefi yihofühoari fehefembohünda.

¹⁰ Horombo anihondumbo-rihindeimbi babidi nimboefambe, ro moai moaruwai hohoanimo süngurihundi, nga mbumundi hohoanimo süngurihu marihundi rananefi hütikoate-ayefi. Ranimbo se Godimbo fifirihori.

¹¹ Afindi ai ahandi nimori didiboadoariri nou-ane, ro siheimbo mamami rarihundürü marihundi, ra se fifirihindi.

¹² Ro sihei ngusüfoambe kikimifoari-hundürühi, ngusüfoambe botirihundürühi hütü-hoafimehundürü. Nga se Godindi hoafi süngundihindani, God ai siheimbo aboed-anei mbüsündüra sefi hohumboanefi hoafi ra hoafimehundürü. Nga God-ani siheimbo ahandi simbamindi hamindi nginindi hifandirand-ambe kefoefembohündambo kamafoareandürü.

Ai Godimbo anihondumbo-rihindühi taborihehi niboadei arihündi

¹³ Ro horombo Godindi hoafi hoafimayefa se nindou-yafe hoafi yangiriyoy, nga Godindi-mayo hoaf-ane sei hehi masahümündi ranimbo ro munquambo si Godimbo hihifirihuri arihundi. Nga anihond-ane, hoafi ra Godindi hoaf-ane. Se anihondumbo-rihindeimbi hoafi ra sihei ngusüfoambe amarondürü ranai nginindi ratüpurüyo arandi.

¹⁴ Wandafi mamü, Godindi nendi Sudia hifihü amarei se ahei hohoanimo süngurihi arihündi. Nga sihei ngoafihündi siheimbo moaruwaimbo-marihindürü, Sudahündi ai aheimbo moaruwaimbo-marihindürü nou.

¹⁵ Sudahündi ai Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi asu Adükari Sisas ahamumbo hifokoa-marhipuri, asu yihofimbo hemafoarihimuni. Raniyu God ai aheimbo nginindi-marandüra asu ai nindou munquambo hürutarihündürü.

¹⁶ God ai Suda-yafe ndifombo aboedambo-fendürimbo moei asefi ranimboane asu ai yihofimbo Godindi hoafi bokari-hefendürimbo

gümar+himuni. Ran+nambo ahei moaruwai hohoan+mo af+ndi tüküme Feyowa haponda God+ndi hürütü ranaheimbo tüküfendür+imboane.

Por ai Tesaronaikahündi ndüfosimbo asükai h+h+i+fe hombo mehu

¹⁷ Wandafi mam+i, Suda ai gümar+himuna asu moai ak+idou gabusümo se-bab+di n+marefi, nga siheimbo af+ndi hohoan+moayefi. Yihoefi ngusüfo ana se-bab+di+imboane, nga roana fi safi yang+ir-ane fi. Raniyo asu siheimbo hohoan+moyefühi n+n+na+ndahu ngefi hoeind+hundüri sefi hohu hüt+hütayefi.

¹⁸ Siheimbo sowanambo ndüfosimbo h+h+i+fe hombo masefi, nga Por ro yimbumbo-mbaiyah+yo, ngim+mbo-mbaiyah+yo siheimbo sowana s+n+mbo masahi, nga Satan ai yihoefimbo gümareamuni.

¹⁹ Adükari Sisas ai kuduani, rasimboani n+n+moatükunimbo an+hondümbö-nd+hundühi hibad+mand+hunda? Se ro-bab+di n+marefambe ra. Dabohündambo h+h+i+fe-h+h+i+fe-mandefa? Siheimbohündambo. Yihoefi ratüpur+i ra aboed-ane nafuimbohünda ro aboedi n+n+moatükun+i mandahum+ndefa? Siheimbo.

²⁰ Nga siheimbohündambo h+h+i+fe-h+h+i+fe-yayefi asu ndür+imb-ane fi.

3

Por ai Timotimbo koamar+heira hu ahei ngusüfo kik+m+mafoareandür+i

¹⁻² Asu siheimbo af+ndi hohoan+moyefühi sihei hoafi fifir+ifembo-hündambo ngiri gedühi ham+ndi hibad+hundi, nga ro yimbu Atens ngoaf+hü n+mar+mbo sehühi, Timoti siheimbo sowana koar+hefiyuan+i hombo masehi. Timoti ai sihefi wandaf-ani, asu ai Kraisi+ndi hoafi aboedi hoafi+yu randühi, God+ndi ratüpur+yu-randeimb-ani. Siheimbo kik+m+foefendürühi, asu ngin+em+ndi-ndür+mbo koamar+hehora masünu.

³ Tiñ+i+ifo siheimbo tükünd+fewani se ngiri kik+i+fe+i+ndei, nga se siheihoari fifir+hindi God ai sihefi+mbo tiñ+i+ifo ra yifir+mayu süngumbo.

⁴ Yini, horombo ro se-bab+di n+imboefambe yar+hu hoafi+yahu-ndür+ahiya, 'Sihefi+mbo tiñ+i+ifo tükünd+fe+mboe,' masefi ra tüküme Feyo.

⁵ Rani süngumboyo asu ro moai gedühi hifand+handi, nga asu Timoti koamar+hehina masünu ra ro sihei an+hondümböfe fifir+ifendür+imbohündambo. Sisih+imonde hoeire-randeimbi ai siheimbo sisih+imonde hoeindeandür+ani asu yihoefi ratüpur+i sihei mbusümo ra wan+nd+mboe sefi hohu moei-asefi.

Timoti ai Kraisi+ndi nendi Tesaronaika ngoaf+hü aboed-anei mehua Por ai h+h+i+fe-h+h+i+fe-mayu

⁶ Nga haponda Timoti ai h+h+i+fe sünümboani siheimbo sowah+di+di ran+yu ai se an+hondümbörihi asu ngusüfo par+hi ar+hündi ranahambo hoafi semündü masünu. Ai yare hoafi+yuhü yahuya, mun+gumbo si se yihoefimbo hohoan+moyeihi yihoefimbo hoeifembo af+ndi hohoan+momayei ro siheimbo ramehund+i nou.

⁷ Wandafi mam+i, moaruwai moatükun+i asu tiñ+i+ifo yihoefimbo tüküme Feyo, nga se aboedi an+hondümbö-mar+hindi ra ro himbor+iyeifühi ran+ hoafi yihoefimbo kik+m+ma-foareamuni.

⁸ Nga se Adükari-bab+di ngin+ndi man+boadei ran+mboane asu ro aboedi safi amarefi.

⁹ Sihefi God+ndi himboahü siheimbohündambo af+ndi h+h+i+fe-h+h+i+fe-h+h+i+fe-h+h+i+fe-ranahambo ro God+mbo af+nd+mbo h+h+i+fe-mar+huri.

¹⁰ Nĩmbĩ-nĩmbĩsĩ sĩheimbo hoeifembohũndambo Godĩmbo dĩdĩbafĩyahu arĩhundi. Asu sĩhei anĩhondũmbofe ra mbonĩmbo-ndĩhũmũndianĩ, ro ranĩmbohũnda fandĩhehu-ndũrĩmboyeĩ.

Por ai aheimbo sowana hombo ahafanĩmbo fehefepĩrĩ-mbohũnda Godĩmbo dĩdĩbafĩmefiyu

¹¹ Sĩhefĩ Ape asu God ahandĩhoarĩ sĩhefĩ Adũkarĩ Sisas ai sĩheimbo sowana nafĩ ndondĩneamunanĩ dĩgĩmboane.

¹² Asu Adũkarĩ ai sĩheimbo fandĩhendũranĩ sĩhei ŋgusũfo pefe ho-hoanĩmo adũkarĩ mbĩhowamboane. Ranĩmboane asu se apodoho-apodoho asu muŋguambo nindou aheimbo afĩndĩ ŋgusũfo pandĩhindũrĩ ndũhũndĩ, ro sĩheimbo ŋgusũfo pararĩhundũrĩ nou.

¹³ Rananĩmbo ai sĩhei ŋgusũfoambe kĩkĩmĩ-mbĩfoareandũr-amboane asu sũngunambo-anĩmbo sĩhefĩ Adũkarĩ Sisas ahandĩ nendĩ-babĩdĩ kuduanĩ, rasĩmboanĩ se sĩhefĩ Ape Godĩndĩ hĩmboahũ sũrũhehindeĩmbĩ hũtikoate nĩboadeĩmboyeĩ.

4

Hohoanĩmo God ai yĩfirayu ra sũngundĩhi ndũhũndĩ

¹ Wandafĩ mamĩ, hohoanĩmo God ai yĩfirayu ra sĩheimbo yamundĩmarĩhundũrĩ asu se ra sũngurĩhi arĩhũndĩ. Adũkarĩ Sisasĩndĩ sũngu sĩheimbo ŋgĩnemĩndũrĩmbo se hohoanĩmo aboedĩ safĩ ranĩ-sũngundĩhi ŋgeĩ asefĩ.

² Sisasĩndĩ dĩbafĩ hoafĩ ro horombo sĩheimbo hoafĩmayefĩ ra se fĩfĩrarĩhindĩ.

³ God ai yare hohoanĩmoyuhũ, se dĩboadondĩhehi nĩboadeĩmbo, nĩmorehĩ sĩsĩhĩmo, anĩmĩndĩhoandĩ bĩrabĩrĩ, ranĩ hohoanĩmo hĩnĩŋgĩndĩhi hehi nĩboadeĩ, mehu.

⁴ Se mamamĩ nindou muŋguambo ai nĩmorehũhĩ-ndafundũh, nĩmorehĩmbo aboedĩ hohoanĩmo-ndĩmondũrũhĩ dĩboadondũwurĩ.

⁵ Nindou Godĩmbo fĩfĩrĩfekoate-yeĩmbĩ, Suda-yafe ndĩfo ai nĩmorehĩmbo ŋgusũfoambe hohoanĩrũndũrũhĩ nĩmorehĩ sĩsĩhĩmoyomo marundĩ. Ŋga se ahamundĩ hohoanĩmo rasũngundu hohoanĩmondĩmboemo.

⁶ Se wandafĩ mamĩmbo moaruwaimbo-ndũpurũhĩ ahamundĩ nĩmorehĩ sĩsĩhĩmo-ndũmboemo. Ŋga nindou ai rawareandĩ ana, God ai ahambo sĩmborĩ tĩŋrĩfo dagadombui. Ŋga horombo sĩheimbo ranahambo ro ahĩnĩ hoafĩmehundũrĩ.

⁷ Ŋga God ai moaruwai hohoanĩmo sũngufembo yahumboyupoanĩ sĩhefĩmbo hoafĩmemunĩ, ŋga sũrũhoeĩmbĩ hohoanĩmo sũngufembo yahumboyu hoafĩmemunĩ.

⁸ Ranĩmboane asu nindou ai hoafĩ ranahambo daboadanambo-ndĩhindanĩ, nindoumboyopoanĩ, ŋga God Yifiafĩ Aboedĩ sai-randeĩmbĩmbo anĩhorĩ daboadanambo-arĩhorĩ.

⁹ Wandafĩ mamĩmbo ŋgusũfo pefe hohoanĩmo ranana ro ŋgĩrĩ sĩheimbo pas ndanambe sũrũ papĩndĩhundĩ. Sapo God ai sĩheimbo hohoanĩmo ra yamundĩ-mareandũrĩ.

¹⁰ Yĩnĩ, Masedonia hĩfĩ muŋguambo, apodoho mamĩ ranĩhũ muŋguambo se ŋgusũfo pandĩhindũrĩ. Ŋga wandafĩ, se yandĩhi sũngundĩhi ŋgeĩ sefĩ hohumboanefĩ ro sĩheimbo hũti-hũtiayefĩ.

¹¹ Se yandĩhi dĩboadondĩhi hohoanĩmondeihĩ, afufurĩboadĩhi hohoanĩmondeihĩ, sĩheihorĩmbo yaŋgĩrĩ dĩboadondĩhi hĩbadĩhundĩ. Moanĩ nĩmandeĩmboyeĩ, ŋga yimbokoarĩ warĩnambo ratũpurĩndei, horombo sĩheimbo yarĩhu hoafĩmehundũrĩ nou.

¹² Rananimbo se ngiri ngoründifihî kündarei. Ranimboane asu Godîndî hoafi süngufekoate-yeimbi ranai yandîhi hondîhindüranî, siheimbo ahîndeimboyei.

Sisasimbo anihondumbo-rîhindeimbi yifihündî botife aheimbo hoaf-ane nda

¹³ Wandafî mamî, Godîndî hoafi süngurîhindeimbi yifisafîmayei ranimbo fifirîmbîrîhindî sefî hohumboanefî. Se ranaheimbo afîndî hohoanîmo-ndeimboyei nindou ai anihondumbofe-koate ramehindî nou.

¹⁴ Nga Sisas yifîyu mbura, asûkai botîmefîyu ra anihondumbo-arîhundî. Ranimboane asu ndan-amboanî anihondumbo-arîhundî. Sisasimbo anihondumbo-rîhindeimbi yifîmayei ra God ai aheimbo ndemündündürî haya, Sisas-babîdîmbo kodeimboyei.

¹⁵ Nga Adûkarîndî-mayo hoafi siheimbo hoafayefîndürî ra ndahurainane: Adûkarî ai asûkai kuduani, yangîrî anîboadefî sihîrî Sisasimbo anihondumbo-rîhindeimbi yifîmayei ranaheimbo ngîrî ngasündîhundürî hohu gagifî, nga wanî.

¹⁶ Nga ranî-sihî Adûkarî ai ahandîhoarî sünü hîningînde haya kudûmbui. Rasimboan-animbo ai pukûna hoafînduanî, sünambeahîndî nendî bogorî ai mîngînduanî, asu Godîndî fufunî ai hoafîndîmboe. Nga Sisasimbo anihondumbo-rîhindeimbi horombo yifîmayei ranai boatei botîndahimboyei.

¹⁷ Nga süngunî sihîrî yangîrî anîboadefî ai-babîdî Godîndî ngîndînambo sünambe mamambe-ndeamunî hayambo-animbo, Adûkarî babîdî mamûhindahu, asu koadürumbo-koadürumbo ai-babîdîmbo nîmandeimboyefî.

¹⁸ Nga hoafi ranînambo ngusüfoambe kîkîmî-foefîrîndei.

5

Adûkarî ai kudûmbui ranimbo-hündambo sihîrî dîboadondîhehu nîmandefomboane

¹ Wandafî mamî, nîni-sihîyo nîni-simboaniyo ranî-moatükunî tükündîfemboe ranahambo ro ngîrî siheimbo hoafi sürü papîndîhundî.

² Sihîrî ngîrî ranî-simboanî fifîndîhundî. Nga Adûkarî ai kusü simboanî ra moanî nîmai tükündîfemboe, nîmboambo hûmbuhünî nendî tükayafundî nou, se siheihoarî ranahambo aboedî fifîrîhindî.

³ Nindou ai hoafîndeihiya, 'Aboedî hoafühane,' asu 'Hapoana aboedî amarefî,' rambîseianî, ranî-simboan-animbo moaruwai moatükunî aheimbo moaruwaimbo-ndearûmboe, nîmorehî ai nîmorî wakemîndîmbo nîmai tanğüfürî arandî nou. Nga ai ngîrî ranahambo taborîndî-hehindühî bündahîndî.

⁴ Nga wandafî mamî, seana nîmbokoanî moai nîmarei, nga ranimboanîmbo Sisas kusü simboanî se ngîrî hepünîndahîndî hûmbuhünî nendî tüküfewanî nindou ai hepühîndî nou.

⁵ Nga se ra muŋgu nîmbokoanî hahabudei-rîhündeimbi-yeipoanî, nga sirîhü hahabudei-rîhündeimbi-anei.

⁶ Ranimboane sihîrî ngîrî apoefî bodîmondî ai rawehîndî nou, nga sihîrî ana hîbadîhundühî muŋgu ranahambo dîboadondîhu hohoanîmo-ndefomboane.

⁷ Nga yapombohîmbombü ai nîmboambo apoeihanei asu simîndei-rîhündeimbi ai nîmboambo simîndei hehi afîndî-afîndîyei rîhündühanei.

⁸ Sihîrî sirîhüddî nindou-aneî, ranimboane asu sirîhü hahabodefühî dîboadondîhu hîbadîndî-humboane. Sihîrî anihondumbo ngusüfo

pefe hohoanimo ra güdhumboane niminehoari agüdüdü nou. God ai sihefimo aboedambofe-munimboayu rasimboan-animbo ranimbo himbondefomboane, rananimbo randihundani, sihefimo ngosangoni-ndimboe kapa at nginindi ami yifari-mbohünda kikafoarundi nou.

⁹ God ai sihefimo nginindiyimunimbo moai kafaoreamuni, nga wani. Nga sihefimo ana sihefi Adükari Sisas Kraiss aboedambofe-munimbohündambo kamafoareamun-ane.

¹⁰ Sisas ai sihefimo fehefe-munimbohündambo yifimayu. Rananimbo asu sihiri yangiri niboadefühiyo asu yifindefühiyo ai-babidi nimboemboyefi.

¹¹ Ranimboane asu se siheihoari simbori kikumifoe-firindeih, aboedi hoafinambo fehefirüde, ra se rawarhind nou.

Bidifiranimbo Hoafi

¹² Wandafi mam, ro hoafi nda hoafehündüri, nindou ai sebabidi Godindi ratüpurü ratüpurüyomo-rundeimbi ranahamumbo didoadondhipuri. Ai siheimbo hifandimbohündambo Adükari ai kamafoareapura, siheimbo aboedi hohoanimo süngufembo hoafiyomondüri arundi.

¹³ Ahamundi ratüpurimbo hohoanimondeih, se ahinindeih hohoanimondahüpurü. Se wandafi mam-babidi simbori-simbori wüdüde.

¹⁴ Wandafi mam, ro siheimbo hoafehündüri nda, nindou ai yiboaruko-yiboarukondeian, aheimbo ahini hoafindahündüri. Nindou ahinyei-rihündeimbi kikumiboadehindüri. Nindou ai Godindi hoafi akidou yangiri süngundihindani ranaheimbo fandihhindüri asu nindou muḡuambo warü hoafendühündi-hindüri.

¹⁵ Se hibadihündi nindou bidifiri ai siheimbo moaruwaimbo-ndihindüri, asu aheimbo simbori moaruwaimbo-ndihindürimboyei. Nga wani. Muḡuambo si siheihoari simbori fehefirindeih, asu nindou muḡuambo fandihhindüri.

¹⁶ Muḡuambo si hihifi-hihifindei ndühündi.

¹⁷ Muḡuambo si Godimbo didibafindei ndühündi.

¹⁸ Nini-moatükuni tükümandife ranahambo se Godimbo hihifindihori. Sapo se Sisas Kraiss-ane asu God muḡu ra refemboane mehu.

¹⁹ Se Yifafi Aboedi hai nou dikirindihimboyei.

²⁰ Nindou Godindi-mayo hoafi hoafindeian, se hoafi ranahambo moanane mbisemboyei.

²¹ Nga muḡu-moatükuni ra randihi hoeindihinda aboedindoani ana, ranahambo kikihi-safindhümüdi.

²² Nga moaruwaindoani ana, ranahambo bündahindi.

²³ God ai afurife hohoanimo ra nimindihani. Ai ahandihoari siheimbo muḡunambo didiboado-mbireandüri-amboane asu se sürühehindeimbi nimboeimboyei. Nga sihei ngüsüfo, yifafi, fi ra hifandimbirand-amboane rananimbo asu sihefi Adükari Sisas Kraiss kuduani, se hütipoani, nga aboedi mbumündi hamindi nimboeimboyei asefi.

²⁴ Nga God ai randeambui nimboe sapo ai anihondumbo mamani siheimbo wand-ane mehindüri.

²⁵ Wandafi mam, se yihoeffimbo-hündambo Godimbo didibafindei.

²⁶ Se apodoho-apodoho muḡuambo se yihoeffimbo-hündambo karhasihandüri mbisei.

²⁷ Adükarindi nginindi süngu ro hoafehandüri nda: Se pas nda muḡuambo apodoho-apodohombo hoeindih hehi hoafindei.

²⁸ Sihefi Adükari Sisas Krai siheimbo hipoambo-mbireandür-amboane.

2 Tesaronaika

Pas yimbu Por ai Tesaronaika-hündambo sürü papimarandi

¹ Por, Sairas, Timoti, ro pas nda Kraisiñdi nendi Tesaronaika-hündi siheimbo sürü paparihundü. Se sihefi Ape God asu Adükari Sisas Kraisyafand-anei.

² Ape God asu Adükari Sisas Kraisi ai moani hiipoambo-mbirineandür-amboane asu se ngusüfoambe afundihi kündühi ni mandei.

Por ai Godimbo hihifarüri

³ Wandafi mamü, munquambo si siheimbohündambo Godimbo hihifindihuri ndihumboyefi. Ra aboed-ane, nimboe sapo sihei anihondümbofe hohoanimo adükari tüküfe arandi asu siheihoari simbori hiipoambofiriyehi hei asu rani hohoanimo afindi tüküfe arandi.

⁴ Ranahambohünda ngörü ngoafi, ngörü ngoafi Kraisiñdi nendi siheimbo aboed-anei ase. Sihei hürütümbi moaruwaimbo-marhindüra siheimbo tñirifo tüküme feyo. Nga se ranahambo moanane sei hehi Godimbo anihondümbo-rhindühi nginiñdi aniboadei. Ranahambo ro Kraisiñdi nendambo siheimbo hoafiyahundüri arihundi.

God ai sihefimbo mbumundi hohoanimo süngu yiboboreandühani

⁵ God ai ahandi mbumundi yibobofe hohoanimo ndahurai nafuiaramuni. Se God nginiñdi hifandirandi ranahambo ratüpuriyei arihundi ranimboane asu nindou ai siheimbo moaruwaimbo-marhindüri. Asu rananimbo God ai siheimbo ahandi nginiñdi hifandirandi ranambe ni ngombo ra nafindamündi-ndürimbui.

⁶ Nindou siheimbo moaruwaimbo-marhindüri ranaheimbo God ai mbumundi hohoanimo süngundeandühi simbori moaruwaimbo-ndearümbui.

⁷ Se tñirifo masahümüñdi ra God ai moendiñde mbunda asu siheimbo ai-babidi aboedi ni marimbohünda fandisherümbui. Adükari Sisas ai hai kameihü ahandi sünambeahindi nendi nginiñdi-babidimbo süñü hinngiñde weindahü kuduanü rasimboani God ai fandihemunümbui.

⁸ Nindou ai Godimbo fifirifekoate-ayei asu Adükari Sisas Kraisiñdi aboedi hoafi süngufekoate-ayei ranaheimbo tñirifo dagadürimbui.

⁹ God ai aheimbo simbori moaruwaimbo-ndeiranü ai Adükariñdi himboamupuimbo-randeimbü nginiñdi-kimi ngiri ni mandei asu ai koadürümbo-koadürümbo moaruwai ni mandeimboyei.

¹⁰ Adükari Sisas ai kuduanü ahandi nendi munqu ahambo aboedani mbisemboyei rasimboani ra tükündifemboe. Asu munquambo nindou ahambo anihondümbo-arihori ranai ranahambo hepünindahimboyei. Se-amboa randihimboyei anihondü hoafi siheimbo hoafimayefi ra se anihondümbo-marhindü wambo.

¹¹ Ranimbo hohoanimoyefühi siheimbohündambo Godimbo didibafiyefühi sefiya, 'Ape God, se aheimbo sihafü hohoanimo süngufembo hoafi-mayafindüri asu se diboardondo-wandürani rasüngumbirihind-amboane. Aheimbo nginiñdi dabadüran-animbo aboedi hohoanimo ai süngufembo ase rasüngumbirihind-amboane. Asu ai Kraisiñdi anihondümbo-rhorühi ahandi ratüpuri munqu-mbirihind-amboane,' asefi.

12 Rananimbo se Adükari Sisas Kraismbo aboed-ani mbisei, nga ai-amboa siheimbo aboed-anei mbüsümbui. God asu Sisas Kraiss siheimbo moa hipoambo-ndineandürühi rambirineandür-amboane.

2

Godindi hohoanimo daboadanambore-randeimbi ai weindahi tükündifimbui

1 Wandafi mamä, sihefi Adükari Sisas Kraiss asukai kudümbui asu sihefimbo ai-babidi mamambe-ndeamunimbui ranahambo ro siheimbo hoafayefi.

2 Nindou ai hoafindühiya, 'Adükarindi si tüküfemboane asu Adükari ai kusumboani,' mbüsuanä se ngiri afindi hohoanimondeihä, ngüsüfoambe hepünindahindi. Rani hoafi ra nindou ngörü ai Godindi hoafi hoafiyurandeimbi nahurai hoafiyumbo-mbeiyo, asu nindou ngörü ai ahandihoari hohoanimoyu haya hoafiyumbo-mbeiyo, asu nindou ngörü ai yahuhaya, 'Por, Sairas, Timoti ai yaru hoafimemo,' yahumbo-mbeiyo?

3 Se nindoumbo himboana wandihündürani siheimbo tikai hoafindeimboyei. Awi Adükarindi si ra ngiri moani hoanginde tükündifeyo. Nga boatei nindou afindi Godindi hoafi moaruwaimbo-ndihindühi getündihe-himboyei. Asu moaruwai hohoanimoyumbü ahambo God ai moaruwaimbo-ndearümbui ranai weindahi tükündifiyuanä asu süngunambo-animbo Kraiss ai kudümbui.

4 Moaruwai hohoanimoyumbü ra ai muᅅguambo moatükunä ranahambo nindou ai hohoanimo-yahüindowohü dükarähi god sei-arihündi ranahambo ai hürütünderümbui. Rani-moatükunimbo 'moanane' mbüsühi ahandi fimbo yangiri adükar-ane mbüsümbui. Ai Godindi worambe ni-mandümbö, 'Ro God-anahi,' mbüsümbui.

5 Hoafi horombo ro siheimbo sowahi nimboahambeyahi hoafimayahä ra se mitanrihümündi-ai?

6 Rani-moatükunä ai moaruwai hohoanimoyumbündi nafi gürareandi ra se fifirihindi. Ahandi nafi gündeandanä ngombo-animbo nini-simboanäyo God ai yirifayu rani-simboan-animbo ai weindahi tükündifimbui.

7 Awi getürühoeimbi hohoanimo haponda dibo ratüpuräyo arandi. Nga nindou ai moaruwai hohoanimo-yumbündi nafi gürareandi ana, God ai ahambo nderümünduanä asu ai nafi gifekoate-nduanä ra-simboanä muᅅgu moatükunä ngiri dibo yagodo.

8 Asu moaruwai hohoanimoyumbü ai weindahi tükündifimbui. Asu Adükari Sisas ai kudianä ai moaruwai hohoanimo-yumbümbö ahandi yafuinambo hifokoandirühi asu ahandi himboamupuimbo-randeimbi ranambo moaruwaimbo-ndirümbui.

9 Satan ai moaruwai hohoanimo-yumbümbö nginindi dagadombui asu nindou ranai nginindi tükündifi haya nginindi moatükunä asu hepünifeimbi moatükunä tikai ratüpurindümbui.

10 Nindou ai awarihefemboayeä ranaheimbo moaruwai hohoanimondühimbo tikai hoafindürümbui. Nga nindou ranai awandihimboyeä nimboe sapo ai anihondü hohoanimo ranahambo ngiri yifirindei asu God ai ngiri aheimbo aboedambondearü.

11 Ranimboane asu God ai ahei hohoanimo ngörü-süngundeandanä rananimbo ai tikai hoafi ra anihondümbö-ndihimboyeä.

12 Ranimboane asu nindou muᅅgu ai anihondü hoafi anihondümböfekoate-yehi hohoanimo moaruwai ranahambo yifirayeä ranaheimbo God ai ahandi yibobofe-ambe moaruwaimbo-ndearümbui.

God ai siheimbo kamafoareandüri wambo aboedambo-ndearümbui

¹³ Wandafi mamî, Adükari ai siheimbo ngusüfo pareandürî arandi. God ai weangurühî hondü siheimbo aboedambo-fendürîmbo kamafoareandürî. Ranîmboanefî siheimbohündambo Godîmbo hîhîfirîhurî arîhundî. Ai siheimbo Yifiafî Aboedî masagadürî ranîmbo-hündamboane asu se Godîndî yangîr-anei asu se anîhondü hoafî anîhondümbö-marîhindî. Ranî-süngumbo-anîmbo God ai aboedambo-ndearümbui.

¹⁴ Ai sihefî Adükari Sisas Kraisîndî siheimbo hîmboamupuimbo-randeimbi sürühoeimbi moatükunî ranambefendürîmbo yahumboani. Ro siheimbo hoafî aboedî nda hoafîmayefî ranînambo God ai siheimbo mborai mehu.

¹⁵ Ranîmboane asu, wandafi mamî, se ngîndîhümündi nîboadei. Godîndî hoafî muŋgu siheimbo yafambenambo, pasînambo yamundarîhundürî ra se kîkîhîndîhümündi.

¹⁶ Sihefî Adükari Sisas Kraisa asu Ape God ai sihefîmbo ngusüfo parîneamunühî moanî ngusüfoambe kîkîmî-mafoarîneamuna sihirî ahambo anîhondümbö-rîhurühî hîfandarîhurî.

¹⁷ Nga God ai sihei ngusüfo kîkîmî-boadeandürühî ngîndî mbîsagadür-amboane ranîmboane asu se hohoanîmo aboedî süngundîhindühî hoafî aboedî hoafîndeimboyei.

3

Yîhoefîmbo farîhefe-munîmbohündambo se Godîmbo dîdîbafîndei

¹ Wandafi mamî, nda ndeara bîdîfirîranîmbo hoaf-ane. Yîhoefîmbo farîhefe-munîmbohündambo se Godîmbo dîdîbafîndei ndühündî. Rananîmbo Godîmbo hoafî ra nîmehûnou ngorü ngoafî, ngorü ngoafî mbîhowamboane asu ahandî hoafîmbo aboed-ane mbîsei-amboane sihei mbusümo ramefeyo nou.

² Yîhoefîmbo farîhefe-munîmbohündambo Godîmbo dîdîbafîndei ndühündî rananîmbo asu nindou moaruwai hohoanîmoyomo-rundeimbi ai ngîrî yîhoefîmbo kîkîhînda-mündîmunî. Nîmboe sapo afîndî nindou moai anîhondümbö-rîhindî.

³ Nga Adükari ai hohoanîmo hondü aboed-ane yare arandi. Ranîmboane asu ai siheimbo ngîndî dagadürühî hîbadandüranî Satan ai ngîrî siheimbo moaruwaimbo-ndearü.

⁴ Adükari ai ramareamuna ro fifîrîhundî nda: Hoafî siheimbo hoafîmayefî ra hapo se rasüngurîhi arîhundî, nga asu süngunambo amboa randîhimboyei.

⁵ Adükari ai siheimbo aboedî hohoanîmo sagadüranî ranîmboane asu Ape Godîndî nindoumbo ngusüfo pefe hohoanîmo ra fifîrîndîhindî asu se ahandî ngîndînambo tîngîrîfo ranahambo moanane mbîsei hehi ngîndî nîmboeimboyei Kraisa ramefiyu nou.

Nîmorehî nindowenihî muŋgu ai ratüpurîmbeyei-amboane

⁶ Wandafi mamî, sihefî Adükari Sisas Kraisîndî ngîndî süngu ro siheimbo randîhindî asefî. Muŋgumbo wandafi ngorü ai ratüpurîkoate-yehî hohoanîmo siheimbo yamundîma-rîhundürî ra süngufekoate-yeanî se ahei fikîmî papühî-ndahimboyei.

⁷ Se yîhoefî hohoanîmo nda süngundîhindî. Yîhoefî ratüpurîmbo se fifîrîhindî asu ro se-babîdî nîmarefîmbo moai yiboaruko-yiboarukoyefî.

⁸ Sesî se masehimunî ra pemîmayefî. Se yîhoefîmbohünda tîngîrîfo-ndahimboyei sefî hohu sirîhü nîmboambo ro ratüpurîmbo tîngîrîfomayefî.

⁹ Sihei-mayo sesi ndahumi-ndemboyefisi, nga asu moai sahumindefi. Nga siheimbo aboedi ratupuri nafuindexani asu se aboedi hohoanimo ra süngumbihinda sefi hohumboyefi sesi semindikoate tihirifomayefi.

¹⁰ Nga se-babidi nimboefimbo ro sefiya, 'Nindou ratupuri-koateyuanigiri sesi ndemüdu,' masefi.

¹¹ Nga ro himborimayefi ra semayei bodimondi moani ratupurikoate nimarei mburihumbo ngoründi ratupuri sefe farihendürimbo hoafiyei arihündi.

¹² Nindou ra aboedi hohoanimo süngufembo sefi hoahu Adükari Sisas Kraisindi süngu hoafiyahundüriya, 'Se siheihoari sesi semindimbohündambo moani ratupuri yangiri ratupurindei,' asefi.

¹³ Wandafi mam, se aboedi hohoanimo süngufembo ra yiboaruko-yiboaruko-ndeimboyei.

¹⁴ Hoafi pas ndanambe sürü papimarihundi nda nindou ai rasüngufekoate-ndeiani ranaheimbo se türüboadihi fifirindi-hindürühi ai-babidi wuindeximboyei, nga yowan. Rananimbo asu ai amoanigimbeyei-amboane.

¹⁵ Nga se yandihi hohoanimo-ndeihiya, 'Yihoefi hürütümb-anei,' mbisemboyei, nga yihoefi wandaf-anei mbisei hehimbo aheimbo ahinindahündüri.

Bidifirani hoafi

¹⁶ Adükari ai afurife hohoanimo ra nimindhani. Muñguambo si muñguambo moatükun tükündifeyoani ai siheimbo mbifarhendür-amboane asu ngusüfoambe afundihi kündihi hehi nimandei. Adükari ai muñguambo se-babidi mbinüñguwamboane.

¹⁷ Ro Por-anahi siheimbo karishandüri asahi hoafi ra wandihoari sürü paparhandi ro wandi pas muñgu sürü papimarhandi nou.

¹⁸ Sifehi Adükari Sisas Kraisi siheimbo muñguambo hipoambo-mbireandür-amboane.

1 Timoti

Pas mamî Por ai Timotimbo sürü papîmarandî

¹ Ro Por Sisas Kraisîndî hoafî sahamîndî ha-rîhandeimb-anahî. God sîhefîmbo aboedamboreamunî-randeimbî asu Sisas Krais ranahambo anîhondümbo-rîhurühî himboayefî aiyafanî wambo hoafî semîndî hombohünda kafoarîne hînîngî-marîneandîrî.

² Timoti, wandî süngumboyo se anîhondümbo-marîworî asu se wandî nîmori hondü nahurai-anafî. Pas nda sîhambo sürü papîrîhî koararîheheandî. Ape God asu ahandî nîmori Sisas Krais ai sîhambo moanî hîpoambondîne hohoanîmo-ndînanîhü ngusüfoambe afurîfe küfimbî hohoanîmo mbîsabinanîn-amboane.

Tîkai yamundîfe hoafî ra raguanambo-ndîhumboane

³ Ro Masedonia hîfîna hahühî asu sîhambo Efesus ngöafîhü mbînîmbafa sahehea hoafîmehanîni ranane asûkai haponda sîhambo hoafehanîni. Se ranîhü nîmbafîmbo nindou bîdîfirî ai tîkai hoafî süngufe hohoanîmo yamundarundürî ra yowanî mbîsafîpurî saheheamboyahî hoafîmehanîni.

⁴ Rananîmbo se hoafîndafî-ndüranî ai ngîrî tîkai hoafîndei asu ahei hürütühoafî, ahurîhoandî ndürîmbo türüfoefe ho wataporî hohoanîmo ra mbîsîhehind-amboane. Nga yahurai yamundîfe hoafî ana sîmborî hoafî tüküfe arandî, nga asu ranî hohoanîmo ranai ana ngîrî aheimbo Godîmbo anîhondümbofihî ahandî ratûpurî fîfirîfembo-hünda fandîhendürî, nga wanî. Nga anîhondümbofe hohoanîmo yangîrî randeamboe.

⁵ Ro ngusüfo pefe hohoanîmo botîfembohünda hoafî ra hoafayahanîni. Ngusüfoambe sürühoeimbî hohoanîmo, Godîndî himboahü hüti-koateimbî hohoanîmo asu anîhondümbofe hohoanîmo muŋguambo ra ngusüfo pefe hohoanîmo nîmîndîh-ane.

⁶ Asu nindou bîdîfirî ana hohoanîmo ranahambo muŋguna daboad-anamborîhi hehimboanei, asu hîhîndî wataporî ranahambo yangîrî hoanîmoyei hei arîhündî.

⁷ Aiana Godîndî ahînûmbî hohoanîmo ranahamboanemo yamundîhurîhundeimbî-ndefîmbo mehomo. Nga ai ahamundî hoafî ranahandî nîmîndîhündî asu ai rananî moatükunîmbo anîhondümboanefî hoafayefî mehomo ra moai fîfirundî.

⁸ Sîhîrî yarîhu fîfirîhundî God ai nindou-yafe hohoanîmo dîboadofembo-hündambo ahandî ahînûmbî hohoanîmo hînîngîmareandî. Asu nindou ai ahînûmbî hohoanîmo ranahandî ratûpurî hondü rawarîhindî ana, ra aboed-ane.

⁹ Nga sîhîrî ndanahambo ndondîhu yandîhu fîfirîndîhumboane: God ai nindou aboedî ranaheimbo-yopöanî ahînûmbî hohoanîmo hînîngîmareandî, nga wanî. Ndanî-moatükunî ranana nindou ai ahînûmbî hohoanîmo gogonîmbîrîhehi-ndeimbî, bogorîmboyafu-ndeimbîmbo hîfînambo-rîhipureimbî, Godîmbo daboadanambo-rîhoreimbî, moaruwai hohoanîmo süngurîhi-ndeimbî, Godîndî hohoanîmo ana ambe seirîhündembî, hîfî ndanîhünda hohoanîmo süngufemboane seimbî, boagîrambo hîfîkoarîhindürî-rîhündembî asu nindou hîfîkoarî-hindeimbî muŋguambo ranaheimbo God ai ahînûmbî hohoanîmo hînîngîmareandî.

¹⁰ Asu nîmorehî sîsîhîmo-yeimbî, nindowenihî bogo moaruwai hohoanîmoyomo-rundeimbî, nindowambo hümbuhünîyomo sowandümo homo kaki fîhîmbo koarîhou-rundeimbî, tîkai hoafîyei-rîhündembî, asu moanî

hoangir+hi hehi n+moamo nda sei-r+hündeimbi, yamund+fe hoafi aboedi ranahambo daboadi h+h+r+hindeimbi, nindou munguambo ranaheimbo God ai ah+nümbi hohoan+mo ra h+n+ngi-mareandi. Nga ah+nümbi hohoan+mo ndanana ran+moatükun+ asu amur+ moaruwai hohoan+mo aho ranai aboedi hohoan+mo ranahambo gabudeamboembo-hünda gifembo-hündamboane.

¹¹ Hoafi hondü ranana aboedi hoafi God ai wand+ war+hü masend+ ran+ d+bo simogod-ane. Hoafi aboedi ranahambo aboed-ane ase+ asu God ai h+h+fi-h+h+fi hohoan+mo n+m+nd+hayu ra hoaf+memun+.

Por God+mbö h+h+farü+

¹² S+hefi Adükar+ Sisas Krai ai wambo hohoan+mo-yund+rühi, wand+ ratüpur+ nda wud+poaponde randeambui yahuhaya, wambo ahand+mayo ng+n+ndi ra masend+ra-mboanah+, asu ro ranahambo h+h+far+hün+.

¹³ Y+n+, ro horombo ahambo hoaf+yahandowohü t+r+foar+hinühi moaruwaimbo-r+hinühi ahambo hürütümar+hün+, nga ro ahambo an+hondümbofi asu f+fi+r+fekoate man+amboaha ran+amboyu ai wambo h+poambo-mareand+r+.

¹⁴ Adükar+ ranai wambo h+poambo-mareand+ramboyah+, ro Sisas Krai-d+bo an+amboah+. Ran+yu wambo an+hondümbofe asu h+poambofe hohoan+mo af+nd+ masend+r+.

¹⁵ Hoafi nda an+hondü hond-ane asu mungu ai an+hondümbom+b+r+hind-amboane. Sisas Krai ai moaruwai hohoan+moyefembü s+hefi+mbö aboedambo-femun+mbö makusu, nga moaruwai hohoan+moye+r+hündeimbi ranaheimbo munguambo ngasünd+heandür+amboanah+.

¹⁶ Nga Sisas Krai ai moaruwai hohoan+moyeimbi h+mböana wamarandür+ hu ra nafuimbohünda ngasünd+hearü hehea moaruwai hohoan+moya-r+handeimbi wambo boatei h+poambo-mareand+r+. Nindou d+d+yei Krai+mbö an+hondümbö-nd+horan+ asu süngunambo koadürümbo-koadürümbo yang+r+ n+ngombo sem+nd+imboayei ranaheimbo ro sisami nahurai-anah+.

¹⁷ Aiana Bogor+ adükar+ hondü koadürümbo-koadürümbo nüngumboani. Aiana y+fi+koateyu-randeimb-ani, asu ahambo nindou ai hoeife-koateyu-randeimb-ani. Ai mam-ani God hondayu asu ahambo ndür+ adükarümb-ani asu ai koadürümbo-koadürümbo bogor+ hond-ani mb+sefi+mböane, nga an+hond-ane.

Timoti ai ng+n+ndi nüngumbo y+fiar+mbiyu-wamboane

¹⁸⁻¹⁹ Timoti, se wand+ n+mor+ nahurai-anafi. Horombo God+ndi hoafi hoaf+yu-randeimbi ai s+hambo n+n+moatükun+ süngunambo refemboayafi ranahambo hoaf+mayu asu ro hoafi ranahambo hohoan+moya hehea, haponda se randowand+ asahan+n+. Se hoafi ra ng+n+ndi k+k+h+indand+fi n+mbaf+mbö-an+mbö asu s+hafi ngusüfoambe hütikoate-ndafühi an+hondümbö-nd+worühi moaruwai hohoan+mo d+bo y+fiar+mböahünda t+ng+r+fondafi. Nindou b+d+f+r+ ahei ngusüfoambe ra moaruwai-ane ase+, nga ranahambo raguanambo-mar+hind+ ran+amboanei asu ahei an+hondümböfe hohoan+mo ra mahanondür+ sip ho n+moeifih+ t+r+mondeandühi h+mon+ ahano nou.

²⁰ Nindou yimbu yahurai-anafan+ ahafand+ ndür+ Himeneus, Areksander ahafan+mbö ro Satan+ndi war+hü-mar+heap+r+. Nindou yimbu ai randaf+neandühi kar+n+ asu ai God+mbö t+r+foefe hoaf+koate-mbeyafanda sahehea.

2

Godimbo didibafife hohoanimo

¹ Boatei se anihondumbo-rihindeimbi aheimbo hoafindafindürühi animboya, se nindou muṅguambo fehefe-ndürimbohünda Godimbo didibafi-ndahindowohü hihifindihori, mbisafi.

² Adükari bogorimbo-yafundeimbi, asu muṅguambo gafman ranahambo-hündambo Godimbo hoafimbeyafindo-wamboane sihiri aboedi nimarimbohünda. Rananimbo asu sihiri Godindi hohoanimo süngundthu nindoumbo hohoanimondefi ṅgefimboane.

³ Sihiri hoafi yahurai hoafayef-animbo ra aboed-ane asu God shefimbo aboedamboreamuni-randeimbi ai ranahambo yifirayu.

⁴ Ai nindou muṅguambo aboedambo-ndiheandürühi asu anihondü hoafi ra fifirimbi-rihinda yahumboani.

⁵ God mam-ani asu hoafi semündü hu semündü hu-randeimbi nindou mam-ani. Aiani God asu nindoumbo sowana hoafi semündü hu semündü hu arandi. Nindou ra Krais Sisas-ani.

⁶ Ai muṅguambo nindou aboedambofe-ndürimbohünda ahandi fi Godimbo masagado. Nini-simboanyiyo God ai yifirimayu ra ai nindou aboedambo-fendürimbo yahumboani shefimbo nafuimbohünda Krais ai ahandi fi masagado.

⁷ God aiyu ahandihoari rani hoafi ra semindi ho Suda-yafe ndifombo bokarihife-ndürühi yamundife-ndürimbo kafaore hininṅgi-mareandiri. Ranahambo ro tikarihambo-yahipoani, ṅga anihondumboanahi hoafayahi. Rananimbo Suda-yafe ndifo ai Kraisimbo anihondumbo-rihorühi asu anihondü hohoanimo fifirimbirihind-amboane.

⁸ Muṅguambo nindowenihü ṅgoafi-ṅgoafi ranihünda ai wari botirundühi didibafimbemonda sahehea hohoanimoayahi. Ai sürühoeimbi niṅgomombo asu simbori hoafikoate-ndimondühi Godimbo didibafindafundi.

Nimorehi-yei hoaf-ane

⁹ Nimorehi ai hoeari ndorihoyayo-weimbi güdühindühi afind-afindi-koate asu ahei fi hifinambo-ndihindi. Ai ahei mbirinaṅgi didiboadofe yihuru asu gorinambo nafiru-ndeimbihündi ranambo fi yihuru-ane asu hoeari kaki adükarihihi semindümbi yihuru-ane ra moeisahi.

¹⁰ ṅga Nimorehi ai Godindi hoafi süngumbo seimbo ana, ai ratüpurü aboedi ratüpurümbeyei-amboane ranane Nimorehiyei yihuru hondayo.

¹¹ Nimorehi ai hifandi-rundeimbi-yomondi hoarehndeihi sisikoate nimandeimbo Godindi hoafi himborimbeyei-amboane.

¹² Ro ṅgiri hininṅgi-ndiheandüra nindowenihambo hibadühüpurü asu Godindi hoafi yamundhipurü ndühündi, ṅga wani. ṅga Nimorehi ana moani sisikoate nimarimbo Godindi hoafi himborimbo yangir-anei.

¹³ Nimboe sapo God ai Adamimbo boatei nafirüri mburamboyu, asükaiyu süngunambo Ifimbo nafimarandi.

¹⁴ ṅga asu Adam ai moai tikai hoafi ranahambo anihondumbo-reandi, ṅga wani. Nimorehi aiyo tikai hoafi ranahambo anihondumbo-mareandi ranayo asu ai moaruwai hohoanimomayo.

¹⁵ ṅga Nimorehi ana nimori wakemindi ratüpurü ratüpurümbeyei-amboane. Asu ai yarühindühi Godimbo muṅguambo si aho ra anihondumbo-rihorühi, nindoumbo hipoambofe hohoanimo ra süngurühindühi, sürühoeimbi hohoanimoyeihi asu ahei fi hifinambo-arihindi ana, God ai aheimbo aboedambo-ndearümbui.

3

Kraisindi nendambo hifandirundeimbi-yomondi hoafi

¹ Hoafi nda tikaiyopoani, nga anihond-ane: Nindou düdi ai Kraisindi nendi aheimbo hifandiyondürimbo hohoanimoayu ana, asu ai ratüpurü aboedi ranahambo yifiriyu hayamboani.

² Hifandirandürirandeimbi nindou bidifiri ai ahandi moaruwai hohoanimo nimarikoate-ayo ranahambo türüfoefe hoeifekoate-mbiyeiamboane. Asu moani nimorehi mamü semündümb-animbo mbünügwuwamboane. Nindou ranai ahandi fi diboadore hifandimbirand-amboane asu ndore nünguanü nindou ai ahambo aboed-ani mbisei-amboane. Asu nindou ahandi worina tükehindi ra ndore hifandimbirandür-amboane. Asu ai aboedi yamundea-ndeimbimbiyu-wamboane.

³ Asu ai ngiri bia afindi ndümündü asu ai ngiri harimbo hohoanimöndu, nga himboari hoafendühi simbori hoafikoate nindoumbiyu-wamboane. Asu aiana ngiri kaki afindi semindimbo hohoanimöndu.

⁴ Ai ahandi aborüdi ranaheimbo didiboado-ndearühi asu nimoakidibou ai ahambo ahiniyeihü ahandi hoafi himboriyeihü süngumbirihind-amboane.

⁵ Nindou ranai ahandi aborüdi ranaheimbo didiboadofekoate-ayu ana, asu ai nünkunde Kraisindi nendi ranaheimbo hibadimandandüra?

⁶ Anihondümbo-reandeimbi nindou simbori aiana nimai hifandirandeimbimbofe-poanisi, nga ai ahandi fimbo borindu asu God ai ahambo Satanimbo ramariri nou tinirifo dagadombui.

⁷ Nga nindou düdi Godindi hoafi himborikoate-mayei ahei mbusümo aboedi mbumundi anüngu ai-animbo hifandirandeimbimbofi mbimaru-amboane. Nga asu nindou ranai ahei himboahü mbumundi nüngokoate-ayu ana, asu nindou ranai yiboaruko-ndihoranü asu Satanindi andürambe keboembui.

Kraisindi nendi-yei ratüpurüyomo-rundeimbi-yomondi hoafi

⁸ Mamü yahurai-ane Kraisindi nendi-yafe ratüpurüyomo-rundeimbi amboani ai ahamundi ratüpurü ranahambo ndöndu hohoanimo-mbemondamboane. Nindou ranai ngiri afindi bia ndimindimo asu ngiri nümüsi nou moaruwai hoafindimo aboedi hoafindimo ndundi. Asu ai ngiri nindou bidifiri-yeimayo kaki semindirambo hohoanimöndimo.

⁹ Rananimbo asu ai Godindi himboahü hütikoate-yomöndühi anihondümbofe hohoanimo dibo mengoro God ai shefimbo nafuimayu ranahambo kikihisafi-mbirundimund-amboane.

¹⁰ Weangurühi ahamundi hohoanimo ranahambo yandu hoeindundanü, asu ranü hohoanimo aboedi mbumundi ngoan-animbo asu se ahamumbo ratüpurüyomo-rundeimbimbo-ndüpurü hinüngi-mbirupur-amboane.

¹¹ Mamü yahurai-ane nimorehi amboani ai ahei ratüpurü ranahambo ndondühi hohoanimobeyei-amboane. Ai ngörumbo daboadanü hoafindeimboyei. Ai ahei fi hifinambo-ndihindühi anihondümbo ratüpurümbeyei-amboane.

¹² Ratüpurüyomo-rundeimbi aiana nimorehi mamü yangiri sowandümöndimbi-mbemondamboane. Asu ai ahamundi aborüdi ranaheimbo ndondündürü hifandimbirandür-amboane.

¹³ Ratüpurüyomo-rundeimbi ai aboedi ratüpurü ratüpuremo ana, nindou ranahamundi ndürü aboedi yagodimboe. Rananimbo ai ahamundi Sisas Kraisimbo anihondümbofe ranahambo hoafimbo yihimbokoate-ndimboemo.

Godindi hohoanimo nimindihündi hoafi

¹⁴ Timoti, ro sihambo sowana nimehünou sinimbo afindi hohoanimo-ayahahi, nga asu ndani moatükunimbo pas nda sürü paparhandi.

¹⁵ Ranimboanahi asu ro nimai sinikoate-ndahani ana, asu se hoafi nda hoeindo hawa aboedi hohoanimo Godindi nendi shiri singufemboayo ra fifirindo-wamboayafi. Rani nindou shiri ana yangiri koadürümbo nüngumbü Godindi nendi fandihi arihündi ranaheimbo kambohani nahurai anihondümbofe hohoanimo ra nginemindi-ndürimboanefi.

Kraisimbo herü

¹⁶ Shiri ndondihu fifirindihumboane, nga Godindi nimindi hoafi hohoanimo ra ndorihoeimbi hamind-ane. God ai dibo-hoafi weindahimareandi ra ndahurai-ane.

Nindou nimorimbofi tükumefiyuwa hoeimarhori.

Yifiafi Aboedi ai nafuimayo ahandi hohoanimo mbumund-ane.

Sünambeahindi nendi ai hoeimarüwuri.

Ahambohünda Suda-yafe ndifoambo hoafi bokamarihoemo.

Hifinindi nimorehi nindowenih ai ahambo anihondümbo-marhori.

God ai sünambe serümündü mahafu.

4

Tikai hoafümbi nendi-yafe hoafi

¹ Yifiafi Aboedi ranai wudi-poapore hoafiyowohü yahoya: Süngunambo ana nindou bidifiri ai anihondümbofe hohoanimo ra hiningindihimboyei. Asu ai tikai hoafümbi sanendi kabomo ranahei yafambehündi himborindeih asu ranahei yamundife hoafi ranahambo süngundühimboyei, meho.

² Yamundife hoafi ra tikai hoafiyomo-rundeimbi-yomondi-mayo hoaf-ane. Ahamundi ngusüfoambe hohoanimo ra mamikari-ndapurüh-animbo asu ahamundi moaruwai hohoanimo ranahambo ngiri amoanngi-ndimo ndundi.

³ Rani nindou ranai nimorehi semindikoate hohoanimo asu bidifiri sesi wehsaombo hohoanimo ra refemboane mbisimboemo. Nga nindou didiyei ahambo anihondümbo-arhori asu hoafi hondü fifirarhindi ranai sesi sahusih asu ahambo hihifimbohünda God ai sesi ra nafimarand-ane.

⁴ Nga asu munquambo moatükuni God ai nafimarandi ra aboed-ane. Nga se rani-moatükuni ranahambo moaruwai-ane mbiseimboyei, nga Godimbo hihifarhori ana, ndahümüdi.

⁵ Nga asu Godindi hoafi süngu shefi didibafife hoafi rasüngunambo munquambo sesi ra Godindi yangiri tükündifemboe.

Timoti ai Sisasindi ratüpurimbo aboedi mbününgu-wamboane

⁶ Asu se ndani hoafi ra wandafi mam ranaheimbo hoafayafinduri ana, asu se Sisas Kraisindi ratüpuriyafi-randeimbi aboedi safi nimboamboayafi. Anihondümbofe hoafi asu yamundife hoafi aboedi ra se sünguaro hafi rani-süngu se nginindi nimandimboayafi.

⁷ Asu se hihindi watapori moaruwai ranahambo ana daboadanambo-ndowandi. Nga se Godindi hohoanimo ranahambo yangir-animbo yamundi-yamundi-ndowandi.

⁸ Shefi fi yamundi-yamundife hohoanimo ndanana moani akidou fandihemunimboe. Nga asu Godindi hohoanimo süngufembo yamundi-yamundife ra shefimbo afindi safi fandihemunimboe. Rani-moatükuni animbo yangiri animboefi ndani-simboani fandihemuni asu süngunambo koadürümbo-koadürümbo yangiri niyngombo semindimbo rani-simboani amboani fandihemuni raraondamboe.

⁹ Hoafi ra anihondü hamind-ane, nga munquambo ra anihondumbo-mbirihind-amboane.

¹⁰ Godindi hohoanimo süngufembo ra ratüpuriyefühi hüti-hütiayefi. Sapo ro yangiri nüngumbü Godimbo anihondumbo-rihurühi himboayefi. Nga nindou didiyei ahambo anihondumbo-arihori ranaheimbo aboedambo-reandüreimb-ani.

¹¹ Nga se nindou ranaheimbo hoafi ra dabadürühi yamundowandüri arandi rananimbo süngumbirihind-amboane.

¹² Ahei himboahü ana se nindou akohoand-anafi, nga asu ai sishamboya aiana nindou yangiri-ani mbisahüninimboyei, nga wani. Nga se nindou aboedi mbumundi hamindi nimbafan-animbo, asu anihondumbo-rihindeimbi ai shafi hoafi, niŋgo, hipoambofe hohoanimo, anihondumbofe hohoanimo asu sürühoeimbi hohoanimo ra shambo hoeirihinini hehimbo süngumbirihind-amboane.

¹³ Ro tüküfekoate-yahambe nindou himboahü Godindi hoafi hoeindo wataporimbo-ndandühi, kikumiboadowa-ndürühi asu ahandi hoafi yamundowandüri ndandi.

¹⁴ Horombo hifandi-rundeimbi ai shambo warı waminı nandunınanı God ai ahandi hoafi hoafiyu-randeimbındı hoafi-süngu shambo ranıpoanı ratüpurı masaganını. Nga se ratüpurı ra mbosıdamboyafi.

¹⁵ Munquambo ratüpurı ranahambo shambo hoafımayahı ra se ndondo hibadandı ratüpurı aboedi ra tüküfemböhünda tıŋırıfondafı. Rananimbo asu munquambo nindou-yei himboahü shafi hohoanimo ra aboedi tükümbıfeyo-wamboane.

¹⁶ Se nindou aheimbo yamundaro-wandürane, asu shafi hohoanimo ranane ranahambo ndondo hibadandı. Se yaro ŋginındı nımbafı. Se randowandühi ana, se-anafi asu shafi hoafi himborıyeimbi ra munquambo aboedambo-ndahimboyei.

5

Ngorü nindoumbo didiboadofe hoafi

¹ Se boagiri nindoumbo ŋginındı hoafıdamboyafi, nga shafi apembo hinıŋgırou safı didıboado-arıworı nou-animbo asu ahamumbo amboanı randowapurı. Asu akohoandambo amboanı shafi akıdambo rawaroworı nou rando didıboado-ndowapurı.

² Se nımorehi boagırambo amboanı didıboado-ndowandüri shafi me hondü rawarowandı nou. Asu se yihoarıf-amborıambo didıboado-ndowandüri sürühoeıyoweimbi hohoanimo süngu shafi rehi hondumbo rawarowandı nou.

Nımorehi kaisahoabedıyei hoafi

³ Se nımorehi kaisahoabedi ranaheimbo aheiamboa hamındı nıboadeia ndondondıworü.

⁴ Nga asu nımorehi ranai nımoreimbi-ndowohü ahırihoandeimbi-ndowanı ana, nımorı ai boatei ahei hondı asu asarı ranaheimbo mbıfarıhehindür-amboane. Ranı hohoanimo ra Godındı hohoanimo süngufane, nga yamundowandüri. Asu ai nımorehi ranahambo ndondıhi hibadıhündühi horombo moaŋguımarandüri ranı-süngumbo simborı amboanı mbıfarıhehindamboane. Ranı hohoanimo ranıambo-ani God ai yıfırayu.

⁵ Nımorehi ranai nıdownıhambo dıgerı haya ai-yangiri hamındı niŋgombo ana, ai Godıambo hibadırihü nımbı-nımbısi ahambo fehefe ranahambo didıbafındo pındo nda ŋgomboe.

⁶ Nga nimorehi kai ai moani ahandi fimbo yangiri hohoanimo sūngure arandi ana, nimorehi ra yifiyombo nahurai-ane.

⁷ Se anihondumbo-rihindeimbi ranaheimbo rani hohoanimo ra randihindi mbisafan-animbo asu ai ranahambo sūngundūhi ŋgeiani asu nindou ŋgiri aheimbo moaruwai hoafindahündūri.

⁸ Nindou dūdi ai ahandi mamisiri asu ahandi fikiminindi ranaheimbo-poanimbo didiboado-fendūrikoate-ayu ana, nindou ranai anihondumbofe hohoanimo ranahambo daboadi hihireamboani. Nga nindou ranai anihondumbofe-koateyeimbi ranaheimbo ŋgasūndearū haya ai moaruwai hamindi nūngumbui.

⁹ Kaisahoabedi ai 60 himbani ŋgasūndeandeimbi nindowenihi mamī yangiri serimindoweimbi ranahambo aboedi hohoanimo sūngureandeimb-ane aseī nimorehi yahurai yangir-animbo kaisahoabedi-yafe fehefembo bukambe ndūri pefendūrimboane.

¹⁰ Ai aboedi hohoanimo-randeimb-ane mbisei-amboane. Rani-ratūpurī aboedi yahuraimboanahi hoafayahī ai ahandi nimorī ndore hifandimband-amboane asu nindou semindi worinambo-mbireand-amboane, anihondumbo-rihindeimbi-yafe tīŋari popoai-mbirihend-amboane, nindou tīŋirīfo tūkūndīfeyoani mbifarīhendūri-amboane asu muŋguambo aboedi ratūpurī aho ra rambireand-amboane.

¹¹ Nga se kaisahoabedi akidou nimorī safi aheimbo fehefembohūndambo ahei ndūri pandowa-ndūrimboyafi. Ai hoafindeihī animboya, 'Ro Kraisindi ratūpurīmboanefi' mbisei hehi, asu ahei fimbo yangiri hohoanimondeihī anamindi ŋgorū semūndumbo mbisei hehi Kraisindi ratūpurī ra hinīŋgi-ndihimboyei.

¹² Asu sapo ai ninī-moatūkuniyo horombo hoafīyeihī randihumboyefi masei ra refekoate-ayei ana, ai hūtindeimboyei.

¹³ Asu ai ŋgorū hohoanimo yarīhi arihūndi ra ratūpurīkoate-ndeihī moani worinī-worinindeimboyei. Asu ratūpurīkoate yangiri-poani, nga ai bodīmondambo hahabodeihī daboadani tehūndihūndūri asu bīdīfirī-yafe moatūkuni ranahambo sefe fehefendūri ninī-moatūkuni ai hoafīkoate-mbomayo ra wataporīmborihū arihūndi.

¹⁴ Ranīmboane kaisahoabedi akidou nimorī safi aiana asūkai anamīndihū-mbeyahind-amboane asahi. Rananimbo nimorī wakīndihūmūndi mbūndihūmbo asu ahei worī ra hībadihūndi. Randahindan-animbo nindou ai ŋgiri ahei moaruwai hohoanimo hoeīndihūndūhi asu moaruwai hoafīndei.

¹⁵ Nga nimorehi bīdīfirī ana ai daboadi hīhirīyahi hehimbo asu Satanīndi sūngu heimboanei.

¹⁶ Nimorehi anihondumbo-reandeimbi, nimorehi kai mamī ahandi worambe ai-dībombo anīŋgo ana, nimorehi ranai ndonde hībadandi. Sapo nimorehi kai ranahambo ana anihondumbo-rihindeimbi ai ŋgiri ahambo hībadīndihūndi ranimbo-hūnda. Nga nimorehi kai didīyei nindou ŋgorū ai-amboani hīfandīyondūri-koate-ayei ranaheimbo-animbo anihondumbo-rihindeimbi ai hībandi-hūndūrimboyei.

Hifandi-rundeimbi nindou ai aboedi ratūpurī-ndimonda ndondihu hībadīhu-purīmboane

¹⁷ Asu hifandi-rundeimbi ai aboedi hīfandarūndi rani-sūngumbo ahamumbo aboed-anemo mbisahūpurūh-animbo aboedi mbifarī-hehipurīmboane. Godīndi hoafi hoafiyomo asu yamundu-rundeimbi ahamumbo rani-poanimbo hamīndi mbifarī-hehipurīmboane.

18 Sapo nindou ahandi ratupuri ranahambo kaki saimbo ranahambo-hündambo Godindi hoafi yare hoafiyowohü yahoya, 'Burmakau ai wit hipiri fifirihendühi asu safi dedimboe sei hehi yafambe kikihindi-hümindimboyei,' meho.* Asu ngörü hoafi yahoya, 'Nindou ratupuriyurandeimbi ranai ratupuri rani-süngunambo kaki ndemündümbui,' meho.

19 Nindou mamai ai hifandi-randeimbi ranahambo papi-hoafindürani ana, se ahandi hoafi himbori-ndamboyafi. Nga yimbuyafani asu ngimiyomo ai hoafindimondan-animbo himborindafi.

20 Asu hifandiru-rundeimbi nindou bidifiri ai moaruwai hohoanimondimondani ana, se ranahamumbo hifandiru-rundeimbi-yomondi himboahü hoafindafihü didiboado-ndowapuran-animbo asu hifandiru-rundeimbi bidifiri ai amboani yihimbo-mbeyomondamboane.

Timoti ai ahandi hohoanimo ranahambo ndonde hibadandi

21 Ro God, Sisas Kraiss asu God kafaoreapureimbi sünambeahindi nendi ahamundi himboahü sishambo hoafayahanini, se randowandi masahi mamai yahurai hohoanimo-animbo mungunambo nindou ndondo süngundandi.

22 Nga se yowan nindou Godindi ratupuri ratupurimbohünda kafehi hinngifimbo ra nimehnou wari ahandi wami nandowamboyafi. Se Godindi himboahü mbumundi ningombo hibadambo, nga ngörü ai moaruwai hohoanimoayu ra se ai-dibo mamambe-ndafamboyafi. Nga se sürühoeimbi nimbafi ngafi.

23 Se hoe yangiri ndimindimboyafi, nga akidou wain hoe amboani shafi furi asu angün sowandifi arandi ra farifehe-ninimbohünda ndimindifi.

24 Asu nindou bidifiri-yei moaruwai hohoanimo ra aheimbo yibobofekoate-yuambe weindahi adukari tükufe arandi. Asu nindou bodimondi-yei ai dibomboane engoro, nga süngunambo weindahi tüküdfemboe.

25 Mamai yahurai-ane aboedi hohoanimo amboani weindahi tükufe engoro. Asu bidifiri aboedi hohoanimo nimehnou weindahi tüküfekoate-ayo ra ngiri mungunambo dibo yagodo.

6

1 Mungunambo anihondumbo-rihindeimbi ngörü nindou-yei moani ratupuriyeyi-rihündeimbimbo-yahi animboei ai ahei hifandirundüri-rundeimbi nindou ranahamumbo ahinindeih ahamundi hoareihimbeyei-amboane. Rananimbo nindou ai ngiri Godindi ndüri asu shafi yamundife hohoanimo ranahambo moaruwai hoafindu.

2 Nga ratupuriyeyi-rihindeimbi-yei hifandirundüri-rundeimbi ranai anihondumbo-rundeimbi aiyomo ana, ai yowan randihi hohoanimondeihya, 'Ro mamai apodoho nahurai-anehi, nga ro ngiri ahamundi hoafi himborindefi,' mbisei, nga wani. Nga ai randihi hohoanimondeih animboya, 'Nindou ndanahamumbo aboedi fehefembohünda ratupurayefi nda ai anihondumbo-rundeimbi-memondamboanehi ro ahamumbo hohoanimo pararhupuri,' mbisei. Se nimorehi nindowenih aheimbo aboedi hohoanimo ra yamundowandürühi asu rasüngufembo ngüsüfo botindowandüri.

* 5:18: Por ai hohoanimoyuhü yahuya, Anihondumbo-rihindeimbi ai ahei hifandirundeimbimbo kaki-napo mbifarthe-hipur-amboane, mehu. Rani-hoafi ra weindahifembohünda ai Baiboram-beahindi hoafi hoafimayu. 1 Korin 9:8-12, Io 25:4, Ruk 10.7

³ Sɪhefɪ Adükari Sisas Kraisiɪndi hoafi ai sɪhefɪmbo Godɪndi hohoanimo süngufembo yamundeamuni arandi. Asu nindou ŋgorü ai yamundife hoafi ra hɪnɪŋgɪre haya ranɪ-poanɪmbo hoafi yamundareandürɪ ana, nindou ranai ahandi hohoanimo ranahambo yangɪr-ani afɪndi hohoanimoyuhü hoafi hɪmborɪkoate-ayu.

⁴⁻⁵ Aiana fɪfɪrɪfe-koate nindou nahurai-anemo. Nga ai nɪni akɪdoubmo ndürɪ asu nɪni kaboadɪhumbo yaho hefe hoafɪnambo sɪmborɪ-sɪmborɪmbo-anemo mamɪkarɪ hohoanimoemo. Ranɪ hohoanimo ranɪ-süngumboane ndanɪ hohoanimo tükufe arandi: Nindou ŋgorümbo moaruwaimbofi, sɪmborɪ-sɪmborɪ, tɪrɪfoefɪ hoafi, ŋgusüfoambe nɪmbɪyo asu hoafɪnambo sɪmborɪ-sɪmborɪ, muŋguambo hohoanimo ra tükufe arandi. Nindou rasüŋguru arundi ana, ahamundi hohoanimo ra mamɪkarɪ-rapurühɪ moai akɪdou amboanɪ hoafɪ hondü ra wudɪpoaporu fɪfɪrundi. Ai Godɪmbo süngufe hohoanimo ana aboedi napo semɪndi nafɪmbai yahomo houmboanemo.

⁶ Anɪhond-ane, sɪhɪrɪ Godɪndi hohoanimo sünguarɪhundɪ ana, asu nɪni-moatükunɪ God ai sɪhefɪmbo semunɪ arandi ranahambo hɪhɪfɪ-hɪhɪfɪyefühɪ aboedi napo nahurai sahumɪndefɪ arɪhundɪ.

⁷ Sɪhɪrɪ fɪfɪrɪhumboanefɪ, sɪhefɪmbo sɪhefɪ boagɪrɪ ai wakɪrɪ-hümündimunɪ sɪmboanɪ moai nɪni-moatükunɪ sahumɪndefɪ hoahumbo-yefɪpoanɪ tükümehundɪ. Ranɪ süngumboane asükai yɪfayefɪ amboanɪ ŋgɪrɪ nɪni-moatükunɪ ndahumɪndefɪ ŋgefɪ.

⁸ Nga sesɪ hoearɪ napo sɪhefɪmbo engoro ana, ra ndear-ane mbɪsefɪmboane.

⁹ Nga nindou ai kakɪ-napo afɪndi semɪndimbo hohoanimoayeɪ ana, nɪni-hondɪ andürambe pɪrayo nahurai randahimboyeɪ. Ai afɪndi moaruwai moatükunɪ refembo hohoanimo-ndeimboyeɪ asu ranɪ hohoanimo rananɪmbo aheimbo mamɪkarɪ-ndandürɪmboe. Ranɪ süngunambo-anɪmbo ai moaruwaimbo-ndahimboyeɪ.

¹⁰ Kakɪmbo hohoanimo pefe ana moaruwai hohoanimo afɪndi ranahandi nɪmɪndɪh-ane. Nindou bɪdɪfɪrɪ ai kakɪ afɪndi semɪndimbo hohoanimoyeihi anɪhondümböfe hohoanimo hɪnɪŋgɪ-rɪhindühɪ afɪndi hamɪndi tɪŋrɪfo masahümündi.

¹¹ Nga Timoti, Godɪndi nindou-anafi, nga se ranɪ-hohoanimo ranahambo feboawandi. Nga se mbumundi hohoanimo, Godɪmbo süngufe hohoanimo, ŋgusüfo pefe hohoanimo, tɪŋrɪfo tüküfeyoanɪ moanane yaho ŋgɪnɪndi nɪŋgombo hohoanimo, asu hɪmboarɪ hoafendühɪ hohoanimo muŋguambo ra se süngundandi.

¹² Nindou Kraisiɪmbo anɪhondü-mboarɪ ana, sapa nindou napo semɪndi-mbohünda pɪpayomo nahurai-ane. Ranɪmbo-hündamboane se aboedi pɪpɪndafɪ ŋgafɪmbo yangɪrɪ koadürü-koadürümbo nɪŋgombo ra ndowandɪfɪ. Se nɪmorehɪ nindowenihɪmbo sɪhafɪ anɪhondümböfe hohoanimo ranahambo hoafɪ-mayafɪndürɪ ranɪmbo God ai sɪhambo hoafɪyumboani yangɪrɪ koadürümbo nɪŋgo ranɪ semɪndimbohünda.

¹³ God ai muŋguambo moatükunimbo yangɪrɪ nɪŋgo sai arandi asu Sisas Kraisi ai Pondius Pairatɪndi hɪmboahü nüŋgumbo anɪhondümbö fɪfɪrɪfoare hoafɪmayu ahafandi hɪmboahü sɪhamboya ndahurai randowandɪ asahi.

¹⁴ Sɪhambo refembo hoafɪmayo ra hütikoate-ndafɪhü wudɪpoapondo yando ŋgafɪ Adükari Sisas Kraisi ai kuduanɪ rananɪmbo asu ŋgɪrɪ hoafɪ yagodo.

¹⁵ Ai weindahɪ tüküfemboayu ra God ai ahambo tüküfembo hoafɪmayu ranɪ-süngu tükündɪfimbui. God aiana aboedi yangɪrɪ nüŋgumb-ani asu

ai mamani munḡu-moatükunî hîfandarandî. Aiana munḡuambo bogorî nindou-yei bogorî hond-ani asu hîfandî-rundeimbî-yomondî Adükarî hond-ani.

¹⁶ Ai mamî yangîr-ani yîfîyo-rakoate-ayu. Aiana si afîndî peyoanî ranîfîh-ani anüḡu, ḡa ranî-fîkîmî nindou mamî ai-amboanî ḡḡîrî ḡḡu. ḡa asu nindou mamî ai-amboanî moai horirî asu ḡḡîrî hondirî. Ranîmboane munḡuambo si sîhîrî ahambo hohoanîmo-ndîhurânî ai munḡuambo ḡḡînîndeimbî-mbiyu-wamboane, ḡa anîhond-ane.

¹⁷ Nindou hîfî ndanîhündambo napo afîndeimbî ranaheimbo hoafîndafîndürî ai yowanî borîndeimboyei. Ai nîmehünou moaruwaiyorangeimbî napo ranahambo ḡḡîrî anîhondümbö-ndîhindî, ḡa yowanî. ḡa God ai sîhefîmbo hîhîfî-hîhîfîmbohünda aboedî moatükunî saimunî arandî ranahambo anîmbo anîhondümbö-ndîhurîmboane.

¹⁸ Napo afîndeimbî ai aboedî hohoanîmondühü aboedî ratüpuri afîndeimbîmbiyu-wamboane asu sai-randeimbîmbiyu-wamboane.

¹⁹ Ai rasüḡḡuarîhindî ana, aheimbo süḡḡunambo farîhefembo napo gugurîhindühî nahurai-ane aiana süḡḡunambo yangîrî nîḡḡo hondü ra ndahümündimboyei.

²⁰ Timoti, se God ratüpuri sîhambo masendî ra wudîpoapondo hîbadandî. Munḡuambo nîmîndî fîfîrîfe-koate hoafî ranahambo daboadanambo-ndowandî. Nindou bîdîfîrî ai tîkarîhi hehi hoafîyeihî seiya, 'Hoafî nda nîmîndî fîfîreandeimbî hoaf-ane,' mbîseimboyei, ḡa se hoafî ranahambo hîmborî-ndamboyafî.

²¹ Nindou bîdîfîrî ai ranî hoafî ranî-süḡḡurîhindühî anîhondümbofe hohoanmo ra hînîḡḡî-rîhimboanei.

Godîndî moanî hîpoambofe hohoanîmo ai se-dîbo mbeyanḡoro-wamboane.

2 Timoti

Pas yimbu Por ai Timotimbo sürü papimarandi

Por ai Timotimbo pas sürü papimarandi

¹ Ro Por-anahi. God ai ahandihoari Sisas Kraisindi hoafi semindi horambo kamafoareandiri. God ai wambo nindou Sisas Kraisimbo anihondumbo-rihinda yangiri koadürü ningoweimbi saimbo horombo hoafimareandi ranahambo wataporimboyo-rambohünda koamarihendiri.

² Timoti, se wandi nimori hondü nahurai-anafi, ro sihambo pas nda sürü paparihandi. Ape God asu shefi Adükari Sisas Krai ai sihambo aboedi hohoanimo-ndinaninühi hipoambo-ndineanina ngusüfoambe afure kümbearo-amboane.

Shiri yowan aboedi hoafi hoafimbo amoanigi-yopoani

³ Ro Godindi himboahü hüti-koate ahandi ratüpuri ratüpuriya arihandi wandi amao mami amboani rani-sunguarihindi nou. Ro sirihü asu nimbokoani sihambo hohoanimo-yahaninühi Godimbo hihifirihünühi didibafi-yaheando arihandi.

⁴ Asu se wambohünda aranimayafi ranimbo hohoanimo-yahaninühi ro sihambo hoeifeninimbo afindi hohoanimoayahi. Ro asukai hoeindihetaninühi rananimbo hihifi-hihifi-ndamboyah.

⁵ Ro sihafi Kraisimbo anihondumbofe hondü ranahambo asukai hohoanimoayahi. Sihafi asari Rois asu sihafi me Yunis ai weyangurühi anihondumbo-rihe marinandi, nga ro yarthe anihondumbo-artheandi sihafi anihondumbofe hohoanimo amboa ahafe nahurai-ane.

⁶ Ranimbo-hündamboane sihafi hohoanimo botarhetanini. Ro wandi wari sihafi mbirowami manandihendi ra God ai sihambo rani-poanimbo nginindi masaganini. Rananimbo sihafi nginindi ranai hai pipirowanda ahoro nahuraimbeyowa sahehea.

⁷ Sapu God ai shefimbo Yifafi masemuni ra yihimbo saiya-muni-randeimbi-yopoani, nga wani. Yifafi ranana shefimbo nginemindimunan nindou ngorumbo ngusüfo pefe asu shefi hohoanimo ndofe hifandimboyo hohoanimo ra masemuni.

⁸ Ranimbo-hündamboane se shefi Adükarindi hoafi hoafimbo amoanigi-ndamboyafi. Asu se wambo amoanigi-ndamboyafi, nga ro ahandi ratüpuri-mbohünda karabusi-meheand-ane. Nga se Godindimayo nginindi raninambo Aboedi hoafi bokari-hefembohünda ro-dibo tirifondamboane. God ai ranimbo-hündamboyo nginindi sayamuni arandi.

⁹ Asu ai aboedamboreamuni mbura ahandi sürühoeimbi nindoubore kafaore hinigimareamuni. Ai ramareandi ra shiri aboedi hohoanimo-mayefamboyoan, nga wani. Nga ranana horombo hondü God ai hifi sünü nafi-koateyu-ambeyo Kraisindi sungu aboedi hohoanimo-memuna ahandi nindoumboyahu tükümehundi.

¹⁰ Nga asu hapondani ana Sisas Krai shefimbo aboedambo-reamuneimbi ranai ndeara weindahi tüküfimboani. Asu ahandi ratüpuri sungu Godindi nindoumbo aboedi hohoanimo amboani weindahi tüküfemboane. Sisas Krai ai yifindi nginindi hifinambo-mareanda yifi ai nginindikoate-ane. Asu ahandi aboedi hoafi raninambo munguambo nindou ai yifikoate yangiri koadürumbo-koadürumbo ningombo ra weindahimareandi.

¹¹ Ai wambo kamafoareandiri aboedi hoafi wataporimboyo, Kraisindi hoafi semindi ho, asu nindoumbo Godindi hohoanimo yamundi fe raraombohünda.

¹² Ro tñirifo asahamindih aboedi hoafi hoafiya arihandi ranimbohünda, nga ranahambo ro moai amoanngiyahi. Sapo ro Nindou anihondumbo arihin ahambo fifirihin. Asu ro fifirihendi ai wambo rani ratüpur masendi ra hibada ngumbo Sisasindi adükari si ra tükündifemboe.

¹³ Ro yamundi-marihendi himborimayafi ra aboedi sisami nahurai-ane asu se mam yahurai nindoumbo yamundowanduri ndandi. Ranimboane se Sisas Kraisimbo anihondumbo-ndiworühi ngusüfo pandoworühi asu rani-hoafi yamundo ndandi.

¹⁴ God ai aboedi hoafi sifahafi warihümareandi ra aboedi moatükun-ane, nga se wudipoapondo hibadandi. Yifiafi Aboedi shefi flambe amaro ranai fandiheninimboe rani ratüpur ra hifandimbohünda.

¹⁵ Se fifirowandi munguambo nindou Esia hifihündi ai wambo hinngi-marihindiri. Asu Figerus weimbo Hemogenes amboani hinngimarineandiri.

¹⁶ Ro didibafeheandi Adükari ai Onesiforus ahandi aborüdi babidimbo hipoambo-mbireandür-amboane. Ai wambo karabusambe-ani yahu amoanngikoate süni hoeireandiri randani ngusüfo aboedi kürihe marihahi.

¹⁷ Ai süfumbo Romohü wambo tñirifoyuhü kokorandirimbo asu sünguna hoeimareandiri.

¹⁸ Ro didibafeheandi Adükari ai Godindi yibobofe si tüküfe simboani hipoambo-mbirir-amboane. Se fifirowandi Onesiforus ai ro Efesusihü karabusiyaha nimarhambe wambo fehefe-ndirimbohünda afindi ratüpur ratüpuriyu marandi.

2

Timoti ai Kraisindi ratüpur wudipoaponde ratüpurimbiyu-wamboane

¹ Asu wandi nimori Timoti, munguambo si Sisasindi-mayo aboedi hohoanimo ranai sishambo nginimbi-ramindinin-amboane.

² Asu yamundi fe hoafi ro nindou afindi-yei himboahü wataporimbo-marihandi ra se himborimayafi. Rani hoafi ra nindou Godindi hoafi anihondumbo kikihiründimondeimbi ahamundi warihündowapur. Ranimbo asu ai asukai nindou bidifirambo yamundi-mbirundür-amboane.

³ Se Sisas Krisindi ami aboedi nahuraimbondafo nimbafi. Ranimbo se ro-dibo tñirifo ra ndahoaminde-mboane.

⁴ Se ami-yomondi ratüpur fifirowandi, sapo ai amimboyafu ratüpurayomo ra ngiri ngörü ratüpur ndowandümo, nga wan. Aiana moani ami ratüpur rani yangiri ratüpur-ndimondani ahamundi bogori ai ahamundi ratüpur ranahambo aboed-ane mbeyahua mbisimo hou rani yangiri ratüpur-ndimboemo.

⁵ Asu nindou ai napo semindimbo pipi ranambe pipi payu ana, pipi ranahandi ahini ra süngundeandi. Ai ra süngufekoate-ayu ana, ai pipimayu ranahambo napo semindimboayu amboani ngiri ndemüdu.

⁶ Nindou nümbürambe mangiri hifireandühi tñirifoayu ai-boatei bidifiri sesi ra yimunguri-mbiramüdu-wamboane.

⁷ Hoafi nda ro hoafimayahimbo se hohoanimondafi, nga Adükari ai sifahafi hohoanimoambe horindea-ninimbui. Asu rananimbo se hoafi ranahandi nimindi ra wudipoapondo fifirindo-wamboayafi.

8 Se hohoanimondafi fifirindowandi Sisas Krai yifihündi botimefiyu ranana Defit, Israeri-yafe adükari bogorindi sirambeahind-ani. Ranimboane aboedi hoafi ro wataporimbo-arhandi ranahambo hoafayahi.

9 Ro aboedi hoafi hoafiya marhandi ranimboyo nindou ai wambo moaruwai nindou-ani yahomo houmbo mamikarambo tñirifo saundiri mburumbo karabusi-marundi. Nga Godindi hoafi ranana ngiri karabusindifeyo.

10 Ranimbo-hündamboane ro hohoanimo nginindi kühendühi munguambo tñirifo ra asahamindihini nindou God ai wand-anei yahundüreimbi ranaheimbo fehefe-ndürimbohünda. Ranimboanahi ai-amboani Sisas Krai ai aheimbo aboedambo-ndeandura ai-dibo koadürumbo-koadürumbo himboamupuimbo-randeimbi kapeihu mbinimboeia sahehea hohoanimoayahi.

11 Sihiri hoafi nda anihondumbo-ndihumboane:
Sihiri ai-dibo yifayefi ana,

asuukai sihiri ai-dibo yangiri nimboemboyefi.

12 Sihiri ai-dibo tñirifo asahumindefi ana,

asu sihiri ai-babidimbo bogorimbondahu hibadihumboyefi.

Nga asu sihiri ahambo daboadi hihirarihuri ana,

ai sihefimbo daboadi hihirindi-ndeamunümbui.

13 Sihiri ahambo süngufimbo hoafiyefi mburihumbo

asu süngufekoate-ayefi anasi,

asu aiana ahandi hoafimayu ra süngundeambui.

Aiana ngiri ahandi hohoanimo ra ngörü-süngundeandi, nga wani.

Timoti ai Godindi ratüpuriyombo tñirifombiyu-wamboane

14 Se nimorehi nindowenihini ranaheimbo rani hoafi ranahambo hoafindafindüri nda ngafi. Asu Godindi himboahü se aheimbo ahini hoafindafindüri ai ngiri hifinindi moatükuni ranahambo hoafinambo simbori-simborindei. Rani-moatükuni ranana nindoumbo famandihairipoani, nga nindou himborayei ranaheimbo moaruwaimbo-ndearümboe.

15 Se Godindi ratüpuriyorandeimbi nindoumbofe tükufembo tñirifondafi, rananimbo God ai sihafi ratüpurini ra aboed-ane yahombohünda. Rananimbo se Godindi ratüpuriyafi-randeimbi amoanngikoate-ndafühi ahandi hoafi wudipoapondo yamundowandürimboyafi.

16 Se Godindi hohoanimo süngufekoate hoafi rani-fikimi ngamboayafi, nga yowanini. Sapo hoafi moaruwai ranai ana nindoumbo Godindi süngufe anguni ndemindindüri ngomboe.

17 Sapo hoafi ranana masimeini moaruwai hamindi adükari tükefeyo nahurai-ane, nga rananimbo nindoumbo moaruwaimbo-ndeamboe. Sapo Himeneus weimbo Firetus rawefine marinandi nou.

18 Nindou rahurai aiana hoafi hondü ra hininngirineambo anafandi, sapo ai hoafiyafandühi safaniya, 'Sihiri ana yifihündi botimayahundane, ranimbo wambo asu ngiri sünguna yifihündi botindahundi,' safaninandi. Ranane hoafi ranai bodimondi-yafe Godimbo anihondümbofe hohoanimo ra moaruwaimbo-reandüri arandi.

19 God ai Kraiindi nendi ngineminimbo-hünda Krai kambohoani nahurai mafondiri. Kambohoani ranifihini sürü nda apeningo: 'Adükari ai ahandi nendambo ndore fifirea-ndürimboani.' Asu ngörü sürü amboani nda 'Munguambo nindou ai seiya, "Ro Adükarind-anefti," asei ranai ana moaruwai hohoanimo ranahambo daboadi hihiri-mbirihind-amboane.'

²⁰ Adükari worambe gor asu sirfa raninambo hipiri nafirühi masihendi. Gor sirfa raninambo yangiriyopoani, nga nimi asu hifi raninambo amboani nafimarihündi. Rani-moatükuni ra bidifiri ranipoanambo ratüpurimboyo asu bidifiri mamikarambo moatükuni ratüpurimboyo.

²¹ Ranimboane nindou düdi ai rani mamikarambo hohoanimo ra hinngireandühi Godindi himboahü aboedayu ana, ai rani-poanimbo ratüpurimbo hipiri nahurai nüngumbui. Ai Adükarindi yangiri nünguhü asu ahambo fandihirühi aboedi ratüpurimbo yangiri nafiramindi ningo marand-ane.

²² Nga ranimboane se nindou hoarifambori-yafe moaruwai hohoanimo ranahambo feboawandi. Nga se mbumundi hohoanimo, Godimbo anihondümbofe hohoanimo, ngusüfo pefe hohoanimo, ngusüfo afurife kife hohoanimo, rani hohoanimo-animbo ndowandifi. Nindou didiyei Godindi himboahü sürühehi-ndeimbeyei asu Adükarindi ndürinambo didibafiyahi arihündi ai se-babidimbo rani hohoanimo süngundihindi.

²³ Asu se nindou ngusüfo hohoanimokoate hoafi ngorü-süngu ngorü-süngu-rihündeimbi ranahei fikimi ngamboyafi, nga yowani. Nga se fifirowandi hoafi yahurai ranana hoafinambo simbori-simbori tüküfe randühane.

²⁴ Asu Adükarindi ratüpuriyu-randeimbi ana ngiri hoafinambo simbori-simborindu, nga wani. Nga ai nindou muḅuambo afure hohoanimoyuhü ndore yamunde-randeimbiyu haya himboari-yangiri hifandi-randeimbiyiwamboane.

²⁵ Adükarindi ratüpuriyu-randeimbi ai himboari hoafendinduhü, nindou mamihohoanimo süngufekoate-yeimbi ranaheimbo yamundeandüri. Ranimbo God ai ahei ngusüfoambe hihirareandüri ana, anihondü yamundife hoafi ra himbori-ndeimboyei.

²⁶ Nindou yahurai ranana Satan ai aheimbo ahandi andürambe masemündündüri ahandi hoafi süngufembohünda. Nga ai hoafi hondü ra fifirarihindi ana, Satanindi andüri ra hinngirihimbo moanambühi aboedambo tükündahimboyei.

3

Bidifiranambo si tüküfeyoambe ana nindou ai moaruwai hohoanimo-ndeimboyei

¹ Se fifirihindi bidifiranambo si akimi tüküfembo-yoambe ana tinirifo afindi tükündifemboe.

² Nimboe sapo nindou ai ahei fimbo yangiri hohoanimondeihü, kakimbo yangiri hohoanimo pandihimboyei. Ai ahei fimbo yangiri borindeihü asu ngorü nindou hohoanimo-koatendeihü nindou bodimondambo tirifoefe hoafindeihü, ngiri ahei boagiri-yei hoafi himborindei ndühündi. Ngiri nindou ranaheimbo hihifindihündüri asu ai Godindi hohoanimo süngufekoate-ndeimboyei.

³ Ai ngiri nindou bodimondambo hohoanimondei asu ngiri nindou amboawiyeyi mbisei. Nga ai daboadan nindou ngorumbo amonon hoafindeimboyei, asu ngiri ahei fi wudipoapondihi hibadihündi, nga ai hipoambofe-koatendeihü nene aboedayo ra moaruwaimbo-ndihimboyei.

⁴ Asu ai ahei ngunindambo amboani hohoanimo-koatendeihü moaruwai moatükuni randihimboyei. Ai hohoanimoyo hoifekeate ratüpurindeimboyei. Ai hohoanimo-ndeihüya, roana bogori nindou-ane fi

mbisei hehi Godimbo hohoanimo koate hifi ndanihundambo hihifi-hihifi hohoanimo yangiri hohoanimo-ndeimboyei.

⁵ Ai Godindi hoafi ra fi yangiri sungundi-himboyei, nga ahandi nginindi adukari engoro ra ngiri fifirindihindi. Se nindou yahurai ranahei fikimi ho-poani, nga yowan.

⁶ Nindou yahurai aiana nimorehi hihindi hohoanimo yeimbi moaruwai hohoanimo yei arihundi ranahei worinambo ho ahei hohoanimo ngorusungufe hifandimbo ranimboane nafi kokoarundi. Moaruwai hohoanimo ai ahei ngusufambe botireandura rani hohoanimo ra refembo hohoanimo yei arihundi.

⁷ Asu nimorehi ranai simbori yamundife sahumundi arihundi, nga ai ngiri Godindi anihondü hohoanimo ra fifirindihindi.

⁸ Horombo Sanes weimbo Sambres ai Mosesindi hoafi daboadi hihiramarineandi rani-sungumboane hapondani amboani anihondü hoafi ranahambo daboadi hihirarundi. Ranane ahamundi hohoanimo ranai mamikari-yomondühi asu ahamundi Godimbo hohoanimo ra moanane.

⁹ Nga ahei rani hohoanimo ra ngiri adukari tukundifeyo, nga wani. Munguambo nindou ai hoeindhindani ahamundi hohoanimo ai mamikarindapurimboe sapo horombo Sanes weimbo Sambres ramefneandi nou.

Timoti ai Godindi hoafi nginindi kikihimbi-ramüdu-wamboane

¹⁰ Nga seana wandi yamundife, hahabodi marhandi asu wandi hoahoango ranahandi nimindi ra fifrowandühi sungumarowandi. Ro Godimbo anihondumbo-rihinühi ngörü nindoumbo afurthe hohoanimo-yahanduri asu nindoumbo ngusüfo partheandürühi tñirifo tukufeyowani moanane sa nginindi nimboa marhandi ra se fifrowandi.

¹¹ Sapo ro Andiok, Aikoniam asu Ristra ngoafihü nindou ai wambo moaruwaimbo-rihindirühi asubusi masehündi ra se fifrowandi. Ro rani ngoafihü tñirifo masahamindhoyosi, nga Adukari ai famarhendira aboedambo animboahi.

¹² Anihond-ane, munguambo nindou Sisas Kraisi dibo nimboadeimbo Godindi hohoanimo sunguarhindi ana, nindou ai aheimbo moaruwaimbondihindurimboyei.

¹³ Nga nindou moaruwai Godindi hoafi fi yangiri sungurundeimbi ahamundi hohoanimo ranai ngo-ngombo moaruwai hamindindimboe. Ai nindou bidifiri-yei hohoanimo mamikari-rundürühanemo, nga asu ahamundi hohoanimo amboani mamikararapuri.

¹⁴ Ro sishambo hoafehanini, se hoafi himboriyafi mbura anihondumbo-arowandi rani yangiri sungundo ngafi. Hoafi ra anihond-ane, sapo nindou düdi sishambo yamundi-marhinini ranaheimbo wudipoaporo fifrowanduri.

¹⁵ Asu se fifrowandi sapo se nimori akidouyafambe hafimbo sishambo hohoanimo aboedi saimbo Godindi hohoanimo paiaroweimbi buk raniboatei fifrimarowandi. Buk rananimbo hohoanimo aboedi daganinani Sisas Kraisimbo anihondumbo-ndiworani asu God ai sishambo aboedambo-ndeaninimbui.

¹⁶ God ahandi bukambe hoafi ra weindahimareandi. Asu yamundifembo, moaruwai hohoanimo nafuimbo, hohoanimo didiboado-fembo asu mbumundi hohoanimo sungufembo yamundife-mbohündambo hoafi ra aboed-ane.

¹⁷ Rananimbo nindou didiyei Godindi hohoanimo sunguarhindi ranai aboedi ratupuri ratupuri-mbohünda ndorhi fifirihimboanei.

4

Timoti ai Godindî hoafi hoafimbo nginindî mbînungu-wamboane

¹ Sisas Krai ai weindahî kuduani asu ahandî nginindî hifandarandî ra tükündîfeyoani ai yangiri niboadeimbi asu yifiyeimbi ra yibobondearumbui. Ahandî asu Godindî himboahü ndanahambo sihambo ahîni hoafehanîni.

² Se aboedi hoafi ra bokarîhefembo nginindî nimbafi. Nindou ai himborîndeianîyo asu wanîndoanîyo ra se bokandîhao ndandî. Nindou ai ahei hohoanîmo moaruwai hoeifembohünda hoafîndafîndürî. Ai moaruwai hohoanîmo-ndeianî se nginindî hoafîndafîndürî. Ahei ngusüfoambe kîkîmo-boadowandürî. Hîni-ngîrou hoafîndafîndürühi wudîpoapondo yamundowandürî.

³ Himborîyafi, süngunambo ana nindou ai hoafi hondü ranahambo himborîkoate-ndeimboyei. Rananîmbo ai nindou afîndî aheimbo yamundîfe-ndürîmbo kokondîhü-purîmboyei nîni hoafiyo ai himborîmbo hohoanîmoyeimbi ra yamundîfe-ndîrûmbohünda.

⁴ Rananîmbo hoafi hondü ra hîni-ngîndîhi hehi moanî hoafi yangiri ra süngundîhimboyei.

⁵ Nga se muŋguambo si wudîpoapondo hohoanîmondafi se tiŋîrifondowandîfi asu nindoumbo aboedi hoafi ra wataporîmbo-ndandürî. Asu Godindî ratûpurî ra se anîhondümbö hamîndî ratûpurîndafi.

Por yifimbo akîm-ani

⁶ Wandî yangiri niŋgo ra Godîmbo sesi saimbo nahurai-ane, nga ndeara wandî yifimbo ra akîm-ane.

⁷ Ro aboedi hamîndî yifiariya, yangiri niŋgo semîndîmbo ra pipîmayahi ranane ro pipî moendîfemboyo-wamî tüküyaheandühi wandî Godîmbo anîhondümböfe ra kîkîhari-hamîndîhi.

⁸ Hapoana napo pipîambe horomböfe hefe semîndîmbo ranai yangori hifandarandî. Napo ranana ndahurai-ane. Adûkarî ai wambo mbumundî nindou mbüsümbui. Adûkarî ai mbumundî hohoanîmo süngu nindou yibobore arandî sapo ahandî adûkarî yiboböfe si ra tükündîfeyoani napo ra wambo ndendîrîmbui. Ai wambo yangiri-yopoani asendîri, nga nindou muŋguambo dîdîyei ahambo weindahî tükündîfeyuanî hoeifimbo himboyeihî amarei ranaheimbo amboa.

Timoti ai nîmehünou Porîmbo sowana mbüsünü-wamboane

⁹ Se wambo sowana nîmehünou sinîmbo tiŋîrifondafi.

¹⁰ Demas ai hîfîhündî hohoanîmo süngufembo afîndî hohoanîmoyuhü wambo hîni-ngîreandîri haya Tesaronaika ngoafînambo mahu. Kresens ai Garasia hîfîna mahu asu Taitus ai Darmesia hîfînambo mahu.

¹¹ Asu Ruk mamî yangîr-ani ro-dîbo anüŋgu, ranîmbo-anîmbo dügüfîhü Mak ndowarîndîfi dügüfi. Rananîmbo ai wandî ratûpurî ra farîhendîri haya ratûpurîmbiyu-wamboane.

¹² Nga Titikusîmbo ana Efesusînambo koamarîhehina mahu.

¹³ Asu se asühüfi ana, wandî ngîsîharî hoearî warî hoandarî Troas ngoafîhü Karpusîndî worambe masîheheandî ra ndowandîfi dügüfi, asu buk amboanî kapeihî. Sapo buk nînihondî hoearînambo nafîyoweimbi-mayo ra.

¹⁴ Areksander napo bras kapanambo nafîra-randeimbi ai wambo afîndî moaruwaimbo-mareandîri. Ranîmbo-hünda süngunambo Adûkarî ai simborî ahambo moaruwaimbo-mbîrir-amboane.

¹⁵ Nga se-amboani nindou ranahambo-animbo hibadambo. Nga ai-ani yihoe fi hoafi hifinambore arandi.

¹⁶ Weangurühi ro kotambe simbori hoafimayahi ra moai nindou didai-amboani farihendirü, nga munguambo nindou ai hinüngi-marihindirü. Nga God ai aheimbo amboawiyeyi mbeyahuamboane.

¹⁷ Asu Adükari ai ro-dibombo nüngumbo nginindi masendirä ro aboedi hoafi ra Suda-yafe ndifo ranaheimbo didiboadondihe wataporimbon-dihamboyahi. Raniyo God ai wambo nimambeahindi ninihondi raion yahamonindi hümarihendirü.*

¹⁸ Mami rani-süngumboane Adükari ai wambo nindou moaruwaimbo-fembo hohoanimoayeyi ranambeahindi aboedambo-ndeandirimbui. Rananimbo ai sünambe nginindi hifandarandi ranambe aboedambo ndemündündirü gafumbui. Koadürumbo-koadürumbo ahambo aboed-animbisefimboane.

¹⁹ Asu se wandi hihifi hoafi Prisira weimbo Akwirambo asu Onesiforusindi worambeahindi aheimbo hoafindafi.

²⁰ Erastus ai Korin ngoafihü awi mbanüngu. Trofimus ai angünimbomayua Muretus ngoafihü hinüngi-marihini.

²¹ Asu se wambo sowanambo sifombo tinirifondafi ngisihari tüküfekoate-yoambe. Yuburus, Pudens, Rinus, Krodia asu munguambo anihondumbo-rihindeimbi ai shambo hihifi hoafi koararihelinini.

²² Adükari ai se-dibo mbänüngu-wamboane. Nga asu ahandi moani hipoambofe ai se-dibo mbeyangoro-wamboane.

* **4:17:** Nda kafeefe hoaf-ane. Raion ai nindou bidifiri mbura arandi. Kafeefe hoafi ninindi ra Porimbo tinirifo tüküme Feyowa yifimbo yangirimayu, nga God ai ahambo mafarihira aboedambomefiyu.

Taitus Pas Por ai Taitusimbo sürü papimarandi

¹ Ro Por Godindi ratüpurıya asu Sisas Kraisindi hoafi sahamindi harıhandeimb-anahi. God ai nindoumbo wand-aneı yahu-ndüreimbi ranahei anıhondümböfe ra ıngınemındi-ndürımbö asu Godındi mbumundi hoanimo fıfırıfe süngufembohünda kafaore hınıngı-mareandür-ane.

² Anıhondümböfe asu fıfırıfe ranahandı nımındi ra yangırı koadürü-koadürümbö nıngombo ranahambo hımboayefı ranane. Horombo hıfı nafıkoate-yuambe God tıkai hoafıkoateyu-randeimbi ranahambo horombo hoafımareandı.

³ God ai yıfırımayu rasımböanı ai ahandı hoafı ra weindahı-mareandı. God sıhefımbö aboedambo-reamunı-randeimbi ai randowandı yahuhü wandı warıhü hoafı ra masıhenda ro ahandı hoafı-süngu randowandı bokarıhehe arıhandı.

⁴ Taitus, ro sıhambo pas nda sürü paparıhandı. Sıhehı mamındıhündı anıhondümböfe hohoanımo ranınambo wandı nımorı nahurai-anafı. Nga Ape God asu Sisas Kraıs aboedamböfe-randeimbi ai moanı hıpoambofe asu ıngüsüfo afurıfe kife hohoanımo mbısabınanın-amboane.

Taitusındı ratüpurı Krit airanıhü

⁵ Bıdıfırı ratüpurı moendıfe-koate anıngo ra moendıfe asu muıguambo adükarı ıngoafıhü anıhondümbö-rıhindeimbi hıfandımbö nındou kafaöfe hınıngı-fembohünda horombo hoafımayahı süngu ro sıhambo airan Krit ranıhü hınıngı-marıheanı.

⁶ Hıfandı-randeimbi nındou ranai nındou-yei hımboahü mbumundıdu haya nımorehı mameımbıdu. Asu ahandı nımorı amboanı Kraısımbö anıhondümbö-mbırıhind-amboane, nga ai yowanı boagırı-yei hoafı amboanı hımbörıkoate-ndeımböyeyı.

⁷ Se fıfırıwandı, anıhondümbö-rıhindeimbi hıfandı-randeimbi ai Godındı ratüpurıyu-randeımb-anı. Ranımböane asu ahandı hoahoango ra aboedımböyö-wamboane. Ai ıngırı moaruwai hohoanımo ahei hımboahü randeanda hoeındıhindı asu ıngırı afınd-afındıdu. Asu ai ıngırı ıngüsüfoambe nımai hüfıdu. Asu ıngırı bıa ndümündü haya afınd-afındıdu ndandı. Ai ıngırı nındou harıdu asu ıngırı kakı napombo semındımbö hohoanımondu ndandı, nga yowanı.

⁸ Ai nındou ıngörü ıngoafıhündı ahei ranaheimbö worınambo-mbıreandür-amboane, nga asu ai aboedı hohoanımo ranı yangırı hohoanımondıhı sıngumbıreand-amboane. Nga ai aboedı dıboadorıhoeı nüıgumbo Godındı hohoanımo ranı yangırı hıfandımbırand-amboane. Asu ai ahandı fı muıgu ra wudıpoapöfe hıfandımbırand-amboane.

⁹ Nga asu ai anıhondü hoafı yamundı-marıwurı ra kıkıhı-mbıramündü-wamboane. Rananımbö asu ai nındou bıdıfırırambö yamundı-ndeandürühi, ahei ıngüsıfoambe kıkımımbö-foareandür-amboane. Asu yamundıfe hoafı aboedı rananımbö nındou ai anıhondü yamundıfe hoafı mbaharıhehindı ranaheimbö ai ndöfe hoafımbıyundür-amboane. Rananımbö asu ahei moaruwai hohoanımo ra yarıhi hoeımbırıhind-amboane.

Krit nındou ai afındı tıkai hoafımb-aneı

¹⁰ Yını, nındou afındı ai hoafı mbahıbadı-rıhoundeimbi anıngömo, nga moanı hoafı yanır-anemo, asu nındou aheimbö tıkaruhö wosıhoafırı

hoafi-yomo-rundeimb-anemo. Nindou afindi ai rawarundi ra ai Suda-anemo, nindou fi-hoeari karu tir-hoemo-ndeimbi-yomondi mamisir-anemo.

¹¹ Nindou yahurai ai hohoanimo yamundarundi ra siri ngiri randihundi. Ranane asu nindou bidifiri mam worambeahindi, ranaheimbo ngusüfo mamkararunduri kaki semindimbohünda. Ranimboane se nindou yahurai-yafe yafambe ra kikihindapundifi.

¹² Horombo Kritihündi fifireandeimbi ahandihoari hoafiyuhü yahuya, 'Kritihündi aiana tikai hoafiyei arihündi. Ai nimbambeahindi ninihondi moaruwai nahurai ratüpurimbo yiboarukoyeih afindi sahüsi arihündi,' mehu.

¹³ Rani hoafi ra anihond-ane. Ranimboane se aheimbo nginindi aboedi hoafindafinduri. Ranimbo asu Adükarimbo anihondümbofe ra nginindimbeyo-wamboane.

¹⁴ Ranimbo Suda-yafe hürüthoafi yangiri asu nindou ai hoafi hondümbo daboadi hihirarihindi ranahei ahini hoafi ranahambo ngiri hohoanimondei.

¹⁵ Nindou didiyei ahei hohoanimo sürühoeimbayo ana, asu ranaheimbo munguambo moatükuni sürühoeimb-ane. Nga asu nindou ai moaruwai hohoanimoayei ra moai Kraimbo anihondümbo-rihindi, ranaheimbo munguambo moatükuni sürühoeimbi-yopoi. Nga ahei hohoanimo ngusüfoambe afoero ranamboani moaruwai-ane.

¹⁶ Yafambe yangiri ai yarihi hoafiyehi, 'Ro Godimbo fifirihini,' asei. Nga asu ahei hohoanimo yarihi nafuiyehi Godimbo daboadi hihirihorühanei. God ai aheimbo moai wudireanduri. Ai hoafi kikihiri-hindühanei, nga ai ngiri aboedi hohoanimo randihindi.

2

Hoafi nda nimorehi nindowenih boagirambo hoaf-ane

¹ Nga Taitus, se ndorhoeimbi hohoanimo rani-süngu nimorehi nindowenimbo yamundowanduri.

² Nindowenih boagiri ranahamumbo hohoanimo nda süngufembo yamundowapuri. Ai ahamundihoi ndondu hibadundühi, nginindihamindi anihondümbondühi. Ai ngusüfo parundühi asu tiririfo tükündifeyoi moanane mbisimo nginindi mbini ngomond-amboane.

³ Mare yahurai-animbo nimorehi boagirambo amboani yamundowanduri. Ai aboedi sürühoeimbi yangiri niboadeih asu daboadani amongonimbo hoafindeimboyei. Asu aheimbo nginindi hamindi bia ra hibadarümboe, nga yowan. Nga ai aboedi hohoanimo süngufembo ra yamundimbirihind-amboane.

⁴ Asu nimorehi ngusüfo kikihiri-hindeimbi ranaheimbo yamundifendurimboane aboedi hohoanimo ndahurai. Ai ahei nindowenihambo ngusüfo pandhipuri, asu ahei nimoreambo amboani mam yahurai ngusüfo pambirihindur-amboane.

⁵ Asu ai ahei hohoanimo ra wudipoaporihifandirihündühi, mbumundi mbini boadei-amboane. Asu ahei wori ra diboadorihindühi hifandimbirühünd-amboane. Asu munguambo aboedi mbifarihhindur-amboane. Ranimbo asu ahei nindowenih-yafe hoarehi mbini boadei-amboane. Ai rani hohoanimo ra mungua süngumbirihünd-amboane. Ranimbo nindou ai ngiri Godindi yamundife hoafi ranahambo tiriboandih hoafindei.

Hoafi nda hoarifamborimbo hoaf-ane

⁶ Mamî yahurai se hoafîndafîpurî, nindou akîdou hoarîfamborî-yomondeimbi ranahamumbo, nga ai-amboanî ahamundî hohoanîmo ra ahamundîhoarî wudîpoaporu hîfandîmbîrund-amboane.

⁷ Hohoanîmo munḡuambo se rawarowandî ra, se-amboanî aboedî nafuimbo nîmbafanî nindou ai sîhambo horîhinînhü sünḡu-mbîrîhinînamboane. Nindou yamundîfe ratûpurî ra anîhondümbö hondü ndondo yamundowandî.

⁸ Asu se anîhondümbö yangîrî hoafîndafî ndandî. Rananîmbo nindou ai ngîrî sîhambo moaruwai-ani mbîsei. Nga rananîmbo sîhefîmbo ngîndarîhümünî ai amoanîngîndeimboyei sapo sîhefîmbo moaruwai hoafîmboayeî ra nîni-moatükünî moaruwai moai rarîhundî.

Hoafî nda moanî ratûpurîyeî-rîhündeimbi mbo hoaf-ane

⁹ Se moanî ratûpurîyeî-rîhündeimbi yando yamundowandürühi hoafîndafîndürî munḡuambo moatükünî ai ahei bogorî ranahandî hoarehîmbeyeî-amboane. Asu ai dîboadondîhi aboedî ratûpurî ratûpurîmbeyeî-amboane. Rananîmbo ahei bogorî ranai 'aboed-ane' mbeyahomondür-amboane. Asu ai ngîrî ahei bogorî ranahamumbo moaruwai hoafî sîmborî hoafîndahüpürî.

¹⁰ Asu ai ahamundî-mayo napo bîdîfirî moanî ndahümündimboyei, nga yowanî. Rananîmbo bogorî ai aheimbo anîhondümbö-ndundürîmboemo. Ranînambo asu ahei ratûpurî munḡuambo ranînambo sîhefî God aboedambo-reamuneimbi ahandî yamundîfe hoafî ranahambo nindou ai aboed-ane mbîseimboyei.

Sîhîrî aboedî nîboadefombo Kraîsmbo hîbadîhurîmboane

¹¹ Sîhîrî fîfirîhundî, nîmorehî nindowenihî munḡu aboedambofe-ndürîmbohünda Godîndî moanî hîpoambofe weindahî tüküme feyo.

¹² God ai sîhefîmbo moanî hîpoambo-mareamünî hohoanîmo ranai-ane sîhefîmbo yamundîreamünî arandî. Godîmbo daboadi hîhîrîfe hohoanîmo asu munḡuambo hîfîndî hohoanîmo moaruwai ra hîningîfembohünda yamundî-mareamünî. Sîhîrî wudîpoapondîhu hohoanîmondefomboane, ndasîmboanî mbumundî hahabodefühî asu Godîndî hohoanîmo sîngundî-humboane.

¹³ Sîhîrî yarîhundani anîhondümbö-ndîhundühi, sîhefî God asu Aboedamboreamünî-randeimbi Sîsas Kraîs ai hîmboamupuimbo-randeimbi dîbofe weindahî tüküfemboayu ranahambo hîhîfî-hîhîfîyefühî hîfandarîhundî.

¹⁴ Sîsas ai sîhefîmbo munḡuambo moaruwai hohoanîmo-ambeahîndî aboedambofe-münîmbo yîfîmayu ahandî yangîrî sürühoeimbi nindou nîngombohünda. Nindou ranai aboedî hohoanîmo yangîrî sîngufembo hohoanîmondeî ndühündî.

¹⁵ Hoafî ra yamundowandürî ndandî. Aheimbo ngînemîndürîmbo asu moaruwai hohoanîmo hîningîfembohünda ngîndîhündö hoafîndafîndürî ndandî. Nga asu sîhambo nindou ai nindou yangîrî-ani mbîseimboyei.

3

Sîhîrî aboedî hohoanîmo ranahambo ngîndî nîboadefîmboane

1 Se n+morehi nindoweniambo ngusüfoambe bot+indowandüri ndandan-an+imbo, ai gafman asu gafmani+yafe ratüpur+yomo-rundeimbi+yafe hoareh+yeih+ ahamundi hoafi süngur+hindüh+ naf+nd+hümündi n+mandeimbo aboedi ratüpur+ ratüpur+imbeyei-amboane.

2 Nga asu ai ng+r+ nindou ngorümbo moaruwai hoaf+ndei. Asu ai ng+r+ yifiar+ndei, nga ai wud+wud+ndei+h+ nindou-yafe h+imboahü ahei fi h+fi+nambo-nd+hindi.

3 Nga se fifirowandi, horombo sih+r+ amboani ngusüfokoate-yefi, hoafi h+imbor+koate-yefi asu Satan ai sihefi+imbo t+kai hoafi+memuni. Sih+r+ af+nd+ moatükun+ moaruwai hohoan+mo ngusüfoambe bot+rea-ndeimbi+, ran+hoarehü man+imboefi. Sih+r+ nindou moaruwaimbofe hohoan+mo süngur+hu asu napo hohoan+r+hu mar+hundi. Asu sihefi+hoar+ amboani simbor+ ng+n+ndür+yefi r+hundüh+ man+boadefi.

4 Nga asu God Aboedamboreamuni-randeimbi ai sihefi+imbo hohoan+mo-yumunühi hipoambo-mareamuni ra weindah+ tüküme feyo.

5 Sih+r+ moai aboedi hohoan+moyefan+yupoan+ ai sihefi+imbo aboedambo-mareamuni, nga wani. Nga ahand+ hipoambofe ranamboyu sihefi+imbo aboedambo-mareamuni. Ai sihefi+imbo popoi-mar+hemuna, sih+r+ n+mor+ aboedi tükümehunda asu Yifiafi Aboedi ai sihefi+imbo simbor+ yang+r+ aboedi n+ngombo masemun+.

6 Sisas Krai Aboedamboreamuni-randeimbi ahand+ sünguyo God ai sihefi+imbo Yifiafi Aboedi af+nd+ masemun+.

7 Krai+nd+ hipoambo ra sihefi+imbo mbumundi nindou yaho dükamareamuni. Ran+imboane asu yang+r+ koadür+koadürümbo n+ngombohünda sihefi+imbo kamafoareamuni. Ranahambo an+hondümbo-nd+hundüh+ h+bad+hu n+imboef+imboane.

8 Ran+ yamund+fe ra an+hond-ane. Nga se ranahambo hoaf+ndafan+ nindou aboedi fif+r+mb+r+hind-amboane samboanah+ hoafayah+. Ranan+imbo asu God+imbo an+hondümbo-r+hindeimbi ai aboedi hohoan+mo süngufembo t+ñ+r+fombeyei-amboane. Ran+moatükun+ aboed-ane asu mun+guambo nindou fand+he-ndür+imboe.

9 Nga asu mam+karambo h+h+nd+ hoafi ra ai düdu-düduyei wak+r+hi-r+hündüh+, amao mam+yei ndür+imbo watapor+imborüh+, asu ng+n+nd+yeh+ Moses+nd+mayo ah+nümb+ hohoan+mo ranahambo hoafi+na simbor+simborayei, nga ranahambo se ngasüindowandi. Nga sih+r+ fif+r+hundi ranana ng+r+ sihefi+imbo fand+hemun+ asu ai ng+r+ ses+ aboedi his+ndo.

10 Nindou yikürübü-reandeimbi ahambo mam+imboyo yimbumboyo ah+n+ hoaf+ndaf+ndo. Nga ai hoafi h+imbor+koate-nduan+, se ahambo daboadi h+h+nd+wori.

11 Se fifirowandi, nindou yahurai ra ai nafi aboedi h+n+ng+r+ndüh+ moaruwai hohoan+moyomo arundi. Asu ahamundi moaruwai hohoan+mo ranai ahamumbo papi+hoafi+marapur+.

Bidif+ranambo hoafi

12 Süngunambo Artemasiyu asu Tikikus+yu sihambo sowana koand+he-hin+imboyah+, nga se wambo sowana Nikoporis ngoafi+nambo si+fombo t+ñ+r+fondafi. Nga se fifirowandi, ng+si+hari tük+feyo-ambe ro Nikoporis+hü n+imboamboanah+ masah+ ra.

13 Se ah+nümb+ fif+rundeimbi Sinas weimbo Aporosi yimbu ahafan+imbo nafi ho ra wud+ndo fand+hawap+ra ai ng+r+ n+n+moatükun+imbo mbon+imbo-ndand+fani.

¹⁴ Sihefi nindou ai aboedi ratüpurî ranîwamî nîboadeimbo ra fifîrîmbîrîhind-amboane. Asu nindou mbonîmbo-arîhümündî, ranaheimbo mbîfarîhe-hindür-amboane, asu ai hîfî ndanîhü ngîrî moanî nîmboei.

¹⁵ Muᅇguambo nîmorehî nindowenîhî ro-babîdî anîboadei nda ai sihambo hîhîfarîhünîni. Anîhondümbö-rîhindeimbi ai yîhoefîmbo ho-hoanîmo-ayahümunî ranaheimbo hîhîfîndandürî. Nga moanî hîpoambo hohoanîmo ra muᅇguambo se-babîdî mbeyanᅇoro-wamboane.

Firemon Pas Por ai Firemonimbo sürü papimarandi

¹ Firemon, sihambo pas nda ro Por-anahi sürü paparhandi sihefi wandafi Timoti dibo. Ro Sisas Kraisindi ratupuri süngunambo karabusyahe nimboamboanahi asu yihoefi wandafi se ro-babidi mam ratupuri ratupuriyefi-rihundeimb-anafi.

² Asu ro sihefi rehi Afia-ane asu sihefi wandafi Arkipas ai ro-babidi ami nahurai Kraisindi ratupuri ratupuriyefi-rihundeimb-ani asu Kraisindi nendi sihafi worambe fandihi-rihundeimbi ranaheimbo amboani pas nda sürü paparhandi.

³ Ape God Adükari Sisas Krais-dibo ai siheimbo moani hipoambofe hohoanimo asu ngusüfo afurife kifeimbi hohoanimo ra mbisabinandür-amboane.

Firemon ai Adükariimbo ngusüfo parirühi anihondumbo-rirühani

⁴⁻⁵ Se Adükariimbo ngusüfo pariworühi anihondumbo-riwori arandi asu Godindi nendi ranaheimbo amboani ngusüfo parowandüri arandi hoafi ra himbori-yahuhanahi. Ranimboanahi munquambo si ro Godimbo didibafiyahühi ra sihambo hohoanimo-yahaninühi dükariheaninuhanahi asu ranimbohünda ro wandi God ranahambo didibafiyahando arihandi.

⁶ Se ro-babidi anihondumbofe-rambo animbafi. Ranimboanahi asu ro Godimbo didibafiyahando arihandi sihafi anihondumbofe ranai randeandani aboedi sihafi hohoanimoambe tükümbifeyo sahehea. Sihiri Krai-babidi animboefi asu raninambo ahandi-mayo munquambo aboedi moatükuni sihiri masahumindexi ra se ndondo türüboadowandi sahehea didibafiyahando arihandi.

⁷ Karhasi wandafi, se Godindi nendi ranaheimbo ngusüfo parowandüri arandi ranimboane asu aheimbo ngusüfoambe nginra-mindindüri arandi. Asu raninambo afindi hihifi-hihfiyahühi wandi ngusüfoambe afure akiaro.

Firemon ai Onesimusimbo wandafimboriri mbi serümandu-wamboane

⁸⁻⁹ Se mam moatükuni rambrowanda saheeamboanahi. Ro sihambo Kraisindi süngu randowandi randowandi-ndamboyahahi ra yhimbokoate-anahisi, nga ngusüfo pefe hohoanimo rani-süngu sihambo düduweheanini. Sapo ro Por boagiri-yamboanahi asu ro Kraisindi fondühi ahandi hoafi semindi hombo-hündamboanahi, nga haponda ro karabusyaheamboanahi. Nga asu ro sihambo ngusüfo pariheaninühi wamboanahi hinngirou safi ndarihe hoafiyahanini.

¹⁰ Ro sihambo ndarihe düduweheanini Onesimusimbo-hündambo. Aiana wandi nimori hond-ani Kraisindi sünguna. Ro karabusyahe nimboambo Kraisimbo anihondumbo-fembo yamundi marihin-ani.

¹¹ Horombo ana ai moai mamimbo amboani sihambo aboedi farihenini raran ratupuri ra, nga hapondan-ambe ana ai se-anafi asu ro-anahi sihehimbo aboedi ninini ratupuri fandi hemunümbui.

¹² Haponda ro ahambo sihambo sowana hihiri-hini koararihini asu ai wandi ngusüfoahünd-ani.

¹³ Ro aboedi hoafi ra sahamindi hahabodihane ranihumbo wambo ndanihu karabus-marundira animboahi. Ranimboyahi asu ro Onesimusimbo ndanihu kikihindühi-mindihani asu ai sihafi fondühi wambo mbi farihendira sahehea hohoanimoayahahi.

¹⁴ Asu awi ro sihambo wambo farifehe-ndiriimbo huti-hutiyoninimbo ana moeisahi, nga moani wambo se randowandi mbisafan-animbo randiheamboyahi. Se sihafihohoanimonambo refemboanahi randowandi asahi. Ranimbo ana, ro ngiri nini-moatukuni ninungundheandi, nga nda wambo se randowandi mbisafan-animbo randiheamboyahi.

¹⁵ Ai sihambo akidou hiningi-mareanini, nga awi refeanasi asukai se ndowarindifani ai se-dibo geduhi mbinungu-wamboane.

¹⁶ Ai se-dibo moani ratupuriyu-randeimbi-yupoani, nga ngusüfo pariworeimbi wandafimbiyu-wamboane. Nga ra aboedi safane. Se yahurai ahambo ndowarindifi. Ro ahambo ngusüfo pararhini, nga sihambo ai moani ratupuriyu-randeimbi asu Kraisindi süngu sihafiwandafi kapeih-ani. Rananimbo se ahambo afindi safi ngusüfo pandiwori.

¹⁷ Nga asu wambo se sihafiwandaf-anahi asafindiri ana, asu mare yahurai-safi ahambo amboani wandi wandafi mbisafindowohü hühindiwori.

¹⁸ Asu ai sihambo moaruwai hohoanimo-yuninühi sihafimayo bidifiri moatukuni moani asemüdu ana, se süngunambo rani-moatukuni ranahambo wandi nduri pando mbunda hoafindafindiri.

¹⁹ Ro Por wandi warinambo simbori saimbo moatukuni sürü parihe asiheheandi. Ro-animbo sihafinine-moatukuni ai ramareandi ranimbo sihambo hihirindihe ndahaninimboyahi. Nga se wandi sünguyafi anihondumbo-rowandeimbi tükümefoandi rani-nambo se simbori wambo saimbo-aiyafi ranana sihafifi ningo hohoanimo rananesi, nga asu ro ngiri ranahambo sihambo watapori-mbondihanini.

²⁰ Nga wandafi, sihiri Adukari-babidi animboehi ranimboane asu se wambo hihifi-hihifindafindiri. Sihiri yibobo Kraisindi nindou-anehi, nga ranimbo-hünda se wandi ngusüfoambe ndondo kündowandürühi Onesimusimbo wandafi mbisafindowohü hühindiwori.

²¹ Se wandi hoafi himbori-ndamboyafi sahehea anihondumbo-riheaninühi pas nda sürü paparihanini. Ro haponda sihambo rani hohoanimo ra randowandi sahehea düduweheanini. Rani hohoanimo ra ngasündo hawa asu aboedi adukari hamindi rani-poanimbo randowamboyafi saheheafifiri-heamboanahi.

²² Awi ro sihambo mamihoaifi ngorü hoafindahanini samboanahi. Asu se randowandühi wambo sihafiworambe fondi nafindihao hiningindowandi. Nga ro fifiri-heamboanahi God ai sihei didibafife ra himborindu haya asu wambo siheimbo sowana koandihendiri yahumboani.

Hihifi hoafi bidifiri

²³ Epafra ai ro-dibo Sisas Kraisindi hoafi süngunambo karabusiyahon danihü animboehi ai sihambo hihifaranini.

²⁴ Wandi Kraisindi ratupuriyefi-rihundeimbi Mak, Aristakus, Dimas asu Ruk ai-amboani sihambo hihifarünini.

²⁵ Adukari Sisas Kraisindi-mayo moani hipoambofe hohoanimo ranaisihei ngusüfoambe mbimarondür-amboane.

Hibru Hibruhündi anihondümborihindeimbimbo pas sürü papimarandi

God ai ahandi nimorindi süngu shefimbo hoafimayu

¹ Horombo God ai afindiimbo afindi moatükuni süngure haya shefi amoao mamî ranaheimbo ahandi hoafi hoafiyomo-rundeimbi-yomondi yafambe süngure haya hoafiyundürî marandi.

² Nga asu hapondani bidifirani si ndanambe-ane God ai ahandi Nimorindi yafambe süngure haya hoafiyumunimboani. Nimorindi sünguyu God ai muᅅguambo moatükuni sünü hifi ra nafimarandi. Ranîyu asu ai Nimorimboya, ai muᅅguambo moatükuni ra ahandi yangirimbeyo-wamboane yahuhaya kafoariri hinᅅᅅimariri.

³ Ranani asu Nimorî ranai God ahandi si adükari ranambe himboamupuirandeimb-ani. Ranani asu ai Afindandi fi wusindamündümbo nou anᅅᅅu. Ranane asu ahandi hoafindi ᅅᅅinindi ranambo muᅅgu moatükuni ra kikihamindi anᅅᅅo. Ranane asu shefi moaruwai hohoanimo foafoefembo ratüpuri ra moendire haya süᅅᅅunambo hafu Bogori Hondündi wari hondü warani bogori hondümbofi mamaru.

Nimorî ai sünambeahindi nendi ᅅᅅasündeamboani

⁴ Godindi Nimorî ai adükariimbofi tüküfiyuane asu sünambeahindi nendi ai ranî hoarehi tüküfundî. Mamî yare ra nou-ane Ape God ai ahambo 'Wandi Nimorî' yahu dükarirühi adükari ndürî ra sagadowohü asu sünambeahindi nendambo ndürî akidou masagapuri.

⁵ Nga God ai mamî-simboani moai sünambeahindi nendi ranahamumbo mamimbo amboani hoafiyuhüya,

"Hapo ro sahea, 'Seana wandi nimor-anafi,
ᅅᅅa haponda ro shafi Apembo-yaheamboanahî,'" asahi, *Buk Song 2:7*
yahu. Asu asükai moai sünambeahindi nendi mamimbo yahuya,

"Ro ahandi afindindamboyahi,
ᅅᅅa asu ai-amboani wandi nimorindümbui," *2 Samuei 7:14*
yahu.

⁶ Nga ndeara ai ahandi amᅅᅅo nimorî mamî hifina koafoefimbo yahuhaya hohoanimoyuhü nimarümbo, asu ai mamî yare hoafiyuhü yahuya,

"Muᅅguambo sünambeahindi nendi ranî amboani moani ahambo yangiranimbo hohoanimo-ndimondowohü, 'Ai yangir-ani adükarayü,'
mbisimo," *Io 32:43*

mehu.

⁷ Hoafi nda ndahuraiyo ai sünambeahindi nendambo yare hoafiyuhü yahuya,

"Aiana sünambeahindi nendambo werî nahurai nafirapurühi,
asu ahandi ratüpuriyomo-rundeimbi ranahamumbo hai imami nahurai nafirapuri-randeimb-anemo," *Buk Song 104:4*

mehu.

⁸ Nga ahandi Nimorî ranahambo God ai yare hoafiyuhü yahuya,
"O God, shafi ᅅᅅinindi hifandarandi ranana koadürümbo-koadürümbo hohane,

Se sɪhafi nendi ranaheimbo mbumundi hohoanimo sɪngu anandi hifandiranduri arandi.

⁹ Seana nɪne-moatükunɪ mbumundayo ranahambo yafohorowandühanafi, nga asu nɪne-moatükunɪ farifarümbayo ranahambo yiboarukorowandühanafi.

Ranɪmbo-hündamboyo sɪhafi God ranai Adükarɪmbore dɪbonɪyunɪnɪ hɪnɪngɪmareanɪna hɪhɪfɪ-hɪhɪfayafi, sapo sɪhafi wandafi mamɪmbo yahurai hɪhɪfɪ-hɪhɪfɪ segopurɪkoate-a,”

Buk Song 45:6-7

mehu.

¹⁰ Ai asükaiyu Nɪmorɪmbo yare hoafɪyuhü yahuya,

“O Adükari, horombo bɪdɪfiranɪ hondü se hɪfɪ nafɪra mbura asu sɪhafi warɪnambo nɪmoamo sünü ra nafɪmarandi.

¹¹ Ranɪ-moatükunɪ ranai ana awandɪhoemboe, nga seana moanɪ rando yahurai yangɪrɪ nɪmboamboyafi.

Ranɪ-moatükunɪ ranai ana muŋguambo sapo hoearɪ rawefeyo nou yahurai wonɪmbɪndɪmboe.

¹² Asu se warambeimbi hoearɪ momondefeyo nou rando ranɪ-moatükunɪ ra momondo-wamboyafi.

Asu se randowandanɪ

ranɪ-moatükunɪ ranai nindou hoearɪ ŋgorü güdeandanɪ ŋgorü hɪmboayu nou randɪfemboe.

Asu seana ŋɪrɪ ŋgorüpoanɪ findafi,

nga moanɪ koadürümbo-koadürümbo yahurai yangɪrɪ nɪmbafɪmboanafi,”

Buk Song 102:25-27

mehu.

¹³ Nga God ai moai sünambeahɪndɪ nendambo mamɪmbo amboanɪ yare hoafɪyuhüya,

“Wandɪ warɪ hondü waranɪ se nɪmarɪfɪ,

nga rananɪmbo asu süngunambo sɪhafi hürütümbɪ nindou ranaheimbo sɪhafi yirümbo hoarehɪ hɪnɪngɪndɪheandüranɪ,

asu se yirɪ pühɪndafɪ nɪmandɪfɪ,”

Buk Song 110:1

yahu.

¹⁴ Sünambeahɪndɪ nendi ra asu nɪnemoa? Aiana Godɪndɪ dɪborɪhɪndɪ nend-anemo. Aiana Godɪndɪ ratüpuri ratüpuriyomo-rundeimbi yangɪr-anemo, asu ai koamarɪhepur-anemo sapo nindou aboedambofe-ndürɪmboayu ranaheimbo farɪhefe-ndürɪmbohünda.

2

Nindumbo aboedambofe ranana adükari hamɪnd-ane

¹ Ranɪmboane awi sɪhɪrɪ moanɪ nɪne hoafɪ hɪmborɪmayefɪ ra ŋɪnɪndɪ safɪ kɪkɪhɪndɪ-humɪndefɪ hohu ranahambo süngundɪ-humboane. Rananɪmbo asu sɪhɪrɪ ŋɪrɪ ranɪ-moatükunɪ ranahambo gübüsüboadɪ-hundühi funɪndɪhehundɪ.

² Horombo God ai sünambeahɪndɪ nendi-yomondɪ yafambe süngure ahɪnümü hoafɪ hoafɪyumbühündɪ ŋɪnɪndɪ meŋgoro ranahambo anɪhondümbo-femboane. Nga asu nindou düdi ai süngufekoate-ayu-ane asu hɪmborɪkoate-ayu-ane ranana nindou ranai nɪne-moatükunɪ moaruwai ramareandɪ sɪmogodühi tɪŋɪrɪfombü hohoanɪmo masahümündi.

³ Ranɪmbo-hündambo-anɪmbo asu adükari hamɪndɪ aboedambofe-mayo ra sɪhɪrɪ hɪmborɪndefühi gɪgɪrana-mboefeyo ana, ra asu nüngundɪhu mafehoehua? Sapo Adükari ai ahandɪhoarɪyu aboedambofe hohoanɪmo ranahambo weaŋgurühi hondü wataporɪmbo-marand-ane. Ranɪyo asu

nindou didiyei himbori-mayei ranai ranana yihoeifimbo anihond-anesi masei.

⁴ Mami yare God ai ahandi aboedambofe hohoanimo anihond-anesi yaho hoafi ra ahei fihitüre haya adükari nginindi moatükuni, asu hepünufeimbi moatükuni afindi ranambo ahei hoafi ra anihond-ane yahu nafuimemun. Raniyu asükaiyu Yifiafi Aboeindi rani-poanimbo rani-poanimo nginindi ra moani ahandi hohoanimonambo yangiri nafiramüdi yibobo-mareandüri. Asu ranimbo-hündambo-animbo sihiri girirana-mbofepoani, nga himborayehi ra kikihsafiyimindimboane.

Aboedambofe-rambo Nindou bogori

⁵ Simbori ningo hohoanimo tükufemboayo ranahambo wataporimbo-arihundi ra God ai moai sünambeahindi nendi bogorimbofe hifandiyo ningombo diboniyu hiningireapuri, nga wani. Nga nindoumboyu ramareandi.

⁶ Refembo-mayoyosi, nga asu Godindi bukambe ngorü-kimi yare hoafiyowohü yahoya,

“Nindou ai sihafihimboahü ninea,
asu God se ranaheimbo hohoanimoyafai?

Nindou nimori ranai ninimoatükunimayei-amboyafi
se ranaheimbo didiboado-rowandüri hafarand-a?

⁷ Sapo se nindou aheimbo moani bodifombo sünambeahindi nendi ranai
nimoamo-yomondani
asu aheimbo rani-hoarehi rowandüri hiningi-marowandür-anesi.

Nga asu se ahambo nginindi sabado hawa ai adükari hamindi hond-ani
safindo hawa,
ai mungu moatükuni ranahambo bogorimbofi mbüningu-wamboane,

⁸ Se nindou ranaheimbo mungu moatükuni ra ahei hoarehimbeyo-
wamboane safi hawa hiningi-marowandür-ane,” *Buk Song*
8:4-6

meho. Ai rani-moatükuni rareandühi munquambo moatükuni engoro ra nindou hoarehi hiningi-mareandür-ane. Nga asu moai hapondanambe ana hoeirihunda nindou ai munquambo moatükuni engoro ra hifandihündi, nga wani.

⁹ Nga sihiri Sisasimbo hoeirihuri! Bodifomboyu God ai ahambo sünambeahindi nendi-yomondi hoarehi hiningimariri. Asu ahandi moani hipoambofe hohoanimo rani-süngunambo munquambo nindou ranaheimbo sünguna yifimbiyu yahuhaya. Haponda sihiri hoeirihura Sisas aningu God ai ahambo himboamupui-randeimbi nginindi sagado hayambo ai adükari hamindi hond-ani ehundo sapo ai asübusi ranifihiyifimayu ranimbo-hündambo wambo.

¹⁰ God aiana mungu moatükuni ra nimindih-ani asu ai munquambo moatükuni ra nafimaranda tükumefeyo. Ai ahandi nimori afindi ranaheimbo semündündüri hafo aboedambo-fendürimbo asu ahandi himboamupuimbo-randeimbi ranambo yibobofe-ndürimbo mehu. Ranimboane asu God ai Sisasimbo asübusi sünguyo ahambo boatei hondü ndore nafirümündi hiningimariri. Ranimboyu asu Sisas ai-animbo nindou aboedambofe-rambohündambo horombofe bogor-ani. God ai rani moatükuni ramareandi ra moani mbumundi hamind-ane.

¹¹ Sapo Nindoumbo sürühoeimbi hohoanimo sagadüri-randeimbi ranani asu nindou sürühehindeimbi-mayei rananei munquambo aiana Afindi mami ranahandi nimori yangir-anei. Ranimbo-hündambo wamboane asu

Sisas ai ŋgiri aheimbo wandi akohoand-anei yahundürimbo amoaningi-ndu.

¹² Asükaiyu ai hoafiyuhü yahuya,

“God, Ro wandi akohoandi ranaheimbo sihafı ratüpurı ranahambo wataporimbo-ndıhandürimboyahi.

Munġu afındı fandife-ambe ro sihambo kakısaondi-hanınühi God adükar-ani mbısahanını-mboyahi,”

Buk Song 22:22

mehu.

¹³ Asükaiyu ai yare hoafiyuhü yahuya,

“Ro ahambo yaŋgiri ŋgusüfo pandıhinühi anıhondümbo-ndıhini ŋgamboyahi,”

Aisaia 8:17

mehu. Asükaiyu yare hoafiyuhü yahuya,

“Ro ndanıamboahi God ai wambo munġuambo nımorı masendiri ranıbabıdıambo,”

Aisaia

8:18

mehu.

¹⁴ Sapo nımorı ranai nındou fimboyahi nımboei-ambe asu Sisas ai-amboanı mamı yare ai ramehindı nahurai tüküfi nındoumbofi haya manüġu. Hıfi ndanıhü ahandı yıfi süġu sapo Satan yıfıyo-rambo hohoanımo nımindıhü anüġu ranahambo raguanambo-ndıhini yahuhayamboyu tükümeфіyu.

¹⁵ Nındou yıfımbıo yıhımbıoyei habodei marıhündı. Munġuambo sı maho ra ai hıfi ndanıhü nımboei-ambe ra yıfımbıo yıhımbıombo ranai kıkıhısafıramındındürı manıġo. Ranı-süġgumboyu Sisas ai hıfi ndanıhü yıfımayu aheimbo yıfi yıhımbıombo ranambeahındı aboedambofe-ndürımbıohünda.

¹⁶ Sıhıri ranı-moatükunı ra fıfırihündı, Sisas ai moai sünambeahındı nendı farıhendürı randı, ŋga Abrahamındı ahıirı mamı farıhendürı arandı.

¹⁷ Mamı ranı-süġgumboyu asu ai-amboanı ahandı wandafı mamı ramehindı nou munġuambo moatükunı ra ahandı fı amboa mamı yare yahurai tükümeфіyo. Ranıyu ai hıpoambıore-randeımbı asu ndore hohoanımoyu Godımbıo sı-randeımbı bogorı adükarımbofe tüküfembohündambo nındoumbofi tükümeфіyu. Ai rameфіyu ra sapo nındou ahei moaruwai hohoanımıoyei arıhündı ranahambo ahandı horınambo gogorıhefe-ndürımbıo-hündamboyu.

¹⁸ Ranımbıo-hündambo-anımbıo asu nındou dabıoe nıne moaruwai hohoanımo refe hoefembo moatükunı tüküfendürı ranaheimbo fandıhendürımbıu sapo ahambo amboanı ranı-moatükunı ra tükümeфіendıwa tıŋıriıfo ra marıre hayambo wambo.

3

Sisas ai Mosesımbıo ŋgasündırimboanı

¹ Ranımbıo-hündambo-anımbıo sürühoeımbı wandafı mamı, sıheimbo amboanı God ai wand-anei mehundür-anei. Awi se sapo Sisasımbıo dıboadındıhi hohoanımondeı. Ai Godındı hoafı semındı ho-randeımbı asu Godımbıo sıhai-randeımbı adükarı bogor-anı. Sıhıri ahambo anıhondümbıorıhu mburıhu wataporımbıorıhu arıhündı.

² God ai ahandı ratüpurımbıo-hünda Sisas ahambo kafoarırı hınıġımarı-anı. Rananı asu Sisas ai Godındı ratüpurı moanı ndore ratüpurıyu-randeımbıayu. Sapo Moses ai Godındı worımbıoyahi manıboadeı nendı-babıdımbıo moanı ndore ratüpurıyu marandı nou-anı.

³ Sisas aiana Mosesındı ndürı ranahambo ŋgasündıeandımbıanı, sapo nındou worı worımbıoarıandı rananı ndürümbııyuwuhı asu worımbıoarıandı worı rananı moan-ane.

⁴ Awi sapo mun̄guambo wori ra nindou mam̄ ai worimbondandani an̄imbo fondarimboesi. Nga awi mun̄guambo moatükuni ranamboani God ai yangir-an̄imbo nafiramboani.

⁵ Moses ai God̄indi ratüpur̄iyu-randeimbi nindouyu haya moani ndore God̄indi nendi mun̄guambo ranaheimbo hifandimarandür̄i hu. Ramare-andi ranan̄imbo-an̄imbo asu God ai n̄ini-moatükun̄imboyu süngunambo wataporimboayu ranahambo nafuirandür̄i marandi.

⁶ Nga Kraisi ranai-ani God̄indi N̄imoriyu haya moani ndore God̄indi wori nahurai-mayei ranaheimbo hifandarandür̄i. Nga nḡin̄indi n̄ingo hohoan̄imo ranahambo k̄ik̄ih̄isafi-r̄ihum̄indifüh̄i h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifiyefüh̄i Adükari ranahambo himboayefi ana, asu sihir̄i ahandi wori nahurai-ayefi.

God̄indi nendi aheimbo har̄ihefe n̄imar̄i hohoan̄imoane

⁷ Ran̄imbo-hündambo-an̄imbo asu sihir̄i Yifafi Aboedi hoafi-memun̄imbo türüboadi-humboane. Ai yare hoafiyowohü yahoya, “Asu haponda se God̄indi yafambehündi hoafi himbor̄indeih̄i ana,

⁸ se nḡir̄i himbo-sih̄imond̄ih̄ehindi,

sapo sihei amoa mam̄ horombo ai wos̄ihoafor̄i hohoan̄imoyeih̄i

wandi hoafi mbah̄ir̄ih̄ehi mar̄ihündi nou.

N̄im̄i woh̄i fur̄ikoate-reandüh̄i n̄imboei-ambe ai himbor̄i-koateyeh̄i

wambo moani yar̄ih̄i sis̄indir̄ih̄i hoeimari-hindir̄i.

⁹ Ran̄ihü ai n̄imboeimbo ro n̄ine nḡin̄indi moatükuni 40 himban̄imbo ratüpur̄imayah̄i mun̄guambo ra hoeimari-hindiyosi.

Nga wambo sis̄indir̄ih̄i-hindir̄ih̄i ai n̄üngu-nahurai-yuke masahündir̄i.

¹⁰ Ran̄iyah̄i asu ro nindou wandi ratüpur̄i hoeimari-hindi

ranaheimbo nḡin̄indi-r̄iharüh̄i hoafiya-handür̄ih̄i sahiya,

‘Aiana mun̄guambo si ra ro hohoan̄imoayah̄i sünguri-hindüh̄i-yeipoani,

nga ai wandi hoafiyaheimbi ra yīboaruko-r̄ihindahanei,’ masahi.

¹¹ Ran̄imboyah̄i asu ro nḡin̄indi-r̄ihandür̄ih̄i dabari-yaheandüh̄i sahiya,

‘Nindou ranai sapo ro aheimbo har̄ihefe n̄imar̄imbo hifi masahandür̄i ranambe nḡir̄i n̄gei,’ masahi,”

Buk Song 95:7-11

mehu.

¹² Wandafi mam̄, se hibad̄ihumbo. Nga sihei mbusümo nindou mam̄ ai ahandi nḡusüfoambe hohoan̄imo moaruwai tükündifendowohü an̄ihondümbefe-koatendeih̄i asu ai sapo God yangir̄i koadür̄imbo n̄ünguwembi-mayu ranahambo h̄in̄inḡindir̄i haya hohoan̄imo ran̄i süngundüfimbui.

¹³ Nga sapo God ai si ranahambo hoafiyuhü, ‘Hapo,’ mehu ra awi n̄ingomboane. Nga ranan̄imbo asu haponda ndefeambe se siheihoari mun̄guambo si aho ran̄ifih̄i simbor̄i far̄ihafir̄ündei n̄gei. Nga hibad̄ihumbo nindou mam̄ seambeah̄indi ai ahambo hohoan̄imo moaruwai tükündifendowohü t̄ikai hoaf̄ind̄indoani asu ai hoafi himbor̄ikoatendüh̄imbo mam̄kari hohoan̄imondümbui.

¹⁴ Sapu horombo bid̄ifir̄i si hoan̄i Kraisīmbo nḡin̄indi an̄ihondümbomarihur̄i hefi nou yahurai hefi-hefimbo süngunambo bid̄ifiran̄i yifayefi ana, sihir̄i Kraisīndi nḡunindimbo-ndahumboyefi.

¹⁵ Nga asu se ran̄i hoafi himbor̄imayei ra m̄itan̄indü-hümündimboyei, sapo ai yare hoafiyowohü yahoya,

“Haponda se God̄indi yafambehündi hoafi himbor̄indeih̄i ana,

se himbo-sihomo-nd̄ih̄ehindi sapo horombo sihei amoa mam̄ ai

God̄indi hoafi himbor̄ikoate-yeh̄i mbah̄imari-hehindi nou,”

Buk Song 95:7-8

meho.

¹⁶ Nindou didiyei sapo Godɛndi yafambehündi hoafi himboriyei hehi asu rani-moatükuni ranahambo süngufekoate mbahimari-hehinda? Nindou munngu ranai ana sapo Moses ai Isip hifambeahɛndi semündündüri mahu rani-yei ramehindi.

¹⁷ Nindou daboe God ai 40 himbanimbo nginɛndimmararü hu-a? Ai ramefiyu ana nindou sapo moaruwai hohoanimoyei hei asu ai nimi wohi furikoate-reandühi yifisafimayei ranaheimboyu nginɛndimmarandüri.

¹⁸ Asu nindou daboe God ai dabarifihi horombo hoafi hoafiyuhüya, “Ai ngiri ro aheimbo harifehe nimarimbo hifi masahandüri ranambe ngei,”

mehu-a? Sapo nindou ahandi hoafi yiboaruko-rihindühi mbahimari-hehindi ranaheimboyu yare hoafimayundüri.

¹⁹ Ranimbo-animbo awi sihiri hoeindihumboane. Sapo ai Godɛndi hoafi anihondümbofe-koatemayei ranimbo-hündambo wambo-animbo asu ai ngiri harifehe nimarimbo hifi God hinngimareandi ranambe ngei.

4

Godɛndi nendi-yei harifehe nimarimbo

¹ Nga God ai aheimboya, ai harifehe nimarimbo ranambe ngeimboyei yahuhaya horombo hoafimareandi ra yangrombo-wambo sihiri rani-moatükuni ranahambo wataporimbo-marandi ra ndahumɛndemboyefi. Awi sihiri ranahambo nondühu hibadihumboane, nga nindou mami ai harifehe nimarimbo moatükuni ranambe hokoate-ndu haya bodiboembui.

² Nga sihiri amboani Godɛndi aboedi hoafi ra himboriyefi-mboanefi, sapo amoaο mami-mayei ai yarihi himborimayei nou. Ai hoafi ra himborimayeyosi, nga asu ai ranahambo anihondümbofe-koateyeihi süngufekoate-mayei ranimbo-wamboyo moai ndoreandüri.

³ Nindou sihiri hoafi ranahambo anihondümbo-rihundeimbi ana, harifehe nimarimbo ranambe hefi-rihundeimb-ane fi. Sapo rani-moatükuni ranahambo God ai yare hoafiyuhü yahuya,

“Ro ranaheimbo nginɛndi-yahandürühi dabari-yaheandühi sahiya,
‘Ai ngiri sapo ro aheimbo harifehe nimarimbo hifi segudürümbo-mayah ranambe tükündahindi,’ masahi,” *Buk Song*
95:11

mehu. Ai Moses nüngu-ambe rani hoafi ra hoafimayu. Nga horombo ai munngumbo moatükuni nafiramündi mbura ahandi ratüpuri ra munngumayo.

⁴ Nga Baiborambe ngoründühi rühi 7 si ranahambo sapo yare hoafiyowohü yahoya,

“God ai ratüpuriyu humbo 7 si rani-simboaniyu wari hare mamaru,” *Stat*
2:2

meho.

⁵ Mare mami rani-moatükuni ranahambo asükaiyu yare hoafiyuhü yahuya, “Nindou ranai ngiri sapo wandi harifehe nimarimbo hifi ranambe ngei,” mehu.

⁶ Israer nindou ranai weangurühi hoafi aboedi ranahambo himborimayei aiana moai harifehe nimarimbo hifi ranambe hei sapo ai rani-moatükuni God ai hoafimayu ranahambo anihondümbofe-koatemayei ranimbo-wambo. Nga asu nindou amuri-mayei aiana ranambe ngeimboyei.

⁷ Ranimbo-hündamboyo asu süngunambo God ai asükaiyu ngörü si ra hinngi-mareandi, sapo si ranahambo dukareandühi “ndan si” mehu ra.

Godɪndɪ hoafi mbahɪrɪhefe si afɪndɪ hɪmbani ra ho-ane rani mbusũmo Defitɪndɪ yafambe sũngure haya God ai hoafi yuhũ yahuya,

“Asu haponda se Godɪndɪ yafambehũndɪ hoafi hɪmborɪndeihi ana, se ŋgɪrɪ hɪmbo-sihomondɪhehindɪ,” *Buk Song 95:7-8*

mehu.

⁸ Ŋga asu Sosua ai nindou ranaheimbo sapo God ai harɪhefe nɪmarɪmbo hifi ra horombo hoafi mayu mbasagadũrũ-mbonana, asu God ai ŋgɪrɪ asũkaiyu sũnguna ŋgorũ si tũkũfemboayo ranahambo wataporɪmborandi.

⁹ Ra rawefeyo nou-ane asu Godɪndɪ nendɪ ranaheimbo amboani harɪhefe nɪmarɪ si ra awi mbanɪŋgondũri sapo God 7 sihi warɪ hare mamaru nou.

¹⁰ Nindou dũdi ai sapo Godɪndɪ harɪhefe nɪmarɪmbo hifi ranambe ahu ana, nindou ranai ahandɪhoari ratũpurɪ moendɪre haya nɪmarũmboani sapo God ai-amboani muŋgu moatũkunɪ nafɪra humbo warɪ hare mamaru nou.

¹¹ Ranɪmbo-hũdambo-anɪmbo awi sihirɪ amboani rani harɪhefe nɪmarɪmbo moatũkunɪ hifi ranambe tũkũfembo hũti-hũtindeɪmboane. Rananɪmbo asu nindou mamɪ ai-amboani ŋgɪrɪ sihirɪ ranambeahi tũkũfembo gũbũsi-boadeamunɪ sapo nindou ai aheihoari Godɪndɪ hoafi ranahambo sũngufekoate-yehi bodimefoehindɪ nou.

¹² Godɪndɪ hoafi ranane yangɪrɪ nɪŋgombo ŋgɪnɪndɪ ratũpurɪ ratũpurɪyohũ anɪŋgo. Aiana yihɪmɪndɪ hamɪndɪyo hayamboane asu pisao yɪboboani yihɪmɪndɪ-yoweimbi ranahambo ŋgasũndeamboane. Godɪndɪ hoafi ranai ana ragu safambe kefoendũhɪ sapo yifiafi asu yangɪrɪ nɪŋgombo hohoanɪmo ahafe mamambe-marɪneandɪ, hamɪndɪ tũriand-ambe asu efu nɪmaro-ambe amboani ragu keboemboe. Ranane asu ai nindou-yafe ŋgusũfoambe hohoanɪmo ragu amaro ranahambo tũrũfoare arandi.

¹³ Ŋgɪrɪ nɪnɪ-moatũkunɪ Godɪndɪ hɪmboahũ dɪbonapɪndɪife yagodo. Nindou muŋgu God ai nafɪmarandɪ ranai ana ahandɪ hɪmboahũ weindahɪ yangɪr-ane. Ŋga God ai sũngunambo sihefi hohoanɪmo muŋgu yɪbobondeambui.

Sisas ai sihefi Godɪmbo saimbo bogori adũkar-ani

¹⁴ Sihefi Godɪmbo sai-randeimbi bogori adũkarɪ Sisas, Godɪndɪ Nɪmorɪ, ranai sapo God amaru ranambe nɪmoamo mahafu. Ŋga awi sihirɪ ranɪmbo-anɪmbo nɪnɪ-moatũkunɪmboyo anɪhondũmbo-rɪhundũhɪ weindahɪ wataporɪmborɪhu arɪhundɪ ranahambo ŋgɪnɪndɪ-safi kɪkɪhɪndɪ-humɪndɪmboane.

¹⁵ Sihirɪ sihefihoari ana moaruwai hohoanɪmo ranahambo hifɪnambofembo ŋgɪnɪndɪ-yefɪpoani. Ŋga asu sihefi Godɪmbo sai-randeimbi nindou ranai ana sapo nindou sihefɪmbo hɪpoambofemuni-koatemayu ra nahuraiyupoani, ŋga wani. Ŋga rani-moatũkunɪ ra yahurai-ane, nindou ranai-amboani sihirɪ rawehundɪ nou afɪndɪ mamɪkarambo moatũkunɪ ranai yare hoeimareri yosi, ŋga ai moai moaruwai hohoanɪmoyu.

¹⁶ Ranɪmboane awi sihirɪ moani mbɪro-koate God moani hɪpoambore-randeimbi hɪfanda nɪmaruwanɪ ahambo sowana ŋgefɪmboane. Ranambe anɪmbo sihirɪ amboawiyeyi yaho hohoanɪmo asu moani hɪpoambore arandi ra sihefɪmbo fehefembohũnda ndahumũndemboyefi sapo sihirɪ semɪndɪmbo hohoanɪmoayefi amboani.

5

Sihefi Godɪmbo sai-randeimbi bogori adũkarɪ Sisas ai-anɪmbo aboedambo-ndeamunũmbui

¹ Muŋguambo Godɪmbo sai-randeimbi bogori adũkarɪ nindou ana sapo nindou-yeyi mbusũmonɪndɪ God ai kafoarirɪ hɪnɪŋgɪmarir-ani. Ranani

asu nindou ranai munḡuambo nindou ranahei moaruwai hohoanimo ranimbohünda Godimbo moani saimbo asu ahambo ninihondi hifokoe fe sihefembo-hündamboane kafoariri hiniḡḡimariri.

² Ranane asu nindou ai fifirifekoate-yeihimamakarīyei arihündi ranaheimbo himboari hoafendühi hibadarümbui, sapo nindou-mayei ranaiamboani aheihoari ḡḡinindi niḡḡokoate-yeihiwambo.

³ Ranimbo-wambo ai Godimbo nine-moatükunihifokoare sihenda horipirayo ra ḡḡiri nindou didīyei moaruwai hohoanimomayei ranaheimbohündambo yanḡiri randeandi. Nga ai-amboani ahandi moaruwai hohoanimo ranimbo-hündambo kameihirareandühani.

⁴ Godimbo sai-randeimbibogori adükarimbofe ndürümbimoatükunane asu adükariratüpurira ḡḡiri nindou mamai ahandihoari ranimbondahe nimboambo mbüsu, nga wani. Nga moani God ahambo kafoaririmboani rani ratüpurimbohünda sapo Aronimbo boatei Godimbo sai-randeimbimboriri kafoariri hiniḡḡimariri nou.

⁵ Mamiyare yahuraiyo, Krais aiana Godimbo saimbo ra bogorimbofe adükarindürümbiyo niḡḡombo-mayu ra ahandihoari moai bogorimbofinḡḡu, nga wani. Nga Godiyu ahandi ndüri adükarisagadowohü hoafiyundühi yahuya,

“Seana wandi nimor-anafi,

nga haponda ro sihafipembo-yaheamboanahi,”

Buk Song 5:7

mehundo.

⁶ Asu God ai asükaiyu yare hoafiyuhü yahuya,

“Awi seana wambo sairambo bogorimbo-ndafo rando ndühümeambo nimboamboyafi

sapo Merkisedek referambohünda manḡḡu ranifihitündo hawambo,”

Buk Song 110:4

mehundo.

⁷ Sisas ai hifi ndanihü yanḡiri nḡḡuambe Godimbo sapo ahambo yifihündi aboedambofimbomayuranaambo ai moani puküna hoafiyuhü aranhimboahi hümoariyuhü didibafiyundühi hoafiyundo marandi. Sisas ai himboari hoafendiyu haya Godindi hoarehi nḡḡumbo-wambo God ai ahandi hoafi ra himborimayundo.

⁸ Sisas ai Godindi Nimoriyusi, nga ninimoatükunitiḡḡirifo afindi ahambo tüküme fendo ra ahambo yamundi fiwani asu ai Godindi hoafi ra süngufe hombohündamboyo tüküme fendo.

⁹ Raniyu asu ai tiḡḡirifo moatükunira ndeara yare nafamündi mbura rananimbo asu ai nindou didīyei ahandi hoafi süngurihi arihündi ranaheimbo koadürümbo aboedambo-fendürimbo nimindihifi tüküme fiyu.

¹⁰ Raniyu asu God ai ahambo fi sai-rambohünda Sisasimbo bogori adükarimboriri hiniḡḡimariri sapo Merkisedek rasüḡḡure marandi ranifihitüre haya.

Se Godimbo anihondümbofe ho ra hiniḡḡife-poani

¹¹ Rani hoafi ranahambo siheimbo wataporimboyo-ndürimbo ra afindane enḡoros, nga siheimbo wataporimboyo-ndürimbo ra awi akidou tiḡḡümbi saf-ane, sapo se nima hohoanimo ra puremindi-koateyei arihündi ranimbo.

¹² Afindiimbo maho ra se Godindi hoafi yamundi fe-randeimbiniḡḡombomayo-aneisi. Nga awi nindou ḡḡorü ai-animbo Godindi hoafi boakori fifirife ra asukai siheimbo yamundi-mbirihindür-amboane. Se ḡḡinindi sesi sesimboayei rananeisi, nga asu awi nindou ḡḡorü ai siheimbo titi yanḡir-animbo dagadürimbui.

¹³ Nindou düdi ai titi yangiri simndimboayu ana, ai nimoakidou nou-ani, nga asu ai aboedi mbumundi hohoanimo aho ranahambo yamundife ra moai türüfoareandi.

¹⁴ Sapo nginindi sesi ranana nindou adukarimboehindi ranahei sene. Nindou yahurai ana ahei hohoanimo ra ndorhi korifoarhi arihündi-wambo asu ai nine-moatükun aboedayo-ane asu nine-moatükun moaruwaiyo ranane rani-moatükun ranahambo türboadhi fifindhimboyei.

6

Godimbo anihondümbofe ranahambo shiri kikihi safindihumündefimboane

¹⁻² Awi ranimbo-animbo shiri nginindi yamundife hoafi rani-sowana sühündahundüh-animbo asu Kristeni-yafe raboakori hoafi yamundifembo engoro ra daboadanambo-ndihumboane. Shiri ngiri kambohoani rani yangiri fondihu asükaindefi findihehu fondihu ndihundi. Asükaindefi ngiri shiri ranahambo wataporimbondihu ngefi, nga ranana sapo nda: Ndorhefe-koate ratüpur daboadanambofe, Godimbo anihondümbofe, rani-poanimbo hmoni hundürü hohoanimo, nindou-yeiwami wari nandife hohoanimo, nindou yifihündi asükaiyo botife hohoanimo asu Godindi nendi yibobofe hohoanimo rani-simboani God yibobondeandani asu bidifiri ai koadürümbo yangiri nimboeimboyei asu bidifirimbo God ai tñirifo dagadürimbui. Rani hoafi yamundife yangiri ngiri hihirindefi keboehu ndihundi, nga wani. Nga sapo nindou boagiri-yafe yamundife hoafi rananimbo himborindefühi süngundihu ngefimboane.

³ God ai shefimbo refembo hinngareamuni ana, shiri randihumboane.

⁴ Nindou bidifiri ai Godindi sürühoeimbi hohoanimo ranambe nimboei, asu sünambeahindi moani saimbo moatükun ra ai yarhi hoeirhindi asu Yifiafi Aboedi ra ai-amboani sahümündi manimboei. Asu nindou ranai rarihindeimbi ai ahei anihondümbofe ho ra randhi hinngandhi hehi, asu asükaindei nüngundhi hihirindahi Kraisimbo anihondümbo-mandihora?

⁵ Sapo ai Godindi hoafi aboedi hamnd-ayo ranahambo fifirihindi ai yarhi hoeirhimboane-wambo. Asu ai Godindi aboedi si süngunambo tükufemboayo ranahandi nginindi ra hoeirhimboanei.

⁶ Asu ai ahei Kraisimbo anihondümbofe hohoanimo ra moani yarhi hinngarhindi ana, ai ngiri asukai hihirindahi anihondümbondihindi, nga wani. Rani-moatükun ra refekoate-ayo ana, ngiri randifeyo sapo ai ahei-hoari asükaiyei Godindi Nimori ranahambo nimi keimbi karthe-ndeimbifihi nindou himboahü hifokoarhor pamarhor noumayo-wambo.

⁷ Hoe ranai hifi rani-wami afindimbo peyoani asu hifi ranai hoe ra semndühi nindou nübür-marhündi ranahei nübür ranambe sesi aboedi tükefeyo ana, God ai rani-moatükun ranahambo aboedi didiboadore huhani.

⁸ Nga asu hifi rani-wami nübür ranai wohafi napo furiyowohü wohi ai furayo ana, ngiri aboendo. Ranimbo-animbo asu rani-moatükun ranahambo God ai moaruwaimbo-ndeanda asu sünguna hainambo tikirindandani awarndihoemboe.

⁹ Nga wandafi mam, ro hoafi afindi tñjümbi ndahurai hoafayefi ra awi sheimboanefi hoafayefisi, nga ro sheimbo rani-moatükun ranimbo-hünda fifirihündürimboanefi. Se ngiri randhi nindou amuri ramehindi nou moaruwaimbo-ndahindi, nga wani. Nga awi sheimbo

God ai aboedi didiboado-ndearümbui sapo ai sheimbo aboedambofendürimboayu ranimbo-hündambo.

¹⁰ God aiana nindou hohoanimo mitaniramündi-randeimbiyupoani. Raniyu-animbo asu ai nine ratüpurü se ratüpuraye-ane asu Godimbo ngusüfo parihorühi ahandi nendi ranaheimbo farhehi marhünd-ane asu hapondani amboani yarühi arihünd-ane ranahambo ngiri mitanindamündündüri, nga wani.

¹¹ Yihoefi adükari hohoanimo sheimbo ranana ndahurai-ane. Roana sheimboya, awi se muḡguambo moani rani-ratüpurü yanggir-animbo randühi ratüpuründe-igeimbo bidifirani hondü rananimbo asu se ninmboyei himboaye ranai anihondü tükümbife-ndüramboane.

¹² Se rani ratüpurü süḡgufe ho yiboaruko-yiboaruko ranimboanefi ro moei-asefi. Nga se sapo nindou bidifiri Godimbo anihondümborihori mburühümbo-maye sapo Ape ai nini-moatükuniyo segodürimbo horombo hoafimareandi ra asahümundi nou randahindi sefomboanefi hohoanimoayefi.

Sihiri Godindi horombo hoafi ra anihondümbondihumboane

¹³ Horombo God ai Abrahamimbo horombo-hoafirirühi ai anihondümborandihamboyahü yahu dabarimefiyu. Ahambo moai nini-moatükuni ngasündeambo nahurai yangoro ranambo dabarife-mbohünda, nga wani. Nga raniyu asu ai moani ahandi ndüri ranihi yangiri dabarifihi hoafimayu.

¹⁴ God ai yare hoafiyuhü yahuya,
 “Anihondümborandih ro shambo aboedi-aboedi-ndiheaninimboyahü asu
 sihafü ahüri mamü afindi tükündahimboyei,” *Stat 22:17*
 mehu.

¹⁵ Raniyu asu Abraham ai rani-moatükuni ranahambo himboyuhü nüḡguane God ai ahamboya, aboedi-aboedi-ndiheaninimboyahü yahuhaya horombo-hoafimariri.

¹⁶ Nindou mamü ai dabarifembo yahumbo ra sapo nindou ḡgorü düdi ai ahambo ngasündiri haya ranahandi ndürinambo dabarindi-fiyuananimbo asu ahandi hoafi ra ḡḡineminimbo nini-moatükuni simbori hoafi mbusümo ḡgoro ranahambo wanindimboe.

¹⁷ Nindou sapo didiyeyi ai God aheimbo aboedi didiboadofendürimbo ahandi nimorimbo horombo-hoafimareandi ra ḡgiri ḡgorü süḡgundheandi yahuhaya ranimbo weindahireandühiyu ahandi horombo-hoafi ranahambo ḡḡinamündühi dabarimefiyu.

¹⁸ Ahandi dabarife-ane asu horombo-hoafife-ane yimbu moatükuni ranana ḡgiri ḡgorü-ḡgoründo. Asu rani-moatükuni ranahambo God ai yare hoafimayu ra ḡgiri tikandeambo rambüsü, nga ranimbo-animbo shefi ngusüfo ndondeamunimboe. Ranimboane nindou shiri didiyefi Godindi fikimi aboedamboyahü nimboefeimbi shiri ana rani-moatükuni ra anihondü hondü tükündifemboe mbisefi hohu God ai shefimbo horombonambore rani-moatükunimbo himbombo masihemuni ranihi ḡḡinindi kikihindi-humindefi nimboefi-mboane.

¹⁹ Rani-moatükuni ranahambo himbombo hohoanimo ranana shefi niḡgo hohoanimo ranambeahi nimoei fürfürikoate ḡḡinindi amaro nahurai-ane. Rani-moatükuni ranana aboedambore-randeimbiyo haya ranihoarehi nimboefembo ḡgiri fürfürindefi. Hohoanimo ranambo-animbo God nimiru-ambe ḡgemboyefi sapo Godimbo sai-randeimbi bogori adükari ai yipuri hoeari rani hundüni kefuai ser wori safambe hamindi ragu hüfuarandi nou.

20 Sihefombohünda Sisas ai Godimbo saimbohünda bogori adükari+mbofi haya God n+maruambe ai-boatei kefuai mahüfu. Sapo Merkisedek ai sai-randeimbi bogori+mbomefiyu ran+fihi türehaya ai koadürümbo-koadürümbo anüngu.

7

Merkisedek ai ndürümb-ani

¹ Merkisedek ranai ana adükari ngoafi Saremi+yafe bogori adükari nindou sapo Godindi ndüri nimoamo hondayo ranahambo sai-randeimb-ani. Abraham ai yifiar+nipoedi bogori adükari nindou yimbuyimbu-yomondi ami t+taboar+foaru hou ran+nipoedi mahüfuwa Merkisedek ai naf+n+hoeiriri haya ahambo Godimbohünda aboed-aboed+mariri.

² Asu Abraham ai yifiar+nipoedi napo semündü masüfu ra mam+10 y+bobore mbura mam+bidifiri Merkisedekimbo masagado. Ndüri 'Merkisedek' ranana 'Mbumundi hohoan+moyumbü bogori adükari' yaho-randeimb-ani. Sapo ai Saremi+yafe bogori adükari nindou-ayu, ran+amboane ahandi ndüri ranamboani 'ngusüfo afurife küfeimbi bogori adükari' yaho arandi.

³ Merkisedek+ndi hond-af+ndi, ahandi amoa, ai tüküme fiyu asu ai y+fi+mayu hoafi ra moai ak+dou amboani yangorowani fifir+feyo. Merkisedek ranai ana sapo Godindi Nimori moani yahurai nou koadürümbo Godimbo sai-randeimbi anüngu.

⁴ Awi se Merkisedek ranahambo hoeind+hor+ nüngu-nahurai ndürümbi adükariyu tüküme fiyu ra. Sapo sihefi adükari amoa hondü Abraham ai napo yifiar+nipoedi semündü haya ranahambo mam+10 y+bobore haya ahambo mam+bidifiri masagado ra.

⁵ Rifaindi ahiri+mami ranai ana Godimbo sihou-rundeimb-anemo. Ran+yomo asu nindou ranai yang+an+imbo Israeri+yeimayo mam+10 bidifiri napo ra mam+bidifiri sowandümo mbürundamboane yaho ah+nümbi hoafi yare mengoro. Sapo Godimbo sihou-rundeimbi ranai-amboani Israer+hündi+yomo asu Israer ai-amboani Abraham+ndi ahiri+mami+yeisi, nga Godimbo sihou-rundeimbi ai ahei-mayo napo mam+bidifiri sowandümo marundi.

⁶ Nga asu Merkisedek ana Rifaindi ahiri+mamambeah+ndi+yupoani. Nga asu ai Abraham+ndi-mayo napo mam+bidifiri ra semündü mburambo asu ahambo aboedi-aboed+mariri sapo nindou Godindi-mayo horombo hoafi semündümbü-mayu ranahambo.

⁷ Awi sihir+ ranahambo fifir+humboanefi sapo nindou düdi ai ngorümbo aboedi-aboedariri ranai ana ndüri ng+n+ndi adükarümbiyu-wamboane asu aboedi-aboedimefiyu ranai ahandi hoareh-ani.

⁸ Rifaihündi aiana Israeri+yeimayo napo bidifiri sowandümo marundi ra nindou y+fi+yomo marundi. Nga Merkisedek aiana nindou-yeimayo napo mam+bidifiri mam+bidifiri semündü marandi, nga ai yang+ri nüngumbü nou-ani sapo Baibor ai yare hoaf+mayo nou. Ranane asu sihir+ yar+hu fifirar+hündi Merkisedek ai Abraham+imbo ngasünd+mariri.

⁹ Moani hoafimbo rand+hu hoaf+ndefimboane. Rifaindi ahiri+mami ai Israeri+yeimayo napo 10 mam+bidifiri sowandümo marund-anesi, nga horombo Merkisedek ai Abraham+ndi-mayo bidifiri napo masemündu rasimboani Rifaindi ahiri+mami aho ra ranaheimbo kameih+ randi masemündu.

¹⁰ Ran+imbo Merkisedek ranai Abraham ranahambo naf+n+hoeirirani Rifai ai tüküfekoate-yuambe ahandi amoa Abraham ranahandi fiambe

mamaru. Rani-moatükuni ra moani hoafomboane. Ranane asu sihiri yarihu fifirarihundi Merkisedek ai Rifaimbo amboani ngasündimariri.

Godimbo sai-randeimbi bogori simbori ai Rifaindi ahuriri mamimemo ranahamundi fondi kosimarihendi

¹¹ Rifaindi sirambeahindi yangiri Godimbo sai-randeimbi bogori ra tüküyafu marundi. Moses ai ahinümbi hohoanimo ra nindou Israerihündi ranaheimbo masagadüri, nga Rifaindi ahuriri mamirani hifandimaru homo. Rifai mamiyomondi Godimbo saimbo ratüpuriri ra nindoumbo ndombarihoaimbonana, asu ngiriri ngorü-poanimo Godimbo saimbo bogorimbofe moatükuni ra tüküfeyo. Nga ngorü-poanimo Godimbo saimbo moatükuni ra Merkisedekindi Godimbo saimbo hohoanimo ranifihiri türe hayamboyo, nga Aron Rifaindi ahuriri ahandifihiri türe hayamboyo.

¹² Asu Godimbo saimbo bogorimbofe moatükuni raniri ngorü sünguefeyo ana, asu ahinümbi hohoanimo ranamboani ngorü süngumbifeyowamboane.

¹³ Sihiriri Adükari sapo ahamboane ndani hoafiri nda hoafayo, Aiana nindou ngorü sirambeahindiyu, nga asu Aronindi sirambeahindiyupoani. Moai ahandi sirambeahindi ana Godimbo sai-randeimbi bogori ratüpuriri ra nindou mamiri ai-amboani semüdu, nga wani.

¹⁴ Aiana nindou Suda-mayu sirambeahindiyu tüküme fiyu. Nga asu Moses ai moai rani siriri ranahambo dükare hoafiyu Godimbo sai-randeimbi bogori nindou tüküfembo, nga wani. Rani-moatükuni ra sapo ndorihu fifirihumboanefiri.

Sisas ana Godimbo sai-randeimbi bogori adükari koadürümbo nüngumbani Merkisedek nahurai

¹⁵ Sihiriri dibadorihu hoeirihumboanefiri ngorü simboriri Godimbo sai-randeimbi bogori Merkisedek ramefiyu nahurai tüküme fiyu asu ai Rifaindi sirambeahindi sihou-rundeimbi ranahamumbo ngasündimareapuri.

¹⁶ Ai Godimbo sai-randeimbi bogorimbomefiyu ra moai Rifaindi ahuriri yangiri-animo ratüpuriryo ramboane yaho ahinümbi hoafiri mengoro rani-süngu süngurandi, nga wani. Nga aiana awarihefekoate yangiri nüngumbani ranimboane asu ai ngasündeandeimbi bogori sai-randeimbi tüküme fiyu.

¹⁷ Nga Baibor ai yare hoafiyowohü yahoya,
“Seana Godimbo sai-randeimbi bogori koadürümbo-koadürümbo nimoamboyafiri

Merkisedek ramefiyu ranifihiri tündo hawambo,” *Buk Song 110:4*

meho.

¹⁸ Horombodidi ahinümbi hohoanimo ranana gigrana-mbofemboane sapo rani-moatükuni raniri aboedi ndorihefekoate asu sihefimbo fehefemuni-koatemayo-wambo.

¹⁹ Nga ahinümbi hohoanimo mengoro raniri ana ngiriri ninimoatükuni aboedi ndemindi ndondeandi. Nga hapondani ana simboriri moatükuni horombodidi moatükuni ranahambo ngasündareandi. Rani-moatükuni himboayefiri ranambo sihiri God sowanambo akimi ngemboyefiri.

²⁰ Asu God ai Sisasimbo ahambo sai-randeimbi-mborirühiri moai moani hiningiriri, nga dabarifihiyu hiningimariri. Nindou bodimondi yaru Godimbo sihou-rundeimbi-yafundeimbi ana moai yahurai dabariri yangorowa tüküyafu rundi.

²¹ Nga Godindi dabariri sünguyu Sisas ai ahambo sai-randeimbi tüküme fiyu. Rani-simboani God ai yare ahambo hoafiyundowohü yahuya,
“Adükari ai anihondümbo hondü dabarifimboani,

nga asu ai ngiri rani-moatükuni ra hihirinde ngorü süngundeandi.
Nga seana Godimbo sao-randeimbi koadürümbo nimboamboyafi,” *Buk Song 110:4*

mehu.

²² Dabari ranimbo-hündambo wamboyo simbori hoafi femindi sifehe moatükuni-mayo ranahambo Sisas ai hoafiyuhüya, rani-moatükuni ra anihondü tükündifemboe, mehu. Ranimboane hoafi femindi sifehe ra Mosesindi ahinümbi ranahambo ngasündeamboane.

²³ Rani-moatükuni ra yahurai-ane: Horombo ana Godimbo sai-randeimbi bogori nindou ra afindi tüküyafu marundane, nga asu ai yifiyomo rundühi wambo moai ahamundi rani ratüpurü ra gedühi hüramindi ho randi, nga wani.

²⁴ Nga Sisas ana moani koadürümbo nüngumbo wambo asu ahandi Godimbo sai-randeimbi ratüpurü ra ngiri nindou ngorü ai kosindihai ratüpurü, nga wani.

²⁵ Ranimbo-wambo-animbo hapondan-ane asu süngunambo muṅguambo si aho ranane ra nindou didiyei God sowana Sisasindi sünguyahi ahei ranaheimbo muṅguambo aboedambo-ndearümbui. Sapo ai koadürümbo nüngumbo aheimbo farifehe-ndürimbohünda didibafiyu arandi.

Sisas Godimbo sai-randeimbi bogori adükari ai-animbo sifehimbo fandihemunümbui

²⁶ Sapo Godimbo sai-randeimbi bogori adükari ndahurai sifehimbo fandihemunümbui. Aiana moani aboedi sürühoeimbi hamindi hond-ani. Ahandi fiambe ana moai se hütiyafi yaho hoafi hohoanimo nimarondo. Aiana moaruwai hohoanimoyeimbi ranaheimbo nindou nimboeia ai moani rani-poani hondüyu haya sünambe nimoamo hond-ani anüṅgu. Nindou yahurai-animbo sifehimbo fehefemunimboani.

²⁷ Aiana bodimondi Godimbo sihou-rundeimbi bogori adükari nindou yahuraiyupoani. Aiana nimbi-nimbi-si moai ahandi fimbohündambo boatei Godimbo ninihondi hifokoare sihai mbura asu sünguna nindou amuri ranahei moaruwai hohoanimo ranahambo yare randi, nga wani. Nga aiana moani mamimbo yangiri randi ramareandi moani koadürümbo ai ahandi fimbo Godimbo sifehembo sapo ninihondi hifokoarefeyo nou refihi.

²⁸ Ahinümbi hohoanimo meṅgoro ranaiyo nindou ndoyimindikoate-memo ranahamumbo Godimbo sai-randeimbi bogori adükari-mbo hininṅgireapuri arandi. Nga asu Godindi ahinümbi hohoanimo ra sagado-ambe ahandi dabarife ranamboyo Nimorimbo yariri hininṅgimariri. Raniyo asu rani-moatükuni ranai ahandi Nimori koadürümbo ndorihoeimbi ranahambo yare hininṅgimareri. Sapo Nimori koadürümbo muṅgunambo ndorihoei nüngumbü-mayu ranahambo.

8

Sisas ai sifehi Godimbo sai-randeimbi bogori adükari-ani

¹ Rani-moatükuni ranahandi nimindi hondü hoafi ro wataporimbo-arihundi ranana sifehi moani yahurai Godimbo sai-randeimbi bogori adükari ai sünambe God Bogori Hondü-mayu ranahandi hanṅifoani amaru.

² Ranambe-ani aiana Godimbo sai-randeimbi bogori adükari ratüpurü ranani ratüpurüyuhü moani sürühoeimbi fondi ranambe anüṅgu. Fondi ra sapo Godimbo hoafiyorambo ser wori hondü Adükari ai mafondeandi ranambe, nga nindou ai wori ra moai fondundi.

³ Muŋguambo nindou d̄idemo sapo God̄imbo s̄hou-rundeimb̄i bogori ad̄ukari n̄iŋgomo arundi ra God̄imbo moani saimbo moat̄ukuni s̄hefembo asu n̄in̄ihondi h̄ifokoeffeyoani hori kefoefe-rambohündambo an̄iŋgomo. Ran̄imbo-hündambo-an̄imbo s̄hef̄i God̄imbo sai-randeimb̄i bogori ad̄ukari ranai-amboani n̄in̄i-moat̄ukuniyo ra awi God̄imbo mb̄is̄ihend-amboane.

⁴ Sisas ranai h̄if̄i ndan̄ih̄ü mban̄üŋgu-mbonana, ai ŋḡir̄i God̄imbo sai-randeimb̄imbo n̄üŋgu, sapo nindou b̄id̄if̄ir̄i ai Suda-yei ah̄in̄ümb̄i hohoan̄imo ran̄i-süŋgumbo God̄imbo moani saimbo moat̄ukuni s̄hou-arundi nindou ranai man̄iŋgomo-ndambo wambo.

⁵ Moani sür̄ühoeimb̄i fondi ranambe God̄imbo s̄hou-rundeimb̄i rat̄üpur̄i yaru arundi fondi ranana moani saf̄i hond̄ü s̄ünambeah̄i eŋgoro rana-handambo s̄isam-ane. Moses ai sapo s̄isam̄i moat̄ukuni ser wor̄i-mayo ra fond̄ifembo yahuhaya-mboyuambe God̄ ai ahambo hoaf̄iyundoh̄ü yahuya, “Se ran̄i-moat̄ukuni ra randowand̄üh̄i ana, sapo h̄if̄i wafuambe muŋguambo moat̄ukuni refembo saf̄i hond̄ü s̄isam̄ir̄ihe nafuimehan̄in̄i ranan̄imbo ran̄i-süŋgundo wor̄imbondand̄i,” *Kisim Bek 25:40*

mehundo.

⁶ Nga haponda Sisas ai God̄imbo sai-randeimb̄i bogori ad̄ukari rat̄üpur̄i ran̄ifih̄i türe haya rat̄üpur̄ayu hu ranana amur̄i-yomond̄i rat̄üpur̄i ŋgasündeandeimb̄i hond-ane. Sapo hoaf̄i fem̄ind̄i aboed̄i saf̄i s̄hefembo moat̄ukuni God̄ind̄i nend̄i asu God̄i-mayu ranahei mbusümo d̄id̄iboado-mareand̄i ranana moani aboed̄i mbumund̄i ham̄ind̄i hond-ane. Ran̄i-moat̄ukuni ra sapo aboed̄i ham̄ind̄i hond̄ü horombo hoaf̄ifimb̄ih̄ündi süŋgu wambo.

Simbor̄i hoaf̄i fem̄ind̄i s̄hefe ai horombod̄id̄i ranahambo ŋgasündeamboane

⁷ Horombo weaŋgur̄üh̄id̄id̄i hoaf̄i fem̄ind̄i s̄hefe-mayo ra moani aboed̄i ndombar̄ihoai-mbonana, asu ŋḡir̄i süŋgun̄i ŋgor̄ü tükümeŋfeyo ranai tüküfeyo, nga ranana wan̄iyo.

⁸ Nga asu God̄ ai ahand̄i nend̄i ranaheimbo pap̄i-hoaf̄irand̄ür̄üh̄i yahuya, “Ad̄ukari ai yahuya, Awi süŋguna ro Israer̄ih̄ünd̄i asu Sudahünd̄i ran̄i-bab̄id̄imbo simbor̄i hoaf̄i fem̄ind̄i s̄hefemboayah̄i ran̄i si ra tükünd̄ifemboe.

⁹ Ran̄i hoaf̄i fem̄ind̄i s̄hefe moat̄ukuni ranana ŋḡir̄i sapo ahei amao mam̄i-bab̄id̄imbo Isip h̄ifambeah̄ind̄i koakoma-r̄ihand̄ür̄i hah̄i ran̄i-simboani hoaf̄i fir̄iham̄ind̄i mas̄iheheand̄i nahurai-yopoani, nga wan̄i.

Nindou ranai wand̄i hoaf̄i fem̄ind̄i s̄hefe ra ndofe süŋgufekoate-mayei-amboyah̄i

asu ro-amboani aheimbo moani yar̄ihe h̄in̄iŋḡimar̄ih̄ear̄ü, Ad̄ukari ramehu.

¹⁰ Awi süŋgunambo ana Israer̄ih̄ünd̄i bab̄id̄imbo ndan̄i

hoaf̄i fem̄ind̄i s̄hefe ndand̄ihe ndahurai-an̄imbo rand̄iheamboyah̄i.

Ro wand̄i-mayo ah̄in̄ümb̄i hohoan̄imo ahei hohoan̄imoambe h̄in̄iŋḡind̄ih̄eand̄üh̄i

asu ahei ŋgusüfo fih̄ü sür̄ü pap̄ind̄ih̄i h̄in̄iŋḡind̄ih̄eamboyah̄i.

Ro ahei God̄-ndamboyah̄i

asu ai wand̄i nend̄i-ndeimboyei.

¹¹ Nindou mam̄i ai-amboani ŋḡir̄i ahand̄i mam̄i ŋgoaf̄ih̄ünd̄i nindou-mayu ranahambo yamundeand̄ür̄i

asu ahand̄i s̄rambeah̄ind̄i nindou ranaheimbo hoaf̄indund̄ür̄üh̄i,

'Se Adükari fifirindihori,' mbüsu.
Nimboe muᅅguambo nindou ai ndürimbayei asu ndüri-koateyeyi
aiana wambo fifirindi-hindirimboeyi.

¹² Ro hipoambondi-handürühi ahei moaruwai hohoanimo ranimbo amboawiyeyi mbisa hiniᅅgindihearühi,
asu ahei mamikari hohoanimo ranahambo moani mitanindi-hamindi-handürimboyahi," *Jeremaia*
31:31-34

mehu.

¹³ God ai simbori hoafi femindi sihefe ranahambo simbor-ane yahu wataporimbo-randühiyu asu hoafi ranambo ai weaᅅgurühididi-mayo ranahambo muᅅguna wamindafimbo-mareandi. Asu nīne-moatükunī sapo ai wamindafiyowohü sümboayo ranana ᅅgiri amitata awarindihoeyo.

9

Hifi ndanihündambo Godimbo hifokoeife saimbo hohoanimo

¹ Weaᅅgurühididi hoafi femindi sihefeimbi-mayo ranai ana ranipoanimo Godimbo didibafife hohoanimo asu nindou nafiyoweimbi-hündi sürühoeimbi fondi Godimbo didibafife-rambo ranī amboanī meᅅgoro-ane.

² Weaᅅgurühi sapo sürühoeimbi fondi ser wori ra yimbumbofe papiyoweimbiyo mafondaro. Weindanī papī ranambe ana ramnindifembo fondi niᅅgo asu yibadi bret ranī-wamī Godimbo sihefeimbi-hündi niᅅgo marandi.

³ Ai hoeari yipurimborihi kümarihindi asu hoeari ranī daboadanī fondi mamī manᅅgo ranahambo moanī sürühoeimbi fond-ane yahomo marundi.

⁴ Wori ranī safambe, ranī-poanimo fisiriyo-randeimbi Godimbo mandife fondi gorinambo nafirundeimbiyo asu hoafi femindi siheferambo bokis ranī-kameihī manīmbafe. Bokis ranahambo gorinambo gabudifoefimbiyo haya asu ranambe gorhipiri yaᅅgoro-ane asu ranambe mana* foaru nindundeimbiyo manᅅgo. Aronindi nīmī-nīmī horombo andufuriyoweimbi-mayo asu horombo nīmoei yimbufihī God ai hoafi femindi sihefe sürü papīmarandi ranai bokis ranambe amboanī meᅅgoro.

⁵ Bokis ranī-wamī mbanendeimbi sūnambeahindi nendi sisamī yimbu mapaiarīfanī Godindi hīmboamupui-randeimbi ra ahafandi mbusūmo meᅅgoro. Ranī-wamī God ai moaruwai hohoanimo ranahambo amboawiyeyi yahu arandi ranīwamī mbanendi ᅅgurine hena nīmarīfanī marīnandi. Nga hapondanī ana ᅅgiri ranī-moatükunī ranahambo muᅅguna gedühi hamindi watapori-mbondihu ᅅgefi.

⁶ Muᅅguambo moatükunī ra nafirundūmo kurarundi ana, Godimbo sihourundeimbi ranai muᅅguambo si aho ra ai ahamundi ratūpurimbo hohoanimo-yomondühi sapo weindanī papīmayo ranambe kefoau tüküyafu marundi.

⁷ Nga wori safambe papī hondü ranambe ana Godimbo sai-randeimbi bogori adükari ranai yaᅅgiriyo kefuai tüküfi marandi mamimbo yaᅅgiri muᅅguambo hīmbanī maho ra. Refihī ai moai moanī warī yaᅅgiri hüfuranđi, nga nīnīhondi hori Godimbo sihefembo sapo ai moaruwai hohoanīmoyu marandambo asu nindou ai moanī hohoanīmokoate moaruwai hohoanīmoyeyi marīhündi ranaheimbohünda kameihī semündü hayamboyu hüfu marandi.

* **9:4:** Mana ra sesi God ai Israerihündambo nīmī wofi furikoate-reandühi masagadürī ranane.

⁸ Munguambo rani ratüpurî ranimbo Yifiafi Aboedi ranai yare nafuira-munühi yahoya, weangurühi Godimbo sai-rambo ser worî ranai fondarowanî ana, Sürühoeimbi Hondü Fondi sünambe worî safambe hombo nafi ra weindahife-koatemayo.

⁹ Nimîndihîndî ra ranane nda. Munguambo rani ratüpurî ser worî ranana sisami nahurai hapondanambe ranahamboane nafuiayomunî. Ninîhondî horî Godimbohünda raraofe asihéfeyo ana, ngîrî nindou didîyei Godimbo hohoanîmombo sei-arîhündî ranahei ngusüfo ranai ndondîhoayondürî.

¹⁰ Nga saimbo moatükunî ra sesimbo moatükunî, simîndimbo moatükunî, mamîkarambo fi popoaifoefembo moatükunî ranana moanî fi-hoearî moanambuhü ranahandî ratüpurî hohoanîmo yangîr-ane. Nga asu rani-moatükunî ra süngundîhi ngeianî Godîndî simborî hohoanîmo tükündîfemboe yahumboani

¹¹ Krais hapondanambe tüküfimboani, nga aiana munguambo aboedi moatükunî haponda tükümfeyo ndanahambohünda Godimbo sai-rambo bogorî adükarîmbofi tüküfimboani. Godimbo saimbo ser worî hondü sapo horombodîdî-mayo ranahambo ngasündeandeimbi-mayo. Rani ser worî ranana nindou ai worîmbo-rumbo-yomoponanî. Asu rani-moatükunî ranai hîfîni nafiyombo-yoponanî, nga wanî.

¹² Krais ai moai meme horî asu burmakau horî ra semündü haya Godimbo saimbohündambo kefuai hüfu, nga wanî. Nga asu aiana ahandî horî rani-randî semündü hayambo Godimbohünda sehefembo God nîmaruambe Safambe Hondü mamîmbo yangîrîyu kefuai mahüfu sihefîmbo koadürümbo-koadürümbo nîngombo aboedambofemunîmbohünda.

¹³ Nga nindou bidîfirî ai Godîndî himboahü moaruwai fiaye ana, asu Godimbo sihou-rundeimbi bogorî ranai meme horî, burmakau anamîndî horî, asu burmakau yikîmîndî weindambo mandîfimbî-hündî hasüfi rani amboanî ahei-wamî bubumafoarunda, asu rani-moatükunî ranambo nindou ahei moaruwai fi ra Godîndî himboahü aboedi tükümehindî.

¹⁴ Nga Kraisîndî horî ana rani-moatükunî hohoanîmo ranahambo ngasündeandeimb-ane. Sapo Kraisîndî fiambe ana moai moaruwai hohoanîmo ra akîdou-amboanî nîmaro, nga wanî. Asu sapo Yifiafi koadürümbo-koadürümbo nîmaro-wembü ranahandî ngînîndî-namboyo Krais ahandî fi nîngombo hohoanîmo ra Godimbohünda ninîhondî hîfokoefe asihéfeyo nou yare hîfokoare masîhendo. Ranimboane ahandî horî ranai ngîrî sihefî fi moanambuhî rani yangîrî popoaindîhendî, nga wanî. Nga aiana sapo sihefî hohoanîmo moaruwai ngusüfoambe popoaimarîhemuna asu sihîrî horombodîdî fehefekoate ahînümbî hohoanîmo moai süngurîhundî. Ranimbo-anîmbo asu sihîrî God yangîrî nünguweimbi ahandî ratüpurî aboedi rani yangîrî ratüpurî-ndemboyefî.

Kraisîndî horî ranai simborî hoafi femîndî sihefe ranahambo ngînimaramîndo

¹⁵ Ranimbo-hündambo Krais mamî ranaiyu simborî hoafi femîndî sihefembo moatükunî ra didîboadore semündü tüküfi weindahî-mareandî. Ranimbo asu nindou daboe dîbonîyu-ndüreimbi koadürümbo-koadürümbo yangoroweimbi aboedi moatükunî ahei ape ai nîmorîmbo segodürîmbo horombo hoafi-mareandürî ra ndahümündimboyei. Ndanî-moatükunî ra yare yahurai tükümbîfeyo-wamboane. Sapo Sisas ai yîfiyuhü nindou moaruwai mamîkarî hohoanîmomayei ranambeahîndî

aboedambo-mareandüri ai weaᅅgurühididid hoafi femindi sihefe ra yaᅅgoro-ambe ramarhindimbo-hünda.

¹⁶ Nindou düdi ai süᅅgunambo yifindamboyah si yahuhaya, asu ahandi napo ra nindou ᅅgorü ai mbisemüdu-wamboane yahuhaya, pepafih si sürü pare asihendi ranana sapo nini-moatükunimboyo hoafi femindi asihefeyo nahurai-ane. Nindou ranahandi nimori ai hoafi femindi sihefe hoafi ra süᅅgure huhü afindandi-mayo napo ra asemüdu ana, nindou bidifiri ai hoafindeihya, nindou ranai yifimayu mbisei.

¹⁷ Nindou ranai rani-moatükun sihendeimbi-hündi süᅅgunambo ai yifayu rananimbo rani-moatükun ranai mam anihondumbo tükündifemboe. Nga asu nindou ranai yare hoafi firamündi shai mbura awi yifikoate yaᅅgiri anüᅅgu ana, ahandi hoafi femindi sihefe moatükun ranai moani yare yaᅅgoromboane.

¹⁸ Ranimbo-hündamboyo weaᅅgurühididid hoafi femindi sihefe ranai amboani horinambo yaᅅgir-ane rani hoafi ranahambo ᅅginemindimbo-hünda yaru marundi.

¹⁹ Weaᅅgurühi Moses ai muᅅguambo nindou ranaheimbo God ai nindouambo rani-moatükun yaᅅgir-animbo süᅅgundihündi yahuhaya ahinümbi hohoanimo hoafi sürü papire masihendi ranahambo wataporimbo-marandi. Ranuyu asu ai burmakau anamindindambo hori memendambo hori ra semündü himoni fonᅅoefi mbura hisip nini düdü didareimbiyo asu hamburi sipsipindi ninendi bidifiriyo rani-moatükun ranambo ahinümbi Buki-mayo raniwami füsishai-füsishaimarandi nindou muᅅguambo ranahei wami kameih.

²⁰ Ranuyu ai hoafiyuhü yahuya,
 “Hori ndanamboanimbo sapo God ai hoafi firamündi shendühi rani-moatükun ra randihi süᅅgundihündi yahuhaya hoafimendüri ranahambo ᅅginindamindimboe,”
Kisim Bek
 24:20

mehu.

²¹ Mam yare ramareandi yahurayü Moses ranai hori ra semündü haya, hoafi femindi sihefe ser wori asu muᅅgu moatükun ranambe yaᅅgorowan Godimbo didibafife-rambo moatükunimayo raniwami kameih füsishai-füsishaimarandi.

²² Anihond-ane, sapo ahinümbi hohoanimo ranai hoafiyowohü yahoya, “Muᅅguambo moatükun ranana horinambo yaᅅgiri-animbo popoaindihendani asu asukai aboedindimboe,” meho. Asu hori peyohü popoihefe-koate ana, God ai ᅅgiri amboawi mbüsu nindou-yei hohoanimo moaruwai ranahambo.

Kraisindi yifi ana moaruwai hohoanimo awarhoendühane

²³ Hifini rotu ser worindi moatükun ra sisami nahurai-ane, nga anihondü hamindi moatükun sünambe ᅅgoro. Ranimbo-hündamboanimbo muᅅguambo hifinindi moatükun ra horinambo popoihefe ranambo aboedi tüküfemboane. Nga sünambeahindi hondü moatükun ᅅgoro ranai ᅅgasündeandeimbi hori raninambo yaᅅgiri aboedi tükümbifeyo-wamboane.

²⁴ Sünambe anihondü hamindi ᅅgoro ranahandi sisami nindou ai sürühoeimbi fondi nafiru hinᅅᅅmarundi ranambe ana moai Kraisi ai kefuai hu, nga wani. Nga sapo sünambe fondi hondü-mayo ranambeahiyu ai Godindi himboahü shefimbo-hündambo kameih tüküfimbo ranambeahiyu ai kefuai hüfu anüᅅgu.

²⁵ Suda-yomondi Godimbo sai-randeimbi bogori adükari ranai ana ser wori moani safambe hondü ranambeahiyu rani-poani hori semündü haya moani mamimbo yangiri himbani mamimam randühi kefuai hüfu marandi. Nga Krais-ana ai moai ahandi fi ra Godimbo saimbo afindimbo kefuai hüfu randi, nga wani.

²⁶ Rani-moatükuni ra rambarea-mbonana, Krais ranai tiriifo afindimbo semündü ra hu-humbo God ai hifi, sünu asu munngu moatükuni ra nafirand-ambe amboani tüküfi, nga wani. Nga asu moani ai mamimbo yangiri hamindi munnguambo si aho ranahambo kameih tüküfemboane ndeara bidifiranambo si ranai tüküfembo yangiriyoyambe. Moaruwai hohoanimondi nginindi engoro ra Krais ai ahandihoari Godimbo shefimböhünda yifiyowohü awarhefembo-hündamboyu tüküme fiyu.

²⁷ Munnguambo nindou moani mamimbo-animbo awi yifiyoy mburumbo asu süngunambo God ai yibobondeambui.

²⁸ Mami yare yahuraiyo Krais amboani ahandi fi ra Godimbo shefimböhünda moani mamimbo yangiri nindou afindi ranahei moaruwai hohoanimo ra raguanambo-femböhünda yifimayu. Asükaiyu ai tükefiyu ra moaruwai hohoanimo ranahambo gogorhefembo yifimboyupoani, nga nindou didiyei ahambo tükümbifiyu sei hehi himboayei hei ranaheimbo aboedambo-fendürimbo-animbo tükündüfimbui.

10

Krais ai mamimbo yangiri yifimayu

¹ Suda-yeimayo ahinümbi hohoanimo ranana sapo nine-moatükuni aboedi süngunambo tüküfemboayo ranahandi-mayo sisami yifiafi nahurai-ane. Asu nindou ai ahinümbi hohoanimo süngurihi-rühündeimbi munnguambo himbani aho ra ahei moaruwai hohoanimo ranahambo-hündambo Godimbo ninihondi hifokoarhi shehi arihündi. Nga rani hohoanimo ngiri nindou Ape sowana hei arihündi ranaheimbo munguna aboedambo-ndeandüri.

² Nga ahinümbi hohoanimo süngu nindou-yei moaruwai hohoanimo ranahambo raguanambo-reandüra ai aboedi sürühehindeimbi tükümbehimbonana, asu ai ngiri moaruwai hohoanimo ranahambo hütiyefi sei hehi hei rihündi. Rambefe-mbonana, asu munnguambo Godimbo ninihondi hifokoefe hohoanimo ra rühsafi hinngirihisi.

³ Nga asu Godimbo hifokoefe shefe hohoanimo ra munnguambo himbani yarhi piyei arihü hei ahei moaruwai hohoanimo ranahambo hohoanimo korifoefe-ndürimbohünda.

⁴ Nga burmakau hor-ane asu meme hor-ane rani-moatükuni ranai ana awi ngiri moaruwai hohoanimo ranahambo raguanambo-ndeandi.

⁵ Ranimbo-hünda Krais ai ndeara hifina kosimbo yahumbo ai Godimbo hoafiyundühi yahuya,

“God, seana shambohünda ninihondi hifokoefe shefe moatükuni ranimbo ana se moai yifiriyafi,

nga se wandi fi-safi ranirandi refemböhünda yaro masahawandi.

⁶ Seana ninihondi shambohünda munnguambo mandifeimb-ane, asu moaruwai hohoanimo raguanambo-femböhünda ngorü-poani shambo shefembo moatükuni ranimbo ana moai hihifi-hihifiyafi randi.

⁷ Raniyah asu ro yarhe hoafiyahühiya, ‘O God, yiniyah ro nda.’

Sapo sürü paru masihoemo buk ranambe wambohünda yare hoafimayo.

Moani sihafi hohoanimoayafi rani-süngufembo-hünda ro ndeara kosamboanahi,”

40:6-8

Buk Song

mehu.

⁸ Weangurühi ai yare hoafiyuhü yahuya, “Seana moai yifiriyafi randi sihambohünda ninihondi hifokoefe sihefe asu mandife arandi moaruwai hohoanimo raguanambofembo ranimbo ana,” mehu. Ahinümbi hohoanimo ra yangrowani rani-süngumbo ninihondi Godimbo hifokoefe sihefe hohoanimo ra yarühi arihündi yahu Krais ai hoafimayu.

⁹ Asükai ai yare hoafiyuhü yahuya, “O God, yin+yahi ro nda. Ro sapo se hohoanimoayafi süngu yangiri süngufih refemboanahi ndanimoahä,” mehu. God ai muḡuambo wamindafi Godimbo sai-rambo moatükunä ra gigranambo-reandühani, asu Kraisindi fi Godimbo saimbo moatükunä ranahandi fondihü simbori kikafoareandi.

¹⁰ Sapo Sisas Krais ai God ro hohoanimoayahä süngu yangiri rambireandamboane mehu rani-süngure haya asu ai moani ahandi fi ra mamimbo yangiri muḡuambo si aho ranimbo kameihä Godimbo masihendo. Rananimbo asu sihiri moaruwai hohoanimo ranambeahändi aboedi sürühehundeimbi animboefi.

¹¹ Suda-yomondi Godimbo sai-randeimbi bogori mamani ranai ahandi Godimbo ninihondi mandife sihefembo ratüpurä ra muḡuambo si ratüpuriyuhü moani mamä rani-moatükunä ratüpurä yangiriyu rarao ra hu marandi. Nga asu rani-moatükunä ratüpurä ranai ana awi ḡgiri moaruwai hohoanimo ranahambo raguanambo-ndeandi.

¹² Nga asu Krais-ana moani ai mamimbo yangiriyu yifiyuhü ahandi fi ra Godimbo masihendo muḡuambo si moaruwai hohoanimo ra raguanambofembo-hünda. Ranani asu ai haponda Godindi warä hondü warani amaru.

¹³ Ranihü ai Godimboya, ai wandi hürütümbi nindou ra wandi yirimbo hoarehi hinḡgimbreandi yahuhaya hifanda amaru.

¹⁴ Ai moani mamimbo yangiri yifiyuhü Godimbo fi ahandi ra sihendühi asu raninambo ai nindou ranaheimbo moaruwai hohoanimo ranambeahändi sürühendürä hinḡgimbreandüra ai koadürümbo-koadürümbo ndorihahi animboei.

¹⁵ Yifiafi Aboedi ranai-amboani ranahambo anihond-ane meho. Nga ai Baibor-ambeahi weangurühi hoafiyowohü yahoya,

¹⁶ “Haponda awi süngunambo-animbo Israer nindou-babidimbo, ndani hoafi femindi sihefe ndandihe ndahurai-animbo randiheamboyahi,” Adükari ra mehu.

“Ro wandi-mayo hohoanimo ahei hohoanimoambe hinḡgindihendühi asu ahei ḡgusüfofihä sürü papindihä hinḡgindihendühi,” *Jeremaia 31:33*

mehu.

¹⁷ Raniyu ai niḡofi hoafiyuhü yahuya,

“Ro ahei moaruwai hohoanimomayei-ane

asu moaruwai hamindi moatükunä hondü yarühi arihündi

ranahambo amboawiyei mbisahä ḡgiri gedambo hohoanimondahi,”

Jeremaia 31:34

mehu.

18 Asu munḡu ran-i-moatükun-i hohoan-i mo ranahambo amboawiyeyi ehu ana, asu moaruwai hohoan-i mo raguanambofembo God-i mbo n-i-n-i-hond-i h-i-fokoefe s-i-hefe hohoan-i mo ranai ḡg-i-r-i asükaindo tükünd-i-fe ndand-i.

19 ḡḡa ran-i-mbo-hündambo-an-i-mbo wandaf-i mam-i, awi God-i mbo s-i-hefe bogori adükari ai moan-i Sürühoeimbi Hondü Fond-i ranambe kefuai hu arand-i nou s-i-h-i-r-i amboan-i moan-i h-i-mbokoate God n-i-maruambe Sisas-i-nd-i hor-i süḡḡumbo keboehu ḡḡemboyef-i.

20 S-i-h-i-r-i ranambe keboehu ḡḡemboyef-i s-i-mbor-i naf-i ran-i-süḡḡu. Sisas y-i-f-yuhüyu ai hoear-i God-i-nd-i naf-i-tambehü mapen-i-ḡḡo ran-i mbusümo naf-i h-i-fombo yang-i-r-i n-i-ḡḡoweimbi naf-i ra sübüd-i-mar-i-hend-i.

21 Ran-i-mboane hapondan-i ana s-i-h-i-r-i God-i mbo Sai-randeimbi Bogori Adükari God-i-nd-i wor-i sünambe ranambeah-i-nd-i nindou h-i-fanda-randeimbi bogori anüḡḡu. Ranai Sisas-ani.

22 Sapo aiyu ahand-i hor-i-na s-i-hef-i-mbo moaruwai hohoan-i mo s-i-hef-i ḡḡusüfoambe ranahambo s-i-h-i-r-i hüt-i-ane-f-i yar-i-hu ar-i-hund-i sef-i-r-i-hundeimbi amaro ra popoi-mar-i-hemuni. Asu sürühoeoyoweimbi hoenambo amboan-i kameih-i s-i-hef-i fi hundürümaramuni. Ran-i-mbo-hündambo-an-i-mbo s-i-hef-i ḡḡusüfoambe moaruwai t-i-kai hohoan-i mo amaro ra raguanambond-i-hu mbund-i-hu asu s-i-h-i-r-i moan-i an-i-hondümbofe hohoan-i mo ran-i yang-i-r-i ndahumündef-i hohu God sowana ak-i-m-i sühündahu ḡḡef-i-mboane.

23 God ai aboed-i moatükun-i süḡḡunambo s-i-hef-i-mbo saimun-i-mboayu ranahambo horombo hoaf-i-mareand-i. Ran-i-mbo s-i-h-i-r-i hoaf-i-yef-i ar-i-hund-i ranahambo awi ḡḡ-i-n-i-nd-i n-i-mboef-i-mbo h-i-mbondef-i-mboane. Awi ahambo s-i-h-i-r-i randeambui mb-i-sef-i an-i-hondümbo-nd-i-humboane sapo God ai hoaf-i-yumbühünd-i ai randeambuimbo-hündambo wambo.

24 Awi s-i-h-i-r-i mamam-i wandaf-i mam-i ranaheimbo hohoan-i-mo-ndef-i-mboane. Asu nindou ai s-i-mbor-i fehefe asu ḡḡusüfo pefe hohoan-i mo ra ahei hohoan-i-moambe bot-i-nd-i-humboane.

25 Awi s-i-h-i-r-i ana wandaf-i mam-i-bab-i-d-i mamüh-i fand-i-fe hohoan-i mo ra refe h-i-n-i-ḡḡ-i-fepoan-i rüh-i sapo nindou amur-i b-i-d-i-f-i-r-i raweahi ar-i-hünd-i nou, ḡḡa wan-i. ḡḡa se hoeir-i-himboanei b-i-d-i-f-i-r-an-i si ra ndeara ak-i-mane. ḡḡa ran-i-mbo-hündambo-an-i-mbo asu s-i-h-i-r-i nindou bod-i-mond-i ranahei ḡḡusüfoambe hohoan-i mo ḡḡ-i-nem-i-nd-i-ndür-i-mbohünda t-i-ḡḡ-i-r-i-fondef-i ḡḡef-i-mboane.

God-i-nd-i N-i-mor-i ranahambo daboadanambo-fipoan-i

26 Asu s-i-h-i-r-i Krai-i-nd-i-mayo an-i-hondü hoaf-i ra f-i-f-i-r-i-hu mbur-i-hu, moan-i s-i-hef-i hohoan-i-monambo yang-i-r-i hefüh-i-nda, ran-i-nambo moaruwai hohoan-i mo ran-i-süḡḡu peahu ahef-i ana, moai ḡḡorü-poan-i-mbo h-i-fokoefe God-i mbo s-i-hefeyoan-i asu ranambo hohoan-i mo ra raguanambofembo yangoromuni, ḡḡa wan-i.

27 ḡḡa sapo God-i-nd-i y-i-bobofemun-i-mbo si tükünd-i-feyowohü nindou God-i-nd-i hürütümb-i ranaheimbo ḡḡ-i-n-i-nd-i ham-i-nd-i hai ranambo t-i-k-i-r-i-ndandür-i-mboe ranahambo y-i-h-i-mboyefüh-i h-i-mboayef-i ran-i yang-i-r-ane enḡoro.

28 Nindou düdi ai ah-i-n-ümb-i hohoan-i mo Moses masend-i ra h-i-mbor-i-yowohü süḡḡufekoate-ayu ana, nindou yimbuyafan-i asu ḡḡ-i-m-yomo ai ran-i-moatükun-i ra ai ramareand-i sei hoaf-i-yeian-i moan-i amboawi yaho-koate h-i-fokoar-i-hi mar-i-hünd-i.

29 Asu nindou düdi ai God-i-nd-i N-i-mor-i-mbo daboad-i h-i-h-i-r-arir-i ana, se ranahambo nünḡur-i-hi hohoan-i mo-yeh-i-yeia? Nindou ranai ana awi af-i-nd-i t-i-ḡḡ-i-r-i-fo saf-an-i-mbo ndemündümbui. Krai-i-nd-i-mayo hor-i ranambo

Godindi hoafi femindi sihefe ranahambo ndomarihendi. Hori mami ranamboyo nindou ranahambo hohoanimoambe süriheri hiniñgimarer-anesi. Nga asu nindou ranai hoafi femindi sihefe hori-mayo ranahamboya, rani-moatükuni ana moan-ane, nga ndorihoeimbi moatükuni hamindiyopoani yahumbü nindou-ani. Ranani asu ai Yifafi moani hipoambore-randeimbi ranahambo moaruwai-moaruwai-mboareandi.

³⁰ Sapo sihiri fifirihundi Adükari ai yare hoafiyuhü yahuya,
“Nindou moaruwai hohoanimoeyani rani-süngumbo simbori tñirifo sai ana, wandi ratüpur-ane.

Ro simbori tñirifo ndeheamboyahı,” *Io 32:35*
mehu. Asükaiyu ai niñofi ñgorü hoafiyuhü yahuya,

“Adükari ai ahandihoar-animbo ahandi nendi ra yibobondearümbui,” *Io 32:36*

mehu.

³¹ Yangiri koadürümbo nüñgumbü God ai nindou kikihemindimbo ra yihimbombü moatükun-ane.

Anihondümbofe hohoanimo ra nginindi kikihindi-humindifi-mboane

³² Sapo rani-moatükuni siheimbo-so horombombo tüküme Feyondüri ranahambo se hohoanimondei! Godindi-mayo si aboedi siheimbo boakifoareandürambe rani mbusümo maho ra sapo se tñirifo afindi tüküme fendüra awi tñirifo ranambe hütihütimayei hei-ane.

³³ Se rani-simboani nimboei-ambe ana ngoambo nindou bidifiri ai siheimbo nindou himboahü moaruwai-moaruwaimbo-rhindürühi tñirifombü hohoanimo masahündüri. Asu se ngoambo nindou ai tñirifo asahümündi rani-babidimbo-yahindühi se ahei mbusümo nimboeimbo ai tñirifoayei ra farihehi-ndürühanei.

³⁴ Raniyei asu se nindou karabusambe nimboeimbo tñirifoayei nou semboani ai-babidimbo tñirifomayei. Asu nindou bidifiri ai sihei napo ra ngoambo fufurühümündi hündüranı asu se ranimbo hihifi-hihifiyeihı aheimboya, ‘I ambirihündi ana,’ sei hehi warı hürühümündi-ani ai sahümündi marihündi. Se rani-moatükuni ranahambo ramarihindi ra, sapo sihei aboedi moatükuni hondü koadürümbo-koadürümbo yangromboayo ra fifirihı hehimbo-wambo.

³⁵ Ranimbo-hündambo awi se sihei nginindi hamindi anihondümbofe ho moatükunimayo ra warihündühümündimboyei, nga yowanı. Nga nimboe rani-moatükuni ranahambo takinanimbo God ai aboedi adükari moatükunı ro ndeheamboyahı mehu ra ai ndembui.

³⁶ Ranimbo-hündambo-animbo God ai nıne-moatükunı saimbo horombo hoafimareandi ra semindimbohünda awi se moanı sapo God ai nıne hohoanimo hohoanimoayu rani-süñgu yangiri himboarınambo hibadihümbo ratüpurındeı.

³⁷ Sapo Baiborambe God ai yare hoafiyuhü yahuya,
“Awi gedamboyo-poanı, nga nindou sapo tüküfembo-mayu ranai tükündifimbui.

Ai ngiri gedambo hihiniñgındeandi.

³⁸ Ro hohoanimoayahı rani-süñgu yangiri rarihindeimbi nindou wandi, awi ai wambo anihondümbo-rhindürühi mbınimboei-amboane.

Nga asu nindou düdi bidifiri ai wambo anihondümbofe ranahambo sisirefiyu ana,

asu ro ngiri nindou ranahambo wudındihini,” *Habakuk 2:3-4*
mehu.

³⁹ Nga asu sihiriri ana Godimbo anihondümböfe hohoanimo ranahambo sisiyahundühi awarthehundembö nindou-yefipoani, nga wanti. Nga awi sihiriri ana Godimbo anihondümbörihu hefühi aboedambo-yahundeimbö nindou-anehi.

11

Anihondümböfe hohoanimo nimindi hoaf-ane

¹ Sapo anihondümböfe hohoanimo ranana ninimoatükunimboyo himboayefi ra tükündifemboe ranahambo sihiriri didiboadorihu fifirihundi. Rani-moatükuni ranana sihiriri ngiri sihefi himboarinambo hoeindhundi, nga moani hohoanimonambo yangir-animbo rani-moatükuni ra anihondü mbenjori mbisemboyefi. Hohoanimo ra anihondümböfe hohoanimo-ane.

² Horombo amao ahei anihondümböfe hohoanimo ranimbo-hündambo God ai aheimboya, nindou aboedi mbumund-anei mehündüri.

³ Sihefi anihondüfe hohoanimo-mbohündambo fifirihumboayefi sapo God ai hoafiyuhü ahandi hoafinambo sünü hifi ra nafimarandi ranahambo. Nga rani-moatükuni ra nafimaranda himboarinambo hoeiarihundi ai moani hoeifekoate moatükuninambo randi ramareandi.

Aber; Enok asu Noa ai Godimbo anihondümbö-marüwuri

⁴ Aber ahandi anihondümböfe hohoanimo-mbohündambo ai Godimbohünda ninihondi hifokoare mamandeandi. Ai ramareandi ra Ken ai ramareandi ranahambo ngasünde haya Godindi himboahü moani aboedi hamindiyö. Asu ahandi anihondümböfe hohoanimo-mbohündambo God ai ahamboya, aiana nindou moani mbumundi hamind-ani mehu hoafi ra Aber ahambo maho. Raniyu asu God ai nime-moatükuni Aber ai ahambo masagado ra hihifi-hihifiyu marandi. Aber ai yifimayusi, nga awi ahandi anihondümböfe hohoanimo rani-süngumbo hoafi yare hoafiyö ara ho.

⁵ Enok ahandi anihondümböfe hohoanimo-mbohünda God ai ahambo nimoamo maserümüduwa asu ai yifi-koate gedühi manüngu. God ai maserümüdu-wambo asu nindou didai moai ahambo hoeiriri. God ai Enok ahambo semündü hafokoate-yuambe rani-simboani ahambo hoafiyuhüya, 'Ro hohoanimoayahi rani-süngu yangiri süngumara hu,' mehundo.

⁶ Nga nindou Godimbo anihondümböfe-koate-ayu ana, asu ahambo God ai ngiri siaondifiyu. Nga nindou düdi ai Godindi fikimi sühufembo hohoanimoayu ana, God ai anüngu ranahambo anihondümbö-mbireandamboane. Sapo God ai nindou düdi ahambo hütihütiyuhü kokoarüri ranahambo takini segodombo ranahambo kameihi anihondümbö-mbireandamboane.

⁷ Noa ahandi anihondümböfe hohoanimo-mbohünda God ai nime-moatükuni sünguna refeyowan tüküfemboayo ra Noa ai hoeifekoate-yuambe ranahambo ahini hoafirürühiya rani-moatükuni tükündifemboe mehu. Raniyu ai Godindi hoafi ra himboriyu mbura, moani ai hoafimayu süngu sip afindi ra nafimarandi ai ahandi aborüdi-babidi ranambe kefoehi nimateimbo aboedamehindi-mayo ra. Raniyo asu ahandi anihondümböfe hohoanimo-mbohünda God ai ahamboya seana nindou mbumund-anafi mehundo. Rani-süngu nindou münguambo ahambo anihondümbö-arior ranahambo refemboayu nou. Ranimbo-hündamboyo asu Noa ai münguambo nindou ndani hifihündi ranaheimbo nindou moaruwai-anei yaho nafuiyombo nou ramareandi.

Abrahamindi hoaf-ane

8 Abraham ahandi anihondümböfe hohoani-mo-mbohünda God ai ahambo hidi-bori nafini hifi ngörü segodimbo koehefimbo mehu ra himborimayu. Ai ahandi hifi hondü hinngire haya moani fifirifekoate nahanafimbayahi nda ahahi yahuhaya sirimbrowohü mahu.

9 Ahandi anihondümböfe hohoani-mo-mbohünda God ai ahambo hifi ngörü ndahandomboyahi yahu horombo hoafimayu rani hifambe hidi-borihoei manüngu. Raniyu ai hifi ranihü ser worambe manüngu sapo Aisak ahandi nimori, asu Sekob Aisakindi nimori marine mamani rani hifi God ai sünguna dagapirani ningomboayafani nou. Nga ahafanimbo amboani God ai rani-moatükuni segoprimbohünda horombo hoafimareapiri.

10 Abraham ai ser worambe manüngu, nga ngoafi adükari koadürümbo-koadürümbo ningoweimbi God ai ahandihoari nafimbo hohoanimoyu mbura nafimarandi ra hoeifemboyu himbomayu hu.

11 Sara Abrahamindi nimorehi ahandi anihondümböfe hohoani-mo-mbohünda ai ahandihoari amboani purusi nimori-koate ningo homombo boagiri-mayoyosi, nga asu God ai ahambo nginindi masagado nimori wakemindimbo. Raniyo asu Sara ai yare hohoanimoyowohüya, God ai nimori wakindandimboyafi yahu horombo hoafimayu ra ai anihondümboyu hoafimayu, nga ai rani-süngundeambui, yahohaya hohoanimomayo.

12 Raniyu asu Abraham ai ndeara boagiriyuhü yifimbo yangirimayusi, nga asu ai afindi nimori burayo ranahei amoaomayu. Nimori nindou mamani yangiri ranahandambo-hündi burayo ra moani afindi tüküfeihiyu sapo mupui sünambe engörü asu gudikikiri tapuiyowa kikifekoate engörü yahurai tüküme feyo, God ai ahambo horombo hoafimeindo nou.

13 Nindou mungu ranai Godimbo anihondümbo-rihori heimbo sünguna yifimayei. Ai ndani hifihü nimboei-ambe awi moai sapo God ai aheimbo aboedi moatükuni segodürimbo horombo hoafimayu ra sahümündi, nga wani. Nga moani ai anguni nimboeimbo himboari-nambo yangiri hoeirhindühi hihifi-hihifimayei. Raniyei ai weindahi yarhi hoafiyehi seiya, 'Ro ndani hifihü nimboefani ro ngörü hifihündi hidi-bori nindou nou-anehi, moani bodifombo ndani hifihü animboefi,' masei.

14 Nindou ai yarhi yahurai hoafayei ana, shiri randihu hohoanimondefihüya, aiana ahei hifi hondü aboedi hamindi rani hoeifembo seimboanei yarhi yahurai hoafayei mbisefimboane.

15 Nindou ranai ahei hifihü weangurühi nimboei mburühi ra hinngirihahi hehi ngöründühi nimboembo weangurühididi hifi ranahambo hohoanimopambarihi-mbonana, awi ai koadürana hiririyahi hei.

16 Wani, nga ai sapo hifi sünambe engoro hifi ndanihü ngasündareandi rani hifinamboyei hombo sei-hehi hohoanimomayei. Ranimbo-hündambo-animbo asu Godimbo ai shefi God-ani seimbo ra God ai ngiri aheimbo amoaningi-ndundüri sapo hifi ranifihahi aheimbo ngoafi adükari nafira hinngi-mareandambo wambo.

17 Abraham ahandi anihondümböfe hohoani-mo-mbohünda God ai ahambo yari hoeimariri ranambo asu ai ahandi nimori Aisak ra Godimbohünda hifokoeffi shefimbo hohoanimomayu. Abraham ranahamboyou God ai nini-moatükunimboyu ahambo refimboayu ranahambo horombo hoafimarira fifirimareandi. Nga asu Abraham ai ahandi nimori mamani hamindi-mayu ranahambo Godimbohünda hifokoeffi shefimbo hohoanimomayu.

18 Sapu God ai Abrahamimbo Aisak ranahamboyou horombo hoafirirühi yahuya "Aisak ranahandambo-hünd-animbo shafi amoaomamafindi ra

yagodimboe sa horombo hoafimaríheanini,” mehuyosi, nga asu ai ahandi nímorimbo hífokoefimbo hohoanímomayu.

¹⁹ Abraham ai yare hohoanímoyuhüya, Aisak ai yifayu ana, God ai yifihündi botindirümbui yahuhaya hohoanímomayu. Nga moani hoafimbo randihu hoafindefihüya, Abraham ai ahandi nímori yifihündi nou hihiri maserümündu mbísefimboane.

Aisak, Sekop asu Sosep+yomondi hoaf-ane

²⁰ Aisak ahandi anihondümbofe hohoanímombohünda ai ahandi nímori yimbu Sekop Isombo aboedi didiboado-mareapiri. Ai hoafi raninambo ninimoatükuniyo ahafanímbo sünguna tüküfemboayo ranahambo hoafimayupiri.

²¹ Sekop ahandi anihondümbofe hohoanímombohünda ai ndeara yifimbo yangiri-yuambe Sosepindi nímori yimbu ranahafanímbo aboedi-aboedimareapiri. Ai ahandi nininimi wafu raniwami kikihamündü amofihü Godimbo seana Adükari aboedi hamind-anafi yahuhaya hihifimarüri.

²² Sosep ahandi anihondümbofe hohoanímombohünda asu ai ndeara yifimbo yangiri-yuambe hoafiyuhüya, süngunambo Israer ai Isip hifi hiningindihi hehi ngörü hifina ngeimboyei mehu. Asu ai yifindua ahandi hamindi ranahambo nüngundhi-nüngundhi-mandihündi yahuhaya hoafimayundüri.

Mosesindi hoaf-ane

²³ Mosesindi hond-afindi ahafe anihondümbofe hohoanímombohünda ai ahafe nímori Moses ra wakirindife mburina aboedi hamindimayu ranimboane asu nindou adükari bogori Isip hifi hifandarandi ranahandi ahinümbi hohoanímom ranahambo yihimbokoate ngimi amoamo weindahifikoate sowarindife manimbafe. Sapo nindou adükari bogorindi ahinümbi ranane nda: Suda-yafe nindowenihini nímori mungu hífokoambirihind-amboane.

²⁴ Moses ahandi anihondümbofe hohoanímombohünda ai adükariyu mbura se wambo ana Isip-yafe nindou adükari bogorindi nímori Ferondi nímor-ani mbisahü-ndirimboyei yahuhaya hohoanímomayu.

²⁵ Moses ai sapo Godindi nendambo ngörü nindou ai moaruwai-moaruwaimbo-maríhindüra afindi tiririfoaye rani-babidimbo yahurai refemboyu hohoanímomayu. Nga asu ai moai bodifombo moaruwai hohoanímom süngu hihifi-hihifimbo hohoanímoyu.

²⁶ Krais ranahambohünda Mosesimbo amoaningümbi hoafi hoafi-yahüdownani ai munguambo kaki, hoeari, nginindi moatükuni napo Isip hifihü engoro ranahambo ngasündeamboayo yahuhaya hohoanímomayu. Raniyu ai süngunambo God ai ahambo tiririfomayu rani takini aboedi moatükuni segodimbo-mayu ranimbo himboapomayu.

²⁷ Moses ahandi anihondümbofe hohoanímombohünda asu ai Isip hifi hiningire haya Isipihündi nindou bogorindi nginindi ranahambo yihimbokoate mahu. Nindou Godimbo hoeifikoate-mayu ra Moses ai hohoanímomambo yangiri hoeimariri ranimboyu nginindi yangiri manünguhu.

²⁸ Ahandi anihondümbofe hohoanímombohünda nindou aheimbo Pasofa si ra botimareandi. Si ranifihini sipsip hífokoaru mburimbo yipurifihini hori kükichoemonda, God ai sünambeahindi nendi amongo nímori hífokoefembohünda koamaríherü ranai Israer nindou ranahei fikimi akimi hokoate-mbiyuwa yahuhaya se rani-moatükuni ra yaru mehupuri.

Israer afɪndɪ ai Godɪmbo anɪhondümbö-marɪhorɪ

²⁹ Israer nindou ahei anɪhondümböfofe hohoanɪmo-mbohünda ai Hamburɪ Sɪrɪwara bamarɪhehindɪ moanɪ hɪfɪ yangɪrɪ süngu nou. Isipɪhündɪ nindou ai randɪhu badɪhehu yahomo houmbo raweafundane, hoe ranai koadürü-koadüreandühɪ tɪtɪporɪko-mareapura yɪfɪsafɪmemo.

³⁰ Israerɪhündɪ ahei anɪhondümböfofe hohoanɪmo-mbohünda Godɪndɪ ɳɳɳɳɳɳɳɳ Seriko ɳɳɳɳɳɳɳɳ yafe ginɪrɪ ra tiboai pɪndɪmboe sei hehi ginɪrɪ ranahambo 7 ambe-ramɪndeimbɪmbo wakɪyei wakɪmarɪhinda tütifoai pɪmayo.

³¹ Rahap nɪmorehɪ nindowenihɪ bɪrabɪrɪyo-randeimbɪ ahandɪ anɪhondümböfofe hohoanɪmo-mbohünda ai Israerɪhündɪ nindou yimbu ɳɳɳɳɳɳɳɳ kosemɪndɪ-mbohünda samoɳɳɳɳɳɳɳ tükümeɪneanda aboedɪ hɪhɪfɪ-hɪhɪfɪna worɪnɪmareapɪrɪ. Ranɪmbo-hündamboyo ahambo moai hɪfokoarundɪ nindou Godɪmbo anɪhondü-mbofekoate-yeimbɪ hɪfokoako-mafoarundürɪ ranambe.

Godɪmbo anɪhondümbö-rɪhoreimbɪ ranaheimbo tɪɳɪrɪfo tükümeɪfeyondürɪ

³² Awi ro nɪnɪ hoafɪ ɳɳɳɳɳɳɳɳ sɪheimbo hoafɪmandahɪ ɳɳɳɳɳ? Si moai gedühɪ nɪɳɳɳ ro Gideon, Barak, Samson, Septa, Defit asu nindou muɳɳɳ Godɪndɪ hoafɪ hoafɪyomo-rundeimbɪ-memo ranahamumbo hoafɪyombo, ɳɳɳ wanɪ.

³³ Nindou ranai ahamundɪ anɪhondümböfofe hohoanɪmo-mbohünda ndɪfo nindou-babɪdɪmbo yɪfiarɪ-yomombo asu ai hamarɪhoemo. Bɪdɪfɪrɪ ai mbumundɪ hohoanɪmonambo yangɪrɪ nindoumbo hɪfandɪmarapurɪ asu ai nɪnɪ-moatükunɪmboyo God ai saimbo horombo hoafɪmareapurɪ ra masowandümo. Ranɪyomo bɪdɪfɪrɪ ai adükarɪ nɪmambeahɪ nɪnɪhondɪ ahandɪ ndürɪ raion ranahandɪ yafambe tapɪru kɪkɪhɪmaründümo.

³⁴ Bɪdɪfɪrɪ ai yɪhɪmbo sɪsɪreandeimbɪ hai ɳɳɳɳɳɳɳɳ hamɪndɪ ahamundɪ hürütümbɪ püpimaranda mahoro ra dɪkɪru mamandundɪ asu bɪdɪfɪrɪ aboedambomefundɪ ranambeahɪndɪ ahamumbo pisaonambo hɪfokoefepurɪmbo mehomo. Nindou ranɪmemo ai hamɪndɪ kemɪndɪkoate-memosɪ, ɳɳɳ asu süɳɳunambo ai hamɪndɪ ɳɳɳɳɳɳɳɳ. Ai yɪfiarambe moanɪ tɪtaboarɪ-hoemondühɪyomo asu ai ndɪfo nindou-yomondɪ harɪndɪfo nendɪ ranahamumbo wamafandüpuri.

³⁵ Nɪmorehɪ bɪdɪfɪrɪ ahei anɪhondümböfofe hohoanɪmo-mbohünda ahei fikɪmɪnɪndɪ yɪfɪyomondeimbɪ yangɪrɪyafu marunda sahüpürümündɪ marɪhündɪ. Bɪdɪfɪrɪ ai karabusambe Godɪmbo daboadanambo-arɪhorɪ ana, aboeda ɳɳɳɳɳɳɳɳ, ɳɳɳ ai moei masei ranɪmboanei asu nindou ɳɳɳɳɳ ai ahei fi moaruwaimbo-marɪhindüra asu yɪfɪmayei. Nindou ranai aboedamböfofe yiboarukombo süɳɳunambo yɪfɪyei mburɪhü yɪfɪhündɪ botɪyahi yangɪrɪ aboedɪ nɳɳɳɳɳ-mayo ra hohoanɪmoyei hɪ aboedamböfembo yɪboarukomayei.

³⁶ Asu bɪdɪfɪrambo hoafɪnambo moaruwai-moaruwaimborundürɪ asu bubumarundürɪ asu bɪdɪfɪrambo senɪnambo hüpütüpu-rɪhondürɪ karabus-ambe hɪnɳɳɳmarundürɪ.

³⁷ Bɪdɪfɪrambo nɪmoeinambo pütɪyomondühɪ bubumarundüra yɪfɪmayei. Bɪdɪfɪrɪmbo sonambo yimbu kɪkɪrundürɪ sɪhondürɪ asu bɪdɪfɪrambo pisaonambo hɪfokoarundürɪ sɪhondürɪ marundɪ. Bɪdɪfɪrɪ ai aheimbo moaruwai-moaruwaimbo-rɪhindürühɪ tɪɳɪrɪfo masahündüra moanɪ napokoate sipsip hoearɪ, meme hoearɪ ranɪ yangɪrɪ güdühi sahümündɪ hehi hahabodei wakɪmarɪhindɪ.

³⁸ Sapo ai nindou aboedɪ hamɪndɪyei, ɳɳɳ asu nindou hɪfɪ ranɪhündambo ai aboedɪ hamɪndɪ-yeipoanɪ! Nindou ranai nɪmɪ wohɪ furɪkoate-yowohü,

hifi wafuani hihiriyei wakirihindühi, nimoei ambisambe hifi ambisambe ranambe nimboei marihündi.

³⁹ Sapo nindou munguambo ranai Godimbo anihondumbo-marihori ranimbo-wambo God ai nindou aboed-anei mehu, nga asu ai God nini moatükunimboyo segondürimboane yahu horombo hoafimareandi ra awi moai sahümüdi.

⁴⁰ God ai sünguambo shefimbo mungu semunimboayu aboedi moatükuni hondü ra ndore shai hayambo wamboyu asu nindou ranai boatei semindikoate-mayei. God ahandi hohoanimo ana yahurai-ane, shefimbo mungu ramareamuna aboedi simongori-humindeximboanefi.

12

Awi shiri Sisasimbo yangiri himboari pandihurühi anihondumbo-ndihurimboane

¹ Nga asu awi shiri nüngumandahua? Shefombo ana nindou afindi ranai wakirihimunühi nine-moatükuni anihondumbofe ramarihindi raninambo shefimbo anihondumbofe hohoanimo nafuimarihümüni. Ranimbo-hündambo-animbo awi shiri shefihori nine-moatükuni shefimbo nafi gurareamuni ranane, moaruwai hohoanimo nginindi hamindi kikihi safaramindimuni ranane ra yihirindihu hohu, ngusüfo nginindi foandihu hohu, shefimbo hombo God ai nafi hinngimareamuni rasüngu ngefimboane.

² Awi shiri Sisasimbo yangiri-animbo himboari pandihuri ngefimboane. Ai shefi anihondumbofe hohoanimo nimindhani asu ai shefi anihondumbofe hohoanimo rasüngunambo nafindamüdi hinngindeamunümbui. Ai nine-moatükuni tirifo ahambo sowahi tükumefendo ranahambo awi ro nimi keimbi karihendeimbifihi yifimboanahi, nga i ambe rani-moatükuni ra hinngindihea yahu, nga wani. Nga hihifi-hihifi afindi ai süngunambo semindimboayu ranahambo hohoanimoyuhü ai amoanngümbi moatükunimbo moan-ane yahuhü nginindi yare manüngu. Ranani asu ai haponda God mungu hifanda-randeimbi ahandi nimarifondi ahandi warihondü warani amaru.

God ai shefimbo tirifo asemuni ranana shefimbo didiboado-femunimboani

³ Awi se Sisasimbo randihi hohoanimo-ndahüdo, sapo nindou moaruwai hohoanimoyeimbi ranai yiboaruko-rithorühi moaruwaimbo-moaruwaimbo-marihora moan-ane yahuhaya nginindi manüngu. Ranimbo-hündambo-animbo asu se-amboani yahurai nimboei, nga se rani-moatükuni sheimbo tükündifeyoani ngusüfoambe garibindahindühi rühi randihi hinngi-ndihimboyei.

⁴ Se moaruwai hohoanimo ranahambo raguanambo-fembo sei hehi rani-babidimbo hüti-hütiyehaneisi, nga awi moai moaruwai hohoanimombo yifariyehi shei hori ai piyo, Sisasindi hori ramefeyo nou.

⁵ Awi sheimbo God ai ahandi nimori nou ngusüfoambe kiki-mifoefeimbi hoafi wataporimbo-marandüri ra se mitaniri-hümündiai? Sapo Ai yare hoafiyuhü yahuya,

“Wandi nimori, Adükari ai sheimboya ai didiboadondihi hohoanimo-mbeyeia mbüsü haya ngorü süngunde randearani

se ahambo himbori yangiri himborindahüdo.

Asu ai sheimbo didiboadi-fembohünda ninimboyo se tirifo dagadürani, ngusüfo nimbindimboyei.

⁶ Sapo Adükari ai nindou mamü ngusüfo parareandi ana,

didi boadore arandi.
 Asu nindou mamî asemündu ana,
 ahambo wandî nimorani yahuhü aboedambohünda pakariherü
 arandi,” *Sindaun 3:11-12*
 mehu.

⁷ Siheimbo didi boadofe-ndürimbohünda God ai pakari-hefendürimbo mbüsüwanî ahandî nimorî nou, se moanî nginîndî nimboei. Ranahandambo hündî se tîrîfo asahümündi ana, ranî-moatükunî ra God ai ahandî nimorîmbore-andürî haya rareandürühani. Hifî ndanîhündambo boagîri ai nimorîmbo didi boado-fimbohünda moai pakariherü randiyo?

⁸ Nîneafi nimorî sihambo Ape ai ahandî nimorîmbo noureanîni pakarihefenîni-koateayu ana, awi se boagîreimbî nimorî hondüyafi-poanî, nga se boagîri-koate nafîndî nimor-anafi.

⁹ Sapo sihefi ape hifî ndanîhündambo-memo ai sihirî mamîkarî hohoanîmoyefanî pakarihoumunanî ana, I aboed-anesî, nga ambîrimunî sefûhanefî. Ranî süngumbo-anîmbo sünambeahîndî Ape ranahandî hoarehî safîndefühî ahandî hoafi süngundîhu-mboane, nga rananîmbo yangîri nîboademboyefî.

¹⁰ Hifî ndanîhündambo ape sihefi ranai ana moanî ahamundî hohoanîmo süngumbo yinîhoar-amboanemo pakararîhoumunî. Nga God aiana sihefimbo farîhefembo ai ro sürühehea-ndeimbayahî yahurayî tükümbeahîndî-amboane yahuhayamboani rawareamunî.

¹¹ Ape ai pakararîhemunî sihefimbo aboedambo-hündambo ranîsimboanî ana sihirî ngusüfo nîmbîyefühî ngîri hîhîfî-hîhîfîndefî. Nga asu süngunambo pakarîmarî-houmunî ranahandambo didi boado-rîhehu hohumböhöndî ana, ranî takîndî mbumundî aboedî hohoanîmo tüküfe-arandî. Asu ranîmbo-hündamboane moanî ngusüfo aboedî kife nîmarî hohoanîmo ra tüküfeyowohane.

Sihirî firîfirî-koate nginîndî hamîndî tütüngîndühu hohu nîmboefîmboane

¹² Ranîmbo-anîmbo sihei warî ra afurîndeiranî wanî, se moanî hamîndî tütüngîndühündühî sihei tîrî ra hoafîndeiranî mandüharî nginîndî didi boadondîhi nimboei.

¹³ Se nafîsüngu yangîri ngei, nga hîmboranî pîndahimboyei. Nafî aboedî ra süngundîhindanî tîrî hoafi-koate nginîndîndîmboe.

¹⁴ Se muŋguambo nindou ranî-babîdîmbo moanî ngusüfo afurîfe kifeimbî hohoanîmo asu sürühefimbî hohoanîmo ranî-süngu yangîri süngundîhöndühî tîrîfondelhî nimboei. Ranî hohoanîmo süngufe ho ranî-koate ana, nindou mamî amboanî ngîri Adükarîmbo hoeindirî.

¹⁵ Se awi hîbadîhümbö. Seambeahî nindou mamî ai Godîndî-mayo moanî hîpoambofe hohoanîmo aboedî ranahambo bodîboadeambui. Asu seambeahî nindou mamî ai hühütimbü nîmî anîngo nou tükefiyu ana, siheimbo tîrîfo dagadüra asu se moaruwai hohoanîmo süngundîhimboyei.

¹⁶ Nindou mamî ai seambeahîndî nîmorehîmbo hohoanîmo nîndowenîhîmbo hohoanîmo yangîri ngusüfo pandîhi ngeimboyei. Nîndou mamî ai seambeahîndî Godîmbo daboedî hîhîrîndirümbui, sapo horombo Iso ai ahandî akîdand-mayo sesî akîdou yangîri sesîmbo yahumbo Godîndî-mayo amongo nimorî ai semîndîmbo-mayo ra akîdîdîbo sisemefîneandî nou randîfimbui.

¹⁷ Se ra fîfirîhi, akîdî ai masemünduambo süngunambo Iso ai aranîmboaho hümoarîyuhü asu nîni-süngundîhea yehuenüngu

hohoan+imoyuhü kokora wak+imareand+si, nga asu ai moai rani+moatükuni ra semündu.

S+hi+r+i an+ihondümbö-r+hundeimb+ God+nd+i ngoaf+ hondüh+ tüküyahu-mboanef+

¹⁸⁻¹⁹ Se God sowana hombo hohoan+mondeih+ awi moai Israer ramehind+ nou Sainai wafu tüküyahi hoeir+hi asu sünd+hind+. Wafuambe ran+hü imami kik+randeimb+ hai, mut+ kamb+ñ+i kik+randeimb+ n+mb+, asu hoewer+ n+moamond+hoaf+yowohü fufuñ+ ai hoaf+yowohü God+nd+i hoaf+ sünambeah+nd+i tüküfehümbö-mayo yahurai awi moai s+heimbo amboan+ tüküfeyondür+, nga wan+. Nindou ranai ran+ hoaf+ tüküme Feyo ra h+mbor+yei hehi hoaf+yeih+ seiya, “Ro ng+r+i asükaindef+ ngorü hoaf+ h+mbor+ndef+,” masei.

²⁰ Hoaf+ ranai yare yahurai tüküfeyowohü yahoya, “Nindouyo n+n+hond+yo Sainai Wafu ra war+ parareand+ ana, n+moeinambo pitiyo h+fokoefemboane,” meho ra h+mbor+yei hehi ng+r+i ro rasüngund+hund+ sei hehimbo.

²¹ Rani+moatükuni ai hoeimar+hind+ ra moan+ y+h+imbo s+s+reandeimb+ mayo wamboyu Moses ai yare hoaf+yuhü yahuya, “Ro awi h+ham+ndar+yahü+h+ y+h+imbo s+s+reheand+,” mehu.

²² Seana moai Sainai Wafu yahuraihü tüküyahind+, nga seana God koadürümbo nünguweimb+ ngoaf+ adükar+ Saion Wafu ran+wam+ tüküyahimboanei. Rani+ngoaf+ adükar+ ranana Serusarem-ane, nga sünambe nanngoan+ God+nd+i sünambeah+nd+i nend+ af+nd+i n+mar+mond+ ngoaf+hü tüküyahimboanei.

²³ Seana God+nd+i muñguambo amonngo n+mori+yei h+h+fi-h+h+fümb+ fand+feambe tüküyahimboanei. Nindou ranahei ana ndür+ ra sünambe par+hi s+hehinda mbeñgor+. Seana sapo God nindou muñguambo y+bobore-randeimb+ ranahambo, asu nindou aboed+ mbumund+yeimb+ God ai aheimbo naf+ramünd+ h+n+ng+i-mareandür+ ahei yifiaf+ ranahambo sowah+ tüküyahimboanei.

²⁴ Sisas aiyu God-bab+d+imbo s+mbor+ hoaf+ fem+nd+i s+hefe ranahambo yipupuik+k+ manüñgu ahambo-so amboan+ tüküyahimboanei. Ahand+ hor+ aboedambo-femböhünda tüt+ñar+imayo ranana Aber+nd+i hor+ ngasünde hayambo sapo Sisas+nd+i hor+ ana s+mbor+ hoaf+ fem+nd+i s+hefembo-hündamboyo, nga Aber+nd+i hor+ ana s+mbor+ mb+ro hoaf+imbo-hündamboyo. Seana muñgu ranahambo-so tüküyahimboanei.

S+hi+r+i h+bad+hümbö

²⁵ Ran+imbo-hündambo-an+imbo awi se h+bad+hümbö. God ai hoaf+nduan+ se ahand+ hoaf+ h+mbor+imbo y+boaruko-y+boaruko-ndeimboyei. Horombo nindou God+nd+i-mayo hoaf+ h+fi ndan+hü h+mbor+imbo y+boaruko-y+boarukoyei mar+hünd+ ran+mboyei ai moai aboedambo fefoehind+. Sapo yahurai-ane sünambeah+nd+i hoaf+ hoafayo ranahambo s+hi+r+i daboadanambo-ar+hund+ ana, nüñgund+hu asu aboedambo mafeboehu-a? Ng+r+i rand+hund+.

²⁶ Ran+s+imboan+ ahand+ hoaf+nambo h+fi nda h+fi+hemayo. Nga asu hapondan+imbo ai yare horombo hoaf+reandüh+ yahuya, “Awi asükainda mam+imbo ng+r+i h+fi yang+r+i h+fi+hendo, nga sünü kameih-an+imbo rand+femboe,” *Hagai 2:6*

²⁷ Hoaf+ ‘Awi asükainda mam+imbo’ ranana yahurai-ane: N+ne-moatükuni God ai horombo naf+marand+ ra hef+henambo raguanambo-areand+ ana,

ngiri niŋgo, ŋga awandihoemboe. Ŋga asu nine-moatükunî hifihenambo refe hoeifekoate-aiyo ana, ranai niŋgomboe.

²⁸ God ai nginîndî hifandarandî ra sîhirî asahumîndefî ana, ngiri nin-moatükunî ai hifihenambo rande hoeindeandî. Ranahambo-anîmbo Godîmbo hîhîfîndî-hurîmboane. Awi sîhirî moanî Godîmbo ahînîndefühî ahandî ratüpuri ra kîkîhîndî-humîndefan-anîmbo ai ranîmbo hîhîfîmbiyu-wamboane.

²⁹ Sapo sîhefî God aiana nginîndî hamîndî hai munġu moatükunî sesi arandî nahurai-wambo.

13

Hohoanîmo ranane God ai yifrayu

¹ Wandafî mamî, hohoanîmondeihî se sîmborî ŋgusüfo pefirûndei ŋgei.

² Hîdîborî nindou tükündahindanî sîheimbo-so semündündürî worîniîfendürîmbo hohoanîmondei. Nindou bîdîfirî ai rarîhindühîyei sünambeahîndî nendî ai tükümfunda fîfirîfe-purîkoate moanî sahüpürümündî worîniîma-rîhipurî.

³ Nindou karabusîyahi anîmboei sapo se-amboanî ai-babîdîmbo karabusîyahi anîmboei nou ranaheimbo hohoanîmo-ndahündürî. Nindou ai tîŋrîfoyeianî asu se-amboanî ai-babîdîmbo tîŋrîfoyeyi nou aheimbo hohoanîmo-ndahündürî.

⁴ Nîmorehühîfe anamîndühîfe hohoanîmo ranana aboed-ane. Ŋga nîmorehî nindowenihî ranai ahafe fi ranahambo sîmborî anîhondümboferündafehü ndorîne hîfandî-mbîrînand-amboane. Nindou didîyomo nîmorehî sîsîhîmoyomo asu nîmorehî ai anamîndîhoandî bîrabîrayeyi ana, ranaheimbo God ai yîbobo-ndearümbui.

⁵ Kakîmbo ŋgusüfo pandîhi ŋgeimboyei, ŋga se ranahambo hohoanîndühümboyei. Nîni-moatükunîyo se masîhehindî ranîmbo I ndear-ane nda mbîsei. Sapo God ai yare hoafîyuhü yahuya,

“Ro sîheimbo ngiri hîniŋgîndîhearü,

asu ro ngiri sîheimbo daboadî hîhirîndîhearü,”

Io 36:1

mehu.

⁶ Ranîmbo-hündambo-anîmbo sîhirî hîmbo-koate hoafîndefîhüya,

“Adükari ai wambo farîhendîrî-randeimb-ani ranîmbo wambo ro ngiri yîhîmbondahî.

Nindou ai wambo nin-moatükunî nüngumandundîra?”

Buk Song

118:6-7

mbîsefîmboane, Bukambe ai hoafayo nou.

Nindou horombo bogorîmboyafu manîŋgomo ranahamundî hohoanîmo süngundîhumboane

⁷ Horombo sîhei bogorîmbo-yafundeimbî nindou Godîndî hoafî wataporîmbo-marundürî ranahamumbo hohoanîmondei. Horombo ai yaru manîŋgomo ranîmbo-anîmbo se hohoanîmondei. Ai yarumboemo manîŋgomo mbîsei hehi ahamundî anîhondümbofe ra yahurai-ane mbîsei süngundîhindî.

⁸ Sisas Kraisa aiana ngiri ngorü hohoanîmondu, ŋga mamî ranî yangirî horombo maho hapondan-ambe asu süngunambo aho ra ai mamî ranî yangirî nüngumboani.

⁹ Ranîmboane asu se awi ranî-poanîmbo wosîhoaforî yamundîfe hohoanîmo ranai sîhei aboedî ndofe yamundîfe ho hohoanîmo ranambe tüküfeyowanî asu se ngorü nafî süngundahimboyei. Godîndî moanî hîpoambofe hohoanîmo sîhefî ŋgusüfoambe ngînemîndî ra aboedî safane,

nga sesi wehimbori hori-horife ho hohoanimo raninambo sihiri ngiri nginindi ndahumidefi. Nindou didiyei ai rani hohoanimo ranahambo sunguarahi hei aheimbo hohoanimo ranai moai farhenduri.

¹⁰ Sihefe fondi hiningirihu-mboanefi. Nga Godimbo sihou-rundeimbi Suda-yomondi ser wori ranambe ratupuriyomo-rundeimbi aiana sihefi sesi mandife fondi-waminindi nini-moatukuni amboani ngiri dowadumo.

¹¹ Godimbo sihai-randeimbi adukari bogori ai God nimiru-ambe ahambo ninihondi hifokoeфе sihefembo-hunda moaruwai hohoanimo sungunambo hori sowandumo kefoau arundi. Nga amuri fi safi ranana giniri hunduni mandu arundi.

¹² Rani sungumboyu Sisas amboani ahandi horinambo nindou ranahei moaruwai hohoanimo popoi-hefembohunda Serusarem giniri hunduni yifimbo tinirifo adukari masemundu.

¹³ Ranimbo-hundambo-animbo awi sihiri ahambo-so giniri nafitambe hunduni ngefi ranihu amoaningambo-maruwuri nou ai-babidi yahurai-ndefimboane.

¹⁴ Nga hifi ndanihu moai sihefimbo koadurumbo ningoweimbi ngoafi adukari nango, nga wani. Nga sihiri koadurumbo ningoweimbi ngoafi adukari aboedi sungunambo tukufembo ranimboanefi himboayefi.

¹⁵ Ranimbo-animbo sihiri Sisasindi sungu hoafindefihuya, 'God ai aboedani,' mbisefimboane munquambo si aho ra ahambo ninihondi sihefe rawefeyo nou. Ranane sihiri sihefi yafambe ra Godimbo ndahundowohu ranambo weindahi hoafindefihuya, 'Ai yihoeф-ani,' nda mbisefomboane.

¹⁶ Aboedi hohoanimo sungufe ratupuriyowohu nindou mbonimboruhumundimbi fehefe hohoanimo ra se mitanindu-humundihini hiningi-ndihimboyei. Sapo rani-moatukuni ra Godimbo sihefembo moatukuni nouane asu God ai ranimbo hihifi-hihifiyuhani.

God ai sihefimbo randeamuna aboedi nimboemboyefi

¹⁷ Sihei bogori nindoumboyafu aningomo ranai siheimbo farihefe-ndurimbo yahomomboanemo hohoanimoemo. Rananemo ai sihei hohoanimo munquambo si aho ra ai harihefe nimirikoate hifandu homo arundi. Rananimbo sungunambo ai Godimbo nini-moatukuni ratupuriyoramundi ranimbo hoafindimbo-ndomboemo. Se ahamundi hoafi himborindeihimbo ahamundi hoarehindeian-animbo, asu ai moani hihifi-hihifi-ndimonduhi aboedi randumboemo. Nga asu wanayo ana, ai afindi hohoanimonambo ratupuri-ndimboemo. Ranana asu ngiri siheimbo rani hohoanimo ranai fandihairi. Ranimbo-hundambo-animbo se moani ahamundi hoafi ai hoafemo ra himborindeihini rasungundihindi.

¹⁸ Se Godimbo yihoeфimbohunda didibafindei ngei. Ro fifirihundi ro mbumundi hohoanimo hohoanimoayefi ra, nga moani munquambo si aho ra sapo mbumundi hohoanimomayo rani yangiri sungundihu sefimboanefi.

¹⁹ God ai siheimbo sowana hapondanambe wambo hihire koambirihendir-amboane samboanahi se Godimbo didibafindei saheha duuarihanduri habodihini.

²⁰ God ai ngusüfoambe afurife kifeimbi hohoanimo nimindhani ranai sihefi Adukari Sisas ranahambo yifihundi yangiri botimariri. Rananimbo asu Sisas ai sipsip hifandandeimbi nou sihefimbo hifandamuneimbi bogorimbomefiyu. Ahandi horinamboane koadurumbo yangrombo hoafi femindi sihefe ra nginiramindi arandi.

21 Munḡuambo aboedi moatükunî sapo se semîndîmboayei ra God ai mbîsagadür-amboane ahandî hohoanîmo süngufehümbö ratüpurîmbohünda. Sisas Kraisîndî süngu-anîmbo sîhefi ḡusüfoambe ratüpurîmbiyu-wamboane nîne-moatükunî aboediyowanî ai hîhîfi-hîhîfeyu ranahambo. Sisas Kraisîmbo ahandî ndürî adükar-ane mbîsefi-mboane koadürümbo-koadürümbo, ḡga anîhond-ane.

Bîdîfiranambo hoafi

22 Wandafi mamî, awi ro sîheimbo hoafi-poa-yahandürî habodîhî. ḡga sîheimbo ḡusüfoambe ḡḡnîemîndî-ndürîmbo-hündambo hoafi hoafehandürî ndanahambo hîmboarînambo yangîrî hîbadühîndühî hîmborîndei. Sîheimbo ro pas nda sürü papîmarîhandî ra awi hoandari hamîndiyopoanî, ḡga wanî.

23 Sîhefi wandafi, Timoti, ai karabus-ambeahîndî hînîḡḡmarüwura tükümeḡiyu ranahambo fîfirîmbîrîhorî samboanahî hoafehandürî. Asu ai nîmai wambo-so tüküḡiyu ana, ro sîheimbo hoeifendürîmbo asükai tüküheandî ra ai-dîbo tükünda-hoamboyehî.

24 Sîhei bogorî nîdou munḡuambo ranahamumboane asu Godîndî nendî munḡuambo yîhoefî-mayo hîhîfi hoafi nda hoafîndahündürî. Itari hîfîhündî ai sîheimbo hîhîfarîhündürî.

25 Godîndî moanî hîpoambo hohoanîmo sîheimbo munḡuambo mbîfarîhendür-amboane.

Sems Pas Sems ai sürü papimarandi

Pas nda Sems sürü papimarand-ane

¹ Ro Sems-anahi God asu Adükari Sisas Krai-yafandi ratüpurıya-rıhandeimbı. Sudahündi 12 mamısrı Sisasımbo anıhondümbo-rıhindeimbı sıhei ngoafi hondühündi bukürühehi mburıhü hıfı ngozündühi anıboadei, sıheimboanahi pas nda sürü paparıhandürı. Nga karıhası-handür-anei.

Tıjırıfombü moatükunı ranai sıhei anıhondümbofe hohoanımo ranahambo ngınemındındürımboane

² Wandafi mamı, tıjırıfombü moatükunı sıheimbo tüküfeyoanı se ranımbo randıhi hohoanımondei: Ranımbo-anımbo asu ro hıhıfı-hıhıfındamboyahı.

³ Nga se yarıhi fıfırıhındı, rananı moatükunı ra sıhei anıhondümbofe hohoanımo ranahambo refe hoeifembo-hündamboane tüküfeyo. Ranı moatükunı ranana se ngınındı nımboeimbo nıne tıjırıfo tüküfeyo ranahambo moan-ane mbıseyı yahomboane tüküfeyondürı.

⁴ Se ngınındı nıboadei ngeimbo-anımbo asu se dıdıboado-ndıhehi nımboeimbo asu se ngırı Godındı hohoanımo mbonımbo-ndıhümündi.

Nındou ai dıdıboado-rıhefımbı hohoanımo ra mbonımboaramündu ana, Godımbo dıdıbafımbıfyı-wamboane

⁵ Sehündı mamı dıdıboado-rıhefımbı fıfıre ra mbonımboaramündu ana, asu ranımbo-hündambo Godımbo dıdıbafı-femboane, nga ai ahambo dagadombui. Ai afındı sendeimb-ani, nga nındou dıdıyei ahambo dıdıbafıyei arıhündı ranaheimbo muıguambo ngınınd-koate sagadıri arandı.

⁶ Nga nındou ra Godımbo dıdıbafıfıhı ndaiambui yahu anıhondümbo-mbıreand-amboane, nga anıhondü-mandai mbüsümbui. Nga nındou yımbu hohoanımoyu arandı ai wofı nımı werınambo semındı ho semındı ho arandı nahurai-ani.

⁷ Nındou yahurai God ai ahandı hoafi hımborındühi ngırı ngozündü moatükunı ahambo dagado.

⁸ Ai yımbu hohoanımoyu arandı, nga hohoanımo muıgu ahandı wofı nımı nahurai sıho sıho arandı.

⁹ Wandafi napokoateimb-ayu ranai hıhıfı-hıhıfımbıfyı-wamboane, nımboe Godındı hımboahü aiana ndüreimbındümbui.

¹⁰ Asu nındou napo afındeimbıyü ranai hıhıfı-hıhıfımbıfyı-wamboane, nga hıfınambo-ndırümbui. Nındou ranai ana sapo wohı ahurı yaparayou nou mande yahurai ranai-amboa yıfındümbui.

¹¹ Sapo hüfıhamındı afındı pare kıkasowohü ana, wohı ranai yaparıyo randühi ahandı ahurı ranai yaparıyo hıfokoefoendühi asu ahandı yihuru aboedi hımbo-mayo ranai-amboanı moaruwai-mbofehane. Mare yahurai-anımbo nındou sapo napo afındeimbı-mayu ranai-amboanı ahandı ratüpurı afındı ra ratüpurındühü ranambe yıfındümbui.

Nındumbo refe hoeifembo moatükun-ane

¹² Nındou düdi ai ngınındı nıngombo nıne tıjırıfo ahambo refe hoeifembo tüküfeyoanı ai hıhıfı-hıhıfımbıfyı-wamboane. Nga nındou ranai refe hoeifembo moatükunı ranahambo tıtaboarı-foareandeimbı ana,

ai koadürümbo yangiri niŋgombo hohoanimo ra sapo takini nahurai ndemündümbui God horombo hoafimayu süngu. 'Nindou wambo ŋusüfo pararihindiri ranaheimbo ra ndahandüri-mboyahi,' mehu.

¹³ Moaruwai hohoanimo-mombo-hündambo mamí moatükuní ai ŋusüfoambe botínderaní, nindou mamí ranai ŋgírí hoafínduhüya, 'God ai raní-moatükuní ra ramareand-ane,' mbüsu, ŋga waní. Nga God ai-amboaní ŋgírí nindou ŋgorümbo moaruwai hohoanimo-mbohünda ninendeandí.

¹⁴ Nga nindou ranahandí flambe hohoanimo amarondo ranane ai moaruwai hohoanimo-mbohünda ŋusüfo botíreri serimíndí hohü asu hohoaní hohoanímoyu arandí.

¹⁵ Ranane asu ahandí hohoaní hohoanimo ranai nímoré ranümbí aníŋgo nahurai-ane. Raní-süngu nímoré ai nímorí wakarímíndo nahurai moaruwai hohoanimo ra tükéfeyo. Asu moaruwai hohoanimo ai afíndí tüküfendowöhü yífi hohoanimo tüküfe-arandí.

¹⁶ Wandafí mamí, híbadíhümbo. Hohoanimo moaruwai ra síheimbo wosíhoaforí hoafínda-ndürímboe.

¹⁷ Muŋguambo aboedí asu ndoríhoeimbi sai-randeimbi moatükuní ra sünambeahíndí makoso-ane. Ape muŋguambo sí nímíndíhani ranai ana raní-moatükuní ra síhefímbo hífína koamafoareandí. Aiana ahandíhoarí ŋgírí híhírínde sí nahuraindu asu híhírínde nímí náhuraindu ndandí, ŋga waní. Ngírí ahandí hohoanimo ra ŋgorü süngunde ŋgorü süngunde ndandí, ŋga mamí hamínd-ane hohoanímoyu.

¹⁸ Ai moaní ahandí hohoanimo yangírí süngu ahandí aníhondü hoafínambo ramareanda síhírí ahandí nímorí tükümehundí. God ai yare hohoanímoyuhüya, 'Nindou ranai sapo ro muŋguambo moatükuní nafímaríhandí ranaheimbo weaŋgurühídídí sírímboyahi mbídíboadei-amboane,' mehu.

Síhírí Godíndí hoafí hímboríndefí mburíhumbo rasüŋgundí-humboane

¹⁹ Wandafí mamí, se ndanahambo dídíboado-ndíhi fífíríndíhindí. Muŋguambo se nímehünou hoafí ra hímborímbo-hündambo nafíndühümündí nímboei. Nga asu se awi nímái hoafímbo botíndahi ŋgíníndí hoafíndeimboyei.

²⁰ Nga nindou-yei ŋgíníndí hohoanimo ranai ana Godíndí aboedí mbumundí hohoanimo ranahambo moai weindahíre randí, ŋga waní.

²¹ Ranímbo-hündambo-anímbo muŋguambo moaruwai hamíndí hohoanimo síhei ŋusüfoambe afíndí tüküfendürí arandí ra raguanambondíhindí. Nga asu se síheihorí hímborí hoafendühí dígegíndühí asu God ai síhei ŋusüfoambe hoafí mafaoreandí ra ndahümündí, ŋga sapo hoafí raní-anímbo síheimbo aboedambo-ndearümboe.

²² Asu se hoafí ranahambo hímborí yangírí hímborí-ndeimboyei, ŋga waní. Nga se ranahambo hímboríndeihi asu süngufe amboaní süngundíhi ŋgei. Asu se moaní hímborí yangírí hímborayeí ana, se síhei fimbo wosíhoaforí hoafírí-hündühanei.

²³ Nindou mamí ai Godíndí hoafí ra moaní hímborí yangírí hímboríyu haya asu rasüŋgufe-koate-ayu ana, ai ahandí ŋgüsümboarí hoehímbo-ambe hoeiareandí nou-ani.

²⁴ Ai ahandí ŋgüsümboarí ra türüfoare haya asu süngunambo nímái ahandí ŋgüsümboarí ra nüŋgu-nahuraiyo hoeimareandí ranímbo mítanamündühani.

²⁵ Nga sapo ahínümbí hohoanimo nindoumbo aboedambofembo rawareandí ranai ana mbumundí hamínd-ane. Nindou düdi ai raní hohoanimo ranahandí nímíndí ra ndore türüfoareandühí ranahambo süngure huhü, ai

himboryuhü mitanemindi-koate-ayu ana, nindou ranahandi hoahoango munguambo ra God ai didiboado-ndirumbui.

²⁶ Nindou mamî ai rande hohoanîmondühüya, roana Godîndî ho-hoanîmo süngurihe-rîhandeimb-anahî, yahuhü asu ai ahandî yafambe ra ndofe kîkîhemîndî-koate-ayu ana, nindou ranai ahandî fimbo wosîhoafortî hoafiyuhani. Ranana ahandî Godîmbo süngufe hohoanîmo ra moanî fimboane.

²⁷ Godîmbo süngufe hohoanîmo ra sîhefî Apendî himboahü mbumundî asu hütikoate ndahurai-ane: Asühî nîmorî asu nîmorehî kai ranahe-
imbo tîñîrîfo tükündîfeyoanî sîhefî daboadanî kîkîndîhu hündîhumîndefî-
mboane. Asu hîbadîhumbo, hîfî ndanîhündambo hohoanîmo ranai sîhefî
ngusüfoambe mamîkarî-ndeamunîmboe.

2

*Sîhîrî munguambo nindou ranaheimbo mamî sîmogodî hohoanîmo
yangîrî hohoanîmomboane*

¹ Wandafî mamî, se sîhefî Adûkarî Sisas Krais sapo himboamupuimbo-
randeimbî-mayu ranahambo anîhondümböfe ra kîkîhî-ndühümündihî ana,
se ñgorü nindoumbo ñgorü süngundîhi hohoanîmondeihî asu ñgorü nin-
doumbo ñgorü süngundîhi hohoanîmo-ndeimboyei.

² Se Godîmbo hohoanîmombo fandîhindanî nindou mamî gor mîsîñî
warambe kîkîfoare mbura aboedî hoearümbî sîheimbo sowanambo ñguanî
asu nindou napo-koateyuweimbî hoearî hîrî hîrîyoweimbî güdeandeimbî
ai kameihî ñguanî, se ahafanîmbo mamî sîmogodî hohoanîmo-ndahüpîrî.

³ Se nindou hoearî aboedümbî-mayu ranahambo hoafînda-hündowohü
anîmboya, 'Karîhasî, se nîmarî fondî aboedî ranî-wamî nîmarîfî,'
mbîseimboyei, ñga nindou napo-koateyuweimbî ranahambo hoafînda-
hündowohü anîmboya, 'Awi se rühî nîmbafî,' mbîsei asu 'Se ro nîmarîhî-
kîmî worîfondühî nîmarîfî,' mbîseianî, ranî hohoanîmo ana moaruwai-
ane.

⁴ Se ranî hohoanîmo yarîhi hohoanîmoayeî ana, asu se nindou ñgorümbo
yîbobore-randeimbîmboyahi hehi moanî sîhei moaruwai hohoanîmo
mamarondürî-mayo rananîmbo yangîr-aneî nindou ranaheimbo ranî
yîbobofeyeî arîhündî.

⁵ Wandafî mamî, awi se nda hîmborîndei! Nindou didîyeî ai nindou-
yeî himboahü napo-koateyeimbî ranaheimbo ana God ai aheimbo ahei
anîhondümböfe hohoanîmo nafamündümboani. Ranîmboane nindou
napombayeî nahurai-aneî yahuhaya dîbonîmayundürî. Ñga nindou
Godîmbo ñgusüfo pararîhorî ana, ranai God ñgînîndî hîfandarandî
ranambe nîboadeimboyeî ai horombo hoafîmareandî süngu.

⁶ Ñga se nindou napo-koateyeimbî ranaheimbo amoanîngambo-rîhindürî
arîhündî. Nindou napo afîndeimbî ranai sîheimbo tîñîrîfo afîndî
sahündürühî asu ai sîheimbo papî-hoafî sowana kiahî hürîhümündî-
hündürî hei arîhündî ra awi se fîfîrîhindai?

⁷ Sisas Kraisîndî ndürî aboedî safînambo sîheimbo dükarîhindühî
Kristen-aneî maseî, ñga napo afîndeimbî ai ndürî ranahambo sîsîndî
hoafîrîhi arîhündî.

⁸ God ai sîhefî adûkarî bogor-ani asu ranahandi-mayo ahînûmbî ho-
hoanîmo ra se ranî-sünguarîhindî ana, ra aboed-ane. Ahînûmbî ho-
hoanîmo ra Baiborambe yare hoafîyowohü yahoya, 'Sîhafî wandafîmbo
ñgusüfo pandowandî sîhafî fimbo ñgusüfo parowandî nou,' meho.

9 Nga se nindou bodimondambo didiboado-ndihindühi asu bodimondambo koararihündürü ana, asu se moaruwai hohoanimo-yeihanei. Rananimbo siheimbo ahinümbi hohoanimo ai hoafi mbahirihindeimb-anei mbisi-haya papi-hoafindandürimboe.

10 Nindou düdi ai Godindü ahinümbi hohoanimo munjuambo süngure arandi, nga mamü yangirü mbahirarühendi ranana ai hütü-ani. Ai nindou munjuambo ahinümbi hohoanimo mbahirarühendi nahurai-ani.

11 Nga God Baiborambe hoafiyuhü yahuya, 'Se nimorehi nindowenihümbi himindüpoani,' mehu. Asükaiyu hoafiyuhü yahuya, 'Se nindou hifokoefepoani,' mehu. Se nimorehi nindowenihümbi himindükoate-yafühi asu nindoumbo hifokoararowandi ana, rananimbo se ahinümbi mbahirihoeifeimbi tükundafoamboyafi.

12 Godindü ahinümbi hohoanimo nindou ranaheimbo aboedambo koarühendürü arandi asu ai aboedü hei arihündü. God ai ahandi ahinümbi hohoanimo rananimbo nindou ranaheimbo yibobo-ndearümbui. Rani-mayowamboane se rani-moatükunü randühi asu hoafindei ndühündi ahinümbi hohoanimo rani simogodühi.

13 God ai nindoumbo yibobondeandühi ngirü sapo nindou amboawiyei yaho hohoanimokoate-mayu ranahambo simborü amboawi mbüsündo, nga wanü. Nga nindou düdi ai amboawi hoafümbi-mayu rananimbo ahandi amboawi yaho hohoanimo ranai Godindü yibobofe ranambeahindü awi aboedambo-ndüfimbui.

Anihondümböfe hohoanimo ra aboedü hohoanimo ratüpurüfihü pefekoate-ayo ana, ngirü aboedü

14 Wandafü mamü, nindou mamü ai hoafinduhüya 'Roana Godimbo anihondümbö-rüheandeimb-anahü' ehu, nga moai didiboadore hohoanimoyu randü. Nindou ra moan-ane anihondümbö-areandi, nga ahandi rani anihondümböfe hohoanimo ranai aboedambo-manderüyo? Nga wanü.

15-16 Sisasimbo anihondümbö-rühindeimbi wandafü ngorü hoeari-koateyoweimbi asu sesi-koateyoweimbi niñgoani se yaro hoafiyafindowohüya, 'Karühasü, se aboedü nimbafü. Se hoeari güdowanda sühafü fi hüfindowani asu sesi dowadüfi,' asafündo ana, ahambo rani-moatükunü ra segodokoate-yafühi yaro hoafayafündo ra ahambo nüngunde mafandühera?

17 Anihondümböfe hohoanimo rani amboani mare yahurai-ane. Anihondümböfe hohoanimo ranai aboedü ratüpurü-koate ranambo moan-ane.

18 Nga asu nindou ngorü ai yare hoafiyuhüya, 'Nindou ngorü ai anihondümbö-rendeimb-ani, asu nindou ngorü ai aboedü ratüpurüyu-randeimb-ani,' ehu. Nga asu ro randühe hoafindahüh-animboya, 'Se anihondümbö-roandeimb-anafü, nga aboedü ratüpurü ratüpurü-koateyafü ana, nüngundo wambo sühafü anihondümböfe ra nafuimandafa? Nga ro Godindü ratüpurü ratüpurü-ndamboyahü, nga ranambo ro sühambo wandi anihondümböfe nafuinda-haninimboyahü,' asahü.

19 Se moani mamü God rani yangirü anüñgu ranahambo anihondümbö-rühorimboanei. I, rani-moatükunü ra aboed-anesü, nga moaruwai nendü amboani ahambo yarühorü anihondümbö-rühorü mburühü asu ai yühimboyeihi hühamandarayei.

20 Hohoanimo-koate nindou-anafü! Anihondümböfe hohoanimo ra aboedü ratüpurü ratüpurü-koateayo ana, ra moan-ane. Se ra fifürowandai? Awi sühambo ro nafuindi-haninimboyahü.

²¹ Nüŋgureamboyu sihefi amoao Abraham ai Godɪndi hiṁboahü nindou moani aboedi mbumundi hamɪndi manüŋgu-a? Ai Godɪndi hoafi süngureandühi fondi-wami ahandi nimori Aisak ranahambo Godɪmbohünda hifokoariri maserügudo ranɪmboyu God ai ahambo seana nindou mbumund-anafi mehundo, ranɪ ratüpurɪ aboedi ahandi ranɪmbo wambo.

²² Se ranɪmbo didi boadondo hohoanɪmondafi. Sapo Abrahamɪndi anɪhondümböfe ra ahandi aboedi ratüpurɪ hohoanɪmo ranɪ-dɪboyo mamabere haya ratüpurɪmayo ho. Ahandi anɪhondümböfe hohoanɪmo ra ahandi aboedi ratüpurɪ ranɪ-süŋguyo moani aboedi hamɪndi tükümeŋeyo.

²³ Baibor-ambe yare hoafiyowohü yahoya, 'Abraham ai Godɪmbo anɪhondümbö-mariri ranɪmboyu asu ahandi anɪhondümböfe hohoanɪmo ranɪmbohünda God ai ahambo nindou mbumundi hamɪnd-anafi mehundo,' meho. Asu 'Abraham ai Godɪndi ŋgunind-ani masahünda,' meho. God ai yare hoafɪmayu Abraham ramareandi ranɪmbo wambo, ŋa ranɪnambo süŋgunambo hoafi ranahandi nimɪndi weindahɪ tükümeŋeyo.

²⁴ Randɪhi se fifɪndɪhindi, nindou ai ahandi aboedi ratüpurɪ hohoanɪmo ranɪnambo-anɪmbo God ai ahamboya, 'se nindou aboedi mbumund-anafi' mbüsümbui, ŋa ahandi anɪhondümböfe hohoanɪmo ranɪmbo yangiri ŋgiri rande hoafɪndu.

²⁵ Sapo Rahap, nindowenihɪ birabirɪyo-randeimbɪ nimorehɪ amboanɪ yahurai rameŋeyo-ane. Ai Israerɪhündi türüfoarɪne fifirɪne-rɪnandeimbɪ nindou yimbu ai ahambo-so tükümeŋeanda sepɪrɪmɪndi worɪnɪreapɪri haya se-dɪbo ŋgorü nafi aboedambo-ndafɪneandi yahohaya mafarɪhepɪri. Nimorehɪ ai aboedi ratüpurɪ ra ramareanda asu God ai ahambo se nindou aboedi mbumund-anafi mehundo.

²⁶ Ŋga asu sapo nindou fi ranambe yifiafi nɪmarɪkoate-ayo ana, yifiyomboane. Mare yahurai-ane anɪhondümböfe amboanɪ. Anɪhondümböfe hohoanɪmo ranai yangorowanɪ asu aboedi ratüpurɪ ranai yangorɪkoate-ayo ana, ranai-amboanɪ yifiyomboane.

3

Hɪbadɪhumbo hoafɪndefɪmboane

¹ Wandafi mamɪ, awi se-ambeahɪndi afɪndi safi hoafi yamundiŋe-rambo nindoumbo-ndafu tükündafumboemo. Awi se randu fifirɪndundɪ nindou hoafi yamundi hu-rɪhundehimbɪ sihefɪmbo-anɪmbo God ai türɪboade yɪbobo-ndeamunümbui.

² Muŋguambo nindou sihirɪ ŋgiri mbumundi hohoanɪmo maho ranɪ-süŋgu yangiri ŋgefi, ŋga wanɪ. Ŋga asu nindou mamɪ ai nɪne hoafi hoafayu ranambe moanɪ mbumundi hohoanɪmo aho ranɪ-süŋgu hoafayu ana, nindou ranai moanɪ ndorɪhoei haya asu ahandi muŋguambo fi ranahambo ndore hɪfanda huhani.

³ Hos ai moanɪ sihirɪ hohoanɪmoayefi ranɪ-süŋgu yangiri süŋgufembohünda sihirɪ ain bidɪfiri ahandi yafambehü safoarɪhu hinɪŋgiri hundühanefi. Rananɪmbo asu hosɪndi yafambe akɪdou-anesɪ, ŋa rananɪmbo sihirɪ ahandi fi muŋgua ndahumɪndefɪ ŋgemboyefi.

⁴ Asu sip ranahambo amboanɪ se türɪboadɪhindi. Ai adükari moatükuni hamɪndiyo hayambo werɪ afɪndɪnambo ragore-ragore randühanesɪ, ŋga moanɪ akɪdou moatükuni ahandi ndürɪ rada ranambo sip ranahambo koakoranda sapo sip semündü hu-randeimbɪ ai homboyu nafi howohane.

⁵ Mare sapo sihefi teifi ran-amboani yahurai-ane. Teifi ra akidou moatükun-anesi, nga asu ai munguambo afindi moatükuni ranahambo wataporimbo-randühi boriyowohane.

Se fifirihindi, hai akidou ahoro ra hombo porihoi haya adükarü nimi napo hai tikirandühane.

⁶ Sapo sihefi teifi ranamboani mare hai yahurai saf-ane. Aiana moaruwai wosihofori hohoanimo ranahandi ngusüfoambe tüküra pire hayamboane asu sihei munguambo fi ranahambo moaruwaimbo-reamboayo. Ranane asu ai sihefi fi ranahambo hai hüfü nou tihirihendühi asu sihei fi ranai moaruwai hohoanimoyo arandi. Hai ranana sapo koadürümbo horoweimbi hai ranini-poedane tüküfe arandi.

⁷ Nindou ai munguambo moatükuni hifini ahahabodei raniyo, nimambeahindi ninihondi, ndu, amoasiri asu siriwambeahindi buriyeyimbi ra yamundihindühi hifandühi marihündi. Hapondani amboani rani-moatükuni ra randihimboyei.

⁸ Nga nindou mamü ai-amboani moai teifi ana hifandandühi kikihiramündü randi, nga wani. Nga teifi ranai moani yare aimbo kiarimboane moaruwai hoafiyoy arandi. Rani-moatükuni ranai ana hühütimbü moatükuni nindou moaruwaimbore-randeimb-ane.

⁹ Teifi ranamboanefi sihiri Ape adükarimbo aboed-ani sefi arihundisi, nga nindou God ai nahurai nafimarandi, ranaheimbo sihiri sihefi teifinambo moaruwai hoafiyefi arihundi.

¹⁰ Sapo yafambe mamü rani naf-ane Godimbo aboedife hoafi tüküfe asu nindou ngorümbo moaruwaimbofe hoafi tüküfe arandi. Wandafi mamü, rani-moatükuni ranana awi se randifemboe, nga yowani!

¹¹ Apoarindihori hoe mamü tükefeyo ranahandambo-hündi ngiri aboedi aparümbi pindo asu hühütimbü pindo ndani, nga wani.

¹² Wandafi mamü, hoandasüfo nimindi rani-fihü ngiri hangiri hisindo asu hongoroho nimindi rani-fihü ngiri hoandasüfo ranai kündaro, nga wani. Mare yahurai-ane siri apiyoweimbi hoe apoari tükefeyo ranahandambo ngiri aboedi apiyoweimbi tükündifeyo, nga wani.

Aboedi hohoanimo ana Godindi-mayo-ane

¹³ Sihei mbusümo se-ambeahindi nindou düdi didiboadore fifirife hohoanimoeyimbuya-a? Asu nindou yahurai afufuriboadeandühi aboedi hohoanimo süngumbireand-amboane, nga rani-nambo ahandi didiboadorihefimbi fifirife ra nafuindümbui.

¹⁴ Nga asu se sihei ngusüfoambe nindou ngorümbo moaruwaimbofe hohoanimo, nginindi-nginindi hohoanimo, asu yiboarukofembo hohoanimo ra nimanindürani ana, asu se ngiri sihei fifirife ranahambo borindei. Asu anihondü hoafi ranahambo ndahümündi pindühi hehi tikai hoafindeimboyei.

¹⁵ Yahurai fifirife hohoanimo ranana Godindi-mayo sünambeahindi kosimboyo-poani, nga hifi ndanihündambo yangiri-ane. Nindou-yafe moaruwai hohoanimo ranahambo Satan ai hifandarandi.

¹⁶ Nga nahanühüyo nindou ngorümbo moaruwaimbofe hohoanimo asu yiboarukofembo hohoanimo engoro ana, ranihü ana ndofe nimarokoate hohoanimo asu mamikari hohoanimo süngufe ranamboani mare yangorimboane.

¹⁷ Nga sapo didiboado-rihefimbi hohoanimo sünambeahindi akoso ranane nda: Weangurühi sürühoeimbi hohoanimo, munguambo wudi hohoanimo, himboari hoafendühi hohoanimo, nindou ngorümbo

himbör+ambo hohoan+mo, af+ndi hipoambo hohoan+mo, aboedi ratüpur+ambo hohoan+mo, simogodühi hohoan+mo asu an+hondü hondü hohoan+mo. Hohoan+mo ranane God+ndi-mayo makoso-ayo.

¹⁸ Afur+fembü hohoan+mo ra sesi moatükun+ hoar+ nahurai-ane. Sih+r+ afur+fembü hohoan+mo hif+nd+hundan+ mbumund+ hohoan+mo tükünd+femboe.

4

Nindou düdi ai hif+n+ndi hohoan+mo süngufembo hohoan+moayu ana, ai God+ndi hürütümb-ani

¹ Dagüdambo tüküfemboyo sihei mbusümo simbor+ hoafi hohoan+mo asu yifari-yifari hohoan+mo rana? Sihei hohoan+ hohoan+mo ranai ngusüfoambe n+mar+ambo ai sihei fiambe simbor+-simborayeri.

² Se n+n+moatükun+yo sem+nd+ambo sei hehi hohoan+mo-yeihaneisi, nga asu se rani-moatükun+ ra moai sahümündi r+hünd+ ran+amboane asu se nindou hifokoefembo sei ar+hünd+. Se n+n+moatükun+amboyo hohoan+r+hindühaneisi, nga asu se moai sahümündi, ran+amboane asu se ng+n+ndi-ng+n+ndi+yeih+ yifari+yei ar+hünd+. Se n+n+moatükun+amboyo sem+nd+ambo hohoan+moayeri ra se ng+r+ ndahümündi, n+mböe se moai God+ambo rani-moatükun+ ran+ambo ndawamun+ sei hehi d+d+bafiyahindi.

³ Se n+n+moatükun+yo sem+nd+ambo d+d+bafi-yahindan+ sem+nd+koate-ayeri ra sapa se moan+ mam+kar+hi d+d+bafi-mehindi ran+amboane. Se sem+nd+koate-ayeri ra, sapa sihei fi h+h+fi-h+h+fi+mböhdambo rani-moatükun+ sem+nd+amboyo hohoan+momayeri.

⁴ Se anam+nd+hoandi b+rab+r+yeimb+ nahurai-anei! Nindou düdi ai hif+ ndan+hündambo nindou-yafe-mayo hohoan+mo ranahambo süngufembo hohoan+moayu ana, asu ai God+ambo y+boaruko-rirühani. Awi se moai ranahambo f+f+r+hind+yo? Nindou düdi ai hif+ ndan+hündambo hohoan+moyeimb+ nindou ranahei ngunindayu ana, asu ai God+ambo hürütür+reimb+ nindou-ani.

⁵ Baibor-ambe yare hoaf+yowohü yahoya, 'Yifafi God ai sihefi fiambe h+n+ngi-mareandi ranai ahand+hoar+ yang+r+ y+hoef+ambo h+fand+ambo yahomboane,' meho. Awi se rani-moatükun+ ranahamboya sis+ndi moatükun+ane seimboyeri?

⁶ Nga God ai af+ndi moan+ hipoambo-ramunüh+ sihefi+ambo far+hemuni arandi. Baibor-ambe yare hoaf+yowohü yahoya, 'God ai nindou af+ndi af+ndi+yeimb+ambo koareandürüh+ asu nindou h+amboar+ afur+h+ndeimb+ambo moan+ hipoambo-randürüh+ far+hendür+ arandi,' meho.

⁷ Ran+ambo-hündambo-an+ambo awi se afufur+boad+hindüh+ God+ndi hoareh+ n+mandei. Satan+ambo koand+horan+ asu ai siheimbo h+n+ng+r+rearü haya fiboembui.

⁸ Se God sowana ak+m+ sühündahindan-an+ambo asu ai-amboan+ siheimbo so ak+m+ sühündüfimbui. Moaruwai hohoan+moyei-r+hünd+embi nindou sihei ngusüfoambe sürühoeimb+ tükümb+feyo-wamboane. Sihei ngusüfo ra ndor+hi kürühindüh+ yimbu hohoan+moyei ar+hünd+ ra rüh+ rand+hi h+n+ng+r+hind+.

⁹ Se moaruwai hohoan+momayeri ranahambo af+ndi hohoan+mondeih+ aran+ndeihi s+r+ndei ngei. Asu sihei t+k+fümb+ hohoan+mo maho ra h+n+ng+nd+hi hehi aran+ambo hohoan+mo süngu-nd+hindüh+ h+h+fi-h+h+fi hohoan+momayeri ra h+n+ng+nd+hindüh+ af+ndi hohoan+mondeih+.

10 Se Adükarîndî hoarehî yangîrî nimboeimbo-animbo ahandî hohoanimoyu süngu süngundîhündan-animbo asu ai sîheimbo ndemündündürî botîndearümbui.

Sîhîrî wandafîndambo papîfi-poanî

11 Wandafî mamî, se sîheihoarî simborî tîrîfoefîrî-ndeimboyei. Nindou düdi ai ahandî wandafî-mayu ranahambo tîrîfoarîrühî asu yîboboarîrî ana, asu nindou ranai sapo ahînümbî hohoanimoy meŋgoro ranahambo tîrîfoareandühî yîbobo-reandühani. Nga asu raranîmbo nindou ranai ahînümbî hohoanimoy ranahambo süngure-randeimbî nindouyupoanî, nga ai ranahambo türüfoareandühî yîbobore-randeimb-ani.

12 Mamî ai yangîr-ani ahînümbî hohoanimoy saimbo ra nîmîndîhîyu haya asu ai yangîr-ani fîfîre yîbobore-randeimbayu. Ai yangîrî anîmbo nîne nindou ranaheimbo aboedambonde asu moaruwaimbo-ndeandürî ndambui. Nga asu se ra nindou dîdîyafî sîhafî wandafî-mayu ranahambo yahurai yîboboro aranda?

Sîhîrî afîndî afîndîmbo-yopoanî

13 Awi se haponda hîmborîyei, wambo nindou dîdîyei sapo yarîhi hoafîyeihîya, 'Hapo sümbu ana, ŋgorü ŋgoafî adükarîna ŋgefî mamî hîmbanî gedühî kaki semîndî ratüpurî ratüpurîndefühî, kaki ndahumîndefî ndîhumboane,' sei arîhündî.

14 Awi se moai fîfîrîhindî sîhei fi ranahambo sümbu nînî-moatükunî tüküfe-ndürîmboayo ra! Sîhei nîŋgo ranana sapo mburüŋgai siambe moanî wosîhoafîmbo peyo mbura asu hüfîhamîndî-yowohü awararîhoayo nahurai-anendürî.

15 Se hoafîmboaye ana, ndanî süngundîhi hehimbo-animbo hoafîndei: Adükarî ai ahandîhoarî yare hohoanimoy ana, ra randîhu nîmboefîmbo nîne ratüpurî aho ra ndanî süngundîhu ranî-süngundîhu ndîhumboyefî, mbîsei.

16 Nga asu se afînd-afîndeihi sîheihoarî borîyei arîhündî. Borîyo hoango hohoanimoy ranana sapo moaruwai hamîndî hohoanimomoyo-ane.

17 Se wudîpoapondîhi hohoanimoyndei. Nindou düdi ai aboedî ratüpurî hohoanimoy fîfîreandî, nga refekoate-ayu ana, nindou ranai moaruwai hohoanimoy.

5

Napo afîndeiimbî-yomondî hoaf-ane

1 Asu napo afîndeiimbî se! Awi hîmborîyei! Nînî-moatükunî tîŋîrîfo afîndî sîheimbo tüküfemboayo ranahambo-animbo se afîndî hohoanimoyndeihi aranîhoenamoy nimboeimbo hasîheindei.

2 Sîhei ŋgînîndî napo afîndî ranai ana sümboyomboane. Ranane asu sîhei hoearî napo ranamboanî kîdaboarî taparîhümbone.

3 Sîhei ŋgînîndî napo sapo gor sirfa ranana samiyomboane. Sami ranai sîhei kaki napo taparîmarandî nou-animbo asu sîhei fi ranamboanî süngunambo sümbondühî sapo hainambo tîkîrî arandî nou. Ngîrî amîtata bîdîfîranambo si tükündîfeyo, nga se ŋgînîndî napombo yangîrî hohoanimoyeihî gugurarîhindî.

4 E! Awi se nda ndorîhi hîmborî-yei! Nindou bîdîfîrî ai sîhei nümbürambe wohî tüpurîmayei, nga asu se moai aheimbo ranî takînî kaki ndorîhi sahündürî, nga se bîdîfîrî dîbo masahümundî. Rananei asu nindou ranai sîhei nümbürambe ratüpurîyeihî sesî sîhei yimüŋgurî marîhündî ranai kaki

semindimbo hoafimayei habudi. Asu ahei hoafi ranai Adükarî munnguambo hifanda-randeimbi ahandi himboahü tüküme Feyowa himborimayu.

⁵ Se hifi ndan:hü nimboei-ambe ana, se aboedi moatükunî ra sheimbo tüküfeyondüranî sahümündi hehi ranimbo hihifi-hihifeyei manimboei-ane. Se afindi sahüsi arihündi rananimbo se worindi moatei nou fi safindeianî ndearî yifimbo akimî tifiindahimboyei.

⁶ Seana ndorihoeimbi nindou ai sheimbo harî sowanambofendürikoate-ayei ranaheimbo papi-hoafirihündürî hehi hifokoari-hindürî arihündi.

Sihifimbo nimborî tükündefeyoanî awi sibirî moan-ane mbisefi Adükarimbo himbondefimboane

⁷ Ranimboane wandafi mamî, se shei ngusüfoambe ra nginindi ndondihi kikihindühümündi hehimbo-animbo ninimoatükunî tinirifoyo tükündefeyoanî ra moan-ane mbiseihü asu awi se Adükarî tüküfemboayu ranahambo himbondeihî nimboei. Se sapo nindou nümbürîra mbura ai awi sesi aboedi nümbürî ranambe tükündefembo yahuhaya ai himboayu hu ranahambo hoeindihorî. Ai moanî hifanda huanî hoeyo yahimoyo randühi sesi ranai nümbürî ranambe tüküfeyoanî asu ai sesi ra asemündu.

⁸ Ranî-süngumbo-animbo awi se-amboanî moan-ane mbisei hehimbo himbondei. Adükarîndi tüküfembo si ra ndeara akim-ane ranimboane asu awi se shei hohoanimo ra nginindi safi kikihindühümündi.

⁹ Wandafi mamî, se sheihoari simborî momorî hoafüründehî nîpondei habudimboyei. Nga hibadhimbo, God ai sheimbo yibobondearümbui. Nindou yibobofembo si ranana ndeara tüküfembo akimî nafira-mindimboane.

¹⁰ Wandafi mamî, horombo Godîndi hoafi hoafiyomo-rundeimbi ai Adükarîndi ndürinambo wataporimbo-marundi ranimbo awi se türiboadihindî. Nindou bidifirî ai ahamumbo tinirifo masahüpura ai awi moan-ane yahomo houmbo maningomo. Tinirifo yahurai-ambe maningomo nou-animbo asu se-amboanî randihi ai ramefundî nou nimboeimbo süngundihî ngei.

¹¹ Se fifirihindi, nindou didiyei ai ngusüfoambe kikimifoa-rhindühi nîne tinirifo tüküfeyoanî awi moan-ane seimbi ana, ai ndorihoeimb-ane sefi arihündi. Se Sopîndi hoafi sapo ai ngusüfo ndore kikimifoare mbura nîne tinirifo afindi ahambo-so tüküme Feyowa ai awi moan-ane yahuhaya manüngu ranahambo himboriyahündo. Ranîyu asu süngunambo Adükarî ai ahambo mafarîheirî, ranamboanî se fifirihindi. Nga Adükarî aiana munnguambo si aho ra shefimbo hipoambo-reamunühani.

Sibirî hoafiyowohü Ape nimmoamo amaru ra yaho-poanî

¹² Nga wandafi mamî, hohoanimo nda adükar-ane, nga se ra süngundihindi. Se sünambeahîndi ndürî asu hifîndi ndürî asu ngorü moatükunîndi ndürî ngirî dükandihî anihondumbo dabarîindahindi. Se hoafiyehî, yini, ase moanî yini mbisei. Asu hoafiyehî, wanî ase moanî wanî mbisei. Rananimbo asu se sünguna ngirî Godîndi yibobofe sihî papi-hoafife ranî so tükündahindi.

Nindou mbumundîndi Godimbo didibafife ana nginindane

¹³ Nindou se-yeimbi ngorü ai tinirifoayuyo? Ai Godimbo didibafimbiyuwamboane. Asu nindou ngorü ai hihifi-hihifayuyo? Ai Godimbo-animbo heirünambo moanî kaksambürür-amboane.

¹⁴ Nindou se-yeimbi ngorü ai angnümboayuyo? Ai ranifihî ana sapo Kraîndi nendi hifandîru-rundeimbi ranahamumbo-animbo hoafînduanî

asu ai ahandi^fhiⁱ weriⁿnambo Adükariⁿdiⁱ ndürⁱnambo Godi^mbo didi^bafim^beyomo-ndamboane.

¹⁵ Nindou ranai Godi^mbo anihondü^mbo-rüwurü^hi ro didi^bafehundⁱ nda God ai himborⁱndim^bui yahomo houmbo didi^bafefundⁱ ana, asu Adükariⁱ ai nindou ranahambo an^günüm^bihündⁱ didi^boado-ndirü^hi botindirü^mbui. Asu nindou ranai moaruwai hohoanimo^ayü ana, God ai ahandiⁱ moaruwai hohoanimo^a ranahambo amboawi mbüsümbui.

¹⁶ Ranimbo-animbo asu se si^hei moaruwai hohoanimo^a wandafiⁱ mamⁱ-yei himboahü weindahⁱ-firⁱndei ndühündⁱ. Asu God ai si^heimbo didi^boadofe-ndürim^bohünd^a ahambo simborⁱ didi^bafifirⁱndei. Nindou mbumundⁱ hamⁱndiyumbü ranahandiⁱ Godi^mbo didi^bafife ana, nginⁱndiⁱ hamⁱndiy^o haya nindou far^hai-randeimb-ane.

¹⁷ Eraisa ana nindou moanⁱ mamⁱ si^hi^ri nahuraiyu manü^gu. Nindou ranai hoekoate-mbayu yehuenü^gumbo Godi^mbo nginⁱndiⁱ hamⁱndiⁱ didi^bafimefiyuwa ngimⁱ himbanⁱ asu 6 amoamombo hoekoate-mayo.

¹⁸ Ranⁱyu asu sü^gunambo Godi^mbo hoe koandⁱhoefiⁱ yahuhaya didi^bafimefiyuwa süⁿambeahⁱndiⁱ hoe ranai peyowohü asu sesi-napo ranai hoenam^bo aboediⁱ momorimayo hifiⁱ ranⁱfhiⁱ.

Nindou ai Godiⁿdiⁱ hohoanimo^a hinⁱngindeambui hoaf-ane

¹⁹ Wandafiⁱ mamⁱ, nindou se-yeimbiⁱ anihondü^m hohoanimo^a sü^gufe ho ra hinⁱngire^a haya moaruwai hohoanimo^ayü ana, asu nindou ngorü^m ai ahambo aboediⁱ hohoanimo^a ranⁱ sowana serümündü hihⁱndüfi düduanⁱ, ai aboediⁱ hohoanimondümbui.

²⁰ Nga se yar^hi fifirⁱhindiⁱ, nindou ngorü^m ai sapo nindou moaruwai hohoanimoyumbü ranahambo moaruwai hohoanimo^a ranambeahⁱndiⁱ hürarümündü ana, nindou ranahambo aboedambo-rirühani, nga asu ngirⁱ mun^guna yifⁱndu. Ranⁱ hohoanimo^a ranisü^gumbo-animbo God ai moaruwai hohoanimo^a afⁱndiⁱ gogorⁱndihaimbui.

1 Pita Pas mamî Pita ai sûrû papîmarandi

¹ Karîhasî-handürî, ro Pita Sisasîndî hoafî sahamîndî ha-rîhandeimb-anahî. Godîndî nendî se hîfî hondü hîningîrîhi hehi nou, Pontus, Garesia, Kapadosia, Esia, asu Bitinia hîfî ranîhü burîyei wakarîhindî, sîheimbo pas nda sûrû paparîhandî.

² Ape God ai horombo hondü fîfîreandühî sîheimbo ahambohünda dîbonîmayundüra Yifiafî Aboedî ai Godîmbohünda kafeareandürî hîningîmareandürî. Se Sisas Kraisîndî hoafî süngurîhünda asu ahandî horîna sîheimbo popoaiyondürîmbo-hündamboyo God ai dîbonîmayundürî.

God ai sîheimbo moanî hîpoambo-ndeandürühî ngusüfo afurîfe kifeimbi hohoanîmo ra afîndî safî mbîsagadüramboane.

Yangîrî nîngombo hohoanîmo

³ Awî sîhîrî sîhefî Adükari Sisas Kraisîndî God asu Ape-ayu ranahambo aboed-ani mbîsefîmboane. Ai ahandî hîpoambofe hohoanîmo afîndî ranîsüngunambo sîhefîmbo yangîrî nîngombo hohoanîmo masemuni. Sisasîmbo yîfîhündî botîmarirî, ranîmbo-hündambo-anîmbo sîhîrî amboanî randîhu tükündahumboyefî sefî hohumboanefî asu sîhîrî ranahambo hîmboayefî.

⁴ Asu sîhîrî ahandî nîmor-aneffî, ranîmbo-hündambo-anîmbo God ai yangîrî nîngombo hohoanîmo engoro ra ndemunîmbui sîhîrî ranahambo amboa hîmboayefî. Ranî-moatükunî ra sûrühoeimbi hamîndîyo hayamboane ngîrî sümbondo asu moendîndo. Muŋgu moatükunî ra God ai sîhefîmbohünda sünambe kîkîhîramündü nîmarûmbo-wambo.

⁵ Se ahambo anîhondümborîhorî arîhündî, ranîmboane asu ai sîheimbo ahandî ngînîndînambo güre hîbadandüra ngombo asu bîdîfîranambo si tükündîfemboe. Ra-sîmboan-anîmbo ai sîheimbo aboedambofe-ndürîmboayu ra weindahî-ndîfemboe.

⁶⁻⁷ Ranahambo hîhîfî-hîhîfîyeihaneisi, nga asu se hapondanî akîdou hîningîfe mamîkarambo tîŋîrîfo sîheimbo sowahî tüküfehane. Nga ranî tîŋîrîfo moatükunînambo God ai sîhei anîhondümbofe hohoanîmo ranahambo refe hoeifendürîmbo yahumboani, gor haiambe mandu hoeiarundî nou. Gor ai hepünîmbü moatükunî-ane, nga ai moendîndîmboe. Nga sîhei anîhondümbofe hohoanîmo gorîmbo ngasündeamboane. Ranîmboane asu süngunambo Sisas Kraisi ai weindahî tüküfiyu-ambe-anîmbo God ai sîheimboya aboed-aneî mbüsündürühî hîmboamupuimbo-randeimbi dagadüranî asu se ndürümbî hamîndî-ndeimboyei.

⁸ Asu se moai awî ahambo hoeirîhorühî-yeipoanî, nga se ahambo afîndî hohoanîmoyahündo arîhündî. Hapondanî ana ahambo se hoeirîhorühî-yeipoanî, nga asu se ahambo ngusüfo parîhorî arîhündî. Ndanî hîhîfî-hîhîfî ndanana hîfî ndanîhündambo-yopoanî, nga nûngundîhu ranahambo hoafîndefî sefî, nga wagabeahîndî moatükunî-ane.

⁹ Se Godîmbo anîhondümborîhorî ranîmboane asu ai sîhei yangîrî nîngombo aboedambo-reandürî arandî ranahambo se hîhîfî-hîhîfîyei.

¹⁰ God ai nîdou aboedambo-fembo horombo ahandî hoafî hoafîyomorundeimbi aiyomo wudîpoaporu türüfoaru marundî. Ai God sîheimbo aboedambo-ndearümbui ranahambo hoafîmemo.

¹¹ Kraisîndî Yifiafî ai ahamundî fiambe nîmarîmboyo horombo boatei yahoya, "Süngunambo Kraisi ai tîŋîrîfo hohoanîmo ndemündü mbundambo

asu ndürî adükarümbi-ndümbui,” mehopurî. Raniyomo ai rani-moatükuni ra nîni-simboani nüngu-nahurai tükümandife yahomo houmbo ranahambo tûmaru hoangomo.

¹² God ai ahamumbo nafuimepurî, nga asu ahandî aboedambofe-munîmbo hohoanîmo ra ahamundî fimbo fehefepurîmbo-yopoani, nga hoafi ra siheimbo farîhefe-ndürîmbo-hündamboane. Nga aboedî hoafi ra hoafi sowandümo homo-rundeimbî ai haponda siheimbo masabundürî ranahamboane hoafîmemo. God ai sünambeahîndî Yifiafi Aboedî koamarîhenda kosowühîyo asu ranî ngîndînambo ai aboedî hoafi ra siheimbo hoafîmemo. Rani-moatükunî ranahamboanemo sünambeahîndî nendî ranai-amboani fifîrîndîhu yahomo houmbo hohoanîmoemo.

God ai sihefîmbo sürühehindeimbî mbînimboei yahumboani

¹³ Ranîmboane haponda se dîboado-ndühümündî nîmandei. Rananîmbo Sisas ai süngunambo weindahî tüküfihümbo ranî-simboani God ai aboedambofe-ndürîmbo ranahambo se muŋguambo anîhondümbo-ndîhindühî hîmbondei.

¹⁴ Dîbafi hoafi hîmboriyeimbî nîmorî nahurai Godîndî hoafi hîmborîndei. Horombo ahandî-mayo hohoanîmo ra sihei fikîmî yanggorîkoate-yoambe wamboyei asu se sihei ngusüfoambe hohoanîmo moaruwai tüküfe-randeimbî hohoanîmo ra süngurîhi-marîhündî. Nga awi hapondan-ana ranî hohoanîmo ra se süngundîhi-mboyei.

¹⁵ Nga se aboedî sürühehindeimbî hamîndîndei, God siheimbo dîbonîmayundürî ranai aboedî sürühoeimbî hamîndayu nou.

¹⁶ Sapo Godîndî hoafi hoafîyohü yahoya,
“Roana sürühoeimbî hamîndî hond-anahî ranîmbo asu se sürühehindeimbî hamîndîndei,” *Wok Pris 11:44-45*

¹⁷ Asu Ape ai mamî hohoanîmo sünggu-ane mamamî nindou yîboboreamunî arandî. Asu se ahambo Ape seihü dîdîbafîyahindo arîhündî ana, asu se ndîfo nindou hîfî ndanîhü nîboadei-ambe Godîmbo hohoanîmo-ndahündo sisîrî-sisîrîndahîndühî hîbadîhümbo hahabodei.

¹⁸ Horombo sihei amoayei-mayo ndorîhefekoate hohoanîmo ranî-sünggu mahahabodei-anei. Nga hapondan-ana siheimbo ranambeahîndî aboedambo-mareandürî. Nga se fifîrîhindî, God ai moai awarîhefimbî moatükunî gor asu sirfa nahurai ranînambo aboedambo-reandürî, nga wani.

¹⁹ Nga ai Kraisîndî horî aboedî ngasündeandeimbî ranamboyu aboedambo-mareandürî. Kraisi ana hohoanîmo moaruwai-koateimbî sipsip nîmorî nîni moaruwai moatükunî nîmarîkoate aboedî hamîndayo nahurai-ani.*

²⁰ God ai hîfî nda nafî-koate-yuambe boateiyu ai Kraisîmbo dîbonîyu hîniŋgîmarirî siheimbo yîfîmbohünda. Nga ho-hombo hapo bîdîfîranîmboyu-ambe siheimbo farîhefe-ndîrîmbohünda ranai weindahî hîfî ndanîhü tükümeŋyü.

²¹ Ahambo ranîmbo-hündamboanei Godîmbo anîhondümbo-arîhorî. God ai Sisas ranahambo yîfîhündî botîrirî haya bogorîmborirî hîniŋgîmarirî. Ranîmboanei se Godîmbo anîhondümbo-rîhorühî hîmboayei.

Sihrî wandafîndambo ngusüfo pefimboane

²² Seana Godîndî hoafi hondü ranî hohoanîmo süngurîhindühî ranîmboanei asu sihei ngusüfoambe hohoanîmo aboedî mbumundî ranai

* 1:19: Sipsip yahurai hamîndî horombo Sudahündî ai hîfokoaru marundî ahei hohoanîmo moaruwai gori-hefembohünda.

tüküme Feyondürü. Ranımbo-anımbo se wandafi mamımbo anıhondümbo hondü ngusüfo pandıhindürü. Ranı hohoanımo rananımbı se kıkıhı-safındühümüندی nımboeimbo sıhei ngusüfoambe sürühoeımbı hohoanımo ranambo afındı simborı ngusüfo pefirındeı.

²³ Godındı hoafı sesı hoarı aboedı nahurai-ane, nga se ranınambo simborı yangrı nıngombo tükümehındı. Hoarı ra yıfımbo nımındıhiyopoanı, nga yangrı nıngombo nımındühane. Hoarı ra Godındı hoaf-ane, nga ai yangrı gedühi nıngo ngomboe.

²⁴⁻²⁵ Yını, nga Godındı hoafı hoafıyowohü yahoya, 'Nındou muıguambo aiana nenewohı nahurayıei hehimboanei, asu ahei yihuru napo, muıguambo moatükunı ranana nenewohı ahurı nahurai-anendürü.

Ranane nenewohı ranai yapataparıyo pütapıyohane, nga asu Adükarındı hoaf-ana koadürümbo-koadürümbo yare yangromboane,' *Aisaia 40:6-8* meho. Nga ndanı hoafı ranana sapo sıheimbo aboedı hoafı hoafımemondürü ranane.

2

Adükarı ana nımoeı aboedı yangrı nıngoweımbı engoro nahurai-anı

¹ Ranımboane asu hapo-ana se mamıkarambo moaruwai hohoanımo, muıguambo tıkai hoafı, yımbu hohoanımo süıgufe ho, nındou ngorümbo moaruwai hohoanımo asu ngorümbo muıguambo daboadı moaruwai hoafı hohoanımo ranamboanı se moanı hınıngındıhindı.

² Se simborı tükümehındı ranane asu se Yıfiáfı Aboedındı-mayo hoafı sürühoeımbı ranahambo wembombondeı, nımorı warıhündı tıtı sımındımbı rawehındı nou. Ranımbo-anımbo hoafı ranı ngınındınambo sıhei Godımbo süıgufe hohoanımo ra nımorı horarıhehindı noundowanı, aboedambo-ndearümbüı.

³ Nga asu Godındı hoafı ai yahoya, 'Se Adükarındı hohoanımo yarıhi hoeırıhında-mayoa aparümb-ane asei,' meho.

⁴ Adükarı aiana yangrı nıngombo worımbombo kambohoanı nahurai-anı. Ahambo nındou ai moaruwai-anı sei hehi worımbombo kambohoanı moaruwai asıhehindı nou yarıhorı masıhehorı, nga God ai ahambo aboedı hamınd-anı yahuhaya hoeırırühı maserümündü. Ranımayu ranahambo sowana se sühüsi arıhündı.

⁵ Se-amboanı yangrı worımbombo kambohoanı nımı nahurai-anei, nga God ai sıhei-mayo fı kambohoanı nımı nahurai ranambo dıdıbafıfe worı ra mamambe-fendürü worımbombohündambo yahumboanı hohoanımoayu. Worı ranambe se Godımbo sıhehi-rıhündeımbı sürühehindeımbı mbumundı hondü anımboei. Asu Yıfiáfı Aboedındı süıgu sıhei fımbı Godımbo sıhefe moatükunı nahurai ndahündomboyı Sudahündı sıhefembo sıpsıp fıfıkoaru ahambo sıhou-arundı nou. Kraisındı süınguyo God ai sıhefe hohoanımo ra yıfırayu.

⁶ Krais ranahambo Godındı hoafı hoafıyowohü yahoya, "E, hoeırıhi, ro aboedı hamındı worı kambohoanı Saion ngoafıhü kamafoarıheandı.

Nga nındou düdı ai kambohoanı ranahambo anıhondümbo-arırı ana, ai ngırı ngusüfo nımbındeı," *Aisaia 28:16* meho.

⁷ Ranımboane nındou se Adükarımbı anıhondümbo-rıhoreımbı sıhei hohoanımoambe ai hepünıfeımbı moatükunı hamınd-anı. Nga nındou ai

ahambo anihondümbofe-koateyeimbi ranaheimbo Godindi hoafi ra yare hoafiyowohü yahoya,

‘Sapo nindou wor+mboru-rundeimbi kambohoani hoeirunda mayoa masihoundi ranana aboedi hamindi hond-ane,’

Buk Song 118:22

meho.

⁸ Asu ngörü bidingiran Godindi hoafi hoafiyowohü yahoya,

‘Kambohoani rananimbo nindou ranaheimbo bendeandürani ai bübür+ndeihi p+ndeimboyei,’

Aisaia 8:14

meho. Ai Godindi hoafi süngufekoate-yei arihündi, nga ranimboyei ai bürühümündi mahei God horombo hohoan+momayu süngu.

⁹ Nga s+heimbo ana God ai dibon+mendüra se ahandi mamisir-anei asu God adükar+ bogorimbo ses+ s+hehi-r+hündeimbi animboei. Asu se sürühehindeimb-anei asu ahandi yangri nend-anei. Se nindou himboahü Adükar+ ai aboedi hamindi moatükun+ ratüpur+yu arandi ranimbo wataporimbo-mbir+hündamboane yahuhaya dibon+yu hin+ngi-mareandüri. Aiyu s+heimbo hoafiyuhü yahuya, se nimbi n+maro-ambeahindi hin+ngi+r+hi hehi wandi si aboedi safi n+ngowan+ tüküyahi sinei, mehu.

¹⁰ Horombo se Godindi nindou-yeipoani, nga hapondani ana se Godindi nindou tüküyahimboanei animboei. Horombo-ana God ai moai s+heimbo hipoambo-reandüri randi, nga hapondan-ana ai s+heimbo hipoambo-reandürimboani.

¹¹ Wandafi mam+, seana nindou ngörü ngoaf+hündi+yei hehimbo, asu hei hifi ndan+hü bur+yei wakar+hindi nahurai-anei. Nga s+hei ngoafi hondü ana sünambe-ane ana ngondüri. Ranimbo-hündamboane ro s+heimbo hoafe-handüri nda: Hifi ndan+hünda hohoan+mo rani fik+mi wak+ndahimboyei, nga ranahambo bündahindi. Nga hohoan+mo ra nindou-yei fiambe yangri n+ngombo rani-bab+di yifiari+yei rihündühane.

¹² Nga seana nindou Godimbo anihondümbofe-koateyeimbi ranahei himboahü aboedi hohoan+mo yangri süngund+hindi. Rananimbo asu ai s+heimboya, aiana moaruwai hohoan+mo sünguri-hindürühanei mbisah+ndüran+wan+, asu ai s+hei aboedi ratüpur+ hohoan+mo ranahambo ndand+hi hoeindi-hindan+wan+ God ai nindou y+bobofe si tükünd+feyoani ai Godimbo aboed-ani mb+seimboyei.

Se bogori nindou-yomondi hoareh+ndei

¹³⁻¹⁴ Adükar+imbo-hündambo muñguambo boboagori s+heimbo hibadündürimbo an+ngomo ahamundi hoarehi yangri n+imboei. Gafman adükar+ bogori ai gafman nindou bod+mondambo hin+ngi-mareapur+. Ai n+ngombo nindou düdi ai moaruwai hohoan+moaye ranaheimbo t+ngi+fo segodür+imbohünda asu nindou ai aboedi hohoan+moaye ranaheimbo aboed-anei hoafombohünda hin+ngi-mareapur-anemo.

¹⁵ Nga God ai s+heimboya, se moani aboedi hohoan+mo süngundühi ngeiani, asu se nindou ngusüfo-koate bidingiri ai s+heimbo n+ne-hoafi moaruwai hoaf+nda-hündüran+, ranaheimbo aboedi hohoan+mo ranambo ahei yafambehü kiki+hindi-hümündihündüri.

¹⁶ Se nindou ngor-ai s+heimbo hifand+yondüri-koate nahurai nimboei. Nga se ngiri nindou ngor-ai hifand+yomuni-koateanefi mb+sei hehi moaruwai hohoan+mondei. Nga seana Godindi moani ratüpur+yei-r+hündeimbi nahurai hamindi hond-an+imbo n+imboei.

17 Seana nindou munḡambo ah+n+ndahündürí. An+hondümbor+hindeimbi ranaheimbo hohoan+mo-ndahündürí. Se God+imbo y+h+imbond+horí asu gafman+ndí adükari bogor+imbo ah+n+ndahündo.

S+h+rí Sisas+ndí hohoan+mo yang+rí süngund+hundühí t+ñümbí hohoan+mondahum+ndef+imboane

18 Moaní ratüpur+yei-r+hündeimbi, seana nindou ai s+heimbo hifandarandürí ranahambo ah+n+ndeihí ahandí hoareh+ndei. Nindou s+heimbo aboed-anemo asu ḡg+n+ndí hoaf+koate-yomo rundeimbo-anemo ranahamumbo hoareih+imbo yang+rí+yopoaní, ḡga ḡg+n+ndí hoaf+yomorundeimbi, ranahamundí hoarehí amboaní n+imboei.

19 Se God+imbo yang+rí hohoan+mo-yahüindowohü heianí, asu nindou ai s+heimbo t+ñümbí hohoan+mo ra moaní sahündüraní asu se raní hohoan+mo ranahambo moan-ane sei hehi an+imboei ana, God ai ranahambo aboed-ane rananasí mbüsümbui.

20 ḡga se moaruwai hohoan+moyeianí, asu nindou ranai s+heimbo raní-süḡgumbo hari+yahündüraní, asu se ranahambo moan-ane aseí ana, asu ḡgorü nindou ai hohoan+mo ranahambo ḡg+rí aboed-ane mbüsu. ḡga se aboedí hohoan+mo raní-süḡgu süḡgurí-hindüh+imbo heianí, asu nindou ranai s+heimbo raní-süḡgu hari+yahü-ndüraní, asu se ranahambo moan-ane sei hehi an+imboei ana, God ai s+heimbo h+h+fí-h+h+fí+ndümbui.

21 ḡga God ai s+heimbo raní t+ñümbí hohoan+mo ndahümündi yahuhayamboyu kafoare h+n+ḡgí-mareandürí. Ran+imboyu Krais amboa t+ñ+rí+fo masemündu s+heimbo faríhefe-ndür+imbohünda. Ran+imboyu ai anümü nahurai s+heimboya ai-amboa yar+hi hoeir+hindühí raní-süḡgumb+rí+hinda yahuhaya yare masíhendí.

22 ḡga ai moai n+ní-moatükun+imbo moaruwai hohoan+mo ratüpurí ra süḡgureandí asu nindou mamí ai-amboaní moai h+imborí-yuwaní t+kai hoafí ahandí yahamo tüküfeyo, ḡga waní. *Aisaia 53:9*

23 Nindou ai ahambo moaruwaimbo-fimbo hoafí hoafí+meyomondowa ran+imbo ai moai ahamumbo s+imborí moaruwaimbo-fepurí hoafí hoafí+yu. Nindou ai ahambo asübusí afíndí sabudowaní ai moai s+imborí moaruwaimbo-ndíheapur+imboyahí yahu, ḡga waní. God ai mbumundí yíbobore-randeimbi-wamboane ran+imboane asu Krais ai ahambo an+hondümbor+rí+hí ahandí fi God+ndí warambe n+nendí-mareandí.

24 Aiyu ahandíhoarí s+hefí moaruwai hohoan+mo ra ahandí finambore semündü hu n+imí keimbi karíhe-ndeimbí+fihí yí+fí+mayu. S+h+rí moaruwai hohoan+mo ra h+n+ḡgí+fe hefe, asu mbumundí hohoan+mo raní yang+rí süḡgufembohünda ai yí+fí+mayu. Nindou ai ahandí fi ra moaruwaimbo-marundí, ḡga asu raníyo s+h+rí aboedí tükümehundí.

25 ḡga horombo-yei se sipsip moaní mamíkaríhi burí+yei wakímaríhíndí nahurai-mayei, ḡga asu hapondan-ana se sipsip hífanda-randeimbi sowahí h+h+rí+yahi ahei nahurai masínei.

3

An+hondümbor+hindeimbi+yei hohoan+mo

1-2 Moaní ratüpurí+yei-r+hündeimbi ai ahei hífandírandürí-randeimbi+ndí hoarehí aníboadei nou n+morehí se-amboaní s+hei nindowenihí ranahamundí hoarehí n+imboei. Ranan+imbo asu nindowenihí bídí+rí God+ndí hoafí süḡgufekoate-yomondeimbi ranai, n+morehí s+hei God+imbo ah+ní hohoan+mo asu mbumundí hohoan+mo ra hoeindíwurí houmbo ai-amboaní God+ndí hoafí an+hondümbor-ndümbemo. Se raní-moatükuní ranahambo

hoafikoate-ayei amboani, ai anihondumbo-ndumboemo sapo sihei ho-
hoanimo aboedi yangiri-wambo.

³ Asu nimorehi se fi-hoeari sihei moanambuhü rani yangiri aboedi
yihurunambo yihuru-ndihümboyei, ro aboedi himbondefo mbisei hehi.
Sapo se sihei mbirinanji didiboado-arhind-ane, misinji yihuruayei-ane asu
hoeari se ndorihoeimbi yihuruyei arihündi ranane. Se ranimbo yangiri
hohoanimo-ndeimboyei.

⁴ Nga sihei ngusüfoambe hohoanimo ranahambo-animbo randihi yihu-
rundihündi. Ranimbo asu yihuru wagabe ragu amaro ranai ana ngiri
awandihoyayo. Rani hohoanimo ranana sapo didiboadofo hohoanimoyohü,
himboari hoafendi ningombo ratüpurü hohoanimo-ane. Nga rani ho-
hoanimo-ane Godindi himboahü aboedi hamindayo.

⁵ Sapo horombo hondü Godimbo ngusüfo parihoreimbi nimorehi ai
Godimbo anihondumbo-rithorühi hifandirihori marihündi ayei yahurai
yarühi yihuruyehi asu ahei nindowenihiyomondi hoarehi manimboei.

⁶ Mami yahurai Sara ai ahandi nindowenihiy Abrahamimbo yangiri
sünguririhü nindou bogori yahondo marandi. Nga hapo-ana se aboedi
hohoanimo ra süngurihindühi ninimoatükunimbo yihimbokoate-ayei ana,
se ahandi nimorehi nimori nahurai-ane.

⁷ Mami, rani-süngumbo-animbo nindowenihiy se-amboani sihamundi
nimorehi rani-babidimbo ningombo ai nginindiyepoani mbisimo
houmbo ndondu hohoanimo-ndundüri. Se aheimbo ahinindimondüri, nga
asu ai-amboani se-babidi God yangiri koadürümbo ningombo hohoanimo
semunimboayu ra ndahümündimboyei. Se rawarundi ana, ngiri ninimo-
moatükuni se Godimbo didibafefundi ranahambo mbusümo kikindeandi.

Nindou bodomondambo aboedi hohoanimo-ndefimboane

⁸ Haponda ro wandi hoafi moendindihea samboanahi. Munguambo
se moani mami rani-süngufimbi hohoanimo yangiri hohoanimondei asu
simbori hohoanimurindei. Asu apodoho nahurai simbori ngusüfo pe-
firindeihiy simbori hipoambo-firindei asu sihei fi hifinambo-ndihindi.

⁹ Se nindou bodimondi ai siheimbo moaruwaimbo-ndihindürani, asu se
aheimbo hihindihiy moaruwaimbo-ndihindürimboyei. Asu ai siheimbo
hoafi moaruwai hoafinda-hündürani, se aheimbo hoafi moaruwai
ra hihindihiy hoafinda-hündürümboyei, nga wanti. Nga ai siheimbo
randihindürani ana, asu se Godimbo didibafinadahindo aheimbo aboedi-
aboedifemböhünda, nga sapo God ai siheimboya mborai yahu aboedi-
aboedifendürimbo kafaare hininigi-mareandüri.

¹⁰ Nga,
'Nindou düdi ai hihifi-hihifiyuhü
aboedi gedühi ningombo hohoanimonduhü ana,
asu ai moaruwai hoafi hohoanimo
asu tikai hoafi hohoanimo ra hininigi-mbireand-amboane.

¹¹ Asu ai moaruwai hohoanimo ra hininiginde mbunda,
aboedi hohoanimo ra süngu-mbireand-amboane.
Ai nindou mungu-babidimbo aboedi-aboedife ninimarimbohünda
tinirifoyehiy
mami rani hohoanimo yangiri süngu-mbirihündamboane.' *Buk Song*
34:12-16

¹² Nga Adükari aiana mbumundi nindou ranaheimbo, ahandi himboarina
himboa-pareandürühi asu ahandi himbona ahei didibafife hoafi ra
himboriyu arandi. Nga nindou ai moaruwai hohoanimoayei, Adükari ai
ranaheimbo refepoani yahuenüngumbo-wambo.

Sihiri aboedi hohoanimoayefi ranimbohünda tñirifo-ndefimboane

¹³ Asu se aboedi hohoanimo ranahambo hüti-hütiyeihü süngurühi arihündi ana, siheimbo nindou didai moaruwai-moaruwaimbo-mandihindüraq?

¹⁴ Nga se aboedi mbumurühoeimbi hohoanimo ra süngurühi heiani, ranimbo-hündambo nindou ai siheimbo moaruwaimbo-fendürimboayei ana, asu se hihifi-hihifindei. Nga se aheimbo yihimboyopoani asu afindi hohoanimoayepoani.

¹⁵ Nga sihei hohoanimo raninambo-animbo Kraisiimbo ahinindeihü Adükar-ani mbisei hehi hohoanimo-ndahündo. Asu nindou düdi ai fifirife hoafimbo siheimbo düdundahindürühi, 'Nimboe Kristen se ranahambo anihondumbo-rhindühi himboayei,' mbisahündürani, asu se simbori aheimbo rani-moatükunü ranahambo diboadondühi hoafindahündürü. Nga asu se aheimbo aboedi hohoanimo-ndahündürühi hinüngürou-safi animbo hoafindahündürü.

¹⁶ Sihei hohoanimo ra hütikoate Godindü himboahü aboedi yangirimbeyo-wamboane. Rananimbo asu se Kraisiimbo süngufe hohoanimo aboedi ra sünguarihindü ranimbo nindou ai siheimbo tirifoefe hoafi hoafindahündürü mbundühi asu randühi himbondei-anüwanü ahei hoafi ranahambo amoanüngü-ndeimboyei.

¹⁷ Aboedi hahabodianü ranahambo tñirifo tükefeyo ana, aboed-ane, God ai ranimbo yifiriyu. Nga asu moaruwai hohoanimo ra süngurühündani, tñirifo tükefeyo, ranane moaruwai safayo.

Krais ai sihefimbo aboedambo-femunimbohünda yifiyu mbura botimefiyu

¹⁸ Sihefimbo God sowanambo semindimünü hafombohündamboyu mbumundü hamindü-mayu ranai nindou moaruwai-mayei ahei fondühumbo mamimbo yangirü yifimayu. Nindou ahandü fi ra hifokoa-marurüyosi, nga asu God ai ahandü yifiafi ranahambo yangirü botimarirü.

¹⁹ Rasimboani ranüyu ai yifiafiyu haya hu yifiafi ngoafihü yifiafi karabusambe animboei ranaheimbo ahandü hoafi ra wataporimbo-mararü.

²⁰ Yifiafi ranana sapo Noa ai sip naftrandambe asu God ai moanü sisiikoate nindumbo hifanda nünguambe, nindou ranai Godindü hoafi süngufekoate-mayei ahei yifiafimboyu hu wataporimbo-mararü. Nindou bidifirü 8 yangirü sip ranambe hoenambo aboedambo-mehindü.

²¹ Hoe ra hundürüyeimbi ranahambo sisam-ane asu raninambo se aboedamboyahü arihündü. Hundürüyeimbi hoe ranana sihei fi afisaho ra popoaifoe-femboyopoani. Nga hundürüyeimbi hoe ranana se Godindü hoafi süngufembohünda ai-dübo hoafi femindü masihefeyo hoaf-ane. Sisas Krais ai yifihündü botimefiyu raninamboyei se aboedamboyahü arihündü.

²² Asu ai sünambe hafu Godindü warihondani bogorimbofi amaru. Ranane asu sünambeahindü nendü, ndürü adükarümbi, asu nginindü adükari hohoanümbü münguambo ranai ahandü hoarehü anüngomo.

4

Moaruwai hohoanimo horombo süngumarhindü ra hinüngüindühindü

¹ Krais ai sihefimbohünda ahandü fiambe asübusi afindü masemündu. Rani süngumbo-animbo se-amboani ai ramefiyu nou randühindan-animbo rani hohoanimo ranai siheimbo ngininda-mündürimboe. Nga nindou düdi ai Kraisiimbohünda ahandü fiambe asübusi yahurai asemündu ana, moaruwai hohoanimo ranahambo sünguarandü ranambe moai hu.

² Se hifi ndanihü fi-hoeari kapeihü nimboei-ambe sihei horimbodidi hohoanimo süngufe-poani, nga God yifirayu ra süngundihindi.

³ Horombo se ndeara afindimbo ndifo nindou ai Godimbo anihondümbofe-koateyeimbi ahei hohoanimo rani-süngumarhi heiane. Sapo se ndani-moatükunü ndaniyo süngumarhündi: Nimorehi sisihimo hohoanimo, nindowenihü birabireimbi hohoanimo, moaruwai moatükunü ranahambo ngusüfo pefehumbo hohoanife hohoanimo, bia simindi hefe mamakar hohoanimo, afindi sesesimbo sihi moaruwai hamindi hohoanimo, asu bia simindi moaruwai hohoanimo patimbo ho hohoanimo asu sisami god tikaimbo didibafife amoanngimbo hohoanimo rani hohoanimo ra horombo se süngurühü marhündi.

⁴ Nga haponda anihondümbofe-koate nindou ranai ai-babidi se hokoateyeihü, moaruwai hamindi hondü hohoanimo mengoro ra süngufekoateyeianü, asu ai ranahambo ndarhi hoeirhinda mayoa, siheimbo tirifoarhi hoafehündüri.

⁵ Nga süngunambo-animbo sapo God ranahandi himboahü ai moaruwai moatükunü ratüpurimayei ra diboadondhi hoafi-mbeyahündo-wamboane. God ranai ana ai-ani nindou yangiri nimboeimbanei asu yifiyeimb-ane ahei hoafi ra himborimbohünda himboayu.

⁶ Ranimboane asu aboedi hoafi ra yifiyeimbi aheimbo bokarhefemboane. Ai yifimayei nindou moaruwai hohoanimoayei ra yifiyei arihündi nou ahei moaruwai hohoanimo rani-süngumbo. Nga aboedi hoafi ranaheimbo bokarhefemboane ai yifiafi nngombo yangiri koadürümbo nngomböhünda God rawefiyu nou.

⁷ Muḅguambo moatükunü muḅgumbo-ayo rani si ra ndeara akim-ane. Ranimboane asu se sihei fi ra siheihoari hibadihumbo, ndondhi hohoanimondei kikihindi-hindühimbo Godimbo didibafi-ndahindo.

⁸ Anihondümbo-rihindeimbi siheihoari simbori ngusüfo pefirindeihü, rani hohoanimo aboedi se moani nginindi kikihisafindihümündi. Ranimbo nindou ai ngorümbo ngusüfo parareandi ana, ahandi moaruwai hohoanimo ranahambo amboawi mbüsümbui.

⁹ Nindou ai sihei worina ngeianü, aboedi wataporimbo-ndihündürühi, moani sikoate sesi moatükunüyo, fondüyo, ra simbori seiründe.

¹⁰ God ai siheimbo ra sihafü warihü rani-moatükunü wudimbeyo-wamboane yahuhaya masihend-ane. God ai siheimbo moani hipoamboveandürühi mamami rani-poani rani-poani ratüpurü yimumareandürü se nindou bidifiri babidi simbori fehefirindei yahumbo. Sapo nindou mamü ngoründi ratüpurüyanü, ra ndore hifandarandi yahurai hamind-animbo randihindi.

¹¹ Nindou ngorü ai bokarhai arandi ana, ai God hoafimayu nahurai bokari-mbirhend-amboane. Nindou ngorü ai bidifirambo farhendürü arandi sapo God ai rani nginindi masagado raninambo-animbo bidifirambo mbifarhendür-amboane. Ranimbo Sisas Kraisindi warisüngu asu Godimbo adükar-ani mbiseimboyei. Koadürü-koadürümbo God ai ndüreimbi asu nginindeimb-ani. Nga anihondü-ane.

Kristeni-yafe asübusi semindi hohoanimo

¹² Wandafi mamü, gor refe hoeifembohünda hai-ambe mandu hoeiarundi nou, siheimbo sowahi asübusi afindi tükefeyo ranahambo se hepünindahimboyei. Se ranahamboya rani-poanimbo moatükun-ane tükefeyo mbisei hehimbo hepünindahimboyei.

¹³ Kraisi asübusi masemüdü, nga se-amboa ai-babidimbo masahümündi asu ranambo se hihifi-hihifindei. Ranimbo asu sünguna

ahandi ṅginindi moatükuni weindahi tüküfeyo-ambe sihei ṅgusüfoambe hihifi-hihifi afindi tükündifemboe.

¹⁴ Kraisimbohündambo wambo se nindou amuri ai siheimbo n̄ne hoafi moaruwai hoafehündür̄i ranimbo hihifi-hihifiñdei. Nga sapo sihei fiambe God̄indi-mayo hepünifeimbi Yifiafi amaro ranimbo-hünda.

¹⁵ Hifokoefembo hohoanimo, hūmbuhün̄i hohoanimo, moaruwai hoanimo ratūpur̄i, ṅgoründ̄i ratūpur̄i sehe-fehefe hohoanimo, ranimbohündambo asūbus̄i asahūmündi ana, ra moaruwai-ane.

¹⁶ Nga asu se Kristen-ayeñi ranimbohünda asūbusūmbi moatükuni ra siheimbo sowahi tükündifeyoani, ranahambo amoan̄ṅṅi-ndeimboyeñi, nga se God̄imbo hihifiñd̄iñhor̄i sapo se Kristen ndür̄imb-aneimbohünda.

¹⁷ Nga God ai ahandi s̄ri ȳbobofemboayu ran̄i si ra ndeara tüküfemboane. Asu ai ahandi s̄ri siheimbo boateñi ȳboboareandür̄i ana, asu nindou God̄indi-mayo aboed̄i hoafi an̄hondūmbofe-koate-mayeñi ranaheimbo tiñ̄riñfo afindi safi tükündifemboe.

¹⁸ Nga ranimbo God̄indi hoafi yare hoafiñyowohū yahoya, 'Nindou sūr̄uhehindeimbi ai aboedambofe ra tiñ̄ūmbayo ana, asu nindou God̄imbo hohoan̄imokoate asu moaruwai hohoan̄imombo sūṅgur̄ihindeimbi ra nūṅgumandahia?' *Sindaun 11:31*

meho.
¹⁹ Ranimbohündamboane asu God ai ahandi hohoan̄imonambo nindou biñ̄d̄iñri ai tiñ̄riñfombū hohoanimo asahūmündi ana, nindou ranai moani aboed̄i mbumund̄i yañ̄ṅriñ ṅgehūmbo asu ahei fi ra God nafira-randeimbi ahambo yañ̄ṅriñindahūndo. N̄ne ai horombo hoafiñyu masiñhend̄i ra ran-deambui.

5

Hifand̄irundeimbi seana God̄indi sipsip ra h̄badündür̄i

¹ Ranimboanahi haponda ro sihei hifand̄iru-rundeimbi ahamumbo hoafiñdahapur̄i samboanahi. Ro-amboani hifand̄iriñriñhandeimb-anahi. Ro wand̄i h̄imboariñ-namboyo Sisasiñmbo hoer̄iñhina ai asūbus̄i ra masemūndu. ṅṅriñ am̄tata God ai Krais adūkar̄i ham̄nd-ani weindahi nafuindu, nga ro-amboa ai-d̄ibo aboed̄i n̄imboamboyahi.

² God ai nindou sihamund̄i war̄ihūmareandür̄i ranaheimbo ndondu h̄badündür̄i. Sapo sipsip hifand̄i-randeimbi nindou sipsip hifandarandür̄i nou, sihamund̄iñhoari hohoan̄imond̄imo houmbo randund̄i God ai yifi-rayu nou. Nindou ṅgorū ai sihamumbo hūti-hūti nou reandür̄imbo-yupoani. Asu se kak̄i sem̄nd̄imbo ratūpur̄imbo hohoan̄imo-nd̄imboemo, nga sihamund̄i hohoan̄imonambo fand̄iñhaundür̄i.

³ Asu se nindou God ai sihamund̄i war̄iwami h̄iñṅṅimarearū ranaheimbo ṅginindi h̄badu-ndür̄imboemo, nga wani. Se aboed̄i ratūpur̄i yañ̄ṅriñ an̄imbo ranaheimbo nafuind̄i-ñd̄ür̄ani ai ran̄i-sūṅgu-mb̄riñhind-amboane.

⁴ Rananimbo asu sipsip hifand̄ira-randeimbi hondū Krais ai weindahi tükündüfih̄i ran̄i-simboani se ramarund̄i ranimbohünda aboed̄i ham̄nd̄i koadür̄imbo-koadür̄imbo n̄ṅṅombo tak̄iñ ndowandūmboemo.

⁵ Ran̄i sūṅgumbo-animbo asu akohoand̄i nindou se boagiñriñ nindou-yomond̄i hoareh̄i n̄ṅṅomo. Rananimbo muṅguambo se siñheihoiñriñ fi hif̄iñnambofe hefe wand̄afi mam̄imbo fand̄iñhehindür̄i. Sapo, 'God aiana nindou ahei fimbo bor̄iñyeiani, ranaheimbo hif̄iñnambo-reandür̄ihani, nga asu nindou d̄iñd̄iñyei ai aheihoiñriñ fi hif̄iñnambo-r̄ihindeimbi aheimbo ana d̄iñd̄iñboado-reandür̄ihani.' *Sindaun 3:34*

6 Se siheihoari hifinambondihi hehi Godindi nginindi hamindi wari hoarehi ranihü nimboei. Rananimbo asu ai ahandihoari nini-simboaniyu hohoanimoayu rani-simboani siheimbo ndürimbanei mbüsümbui.

7 God ai siheimbo afindi hohoanimo-yundürühani, nga se sihei ngusüfoambe afindi hohoanimo amarondürü ra ahandi warihü dighindi.

8 Se hohoanimondei kikihindihindühi ndondihi hibadihündi. Nga Satan ai sihei hürütimb-ani asu siheimbo moaruwaimbo-fendürimbo yahumboani amoasiri ai ninihondi mbüfe sesimbo yaho haya hoahoango wakareandi nou.

9 Se anihondümbofe hohoanimo aboedi rani yangiri kikihindühümüdi nimboeimbo-animbo asu Satan gündhorühü raguanambondihorühü moani nginindi hamindi nimboei. Se randihi fifirindihindühi hohoanimondei, sihei wandafi mamü muḡuambo hifi ranihü amarei ai-amboani se tiriifo asahümüdi nou yarhi sahümundihanei.

10 Nga God ai nindou hipoambofe hohoanimo ra nimindhani. Aiyu se Krais-babidi niḡombo ahandi nginindi si aboedi koadürümbo niḡoweimbi ra semindimbohünda diboniyu hinḡi-mareandürü. Asu se moani bodifombo nindou-yafe tiriifo ra ndahümüdi mbundühü asu süḡunambo-animbo asükaindu ai ahandihoari siheimbo wudiwüdi-ndeandürühi nginamündündüra nginindi nimboemboei.

11 Ahambo sowahi ana muḡuambo nginindi ra koadürümbo-koadürümbo mbeḡori. Nga anihond-ane.

12 Pas nda Sairas ai farihendiri hayambo sürü papimara-ndamboanahi hoafiyahi, nga wandafi nda ro anihondümbo-rihinimboanahi. Asu hoafi pas ndanambe ra Godindi moani hipoambofe hohoanimo hondü ranahambo anihondümbo hoafimbohünda sürü paparhandi. Nga moani hipoambofe ranahambo ndondihi kikihindihümüdi nimboei.

13 Anihondümbo-rihindeimbi nindou Babiron* ḡoafihündi sapo God ai ahandi hoafi süḡufembohünda se-babidi hinḡi-marearü ai-amboani siheimbo hihifarihündürü. Raniyu asu wandi nimorü Mak amboani siheimbo hihifarandürü.

14 Kristeniyafe hohoanimonambo se simbori wakikihürindei ndühündi. Muḡumbo se Krais-babidi nimboeimbo sihei ngusüfoambe afurifimbi hohoanimo mbimarind-amboane.

* **5:13:** Nda kafoefe hoaf-ane, nga ahandi nimindi moai fifirihündi. Nindou bidifiri hohoanimoyeihiya, Rom-ane asei, nga bidifiri hohoanimoyeihiya muḡuambo Kristen ai ahei hifi hinḡi-rhi hehi nimboei wakarhindü horimbo Suda ai Babiron ḡoafihü asu hifihü mamarei nou, asei.

2 Pita Pas yimbu Pita ai sürü papimarandi

¹ Karıhasıhandürı, ro Saimon Pita Sisas Kraisındı moanı ratüpurıya-rıhandembı asu ahandı hoafı sahamındı ha-rıhandeimb-anahı. Sıhefi God asu aboedambo-reamunı-randeimbı Sisas Kraisındı sürühoeimbı ho-hoanımo süngu God ai anıhondümbofe hohoanımo aboedı-safı ro ho-hoanımoayefı yahurai sıheimbo masagadürı.

² Se God asu Adükari Sisas anıhondümbo fıfırıhi-pırımboanei ranımbo-anımbo ai hıpoambo-ndınearühi ıgusüfoambe afurıfe kife hohoanımo afındımbo mbısabınandür-amboane.

God ai sıhefımbo wand-aneı mehu

³ Krais ai Godındı ıgınındeimb-ani, asu ranınambo ahandı hohoanımo yangrı süngufembohünda ai sıhefımbo muıgu moatükunı masemunı. Sıhırı ahambo fıfırırıhurı ranınambo ai sıhefımbo ahandı-mayo fıfırıfe aboedı masemunı. Ai sıhefımbo hoafıyumunühi yahuya, 'Se sınei wandı hımboamupuımbo-randeimbı asu sürühoeimbı hohoanımo sahümündı,' mehumunı.

⁴ Ranımboyu sıhefımbo aboedı adükari hamındı fehefembo moatükunı ra masemunı sapo horombo ai sıhefımboya ndahandürımboyahı mehu. Ranınamboyeı se ıgusüfoambe moaruwai botıfımbı hohoanımo hıfı ndanıhündambo sıhefımbo muıgu ra moaruwaimbo-reamunı marandı ranahambo aboedambo-ndahımboyeı asu se Godındı hohoanımo ndahümündı-mboyeı.

⁵ Ranımbo-hündambo-anımbo asu se tııırıfondeihı sıhei aboedı ho-hoanımo ra anıhondümbofe ranıfih-anımbo pandıhindı. Sıhei aboedı hohoanımo ranıfih-anımbo Godımbo fıfırıfe ra pandıhindı.

⁶ Godımbo fıfırıfe ranıfih-anımbo sıhei fımbı dıboadofe hıfandı ho-hoanımo pandıhindı. Sıhei fımbı dıboadofe hıfandımbo hohoanımo ranıfih-anımbo ıgınındı nııgombo hohoanımo ra pandıhindı. Sıhei ıgınındı nııgombo hohoanımo ranıfih-anımbo God hohoanımoayu ho-hoanımo süngufe ra pandıhindı.

⁷ Sıhei God hohoanımoayu süngufe hohoanımo ranıfih-anımbo wandafı mamı-babıdı aboedı nııgo hohoanımo ra pandıhindı asu ranıfih-anımbo hıpoambofe hohoanımo ra pandıhindı.

⁸ Rananımbo asu ranı hohoanımo ranai sıhei fıambe nımandı ıgombo adükari tükefeyondürı ana, asu sıhei Adükari Sisas Kraisımbo fıfırıfe ra ıgırı moanı rande yagodo, ıga wanı. ıga ranana sıhei Adükarımbo fıfırıfe ranai aboedı nımı afındı hısaiyo nou yahurai rande hısındımboe.

⁹ ıga asu nındou ai sapo muıguambo ranı-moatükunı hohoanımo ra ahandı fıambe nımarıkoate-ndoanı ana, nındou ranai nını-moatükunıyo anıunı enıgoro ra hoefıkoate-ayu ana, hımboatıharı nahurai-ani. Aiana sapo horombo moaruwai hohoanımoayu marandı ra God ai raguanambo-mareando ranahambo hohoanımo mıtanıra-mündümboanı.

¹⁰ Ranımboane wandafı mamı, God ai sıheimbo wambo sowana sınei yahuhaya hoafıyundürühi ai wand-aneı mehündür-aneı. Ranımbo-hündambo-anımbo asu ai sıheimbo anıhondümbo hoafımayundürı ranımbo nafuımbohünda süngundühündühi hütı-hütındeı. Se rawarıhindı ana, ıgırı se anıhondümbofe hohoanımo hınııgındıhindı.

¹¹ Rananimbo siheimbo sihefi Adükari asu aboedambo-reamuneimbi Sisas Kraisiñdi nginñdi hifandarandi koadürümbo-koadürümbo yangorambo ranambe hafombo nafi yagodondürimboe.

¹² Yinñi, munngu-moatükuni horombo hoafimayahñ ra se hohoanimoeyei fifirñhi hehi nginñdi nimboeimbo süngurñhü-ndühaneisñ. Nga awi ro siheimbo nimbi-nimbi-si hoafindaha-ndürimboyahñ se ranñ hohoanimo ra hohoanimoeyei-mbirühündamboane mbisahehea.

¹³⁻¹⁴ Ro fifirñhe-amboanahñ ngirñ amitata ro fi yangirñ animboahñ nda hinñnginñdñheandi. Sapo ranñ-moatükuni ranñmboyu sihefi Adükari Sisas Kraisiñ ai fifire hoafimayundñrñ. Nga awi ro ndarñhe yangirñ nimboahambe-animbo sihei hohoanimo ra botñfendürñ rambo-hündambo munnguambo si ra asükai hoafñdamboyahñ. Ro hohoanimoayahñ ranana aboed-ane.

¹⁵ Ranñmboanahñ asu ro haponda siheimbo hoafiyondürimbo hütihütiaaya habodñhñ. Rananimbo asu sünguna ro yifñnda hehea ngahani amboani asu munnguambo hoafñ ranahambo hohoanñmombeiya saheheamboanahñ ro hütihütiahühñ hoafehandürñ.

Kraisimbo sowahñ Godñndñ nginñndñ menjoro ra hoeimarñhundñ.

¹⁶ Sihefi Adükari Sisas Kraisiñ asükaiyo nginñndñ kapeihñ kosimboayu hoafñ ra ro ndorñhe wataporimbo-marñhandürñ ra ropoanimbo hohoanñmoyefñ hohu hoafñyefühñ-yefñpoani. Nga yñhoefñ himboarñnambo ahandñ nginñndñ himboamupuimbñ moatükuni hoeimarñhurñ.

¹⁷ Ape God airürñ ahambo ndürñ adükari sagadowohñ asu si adükari aboedi ahandñ-mayo ra sagadowani ro ranñhñ manimboefñ. God ai adükari himboamupuimbñ sünambe si ranñfihñ nñmarümbo ai yare hoafñyuhñ yahuya, “Nindou ranana wandñ nñmor-ani, nga moani ro ngusüfo parñhineimb-ani. Ahamboane ro wambo ngusüfoambe siaoweheandñ,” mehu.

¹⁸ Ro Sisas Kraisiñ-babñdñ wafuambe nimboef-ane God hoafñmayu ranñ hoafñ ra sünambeahñndñ makosowa himborñmayefñ.

¹⁹ Ranñmboanefñ ro Godñndñ hoafñ hoafñyomo-rundeimbñ ahamundñ hoafñ ra nginñndñ anñhondümbo-arñhundñ, nga se-amboani ranñ hoafñ ranahambo yarñhi anñhondümbo-arñhindñ ana, aboedi saf-ane. Ahamundñ hoafñ ranana ram nimbi nñmarowanñ anñngo nahurai-ane. Ram ra siyo homboyowanñ si hoafambe Kraisiñdñ si botñbotñ nahurai sihei ngusüfoambe tükündñfemboe.

²⁰ Nga asu se ranahambo wudñpoapondñhi fifirñndñhi hehimbo-animbo. Nindou mamñ ai ngirñ ahandñ hohoanñmonambo yangirñ Godñndñ hoafñ hoafñyomo-rundeimbñ-yomondñ hoafñ Baibor-ambe engoro ranahambo fñfñnde hoafñndu.

²¹ Ai nimboe, horombo nindou mamñ ai moai Godñndñ hoafñ engoro ra ahandñ hohoanñmonambo yangirñ hoafñyu, nga wanñ. Yifiafñ Aboedi ranaiyo nindou bñdñfñrambo hohoanñmo botñreapuranñ God ai hoafñ masagapurñ ranñmbo hoafñ weindahñ hoafñyomo marundñ.

2

Godñndñ hoafñ tñkai-hoafñyomo-rundeimbñ

¹ Nga horombo Godñndñ hoafñ tñkai-hoafñyomo-rundeimbñ nindou Israerñ-yei mbusümo tükümefundñ. Yahurai-animbo nindou tñkai-hoafñ yamundu-rundeimbñ sihei mbusümo amboani tükündafumboemo. Nindou ranai dñbo tükündafu nñngomombo munnguambo ranñ-poanimbo tñkai-hoafñ

siheimbo moaruwaimbo-fendürimbo yamundi-ndundürimboemo. Nindou ranahamumbo Adükari ai moaruwai hohoanimo-ambeahindi hihire masepurimündüyosi, nga asu ai Adükari ranahambo amboani daboadi hihiramaruwur-ane. Ai ramefundiranimboemo asu ai ahamundihoiri nimai moaruwaimbo-ndafumboemo.

² Asu nindou anihondumbo-rihindeimbi afindi ranai tikai yamundu-rundeimbi ahamundi moaruwai hamindi hohoanimo ra süngundihümboyei. Asu ai rawarhindi ranimbohünda nindou amuri burayei ranai hoafi hondü nafi engoro ranahambo moaruwai hoafindeimboyei.

³ Ndaninindou ndanai sapo hohoanin hohoanimoyomo-rundeimbi-wambo ai siheimbo tikai-hoafi hoafindimo-ndürimboemo. Horombo hondüyo God ai ahamumbo papihhoafi hoafimayupuri, nga ai moai munگویo. Hoafi ai hoafiyu masihendi ahamumbo moaruwaimbo-fipurimbo ra adükari tükufemboane himboyopurühi aninggo.

⁴ Sünambeahindi nendi bidifiri ai yaru moaruwai hohoanimo-memoyosi, nga asu God ai moai ahamumbo ambemo yahu hinngireapuri, nga wani. Ai ahamumbo ngoafi moaruwai nimbifafindi nimaro-ambe karabusire hinngimareapuri asu ai adükari tihirifo saimbo si tükufembohünda hifandarundi.

⁵ Horombo hondü ai moai hifinindi nindou munguambo ranaheimbo ambeyei yahu, nga wani. Nga ai hoe afindi koamarihenda ranambo Godimbo hohoanimokoate nindou ranai moaruwaimbo-mehindi. Nga Noa ana sürühoeimbi hohoanimo bokarhai-randeimbi asu God ai ahambo nindou 7-babidi aboedambo-mareandüri.

⁶ Nga ngoafi yimbu Sodom, Gomora ranahafembo moaruwaimbo-ndiheapirimboyahi yahuhaya, hainambo ramareapira hai tikirapirimbo munguambo moatükuni hasüfi yangiri menjoro. Ranimboane nindou Godimbo daboadi hihirihoreimbi ana, horombo ranimoatükuni tükumefeyo nindoumbo ra nafuimbo nahuraiyo tükumefeyo.

⁷ Rot nindou sapo mbumundi hamindiyu asu God ai ranahambo mafarheiri. Rot aiyu nindou moaruwai hohoanimoyeimbi ranaheimbo ranimbo ngusüfo nimbimayu.

⁸ Nindou aboedi ranai ahamundi mbusümo nüngumboyu asu ai moaruwai nindou ahamundi-mayo ahinümbi hohoanimo süngufekoate hohoanimo hoafi himboriyu asu hoeire marandi. Raninambo munguambo si maho ra ahandi mbumundi ngusüfo asüriri marandi.

⁹ Nga asu nine-moatükuni Godindi hohoanimo süngurihindeimbi aheimbo refendürimbo yahohaya sisam-arandüri ana, God ai aheimbo ranambeahindi hürhefendürimbo fifireamboani. Nga Adükari ai nindou moaruwai hohoanimoyeimbi ranaheimbo karabusi-fendürimbo sünguna yibobofembo si tükefeyo ranihu aheimbo moaruwaimbo-fendürimbo fifireamboani.

¹⁰ Rani-simboan-animbo nindou bidifiri sapo Godindi nginindi yiboaruko-marhindi ranai moaruwaimbo-feimbi hamindi hohoanimo ahei ngusüfoambe botifembo ranisüngurhi marhündi aheimbo moaruwaimbo-ndearümbui.

Tikai yamundu-rundeimbi nindou aiana himboambekoate nindou-anemo asu ai ahamundi-poanimbo hohoanimo rani-süngu yangiri süngumarundi. Raniyomo ai bogori hifandi-rundeimbi ahamumbo tirifoefe hoafimbo kikirififekoate-memo. Nindou himboambekoate-yeimbi asu afindi-afindeimbiyomo ai nindou sünambe amarimo ahamumbo tirifoefe hoafimbo yihimbokoate-memo.

11 Sünambeahindî nendî ranai nindou tikai hoafi yamundu-rundeimbi ahamumbo ngasündüpurî houmbo nginindî adükarî hamindanemosî, nga asu ai moai simborî tirifoarüpurühî Adükarindî himboahü papî-hoafirüpurî.

12 Nga tikai yamundu-rundeimbi ai ninihondî-yei hohoanimo nahurai sünguarundî. Ahamumbo hifokoe fe mandife sesimbo yangirî nahurai aningomo nindou ra asu nîne-moatükunî ai fifirifekoate-memo ranahambo moanî türüfoaru hoafiyomo marundî. Asu nindou ninihondî naru arundî nou God ai ahamumbo hifikoa-ndeapurîmbui.

13 Asu ai moaruwai hohoanimo süngumarundî ranîmbohündambo ai tîrîrifo asükai ndowandümbemo. Ai nindou bidiframbo tîrîrifo masabudürî ranî-sünguyo asu ai-amboa tîrîrifo ndowandümbemo. Aiana sirihü seseyomo asu bia simindimo raro arundî ranahambo hihifi-hihifimbai yahomomboanemo. Rananemo ai se-babîdî sowasümondühî amarîmo, nga se ranahambo amoaningayei. Nga moaruwai tikai hohoanimo ai yifriyomo houmbo ramarundî ranahambo hihifi-hihifiyomondühî amarîmo.

14 Aiana amurî himbombo-yomopoanî, nga moaruwai hohoanimo ra ratüpurîmbohünda nîmorehimbo sowanamboane himboarî pararundî. Aiana ngirî moaruwai hohoanimo ra hinîngîndundî, nga wanî. Rananemo asu ai nindou bidifri anihondümbefe hohoanimo akîdou yangirî kikîhirundümondeimbi ahamumbo moaruwai hohoanimo ra rambîrunda yahomo houmbo hûharupurî. Aiana nindou ngoründî napo hohoanîfembo hohoanimo ra ndeara yamundumboanemo. Nga God ai nindou ranahambo moaruwaimbo-ndeapurîmbui.

15 Ai sapo aboedî hohoanimo nafî hondü mengoro ranahambo daboadî hihîrimarundî ranîmboanemo asu ai mamîkarîyomo wakarundî. Nindou aiana Beorîndî nîmorî Baram ai moaruwai hohoanîmomayu ahandî hohoanimo ra süngumarundî. Baram aiana ro moaruwai hohoanîmondahananîmbo kaki ranai tükündîfemboe yahuhaya yare hohoanîmomayu.

16 Ahandî ninihondî moangui-randeimbi-hündî ahandî ndürî dongi ai hoafîkoateimbane, nga nindou hoafi nahurai hoafîmayo. Ai Godîndî hoafi hoafîyu-randeimbi Baram moaruwai hohoanîmoayu ranahambo ranî-süngufepoanî yahohaya hoafîmendo. Ranîyo asu dongi ai ahandî ngusüfo-koate hohoanimo ra kikîhimarîmindî.

17 Tikai yamundu-rundeimbi ndanana sapo apoarîndîhorî hoe ngînareandî nahurai-anemo. Asu aiana mburüngai hoewerînambo kikîramîndî pireandî aho yahurai-anemo. God ai ahamumbo nîmbî afîndî moaruwai nîmarowanî koarîhefepurîmbo dibonîyu hinîngî-reapurîmboanî.*

18 Nindou ndanai-ana ngusüfokoate hoafi hoafîyomondühî ninîndîyîmondühî borîyomo wakarundî. Rananemo asu ai nindou bodîmondambo findî moaruwai hohoanimo aho ranahambo ngusüfoambe botîfe hohoanimo ra süngu-mbîrîhinda yahomo houmbo yirümoarundürî hoanîgomo. Ai nindou sapo haponda moaruwai hohoanîmoyomo-rundeimbi ahamundî fikîmî mafefoehindî ranaheimbo ahamundî moaruwai hohoanimo ranambe mbîheiya yahomo houmbo hohoanîmoyomo arundî.

* 2:17: Yimbu moatükunî ra hoekoate-anafe asu ai ngirî hoenambo nindou fandîheneandî. Yahurai-ane tikai yamundu-rundeimbi ahamundî hoafi nîmîndî-koate-ane, ranane asu ngirî nindou fandîhendürî.

19 Rananemo tɪkai yamundu-rundeimbi ranai horombo hoafiyomondühiya, 'Se yihoefi hohoanimo sünguarihindi ana, aboedambo ngeimboyei,' mehomo. Nga asu ai-amboani n̄ine-moatükun̄i ahamumbo moaruwaimbo-ndeapurimboe ranahandi moani ratüpuriyomo-rundeimbi nindou nahurai n̄ingomomboanemo. Rani-moatükun̄i ra ndahurai-ane: N̄ine-moatükun̄i nindou ranahambo h̄ifandariri ana, ahandi moani ratüpuriyu-randeimbi nindou-ani.

20 E! ra anihond-ane, nindou ai sihefi Adükari Sisas Kraiss sihefimbo aboedambofe-munimboayu ranahambo fifirihori. Asu ranimbo-hünda ai fefoehindühi h̄ifi ndan̄ihünda moaruwai hohoanimondi nḡin̄indi ranambeahindi aboedambo-mehindi. Nga asu asükai ai moaruwai hohoanimo ra sünguarihindi ana, asükai h̄ih̄ih̄iriyahi karabusehindi nahurai-ane: Wean̄gurühi ai anihondümböfe-koate-yeiambe moaruwai hohoanimo ra süngurihindühi nindou moaruwai manimboei. Asükaiyei sünguna ai h̄ih̄iriyahi hei ranifih̄i apaiarei ana, moaruwai ham̄indi hondü n̄imboeimboyei.

21 Refe ana, awi ai aboedi hohoanimo nafi aho rani-süngufekoate-mbeimbonana, ranana ranaheimbo moaruwai-ane. Nga nindou ai aboedi hohoanimo nafi aho rani-süngu süngurih̄i hehimbo süngunambo God̄indi ah̄inümbi hoafi ranaheimbo yamundimarundüra masahümündi ranahambo daboadanambo-ar̄ihindi ana, ranaheimbo moaruwai ham̄indi hond-ane.

22 Ahei hohoanimo ra kafoefe hoafi nahurai-ane: 'Yafori ai n̄in̄i-moatükun̄iyo k̄imbomayo ra asükaiyo h̄ih̄irife ho sesi arandi.' Asu ngorü yahurai-ane: 'Nindou ai moatei hundürarandi ana, moatei ai h̄ih̄ir̄indife asükai nḡo hüburukoambe foerimboe.'

3

Adükari ai kudümbui.

1 Ngusüfohündi wandafi, haponda siheimbo yimbumboanahi pas nda sürü paparhandi. Pas yimbu ranambe siheimbo sapo rani hoafimayo ra asükai hohoanimo purihümündih̄i mbumundi hohoanimo botimbir̄ihindi saheheambo sürü papmarhandi.

2 Hoafi ra God̄indi hoafi hoafiyomo-rundeimbi sürühoemo-ndeimbi horombo hoafimemo. Asu sihefi Adükari aboedambo-reamuneimbi ai ahandi hoafi sowandümo homo-rundeimbi-yomondi süngu hoafimayu ranimboanahi asükaiyei hohoanimo pumbir̄ihümündia sahehea hohoanimoayahi.

3 Se ndani boatei fifir̄indih̄i hehimbo-animbo: Bidifiranambo si tüküfeyo-ambe-animbo nindou ai tükündahi hehi ahei moaruwai hohoanimo ngusüfoambe bot̄indeiran̄i ra süngundihimboyei.

4 Rananimbo ai randih̄i tir̄ifoefe hoaf̄indeih̄-animboya, 'Sapo kosombo horombo hoafimareandi, nga nahi-a? Horombo amoao mam̄i ai yifisafiyei heimbo hapondanambe amboani mun̄gu moatükun̄i God nafi-marandi ra moani horombo man̄ingo nou yare yahurai yanḡiri an̄ingo ho,' mbiseimboyei.

5 Ai ndani-moatükun̄i horombo tükümfeyo ranahambo hohoanimo-yowohumbo fifir̄ifembo-yeipoani, nga wan̄i. Horombo hondü God ai hoafiyuhü h̄ifi sünü nafira h̄in̄inḡimareandi. Ai h̄ifi hoe yibobomareanda h̄ifi ranai hoe mbusümo tükümfeyo.

6 Asu süngunambo hoe ranai hohoambu af̄indi tüküfhumbo h̄ifi wam̄indafi-mayo ra moaruwaimbo-mareandi.

⁷ Hoafi mamî raniyo sünü asu hifi haponda tüküme feyo ranamboani hai koarîhefeyowa sünü hifi ra tikirîmbohünda hoafimayoa ranimbo himboyowohü anîngo. Sünü hifi nda sapo nindou didiyei ai Godimbo daboadi hîhîrîmarîhorî ranaheimbo God ai yîbobofendürîmbo moaruwaimbo-fembo si tükü femboayo ranahamboane ai hînîngîmareanda himboyowohü anîngo.

⁸ Se sapo mamî moatükunî ndani-animbo se hohoanîmo mitanîndü-hümündimboyei. Adükariîndî hohoanîmonambo ana si mamî ra 1,000 himbanî nahurai-ane, nga asu 1,000 himbanî ra mare mamî si nahurai-ane.

⁹ Adükariî ranai sapo horombo hoafi hoafimayu ranimbo ratüpurîmbo ra afureandühiyupoanî. Bidîfirî nindou afurîfembo hohoanîmoayo nou rehiyupoanî. Nga aiana nindou mamî ai-amboani awarîhefembo ana, moei yahuhü nindou muŋguamboya se ŋgorü süŋgurîhi hohoanîmoyei yahumboani hohoanîmoayu.

Sünü hifi nda awandîhoemboe

¹⁰ Adükariî ai kosimbo si ana sapo hühbühünî nindou hühbühünîmbo ahu yahurai-animbo tükündîfemboe. Rani-simboani sünü ranai nîmoamondîhoafi nahurai paindowohümbö awandîhoemboe. Rananîmbo muŋgu akîdou hamîndî moatükunî ranînambo God ai sünü hifi nafîmarandî ranai hai tikirîndandanî muŋgundîmboe. Rananîmbo asu hifi amboani muŋgu moatükunî ranîfihî engoro ranai kameihî hai tikirîndamboe.

¹¹ Rani-moatükunî ranai rande awandîhoemboe. Nga se ranahambo nîngumandahu mbîsei hohoanîmondei. Ranimbo-hündambo-anîmbo se Godîndî yangîr-ane fi mbîsei hü ranî yangîrî süŋgundîhi ndühündî.

¹² Rani hohoanîmonambo-anîmbo se Godîndî si tükü femboayo ra himbondei. Rananîmbo asu se si tükü femboayo ranahambo nîmainîmaindîhindühî ŋgînîndî ratüpurîndei. Rani si tüküfe simboan-anîmbo sünü ranai hai tikirîndandühî muŋgundîmboe. Asu rananîmbo muŋguambo sünambe akîdou hamîndî moatükunî ra kameihü hufü afîndîyohümbö hoe nahurai tükündîfemboe.

¹³ Nga God ai sünü hifi simborî nafîmbo horombo hoafi yumboani, nga simborî hifi ranîfih-anîmbo moanî mbumundî hohoanîmo yangîrî yagodîmboe. Rani-moatükunî ranahamboanefî sîhîrî tükümbîfeyowa sefi hohu himboayefî.

Sîhîrî hibadîhumbo Adükariîmbo himbondefîmboane

¹⁴ Wandafi mamî, ranî-moatükunî ranahambo se himboyeihanei. Ranimbo-hündambo-anîmbo se Godîndî himboahü sürühoeimbî hondü nîngombohünda asu ai-babîdî wudî-wudîmbohünda hütî-hütîndei.

¹⁵ Sîhefi Adükariî ai sîheimbo aboedambo-fendürîmbo yahuhaya himboyu-ndürühani asu ai sîheimbo hînîngîrou-hînîngîrouarandürî ranîmbo randîhi hohoanîmondei. God ai sîhefi wandafi Porîmbo fîfirîfe aboedî masagadowa asu ai-amboani hoafi ra mare ndahurai sîheimbo pasambe sürü papîra koamarîhendürî.

¹⁶ Yinî, ahandî-mayo muŋguambo pas ranambe ai ndani moatükunî ranahamboyu hoafîyu marandî. Ahandî-mayo hoafi pas ranambe bidîfirî ana asu akîdou tîŋîmaramunî. Nindou bidîfirî fîfirîfe ŋgînîndî nîngokoate-ayeî hoafi raniyo asu Baibor-ambeahîndî hoafi kameihî mamîkarîmarîhündî. Ranimbo-hündambo-anîmbo ai awandî-hehimboyei.

¹⁷ Wandafi mamî, se fîfirîhimboanei nîne-moatükunî sapo süŋguna tükü femboayo ra. Ranimbo-hündambo-anîmbo se sîhei fimbo hibadîhümbö. Nga asu hoafi mbahîbadî-hoemondaimbî nindou-yomondî

h+h+ndi hohoanimo ranai siheimbo hühündeirani se an+hondümbofe
ng+n+ndi h+n+ngi-ndi himboyei.

¹⁸ Nga seana sihefi Adükari asu aboedambo-reamuneimbi Sisas Krai
ahandi hipoambofe hohoanimo nda af+nd+safi ndahümündih+i, asu se
ahambo adükari ham+ndi ndond+hor+i fif+r+nd+hor+i ngei. Aiana hapondan-
ane asu süngunamboane ra ndürümbi-mbiyuwamboane. An+hond-ane.

1 Son Pas mamî Son ai sürü papîmarandî

Yangîrî nîngombo hoafi

¹ Yangîrî nîngombo hoafi ranahambo siheimbo sürü paparihundî. Horombo hondü ai mengoro, nga ro ahambo himboriyefî yihoeî himboarinambo hoeirihu mburihu sündihu marihundî.

² Yangîrî nîngombo ra weindahî tüküme feyo, nga hoeirihu hohu anihondümbonefî hoafiyefîhümbö siheimbo bokararîhehundî. Horombo ai Afîndî-dîbo manüngu, nga yihoeîmbo sowahî weindahî tüküme fiyu.

³ Se ro-babîdî wudîmbohündambo nîne-moatükunî ro hoeirihu himboriyefî marihundî ra siheimbo bokararîhehundî. Nga ro Ape God asu ahandî Nîmorî Sîsas Kraîs ai-babîdîmbo wudiyefî arîhundî.

⁴ Sîhirî afîndî safî hîhîfî-hîhîfîndefo sefî hohu hoafi nda sürü paparihundî.

Sîhirî sîhî ngefîmboane

⁵ Hoafi ra Kraîsîndî-mayo hoaf-ane himborî-yefeimbîhündî siheimbo rarîhu bokarîhehundühi sefiya, 'God ai si nahurai-ani, nga moai ahambo sowahî nîmbî nîmaro,' asefî.

⁶ Sîhirî hoafiyefîhüya, 'Roana ai-dîbo wudayefî,' sefî hohu asu nîmbokoanî hefî arîhundî ana, sîhirî tikarîhu hohumboanefî hoafiyefî arîhundî, nga anihondü hohoanîmo moai süngurîhundî.

⁷ Nga sîhirî sîrîhü ahefî ana, ai sîrîhü amaru nou sîhirî Kristen wandafî mamî-babîdî wudiyefî arîhundî asu ahandî Nîmorî Sîsasîndî horî sîhefî hohoanîmo moaruwai munğu gogorîhairanda sîhirî aboediyefî arîhundî.

⁸ Sîhirî hoafiyefîhühi, 'Ro moai moaruwai hohoanîmoyefî,' asefî ana, sîhefîhoarî tikarîhu hohumboanefî asu anihondü hoafi sîhefî ngusüfoambe moai nîmaro.

⁹ God ai dîdîboado-rîhoeimb-ani asu ai refembo ehu ana, randeambui ranîmboane asu sîhirî sîhefî hohoanîmo moaruwai ranahambo weindahî hoafîndefanî ai sîhefî hohoanîmo moaruwai ra gogorîndîhembui asu rananîmbo sîhirî aboedîndemboyefî.

¹⁰ God ai hoafîyuhü yahuya, 'Nîdou munğuambo hohoanîmo moaruwaimb-anei,' mehu, nga asu sîhirî hoafiyefîhüya, 'Roana moai moaruwai hohoanîmoyefî rîhundî,' asefî ana, sîhirî rarîhu hoafiyefîhüya, 'God ai tikare-hayamboani,' sefîhanefî. Nga ahandî hoafi ra moai sîhefî ngusüfoambe nîmaro.

2

Kraîs ai sîhefîmbo fehefemunîmboani

¹ Wandî nîmoakîdîbou, se moaruwai hohoanîmo-ndeimboyei saheheamboanahî sürü nda paparihandî. Nga sîhirî ngorü ai moaruwai hohoanîmonduanî sîhefîmbo farîhefe-mbohünda God-dîbo sîhefî mbüsumo Sîsas Kraîs ai dîdîboado-reandeimbî-mbofî nüngumboani.

² Nga aiyu sîhefî moaruwai hohoanîmo gogorîmarîhenda asu sîhirî God-dîbo wudayefî. Nga moaruwai hohoanîmo ra sîhefî yangîrîyopoanî, nga munğuambo nîdou-yafe-ane.

³ Sîhirî Godîndî ahînümbî hohoanîmo süngundîhundühi rananîmbo randîhu dîboadîndîhu fîfîrîndî-humboyefî, ro ahambo fîfîrîhinî.

⁴ Nga nindou mamɪ ai hoafiyuhüya, 'Ro Godɪmbo fɪfɪrɪhini,' ehu ana, asu Godɪndɪ ahɪnɪmbɪ hohoanɪmo moai süngureandɪ, nindou ra tɪkarehayamboani, nga anɪhondü hoafɪ ahandɪ ngusüfoambe moai nɪmaro.

⁵ Nindou mamɪ ahandɪ hoafɪ sünguarandɪ ranai ana Godɪmbo ngusüfohüri-reimbɪ hamɪnd-ani. Rananɪmbo randɪhu dɪboadondɪhu fɪfɪrɪndɪ-humboyefɪ, sɪhɪrɪ God-babɪdɪmboanefɪ.

⁶ Nindou mamɪ ai hoafiyuhüya, 'Roana God dɪbo-anehi,' mbüsüani nindou ranai Sisas ramefiyu nou refimboani.

Nindou ahandɪ wandafɪ mamɪmbo ngusüfo parareandürɪ ana, ai sɪrɪhü hu arandɪ

⁷ Wandafɪ mamɪ, ahɪnɪmbɪ hohoanɪmo sɪheimbo sürü paparihandɪ nda sɪmborɪyo-poanɪ, nga wamɪndaf-ane horombo hondü se hɪmborɪ-yei mburɪhü masahümündi.

⁸ Nga ahɪnɪmbɪ hohoanɪmo ra asükaiya sɪheimbo sɪmborɪ sɪmborɪhe sürü paparihandɪ. Kraisi ai hohoanɪmo ra süngure marandɪ asu se amboa süngurɪhi marɪhündɪ, ranɪmboane asu hohoanɪmo ra anɪhond-ane sefɪ fɪfɪrarɪhundɪ. Nga asu nɪmbɪ munɟuihɪmbo si anɪhondü sɪrɪhoai anɪngo.

⁹ Nindou mamɪ ai hoafiyuhüya, 'Ro sɪrɪhü anɪmboahi,' yahuhü ai ahandɪ wandafɪ ngorümbo yɪboaruko-areandɪ ana, nindou ranai awi nɪmbokoan-ani anüngu.

¹⁰ Nindou ahandɪ wandafɪ mamɪmbo ngusüfo parareandürɪ ana, nindou ranai sɪrɪh-ani anüngu, nga nɟɪrɪ nɟorü-moatükunɪ ahambo randeranɪ pündu.

¹¹ Nga nindou ai ahandɪ wandafɪ ngorümbo yɪboaruko-areandɪ ana, nindou ranai nɪmbokoan-ani anüngu. Asu ahandɪ hɪmboarambe nɪmbɪ nɪmarɪmbo-wambo ai nafɪ bɪbai-bɪbaindümbui.

¹² Nɪmoakɪdɪbou, Sisasɪndɪ sünguyo God ai sɪhei moaruwai hohoanɪmo gogorɪ-marɪhendɪ. Ranɪmboanahɪ hoafɪ nda sɪheimbo sürü paparihandɪ.

¹³ Boagɪrɪ, Nindou nda horombo hondü nüngu humbo haponda anüngu ndanahambo se fɪfɪrɪwuri, ranɪmboanahɪ sɪhamumbo hoafɪ nda sürü paparihandɪ.

Akohoandɪ, se hamarɪhoemonda Satan ai amomefiyu, ranamboanahɪ sɪhamumbo hoafɪ nda sürü paparihandɪ.

Nɪmorɪ, se Ape God fɪfɪrɪhorɪ, ranɪmboanahɪ sɪheimbo hoafɪ nda sürü paparihandɪ.

¹⁴ Boagɪrɪ, Nindou nda horombo hondü nüngu humbo haponda anüngu ndanahambo se fɪfɪrɪwuri. Ranɪmboanahɪ sɪhamumbo hoafɪ nda sürü paparihandɪ.

Akohoandɪ, se nɟɪnɪnd-anemo asu Godɪndɪ hoafɪ sɪhamundɪ ngusüfoambe amaro, nga ranɪyo se hamarɪhoemonda Satan ai amomefiyu, ranɪmboanahɪ sɪhamumbo hoafɪ nda sürü paparihandɪ.

Nɟɪrɪ sɪhɪrɪ hɪfɪnɪndɪ moatükunɪmbo hohoanɪmondefɪ

¹⁵ Se hɪfɪnɪndɪ moatükunɪ asu hɪfɪnɪndɪ hohoanɪmo ranahambo nɟɪrɪ hohoanɪmondei. Nindou ai hɪfɪnɪndɪ moatükunɪ asu hohoanɪmo ranahambo hohoanɪmoayei ana, ai moai Godɪmbo hohoanɪmoyei.

¹⁶ Hɪfɪnɪndɪ hohoanɪmo-ane nda: Moaruwai hohoanɪmo ngusüfoambe botɪfe hohoanɪmo, hohoanɪ hohoanɪmo asu borɪ hohoanɪmo. Hohoanɪmo ra Godɪndɪ-mayopoanɪ, nga hɪfɪnɪndɪ hohoanɪmo-ane.

¹⁷ Hɪfɪnɪndɪ hohoanɪmo asu hɪfɪnɪndɪ ngusüfoambe botɪfe hohoanɪmo amboa ra munɟundɪmboe, nga nindou ai Godɪndɪ hoafɪ süngurɪhi arɪhündɪ ai gedühɪ koadürümbo-koadürümbo nɪmboeimboyei.

Kraisindi hürütümbi tüküfimoani

¹⁸ O, nimoakidibou, hapoana ndeara bidifiranambo si akim-ane. Horombo se hoafi rarihi himborimayei, Kraisindi hürütümbi dödümbui masei, nga hapoana Kraisindi hürütümbi afindi tüküyahimboanei. Rananimbo asu hapoana ndeara bidifiranambo si akim-ane ra fifirihundi.

¹⁹ Kraisindi hürütümbi ai sibirihündi-yomopoani, nga ranimboanemo hinngi-rumunimboemo. Nga ai sibirihündimbemo-mbonana, sibirimami koadürümbo niboadefi. Nga sibirihündi hinngi-rumunimboanemo ranamboanefi wudipoaporihu fifirarihundi nindou munju ranai sibirihündi-yomopoani.

²⁰ Sisas ai sheimbo Yifafi Aboedi masagadüra ranimboane asu se munju anihondü fifirarihindi.

²¹ Se anihondü ra fifirihindisi, nga se fifirifekoate-anei saheheambo-yahipoani sürü paparihandi, nga wani. Se yarihi fifirarihindi tikai hohoanimo ngiri anihondü hohoanimo rani nimindhü tükündifeyo. Se ra fifirarihindi, ranimboanahi sheimbo sürü paparihandi.

²² Nindou ai hoafiyehi, 'Sisas ai Kraisiyupoani,' asei ana, ranai tikai hoafümb-anei. Nindou rananei God arimbiniambo daboadi hihirhipiri arihündi asu Kraisindi hürütümbayei.

²³ Nindou ra Nimorimbo daboadi hihirihori arihündi ranana God ai ahei afindi-yupoani. Nga nindou ai Sisas Nimori ranahambo anihondümborihori rananimbo God ai-amboa ahei afind-ani.

Godindi Yifafi shefimbo anihondümbu fifirareamuni

²⁴ Hoafi ra horombo se himboriyeimb-ane se kikihisafi-ndihümündi. Se hoafi ra kikihisafi-ndihümündianis Sisas arimbini ai sheimbo kikihisafindinandüri-mboyafani.

²⁵ Ai anihondümbu horombo-nambore hoafiyuhü yahuya, 'Ro randiheanda se yangiri gedühi niboadeimboyei,' mehu.

²⁶ Nindou ai se tikai hoafi ranahambo anihondümbu-fembo mehomo ranahamumbo sheimbo sürü paparihandi.

²⁷ Nga se Kraisindi-mayo Yifafi Aboedi sahümündi hehimbo sheimbo sowahi aningo, ranimboane asu moai didai-amboani sheimbo yamundearü, nga wani. Yifafi Aboedi ai munjuambo moatükuni yamundearü arandi asu ahandi yamundife ra tikaipoani, nga anihond-ane. Ranimboane se Krais ranahambo kikihisafa-ndihorimindei Yifafi Aboedi ai yamundimarearü nou.

²⁸ Yini, nimoakidibou, se ai-babidi niboadeimboanei. Ranimboane ai weindahi tüküfi simboani rananimbo sibiriyihimbokoate niboademboyefi, nga ahandi himboahü ngiri amoaningi-ndefi.

²⁹ God ai diboadorihoeimb-ani ra se fifirarihindi, ranimboane asu se rarihi fifirarihindi, nindou diboadore hohoanimoayu ranai Godindi nimor-ani.

3

Haponda sibirihori Godindi nimor-ane fi

¹ E awi, Ape ai shefimbo ngusüfo pareandüri-mboani. Ranane asu ai shefimbo wandi nimor-anei, ehu. Nga anihond-ane, sibirihori ahandi nimor-ane fi. Ranimboane asu hifinindi nindou ai sibirihori Godindi nimor-ayefi ra moai fifirihimuni, Godimbo fifirifi-koate-wambo.

² O wandafi mami, haponda sibirihori Godindi nimor-ane fi. Nga süngunambo-animbo nüngundihu mamandefi ra moai fifirihundi. Nga ra diboadorihu fifirarihundi, Krais ai tükündifiyuan, sibirihori

ahambo dibo adondihuri hoeindihurüh-animbo asu sihiri Krai nahurai ndemboeyfi.

³ Munguambo ai ranimbo hohoanimoyeihi Sisasimbo hifandarihori ranai ahei hohoanimo diboadorihhi arihündi Sisasindi hohoanimo aboedayo nou.

⁴ Nindou ai hohoanimo moaruwaiyu arandi ra Godindi ahinümbi hohoanimombo moaruwaimbo-reandühani. Hohoanimo moaruwai ra ahinümbi hohoanimombo moaruwaimbo-reandühani.

⁵ Se rarihi fifirarihindi Krai ai moaruwai hohoanimo ra gogorihfembo yahumboyu tüküme fiyu, nga ahambo sowahi moai hohoanimo moaruwai yangoro.

⁶ Nindou Sisas-dibo anüngu ranai moai hohoanimo moaruwai hohoanimoyu randi. Nga nindou moaruwai hohoanimoyu arandi, ranai ana Sisasimbo moai horiri asu moai fifiriri rarah randi.

⁷ O nimokidibou, hibadumbo, nga nindou mam siheimbo tkai hoafindümbui. Nindou didiboadore hohoanimoayu ranai didiboadorihoeimb-ani Sisas didiboadorihoeimbyu nou.

⁸ Nindou moaruwai hohoanimoyu arandi ranai Satanindi nimor-ani. Sapo horombo hondü rani-süngure hayamboani humbo haponda Satan ai moaruwai hohoanimo ra süngure arandi. Ranimboyu asu Godindi Nimori ai Satanindi ratüpur moaruwai ranahambo raguanambo-fembo weindahi tüküme fiyu.

⁹ Nindou ai Godindi nimor-ayu ranai moai moaruwai hohoanimoyu randi, nga ai God dibo-ani ranimboane ai ngiri moaruwai hohoanimo süngundeandi, nga wani. Ai Godindi nimor-ani.

¹⁰ Naha fifindi-humboane düdi Godindi nimor-ayu, düdi Satanindi nimor-ayu? Randihu fifindi-humboane. Nindou ai mamkar hohoanimonduani ai Godindi-yupoani. Asu nindou ai ahandi wandafi mamimbo ngusüfo pefekoate-ayu ana, ranai-amboa Godindi-yupoani.

Wandafi mamimbo simbori ngusüfo pefendürimbo hohoanimo

¹¹ Horombo hondü se hoafi rarihi himborimayei, sihefihorari simbori ngusüfo pefiri-ndefimboane.

¹² Sihiri Ken rame fiyu nahurai ngiri nimboefi. Ai Satanindi nimor-ani, nga ahandi akidambo hifokoamariri. Nimboe hifokoamariri? Ahandi hohoanimo moaruwai-ane, nga ahandi akidandi hohoanimo aboed-ane ranimboyu asu ahambo hifokoamariri.

¹³ Wandafi mam, hifinindi nindou ai siheimbo yiboaruko-ndihindürani se ngiri ranahambo hepünindahindi.

¹⁴ Sihiri sihefihorari simbori ngusüfo pefiriyefi arihundi ranimboane asu sihiri rarihu fifirarihundi sihiri yifimbo hohoanimo ra hinngimarihundi, nga yangiri ni ngombo hohoanimo sünguarihundi. Nindou ai ahandi wandafi mamimbo ngusüfo pefekoate-ayu-animbo ranai awi yifimbo hohoanimo süngureandühani.

¹⁵ Nindou ai ahandi wandafi mamimbo yiboarukore arandi ranai hifokoare-randeimbi nahurai-ani. Nga se fifirarihindi hifokoare-randeimbi ai ngiri yangiri gedühi nüngu.

¹⁶ Sisas ai sihefimbo farihefe-munimbo yifimayu, nga asu raninambo ngusüfo pefe hohoanimo fifirimarihundi. Sihiri amboa rani-süngundahumboane wandafi mamimbo fehefe-ndürimbohündambo yifimboane.

¹⁷ Nindou mam ai napombüyu, nga wandafi mam hondirani ai waninduan ana, asu ai wandafi mamimbo ngusüfo pefekoate-ayu ana,

Godindi-mayo ngusüfo pefe hohoanimo ra ahandi ngusüfoambe moai nimaró, nga waní.

¹⁸ Wandí nimoakidibou, síhírí ngírí wandafí mamímbo hoafí yangírí ngusüfo pandíhundürí, nga síhírí aheimbo aníhondúmbo hondü fandíhehu-ndürímboane.

Síhírí Godíndí hímbóahü ngírí yíhombondefí

¹⁹ Síhírí ngorü nindoumbo ngusüfo pandíhundani rananímbo aníhondü hohoanimo sünguri-hundühanefí ra fífíraráhundí, nga ranímboane asu Godíndí hímbóahü síhefí ngusüfoambe afundíhu hohu níboademboyefí.

²⁰ Asu síhefí ngusüfoambe yíboaruko-ndíhimunaní, ambe! Síhírí raríhu fífíraráhundí God ai adúkar-ani, nga síhefí ngusüfoambe adúkaríyopoaní. Nga asu God ai mungu fífírareandí ra.

²¹ O Wandafí mamí, síhefí ngusüfoambe síhefímbo yíboarukofekoateyeianí, síhírí Godíndí hímbóahü moai yíhímboyefí.

²² Síhírí ahandí ahínümbí hohoanimo asu ai hohoanimoayu rana-hambo süngundi-hundaní anímbo asu rananí moatükuní síhírí Godímbo düdúndahundoaní ai síhefímbo ndayamunümbuí.

²³ Ahandí ahínümbí hohoanimo nda: ahandí Nímorí Sisas Kraís ranahambo aníhondúmbo-ndíhindühi asu síheíhoarí símborí ngusüfo pefíndüríndei Sisas síhefímbo hoafímayu süngu.

²⁴ Nindou mamí ai Godíndí ahínümbí hohoanimo sünguareandí ana, ai God-díbo nímandímbo asu God ai-díbo nímandímbo. God ai ahandí Yífiáfí masemuní ranímboane asu síhírí raríhu fífíraráhundí God ai síhefímbo sowahí amaru.

4

Godíndí Yífiáfí Aboed-ane asu bídífirí yífiáfí moaruwai-anei

¹ O wandafí mamí, Godíndí hoafí tikai hoafíyomo-rundeimbí afíndí hífíní ahoahoangomo. Nga nindou síheimbo hoafíndomondühi, 'Ro Godíndí Yífiáfímb-anahí,' mbísímondaní, se munguambo ra aníhondúmbo-ndíhimboyéi. Nga se yífiáfí mungu ranahambo randíhi hondíhindühi Godíndí-mayoyo asu hífíníndíyo ra randíhi fífíríndíhindí.

² Se Godíndí Yífiáfí Aboedí randíhi fífíndíhimboyéi ra: Nindou ai hoafíyuhü, 'Sisas Kraís ai nindoumbomefiyu,' mbüsüaní ana, nindou ranai Godíndí Yífiáfí Aboedümb-ani.

³ Nga nindou ai hoafíyuhü Sisas ai moai nindoumbofiyu mbüsüaní ana, nindou ranai Godíndí Yífiáfí Aboedümbí-yupoaní, nga moaruwai nendeimb-ani. Nindou ra Sisasíndí hürütümb-ani se hímboríyeianí ai düdümbuí masei, nga sünúmboani.

⁴ O nímoakidibou, se Godínd-anei, nga Godíndí Yífiáfí Aboedí síheí fíambe amaro ranai hífíníndí nendí moaruwai ranaheimbo ngasünda-reandürí, nga se ranaheimbo haríhehimboaneí.

⁵ Nindou ranai hífínínd-anei, nga ranímboane aheí hoafí ra hífínínd-ayo. Nga hífíníndí nindou mungu ai aheí hoafí ra hímboríyei aríhündí.

⁶ Nga síhírí Godínd-aneí asu nindou ai Godímbo fífíraráhorí ranai síhefí hoafí hímboríyei aríhündí. Nga nindou ai Godíndí-yeipoaní ranai ngírí síhefí hoafí hímboríndei. Rananímbo síhírí aníhondü Yífiáfí ranane, tikai yífiáfí ranane ra fífíndí-humboane.

God ai ngusüfo pefe hohoanimo nímindíh-ani

⁷ O wandafí mamí, God ai ngusüfo pefe hohoanimo nímindíh-ani asu síhírí wandafí mamímbo ngusüfo pandíhu-ndürímboane. Nindou ai

ngusüfo pare arandi rananımbo ai Godındı nımor-ani asu ai Godımbo fıfırarırı.

⁸ God ai ngusüfo pare-randeimb-ani asu nındou ai wandafı mamı ngusüfo pefekoate-ayei ranai moai Godımbo fıfırıhorı.

⁹ God ai Nımorı mamümb-ani, nga asu ranıyu sıhırı yangırı gedühi nıngombohündambo Nımorı ra koamarıheırı. Ranımboyu asu God ai sıhefımbo ahandı ngusüfo pefe ra weindahı nafuımaramunı.

¹⁰ Nga ngusüfo pefe ra rahurai-ane. Moai sıhırı Godımbo ngusüfo parıhurı, nga God ai sıhefımbo ngusüfo pareamunühi sıhefı moaruwai hohoanımo ra gogorı-hefemboghündambo ahandı Nımorı hıfına koamarıheıra kusü yıfımayu.

¹¹ O wandafı mamı, God ai sıhefımbo afındı ngusüfo parareamunı ranımboane asu sıhırı amboa sımborı ngusüfo pefırındefımboane.

¹² Nındou mamı ai-amboanı moai Godımbo horırı. Nga sıhırı sımborı ngusüfo pefırayefı ana, rananımbo God ai sıhırı-babıdı anüngu asu ahandı ngusüfo pefe hohoanımo sıhefımbo adükarı hamındı tüküfemboane.

¹³ God ai ahandı Yıfıafı Aboedı sıhefımbo masemunı ranahambo fıfırarıhındı ana, God ai sıhırı-babıdı anüngu asu sıhırı ai-babıdı anıboadefı.

¹⁴ Ape God ai hıfınındı nındou farıhefe-mbohündambo ahandı Nımorı koamarıheıra makusu. Ra ro hoeırıhu hoahumboanefı bokarıhehu arıhındı.

¹⁵ Nındou ai weindahı hoafıyuhü, 'Sısas ai Godındı Nımor-ani,' ehu ana, God ai nındou ra-dıbo nüngumboanı asu nındou ranai God-dıbo nüngumboanı.

¹⁶ Asu God ai sıhefımbo ngusüfo parareamunı ra fıfırıhu mburıhu anıhondümbö-arıhındı. God ai ngusüfo pefe nımındıh-ani. Nındou ai ngusüfo pefe hohoanımo sünguareandı ana, ai God-dıbo anüngu asu God ai-dıbo anüngu.

¹⁷ Godındı ngusüfo pefe hohoanımo ra sıhefımbo adükarı hamındı tüküfembo nahurai-ane: Sıhırı dıboadondıhu ngusüfo pandıhundanı anımbo sıhırı Sısas hıfını manüngu nahurai nımboemboyefı. Ranımboane asu God ai munğambo nındou yıbobonde-andüranı rasımboanı ngırı yıhımbondefı.

¹⁸ Nğorümbo ngusüfo parıhi-rıhündeımbı ai ngırı yıhımbondeı. Ngusüfo pefe hohoanımo ra adükarı hamındı tükündıfeyoanı yıhımbö ra raguanımbo-ndıfemboe. Yıhımbö hohoanımo nımındıh-ane ra: God ai nındou-yafe hohoanımo moaruwai ranahambo ranı tıñırıfo dagadürımbui. Nındou ai yıhımboyeı arıhındı ranaheimbo Godındı ngusüfo pefe hohoanımo moai adükarı hamındı tüküfeyo.

¹⁹ God ai-boateı sıhefımbo ngusüfo pamareamunı ranımboanefı asu sıhırı ahambo ngusüfo pararıhurı.

²⁰ Nındou mamı ai hoafıyuhüya, 'Ro Godımbo ngusüfo pararıhını,' yahuhü asu ahandı wandafı mamımbo yıboaruko-areandı ana, nındou ranai tıkaı hoafımb-ani. Nındou ranai nındou hoeıreandürühi ranaheimbo ngusüfo pefekoate-ayu ana, asu God hoeıfekoate-ayu ranahambo ngırı ngusüfo pandırı. Nga nındou ahandı wandafı mamımbo hoeıreandürühi ranaheimbo ngusüfo pefekoate-ayu, asu nüngunde God hoeıfekoate ranahambo ngusüfo pamandıra?

²¹ Hohoanımo nda sıhırı Kraısındı-mayo masahumındefı ra, nındou ai Godımbo ngusüfo pararırı ranai ahandı wandafı mamımbo-amboa ngusüfo pambırea-ndüramboane.

5

Anihondümborihindeimbi ai hifinindi hohoanimo pühyei afoasihindi

¹ Nindou mungu Sisas ai Krais-ani sei anihondümborihindi ranai Godindi nimor-anei. Nga nindou mungu Afindambo hohoanimoayei ra asu Nimorimbo amboa hohoanimo-yeihanei.

² Sihiri Godimbo hohoanimoyefühi asu ahandi ahinümbi hohoanimo sünguarihundi ana, ndarihu sihiri fifirarihundi: Sihiri Godindi nimor-anehi.

³ Godindi ahinümbi hohoanimo sünguarihundi ana, ahambo ngusüfo parihuri arihundi, nga ahandi ahinümbi hohoanimo süngufembo tinümbiyopoani.

⁴ Mungu Godindi nimor-ayei ranai hifinindi hohoanimo ra pühyei foasihindühanei. Godimbo anihondümborihurimboanehi ranimboane hifinindi hohoanimo moaruwai ra pühyefi foasihumboanehi.

⁵ Nga didiyei hifinindi hohoanimo ra pühyei afoasihindi? Nindou ai Sisasimbo Godindi Nimor-ani seihü anihondümborihori ranai hifinindi hohoanimo ra pühyei foasihindühanei.

Sisas ai ahandi Nimor-ani ra God ai nafuimaramuni

⁶ Sisas Krais ai kusü hoenambo hundürüyu asu nimi keimbi karthe-ndeimbifihahi ahandi hori peyowohü asu ai yifimayu. Nga ai kusü hoenambo hundürümbo yangiri yupoani, nga ahandi hori peyowohü asu ai yifimayu. Godindi Yifiafi anihondümborani hoafi ra anihond-ane yaho nafuiarandi.

⁷ Nga ngimi ai anihondümborihondü hoafimayei.

⁸ Godindi Yifiafi Aboedi, hoe, hori, ngimi ranai hoafi hoafimayei, nga ahei hoafi ra mamane.

⁹ Nindou ai anihondümborihofafi hoafayomo ana, ahamundi hoafi anihondümborihumboyefi. Nga Godindi anihondü hoafi ra nindou-yafe hoafi ngasünde-andühane. Nga God ai hoafi ra ahandi Nimorimbohündambo anihondümborihofafimayu.

¹⁰ Nindou ai Godindi Nimorimbo anihondümborihorirani rananimbo ai ngusüfoambe yare fifirareandi Sisas ai Godindi Nimor-ani. Nga nindou ai Godindi hoafi anihondümborihofa-koate-ayu ana, Godindi anihondü hoafi ahandi Nimorimbo hoafimayu ra moai anihondümboreandi. Ranana ai Godimboya, 'Ai tikai hoafiyu-randeimbani,' yahu arandi.

¹¹ Godindi anihondü hoafi nda: God ai sihefimbo ramareamuna sihiri gedühi yangiri ni boademboyefi. Nga yangiri ningombo ra Godindi Nimori ai nimindih-ani.

¹² Nindou Godindi Nimori-dibo anüngu ai gedühi yangiri nüngumbui. Nga nindou ai Godindi Nimori-dibo ningokoate-ayu animbo, ai gedühi yangiri ningokoate-ndümbui.

Sihiri yangiri gedühi ni boademboyefi ra fifindihumboane

¹³ Se Godindi Nimorimbo anihondümborihoririhündeimb-anei, siheimbo hoafi nda sürü paparihandi. Se gedühi yangiri ni boademboyei ra fifirimbi-rihinda sahehea sürü paparihandi.

¹⁴ Ranani moatükuni God yifirayu ranimbo ahambo düdündihurani sihefi hoafi himborindimbui. Nga ra fifirarihundi rananimbo asu ahambo hoafimbo moai yihimborihuri rihundi.

¹⁵ Nga ahambo düdündihurani sihefi hoafi himborindimbui ra fifirarihundi. Rananimbo ranani moatükuni refembo ahambo düdündihurani sihefimbo randeambui ra fifirarihundi.

¹⁶ Bidiŋiri hohoanimo moaruwai nindou mamɪ ai randeandani rananimbo ai awandihoembui. Nga bidiŋiri hohoanimo moaruwai nindou rawareandi ana, ŋgiri awandihoayu. Kristen ŋgorü ai hohoanimo moaruwai rawareandi ana, asu ŋgorü Kristen ahambo hoeindirani-wani ai ahambohündambo Godimbo didibafindümbui. Rananimbo asu God ai ahambo fandiheirani yangiri nüŋgumbui. Nga awarihoeimbi hohoanimo moaruwai sapo horombo hoafimayahɪ ranahambo Godimbo didibafifembo moai hoafiyahi.

¹⁷ Munguambo hohoanimo didiboadofe-koateayo ra ai hohoanimo moaruwai-ane, nga bidiŋiri hohoanimo moaruwai nindou ai rawareandi rananimbo ŋgiri ai awandihoayo.

¹⁸ Sihiri ndarihu fifirarihundi: Godindi nimori ai moai hohoanimo moaruwai süngurithi rihündi, nga wani. Nga Godindi Nimori Sisas ai aheimbo hifandandüri arandi, nga Satan ai ŋgiri aheimbo kündifi hündamündündüri.

¹⁹ Nga sihiri ndarihu fifirarihundi: Sihiri Godindi nimor-aneŋi, nga Satan ai hifinindi nindou mungu hifandirandüri arandi.

²⁰ Asu sihiri ndarihu fifirarihundi: Godindi Nimori kusü anihondü God ranahambo fifirifimbohünda sihefimbo yamunde hinŋgire-amunimboani. Nga sihiri God arimbini Sisas Krais-babdimbo animboefi. Ai God hond-ani asu koadürümbo-koadürümbo yangiri niŋgombo nimindih-ani.

²¹ O nimoakidibou, se tikai godimbo hohoanimo-mboyopoani. Karihasihandüri.

2 Son Pas yimbu Son ai sürü papimarandi

¹ Meao, sihambo God ai ahandihoari kamafoareanini ranimbo anihandi ro aborüdi siheimbo kameihi hifandi-rihandeimbi nindou-anahi pas nda sürü paparihandi. Siheimbo anihondumbo ngusüfo parariheandüri ra ro yangiri-yahipoani, nga munngu anihondü hoafi fifirihindeimbi ranai amboa siheimbo ngusüfo pararihindüri.

² Sihiri anihondü hoafi ra anihondumbo-arihundi, nga koadürümbo-koadürümbo anihondumbo-ndihumboyefi ranimboanahi siheimbo ngusüfo parariheandüri.

³ God arimbini Sisas Kraiss sihefimbo ngusüfo parineamunühi, rananimbo sihiri ngusüfoambe afundihu kündihu hoahu nimandefühi anihondü hoafi anihondümbondi asu ngorümbo ngusüfo pandihundürimboyefi.

⁴ Sihafi nimori bidifiri anihondü hohoanimo süngurihi arihundi sihefi Ape God sihefimbo hoafimayu nou, ranimbo himboriya heheamboanahi hihifi-hihifayahi.

⁵ O Meao, ro se nda randowandi saheheamboanahi hoafiyahühi, 'Sihefihoari simbori ngusüfo pefiri-ndefimboane,' asahi. Hohoanimo ra sihambo sürü pararihandi nda simbori moatükuniyopoani, nga horombo hondü masahumidef-ane.

⁶ Sihiri yahurai wandafi mamimbo ngusüfo pandihu-ndürimboane ranane Godindi hoafi süngufeayo. Horombo hondü se Godindi hohoanimo ra masahümüdi, 'Se ngorümbo ngusüfo pandihindüri.'

Sihiri Kraissindi hoafi ra ngiri hini ngihundi

⁷ Tikai hoafümbi afindi hifi ndanihü hahabodei wakarihindi. Nga ai ngiri weindahi hoafindeihü, 'Sisas Kraiss ai nindoumbo-mefiyu,' mbi sei. Nindou ranai tikarihi hehimboanei, nga asu Kraissindi hürütümb-anei.

⁸ Se hibadihumbo. Rani-moatükuni se Godindi warambeahindi semindimbo sei hehimbo ranimbohünda ratüpurimayei ra se hibadihumbo, nga hini ngi-ndihimboyei. Nga tinirifondefühi Godindimayo takini aboedi ra yihoefti ratüpurimbohünda ndahumidefimboane.

⁹ Nga nindou mamai Kraissindi hoafi ragu pire haya ngorü hohoanimo süngure arandi ranai ana God ai ngiri ai-dibo nimandu. Nindou ai Sisassindi hoafi süngure arand-animbo God arimbini Sisas-dibo nindou ranahambo sowahi nimboamboyanafi.

¹⁰ Nga nindou mamai siheimbo sowahi tükündifihumbo yamundife hoafi ra hoafikoate-nduanai ana, se nindou ranahambo ngiri hihifindihorühi worinindihori, nga wani.

¹¹ Nindou ai ahambo hihifarüri ana, nindou ranai ahambo ahandi moaruwai hohoanimo ranahambo fariheiruhani.

Bidifirana hoafi

¹² Ro siheimbo hoafi afindi hoafimbo saheheamboyahü, nga pepafihü sürü pefembo moeisahi. Nga ro siheimbo sowanambo sinü wataporimbo saheheamboyahü sihiri hihifi-hihifimbohünda.

¹³ Sihafi akidi God ai ahandihoari kamafoareandi ahandi nimori ai sihambo hihifarihünini. Karihasi.

3 Son

Pas ngim̄i Son ai sūrū papimarand̄i

¹ Ro anihondūmbo-r̄ihindeimb̄i hifand̄iri-handeimb-anahi, wandi wandafi Gaius, s̄ihambo pas nda sūrū paparihand̄i. S̄ihambo anihondūmbo ngusūfo pararihean̄ini.

² O wandafi, s̄ihambohündambo Godimbo didibafayah̄i. S̄ihafi ngusūfo didiboado-r̄ihoeimb-ani, nga s̄ihafi ranan̄i moatükun̄i ra yahurai didiboado-nd̄ihoayowa se aboed̄i mb̄imarifa sahehea ranahambo Godimbo hoafiyahüh̄i didibafayah̄i.

³ Wandafi mam̄i, horombo bidifiri ai wambo sowahi tüküyafu hoafiyomondüh̄i yahomoya, 'Hapoana Gaius ai anihondū hohoan̄imo süngure arand̄i horombo rasüngumareand̄i nou,' mehomo-ndamboyah̄i ranahambo af̄ind̄i h̄ihifi-h̄ihifimayah̄i.

⁴ Wand̄i n̄imori ai anihondū hohoan̄imo süngur̄ihi ar̄ihünd̄i ran̄i hoafi ra himborayah̄i ana, ro af̄ind̄i safi h̄ihifi-h̄ihifiya ar̄ihand̄i.

Gaius ai aboed̄i didiboador̄ihoei ratüpur̄iyu arand̄i

⁵ O wandafi, se wandafi mam̄imbo didiboadoro far̄ihawandür̄i arand̄i. Nga asu se wandafi mam̄i nd̄ifoambo amboa far̄ihawapur̄i arand̄i.

⁶ Nindou rotumbo tüküyahi-r̄ihündeimb̄i-yafe himboahü hoafiyomondüh̄i yahomoya, 'Gaius ai ȳihoefimbo ngusūfo pareamunüh̄i mafar̄ihemuni,' mehomo. Se ahamumbo naf̄i nḡinambo war̄i nḡin̄irowapur̄i arand̄i God ai refi arand̄i nou. Se rawarowand̄i ana, aboed-ane.

⁷ Ai Sisas̄imbohünda hoangomo arund̄i, nga nindou ai anihondūmbofe-koateyeimb̄i ahei-mayo n̄in̄i-moatükun̄i moai sowandūmo.

⁸ Nindou yahurai s̄ih̄ir̄i fehefepur̄imboane asu ranan̄imbo s̄ih̄ir̄i aibab̄id̄i God̄ind̄i anihondū hoafi fand̄ihehur̄i-mboyef̄i.

Diotrefes ai hohoan̄imo moaruwai süngumareand̄i

⁹ Horombo ro Krais̄ind̄i nend̄i ranaheimbo pas sūrū par̄ihe koamar̄iheheand̄i. Nga Diotrefes ai ahei bogor̄imbondahe n̄imboambo yahuhaya ȳihoef̄i hoafi moai himbor̄iyu.

¹⁰ Ran̄imboane asu ro did̄i tükündaheandüh̄i ahand̄i ratüpur̄i ranahambo hoafinda-handombayah̄i. Ai ȳihoefimbo-hündambo moaruwai hoafi watapor̄iyu wak̄ire arand̄i. Ran̄i ratüpur̄i yanḡir̄iyopoan̄i, nga ai sapo wandafi mam̄imbo himbokaboako-marapur̄i. Nga nindou ai nindou ranahambo wor̄in̄ifimbo hohoan̄imondeian̄i, Diotrefes ai aheimbo yowan̄i yahu arand̄i, nga nḡir̄i ro-bab̄id̄i rotund̄imo yahupur̄i arand̄i.

Demitrius ai hohoan̄imo aboed̄i süngure arand̄i

¹¹ O wandafi, se nḡir̄i hohoan̄imo moaruwai süngundowand̄i. Nga hohoan̄imo aboed̄i süngundowand̄i. Nindou ai aboed̄i hohoan̄imo süngundeandan̄i ana, ai God̄ind̄i n̄imor-ani. Nga nindou ai hohoan̄imo moaruwai süngundeandan̄i ana, ai Godimbo hoifekoate-ani.

¹² Mun̄gu ai Demitriusimbo aboed-ani asei. Nga ra anihond-ane mun̄gu ai fifir̄ihind̄i. Ro-amboa ahambo anihondūmbo hoafiyahüh̄i aboed-ani asahi, nga wand̄i hoafi anihond-ane ra se fifirowand̄i.

B̄idifirana hoafi

¹³ Sɪhambo ro afɪndɪ hoafɪ hoafɪmbo samboanahɪ, ŋga pepafɪhɪ sʉrʉ pefembo moeisahɪ.

¹⁴ Awi hɪbadandɪrɪ, ŋga se-dɪbo wataporɪmbohʉnda sɪhambo sowana sɪnɪmbo samboanahɪ.

¹⁵ Se ŋgusʉfoambe afundo kʉndo hawa nɪmbafɪ. Wandafɪ mamɪ ai sɪhambo hɪhɪfarɪhʉnɪnɪ. Yɪhoefɪ wandafɪ mamɪmbo mamamɪndandʉrʉhɪ hɪhɪfɪndandʉrɪ.

Sud Pas Sud ai sürü papimarandi

¹ Karıhasıhandürı, ro Sud Sisas Kraisiñdi ratüpurıya-rıhandeımbı, Semsıñdi akıd-anahı. Ape God ai sıheimbo mborai yahundürüñi ñgusüfo pamareandür-aneı asu Sisas Kraisi ai hıfandımarandüra se ñgıññdi anımböei sıheimbo pas nda sürü paparıhandı.

² Nğa Ape God ai sıheimbo hıpoambofe hohoanımo, ñgusüfo afurıfe kife hohoanımo asu ñgusüfo pefe hohoanımo afıñdi mbısagadür-amboane.

Tıkaı hoafı yamundu-rundeımbı nındou

³ Wandafı mamı, horombo God ai sapo sıhefımbö munğambo aboedambo-mareamunı ranahambo sıheimbo pasambe hoafıñdahandürı saheheamboyahısi. Nğa awi hapondanı ana sıheimbo pas nda sürü paprıhandüñi sıhırı anıhondümböfe hohoanımo masahumıñdefı ra tıkaruhou yamundu-rundeımbı ai tükümeñfunda wambo ñgusüfoambe botımareandıra se ranahambo gifembohünda ñgıññdi-hamıñdıhandürı samboanahı. God ai mamımbö yangrıyü ahandı nendı ranaheimbo anıhondümböfe hohoanımo masagadürı.

⁴ Nğa nındou Godımbö hohoanımo-koateyomo-rundeımbı ai sıhefı mbüsümo dıbo hasıyafu tüküyafu sıfomomboanemo. Rananemo asu ai Godıñdi-mayo moanı hıpoambofe hohoanımo ra hıhıru ñgorü süñguru hoafıyomo arundı ahamundı moaruwai hamıñdi hohoanımo ra gabudıfembohünda. Rananemo ai sıhefı Bogorı Adükarı Sisas Kraisi ranahambo yıboaruko-ruwurüñü daboadı hıhırımarıwurü. Horombo hondü Baıbor yahoya, 'Nındou ranai süñgunambo asübusı ndowandümböemo,' meho.

⁵ Awi se ndanı hoafı ndanahambo ndorıhi fıfırıhi-mboaneısi, nğa awi ro sıheimbo namüñi hoafıñdahandürı samboanahı. Adükarı ai İsrerımbö aboedambo-mareandürı İsip hıfambeahıñdi, nğa ai süñgunambo nındou ahandı hohoanımo anıhondümböfe-koate-mayeıa asu ai aheimbo moaruwaimbo-mareandürı.

⁶ Horombo sünambeahıñdi nendı ai God ratüpurı ahamumbo masagapurı ra moei yahomo hou hıfandıkoate hıññgımarundı. Nğa ai moanı nğoañi hıññgı-marundamboyu, asu God ai ahamumbo sen ñgıññdınambo hüputüpu-rapurümündı mbura nımbı nımarowambe ragu papı-hoafıyupurımbö-hünda hıññgı-mareapurı. Asu God ai ahamumbo tıñrıfo saımböñdä ai Godıñdi yıbobofembo sı ranahambo hıfandundüñi amarımo.

⁷ Yahurai-ane horombo nındou Sodom asu Gomorahündı asu nğoañi akımı ranı fıkımı adaburo ranıñdambö nındou amboanı sünambeahıñdi nendı rameñfundı nou yarıhi hohoanımomayeı-ane. Ranıyü asu God ai aheimbo hai koadürümbö horı-randeımbı ranambe hıññgı-mareandüra asübusı afıñdi masahümündı. Nğa aheimbo yandıhu hondıñdandürı mbundıñumbo anımbö asu sıhırı amboanı yahurai refepoanı, nğa ranahambo ndondıñu türüboadı-ñumboane.

⁸ Mamı ranı-süñgumboane nındou ranai-amboanı nıñe-moatükunı yafogoadınambo nahurai tüküfeyoanı ranahambo süñgurıñdandüñi moaruwai hamıñdi nındou tükümeñdı. Rananeı ai Godıñdi ñgıññdi ranahambo daboadı hıhırıñdandüñi hımböamupuımbö-randeımbı sünambeahıñdi nendı ranahamumbo tırıfoefe hoafıyahüpürı arıñdandı.

⁹ Horombo sünambeah+ndi nendi-yomondi bogori, ahandi ndür+ Maiker, ai moai ramar+hindi nou rareandi. Nga ai Satan-d+bo Moses+ndi fi ra d+di manderümündi safani hena simbori hoafi+yafandühü ai moai Satan+mbö tiri+foariri papi+hoafirüri. Nga ai yare hoafi+yuhü yahuya, 'Adükari ai-an+mbö si+hambö moaruwai watikoafi-mbiyun+n-amboane!' mehundo.

¹⁰ Nga nindou ranana ni+mindi ra fifir+ifekoate wamboanei rana-hambö ai tiri+foar+hi hoafi+yei ar+hündi. Asu ai nin+hondi nahurai hohoanimo fifir+ife-koate-anei nin+moatükuniyo hohoanimoambe tükefeyo ra süngur+hi ar+hündi. Ranane asu ahei rani hohoanimo ranai aheimbo moaruwaimbo-reandüri arandi.

¹¹ Hi+poan+mböebou-anei, nga aiana asübusi af+ndi ndahümündimboyei! Aiana sapo horombo Ken hohoanimomayu hohoanimo-ane süngur+hi ar+hündi. Aiana horombo Baram tikare-haya ramefiyu nou ai kaki sem+ndi+mbö-hündambo yangiri ratüpur+yei ar+hündi. Kora ramefiyu nou ai God+mbö süngufekoate-mayei-amboani asu ai aheimbo moaruwaimbo-reandüri+mböani.*

¹² Se mam+ fand+hi ni+marimbo nindou ngorümbo aboedi hohoanimo-yondorambo sesesi-yeih+ ni+marian-anemo asu nindou ranai se-bab+di ni+marimondühi ahamundi+hoari sowasümondühi nindou bidifirambo saikoate-memo. Ahamundi hohoanimo ra sihei fand+hi ar+hündi ra moaruwaimboru arundi asu ai d+di+budümb+ moatükuni nahurai-anemo. Rananemo asu ahamundi fimbo yangir-anemo aiana hohoanimoyomo hoangomo arundi. Aiana sapo mburüngai wer+nambö kikam+ndi pireandani hoe-koate moan+ goagu aho yahurai ham+ndi nend-anemo. Aiana sapo ni+m+ hi+si simboan+ hi+si-koate an+ngo nahurai-anemo. Asu ngoambo ni+m+ sapo nindou ai ahas+har+ kibod+r+hinda emündü pefoi haya yapari an+ngo nahurai-anemo.

¹³ Ahamundi amoan+ngümb+ ratüpur+ ra sapo hohoambu af+ndi howohü wut+puiari sem+ndi ho momoehoan+ koarar+hendi yahurai-anemo. Horombo God ai sapo mupui hoahoango-randeim+mbö ni+mb+ ni+marowambe rani+hü koadürümbo ni+mandif+ ndandi yahuhaya hi+n+ng+mareandi yahurai-anemo.

Nindou ranai t+ri+ifo moaruwai ndowandümböemo

¹⁴ Enok ai Adam nüngu-ambeah+ndi 7 amoaombofi tüküfi manüngu. Ai nindou ranahamumbo horombo hondü hoafi+yuhü yahuya, "Hoeir+hi! Adükari ai ahandi sünambeah+ndi nendi af+ndi tausen engoro rani-bab+di+mbö kudümbui münguambo yi+bobofe-mbohündambo.

¹⁵ God ai nindou münguambo 'se hüt+yei,' mbüsü haya ahambo fifir+ifekoate-ayei ranaheimbo t+ri+ifo dagadür+mbui. Sapo ai God+mbö hohoan+mokoate moaruwai ham+ndi moatükuni ratüpur+ süngur+hündühi asu ai God+mbö moaruwai ham+ndi hoafi hoafi+yei mar+hünd+ rani+mböane ranaheimbo t+ri+ifo dagadür+mbui," mehu.

¹⁶ Nindou ranai ana nin+nimbo ra ai yi+boaruko hoafiyomo wak+rundühi nindou ngoründi-wami papife hoafi af+indeimb-anemo. Aiana ahamundi moaruwai hohoanimo megoro rani-yangir-ane sünguru homo arundi. Aiana ahamundi fimbo bor+yomo arundi asu nindou bidifiramboya, ai yi+hoef+ hohoanimo rani-süngumb+r+hinda yahomomboanemo aheimbo hoafi naf+rundüri arundi.

* **1:11:** Ken ai ahandi ak+dambo ng+n+ndiyuhü h+fi+koamariri (Stat 4). Baram ai kaki sem+ndi+mbö+hünda Israer+mbö moaruwaimbofe hoafi hoafi+mayu, nga God ai moai ahandi hoafi hi+mboriyu. (Namba 22-24, fo 23:4-5). Kora ai Moses+mbö daboadi hi+h+mariri rani+mböane asu God ai ahambo h+fi+koamariri. (Namba 16).

Se hĩbadĩhũmbo sihei anĩhondũmbofe hohoanĩmo ra kĩkĩhĩndũhũmũndĩ

¹⁷ Se wandĩ ŋgusũfohũnd-anei, se sapo nĩne hoafĩ siheimbo sihefĩ Adũkarĩ Sisas Kraĩsĩndĩ hoafĩ sowandũmo homo-rundeimbĩ ai horombo hoafĩmemondũrĩ ranahambo hohoanĩmondeĩ.

¹⁸ Ai siheimbo yaru hoafiyomondũhũya, “Bĩdĩfĩranambo si tũkũfeyoambe ana, tĩrĩfoaru hoafiyomo-rundeimbĩ tũkũndafumboemo asu ai ahamundĩ Godĩmbo fĩfĩrĩfe-koate hohoanĩ sũngundu ndumboemo,” mehomondũrĩ.

¹⁹ Nĩdou ranai hĩfĩnĩndĩ hohoanĩmo sũnguru asu yĩkũrũbũru-rundeimb-anemo. Yĩfĩafĩ Aboedĩ ranai moai ahamundĩ ŋgusũfoambe nĩmaropurĩ, ŋga wani.

²⁰ Ŋga wandafĩ mamĩ, sihei anĩhondũmbofe hohoanĩmo ra Godĩndĩ yaŋgĩr-ane asu se ŋgĩnĩndĩ anĩhondũmbo-fembohũnda sĩmborĩ farĩhefĩrĩndei. Sapo Yĩfĩafĩ Aboedĩndĩ-mayo ŋgĩnĩndĩ ranĩnambo-anĩmbo Godĩmbo dĩdĩbafĩndei ndũhũndĩ.

²¹ Godĩndĩ ŋgusũfo pefe hohoanĩmo ranambe nĩmboei ŋgei. Se sihefĩ Adũkarĩ Sisas Kraĩs ranai ahandĩ hĩpoambo hohoanĩmo ranambo yaŋgĩrĩ koadũrũmbo-koadũrũmbo nĩŋgombo ra ndemunĩmbui mbĩsei hehi hĩmbondeihĩ nĩmboei.

²² Nĩdou dĩdĩyeyi ai ndofe anĩhondũmbofe-koate moanĩ mbusũmondũhĩ nĩmboei wakarĩhindĩ ranaheimbo hĩpoambo-ndĩhindũrĩ.

²³ Bĩdĩfĩrĩ nĩdou aiana hai ŋgoafĩna ho nafĩnĩ anĩboadei, ŋga se nĩmai aheimbo ranambeahĩndĩ kũndahi hũndũhũmũndĩ-hũndũrĩ aboedũhĩ pĩndĩhindũrĩ. Nĩdou bĩdĩfĩrĩ ahei ŋgusũfoambe botĩfembo moaruwai hohoanĩmo aheimbo hĩfandĩrandũrĩ arandĩ. Ŋga se aheimbo moanĩ yĩhĩmbondeihĩ hĩpoambo-ndĩhindũrĩ. Hĩbadĩhũndĩ, ŋga ahei moaruwai hohoanĩmo ranĩnambo se moaruwai tũkũndahĩmboeyi.

Godĩmbo hĩhĩfĩ hoafĩ

²⁴ Sĩhĩrĩ God mamĩ yaŋgĩrĩ ahambo aboed-ani mbĩsefĩmboane. Ai-anĩmbo siheimbo kĩkĩhĩndamũndũ nũnguanĩ asu se ŋgĩrĩ anĩhondũmbofe hohoanĩmo hĩnĩŋgĩndĩhindĩ. Ai-anĩmbo siheimbo ndemũndũndũrĩ gafu dĩdĩboadonde ahandĩ hĩmboamupuimbo-randeimbĩ hĩmboahũ ranambe hũti-koate hĩhĩfĩ-hĩhĩfĩ kapeihũ hĩnĩŋgĩ-ndearũmbui.

²⁵ God ai sihefĩmbo aboedambo-reamunĩ-randeimb-ani. Sihefĩ Sisas Kraĩsĩndĩ sũnguyu Godĩmbo hoafiyeyihĩ seiya, “God ai adũkarĩ ndũreimb-ani, adũkarĩ bogor-ani, ŋgĩnĩndĩ adũkareimb-ani asu muŋguambo moatũkunĩ hĩfandandeimb-ani,” mbĩseiamboane. Muŋguambo si horombo maho ai yahurai manũngu-ane asu hapondanambe asu sũngunambo amboanĩ ai moanĩ yahurai koadũrũmbo-koadũrũmbo nũngumbui. Anĩhond-ane.

Dibohindi Hoafi Weindahifembo Hoaf-ane Hoafi God ai Sonimbo weindahimareandi

Boatei hoafi

¹ Hoafi nda dibo mengoro-ane, nga Sisas Kraisi ai weindahimareandi. God ai ahandi ratupuriyei-rihundeimb ranaheimbo nini-moatukuni nimehinou tukufemboayo nafuimbiyunduri yahuhaya Sisas Kraisi-mbo nafuimayundo. Rani-moatukuni ra sunambeahindi nendi ai Kraisi-ndi ratupuriyu-randeimb Son, wambo sowana koarheira kusu weindahimareandi.

² Raniyo asu Son ro nini-moatukuniyo hoeimarheandi ranahambo anihondumbo hoafimayah. Rani-moatukuni ra God-ndi hoafimayo-wamboyo asu Sisas Kraisi ai ranahambo anihondumbo hoafimayu.

³ Nindou ai nini-moatukuni sunguna tukufemboayo hoafi nda nindou bidifiriyei himboahü ritimira arandi aiana hihifi-hihifimbiyu-wamboane. Asu nindou didiyei ai ndani hoafi sürü papimarandi ranahambo himboriyei hehi sunguarihindi ai hihifi-hihifimbeyei-amboane. Nini-moatukuniyo tukufemboayo si ra ngiri amitata tukundifeyo.

Kraisi-ndi nendi 7-ngoafümbi amarei aheimboane hoafi nda

⁴ Ro Son-anahi nda, ro 7-ngoafümbi Kraisi-ndi nendi Esia hifambe amarei siheimbo sürü nda paparhandi.

God haponda anungu, horombo hondü manungu, asu sungunambo ningomboayu ranani, asu yifafi 7 ranai ahandi adukari bogor-ndi nimarifondi hangifoani amarei, asu Sisas Kraisi aiane siheimbo moani hipoambo-ndihindürühi ngusüfoambe afurife kifimbi hohoanimo mbisahü-ndüramboane.

⁵ Sisas Kraisi-ana ai ndore anihondumbo weindahi hoafiyu-randeimb-ani. Ai boatei yifihündi botifi haya, asu ai munguambo moatukuni hifi ndanihü bogorimboyahi ninouaye ranahei adukari bogor-ani. Sapo Sisas aiyu sihefimbo moani hipoambo-reamunühi ahandi hori ranambo moaruwai-ambeahindi aboedambo-mareamuni.

⁶ Raniyu sihefimbo, God ahandi afindi ranahandifihidi didibafiferambohünda adukari bogorimbore hinngi-mareamuni. Sisas Kraisi aiana nduri adukarümbindu haya koadürumbo-koadürumbo nginindimbiyu-wamboane. Nga anihond-ane!

⁷ Awi se himboriyei! Ai ngiri amitata mburüngai bitapinde haya kudu.

Nga asu munguambo nindou ai hoeindi-horimboyei.

Asu yifarinambo wafusimaründümo nindou amboa hoeindü-wurimboemo.

Asu ahambo sunguna mungua hifinindi siri amboa arani-hoafindeimboyei.

Yini, ndani-moatukuni ra tukundifemboe. Nga anihond-ane.

⁸ God Adukari ai hoafiyuhü yahuya, “Roanahi horombodidiya asu sungudidiya arihandi. Roanahi haponda animboahi, horombo manimboahi asu sunguna nimboamboyahi. Asu ro nginindi hamindi hond-anahi,” mehu.

Son ai Kraisi-mbo hoeimariri

⁹ Ro sihei wandafi Son-anahi. Ro se-babidimbo ningombo asubusi Sisas-dibo asahümündi ra semindi mburumbo God nginindi hifandarandi

ranambe niŋgomboanahi. Sihiri munŋuambo nine tiŋiriŋfo afindi tükefeyo ra mami hiniŋgrou nimboefimbo sahumindefüh-aneŋi. Ro Godindi hoafi asu hoafi Sisas weindahimareandi ra bokamari-heheandamboyei wambo hemafoari-hindira asu ro ha airan Patmos-wami manimboahi.

¹⁰ Adükarindi si ra tüküfehoyo asu Yifiafi Aboedi wandi fiambe ŋginiŋdi tüküfehüyo asu wandi daboadan himboryahane nindou mami hoafimayu ra fufuŋi nahurai puküna hoafimayu.

¹¹ Ai yare hoafiyuhü yahuya, “Nini-moatükuniyo hoeiaro-wandi ra se bukambe sürü papinda mbunda 7 ŋgoafümbi Kraisiŋdi nendi amarei aheimbo sowana koandihoeŋi. Ŋgoafi ranana Efesus, Smerna, Pergamam, Taiataira, Sardis, Firadefia asu Raodisia-anei,” mehu.

¹² Raniyah asu nindou düdi wambo hoafimayu ranahambo hoeifimbo sahehea, hihiriyahe hoeiriheandane gorinambo nafümbi ram nindife fondi 7 ranai maninŋgomonda hoeimarheapuri.

¹³ Raniyo asu nindou mami ram nindife fondi ran mbusümo manüŋgu. Aiana Nindou Hondü nahurayu. Raniyu ai hoandari hoeari güdeandani hani tiŋari gabudi-mafoareandamboyu asu gorinambo nafümbi ret nahurai ahandi misindi-hamindihü hühire haya manüŋgu.

¹⁴ Ahandi mbiro asu mbirinanŋi ana kayahi ninendi kifohayo asu sünü kifohi nahurai hamindimayo. Raniyo asu ahandi himboari ranai hai imami nahuraimayo.

¹⁵ Ahandi tiŋari ana ain hai adükarambe mandife mburimbo himboamupuimbo-arandi rahurai hamindiyoyo makiaro. Raniyo asu ro ahandi hoafi ra himboryahani sapo hoe hohoambuyo haya aho nahurai fumayo.

¹⁶ Asu ai mupui 7 ra warihondü warani waramberamündü haya manüŋgu. Asu ami-yomondi pisao ra yiboboani yihümindiyoyoweimbi yihümindi hamindi ranai ahandi yahamonindi moanambühi tükife mbumarandi. Asu ahandi ŋgusümboari ranana sapo hüfinimbo hüfhamindi si boakafoareandi nahurai hamindi simayo.

¹⁷ Raniyah hoeirihinihünda asu ahandi yirikimi yifi nahurai pimayahi. Raniyu asu ai ahandi warihondü wara ra wandiwami nande mbura hoafiyuhü yahuya, “Awi se yihimbo-ndamboyafi. Roana weanŋurühi-didi hondüya asu süŋgu-didi hondüya-rihandeimb-anahi.

¹⁸ Asu ro yanŋiriŋi nda animboahi. Horombo yifimayahisi, ŋga se himboyafi, roana haponda yanŋiriŋi koadürümbo-koadürümbo animboahi. Ran-anahi asu ro Yifiyo-ramboane asu yifiafi ŋgoafi yipurŋi ra hifandarihandi.

¹⁹ Ranimboane awi nine-moatükuni hoeimarowandi asu haponda tükefeyo-ane asu süŋguna tüküfemboayo ra se sürü papindandi.

²⁰ Sapo se hoeimarowandi mupui 7 asu gorinambo nafümbi ram nindife fondi 7 wandi warihondü warani ranana dibohindi hoafi menŋoro-ane. Ranahandi nimindi ra ndahurai-ane: Mupui 7 ranana Kraisiŋdi nendi-yei sünambeahindi nendi 7-anemo. Ram nimindi 7 ranana Kraisiŋdi nendi 7-anei,” mehu.

2

Kraisiŋdi nendi Efesus ŋgoafihü amarei aheimbo hoafi aho

¹ Nindou ranai hoafiyuhü yahuya, “Sünambeahindi nendi Kraisiŋdi nendimbo Efesus ŋgoafihü hifandarandüri ranahambo sürü papindandi.

Nindou mamî ai mupui 7 ahandî warî-hondü waranî semündü haya gorînambo nafümbî ram nindîfe fondi 7 ranî mbusümo hoahoangu wakîmareandi ai hoafîyuhü yahuya,

² 'Se munguambo moatükunî wambohünda ratüpurîyei arîhündî ra ro fifîrîhea-mboanahî. Asu ambe yaho yîboaruko-yîboarukofihî hinîngîfekoate tîrîrîfoyeihî ratüpurîyei arîhündî. Seana moai nindou moaruwai ranaheimbo sîhei mbusümo nîngombo yifirîyei. Nindou ai hoafîyomondühîya, "Ro-amboa Kraisîndî hoafî sahumîndefî hefî-rîhundeimb-aneî," mehomo, nga anîhondü ana wanî, se ranahamumbo yîbaborî-hipurühî fifîrîhindî ra ai tikai hoafümbî nindou yangîr-anemo.

³ Nga seana ambe sei hehi ngînîndî nîmboeimbo asu wandî süngu tîrîrîfo ra sahümündî hehi tîrîrîfoyeihî moai wambo süngufembo ra hinîngîrîhindî.

⁴ Nga sîhafî hoafî akîdou engoro. Se weangurühî wambo ngusüfo pamarowandîrî, nga haponda hinîngî-marowandîrî.

⁵ Se aboedî hohoanîmo hinîngîfekoate-yafambe manîmbafî ra nahurai hohoanîmondafî. Nga asu hapondanî ana se moaruwai hohoanîmo hinîngîro hawa horombo weangurühî süngumarowandî nou süngundandî. Asu se sîhafî hohoanîmo ra ngorü-süngufekoate-ayafî ana, asu ro tükündahe sîhambo tîrîrîfo ndahanînîhü sîhafî ram nindîfe fondi ra raganambo-ndîheamboyahî.

⁶ Awi aboedî hohoanîmo ranana sîhafî fiambe nîmarîmboane: Asu ranane Nikorasîndî sîrîhündî nindou ranahei hohoanîmo ranahambo yîboarukoro hafî arandî. Ro-amboanî ahei hohoanîmo ranahambo ana yîboaruko-rîheandühanahî.

⁷ Nindou ai hîmboambe-mbîndühî ana, awi ai moanî hîmbo yangîrî kümbîreandamboane, sapo Godîndî Yifiafî Aboedî ranai Kraisîndî nendambo hoafendürî ranahambo! Nindou ai yifiarîyu taborarîhoayu ana, nîmî nindoumbo yangîrî senda nîmboei-rîhundeimbî ranahandambo sesi yîmai mbîsaha, ndemündümbui. Nîmî ranana Godîndî nûmbûrambe-ane anîngo, ' " mehu.

Kraisîndî nendî Smerna ngoafîhü amarei aheimbo hoafî aho

⁸ Nindou ranai hoafîyuhü yahuya, "Sünambeahîndî nendî Kraisîndî nendambo Smerna ngoafîhü hîfandarandürî ahambo sürü papîndandî.

Nindou düdi ai weangurühîdîdî asu süngudîdî yîfîyu haya asükai yangîrî anüngu, ai ndare hoafîyuhü yahuya,

⁹ 'Ro fifîrîheandî sîhei tîrîrîfo afîndî asu napokoate-ayei ra, nga se munguna napo afîndeimbî hond-aneî! Ro fifîrîheandî nindou bodîmondî ai sîheimbo hoafî moaruwai hoafîmehündürî ra. Ai hoafîyeihî seiya, "Roana Sudahünd-aneî," masei, nga aiana Suda hondüyeipoanî. Aiana Satanîndî nendî yangîr-aneî.

¹⁰ Nîne asübusî ndeara akîmî hamîndî sîheimbo tüküfemboayo ranahambo se yowanî yîhîmboyopoanî. Hîmborîyei! Satan ai bîdîfîrî sîheimbo refe hoeifendürî-mbohündambo karabusî-ndearümbui. Asu 10 sî se afîndî tîrîrîfo-ndeimboyei. Nga se anîhondümbondîhi ngeimbo yîfayei amboanî ro yangîrî nîngombo hohoanîmo ngînîndî napo nahurai ndahandürîmboyahî.

¹¹ Nindou ai hîmboambembîndühî ana, awi ai moanî hîmbo yangîrî kümbîreand-amboane sapo Yifiafî Aboedî ranai Kraisîndî nendambo hoafayondürî ranahambo. Nindou dîdîyei yifiarîyei

tabor+hehi-r+hündeimbi aheimbo ana ngiri asükaiyo yifimboayo ranambo moaruwaimbo-ndeandüri,' ” mehu.

Krais+ndi nendi Pergamum ngoaf+hü amarei aheimbo hoafi aho

12 Nindou ranai hoafiyuhü yahuya, “Sünambeah+ndi nendi Krais+ndi nendambo Pergamum ngoaf+hü hifandarandüri ahambo sürü pap+ndand: Nindou mam+ ami-yomondi pisao yiboboani yihüm+ndeimbi masemüdu ranai ndare hoafiyuhü yahuya,

13 ‘Ro nahi se nimboei ar+hündi ra fifir+he-amboanahi. Ngoafi ra sapo Satan ai ahandi ng+n+ndi hifandarandi ran+hü. Nga seana, wandi ndüri ranahambo kiki+h+safi-randi+fimbo-anafi. Horombo Antipas ai wandi ndüri ranahambo weindah+re-randeimbi manüngu asu moani wandi hoafi rani yang+ri ham+ndi süngumare hu. Raniyo asu sapo Satan ai n+marü ngoaf+hü ran+hü sihei mbusümo ahambo hifokoamar+hora yifimayusi, nga rani-simboani se moai sihei an+hondümbofe ra dibonap+ri+hindi.

14 Nga awi ro siheimbo hoafiyondüri+imbo hoafi akidou mbegori. Awi sehüdi b+di+firi aiana Beram+ndi hohoanimo ra ng+n+ndi kiki+h+ri-hümündimboanei. Ai Berak+imbo yamundi+marira asu Berak ai Israer+imbo moaruwai hohoanimo nafuimendüra süngur+hindühi tikai godimbo sesi sihefeimb+hündi sahüsi mar+hündi. Asu nindowenih+ ai n+moreh+ sisi+h+moyomo asu n+moreh+ ai nindowenih+ b+rab+ri+yei mar+hündi.

15 Rahurai sehüdi nindou amboa b+di+firi Nikoras+ndi yamundi+fe süngur+hi-r+hündeimb-anei.

16 Ran+imbo-hündambo-an+imbo awi sihei moaruwai hohoanimo h+n+ng+ndi+hi hehi aboedi hohoanimo süngund+hindi. Asu se refekoate-ayei ana, ro nimehünou siheimbo-so dügumbo rani-bab+di+imbo wandi yahamo pisao yihüm+ndi tükufe an+ngo ranambo yifiari+ndamboyahi.

17 Nindou ai h+imboambe-mb+ndühi ana, awi ai moani h+imbo yang+ri kumb+reand-amboane sapo Yifiafi Aboedi ranai Krais+ndi nendambo hoafendüri ranahambo. Nindou düdi ai yifiari ra t+taboara-foareandi ana, nindou ranahambo sünambeah+ndi sesi b+di+firi, ahandi ndüri mana, d+bo engoro ra ndahandomboyahi. Asükainda ro n+moei kifohi ndüri simbori pen+ngoweimbi ahambo ndahandomboyahi. N+moei kifohi rani+fihi ndüri apaiaro ra nindou mam+ ai-amboani ng+ri fifir+ndeandi, nga nindou sapo düdi ndüri asemüdu ranai yang+ri-an+imbo fifir+ndeambui,' ” mehu.

Krais+ndi nendi Taiataira ngoaf+hü amarei aheimbo hoafi aho

18 Nindou ranai hoafiyuhü yahuya, “Sünambeah+ndi nendi Krais+ndi nendambo Taiataira ngoaf+hü hifandarandüri ahambo sürü pap+ndand:

God+ndi n+mori, nindou düdi ai ahandi h+imboari hai imami nahurai asu ahandi t+jar+ ain hai adükarambe mandife mbur+imbo h+imboamupuimbo-arandi nahurai, ai ndare hoafiyuhü yahuya,

19 ‘Se n+n+moatükuniyo ratüpur+yafi arandi ra ro fifir+heamboanahi. Sihafi hipoambofe hohoanimo, an+hondümbofe hohoanimo, fehefe hohoanimo, asu sihambo t+ri+fo tüküfeyoani moan-ane yahoeife n+ngo hohoanimo ra ro fifir+heandi. Se horombo ratüpur+mayafi ranahambo ngasünde haya haponda af+ndi ham+ndi ratüpur-ayafi ranahambo ro fifir+heandi.

20 Nga ro sihambo ndanahambo hoafi akidou engoro. Asu se Seseber+imbo n+mes+ safühi h+n+ng+marowanda tikai yamundi+fe ra yamunde wak+mareandi. Ai hoafiyohü yahoya, ‘Roana God+ndi hoafi hoafiya-r+handeimb-anahi,’ meho. Nga ai wandi ratüpur+yei-r+hündeimbi+imbo

tikare-haya yamundimareandüra nimorehi sisihimoyei asu nindowenihi birabiriyeyi asu tikai godimbo sesi sihefeimbihündi sahüsi marihündi.

²¹ Rananimbo ahandi moaruwai hamindi hohoanimo ra hinjigire haya hihirife aboedi hohoanimombeyo sahehea afindi si rarithe hinjigimariheandiyosi, nga asu ai ahandi rani hohoanimo ra daboadanambo-fembo moi meho.

²² Awi nimorehi ranahambo ro tinjirifo semindirambo fondi rani wami pindiheamboyah! Asu nindou didiyomo ai-babidi nimorehi sisihimoyomo marundi amboa hifi ndanihünda moaruwai hohoanimo ra hinjigife-koateayomo ana, afindi hamindi tinjirifo ndowandumboemo.

²³ Ro ahambo süngurhi-ndeimbimbo amboa hifokoakoboadhearumboyah. Rananimbo asu munquambo Kraisindi nendi ai wambo animboya, Nindou aiana ngusüfoambe asu hohoanimo ambe türüfoare fifireandeimb-ani. Asu mamami nindou se moaruwai hohoanimomoyei ranahambo simbori tinjirifo ndahandürimboyah.

²⁴ Taiataira ngoafihündi seana moai ahandi yamundife rani süngurhi rihündi. Asu ro fifirihendi, seana moai Satanindi hoafi dibohindi hohoanimo asei ra fifirihindi. Ro hoafehandür, siheimbo ngorü tinjirifo ra ngiri siheiwami ana nandihandür.

²⁵ Nga se munquambo hohoanimo masahümündi ra nginindi kikihisafi ndühümündi nimboei ngeian-animbo ro tükündaheamboane.

²⁶ Nindou düdi ai yifiariyu humbo titaboarifoare haya asu ro hohoanimoayah rani-süngu yangiri süngura humbo bidifiranimbo ana, nindou ranahambo nginindi ndahandomboyah wandi Ape wambo masendinou. Rananimbo asu nindou ranai munquambo nindou hifi ndanihu animboei ranaheimbo hibadarumbui.

²⁷ Ai nginindi hamindi nüngumbo yikamuninambo hibadarumbui.

Asu rananimbo aheimbo harindundürani hipiri hifinambo nafümbi nahurai boborindeambui. *Buk Song 2:9*

²⁸ Asu ai ngasündi-mareandündüri rani nafuimbohünda ro ahambo botiboti ndahandomboyah.

²⁹ Nindou ai himboambembündühü ana, awi ai moani himbo yangiri kümbireand-amboane, sapo Yifiafi Aboedi ranai Kraisindi nendambo hoafendür ranahambo!” mehu.

3

Kraisindi nendi Sardis ngoafihü amarei ranaheimbo hoafi aho

¹ Nindou ra asükaiyu hoafiyuhü yahuya, “Sünambeahindi nendi Kraisindi nendambo Sardis ngoafihü hifandarandürü ahambo sürü papindandi:

Nindou mamai ai yifiafi 7 asu mupui 7 semünduweimbi-mayu ai ndare hoafiyuhü yahuya, ‘Ro sihambo se nine ratüpurü rawarowandi ranahambo fifirihendi. Nindou ai hoafiyeyih seiya, “Seana yangiri animbafi,” ma-seisi, nga anihondü ana se munguna yifiyafi-mboanafi.

² Se himboari birihoeffi! Sifahfi anihondümbefe hohoanimo ra moendikoate-yoambe nginindi nimbafimbo kikihisafi-ndandifi. Nga ro hoeirihendan se ninimoatükunyo rawarowandi ranana wandi Godindi himboahü awi aboedi ndorihoeimbi hamindi-yopoani.

³ Se ninimoatükunyo himboriyafi mbura asu masowandifi ra mitaninda-ndimboyahfi. Nga himborindafi mbunda asu sifahfi moaruwai hohoanimo ra hinjigindo hawa asu aboedi hohanimo süngundowandi. Se himboari birihoeffi hawa hibadandi, nga ro sihambo sowahi

hümbühünümbi nindou nahurai tükündahe-amboyahi asu se ngiri ro tükifemboayahi ra fifirindowandi.

⁴ Nga asu Sardis ngoafihü nindou bodimondi ahei hoeari ranana aboedi afisahoyokoate-ane. Asu rananimbo ro-babidi hahabodeihü sapo ai aboedi hamindi wambo kifohi hoeari gudihimboyei.

⁵ Nindou düdi ai nginindi semündü haya yifiariyu hu titaboara-foareandi animbo ai nahurai kifohi hoeari güdeambui. Asu ro ngiri yangiri ni ngombo bukambe ndüri sürü papimarandi ranambeahindi gogorindi-heheandi. Nga ro wandi ape asu ahandi nendi-yomondi himboahü hoafindahühi animboya, 'Wand-anei,' mbisamboyah.

⁶ Nindou ai himboambe-mbindühi ana, awi ai moani himbo yangiri kümbireand-amboane, sapo Yifiafi Aboedi ranai Kraisindi nendambo hoafendüri ranahambo,' " mehu.

Kraisindi nendi Firadefia ngoafihü amarei ranaheimbo hoafi aho

⁷ Nindou ra asükaiyu hoafiyuhü yahuya, "Sünambeahindi nendi Kraisindi nendambo Firadefia ngoafihü hifandarandüri ahambo sürü papindandi:

Hoafi ndanana sapo nindou düdi sürühoeimbi hondüyu haya anihondumbo hoafiyu-randeimb-ani. Aiana Adükari Bogor Defitindimayo ki semündumboani yipuri ra sübüdhenda asu nindou mamai-amboani ngiri asükaindu pandeandi. Asu ai parareandi ra ngiri ngörü ai sübüdhendi.

⁸ Ro se nine-ratüpurü ratüpurüyafi arandi ra fifirihēa-mboanahi. Asu se ndürikoate-ayafi ra fifirihēandi, nga ro nini-moatükunü mboyo yamundi-martheanini ra se süngurandihü asu wandi ndüri dükefembo moai amoaninüyafi.

⁹ Rani nindou Satanindi rotu worambe mamarei ranai seiya, 'Roana Sudahünd-ane fi,' maseisi, nga aiana anihondü Suda-yeipoan. Aiana tikai hoafümbi nindou yangiri-anei. Ro yandherani shafi himboahü tükündahi shafi yirikimi yirumbo pusindihimboyei, asu ro shambo hohoanimoayahinini ra ai fifindihimboyei.

¹⁰ Ro shambo sahiya, "Tinjirifo shambo tükündifeyoani se moan-ane mbisafi nginindi nimbafi,' masahi. Asu se hoafi ra süngumarowandi. Ranimbo-hündambo-animbo asu ro shambo hıbadıhanini-mboyahi tinjirifo nindou muŋguambo ndani hifihündi ranaheimbo refe hoiefendürimbo si tükefeyo rani-sıamboani ra ngiri shambo tükündifenini.

¹¹ Ngiri amitata ro shambo sowana tükündaheandi. Anihondümbofe hohoanimo se kikiharandifi ra awi hininğindo-wamboya fi. Nga kikihindandifan-animbo asu nindou bodimondi ai shafi aboedi harıhefımbi takini-mayo ra raguanambofe-koatembeyei-amboane.

¹² Nindou düdi sapo yifiariyu titaboari-foareandeimbi-mayu ranahambo ana ro wandi Godindi wori ranambe kambohoani-mbondihinı fondıhi hininği-ndıhinımboyahi. Asu ai ngiri wori ra hininğinde haya weindani tükündüfiyu. Asu ro ahandıfıhi wandi Godindi ndüri pandıhe asu wandi Godindi ngoafi adükari simbori Serusarem ranahandi ndüri amboani pandıheamboyahı. Sapo rani ngoafi ranai animbo sünambeahindi hifina wandi God sowahindi kodomboe. Ranimbo asu ro-amboani wandi simbori ndüri nindou ahandıfıhi pandıhe hininği-ndıheamboyahı.

¹³ Nindou ai himboambe-mbindühi ana, awi ai himbo-yangiri kümbireand-amboane, sapo Godindi Yifiafi Aboedi ranai Kraisindi nendambo hoafendüri ranahambo,' " mehu.

Kraisindi nendi Raodisia ngoafihü amarei aheimbo hoafi aho

14 Nindou ra asükaiyu hoafiyuhü yahuya, “Sünambeahindi nendi Kraisiñdi nendambo Raodisia ngoafihü hifandarandürü ahambo sürü papindandi:

Anihondümbö hoafiyu-randeimbi ai muñguambo God nafimarandi rana-handi nimeñdi ra ndare hoafiyuhü yahuya,

15 ‘Se nine-ratüpurü ratüpurayafi ra fifirihenini-mboanahi. Asu awi se moai wambo daboadi hihrowandiri asu moai ngusüfo parowandiri. Awi se wambo daboadi hihirimbaro-wandiriyo asu ngusüfo pambarowandiriyo saheeamboyahi. Nga se wambo akidou yangiri anihondümbö-rowandiri arandi.

16 Ranimbo-hündambo-animbo asu awi ro sihambo daboadi hihirindi-heaninimboyahi.

17 Nindou se raro hoafiyafühi safiya, ‘Roana kaki afindeimbi nindouya hehea napo afindeimb-anahi. Ranimbo-wambo asu ro moai mami moatükuni napo amboani mbonimbori-hamindihi,’ asafi. Nga wani. Se moai nindou wudi niñgoyafi. Seana nindou moaruwai hamindiyafi himboatihar-yafi hawa moani nindou safi yangir-anafi.

18 Awi ro sihambo dibafindiheanini samboanahi. Se napo afindeimbi hondü tüküfembohünda wandi-mayo gor hondü nda pemindafi. Asu sihafü amoaniñgümbi safi yangiri fi ranahambo gabudifembohünda kifohi hoeari amboani pemindafi. Se himboatihar-ayafi ranimbo-hündambo se himboari aboedi asükaiyo himboari-mbohünda himboari marasin bidifiri pemindafi.

19 Nindou daboe ro hohoani-mo-ayahandürü ranaheimbo ana moaruwaimborihe hoafeyahandürühi asu aheimbo didiboadori-heandürü-anahi. Ranimayo-wamboane awi se afindi hohoani-mondafühi moaruwai hohoani-mo ra hiniñgindo mbunda aboedi hohoani-momayo ra ndowandifi süngunda ngafi.

20 Awi se himboriyafi! Ro yipuri-kimi nimboambo pirako-pirako-arihandi. Nga asu nindou düdi ai ro pirako-pirako-arihandi ra himboriyuhü wambo yipuri sübüdarihendiri ana, ro ahandi worambe keboehe ai-dibo sesi dagadihanü asu ai-amboa ro-dibo nimeñdü dedümbui.

21 Ro yifiariya titaboari-mafoareandi nindouya heheamboanahi asu hapondani ro wandi Apendi nimarifondi raniwami amarihü. Nga nindou düdi ai-amboani yifiariyu titabofoarea-ndeimb-ayu ana, asu ro-dibo yini mbisaha wandi adükari bogorindi nimarifondi raniwami nimeñdümbui.

22 Nindou ai himboambe-mbñdühü ana, awi ai himbo-yangiri kümbireand-amboane, sapo Godindi Yifiari Aboedi ranai Kraisiñdi nendambo hoafendürü ranahambo,’ ” mehu.

4

Godimbo sünambe heirünambo hihifi-hihifiyeihü kakisao-arihori

1 Raniyahi rani-simboani hamindi ro yafogoadinambo nahurai sünambe yipuri ranai sübüdirihoai meñgorowa hoeimarihendi. Ranüyo asu himboriyahane wambo hoafi mami horombo fufunü nahurai hoafimendiri ranai hoafiyondirühü yahoya, “Awi, se ndühü sühüfan-animbo ro sihambo nine-moatükuniyo süngunambo tüküfemboayo ranahambo hoafindahanini,” mehondiri.

2 Nimehünou Godindi Yifiari Aboedi ranai wandi fiambefeyowohüyo asu adükari bogorindi nimarifondi sünambe hoeirihendani, raniwami nindou mami didimbei ranai mamaru.

³ Nindou adükari bogorindi nimarifondi raniwami mamaru ahandi ngusumboari ana yangirasüfo asu hamburi sospa asu hamburi konirian kaki afindifih semindimbo nimoiei nahurayowohü tükife maningo. Refeyowohüyo asu foforahoeim ranai bogorindi nimarifondi ranahambo wakiyo türe haya, yangirasüfo emerar nimoiei nahurai himboarambe forihoayoweimbi maningowa hoeimartheandi.

⁴ Adükari bogorindi nimarifondi ranahambo 24 adükari bogorindi nimarifondi bidifiri ranai wakiyo türe haya burimayo. Raniyo asu fondi raniwami 24 boagiri-memo ranai kifohi hoeari yihuruyomo houmbo gorinambo nafümbi at kibodirifoaru mburu ninoumemo.

⁵ Adükari bogorindi nimarifondi ranambeahindi wabürüsü ranai bire hiningireandühiyo, nimoamonindi hoafi ranai moani puküna pai kameihi kiki marandi. Raniyo asu adükari bogorindi fondi-mayo ran hanjifoani sinqari hai 7 ranai yiyowohü burimayo. Sinqari hai maningomo ranana Godindi yifiafi 7-yomo burimayomo.

⁶ Asu asükaiyo fondi hanjifoani ra mam moatükuni siriwara sürühoeyoweimbi grasinambo nahurai nafiyoweimbi menjoro.

Adükari bogorindi nimarifondi ranimbusümondühi asu himbori-kimi ra yangiri ningombü moatükuni himboari hanjifoani asu daboarani gabudifoa-reandeimbi ranai ninoumayei.

⁷ Weangurihüdid yangiri ningombü moatükuni-mayo ranai adükari pusi ahandi nduri raion nahuraiyo. Rani-kiminindi yimbu noufimbi yangiri ningombü moatükuni ranai burmakau nahuraiyo. Ngorü rani-kimi ngimi noufimbi yangiri ningombü moatükuni-mayo ranai ahandi ngusumboari ra nindou nahuraiyo. Asu bidifiran yimbuyimbu noufimbi yangiri ningombü moatükuni-mayo ranai meso botirihoi ho-randeimbi nahuraiyo.

⁸ Yimbuyimbu yangiri ningombü moatükuni mamami ranai 6 mbanendeimbiyei ninoumayei. Aheifih wagabe ragu asu moanambühi ra himboarinambo yangiriyo gabudifoa-reandüri haya mamarei. Asu ai nimbini nimbisi ra moai heirü kikirühümündi, nga heirü hoafina kümerei. Ai rarihi heirüyeih seiya:

“Adükari God Moani Adükari hondü,

Ai Sürühoeimbi hondü, Sürühoeimbi hondü, Sürühoeimbi hond-ani.

Ai horombo manüngu, haponda anüngu asu sünguna ningomboayu,”

sei heirüyeih kakisaorihori marihündi.

⁹ Yimbuyimbu yangiri ningombü moatükuni ai nindou koadürümbo-koadürümbo yangiri nünguweimbi bogorindi nimarifondi-wami mamaru ahambo heirünambo kakisaorihori arihündi.

¹⁰ Ai refembo hohoanimo-yomondühi ana, sapo bogori nindou 24-memo ranai nindou ai adükari bogorindi nimarifondi wami mamaru ranahandi hanjifoani yiriyimbu pusirundühi piyomo mamarimo. Ai heirünambo koadürümbo-koadürümbo nüngumbü-mayu ranahambo kakisaomaruri. Raniyomo nimarifondi ran hanjifoani ahamundi adükari bogorindi at rapirindowohü yaru heirüyomondühiya,

¹¹ “Yihoeifi Adükari asu God!

Awi seana nduri adükarümbi asu nginindi moatükuni semindimbo ra adükari hamindi hond-anafi.

Se-randi muṅguambo moatükuni engoro ra sihaf hohoanimo süngu nafimarandi,”

mehomo.

5

Godindî hoafi nîmîharîfihî ngamondifeimbi asu sipsip nîmorîndî hoafane

¹ Ranîyo asu adûkarî bogorîndî nîmarî-fondî ranîwamî nindou mamaru ranahandî warîhondü waranî ro hoeirîheandanî pepa hoandarî mamî nîmîharîfihî ngamondifeimbi ahandî ndürî skror ai menjoro. Asu pepa-mayo ranîfihî yîbobooanî sürü papîyoweimbî mayowa, asu ranahambo nîmî horî nahurai 7-nambo hîmondîyîmîndî masîhefeyo.

² Asu ro hoeirîhenda sünambeahîndî nendî ngîndîndî hondü ranai hoafîyuhü yahuya, “Nindou düdi aboedî mbumundî ndorîhoeimb-aiyu ai pepa nîmîharîfihî ngamondifeimbi-mayo ranahambo nîmî horî ranînambo hîmondîmemîndo ra kîkînde fufudîgai haya pepa ra ngurîmandeanda?” mehu.

³ Nga asu nindou sünambeahîndîyü, hîfîndîndîyü, hîfambeahîndî ragupoedîyü mamî ai-amboanî ngîrî pepa-mayo ranahambo ngurînde hoeinde asu ragu wagabe hîmbondu, nga wanî.

⁴ Pepa nîmîharîfihî ngamondifeimbi-mayo ranahambo ngurî-ngurîfe asu wagabe ragu samonjori-foefembo-mayo nindou mamî ai nîngokoate-mayuwa hoeifekoate-mayefî. Ranîmboanahî ro moanî afîndîmbo aranîmboaho ngusûmboarî hîmboarî-mayahî.

⁵ Ranîyü asu nindou boagîrî-mayu ranai wambo hoafîyundîrühî yahuya, “E! Se aranîndamboyafî! Se hîmboayafî! Raion Suda sîrambeahîndî sei-arîhündî sapo Defitîndî amoa adûkarî-mayu ranai awi yîfiarîyü tîtaboafoare-randeimb-ani. Ranîmboane asu ai-anîmbo nîmî horînambo hîmondîmemîndo 7 ra kîkînde haya pepa nîmîharîfihî ngamondifeimbi-mayo ra ngurî-ngurîndeambui,” mehu.

Son ai Sipsip Nîmorî hoeimarîrî

⁶ Asu ro hoeirîheandanî Adûkarî bogorîndî nîmarîfondî-mayo ranî mbusûmondühî Sipsip Nîmorî ra manûngu. Ranîyo asu ahambo yîmbuyimbu yangîrî nîngoweimbî moatükunî-mayei ranîyo asu boagîrî nîndo-memo ranai Sipsip Nîmorî ranahambo wakîyomo türü houmbo manîngomo. Refeyowohüyo asu Sipsip Nîmorî ranai hîfokoeife sîhefembo hîmboyohaya menjoro. Sipsip Nîmorî ranai 7 daburüdûmbîyo asu 7 hîmboarûmbîyo. Asu ai ra Godîndî 7-yîfiarî-yei sapo munjumbo hîfîna koamarîhendûra makosei.

⁷ Sipsip Nîmorî ranai ho adûkarî bogorîndî nîmarîfondî-wamî nindou mamaru ranahandî warîhondü waranîpoedî sapo pepa nîmîharîfihî ngamondife masîhefeyo ra kosîmaramîndo.

⁸ Sipsip Nîmorî ranai ramareandamboyo asu sapo yîmbuyimbu yangîrî nîngoweimbî moatükunî-mayei ranîyeyi asu 24 boagîrî-memo ranai munjumbo ahandî hangîfoanî yîrîyimbu pusîrîhi mamarei. Munjumbo mamamî boagîrî-memo ranai fandîyo-rambo moatükunî hap ra fufuründümo asu gorînambo nafîyoweimbî dis warambemaründümo ranambe fîsînarûmbî moatükunî foafusimbüyo. Ranana Godîndî yangîrî nindou-yeyi didîbafîfe ranîyo.

⁹ Asu ai yaru heirü sîmborî heirüyomondühî yahomoya, “Seana nindou moanî aboedî hamînd-anafî.

Pepa nîmîharîfihî ngamondifeimbi semîndî hefe
 asu nîmî horînambo hîmondîyîmîndî masîhefeyo
 ra kîkîfe ngurî-ngurîfembohünda se ngîndîndayafî!
 Nîmboe sapo sîhambo hîfokoama-rîhinîna yîfîmayafî,

ranimbohünda asu sifahî horî ranambo munḡuambo sirî,
munḡambo hoafîmbü, munḡuambo hîfîhündî
asu munḡuambo fi ra

Godimbo-hünda hîhîro masowandîfi-ndürî.

- 10 Asu se aheimbo Godimbo sesî sai-rambohünda nindou adükari bo-
gorimbo-rowandürühî hîniḡgîma-rowandürî
ahandî ratüpurî ratüpurîyo-rambohünda.

Asu aiana munḡua hîfî hîbadîhümboyei,”
yahomo heirümayomo.

11 Ranîyo asükaiya himboyahane sünambeahîndî nendî afîndî tapuiyoani
tausenîyo mirionîyo-randeimbî-yomondî yafambe hîmborîmayahî. Asu
ai sapo Adükari bogorîndî nîmarîfondî ranahambo, yimbuyimbu yangîrî
niḡgoweimbî moatükunî-mayo, asu boagîrî nindou-memo ranaheimbo
munḡuambo wakîyomo türu houmbo manîḡgomo.

12 Ranîyomo asu ai puküna heirüyomondühî yahomoya,
“Sapo Sipsip Nîmorî hîfokoamefiyu ranai ana nindou aboedî hamînd-ani.
Asu ai hîfandîmbo ḡgîniîndî,
munḡuambo aboedî moatükunî,
aboedî fifîrîfe,
ḡgîniîndî ra mbîsemündu-amboane.

Asu munḡuambo nindou ranahambo
ndürümbî adükari-ani mbîsei-wamboane,
ahambo hîhîfî-hîhîfîmbîrî-horîmboane,
asu ahambo hîhîfîmbîrî-horîmboane,”
yahomo houmbo heirümayomo.

13 Ranîyo hîmborîyahane, munḡuambo moatükunî sünambe enḡoro, hîfî
ndanîhü enḡoro, hîfambe ragu hoarehî enḡoro, asu munḡuambo moatükunî
sirîwara-ambe enḡoro ranai rarîhi heirüyeihî seiya,

“Nindou sapo ahandî adükari bogorîndî nîmarîfondî-wamî amaru
asu Sipsip Nîmorî amboanî ranahafanîmbo munḡuambo ai
hîhîfîmbîrîhü-pîramboane
adükari ndüreimb-anafanî mbîseyei-amboane
ahafanîmbo hîhîfî-hîhîfîmbeyei-amboane
asu ai ḡgîniîndî mbîsowandîfand-amboane,”

masei.

14 Asu yimbuyimbu yangîrî niḡgoweimbî moatükunî ai rarîhi sîmborî
hoafîyeihî seiya, ‘Anîhond-anesî,’ masei. Ranîyomo asu nindou boagîrî-
memo ranai yirîyimbu pusîru nîmarîmombo heirünambo ahafanîmbo
kakîsaorupîrühî aboed-anafanî mehomopîrî.

6

Sipsip Nîmorî ai nîmî horî ra kîboakîmarîhendî

1 Asu ro hoeirîheandane, Sipsip Nîmorî ranai sapo nîmî horî masîhefeyo
7 ranahandambo mamî kîboakîmareandî. Asu ro hîmborîyahane, sapo
yangîrî niḡgoweimbî moatükunî yimbuyimbu-mayeî ranahandambo mamî
ai puküna nîmoamondîhoafî nou yare wambo hoafîyowohü yahoya, “Se
sühüfî!” meho.

2 Ranîyahî asu himboyahane hos kîfohî ranahambo hoeimarîheandî!
Nindou hos semündü hu-randeimbî ranai yifiahondî semündü-haya
mamaru ranahambo adükari bogorîndî at masagado. Ai yifiarîyu
tîtaboarîfoare-randeimb-ani asu ai yifiarîyo tîtaboarî-foefembohünda
asükai hîhîrîfî mahu.

3 Raniyu asu Sipsip Nimori ai yimbu noufimbî nîmî horî ra kîboakîmareandî. Asu ro hîmborîyahane, yimbu noufimbî yangîrî nîngoweimbî moatükunî ranai hoafîyowohü yahoya, “Se sühüfî!” meho.

4 Raniyo asu hos hamburî ranai tüküfe masîno. God ai hos semündü hu-randeimbî nindou-mayu ranahambo ngînîndî masagado. Ngînîndî ra aboedî nîngombo hohoanîmo raguanambofihî asu yifiarî hohoanîmo sîhefeyoanî yifiarîyowohü sîmborî hîfokoefirü-mbohünda ngînînd-ane. Ahambo ami-yomondî pisao adükarî masagado.

5 Raniyu asu Sipsip Nîmori ai ngîmî noufimbî nîmî horî ra kîboakîmareandî. Asu ro hîmborîyahane, ngîmî noufimbî yangîrî nîngoweimbî moatükunî-mayo ranai hoafîyowohü yahoya, “Se sühüfî!” meho. Raniyo asu ro hîmboyahane, nîmbandî hos ranai manîngo. Hos semündü hu-randeimbî ranai nîmborî sîmongori-ferambo waramberamündü haya manînggu.

6 Asu ro hîmborîyahane, yangîrî nîngoweimbî moatükunî yimbuyimbu mamarei ahei mbüsumo hoafî mamî rahurai yare hoafîyowohü yahoya, “Sesî mbonîmbo-marundümo. Mamî kirogram wit ra ten kinafihî yîbobondowandî. Asu bari ngîmî kirogram ra ten kinafihî yîbobondowandî.* Nga asu se mandîfe wer-ane asu wain ranana moaruwaimbo-ndowamboyafî,” meho.

7 Raniyu asu Sipsip Nîmori ranai yimbuyimbu noufimbî nîmî horî ra kîboakîmareandî. Ro hîmborîyahane, yimbuyimbu noufimbî yangîrî nîngoweimbî moatükunî ranai hoafîyohü yahoya, “Se sühüfî!” meho.

8 Raniyo asu hîmboyahane, anüsü futîreandeimbî hos ra manîngo. Nindou hos semündü hu-randeimbî ranîwamî mamaru ahandî ndürî ranana Yifeimb-ane. Asu Yifiarî Ngoafî ahandî süngu maho. Nindou hîfîhü anîmboei ranaheimbo yimbuyimbu-mbore yîbobomareandî. Mamî bîdîfirî ranaheimbo yifiarî, wembo, anğünü asu nîmambeahîndî nînîhondî moaruwai ranambo hîfokoe-fe-ndürîmbohündambo God ai ahafanîmbo ngînîndî masagapîrî.

9 Sipsip Nîmori-mayu ranai hondahüfimbî nîmî horî kîboakîmareandî. Raniyahî asu ro hoeirîheandane, nînîhondî hîfokoe-fe mandîfembo fondî-mayo ranî-hoarehî yifiarî yangîrî anîboadei ra hoemarîheandî. Sapo nindou ra Godîndî hoafî wataporîmborîhü asu anîhondümbö ahandî hoafî ranahambo hoafîyei marîhündî ranîmbohünda hîfokoa-marîhindürîyei yifiarî ranîyei.

10 Raniyei asu ai puküna rarîhi hoafîyeihî seiya, “Moanî adükarî hamîndî bogorî, sürîhoeimbîyafî hawa asu anîhond-anafî! Ro nîngunîmbîmbo hîbadîma-ndîhundî se nindou hîfîhü amarei ranaheimbo yîbobondowandürühî tîngîrîfo madabadürî sapo yîhoefîmbo hîfokoamarîhimunî ranambohündambo?” sei düdumehîndî.

11 Raniyo asu mamamî aheimbo hoandarî hoearî kîfohî yimburundürühî awi akîdou gedühî safî nîmandei yahomo houmbo hoafîyomondühî yahomoya, “Asu süngunambo-anîmbo sîhei mamî ratüpurîyei-rîhündeiimbî nindou-anei asu wandafî-mamî ranaheimbo hîfokoa-mbürühîndür-amboane, sapo sîheimbo hîfokoa-marîhindürî nou,” mehomo.

12 Raniyu asu Sipsip Nîmori-mayu ranai nîmî horî 6 ra kîboakîmareandî. Raniyo asu ro hîmboyahane, adükarî hîfîhe ranai tüküfeyowohüyo,

* 6:6: Kakî ra ranî sesî pemîmbohünda adükarî hamînd-ane. Adükarî yifiarîmbo sîmboanî nindou ai sesî sîmogodühî rahurai kakî ranîfihî pemîyei arîhündî.

hüfihamindi ranai nimbokoani nahurai nimbiranjimareandi. Asu amoamo ranai moani mungunambo hori nahurai hamburimayu.

¹³ Ranayo asu mupui ranai hifini firibadiyifoai putapimayo sapo hanjiri werinambo nahurai fimbomoranda hifokoakoayo nou.

¹⁴ Asu sunu ranai awarahoaihuo sapo nimiharifihi nin moatukuni ngamondefeyo nou. Asu mungambo hifi wafu asu airan rani-poanimbo ranai nimarifondihindi ranihundambo firiboadohoai haya ho marandi.

¹⁵ Ranayo asu hifinindi bogori nindou, gafman hifandi-rundeimbi ami-yomondi bogori, napo afindeimbi, nginindi hifandi-rundeimbi, moani ratupuriyei-rihundeimbi, kaki semindimbohunda ratupuriyei-rihundeimbi nindou munguambo ranai nimoai ambeambe asu hongu hoarehi dibonapimehindi.

¹⁶ Raniei asu ai hifi wafu, nimoai yitifo ranaheimbo rarihi hoafiyehi seiya, “Yihoefi wami se piyei gabudihimunan-animbo asu nindou sapo ahandi nimarifondiwami amaru ranai hoifekoate-yumunuh asu Sipsip Nimori ranai nginindi-yomunikoate-mbiyumun-amboane.

¹⁷ Ahafandi nginindiyowohu nindou didiyei ai moaruwai hohoanmomayei ranaheimbo tiririfo saimbo si ra ndeara tukufemboanesi, nga asu nindou didai ranahambo moan-ane mambusa?” masei.

7

God ai Israerihundi 144,000 nindou ranaheimbo suru pamareanduri

¹ Munguambo rani-moatukuni ranai refehayambo-yoane, asu ro hoeirihandane, sunambeahindi nendi yimbuyimbu ranai hifi munguambo yimbuyimbu rani himborani-kimi waranirundumo maningomo. Ranayomo asu yimbuyimbu weri ra kikihirundumo warambe maningomo. Ranimbo asu weri ranai ngiri mamai ai-amboani hifi ranih-ane, siriwara ambe-ane, hoe-ane asu nimi raniwam-ane ra ngiri werindo yahomo houmbo.

²⁻³ Ranayah asu ro hoeirihinane, sunambeahindi nendi mamai ranai hufihamindi sufuanipoedi God yangiri nungumbundi-mayo suru pare-randeimbi semundu haya masufu. Asu ranayu sunambeahindi nendi yimbuyimbu-memo sapo God nginindi masagapura hifi asu siriwara moaruwai-mbofembo-memo ranahamumbo pukuna mingiyu hoafiyuhu yahuya, “Awi se hifi, siriwara, asu nimi napo ranahambo nimai yowan moaruwaimbo-fepoani. Nga yihoefi Godindi ratupuriyei-rihundeimbi ranaheimbo ahei giribodi hamindiwami suru pare-randeimbimambo pandihundan-animbo, se rani moatukuni moaruwaimbo-ndundi,” mehu.

⁴ Nindou ranaheifihi suru apaiaro ra himboyahane, 144,000-mayo. Nindou ranai ana 12 mamisiri Israerihundi-yei asu ai mamami mamisiri ranambeahindi 12,000-yei.

⁵ Sudandi srambeahindi 12,000,

Rubenindi 12,000,

Gadindi 12,000,

⁶ Asandi 12,000,

Naptarindi 12,000,

Manasendi 12,000,

⁷ Simionindi 12,000,

Rifaindi 12,000,

Isakarindi 12,000,

⁸ Seburunindi 12,000,

Sosepindi 12,000

asu Bensamin+ndi 12,000.

Rani nindou ranaheimboyo God ai wand-anei yahu sürü pamareandi.

Nindou Af+ndi ai God+imbo hohoan+moyeih+ aboed-ani sei ar+hündi

⁹ Rani-moatükun+ ranai refedayambo-yoane, asu asükaiya hoeir+heandane, nindou af+ndi ham+ndi ranai man+imboei asu ranaheimbo ng+r+ mamai amboa tapuindür+. Nindou ranai ana muᅅguambo hif+hündi, muᅅguambo sir+, muᅅguambo fi-hoear+, asu muᅅguambo hoafümb+yei man+imboei. Ai God+ndi n+mar+fond+ Sipsip N+mor+mayu ranahand+ hanᅅg+foani+yei kifoh+ hoear+ yihuruyei mbur+hü asu h+hif+h+hif+yeih+ mbeyemü waramber+hümündi hehi bur+mayeri.

¹⁰ Ai puküna hoaf+yeih+ seiya,

“Y+hoe+ God ai adükari bogor+ndi n+mar+fond+wam+ amaru

asu Sipsip N+mor+d+bo y+hoe+imbo aboedambo-r+neamun+ ar+nandi,” masei.

¹¹ Sünambeah+ndi nendi muᅅguambo ai bogor+ nindou-yomo asu yang+r+ nonᅅgoweim+ moatükun+ yimbuyimbu-mayeri rani+yei ai God+ndi n+mar+fond+ ranahambo wak+r+hi hehi bur+mayeri. Rani+yei asu ai God+ndi n+mar+fond+ rani hanᅅg+foani pütap+yei amoyareimbo God+imbo hohoan+mo-r+horü+ aboed-ani masahündo.

¹² Ai seiya,

“An+hond-ane!

Y+hoe+ God ranahambo hoaf+yef+hüya,

‘Ai h+imboamupui-randeim+,

aboedi f+f+reandeim+,

ndür+ adükarümb+,

asu hifand+imbo ng+n+ndeimb-ani.

Koadürümbo koadürümbo ahambo h+h+f+nd+hurü+ aboed-ani,’ mb+sef+imboane,”

masei.

¹³ Rani+yo asu boag+r+ mam+ ai wambo hoaf+yund+rü+ yahuya, “Nindou d+d+yei hoandar+ hoear+ kifoh+ ra güd+mar+hinda? Ai nahan+poed+yeia?” mehu.

¹⁴ Ro simbor+ hoaf+yah+ndowohü sahiya, “Ape, se f+f+rarowandi,” masah+.

Ai yahuya, “Nindou ranai t+ᅅ+r+foyo asu asübus+ af+ndi ranambeah+ndi aboedambo tükümehindi.

Ai Sipsip N+mor+ndi horambe ahei hoandar+ hoear+ boboemar+hünda kifoh+mayo.

¹⁵ Rani+imbo-hündamboane, ai God+ndi n+mar+fond+ hanᅅg+foani an+imboei.

Ai ahand+ worambe n+mb+n+mb+si ratüpur+yei ar+hündi.

¹⁶ Ai ng+r+ asükaindei wembombondei asu am+ndan+ᅅo-mbondei.

Hüf+ham+ndi ranai ng+r+ aheimbo tag+ndandür+,

asu hüfü amboa ng+r+ tag+ndandür+.

¹⁷ N+imboe sapo sipsip n+mor+ adükari bogor+ndi n+mar+fond+ mbusümondü+ anüᅅgu

ai ahei hifand+randür+randeim+ndümbui.

Ai aheimbo ndemündündür+ ᅅgu yang+r+ n+ᅅgombo hoe sowah+ tükündahimboyei.

Asu God ai ahei h+imboar-ambeah+ndi aran+h+imboaho gedüherümbui,” mehu.

8

Sipsip Nɪmorɪ ai 7 noufimbɪ nɪmɪ horɪ ra kɪboakɪmareandɪ

¹ Sipsip Nɪmorɪ ai 7 noufimbɪ nɪmɪ horɪ ra kɪboakɪmareanda asu bodɪfoahü sünambe nɪmɪ emündü boefoaimbo nahuraimayo.

² Ranɪyo asu sünambeahɪndɪ nendɪ 7 Godɪndɪ hanɟɪfoanɪ manɪŋgomo ranai fufuŋɪ 7 ra waranɪ-maründümönda hoeimarɪheapurɪ.

³ Asu sünambeahɪndɪ nendɪ ŋgorü ranai Godɪmbo fɪsɪŋarü aboedeimbɪ mandɪfe hasɪhonɪ ranɪ-kɪmɪ tüküfɪ manüŋgu. Ai gor hɪpɪrɪ ranambe fɪsɪŋarümbɪ moatükunɪ foerümbɪ warambemaramünduwa ahambo fɪsɪŋarümbɪ moatükunɪ afɪndɪ ra masabudo. Ai Godɪmbo ranɪ-moatükunɪ ahandɪ nendɪ muŋgu ranahei dɪdɪbafɪfe hoafɪ ra-kapeihü sɪhefembohünda masabudo. Aiana gorɪnambo nafeimbɪ hasɪhonɪ Godɪndɪ nɪmarɪ-fondɪ fikɪmɪ anɪŋgo ranɪwamɪ dɪgembui.

⁴ Ranɪyo asu fɪsɪŋarümbɪ moatükunɪ hai tɪkɪrɪmarandɪ-mayo hasɪheimɪ ranai Godɪndɪ nendɪ-yafe dɪdɪbafɪfe ranɪ bɪtapɪre haya sünambeahɪndɪ nendɪ ranahandɪ warambeahɪndɪ Godɪndɪ hanɟɪfoanɪ mahafo.

⁵ Ranɪyu asu sünambeahɪndɪ nendɪ-mayu ranai fɪsɪŋarümbɪ moatükunɪ hɪpɪrɪ ra semündü haya Godɪmbo sesɪ mandɪfe hasɪhonɪ-mayo ranɪwamɪnɪndɪ hai sɪramündɪ foare mbura hɪfɪnɪ pimareandɪ. Asu ranɪ-sɪmboanɪ nɪmoamondɪ-hoafɪyohü, fu afɪndɪ-afɪndɪyohü, wabüsürɪyohü hɪfɪhemayo.

⁶ Ranɪyomo asu sünambeahɪndɪ nendɪ 7 fufuŋɪ waramberündümü manɪŋgomo ranai ndeara fufuŋɪmbo yahomo houmbo-memo.

⁷ Sünambeahɪndɪ nendɪ mamɪ noufimbɪ-mayu ranai ahandɪ fufuŋɪ ra fufuŋɪmayuwa asu hoewerɪ ranai hoe ŋɟɪsɪharɪ ŋɟɪnɪndɪ nɪmoei nahurai pütapɪyowohüyo asu hai ranai horɪ bɪtapɪre haya hɪfɪ ranɪwamɪ pɪmayo. Ranɪyo asu ranambo hɪfɪ mamɪ ŋɟɪmɪ bɪdɪfɪrɪ, nɪmɪ mamɪ ŋɟɪmɪ bɪdɪfɪrɪ asu muŋguambo mamamɪ wohɪ yangɟɪrɪ ra hai tɪkɪrɪmarandɪ.

⁸ Ranɪyu asu yimbu noufimbɪ sünambeahɪndɪ nendɪ-mayu ranai ahandɪ fufuŋɪ ra fufuŋɪmayu. Asu mamɪ moatükunɪ moanɪ adükarɪ hamɪndɪ hai tɪkɪrandeimbɪ nɪmoei wafu hɪmboyoweimbɪ ra sɪrɪwara-ambe pɪfeyoanɪ mahano. Ranɪyo asu sɪrɪwara mamɪ ŋɟɪmɪ bɪdɪfɪrɪ ranai horɪmbofe tüküme Feyo.

⁹ Ranɪyo asu yangɟɪrɪ nɪŋgoweimbɪ moatükunɪ mamɪ ŋɟɪmɪ bɪdɪfɪrɪ-mayo sɪrɪwara-ambe ranai yɪfɪsafɪyowohü asu sip mamɪ ŋɟɪmɪ bɪdɪfɪrɪ sɪrɪwara-ambe hei arɪhündɪ ranai ranɪ-moatükunɪ ranambo nɪmborɪ mafaoreandɪ.

¹⁰ Ranɪyu asu ŋɟɪmɪ noufimbɪ sünambeahɪndɪ nendɪ ranai ahandɪ fufuŋɪ fufuŋɪmayu. Ranɪyo mupui mamɪ adükarɪ ranai sɪŋarɪ hai nahurai yiyowohü sünambeahɪndɪ fɪrefoai hoe asu apoarɪndɪhorɪ hoe ŋɟɪmɪ bɪdɪfɪrɪ ranambe pɪmayo.

¹¹ Mupui ranahandɪ ndürɪ ranana Hühütimbɪ Moatükunɪyo. Hoe ŋɟɪmɪ bɪdɪfɪrɪ ranai hühütimbü tüküme Feyowa nindou afɪndɪ ranai sɪmɪndei hündä yɪfɪmayei sapo ai hühütimbü wambo.

¹² Asu yimbuyimbu noufimbɪ sünambeahɪndɪ nendɪ ranai ahandɪ fufuŋɪ fufuŋɪmayu. Asu hufɪhamɪndɪ ŋɟɪmɪndambo, bɪdɪfɪrɪ amoamo ŋɟɪmɪndambo, bɪdɪfɪrɪ mupui ranaheimbo harɪmëndüra asu ahei si ranai ŋɟɪmɪndambo bɪdɪfɪrɪ nɪmbɪranɪ-mareandɪ. Ranɪyo asu ranɪ-sɪmboanɪ ŋɟɪmɪndambo bɪdɪfɪrɪ siyo asu ŋɟɪmɪndambo bɪdɪfɪrɪ nɪmbɪ ra si akɪdou amboa tüküfekoate-mayo.

13 Raniyo asu ro himboryahane ndusikori nimoamo youyu wakimareandi ai pukuna hoafiyuhü yahuya, “Hipoanimoembou-anei, hipoanimoembou-anei, hipoanimoembou-anei, nindou hifini animboei se! Sünambeahindi nendi ngimi ranai ahamundi fufunji ranambo fufunjindimondani, moaruwaimbofe moatükuni afindi tükündifemboe,” mehu.

9

Hondahüfimbî noufimbî sünambeahindi nendi ai fufunji mayu

1 Hondahüfimbî noufimbî sünambeahindi nendi-mayu ranai fufunji mayuwa mupui ranai sünambeahindi hifina firefoai pimayowa hoeimartheandi. Raniyo asu ahambo hifambe akimi kaikoate raguhondü hanümbimayo ranahandi yipurî sübüdirihfembo ki masemüdu.

2 Mupui ranai ki ranambo hifambe-mayo ranahandi yipurî ra sübüdirimarhendamboyo, asu hasiheimi afindi tüküme feyo hai adükari hifambe horombo nahurai. Hasiheimi tüküme feyo raninambo hüfhamindi asu sünü ranahambo gabudi-mafoareanda nimbî mamaro.

3 Raniyo asu wohi-yitihî ranai hasiheimi ra hinjgirihî hehi hifini pütapimayei. Asu ai hifinindi nginindi aheimbo masagadüra arühüpoahündi nahurai nindoumbo kiarimbohünda tükümehindi.

4 “Se wohi, nimi asu amuri moatükuni yangiri hifini burayo ranahambo ana moaruwaimbo-ndihimboyei. Nga moani sapo nindou daboe ahei giribodi hamindi-wami God ai wand-anei yahombo moatükuni pefekoate-mayei ranaheimbo-animbo moaruwaimbo-ndihindüri,” meho.

5 Wohi-yitihî ana nindou ranaheimbo hifokoe-fe-ndürimbo hoafi ra moai yangoro, nga moani aheimbo hondahüfimbî amoamo animbo afindi hamindi asübusi ndahündüri yaho hoafimayondüri. Nga afindi hamindi asübusümbi ana sapo arühüpoahündi kiaroani asübusayo nou-animbo rambifeyowamboane.

6 Hondahüfimbî amoamo ranambe nindou ranai yifimbo yifirindeimboyeisi, nga asu ai ngiri yifindei. Ai yifimbo hohoani-mo-ndeimboyeisi, nga asu yifi ranai aheimbo gübüsüboade arümboe.

7 Wohi-yitihî ranai ana, sapo hos yifiarimbo hombo sei hehimbo rawehindi nou-mayei. Ahei mbiroambe ana sapo adükari bogorindi at gorinambo nafümbi nahurai-ane amarondüri. Ranane asu ahei ngusümboari ranana nindou-yafe nahurai-ane.

8 Ahei mbirinani ranana nimorehi-yei mbirinani nahurai hoandariyo hayamboane asu yahafi ana adükari pusi raion ahandi yahafi nahurai-anendüri.

9 Ahei misindi ranana aini-nambo nafümbi niminehoari nahurai-anendüri gabudifoa-reamboayo. Asu fihoafi ahei mbanendinambo ranana sapo nimarifondi hosifihî nafiyo kifeyoani kife hüramindi haya yifiarimbo füsühoasümbi ahei yahurai-ane.

10 Wohi-yitihî ndinindinambo kiarei arihündi ranana sapo arühüpoahündi nahurai-anei. Asu ahei ndinindi raninambo nindoumbo hondahüfimbî amoamo asübusi sehi arihündi.

11 Rani-moatükuni aheimbo ana sünambeahindi nendi bogorimbofi hayamboani hifandarandüri. Sünambeahindi nendi ranai ana sapo hifambe akimi kaikoate ragu hamindi hanweimbi ranahambo hifandandeimbi nindou-ani. Ahandi ndüri Hibru-yafe hoafinambo ana

Abadon-ani. Asu Grik-yafe hoafinambo ana Aporion-ani. Hoafi ahandi nimirindi ra moaruwaimbore-randeimb-ani.

¹² Weangurühididi tiriifo afindi ranai ana ndeara munjumayo. Nga asu sunguna awi yimbu afindi tiriifo amboani tukundafine-amboyafe.

¹³ Sunambeahindi nendi 6 noufimbimayu ranai fufuji-mayuwamboyo, asu gorinambo nafumbi sesi mandife hasihoni yimbuyimbu daburudumbi Godindi hanjifoani manimboei ranambeahindi hoafi ranai tukumefeyowa himborimayahi.

¹⁴ Sunambeahindi nendi 6 noufimbimayu ranahambo hoafi ranai yare hoafiyondowohu yahoya, "Sunambeahindi nendi yimbuyimbu adukari hoe ahandi nduri Yufretis kimi karabusiyafu aningomo ranahambo koandihawapura mbihomond-amboane," mehondo.

¹⁵ Raniyo asu sunambeahindi nendi yimbuyimbu-memo ranahambo karabus-ambeahindi aboeda koamarihoupura mahomo. Ai ndeara hapon-dani, ndani si, ndani amoamo, ndani himbanifihi nindou ngimindambo bidifiri ranaheimbo hifokoefe-ndurimbohunda nafirundumo houmbo hifandu maningomo.

¹⁶ Ami ai hos raniwami nindou-memo ranana tapuiyoani yimbu handret mirion-ane (200,000,000) mehomonda ro himborimayahi.

¹⁷ Raniyah asu ro yafogoadinambo nahurai hos raniyei asu nindou hos sowandumo homo-rundeimbi ra hoeimarihendi. Ahamundi nimirinehoari misindihu magudundi ra hai imami nahurai hamburi-mayo, nimbandi asudabo, asu anisuih safi nahurai mapaiaro. Hosiyei mbiro ranana adukari pusi raionindi mbiro nahuraiyo. Raniyo asu ahei yahamonindi hai, hasiheimi, asu nimoei sarfa imamiyo nahurai ranai tukufe haya maho hoango.

¹⁸ Raniyo asu ngimi moatukuni hai, hasiheimi, asu nimoei sarfa imamiyo nahurai hosiyei yahamo tukumefeyo ranambo nimorehi nindowenihi ngimindambo bidifiri-mayo ra moaruwaimbo-mareanduri.

¹⁹ Hos ranahei nginindi referambo moatukuni ranana ahei yahamo asu sendani ane amaronduri. Ahei sendi ranana amoasiri mbiro nahurairiyonduri hayamboane asu raninambo nindou moaruwaimbo-rhinduri arihundi.

²⁰ Nimorehi nindowenihi bidifiri moaruwai hamindi moatukuni ranambo hifokoefendura yifikoate-mayei ai awi moai ahei hohoanimo ngoru-sungurihindi. Asu moai tikai god sisami ahei warina nafimarihundi ranahambo daboadanambo-rhindu. Asu ai moai moaruwai nendi hifi ndanihunda ranaheimbo ngusifo pefe hohoanimo ra hininjirihindi. Asu tikai sisami god aeihoari gor, sirfa, bras, nimoei, nimi bidifiri raninambo nafimarihunda himboariyo, hoafi himboriyo, asu hoahoango-rakoate-mayei ranahambo amboa ai moai ngusifo pefihumbo hohoanimo ra hininjirihindi.

²¹ Asu nindou rani-mayei ranai sapo ai nindou hifokoarhi, tibatirhi, nimorehi sisihimo, nindowenihi birabiriyei asu humbuhuniyei marihundi ranahambo amboani ai moai hininjirihinduh aboedi hohoanimo sungurihindi, nga wani.

10

Sunambeahindi nendi mami ai Sonimbo buk masagadowa masesu

¹ Raniyah asu ro hoeirihinane, sunambeahindi nendi nginindi mami ranai sunambe tukufi haya makusu. Ai mburungainambo gabudifoareri haya asu ahandi mbiro wafusifoahu foforahoemi ranai wakuyo tumareri.

Ahandi ngusumboari ana hufihamindi nahuraiyo asu ahandi tinari yimbu ana hai nahuraiyo.

² Ai ahandi warambe buk akidou skror* ra, ngure waramberamundu hayamboyu. Raniyu ahandi warihondü tinari ra siriwara-ambe türeandi asu kadüdi tinari ra hifiwami tümareandi.

³ Asu ai puküna hamindi raion hoafayo nou hoafimayu. Ai hoafiyu hayamboyu-ane asu nimoamondi-hoafi 7-ambe ramindeimbimbo hoafimayu.

⁴ Nimoamondi-hoafi ranai hoafimayuwa rani-simboani ro ndeara ahei hoafi ra sürü papimbo yangirimayahi. Nga asu sunambeahindi hoafi mam ranai hoafiyohü yahoya, "Nimoamondi-hoafi 7 hoafimayo ra se weindahindo-wamboyafi, nga dibonapi-ndowandi. Asu se bukifih hoafi ra sürü papindamboyafi," mehondiri.

⁵⁻⁶ Raniyu sunambeahindi nendi siriwara-ambe tinari türe asu hifihü türe maranda hoeimarhini-mayu ranai sunambe ahandi warihondü war nimoamore mbura God koadürümbo-koadürümbo anüngu ahandi ndürinambo anihondümbo hoafimayu. Ai sünü, hifi, siriwara asu mungu moatükuni ranambe engoro ra nafimarandi. Sunambeahindi nendi ai hoafiyuhü yahuya, "Ndeara God ai mungu-moatükuni moendifemboayu si ra muḡumbo yahomboane, nga asu ngiri ai gedühi hibada ngu.

⁷ Nga asu 7 noufimb sünambeahindi nendi-mayu ranai ahandi fufunji fufunjinduan-animbo, asu God ai ahandi hohoanimoju dibo masihendi ra moendindeambui. Rani-moatükuni ranahamboyu ai ahandi ratüpuriyomo-rundeimbi asu hoafi hoafiyimo-rundeimbi-memo rana-hamumbo wataporimbo-marapuri," mehu.

⁸ Sünambeahindi hoafi ro horombo hoafimayowa himbori-marighamindih ranai asukaiyo hoafiyondirühi yahoya, "Se ngafi buk akidou skror sünambeahindi nendi tinari siriwara-ambe türe asu hifihü türe haya anüngu ranahandi wariwami boare anaḡo ra ndowandifi," meho.

⁹ Raniyah asu ro sünambeahindi nendi-mayu ranahambo sowana ha buk akidou ra mbisenda sahehea düdumeheando. Raniyu asu simbori wambo hoafiyundirühi yahuya, "Se buk akidou ra ndowandifi mbunda dowadifi. Rani-moatükuni ra shafi bodoambe didihamindimboe. nga asu shafi yafambehü ana efu hoe nahurai aboedi aparindimboe," mehondiri.

¹⁰ Raniyah asu ro ahandi warambeahindi buk akidou-mayo ra sahamindi hehea sahasihane, rani-moatükuni ranai efu hoe nou wandi yafambehü aboedi aparimayo. Nga asu sahasi hiniḡirithe heheamboya-hane asu wandi bodoambe didihamimayo.

¹¹ Raniyu asu wambo yare hoafiyundirühi yahuya, "Asükaindafi se muḡumbo sirihündi, hifihündi hoafi asu bogori nindou afindi ranaheimbo nini-moatükuni tüküfemboayo ra wataporimbondandi," mehondiri.

11

Yimbu nindou ai hoafi bokamar+heneandi

¹ Raniyo asu wambo simḡorife-rambo nimihari nimindi nahurai sendiri mbura hoafiyuhü yahuya, "Nimihari ranambo ngafi Godindi wori asu ahambo sesi mandife hasihoni ra simḡori-ndowandi. Asu nindou didiyei wori ranambe amarei ranaheimbo tapuindafindüri.

* **10:2:** Skror ra pepa hoandar nimihari fih ngamondifeimb-ane.

² Nga asu Godindî worî ranahandambo papî weindani anîngo ranana yowanî se simongori-ndowamboyañî. Ranana sapo nindou Suda-yafe ndîfo ranaheimbo hîniîngîmefeyo-ane. Rani nindou ranai-anîmbo Godindî ngoafi adûkari ranahambo 42 amoamombo pûhîndei kîkîmîboadi-himboyei.

³ Rananiîmbo asu ro nindou koandiheheapîra afîndî hohoaniîmoyomombo hoearî güdüne hena wandî hoafiyaheimbî hoafi hoafombohünda kodamboyañî. Rananiîmbo ai Godindî hoafi ra wataporîmbo-ndînamboyañî 1,260 si aho ranambe,” mehundîrî.

⁴ Nindou yimbu ranai ana sapo orif nîmî yimbu asu ram hai yimbu munguambo hîfî ranahei Adûkari anîngu ranahandî hangîfoan-ane anîmbafani.

⁵ Nindou yimbu ranahafaniîmbo düdi ai moaruwaimbo-fepîrîmbo ehu ana, asu ahafandî yahamo-nafi hai ranai tükündîfehü rani-moatükunî ranambo ahafaniîmbo moaruwaimbofe-pîrîmbo nindou ranaheimbo hai tîkîrînda-ndürîmboe.

⁶ Ai ngîniîndî sowandîfanîmbo-anafaniî Godindî hoafi bokarihefembo simboaniî sünambeahîndî hoe kosiwa kîkîhemîndîmbo ra. Asûkai ai ngîniîndî sowandîfanîmbo-anafaniî hoe ra horî nahuraimbofe tüküfembo amboa. Asu hîfîniîndî nendi aheimbo moaruwai moatükunî refeyoani moaruwaimbo-fendürîmbo amboa ahafandî hohoaniîmo süngu refembo asafaniî ra randîneamboyañî.

⁷ Godindî hoafi ra ndeara wataporîmborîniî moendîneandan-anîmbo nîmambeahîndî nîniîhondi hîfambe akîmî kai-koateimbî ranambeahîndî tüküfe arandî ranai ai-babîdîmbo yîfiarîndîmboe. Ai ahafaniîmbo ngasündeapîrî haya hîfokoa-ndeapîrîmboe.

⁸ Asu ahafandî yîfî-nîmoko ranai ngoafi ranahandî bogorî nafîniî yagodiîmboyañî, sapo ahafandî Adûkari nîmî keimbî karihendeimbî-fihî tîkoründümo pamarüwuri houmbo hîfokoarüwurihî. Adûkari ngoafi ranahambo kafeefe hoafi ranana Sodom asu Isipîyo.

⁹ Mungua hîfîhündî nindou, mamamî sirî, mamamî hoafümbî asu mamamî fi-hoearî ai ngîmîyo mbura ngorü sinambo hombo hîfünîmboyo ahafandî yîfî-nîmoko ra hîbudundîhü-pîrîmboyeisi, nga asu ngîrî hîfî kandîhipîrî.

¹⁰ Hîfî ndaniîhündambo nindou ai hîhîfî-hîhîfî-ndeimboyei sapo nindou yimbu ai yîfîmefandî ranahambo. Ai sesesi-ndeihi hîhîfî-hîhîfî-ndeihi asu aboedî napo simborî saindeimboyei nindou yimbu Godindî hoafi hoafiyañî-rînandeimbî ai nindou ranaheimbo afîndî hamîndî tîngîrîfo masabînandürî ranîmbo.

¹¹ Ngîmîyo mbura ngorü sinambo hombo hîfünîmboyo yangîrî nîngombo yafui ra God ai koamafoareanda kosi ahafandî fiambemefeyowa ai botîmefîneanda, asu nindou munguambo ai ndarihi hoeirîhipîra mayowa yîhîmbomaye.

¹² Raniyo asu Godindî hoafi hoafiyañî-rînandeimbî ai hîmborî-yafandane, sünambeahîndî hoafi mamî puküna ahafaniîmbo hoafiyo-pîrîhî yahoya, “Mborai ndühi sühüfani,” meho. Ahafaniîmbo hîfokoa-marîhipîrî ai hîmboapoyeiane, asu ai mburiîngai bitapîrîne hena sünambe mahüfani.

¹³ Asu rani-simboaniî hamîndî hîfîhe afîndî ranai tüküfehüyo, adûkari ngoafi ranahandambo mamî bîdîfîrî bîrefoai pütapîyowohü asu 9 bîdîfîrî nîngohüyo 7,000 nîmorehi nindowenihi ra hîfokoako-mafoareandürî. Nin-

dou bodimondi yangiri maniboadei ai yihimboyeih God sünambe amaru ranahambo adükar-ani masei.

¹⁴ Yimbu noufimb tñiri fo ranana ndeara muṅguyomboane, nga se himboriyei ngimi noufimb tñiri fo ranai ndeara akimi tükufembo yahomboane.

Sünambeah+ndi nendi 7 noufimb ai fufuṅmayu

¹⁵ Raniyo asu sünambeah+ndi nendi 7 noufimb ai fufuṅmayu. Raniyo asu sünambeah+ nindou afindi hoafi ranai puküna hoafiyeyih seiya,

“Ngini+ndi semindi hefe muṅgua hifi ra hifandimbo ana

sihafi Adükar

asu nindou sihefimbo aboedambofe-munimbo kamafoariri Kraisa ahafand-ane,

asu ai-animbo koadürümbo-koadürümbo hibadambui,”

masei

¹⁶ Raniyomo Godindi hanḡifoani 24 boagiri nindou ahamundi nimari-fondiwami mamarimo ranai hifini yiri-yimbu pusiru mbiro pütapiyomo mburu Godimbo aboed-ani mehomo. Ai hoafiyomondühi yahomoya,

¹⁷ “Adükar, se God muṅguambo ngini+ndeimb-anafi.

Seana haponda animbafi,

horombo manimbafi!

Sihafi ngini+ndi ra sowandifi hawa

asu muṅguambo hifi piyafi hawa hifandara hafi

ranahambo sihambo ro hihifar+hunini.

¹⁸ Hifi ndani+hünda nindou ai ngini+ndimayei

sapo sihafi ngini+ndimbo si ra tükumefeyowa,

asu yifi+yeyimbi nindou aheimbo yibobo-fendürimbo si ranambo tükumefeyowa.

Sihafi ratüpuriyomo-rundeimbi,

sihafi hoafi hoafiyomo-rundeimbi asu

sihafi muṅguambo nindou akidouyo adükar+yo sapo sihambo yihimboar+hünini

ranaheimbo aboedi moatükuni saimbo si ra tükufemboane.

Nga asu nindou didiyeyi hifi moaruwaimbo-mar+hindi

ranaheimbo moaruwaimbo-fendürimbo si rani amboa ndeara tükufemboane,”

mehomo.

¹⁹ Sünambeah+ Godindi wori ranahandi yipuri ra sübüd+hoehü asu ahandi nendimbo hoafi firamündü masihendi bokis ra weindah+mayowa hoeimar+hindi. Raniyo wabürüsüyo wakireandühi asu fuyowohüyo nimoamon+ndi hoafi ai pai kapeihü kikirandühiyo asu hifihe tükufehü kifohi nimoei nahurai pütapi+mayo.

12

Son ai nimorehi asu amoasiri adükar hoeimareapiri

¹ Raniyo asu sünambe moani rani-poanimbo moatükuni ranai tükumefeyo. Rani-moatükuni ranana nimorehi mamani ranaiyo. Ai hüfiham+ndi hoearimbore güde hayamboyo asu amoamo ahandi yirüfoendi hoarehi pare mbura, 12 mupui atimbore ahandi mbiroambe kikifoare hayamboyo tükufe maninḡo.

² Nimorehi ranai ranümbiyo hayamboyo asu nimori wakem+ndimbo asübusi ranai ahambo tükumefe ndowa asübusimbo hoafi kar+hoaimarandi.

³ Ramefeyowamboyo asu moani rani-poani+mba moatükuni ngorü ranai sünambe tüküme feyo. Rani-moatükuni ramefeyo ranana moani adükari hamandi amoasiri hamburiyu 7 mbiroweimbi, asu 10 daburüdümübyu haya ahandi mbiro mamani raniwami at 7 kibodiri+foare hayamboyo tüküfi manüngu.

⁴ Ahandi sendi ranambo ngimi bidifiri mupui kifihüramünda huhüyu asu sünambeahindi hifina firibadi-mafoareandi. Raniyu asu amoasiri ranai nimorehi-mayo ranahandi fikimi manüngu niori ra wakindamindoani mbundihe dagadi yahuhaya.

⁵ Raniyo asu nimorehi ranai nindowenihini niori wakimarimindo. Nindowenihini niori ranai-animbo adükarimbondifi haya munguambo hifihündi nendi ranaheimbo ain nimihari ndemündü haya hibadarümbui. Nimorehi ranai niori ra wakimaramindo-amboyo asu niori ra kosiründümo houmbo God asu ahandi nimarifondi sowana mahafomo.

⁶ Raniyo asu nimorehi ranai fefoai haya nimi wohi furikoate-reandühi maho. Sapu God ai ahambo 1,260 si ranambe niñgowani hifandimboane yahuhaya ngoafi didiboadore hinñgimareandi raninambo.

⁷⁻⁸ Raniyo asu yifiari ranai sünambe pomarhoaiyo. Raniyo sünambeahindi nendi bogori Maiker ai ahandi sünambeahindi nendimemo rani-babidimbo amoasiri afindi-mayu rani-babidi yifiarimemo. Asu amoasiri ai asükaiyu ahandi nendi-babidimbo hihiri+yafu yifiarimemo. Nga amoasiri adükari-mayu ranahambo yifiarambe ngasündüwuri houmbo, asu ahandi nendi-babidimbo sünambe gedühi niñgombo yowani yahomo hemafoarupuri.

⁹ Raniyomo Godindi sünambeahindi nendimemo ranai amoasiri afindi-mayu ranahambo sowarindümo hifina pimarüwuri. Amoasiri ranai ana horombodidi hondüyu haya ahamboya, “Satan hifi ndanihünda nindou papi+hoafira-randeimb-ani,” masei. Ai hifinindi nindou munguambo tikai hoafiyu-randeimb-ani. Raniyo ahambo ahandi sünambeahindi nendimemo rani-babidimbo sünambeahindi hifina hemafoarupuri.

¹⁰ Raniyo asu ro himboriyahane sünambeahi hoafi ranai puküna yare hoafiyowohü yahoya,

“Hapo-ana God ai shefimbo aboedambofe-munimbo ra ndeara tüküfemboane.

Hapo-ana nindou God ai diboniyu hinñgimariri ranahambo bogor-ani yahu nafuiyumboani!

Sapu nindou düdi ai Godindi himboahü nüngumbo shefi wandafi mamini nimbini nimbisi papi+hoafirandüri arandi ranahambo sünambeahindi hihairündümo masafuarüwuri.

¹¹ Shefi wandafi-mamini ana Sipsip Nioriindi hori asu ahandi hoafi anihondümba wataporimborihü marihündi raninamboyei ai amoasiri-dibo yifiariyei tabori-marihendi.

Nindou rani-maye ranai ahei fimbo hohoanimo-koate asu hoafi anihondümba wataporimbo-marihündi raninamboyei amoasiri-dibo yifiariyei tabori-marihendi.

Nindou rani-maye ranai yifimbo yihimbokoate-mayei.

¹² Ranimbo-hündambo-animbo sünü asu sünambeahindi nend-anemo se hihifi-hihifindimo!

Nga hifi asu siriwara se hipoanimboembou-anafe.

Satan ai ndeara ranihü kusumbo wambo asu ahambo ngusüfo asürirühane.

Ai ranihü niñgombo ra gedühiyopoani,

nga bodifo-ane ranimbo fifireamboani,”
meho.

¹³ Amoasiri adukari-mayu ranai ahambo hifina hemafoaruwuri ra ndare hoeireandan mayoamboyu asu sapo nimorehi nindowenih nimori wakimarimindo ranahambo pare wamara hu.

¹⁴ Nga asu nimorehi ranahambo meso mbanendi nahurai masahundo. Mbanendi yimbu ranambo-animbo ai nindou ningokoate-reandühi amoasiri adukari ranahambo didimombo diboai haya ngomboc. Asu ranihu ngo ningowan-animbo ngimi himbanayo haya 6 amoamo ahambo hibadihündühi sesi ndahündomboyei.

¹⁵ Ranayo asu nimorehi ranahamboya hohoambu ranambo semindi mbihowamboane yahuhaya amoasiri ahandi yahamonindi hohoambu kamafoareandi.

¹⁶ Ai ramareandiyosi, nga asu hifi ranai nimorehi ranahambo mafarihendi. Hifi ranai yafadü boamareanda amoasirindi yahamonindi hoe tüküme Feyo ra sirimafoareandi.

¹⁷⁻¹⁸ Ranayo asu amoasiri adukari ranai yare hoeireanda mayowa nimorehi ranahambo nginindimarandi. Asu ai nimorehi-mayo ranahandi ahuirihandimayei, sapo nindou didiyei Godindi ahinümbi hoafi asu Sisasindi hoafi süngurühi-rihündeimbi, ranaheimbo sowana ai-babidimbo yifiarimbo yahuhaya mahu.

13

¹ Ranayu asu amoasiri adukari ranai siriwara gudi pimaramindo raniwami maningu

Nimambeahindi ninihondi yimbu tükümeFINEANDI

Ranayah asu ro hoeirheanda moaruwai himboyoweimbi ninihondi mam ranai siriwara-ambeahindi tüküfe masifo. Rani-moatükuni ra 10 daburüdumbüyo haya asu 7 mbiroweimbüyo. Daburüdü mamami ra adukari bogori nindoundi at nahurai ninoumayo. Asu ahandi mbiro mamami raniwami sürü papimayo, ranana Godimbo tirifoefi hoafiyo.

² Ninihondi tüküme Feyowa hoeimarheandi-mayo ranai ana adukari pusi titiborandeimbi repat nahuraiyo. Ahandi tinarä ra adukari ninihondi bea nahuraiyo. Asu yafambe ahandi ra mare raionindi nahuraiyo. Ranahamboyo amoasiri adukari-mayu ranai ahandi-mayo nginindi, asu adukari bogorindi nimarifondi asu adukari bogori moatükuni ra masagado.

³ Ninihondi-mayo ranahandi mbiro ngörü ranana moani pisaonambomarundi ra yifimbo-mbuimbüyosi, nga asu ahandi masime mamaro ranana dikirimefeyo. Munguambo hifinindi nindou ranai rani-moatükuni ramefeyo ranahambo hepünahi hehi asu ahambo süngumarühi hei.

⁴ Ranayei asu munguambo hifinindi nindou ranai amoasiri adukari-mayu ranahambo hohoanimo parhindühi seiya, adukar-ani sapo aiyu ninihondi-mayo ranahambo hifandimbohünda nginindi masagado. Asu ai ninihondi-mayo ranahambo amboani hohoanimo parhindühi seiya, “Düdi nimambeahindi ninihondi ndahuraiyua? Asu didai ninihondi ndanahambo ngu pande haya yifiarimanda?” masei.

⁵ Ranayu asu God ai ninihondi ranahambo yare hinngimareanda hoafi afindi-afindiyo wakireandühi Godimbo tirifoarerühi hoafimendo. Ranayu asu ai ahambo rani-moatükuni ra refembo 42 amoamo yangiri hinngimareandi.

⁶ Raniyo asu rani-moatükuni-mayo ranai Godimbo, ahandi nimarifondi asu ahandi nendi sünambe amarei ranaheimbo amboa tirifoefe hoafiyo marandi.

⁷ Raniyo ahambo God ai hiniŋgimareanda ahandi nendi-babidiimbo yifiari-mayeia asu ai yifiari ra tataboari-mafoareandi. Asu ai muŋgua siri, hifihöndi, hoafeimbi, fi-hoeari ranaheimbo hifandiyondüri hombo, randowandi mehundo.

⁸ Rananimbo nindou muŋguambo hifi ndanihö animboei ranai nimambeahindi ninihondi-mayo ranahambo ŋgusüfo pandihimboyei. God hifi sünu nafikoate-yuambe Sipsip Nnimori hifokoamarüwuri ranahandi koadürümbo-koadürümbo yangiri niŋgombo buk ranambe ndüri papimareandi. Ranambe ahei ndüri pefekoate-maye ranai ana nimambeahindi ninihondi ranahambo ŋgusüfo pandihimboyei.

⁹ Nindou didiyei ai himboambembaye ana, hoafi nda himborindei.

¹⁰ Nindou didiyei sapo aheimbo mbuimündindüri karabusi-fendürimbo-maye ranahaimbo mbuimündindüri karabusife-ndürimboane. Asu nindou düdi ai sapo pisao yihümindi-mayo ranambo hifokoefimboani meho, ranana pisao yihümindi ranambo hifokoefimboani. Yahurai moatükuni tükündifeyoani ana, asu Godindi nendi ai ahei anihondümbofe hohoanimo ra kikihisafi-rihümündi hehi mbanimboei-amboane, meho.

¹¹ Raniyo asu ro hoeirheandane, moaruwai himboyoweimbi ninihondi ŋgorü ai hifambeahindi tükife masifo. Rani-moatükuni ra Sipsip Nnimorindi daburüdü nahurai yimbu ahandi mbirowami hiniŋgireapiri hayamboyo, ŋga ai adükari amoasiri nahurai hoafimayo.

¹² Ai adükari hamindi ŋginiindi weaŋgurühididi ninihondindi-mayo semindi hayamboane asu haponda ahandi fondahü ai rani-süŋgure arandi. Ai hifi asu nindou raniwami animboei ranaheimbo weaŋgurühididi ninihondi masime afindeimbi yifimbo yangiri-mayo ranahambo ŋgusüfo pefembohünda hüti-hüti-marandüri.

¹³ Yimbu noufimbini mambeahindi ninihondi ranai adükari hamindi hepünifeimbi moatükuni ramareandi. Ai nindou muŋguambo ahei himboahü ramareanda hai ranai sünambeahindi tükife haya hifina makoso.

¹⁴ God ai yini mehua nindou ranaheimbo tikai hoafiyondürühi weaŋgurühididi ninihondi ranahandi himboahü hepünifeimbi moatükuni ramareandi. Yimbu noufimbini ninihondi-mayo ranai nindou ranaheimbo yahoya, sapo horombo ninihondi pisaonambo hitimaranda masimeimbü-mayo, ŋga ai haponda yangiri anigo ranahandi sisami nafindihü mbundihü asu ahambo hohoanimo-mbeahündo-wamboane, meho.

¹⁵ God ai yini mehua yimbu noufimbini ranai weaŋgurühididi ninihondi sisami ranahambo yangiri niŋgombo yafui masagado. Rananimbo asu sisami ranai wataporiyohumbo nindou didiyei ahambo ŋgusüfo pefekoate-aye ranahaimbo hifokoa-ndeandüra yifimbaye-amboane, meho.

¹⁶ Nindou muŋguambo akidou, adükari, napo afindeimbi, napokoateimbü, moani ratüpuriyei rihündeimbi asu kaki semindimbo ratüpuriyei rihündeimbi ranaheimbo ahei warihondü warani asu ahei giribodi hamindi wami sürü pefendürimbo hüti-hüti-marandüri.

¹⁷ Nindou mamini ai-amboa ŋgiri kakinambo pemindu asu ŋgiri kakifihimbo ndendi, ŋga nindou düdi ahandifihini sürü apeniŋgo rani yangiri animbo randeambui. Sürü ranana ninihondi ahandi ndür-ane asu namba ranahandi ndür-ane.

18 Ndanana aboedi fifirife hohoan+mo-ane. Nindou düdi ai aboedi fifireandeimbayu ana, ai nin+hondi ranahandi ndüri n+m+ndi ra tapuimbiyu-wamboane. Sapo sürü ranana nindoundi ndüri süngunamboane. Ranahandi namba sürü ranana 666-ane.

14

Sipsip N+mor+ndi nindou ai s+mbor+ heirü heirayei

1 Ro asükaiya hoeir+heand-ane 144,000 nindou ai Saion n+moei wafu-ambe Sipsip N+mor+bab+d+imbo man+amboei. Sipsip N+mor+ asu ahandi afindandi ndüri ra ahei gir+bodi ham+nd+fihi pap+marandi.

2 Raniyo ro h+mbor+yahani sünambe hoe amündüri fuwayo asu nimoamondi-hoafi nahuraimayo. Raniyo asu ro h+mbor+yahani gita fandunda hoafayo nahurai hoafimayo.

3 Nindou ranai God+ndi n+mari+fondi hang+foani, yimbuyimbu yang+ri n+ngoweimbi asu boag+ri nindou-yomondi h+amboahü s+mbor+ heirü mam+ heirümayeri. Nindou 144,000 God ai hifi ndan+hündambo nindou-yafe mbusümon+ndi masemündündüri ran+ yang+ri-an+ambo heirü ra fifir+nd+himboyei.

4 Nindou ranana moai n+morehi d+ibombo apomo, nga moani sürühoeimbi ham+nd-anemo. Munquambo hifi nahi Sipsip N+mor+ ai huwan+ nindou ranai ahambo süngurüwuri homo arundi. God ai nindou rana-hamumbo hifi ndan+hündambo-yomondi mbusümon+ndi man+ngomonda masepur+mündu. Ahamumbo boatei ndeara sepuri-mündumboani Sipsip N+mor+ asu God ahafandi yang+ri n+ngombohünda.

5 Ai moai tikai hoaf+yomo-rundi, nga aiana hüti-koate-anemo.

Sünambeah+ndi nendi ng+im+ ai hoafi watapor+imbo-marundi

6 Ro hoeir+hinan+yo sünambeah+ndi nendi ngorü ai nimoamo youyu wak+mareandi. Ai yang+ri koadürü koadürümbo n+ngombo hoafi nindou munquambo aheimbo watapor+yondür+imbo semündü hayamboyu. Munquambo hifi+hündi, munquambo fihoeareimbi, munquambo mam+s+ri, munquambo mam+ hoafeimbi ranaheimbo munquambo watapor+imboyondür+imbo semündi hayamboyu.

7 Ai pukünambo yare hoaf+yuhü yahuya, “God ai nindou-yei hohoan+mo y+bobofembo si ra ndeara tük+femboane, nga asu ran+ambo-hündambo an+ambo y+h+mbondeih+ ahambo aboed-ani mb+sef+imboane. Aiyu sünü, hifi, s+ri+wara, asu feamongo hoe naf+marandi ran+ambo-hündambo-an+ambo ngusüfo pand+hor+,” mehu.

8 Yimbu noufimb+ sünambeah+ndi nendi ai weangurüh+did+ ramefiyu ahandi süngu ai yahuya, “Adükari ngoafi Babiron ana moaruwaimbo-mefeyo. An+hond-ane! Mungunambo moaruwaimbo-mefeyo. Adükari ngoafi Babiron ramareandüra n+morehi s+s+h+mo asu nindowenih+ b+rab+ri+yei mar+hündi. Ai ng+n+ndi wain hoe sagadürani s+m+ndei hehi h+h+ndi hohoan+moayeri nahurai-ayeri ran+ambo God ai ng+n+ndi-ndandürümbui,” mehu.

9-10 Asükai sünambeah+ndi nendi ngorü ai ngorü yimbu ramefi+neandi nou ramefiyu. Ai puküna hoaf+yuhü yahuya, “Nindou d+d+yei ai n+mambeah+ndi nin+hondi asu ahandi s+sami ranahambo ngusüfo parar+hindi ana, ahei gir+bodi ham+nd+fihi asu war+hondü warani sürü apaiaro ana, ai ran+poan+imbo wain hoe mb+s+m+ndei-amboane. Wain+ hoe ranana God+ndi hürüt-ane. God ai ng+ri ng+n+ndi wain ra hoe-ambe kandeandi, nga wani. Ai ahandi hürütü ra moaruwai-mbofe hoe s+m+ndi h+p+ri ranambe

kande dagadürani ndim+ndeimboyei. Asu nindou nin+hondimbo ngusüfo parihi ar+hündi, sünambeah+ndi aboedi ham+ndi nindou asu Sipsip Nimori ahamundi himboahü, ranaheimbo hai asu sarfa n+moei hai hüfü hondü ran+nambo t+ñir+ifo af+ndi mb+sagadür-amboane.

¹¹ Hai ranahandambo has+heimi aheimbo t+ñir+ifo asagadür+ ranai koadürümbo-koadürümbo gafomboe. Sapo nindou nin+hondi asu ahandi s+sami ranahambo ngusüfo pamar+hindi, asu ahandi ndüri sürü masahümündi ranana ng+ri fi hand+hi n+mandei,” mehu.

¹² Ran+mbo-hündambo God+ndi nendi ai ahandi hoafi himbori+yei süngur+hindühi asu Sisasi+mbo an+hondümbo-ar+hor+ hei ai aboedamboyahi ng+n+ndi mb+n+imboei-amboane.

¹³ Ro himboriyaha sünambe yafambe mam+ ai hoafiyohü yahoya, “Se sürü nda pap+randi: Haponda asu sünguna nindou didiyei Adükar+id+bo an+boadei ranai yifayei ana, ai h+hifi-h+hif+imbeyei-amboane,” meho. Yifafi Aboedi ai-amboani yahoya, “An+hond-ane. Sapo ai ratüpur+ af+ndi t+ñir+fomayei ra h+n+ng+ri+hi hehi moani war+ hand+hi n+mandeimboyei ran+mbo-hünda. Asu ai ng+ri moani ngei, nga aboedi hohoan+mo ai ramar+hindi ra-kapeihü ngeimboyei,” meho

Hifi ndan+hündambo sesi yimungu-rem+ndimbo si

¹⁴ Asukai ro himboyah+nd-amboyo mbur+ngai kifohi+wami nindou mam+ Nindou Hondü nahurai mamaruwa hoeimar+hini. Ai adükar+ bogor+ndi at gor+nambo naf+yoweimb+mb+ro-ambe kiki+foare sarif yih+m+ndi semündü haya mamaru.

¹⁵ Asu sünambeah+ndi nendi ngorü ai God+ndi worambeah+ndi tüküfi sünü nindou mbur+ngai+wami mamaru ranahambo puküna m+ngiyu hoafi+yuhü yahuya, “Sihafi sarif ndowandifi hawa sesi hif+n+ndi ra yimunguri+ndandifi, nga ndeara sesi ra yimungur+mbo si-ane,” mehundo.

¹⁶ Ran+yo nindou sapo mbur+ngai+wami mamaru ranai ahandi sarif semündü haya sesi hif+n+ndi ran+ yimungure-m+ndimbo mahanu.

¹⁷ Asukai sünambeah+ndi nendi ngorü ai God+ndi wor+ ra h+n+ng+re haya tüküfi masünu. Ai-amboani sarif semündü hayamboyu.

¹⁸ Asukai sünambeah+ndi nendi ngorü hai hifand+ra-randeimb+mayu ranai God+mbo sesi mandife s+hefe-rambo has+honi+mayo ra h+n+ng+re haya masüfu. Ai sünambeah+ndi nendi ngorü-mayu sarif yih+m+ndi masemündü ranahambo puküna hoafi+yuhü yahuya, “Sihafi sarif yih+m+ndi ndowandifi hawa wain hisi ra hifit+ri+ndandifi mam+ni digawandi, nga ndeara wofi hisi ra süfiyomboane,” mehundo.

¹⁹ Sünambeah+ndi nendi ranai sarif semündü haya amofi hanü wain hisi ra hifit+ramündi mam+n+re mas+hendi. Wain+ hisi+mayo ra God+ndi hürütümbi n+moei hip+ri wain hisi ndün+yo boboe sem+ndimbo-mayo ranambe pütimefiyu.

²⁰ Asu ai wain hisi+mayo ra adükar+ ngoafi himborani tüküyafu homo hip+ri+mayo ranambe ndün+rund-an+yo hor+ ranai 300 kiromita nahurai maho. Asu hor+ tüküfe maho, ra nindou simongori+feyoan+ ngusümboarühi nahurai mahafo.

15

Bidif+ranambo t+ñir+ifo

¹ Ro sünambe hoeir+heandane, rani-poan+mbo moaruwai ham+ndi hepün+feimb+ moatükun+ tük+mefeyo. Sünambeah+ndi nendi 7 ranai

nindoumbo moaruwaimbofembo moaruwai hamindi moatükun 7 sowandümo mamarimo. Rani-moatükun ranai muṅguayo ana, Godindi hürütü ndeara bidifiranamboane, nga asu ngiri asukai yahurai tükündifeyo.

² Raniyo asu ro karasinambo nafümbi nahurai siriwara-ambe hai bitapire tüküme Feyowa hoeimartheandi. Nindou yifiarambe nginindi nimboeimbo nimambeahindi ninihondi, ahandi sisami, asu ahandi ndüri namba ranahambo hifinambo-marhindi. Ai ahei gita God masagadüri ra fufurhümündi hehi karasinambo nafümbi nahurai siriwara rani-kimi manimboei.

³ Asu Moses, Godindi ratüpur ratüpuriyu-randeimbi asu Sipsip Nimorimayu ahafandi heirü ndahurai heirümaye.

“Adükari, seana God muṅguambo nginindi nimindh-anafi.

Se hepünifeimbi moatükun ratüpuriyafi-randeimb-anafi.

Se muṅgua nindou-yafe bogori adükar-anafi.

Sihafi hohoanimo mbumundi hondüyo haya anihondü hamind-anafi.

⁴ Adükari, muṅguambo nindou sihambo ahinindeih sihaf ndüri ranahambo aboed-ani mbiseimboyei.

Seana sürühoeimbi hamind-anafi.

Muṅguambo hifihündi nindou sihambo sowana didei ngusüfo pandihinimboyei.

Sapo sihaf mbumundi ratüpur ramarowandi ra fufurhümündi hehi karasinambo nafümbi nahurai siriwara rani-kimi manimboei,”

masei.

⁵ Asukaiya sünambe himboyahündamboyo Godimbo hoafi femindi sihefe wori ranahandi ahinümbi wori safambe ra sübüdi-marhoayowa hoeimartheandi.

⁶ Asu sünambeahindi nendi 7-memo ranai nindoumbo moaruwaimbofembo moatükun 7 masowandümo. Ai hoeari aboedi afisaho-koate himboarambe forhoeimbi güdu mburu asu gorinambo nafümbi ret ahamundi misindhü hühiru hinigiru hou seriwori safambe tüküyafu masinimo.

⁷ Asu yimbuyimbu yangiri nangoweimbi moatükun-ndambo mam ranai sünambeahindi nendi 7 ahamumbo gorinambo nafiyoweimbi dis 7 masagapuri. Rani-moatükun masagapuri ranana Godindi koadürü-koadürümbo yangori-randeimbi hürütü foeroweimbi disiyo.

⁸ Godindi himboamupuimbo-randeimbi asu nginindi ranahandi hasheim ranai ahandi worambe güre haya mengoro. Asu ngiri nindou mam amboani ahandi wori ranambe kebuendi, nga wani. Ai hibadihüdan sünambeahindi nendi ranai nindou moaruwaimbofe moatükun ra moendi-ndundan-animbo keboehimboyei.

16

Sünambeahindi nendi 7 ai Godindi hürütü 7 hipirambe foeroweimbi kamafoarundi

¹ Raniyo asu ro himboriyahanayo Godindi wori ranambeahindi hoafi mam sünambeahindi nendi 7-memo ahamumbo pukuna hoafiyowohü yahoya, “Se ngomo Godindi hürütü 7-disambe afoero ra hifihü kaboadundi,” meho.

² Raniyu asu mam noufimbi sünambeahindi nendi-mayu ranai hu ahandi dis Godindi hürütü foafusümbi ra kamafoareandi. Raniyo nindou sapo yangiri ningoweimbi moatükun ranahandi sisamimbo ngusüfo pamarhindi, asu ahandi sürü ahei giribodi hamindifih

parihindeimbi-mayei, asu ranaheifih moaruwai hamindi asubusümbi masime i tüküme feyondüri.

³ Ranıyu asu yimbu noufimbı sünambeahındı nendi-mayu ranai ahandı dis ra hu sirıwara-ambe kamafoareandı. Ranıyo asu hoe ranai nindou yifıyoanı yiwihoe nahurai tüküfeyowohüyo asu muᅇguambo yangrı nıᅇgoweimbi moatükunı sirıwara-ambeahındı ranai yifı-safımayo.

⁴ Ranıyu asu ᅇᅇımı noufimbı sünambeahındı nendi-mayu ranai ahandı dis ra hu hoe asu apoarındıhorı forıhoayo-ambe kamafoareandı. Ranıyo muᅇguambo hoe ranai horı nahurai tüküme feyo.

⁵ Ranıyo asu ro himborıyahane, sünambeahındı nendi muᅇguambo hoe ranahambo hıfandandembi-mayu ranai yare hoafıyuhü yahuya,

“O God, seana aboedı hamınd-anafı,

Haponda se anımbafı asu horombo manımbaf-ane.

Tıᅇrıfo yıbobofe se hıfına kafoaro arandı ra mbumund-ane.

⁶ Nindou dıdıyei ai sıhafı nindou ranaheimbo

asu sıhafı hoafı hoafıyomo-rundeimbımbı hıfokoa-marıhindüri

ranaheimbo horı kamefoendı ra aheimbo sımındımbohünda masabadüri.

Se ranı-moatükunı aheimbo ramarıwandüri ra sapo

ai nıni-moatükunıyo ramarıhind ranı sımogodühi-mboane,”

mehu.

⁷ Ranıyahı asu asükai himborıyahane, Godımbı sesı mandıfe sıhefe hasıhonı ranambeahındı hoafı mamı hoafıyohü yahoya, “Yıni, Adükarı God, seana Muᅇguambo ᅇᅇınındeimb-anafı. Se nindou ranaheimbo papı-hoafarandüri ranana ai moanı anıhondü hondüyo hayambo asu mbumundı saf-ane,” meho.

⁸ Ranıyu asu yimbuyimbu noufimbı sünambeahındı nendi-mayu ranai ahandı dis hüfıhamındı-wamı kamafoareandı. Ranıyu God ai hüfıhamındı ᅇᅇınındı masagado nindou hıfını ranaheimbo hai nahurai tıkrıyo-ndüri mbohünda.

⁹ Nindou ranaheimbo ᅇᅇınındı hamındı hüfü ranai tagırı-marandüramboyei asu ai seiya, “God ndan-ani muᅇgua moatükunı moaruwaimbofembo ᅇᅇınındı ra hıfandarandı,” sei hehi ahandı ndüri moaruwaimbo-marıhindı. ᅇᅇa asu nindou ranai moai ahei moaruwai hıhoanımo ra hınıᅇᅇrırhındühi Godımbı aboed-ani sei, ᅇᅇa wanı.

¹⁰ Ranıyu asu hondahüfimbı noufimbı sünambeahındı nendi-mayu ranai ahandı dis ra nıambeahındı nınıhondı adükarı bogorındı nımarıfondı ranıwamı kamafoareandı. Ranıyo asu nindou muᅇguambo nınıhondı hıfandırandı ranıwamı nımbı pıyowohüyo asu ai asubusı afındı sahümündihı ahei teifı kıkımarıhındı.

¹¹ Ranıyei asu aheimbo asubusı afındı tüküfendürihı masımei nınoumendürambo Godımbı moaruwai-moaruwaimbo-marıhorı. ᅇᅇa asu ai moai ahei moaruwai hıhoanımo süᅇgufe ra hınıᅇᅇrırhındı.

¹² Ranıyu asu 6 noufimbı sünambeahındı nendi-mayu ranai ahandı dis ra hoe adükarı Yufretisı-mayo ranambe kamafoareandı. Ranıyo asu hoe ranai ᅇᅇınıreandühiyo bogorı nindou hüfıhamındı süfuanı-poedı sıfombımemo ranahamumbo nafı ra meᅇgoro.

¹³ Ranıyahı asu ro hoeırıheandane, moaruwai nendi ᅇᅇımı ranai koıkoı nahurai adükarı amıasrı, nıambeahındı nınıhondı, asu Godındı hoafı tıkai hoafıyu-randeimbı ranahei yahamo-nafı tüküme hindı.

14 Aiana moaruwai nendi hepünifeimbi hamindi moatükuni rarihi arihündi rananei. Moaruwai nendi ranai ana bogori nindou hifi hifandurundeimbimbo sowana hei arihündi. Sapo bogori nindou ranahamundi ami mamambefepura God Muṅguambo Adükari Nginiṅdi hifandirandi ranahandi bidifirani sihi yifiarimbohünda.

15 Adükari ai yahuya, “Awi se himboriyeyi! Ro hümbuhünümbi nindou nahurai tükündaheamboyahi! Nga nindou düdi ai apokoate yangiri nimarumbo ahandi hoeari ra wudipoapore hifandarandi ana, hihifi-hihifimbiyu-wamboane. Sapo rananimbo ai ngiri nindou afindi himboahü safi yangiri hoahoanguhü ahandi fimbo amoanngindu,” mehu.

16 Raniyomo asu moaruwai nendi ngimi-mayeyi ranai bogori nindou-memo ranahamumbo hifi mamä Hibru-yafe hoafinambo Armagedon ranihü mamühifepurimbo sahüpurümüdi mahei.

17 Raniyu asu 7 noufimbä sünambeahindi nendi-mayu ranai ahandi dis hipiri ra nimmoamo sünambe kamafoareandi. Raniyo asu hoafi mamä ranai puküna Godindi muṅguambo moatükuni hifandiyo nimarimbo fondi raniwamindi hoafiyowohü yahoya, “Muṅgu-moatükuni ra ndeara muṅguyomboane,” meho.

18 Raniyo asu wabürüsi afindi ranai bire hinngirera wakireandühiyo asu nimmoamondi hoafi ranai pai kameihi kikirandühiyo hifihe afindi ranai moani moaruwai hamindi tüküme Feyo. God ai nindou nafirandambe ana hifihe ranai moai yahurai tükü Feyo, nga haponda tüküme Feyo ranana moani moaruwai hamindiyo.

19 Raniyo asu adükari hamindi ngoafi ranai ngimimbore bumareandi. Raniyo asu muṅguambo hifiyeyi adükari ngoafi madaburo-mayo rani amboa moaruwaimbo-mareandi. Sapo God ai Babiron ngoafi amboa moaruwaimbo-mareandi. Sapo God ai Babiron ngoafi ranahambo hohoanimo puramündühiyu asu ai ahambo ahandi-mayo kap ranambe wain hoe ra simindiṅbo masagado. Waini hoe ranana sapo God ahandi nginiṅdi hamindi hürütü raniyo.

20 Raniyo asu muṅguambo airan ranai dibonapi-foendühiyo, asu nimoei wafu ranamboani moai hoeirihindi.

21 Asu nginiṅdi ngisiharä ais nimoei nahurai sünambeahindi 50 kirogram nimboreimbi ranai nindou-yeiwamä pütapiyowohü ranaheimbo moaruwaimbo-mareandüri. Ranimboyeyi asu nindou ranai seiya, “Ro nimboeyefi moaruwaimbo-ehundi,” sei hehi Godimbo moaruwai moaruwaimbo-marihori.

17

Nindowenihä birabiriyorandeimbi nimorehi

1 Raniyu asu sünambeahindi nendi mamä sapo dis 7 fufurundümondeimbi-memo ranambeahindi-mayu ranai wambo-so kusü hoafiyundirühi yahuya, “Awi se mborai sinif-animbo nimorehi nindowenihä birabiriyorandeimbi bogori-mayo ranahambo tinirifo adükari tükefendo ra nafuindahanini-mboyahi. Nimorehi ranai ana ngoafi adükari hoe hari afoafuso rani-kimane anngo.

2 Muṅguambo hifi ranihünda adükari bogori nindou ranai nimorehi rani babidi moaruwai hohoanimomemo. Raniyeyi asu hifi ndanihünda nindou ranai-amboa nimorehi rani-babidi moaruwai hohoanimo ra süngumarundi. Ranimboyomo asu nindou ranai ngüsüfo mamikarimarapurä ai nindou wain hoe simindi hefe rawehindi nou,” mehu.

3 Raniyahi asu Yifiafi Aboedi ranai wambo flambe farife nginimaramindindira asu sunambeahindi nendi-mayu ranai wambo semundundiri haya nimi wohi furikoate-reandühi mahu. Ranihu tükyaheandühi hoeirheandane, nimorehi mamí ranai nímambeahindi ninihondi hamburi raniwami mamaro. Ninihondi-mayo ranahandifihí ana ndürí afíndí sürü papíyo hinngifeyoane maningo. Ndürí ranana Godimbo moaruwaimbofe hoafíyo papímayo. Ninihondi-mayo ranai 7 mbiroweimbiyo haya asu 10 daburüdümbüyo.

4 Nimorehi ranai ana bogori-yafe asüdabombü asu hamburi hoeari güde mbura, rani-poanimbo yihuruyo haya gor asu nimoei kaki afíndí-fihí semíndí-weimbi-nambo nafiyoweimbi, foefembo moatükuni yihururamíndí hayamboyo maningo. Gorinambo nafiyoweimbi kap ranambe moaruwai moatükuni ai anamíndíhoandi birabiri-mayo ranahandi afisaho foafusoweimbi semíndí haya maningo, sapo ai anamíndíhoandi birabiri-mayo rambo-hünda.

5 Nimorehi ranahandi giribodi hamíndífihi moani rani-poanimbo dibohíndí ndürí sürü paru hinngimarundi ranai yare hoafiyowohü yahoya,

‘DIBOHÜNDÍ HOAFÍ BABIRON NGOAFÍ ADÜKARÍ NINDOWENIHÍ
BIRABIRIYEIMBI NIMOREHI ASU MUNGUAMBO MOARUWAI HOHOANIMO
HONDÜ HIFI NDANIHÜNDAMBO ENGORO RANAHEI HOND-ANE’,

meho.

6 Nimorehi ranaiyo Godíndí nendi-yei asu Sisasimbo anihondumbo süngurihoreimbi hífokoarearü marandí ranahei-mayo hori ra simíndí haya mamíkarí-mayowa ro hoei-maríheandí.

Raniyahi asu ro rani-moatükuni ranahambo hepünaheandühi afíndí hohoanimo-mayahí.

7 Raníyu asu sunambeahindi nendi ranai düdufindírühi yahuya, “Se nimboe hepünefoandühi afíndí hohoanimoayafa? Awi ro síhambo nímambeahindi ninihondi asu nimorehi ranahambo semíndí ho arandí ranahafe dibohíndí hoafi nímíndí ra hoafíndahaníni-mboyahi. Nímambeahindi ninihondi ranana sapo 7 mbiro-weimbiyo haya asu 10 daburüdümbi-mayo-ane.

8 Nímambeahindi ninihondimbo yangiri maningowa hoeimarowand-anesi, nga asu hapondanana wani. Ai ndeara sapo hífambe akimi kaikoate moani raguhamíndí haníweimbi ranambeahindi tüküfembo yangiri-ane. Nga asu ngiri amítata ahambo moaruwaimbo-fembohünda dibonapíndífeyo. God ai hífi sünü nafírand-ambe nindou didíyei koadürümbo-koadürümbo yangiri níboadeimboyei ranahei ndürí ra bukambe sürü papímarandí. Nindou hífiní anímboei ranahei ndürí buk ranambe pefe síhefekoate-mayo ranai-anímbo randíhi nímambeahindi ninihondi ranahambo hoeíndíhindani-wani hepüníndahi-mboyei. Rani-moatükuni ra horombo yangiri maningoyosi, nga hapondan-ana moai ningo, nga asu süngunambo asükaindo tükündífemboe.

9 Ndaní hoafi ndanana nindou düdi ai fífíreandeimbi-mayu ranahamboane: Mbiro 7 ranahandi sísamí ranana hífi wafuyo asu nimorehi-mayo ranai raníwami nímarí arandí. Asu rani-moatükuni ra adükari bogori nindou 7 amboan-anemo.

10 Ranane asu hondahüyafundeimbi (5) adükari bogori nindou yífímemo-anemo mamí ai mbamarü asu ngorü ai awi moai bogorímbofi tüküfiyu.

Tüküfekoate-mayu ranai tükündifiyuwaní ai moaní akídou bodífohü yangírí nüngumbui.

¹¹ Sapo nímambeahíndí níníhondí horombo maníngo-yosí, nga asu hapondaní ana moai níngo. Ai-anímbo ahandíhoarí ranana 8 noufimbí bogorímbo-ndífemboesí, nga asu aiana sapo níníhondí 7 ranambeahíndí-ane. Nga asu ahambo ana süngunambo God ai moaruwaimbo-ndearümbui.

¹² Sapo 10 daburüdümbí hoeimarowandí ranana 10 adükarí bogorí nindou-yomo asu ai awi moai muᅅguambo moatükuní hífandíyo hombo ra píyomo houmbo hífandundí. Nga ahamumbo amboaní God ai ngíníndí dagapurímmbui. Bodífohü nímambeahíndí níníhondí-mayo ra-babídímbo adükarí bogorí nindoumbondafu hífandu níngomboemo.

¹³ Bogorí nindou ranahamundí ratüpurí hohoanímbo ranana moaní mam-ane. Rananemo ai ahamundí ngíníndí asu ndürí adükarí ra nímambeahíndí níníhondí ranahambo masabudo.

¹⁴ Ai Sipsip Nímorí raní-babídímbo yifiarí-ndímboemo. Nga asu Sipsip Nímorí ai yifiarí ra taboríndí-hoembui. Aiana adükarí-yomondí adükar-ani asu adükarí bogorí-yomondí adükarí bogor-ani. Asu ahandí nendí ranaheimboya mborai mehündüra tükímehinda wand-aneí yahu kafoare híníngí-mareandüra ahandí hoafí sünguaríhind-anímbo yifiarí ra taboríndí-hehimboyei,” mehu.

¹⁵ Sünambeahíndí nendí ai asükaiyu wambo hoafíyundíruhí yahuya, “Nindowenihí bírabíríyo-randeimbí nímorehí nímarümbí hoe se hoeimarowandí ranana nindou-aneí. Ai muᅅgua hífhündí, muᅅgua fí-hoearí, muᅅgua mamamí hoafümbí asu muᅅgua nindou afíndí mafandíhindí raníyei.

¹⁶ Se 10 daburüdümbí nímambeahíndí níníhondí hoeimarowandí ai-anímbo nímorehí ranahambo yíboaruko-ndíhindühí ahandí níne napo ahambo sowahí engoro ra mbiríboadí-hindühí hoearí híríboadí-hindoaní asu safí yangírí nímandímboe. Rananímbo asu ai ahandí fisafí ra dagüdindowohü hai-ambe muᅅguna mandíhimboyei.

¹⁷ Raní-moatükuní ra God ahandíhoaríyu ahamundí ngüsüfoambe refembo hohoanímbo masagapurí raníyo asu ahamundí-mayo ngíníndí ra nímambeahíndí níníhondí ranahambo masabudo. Ai muᅅgua hífí ra híbadíyo hombo God ai ahandí hoafímayu süngu muᅅgua moatükuní aníhondü tüküfemboayo raní si tüküfe símboaní.

¹⁸ Nímorehí se hoeimarowandí ranana adükarí ngoafí sapo hífíníndí adükarí bogorí nindou ranahamumbo hífandapurí arandí raníyo,” mehu.

18

God ai Babiron ngoafí Adükarí ra moaruwaimbo-mareandí

¹ Raní-moatükuní ranai refehayamboyoane, sünambeahíndí nendí ngorü ranai sünambeahíndí tüküfi makusuwa hoeimaríhiní. Ai ngíníndí hamíndí hondüyu haya asu ahandí ngíníndí hamíndí si ranambo muᅅguambo hífí ra si boakíma-foareandí.

² Asu ai puküna hoafíyuhü yahuya,
“Adükarí ngoafí Babiron ai hífíní pímayo! Ai hífíní pímayo!

Ai moaruwai nendí ranahei ngoaf-ane.
Raní-poanímbo raní-poanímbo moaruwai ndu ranai-amboaní raníthü amarei.

³ Nímorehí Babiron raní-babídímbo muᅅguambo nindou ranai moaruwai hohoanímomemo

nindou ai wain hoe sımındımo houmbo mamıkarı hohoanımomemou.
nou.

Munġuambo adükarı bogorı nindou hıfı ndanıhündambo amboanı ai-dıbo moaruwai hohoanımomemo.

Asu kaki semındı ratüpurı ratüpurıyomo-rundeımbı nindou amboanı ahandı-mayo moaruwai hamındı hohoanımo ranı-fihındı kaki afındı sowandümo houmbo kaki afındeımbı nindou tükümefundı,”

mehu.

⁴ Ranıyo asu hoafı mamı sünambeahındı makosowa hımborıyahane, ai yare hoafıyowohü yahoya,

“Wandı nindou se nġoafı ranambeahındı aboedühi tüküyahi!

Se ai moaruwai hohoanımoayo ranısüngu-ndıhimboyei, nġa yowanı.

Asu se ai tıñırıfo asemındo ranambe-ndahimboyei, nġa yowanı!

⁵ Ahandı moaruwai hohoanımo ratüpurımayo ra nımoamo sünü nġasünde-amboane.

Ranane asu God ai nımorehi ranahandı moaruwai hamındı hohoanımo ranahambo moai mıtanıramüdu.

⁶ Ai sıheimbo ramareandı ranı-sımogodühi sımborı se ahambo randıhındı.

Nımorehi ranai sapo munġuambo moatükunı moaruwai ramareandı ranı-sımogodühi nandıhi ndahüdo.

Nımorehi ranai sıheimbo wain hoe ra nġınındı hamındı kare masagadırimbo

asu se ahambo wain yimbumbore nġınındı hamındı kandıhi ndahüdo.

⁷ Nımorehi ranai ahandı borıyohü asu napo afındeımbı-mayo ranı-sımogodühi

ahambo asübusı afındı ndahüdoanı aranımbeyo-wamboane.

Ai ahandı fı ranıambo borıyohü yahoya,

‘Roana adükarı bogorıambo-yaheamboanahı nda amarıhı!

Ro nġırı aranındahı, nġa wanı,’ meho.

⁸ Ranıambo-hündambo-anıambo awi nġorü-sıamboanı ana ahambo moaruwai hamındı moatükunı,

masımei, aranı-hoafı, sesı-koate nımarı, munġuambo ranı-moatükunı ranambo nıkonda dıgemboe.

Asu hai ahambo tıkrındamboe

sapo Adükarı God ai-anıambo ahambo yıbobondeambui ai nġınındı hamındani.

⁹ Hıfı ndanıhündambo adükarı bogorı nindou-memo ranai nımorehi ranı-babıdıambo nımorehi sısıhımo-yomondühi ai moanı moaruwai hamındı afındı sowandümo manıngomo. Ranıambo-hündambo-anıambo adükarı bogorı nindou ranai nımorehi ranahambo hai

tıkrırandühi ranahandı hasıheimı ahafo ranahambo hoeındundanı-wanı aranındımondühi nġusüfohü warı purükındumboemo.

¹⁰ Nindou ranai anġunı safı ahandı fıkrı nıngokoate nıngomboemo sapo ai asübusı ranambefembo yıhımbombo. Asu ai hoafındomondühi anıamboya,

‘Hıpoanıamboembou-ane! Hıpoanıamboemou-ane!

Babıron nġoafı adükarı ra!

Se nġoafı adükarı hamındı-yafı hawa asu nġınındı hamınd-anafı!

Nımehinou God ai sıhambo tıñırıfo sagananıamboanı,’

mehomo.

11 Hi fi ndan+hündambo nindou kaki sem+nd+ambo ratüpur+ ratüpur+yomo-rundeimbi-memo ranai-amboani ahambo aran+nd+amboemo sapo nindou ahamundi napo ra sem+nd+ambo wan+mewambo.

12 Sapo ahamundi napo ranana ini nda: gor, sirfa, n+moei kaki adükar+ ham+nd+fihi semündümbi, aboedi ham+nd+ yaman+ji, kifoh+ hoeari ng+n+nd+ aboedi, rani-poan+ambo hoeari hamburi, sirika ng+n+nd+ hoeari. Asu rani-poani n+mi fi+s+jarü aboedümbi, muŋguambo aboedi moatükuni erefan yahaf+nambo naf+yo-weimb+hündi, muŋgu moatükuni n+mi kaki af+nd+fihi pem+yo-weimb+hünd+nambo naf+yo-weimb+hündi. Asu ng+n+nd+ kapa bras, ain asu n+moei aboedi sürü-sürüyo-weimb+nambo naf+yo-weimb+hündi.

13 Asu b+d+fir+ napo yahurai. Sesi fi+s+jarümb+ moatükuni sinamon, kosendi mbai, fi+s+ng+rümb+ mb+mb+rai, wowondümb+ moatükuni aboedi fi+s+ng+rümb+, sanda, wain, ses+ambo wer, kifoh+ praua asu n+mbandi praua, burmakau, sipsip, hos, ahand+ n+mar+fondi kameih+, nindou kaki-koate ratüpur+yomo-ndeimbi asu nindou yifiarambe sowandümondüreib+ muŋguambo moatükuni ra ng+r+ asükai pem+ndomo.

14 Kaki sem+nd+ambo ratüpur+yomo-rundeimbi ranai n+moreh+ambo hoafi+yomondowohü yahomoya, 'Muŋgu aboedi moatükun+ se sihoef+ hawa wand-ane masafi ranana ndeara sihambo hin+ng+rean+n+ haya d+bonap+mefeyo. Asu muŋguambo aboedi sesi kaki af+nd+fihi semündümb+ asu muŋguambo yihuruy+m+nd+ napo aboedi sihaf+ meŋgoro-mayo ranamboani ndeara sihambo hin+ng+rean+n+ haya awar+mar+hoayo. Asu muŋguambo rani-moatükuni ra ng+r+ se yahurai asükaindafi hoeindowand+, mehomo.

15 Sapo kaki sem+nd+ ratüpur+ ratüpur+yomo-rundeimbi ai adükar+ ngoafi ran+hü n+ngomombo rani-fih+nd+ kaki af+ndeimbi-memo ranai ngoafi ra angun+ safi n+ngomboemo ai af+nd+ ti+nr+ifo asem+ndo ranambefembo y+h+imbombo wambo.

16 Nga asu aiana aran+yomondühi af+nd+ hohoan+momemo. Ai randu hoafi-nd+mondühi an+mboya,

"Hi poan+amboembou-ane! Hi poan+amboembou-ane! Adükar+ ngoafi ra.

Horombo ai kifoh+ hoeari aboedi, rani-poan+ambo hoeari hamburi yihururam+nd+,

asu gor, n+moei ranambo naf+yo-weimb+ moatükuni, aboedi ham+nd+ yaman+ji yihururam+nd+ raraora-hayambo man+ngomayo-ane!

17 Asu n+mehünou muŋguambo aboedi ng+n+nd+ moatükuni ra awar+mar+hend+!"

Muŋguambo sip sowandümo homo-rundeimbi, nindou sipambe fareahi ngorü ngoaf+n+ hei-r+hündeimbi, sipambe n+mar+mombo, sip ranahambo hifand+ru homo-rundeimbi asu nindou d+demo sir+wara-ambe kaki sem+nd+ ratüpur+ ratüpur+yomo-rundeimbi nindou muŋguambo ai Babiron ngoafi rani-k+mi n+ngo-koate angun+saf+ man+mboei.

18 Ranan+ambo asu ai Babiron ranahambo hai imaminambo tik+r+randühi hasiheim+ ahafo ranahambo hoeir+hindan+ mayowa hasihei-mayei. 'Moai ngorü ngoafi adükar+ Babiron yahurai nanjo!' masei.

19 Ai ahei mb+rowam+ düdübud+ püt+yahindühi aran+hi+mboahoyeihi seiya,

'Hi poan+amboembou-ane! Hi poan+amboembou-ane! Babiron ngoafi adükar+! Moaruwai ham+nd+ ahambo tük+mefeyo.

Nindou didemo ai sip sihoundeimbi-memo ranai siriwara-ambe
sowandümo homondühi
kaki afindeimbi nindoumbo-yafu tüküme fundi ngoafi ranahandi kaki
afindi ranambo!

Asu munguambo moatükuni afindi ahandi ra awari-maríhoayo, masei.

²⁰ God ai Babiron ranahambo moaruwaimbo-mareandi ranimboane
asu sünü se-anafi, Godindi nindou se-anei, Kraisiñdi hoafi
sowandümo homo-rundeimbi nindou-anemo, Godindi hoafi
hoafiyomo-rundeimb-anemo munguambo se hihifi-hihifindei.

God ai ahambo tñiriifo masagado sapo simbori sheimbo ramareandüri
süngumbo,”

meho.

²¹ Raniyu sünambeahiñdi nendi-mayu ranai wit nokoyo-rambo nahu-
rai afindikokoe nimoei semündü botire haya siriwara-ambe pireandühi
hoafiyuhü yahuya,

“Ndahurai-animbo Babiron ngoafi adükari ranamboani puküna
pindifeyowaní
gadowohümbö ngiri asükaindo hoeindihindi.

²² Babiron se, nindou gita fandü, heirüñdei, mboni faifaindimö

asu inafaaindimö rarao-ndundaní
sihafi mbusümo ngiri nindou ai asükaindei himborindei ndühündi!

Rani-poanimbo ratüpuriyomo-rundeimbi ai

sihafi mbusümo rani ratüpurindimo ndunda ngiri asükaindo
hoeindifeyo.

Asu wit nikombo nimoei ranai ngiri asükaindo

sihafi mbusümo wit nikondandühi hoafindowaní himborindei
ndühündi.

²³ Asu sihafi mbusümo ngiri asükaindo

ram hai ranai sindoani hoeindifeyo.

Sihafi mbusümo nindouwenihí ai nimorehí semindimboayu-ane

asu nimorehí ai nindowenihí semindimboayo-ane

hoafi ra ngiri asükai tükündifeyowaní himborindo ndandi.

Sihafi kaki semindimbo ratüpurí ratüpuriyomo-rundeimbi nindou ranai
ana

munguambo hifi ranahambo ngasüñdu houmbo ndeara moani
nginindi hamindi hond-anemo.

Nga asu se sihafi tñbagi nginindi ranamboyafi munguambo hifihündi
nindou ranaheimbo wosíhoafori hoafi-mayafindürí!

²⁴ Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi-yomondi hori asu Godindi nindou
ranahei hori ranai Babiron ngoafi raniñhü meñgoro.

Yini, sapo nindou aheimbo ai hifi ndaniñhü hífokoa-mareandüri rana-
hei horiyo ngoafi raniñhü meñgoro,”

mehu.

19

*Babiron ngoafi ranai moaruwaimbo-mefeyowa nindou ai ranimbo hihifi-
hihifimayei*

¹ Ro nindou afindi sünambeahi hoafi puküna kamaríhehinda
himborimayahí. Ai raríhi hoafiyehí seiya,

“God ai shefimbo aboedambo-reamuneimb-ani.

Ndürí adükari asu munguambo nginindi ranana shefi God ranahandi
yangir-ane!

² God ai anihondü asu mbumundi hohoanimo süngure nindoumbo yibobore arandi.

Nindowenihi birabiryo-randeimbü ranai munquambo nindou ranaheimbo ahandi nindowenihi birabiri hohoanimo ranambo moaruwaimbo-mareandüri.

God ai nimorehi ranahambo simbori tiririfo masagado

nimboe ai Godindi ratüpuriyomo-rundeimbi nindou hifokoamaripuri ranimbo-hünda,”

masei.

³ Asükaiyei ai puküna hoafiyehi seiya,

“Godimbo adükar-ani yahomboane!

Hai Babiron ngoafi adükar ranahambo tikirarandi ranahandambo hasiheimi ranai moani yare koadürümbo-koadürümbo ahafo,”

masei.

⁴ Raniyo 24 boagiri asu yangiri ningoweimbi moatükun ranai hifini putapiyei nimareimbo God sapo ahandi adükar bogori nimarifondi raniwami amaru ranahambo hohoanimo yahündowohü ngusüfo pamarihor. Ai rarihi hoafiyehi seiya,

“Godimbo adükar-ani yahomboane! Nga anihondü-ane!”

masei.

⁵ Raniyo asu adükar bogorindi fondi-mayo ranambeahindi hoafi ranai tüküfeyowohü yahoya,

“Munquambo nindou, Godindi ratüpuriyei-rihündeimbi se shefi God ranahambo aboed-ani mbi sei.

Moani nindou-anei asu ndüreimb-anei se munquambo ahambo aboed-ani mbi sei,”

meho.

Sipsip Nimir ai nimorehühifih sesi afindi tüküme feyo

⁶ Raniyah asu nindou afindi fandambo yangorombo hoafi afindi tüküfembo nahurai himborimayah. Rani-moatükun ranai ana sapo hoe amündüri yigüdayo nahurai himboyo asu nimoamondi hoafi mbuayo nahuraiyo tüküme feyo. Ro himboriyaha ai rarihi hoafiyehi seiya,

“Godimbo adükar-ani yahomboane!

Sapo Adükar God shefi ai munquambo nginindi ra hifandarandi!

⁷ Haponda awi sirihi hihifi-hihifindefühi adükar-ani mbi se fimboane.

Sapo Sipsip Nimir ranai nimorehi semindimboayu rani si ra ndeara tüküfemboane.

Asu ahandi nimirrehi ranai ndeara nafirami-ndimboane amaro.

⁸ God ai nimorehi ranahambo moani aboedi hamindi hoeari himboarambe forihoaiweimbi güdüfembohünda sagadomboani,”

masei. (Sapo hoeari aboedi ranana Godindi nendi mbumundi ratüpur hohoanimoayeri ranahandi sisami nahurai-ane.)

⁹ Raniyu asu sünambeahindi nendi mamai ai hoafiyundirühi yahuya, “Se ra sürü papirandühi animboya, Sipsip Nimir ai nimorehi semündühi sesi afindi sesesi-mayeri ranambe God ai nindou ranaheimbo se dügüsi mehündür ranai ana hihifi-hihifimbeiyehi-amboane.” Asükaiyu yare hoafiyundirühi yahuya, “Ndan hoafi ndanana Godindi anihondü hoafi hond-ane,” mehu.

¹⁰ Raniyah asu ro ahambo hohoanimo-mbohünda yiri yimbu pusirhe mamarih. Nga ai hoafiyundirühi yahuya, “Refepoani! Ro-amboani se asu sihaf wandafi babidimbo sirihi Sisasindi-mayo hoafi anihondümbo-rihundeimb-ane fi. Nga se Godimbo yangir-animbo hohoanimo pandiwori.

Hoafi Sisas weindah+mareandi ranai nindou ng+n+ndi sagapuri arandi God+ndi hoafi hoafi+mbohünda,” mehu.

Nindou kifohi hosi-wami mamaru

¹¹ Ran+yo asu ro h+imboyahane, sünambe yipuri ranai sübüd+hoai yangrowohüyo hos kifohi ranai man+ngowa hoeimar+heandi. Hos semündü hu-randeimb+ nindou ran+wami mamaru ranahandi ndüri ra yahurai-ane: ‘Ratüpur+ ndore hifanda-randeimb-ani’. Asu, ‘An+hondü hohoan+mo süngure-randeimb-ani’. Sapo ai nindou ranaheimbo y+bobofe asu yifiar+ hohoan+mo ra ai moan+ mbumund+ hohoan+mo megoro ran+süngu-ani rawareandi.

¹² Ahandi h+imboari ana hai nahurayowohüyo asu adükar+ bogori nindou-yafe at af+ndi ahandi m+roambe n+noumayo. Ahandi+fihi ndüri sürü pefe h+n+ng+feyowa mapaiaro ranahambo nindou amuri ai moai f+fi+r+feyo, nga moan+ ahandi+hoari yang+r-ani f+fi+reamboayu.

¹³ Ai hoandari hoeari magüdeandi ranana hor-ambe foefe him+indümb+yo magüdeandi. Ahandi ndüri ranana, ‘God+ndi Hoaf-ane.’

¹⁴ Ran+yomo asu sünambeah+ndi ami ranai kifohi hoeari moan+ aboedi ham+ndi ra fihi yihururünd+mo houmbo kifohi hosi-wami n+nouyomo houmbo ahambo süngumarür+ homo.

¹⁵ Muñguambo h+fi ranaheimbo h+fi+nambo-fendür+imbo ami-yomondi pisao nahurai yihüm+ndi ham+ndi ahandi yahamonafi tükufe mbumarandi. Ai ain n+m+n+mi ranambo-an+imbo muñguambo h+fi ranahambo h+badambui. Ranan+imbo asu ai wain hoe boboe ra wain boboembo fondi ranambe t+jar+nambo bubütükündambui. Ran+moatükun+ ranana sapo God muñguambo ng+n+ndi hifandandeimb+mayu ranahandi muñguna moaruwai ham+ndi ng+n+ndi hohoan+mo ranane.

¹⁶ Ahandi hoandari hoeari-mayo ran+fihi+yo asu ngehuri+fihi+yo ndüri ra sürü pefe h+n+ng+feyoani mapaiaro. Ndüri ranai yare hoaf+yowohü yahoya, “Bogori nindou-yomondi Bogori asu adükar+ nindou-yomondi Adükar-ani,” meho.

¹⁷ Ran+yahi asu h+imboyahünda sünambeah+ndi nendi ranai hüf+ham+ndi fihi bot+fi manünguwa hoeimar+hini. Ran+yu asu ai ndu sünü wafus+fohö youmemo ranahamumbo puküna hoaf+yupurüh+ yahuya, “God+ndi adükar+ sesesi ndan+fihi mborai s+fomo fandu mamüh+yafu!

¹⁸ Mborai s+fomo adükar+ bogori nindou-yafe safi, ami bogori-yomondi safi, ng+n+ndi nindou-yomondi safi, hos safi, asu hos sowandümo homorundeimb+yo-yomondi safi, ra muñguambo sowasümo. Muñguambo nindou-yafe safi, moan+ ratüpur+yomo-rundeimb+ nindou-yomondi-mayo asu kaki sem+ndi ratüpur+yomo-rundeimb+yo-yomondi-mayo, adükar+ nindou asu ak+idou nindou-yomondi-mayo safi ra muñguambo sowasümo,” mehu.

¹⁹ Ran+yahi asu h+imboyahünda, n+mambeah+ndi n+n+hondi asu adükar+ bogori nindou h+fi ndan+hünda ahei amiyomo ranai fandu gugur+marunda hoeimar+heandi. Nindou sapo kifohi hosi-mayo ran+wami n+marümbo semündü ahu ranani asu ahandi ami rananemo ran+bab+d+imbo yifiar+imbo ranai fandu gugur+marundi.

²⁰ N+mambeah+ndi n+n+hondi-mayo asu God+ndi hoafi t+kai hoaf+yu-randeimb+ nindou-mayu ran+d+bo ai muñguambo t+kai hepün+feimbi moatükun+ rar+ne-mar+nandi ran+yimbumbo mbumar+pündümo. Nindou n+mambeah+ndi n+n+hondi-mayo ranahandi h+imboahü hepün+feimbi moatükun+ rarerandüh+ asu ran+ hohoan+mo sünguyu ai nindou ranaheimbo wos+hoafori hoaf+yundür+ marandi. Ran+yei asu ai n+mambeah+ndi

n+nihondi-mayo ranahandi ndüri sahümündihî asu ai sisami ranahambo hohoanimo parhi marihündi. Ranimboyo asu nimambeahindi n+nihondi-mayo raniyo asu Godindi hoafi tkai hoafiyu-randeimbi-mayu raniyu ahafanimo yangiri nimbafanda sowapündümo wafusüriho hai sarfa n+moeinambo tikira-randeimbi-mayo ranambe pimarupiri.

²¹ Raniyu asu nindou sapo kifohi hosi-wami n+marümbö ahandi yahamo pisao yihümiñdi tüküfe mbumarandi ranambo ami bodimondi ranahamumbo hifokoako-mafoareapuri. Raniyo asu munguambo ndu ranai ahamundi safi sahüsimbo bodo tükimehindi.

20

Satan ai 1,000 himbani karabusambe manüngu

¹ Raniyahi asu ro nimboa himboyahünda sünambeahindi nendi mamirani sünambeahindi tüküfi haya sapo hifi ambe ndihî ragu hoeife-koateyo-randeimbi ranahandi yipurî ki asu sen nimboreimbü waramberamündü makusüwa hoeimarihini.

² Raniyu asu ai amoasiri afindi ranahambo mbumaramüñdu. Amoasiri ranai ana sapo horombodidi hondü-mayo-ane. Ai sapo munguambo nindou ranaheimbo papi-hoafirandüri hoangu-randeimbi Satan-ani. Raniyu asu sünambeahindi nendi-mayu ranai ahambo seninambo hüputüpuritherü mbura 1,000 himbani hin+ngimariri.

³ Raniyu ai ahambo hifambe ragu han+weimbi-mayo ranambe pirira mahanu. Nafitambe pare mbura kinambo kikire papiramüñdi yowanimbo hin+ngimareandi. Rananimbo ai munguambo hifihündi ranaheimbo ngiri wosihofori hoafindündüri. Ahambo refi hin+ngifiyuanî nüngumbo 1,000 himbani munguyo-ambe-animbo tükündüfi akidou yangiri nüngumbui.

⁴ Raniyo asu bogori nindou-yafe n+marimbo fondi ranai burimayowa hoeimaritheandi. Fondi ran+wami mamarimo-memo ranahamumbo yiboboferambo nginindi masagapuri. Asu asukai sapo nindou Sisasimbo asu Godindi hoafi ranahambo anihondümbö wataporimbo-rihü marihündi ranimbo mbiro kibodiri-marandüri ranahei yifiafi hoeimaritheandi. Asu aiana n+mambeahindi n+nihondi-mayo ranahambo ahandi sisami kameihî moai ngusüfo parihindi. Ahei giribodi hamindühi asu warihü n+mambeahindi n+nihondindi ndürî moai paiaro, nga wani. Ai yangiri tüküyahi bogori nindoumboyahi Krais-babidi mungu-moatükunî 1,000 himbanambe hifandimarihündi.

⁵ Nindou amuri yifimayei ana moai yangiramboyahi tüküyahindi, nga ai randihi yifi yagodei ngeimbo 1,000 himbani munguyo-ambe-animbo tükündahimboyei. Ranana weangurühi yifihündi botife-ane.

⁶ Nindou didiyei ai sapo weangurühi yifiyeimbi botife si ranambe botiyahindeimbi ana ai hihifi-hihifimbeyei-amboane. Ai Godindi yangirane. Asukai yimbu noufimbi yifi ranai ana ngiri nindou ranaheimbo hifinambo-ndearü. Ai Godimbo asu Kraisimbo didibafife-rambo nindoumbondahi n+mboeimboyei. Rananimbo ai Krais-babidimbo n+mboeimbo 1,000 himbani aho ranambe mungu moatükunî ra hibadihümboyei.

Satan ai munguna moaruwai-mboefiyu

⁷ Süngunambo 1,000 himbani ra munguyo-ambe-animbo Satanindi karabus wori yipurî ranai sübüdigoedoani asu ai moanambühi tükündüfimbui.

⁸ Asu rananimbo ai munguambo hifihü nindou buriyei wakarihindi ranaheimbo wosihofori hoafiyondürimbo hoahoangu wakindeambui.

Hifi ra ahandi nduri Gok asu Magok-ane. Rananimbo Satan ai aheimbo munquambo yifiarimbohunda ndemundunduri mamuhi gugurundearumbui. Nindou afindi safi ranai ana moani siriwara hoe-kimi gudikikiri nahurai aniboadei.

⁹ Raniyei asu ai munquambo hifi ranihu hei Godindi nindou ser worambe aniboadei asu adukari ngoafi God ai hohoanimo yu wakimareandi ranaheimbo waki-marhinduri. Raniyo asu sunambeahindi hai ranai kosiwohuyo nindou ranaheimbo hainambo tikirimaranduri.

¹⁰ Satan ai nindou ranaheimbo wosihofori hoafimayunduri ranimboyu asu God ai ahambo wafusurho hai sarfa nimoeifih mahoro ranambe pirira mahanu. Niambeahindi ninihondi asu Godindi hoafi tkai hoafiyurandeimbi nindou amboani haiambe manimbafani. Rananimbo ai munquambo nimbisi aho ra koadurumbo-koadurumbo asubusimbondimo pindimodu ngomboemo.

Yibobofe si tukumefeyo

¹¹ Raniyo asu himboyahunda adukari bogorindi nimarifondi kifohi ranai ningowohuyo asu raniwami nindou mamai ai mamaruwa hoeimarhini. Raniyo asu ai nimarumambe ra hifi sunu ranai awarhoehuyo asu moai asukaiyo hoiefeyo.

¹² Raniyahi asu himboyahunda yifiyeimbi nindou ndureimbi asu nduru-koateimbi ranai bogorindi nimarifondi hangifoani burimayeiya hoeimarheanduri. Raniyo asu buk bidifiri ranai boare haya kurumayo. Asu yangiri ningombo buk amboani boare haya menjoro. Raniyo asu yifiyeimbi nindou burimayei ranaheimbo nine-moatukuni ramarhinda sapo buk kurumayo ranambe suru pefemarandi rani simogoduhi aheimbo papi-hoafi ranai tukumefeyonduri.

¹³ Raniyo asu munquambo siriwara-ambe yifiyei yangoreimbi ranaheimbo siriwara ai hinngi-mareanduri. Yifiyo-rambo hohoanimo asu yifiafi ngoafi ranambe yifiyeimbi nindou kikihirihumundi animboei ranaheimbo mungu hinngi-mareanduri. Raniyu asu nindou nimarifondiwami mamaru ranai nine-moatukuni ai ramarhindi rani-simogoduhi aheimbo papi-hoafimaranduri.

¹⁴ Raniyo Yifiyo-rambo asu Yifiafi Ngoafi ranahafembo haiambe pimareapira mahanife. Wafusuroho haiambe ranana sapo asukaiyo yimbombofe yifiimbo moatukuni ranane.

¹⁵ Nindou didiyei ahei nduri sapo yangiri ningombo buki-mayo ranambe paiari-koate-ayo ana, nindou ranaheimbo wafusuroho hai mahoro ranambe pimareandura mahanei.

21

Hifi sunu simbori tukimefeyo

¹ Rani-moatukuni ranai refahaya-mboyowane, asu himboyahunda sunu hifi simbori ranai tukumefeyowa hoeimarheandi. Weanguruhi sunu tukufe hifi tukufe-marandi ranai awarhoehuyo asu siriwara amboani foeri-koate-mayo.

² Asu himboyahunda Godindi ngoafi simbori Serusarem ranai, sapo nimorehi anaminduhifembo ahandi anamindi rani-sowahi homboyaho haya rawefeyo nou yahurai refe-haya God sowahindi tukufe makosowa hoeimarheandi.

³ Bogorindi nimarifondimayo ranambeahindi hoafi pukuna hoafimayowa himborimayahi. Yare hoafiyowohu yahoya, "Himboriyei!

Godɪndɪ worɪ hapoana nindou-babɪdɪmbo anango! God ai nindou-babɪdɪmbo nunguhü asu ahandɪ nendɪ-ndeimboyei. God ai ahandɪhoari nindou ranɪ-babɪdɪmbo anungu anɪmbo asu ai ahei Godɪ-ndümbui.

⁴ Ai nindou ranahei hɪmboarambeahɪndɪ aranɪ-hɪmboaho gedüherümbui. Rananɪmbo yɪfɪmbo hohoanɪmo, asübusɪ, aranɪ asu ngusüfo afɪndɪ kife hohoanɪmo ra ngɪrɪ tükündɪfeyo. Sapo ranana horombodɪdɪ moatükunɪ awarɪhoaimb-ane,” meho.

⁵ Ranɪyo asu nindou fondɪ ranɪwamɪ mamaru ranai hoafɪyuhü yahuya “Haponda ro muŋguambo moatükunɪ sɪmborɪ rarɪheandühanahɪ,” mehu. Asükai hoafɪyundɪrühɪ yahuya, “Ndanɪ hoafɪ ranahambo se sürü papɪndandɪ. Sapo hoafɪ nda ai anɪhondü hamɪnd-ane, nga anɪhondümbondɪhindɪ,” mehu.

⁶ Ranɪyu hoafɪyundɪrühɪ yahuya, “Muŋguambo moatükunɪ ai tüküfemboane! Roana horombonɪpoed-anahɪ asu süngunɪpoed-anahɪ, sapo weangurühɪdɪd-anahɪ asu bɪdɪfɪranɪdɪd-anahɪ. Nindou düdi ai amɪndanɪŋomboayɪ ana, nindou ranahambo ro yangɪrɪ nɪngoweimbi harɪhoe forɪhoeimbi nindou ranahambo moanɪ ndahandoanɪ ndümündümbui asu kakɪnambo semɪndɪ-koate ndahandomboyahɪ.

⁷ Nindou düdi ai yɪfɪarambeahɪndɪ tɪtaboarɪfoare harɪhoei tükefiyu ana, ai wandɪ-mayo moanɪ sai moatükunɪ ra ndemündümbui. Rananɪmbo asu ro ahandɪ Godɪ-ndahanɪ ai wandɪ nɪmorɪndümbui.

⁸ Nga asu nindou dɪdei yɪhɪmbo-sɪsɪrɪyahɪ-rɪhündeimbi, anɪhondümbofekoateyei rɪhündeimbi, moaruwai hamɪndɪ ratüpurɪyei rɪhündeimbi, nindou hɪfokoarɪhi-rɪhündeimbi, nɪmorehɪ sɪsɪhɪmoyomo-rundeimbi, nindowenihɪ bɪrabɪrɪyei rɪhündeimbi, tɪbagɪru-rundeimbi, tɪkai godɪmbo hohoanɪmo parɪhi-rɪhündeimbi, wosɪhoaforɪ hoafɪyei rɪhündeimbi ahei nɪngofondɪ ranana, wafusüroho hai asu hai sarfa nɪmoei apoarambe ahoro ranɪhü yagodɪmboe. Ranana yimbu-noufimbɪ yɪfɪmbo moatükunɪ-ane,” mehu.

Sɪmborɪ Serusarem ngoafɪ

⁹ Sünambeahɪndɪ nendɪ dis 7 waramberündɪmo-ndeimbɪ ranahandambo mamɪ-mayu ranai wambo-so Godɪndɪ hürütü moendɪfembohünda moaruwai hamɪndɪ moatükunɪ foafusüfiyuani tüküfimbɪ-mayo ra semündü haya makusu. Ai hoafɪyundɪrühɪ yahuya, “Se sɪnɪf-anɪmbo ro nɪmorehɪ anamɪndühɪfembo anɪngo Sipsip Nɪmorɪndɪ nɪmoreh ra nafuindahannɪmboyahɪ,” mehundɪrɪ.

¹⁰ Ranɪyo asu wandɪ fiambe Yɪfiafɪ Aboedɪ ranai ngɪnɪndɪ tüküfendɪrühɪyahɪ asu sünambeahɪndɪ nendɪ ranai wambo semündündɪrɪ hɪfɪ wafu nɪmoamo hamɪndɪ ranɪwamɪ mahafu. Ranɪyu asu ai wambo Serusarem ngoafɪ adükari sünambe God sowahɪndɪ makoso ranahambo nafui-mayundɪrɪ.

¹¹ Ranɪyo asu Godɪndɪ hɪmboamupuimbo-randeimbɪ ranai si boakɪmafoareandɪ. Asu ngoafɪ ranai sapo sürühoeimbi sospa nɪmoei kakɪ afɪndɪfihɪ semɪndɪmbo rahuraiyo moanɪ hɪmboarambe forɪforɪhoeimbi hamɪndɪ-mayo.

¹² Ngoafɪ adükari ranai papɪ nɪmoamo hamɪndɪyo 12 nafɪtambe kemɪndɪ hɪnɪngɪmefeyo. Ranɪyo asu 12 sünambeahɪndɪ nendɪ ranai nafɪtambe ranahambo waranɪ-ründümo houmbo hɪfandɪmarundɪ. Nafɪtambe ranɪfihɪ Israer-yafe 12 sɪrɪ ranahei ndürɪ ra papɪmayo.

¹³ Nafɪtambe ranai gorügoanɪnɪ-gorügoanɪnɪre burɪmayo. Ngɪmɪ ranai hüfɪhamɪndɪ süfuanɪ nɪngomo, ngɪmɪ hɪmboranɪ nɪngomo, ngɪmɪ ranai

rahanini himborani ningomo asu ngimi hufihamindi hafuani ningomo marundi.

¹⁴ Adükari ngoafi ranahandi papi ranana 12 nginindi nimoeinambo ndihi ragu samboefimbiyo. Raniyo asu mamami raniwami Sipsip Nimirindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi 12-yomondi ndüri ranai papimayo.

¹⁵ Sapo sünambeahindi nendi horombo wambo wataporimbo-marandiri-mayu ranai gorinambo nafiyouweimbi-hündi simongorife nimihari ranambo adükari ngoafi nafitambe asu papi ra simongori-fembohünda semündü haya manüngu.

¹⁶ Adükari ngoafi ranana munguambo himbori ra moani simogodapo hamindiyo. Raniyu asu sünambeahindi nendi ranai simongori nimihari masemüdu ranambo simongo-reandane, ngoafi afindi-kokoeaiyo ahandi ra 2,200 kiromita tükumefeyo. Raniyo asu ahandi simongori hoandari mahafo, himbori yimbu mahafe ranai moani simogodapo hoandari-mayo.

¹⁷ Asu papi nimoamo ranahambo amboani simongo-reandane, mami 65 mita tükumefeyo. Rani simongori ranana moani nindou simongorurundeimbiyo sünambeahindi nendi-mayu ranai simongorimareandi.

¹⁸ Ngoafi ranahandi papi ranana hamburi asu yangiri saspa nimoeinambo papiyouweimbiyo. Nga ngoafi ranana moani gor sürühoembi yangiri-ane nafiyouweimbiyo manango.

¹⁹ Adükari ngoafi ranana hifini ndihi God ai munguambo mamikarambo nimoei kaki afindihini semündümbi-namboyo kore hinngimareandi. Weangurühi korimefeyo ranana hamburi asu yangiri saspa nimoeiyo, rani-kimi asüdabombü sapaia nimoeiyo, rani-kimi kifohi aget nimoeiyo, rani-kimi yangirasüfo emerar nimoeiyo.

²⁰ Asu rani-kimi hamburi kikire kifohi kikire-randeimbi sadonikis nimoeiyo. Rani-kimi konirian nimoeiyo, rani-kimi krisorait nimoeiyo, asu rani-kimi ngorü-poanimbo yangirasüfo berir nimoeiyo, rani-kimi anjüsühsafümbi topas nimoeiyo, rani-kimi krisopres nimoeiyo yangirasüfoyo anjüsühsafümbiyo-randeimbi. Asu rani-kimi asüdabombü haiasin nimoeiyo, bidifiranambo ana hamburi ametis nimoeiyo.

²¹ Nafitambe 12 ranana sapo 12 kifohi mbisihondiyo. Munguambo yipuri nafitambe ra mbisihondi mami-namboyo nafiyo hinngimefeyo. Ngoafi ranahandi munguambo nafi ranana gor hondünambo nafiyouweimbiyo hayamboyo hoehimbo nahurai-mayo.

²² Ro moai Godimbo hohoanimoyondo-rambo wori fondarowa hoeirheandi. Sapo Adükari God Munguambo Nginandembi-mayu ranai-yu asu Sipsip Nimir ai ngoafi ranahandi Godimbo hohoanimoyo-rambo worimefani.

²³ Ngoafi raniwami hufihamindi amoamo ahafandi si ra ngiri boakiboadineandi sapo Godindi himboamupuimbo-randeimbi si ranai ngoafi raniwami boakimafoareandi ranimbo-wambo. Asu Sipsip Nimir ranai-ani ngoafi ranahandi ram hai nou-ayu.

²⁴ Rananimbo munguambo hifihündi ranai ngoafi ranahandi si rani-süngu ngeihü, asu munguambo hifihündi bogori ranai ahamundi nginindi napo ra ranihü ndowandümo tükündafumboemo.

²⁵ Munguambo si aho ra nafitambe ranai ngiri pande ningo, nga sübüdihoi yagodi ngomoe. Sapo rani-simboani ana ngiri nimbini ranai yagodo.

²⁶ Asu ngoafi adükari ranambe munguambo hifihündi-yafe yihuru asu aboedi napo nginindi ra ndemündündüri keboemboe.

²⁷ Nga nine-moatükuni moaruwai-ayo, asu yikoarifo hohoanimo-yan-randeimbi asu wosihofori hoafiyorandeimbi, munguambo ranana ngiri ngoafi ranambe keboehi ngei. Sapo Sipsip Nimorindi koadürümbo ninjombo buki-mayo ranambe ahei ndüri pamareandüri ai-yanjigiranimboke-boehi ngüsimboyei.

22

Yanjiri ninjombo hoe asu nimi

¹⁻² Raniyu asu sunambeahindi nendi-mayu ranai hoe afindi yangiri ninjombo nimindi ra wambo nafuimayundiri. Hoe ra himboarambe mupui fori wakireandeimb-ane. Hoe ranana sapo God asu Sipsip Nimori ranahafandi nimari-fondi-mayo ranambeahindi tükufe hayamboyo ngoafi naf bogori rani mbusümondühi mafoero ho. Asu hoe rani himbori-kimi yangiri ninjombo nimi ranai ngorügoanini-ngorügoanini burimayo. Nimi ranai mam himbanambe 12 hisiyowohü asu moani mamami amoamo hisiyo arandi. Asu nimi ranahandi emündü ranana munguambo hifihündi ranaheimbo aboedambofendüri ramboane.

³ Asu nine-moatükuni God ai ranahambo moaruwai-ane ehu ranana ngiri ngoafi ranambe yagodo. Nga God asu Sipsip Nimori ahafandi adükari bogorindi nimari-fondi rani yangiri yagodoani asu Godindi ratüpuriyei rihündeimbi ai ahambo hohoanimondeih ngüsüfo pandihorimboyei.

⁴ Rananimbo asu ahandi ngüsüboari hoeindihimboyei asu ahandi ndüri ra ahei giribodi hamindihini sürü pande hininjindeambui.

⁵ Asu rananimbo ngiri nimbi asükaindo tükündifeyo. Ranimbo-animbo ngiri ram asu hüfihamindi ranai si boakiboadeandi. Sapo Adükari God ai-animbo ahei sindumbui. Asu nindou ranai adükari bogori nindoumbondahi koadürümbo-koadürümbo hibadühi ngeimboyei.

Sisas ai ngiri amitata kudu

⁶ Raniyu sunambeahindi nendi ai hoafiyundirühi yahuya, “Ndan himbori ndanana anihond-ane, nga anihondümbo-mbirhindamboane. Nga Adükari God, sapo ahandi hoafi hoafiyomo rundeimbi ranahamumbo ahandi Yifiafi masagapuri ranai ahandi sunambeahindi nendi ranahamumbo koamarihepuri. Asu ai sapo Godindi ratüpurü ratüpuriyei rihündeimbi ranaheimbo ninimoatükuni nimai hamindi tükümandife ranahambo nafuimbohünda koamarihepuri,” mehu.

⁷ Sisas ai hoafiyuhü yahuya, “Awi himbori-yei! Ro ngiri amitata tükündaheandi. Nindou düdi ai buk ranambe süngunambo tükifembo hoafi sürü papi-mayo ranahambo himboriyehi süngurühi rihündeimbi-mayei ranai ana hihifi-hihifimbeyei-amboane!” mehu.

⁸ Ro Son rani-moatükuni ra himboriya hoeirheamboanahi. Asu ro rani-moatükuni ra himboriya hoeirhe raraorhi heheambo sunambeahindi nendi wambo nafui-mayundiri ranahandi yiri-kimi piya nimarimbo ndeara ahambo hohoanimo-yondowohü ngüsüfo pefimbo yangirimayah.

⁹ Nga asu ai wambo hoafiyundirühi yahuya, “Yowan, se refepoani! Roana sapo sihaf mam ratüpuriyei rihondeimbi wandaf-anahi. Asu roana sapo sihaf apodoho wandafi-mami Godindi hoafi hoafiyomorundeimbi-memo rananemo asu munguambo nindou buk ndanambe hoafi engoro ranahambo himboriyei mburühi rani-süngurühindeimbi ranahei

wandaf-anahi. Nga God+mo-an+mo hohoan+mo-ndaf+indowohü ngusüfo pandiwor+i,” mehu.

¹⁰ Asukai hoafi+yund+rühi yahuya, “God+ndi süngunambo tük+fembo buk ndanambe apaiaro ra se yowan+di+bonap+feh+i gabud+fe-poan+i. God ai munguambo ran+i-moatükun+i ranahambo refemboayu ra ndeara ak+i tük+fembo yang+ir-ane.

¹¹ Ran+amboane asu moaruwai hohoan+moyu-randeimbi ranai moani moaruwai hohoan+mo ran+süngu-mb+reand-amboane. Asu moaruwai ham+ndi hohoan+moyu-randeimbi ranai moaruwai ham+ndi hohoan+mo süngu-mb+reand-amboane. Asu mbumundi hohoan+moyu-randeimbi ranai mbumundi hohoan+mo süngu-mb+reand-amboane. Sürühoeimbi hohoan+mo süngureandeimbi ranai sürühoeimbi hohoan+mo süngu-mb+reand-amboane,” mehu.

¹² Sisas ai yare hoafi+yuhü yahuya, “Awi se h+mbor+yei! Ro ng+i am+itata tükündaheand+i! Ro tak+i moatükun+i ndaham+ndi tükündahe-amboyah+i. Ran+ambo düdi ai n+i moatükun+iyo ramareand+i ran+i-simogodühi nde+hamboyah+i.

¹³ Roana horombon+poed-anahi asu süngun+poed-anahi. Ro wean+gür+h+di+anahi asu bi+di+ran+di+anahi. Roana wean+gür+h+di+di hondüyu asu süngü+di+di hondüya-r+i+handeimb-anahi

¹⁴ Nindou di+di+yei ahei hoear+i-mayo ra boboer+hünda aboedi simbor+i afisaho-koate tüküfeimbi+mayeri ranai ana hi+hi+hi+mbeyei-amboane. Aiana sapo yang+i n+ngoweimbi n+i-mayo ranahandi hi+s+i ra moani h+mo-koate dagüdihi asu adükar+i ngoafi gin+i yipur+i naf+tambe-mayo ran+i naf+i keboehimboyei.

¹⁵ Nga asu moaruwai ham+ndi hohoan+moyeimbi nindou, ti+bag+ru rundeimbi, n+i morehi si+s+i+moyomoru-ndeimbi asu nindowenih+i bi+rabi+ri+yei ri+hündeimbi, nindou hi+fokoar+hi-ri+hündeimbi, t+kai god+mo süngur+hi-ri+hündeimbi, nindou wos+ihoafor+i hoafi+yei ri+hündeimbi, ranai ana ng+i adükar+i ngoafi naf+tambe-mayo ran+i-naf+i keboehi ngüsi, nga ai moanam-buhü n+i mboeimboyei.

¹⁶ Ro Sisas-anahi nda, wand+i sünambeah+ndi nendi ranahamumbo koar+i-heheapur+i munguambo moatükun+i ranahambo wand+i nendi ranaheimbo watapor+i-mbo-yondür+i-mbohünda. Roana sapo Defit+ndi amoaomam+i ranahei si+r+i+hünd-anahi tüküyahe an+i-mboahi. Asu roana bot+bot+i siambeah+ndi mupui-anahi,” mehu.

¹⁷ Yifafi Aboedi ai Sipsip Ni+mor+ndi n+i morehi ran+i-di+bo hoafi+yafehü safeya, “Se mborai si+n+i+fi,” masafe. Nindou düdi h+mbor+nduhü ana, hoafi+nduhü an+i-mboya, “Se mborai si+n+i+fi,” mbüsu. Nindou düdi ai am+ndan+i+ngombonduhü ana, mbüsünu-wamboane. Nindou ai hoe si+m+nd+i+mo hohoan+moayu ana, ai sünü yang+i n+ngoweimbi hoe ra moani mbüsümünu-wamboane.

Son ai nindou buk ndanambeah+ndi hoafi h+mboraye ranaheimbo ah+i hoafi+mayundüri

¹⁸ Munguambo nindou ai God+ndi hoafi sapo buk ndanambe engoro ranahambo h+mboraye ranaheimbo ah+i hoafi nda ro Son-anahi asahandür+i. Nindou düdi ai ahand+i hoafi God+ndi-mayo hoafi ran+i+hi+pare haya hoafayu ana, God ai ahambo n+i moaruwai moatükun+i ai buk ndanambe refembo hoafi+mayu ra ahambo randeambui.

¹⁹ Asu nindou düdi ai bi+di+ri+ hoafi buk ndanambe raguanambo-areandi ana, God ai nindou ranahambo randiran+i asu ng+i sapo yang+i n+ngombo

nimi hisi-mayo ra dedu. Asu ngiri Godindi adukari ngoafi buk nda ranahambo wataporimbo-marandi ranambe nungu.

²⁰ Nindou mungu moatukuni ranahambo anihondumbo hoafimayu ai hoafiyuhuya, “Ro ngiri amitata tukundaheandi,” mehu.

Anihond-ane. Adukari Sisas, se mborai.

²¹ Adukari Sisas ai sheimbo munquambo moani hipoambo-mbireanduramboane.

Read the New Testament daily

January

date	Scripture
1	Mat 1:1-2:12
2	Mat 2:13-3:6
3	Mat 3:7-4:11
4	Mat 4:12-25
5	Mat 5:1-26
6	Mat 5:27-48
7	Mat 6:1-24
8	Mat 6:25-7:14
9	Mat 7:15-29
10	Mat 8:1-17
11	Mat 8:18-34
12	Mat 9:1-17
13	Mat 9:18-38
14	Mat 10:1-23
15	Mat 10:24-11:6
16	Mat 11:7-30
17	Mat 12:1-21
18	Mat 12:22-45
19	Mat 12:46-13:23
20	Mat 13:24-46
21	Mat 13:47-14:12
22	Mat 14:13-36
23	Mat 15:1-28
24	Mat 15:29-16:12
25	Mat 16:13-17:9
26	Mat 17:10-27
27	Mat 18:1-22
28	Mat 18:23-19:12
29	Mat 19:13-30
30	Mat 20:1-28
31	Mat 20:29-21:22

February

date	Scripture
1	Mat 21:23-46
2	Mat 22:1-33
3	Mat 22:34-23:12
4	Mat 23:13-39
5	Mat 24:1-28
6	Mat 24:29-51
7	Mat 25:1-30
8	Mat 25:31-26:13
9	Mat 26:14-46
10	Mat 26:47-68
11	Mat 26:69-27:14
12	Mat 27:15-31
13	Mat 27:32-66
14	Mat 28:1-20
15	Mak 1:1-28
16	Mak 1:29-2:12
17	Mak 2:13-3:6
18	Mak 3:7-30
19	Mak 3:31-4:25
20	Mak 4:26-5:20
21	Mak 5:21-43
22	Mak 6:1-29
23	Mak 6:30-56
24	Mak 7:1-23
25	Mak 7:24-8:10
26	Mak 8:11-9:1
27	Mak 9:2-29
28	Mak 9:30-10:12

date	Scripture
1	Mak 10:13-31
2	Mak 10:32-52
3	Mak 11:1-26
4	Mak 11:27-12:17
5	Mak 12:18-37
6	Mak 12:38-13:13
7	Mak 13:14-37
8	Mak 14:1-21
9	Mak 14:22-52
10	Mak 14:53-72
11	Mak 15:1-47
12	Mak 16:1-20
13	Ruk 1:1-25
14	Ruk 1:26-56
15	Ruk 1:57-80
16	Ruk 2:1-35
17	Ruk 2:36-52
18	Ruk 3:1-22
19	Ruk 3:23-38
20	Ruk 4:1-30
21	Ruk 4:31-5:11
22	Ruk 5:12-28
23	Ruk 5:29-6:11
24	Ruk 6:12-38
25	Ruk 6:39-7:10
26	Ruk 7:11-35
27	Ruk 7:36-8:3
28	Ruk 8:4-21
29	Ruk 8:22-39
30	Ruk 8:40-9:6
31	Ruk 9:7-27

date	Scripture
1	Ruk 9:28-50
2	Ruk 9:51-10:12
3	Ruk 10:13-37
4	Ruk 10:38-11:13
5	Ruk 11:14-36
6	Ruk 11:37-12:7
7	Ruk 12:8-34
8	Ruk 12:35-59
9	Ruk 13:1-21
10	Ruk 13:22-14:6
11	Ruk 14:7-35
12	Ruk 15:1-32
13	Ruk 16:1-18
14	Ruk 16:19-17:10
15	Ruk 17:11-37
16	Ruk 18:1-17
17	Ruk 18:18-43
18	Ruk 19:1-27
19	Ruk 19:28-48
20	Ruk 20:1-26
21	Ruk 20:27-47
22	Ruk 21:1-28
23	Ruk 21:29-22:13
24	Ruk 22:14-34
25	Ruk 22:35-53
26	Ruk 22:54-23:12
27	Ruk 23:13-43
28	Ruk 23:44-24:12
29	Ruk 24:13-53
30	Son 1:1-28

date	Scripture
1	Son 1:29-51
2	Son 2:1-25
3	Son 3:1-21
4	Son 3:22-4:3
5	Son 4:4-42
6	Son 4:43-54
7	Son 5:1-23
8	Son 5:24-47
9	Son 6:1-21
10	Son 6:22-40
11	Son 6:41-71
12	Son 7:1-29
13	Son 7:30-52
14	Son 7:53-8:20
15	Son 8:21-30
16	Son 8:31-59
17	Son 9:1-41
18	Son 10:1-21
19	Son 10:22-42
20	Son 11:1-53
21	Son 11:54-12:19
22	Son 12:20-50
23	Son 13:1-30
24	Son 13:31-14:14
25	Son 14:15-31
26	Son 15:1-27
27	Son 16:1-33
28	Son 17:1-26
29	Son 18:1-24
30	Son 18:25-19:22
31	Son 19:23-42

date	Scripture
1	Son 20:1-31
2	Son 21:1-25
3	Rat 1:1-26
4	Rat 2:1-47
5	Rat 3:1-26
6	Rat 4:1-37
7	Rat 5:1-42
8	Rat 6:1-15
9	Rat 7:1-29
10	Rat 7:30-50
11	Rat 7:51-8:13
12	Rat 8:14-40
13	Rat 9:1-25
14	Rat 9:26-43
15	Rat 10:1-33
16	Rat 10:34-48
17	Rat 11:1-30
18	Rat 12:1-23
19	Rat 12:24-13:12
20	Rat 13:13-41
21	Rat 13:42-14:7
22	Rat 14:8-28
23	Rat 15:1-35
24	Rat 15:36-16:15
25	Rat 16:16-40
26	Rat 17:1-34
27	Rat 18:1-21
28	Rat 18:22-19:12
29	Rat 19:13-41
30	Rat 20:1-38

date	Scripture
1	Rat 21:1-16
2	Rat 21:17-36
3	Rat 21:37-22:16
4	Rat 22:17-23:10
5	Rat 23:11-35
6	Rat 24:1-27
7	Rat 25:1-27
8	Rat 26:1-32
9	Rat 27:1-20
10	Rat 27:21-44
11	Rat 28:1-31
12	Rom 1:1-17
13	Rom 1:18-32
14	Rom 2:1-24
15	Rom 2:25-3:8
16	Rom 3:9-31
17	Rom 4:1-12
18	Rom 4:13-5:5
19	Rom 5:6-21
20	Rom 6:1-23
21	Rom 7:1-14
22	Rom 7:15-8:6
23	Rom 8:7-21
24	Rom 8:22-39
25	Rom 9:1-21
26	Rom 9:22-10:13
27	Rom 10:14-11:12
28	Rom 11:13-36
29	Rom 12:1-21
30	Rom 13:1-14
31	Rom 14:1-23

date	Scripture
1	Rom 15:1-21
2	Rom 15:22-16:7
3	Rom 16:8-27
4	1 Kor 1:1-17
5	1 Kor 1:18-2:5
6	1 Kor 2:6-3:4
7	1 Kor 3:5-23
8	1 Kor 4:1-21
9	1 Kor 5:1-13
10	1 Kor 6:1-20
11	1 Kor 7:1-24
12	1 Kor 7:25-40
13	1 Kor 8:1-13
14	1 Kor 9:1-18
15	1 Kor 9:19-10:13
16	1 Kor 10:14-11:1
17	1 Kor 11:2-16
18	1 Kor 11:17-34
19	1 Kor 12:1-26
20	1 Kor 12:27-13:13
21	1 Kor 14:1-17
22	1 Kor 14:18-40
23	1 Kor 15:1-28
24	1 Kor 15:29-58
25	1 Kor 16:1-24
26	2 Kor 1:1-11
27	2 Kor 1:12-2:11
28	2 Kor 2:12-17
29	2 Kor 3:1-18
30	2 Kor 4:1-12
31	2 Kor 4:13-5:10

date	Scripture
1	2 Kor 5:11-21
2	2 Kor 6:1-13
3	2 Kor 6:14-7:7
4	2 Kor 7:8-16
5	2 Kor 8:1-15
6	2 Kor 8:16-24
7	2 Kor 9:1-15
8	2 Kor 10:1-18
9	2 Kor 11:1-15
10	2 Kor 11:16-33
11	2 Kor 12:1-10
12	2 Kor 12:11-21
13	2 Kor 13:1-14
14	Gar 1:1-24
15	Gar 2:1-16
16	Gar 2:17-3:9
17	Gar 3:10-22
18	Gar 3:23-4:20
19	Gar 4:21-5:12
20	Gar 5:13-26
21	Gar 6:1-18
22	Efe 1:1-23
23	Efe 2:1-22
24	Efe 3:1-21
25	Efe 4:1-16
26	Efe 4:17-5:2
27	Efe 5:3-33
28	Efe 6:1-24
29	Fir 1:1-26
30	Fir 1:27-2:18

date	Scripture
1	Fir 2:19-3:6
2	Fir 3:7-4:1
3	Fir 4:2-23
4	Kor 1:1-20
5	Kor 1:21-2:7
6	Kor 2:8-23
7	Kor 3:1-17
8	Kor 3:18-4:18
9	1 Tes 1:1-2:9
10	1 Tes 2:10-3:13
11	1 Tes 4:1-5:3
12	1 Tes 5:4-28
13	2 Tes 1:1-12
14	2 Tes 2:1-17
15	2 Tes 3:1-18
16	1 Tim 1:1-20
17	1 Tim 2:1-15
18	1 Tim 3:1-16
19	1 Tim 4:1-16
20	1 Tim 5:1-25
21	1 Tim 6:1-21
22	2 Tim 1:1-18
23	2 Tim 2:1-21
24	2 Tim 2:22-3:17
25	2 Tim 4:1-22
26	Tai 1:1-16
27	Tai 2:1-14
28	Tai 2:15-3:15
29	Frm 1:1-25
30	Hib 1:1-14
31	Hib 2:1-18

date	Scripture
1	Hib 3:1-19
2	Hib 4:1-13
3	Hib 4:14-5:14
4	Hib 6:1-20
5	Hib 7:1-19
6	Hib 7:20-28
7	Hib 8:1-13
8	Hib 9:1-10
9	Hib 9:11-28
10	Hib 10:1-18
11	Hib 10:19-39
12	Hib 11:1-16
13	Hib 11:17-31
14	Hib 11:32-12:13
15	Hib 12:14-29
16	Hib 13:1-25
17	Sem 1:1-18
18	Sem 1:19-2:17
19	Sem 2:18-3:18
20	Sem 4:1-17
21	Sem 5:1-20
22	1 Pit 1:1-12
23	1 Pit 1:13-2:10
24	1 Pit 2:11-3:7
25	1 Pit 3:8-4:6
26	1 Pit 4:7-5:14
27	2 Pit 1:1-21
28	2 Pit 2:1-22
29	2 Pit 3:1-18
30	1 Son 1:1-10

date	Scripture
1	1 Son 2:1-17
2	1 Son 2:18-3:2
3	1 Son 3:3-24
4	1 Son 4:1-21
5	1 Son 5:1-21
6	2 Son 1:1-13
7	3 Son 1:1-14
8	Sud 1:1-25
9	Wei 1:1-20
10	Wei 2:1-17
11	Wei 2:18-3:6
12	Wei 3:7-22
13	Wei 4:1-11
14	Wei 5:1-14
15	Wei 6:1-17
16	Wei 7:1-17
17	Wei 8:1-13
18	Wei 9:1-21
19	Wei 10:1-11
20	Wei 11:1-19
21	Wei 12:1-18
22	Wei 13:1-18
23	Wei 14:1-20
24	Wei 15:1-8
25	Wei 16:1-21
26	Wei 17:1-18
27	Wei 18:1-24
28	Wei 19:1-21
29	Wei 20:1-15
30	Wei 21:1-27
31	Wei 22:1-21